KNJIŽNICA
REPUBLIČKOG ZAVODA
ZA STATISTIKU SR HRVATSKE
ZAGREB

53.989

LJETOPIS JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE

ZA GODINU 1990.

KNJIGA
94

ZAGREB

1 9 9 1

CODEN LJAUDB YU ISSN 0373-9902

LJETOPIS

JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

ZA GODINU 1990.

KNJIGA 94.

ZAGREB

1991.

SADRŽAJ

I. DIO

Članovi Akademije 13

Zasjedanja Akademije

Prvo redovito zasjedanje Skupštine Akademije, održano 23. travnja 1990. godine 61

Izborna skupština Akademije, održana 17. svibnja 1990. godine . . 71

Svečano proglašenje novih članova Akademije, održano 19. lipnja 1990. godine 77

II. DIO

Izvještaj o radu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u 1990. godini

Predsjedništvo Akademije 89

Znanstveni skupovi održani 1990. godine u organizaciji, suorganizaciji ili pod pokroviteljstvom Jugoslavenske akademije 97

Međunarodna suradnja 98

Urednički odbor za izdavanje sabranih djela Jurja Križanića . . . 103

Međuakademijski odbori 104

Služba za zaštitu i održavanje imovine i kulturnih dobara 108

I. razred za društvene znanosti 110

II. razred za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti . . 126

III. razred za prirodne znanosti 140

IV. razred za medicinske znanosti 154

V. razred za filološke znanosti 174

VI. razred za suvremenu književnost 191

VII. razred za likovne umjetnosti 198

VIII. razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju 209

Znanstveno-istraživačke jedinice Jugoslavenske akademije 215

Odjel za društvene znanosti

Zavod za arheologiju — Zagreb 218

Kabinet za arhitekturu i urbanizam — Zagreb 222

Etnološki zavod — Zagreb 225

Zavod za povijesne znanosti — Zagreb 226
Zavod za povijesne znanosti — Zadar 236
Zavod za povijesne i društvene znanosti — Rijeka 238
Zavod za povijesne znanosti — Dubrovnik 246
Zavod za pravne, političke i sociološke znanosti »Juraj Križanić« . . 248
Zavod za ekonomska istraživanja — Zagreb 248
Zavod za muzikološka istraživanja — Zagreb 251

Odjel za pomorstvo

Zavod za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva — Zagreb 255

Odjel za prirodne znanosti

Zavod za filozofiju znanosti i mir — Zagreb 259
Zavod za ornitologiju — Zagreb 261
Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara — Zagreb 265
Zavod za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti — Zagreb 269
Zavod za istraživanje korozije i desalinaciju — Dubrovnik 273
Laboratorij za proučavanje strukture i funkcije osjetnih organa — Zagreb 275
Zavod za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstancija — Zagreb 277

Odjel za jezik, književnost i teatrologiju

Zavod za književnost i teatrologiju — Zagreb 278
Zavod za lingvistička istraživanja — Zagreb 287

Zavodi za znanstveni rad

Zavod za znanstveni rad — Osijek 291
Zavod za znanstveni i umjetnički rad — Split 294
Zavod za znanstveni rad — Varaždin 296

Znanstveni savjeti i druga tijela Akademije

Centar za kemiju organskih prirodnih spojeva 299
Odbor za narodni život i običaje 300
Internacionalni komitet za istraživanje boksita, glinice i aluminija (ICSOBA) 300
Jugoslavenski centar za kristalografiju 301
Savjet za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju 302
Znanstveni savjet za naftu 305
Znanstveni savjet za pomorstvo 310
Znanstveni savjet za promet 312
Centar za teorijsku fiziku 319
Znanstveni savjet za zaštitu prirode 319
Znanstveni savjet za turizam 321
Bulletin scientifique — Centralna redakcija 321

Muzejsko-galerijske jedinice Akademije

Gliptoteka u Zagrebu 323
Kabinet grafike u Zagrebu 325
Strossmayerova galerija starih majstora u Zagrebu 326

Jedinice u sastavu stručnih službi Akademije

Arhiv u Zagrebu 328
Knjižnica u Zagrebu 330
Arboretum Trsteno 334
Centar za znanstveni rad — Vinkovci 337

Popis izdanja Jugoslavenske akademije objelodanjenih u godini 1990. 341

III. DIO

Biografije novih članova Akademije

Redovni članovi

Miroslav Begović 375
Ljubomir Čečuk 376
Vladimir Devidé 381
Ivo Perišin 383
Vladimir Šćavničar 388

Izvanredni članovi

Slaven Barišić 391
Željko Kućan 398
Velimir Neidhardt 400
Riko Rosman 402
Ivan Prpić 404
Dragutin Skoko 405
Siniša Triva 407

Dopisni članovi — strani državljani

Jean Aubouin 410
Ivo Banac 411
Rudolf Flotzinger 412
John Kenneth Galbraith 414
Birgitte Haeger-Aronsen 415
Dušan Karpatsky 416
Reinhard Lauer 417
Jean-Marie Lehn 418
Ladislav Matejka 420
Zoran Anton Mušič 422
Stanley A. Plotkin 424
Paško Rakić 425
Eduard Reeser 427
Alfred Roth 428
Franco Sartori 430
Patrick Suppes 432

Dopisni članovi — državljani SFRJ

Mladen Boreli 433
Veselko Koroman 445
Stanko Lasić 447

Vladimir Luetić 448
Primož Ramovš 455
Božidar Vrhovac 463
Ciril Zlobec 479

Članovi suradnici

Miroslav Bertoša 483
Vladimir Đuro Degan 492
Hrvoje Gomerčić 496
Milka Jauk-Pinhak 502
Branko Kincl 505
Leo Klasinc 511
Vladimir Knapp 522
August Kovačec 530
Stanislav Marijanović 536
Tonko Maroević 539
Marko Pećina 542
Ruben Radica 554
Davorin Rudolf 557
Ante Stamać 562
Ivo Škarić 564
Miroslav Šutej 568
Stanislav Tuksar 574
Marija Ujević 579

IV. DIO

Nekrolozi

Vladimir Bayer 583
Vaso Čubrilović 586
Marin Franičević 589
Dragoslav Janković 591
Jure Kaštelan 593
Danilo Klen 596
Vanda Kochanski-Devidé 598
Mirko Malez 601
Reinhold Olesch 603
Ante Polšak 606
Gabrijel Stupica 609

V. DIO

Financijski izvještaj za godinu 1990. 613

ČLANOVI AKADEMIJE

PREDSJEDNIŠTVO

JAKOV SIROTKOVIĆ
predsjednik

ZORAN BUJAS
potpredsjednik

ANDRE MOHOROVIČIĆ
potpredsjednik

HRVOJE POŽAR
glavni tajnik

EUGEN PUSIĆ
tajnik I. razreda za društvene znanosti

VLADIMIR MATKOVIĆ
tajnik II. razreda za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti

SLAVKO KRVAVICA
tajnik III. razreda za prirodne znanosti

IVO PADOVAN
tajnik IV. razreda za medicinske znanosti

MILAN MOGUŠ
tajnik V. razreda za filološke znanosti

VLATKO PAVLETIĆ
tajnik VI. razreda za suvremenu književnost

MIROSLAV BEGOVIĆ
tajnik VII. razreda za likovne umjetnosti

IVO SUPIČIĆ
tajnik VIII. razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju

Izabrani članovi Predsjedništva

RUDOLF FILIPOVIĆ

IVO FRANGEŠ

MILAN HERAK

IVO MAČEK

VLADIMIR STIPETIĆ

ČLANOVI

Počasni član

1. *Prelog dr. Vladimir,* redovni profesor, Laboratorium für Organische Chemie ETH Zentrum. Dopisni član 1952. 30. VI; počasni član 1986. 11. III. Adr.: Zürich. Universitätstr. 6.

I. RAZRED ZA DRUŠTVENE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Boban dr. Ljubo,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1975. 6. VI; redovni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Dakićev trg 3.
2. *Čalić dr. Dušan,* redovni profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1961. 16. VI; redovni član 1965. 23. VI. Adr.: Zagreb, Gorana Kovačića 13.
3. *Perišin dr. Ivo,* redovni profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1977. 7. VI; redovni član 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Ksaverska cesta 131.
4. *Pusić dr. Eugen,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1975. 6. VI; redovni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Vramčeva 1.
5. *Rendić-Miočević dr. Duje,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1966. 23. VI; redovni član 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Proleterskih brigada 35.
6. *Sirotković dr. Jakov,* redovni profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1966. 23. VI; redovni član 1975. 6. VI. Od 1978. 23. III. predsjednik Akademije. Adr.: Zagreb, Medveščak 97a.

7. *Stipetić dr. Vladimir,* redovni profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1961. 16. VI; redovni član 1973. 26. I. Adr.: Zagreb, Ilindenska poljana 9.
8. *Suić dr. Mate,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1975. 6. VI; redovni član 1981. 4. VI. Adr.: Zagreb, Čazmanska bb/A.
9. *Šepić dr. Dragovan,* redovni profesor Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1977. 7. VI; redovni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Trg Petra Preradovića 5/IV.
10. *Vranicki dr. Predrag,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Marulićev trg 12.

Izvanredni članovi

1. *Adamček dr. Josip,* izvanredni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1980. 31. III; izvanredni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Hanamanova 28.
2. *Bilandžić dr. Dušan,* redovni profesor Fakulteta političkih nauka Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1980. 31. III; izvanredni član 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Ksaver 156.
3. *Bošnjak dr. Branko,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Vrtlarska cesta 1a.
4. *Dragičević dr. Adolf,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Tuškanova 23.
5. *Goldštajn dr. Aleksandar,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1977. 7. VI; izvanredni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Rockefellerova 19.
6. *Ibler dr. Vladimir,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Svačićev trg 12.
7. *Margetić dr. Lujo,* redovni profesor Pravnog fakulteta u Rijeci. 1986. 11. III. Adr.: Rijeka, G. Carabino 11/IV.
8. *Sirotković dr. Hodimir,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Nazorova 33.
9. *Triva dr. Siniša,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1980. 31. III; izvanredni član 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Dobri dol 56/IV.
10. *Županov dr. Josip,* redovni profesor Fakulteta političkih nauka Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1980. 31. III; izvanredni član 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Siget 6.

Članovi suradnici

1. *Bertoša dr. Miroslav,* znanstveni savjetnik u Zavodu za povijesne i društvene znanosti Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Rijeci, Radna jedinica u Puli. 1990. 17. V. Adr.: Pula, Karlićeva 12.
2. *Degan dr. Vladimir Đuro,* znanstveni savjetnik u Zavodu za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije u Zagrebu. 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Frankopanska 5a.
3. *Erceg dr. Ivan,* znanstveni savjetnik u Zavodu za povijesne znanosti Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Hanamanova 26.
4. *Jakaša dr. Branko,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Proleterskih brigada 52b.
5. *Jelčić dr. Božidar,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Dobri dol 56/VI.
6. *Jelić dr. Ivan,* znanstveni savjetnik Instituta za historiju radničkog pokreta u Zagrebu. 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Baburičina 12.
7. *Perić dr. Berislav,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1980. 31. III. Ponovno izabran 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Ružmarinka 15/II.
8. *Raukar dr. Tomislav,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Aleja pomoraca 11.
9. *Rudolf dr. Davorin,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu. 1990. 17. VI. Adr.: Split, Slavićeva 39.
10. *Šeparović dr. Zvonimir,* redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Đorđićeva 7.
11. *Vojnić dr. Dragomir,* direktor Ekonomskog instituta u Zagrebu, 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Voćarsko naselje 86.
12. *Wertheimer-Baletić dr. Alica,* redovni profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, M. Badela 34.
13. *Zaninović dr. Marin,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Adr.: Zagreb, Aleja pomoraca 5.

II. RAZRED ZA MATEMATIČKE, FIZIČKE, KEMIJSKE I TEHNIČKE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Balenović dr. Krešimir,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1958. 12. III; redovni član 1975. 6. VI. Adr.: Zagreb, Gupčeva zvijezda 7.

2. *Bilinski dr. Stanko*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1963. 17. VI; redovni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Svibovac 10.

3. *Devidé dr. Vladimir*, redovni profesor Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Vinogradska 10.

4. *Grdenić dr. Drago*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1959. 23. VI; redovni član 1973. 26. I. Od 1973. 30. III. do 1975. 14. III. glavni tajnik Akademije. Adr.: Zagreb, Masarykova 13.

5. *Iveković dr. ing. Hrvoje*, redovni profesor Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1950. 24. VI; redovni član 1959. 23. VI. Adr.: Zagreb, Voćarsko naselje 84.

6. *Mardešić dr. Sibe*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1975. 6. VI; redovni član 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Savska c. 1a.

7. *Paić dr. ing. Mladen*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1961. 16. VI. Adr.: Zagreb, Krajiška 30.

8. *Požar dr. ing. Hrvoje*, redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1965. 23. VI; redovni član 1975. 6. VI. Od 1978. 23. III. glavni tajnik Akademije. Adr.: Zagreb, Trg Drage Iblera 5.

9. *Proštenik dr. ing. Mihovil*, redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1963. 17. VI; redovni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Tuškanova 27.

10. *Supek dr. Ivan*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1961. 16. VI. Adr.: Zagreb, Rubetićeva 10.

Izvanredni članovi

1. *Ašperger dr. Smiljko*, redovni profesor Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Miramarska 15d.

2. *Barišić dr. Slaven*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Kombolova 13.

3. *Bego dr. Vojislav*, redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III. Izvanredni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Dimitrovljeva 2.

4. *Bosanac dr. ing. Tomo*, redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1960. 29. VI. Adr.: Zagreb, Voćarsko naselje 46.
5. *Fleš dr. Dragutin*, redovni profesor Tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1981. 4. VI. Adr.: Zagreb, Gajeva 32.
6. *Ilakovac dr. Ksenofont*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Adr.: Zagreb, Srebrnjak 168.
7. *Kamenar dr. Boris*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Jarnovićeva 50.
8. *Matković dr. ing. Vladimir*, redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1966. 23. VI. Adr.: Zagreb, Zvonimirova 37.
9. *Rosman dr. Riko*, redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1988. 19. V; izvanredni član 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Šenoina 8.
10. *Škarić dr. Vinko*, znanstveni savjetnik Instituta »Ruđer Bošković« u Zagrebu. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Ul. palih omladinaca 7.
11. *Šlaus dr. Ivo*, znanstveni savjetnik u Institutu »Ruđer Bošković«, 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Brešćenskoga 11.
12. *Tadić dr. Dubravko*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1981. 4. VI. Adr.: Zagreb, Barčićeva 9.

Članovi suradnici

1. *Braum dr. Franjo*, redovni profesor Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Makančeva 22.
2. *Dadić dr. Žarko*, znanstveni savjetnik u Zavodu za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti Jugoslavenske akademije u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Turinina 2.
3. *Gašpert dr. Branimir*, znanstveni savjetnik u Istraživačkom institutu »Pliva«. 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Ksaverska cesta 185.
4. *Klasinc dr. Leo*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, znanstveni savjetnik Instituta »Ruđer Bošković« u Zagrebu. 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Institut »Ruđer Bošković«, Bijenička 54.

5. *Knapp dr. Vladimir*, redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Rendićeva 28c.
6. *Leontić dr. Boran*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Davor 6.
7. *Paar dr. Vladimir*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1988. 19. V. Adr.: Samobor, Gajeva 24.
8. *Papić dr. Pavle*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Trg bana Jelačića 3.
9. *Reiner dr. Elsa*, znanstveni savjetnik u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabrana 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Savska c. 1.
10. *Smrkić dr. Zlatko*, redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Mraovića-Simića 33.
11. *Souček dr. Branko*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Vijenac 3.
12. *Šarc-Lahodny dr. Olga*, redovni profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabrana 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Savska c. 1a.
13. *Volenec dr. Vladimir*, izvanredni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Širinička 2.
14. *Wolf dr. Radenko*, redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Čazmanska bb, objekt A.

III. RAZRED ZA PRIRODNE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Bujas dr. Zoran*, redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1960. 29. VI; redovni član 1968. 20. VI. Adr.: Zagreb, Kordunska 15.
2. *Herak dr. Milan*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1963. 17. VI; redovni član 1973. 26. I. Od 1975. 20. III. do 1978. 23. III. potpredsjednik Akademije. Adr.: Zagreb, Zvonimirova 28.
3. *Jurković dr. ing. Ivan*, redovni profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1963. 17. VI; redovni član 1969. 20. VI. Adr.: Zagreb, Voćarska cesta 63/I.

4. *Lorković dr. Zdravko*, redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1959. 23. VI; redovni član 1965. 23. VI. Adr.: Zagreb, Cvjetno naselje III. br. 25.
5. *Majer dr. Vladimir*, redovni profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Čazmanska bb, objekt A.
6. *Miličić dr. Davor*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb Branimirova 25.
7. *Šćavničar dr. Stjepan*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Čazmanska bb.
8. *Škreb dr. Nikola*, redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1968. 20. VI. Od 1972. 15. III. do 1973. 30. III. glavni tajnik Akademije. Redovni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Siget 18c.
9. *Vidaković dr. ing. Mirko*, redovni profesor Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1969. 20. VI; redovni član 1981. 4. VI. Adr.: Zagreb, Medveščak 76.

Izvanredni članovi

1. *Devidé dr. Zvonimir*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1973. 26. I. Adr.: Zagreb, Rakovčeva 5.
2. *Kaštelan dr. Andrija*, redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Dimitrovljeva 4.
3. *Klepac dr. Dušan*, redovni profesor Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Vinkovićeva 1.
4. *Kostial-Šimunović dr. Krista*, znanstveni savjetnik u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu. 1981. 4. VI. Adr.: Zagreb, Amruševa 19.
5. *Kranjec dr. Velimir*, redovni profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Macanovićeva 3/II.
6. *Krvavica dr. Slavko*, redovni profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Ilica 204.
7. *Kućan dr. Željko*, redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, A. Augustinčića 11.

8. *Meštrov dr. Milan,* redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI. Izvanredni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Voćarsko naselje 122.
9. *Silobrčić dr. Vlatko,* izvanredni naslovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Tomašićeva 11.
10. *Skoko dr. Dragutin,* izvanredni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Ljubijska 7.

Članovi suradnici

1. *Bahun dr. Stjepan,* izvanredni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Zavod za geologiju, Zvonimirova 8.
2. *Krulc dr. Zvonimir,* rukovodilac Sektora za znanstvenoistraživački rad poduzeća »Geofizika« u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Klaićeva 60.
3. *Kurelec dr. Branko,* voditelj Laboratorija za morsku molekularnu biologiju Zagreb—Mainz—Rovinj. 1988. 19. V. Adr.: Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb, Bijenička 54.
4. *Magdalenić dr. Antun,* redovni profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Čazmanska bb.
5. *Mihalić dr. Vladimir,* redovni profesor Poljoprivrednog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Svetozara Markovića 13.
6. *Petz dr. Boris,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Cesarčeva 2.
7. *Potočanac dr. Josip,* znanstveni savjetnik u Institutu za oplemenjivanje i proizvodnju bilja u Zagrebu u m. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb Marulićev trg 5.
8. *Racz dr. Zoltan,* redovni profesor Poljoprivrednog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Krešićeva 6.
9. *Sokač dr. Branko,* znanstveni savjetnik Geološkog zavoda u Zagrebu. 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Kumičićeva 8.
10. *Šegota dr. Tomislav,* redovni profesor Geografskog odjela Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Podsused, Z. Jakovca 6/I.

11. *Škreb-Guilcher dr. Yvette,* znanstveni savjetnik u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabrana 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Siget 18.
12. *Švajger dr. Anton,* izvanredni profesor Zavoda za histologiju i embriologiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Histološki zavod Medicinskog fakulteta, Šalata 3.
13. *Timet dr. Dubravko,* redovni profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Medulićeva 17.
14. *Tišljar dr. Josip,* izvanredni profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Rudarsko-geološko-naftni fakultet, Pierottijeva 6.

IV. RAZRED ZA MEDICINSKE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Beritić dr. Tihomil,* znanstveni savjetnik u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu u m. Izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Mlinarska 51.
2. *Čečuk dr. Ljubomir,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1981. 4. VI; redovni član 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Jurjevska 47.
3. *Forenbacher dr. Sergej,* redovni profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1960. 29. VI; redovni član 1975. 6. VI. Adr.: Zagreb, Đalskoga 48.
4. *Grčević dr. Nenad,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1966. 23. VI; redovni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Voćarsko naselje 116.
5. *Ikić dr. Drago,* predstojnik Zavoda za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstancija Razreda za medicinske znanosti Jugoslavenske akademije u m. Izvanredni član 1968. 20. VI; redovni član 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Vijenac 13.
6. *Ivančić dr. Radovan,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1975. 6. VI; redovni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Kuhačeva 4a.
7. *Padovan dr. Ivo,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1975. 6. VI; redovni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Čačkovićeva 13c.
8. *Pavišić dr. Zvonimir,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1977. 7. VI; redovni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Nazorova 13.

9. *Topolnik dr. Eugen,* redovni profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1963. 17. VI; redovni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Ilica 218.

Izvanredni članovi

1. *Cvetnić dr. Slavko,* redovni profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Trnsko 18f.
2. *Dekaris dr. Dragan,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Rockefellerova 2.
3. *Krmpotić-Nemanić dr. Jelena,* redovni profesor u Zavodu za anatomiju »Drago Perović« Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Vinkovićeva 3.
4. *Midžić dr. Sead,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Babonićeva 37.
5. *Prpić dr. Ivan,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1986. 11. III; izvanredni član 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Boškovićeva 23.
6. *Ruszkowski dr. Ivo,* redovni profesor Ortopedske klinike Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1980. 31. III; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Gajdekova 20.
7. *Sekso dr. Mladen,* predstojnik Interne klinike i Zavoda za endokrinologiju, dijabetes i bolesti metabolizma KB »Dr. Mladen Stojanović« u Zagrebu. 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Voćarsko naselje 20.
8. *Spaventi dr. Šime,* redovni profesor onkologije na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i predstojnik Klinike za nuklearnu medicinu i onkologiju KB »Dr Mladen Stojanović« u Zagrebu. Dopisni član 1986. 11. III; izvanredni član 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Tomašićeva 1.
9. *Šarić dr. Marko,* direktor Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Radićevo šetalište 27.
10. *Wikerhauser dr. Teodor,* izvanredni profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb Lopašićeva 6.

Članovi suradnici

1. *Aurer-Koželj dr. Jelena,* redovni profesor Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Teslina 16.
2. *Belicza dr. Biserka,* znanstveni savjetnik u Zavodu za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti Jugoslavenske akademije

u Zagrebu. 1977. 7. V. Ponovno izabrana 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Vlaška 70c.

3. *Čikeš dr. Ivo,* docent Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, KBC »Rebro«, Kišpatićeva 12.
4. *Čulo dr. Filip,* docent Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1980. 31. III. Ponovno izabran 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Šalata bb.
5. *Dürrigl dr. Teodor,* predstojnik Zavoda za reumatske bolesti i rehabilitaciju KBC u Zagrebu. 1986. 11. III. Adr. Zagreb, Kraljevac 13a.
6. *Gomerčić dr. Hrvoje,* redovni profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Neznane junakinje 1/V.
7. *Hajsig dr. Mladen,* redovni profesor Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Starčevićev trg 4.
8. *Jelčić dr. Ivo,* redovni profesor Fakulteta prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Lastovska 6.
9. *Kulčar dr. Živko,* naslovni izvanredni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Hercegovačka 91.
10. *Maričić dr. Željko,* znanstveni savjetnik Središnjeg instituta za tumore i slične bolesti. 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Nehajska 16.
11. *Pećina dr. Marko,* redovni profesor i predstojnik Katedre za ortopediju u Ortopedskoj klinici Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Martićeva 21.
12. *Stulhofer dr. Mladen,* predstojnik kirurgije KB »Dr. Ozren Novosel« u Zagrebu u m. 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Draškovićeva 53.

V. RAZRED ZA FILOLOŠKE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Brozović dr. Dalibor,* redovni profesor Filozofskog fakulteta u Zadru. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1977. 7. VI; redovni član 1986. 11. III. Adr.: Zadar, Marka Oreškovića 2.
2. *Filipović dr. Rudolf,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Ribnjak 42.
3. *Finka dr. Božidar,* znanstveni savjetnik u Zavodu za jezik Instituta za filologiju i folkloristiku u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; izvan-

redni član 1977. 7. VI; redovni član 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Batušićeva 13/III.

4. *Guberina dr. Petar,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1955. 29. XII; redovni član 1963. 17. VI. Adr.: Zagreb, Trg hrvatskih velikana 3.
5. *Katičić dr. Radoslav,* redovni profesor Sveučilišta u Beču. Izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Gornje Prekrižje 51.
6. *Menac dr. Antica,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabrana 1980. 31. III; izvanredni član 1981. 4. VI; redovni član 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Ul. 8. maja 41.
7. *Moguš dr. Milan,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1977. 7. VI; redovni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Derenčinova 18.
8. *Ratković dr. Milan,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1969. 20. VI; redovni član 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Čazmanska bb.

Izvanredni članovi

1. *Babić dr. Stjepan,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Babonićeva 52.
2. *Bujas dr. Željko,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Ul. 8. maja 81.
3. *Glavičić dr. Branimir,* redovni profesor Filozofskog fakulteta u Zadru. Član suradnik 1986. 11. III; izvanredni član 1988. 19. V. Adr.: Zadar, Marka Oreškovića 2.
4. *Hercigonja dr. Eduard,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Aleja V. Bubnja 47.
5. *Šimunović dr. Petar,* znanstveni savjetnik u Zavodu za jezik Instituta za filologiju i folkloristiku u Zagrebu. Član suradnik 1983. 9. VI; izvanredni član 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Druge armije 40.
6. *Švelec dr. Franjo,* redovni profesor Filozofskog fakulteta u Zadru u m. 1983. 9. VI. Adr.: Zadar, Splitska 4.
7. *Vinja dr. Vojmir,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Mećarova 43.
8. *Vončina dr. Josip,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Ivšićev prilaz 1.

Članovi suradnici

1. *Bratulić dr. Josip,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1988. 19. V. Adr.: Zagreb Jurjevska 31a.
2. *Jauk-Pinhak dr. Milka,* docent Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Aleja pomoraca 7.
3. *Jernej dr. Josip,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Ponovno izabran 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Dimitrovljeva 2/XIII.
4. *Kolumbić dr. Nikica,* redovni profesor Filozofskog fakulteta u Zadru. 1988. 19. V. Adr.: Zadar, Obala maršala Tita 2.
5. *Kovačec dr. August,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Šeferova 2.
6. *Nazor dr. Anica,* viši znanstveni suradnik i direktor Staroslavenskog instituta »Svetozar Ritig« u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabrana 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Demetrova 11.
7. *Putanec dr. Valentin,* znanstveni savjetnik u Zavodu za jezik Instituta za filologiju i folkloristiku u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Šubićeva 25.
8. *Sironić dr. Milivoj,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Masarykova 11.
9. *Škarić dr. Ivo,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Švearova 5.
10. *Šojat dr. Antun,* znanstveni savjetnik u Zavodu za jezik Instituta za filologiju i folkloristiku u Zagrebu. 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Švearova 7.
11. *Šojat dr. Olga,* znanstveni savjetnik u Zavodu za književnost i teatrologiju Jugoslavenske akademije u Zagrebu u m. 1977. 7. VI. Ponovno izabrana 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Utješinovićeva 4.
12. *Vratović dr. Vladimir,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1988. 18. V. Adr.: Zagreb, Hercegovačka 37.

VI. RAZRED
ZA SUVREMENU KNJIŽEVNOST

Redovni članovi

1. *Božić Mirko,* književnik. Izvanredni član 1959. 23. VI; redovni član 1975. 6. VI. Adr.: Zagreb, Radićevo šetalište 19.
2. *Frangeš dr. Ivo,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1960. 29. VI; redovni član 1968. 20. VI. Adr.: Zagreb, Proleterskih brigada 236a.

3. *Franičević Pločar Jure,* književnik. Izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1988. 19. V. Adr.: Split, Trg Oktobarske revolucije 4.
4. *Jeličić Živko,* književnik. Izvanredni član 1962. 16. VI; redovni član 1983. 9. VI. Adr.: Split, Vlade Bagata 34.
5. *Kaleb Vjekoslav,* književnik. Izvanredni član 1960. 29. VI; redovni član 1961. 16. VI. Adr.: Zagreb, Rendićeva 28c.
6. *Marinković Ranko,* književnik. Izvanredni član 1981. 4. VI; redovni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Visoka 20.
7. *Šegedin Petar,* književnik. Izvanredni član 1950. 27. XII; redovni član 1963. 17. VI. Adr.: Zagreb, Proleterskih brigada 35.
8. *Tadijanović Dragutin,* književnik. Izvanredni član 1953. 30. VI; redovni član 1965. 23. VI. Adr.: Zagreb, Gajeva 2a.

Izvanredni članovi

1. *Bogišić dr. Rafo,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Petrinjska 29.
2. *Črnja Zvane,* književnik. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: 51414 Ičići.
3. *Flaker dr. Aleksandar,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1975. 6. VI. Adr.: Zagreb, Voćarska 110.
4. *Mihalić Slavko,* književnik. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Banjavčićeva 24.
5. *Novak Slobodan,* književnik. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Nova ves 45.
6. *Pavletić dr. Vlatko,* književnik, redovni profesor Akademije dramskih umjetnosti u Zagrebu. 1988. 19. VI. Adr.: Zagreb, Rubetićeva 7.
7. *Peić dr. Matko,* književnik, redovni profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Savska c. 17.
8. *Popović Vladimir,* književnik. 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Engelsova 12.
9. *Šoljan Antun,* književnik. 1988. 19. VI. Adr.: Zagreb, Draškovićeva 12.

Članovi suradnici

1. *Aralica Ivan,* književnik. 1986. 11. III. Adr.: Zadar, Otokara Keršovanija 16.
2. *Barković Josip,* književnik. 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Rendićeva 28b.
3. *Batušić dr. Nikola,* redovni profesor Akademije za kazalište, film i televiziju u Zagrebu. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, B. Kavurića 4.

4. *Bošković-Stulli dr. Maja,* znanstveni savjetnik Instituta za filologiju i folkloristiku u Zagrebu u m. 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr,: Zagreb, Proleterskih brigada 235/III.
5. *Čale dr. Frano,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Ponovno izabran 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Savska c. 1b.
6. *Hećimović dr. Branko,* znanstveni savjetnik u Zavodu za književnost i teatrologiju Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije u Zagrebu. 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Fijanova 13.
7. *Jelčić dr. Dubravko,* znanstveni savjetnik u Zavodu za književnost i teatrologiju Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije u Zagrebu. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Naserov trg 5.
8. *Marijanović dr. Stanislav,* redovni profesor Pedagoškog fakulteta u Osijeku. 1990. 17. V. Adr.: Osijek, Pedagoški fakultet, Trg J. Vlahovića 9.
9. *Marović Petrasov Tonči,* književnik. 1988. 19. V. Adr.: Split, Gundulićeva 9.
10. *Mihanović dr. Nedjeljko,* znanstveni savjetnik u Zavodu za književnost i teatrologiju Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije u Zagrebu. 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Tomašićeva 10.
11. *Milićević dr. Nikola,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1980. 31. III. Adr.: Zagreb, Ul. 8. maja 81.
12. *Stamać dr. Ante,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Varšavska 16.
13. *Šicel dr. Miroslav,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Ilica 178.

VII. RAZRED
ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

Redovni članovi

1. *Bakić Vojin,* akademski kipar. Izvanredni član 1977. 7. VI; redovni član 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Draškovićeva 53.
2. *Begović dr. Miroslav,* redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izvanredni član 1988. 19. V; redovni član 1990. 17. VI. Adr.: Zagreb, Lašćinski Borovec 20.
3. *Dogan Boris,* akademski slikar. Izvanredni član 1983. 9. VI; redovni član 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Jurišićeva 1.
4. *Fisković dr. Cvito,* direktor Konzervatorskog zavoda za Dalmaciju u Splitu u m. Izvanredni član 1948. 12. VI; redovni član 1958. 12. III. Adr.: Split, Aljinovićeva 26b.

5. *Galić Drago,* majstor-arhitekt, redovni profesor Arhistektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1950. 27. XII; redovni član 1962. 16. VI. Adr.: Zagreb, Istarska 28.
6. *Kovačević Edo,* akademski slikar. Izvanredni član 1977. 7. VI; redovni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Zelengaj 5.
7. *Mohorovičić dr. ing. arh. Andre,* redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. Izvanredni član 1954. 29. XII; redovni član 1962. 16. VI. Od 1975. 14. III. do 1978. 23. III. glavni tajnik Akademije; od 1978. 23. III. potpredsjednik Akademije. Adr.: Zagreb, Tomislavov trg 21.
8. *Prica Zlatko,* akademski slikar. Izvanredni član 1981. 4. VI; redovni član 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Lopašićeva 3.
9. *Prijatelj dr. Kruno,* redovni profesor splitskog odjela Filozofskog fakulteta u Zadru i honorarni redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Dopisni član 1968. 20. VI; izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1983. 9. VI. Adr.: Split, Partizanska 24.
10. *Reiser Nikola,* akademski slikar, izvanredni profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Izvanredni član 1977. 7. VI; redovni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Zrinski trg 16.
11. *Šimunović Frano,* akademski slikar. Izvanredni član 1963. 17. VI; redovni član 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Vončinina 16.

Izvanredni članovi

1. *Fučić dr. Branko,* znanstveni savjetnik u Kabinetu za arhitekturu i urbanizam Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije u Zagrebu u m. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: Rijeka, Ul. bratstva i jedinstva 171.
2. *Ivančić Ljubo,* akademski slikar, redovni profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Jurjevska 33.
3. *Janeš Želimir,* akademski kipar, redovni profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Član suradnik 1977. 7. VI; izvanredni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Jurišićeva 16.
4. *Kulmer Ferdinand,* redovni profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Član suradnik 1980. 31. III; izvanredni član 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Jezuitski trg 1.
5. *Magaš dr. Boris,* redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1988. 19. V. Adr.: Rijeka, Bulevar revolucije 11.
6. *Neidhardt dipl. ing. arh. Velimir,* samostalni projektant Urbanističkog instituta RH u Zagrebu. Član suradnik 1980. 31. III; izvanredni član 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Ilica 26.
7. *Svečnjak Vilim,* akademski slikar. 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Martićeva 41.

8. *Vulas Šime*, akademski kipar. 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Gajdekova 30.
9. *Vulin ing. arh. Ante*, redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Dimitrovljeva 2.

Članovi suradnici

1. *Marković dr. Mirko*, znanstveni savjetnik Etnološkog zavoda Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije u Zagrebu. 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Klaićeva 48.
2. *Maroević dr. Tonko*, viši znanstveni suradnik u Institutu za povijesne znanosti, Odjel za povijest umjetnosti, Zagreb. 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Nova Ves 59.
3. *Sekulić dr. ing. arh. Srebrenka*, redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1975. 6. VI. Ponovno izabrana 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Rockefellerova 40.
4. *Šutej prof. Miroslav*, akademski slikar. 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Savska c. 7.
5. *Ujević Marija*, akademski kipar. 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Radnički dol 53.
6. *Viličić dr. ing. arh. Melita*, izvanredni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1975. 6. VI. Ponovno izabrana 1980. 31. III. i 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Srebrnjak 48.
7. *Zlamalik dr. Vinko*, upravitelj Strossmayerove galerije starih majstora Jugoslavenske akademije u Zagrebu, 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Savska c. 3.

VIII. RAZRED
ZA GLAZBENU UMJETNOST I MUZIKOLOGIJU

Redovni članovi

1. *Bjelinski Bruno*, redovni profesor Muzičke akademije u Zagrebu u m. 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Svačićev trg 12.
2. *Maček Ivo*, redovni profesor Muzičke akademije u Zagrebu u m. Izvanredni član 1954. 29. XII; redovni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Prilaz JNA 9.
3. *Papandopulo Boris*, skladatelj. Izvanredni član 1954. 29. XII; redovni član 1965. 23. VI. Adr.: Opatija, Ul. maršala Tita 254.
4. *Supičić dr. Ivan*, redovni profesor Muzičke akademije u Zagrebu. Izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1983. 9. VI; Adr.: Zagreb, Draškovićeva 27.

Izvanredni članovi

1. *Bezić dr. Jerko,* viši znanstveni suradnik u Institutu za narodnu umjetnost u Zagrebu. Član suradnik 1980. 31. III; izvanredni član 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Rooseveltov trg 3.
2. *Devčić Natko,* redovni profesor Muzičke akademije u Zagrebu u m. Član suradnik 1980. 31. III; izvanredni član 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Račkoga 9.
3. *Kos dr. Koraljka,* redovni profesor Muzičke akademije u Zagrebu. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabrana 1983. 9. VI; izvanredni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Zelenjak 20.
4. *Županović dr. Lovro,* redovni profesor Muzičke akademije u Zagrebu u m. Član suradnik 1980. 31. III; izvanredni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Fišerova 3.

Članovi suradnici

1. *Dešpalj Pavle,* kompozitor i dirigent. 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Prilaz JNA 14.
2. *Klobučar Anđelko,* redovni profesor Muzičke akademije u Zagrebu. 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Vlaška 72c.
3. *Kovačević dr. Krešimir,* muzikolog, leksikograf i muzički kritičar, 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Savska c. 3.
4. *Radica Ruben,* kompozitor i dirigent. 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Meštrovićev trg 9/IX.
5. *Tuksar mr. Stanislav,* znanstveni asistent u Zavodu za muzikološka istraživanja Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije u Zagrebu. 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Bijankinijeva 6.

DOPISNI ČLANOVI

1. *Aftén dr. Hannes Olof*, profesor na Kraljevskom tehnološkom institutu u Stockholmu. 1974. 12. VI. Adr.: Royal Institute of Technology, Department of Plasma Physics, S-100, 43 Stockholm, Sweden.
2. *Anđelić dr. Tatomir*, redovni profesor Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu. 1975. 6. VI. Adr.: Beograd, Strahinića bana 74.
3. *Arslan dr. Khayël Michele*, šef Otorinolaringološke klinike Sveučilišta u Padovi. 1968. 20. VI. Adr.: Padova, Via Altinate 37, Italia.
4. *Aubouin dr. Jean*, predsjednik Akademije znanosti. 1990. 17. V. Adr.: Institut de France, Paris 6e, Quai de Conti.
5. *Banac dr. Ivo*, redovni profesor povijesti, Yale University. 1990. 17. V. Adr.: Yale University, Pierson College, 2105 A Yale Station, New Haven, Connecticut 06520, USA.
6. *Bargmann dr. med., dr h. c. Wolfgang*, redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Kielu. 1974. 12. VI. Adr.: 23. Kiel, Niemannsweg 81, Deutschland.
7. *Bastid dr. Suzanne*, profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Parizu. 1977. 7. VI. Adr.: 88, rue de Grenelle, 75 Paris VII, France.
8. *Benac dr. Alojz*, redovni profesor Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu u m. 1975. 6. VI. Adr.: Sarajevo, Pionirska D-6.
9. *Benčić dr. Nikola*, profesor na Institut für Slawische Philologie der Universität Wien. 1988. 19. V. Adr.: 1010 Wien, Liebiggasse 5.
10. *Bernabò-Brea Luigi*, soprintendente alle antichità della Sicilia orientale u m. 1961. 16. VI. Adr.: Siracusa, Viale Monte d'Oro 18, Italia.
11. *Bezlaj dr. France*, redovni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 1983. 9. VI. Adr.: Ljubljana, Križičeva 6.
12. *Birnbaum dr. Henrik*, profesor slavistike Sveučilišta u Kaliforniji. 1986. 11. III. Adr.: 1159 Tellem Drive, Pacific Palisades, Ca. 90272, USA.

13. *Blinc dr. Robert,* redovni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 1988. 19. V. Adr.: Ljubljana, Kumanovska 1.
14. *Blohin Nikolaj Nikolajevič,* predsjednik Akademije medicinskih znanosti SSSR, direktor Onkološkog znanstvenog centra Akademije medicinskih znanosti SSSR, 1979. 15. XI. Adr.: Moskva, 109801, ul. Solianka 14, SSSR.
15. *Bohr Aage N.,* profesor teorijske fizike na Sveučilištu u Kopenhagenu. 1977. 7. VI. Adr.: Niels Bohr Institut; Blegdamsvej 17, DK-2100, Copenhagen, Denmark.
16. *Bor Matej,* književnik. 1962. 16. VI. Adr.: Radovljica kod Ljubljane.
17. *Boreli dr. Mladen,* redovni profesor Građevinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu u m. 1990. 17. V. Adr.: Beograd, Lole Ribara 10.
18. *Bošković dr. Đurđe,* redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Univerziteta u Beogradu u m. 1977. 7. VI. Adr.: Arheološki institut, Beograd, Knez Mihajlova 35.
19. *Brenet dr. Jean Paul,* redovni profesor Sveučilišta u Strasbourgu. 1974. 12. VI. Adr.: 34—36, Boulevard Victor Hugo, 92200 Neuilly sur Seine, France.
20. *Caillère dr. Simonne,* direktor Mineraloškog laboratorija u Nacionalnom muzeju u Parizu. 1965. 23. VI. Adr.: Paris V, 61 rue de Buffon, France.
21. *Cvetko dr. Dragotin,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Univerze u Ljubljani. 1979. 15. XI. Adr.: Ljubljana, Gregorčičeva 15.
22. *Ćirković dr. Sima,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. 1988. 19. V. Adr.: Beograd, Brankova 16.
23. *Čamo dr. Edhem,* redovni profesor Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu u m. 1975. 1. VI. Adr.: Sarajevo, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 6. novembra 7.
24. *Dausset Jean,* profesor na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Parizu, član Francuske akademije znanosti. 1979. 15. XI. Adr.: Université de Paris VII, Institut de Recherches sur les Maladies du Sang, Hôpital Sain-Louis 2, Place du Docteur-Fournier, 75475 Paris, Cédex 10, France.
25. *Delyannis dr. Anton,* redovni profesor Visoke tehničke škole u Ateni. 1965. 23. VI. Adr.: Athènes, POB 1199, Grèce.
26. *Despić dr. Aleksandar,* redovni član Srpske akademije nauka i umetnosti. 1981. 4. VI. Adr.: Beograd, Vlajkovićeva 13/II/6.
27. *Dubinin P. Nikolaj,* profesor animalne genetike u Institutu citologije i genetike. 1965. 23. VI. Adr.: Novosibirsk, SSSR.
28. *Đurđev dr. Branislav,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. 1961. 16. VI. Adr.: Sarajevo, Maršala Tita 13.

29. *Ellenberg dr. Heinz*, redovni profesor u Institutu za geobotaniku Sveučilišta u Göttingenu. 1977. 7. VI. Adr.: D-3400 Göttingen, Untere Karspüle 2, Deutschland.
30. *Finžgar dr. Alojz*, redovni profesor građanskog i porodičnog prava na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani u m. 1988. 19. V. Adr.: Ljubljana, Prijateljeva 9.
31. *Flotzinger dr. Rudolf*, redovni profesor i predstojnik Instituta za muzikologiju Sveučilišta u Grazu. 1990. 17. V. Adr.: A-8044 Graz, Hans-Mauracher-Strasse 81.
32. *Galbraight dr. John Kenneth*, profesor Sveučilišta u Harvardu. 1990. 17. V. Adr.: Harvard University, Cambridge, Massachusetts 02138, USA.
33. *Gamulin dr. Tomo*, direktor Biološkog instituta u Dubrovniku u m. 1968. 20. VI. Adr.: Dubrovnik, Put Jugoslavenske armije 35.
34. *Grmek dr. Mirko Dražen*, profesor povijesti bioloških znanosti na École pratique des hautes études, Sorbonne. 1966. 23. VI. Adr.: Paris VI, 10, rue de Savoie, France.
35. *Grünbaum dr. Branko*, profesor Sveučilišta u Washingtonu. 1988. 19. V. Adr.: University of Washington, Department of Mathematics, GN-50 Seattle, Washington 98195.
36. *Hadrovics dr. Laszlo*, profesor na »Eötvös Loránd« sveučilištu u Budimpešti. 1974. 12. VI. Adr.: Budapest XI, Binnye ut. 5, Hungary.
37. *Hadži dr. Dušan*, redovni profesor Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo Univerze u Ljubljani. 1975. 6. VI. Adr.: Ljubljana, Teslova 21.
38. *Hadžioloff dr. Asen*, redovni profesor histologije i embriologije na Sveučilištu u Sofiji. 1961. 16. VI. Adr.: Sofija, Univerzitet, Bugarska.
39. *Haeger-Aronsen dr. Birgitta*, redovni profesor interne medicine i medicine rada Sveučilišta u Lundu. 1990. 17. V. Adr.: Department of Occupational and Environmental Medicine, Lund University, General Hospital, S-21401 Malmo, Sweden.
40. *Herkov dr. Zlatko*, znanstveni savjetnik u Historijskom zavodu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u m. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; dopisni član 1983. 9. VI. Adr.: Zagreb, Radnički dol 13.
41. *Hodgkin-Crowfoot Dorothy*, O. M., F. R. S., profesor Sveučilišta u Oxfordu. 1965. 23. VI. Adr.: Chemical Crystallography Laboratory. 9th Parks Road, Oxford OX1 3P. D, England.
42. *Jerne dr. Niels K.*, dobitnik Nobelove nagrade iz područja imunobiologije. 1976. 11. III.: Adr.: Chateau de Belle-Vue, F-30210 Castillon du Gard, France.
43. *Junek Leo*, akademski slikar. 1975. 6. VI. Adr.: 24, rue Léon Croc, 91400 Orsay, France.

44. *Kanazir dr. Dušan*, redovni profesor Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu. 1975. 6. VI. Adr.: Beograd, S. Kovačevića 20/II.

45. *Kantoci Ksenija*, akademski kipar. 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Vončinina 16.

46. *Karamata dr. Stevan*, redovni član Srpske akademije nauka i umetnosti. 1986. 11. III. Adr.: Beograd, Knez Mihailova 35.

47. *Kárnik dr. Vit*, predstojnik Seizmološkog odjela Geofizičkog instituta Čehoslovačke akademije znanosti u Pragu. 1977. 7. VI. Adr.: Institut geofizički ČSAV, Sporilov, Bočni II, Praha 4, 14131 ČSSR.

48. *Karpatsky dr. Dušan*, književnik i prevodilac. 1990. 17. V. Adr.: 14200 Praha (Branik), Nad lesnim divadlem 1117.

49. *Keglević dr. Dina*, znanstveni savjetnik u Institutu »Ruđer Bošković«. 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Lopašićeva 3/I.

50. *Kelemen Milko*, kompozitor, 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Dimitrovljeva 2.

51. *Klimaszewski dr. Miesczyslaw*, redovni profesor Jagelonskog sveučilišta u Krakowu. 1974. 12. VI. Adr.: Krakow, Wyspiańskiego 3, Polska.

52. *Kolotirkin dr. Jakov Mihajlovič*, direktor Instituta za fizikalnu kemiju imena Karpova u Moskvi. 1977. 7. VI. Adr.: Karpov Institute of Physical Chemistry, Ul. Obukha 10, 107120 Moskva, B-120, SSSR.

53. *Koneski Blaže*, književnik, redovni profesor Filozofskog fakulteta Univerziteta u Skopju. 1962. 16. VI. Adr.: Skopje, Lenjinski komsomol 57.

54. *Konjović Milan*, akademski slikar. 1986. 11. III. Adr.: Galerija »Milan Konjović«, Sombor.

55. *Koprovski dr. Hilary*, redovni profesor Sveučilišta u Philadelphiji, 1977. 7. VI. Adr.: The Wistar Institute, Thirthy-Sixth Street and Spruce, Philadelphia, Pa, 19104, USA.

56. *Korać dr. Miladin*, redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. 1981. 4. VI. Adr.: Beograd, S. Kovačevića 42.

57. *Koroman Veselko*, književnik. 1990. 17. V. Adr.: Sarajevo, Klare Zetkin 15.

58. *Kracher dr. Alfred*, redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Grazu. 1969. 20. VI. Adr.: Philosophische Fakultät der Universität, Graz, Österreich.

59. *Kratky dr. ing. Otto*, redovni profesor Sveučilišta u Grazu. 1965. 23. VI. Adr.: Institut für Physikalische Chemie der Universität, Graz, Österreich.

60. *Kravar dr. Miroslav*, redovni profesor Filozofskog fakulteta u Zadru u m. 1983. 9. VI. Adr: Zadar, Kidričeva 4.

61. *Kreft dr. Bratko,* književnik, redovni profesor Filozofskog fakulteta Univerze u Ljubljani. 1961. 16. VI. Adr.: Ljubljana, Tavčarjeva 4.

62. *Krek Uroš,* redovni profesor Akademije za glazbu u Ljubljani. 1977. 7. VI. Adr.: 64248 Lesce, Na vrtači 5.

63. *Kurepa dr. Đuro,* redovni profesor Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu u m. 1952. 30. VI. Adr.: Beograd, Zagrebačka 7.

64. *Lalić Mihailo,* književnik. 1986. 11. III. Adr.: Beograd, H. Prodanova 14.

65. *Lasić dr. Stanko,* profesor u Slavenskom seminaru Sveučilišta u Amsterdamu. 1990. 17. V. Adr.: Universiteit van Amsterdam, Slavisch Seminarium, 1012 VT Amsterdam, Spuistraat 210.

66. *Lauer dr. Reinhard,* profesor slavenske filologije, Seminar für Slavische Philologie der Georg August Universität. 1990. 17. V. Adr.: Nikolausbergerweg 9c, Göttingen 34000.

67. *Lefebvre dr. Henri.* 1986. 11. III. Adr.: 30 Rue Ramboteau, 75003 Paris 3, France.

68. *Lehn dr. Jean-Marie,* redovni profesor kemije na Sveučilištu Louis Pasteur u Strasbourgu. 1970. 17. V. Adr.: Institute le Bel, Université Louis Pasteur, 4, rue Blaise Pascal, 67000 Strasbourg.

69. *Leskovac Mladen,* književnik, profesor Filozofskog fakulteta u Novom Sadu. 1961. 16. VI. Adr.: Novi Sad, Bulevar maršala Tita 6.

70. *Leskovar dr. Branko,* voditelj Elektrotehničkog odjela na Lawrence Berkeley Laboratory, University of California. 1988. 19. V. Adr.: Electronic Research and Development Group. Department of Instrument Science and Engineering, Lawrence Berkeley Laboratory, University of California, Berkeley, California 94720.

71. *Logar dr. Tin,* redovni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 1986. 31. III. Adr.: Ljubljana, Ilirska 4/I.

72. *Luetić dr. Vladimir,* redovni profesor kirurgije na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i šef Zavoda za kirurgiju krvnih žila na Kirurškoj klinici Rebro. 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Hercegovačka 31a.

73. *Lukić dr. Radomir,* redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu. 1977. 7. VI. Adr.: Srpska akademija nauka i umetnosti, Beograd, Knez Mihailova 35.

74. *Magner dr. Thomas,* profesor slavistike na Sveučilištu Pennsylvania State u m. 1988. 19. V. Adr.: 280 Osmond street, State College, PA 16801, USA.

75. *Mareš dr. František V.,* profesor slavistike Sveučilišta u Beču. 1986. 11. III. Adr.: Bauernfeldgasse 9/1/2/6, A-1190 Wien 19, Österreich.

76. *Matejka dr. Ladislav,* profesor slavenske filologije na Sveučilištu u Ann Arboru. 1990. 17. V. Adr.: Department of Slavic Languages and Literatures, University of Michigan Ann Arbor, Michigan 48104.

77. *Matešić dr. Josip,* redovni profesor slavistike na Sveučilištu u Mannheimu. 1988. 19. V. Adr.: Slawisches Seminar, 68—Mannheim 1, Schloss, Deutschland.

78. *Matijević dr. Egon,* predstojnik Kemijskog odjela Clarkson University. 1986. 11. III. Adr.: Clarkson University, Department of Chemistry, Potsdam, New York 13676, USA.

79. *Medved dr. Radovan,* redovni profesor Fakulteta za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III; dopisni član 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Arnoldova 4.

80. *Mihailović dr. Mihailo,* redovni profesor Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, redovni član Srpske akademije nauka i umetnosti. 1981. 4. VI. Adr.: Beograd, Maršala Tita 6.

81. *Milčinski dr. Janez,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerze u Ljubljani. 1977. 7. VI. Adr.: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana, Novi trg 3.

82. *Motika Antun,* akademski slikar. 1975. 6. VI. Adr.: Zagreb. Škrlčeva 29.

83. *Mottelson Ben R.,* profesor, Institut Nielsa Bohra i Nordita, Nordisk Institut for Teoretisk Atomfysik. 1979. 15. XI. Adr.: Blegdamsvej 17, DK-2100 Copenhagen, Denmark.

84. *Mujadžić Omer,* akademski slikar, redovni profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu u m. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Kosirnikova 21.

85. *Muljačić dr. Žarko,* redovni profesor na Freie Universität Berlin, Institut für Roman. Philologie. 1977. 7. VI. Adr.: Habelschwerdter Alee 45, 1000 Berlin 33 (Dahlem).

86. *Mušič Zoran,* akademski slikar. 1990. 17. V. Adr.: 73, Rue des Vignes, 75016 Paris, France.

87. *Nikoliš dr. Gojko,* redovni profesor Vojno-medicinske akademije u Beogradu u m. 1983. 9. VI. Adr.: Beograd, Koste Racina 14.

88. *Pallottino dr. Massimo,* redovni profesor arheologije na Sveučilištu u Rimu u m. 1974. 12. VI. Adr.: 00186 Roma, Via dei Redentoristi 9, Italia.

89. *Pantić dr. Nikola,* redovni član Srpske akademije nauka i umetnosti. 1988. 19. V. Adr.: Srpska akademija nauka i umetnosti, Beograd, Knez Mihailova 35.

90. *Pantić dr. Vladimir,* redovni član Srpske akademije nauka i umetnosti. 1988. 19. V. Adr.: Srpska akademija nauka i umetnosti, Beograd, Knez Mihailova 35.

91. *Papo dr. Isidor,* redovni profesor Vojno-medicinske akademije u Beogradu u m. 1975. 6. VI. Adr.: Beograd, Rige od Fere 20.

92. *Parun Vesna,* književnik. 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Badelova 15.

93. *Pauling dr. ing. Linus Carl,* redovni profesor na Kalifornijskom institutu tehnologije u Pasadeni. 1966. 23. VI. Adr.: Salmon Creek, Big Sur, California 93920, USA.

94. *Pierls dr. Ernst Rudolf,* redovni profesor na Sveučilištu države Washington u Seattleu u m. 1983. 9. VI. Adr.: 2B Northmoor Road, Oxford, OX2 6UP, England.

95. *Peršić dr. Nikola,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1981. 4. VI. Adr.: Zagreb, Kišpatićeva 7b.

96. *Plotkin dr. Stanley,* profesor mikrobiologije, The Joseph Stokees Institute, Philadelphia. 1990. 17. V. Adr.: Virus Laboratory, The Joseph Stokees Institute, 34th St. and Civic Centre Boulevard, Philadelphia PA 19104.

97. *Protić dr. Miodrag,* akademski slikar, upravnik Muzeja savremene umetnosti, Beograd, Novi Beograd, Ušće Save.

98. *Rakić dr. Paško,* predstojnik Odjela za neuroanatomiju na Sveučilištu Yale. 1990. 17. V. Adr.: Yale University School of Medicine, P. O. Box 3333, New Haven, CT 06510—8001, USA.

99. *Ramovš Primož,* skladatelj, redovni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 1990. 17. V. Adr.: Ljubljana, Kardeljeva 18.

100. *Ravnikar arh. Edo,* redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Univerze u Ljubljani. 1963. 17. VI. Adr.: Ljubljana, Arhitektonski fakultet.

101. *Reeser dr. Eduard,* profesor muzikologije na Sveučilištu u Utrechtu i član Nizozemske Kraljevske akademije znanosti. 1990. 17. V. Adr.: Frans Halslaan 19, N-3723 E A Bilthoven.

102. *Riedl dr. Rupert,* redovni profesor Sveučilišta u Beču. 1968. 20. VI. Adr.: Althanstrasse 14, A-1090 Wien, Österreich.

103. *Rosetti Alexandru,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Bukureštu. 1966. 23. VI. Adr.: Bucuresti, 56, Str. Dionisie Lupu, Roumanie.

104. *Roth dr. Alfred,* arhitekt. 1990. 17. V. Adr.: Bergstrasse 71, 8032--Zürich, Switzerland.

105. *Salam dr. Abdus,* redovni profesor na Imperial College of Science and Technology University of London i direktor International Centre for Theoretical Physics u Trstu. 1983. 9. VI. Adr.: International Atomic Energy Agency, UNESCO, International Centre for the Theoretical Physics, 34100 Trieste, P. O. B. 586, Miramare Strada Costiera 11, Italia.

106. *Sartori dr. Franco,* redovni profesor Sveučilišta u Padovi. 1990. 17. V. Adr.: 35122 Padova, Via Seminario 16, Italia.

107. *Savić dr. Pavle*, redovni profesor Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu u m. 1948. 12. VI. Adr.: Beograd, Bulevar revolucije 257/5/III.

108. *Schwabe Kurt*, prof. dr. ing. habil., dr rer. nat. h. c., redovni profesor Sveučilišta u Dresdenu. 1974. 12. VI. Adr.: Sächsische Akademie der Wissenschaften zu Leipzig, 701 Leipzig, Goetherstrasse 305, Deutschland.

109. *Seiwerth dr. Rativoj*, znanstveni savjetnik u SOUR »Pliva«, Zagreb, u m. 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Ilica 231.

110. *Simon dr. A. Herbert*, redovni profesor Carneggie-Mellon University. 1979. 15. XI. Adr.: Carneggie-Mellon University, Pittsburgh, USA.

111. *Stefanović dr. Dimitrije*, redovni član Srpske akademije nauka i umetnosti, direktor Muzikološkog instituta Srpske akademije nauka i umetnosti. 1986. 11. III. Adr.: Beograd, Knez Mihailova 35.

112. *Stevanović dr. Petar*, redovni profesor Rudarsko-geološkog fakulteta u Beogradu. 1975. 6. VI. Adr.: Beograd, Filipa Kljajića 26.

113. *Strubecker Karl*, emer. red. profesor Sveučilišta Karlsruhe. 1979. 15. XI. Adr.: D-75 Karlsruhe 1, Hansjakobstrasse 8, Deutschland.

114. *Suppes dr. Patrick*, profesor filozofije i matematike na Sveučilištu u Stanfordu. 1990. 17. V. Adr.: Stanford University, Stanford, California 94305.

115. *Szabo dr. G. Zoltan*, redovni profesor Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Budimpešti. 1977. 7. VI. Adr.: Institut za anorgansku i analitičku kemiju Eötvös Lorand Sveučilišta u Budimpešti, Budapest VIII, Múzeum Krt. 4/B, Ungarn.

116. *Šagi Bunić dr. Tomislav Janko*, redovni profesor Teološkog fakulteta u Zagrebu. 1979. 15. XI. Adr.: Zagreb, Borska 35.

117. *Šohaj Slavko*, akademski slikar. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Gajeva 51.

118. *Tamborra dr. Angelo*, redovni profesor povijesti istočne Evrope na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rimu. 1983. 9. VI. Adr.: Via Aureliana 25, Roma, Italia.

119. *Tange dr. Kenzo*, redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Tokiju. 1981. 4. VI. Adr.: 7-2-21 Akasaka Minato-ku, Tokio, Japan.

120. *Tekavčić dr. Pavao*, redovni profesor Pedagoškog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, OOUR Nastavne djelatnosti u Puli u m. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; dopisni član 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Berislavićeva 12.

121. *Thenius dr. Erich*, redovni profesor paleontologije i paleobiologije na Sveučilištu u Beču. 1983. 9. VI. Adr.: Institut für Paläontologie, Universitätsstrasse 7/2, 1010 Wien, Österreich.

122. *Tinbergen dr. Ian*, član Nizozemske akademije znanosti. 1979. 15. XI. Adr.: Haviklaan 31, 2566 XD Den Haag, The Netherlands.

123. *Tišler dr. Miha,* redovni profesor Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo Univerze u Ljubljani. 1979. 15. XI. Adr.: Ljubljana, Murnikova ul. 6.

124. *Tolstoj dr. Nikola Iljič,* profesor Moskovskog državnog sveučilišta. 1986. 11. III. Adr.: Moskva, Boljšaja Ordinka 34 38, kv. 40.

125. *Törö dr. Imre,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Budimpešti. 1965. 23. VI. Adr.: Histologisch-Embriologisches Institut der Medizinischen Fakultät der Universität, Budapest, Ungarn.

126. *Trubačëv dr. O. Nikolajevič,* član korespondent Akademije znanosti SSSR, voditelj sektora za etimologiju i onomastiku Instituta ruskog jezika. 1983. 9. VI. Adr.: Institut russkogo jazika Akademii nauk SSSR, Moskva, 121019, Volhonska 18/2, SSSR.

127. *Urban dr. Paul,* redovni profesor teorijske fizike Sveučilišta u Grazu. 1974. 12. VI. Adr.: 8010 Graz, Universität 5, Österreich.

128. *Valić dr. Fedor,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1977. 7. VI. Adr.: Zagreb, Savska c. 3.

129. *Vallâdao dr. Haroldo,* redovni profesor Pravnog fakulteta Saveznog sveučilišta u Rio de Janeiru u m. 1983. 9. VI. Adr.: Das Universidades Federal, Rio de Janeiro, Praia de Flamengo 386, Apt. 901, Brasil.

130. *Vetters dr. Hermann,* redovni profesor Sveučilišta u Beču. 1974. 12. VI. Adr.: Österreisches Archäologisches Institut der Universität, A-1010 Wien, Dr Karl-Lueger Ring 1, Österreich.

131. *Vidmar Josip,* književnik. 1951. 29. VI. Adr.: Ljubljana, Cesta na Rožnik 1.

132. *Vidoeski dr. Božidar,* redovni profesor Filozofskog fakulteta u Skopju. 1986. 11. III. Adr.: Skopje, Orce Nikolov 96.

133. *Vince dr. Zlatko,* redovni profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Martićeva 13.

134. *Vinski dr. Zdenko,* znanstveni savjetnik Arheološkog muzeja u Zagrebu u m. 1986. 11. III. Adr.: Zagreb, Gundulićeva 34.

135. *Vrhovac dr. Božidar,* redovni profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 1990. 17. V. Adr.: Zagreb, Braće Kavurića 4/II.

136. *Vrkljan dr. Zvonimir,* redovni profesor Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u m. 1988. 19. V. Adr.: Zagreb, Kršnjavoga 25.

137. *Weisskopf dr. Frederik Victor,* predsjednik Američke akademije znanosti i umjetnosti u Bostonu. 1986. 11. III. MIT, Dept. of Physics, Cambridge, Mass. 02139, USA.

138. *Winkler dr. Zlatko,* redovni profesor Strojarsko-brodograđevnog fakulteta u Rijeci. Član suradnik 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI; dopisni član 1986. 11. III. Adr.: Opatija, Maršala Tita 266.

139. *Wunderlich dr. Walter*, redovni profesor Sveučilišta u Beču. 1974. 12. VI. Adr.: Institut für Geometrie, A-1080 Wien VIII, Alserstrasse 69 15, Österreich.

140. *Zapfe dr. Helmuth*, redovni profesor Sveučilišta u Beču. 1987. 7. VI. Adr.: Paläontologisches Institut, A-1010 Wien, Universitätsstrasse 7, Österreich.

141. *Zlobec Ciril*, redovni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 1990. 17. V. Adr.: Ljubljana, Vošnjakova 10.

142. *Živančević dr. Milorad*, profesor Filozofskog fakulteta u Novom Sadu. 1986. 11. III. Adr.: Novi Sad, Filozofski fakultet.

UMRLI ČLANOVI*

Predsjednici

1. *Dr. Andrija Štampar,* red. sveučilišni profesor. Redovan član 1947. 11. II; predsjednik Akademije od 1947. 4. III. do 1958. 26. VI. Umro 1958. 26. VI.
2. *Dr. Grga Novak,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1939. 6. VI; redovni član 1947. 11. II; od 1957. 30. III. do 1958. 20. XI. glavni tajnik. Predsjednik Akademije od 1958. 20. XI. do 1978. 23. III. Počasni predsjednik od 1978. 23. III. Umro 1978. 7. IX.

Počasni članovi

1. *Pavle Jovanović,* akademski slikar. 1919. 24. IV. Umro 1957. 30. XI.
2. *Ivan Meštrović,* kipar. 1919. 24. IV. Umro 1962. 16. I.
3. *Dr. Lavoslav Ružička,* red. sveučilišni profesor. 1940. 7. VI. Umro 1976. 26. IX.
4. *Josip Broz Tito,* predsjednik SFR Jugoslavije, Beograd, 1947. 27. XII. Umro 1980. 4. V.

U RAZREDU ZA DRUŠTVENE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Dr. Albert Bazala,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Umro 1947. 12. VIII.
2. *Msgr dr. Svetozar Ritig,* opat Sv. Helene de Podborje, ministar u m. 1947. 11. II. Umro 1961. 12. VII.

---

* Popis umrlih članova Akademije od godine 1866. do 1945. nalazi se u »Ljetopisu« za godinu 1978, knj. 82, str. 34—46. i u spomenici »120 godina Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti«, Zagreb 1986, str. 76—88.

3. *Dr. Mihovil Abramić*, direktor Arheološkog muzeja u Splitu. Član dopisnik 1931. 20. VI; pravi član 1947. 18. VII. Umro 1962. 8. V.
4. *Dr. Mijo Mirković*, red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Od 1958. 20. XI. do 1961. 8. XI. glavni tajnik Akademije. Umro 1963. 17. II.
5. *Dr. Jovan Stefanović*, red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1961. 16. VI; pravi član 1963. 17. VI. Umro 1964. 20. X.
6. *Dr. Ivo Krbek*, red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1937. 8. V; pravi član 1947. 11. II. Umro 1966. 17. I.
7. *Dr. Vaso Bogdanov*, red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1951. 29. VI; pravi član 1955. 30. VI. Umro 1967. 9. X.
8. *Dr. Ferdo Čulinović*, red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1955. 30. VI; pravi član 1962. 16. VI. Umro 1971. 15. IX.
9. *Dr. Marko Kostrenčić*, red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1920. 25. V; pravi član 1921, 25. IV. Od 1922. 14. I. do 1924. 29. VI. gospodarski tajnik, od 1951. 24. III. do 1957. 30. III. glavni tajnik, a od 1957. 30. III. do 1958. 20. XI. potpredsjednik Akademije. Umro 1976. 19. IV.
10. *Dr. Juraj Andrassy*, red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1955. 30. VI; redovni član 1965. 23. VI. Umro 1977. 20. XII.
11. *Dr. Grga Novak*, red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1939. 6. VI; redovni član 1947. 11. II; od 1957. 30. III. do 1958. 20. XI. glavni tajnik. Predsjednik Akademije od 1958. 20. XI. do 1978. 23. III. Počasni predsjednik od 1978. 23. III. Umro 1978. 7. IX.
12. *Dr. Stjepan Gunjača*, direktor Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu. Izvanredni član 1951. 20. VI; redovni član 1962. 16. VI. Umro 1981. 6. XII.
13. *Dr. Vladimir Bakarić*, potpredsjednik Predsjedništva SFRJ i član Predsjedništva CK SKJ. 1950. 24. VI. Umro 1983. 16. I.
14. *Dr. Natko Katičić*, red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1968. 20. VI; redovni član 1977. 7. VI. Umro 1983. 10. VII.
15. *Dr. Vladislav Brajković*, red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1961. 16. VI; redovni član 1968. 20. VI. Umro 1989. 9. IX.
16. *Dr. Vladimir Bayer*, red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1977. 7. VI; redovni član 1986. 11. III. Umro 1990. 22. IV.

Izvanredni članovi

1. *Dr. Stanko Frank*, red. sveučilišni profesor. 1948. 12. VI. Umro 1953. 11. XI.
2. *Dr. Miho Barada*, red. sveučilišni profesor. 1948. 12. VI. Umro 1957. 9. VII.

3. *Dr. Pavao Rastovčan,* red. sveučilišni profesor. 1955. 30. VI. Umro 1958. 24. III.
4. *Dr. Marijan Horvat,* red. sveučilišni profesor. 1961. 16. VI. Umro 1967. 29. XII.
5. *Dr. Ivo Vinski,* red. sveučilišni profesor. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1977. 7. VI. Umro 1985. 26. XII.

Članovi suradnici

1. *Dr. Bernard Stulli,* direktor Arhiva Hrvatske. 1983. 9. VI. Umro 1985. 9. X.
2. *Dr. Branko Štancl,* red. sveučilišni profesor. 1983. 9. VI. Umro 1987. 24. II.
3. *Dr. Emilio Pallua,* znanstveni savjetnik Zavoda za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. 1980. 31. III. Umro 1989. 12. VII.
4. *Dr. Danilo Klen,* izv. sveučilišni profesor. 1977. 7. VI; ponovno izabran 1983. 9. VI. Umro 1990. 13. IV.

U RAZREDU ZA MATEMATIČKE, FIZIČKE KEMIJSKE I TEHNIČKE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Ing. Valerijan Reiszner,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Umro 1949. 20. III.
2. *Dr. Josip Goldberg,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1940. 7. VI; pravi član 1951. 29. VI. Umro 1960. 15. X.
3. *Ing. Jerko Alačević,* red. sveučilišni profesor. 1950. 24. VI. Umro 1963. 2. V.
4. *Dr. Josip Lončar,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1937. 8. V; pravi član 1947. 11. II. Umro 1973. 28. IX.
5. *Dr. Željko Marković,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1928. 5. VII; pravi član 1931. 20. VI. Umro 1974. 23. VIII
6. *Ing. Milivoj Petrik,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1953. 30. VI; redovni član 1968. 20. VI. Umro 1979. 23. VIII.
7. *Dr. ing. Miroslav Karšulin,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1948. 12. VI; redovni član 1952. 30. VI. Od 1961. 8. XI. do 1972. 15. III. glavni tajnik Akademije. Umro 1984. 12. II.
8. *Dr. Danilo Blanuša,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1952. 30. VI; redovni član 1958. 12. III. Umro 1987. 8. VIII.

9. *Dr. Vilim Niče,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1960. 29. VI; redovni član 1973. 26. I. Umro 1987. 17. X.
10. *Dr. Zlatko Janković,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1960. 29. VI; redovni član 1981. 4. VI. Umro 1987. 12. XII.

Izvanredni članovi

1. *Dr. Radovan Vernić,* izv. sveučilišni profesor. 1954. 29. VI. Umro 1958. 20. X.
2. *Dr. Rajko Kušević,* red. sveučilišni profesor. 1948. 12. VI. Umro 1966. 18. II.
3. *Dr. Branko Maksić,* red. sveučilišni profesor. 1961. 16. VI. Umro 1966. 20. IX.
4. *Dr. Tomislav Pinter,* red. sveučilišni profesor. 1963. 17. VI. Umro 1980. 7. II.
5. *Dr. Maksimilijan Konrad,* znanstveni savjetnik Instituta »Ruđer Bošković« u Zagrebu. 1975. 6. VI. Umro 1980. 5. VII.
6. *Dr. Gaja Alaga,* red. sveučilišni profesor. 1968. 20. VI. Umro 1988. 7. IX.

Članovi suradnici

1. *Dr. Nikola Čubranić,* red. sveučilišni profesor. 1975. 6. VI; ponovno izabran 1980. 31. III. Umro 1989. 6. II.

U RAZREDU ZA PRIRODNE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Dr. Fran Tućan,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Umro 1954. 22. VII.
2. *Dr. Aleksandar Ugrenović,* red. sveučilišni profesor. 1948. 12. VI. Umro 1958. 19. IX.
3. *Dr. Vale Vouk,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1920. 25. V; pravi član 1924. 14. VI. Od 1924. 29 VI. do 1936. 16. V. gospodarski tajnik Akademije. Umro 1962. 27. XI.
4. *Dr. Ivo Pevalek,* red. sveučilišni profesor. 1960. 29. VI. Umro 1967. 9. I.
5. *Dr. Marijan Salopek,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1930. 30. V; pravi član 1935. 16. V. Umro 1967. 23. II.
6. *Dr. Milan Anić,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1963. 17. VI; pravi član 1968. 20. VI. Umro 1968. 20. VI.

7. *Dr. Albert Ogrizek,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1951. 29. VI; pravi član 1954. 20. XII. Umro 1970. 22. VII.
8. *Dr. Stjepan Horvatić,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1966. 23. VI; redovni član 1973. 26. I. Umro 1975. 29. V.
9. *Dr. Teodor Varićak,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1955. 29. XII. redovni član 1958. 12. III. Umro 1977. 14. X.
10. *Dr. ing. Alois Tavčar,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Umro 1979. 1. III.
11. *Dr. Luka Marić,* red. sveučilišni profesor. 1963. 17. VI. Umro 1979. 17. VI.
12. *Dr. Miroslav Tajder,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1954. 29. XII; redovni član 1958. 12. III. Umro 1983. 10. V.
13. *Dr. Josip Roglić,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1960. 29. VI; redovni član 1969. 20. VI. Umro 1987. 18. X.
14. *Dr. Vanda Kochansky-Devidé,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1966. 23. VI; redovni član 1973. 26. I. Umrla 1990. 26. II.
15. *Dr. Mirko Malez,* znanstveni savjetnik, ravnatelj Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije u Zagrebu. Izvanredni član 1968. 20. VI; redovni član 1979. 15. XI. Umro 1990. 23. VIII.

Izvanredni članovi

1. *Dr. Berislav Makjanić,* red. sveučilišni profesor. 1977. 7. VI. Umro 1988. 9. X.
2. *Dr. Stevan Milković,* red. sveučilišni profesor. 1977. 7. VI. Umro 1989. 18. X.
3. *Dr. Ante Polšak,* red. sveučilišni profesor. 1973. 26. I. Umro 1990. 11. VI.

U RAZREDU ZA MEDICINSKE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Dr. Andrija Štampar,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Od 1947. 4. III. do 1958. 26. VI. predsjednik Akademije. Umro 1958. 26. VI.
2. *Dr. Franjo Durst,* red. sveučilišni profesor. 1950. 24. VI. Umro 1958. 16. IX.
3. *Dr. Sergije Saltykov,* red. sveučilišni profesor. 1959. 23. VI. Umro 1964. 7. X.
4. *Dr. Drago Perović,* red. sveučilišni profesor. 1948. 12. VI. Umro 1968. 6. I.

5. *Dr. Branimir Gušić,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Od 1947. 4. III. do 1950. 27. XII. glavni tajnik Akademije. Umro 1975. 7. VII.
6. *Dr. Ivo Babić,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1948. 12. VI; redovni član 1950. 27. XII. Umro 1977. 24. X.
7. *Dr. Ivo Tomašec,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1952. 30. VI; redovni član 1960. 29. VI. Umro 1981. 11. VII.
8. *Dr. Ivo Čupar,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1955. 30. VI; redovni član 1958. 12. III. Umro 1981. 18. IX.
9. *Dr. Nikša Allegretti,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1963. 17. VI; redovni član 1973. 26. I. Umro 1982. 26. X.
10. *Dr. Franjo Kogoj,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Od 1958. 23. XI. do 1972. 15. III. potpredsjednik Akademije. Umro 1983. 30. IX.
11. *Dr. Božidar Oklješa,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1950. 27. XII; redovni član 1958. 12. III. Umro 1983. 6. XI.
12. *Dr. Branko Kesić,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1958. 12. III; redovni član 1968. 20. VI. Od 1978. 23. III. do 1985. 19. XI. potpredsjednik Akademije. Umro 1988. 9. XII.

Izvanredni članovi

1. *Dr. Arpad Hahn,* red. sveučilišni profesor. 1959. 23. VI. Umro 1967. 12. IX.
2. *Dr. Otmar Trausmiller,* šef Parazitološkog odjela Centralnog higijenskog zavoda u Zagrebu. 1951. 29. VI. Umro 1972. 16. XI.
3. *Dr. Sergije Dogan,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1977. 7. VI. Umro 1979. 17. IV.
4. *Dr. Radoslav Lopašić,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1959. 23. VI. Umro 1979. 15. X.
5. *Dr. Miroslav Grujić,* ravnatelj Traumatološke bolnice, sveučilišni profesor. Izvanredni član 1973. 26. I. Umro 1981. 15. II.
6. *Dr. Franjo Hajnšek,* red. sveučilišni profesor. Član suradnik 1977. 7. VI; izvanredni član 1983. 9. VI. Umro 1989. 30. I.

U RAZREDU ZA FILOLOŠKE ZNANOSTI

Redovni članovi

1. *Dr. Dragutin Boranić,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1907. 14. III; pravi član 1924. 16. VI. Od 1929. do 1941. tajnik Akademije; potvrđen za redovnog člana 1947. 11. II. Umro 1955. 1. IX.
2. *Dr. Antun Barac,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Umro 1955. 1. XI.

3. *Dr. Petar Skok,* red. sveučilišni profesor. 1947. 11. II. Umro 1956. 3. II.
4. *Dr. Branko Gavella,* red. profesor Akademije za kazališnu umjetnost. 1961. 16. VI. Umro 1962. 8. IV.
5. *Dr. Nikola Majnarić,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1949. 4. VI; pravi član 1952. 30. VI. Umro 1966. 4. VI.
6. *Stjepan Musulin,* inspektor Ministarstva prosvjete. Član dopisnik 1950. 27. XII; pravi član 1953. 30. VI. Umro 1969. 19. I.
7. *Dr. Mate Hraste,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1955. 29. XII; pravi član 1961. 16. VI. Umro 1970. 29. XI.
8. *Dr. Vinko Žganec,* viši znanstveni suradnik Instituta za narodnu umjetnost u Zagrebu. Izvanredni član 1948. 12. VI; redovni član 1966. 23. VI. Umro 1976. 12. XII.
9. *Dr. Ljudevit Jonke,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1958. 12. III; redovni član 1963. 17. VI. Umro 1979. 15. III.
10. *Dr. Mirko Deanović,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1958. 12. III; redovni član 1960. 29. VI. Umro 1984. 16. VI.
11. *Dr. Veljko Gortan,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1959. 23. VI; redovni član 1965. 23. VI. Od 1972. 15. III. do 1978. 23. III. potpredsjednik Akademije. Umro 1985. 23. III.
12. *Dr. Zdenko Škreb,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1965. 23. VI; redovni član 1977. 7. VI. Umro 1985. 26. IX.
13. *Dr. Josip Torbarina,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1951. 29. VI; redovni član 1956. 28. VI. Umro 1986. 22. VIII.
14. *Dr. Josip Hamm,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1955. 29. XII; redovni član 1977. 7. VI. Umro 1986. 23. XI.

Izvanredni članovi

1. *Jakša Ravlić,* red. sveučilišni profesor Akademije za kazališnu umjetnost. 1965. 23. VI. Umro 1975. 21. XII.
2. *Matko Rojnić,* direktor Nacionalne i sveučilišne biblioteke u Zagrebu. 1956. 28. VI. Umro 1981. 30. I.

U RAZREDU ZA SUVREMENU KNJIŽEVNOST

Redovni članovi

1. *Vladimir Nazor,* književnik. 1940. 7. VI; potvrđen 1947. 11. II. (u Odjelu za jezik i književnost). Umro 1949. 19. VI.
2. *Milan Marjanović,* književnik. 1955. 29. VI. Umro 1955. 21. XII.

3. *Josip Kosor,* književnik. Član dopisnik 1951. 29. VI; pravi član 1951. 28. XII. Umro 1961. 23. I.
4. *Viktor Car Emin,* književnik. Član dopisnik 1949. 4. IV; pravi član 1951. 28. XII. Umro 1963. 17. IV.
5. *Ervin Šinko,* književnik. Član dopisnik 1950. 27. XII; pravi član 1960. 29. VI. Umro 1967. 26. III.
6. *Gustav Krklec,* književnik. 1951. 29. VI. Umro 1977. 30. X.
7. *Dobriša Cesarić,* književnik. 1951. 29. VI. Umro 1980. 18. XII.
8. *Miroslav Krleža,* književnik. 1947. 11. II. Od 1947. 4. III. do 1957. 30. III. potpredsjednik Akademije. Umro 1981. 29. XII.
9. *Marijan Matković,* književnik. Izvanredni član 1950. 27. III; redovni član 1960. 29. VI. Umro 1985. 31. VII.
10. *Dr. Jure Kaštelan,* književnik, red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1961. 16. VI; redovni član 1979. 15. XI. Umro 1990. 25. II.
11. *Dr. Marin Franičević,* književnik. Izvanredni član 1961. 16. VI; redovni član 1968. 20. VI. Umro 1990. 18. VII.

Izvanredni članovi

1. *Dr. Slavko Batušić,* književnik, red. profesor Akademije za kazališnu umjetnost u Zagrebu. 1969. 20. VI. Umro 1979. 25. IV.
2. *Novak Simić,* književnik. 1955. 30. VI. Umro 1981. 19. XI.
3. *Ivan Dončević,* književnik. 1950. 27. XII. Umro 1982. 14. III.
4. *Šime Vučetić, književnik.* Dopisni član 1975. 6. VI; izvanredni član 1983. 9. VI. Umro 1987. 28. VII.

Članovi suradnici

1. *Dr. Marko Fotez,* viši znanstveni suradnik Zavoda za književnost i teatrologiju Jugoslavenske akademije u Zagrebu. 1975. 6. VI. Umro 1976. 3. XII.
2. *Dr. Antun Polanšćak,* red. sveučilišni profesor. 1975. 6. VI. Umro 1978. 3. XII.

U RAZREDU ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

Redovni članovi

1. *Vladimir Becić,* akad. slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. Član dopisnik 1929. 4. V; pravi član 1934. 17. V; potvrđen 1947. 11. II. Umro 1954. 25. V.

2. *Tomislav Krizman,* akad. slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. Član dopisnik 1928. 5. VII; pravi član 1947. 11. II. Umro 1955. 24. X.
3. *Jerolim Miše,* akad. slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. Član dopisnik 1952. 30. VI; pravi član 1961. 16. VI. Umro 1970. 14. IX.
4. *Dr. Ljubo Karaman,* direktor Konzervatorskog zavoda Hrvatske. 1965. 23. VI. Umro 1971. 19. IV.
5. *Arh. Mladen Kauzlarić,* red. sveučilišni profesor. Član dopisnik 1950. 27. XII; pravi član 1962. 16. VI. Umro 1971. 6. IX.
6. *Ljubo Babić,* akad. slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. Član dopisnik 1928. 5. VII; pravi član 1950. 24. VI. Umro 1974. 14. V.
7. *Krsto Hegedušić,* majstor-slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. 1948. 12. VI. Umro 1975. 7. IV.
8. *Vanja Radauš,* majstor-kipar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. 1947. 11. II. Umro 1975. 24. IV.
9. *Oton Postružnik,* akademski slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. Izvanredni član 1965. 23. VI; redovni član 1977. 7. VI. Umro 1978. 21. I.
10. *Antun Augustinčić,* majstor-kipar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. Izvanredni član 1940. 7. VI; redovni član 1947. 11. II. Umro 1979. 10. V.
11. *Marijan Detoni,* akademski slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. Izvanredni član 1958. 12. III; redovni član 1963. 17. VI. Od 1972. 15. III. do 1975. 14. III. potpredsjednik Akademije. Umro 1981. 11. V.
12. *Fran Kršinić,* majstor-kipar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. 1948. 12. VI. Umro 1982. 1. I.
13. *Marino Tartaglia,* akad. slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. 1947. 11. II. Umro 1984. 21. IV.
14. *Dr. Anđela Horvat,* znanstveni savjetnik u Republičkom zavodu za zaštitu spomenika kulture. Izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1983. 9. VI. Umrla 1985. 26. IX.
15. *Vjekoslav Parać,* akademski slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti. Izvanredni član 1973. 26. I; redovni član 1981. 4. VI. Umro 1986. 4. VIII.
16. *Dr. Josip Seissel,* red. sveučilišni profesor. Izvanredni član 1950. 24. VI; redovni član 1962. 16. VI. Umro 1987. 19. II.
17. *Dr. Lavoslav Horvat,* rukovodilac Arhitektonsko-projektnog biroa. Izvanredni član 1951. 29. VI; redovni član 1963. 17. VI. Umro 1989. 4. X.

Izvanredni članovi

1. *Arh. Marijan Haberle,* predstojnik Arhitektonskog biroa »Forum« u Zagrebu. 1977. 7. VI. 1979. 20. III.
2. *Ivan Sabolić,* akademski kipar, izv. profesor Akademije likovnih umjetnosti. 1981. 4. VI. Umro 1986. 25. VI.
3. *Dr. Radovan Nikšić,* red. sveučilišni profesor. 1986. 11. III. Umro 1987. 3. III.

Članovi suradnici

1. *Raul Goldoni,* red. profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. 1980. 31. III. Umro 1983. 24. III.
2. *Arh. Igor Emili,* direktor Ateljea za arhitekturu i urbanizam, Rijeka. 1980. 31. III. Umro 1987. 25. X.
3. *Dr. Ana Deanović,* znanstveni savjetnik u Kabinetu za arhitekturu i urbanizam Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. 1975. 6. VI; ponovno izabrana 1980. 31. III. Umrla 1989. 9. X.

U RAZREDU ZA GLAZBENU UMJETNOST I MUZIKOLOGIJU

Redovni članovi

1. *Milan Sachs,* direktor Opere Hrvatskog narodnog kazališta. 1954. 29. XII. Umro 1968. 4. VIII.
2. *Svetislav Stančić,* red. profesor Muzičke akademije u Zagrebu. 1954. 16. III. Umro 1970. 7. I.
3. *Krešimir Baranović,* skladatelj. 1954. 29. XII. Umro 1975. 17. IX.
4. *Josip Andreis,* red. profesor Muzičke akademije u Zagrebu. Izvanredni član 1954. 29. XII; redovni član 1975. 6. VI. Umro 1982. 16. I.
5. *Jakov Gotovac,* skladatelj. 1977. 7. VI. Umro 1982. 16. X.
6. *Stjepan Šulek,* skladatelj, red. profesor Muzičke akademije u Zagrebu. Izvanredni član 1948. 12. VI; redovni član 1954. 16. III. Umro 1986. 16. I.

Izvanredni članovi

1. *Milo Cipra,* red. profesor Muzičke akademije u Zagrebu. 1977. 7. VI. Umro 1985. 9. VII.

2. *Ladislav Šaban*, red. profesor Muzičke akademije u Zagrebu. Član suradnik 1975. 6. VI; izvanredni član 1983. 9. VI. Umro 1985. 25. VII.
3. *Ivan Brkanović*, izv. profesor Muzičke akademije, Sarajevo. 1983. 9. VI. Umro 1987. 20. II.

ČLANOVI DOPISNICI IZVAN RADNOG SASTAVA

1. *Arh. Edo Šen*, sveučilišni profesor u m. 1948. 12. VI. Umro 1949. 16. VI.
2. *Dr. Fran Kidrič*, predstojnik Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 1948. 12. VI. Umro 1950. 11. IV.
3. *Louis Adamič*, književnik. 1949. 4. VI. Umro 1951. 4. IX.
4. *Dr. Matija Murko*, sveučilišni profesor u m. Prag. 1948. 12. VI. Umro 1952. 11. II.
5. *Dr. Fran Ramovš*, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 1948. 12. VI. Umro 1952. 16. IX.
6. *Emanuel Vidović*, slikar. 1949. 4. VI. Umro 1953. 1. VI.
7. *Ivo Kerdić*, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti u m. 1951. 29. VI. Umro 1953. 27. X.
8. *Dr. Stjepan Bohniček*, sveučilišni profesor u m. 1948. 12. VI. Umro 1956. 14. III.
9. *Dr. Jovan Radonić*, sveučilišni profesor u m. 1910. 11. III. Umro 1956. 25. XI.
10. *Dr. Stevan Bošković*, geodet. general u m. 1934. 17. V. Umro 1957. 9. V.
11. *Dr. Jovan Gjaja*, sveučilišni profesor u m. 1936. 15. V. Umro 1957. 1. X.
12. *Dr. Živojin Đorđević*, sveučilišni profesor u m. 1948. 12. VI. Umro 1957. 27. XI.
13. *Dr. Rajko Nahtigal*, sveučilišni profesor. 1948. 12. VI. Umro 1958. 29. III.
14. *Dr. Milutin Milanković*, sveučilišni profesor u m. 1948. 12. VI. Umro 1958. 12. XII.
15. *Josip Hatze*, kompozitor. 1950. 24. VI. Umro 1959. 30. I.
16. *Dr. Josip Vajs*, red. sveučilišni profesor, Prag. 1911. 16. III; potvrđen 1948. 12. VI. Umro 1959. 2. VII.
17. *Dr. Marin Katalinić*, red. sveučilišni profesor, Skopje. 1937. 8. V. Umro 1959. 2. XII.

18. *Dr. Aleksandar Belić*, red. sveučilišni profesor, Beograd. 1922. 6. VI; potvrđen 1948. 12. VI. Umro 1960. 26. II.
19. *Sreten Vukosavljević*, red. sveučilišni profesor u m. Beograd. 1956. 28. VI. Umro 1960. 9. VIII.
20. *Einar Dyggve*, dr h. c., arhitekt i arheolog, pravi član Kraljevske danske akademije. 1948. 12. VI. Umro 1961. 6. VIII.
21. *Dr. Božidar Lavrič*, red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1955. 30. VI. Umro 1961. 15. XI.
22. *Dr. Paul Diels*, red. sveučilišni profesor u m., München. 1954. 29. VI. Umro 1963. 19. II.
23. *Đorđe Andrejević-Kun*, akademski slikar, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti u Beogradu. 1963. 17. II. Umro 1964. 17. I.
24. *Dr. Milan Bogdanović*, književnik, pravi član Srpske akademije nauka i umetnosti u Beogradu. 1951. 29. VI. Umro 1964. 28. II.
25. *Dr. Richard Meister*, red. profesor Univerziteta u Beču. 1962. 16. VI. Umro 1964. 11. VI.
26. *Dr. Maksimilijan Samec*, upravnik Kemijskog instituta Slovenske akademije znanosti in umetnosti, pravi član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 1932. 30. VI. Umro 1964. 1. VII.
27. *Juš Kozak*, književnik. 1951. 29. VI. Umro 1964. 29. VIII.
28. *Dr. Gerhard Bersu*, direktor Römisch-Germanische Kommission, predsjednik Međunarodne unije za prethistoriju i ranu povijest u Frankfurtu a/M. 1959. 23. VI. Umro 1964. 19. XI.
29. *Dr. Erich Swoboda*, red. profesor Univerziteta u Grazu. 1954. 29. VI. Umro 1964. 22. XI.
30. *Dr. Tadeusz Lehr-Splawinski*, profesor Univerziteta u Krakowu. 1959. 23. VI. Umro 1965. 17. II.
31. *Dr. Ilija Đuričić*, red. profesor Univerziteta u Beogradu. 1962. 16. VI. Umro 1965. 2. IV.
32. *Dr. Josip Korošec*, red. sveučilišni profesor Univerze u Ljubljani. 1948. 12. VI. Umro 1966. 11. III.
33. *Dr. Bohumil Němec*, profesor Karlova sveučilišta u Pragu u m. 1932. 27. VI. Umro 1966. 7. IV.
34. *Dr. Milisav Demerec*, direktor Carnegijeva instituta u Cold Spring Harbour, Long Island, USA. 1930. 6. VI. Umro 1966. 14. IV.
35. *Arh. Nikola Dobrović*, red. profesor Univerziteta u Beogradu. 1963. 17. VI. Umro 1967. 11. I.
36. *Milo Milunović*, akademski slikar. 1966. 23. VI. Umro 1967. 11. II.
37. *Dr. Josip Plemelj*, red. profesor Univerze u Ljubljani, pravi član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 1923. 19. VI. Umro 1967. 22. V.

38. *Dr. Franz Babinger*, red. profesor Univerziteta u Münchenu. 1953. 30. VI. Umro 1967. 23. VI.

39. *Veljko Petrović*, književnik, direktor Narodnog muzeja u Beogradu, pravi član Srpske akademije nauka i umetnosti. 1962. 16. VI. Umro 1967. 27. VII.

40. *Dr. Jovan Karamata*, red. profesor Univerziteta u Beogradu, pravi član Srpske akademije nauka i umetnosti. 1933. 31. V. Umro 1967. 13. VIII.

41. *Dr. Borivoje Ž. Milojević*, red. profesor Univerziteta u Beogradu, pravi član Srpske akademije nauka i umetnosti. 1948. 12. VI. Umro 1967. 21. X.

42. *Dr. ing. Bela Lány*, profesor Visoke tehničke škole u Budimpešti. 1965. 23. VI. Umro 1968. 15. II.

43. *Dr. ing. Žarko Miletić*, red. profesor Univerziteta u Beogradu. 1951. 29. VI. Umro 1968. 10. XI.

44. *Dr. Otmar Kühn*, red. sveučilišni profesor, Beč. 1965. 23. VI. Umro 1969. 26. III.

45. *Ante Ercegović*, znanstveni savjetnik Instituta za oceanografiju i ribarstvo u Splitu. 1965. 23. VI. Umro 1969. 25. IV.

46. *Dr. Miodrag Grbić*, znanstveni savjetnik u Arheološkom institutu Srpske akademije nauka i umetnosti, Beograd. 1961. 16. VI. Umro 1969. 30. VI.

47. *Dr. Cecil Frank Powel*, red. sveučilišni profesor, Bristol. 1966. 23. VI. Umro 1969. 9. VIII.

48. *Dr. Jorjo Tadić*, red. sveučilišni profesor, Beograd. 1949. 4. VI. Umro 1969. 3. X.

49. *Dr. Waclaw Sierpiński*, red. sveučilišni profesor, Warszawa. 1959. 23. VI. Umro 1969. 21. X.

50. *Dr. Jerko Radmilović*, poslanik SNS, 1951. 29. VI. Umro 1969. 7. XII.

51. *Dr. Vilim Feller*, profesor na Princeton University. 1937. 8. V. Umro 1970. 14. I.

52. *Dr. Felix Machatschki*, red. sveučilišni profesor, Beč. 1965. 23. VI. Umro 1970. 17. II.

53. *Dr. Milovan Zoričić*, član Međunarodnog suda u Haagu u m. 1955. 30. VI. Umro 1971. 27. I.

54. *Dr. Ivan Stanek*, red. sveučilišni profesor, Bratislava. 1965. 23. VI. Umro 1972. 6. II.

55. *Dr. Eugène Tisserant*, doajen Kardinalskog zbora u Rimu. 1968. 20. VI. Umro 1972. 21. II.

56. *Dr. Milko Kos*, red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1937. 8. V. Umro 1972. 24. III.

57. *Dr. France Stelè*, red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1954. 29. XII. Umro 1972. 10. VIII.
58. *Dr. Milan Luković*, red. sveučilišni profesor, Beograd. 1968. 20. VI. Umro 1972. 15. IX.
59. *Dr. Konstantin Ivanović Skrjabin*, red. sveučilišni profesor, Moskva. 1959. 23. VI. Umro 1972. 19. X.
60. *Dr. Jozef Kurz*, red. sveučilišni profesor, Praha. 1965. 23. VI. Umro 1972. 6. XII.
61. *Dr. Jovan Hadži*, red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1920. 25. V. Umro 1972. 11. XII.
62. *Dr. Witold Štefanski*, red. sveučilišni profesor, Warszawa. 1968. 20. VI. Umro 1973. 18. VII.
63. *Petar Lubarda*, akademski slikar, Beograd. 1966. 23. VI. Umro 1974. 13. II.
64. *Dr. Siniša Stanković*, red. sveučilišni profesor, Beograd. 1949. 4. VI. Umro 1974. 24. II.
65. *Dr. Vladimir Vrkljan*, red. sveučilišni profesor, Zagreb. 1950. 24. VI. Umro 1974. 1. III.
66. *Dr. Milan Bartoš*, red. sveučilišni profesor, Beograd. 1966. 23. VI. Umro 1974. 12. III.
67. *Dr. István Rusznyak*, red. sveučilišni profesor, Budimpešta. 1966. 23. VI. Umro 1974. 15. X.
68. *Dr. Giacomo Devoto*, red. sveučilišni profesor, Firenca. 1974. 12. VI. Umro 1974. 25. XII.
69. *Ivo Andrić*, književnik, Beograd. 1951. 29. VI. Umro 1975. 13. III.
70. *Dr. Eduard Roch*, red. sveučilišni profesor, Paris. 1965. 23. VI. Umro 1975. 10. V.
71. *Dr. Kosta Todorović*, red. profesor Velike medicinske škole, Beograd. 1948. 12. VI. Umro 1975. 19. IX.
72. *Dr. Milan Budimir*, red. sveučilišni profesor, Beograd. 1952. 30. VI. Umro 1975. 17. X.
73. *Dr Karl Werner Heisenberg*, red. sveučilišni profesor, München. 1966. 23. VI. Umro 1976. 1. II.
74. *Dr. Pavao Štern*, red. sveučilišni profesor, Sarajevo. 1975. 6. VI. Umro 1976. 20. III.
75. *Dr. Aleksandar Nikolajevič Frumkin*, red. sveučilišni profesor, Moskva. 1965. 23. VI. Umro 1976. 28. V.
76. *Dr. Miroslav Feldman*, književnik, Zagreb, 1975. 6. VI. Umro 1976. 29. V.
77. *Dr. Vladimir Vranić*, red. sveučilišni profesor, Zagreb. 1963. 17. VI. Umro 1976. 3. VIII.

78. *Dr. Viktor Novak*, red. sveučilišni profesor, Beograd. 1951. 29. VI. Umro 1977. 1. I.
79. *Dr. Dmitro Ivanovič Čiževskij*, red. sveučilišni profesor, Heidelberg. 1975. 6. VI. Umro 1977. 18. IV.
80. *Dr. André Vaillant*, red. sveučilišni profesor, Paris. 1949. 4. VI. Umro 1977. 23. IV.
81. *Milivoj Uzelac*, akademski slikar, Catignac (Francuska). 1975. 6. VI. Umro 1977. 6. VI.
82. *Dr. László Gillemot*, red. sveučilišni profesor, Budimpešta. 1969. 20. VI. Umro 1977. 20. VIII.
83. *Dr. Velibor Gligorić*, književnik, Beograd. 1961. 16. VI. Umro 1977. 3. X.
84. *Dr. André Blanc*, red. sveučilišni profesor, Paris. 1969. 20. VI. Umro 1977. 17. XII.
85. *Skender Kulenović*, književnik, Beograd. 1961. 16. VI. Umro 1978. 25. I.
86. *Dr. Vladimir Milojčić*, red. sveučilišni profesor, Heidelberg. 1968. 20. VI. Umro 1978. 19. II.
87. *Dr. Bohuslav Havránek*, red. sveučilišni profesor, Brno. 1968. 20. VI. Umro 1978. 2. III.
88. *Dr. Jean Orcel*, direktor Muzeja prirodnih znanosti u Parizu. 1966. 23. VI. Umro 1978. 27. III.
89. *Dr. Maks Šnuderl*, red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1961. 16. VI. Umro 1979. 23. VI.
90. *Dr. Robert Burns Woodward*, red. profesor Harvardskog sveučilišta u Cambridgeu. 1977. 7. VI. Umro 1979. 8. VII.
91. *Arh. Juraj Neidhardt*, red. sveučilišni profesor, Sarajevo. 1963. 17. VI. Umro 1979. 13. VII.
92. *Stojan Aralica*, akademski slikar, Beograd. 1966. 23. VI. Umro 1980. 4. II.
93. *Dr. Nikolaj Vasiljevič Cicin*, red. sveučilišni profesor, Moskva. 1965. 23. VI. Umro 1980. 17. VII.
94. *Dr. Leopold Escande*, red. sveučilišni profesor, Toulouse. 1961. 16. VI. Umro 1980. 12. XI.
95. *Arh. Vlado Antolić*, stručni savjetnik u komisijama i savjetima grada Zagreba. 1979. 15. XI. Umro 1981. 13. V.
96. *Drago Ivanišević*, književnik, Zagreb. 1975. 6. VI. Umro 1981. 1. VI.
97. *Dr. Mladen Josifović*, red. sveučilišni profesor, Beograd. 1976. 7. VI. Umro 1981. 23. VI.
98. *Dr. Stojan Pavlović*, red. sveučilišni profesor, Beograd. 1965. 23. VI. Umro 1981. 12. IX.

99. *Arh. Juraj Denzler*, red. sveučilišni profesor, Zagreb. 1977. 7. VI. Umro 1981. 27. IX.

100. *Dr. Mosko Moskov*, red. sveučilišni profesor, Sofija. 1974. 12. VI. Umro 1982. 1. I.

101. *Dr. Mihailo Konstantinović*, red. sveučilišni profesor, Beograd. 1956. 28. VI. Umro 1982. 30. I.

102. *Dr. Lado Vavpetič*, red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1977. 7. VI. Umro 1982. 28. III.

103. *Dr. Anton Slodnjak*, red. sveučilišni profesor, Ljubljana, 1977. 7. VI. Umro 1983. 13. III.

104. *Dr. Dragan Plamenac*, profesor muzikologije na Sveučilištu u Urbani (Illinois). 1962. 16. VI. Umro 1983. 15. III.

105. *Miško Kranjec*, književnik. 1961. 16. VI. Umro 1983. 8. VI.

106. *Dr. Anton Musger*, red. sveučilišni profesor, Graz. 1969. 20. VI. Umro 1983. 12. VIII.

107. *Arh. Marijan Mušič*, red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1966. 23. VI. Umro 1984. 6. I.

108. *Ismet Mujezinović*, akademski slikar. 1963. 17. VI. Umro 1984. 8. I.

109. *Dr. Petar Martinović*, znanstveni savjetnik u Institutu za nuklearne nauke »Boris Kidrič« u Vinči. 1959. 23. VI. Umro 1984. 26. I.

110. *Prof. dr. Vinko Frančišković*, red. sveučilišni profesor, Rijeka. 1981. 4. VI. Umro 1984. 7. V.

111. *Marko Ristić*, književnik, 1951. 29. VI. Umro 1984. 12. VII.

112. *Dr. Paul Ramdohr*, red. sveučilišni profesor, Heidelberg. 1966. 23. VI. Umro 1985. 8. III.

113. *Dr. Richard Pittioni*, red. sveučilišni profesor, Beč. 1966. 23. VI. Umro 1985. 16. IV.

114. *Arh. Ernest Weismann*, Haarlem. 1965. 23. VI. Umro 1985. 13. VII.

115. *Aleksandar Vučo*, književnik, Beograd. 1962. 16. VI. Umro 1985. 21. VII.

116. *Dr. Ivan Rakovec*, red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1968. 20. VI. Umro 1985. 3. VIII.

117. *Dr. Borislav Blagojević*, red. sveučilišni profesor, Beograd. 1983. 9. VI. Umro 1985. 28. XII.

118. *Jean Cassou*, književnik, Paris. 1966. 23. VI. Umro 1986. 15. I.

119. *Mihailo Vukdragović*, red. sveučilišni profesor, Beograd. 1977. 7. VI. Umro 1986. 15. III.

120. *Leonid Vitaljevič Kantorovič*, red. sveučilišni profesor, Moskva. 1979. 15. XI. Umro 1986. 9. IV.

121. *Dr. Valentin Dimitrijevič Solovjev*, profesor virusologije, Moskva. 1977. 7. VI. Umro 1986. 20. VIII.

122. *Dr. Bogdan Brecelj*, red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1963. 17. VI. Umro 1986. 9. IX.

123. *Dr. Srečko Brodar*, red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1975. 16. VI. Umro 1987. 27. IV.

124. *Dr. Gunnar Myrdal*, red. sveučilišni profesor, Stockholm. 1983. 9. VI. Umro 1987. 17. V.

125. *Dr. Kosta Petković*, red. sveučilišni profesor, Beograd. 1966. 23. VI. Umro 1987. 28. V.

126. *Mihajlo Apostolski*, član Savjeta federacije, Skopje. 1979. 15. XI. Umro 1987. 7. VIII.

127. *Dr. Otto Höfler*, red. sveučilišni profesor, Beč. 1969. 20. VI. Umro 1987. 24. VIII.

128. *Dr. Fritz Hohenberg*, red. sveučilišni profesor, Graz. 1979. 15. XI. Umro 1987. 16. XII.

129. *Dr. Friedrich Schachermeyr*, red. sveučilišni profesor, Beč. 1966. 23. VI. Umro 1987. 26. XII.

130. *Dr. Fran Zwitter*, red. sveučilišni profesor, Ljubljana. 1961. 16. VI. Umro 1988. 14. IV.

131. *Dr. Anton Kurir*, red. sveučilišni profesor, Beč. 1977. 7. VI. Umro 1988. 13. VI.

132. *Ing. Robert Tertian*, direktor Laboratorija za fiziku, St. Gobain, 1965. 23. VI. Umro 1988. 15. VI.

133. *Dr. Georges Daux*, red. sveučilišni profesor, Paris. 1965. 23. VI. Umro 1988. 23. XII.

134. *Dr. Kamilo Tompa*, red. sveučilišni profesor, Zagreb. 1983. 9. VI. Umro 1989. 23. II.

135. *Dr. Vojislav Arnovljević*, red. sveučilišni profesor, Beograd. 1975. 6. VI. Umro 1989. 5. IV.

136. *Dr. Zvonimir Maretić*, red. sveučilišni profesor, Pula. 1986. 11. III. Umro 1989. 23. IV.

137. *Oskar Davičo*, književnik, Beograd. 1951. 29. VI. Umro 1989. 1. X.

138. *Božidar Jakac*, red. profesor Akademije likovnih umjetnosti, Ljubljana. 1963. 17. VI. Umro 1989. 20. XI.

139. *Dr. Jovan Đorđević*, red. sveučilišni profesor, Beograd. 1965. 28. VI. Umro 1989. 8. XII.

140. *Dr. Dragoslav Janković*, red. sveučilišni profesor, Beograd. 1983. 9. VI. Umro 1990. 9. I.

141. *Dr. Vaso Čubrilović,* red. sveučilišni profesor, Beograd. 1961. 16. VI. Umro 1990. 11. VI.

142. *Dr. Reinhold Olesch,* red. sveučilišni profesor, Köln. 1974. 12. VI. Umro 1990. 25. VI.

143. *Gabrijel Stupica,* red. profesor Akademije likovnih umjetnosti, Ljubljana. 1966. 23. VI. Umro 1990. 19. XII.

ZASJEDANJA AKADEMIJE

PRVO REDOVITO ZASJEDANJE SKUPŠTINE JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI,

održano 23. travnja 1990. godine

Dnevni red:

1. Otvaranje Skupštine
2. Izbor zapisničara
3. Ovjeravanje zapisnika prvog redovitog godišnjeg zasjedanja Skupštine, održanog 30. ožujka 1989.
4. Izvještaj o radu Akademije u godini 1989.
5. Odobravanje završnog računa Akademije za godinu 1989.
6. Planovi rada Akademije za godinu 1990.
7. Financijski plan Akademije za godinu 1990.
8. Eventualije

Prisutni: akademici Stanko Bilinski, Bruno Bjelinski, Dalibor Brozović, Zoran Bujas, Dušan Čalić, Boris Dogan, Rudolf Filipović, Božidar Finka, Sergej Forenbacher, Drago Grdenić, Petar Guberina, Milan Herak, Radovan Ivančić, Ivan Jurković, Vjekoslav Kaleb, Radoslav Katičić, Ivo Maček, Sibe Mardešić, Ranko Marinković, Antica Menac, Davor Miličić, Milan Moguš, Andre Mohorovičić, Ivo Padovan, Boris Papandopulo, Zvonimir Pavišić, Hrvoje Požar, Kruno Prijatelj, Mihovil Proštenik, Eugen Pusić, Nikola Reiser, Duje Rendić-Miočević, Jakov Sirotković, Vladimir Stipetić, Ivan Supičić, Nikola Škreb, Eugen Topolnik, Mirko Vidaković, Predrag Vranicki.

Izvanredni članovi: Smiljko Ašperger, Stjepan Babić, Vojislav Bego, Miroslav Begović, Jerko Bezić, Rafo Bogišić, Tomo Bosanac, Branko Bošnjak, Željko Bujas, Slavko Cvetnić, Ljubomir Čečuk, Dragan Dekaris, Natko Devčić, Vladimir Devidé, Dragutin Fleš, Branko Fučić, Aleksandar Goldštajn, Eduard Hercigonja, Vladimir Ibler, Dušan Klepac, Koraljka Kos, Krista Kostial, Jelena Krmpotić-Nemanić, Slavko Krva-

vica, Vladimir Matković, Milan Meštrov, Sead Midžić, Ivo Perišin, Ante Polšak, Vladimir Popović, Mladen Sekso, Vlatko Silobrčić, Hodimir Sirotković, Šime Spaventi, Vilim Svečnjak, Marko Šarić, Stjepan Ščavničar, Petar Šimunović, Vinko Škarić, Franjo Švelec, Vojmir Vinja, Ante Vulin, Teodor Wikerhauser i Lovro Županović.

Predsjedava: predsjednik akademik Jakov Sirotković.

1. Predsjednik otvara skupštinsko zasjedanje u 17,10 sati, pozdravlja sve prisutne i poziva članove da minutom šutnje dadu počast članovima Akademije preminulim od prošlog skupštinskog zasjedanja, i to: akademicima Juri Kaštelanu, Vandi Kochansky-Devidé i Vladimiru Bayeru, članu suradniku Danilu Klenu i dopisnom članu Jovanu Đorđeviću.

Predsjednik obavještava da su izostanak s današnjeg zasjedanja Skupštine ispričali akademici Edo Kovačević, Cvito Fisković, Ivo Frangeš, Mladen Paić, Marin Franičević, Mirko Malez, Nenad Grčević, te izvanredni članovi Boris Kamenar i Boris Magaš.

Predsjednik obavještava da Skupštini prisustvuje dovoljan broj članova da bi mogla pravovaljano odlučivati i daje na glasovanje prijedlog dnevnog reda u tekstu koji je upućen svim članovima Skupštine. Budući da nema primjedaba, predloženi dnevni red jednoglasno je usvojen.

2. Na prijedlog predsjednika Skupština bez rasprave i jednoglasno za zapisničara skupštinskog zasjedanja izabran je akademik Milan Herak.

3. Skupština bez rasprave i jednoglasno donosi zaključak kojim se ovjerava zapisnik prvog redovitog godišnjeg zasjedanja Skupštine, održanog 30. ožujka 1989. godine, koji je tiskan u »Ljetopisu« za godinu 1989.

Nakon toga Skupština bez rasprave i jednoglasno prihvaća prijedlog da se rasprava o 4, 5, 6. i 7. točki dnevnog reda vodi zajednički.

4, 5. 6. i 7. Predsjednik konstatira da je izvještaj o radu Akademije za godinu 1989. tiskan u »Ljetopisu« za tu godinu koji je dostavljen svim članovima, pa moli glavnog tajnika Akademije, akademika Hrvoja Požara, da iznese dopune tog izvještaja te da istovremeno dade napomene uz 5, 6. i 7. točku dnevnog reda za koje su također dostavljeni materijali.

Riječ akademika Hrvoja Požara:

Poštovani predsjedniče, poštovani članovi Akademije!

Ovim je izvještajem obuhvaćen rad naše Akademije u 1989. godini, završni račun za 1989. godinu te planovi rada i financijski plan za 1990. godinu.

I za ovo skupštinsko zasjedanje dostavljen je »Ljetopis«, knjiga 93, za 1989. godinu. U njemu je prikazan, s mnogo pojedinosti, rad Akademije u prošloj godini. »Ljetopis« obuhvaća popis svih članova Akademije sa stanjem 31. prosinca 1989. godine, popis preminulih članova od 1945. godine (popis preminulih članova od osnivanja Akademije do 1945. godine nalazi se u »Ljetopisu« za 1978. godinu), pri-

kaz Prvog redovitog zasjedanja Skupštine Akademije održanog 30. ožujka 1989. godine i Izborne skupštine Akademije održane 19. prosinca 1989. godine te prikaz sjednica Predsjedništva Akademije sa zaključcima. U »Ljetopisu« je prikazan rad Akademije razredâ, Istraživačkog centra, znanstvenih savjeta, odborâ i centara, muzejsko-galerijskih jedinica, jedinica u sustavu stručnih službi. Osim toga, »Ljetopis« sadrži popis izdanja Akademije u izvještajnoj godini, financijski izvještaj i nekrologe preminulih članova.

Krajem prošle godine naša je Akademija imala 69 redovnih članova, 71 izvanrednog člana, 82 člana suradnika i 123 dopisna člana. Od dopisnih članova 60 je članova iz inozemstva, a 63 iz naše zemlje. Dopisni članovi iz inozemstva djeluju u 19 zemalja, i to 10 u Austriji, 9 u SAD 8 u Francuskoj, 6 u SR Njemačkoj, po 5 u Italiji i SSSR, 3 u Mađarskoj po 2 u Danskoj i Velikoj Britaniji te po jedan u Brazilu, Bugarskoj, Čehoslovačkoj, Grčkoj, Japanu, Nizozemskoj, DR Njemačkoj, Poljskoj, Rumunjskoj i Švedskoj. Od dopisnih članova koji žive i rade u našoj zemlji 21 član je iz užeg područja Srbije, 20 iz Hrvatske, 14 iz Slovenije, 3 iz Bosne i Hercegovine, 3 iz Vojvodine i 2 iz Makedonije. Krajem prošle godine naša je Akademija u svim kategorijama članstva imala 349 članova.

Djelatnost se Akademije odvija u osam razreda. Pet razreda pokriva sva znanstvena područja, a tri razreda umjetnička područja. U sastavu je znanstvenih razreda 156 članova, a u sastavu umjetničkih razreda 66 članova, u koje su uključeni redovni i izvanredni članovi te članovi suradnici. Dopisni članovi nisu, naime, raspoređeni po razredima. U »Ljetopisu« se nalaze podaci o sastavu razreda, o njihovoj djelatnosti, o prihvaćenim rukopisima, o radu odborâ i radnih grupâ u sastavu razredâ, o predavanjima i skupovima u organizaciji razredâ te o aktivnosti svakog pojedinog člana u okviru i izvan okvira Akademije.

Na redovitom zasjedanju Skupštine 1988. godine odlučeno je da prestane rad Istraživačkog centra, u onakvom organizacijskom obliku u kojem je u svoje vrijeme osnovan, da bi se omogućilo formiranje znanstvene organizacije prema tadašnjem Zakonu o organizaciji znanstvenog rada. Nakon toga Predsjedništvo je zaključilo da se umjesto Istraživačkog centra osnuju tri radne istraživačke jedinice, i to: za područje društvenih znanosti, za područje prirodnih znanosti i za područje umjetnosti. U tu je svrhu izrađen Nacrt samoupravnog sporazuma o međusobnim pravima, obvezama i odgovornostima između Akademije i radnih zajednicâ. O prijedlogu toga samoupravnog sporazuma dugo se raspravljalo. Glavni su se nesporazumi javljali o pravu raspolaganja sredstvima i o kompetenciji Akademije s obzirom na sredstva za materijalne troškove. Dvije su radne zajednice, međutim, prihvatile predloženi samoupravni sporazum, ali ga jedna od njih nije bila voljna prihvatiti, tako da nova organizacija istraživačkih radnih zajednica nije ni mogla oživjeti.

Stanje se u radnim zajednicama još više zakompliciralo obustavom rada u dvije radne zajednice, u Istraživačkom centru i Muzejsko-galerijskoj radnoj zajednici. U povodu obustave rada Predsjedništvo je zaključilo:

Predsjedništvo osuđuje obustavu rada u tim radnim zajednicama, kao pritisak kojim se na neprimjeren način nastoje ostvariti neka prava. Predsjedništvo je ocijenilo da je takvim činom, a naročito jednostranim i netočnim izvještavanjem nekih sredstava javnog informiranja, koja su se mnogo više angažirala na praćenju obustave rada u jedinicama Akademije nego što čine na praćenju rada Akademije, nanesena šteta Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti.

Radi boljeg razumijevanja sustava financiranja Jugoslavenske akademije i njenih radnih zajednica valja upozoriti da se svaka od radnih zajednica financira na drugi način. Istraživački se centar financira jedino sredstvima SIZ-a znanosti SR Hrvatske, i to na način kao i druge znanstvene institucije u Republici (na če-

mu su naročito insistirali zaposleni u toj radnoj zajednici). Muzejsko-galerijske jedinice financira SIZ kulture SR Hrvatske, a stručne službe i osnovnu djelatnost Akademije republički budžet.

Prema tome, ne određuje rukovodstvo Akademije materijalni položaj pojedine radne zajednice, već to određuje jedino financijer odnosno radne zajednice prema svojim kriterijima. Akademija je više puta upozoravala na nelogičnost takva sustava financiranja jer se radi o tri izvora sredstava koja se razlikuju kako po stopi povećanja, tako i po dinamici povećanja, ali se nije uspjelo promijeniti takav sustav financiranja.

Osnovni je problem vrlo nepovoljnog položaja zaposlenih u Istraživačkom centru nepovoljna struktura zaposlenih, među kojima je premali broj aktivnih istraživača u odnosu na ukupan broj zaposlenih. To je, s jedne strane, posljedica naslijeđenog stanja i disperzije istraživačkih jedinica, a s druge strane, premale angažiranosti dijela zaposlenih u Istraživačkom centru da se ta nepovoljna struktura poboljša.

U nastojanju da se poboljša materijalni položaj zaposlenih u Istraživačkom centru održano je više sastanaka s predsjednikom i potpredsjednikom Izvršnog vijeća Sabora. To je rezultiralo dodatnim doznakama SIZ-a znanosti i sredstvima za tzv. hladni pogon, što je omogućilo povećanje osobnih dohodaka zaposlenih. Da bi se smanjio broj zaposlenih koji nisu istraživači, dogovoreno je da 10 zaposlenih u Istraživačkom centru financira SIZ kulture. Nažalost, to još nije realizirano zbog nekih formalnih poteškoća, ali se nadamo da će se to ipak ostvariti.

Sada su u toku pripreme za reorganizaciju Istraživačkog centra. Ovaj je čas teško reći kako će se reorganizirati današnji Istraživački centar.

U okviru Istraživačkog centra radila su 22 zavoda, i to: na području društvenih znanosti 9 zavoda, od kojih 6 u Zagrebu, a po jedan u Dubrovniku, Zadru i Rijeci, na području pomorstva jedan zavod, na području prirodnih znanosti 7 zavoda, od kojih 6 u Zagrebu i jedan u Dubrovniku, na području jezika, književnosti i teatrologije 2 zavoda, oba u Zagrebu, te 3 interdisciplinska zavoda u Splitu, Osijeku i Varaždinu. U tim zavodima radi 140 radnika, od kojih su 34 doktora znanosti, 36 magistara, 19 istraživača, 20 pripravnika, 23 administrativna službenika i 18 pomoćnih radnika. Od ukupnog broja zaposlenih (149) 72 znanstvena radnika uključena su u istraživačke projekte koje financira SIZ znanosti prema sustavu »full time«. U 1989. godini povećan je broj takvih znanstvenih radnika, koji je krajem 1988. godine iznosio 75.

U okviru muzejsko-galerijske djelatnosti postoje tri jedinice, i to: Gliptoteka, Kabinet grafike i Strossmayerova galerija starih majstora s 26 zaposlenih, od kojih su 3 muzejski savjetnici.

U okviru stručnih službi, osim administrativnih službi, u okviru Uprave Akademije djeluju Arhiv, Knjižnica, Arboretum u Trstenom i Centar za znanstveni rad u Vinkovcima. U svim jedinicama stručnih službi ima 100 zaposlenih.

U okviru Akademije djeluje 15 savjeta, odbora i centara, i to: Terminološki odbor, Odbor za izdavanje sabranih djela Jurja Križanića, Centar za kemiju organskih prirodnih spojeva. Odbor za narodni život i običaje, Internacionalni komitet za istraživanje boksita, glinice i aluminija, Jugoslavenski centar za kristalografiju, Savjet za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju, Znanstveni savjet za pomorstvo, Znanstveni savjet za naftu, Znanstveni savjet za promet, Centar za teorijsku fiziku, Znanstveni savjet za zaštitu prirode, Odbor za proučavanje povijesti i kulture srpskog naroda u Hrvatskoj, Znanstveni savjet za turizam i Centralna redakcija za »Bulletin scientifique«. Neki od tih savjeta i centara obuhvaćaju ne samo članove Akademije nego i vrlo veliki broj znanstvenih radnika i stručnjaka iz cijele Jugoslavije, pa i mnoge znanstvene radnike iz inozemstva.

U 1989. godini Akademija je bila prisutna na 27 skupova kao organizator ili kao suorganizator, od kojih su 5 skupova bili međunarodni. Skupovi su, osim u Zagrebu, održani u Hvaru, Dubrovniku, Puli, Osoru, Sisku, Koprivnici, Senju, Đakovu i Splitu. Osim toga, mnogi su članovi Akademije i znanstveni radnici iz Akademijinih zavodâ sudjelovali s referatima na domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima koje nije organizirala naša Akademija. Podaci o sudjelovanju na takvim skupovima nalaze se u »Ljetopisu«.

Znanstvene jedinice u okviru Istraživačkog centra rade na 23 znanstvenoistraživačka projekta koje neposredno financira interesna zajednica znanosti. To su znanstveni projekti koje je na temelju natječaja prihvatio SIZ znanosti.

Spomenutim projektima obuhvaćena su mnoga znanstvena područja, i to: proizvodnja i prerada u stočarstvu, unapređenje i ekonomika proizvodnje hrane, zaštita okoline kopnenog dijela Hrvatske, istraživanje i zaštita Jadrana, ocjena radne sposobnosti, tumorske bolesti, društveno-ekonomski sistem i razvoj međunarodnog javnog, privrednog i pomorskog prava, koncepcija međunarodnih ekonomskih, pravnih i političkih odnosa, etnološka i folkloristička istraživanja, povijest hrvatskoga naroda, Srba u Hrvatskoj i opća povijest, duhovna i materijalna kultura od prapovijesti do srednjeg vijeka u Hrvatskoj, kemijsko istraživanje materije, geološka evolucija prostora Hrvatske, istraživanja u ekonomiji, povijest filozofije i marksizma, istraživanje umjetničke baštine u Hrvatskoj, povijest hrvatskoga ili srpskoga jezika i njegovi dijalekti, suvremeni hrvatski jezik i njegovi odnosi prema drugim jezicima, hrvatska književnost i druge jugoslavenske književnosti te psihologijska istraživanja psihičkih procesa i ljudskog ponašanja.

Osim toga, članovi Akademije, koji nisu u radnom odnosu s Istraživačkim centrom rade na nizu istraživačkih projekata. U njihovoj realizaciji surađuje 21 član Akademije.

U okviru Akademije radi se još na tridesetak istraživačkih projekata koji se financiraju iz sredstava koja Akademija dobiva u te svrhe bilo iz republičkog budžeta, bilo od SIZ-ova znanosti i kulture. Riječ je o projektima iz niza znanstvenih i umjetničkih područja kojima je svrha priprema studija i monografija, izdanja sabranih djela književnika, objavljivanje radova znanstvenika iz prošlih stoljeća, priprema rječnika i sl. Radi se o širokom dijapazonu istraživanja. Rezultati se tih istraživanja obavljaju kako u publikacijama Akademije tako u našim i inozemnim časopisima. Podaci o objavljenim radovima nalaze se u »Ljetopisu«.

Akademija, dakle, djeluje na nizu znanstvenih i umjetničkih područja, a njezino se djelovanje proteže na cijelom području Hrvatske. Tako organizacijske jedinice Akademije postoje u Dubrovniku, Cavtatu, Trstenom, Splitu, Zadru, Rijeci, Puli, Varaždinu, Osijeku i Vinkovcima. Osim toga, Akademija organizira znanstvene skupove u mnogim mjestima na području Hrvatske.

Djelovanje Akademije, međutim, nije ograničeno samo na područje Hrvatske, jer mnoge organizacijske jedinice, znanstveni savjeti i druga tijela Akademije surađuju s nizom organizacija i pojedinaca s cijelog područja Jugoslavije. Ta se suradnja ostvaruje, u prvom redu, s ostalim našim akademijama, bilo u okviru Savjeta jugoslavenskih akademija, ili u neposrednoj suradnji s ostalim našim akademijama. To se ostvaruje u zajedničkoj organizaciji znanstvenih skupova i u zajedničkim izdanjima. Najveći se dio suradnje ostvaruje u međuakademijskim odborima. Od šezdesetak međuakademijskih odbora koji okupljaju članove svih naših akademija, 17 je međuakademijskih odbora koji imaju sjedište u našoj Akademiji. Aktivni su međuakademijski odbori za repetitorij srednjovjekovnih historijskih izvora, za onomastiku, za leksikografiju, za biološke preparate, za proučavanje stanja i problema medicinskih znanosti u Jugoslaviji, za proučavanje položaja znanosti i problema u znanosti, za tumore glave, vrata i središnjeg živčanog

sustava, za proučavanje okupatorsko-kvislinškog terora u drugom svjetskom ratu u Jugoslaviji, za zaštitu prirode i životne sredine, za proučavanje i sprečavanje azbestoze i za proučavanje utjecaja nacionalnih pokreta 19. stoljeća na glazbu Južnih Slavena. Smatramo da neaktivne međuakademijske odbore treba aktivirati ili ih ukinuti. Odluku o daljem postojanju takvih odborâ treba donijeti u suglasnosti s drugim akademijama i sa Savjetom akademijâ.

Međunarodna suradnja odvija se na temelju ugovora između Savjeta akademijâ i inozemnih akademijâ, odnosno bilateralnih ugovora između naše Akademije i inozemnih akademijâ. Ta suradnja obuhvaća razmjenu znanstvenih radnika, rad na zajedničkim projektima i temama, organizaciju međunarodnih znanstvenih skupova i izložaba u zemlji i inozemstvu.

U 1989. godini ostvarena je suradnja s Austrijskom akademijom znanosti, Bugarskom akademijom znanosti, Čehoslovačkom akademijom znanosti, Kineskom akademijom znanosti, Mađarskom akademijom znanosti, Akademijom znanosti DDR, Akademijom umjetnosti DDR, Poljskom akademijom znanosti, Akademijom znanosti SSSR, Nacionalnom akademijom znanosti SAD, Britanskom akademijom, Kraljevskim društvom u Londonu i Indijskom nacionalnom akademijom. Krajem prošlog mjeseca potpisan je ugovor o suradnji s Fondazione Cini u Veneciji.

U okviru razmjene s inozemnim znanstvenim institucijama u inozemstvu je boravio 41 naš, a u nas 52 inozemna istraživača. Najveća je razmjena istraživača ostvarena s Mađarskom (13 naših i 14 mađarskih istraživača) zatim s SAD (7 i 10), Čehoslovačkom (8 i 9), Austrijom (6 i 2), Velikom Britanijom (4 i 4), SSSR (2 i 3), DR Njemačkom (0 i 4), Kinom (0 i 4), Bugarskom (1 i 1) i Indijom (0 i 1).

Ovdje valja spomenuti znanstveni skup »Uvođenje rezultata znanstvenih istraživanja u praksu« koji su organizirali u Zagrebu Nacionalna akademija znanosti SAD i naša Akademija.

Iako je uvijek riječ o bezdeviznoj razmjeni, pojavljuju se sve veće poteškoće pri odlasku naših istraživača u inozemstvo zbog ogromnog povećanja putnih troškova.

Valja spomenuti da se dio naše kvote za razmjenu, kada ne postoji interes naših članova ili suradnika u našim zavodima, prepušta članovima drugih znanstvenih organizacija, što smanjuje devizne izdatke za boravak u inozemstvu.

U 1989. godini u okviru izdavačke djelatnosti objavljeno je 70 svezaka u ukupnom opsegu od 893 tiskarska arka, što je za 14 svezaka, odnosno za 147 tiskarskih araka, više nego u prethodnoj godini.

Objavljeno je 6 svezaka »Rada Jugoslavenske akademije«, i to: jedna knjiga Razreda za društvene znanosti, dvije knjige Razreda za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti te po jedna knjiga Razreda za prirodne znanosti, Razreda za filološke znanosti i Razreda za suvremenu književnost. Zatim, objavljena su po dva sveska »Acta biologica« i »Acta geologica«, tri sveska »Anala za šumarstvo«, te jedan svezak »Palaeontologia Jugoslavica«. Objavljen je 2. svezak Zbornika Zavoda u Splitu »Adrias«, 26. svezak »Anala« Zavoda u Dubrovniku, 9. i 10. svezak Benešićeva Rječnika hrvatskoga književnog jezika, 2. svezak »Biltena« Znanstvenog savjeta za promet, 59. »Bulletin« Razreda za likovne umjetnosti, četiri sveska »Bulletin scientifique«, monografija Ekonomske reforme, planiranje i rani socijalizam, 15. svezak »Filologije«, šest svezaka časopisa »Forum«, 23. svezak »Godišnjaka« Jugoslavenskog centra za kristalografiju, 38/39. svezak »Kronike« Zavoda za književnost i teatrologiju, jedan svezak »Krš Jugoslavije«, prvi svezak Kuhačeve korespondencije, 40. svezak časopisa »Laurus«, monografija Dubrovačka država u međunarodnoj zajednici, 2. svezak Popisa izdanja Akademije (s indeksima), 6. svezak »Problemi sjevernog Jadrana«, 24. i 25. svezak »Radova« Zavoda za ekonomska istraživanja, 2. knjiga »Radova« Zavoda u Vinkovcima, 31. svezak »Radova« Zavoda

u Zadru, 5. knjiga »Rasprava i građe za povijest znanosti«, 3. svezak Spisi Dubrovačke kancelarije, četiri spomenice preminulim članovima, monografija Ruđer Bošković, vizionar u prijelomima filozofije, znanosti i društva, 9. svezak »Suvremeni ekonomski problemi«, 22. svezak »Travaux d'ICSOBA«, dva sveska »Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja«, monografija Pelješka naselja u 14. stoljeću, zbornici radova sa skupova »Onkogeni faktori rasta«, »Privredni razvoj i međunarodni dugovi«, »45. obljetnica Kongresa kulturnih radnika u Topuskom«, »Ornitologija u Hrvatskoj«, »Rijeka Sava — zaštita i korištenje voda«, »Španjolska 1936—1939« i »Josip Kozarac — književnik i šumar«, 15. svezak »Zbornika« radova Zavoda za povijesne znanosti, Katalog muzikalija u muzeju grada Splita, 62. svezak »Predavanja« održanih u Akademiji te dva broja »Vijesti Jugoslavenske akademije«. Osim toga, reprintirano je deset svezaka »Rječnika hrvatskoga ili srpskoga jezika« da bi se kompletirao taj »Rječnik« jer je u različitim razdobljima objavljivan različit broj primjeraka pojedinih svezaka.

U 1990. godini do kraja ožujka objavljeno je 18 svezaka u ukupnom opsegu od 214 tiskarskih araka, a u tisku se nalazi još 45 svezaka.

I pored velikog povišenja cijena tiskarskih usluga i papira uspjelo je u prošloj godini ostvariti rekordnu izdavačku djelatnost, više nego i u jednoj godini dosad. To je uspjelo zahvaljujući sredstvima osiguranim od SIZ-ova znanosti i kulture, politici ugovaranja s tiskarama uz fiksne cijene i uz uplatu visokih avansa.

Pri dodjeli sredstava za društveno korisnu knjigu uvjetuje se i rok objavljivanja, pa smo u nekim slučajevima morali vraćati već doznačena sredstva jer rukopis nije bio na vrijeme dovršen. To ostavlja loš dojam o našoj djelatnosti i dovodi nas u opasnost da u slijedećem natječaju ne dobijemo sredstva iz tih izvora. Da se upozori na važnost sredstava za društveno korisnu knjigu, navodi se podatak da je od 455,3 tisuća dinara s koliko se u 1989. godini raspolagalo za izdavačku djelatnost s naslova društveno korisne knjige, od SIZ-ova znanosti i kulture bilo osigurano 82,5%, iz budžeta 10,5%, a iz ostalih izvora (doprinos radnih organizacija, prihod od prodaje knjiga) 7,0%.

U 1989. godini Knjižnica je razmjenjivala publikacije s 599 institucija, od kojih 428 stranih. Izdanja Akademije šalju se zamjenom u 45 zemalja.

Znatan dio sredstava troši se na održavanje zgrada Akademije. U te je svrhe Akademija u 1989. godini raspolagala s 745,3 tisuća dinara. Od toga iznosa budžet je osigurao 10,3%, SIZ-ovi znanosti i kulture, USIZ kulture i Skupština grada Zagreba 44,0%, a Općina Centar 45,7%.

Najvažniji je zahvat nastavak radova na sanaciji i uređenju zgrade u Opatičkoj 18, gdje se izvode građevinski, obrtnički i instalacijski radovi na rekonstrukciji Ilirske dvorane. Nakon rušenja naknadno sazidanog masivnog pregradnog zida koji je dvoranu dijelio u dva dijela, pokazali su se nedostaci krovišne konstrukcije, nosivih zidova, stupova i stropova. Zbog toga su najprije sanirani dijelovi konstrukcije. Radi se na rekonstrukciji galerija i djelomice stropa, izmjeni stolarije i instalacija u dvorani. U izradi je dokumentacija za ojačanje krovne konstrukcije iznad dvorane, uz prethodnu kontrolu drvene građe i krovne konstrukcije, da bi se ove godine moglo pristupiti uređenju Ilirske dvorane ako budu osigurana potrebna sredstva koja nisu mala.

U zgradi na Strossmayerovu trgu izvedena je hidroizolacija zidova i poda u sjevernom dijelu podruma gdje će se urediti spremište Arhiva. U dvorišnom dijelu prizemlja prostorije su bivšeg stana preuređene u radne prostorije za smještaj Zavoda za ekonomska istraživanja. U drugom katu dvorišne zgrade Gliptoteke uvedena je električna instalacija koja tamo nije postojala. Projektirana je instalacija etažnog grijanja za dio glavne zgrade Gliptoteke.

Izvedeni su manji radovi održavanja u zgradi u ulici I. G. Kovačića 37, u zgradi Đorđićeva ulica 23 te u zgradama u Zadru i Rijeci.

U Korčuli, na zgradi gdje se nalazi Galerija Maksimilijana Vanke, obnovljen je krov i krovna limarija.

U ovoj godini nastojat će se početi radovima na uređenju fasade ove palače ako se uspiju osigurati potrebna sredstva.

Ukupna sredstva kojima je u 1989. godini raspolagala naša Akademija iznosila su oko 10,60 milijuna konvertibilnih dinara. U taj iznos uključena su sredstva, osim onih za redovitu djelatnost koja osiguravaju republički budžet, SIZ znanosti i SIZ kulture, još i sredstva za društveno vrijednu knjigu od SIZ-a znanosti i SIZ-a kulture, sredstva za održavanje zgradâ od SIZ-a kulture, USIZ-a kulture i općine Centar u Zagrebu te sredstava općina Osijek i Vinkovci za rad zavodâ Jugoslavenske akademije na njihovu području. Struktura je prihoda, prema izvorima financiranja:

republički budžet	37,8%
SIZ znanosti	38,8%
SIZ-ovi kulture	14,7%
prihodi od kamata	6,4%
višak prihoda iz prošle godine	0,8%
i ostali izvori sredstava	1,5%

Od ukupnih rashoda otpada na redovite poslove Predsjedništva i razredâ 0,19%, na nagrade članovima Akademije 11,32%, na dohodak radnih zajednica 57,27%, na materijalne i operativne izdatke 15,75%, na izdavačku djelatnost 3,73%, na amortizaciju opreme 1,46%, na investicijsko održavanje 6,48%, na djelatnost zavoda u Osijeku i Vinkovcima 1,60% te za ostalo (rad savjetâ i centarâ, međunarodna suradnja, međuakademijska suradnja) 2,21%.

Ako se uzme u obzir dohodak Istraživačkog centra i Muzejsko-galerijskih jedinica, njihovi materijalni i operativni izdaci te pripadni dio u ostalim izdacima, može se procijeniti da na znanstveni i umjetnički rad u užem smislu otpada oko 55% svih rashoda Akademije. U taj postotak nisu uključeni izdaci za izdavačku djelatnost, amortizacija za opremu i održavanje zgrada, što sve služi znanstvenom i umjetničkom radu.

Mora se, međutim, naglasiti da je financijsko poslovanje u 1989. godini bilo izuzetno teško zbog galopirajuće inflacije i zbog neravnomjernog, neredovitog i nepravodobnog pritjecanja sredstava, pogotovo od SIZ-a znanosti. To je u znatnoj mjeri onemogućilo provođenje planske financijske politike. Kao ilustracija prilika može poslužiti podatak da je od ukupnih prihoda ostvarenih u 1989. godini doznačeno u razdoblju siječanj-rujan 28%, a u posljednja tri mjeseca u godini 72%. Osim toga, dio je ukupno odobrenih sredstava za 1989. godinu doznačen na žiro račun Akademije u 1990. godini, što je povećalo teškoću u raspoređivanju i iskorištenju tih sredstava.

Iz tih razloga i zbog nedospjeća obveza plaćanja, postoji prividni višak prihoda nad rashodima u iznosu od oko 1,97 milijuna dinara. Taj je višak, međutim, angažiran obvezama za investicije, investicijsko održavanje i za izdavačku djelatnost. U tom je iznosu višak sredstava za materijalne troškove radnih zajednicâ, koji je već stavljen na raspolaganje radnim zajednicama.

Prema podacima u završnom računu može se konstatirati da se financijsko poslovanje odvijalo u okviru raspoloživih sredstava i racionalno.

Kao što je poznato, pitanje mirovina za redovne članove povoljno je riješeno nakon dugih i upornih nastojanja Akademije. Dosad nije riješeno pitanje mirovina izvanrednih članova, iako smo upozoravali na činjenicu da mnogi današnji izvan-

redni članovi nisu mogli biti izabrani za redovne članove samo zbog zakonski ograničenog broja redovnih članova. Očekujemo da će pri prvoj izmjeni Zakona o mirovinskom osiguranju, kako je obećano, biti unesen i propis o posebnim mirovinama za izvanredne članove.

Kao što je također poznato, Akademija je u svoje vrijeme, u skadu sa Statutom Matice hrvatske, preuzela brigu o imovini Matice. U skladu s tim Akademija je preuzela i prostorije koje pripadaju Matici, gdje su smještena dva naša zavoda. Nakon obnove rada Matice, koju je obnovu podržalo i Predsjedništvo Akademije uz konstataciju da nije ni bilo potrebe za prestanak njezine djelatnosti, Akademija je predala Matici arhiv i dvije prostorije. Predaja ostalih prostorija neposredno predstoji.

Za smještaj dvaju zavodâ predviđene su prostorije u Opatičkoj 10, koje je ispraznio SIZ znanosti. Da bi se dobila suglasnost za useljenje, bili su potrebni dugotrajni pregovori između Izvršnog vijeća Sabora, SIZ-a znanosti i Instituta za historiju radničkog pokreta koji je smješten u istoj zgradi. Konačni sporazum zaključen je tek 2. travnja ove godine. Prostorije predviđene za smještaj naših zavodâ potrebno je urediti (električne instalacije, rušenje pregradnih zidova, ličenje, uređenje podova). Radovi na uređenju tih prostorija započeti su i nadamo se da će brzo biti završeni, pa ćemo moći vratiti Matici hrvatskoj sve njezine prostorije.

S obzirom na diskusiju na Izbornoj skupštini, koja se odnosila na način kandidiranja za izbor članova Uprave i Predsjedništva, te s obzirom na prijedlog Razreda za suvremenu književnost za promjenu naziva razreda i za ukidanje ograničenja broja suradnika, Predsjedništvo je svim razredima predložilo da razmotre ta pitanja i da, ako smatraju potrebnim, pokrenu i druga pitanja u vezi s promjenama Statuta, pa eventualno i Zakona o Akademiji. Za promjenu statuta potreban je zaključak Skupštine i potvrda Sabora, a za promjenu zakona potreban je prijedlog Skupštine i odluka Sabora.

U publikaciji »Planovi rada« za 1990. godinu, koja je dostavljena članovima Akademije uz poziv na Skupštinu, nalazi se i financijski plan za 1990. godinu. U tom su planu predviđena potrebna sredstva iz svih triju izvora financiranja. Taj plan predstavlja, ustvari, zahtjeve upućene našim financijerima. Što će od toga biti moguće realizirati, danas je još uvijek nepoznanica. Akademija će se, dakako, morati prilagoditi raspoloživim sredstvima.

Također, u publikaciji »Planovi rada« nalaze se planovi rada svih razredâ, istraživačkih i muzejsko-galerijskih jedinicâ, znanstvenih savjetâ i centarâ i ostalih organizacijskih jedinica. Predviđa se rad na nizu projekata, a njihovo bi dovršenje trebalo rezultirati objavljivanjem rezultata tih istraživanja. Sigurno je da će istraživači nastojati realizirati svoje planove istraživanja, ali to često ne ovisi samo o njihovim nastojanjima. Objavljivanje je rezultata istraživanja, nažalost, ograničeno, iako su nastojanja u Akademiji uvijek bila usmjerena na što bogatiju izdavačku djelatnost koja najbolje pokazuje rad Akademije, njezinih članova i njezinih istraživačkih i umjetničkih jedinica.

U nastojanju da se osiguraju i u ovoj godini potrebna sredstva za izdavačku djelatnost, na natječaj SIZ-a znanosti za društveno vrijednu knjigu prijavljeno je 34 naslova, na natječaj SIZ-a kulture za društveno vrijednu knjigu 10 naslova, a na natječaj SIZ-a znanosti za časopise 16 naslova. Nadamo se da će najveći dio tih prijava biti prihvaćen, što će omogućiti realizaciju izdavačkog programa. Pritom se računa i na zajednička izdanja s nakladnim zavodima.

Planovi rada, ustvari, planovi su mogućnosti, ali njihova realizacija ne ovisi samo o istraživačima već i o prilikama na koje često Akademija nema nikakva utjecaja. Zbog toga se smatra da planove rada valja prihvatiti onako kako su predloženi kao obvezu u pogledu istraživanja i pripremâ publikacija, ali tek kao orijen-

taciju u pogledu izdavačke djelatnosti. Pritom će razredi odlučivati o prioritetu objavljivanja.

Može se sa zadovoljstvom konstatirati da naše novinstvo, radio i televizija s pažnjom i većinom dobronamjerno prate rad naše Akademije, na čemu zahvaljujemo, iako je bilo pojedinačnih netočnih informacija, pogotovo za vrijeme obustave rada u dvije radne zajednice, a u posljednje vrijeme i o radu i stanju u muzejsko-galerijskim jedinicama.

Na kraju ovog izvještaja dopustite da u ime Predsjedništva i Uprave Akademije zahvalim razrednim tajnicima, izabranim članovima Predsjedništva, voditeljima znanstvenih i muzejsko-galerijskih jedinica, svim članovima Akademije, radnicima u svim jedinicama i stručnim službama. Njihovo zalaganje i aktivnost omogućili su da se izvrše mnogobrojni i raznovrsni zadaci te da se dalje unaprijedi djelatnost ove stare institucije koja će iduće godine proslaviti 125 godina postojanja.

Nakon uvodnog izlaganja akad. Hrvoja Požara predsjednik otvara raspravu o 4, 5, 6. i 7. točki dnevnog reda.

U raspravi su sudjelovali akad. Stanko Bilinski i izv. član Stjepan Babić. Akad. S. Bilinski postavio je pitanje u vezi s plaćanjem provizije SDK, zahvalio na rješenju problema u vezi s ujednačavanjem mirovina članova Akademije i istakao potrebu razrješenja pitanja ekspedita, dok je izv. član S. Babić govorio o isplati autorskih honorara.

Nakon rasprave Skupština jednoglasno donosi zaključak kojim se usvaja: Izvještaj o radu Akademije u godini 1989, Završni račun Akademije za 1989, Planovi rada Akademije za godinu 1990. i Financijski plan Akademije za godinu 1990, u predloženom tekstu.

Obavještavajući Skupštinu da Uprava Akademije nije u statutarnom roku primila niti jedan prijedlog za raspravljanje u okviru točke eventualije, predsjednik zahvaljuje stručnim suradnicima i službama Akademije na poslu koji su obavili pripremajući ovu Skupštinu. Isto tako zahvaljuje predstavnicima tiska, radija i televizije na praćenju rada ove Skupštine i rada Akademije u cjelini i zaključuje skupštinsko zasjedanje.

IZBORNA SKUPŠTINA JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI,

održana 17. svibnja 1990. godine

Dnevni red:

1. Izbor novih članova Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

Prisutni: akademici Krešimir Balenović, Tihomil Beritić, Stanko Bilinski, Bruno Bjelinski, Mirko Božić, Ljubo Boban, Zoran Bujas, Dušan Čalić, Boris Dogan, Rudolf Filipović, Božidar Finka, Sergej Forenbacher Ivo Frangeš, Jure Franičević Pločar, Drago Galić, Nenad Grčević, Drago Grdenić, Petar Guberina, Milan Herak, Drago Ikić, Radovan Ivančić, Hrvoje Iveković, Živko Jeličić, Ivan Jurković, Vjekoslav Kaleb, Radoslav Katičić, Zdravko Lorković, Ivo Maček, Vladimir Majer, Ranko Marinković, Antica Menac, Davor Miličić, Milan Moguš, Andre Mohorovičić, Ivo Padovan, Mladen Paić, Zvonimir Pavišić, Hrvoje Požar, Kruno Prijatelj, Mihovil Proštenik, Eugen Pusić, Duje Rendić-Miočević, Jakov Sirotković, Vladimir Stipetić, Mate Suić, Ivan Supek, Ivan Supičić, Frano Šimunović, Petar Šegedin, Dragovan Šepić, Nikola Škreb, Dragutin Tadijanović, Eugen Topolnik, Mirko Vidaković, Predrag Vranicki.

Izvanredni članovi: Josip Adamček, Smiljko Ašperger, Stjepan Babić, Vojislav Bego, Miroslav Begović, Jerko Bezić, Dušan Bilandžić, Rafo Bogišić, Tomo Bosanac, Branko Bošnjak, Željko Bujas, Slavko Cvetnić, Ljubomir Čečuk, Zvane Črnja, Dragan Dekaris, Natko Devčić, Vladimir Devidé, Dragutin Fleš, Branko Fučić, Branimir Glavičić, Aleksandar Goldštajn, Eduard Hercigonja, Vladimir Ibler, Ksenofont Ilakovac, Želimir Janeš, Andrija Kaštelan, Dušan Klepac, Krista Kostijal, Velimir Kranjec, Jelena Krmpotić-Nemanić, Slavko Krvavica, Ferdinand Kulmer, Lujo Margetić, Vladimir Matković, Milan Meštrov, Sead Midžić, Slavko Mihalić, Slobodan Novak, Vlatko Pavletić, Matko Peić, Ivo Perišin, Ante Polšak, Ivo Ruszkowski, Mladen Sekso, Vlatko Silobrčić, Hodimir Sirotko-

vić, Šime Spaventi, Vilim Svečnjak, Marko Šarić, Stjepan Šćavničar, Petar Šimunović, Ivo Šlaus, Vinko Škarić, Antun Šoljan, Franjo Švelec, Vojmir Vinja, Šime Vulas, Teodor Wikerhauser, Josip Županov i Lovro Županović.

Predsjedava: predsjednik akademik Jakov Sirotković.

1. Predsjednik otvara skupštinsko zasjedanje u 17.10 sati i pozdravlja sve prisutne.

2. Na prijedlog predsjednika Skupština jednoglasno i bez rasprave prihvaća predloženi dnevni red, a za zapisničara skupštinskog zasjedanja izabire akad. Ivu Frangeša.

Nakon toga predsjednik predlaže skrutatore, i to: akad. Hrvoja Požara za predsjednika, akad. Vladimira Stipetića, Mirka Vidakovića i Borisa Dogana, i izv. članove Šimu Spaventija, Petra Šimunovića, Slavka Mihalića i Natka Devčića, za članove komisije.

Predsjednik obavještava da su izostanak s današnje skupštine ispričali akad. Sibe Mardešić, Mirko Malez i izv. članova Boris Kamenar, Zvonimir Devidé, Dubravko Tadić, Boris Magaš i Koraljka Kos.

Na temelju izvještaja razredâ, a u skladu s članom 38. Statuta Jugoslavenske akademije, predsjednik iznosi prijedlog Predsjedništva Skupštini da se u kvorum i broj glasova što ga za izbor moraju dobiti kandidati ne uračunavaju članovi koji su zbog duže bolesti spriječeni sudjelovati u radu Akademije, i to: akad. Cvito Fisković, Marin Franičević, Edo Kovačević, Milan Ratković i izvanredni član Ljubo Ivančić.

Skupština jednoglasno i bez rasprave prihvaća ovaj prijedlog.

3. Predsjednik konstatira da Akademija današnjim danom broji 137 redovnih i izvanrednih članova. Uzevši u obzir prijašnji zaključak o članovima čiji se broj ne uračunava u kvorum, dvotrećinski kvorum iznosi 88 članova. Budući da zasjedanju prisustvuje 109 članova Akademije, Skupština može pristupiti pravovaljanom izboru novih članova. Najmanji broj glasova što ga mora dobiti pojedini kandidat da bi bio izabran iznosi 67, tj. većinu glasova svih redovnih i izvanrednih članova Akademije, odbivši one koji se ne uračunavaju u kvorum.

4. Predsjednik utvrđuje da su svi članovi primili izborne materijale. Nakon toga predsjednik moli akademika Hrvoja Požara, glavnog tajnika Akademije, da pročita sažetke za dopisne članove strane državljane, a razredne tajnike, da prema prijašnjem zaključku Predsjedništva, pročitaju sažetke o kandidatima za dopisne članove državljane SFRJ i redovne članove Akademije.

Nakon što je akad. Hrvoje Požar dao obrazloženje za dopisne članove strane državljane, a tajnici Razreda za društvene znanosti, Razreda za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti, Razreda za prirodne znanosti, Razreda za medicinske znanosti, Razreda za suvremenu književnost, Razreda za likovne umjetnosti i Razreda za glazbenu

umjetnost i muzikologiju — akad. Eugen Pusić, izv. član Vladimir Matković, izv. član Slavko Krvavica, akad. Ivo Padovan, izv. član Vlatko Pavletić, izv. član Ferdinand Kulmer i akad. Ivan Supičić, dali obrazloženje o kandidatima za dopisne članove državljane SFRJ i redovne članove, predsjednik otvara raspravu.

5. Budući da se nitko od prisutnih ne javlja za riječ, predsjednik moli glavnog tajnika akad. Hrvoja Požara da objasni način glasovanja.

Akad. Hrvoje Požar podrobno objašnjava način glasovanja, a akad. Nikola Škreb traži objašnjenje u vezi s nevažećim listićima. Akad. Hrvoje Požar daje traženo objašnjenje a predsjednik konstatira da u ovom trenutku Skupštini prisustvuje 113 članova Akademije.

6. Budući da nitko više ne traži objašnjenje u smislu izbornog postupka, prelazi se na izborne radnje. Skrutatori dijele glasačke listiće i obavlja se izbor.

Predsjednik predlaže da, dok skrutatori prebroje glasove, razredni tajnici pročitaju sažetke za izbor izvanrednih članova i članova suradnika.

Nakon što su tajnici Razreda za društvene znanosti, Razreda za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti, Razreda za prirodne znanosti, Razreda za medicinske znanosti, Razreda za filološke znanosti, Razreda za suvremenu književnost, Razreda za likovne umjetnosti i Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju, dali obrazloženje o kandidatima za izvanredne članove i članove suradnike, predsjednik otvara raspravu.

U raspravi su sudjelovali akad. Krešimir Balenović, Nikola Škreb i Stanko Bilinski, te izv. članovi Vinko Škarić, Slavko Krvavica, Vilim Svečnjak i Miroslav Begović.

Izv. član Vinko Škarić upozorio je na problem nedovoljne informiranosti svih članova Akademije o prijedlozima za izbor novih članova iz pojedinih razredâ, a ujedno s akad. Krešimirom Balenovićem prigovorio je praksi da se pojedini kandidati koji su po struci kemičari, predlažu za izbor izvan matičnog razreda i bez ikakve konzultacije s matičnim razredom.

Objašnjenja o ovom slučaju dali su izv. član Slavko Krvavica i akad. Nikola Škreb, koji je posebno naglasio da je suvremenu biologiju praktički nemoguće odijeliti od kemije.

Akad. Stanko Bilinski upozorio je na nedovoljnu zastupljenost matematičara u Razredu za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti, a izv. član Vilim Svečnjak u podužem izlaganju prigovorio je kriterijima za predlaganje i izbor novih članova u okviru Razreda za likovne umjetnosti. Objašnjenja o primjedbama izv. člana Vilima Svečnjaka dao je izv. član Miroslav Begović, tajnik Razreda.

Integralan tekst rasprave na Skupštini objavljen je u »Vijestima Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti«, br. 26.

7. Nakon provedene rasprave predsjednik moli akad. Hrvoja Požara, predsjednika skrutatorske komisije, da iznese rezultate izbora za redovne članove Akademije, dok će se rezultati glasovanja za dopisne članove priopćiti nakon prebrojavanja glasova.

Na temelju podnesenog izvještaja, predsjednik proglašava da su za redovne članove Akademije izabrani:

1. Ivo Perišin u Razredu za društvene znanosti,
2. Vladimir Devidé u Razredu za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti,
3. Stjepan Šćavničar u Razredu za prirodne znanosti,
4. Ljubomir Čečuk u Razredu za medicinske znanosti,
5. Miroslav Begović u Razredu za likovne umjetnosti.

Predsjednik čestita novoizabranim članovima.

8. Predsjednik najavljuje da se pristupa izboru izvanrednih članova i članova suradnika, nakon čega skrutatori ponovno dijele glasačke listiće, prikupljaju listiće i broje glasove.

Za brojenja glasova predsjednik daje odmor i moli članove da se ne razilaze.

Nakon odmora predsjednik moli akad. Hrvoja Požara da podnese izvještaj o rezultatima glasovanja za dopisne članove strane državljane, dopisne članove državljane SFRJ, izvanredne članove i članove suradnike.

Na temelju podnesenog izvještaja predsjednik objavljuje da su za dopisne članove strane državljane Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti izabrani:

1. Jean Aubouin,
2. Ivo Banac,
3. Rudolf Flotzinger,
4. John Kenneth Galbraight,
5. Birgitta Haeger-Aronsen,
6. Dušan Karpatsky,
7. Reinhard Lauer,
8. Jean-Marie Lehn,
9. Ladislav Matejka,
10. Zoran Mušič,
11. Stanley Plotkin,
12. Paško Rakić,
13. Eduard Reeser,
14. Alfred Roth,
15. Franco Sartori,
16. Patrick Suppes.

Za dopisne članove državljane SFRJ izabrani su:

1. Mladen Boreli u Razredu za prirodne znanosti,
2. Vladimir Luetić u Razredu za medicinske znanosti,
3. Božidar Vrhovac u Razredu za medicinske znanosti,
4. Ciril Zlobec u Razredu za suvremenu književnost,
5. Veselko Koroman u Razredu za suvremenu književnost,
6. Stanko Lasić u Razredu za suvremenu književnost,
7. Primož Ramovš u Razredu za glazbenu umjetnost i muzikologiju.

Za izvanredne članove, u prvom krugu glasovanja, izabrani su:

1. Siniša Triva u Razredu za društvene znanosti,
2. Slaven Barišić u Razredu za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti,
3. Dragutin Skoko u Razredu za prirodne znanosti,
4. Željko Kućan u Razredu za prirodne znanosti,
5. Ivan Prpić u Razredu za medicinske znanosti,
6. Velimir Neidhardt u Razredu za likovne umjetnosti.

Za članove suradnike izabrani su:

1. Miroslav Bertoša u Razredu za društvene znanosti,
2. Davorin Rudolf u Razredu za društvene znanosti,
3. Vladimir-Đuro Degan u Razredu za društvene znanosti,
4. Leo Klasinc u Razredu za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti,
5. Vladimir Knapp u Razredu za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti.
6. Hrvoje Gomerčić u Razredu za medicinske znanosti,
7. Marko Pećina u Razredu za medicinske znanosti,
8. August Kovačec u Razredu za filološke znanosti,
9. Milka Jauk-Pinhak u Razredu za filološke znanosti,
10. Ivo Škarić u Razredu za filološke znanosti,
11. Stanislav Marijanović u Razredu za suvremenu književnost,
12. Ante Stamać u Razredu za suvremenu književnost,
13. Branko Kincl u Razredu za likovne umjetnosti,
14. Tonko Maroević u Razredu za likovne umjetnosti,
15. Miroslav Šutej u Razredu za likovne umjetnosti,
16. Marija Ujević u Razredu za likovne umjetnosti,
17. Ruben Radica u Razredu za glazbenu umjetnost i muzikologiju,
18. Stanislav Tuksar u Razredu za glazbenu umjetnost i muzikologiju.

Predsjednik čestita novoizabranim članovima. Budući da je u Razredu za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti i Razredu za medicinske znanosti, zbog nedovoljnog broja glasova što su ih dobili pojedini kandidati, potrebno ponoviti glasovanje — predsjednik predlaže, da se za kandidate koji su dobili više od 33 glasa u prvom krugu ponovno glasuje.

Skrutatorska komisija dijeli glasačke listiće za ponovno glasovanje za izvanredne članove, i to za kandidate Rika Rosmana u II. razredu i Krešimira Pavelića i Fedora Valića u IV. razredu, te Borbena Uglešića i Krešimira Čupaka u IV. razredu za dopisne članove državljane SFRJ.

9. Nakon odmora predsjednik moli akad. Hrvoja Požara da podnese izvještaj o rezultatima glasovanja.

Nakon što je akad. Hrvoje Požar podnio izvještaj o rezultatima drugog kruga glasovanja za dopisne članove državljane SFRJ u Razredu za medicinske znanosti i rezultatima drugog kruga glasovanja za izvan-

redne članove u Razredu za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti i Razredu za medicinske znanosti, te o rezultatima reizbora članova suradnika, predsjednik proglašava da ni u drugom krugu glasovanja za dopisne članove državljane SFRJ u Razredu za medicinske znanosti nijedan kandidat nije dobio potreban broj glasova, a da je za izvanrednog člana u Razredu za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti izabran Riko Rosman, dok nijedan od dvojice kandidata za izvanrednog člana u Razredu za medicinske znanosti nije izabran.

Za članove suradnike ponovno su izabrani:

1. Berislav Perić u Razredu za društvene znanosti,
2. Boran Leontić u Razredu za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti,
3. Zlatko Smrkić u Razredu za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti,
4. Olga Šarc-Lahodny u Razredu za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti,
5. Vladimir Volenec u Razredu za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti,
6. Radenko Wolf u Razredu za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti,
7. Stjepan Bahun u Razredu za prirodne znanosti,
8. Boris Petz u Razredu za prirodne znanosti,
9. Josip Potočanac u Razredu za prirodne znanosti,
10. Anton Švajger u Razredu za prirodne znanosti,
11. Tomislav Šegota u Razredu za prirodne znanosti,
12. Filip Čulo u Razredu za medicinske znanosti,
13. Mladen Hajsig u Razredu za medicinske znanosti,
14. Željko Maričić u Razredu za medicinske znanosti,
15. Antun Šojat u Razredu za filološke znanosti,
16. Josip Jernej u Razredu za filološke znanosti,
17. Josip Barković u Razredu za suvremenu književnost,
18. Maja Bošković-Stulli u Razredu za suvremenu književnost,
19. Branko Hećimović u Razredu za suvremenu književnost,
20. Nedjeljko Mihanović u Razredu za suvremenu književnost,
21. Nikola Milićević u Razredu za suvremenu književnost,
22. Melita Viličić u Razredu za likovne umjetnosti,
23. Mirko Marković u Razredu za likovne umjetnosti,
24. Sena Sekulić u Razredu za likovne umjetnosti.

Predsjednik čestita novoizabranom izvanrednom članu Riku Rosmanu i svim reizabranim članovima suradnicima.

Obavještavajući Skupštinu da će se svečano proglašenje novih članova Jugoslavenske akademije održati 19. lipnja 1990. u 12 sati u palači Akademije, predsjednik zahvaljuje stručnim suradnicima i službama Akademije na poslu koji su obavili pripremajući ovu Skupštinu. Isto tako zahvaljuje predstavnicima tiska, radija i televizije na praćenju rada ove Skupštine i rada Akademije u cjelini i zaključuje skupštinsko zasjedanje u 21,45.

SVEČANO PROGLAŠENJE NOVIH ČLANOVA JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI,

održano 19. lipnja 1990. godine

1. Predsjednik otvara svečani skup i pozdravlja sve prisutne.

Nakon toga predsjednik akademik Jakov Sirotković drži govor:

Cijenjeni uzvanici, poštovani članovi Akademije,

dopustite mi da otvorim svečanost proglašenja novih članova Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Srdačno vas pozdravljam, posebno nove članove, i zahvaljujem što ste se odazvali našem pozivu.

Ovu svečanost održavamo u godini u kojoj obilježavamo 175. obljetnicu rođenja osnivača i pokrovitelja Jugoslavenske akademije đakovačkog biskupa Josipa Jurja Strossmayera i u kojoj ulazimo u 125. godinu postojanja Akademije. Stoga mi je i čast i dužnost podsjetiti vas na genijalnu Strossmayerovu ličnost i njegovo djelo u kojem Jugoslavenska akademija, kao najviša znanstvena i umjetnička ustanova Hrvatske i hrvatskoga naroda, zauzima posebno mjesto.

Josip Juraj Strossmayer izuzetna je ličnost hrvatske kulture i politike, na čelu je borbe za ujedinjenje hrvatskih zemalja i političku zajednicu južnoslavenskih naroda, prisutan i utjecajan u evropskim zbivanjima svoga vremena. Zadojen idejama hrvatskoga narodnog preporoda i ilirskoga pokreta, još za studija u Beču, kao biskup đakovački i predstavnik Slavonije u proširenom Carevinskom vijeću, vatreno se bori za hrvatska državna prava i protiv mađarske hegemonije.

U osnovi programske orijentacije Jugoslavenske akademije bila je Strossmayerova misao, da ona treba značiti nastavak ostvarivanja kulturnoga programa hrvatskoga narodnog preporoda i postati najsnažnije sredstvo afirmacije i obrane nacionalne kulture i narodnoga jezika.

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti osnovana je (dekretom Franje Josipa I) 1866. godine, dok su inicijative postojale mnogo prije.

Prva je bila Ljudevita Gaja u »Danici« još 1836. godine. Hrvatski sabor je o prijedlogu raspravljao iste godine i usvojio poznati zaključak: »De promovenda cultura Linguae nationalis«, s molbom kralju da dopusti osnivanje »Učenoga društva za njegovanje prosvjete narodnim jezikom«. Revolucionarna gibanja 1848, desetgodišnji apsolutizam, ukidanje Ustava i Sabora, pomakli su ostvarivanje tih inicijativa i zaključaka za daljnjih 14 godina.

Tada na povijesnu scenu stupa đakovački biskup Josip Juraj Strossmayer, koji svojim novčanim prilogom udovoljava materijalnim uvjetima, a svojom koncepcijom postavlja osnove suvremene i moderne akademije, odnosno nacionalnog »učenog društva«. U svom znamenitom popratnom pismu prvom zasjedanju Banske konferencije u Zagrebu od 10. prosinca 1860. godine formulira i osnovni sadržaj njezina rada — a to su narodni jezik i narodna knjiga, kako se izrazio »i glavni plod duha svakoga naroda i glavno promicalo njegova razvitka, pače u nesnosnim prilikama javnoga života jedino sidro koje ga čuva od propasti«.

Politički smisao Strossmayerovih programskih osnova dobro je opisao njegov najbliži suradnik, kasnije prvi i dugogodišnji predsjednik Akademije, Franjo Rački, koji kaže:

»Kad naš narod jednom sebi razvije svoju književnost na temelju svoga jezika, neće se tresti pred svakim vjetrom političke neizvjesnosti i neće se plašiti ne bi li mu mogući popečitelj narodan jezik izagnao u domaći zapećak. Obezbjeda narodnoga bića zahtieva da se što prije ustroji Akademija Jugoslavenska«.

A na kakvo je »narodno biće« Rački mislio vidi se, opet, iz slijedećih njegovih riječi:

»Naša je Akademija osnovana da ponajprije hrvatskom narodu služi, da izpituje njegov jezik, njegovu poviest, pravo i književnost, domovine njegove prirodne odnošaje. A posvećujući znanstven rad hrvatskom narodu upućena je, ne samo pravilima, nego i znanstvenom metodom na jezik, na biće, na poviest, na pravo, na književnost, na zavičaj srodnih mu plemena velikoga slovjenskoga roda.«

Hrvatski je Sabor prihvatio Strossmayerov prijedlog, 29. IV. 1861. godine, ali su Pravila razmatrana i prihvaćena u Saboru, te sankcionirana carskim dekretom tek 1866. godine.

Odmah, već 1867. godine počeo je rad na »Rječniku hrvatskoga ili srpskoga jezika«. Građa je sabirana punih 13 godina iz svih izvora i predjela gdje žive Hrvati i Srbi, te znanstveno obrađivana po metodama suvremene leksikografije. U prvih 25 godina rada Akademije objavljeno je 26 knjiga zbornika »Starine«, 19 knjiga edicije »Stari pisci hrvatski«, 27 knjiga povijesne građe u zbornicima »Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium« i »Monumenta historico juridica Slavorum meridionalium«. Da bi se dobila predodžba o značenju tih djela, dovoljno je napomenuti da samo svezak 7. prvog od ovih zbornika sadrži »Docu-

menta historiae Croaticae periodum antiquam illustrantia«, tj. dokumente iz najstarije hrvatske povijesti od 731. do 1102. godine, što ih je, uz kritičke komentare, objavio Franjo Rački. Prvi svezak znanstvenog časopisa »Rad« izlazi već 1867. godine, a u prvih 25 godina izdano je 112 knjiga izuzetnih vrijednosti, kojima se Akademija predstavila domaćoj i svjetskoj javnosti.

Sve su to »*monumenta aere perennius*« (»spomenici trajniji od mjedi«), temelji na kojima je zasnovana cjelokupna suvremena znanost Hrvatske i hrvatskoga naroda, u stvaranju koje su sudjelovali svi umni ljudi s ovih prostora.

Jugoslavenska akademija se pod vodstvom Strossmayera i svojeg prvoga predsjednika Franje Račkog razvila u uglednu znanstvenu ustanovu i ravnopravnog suradnika starijih evropskih akademija, a imala je i izuzetnu ulogu u razvoju i širenju znanosti i u drugim južnoslavenskim krajevima, u poticanju novih istraživačkih pothvata.

Takvi rezultati su postignuti usprkos činjenici što su se upravo u prvom razdoblju rada Akademije političke prilike u hrvatskoj izuzetno pogoršale. A to je i vrijeme u kojem je Strossmayer izuzetno aktivan na međunarodnom planu i kao biskup i kao političar. Strossmayerovo pismo Ruskoj vladi 1876. godine Franjo Josip je ocijenio kao direktan napad na Monarhiju. U njemu, naime, Strossmayer predlaže sklapanje konvencije između Rusije i Vatikana, izlaže svoja gledišta na političke događaje u svijetu i sugerira ruskoj vladi jačanje položaja u Evropi. Veoma je živa, u to vrijeme, Strossmayerova komunikacija s vodećim evropskim političkim ličnostima. Posebno je zanimanje pobudila njegova korespondencija s poznatim engleskim državnikom Williamom Gladstonom. Suvremenici, kroničari i analitičari ubrajali su Strossmayera među ličnosti izuzetnog znanja, uz bok Bismarku, uz ocjene da je njegova koncepcija evropske politike genijalna i proročanska.

Ovakav pristup Strossmayera evropskoj politici, u kojem slavenstvu i jugoslavenstvu prilazi sa stajališta uspostavljanja uvjeta za ravnotežu snaga u Evropi, s obzirom na već ujedinjene druge srodne narode (posebno romanske i germanske), imao je odlučujući utjecaj na programsku orijentaciju Jugoslavenske akademije i na njenu otvorenost prema Evropi i svijetu.

Strossmayer i Rački bili su duboko uvjereni da bi se južnoslavenski narodi, udruženi na temelju zajedničkih životnih interesa, kao »zadruga« odnosno savezna država, što pretpostavlja suverenitet svakoga naroda i njihovu ravnopravnost, lakše mogli othrvati teritorijalnim aspiracijama i pokušajima kulturne asimilacije njihovih moćnijih susjeda.

Djelovanje Jugoslavenske akademije u tome pravcu nailazilo je na oštra i gruba suprotstavljanja, uključujući i političku represiju. Protiv Račkoga pokrenut je sudski proces 1883. godine, a osuđen je 1886. na 20 dana zatvora, što je zamijenjeno novčanom kaznom.

Do krajnjeg zaoštravanja dolazi 1888. godine u povodu Strossmayerova pozdrava skupu na Kijevskom sveučilištu, kojim se obilježavala 900. obljetnica pokrštavanja Rusa. U neposrednom verbalnom okršaju Stross-

mayera s Franjom Josipom I, u Bjelovaru 12. rujna iste godine, car je osudio taj čin kao suradnju sa skupom najgorih revolucionara.

Strossmayer je već otprije bio u dubokom sukobu i s mađarskim vlastima (govorio je o »mađarskom molohu, koji nas i ostale narode guli, davi i ždere«). Ubrzo je slijedio pokušaj da se ukine Jugoslavenska akademija i osnuje nova, koja bi se imala zvati Kraljevska hrvatska akademija, a koja bi, prema Račkome, ustvari bila hrvatsko-mađarska akademija, podređena mađarskim vlastima i utjecajima, što nije uspjelo.

Upravo u vrijeme kada je bio izložen najtežim napadima Strossmayer je doživio i visoka priznanja od strane izuzetnih ličnosti hrvatske politike i kulture svoga vremena: Ivana Mažuranića i Ivana Kukuljevića. Tako se, jednom prilikom (8. studenoga 1884), Ivan Mažuranić, pjesnik i ban »pučanin«, obraća Strossmayeru sljedećim riječima: »Ti preuzvišeni biskupe, za dugih stoljeća života naroda našega jedini si pogodio pravi put. Djela tvojih neće i ne može izbrisati nezahvalnost jer ona daju narodu život, a živ narod ne zaboravlja.« A Ivan Kukuljević, proslavljeni ilirac, historičar i dugogodišnji predsjednik Matice hrvatske, u jednom pismu (1888. godine) Strossmayeru, uz ostalo poručuje: »Da nije biskupa bilo u Hrvatskoj, ne bismo ni duševno živili.« Suvremenici kažu da je to bila velika utjeha Strossmayeru i izraz iskrenoga uvjerenja ličnosti, koje su se prije s oprezom i kritički odnosile prema Strossmayerovim idejama.

Strossmayer je i materijalno obilato pomagao Jugoslavensku akademiju. Uz osnivački ulog, golema je sredstva dao za gradnju palače Akademije, dovršene 1880. godine, za nabavu slika za Strossmayerovu galeriju, za tiskanje i nabavu knjiga i arhivskih dokumenata. Ostavio je u nasljedstvo hrvatskoj znanosti i umjetnosti goleme duhovne i materijalne vrijednosti.

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti nakon Strossmayera, do pred kraj drugog svjetskog rata, nastavila je i proširivala nekadašnju aktivnost. Pokreću se nove velike edicije, kao što su »Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae« i »Zbornik za narodni život i običaje južnih Slavena«. Značajne su bile pripreme, započete 1911. godine, zajedno sa Srpskom akademijom, Maticom slovenskom i Bugarskom akademijom, za rad na »Jugoslavenskoj enciklopediji«, te rad na »Hrvatskom biografijskom rječniku« od 1915. godine, za koji se prikupljala građa, a objelodanjen je i prvi, ogledni svezak.

Nastankom Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, kasnije Kraljevine Jugoslavije, smatralo se da dolaze bolja vremena za Akademiju. Tome je pridonijela i svečana izjava regenta Aleksandra (kasnije kralja), prilikom posjete Jugoslavenskoj akademiji sredinom 1920. godine, o Strossmayerovom snu »koji postaje java«. Ohrabrena time, Akademija je već 1921. godine pokrenula široku akciju kulturnog približavanja i povezivanja slavenskih naroda na programskim osnovama Strossmayera i Račkog. Na sastancima u Zagrebu, iste godine, bila je postignuta puna suglasnost o zajedničkim znanstvenim projektima i o drugim oblicima dugoročne suradnje, što je uključivalo i umjetničke oblasti.

Na tome je i ostalo, a Jugoslavenska akademija ulazi u najteže razdoblje svoje povijesti. Vlastita sredstva su izgubila na vrijednosti, državna subvencija je znatno smanjena, tako da su istraživanja i izdavaštvo svedeni na minimum. Rapalski ugovor (1920. godine), Vidovdanski ustav (1921), »šestojanuarska diktatura« (1929), međunarodni odnosi Kraljevine Jugoslavije, koji su na kraju doveli do priključivanja »trojnom paktu«, stravične su činjenice toga razdoblja, koje su proturječne svim osnovnim aspektima Strossmayerova hrvatstva, jugoslavenstva i njegovoj koncepciji evropske politike.

Krajem 1929. godine pokrenuta je i akcija za osnivanje jedinstvene Jugoslavenske akademije u Beogradu, sa zagrebačkom i ljubljanskom sekcijom, koja bi nastala spajanjem Jugoslavenske i Srpske akademije i naknadnim primanjem članova iz Slovenije. Povod je bilo nastojanje da se osnuje Slovenska akademija. Jugoslavenska akademija se ponovno oštro suprotstavila. Ali, opasnost je prijetila sve dok nije 1939. godine, konačno, dopušteno da se osnuje Slovenska akademija. Tada, u vrijeme Banovine Hrvatske (i bana Ivana Šubašića), u složenim i konfliktnim društvenim i političkim prilikama, u Jugoslavenskoj akademiji se pokreće inicijativa za promjenu imena u Hrvatsku. Akademija je u tome bila podijeljena, ali je krajem godine ipak upućen prijedlog banskim vlastima. Ovaj prijedlog nije uzet u postupak s obrazloženjem da »zaključak nije stvoren u skladu s Akademijinim pravilima«, te da se konačna odluka prepušta Hrvatskom Saboru, koji se do početka rata nije ni sastao.

Nakon okupacije Jugoslavije i Hrvatske, početkom rata, ustaške vlasti donose »Zakonsku odredbu« (15. VI. 1941) o osnivanju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, koja se stavlja »pod osobitu zaštitu NDH«, dok Jugoslavenska akademija prestaje postojati, tj. ukida se. Vladajuća rasistička ideologija, kvislinška ovisnost o nacizmu i fašizmu, odmah su pokazali da je pomisao o programskom kontinuitetu nove akademije s bivšom, naivna iluzija. U ponovno raskomadanoj Hrvatskoj nije bilo mjesta za Strossmayera.

Po oslobođenju zemlje obnavlja se rad Jugoslavenske akademije, posebnim zakonom Sabora Narodne Republike Hrvatske. U načelnom pristupu radu na zakonskim osnovama (25. IV. 1946) rečeno je da one moraju »odgovarati ... narodnim potrebama i temeljnim načelima osnivača Jugoslavenske akademije Josipa Jurja Strossmayera«. A u obrazloženju samoga Zakona (13. XII. 1947) da se taj Zakon »po svojoj osnovnoj zamisli« ne razlikuje od onoga iz njezina početka, te da Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, kao najviša znanstvena i umjetnička ustanova NR Hrvatske ima osnovni zadatak »da svestrano promiče znanost i umjetnost, s osobitim obzirom na zemlje i narode FNRJ, a naročito na prilike i potrebe hrvatskoga naroda«.

Ovaj povijesni kontinuitet, njegov smisao, pretpostavke i potrebe, posebno su obrazloženi prilikom obilježavanja 80. obljetnice Akademije, 1947. godine, kada je Josip Broz izabran za njezina počasnog člana, i upravo tim izborom. U prigodnom govoru (predsjednika Andrije Štampara, pisanog s potpredsjednikom Miroslavom Krležom), rečeno je da Aka-

demija time manifestira da ostaje lojalnim izvršiocem naučne i umjetničke oporuke svojih osnivača, da je Tito »između naših političkih ličnosti prvi, koji je hrvatsku državnost, nezavisnost i suverenitet proširio na sve krajeve u kojima naš narod živi, i prvi u našoj povijesti, koji je Majci Domovini vratio sve njene otrgnute gradove, otoke i pokrajine: prije svega Dalmaciju s Lastovom i najslavnijim gradom naše prošlosti: Zadrom, zatim Kvarner sa Cresom, sa svim otocima i Rijekom, i na kraju staru, glagoljašku našu Istru, koja je na to ujedinjenje čekala vjekovima«, kao što je i neprocjenjiva njegova zasluga stvaranje takve »južnoslavenske političke i kulturne zajednice«, koja je bila »idealom osnivača Akademije« s time što je »na nama, — kaže se dalje u govoru — i na našim budućim pokoljenjima, da je razvijemo do pune i harmonične sinteze . . .«.

Na takvim osnovama Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti je nastavila svoju djelatnost, koju je postupno proširivala i obogaćivala novim sadržajima. Ni u ovom najnovijem razdoblju, Narodne odnosno SR Hrvatske i Narodne odnosno SFR Jugoslavije, razvoj Akademije nije bio ravnomjeran, što je u velikoj mjeri bilo povezano s općim kretanjima u društvu, u nas i u svijetu. Dolazilo je i do takvih promjena i zaokreta koji su usporili ili onemogućili ostvarivanje ranijih očekivanja, pogotovo što se tiče »harmonične jugoslavenske zajednice«.

Akademija je, ipak, znala i u takvim vremenima sačuvati svoju autonomiju i svoj identitet, slobodu istraživanja i dostojanstvo ličnosti, kao i osnovni pravac kretanja, koji je uvijek imao oslonac u strateškim putokazima i vizijama svoga pokrovitelja Josipa Jurja Strossmayera. Stoga, ostajemo i dalje njegovi dužnici.

Naša je Akademija sačuvala i ime koje joj je Strossmayer dao, upravo zato što ono simbolizira njegov program i vizije. Sasvim je pogrešno identificirati to ime s bilo kojim nazivom političke zajednice. Naime, u vrijeme kada je osnovana, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti je bila i prva i jedina u južnih Slavena i njen tradicionalni naziv upravo to znači »Academia scientiarum et artium Slavorum meridionalium«.

Ona je bila i ostala najznačajnija znanstvena i umjetnička ustanova Hrvatske i hrvatskoga naroda i svojim je neprocjenjivim doprinosima bitno pridonijela širokoj međunarodnoj afirmaciji hrvatske kulturne baštine i njenog nacionalnog identiteta. Povezana s naprednim težnjama na širem jugoslavenskom planu, Akademijina je djelatnost pridonosila ostvarivanju slobode znanstvenoga rada, nacionalnih sloboda i nezavisnosti i u svih drugih južnoslavenskih naroda, kao pretpostavci zajedništva i egzistencije svakoga posebno.

Jugoslavenska akademija je od svog osnutka do sada objavila 3200 knjiga (naslova, bez pretisaka), koje su pretežno znanstveni radovi njezinih članova, ali i kritička izdanja književnih i drugih umjetničkih djela, zbornika brojnih znanstvenih skupova, kojih su autori i veliki broj vanjskih suradnika. Samo u toku posljednjih 10 godina, kada je rad Akademije intenziviran, objavljeno je 600 svezaka, prošle (1989) 70, a ove, dosad 34. To su djela u kojima se objavljuju rezultati brojnih istraživa-

nja i znanstvenih skupova o značajnijim povijesnim zbivanjima, o znamenitim ličnostima znanosti i umjetnosti, o kompleksnim problemima regija i kulturnih središta, o brojnim pitanjima mnogih znanstvenih područja. Akademija se uvijek trudila da u što većoj mogućoj mjeri rezultate svoga rada učini dostupnim javnosti i kritičkoj ocjeni.

Akademija je široko razvila suradnju s brojnim znanstvenim organizacijama, a svoja izdanja razmjenjuje s ukupno 599 institucija, od kojih su 171 u Jugoslaviji, a 428 u inozemstvu, u 45 zemalja.

Jugoslavenska akademija ima i široko razvijenu međunarodnu suradnju, koja se, samo na osnovi dugoročnih ugovornih odnosa, ostvaruje s 19 akademija iz 14 zemalja. Posredstvom Savjeta akademija znanosti i umjetnosti Jugoslavije, kao i neposrednim komunikacijama, naša Akademija svestrano surađuje sa svim drugim akademijama u Jugoslaviji. Početkom iduće godine naša će Akademija ponovno biti sjedište Savjeta.

Rad Akademije odvija se danas u njezinih osam razreda, u 29 znanstvenih i umjetničkih jedinica, pretežno u Zagrebu, ali i u Dubrovniku (s Cavtatom), Splitu, Zadru, Rijeci (s Pulom), Vinkovcima, Osijeku i Varaždinu, te u znanstvenim savjetima, kojih danas ima 15 i u drugim oblicima u kojima djeluje, uz članove Akademije, i nekoliko puta više drugih istraživača.

U toku svoga postojanja Jugoslavenska akademija imala je sveukupno 937 članova, od čega 348 u radnom sastavu razreda (redovni i izvanredni članovi), dok ih danas ima 422, a 143 su u radnom sastavu.

Najveće su bogatstvo Akademije njezini članovi. Oni su pokretači i organizatori svih djelatnosti, istraživači i nosioci projekata, organizatori i koordinatori svih oblika suradnje. Jugoslavenska se akademija uvijek rukovodila visokim znanstvenim kriterijima u izboru svojih članova. Stoga je ona od svojih početaka okupljala najistaknutije ličnosti znanosti i kulture hrvatskoga naroda, kao i srpskoga naroda i drugih naroda Jugoslavije, a njezini počasni i dopisni članovi iz inozemstva bili su uvijek značajna imena svjetske znanosti i umjetnosti.

Na izbornoj skupštini Akademije, 17. svibnja ove godine, izabrano je ukupno 77 članova, i to:

16 dopisnih članova, stranih državljana,
5 redovnih članova (akademika),
7 izvanrednih članova,
7 dopisnih članova, državljana Jugoslavije, te
42 člana suradnika, od kojih 18 prvi put, dok je 24 ponovno izabrano.

Budući da su izabrani u većem broju već bili u drugim ili istim kategorijama članstva, ukupni broj članova Akademije povećao se zadnjim izborima za ukupno 42.

Tako, u ovome času, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti ima jednog počasnog člana, 74 dopisna člana iz inozemstva, iz 19 zemalja, 71 redovnog člana (akademika), 72 izvanredna člana, 70 dopisnih članova, iz svih naših republika, te 91 člana suradnika.

Proširena i popunjena, Akademija će biti u stanju još uspješnije ostvarivati svoje opsežne i složene zadatke.

2. Na osnovi izbora izvršenog na zasjedanju Akademijine Skupštine od 17. svibnja 1990. predsjednik proglašava da su za nove članove Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti izabrani:

Za dopisne članove strane državljane:

JEAN AUBOUIN
IVO BANAC
RUDOLF FLOTZINGER
JOHN KENNETH GALBRAIGHT
BIRGITTA HAEGER-ARONSEN
DUŠAN KARPATSKY
REINHARD LAUER
JEAN-MARIE LEHN
LADISLAV MATEJKA
ZORAN MUŠIČ
STANLEY PLOTKIN
PAŠKO RAKIĆ
EDUARD REESER
ALFRED ROTH
FRANCO SARTORI
PATRICK SUPPES

Za redovne članove:

IVO PERIŠIN
VLADIMIR DEVIDÉ
STJEPAN ŠĆAVNIČAR
LJUBOMIR ČEČUK
MIROSLAV BEGOVIĆ

Za izvanredne članove:

SINIŠA TRIVA
SLAVEN BARIŠIĆ
RIKO ROSMAN
DRAGUTIN SKOKO
ŽELJKO KUĆAN
IVAN PRPIĆ
VELIMIR NEIDHARDT

Za dopisne članove državljane SFRJ:

MLADEN BORELI
VLADIMIR LUETIĆ
BOŽIDAR VRHOVAC
CIRIL ZLOBEC
VESELKO KOROMAN
STANKO LASIĆ
PRIMOŽ RAMOVŠ

Za članove suradnike:

MIROSLAV BERTOŠA
DAVORIN RUDOLF
VLADIMIR-ĐURO DEGAN
LEO KLASINC
VLADIMIR KNAPP
HRVOJE GOMERČIĆ
MARKO PEĆINA
AUGUST KOVAČEC
IVO ŠKARIĆ
MILKA JAUK-PINHAK
IVO ŠKARIĆ
STANISLAV MARIJANOVIĆ
ANTE STAMAĆ
BRANKO KINCL
TONKO MAROEVIĆ
MIROSLAV ŠUTEJ
MARIJA UJEVIĆ
RUBEN RADICA
STANISLAV TUKSAR

Za članove suradnike ponovno su izabrani:

BERISLAV PERIĆ
BORAN LEONTIĆ
ZLATKO SMRKIĆ
OLGA ŠARC-LAHODNY
VLADIMIR VOLENEC
RADENKO WOLF
STJEPAN BAHUN
BORIS PETZ
JOSIP POTOČANAC
ANTON ŠVAJGER
TOMISLAV ŠEGOTA
FILIP ČULO
MLADEN HAJSIG
ŽELJKO MARIČIĆ
ANTUN ŠOJAT
JOSIP JERNEJ
JOSIP BARKOVIĆ
MAJA BOŠKOVIĆ-STULLI
BRANKO HEĆIMOVIĆ
NEDJELJKO MIHANOVIĆ
NIKOLA MILIĆEVIĆ
MELITA VILIČIĆ
MIRKO MARKOVIĆ
SENA SEKULIĆ

Svim izabranim članovima predsjednik čestita u ime Jugoslavenske akademije i svoje osobno.

3. Nakon toga predsjednik poziva akad. Hrvoja Požara, glavnog tajnika Akademije, da obrazloži izbor za dopisne članove strane državljane. Akad. Hrvoje Požar, glavni tajnik Akademije, obrazlaže izbor za dopisne članove-strane državljane.

Nakon toga predsjednik poziva redom tajnike razredâ da pročitaju kratko obrazloženje za izbor redovnih članova, izvanrednih članova, dopisnih članova državljana SFRJ i članova suradnika, i to:

— akad. Eugena Pusića, tajnika Razreda za društvene znanosti,
— izv. člana Vladimira Matkovića, tajnika Razreda za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti,
— izv. člana Slavka Krvavicu, tajnika Razreda za prirodne znanosti,
— akad. Ivu Padovana, tajnika Razreda za medicinske znanosti,
— akad. Milana Moguša, tajnika Razreda za filološke znanosti,
— izv. člana Vlatka Pavletića, tajnika Razreda za suvremenu književnost,
— izv. člana Ferdinanda Kulmera u ime Razreda za likovne umjetnosti,
— izv. člana Natka Devčića, zamjenika tajnika Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju.

4. Nakon pročitanih obrazloženja, akad. Hrvoje Požar, glavni tajnik Akademije, poziva novoizabrane članove da prime diplome članova Akademije, koje im uručuje predsjednik Akademije.

5. U ime izabranih članova zahvalio je akad. Stjepan Šćavničar. Tom prilikom on je rekao:

Poštovani predsjedniče, poštovani članovi Jugoslavenske akademije.

Sretan sam i počašćen što se u ime novoizabranih dopisnih, redovnih i izvanrednih članova te članova suradnika, mogu najsrdačnije zahvaliti na tom izboru, kojim nam je ukazano priznanje za dosadašnji

rad, povjerenje u naša nastojanja i naše sposobnosti i velika čast. Za nas je to istovremeno i velika odgovornost i obveza da prema vlastitim sposobnostima pridonosimo ostvarivanju ciljeva Akademije na polju znanosti, umjetnosti i kulture u cjelini.

Svojim djelovanjem kroz skoro 125 godina Jugoslavenska akademija je izrasla do nezaobilaznog povijesnog značenja na ovom našem hrvatskom prostoru i šire. Njeni stvaralački rezultati postali su neotuđiva baština ove zemlje, a one najviše rezultate, budući od fundamentalnog i općeg značenja, prihvatila je svjetska znanstvena i kulturna javnost.

Akademija kao cjelina i svaki od nas za sebe uvjereni smo da znanost predstavlja temeljnu proizvodnu snagu suvremenog svijeta i da o njenom razvoju kulture uopće ovisi prevladavanje sadašnjih teškoća i proturječnosti te izgradnja bolje budućnosti u kojoj će poštenje, red, rad i demokracija visoko kotirati. Zbog toga se mi, novoizabrani članovi, želimo pridružiti ne samo nastavljanju i razvitku dosadašnje znanstvene i kulturne djelatnosti Akademije nego i nastojanjima u stvaranju povoljne klime i materijalnih uvjeta za kreativan rad i razvitak umnih ili umjetničkih sposobnosti svakog nadarenog pojedinca — to će ujedno ublažiti negativne posljedice odljeva mozgova, smanjiti taj odljev i stimulirati povratak otišlih.

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti sastavljena je od odabranih pojedinaca od kojih svaki ima svoju osobnost, svoje polje rada i utjecaja; s druge strane, izabrani, u Akademiju ne ulazimo kao izaslanici našeg radnog kolektiva ili neke grane djelatnosti. Zbog jednog i drugog Akademija može kompetentno, cjelovito i nepristrano sudjelovati u planiranju istraživačkog i umjetničkog rada, u odlučivanju o prioritetnim zadacima i potrebama, kao i valorizaciji učinjenog na tom polju; to vrijedi i za pružanje pomoći u izboru pravih tj. najperspektivnijih grana djelatnosti, koje će predstavljati Hrvatsku u svijetu, koje će biti njen image.

Sve se to uklapa u nastojanja ove Akademije da život svih nas u Hrvatskoj i šire bude bogatiji, ravnopravniji i humaniji, jednom rječju dostojan čovjeka današnjice. Bit ćemo sretni ako se u tome zapazi i naš udjel. Hvala!

6. Još jednom čestitajući novoizabranim članovima, predsjednik zaključuje svečani skup i poziva sve sudionike da poslušaju prigodni koncert violinistice Maje Dešpalj.

IZVJEŠTAJ O RADU JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI U GODINI 1990.

PREDSJEDNIŠTVO AKADEMIJE

Predsjedništvo Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti održalo je u godini 1990. šest redovitih sjednica. U nastavku dajemo pregled glavnih zaključaka koji su doneseni na tim sjednicama.

— Predsjedništvo je zaključilo da će se redovito zasjedanje Skupštine Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti sazvati u mjesecu travnju 1990. godine.

— Predsjedništvo je razmatralo prijedloge kandidata za nove članove Jugoslavenske akademije i s tim u vezi donijelo slijedeće zaključke:

U pogledu primljenih kandidatura za nove članove Akademije do ove sjednice otklonjeni su formalni nedostaci pristiglih prijedloga.

Broj kandidata za dopisne članove Jugoslavenske akademije strane državljane ograničava se na 16 kandidata, te se slijedom toga moli Razred za medicinske znanosti da smanji svoj prijedlog za jednog kandidata.

U vezi s informacijom Razreda za matematičke, fizičke, kemijske, i tehničke znanosti da nisu predloženi kandidati za sva slobodna mjesta redovnih članova, a što se nužno reflektira i na izborne mogućnosti izbora izvanrednih članova, Predsjedništvo preporuča Razredu da ponovno razmotri kandidature i po mogućnosti predloži kandidate za sva slobodna mjesta za izbor novih članova.

Predsjedništvo je primilo na znanje prijedlog Razreda za suvremenu književnost da se za dopisnog člana državljana SFRJ predloži Stanko Lasić.

— Predsjedništvo je zaključilo da će se od razredâ Akademije zamoliti mišljenje i prijedlozi o Nacrtu zakona o Sveučilištu i Nacrtu zakona o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti, radi davanja mišljenja predlagačima tih zakona.

— Predsjedništvo je podržalo informaciju o razgovorima radi uspostavljanja suradnje s »Fondazione Giorgio Cini« u Veneciji, koju je dao akademik Z. Bujas, potpredsjednik Akademije.

— Predsjedništvo je podržalo prijedlog Odbora za pripremu obilježavanja 125. obljetnice osnivanja Jugoslavenske akademije.

Zaključeno je da će se svečana sjednica Akademije održati tijekom listopada 1991. godine, a da će likovna izložba, koju će prirediti VII. razred, sadržavati djela živih slikara i kipara članova tog Razreda, te pregled ostvarenja članova arhitekata.

— Predsjedništvo je na prijedlog Razreda za društvene znanosti zaključilo da Jugoslavenska akademija postane punopravni član Interuniverzitetskog centra za postdiplomske studije u Dubrovniku, sa svim pravima i dužnostima članstva.

— Predsjedništvo je zaključilo da će se o statusnim promjenama bivšeg Istraživačkog centra raspravljati na izvanrednom zasjedanju Skupštine Jugoslavenske akademije, ako do redovitog zasjedanja, zakazanog za 23. travnja 1990. godine, ne budu pripremljeni odgovarajući prijedlozi.

— Predsjedništvo će Skupšitni Akademije predložiti izbor sljedećih kandidata za dopisne članove inozemne državljane, i to: Jean Aubouin, Ivo Banac, Rudolf Flotzinger, John Kenneth Galbraight, Birgitta Haeger Aronsen, Dušan Karpatsky, Reinhard Lauer, Jean-Marie Lehn, Ladislav Matejka, Zoran Mušič, Stanley Plotkin, Paško Rakić, Eduard Reeser, Alfred Roth, Franco Sartori, Patrick Suppes.

— Predsjedništvo je prihvatilo Ugovor između Fondacije Giorgio Cini iz Venecije i Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti o suradnji na području društvenih znanosti, zaključen 30. ožujka 1990. u Veneciji.

— Predsjedništvo je upoznato s pripremama za održavanje sjednice Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ u Zagrebu 25. i 26. travnja 1990. godine, te se suglasilo da od 1. siječnja 1991. godine sjedište Savjeta akademija bude u Jugoslavenskoj akademiji.

— Predsjedništvo je prihvatilo poklon od 50 odabranih slika izvanrednog člana Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti Vilima Svečnjaka i izrazilo zahvalnost na primljenoj donaciji, koja će biti prezentirana na odgovarajući način i sačuvana za sadašnje i buduće generacije pod nazivom »Donacija Marte i Vilima Svečnjaka«.

— Predsjedništvo se suglasilo da se primjedbe Razreda za društvene znanosti na Prijedlog za donošenje Zakona o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti, usvoje kao mišljenje Predsjedništva Akademije, i kao takve upute Izvršnom vijeću Sabora SR Hrvatske.

Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom Razreda za filološke znanosti da se kod Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ pokrene postupak za osnivanje međuakademijskog odbora za etimologiju.

— Predsjedništvo je prihvatilo Protokol o razgovorima delegacije Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Austrijske akademije znanosti, te izvještaj o boravku delegacije Savjeta akademija u Beču.

U okviru rasprave o toj točki dnevnog reda, upozoreno je na veliku zainteresiranost pojedinih razreda Akademije (posebno I. i III. razreda) za suradnju s Austrijskom akademijom znanosti, te je zaključeno da se za jednu od idućih sjednica Predsjedništva pripremi informacija o međunarodnoj znanstvenoj suradnji Akademije, kao i mogućnostima povećanja te suradnje putom drugih institucija koje se bave takvom suradnjom (ZAMTES, Sveučilište i sl.).

— Uvodne napomene, povodom zahtjeva bivšeg Istraživačkog centra Jugoslavenske akademje upućenog Saboru SR Hrvatske radi izmjene Zakona o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti, dao je akademik Z. Bujas, potpredsjednik Akademije.

U raspravi je konstatirano da postojeći odnosi između Akademije i njenih znanstvenoistraživačkih jedinica, bez obzira na uzroke koji su do njih doveli, objektivno štete ugledu Jugoslavenske akademije i da ih je zbog toga potrebno što prije razriješiti potpunim osamostaljivanjem tih jedinica ili na neki drugi, za Akademiju prihvatljiv, način. Predsjedništvo je zbog toga zadužilo svoju prije osnovanu komisiju da što prije završi posao na reguliranju odnosa između Akademije i njenih znanstvenoistraživačkih jedinica.

U raspravi je također prevladalo stajalište o potrebi šireg odgovora na inicijativu za promjenu Zakona o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti, pa se Predsjedništvo suglasilo da se Izvršno vijeće Sabora upozna sa sljedećim konstatacijama:

— Predsjedništvo je konstatiralo da je u najmanju ruku neuobičajeno da inicijativu za promjenu Zakona o Jugoslavenskoj akademiji pokrene jedna od tri radne zajednice Akademije bez prethodnih konzultacija i dogovora u samoj Akademiji, koja je i osnivač te radne zajednice.

Ne ulazeći u motive koji su prethodili toj inicijativi, Predsjedništvo ne može prijeći preko proizvoljnih tvrdnji iz inicijative Radne zajednice Istraživački centar, jer one jednostavno nisu točne, a ponajmanje tvrdnja o zatiranju smisla i značenja radnog znanstvenog stvaralaštva u najvišoj hrvatskoj znanstvenoj ustanovi.

— Po mišljenju Akademije nije potrebno ni moguće promjenom Zakona o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti osigurati drukčiji karakter radnih zajednica od onog koji je riješen općim propisom.

Nadalje, materijalni položaj radne zajednice, u ovom slučaju, ne zavisi od karaktera odnosa između Akademije i te radne zajednice, već od visine sredstava koja osigurava financijer, a to je SIZ znanosti Hrvatske, čija su sredstva posebno u ovoj godini znatno povećana.

Iz svega izloženog proizlazi da Predsjedništvo Akademije smatra kako u ovom trenutku i predloženim povodom nema osnove za prihvaćanje inicijative radi promjene Zakona o Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti.

— Predsjedništvo se suglasilo s primjedbama Razreda za društvene znanosti na Nacrt amandmana na Ustav SFRJ i zaključilo da se te primjedbe pošalju na znanje Komisiji Skupštine SFRJ za ustavna pitanja.

— Predsjedništvo je razmotrilo predstavku Hrvatskog arheološkog društva o zaštiti spomeničke baštine i zaključilo da podržava navode iz te predstavke.

— Predsjednštvo je razmotrilo podnesak Razreda za društvene znanosti u vezi s prikupljanjem povijesne građe koja se odnosi na Istru i zaključilo da Razred nakon što pripremi prijedlog operacionalizacije projekta izrade »Istarskog diplomatičkog codexa«, kao i obrazloženje prijedloga o načinu sudjelovanja Razreda u projektu »Povijest Istre«, s tim prijedlozima upozna Predsjedništvo Akademije, radi zauzimanja odgovarajućh stavova o tom važnom pitanju istarske povijesti.

— Predsjedništvo u cijelosti stoji iza izjave Jugoslavenske akademije od 22. kolovoza 1990. godine, a povodom nemilih zbivanja u kninskoj krajini.

S obzirom da se stanje u posljednja dva mjeseca nije popravilo, već naprotiv pogoršalo, Predsjedništvo je donijelo ovu izjavu:

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti već je prigodom nemilih zbivanja u kninskoj krajini 18. i 19. kolovoza 1990. objavila ovaj svoj stav:

»Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, prateći s velikom zabrinutošću događaje u Hrvatskoj, i oko Hrvatske, izjavljuje da odlučno brani suverenitet, teritorijalni integritet i demokratski legalitet Republike Hrvatske. Slijedeći plemenite ideje utemeljitelja Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, njezini članovi i u ovim prilikama dosljedno smatraju da se odnosi među jugoslavenskim narodima mogu rješavati samo s punim povjerenjem i uvažavanjem, ljudskim dijalogom i konstruktivnim suživotom. Tako odbacuju i samu pomisao na bilo kakvo ucjenjivanje silom i agresivnošću, koje se, nažalost, ovih dana tako izazovno iskazuju na prostorima Hrvatske, i izvan nje«.

Sa žaljenjem konstatiramo da se stanje u posljednja dva mjeseca nije popravilo nego naprotiv pogoršalo. Na još većem prostoru Republike Hrvatske još se agresivnije krši ustavnost i zakonitost, odbacuje dijalog u okviru legitimnih tijela Republike i dovodi u pitanje zajednički život naroda na ovim prostorima.

Uvjereni da je razuman dogovor jedini izlaz iz stvorene situacije, da je samozvano i nasilno krojenje pravde na štetu sveukupnog stanovništva Hrvatske i njegove budućnosti, Predsjedništvo Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

apelira na sve građane, političke stranke i vlasti Republike da svojim djelovanjem pridonesu smirivanju stanja i povratku na put razuma i mira.

Prema zaključku Predsjedništva tu će izjavu predstavnici Akademije uručiti dr. Franji Tuđmanu, predsjedniku Republike Hrvatske.

— Predsjedništvo je nakon razmatranja pisma Predsjedništva Akademije nauka i umetnosti Kosova, u kojem se upozorava na drastične povrede kućnog mira i dostojanstva trojice redovnih članova Kosovske akademije, zaključilo sljedeće:

Predsjedništvo ocjenjuje da je neprihvatljivo poduzimanje bilo kakvih represivnih mjera prema građanima zbog njihovih javno izraženih pogleda i mišljenja, a posebno prema članovima jedne od jugoslavenskih akademija.

Radi toga Predsjedništvo Jugoslavenske akademije smatra svojom obvezom da podrži opravdani protest Kosovske akademije nauka i umetnosti protiv represivnog ponašanja prema njenim članovima, kojim se dovode u pitanje prihvaćene norme demokracije i akademskih sloboda.

— Predsjedništvo je utvrdilo točan datum održavanja svečanosti povodom obilježavanja 125. obljetnice Jugoslavenske akademije, i to 17. i 18. listopada 1991. godine.

Osim toga Predsjedništvo je zaključilo da će se 4. ožujka 1991. godine, u znak obilježavanja osnivanja Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, održati sjednica Jugoslavenske akademije na kojoj će se podsjetiti na osnivanje i rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, te informirati javnost o cjelokupnom programu obilježavanja 125. obljetnice Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Do te sjednice publicirat će se uvodni dio »Spomenice«, koja će u cijelosti biti objavljena do održavanja glavne proslave u listopadu 1991. godine.

— Predsjedništvo je, na prijedlog akademika M. Moguša, za člana Uprave Jugoslavenske akademije tajnim glasovanjem izabralo akademika R. Filipovića, koji je i u prošlom mandatu obavljao tu funkciju.

— Predsjedništvo je imenovalo predstavnike Jugoslavenske akademije koji će zajedno s predstavnicima bivšeg Istraživačkog centra formirati Radnu grupu za izradu prijedloga nove organizacije, i to:

— predsjednik Radne grupe akad. Zoran Bujas,

— članovi akad. Mirko Malez, akad. Hrvoje Požar, izv. član Aleksandar Goldštajn, izv. član Vlatko Pavletić, tajnik Akademije Slobodan Kaštela i pomoćnik tajnika Juraj Markovčić.

Radna grupa se osniva sa zadatkom da do redovite skupštine Jugoslavenske akademije izradi prijedlog nove organizacije bivšeg Istraživačkog centra, koja bi omogućila da znanstvenoistraživačke jedinice djeluju kao zasebna organizacijska i financijska cjelina, a da se time ne dovedu u pitanje interesi Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u pogledu znanstvenog rada.

— Predsjedništvo je imenovalo 5 delegata Jugoslavenske akademije u Izvršni odbor Znanstvenog savjeta za turizam, i to: akad. Vladimira Stipetića, akad. Mirka Vidakovića, izv. člana Miroslava Begovića, izv. člana Borisa Magaša i tajnika Akademije Slobodana Kaštelu.

— Na prijedlog Razreda za društvene znanosti Predsjedništvo se suglasilo s izborom člana suradnika Jugoslavenske akademije prof. dr. Branka Jakaše za voditelja Zavoda za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva u Zagrebu.

— Predsjedništvo je razmotrilo prijedloge Razreda za suvremenu književnost u vezi s promjenama koje bi trebalo izvršiti u Statutu Jugoslavenske akademije i zaključilo da bi valjalo evidentirati i druga pitanja zbog kojih bi trebalo mijenjati Statut Jugoslavenske akademije.

S tim u vezi Predsjedništvo će zamoliti Razrede da najkasnije do 10. svibnja 1990. godine izvijeste o pitanjima za koja smatraju potrebnim da bi ih trebalo unijeti u Statut Akademije, odnosno riješiti na drugačiji način od postojećeg.

Radi provedbe toga zaključka Predsjedništva imenovana je Radna grupa koja će obaviti pripreme za promjenu Statuta Akademije i eventualno Zakona o Jugoslavenskoj akademiji. Radna grupa je imenovana u sastavu: glavni tajnik akad. Hrvoje Požar, izv. članovi Aleksandar Goldštajn i Vlatko Pavletić, te tajnik Slobodan Kaštela.

— Predsjedništvo je osnovalo Komisiju za izradu prijedloga novog Statuta Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Komisija je formirana od članova prije imenovane Radne grupe na sjednici Predsjedništva održane 15. III. 1990. i tajnikâ svih razreda Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Zadatak je Komisije što prije pripremiti pregled pitanja koja se odnose na moguće promjene Statuta. Na temelju pregleda tih pitanja zatražit će se mišljenja razredâ, kako bi na temelju tih mišljenja Komisija mogla ubrzano izraditi prijedlog izmjena Statuta odnosno nacrt novog Statuta Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

— Nakon informacije akad. I. Padovana Predsjedništvo je zaključilo da podržava inicijativu da se za predsjednika saborskog Odbora za provođenje postupka za dodjelu nagrade AVNOJ-a imenuje akad. I. Padovan, s time da Akademija u taj odbor i nadalje delegira jednog člana.

— Akad. H. Požar upoznao je Predsjedništvo s uvjetima natječaja za izbor kandidata i s prijedlogom Uprave Akademije da se na to mjesto ponovno izabere Slobodan Kaštela, dipl. pravnik, o čemu je Predsjedništvo dobilo pismenu informaciju. Taj prijedlog Uprave Akademije obrazložen je izuzetnim rezultatima i zalaganjem koje je S. Kaštela pokazao u svom dosadašnjem radu na mjestu tajnika Akademije.

Nakon iscrpne rasprave Predsjedništvo je tajnim glasovanjem za tajnika Akademije s četverogodišnjim mandatom ponovno izabralo Slobodana Kaštelu, dipl. pravnika.

— Predsjedništvo je u Radnički savjet poduzeća »Plitvice« za predstavnika Akademije imenovalo izv. člana Milana Meštrova.

— Predsjedništvo je za člana Savjeta za zaštitu spomenika kulture Hrvatske s dvogodišnjim mandatom imenovalo akad. Andru Mohorovičića.

— Predsjedništvo je za delegate u Izvršni odbor Znanstvenog savjeta za pomorstvo izabralo sljedeće predstavnike Jugoslavenske akademije:

— akad. Dragovana Šepića,

— izv. člana Vladimira Matkovića,

— člana suradnika Davorina Rudolfa.

Na istoj sjednici Predsjedništvo Akademije podržalo je prijedlog da se za predsjednika Znanstvenog savjeta za pomorstvo izabere akad. Zoran Bujas, za potpredsjednike admiral Bogdan Pecotić, direktor »Jadranbroda« Josip Eterović i prof. dr. Branko Jakaša, a za tajnika prof. dr. Zlatko Winkler.

— Predsjedništvo se suglasilo s izborom akad. Vladimira Majera za zamjenika tajnika Razreda za prirodne znanosti, izborom akad. Milana Heraka za voditelja Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara i izborom dr. Maje Paunović za zamjenika voditelja upravitelja Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara.

— Predsjedništvo je imenovalo akad. Andru Mohorovičića u Odbor za obilježavanje obljetnica grada Zagreba.

— Predsjedništvo je delegiralo u Odbor za obilježavanje 320. obljetnice pogibije Zrinskog i Frankopana dopisnog člana Zlatka Herkova.

— Predsjedništvo se suglasilo s izborom Dragutina Skoka, izv. člana Jugoslavenske akademije za predsjednika Izvršnog odbora Savjeta za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju.

— Predsjedništvo je potvrdilo izbor člana suradnika dr. Branka Hećimovića za voditelja Zavoda za književnost i teatrologiju i izbor dr. Dubravka Jelčića, člana suradnika, za upravitelja Odsjeka za književnost Zavoda za književnost i teatrologiju.

— Predsjedništvo je primilo informaciju da je P. Getty Fondation prihvatila financiranje izrade projektne dokumentacije za obnovu ljetnikovca Sorkočević, te je na prijedlog akad. Vladimira Stipetića imenovalo Radnu grupu, koja će sudjelovati u realiziranju projekta obnove ljetnikovca.

U Radnu grupu imenovani su potpredsjednik Jugoslavenske akademije akad. Andre Mohorovičić, akad. Miroslav Begović, akad. Vladimir Stipetić i tajnik Akademije Slobodan Kaštela.

— Predsjedništvo je primilo informaciju o poduzetim pripremama za Međunarodni znanstveni skup o Josipu Jurju Strossmayeru, koji organizira Pedagoški fakultet u Osijeku, a pod pokroviteljstvom Jugoslavenske akademije.

— Predsjedništvo je prihvatilo prijedlog da Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti bude pokrovitelj Znanstvenog skupa posvećenog 750. obljetnici djela majstora Radovana u Trogiru.

Od organizatora Znanstvenog skupa Skupštine općine Trogir zatražit će se sastav Organizacijskog odbora i program Znanstvenog skupa.

— Predsjedništvo je podržalo inicijativu da se zatraži suglasnost Republičke konferencije SSRN Hrvatske da se u kalendar zbivanja na razini Republike unese i znanstveni skup u povodu 100. obljetnice smrti Ivana Mažuranića, te da se što prije osnuje Odbor za organiziranje tog znanstvenog skupa koji bi načinio program proslave i preuzeo organizaciju Skupa.

— Predsjedništvo je zaključilo da Razred za društvene znanosti preuzme pokroviteljstvo nad održavanjem znanstvenog skupa »Seobe naroda iz otomanske imperije u hrvatske krajeve do 1690. godine«.

— Predsjedništvo se složilo da Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti bude suorganizator znanstvenog skupa »Geodinamička evolucija panonskog basena«, koji organizira Srpska akademija nauka i umetnosti. U Organizacijski odbor izabran je izv. član Jugoslavenske akademije Velimir Kranjec.

— Predsjedništvo je zaključilo da će pokroviteljstvo nad održavanjem znanstvenog skupa kojim će se obilježiti 150. obljetnica rođenja Bože Babića preuzeti Razred za filološke znanosti, a da se u organizaciju skupa uključi i Znanstveni savjet za pomorstvo.

— Predsjedništvo se suglasilo s prijedlogom Razreda za društvene znanosti da on organizira okrugli stol na temu »Problemi stabilizacije institucionalne inovacije i razvoja u Jugoslaviji danas«, s preporukom da se na okrugli stol pozovu svi zainteresirani članovi Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

— Predsjedništvo se suglasilo s predloženim pokroviteljstvom Jugoslavenske akademije nad otkrivanjem spomen-ploče prof. dr. Đuri Bagliviju u Rimu, s time da će u realizaciji pokroviteljstva sudjelovati Razred za medicinske znanosti i Zavod za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti.

— Predsjedništvo se suglasilo da Razred za likovne umjetnosti bude suorganizator simpozija na temu »Ličnost i djelo Antuna Augustinčića«, koji će se održati 4. svibnja 1990. u Kumrovcu, s time da se prethodno informira tko će biti referenti na tom skupu. Odluka je donesena na prijedlog Galerije Antuna Augustinčića u Klanjcu, koja organizira skup.

— Predsjedništvo je na inicijativu akad. J. Sirotkovića, predsjednika Akademije, zaključilo predložiti Razredu za društvene znanosti da formulira prijedlog istraživačkog projekta o životu i djelu Josipa Jurja Strossmayera tako kako bi se u realizaciju projekta mogli uključiti i drugi razredi Akademije.

— U vezi s provođenjem inicijative radi obilježavanja 750. obljetnice Zlatne bule Bele IV. i 900. obljetnice prvog spominjanja imena Zagreb, Predsjedništvo Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti poziva sve razrede da se uključe u rad znanstvenog skupa koji će tim povodom biti organiziran.

Ujedno se mole razredi da daju sugestije bi li spomenutim obilježavanjima valjalo posvetiti jedan ili dva odvojena skupa.

— Predsjedništvo je zaključilo da će Razred za filološke znanosti Jugoslavenske akademije preuzeti pokroviteljstvo nad znanstvenim skupom »Jezici i kulture u doticajima — između lokalnog i sveopćega« koji se treba održati u listopadu ove godine u organizaciji Pedagoškog fakulteta u Rijeci.

— Predsjedništvo je zaključilo da Razred za likovne umjetnosti prihvati pokroviteljstvo nad obilježavanjem 100. obljetnice rođenja Pjera Križanića, koje će organizirati Narodno sveučilište u Glini u suradnji sa Skupštinom općine Glina.

— Predsjedništvo se složilo da Razred za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti prihvati pokroviteljstvo nad Međunarodnim sastankom o enzinima koji hidroliziraju organofosforne spojeve, koji će se održati u jesen 1991. godine u Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku.

— Predsjedništvo se suglasilo da se u izradu projekta pod nazivom »Gospodarenje podunavsko-podravskim prostorom Osijeka« uključi i Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, kao suorganizator, s time da se za predstavnika Akademije u Savjet projekta imenuju akad. M. Begović, akad. A. Mohorovičić, izv. član Z. Devidé, izv. član Dušan Klepac i član suradnik Vladimir Mihalić.

— Predsjedništvo je zaključilo da Razred za prirodne znanosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti prihvati pokroviteljstvo nad II. jugoslavenskim simpozijem mikrobne ekologije koji će se održati od 16. do 19. X. 1990. u Zagrebu.

— Predsjedništvo se složilo s prijedlogom da i naša Akademija sudjeluje u projektu »Istraživanja rijeke Dunav«, koji priprema francuski akademik i istraživač J. Cousteau.

— Predsjedništvo je odlučilo da Razred za društvene znanosti i Razred za filološke znanosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti preuzmu pokroviteljstvo proslave obilježavanja 125. obljetnice uvođenja hrvatskog jezika kao službenog jezika u općini Makarska.

— Predsjedništvo je zaključilo da Razred za društvene znanosti Jugoslavenske akademije prihvati pokroviteljstvo nad održavanjem znanstvenog skupa o povijesti Konavala, koji bi se održao u listopadu 1991. godine u Cavtatu.

Predsjedništvo se ujedno složilo da Zavod za povijesne znanosti Jugoslavenske akademije u Dubrovniku bude suorganizator navedenog skupa, posebno u pogledu organizacije njegova znanstvenog dijela.

— Predsjedništvo se složilo s prijedlogom da se krug suorganizatora znanstvenog skupa »Stjepan Radić — život i djelo« proširi sa sljedećim organizacijama:

— Društvo hrvatskih književnika,
— Matica hrvatska,
— Muzej Sisak,
— Društvo ekonomista Hrvatske.

— Predsjedništvo je prihvatilo prijedlog Razreda za prirodne znanosti da se u njegovu sastavu osnuje Odbor za geokemiju.

Razred za prirodne znanosti dostavit će Predsjedništvu Akademije Pravilnik o radu Odbora kao i način financiranja rada Odbora.

— Predsjedništvo je prihvatilo prijedlog za osnivanje Odbora za znanstvenu valorizaciju spomeničke baštine Salone/Solina u sastavu Razreda za društvene znanosti.

Razred za društvene znanosti dostavit će Predsjedništvu Akademije Pravilnik o radu tog Odbora i način osiguranja sredstava za rad Odbora.

— Predsjedništvo je prihvatilo izvještaj o radovima na zgradama Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u 1989. godini i potrebnim zahvatima u idućem razdoblju kao i prijedlog raspodjele sredstava za investicijsko održavanje zgrada Jugoslavenske akademije u 1990. godini, s time da se u izvještaju o radovima u točki 6. Dubrovnik — Ljetnikovac Sorkočević, uvrsti alineja d) izrada projektne dokumentacije.

— Predsjedništvo je bez rasprave usvojilo odluku kojom se odobrava privremeno financiranje za izvršenje Plana i Programa rada Akademije u I. kvartalu 1990. godine, zavisno od sredstava koja će Akademiji biti osigurana privremenim financijskim planovima Republičkog budžeta, SIZ-a znanosti i RSIZ-a kulture Hrvatske.

Ta se odluka donosi radi osiguranja kontinuiteta poslovanja Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

— Predsjedništvo nije prihvatilo tekst odluke za obračun autorskih honorara jer je povećanje osnovice utvrđeno u preniskom iznosu, te pitanje honorara za tehničke usluge nije riješeno na zadovoljavajući način.

Predsjedništvo je nadalje zaključilo da Uprava Akademije uz potrebne prethodne konzultacije izradi novi prijedlog odluke za sljedeću sjednicu Predsjedništva.

— Predsjedništvo je primilo na znanje informaciju o inicijativi Akademije za bolje rješenje mirovina izvanrednih članova Akademije.

— 1. Predsjedništvo je usvojilo izvještaj o financijskom poslovanju Jugoslavenske akademije za 1989. godinu u predloženom tekstu.

2. Predsjedništvo je usvojilo odluku o prihvaćanju završnog računa Jugoslavenske akademije za 1989. godinu kako slijedi:

Ukupno ostvareni prihodi	dinara	105.967.838.833
Ukupno ostvareni rashodi	dinara	82.260.078.686
Višak prihoda nad rashodima	dinara	19.707.760.147

Raspored viška prihoda nad rashodima: prijenos u sljedeću godinu dinara 19.707.760.147.

3. Predsjedništvo se složilo s prijedlogom Uprave da se neutrošena sredstava za materijalne troškove u 1989. godini u ukupnom iznosu od 553.064,50 dinara rasporede radnim zajednicama Jugoslavenske akademije u sljedećim iznosima:

— RZ Stručnih službi dinara 114.609,60.
— RZ Istraživački centar dinara 341.984,20.
— RZ Muzejsko-galerijskih jedinica dinara 96.470,70.

Izvještaj o financijskom poslovanju i završni račun Jugoslavenske akademije za 1989. godinu uputit će se Skupštini Jugoslavenske akademije radi konačnog usvajanja.

— Predsjedništvo je usvojilo prijedlog financijskog plana Jugoslavenske akademije za 1990. godinu u ukupnom iznosu od 35,815.600,60 dinara.

— Predsjedništvo je donijelo novu odluku za obračun autorskih honorara u sljedećem tekstu:

Osnovica za obračun autorskih honorara utvrđuje se u iznosu od 1.500.00 dinara. Zbog pomanjkanja raspoloživih sredstava, primjenjivat će se kao osnovica za obračun autorskih honorara iznos od 500,00 dinara po autorskom arku, za autorska djela objavljena nakon 15. prosinca 1989. godine.

Nova osnovica od 500,00 dinara primjenjivat će se i kod konačnog obračuna autorskih honorara za djela za koje su autori primili akontaciju prije 15. prosinca 1989. s time da se povećava osnovica neće odnositi na dio autorskog honorara podmiren primljenom akontacijom.

— Predsjedništvo je uz manje dopune prihvatilo predloženu raspodjelu sredstava za 1990. godinu iz Osnovnog programa Akademije, Fonda za znanstveno-istraživački rad i međunarodnu i međurepubličku suradnju, te djelatnost centarâ i savjetâ Akademije.

Osim tih zaključaka Predsjedništvo je na sjednicama razmotrilo i više drugih statutarnih, financijskih i personalnih pitanja.

ZNANSTVENI SKUPOVI ODRŽANI 1990. GODINE U ORGANIZACIJI, SUORGANIZACIJI ILI POD POKROVITELJSTVOM JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

1. 10—11. siječnja 1990. Zagreb. Znanstveno savjetovanje »Zelenilo grada Zagreba« — organizator Jugoslavenska akademija.

2. 4. veljače 1990. Zagreb. Svečana sjednica Jugoslavenske akademije u povodu 175. obljetnice rođenja Josipa Jurja Strossmayera.

3. 26. travnja 1990. Znanstveni sastanak »Suvremene spoznaje o patologiji štitnjače osteoporoza« — organizator Jugoslavenska akademija — Razred za medicinske znanosti, Zavod za endokrinologiju KB »Dr. Mladen Stojanović«, Endokrinološka sekcija Zbora liječnika Hrvatske.

4. 7—9. svibnja 1990. Dubrovnik. IV. jugoslavenski simpozij o bitumenu i asfaltu, Znanstveni savjet za naftu Jugoslavenske akademije, Sekcija za preradu i primjenu nafte i Građevinski institut, OOUR Fakultet građevinskih znanosti, Zagreb.

5. 15—17. svibnja 1990. Međunarodni znanstveni skup o Josipu Jurju Strossmayeru, Osijek—Đakovo, pokrovitelj Jugoslavenska akademija, organizator Pedagoški fakultet Sveučilišta u Osijeku i Zavod za znanstveni rad Jugoslavenske akademije u Osijeku.

6. 15—16. svibnja 1990. Biograd na moru. Znanstveno-stručni skup »Racionalnost proizvodnje i primjene tekućeg naftnog plina«, organizator Znanstveni savjet za naftu Jugoslavenske akademije, Sekcija za preradu i primjenu nafte.

7. 21—23. lipnja 1990. Zagreb—Gospić. Znanstveni skup »Lika i Krbava 1689—1690. g.« — u povodu 300. obljetnice oslobođenja od Turaka, organizator Jugoslavenska akademija, Razred za društvene znanosti, Zavod za povijesne znanosti, Zagreb, u Suradnji sa Savezom povijesnih društava SR Hrvatske i Arhivom Hrvatske.

8. 26—30. rujna 1990. Međunarodni znanstveni skup »Majstor Radovan i njegovo doba« — u povodu 750. obljetnice Radovanova portala u Trogiru, Trogir, pokrovitelj Jugoslavenska akademija, organizatori: Sveučilište u Splitu, Skupština općine Trogir, Institut za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu.

9. 28—30. rujna 1990. Znanstveni skup »Susreti na dragom kamenu«, Pula, pokrovitelj Jugoslavenska akademija.

10. 8—11. listopada 1990. Zagreb—Novi Vinodolski. Znanstveni skup »Ivan Mažuranić — život i djelo« — u povodu stote obljetnice smrti pjesnika i državnika, organizator Jugoslavenska akademija, Razred za društvene znanosti, Razred za filološke znanosti, Razred za suvremenu književnost — u suradnji sa Sveučilištem u Zagrebu, Društvom hrvatskih književnika, Hrvatskim filološkim društvom, Savezom povijesnih društava Hrvatske, Arhivom Hrvatske, Narodnim muzejom i Galerijom Novi Vinodolski.

11. 11—13. listopada 1990. Znanstveni skup i prigodne svečanosti u povodu 100. obljetnice rođenja mons. Bože Milanovića (1890—1980). Zagreb—Kringa—Pazin, pokrovitelj proslave Sabor Republike Hrvatske, pokrovitelj znanstvenog skupa Jugoslavenska akademija.

12. 14. listopada 1990. Opatija. Pokroviteljstvo Jugoslavenske akademije. Prvi skup imunologa i alergologa Alpe—Jadran (ALPS—ADRIA Immunology and Allergology Meeting 1990).

13. 24. i 25. listopada 1990. Makarska. Obilježavanje 125. obljetnice ukidanja talijanskog jezika i proglašavanje hrvatskog kao službenog jezika u makarskoj općini, pokrovitelji Razred za društvene znanosti i Razred za filološke znanosti Jugoslavenske akademije.

14. 8. i 9. studenoga 1990. Zadar. Znanstveni skup »Skokovi etimološki susreti«, organizator Jugoslavenska akademija, Zavod za filološke znanosti i Filozofski fakultet u Zadru.

15. 8—10. studeni 1990. Međunarodni znanstveni skup »Isusovci na znanstvenom, kulturnom i vjerskom području u Hrvata«, Zagreb, organizator Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove i Filozofski fakultet Družbe Isusove u Zagrebu, pokrovitelj Jugoslavenska akademija.

16. 6. i 7. prosinca 1990. Vinkovci. Znanstveni skup o Antunu Levakoviću 1885—1955. i 20. obljetnica Centra za znanstveni rad Jugoslavenske akademije u Vinkovcima, pokrovitelj Jugoslavenska akademija, Centar za znanstveni rad Vinkovci, Skupština Općine Vinkovci i ROŠ »Slavonska šuma«, Vinkovci.

MEĐUNARODNA SURADNJA

U tijeku 1990. godine međunarodna suradnja se odvijala na temelju sporazuma o suradnji Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i akademija znanosti, odnosno umjetnosti u inozemstvu, kao i u okviru bilateralnih sporazuma Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti s akademijama u inozemstvu.

Suradnja obuhvaća razmjenu znanstvenih radnika i umjetnika, rad na zajedničkim temama i projektima, organizaciju međunarodnih znanstvenih skupova, te izložbe u zemlji i inozemstvu.

Austrija

Suradnja se odvija prema Sporazumu Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Austrijske akademije znanosti koji je 19. lipnja 1990. godine produžen za daljnje tri godine.

Jugoslavenska akademija surađuje u okviru 9 tjedana razmjene znanstvenih radnika godišnje.

U okviru razmjene s Austrijskom akademijom znanosti u Austriji su boravili:

— akademik *Stanko Bilinski,* od 19. do 26. svibnja 1990;

— dr. *Mirko Marković,* Etnološki zavod Jugoslavenske akademije, od 30. svibnja do 6. lipnja 1990;

— mr. *Sanja Vulić-Vranković,* Zavod za lingvistička istraživanja Jugoslavenske akademije, od 2. do 16. srpnja 1990;

— dr. *Ana Sokač,* Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, od 14. do 28. prosinca 1990.

U Hrvatskoj su boravili:

— Dr. *Joseph Zemanu,* Institut za mineralogiju Sveučilišta u Beču, od 24. do 25. travnja 1990;

— dr. *Freidrich Hasliner,* Komisija za Limes, Beč, od 6. do 23. lipnja i od 9. do 22. rujna 1990;

— dr. *Rudolf Flotzinger,* Sveučilište u Grazu, od 6. do 16. studenoga 1990.

Bugarska

Suradnja se odvijala na osnovi Sporazuma o suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Bugarske akademije znanosti, koji je potpisan 1979. godine. Tekući zadaci utvrđeni su Problemsko-tematskim planom rada. Sporazum o suradnji za razdoblje 1986—1990. godine potpisan je u Novom Sadu 20. listopada 1986. godine.

U okviru razmjene s Bugarskom akademijom znanosti u Republici Hrvatskoj boravili su:

— prof. dr. *Michail Buchvarov,* zamjenik glavnog tajnika BAN, od 15. do 18. svibnja 1990;

— prof. dr. *Boyan Nichev,* direktor Instituta za književnost BAN, od 15. do 18. svibnja 1990;

— dr. *Rumianka Bojilova,* Balkanološki institut BAN, od 11. do 25. lipnja 1990;

— *Luiza Revjakina,* Institut za povijest BAN, od 5. do 12. prosinca 1990.

Češko-Slovačka

Suradnja se odvijala na osnovi Sporazuma o suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Češkoslovačke akademije znanosti, koji je potpisan 1974. godine. Tekući zadaci utvrđeni su Problemsko-tematskim planom rada. Sporazum za razdoblje 1986—1990. godine potpisan je u Beogradu 12. svibnja 1988. godine.

U okviru razmjene s Češkoslovačkom akademijom znanosti, u Češkoslovačkoj su boravili:

— dr. *Božidar Stilinović,* Botanički zavod PMF Sveučilišta u Zagrebu, od 4. do 8. lipnja 1990;

— dr. *Božena Čosović,* Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb, od 13. do 19. kolovoza 1990;

— *Zlatica Kozarac,* Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb, od 13. do 19. kolovoza 1990;

— *Damir Krznarić,* Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb, od 13. do 19. kolovoza 1990;

— prof. dr. *Ante Lešaja,* Fakultet za defektologiju Sveučilišta u Zagrebu, od 19. rujna do 3. listopada 1990;

— akademik *Vladimir Majer,* 22. do 28. listopada 1990.

U Hrvatskoj su boravili:

— dr. *Tomaš Vondrak,* Institut za fizikalnu kemiju ČSAV, od 21. do 28. siječnja 1990;

— dr. *Božena Tržilova,* Institut za eksperimentalnu biologiju SAV, od 23. do 30. travnja 1990;

— dr. *Robert Ponec,* Institut za fundamentalne kemijske procese, od 23. lipnja do 1. srpnja 1990;

— dr. *Milan Krajčović,* Institut za povijesne znanosti SAV, od 3. do 10. prosinca 1990.

Indija

Suradnja se odvija na osnovi Sporazuma o suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Indijske nacionalne akademije znanosti. Sporazum o suradnji potpisan je u Beogradu 15. studenog 1988. godine.

U okviru razmjene s Indijskom nacionalnom akademijom znanosti u Indiji je boravio:

— dr. *Dražen Vikić-Topić,* Institut »Ruđer Bošković«, od 29. ožujka do 29. svibnja 1990.

Italija

Suradnja se odvija na osnovi Sporazuma o suradnji između Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i »Fondazine Giorgio Cini« u Veneciji.

Sporazum o suradnji na području društvenih znanosti potpisan je u Veneciji 30. ožujka 1990. godine, za razdoblje 1990—1997. godine.

U okviru razmjene s »Fondazione Giorgio Cini« u Italiji su boravili:

— dr. *Ivanka Petrović,* Staroslavenski zavod »Svetozar Ritig«, Zagreb, od 14. listopada do 4. studenoga 1990;

— akademik *Ivo Frangeš,* od 15. do 30. studenoga 1990.

U Hrvatskoj je boravila:

— dr. *Susanna Buttaroni,* od 1. do 7. listopada 1990. i od 10. do 21. prosinca 1990.

NR Kina

Suradnja se odvija na osnovi Sporazuma o suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Kineske akademije za društvene i Kineske akademije za prirodne znanosti.

Tijekom godine 1990. nije bilo razmjene znanstvenih radnika između Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i kineskih akademija znanosti.

Mađarska

Suradnja se odvijala prema Programu rada zaključenog između Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i Mađarske akademije znanosti za 1986—1990. godinu.

Predstavnici dviju akademija potpisali su 11. listopada u Novom Sadu Program rada za sljedeće petogodišnje razdoblje suradnje 1991—1995.

U okviru razmjene s Mađarskom akademijom znanosti u Mađarskoj su boravili:

— dr. *Dražen Vikić-Topić,* Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb, od 20. do 26. veljače i od 7. do 14. listopada 1990;

— dr. *Ivan Erceg,* Zavod za povijesne znanosti Jugoslavenske akademije, od 5. do 12. ožujka 1990;

— dr. *Zlatko Meić* i dr. *Goran Baranović,* Institut »Ruđer Bošković«, od 17. do 29. travnja 1990;

— dr. *Dunja Glogović,* Arheološki zavod Jugoslavenske akademije, od 21. do 26. svibnja 1990;

— *Ranka Kneževića,* referent za međunarodnu suradnju Jugoslavenske akademije, od 13. do 16. lipnja 1990;

— dr. *Maria Ranogajec* i dr. *Franjo Ranogajec,* Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb, od 29. srpnja do 5. kolovoza 1990;

— dr. *Dušan Ražem,* dr. *Branko Vekić,* dr. *Irina Miličić,* dr. *Franjo Ranogajec,* dr. *Branka Katušin-Ražem, Snježana Đurić-Bezmalinović* i *Branka Mihaljević,* Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb, od 9. do 14. rujna 1990;

— *Ante Lešaja,* Fakultet za defektologiju Sveučilišta u Zagrebu, od 8. do 20. listopada 1990;

— dr. *Maria Ranogajec,* Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb, od 2. do 9. prosinca 1990.

U Hrvatskoj su boravili:

— *Peter Koszeghy,* Institut za književnost, Budimpešta, 6. do 11. ožujka 1990;

— dr. *Bernadette Sass,* Centralni institut za fizička istraživanja, Budimpešta, od 24. do 26. svibnja 1990;

— dr. *Margit Zarandine Osvay,* Institut za izotope, Budimpešta, od 10. do 15. lipnja 1990;

— dr. *Zsolt Dombradi,* Institut za nuklearna istraživanja, Budimpešta, od 3. do 8. rujna 1990;

— dr. *Gyorgy Uchrin,* dr. *Eszter Csaba,* dr. *Kristof Kozak,* Institut za izotope, Budimpešta, od 11. do 14. rujna 1990;

— *Jozsef Kovacs,* Institut za znanost o književnosti, Budimpešta, od 24. rujna do 7. listopada 1990;

— dr. *Tibor Acs,* Institut za muzealnu i vojnu povijest, Budimpešta, od 27. listopada do 3. studenoga 1990.

Njemačka Demokratska Republika

Suradnja se odvija prema Sporazumu Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Akademije znanosti NjDR i Problemsko-tematskom planu za 1989—1990. godinu.

U okviru razmjene s Akademijom znanosti NjDR u Njemačkoj Demokratskoj Republici je boravio:

— dr. *Ivo Pranjković,* Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, od 16. do 20. travnja 1990.

U Hrvatskoj je boravila:

— dr. *Barbara Kunzmann-Müller,* Centralni institut za jezične znanosti, Berlin, od 19. do 26. lipnja 1990.

Poljska

Suradnja se odvija prema Sporazumu Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Poljske akademije znanosti, a u okviru Problemsko-tematskog plana koji je 9. ožujka 1990. godine potpisan u Novom Sadu za razdoblje suradnje 1989—1992.

U okviru razmjene s Poljskom akademijom znanosti u Hrvatskoj je boravio:

— dr. *Boguslaw Gediga,* Arheološki muzej, Warszawa, od 23. do 28. listopada 1990.

Sjedinjene Američke Države

Suradnja se odvija prema Sporazumu Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Nacionalne akademije znanosti SAD.

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti ostvarila je u 1990. godini suradnju u okviru 14 mjeseci bezdevizne kvote razmjene znanstvenih radnika.

U okviru razmjene s Nacionalnom akademijom znanosti SAD u Sjedinjenim Američkim Državama su boravili:

— dr. *Srđan Lelas,* Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za anorgansku kemiju, od 23. travnja do 20. svibnja 1990;

— akademik *Drago Ikić,* Zavod za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstancija Jugoslavenske akademije, od 13. lipnja do 8. srpnja 1990;

— akademik *Mirko Vidaković,* Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, od 12. do 26. kolovoza 1990;

— dr. *Olga Šarc-Lahodny,* Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, od 5. listopada do 2. studenoga 1990.

U Hrvatskoj su boravili:

— dr. *Stephen Zegura,* Sveučilište u Arizoni, Odjel za antropologiju, od 16. svibnja do 17. srpnja 1990;

— dr. *Frank McKinney,* Appalachian, Državno sveučilište, Odjel za geologiju, od 17. rujna do 17. listopada 1990;

— dr. *Philip Keehn,* Brandeis sveučilište, Odjel za kemiju, od 20. do 31. prosinca 1990.

SSSR

Suradnja se odvija na osnovi Sporazuma o suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Akademije znanosti SSSR-a. Tekući zadaci utvrđeni su Problemsko-tematskim planom rada. Sporazum za razdoblje 1991—1995. godine potpisan je u Moskvi za vrijeme boravka delegacije Savjeta akademija u SSSR-u od 23. do 28. rujna 1990. godine.

U okviru razmjene s Akademijom znanosti SSSR-a u SSSR-u su boravili:

— akademik *Dalibor Brozović,* od 12. do 17. travnja 1990;

— akademik *Božidar Finka,* od 23. listopada do 2. studenoga 1990;

— dr. *Antun Šojat,* Zavod za jezik, Zagreb, od 23. listopada do 2. studenoga 1990.

U Hrvatskoj je boravio:

— dr. *Lev Valentinovič Zaborovski,* Institut za slavistiku AN SSSR, od 24. do 29. rujna 1990.

Velika Britanija

Britanska akademija, London

Suradnja se odvijala na osnovi sporazuma o suradnji između Savjeta akademija znanosti i umjetnosti SFRJ i Britanske akademije u Londonu, u okviru kvote za razmjenu znanstvenih radnika od 9 tjedana.

U Londonu su boravili:

— dr. *Jasminka Šohinger,* Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, od 21. siječnja do 4. veljače 1990;

— akademik *Ljubo Boban,* od 3. travnja do 3. svibnja 1990.

U Hrvatskoj su boravili:

— dr. *David Andrew Norris,* Odjel za slavenske studije Sveučilišta u Notthinghamu, od 17. rujna do 1. listopada 1990;

— prof. dr. *Monica Agnes Partridge,* predstojnik Odjela za slavenske studije Sveučilišta u Nottinghamu, od 30. rujna do 29. listopada 1990.

Kraljevsko društvo, London

U Hrvatskoj je boravio:

— dr. *Jack Ellis Paton,* Odjel za teorijsku fiziku Sveučilišta u Oxfordu, od 31. ožujka do 8. travnja 1990.

Radna godina za suradnju s Britanskom akademijom i Kraljevskim društvom počinje 1. travnja tekuće godine i završava 31. ožujka iduće godine. Prema tome studijski boravci na teret godišnje kvote nastavljaju se do 31. ožujka 1991. godine.

UREDNIČKI ODBOR ZA IZDAVANJE SABRANIH DJELA JURJA KRIŽANIĆA

1. Nastavljeni su radovi na pripremama za objavljivanje djela Jurja Križanića u okviru serije: »Sabrana djela Jurja Križanića«, i to:

— »Razgovori o vladateljstvu — Politika«, I. dio, dr. Ivan Golub,

— »De Providentia Dei — Ob Božjem smotrenju«, dr. Miroslav Kravar,

— »Ob svetom krešćenju«, dr. Aldo Starić.

2. Objavljen je 3. svezak »Zbornika radova Znanstvenog skupa u povodu 300. obljetnice smrti Jurja Križanića« — Filološki radovi (urednik akademik Rudolf Filipović). Serija: »Radovi o životu i djelu Jurja Križanića«, sv. 4, Zagreb 1990. Pripreman je za tisak 4. svezak »Zbornika radova znanstvenog skupa«. — Muzikološki radovi (urednik akademik Ivo Supičić).

3. Nastavljeno je sustavno prikupljanje građe, dokumentacije, te izrada mikrofilmova i fotokopija. Popunjavana je fototeka i mikroteka. Preuzeta je građa iz ostavštine akademika Josipa Hamma koja se odnosi na građu i radove o J. Križaniću.

Nastavljeno je prikupljanje bibliografskih podataka o J. Križaniću i njegovim djelima te ostali pripadajući radovi vezani za ostvarenje programa rada na izdavanju djela J. Križanića i radova o njemu (veza s angažiranim suradnicima u zemlji i inozemstvu).

4. Uspostavljena je znanstvena veza s Institutom slavistike i balkanistike Akademije znanosti SSSR-a u Moskvi (dr. Volkov) i Odborom za izdavanje djela Jurja Križanića« koji djeluje unutar tog Instituta (dr. Zaborovski), nakon preustrojstva ovog Odbora u toku ove 1990. g. u SSSR-u. U skladu s »Protokolom o suradnji« utvrđenim 1987. g. izvršene su predradnje za održavanje zasjedanja predstavnika obaju odbora radi nastavka ove međunarodne suradnje. Predviđeno zasjedanje u mjesecu rujnu 1990. g. nije se moglo održati radi spriječenosti sovjetskih predstavnika.

Uredničkl odbor djelovao je u sastavu: akademik Vladimir Stipetić (predsjednik), dr. Miroslav Kurelac (tajnik), članovi: akademik Rudolf Filipović, prof. dr. Ivan Golub, akademik Radoslav Katičić, akademik Ivo Supičić.

MEĐUAKADEMIJSKI ODBORI

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA REPERTORIJ SREDNJOVJEKOVNIH HISTORIJSKIH IZVORA

Rad na zadacima Međuakademijskog odbora za Repertorij srednjovjekovnih historijskih izvora ima za cilj izradu priručnika povijesnih izvora opće i nacionalne povijesti srednjega vijeka u nas do 1526. g.

Predviđa se izrada Međunarodnog repertorija — Repertorium fontium historiae Medii aevi (novi Pothast) namijenjenog poznavanju opće povijesti srednjega vijeka, kao i Nacionalnog repertorija za potrebe rada na povijesti srednjeg vijeka naših naroda. Dosad je objavljeno sv. I—V. Međunarodnog repertorija i jedan svezak »Additamenta«. Izvori su bibliografski obrađeni abecednim redom.

Tijekom 1990. godine dovršena je obrada izvora za VI. svezak Međunarodnog repertorija srednjovjekovnih izvora (izvori s početnim slovima I-J-K), obavljene su korekture pokusnih otisaka i dopune. Objavljivanje se predviđa za početak 1991. g. — Obrađivani su izvori za VII. svezak (izvori s početnim slovima L-M-N), prikupljena je nova literatura i nova izdanja odnosno prijevodi u okviru novih kritičkih izdanja kao i faksimili rukopisa.

Nastavljeno je prikupljanje podataka o rukopisima, izdanjima i literaturi za pojedine izvore i grupe izvora, obavljana je njihova redakcija u skladu s pravilima za rad na Repertoriju. Obavljeni su radovi na obradi izvora ostalih zemalja Europe tj. nacionalnih i specijalnih komiteta, a od interesa za našu srednjovjekovnu povijest.

Tajnik Međuakademijskog odbora Repertorija dr. Miroslav Kurelac sudjelovao je na Skupštini Naučnog komiteta Repertorija koja je održana u Rimu 27. X—4. XI. 1990. g. Tom prilikom obavio je radove na redigiranju izvora pri Centralnoj redakciji Repertorija u Istituto storico Italiano per il Medio Evo.

Nastavljen je rad na prilozima za Nacionalni repertorij na obradi zbirki izvora, obradi pojedinih izvora i grupa izvora, kao i na opisima arhivskih i bibliotečnih fondova u kojima se čuva srednjovjekovna građa.

Održavana je u tajništvu Odbora veza sa suradnicima i ustanovama u zemlji i inozemstvu radi ostvarivanja gore opisanih djelatnosti.

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA ONOMASTIKU PRI JUGOSLAVENSKOJ AKADEMIJI ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Međuakademijski odbor za onomastiku djeluje pri Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti a svoj rad ostvaruje u republičkim onomastičkim odborima koji djeluju pri akademijama znanosti i umjetnosti u pojedinim republikama i pokrajinama. Rad se sastoji u skupljanju, sređivanju i obradi terenske onomastičke građe, ekscerpiranju povijesne onomastičke građe, u izradi znanstvenih monografija. Članovi i suradnici odbora objavljuju većinu svojih članaka u onomastičkim časopisima »Onomastica Jugoslavica« (JAZU) i »Onomatološki prilozi« (SANU).

U ovoj godini ostvaruju se zadaci koji su bili zasnovani planom rada Međuakademijskog odbora, a doneseni su na sjednici Odbora u siječnju 1990.

U organizaciji Međuakademijskog odbora za onomastiku i CANU održana je VIII. bijenalna jugoslavenska onomastička konferencija u Titogradu i Danilovgradu s glavnom tematikom: a) onomastička tvorba i b) onomastički rad prof. R. Boškovića. Na konferenciji su sudjelovali članovi svih onomastičkih odbora. Referati su recenzirani i izaći će u posebnom zborniku.

Međuakademijski odbor za onomastiku surađuje s Međunarodnim onomastičkim komitetom, koji je ove godine sa Helsinškim sveučilištem organizirao XVII. međunarodni onomastički kongres. Na tom kongresu sudjelovali su s referatima članovi Međuakademijskog odbora: akad. M. Moguš i izv. član P. Šimunović, tajnik Odbora. Na godišnjem sastanku Međunarodnog onomastičkog komiteta u taj komitet, osim dosadašnjih članova F. Bezlaja i P. Šimunovića, izabrani su akad. M. Moguš i prof. dr. Milica Grković.

Časopisi »Onomastica Jugoslavica« i »Onomatološki prilozi« izrazili su redovito, a tiskana je i kurentna onomastička bibliografija za god. 1986/87.

Onomastički odbor obavio je i sve druge tekuće poslove u godini 1990, a godišnja skupština održat će se u siječnju 1991. godine, gdje će se podnijeti podrobni izvještaji o radu u 1990. godini.

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA LEKSIKOGRAFIJU

Odbor je raspravljao tekuće zadatke u 1990. godini i složio se da se Zbornik radova s IV. jugoslavenske konferencije o leksikografiji i leksikologiji pod naslovom »Rječnik i društvo« tiska kao publikacija Jugoslavenske akademije. Odbor se složio da V. jugoslavensku konferenciju o leksikografiji i leksikologiji organizira Slovenska akademija znanosti in umetnosti koja je primila taj zadatak i koja će predložiti Odboru plan i program te konferencije. Odbor je primio na znanje da se nisu osigurala sredstva za izradu »Leksikografske bibliografije Jugoslavije«, pa će se u idućoj godini pokušati naći novi način financiranja te bibliografije. Sredstva koja je osigurala Jugoslavenska akademija za tu bibliografiju utrošena su za otkup »Bibliografije o leksikografiji« Jugoslavenskog lek-

sikografskog zavoda. Odbor je bio u vezi s Europskim društvom za leksikografiju preko svog predsjednika i surađivao s tim društvom na unapređenju leksikografskih i leksikoloških istraživanja.

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA BIOLOŠKE PREPARATE

U 1990. godini održan je sastanak u Novom Sadu 18. i 19. rujna, a na dnevnom redu bili su problemi eliminacije morbila, poliomielitisa, neonatalnog tetanusa, te AIDS i hepatitis B. Najviše vremena posvećeno je razmatranju eliminacije morbila. Izneseno je da praćenje i analiza suvremenih epidemioloških podataka morbila pokazuju da je poslije uvođenja obveznog cijepljenja protiv te bolesti u Jugoslaviji došlo do sljedećih vidnijih promjena u epidemijskom procesu morbila: znatno je snižen pobol, a smrtnost skoro da i nije više prisutna. Cikličnost, odnosno višegodišnja periodičnost je očuvana, ali na znatno nižem nivou i s valovima koji su sve niži. Cijepljenje je dovelo do pomicanja pobola prema starijem uzrastu, s obzirom da vakcinalni imunitet traje znatno kraće od prirodnog aktivnog imuniteta. U sredini u kojoj se imunizacija protiv morbila provodi s visokim obuhvatom djece duži niz godina, dolazi do razdoblja kada se bolest uopće ne registrira. U epidemijama nastalim poslije takvih intervala zaštita cijepljenih do 10, odnosno do 12 godina starosti bila je stopostotna. Prema tome moglo bi se smatrati da potpuna zaštita nakon cijepljenja traje oko 10 godina. Međutim i po isteku tog vremena zaštita je kod većeg broja osoba još uvijek solidna, o čemu svjedoči izračunata efikasnost cjepiva prema Weekly epid. br. 18/1985. Da bi se mogla postići epidemiološka efikasnost cijepljenjem, neophodno je da se postigne visok obuhvat osjetljive populacije cijepljenjem, i to što prije nakon gubitka pasivnog imuniteta. Cijepljenje svih, brzo postizanje solidnog kolektivnog imuniteta za kratko vrijeme na jednom području, može djelovati veoma efikasno. Međutim, djelomično obuhvaćena cijepljenjem osjetljiva populacija, koja se iz godine u godinu uvećava, uz kombinaciju s onima koji poslije cijepljenja nisu stvorili antitijela ili im je titar veoma opao, čine da morbila ima uvijek, a povremeno se javljaju i u obliku epidemija.

O potrebi revakcinacije protiv morbila postoje različita mišljenja. O tome će na sljedećem sastanku izvijestiti prof. dr. M. Milovanović. O mogućnosti terenskog istraživanja različitih vakcinalnih sojeva cjepiva protiv morbila izvijestit će akad. J. Gaon. Sudionici sastanka izvijestili su o problemima opskrbe s hepatitis B cjepivom i zadužili akad. D. Ikića da to pitanje razmotri s farmaceutskom industrijom »Krka« iz Novog Mesta. Sljedeći sastanak Međuakademijskog odbora za biološke preparate održat će se u Bosni i Hercegovini u 1991. godini.

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA PROUČAVANJE STANJA I PROBLEMA MEDICINSKIH ZNANOSTI U JUGOSLAVIJI

Međuakademijski odbor za proučavanje stanja i problema medicinskih znanosti u Jugoslaviji održao je 17. rujna ove godine sastanak u Novom Sadu. Na dnevnom redu bile su teme o kojima se kontinuirano raspravlja na sastancima ovog Odbora, a to su ujednačavanje vrednovanja znanstvenog rada i znanstvenih projekata, međunarodni odjek naših medicinskih znanstvenih časopisa, stanje sustava biomedicinskog znanstvenog informiranja, značaj medicinske znanosti za medicinsku edukaciju i zdravstvenu službu, financiranje međurepubličkih i me-

đupokrajinskih znanstvenih projekata, prosjek starosti istraživača u medicinskoj znanosti i drugo. Na sastanku je konstatirano da postoji velik nesklad između kliničkih i bazičnih disciplina. I dok se klinike jako proširuju, dotle se instituti sporije razvijaju i malo se u njih investira, tako da instituti bazičnih disciplina nisu u stanju dovoljno pomoći razvitku kliničkih istraživanja i teško mogu osigurati adekvatan razvitak vlastite discipline. Svjedoci smo danas da naši instituti gube korak i zaostaju za razvojem svoje discipline. U vezi s tim upozoreno je posebno na zaostajanje naše molekularne biologije. Mi najviše i zaostajemo u onim disciplinama koje se najpropulzivnije razvijaju u svijetu. Analizirajući u SCI broj citata 342 doktora znanosti iz najvećih biomedicinskih institucija u Zagrebu, utvrđeno je da je tijekom dvije godine citirano njih 51 %. Među citiranim autorima godišnji prosjek iznosi 4,7 citata, što znači zaostajanje za svjetskim prosjekom koji iznosi 8,26. U istraženoj skupini ima svega 24 znanstvena radnika čija citiranost dostiže ili prelazi svjetski prosjek autora citiranih u SCI.

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA PROUČAVANJE POLOŽAJA ZNANOSTI I PROBLEMA U ZNANOSTI

U zajednici s Izvršnim odborom Jugoslavenskog udruženja za unapređivanje znanosti Međuakademijski odbor je organizirao osnivačku skupštinu i simpozij u povodu osnivanja Jugoslavenske asocijacije Rimskog kluba. Simpozij i osnivačka skupština održani su 9. i 10. III. 1990. u Zagrebu u Auli Sveučilišta. Sastanku je prisustvovao i predsjednik Rimskog kluba dr. Aleksander King. Sastanku su prisustvovali: N. Afgan, T. Berisha, R. Blinc, M. Cerić, Z. Devidé, I. Fabinc, E. Ganić, Z. Grebo, N. Jauković, L. Klasinc, I. Maksimović, Z. Marić, M. Marković, H. Maver, M. Miloradov, Z. Mlinar, M. Osredkar, V. Paar, G. Paić, V. Pavlović, I. Perko, B. Popović, T. Popović, V. Pozaić, V. Pravdić, Z. Puhovski, E. Pusić, Z. Roca, P. Rudan, I. Rugova, V. Rus, V. Silobrčić, F. Stanković, I. Šlaus, N. Švob-Đokić, N. Trinajstić, P. Turčinović, S. Vitanović i M. Vojinović. Ispričali su se: I. Ajeti, I. Banac, B. Bogdanović, Lj. Bavcon, Z. Cana, E. Cimić, K. Čavoški, S. Vuk-Pavlović, A. Kornhauser, J. Mencinger, T. Petovar, V. Pesić, K. Pisk, J. Pop-Jordanov, J. Stanovnik i V. Surroi.

Tijekom 1990. godine Međuakademijski odbor je održao zajednički sastanak s Izvršnim odborom Jugoslavenskog udruženja za unapređivanje znanosti. Sastanak je održan 16. III. 1990. u palači Jugoslavenske akademije i sastanku su u ime Međuakademijskog odbora prisustvovali akademici R. Blinc i M. Brzin (SAZU), A. Despić (SANU), M. Šuković (CANU), B. Popov (MANU), te V. Silobrčić i I. Šlaus (JAZU).

Odlučeno je: 1) da Odbor pripremi materijale za sastanak s Predsjedništvom Jugoslavije, te da Savjet akademija u zajednici s JUUZ-om i Savezom SIZ-ova organizira raspravu o stanju znanstvene i tehnološke djelatnosti u našoj zemlji;

2) da se u svim republikama i pokrajinama organiziraju udruženja za unapređivanje znanosti.

Odbor je prihvatio prijedlog dr. A. Kornhausera u vezi financijskog doprinosa Academia Europeae i I. Šlausa da se kao predstavnik naše zemlje u Europski Odbor za nuklearnu fiziku imenuje dr. G. Paić.

MEĐUAKADEMIJSKI KOORDINACIJSKI ODBOR ZA KRISTALOGRAFIJU

Vidi izvještaj o radu Jugoslavenskog centra za kristalografiju (Znanstveni savjeti i druga tijela Akademije) u ovom »Ljetopisu«.

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA ZAŠTITU PRIRODE I ŽIVOTNE SREDINE

U godini 1990. rad Međuakademijskog odbora za zaštitu prirode i životne sredine obuhvatio je ove aktivnosti:

Primljen je veliki broj pritužbi građana (iz čitave Jugoslavije!) o teškom stanju i ugroženosti prirode i životne sredine. Te su pritužbe potanko proučene i bit će predmet svestranog razmatranja na prvom idućem sastanku Međuakademijskog odbora za zaštitu prirode i životne sredine.

Prikupljeni su podaci o mogućnostima: 1. znatnih ušteda u potrošnji energije i njenom mnogo racionalnijem korištenju, i 2. uklanjanja otpadaka i otpadnih tvari te njihove ponovne upotrebe kao sekundarne sirovine.

Izvršena su prva savjetovanja s botaničkim stručnjacima o mogućnostima izdavanja »Crvenog popisa« (»Crvene knjige«) ugroženih biljaka za cjelovito područje Jugoslavije.

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA PROUČAVANJE I SPREČAVANJE AZBESTOZE

Međuakademijski odbor je u više sastanaka raspravljao o aktivnostima u vezi s održavanjem 4. radnog sastanka o azbestu s osnovnom temom o provođenju međunarodne konvencije br. 162 o sigurnoj upotrebi azbesta. Taj je sastanak pod pokroviteljstvom odbora održan u Novoj Gorici 8. i 9. studenog o. g. Na sastanku je T. Beritić održao uvodno predavanje »Tragom konvencije o azbestu« dok je F. Valić iznio suvremene ekološke stavove o azbestu te predavanje (s M. Cigulom) o neopravdanosti uklanjanja vlaknatih izolacijskih materijala u zgradama. Kritičke parametre u patogenezi i klinici azbestoze prikazao je T. Beritić, a I. Zrilić kliničku ocjenu progresije i radne sposobnosti kod azbestoze.

MEĐUAKADEMIJSKI ODBOR ZA PROUČAVANJE UTJECAJA NACIONALNIH POKRETA NA GLAZBU JUGOSLAVENSKIH NARODA U 19. STOLJEĆU

U 1990. održan je jedan sastanak članica Odbora (15. XI) na kojem se izvijestilo o radovima obavljenima tijekom 1990. te konkretiziralo planove rada za 1991. Rad pojedinih članica bio je otežan time, što one nisu bile u mogućnosti osigurati neophodna sredstva.

SLUŽBA ZA ZAŠTITU I ODRŽAVANJE IMOVINE I KULTURNIH DOBARA

Djelatnost u Službi za zaštitu i održavanje imovine i kulturnih dobara bila je usmjerena u dva pravca — pripremni radovi za buduće zahvate s naglaskom na potrebnoj dokumentaciji za osiguranje sredstava i organizacija, nadziranje i vođenje samih radova. Pripremni radovi zahtijevali su, na žalost, zbog sustava financiranja i opće besparice, znatno veći angažman od organizacije, vođenja i nadzora nad radovima, koji su bili limitirani skromnim financijskim sredstvima.

Tijekom godine, razmatrano po objektima, izvedeni su sljedeći radovi:

1. Zrinski trg 11

a) Prema godišnjem planu u podrumu je uređeno spremište za knjižnu građu I. kategorije, na što je utrošeno 63.102,00 dinara.

b) Oličene su prostorije Uprave u I. katu uz cijenu od 86.863,00 dinara.

c) Pročelje glavne zgrade obrađeno je fasadnom opekom s mnogo arhitektonskih elemenata u kamenu (vijenci, stupovi, šambrani, klupčice). Tijekom godina opeka je ostala dobro sačuvana, dok je kamen zbog fizikalnog i kemijskog utjecaja oštećen. Godine 1988. istražene su vrste ugrađenog kamena i dubina oštećenja. Ugrađene su dvije vrste vapnenca — mekani i tvrđi litotamnijski vapnenac. Mekani vapnenac je jače stradao, a štetno kemijsko djelovanje utvrđeno je na dubini 5—10 cm. Tijekom 1990. godine verificirani su svi kameni arhitektonski elementi koje treba zamijeniti, i to do dubine 15 cm i točno su izmjerene njihove dimenzije. Mekani vapnenac zamijenit će se bihacitom a tvrdi litotamnijski vapnenac kamenom tipa travertin »San Pietro Classico«, koji odgovaraju po boji, strukturi i fizikalno-kemijskim svojstvima. Prema specifikaciji bit će potrebno 60 m^3 travertina i 96 m^3 bihacita. Na temelju tih spoznaja kupljen je kamen za ukupno 3,740.333,00 dinara. Tijekom zime planira se obrada arhitektonsko građevinskog kamena, a u proljeće 1991. godine započelo bi se radovima na pročelju.

2. Opatička 18

Nastavljeni su radovi na sanaciji i uređenju zgrade »Narodni dom« u Opatičkoj 18.

Sredstva su 1990. godine osigurali RSIZ kulture Republike Hrvatske i USIZ kulture grada Zagreba. Sanirana je drvena krovna konstrukcija. Izvedeni su građevinski radovi na obnovljenim galerijama. Dovršeni su radovi na uređenju južnog i sjevernog krila u prizemlju i južnog krila u I. katu sa svim potrebnim instalacijama. Restauratorski zavod Hrvatske izradio je elaborat rekonstrukcije dekorativnih elemenata u Ilirskoj dvorani. Utrošeno je 809,00 dinara. Raspoloživim sredstvima planira se nastavak radova na sanaciji altane te daljem uređenju prostorija, stubišta i sanitarnih čvorova.

3. Dubrovnik — pomoćna zgrada uz Ljetnikovac »Sorkočević«

Prema godišnjem planu uređen je sanitarni čvor u stanu, što omogućuje funkcionalnu diobu stana od gostinjskog dijela zgrade.

4. Ljetnikovac »Sorkočević« na Lapadu

Jugoslavenska akademija natjecala se kod The Getty Grant Program za dodjelu sredstava za obnovu Ljetnikovca »Sorkočević« — spomenika kulture nulte kategorije. U tu svrhu izrađen je prema njihovoj kategorizaciji, »projekt identifikacije« s opsežnim tekstualnim i grafičkim prilozima. Vrlo rigorozni kriteriji The Getty Grant Programa su zadovoljeni i Akademija će najvjerojatnije dobiti sredstva za fazu »Izrada projektnog elaborata«.

Od radova planiranih godišnjim planom nije realizirano izvođenje instalacije centralnog grijanja u zgradi Gliptoteke u Medvedgradskoj 2, jer RSIZ kulture ove godine nije u tu svrhu odobrio potrebna sredstva.

Tijekom godine trebalo je izvršiti mnoge manje popravke i servisiranje na instalacijama elektrike, centralnog grijanja, vodovoda, na krovovima i slično, što je s obzirom na petnaestak lokacija u Zagrebu i desetak izvan Zagreba predstavljalo znatno organizacijsko i financijsko opterećenje.

I. RAZRED

ZA DRUŠTVENE ZNANOSTI

Organizacija i sastav

Razred za društvene znanosti imao je krajem 1990. godine 10 redovnih, 10 izvanrednih, 22 dopisna člana i 13 članova suradnika.

Redovni članovi: Ljubo Boban, Dušan Čalić, Eugen Pusić, Duje Rendić-Miočević, Ivo Perišin, Jakov Sirotković, Vladimir Stipetić, Mate Suić, Dragovan Šepić i Predrag Vranicki.

Izvanredni članovi: Josip Adamček, Dušan Bilandžić, Branko Bošnjak, Adolf Dragičević, Aleksandar Goldštajn, Lujo Margetić, Vladimir Ibler, Hodimir Sirotković, Siniša Triva i Josip Županov.

Dopisni članovi: Ivo Banac, Suzanne Bastid, Alojz Benac, Luigi Bernabò-Brea, Đurđe Bošković, Sima Ćirković, Branislav Đurđev, Alojz Finžgar, John Kenneth Galbraith, Zlatko Herkov, Miladin Korać, Henri Lefevre, Radomir Lukić, Massimo Pallottino, Franco Sartori, Herbert A. Simon, Tomislav Janko Šagi-Bunić, Angelo Tamborra, Ian Tinbergen, Haroldo Vallàdao, Herman Vetters i Zdenko Vinski.

Članovi suradnici: Miroslav Bertoša, Vladimir Đuro-Degan, Ivan Erceg, Branko Jakaša, Božidar Jelčić, Ivan Jelić, Berislav Perić, Tomislav Raukar, Davorin Rudolf, Zvonimir Šeparović, Dragomir Vojnić, Alica Wertheimer-Baletić i Marin Zaninović.

Tajnik Razreda je akademik *Eugen Pusić*, a zamjenik tajnika je izv. član *Hodimir Sirotković.*

Tijekom 1990. godine umrli su članovi Razreda: akademik Vladimir Bayer (29. travnja), član suradnik Danilo Klen (6. travnja) i dopisni članovi Vaso Čubrilović (11. lipnja) i Dragoslav Janković (9. siječnja).

Znanstvena i ostala djelatnost

Razred za društvene znanosti održao je u 1990. godini 9 redovitih sjednica. Na tim sjednicama raspravljano je o pitanjima vezanim uz znanstvenu djelatnost koju Razred pokriva (pravne znanosti, povijesne znanosti — povijest, arheologija, ekonomske znanosti, filozofija, sociologija i politologija).

Među važnijim inicijativama, raspravama i zaključcima Razreda valja spomenuti:

— Proveden je izborni postupak za zamjenika tajnika Razreda — izabran je Hodimir Sirotković.

— Proveden je izborni postupak za redovnog, izvanrednog, dopisne članove (strane državljane) i članove suradnike koji su birani na izbornoj skupštini u 1990. godini (1 redovni član, 1 izvanredni član, 3 dopisna člana (strana državljana) i 3 člana suradnika).

— Proveden je razgovor i donesen Nacrt proceduralnih prijedloga za izbor budućih članova Akademije. Pri izboru odlučuje u prvom redu kvaliteta kandidata koja se očituje u njegovu znanstvenom opusu i u osobnim svojstvima kandidata kao znanstvenika. Kandidati se biraju najprije se izvanredne članove. Ispražnjena mjesta redovnih članova popunjavaju se redoslijedom njihova izbora kao izv. člana. Ako su dvojica izv. člana birani u isto vrijeme, prednost u izbor za redovnog člana ima stariji po godinama života. Ispražnjeno mjesto izvanrednog člana valja u pravilu dodijeliti onom znanstvenom području na kojem je mjesto ispražnjeno. Između dva ili više kandidata za izv. člana koji su jednaki po kvaliteti, prednost ima u pravilu onaj koji je već bio izabran za člana suradnika.

— I ove godine Razred je podržao i preporučio Predsjedništvu plan i program postdiplomskog studija iz međunarodnog prava na Interuniverzitetskom centru za postdiplomske studije u Dubrovniku, kojeg je Akademija bila suorganizatorom i prijašnjih godina. Od 1972. godine Akademija je po odluci Predsjedništva pristupila djelomično u članstvo Interuniverzitetskog centra, s rezervom da ovo pristupanje ne smije uzrokovati financijske troškove. S obzirom da je IUC (Interuniverzitetski centar) jedna od najuspješnijih naših akcija u visokom školstvu posljednjih desetljeća, Razred je predložio Predsjedništvu da Jugoslavenska akademija postane punopravni član IUC sa svim pravima i dužnostima.

— Podržana je inicijativa Centra usmjerenog obrazovanja za kadrove u pomorstvu, Bakar, u vezi s obilježavanjem 150. obljetnice rođenja Bože Babića, pomorskog pisca i publicista, koji je bio i ravnatelj Nautičke škole u Bakru u razdoblju 1875—1882. godine. Razred je predložio da se u proslavu uključe Zavod za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva u Zagrebu i Savjet za pomorstvo Akademije.

— Dani su prijedlozi u vezi s programom izdavanja prigodnih poštanskih maraka u 1991. Razred je predložio da bi se u povodu 125. obljetnice Akademije mogao izdati niz maraka na kojima bi, između ostalog, bili predstavljeni i dosadašnji predsjednici Akademije.

— Obavljen je opsežan posao na pripremanju građe za pisanje Spomenice povodom 125. obljetnice Jugoslavenske akademije.

— Članovi Razreda birani su u razne odbore, savjete, komisije i sl.

— Razmatrani su prijedlozi za financijsko osamostaljivanje Istraživačkog centra. Izv. član A. Goldštajn sudjelovao je u radu Akademijine komisije koja se bavila tim pitanjem.

— Razredna komisija, u sastavu E. Pusić i A. Goldštajn, razmotrila je i dala primjedbe na Ustav SFRJ.

— Razredna komisija u sastavu Lj. Boban, L. Margetić i J. Županov razmotrila je prijedlog za donošenje Zakona o znanstveno-istraživačkoj djelatnosti i poticaju tehnološkog razvoja. Mišljenje je upućeno Upravi Akademije.

— Radna grupa Razreda u sastavu A. Goldštajn, E. Pusić i V. Stipetić razmatrala je i dala primjedbe na nacrt Zakona o sveučilištu, visokoj i višoj školi.

— A. Goldštajn sudjelovao je u radu Radne grupe Akademije (ostali članovi H. Požar, V. Pavletić i S. Kaštela) za promjenu Statuta Akademije i Zakona o Jugoslavenskoj akademiji.

— H. Sirotković zadužen je od Razreda da u kontaktu s Upravom Akademije razradi prijedlog istraživačkog projekta o životu i djelu J. J. Strossmayera.

— Raspravljeno je pitanje rada međuakademijskih odbora u kojima Akademiju predstavljaju članovi ovoga Razreda.

— Razmotren je plan rada Razreda za godinu 1991.

— U rad Akademijina Odbora za Istru delegirani su H. Sirotković, V. Stipetić i L. Margetić. L. Margetić predložio je izdavanje novog »Codex diplomaticus Istriensis« u okviru Akademijina projekta »Povijest Istre«. Novi bi »Codex« obuhvatio nanovo obrađene isprave Kandlerova »Codice« i sav ostali materijal koji je ostao izvan njega a značajan je za hrvatsku i europsku historiografiju. U vezi s time bilo bi potrebno ekipirati Zavod za povijesne i društvene znanosti u Rijeci novim ljudima koji bi mogli raditi na realizaciji zadatka.

— Razred je preuzeo organizaciju Okruglog stola »Problemi stabilizacije, institucionalne inovacije i razvoja u Jugoslaviji danas«. Prikupljeni referati objavit će se u »Radu« Razreda i kao posebna monografija.

— Na inicijativu Razreda osnovan je Odbor za znanstvenu valorizaciju spomeničke baštine Salone.

— Za predstavnike Razreda u Odbor za obilježavanje 750. obljetnice osnivanja grada Zagreba i 900. obljetnice prvog spominjanja grada Zagreba izabrani su izv. članovi J. Adamček i L. Margetić.

— Za koordinatora Radne grupe za izradu »Rječnika hrvatskog pravnog i upravnog nazivlja« izabran je S. Triva.

— Za predsjednika Savjeta za pomorstvo Akademije Razred je predložio T. Đorđevića.

— Prihvaćen je prijedlog Organizacijskog odbora znanstvenog skupa »Stjepan Radić — život i djelo« da se krug suorganizatora Skupa proširi još slijedećim ustanovama: Društvom hrvatskih književnika, Maticom hrvatskom, Muzejom Sisak i Društvom ekonomista Hrvatske.

— Usvojene su promjene u sastavu Odbora za proučavanje okupatorsko-kvislinškog terora u Jugoslaviji za vrijeme drugog svjetskog rata: uvažene su molbe dr. Narcise Lengl Krizman i Dušana Čalića za razrješenje u članstvu Odbora; za nove članove imenovani su dr. Đuka Zatezalo (direktor Arhiva u Karlovcu), mr. Zdravko Dizdar (suradnik Instituta za suvremenu povijest, Zagreb), dr. Michael Sobolevski (znanstveni suradnik Instituta za suvremenu povijest, Zagreb). Za tajnika Odbora predložen je Zoran Ladić iz Zavoda za povijesne znanosti u Zagrebu.

— B. Bošnjak je kao član Međuakademijskog odbora za filozofiju prisustvovao sjednici tog Odbora u Beogradu. Sudjelovao je u radu Okruglog stola što ga je Odbor pripremao na temu »Filozofija u Jugoslaviji«.

— Z. Šeparović delegiran je za predstavnika Razreda u akciji Razreda za medicinske znanosti za socijalno-medicinsko zbrinjavanje bolesnika od shizofrenije.

Nastavljena je suradnja s mnogim znanstvenim i drugim institucijama u zemlji i inozemstvu.

Članovi Razreda sudjelovali su na raznim znanstvenim skupovima:

— H. Sirotković održao je uvodno izlaganje »Đakovački biskup Josip Juraj Strossmayer, utemeljitelj i pokrovitelj Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti« na Međunarodnom znanstvenom skupu posvećenom 175. obljetnici rođenja i 85. obljetnici smrti J. J. Strossmayera.

— J. Adamček održao je uvodno izlaganje »Lika i Krbava od oslobođenja 1689. do 1712. godine« na znanstvenom skupu »Lika i Krbava 1689—1690. godine« u povodu 300. obljetnice oslobođenja od Turaka.

— L. Margetić održao je predavanje na Prvoj jugoslavenskoj konferenciji bizantologa: Provincijski arhonti u Taktikon Uspenskoga (s osobitim obzirom na Dalmaciju).

— H. Sirotković održao je priopćenje »Ban Ivan Mažuranić — zakonodavac, upravni i prosvjetni reformator« na Znanstvenom skupu u povodu 100. obljetnice smrti bana Ivana Mažuranića.

— D. Čalić prisustvovao je na znanstvenom skupu »Seobe naroda iz otomanske imperije u hrvatske krajeve do 1690. godine« u povodu 300. godišnjice seobe Srba pod patrijarhom Čarnojevićem.

— J. Adamček prisustvovao je na znanstvenom skupu »Vojne krajine na tlu Jugoslavije 1699—1881.« u organizaciji Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Međuakademijskog odbora za Vojne krajine na tlu Jugoslavije i Odbora za povijest Vojne krajine Akademije.

— L. Margetić održao je predavanje na znanstvenom skupu u čast Nikole Jurišića: »Cetinski sabori u 1527. godini«.

— A. Dragičević održao je u povodu 125. obljetnice donošenja odluke o uvođenju hrvatskog jezika kao službenog jezika u Općini Makarska, koju je donijelo Općinsko viće 24. listopada 1865. god. predavanje na temu »Gospodarske i socijalne prilike u Makarskom primorju sredinom 19. stoljeća«.

— H. Sirotković predstavio je knjigu »Diplomatički zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije«, svezak 18, u povodu završetka izdavanja Smičiklasova »Diplomatičkog zbornika«.

U okviru osnovnog programa Akademije u 1990. godini znanstvenoistraživački rad nastavljen je na projektima: »Povijest Istre« (koordinator projekta A. Mohorovičić, urednik edicije D. Šepić); »Povijest Dubrovačke Republike« (voditelj projekta V. Stipetić); »Povijest Dalmacije« (voditelj projekta M. Suić); »Naselja i kulture prethistorijskog i ranoantičkog razdoblja srednjeg i sjevernog Jadrana« (voditelj D. Rendić-Miočević); »Grčki natpisi starijeg razdoblja na području istočnog Jadrana« (voditelj D. Rendić-Miočević); »Kristijanizacija ruralnih sredina na području sjeverne Dalmacije« (voditelj M. Suić); »F. Petrić — Kritičko izdanje sabranih djela« (voditelj P. Vranicki); »Juraj Križanić — Kritičko izdanje sabranih djela« (voditelj V. Stipetić); »Samoupravno organiziranje znanosti« (voditelj E. Pusić); »Opća teorija pravne i društvene regulacije« (voditelj E. Pusić); »Proizvodna funkcija jugoslavenske poljoprivrede i putovi razvitka« (voditelj V. Stipetić).

U okviru Fonda za znanstvenoistraživački rad Akademije namijenjen članovima koji nisu u radnom odnosu (umirovljenici), obrađivane su sljedeće teme: »Etatizam, negacija robne privrede zakona vrijednosti i samoupravljanje« (D. Čalić); »Društvena regulacija« (E. Pusić); »Epigrafski izvori za političku, gospodarsku i kulturnu povijest Ilira« (D. Rendić-Miočević); »Prikupljanje i stručnoznanstvena obrada antičkih literarnih izvora koji se odnose na našu zemlju« (M. Suić); »Istra u razdoblju talijanske okupacije 1918—1820.« (D. Šepić); »Filozofija historije« (P. Vranicki); »Lex mercatoria« (A. Goldštajn); »Isključiva ekonomska zona« (V. Ibler); »Narodna vlast u SR Hrvatskoj u razdoblju od 1944—1945.« (H. Sirotković).

Članovi Razreda recenzirali su radove dostavljene Akademiji radi objavljivanja. Kao i prijašnjih godina, Razred je redovito podnosio Upravi Akademije zahtjeve za imprimatur za svoje edicije i edicije zavodâ koji djeluju u okviru Razreda. Članovi Razreda, kao urednici razrednih izdanja, brinuli su se za izdavanje odgovarajućih edicija Razreda.

Članovi Razreda su kao članovi Znanstvenog vijeća za društvene znanosti Akademije i kao voditelji zavodâ sudjelovali u koordiniranju znanstvenoistraživačkog rada, odobravanju planova, izvještaja i programa, u provođenju postupka za iz-

bor u znanstvena zvanja radnika zavodâ koji djeluju u okviru Razreda: Zavod za povijesne znanosti u Zagrebu (voditelj H. Sirotković); Zavod za povijesne i društvene znanosti u Rijeci (voditelj D. Šepić); Zavod za povijesne znanosti u Zadru (voditelj M. Suić); Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku (voditelj V. Stipetić); Zavod za arheologiju u Zagrebu (voditelj D. Rendić-Miočević); Zavod za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva u Zagrebu (voditelj B. Jakaša); Zavod za ekonomska istraživanja u Zagrebu (voditelj J. Sirotković); Zavod za pravne, političke i sociološke znanosti »Juraj Križanić« u Zagrebu (voditelj E. Pusić); Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Splitu (voditelj V. Ibler); Zavod za znanstveni rad u Osijeku (voditelj D. Čalić).

Na sjednici Znanstvenog vijeća dogovoreno je da se Predsjedništvu Akademije predloži uključivanje Zavoda za etnologiju u Zagrebu u RZ za društvene znanosti, jer on po svojem znanstvenom programu tu najviše odgovara.

U toku 1990. god. održana je 8. sjednica Znanstvenog vijeća za društvene znanosti i jedan sastanak voditelja, upravitelja i predstavnika zavodâ na kojem se raspravljalo o tekućim organizacijskim pitanjima rada zavodâ, o valorizaciji rada znanstvenih radnika iz područja društvenih znanosti, o izdavačkoj djelatnosti i postupku oko nabave opreme.

Predsjednik Znanstvenog vijeća bio je H. Sirotković.

Proveden je izborni postupak za izbor u znanstvenoistraživačka zvanja ovih članova Akademijinih zavodâ:

— dr. Miroslav Kurelac u zvanje znanstvenog savjetnika (Zavod za povijesne znanosti u Zagrebu),

— Vesna Miović-Perić u zvanje istraživača suradnika (Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku),

— dr. Dunja Glogović u zvanje znanstvenog suradnika (Zavod za arheologiju),

— dr. Ante Gulin u zvanje višeg znanstvenog suradnika (Zavod za povijesne znanosti u Zagrebu),

— dr. Milko Brković u zvanje znanstvenog suradnika (Zavod za povijesne znanosti u Zadru),

— dr. Đuro Berber u zvanje višeg znanstvenog suradnika (Zavod za znanstveni rad u Osijeku),

— dr. Vesna Polić-Ćurčić u zvanje znanstvenog suradnika (Zavod za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva),

— dr. Nenad Moačanin u zvanje znanstvenog suradnika (Zavod za povijesne znanosti u Zagrebu),

— dr. Gordan Družić u zvanje znanstvenog suradnika (Zavod za ekonomska istraživanja).

Rukopisi prihvaćeni na sjednicama Razreda

2. sjednica, 14. veljače 1990.

Ivan Kardum »Uloga plemstva u životu Slavonije u 18. i 19. stoljeću«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent J. Adamček.

— *Zlatko Vince* »Antun Mandić kao kulturni i prosvjetni radnik«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent J. Adamček.

— *Franjo Šanjek* »Bosanska biskupija i heterodoksni kristijani u prvoj polovici 13. st.«, recenzent J. Adamček.

— *Stjepan Sršan* »Pisani izvori za povijest Đakova«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent J. Adamček.

— *Igor Karaman* »Uloga i značenje biskupskog imanja Đakovo u sklopu slavonskog kasnofeudalnog (kapitalističkog) veleposjeda XVIII—XX st.«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent J. Adamček.

— *Ljelja Dobronić* »Kulturno-povijesni značaj redova na tlu istočne Slavonije«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent J. Adamček.

— *Krešimir Pavić* »Kulturne prilike u Đakovštini u posttursko doba«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent J. Adamček.

— *Slavko Platz* »Osnutak Visoke teološke škole u 1806. u Đakovu i razvoj filozofskog studija«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina», recenzent B. Bošnjak.

— *Živko Sekulić* »Đakovo u strateškim planovima okupatora i kvislinga 1944—1945«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent D. Čalić.

— *Mira Kolar Dimitrijević* »Privredni razvoj Đakova u međuratnom razdoblju s posebnim osvrtom na radničko-socijalno kretanje«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent I. Perišin.

— *Barbara Medanić* »Privredna struktura, rezultati i ograničenja društveno-ekonomskog razvoja općine Đakovo nakon oslobođenja«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent I. Perišin.

— *Zvonko Benašić* »Vinogradarstvo đakovštine u 18. i 19. st.«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent I. Perišin.

— *Petar Đidara* »Značaj poljoprivrede u razvoju općine Đakovo nakon oslobođenja«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent V. Stipetić.

— *Alica Wertheimer Baletić* »Tendencije razvoja stanovništva općine Đakovo u razdoblju 1857 — 1981. godine«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent V. Stipetić.

— *Jasna Šimić* »Prapovijest Đakovštine« za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent M. Suić.

— *Radomir Malobabić* »Prostorno-fizički razvoj ruralnih naselja općine Đakovo«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent Alica Wertheimer Baletić.

— *Vesna Miović-Perić* »Umorstva Dubrovčana nad turskim podanicima — presuđivanje prema turskim zakonima«, za Anale Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku, recenzent Vladimir Bayer.

— *Miladin Korać* »Stanje i raspodjela dohotka u SFRJ — analiza stanja (1977—1988) i moguća rješenja«, za izdanja Zavoda za ekonomska istraživanja JAZU, recenzent Jakov Sirotković.

— *Gordan Družić* »Utjecaj raspodjele na proces društvene reprodukcije u SRH — analiza razdoblja od 1977—1985 (88) godine«, za izdanja Zavoda za ekonomska istraživanja JAZU, recenzent Jakov Sirotković.

3. sjednica, 14. ožujka 1990.

— *Zdenka Šimončić Bobetko* »Agrarna reforma i kolonizacija na području Đakova u međuratnom razdoblju (1918—1941)«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent V. Stipetić.

— *Alica Wertheimer Baletić* »Depopulacijske tendencije u SR Hrvatskoj — primjer općine Đurđevac«, za Suvremene ekonomske probleme, recenzent V. Stipetić.

— *Vladimir Stipetić* »Urugvajska runda pregovora u GATT-u i jugoslavenska poljoprivreda«, autoreferat, za »Suvremene ekonomske probleme«.

— *Dragomir Vojnić* »Problemi privredne reforme u svjetlu reforme socijalizma. Jugoslavensko iskustvo«, za »Suvremene ekonomske probleme«, recenzent D. Čalić.

— *Manda Svirac* »Josip Lovretić i Milko Cepelić — sličnosti i razlike njihova djela u etnološkoj znanosti«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent D. Rihtman-Auguštin, surecenzent M. Marković.

— *Zdenka Lechner* »Hrvatska narodna nošnja u Đakovštini«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent A. Muraj, surec. M. Marković.

— *Ivo Perišin* »Financijska tehnokultura i infrastruktura«, autorecenzija, za »Suvremene ekonomske probleme«.

— *Tomislav Raukar* »Zadar u doba Šimuna Kožičića Benje« za Zbornik »Šimun Kožičić Benja i njegovo doba«, recenzent L. Margetić.

— *Danica Petrović* »Juraj Križanić i pravoslavno crkveno pjevanje«, za »Rad« Razreda za muzičku umjetnost, recenzent J. Adamček.

— *Stjepan Sršan* »Spor đakovačkog vlastelina Bakića i vojske 1722. godine«, za »Anale« Zavoda za znanstveni rad u Osijeku, recenzent J. Adamček.

— *Josip Barbarić* »Arhivska građa za povijest Đakova, Đakovštine i Đakovačke biskupije u Arhivu Hrvatske (do god. 1848.)«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent J. Adamček.

— *Hodimir Sirotković* »Josip Juraj Strossmayer kao mecena hrvatske znanosti i kulture«, autorecenzija, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«.

4. sjednica, 11. travnja 1990.

— *Božidar Jelčić* »Oporezivanje prometa porezom na dodatnu vrijednost«, za »Suvremene ekonomske probleme«, recenzent A. Dragičević.

— *Gordan Družić* »Utjecaj raspodjele na proces društvene reprodukcije u SRH«, za »Suvremene ekonomske probleme«, recenzent J. Sirotković.

— *Ivo Družić* »Modeliranje makroekonomskih procesa«, za »Suvremene ekonomske probleme«, recenzent J. Sirotković.

— *Milko Brković* »Tri povelje knezova bribirskih izdane bosanskom knezu Hrvatinu Stjepaniću«, za »Radove« Zavoda za povijesne znanosti u Zadru, recenzent T. Raukar.

— *Dragiša Jović* »Politički odnosi u Đakovu i Đakovštini 1918—1929.«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent D. Bilandžić.

— *Agneza Szabo* »Đakovo i središnje institucije u Zagrebu u 19. st.«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent H. Sirotković.

— *Emerik Munjiza* »Učiteljsko društvo 'Đakovština'«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent H. Sirotković.

— *Marko Landeka* »Razvoj školstva i prosvjete u Đakovu od 1847—1985.«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent H. Sirotković.

— *Dane Pavlica* »Razvoj prosvjete u NOB-u, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent H. Sirotković.

— *Ivo Perić* »Strossmayer u suradnji sa svojim suvremenicima iz Dalmacije«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent H. Sirotković.

— *Tereza Ganza Aras* »Luka Botić kao đakovački zastupnik u hrvatskom Saboru«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzent H. Sirotković.

5. sjednica, 16. svibnja 1990.

— *Marin Srakić* »Stolni kaptol bosanski ili đakovački i srijemski u Đakovu«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzenti T. Šagi-Bunić i F. Šanjek.

— *Vatroslav Frkin* »Inkunabule u dijacezanskoj knjižnici i franjevačkim knjižnicama na području Đakovačke biskupije«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzenti T. Šagi Bunić i F. Šanjek.

— *Marko Karamatić* »Biskup Strossmayer i školovanje bosanskih franjevaca u Đakovu (1853—1876)«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzenti T. Šagi-Bunić i F. Šanjek.

— *Marko Jerković* »Katekizmi đakovačkih biskupa od Nikole Ogramića do Stjepana Bäuerleina«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzenti T. Šagi Bunić i F. Šanjek.

— *Krešimir Pavić* »Biskupska tiskara u Đakovu« za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzenti T. Šagi Bunić i F. Šanjek.

— *Ive Mažuran* »Đakovo i bosansko-đakovačka biskupija od 1239. do 1536. godine«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzenti T. Šagi-Bunić i F. Šanjek.

— *Emanuel Hoško* »Višestoljetno djelovanje franjevaca u Đakovu (1347—1806)«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzenti T. Šagi Bunić i F. Šanjek.

— *Ante Gulin* »Srednjovjekovni bosanski ili đakovački kaptol i njegovi pečati«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzenti T. Šagi-Bunić i F. Šanjek.

— *Ante Sekulić* »Pregled drevne srijemske biskupije do dolaska Turaka«, za Zbornik »Đakovo — 750 godina«, recenzenti T. Šagi-Bunić i F. Šanjek.

6. sjednica, 20. lipnja 1990.

— *Branka Migotti* »Ranokršćanska topografija na području između Krke i Cetine«, za izdanja Zavoda za arheologiju, recenzent D. Rendić-Miočević.

— *Ivo Perić* »Uloga Antuna Dropca u javnom životu Dubrovnika«, za »Anale« Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku, recenzent H. Sirotković.

7. sjednica, 17. listopada 1990.

— *Časopis* »Uporedno pomorsko pravo«, br. 125—126/1990, recenzent B. Jakaša.

— *Ljerka Mintas-Hodak* »Oblici jamstva za naplatu tražbina na brodu«, za »Zbornik za pomorsko pravo«, knj. 8, recenzent B. Jakaša.

— *Lujo Margetić-Milan Moguš* »Trsatski zakon«, recenzent H. Sirotković.

9. sjednica, 19. prosinca 1990.

— *Nenad Vekarić* »Broj stanovnika Dubrovačke Republike u 15, 16. i 17. stoljeću«, za »Anale« Zavoda za povijesne znanosti JAZU u Dubrovniku, recenzent A. Wertheimer-Baletić.

— *Josip Korda* »Vinkovački kraj pred tursku okupaciju«, za »Zbornik« Zavoda u Osijeku, recenzent T. Raukar.

— *Ive Mažuran* »Turske provale i osvajanja u Slavoniji od kraja 14. do sredine 16. stoljeća« za »Zbornik« Zavoda za znanstveni rad JAZU u Osijeku, recenzent T. Raukar.

— *Ive Mažuran* »Rat za oslobođenje Slavonije ispod osmanske vladavine od 1684. do 1691. godine«, za »Zbornik« Zavoda za znanstveni rad JAZU u Osijeku, recenzent T. Raukar.

— *Lucijan Kos* »Pomorstvo i ribarstvo u Vinodolu, Krku i Senju od 13. do 18. stoljeća«, za Zbornik znanstvenog skupa o Vinodolskom zakonu, recenzent T. Raukar.

— *Mile Bogović* »Ledenice u srednjem vijeku«, za Zbornik znanstvenog skupa o Vinodolskom zakonu, recenzent T. Raukar.

— *Josip Lučić* »Pomorsko-trgovačke veze Dubrovnika sa Senjom i Kvarnerom u doba izdavanja Vinodolskog zakona«, za Zbornik znanstvenog skupa o Vinodolskom zakonu, recenzent T. Raukar.

— *Bogumil Hrabak* »Trgovinske veze Pezara i Dubrovnika do 1700. god.«, za »Anale« Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku, recenzent V. Stipetić.

— *Krešimir Čvrljak* »Ivan Kukuljević Sakcinski i Skradin«, za »Zbornik« Zavoda za povijesne znanosti u Zagrebu, recenzent H. Sirotković.

Edicije objavljene tijekom 1990. godine

A. Edicije Razreda

1. »Rad« Razreda za društvene znanosti, knj. 451, 186 str., glavni i odgovorni urednik E. Pusić.

2. »Arheološki radovi i rasprave«, br. 11, 159 str., glavni i odgovorni urednik D. Rendić-Miočević.

3. »Suvremeni ekonomski problemi«, sv. 10, 158 str. glavni urednik D. Čalić.

4. Spomenica posvećena don Frani Buliću, počasnom članu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti: u povodu 50. obljetnice smrti (1934—1984); 48 str., uredio D. Rendić-Miočević.

5. Spomenica posvećena dubrovačkom polihistoru Stjepanu Gradiću: u povodu 300. obljetnice smrti (1684—1984), 38 str., uredio D. Rendić-Miočević.

6. Dunja Glogović, »Prilozi poznavanju željeznog doba na sjevernom Jadranu: Hrvatsko primorje i kvarnerski otoci« (monografija), 127 str., urednik D. Rendić-Miočević.

7. Codex diplomaticus, sv. 18., 643 str., uredio D. Rendić-Miočević.

B. Edicije zavoda

1. »Zbornik« Zavoda za povijesne znanosti IC JAZU, vol. 15, 159 str., urednik Lj. Boban.

2. »Anali« Zavoda za povijesne znanosti IC JAZU u Dubrovniku, sv. 27, 201 str., gl. i odgovorni urednik V. Stipetić.

3. »Uporedno pomorsko pravo«, časopis Zavoda za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva, br. 2—4 (122—124), 145—436 str., glavni i odgovorni urednik B. Jakaša.

Edicije u tisku

— Zbornik radova sa znanstvenog skupa »Francuska revolucija — ljudska prava i politička demokracija nakon 200 godina«.

— »Uporedno pomorsko pravo«.

— Zbornik radova sa znanstvenog skupa o životu i djelu Ante Trumbića.

— Stjepan Krivošić »Stanovništvo Dubrovnika i demografske promjene u prošlosti«.

— »Suvremeni ekonomski problemi«, sv. 11.

— »Anali« Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku, sv. 28.

— Branka Migotti »Ranokršćanska topografija na području između Krke i Cetine«.

Odbori i radne grupe Razreda

Poseban oblik djelovanja, specifične tematike, odvijao se u odborima i radnim grupama, a to su:

— Odbor za izdavanje sabranih djela Nikole Vita Gučetića i Frana Petrića (predsjednik P. Vranicki).

— Odbor za proučavanje demografske povijesti stanovništva na teritoriju R. Hrvatske (Odbor djeluje u suradnji sa Zavodom za ekonomska istraživanja, predsjednik V. Stipetić).

— Odbor za znanstvenu valorizaciju spomeničke baštine Salone (predsjednik D. Rendić-Miočević).

— Odbor za proučavanje okupatorsko-kvislinškog terora u Jugoslaviji za vrijeme drugog svjetskog rata (predsjednik Lj. Boban).

— Odbor za znanstvenu problematiku samoupravljanja (Odbor djeluje u suradnji sa Zavodom za pravne, političke i sociološke znanosti »Juraj Križanić«, predsjednik E. Pusić).

— Odbor za izradu »Rječnika hrvatskog pravnog i upravnog nazivlja od početka 19. stoljeća do danas« (Odbor djeluje u suradnji sa Zavodom za pravne, političke i sociološke znanosti »Juraj Križanić«, koordinatori: E. Pusić, S. Triva).

— Radna grupa »Pravo i društvo — temeljna istraživanja« (Grupa djeluje u okviru Zavoda za pravne, političke i sociološke znanosti »Juraj Križanić«, predsjednik E. Pusić).

Razred je sudjelovao u organiziranju slijedećih znanstvenih skupova i svečanih sjednica:

— Međunarodni znanstveni skup posvećen 175. obljetnici rođenja i 85. obljetnici smrti Josipa Jurja Strossmayera.

— Svečana sjednica u povodu 175. obljetnice rođenja J. J. Strossmayera.

— Znanstveni skup »Lika i Krbava 1689—1690. g.« u povodu 300. obljetnice oslobođenja od Turaka.

Komemorativni sastanak

— Komemorativni sastanak u spomen akademiku Vladislavu Brajkoviću održan je 20. prosinca. O životu, liku i djelu preminulog člana govorili su izv. član Drago Ibler i član suradnik Branko Jakaša.

Aktivnost članova Razreda izvan Akademije

Ljubo Boban objavio je knjigu: Kontroverze iz povijesti Jugoslavije, Školska knjiga, Zagreb 1990, 354 str.

Istraživački rad u toku: Amerikanci i vlada Ivana Šubašića. Dobio je godišnju nagradu »Božidar Adžija«.

Ivo Perišin objavio je: Dematerijalizacija vrijednosnih papira, Privredni vjesnik, TEB Zagreb, posebni svezak.

Istraživački rad: u završnoj fazi izrade projekta »Suvremeno svjetsko bankarstvo« napisao opsežnu monografiju o financijskom tržištu i financijskoj transformaciji u nas.

Eugen Pusić objavio je: Francuska revolucija — ljudska prava i politička demokracija nakon 200 godina — urednik, Globus, Zagreb 1990.

Istraživački rad u toku: Transformacija političkog sistema i državna uprava.

Dobio nagradu »Vladimir Bakarić« za knjigu »Društvena regulacija«, Globus, Zagreb 1989.

Dujc Rendić-Miočević objavio je: Nuovi apporti all'ubicazione della sede di Aurelius civitatis Riditionis episcopus dell'iscrizione milanese CIL V 6183 (Studi in memoria di Giuseppe Bovini, Volume II — Università degli Studi di Bologna, Istituto di Antichità Ravennati e Bizantine — Ravenna); Il Municipium Riditarum (Rider) in Dalmazia nelle recenti ricerche archeologico-epigrafice (La Venetia nell'Area Padano-Danubiana — Le Vie di Comunicazione, Padova 1990).

Radio kao i prijašnjih godina na problemima povijesti antičkih Grka na Jadranu, na ilirskoj problematici. Pripremao izbor radova za tiskanje u Padovi kao i izbor radova o ranom kršćanstvu na istočnom Jadranu za Splitski književni krug.

Nagrađen nagradom »Josip Juraj Strossmayer« (1. nagrada za društvene znanosti).

Jakov Sirotković objavio je knjigu: »Ekonomski razvoj Jugoslavije — od prosperiteta do krize«, Narodne novine, Zagreb 1990, 306 str., te studiju »Samoupravljanje u društvenoekonomskom razvoju Jugoslavije«, u: »Problemi privrednog razvoja i privredni sistem Jugoslavije«, Ekonomski institut Zagreb i Globus, Zagreb 1989, 443—461.

Nastavio je rad na projektu »Teorija i politika ekonomskog razvoja«: 1. »Prosperitet, kriza i razvojni potencijali jugoslavenske ekonomije«, 2. »Znanstvena i pragmatična ekonomska misao u Jugoslaviji«.

Vladimir Stipetić objavio je knjigu: »Studije iz povijesti naše ekonomske misli«, Zagreb 1989, te studije: »220 godina ekonomike poljoprivrede na Sveučilištu u Zagrebu«, Zagreb 1990; »Agriculture and Managing the Debt Crisis«, objavljeno u Zborniku: Growth and External Debt Managing, London 1989. Objavio je i natuknicu u Enciklopediji Jugoslavije, II. izdanje, sv. 6, 1990, »Poljoprivreda SFRJ«, str. 377—399, 402—406.

Mate Suić objavio je: Šibenik—Šibuljine—Sibinj, *Latina et Graeca*, 34, Zagreb 1990 (u tisku).

Sudjelovao s referatom »To Kastron to Loumbrikaton« na I. jugoslavenskoj konferenciji bizantologa, koja se održala krajem listopada u Zadru.

Kao konzultant sudjelovao na arheološkim iskopavanjima antičke nekropole na »Relji« u Zadru.

Dragovan Šepić radio je na dopunjavanju monografije »Hrvati u Jugoslavenskom odboru 1914—1919«; prikupljao je i ispisivao građu za glavne teme: »Jadransko pitanje«, »Stvaranje Jugoslavije«, »Povijest Istre«, »Talijansko-jugoslavenski odnosi«.

Dušan Bilandžić objavio je: Ljudi iz 1971. Prekinuta šutnja, Vjesnik, Zagreb 1990. (predgovor); Jugoslavija 1945—1990, u: Povijest, 2, udžbenik za usmjereno obrazovanje, Školska knjiga, Zagreb 1990; Građani, grad, država, Zbornik radova »Teologija grada«, Franjevački samostan »Majka Božja Lurdska«, Zagreb 1990; Jugoslavija 1945—1990, Enciklopedija Jugoslavije, JLZ »M. Krleža«, Zagreb 1990; I tentativi Jugoslavi di uscire dal sistema del socialismo di stato e dello Stalinismo, Europa Orientale nella tormento..., Edizione Unicopli, Milano 1990.

Branko Bošnjak objavio je: Razvoj filozofije, u knjizi: Sveučilište u razvoju znanosti od 1669. do danas, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb 1990, 8—25; izbor iz djela Tome Akvinskog, te redakcija prijevoda i predgovor, I. II, 750 str., predgovor: Skolastički sistem mišljenja, Naprijed, Zagreb 1990, str. XI—XL.

Adolf Dragičević objavio je knjige: Suton socijalizma, 2. izdanje, August Cesarec, Zagreb 1990, 598 str.; Kritika političke ekonomije, 3. izdanje, RO Zagreb, Samobor 1990, 625 str.; Vrijeme promjena — udruživanje i upravljanje na raskrižju, RO Zagreb, Samobor 1990, 208 str., te članke: Ekonomske i društvene prilike devetnaestog stoljeća, *Makarski zbornik*, 2/1989, 19—28; Globalizacija svjetske privrede, *Informator*, 2, 6, 9. i 13. lipnja 1990, str. 8; Svjetska privreda u devedesetim godinama, *Pregled*, 1—2/1990, 17—45.

Dobio »Povelju ZAVNOH-a« za 1990. godinu.

Aleksandar Goldštajn objavio je: Reflections on the Structure of the Modern Law of International Trade, u International Contracts and Conflict of Laws, A Collection of Essays, London (Dordrecht), Boston 1990 (Nakladnik Graham & Trotman) (Martinus Nijhoff), 14—35.

Član uređivačkog odbora: Overseas Section časopisa The Journal of Business Law, London, od 1962. Nacionalni izvjestitelj za Jugoslaviju, godišnjaka Yearbook Commercial Arbitration koji izdaje International Council for Commercial Arbitration. Dopisni suradnik Institut international pour l'unification du droit prive u Rimu (međuvladina organizacija), razmatrao tekuće projekte međunarodnih akata o međunarodnom trgovačkom pravu (konvencije, model zakona).

Istraživački rad u toku: Trgovačko ugovorno pravo kao »otvoren sustav« zakonskog reguliranja. Dovršio rukopis knjige »Trgovačko ugovorno pravo — komparativno i međunarodno«.

Vladimir Ibler sudjelovao je u radu »Savjetovanja o spasavanju brodova i sprečavanju zagađivanja u Jadranskom moru« održanog u svibnju 1990. u Splitu; održao predavanje »Međunarodni odnosi i međunarodno javno pravo« u Seminaru Zavoda za unapređivanje odgoja i obrazovanja Republike Hrvatske u rujnu 1990; surađuje u Enciklopediji Jugoslavije JLZ (Ženevske konvencije) i u Hrvatskom biografskom leksikonu; piše članke za Pravnu enciklopediju JLZ i urednik je struke »Međunarodno javno pravo«.

Istraživački rad u toku: »Novo pravo mora i naši pravni, ekonomski i politički interesi na Jadranu s posebnim osvrtom na isključivu gospodarsku zonu i njezinu delimitaciju prema Italiji i Albaniji«.

Lujo Margetić objavio je knjige: Rijeka Vinodol Istra — studije, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1990, 204 str.; Povijest država i prava naroda SFR Jugoslavije, Školska knjiga, Zagreb 1990, 414 str. (u suautorstvu s H. Sirotkovićem) (drugo izdanje), te radove: Isprava kralja Milutina za manastir Sv. Georgija — prilog poznavanju društva u srpskoj državi XIV. stoljeća, *Historijski zbornik*, 1989/42, Zagreb 1989, 71—76; O nekim vrelima hrvatske povijesti XI. stoljeća (s osobitim obzirom na Osor), *Historijski zbornik*, 1989/42, Zagreb 1989, 111—135; La Legge agraria. Accenni ad alcuni problemi della storia del diritto, *Rivista di studi bizantini e slavi*, Bologna, 1985/V, 103—135; Branimirov natpis iz 888. i međunarodni položaj Hrvatske, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, 1990/40, 17—37; O nekim pitanjima naše ranosrednjovjekovne povijesti, *Zgodovinski časopis*, 1990/44, 119—124; Porijeklo i osnovne značajke srpske pronije, *Anali Pravnog fakulteta u Beogradu*, Beograd 1990/38, 419—435.

Sudjelovao s priopćenjima u Zadru 17. V. »Šidakovi dani«: Iz trogirske prošlosti; Mošćeniće, 17. X.: Povijest Brseča i Brseštine: Kada je Brseština oteta Hrvatskoj; Novi Sad, 13. XII.: Razvoj gradskih općina od rimskog municipija do srednjovjekovne komune.

Istraživački rad u toku: a) knjiga Hrvatsko srednjovjekovno pravo, vrela s komentarom (suautor Magdalena Apostolova Maršavelski), za Pravni fakultet, Zagreb; b) knjiga Zakon trsatski (suautor akademik Milan Moguš), za Izdavački centar, Rijeka; c) Meropsi, sokalnici, otroci (za »Zbornik radova Pravnog fakulteta«, Novi Sad); d) Diritto istriano: Le obbligazioni (za »Atti« Centra za historijska is-

traživanja, Rovinj); Srednjovjekovno hrvatsko pravo, Obiteljsko pravo (monografija).

Siniša Triva objavio je: Intervju o arbitraži, *Privredni vjesnik*, Privrevredna komora Hrvatske, od 17. VII. 1990. i u »Vjesniku«, Zagreb od 18. VII. 1990; Pravna enciklopedija, objavljeno u posebnom otisku Jugoslavenskog leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža« u Zagrebu u povodu 40. godišnjice rada JLZ, Zagreb 1990.

Istraživački rad u toku: sudjelovanje u potprojektu FUNEP (Funkcionalna nezavisnost i efikasnost pravosuđa) Pravnog fakulteta u Zagrebu, aktualno u pripremanju ankete među pravosudnim kadrovima u Republici Hrvatskoj; rukovođenje izdavačkim projektom »Pravna enciklopedija« Jugoslavenskog leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža« u svojstvu glavnog urednika edicije.

Hodimir Sirotković objavio je knjige: Povijest država i prava naroda SFRJ, Zagreb 1990, Školska knjiga, drugo izdanje (u suautorstvu s L. Margetićem); Josip Smodlaka — izabrani spisi, Split 1990, Splitski književni krug. Napisao drugi dio uvodne studije Politička djelatnost i politički lik Josipa Smodlake; izabrao i redigirao 15 radova Josipa Smodlake. Objavio rasprave i članke: Kraljevina Jugoslavija — ustavno uređenje 1919—1941, Enciklopedija Jugoslavije, 6, Zagreb 1990, 315—321; Razvitak ustavnosti u jugoslavenskim zemljama, u knjizi »Dva veka savremene ustavnosti«, SANU, Beograd 1990, 563—576; Pravo i modernizacija, *Naše teme*, 7—8, 1989, 1871—1875; Akademik B. Bogišić — redaktor crnogorskog Općeg imovinskog zakonika, *Arhivski vjesnik*, 32/33, Zagreb 1989, 15—19.

Istraživački radovi u toku: Pravna i politička analiza Radićevog Ustava neutralne seljačke republike Hrvatske (za znanstveni skup o Stjepanu Radiću). Skupljanje građe za knjigu »Medaljoni iz hrvatske pravne i političke prošlosti«. Pisanje većeg broja odrednica za »Pravnu enciklopediju« i »Hrvatski biografski leksikon«.

Josip Županov objavio je: Samoupravni socializem — konec neke utopije, *Teorija in praksa*, XXVI/11—12, Ljubljana 1989, 1387—1399; Samoupravni socijalizam — konac jedne utopije, Politička misao, 4, Zagreb 1989, 21—36.

Alica Wertheimer Baletić objavila je: 1. »Promjene u strukturi stanovništva SR Hrvatske prema ekonomskoj aktivnosti, djelatnosti i zanimanju«, u knjizi: »Suvremeni ekonomski problemi«, sv. 10, Informator, Zagreb 1990, 71—98; 2. »Ukupno i prirodno kretanje stanovništva i populacijska politika«, u knjizi: »Demografski faktori dugoročnog razvoja SR Hrvatske do 2010. godine« (u suautorstvu), Institut za društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu, Institut za ekonomska istraživanja Ekonomskog fakulteta, Zagreb 1990, 1—85; 3. »Suvremene tendencije promjene nataliteta u Hrvatskoj« u knjizi: »Odabrana poglavlja iz pedijatrije«, Narodne novine, Zagreb 1990, 74—82; 4. »Mjesto demografije u društvenim znanostima«, *Scientia Yugoslavica*, 15/3—4, 1989, Zagreb 1990, 95—101.

Istraživački rad u toku: »Demografska kretanja u suvremenom svijetu«, studija u okviru teme »Međunarodni ekonomski odnosi« (projekt Prilog teoriji samoupravnog privrednog sistema), Institut za ekonomska istraživanja Ekonomskog fakulteta, Zagreb; »Razvoj stanovništva Hrvatske, regionalne značajke (istočna Hrvatska)«, tema u projektu »Jedno stoljeće u razvoju stanovništva Hrvatske«, Institut za ekonomska istraživanja Ekonomskog fakulteta, Zagreb.

Miroslav Bertoša objavio je knjigu: Zlikovci i prognanici: Socijalno razbojništvo u Istri u XVII. i XVIII. stoljeću, Čakavski sabor — Istarska književna kolonija »Grozd«, Pula 1989, 255 str., te rasprave i članke: Talijanski etnički mikrokozmos u Istri: između »crne rupe« i antejske opstojnosti, Jezici i kulture u dodicajima — Lingue e culture in contatto. Zbornik I. međunarodnog skupa — Atti del 1° Convegno Internazionale, Pula — Pola 1989, 9—14; »Un popolo interessante«: jedno romantičarsko viđenje Perojaca u prošlosti, *Prilozi o zavičaju*, 6, Pula 1990,

89—96; Vodnjanski pučki mikrokozmos između hereze i suživota. Predgovor romanu Fulvia Tomizze, Kada je Bog napustio crkvu; Život i vjera u jednom istarskom trgovištu u 16. stoljeću, Pula 1989, 119—126; Pogledi Dragovana Šepića na »Jadranski iredentizam«, *Arhivski vjesnik*, XXXII/33, Zagreb 1989, 35—40; Korijenje »iskorijenjenih«: Neka razmatranja o kulturi i historiografiji talijanske narodnosne grupe u Istri, *Istra*, XXVIII/117, n. s., br. 1—2, Pula 1990, 23—26; U početku bijahu sir i crvi: Ekscentrična »kozmogonija« ili »mentalna revolucija«?, *Istra*, XXVIII/ /117, n. s., br. 1—2, Pula 1990, 67—71; Pod »uništavajućim brdožderom povijesti«; Jedna epizoda netrpeljivosti u Istri u XVI. stoljeću, *Istra*, XXVIII/118, n. s., br. 3, Pula 1990, 70—78.

Istraživački rad u toku: U završnoj je fazi obrada i priređivanje za tisak rukopisa knjige »Etnopis Istre: Sjene dalekih arhetipa«. Nastavljeno je ispisivanje podataka iz arhivske građe mikrofilmirane u Državnom arhivu u Veneciji o marginalnim grupama istarskog društva 17. i 18. stoljeća. Nastavljeni su radovi za kritičko ediranje djela novigradskog biskupa G. F. Tom(m)asinija, »De' Commentari storici-geografici della Provincia dell'Istria, libri otto con Appendice« prema rukopisu u mletačkoj Marciani (pol. 17. stoljeća).

Vladimir Đuro Degan objavio je: Droits et devoirs fondamentaux des groupes éthniques dans les Etats multinationaux, Les minorités, Institut d'Etudes mondialistes, Session 1989, Château de La Lambertie (France); Pojam i sadržaj »naročito teških kršenja« prava čovjeka, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, Suppl. broju 5—6, 1989, 755—771; Jugoslavensko pravosuđe i međunarodne konvencije o pravima čovjeka, *Odvjetnik*, 7—12, Zagreb 1989, 20—37; International Law and Settlement of Disputes, Non-Violence in International Crises, Vienna 1990, 59—75; Međunarodna zaštita prava čovjeka i načelo neintervencije u unutrašnje poslove države, *Naše teme*, 1—2, 1990, 3—33; O sprečavanju i rješavanju unutrašnjih i lokalnih sukoba, *Pregled*, 3—4, Sarajevo 1990, 188—205; Postupci zaštite prava pojedinaca prema međunarodnim konvencijama, *Odvjetnik*, 3—4, 1990, 6—18; Mark E. Villiger: Customary International Law and Treaties (prikaz knjige), *Jugoslovenska revija za međunarodno pravo*, 3, 1989, 487—490.

Istraživački rad u toku: Natural Law and Public International Law, Sources of International Law.

Ivan Erceg objavio je: Seewirtschaftliche Politik des Wiener Hofes an der Ostadriatischen Küste (1700—1848), Commission internationale d'histoire maritime, Les villes portuaires, Editions de l'Academie bulgare des sciences, Sofia 1988, 205—220; Pregled »solana« i proizvodnje soli duž istočnojadranske obale (doba feudalizma), *Jadranski zbornik*, 13, Pula—Rijeka 1986—89, 119—131; Politika i neke mjere Francuza u zdravstvu ilirskih provincija s obzirom na Istru, *Rasprave i građa za povijest znanosti*, 5/1, Zagreb 1989, 133—182; Prvi univerzitetski profesor ekonomsko-državnih znanosti u Hrvatskoj, *Acta historico-oeconomica Iugoslaviae*, 16, Zagreb 1989, 153—166; Salzgewinung und Salzhandel in der Republik Dubrovnik (in Buch: Salz-Arbeit-Technik), Deutsches Salzmuseum, Lüneburg 1989, 281— —293.

Istraživački rad u toku: sudjelovao s referatom (kao predstavnik Jugoslavije) na Desetom međunarodnom kongresu za ekonomsku historiju (Tenth International Economis History Congress) u Leuvenu — Belgija.

Božidar Jelčić objavio je knjigu: Nauka o financijama i financijsko pravo, III. izdanje, Narodne novine, Zagreb 1990, XV + 633 str., te članke: Kakav novi sistem oporezivanja?, *Financijska praksa*, 4—5, Zagreb 1990, 200—209; Samoopodatkuvannja na selennja — sučasnij zasib virišennja miscevih problem (koautor Voronova K. L.), *Građansko pravo*, 11, Kiev 1989, 67—70; Podatkoobkladannja individualnih seljak u Jugoslavii, Sučasni problemi deržavi ta prava, Kiev 1990,

99—101; Samodoprinos — što jest a što bi trebao biti, *Revija odabranih feljtona Of.*, 3, Zagreb 1990, 76—83; Modaliteti financiranja društvenih djelatnosti, *Naše teme*, 6, Zagreb 1990, 1277—1286.

Istraživački rad u toku: Za potrebe istraživačkog projekta: Privredni sistem — sistem poreza i doprinosa, a u organizaciji Ekonomskog fakulteta u Banjaluci izradio dvije studije, i to: 1. Ciljevi oporezivanja — analiza ciljeva i skala ciljeva, i 2. Uporedna analiza sistema poreza i doprinosa u nekim zemljama Evrope i svijeta. Za potrebe istraživačkog projekta Međunarodni monetarno-financijski sistem (II. dio) a u organizaciji Instituta za ekonomska istraživanja Ekonomskog fakulteta u Zagrebu izradio studiju »Utjecaj međunarodnog okruženja na izgradnju fiskalnog sistema Jugoslavije«.

Berislav Perić obnovio je izdanja sljedećih svojih knjiga s nekim dopunama, i to: Struktura prava, 11. izdanje, 308 str.; Država i pravni sustav, 4. izdanje, 300 str.; Pravna znanost i dijalektika, 6. izdanje, 296 str.

Istraživački rad u toku: radio na »Prilozima za izgradnju suvremene filozofije povijesti«. Pripremio za tisak 1. dio, u obliku veće studije, od nešto manje od 200 stranica.

Tomislav Raukar objavio je: Hrvatske zemlje u doba bitke na Kosovu 1389, *Historijski zbornik*, XLII, 1989, 31—36; Hrvatska u doba kralja Zvonimira, *Nastava povijesti*, 1989/4, Zagreb 1990, 175—179.

U godini 1990. nastavio rad na monografiji: »Hrvatsko kasnosrednjovjekovno društvo, 1350—1550«, u okviru projekta Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu: nastavio pisanje opsežnog poglavlja o društvenim odnosima.

Dragomir Vojnić objavio je: Društveno vlasništvo i proširena reprodukcija, knjiga, redaktor i jedan od autora, Ekonomski institut — Zagreb i Globus, Zagreb 1990, 292 str.; Problemi privrednog razvoja i privrednog sistema Jugoslavije, knjiga, jedan od autora i glavni redaktor, Ekonomski institut — Zagreb i Globus, Zagreb 1989, 883 str.; Socijalizam u reformi, Iskustvo i problemi jugoslavenske privredne reforme, knjiga, redaktor i jedan od autora, Ekonomski institut — Zagreb i Informator, Zagreb 1990, 113 str.; Problemi reforme privrednog sistema Jugoslavije, knjiga, redakcija i jedan od autora, Globus, Zagreb 1989; Essays on the Yugoslav Economic Model, knjiga, redaktor i jedan od autora, Praeger, New York 1989, 246 str.; Aktualni problemi privrednih kretanja i ekonomske politike Jugoslavije, knjiga, glavni redaktor, Ekonomski institut — Zagreb i Informator, Zagreb 1990, 220 str.; Opća kriza socijalizma, krah boljševičke opcije i razvoj modela tržišne demokracije, *Ekonomski pregled*, 1, 2 i 3, Zagreb 1990, 23 str.; Nekatorije problemi reformi socijalizma v svete jugoslavskoga opita, *Vaprosi ekonomiki*, 2, Moskva 1990, 10 str.; Reforma ekonomičeskoj sistemi socijalizma v Jugoslaviji, Mirovaja ekonomika i meždunarodoje otnošenija, Moskva 1990, 6 str.; Introduction to the problem: On the overcoming of barriers of autarkic development and Yugoslavia's prospects, *Development International*, 1, Zagreb 1990, 10 str.

Marin Zaninović objavio je: Collocazione degli edifici paleocristiani sulla costa orientale adriatica, Studi in memoria di Giuseppe Bovini, II, Ravenna 1989, 771—777; La costa dalmata e la decima regio, La Venetia nell'area padano-danubiana — Le Vie di Comunicazione, Convegno intern. Venezia, 6—10. aprile 1988, Padova 1990, 183—195; Naselje i teritorij u antici Hrvatskog primorja, Arheološka istraživanja na otocima Krku, Rabu i Pagu i u Hrvatskom primorju, 13, Znanstveni skup Hrvatskog arheološkog društva, Krk 1985, Zagreb 1989, 9—16; Relazioni fra Hvar (Lesina) e Venezia: note, *Archivio Veneto*, V/134, Venezia 1990, 129—137; Izvornost arheološkog nasljeđa naše obale, *Pomorski zbornik*, 28, Rijeka 1990, 529—552; Ivo Bojanovski i njegovih plodnih 75 godina života, *Obavijesti*, 2/22, Zagreb 1990, 71—73; Georges Daux (1899—1988), *Obavijesti*, 1/22, Zagreb 1990, 77—78; Tisućljeća grada Hvara, Obrazovni program TV Zagreb, 11. travnja 1990, pol-

satna emisija; Suvremenost Ilira — Duje Rendić-Miočević: Iliri i antički svijet, *Danas*, 434/9, Zagreb 12. lipnja 1990, 46—47 (recenzija).

U Splitu na »Danima Mediterana« u organizaciji Književnog kruga Split održao predavanje »Iliri između mora i planina«. Sudjelovao na međunarodnom znanstvenom kolokviju »Les Empereurs Illyriens« u Strasbourgu u organizaciji Centre de recherche sur l'Europe Centrale et Sud-Orientale (CRESCO) — Université des sciences humaines de Strasbourg s predavanjem: Diocletian and he marble trade in Dalmatia«, 11. X. 1990.

Istraživanja u toku: veze između Ilira i Helena i Rimljana. Topografska i strateška istraživanja naše antike.

Zlatko Herkov objavio je: Iz povijesti javnih financija i financijskog prava Hrvatske od godine 1850 (1848) do 1918. uz Prilog za statistiku kraljevinskih proračuna od 18. stoljeća do 1918, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, 40 (1), 38—72.

Istraživački rad u toku: dovršava rad »Ljevaonica topova u Senju u 15. st«. Također dovršava opsežan rad »Mjere Hrvatsko-slavonske Vojne krajine«. Nastavit će rad na »Rječniku hrvatskog novovjekovnog latiniteta«. Pripremit će za tisak rukopis: N. Škrlec — M. Vrhovac, »Genuina Constitutionis Hungariae post adoptatam pragmaticam Sanctionem principia« (1790).

II. RAZRED

ZA MATEMATIČKE, FIZIČKE, KEMIJSKE I TEHNIČKE ZNANOSTI

Organizacija i sastav

Koncem godine Razred je imao 10 redovnih, 12 izvanrednih, 33 dopisna člana i 14 članova suradnika.

Redovni članovi: Krešimir Balenović, Stanko, Bilinski, Vladimir Devidé, Drago Grdenić, Hrvoje Iveković, Sibe Mardešić, Mladen Paić, Hrvoje Požar, Mihovil Proštenik i Ivan Supek.

Izvanredni članovi: Smiljko Ašperger, Slaven Barišić, Vojislav Bego, Tomo Bosanac, Draguti Fleš, Ksenofont Ilakovac, Boris Kamenar, Vladimir Matković, Riko Rosman, Vinko Škarić, Ivo Šlaus i Dubravko Tadić.

Dopisni članovi: Hannes Olof Gösta Alfvén, Tatomir Anđelić, Robert Blinc, Aage Bohr, Jean Paul Brenet, Anton A. Delyannis, Aleksandar Despić, Branko Grünbaum, Dušan Hadži, Dorothy Hodgkin Crowfoot, Dina Keglević, Jean-Marie Lehn, Branko Leskovar, Jakov Mihajlović Kolotirkin, Otto Kratky, Đuro Kurepa, Egon Matijević, Mihailo Lj. Mihailović, Ben R. Mottelson, Linus Karl Pauling, Rudolf Ernst Peierls, Abdus Salam, Pavle Savić, Kurt Schwabe, Rativoj Seiwerth, Karl Strubecker, Patrick Suppes, Zoltan G. Szabo, Miha Tišler, Paul Urban, Victor Frederick Weisskopf, Zlatko Winkler i Walter Wunderlich.

Članovi suradnici: Franjo Braum, Žarko Dadić, Branimir Gašpert, Leo Klasinc, Vladimir Knapp, Boran Leontić, Vladimir Paar, Pavle Papić, Elsa Reiner, Zlatko Smrkić, Branko Souček, Olga Šarc-Lahodny, Vladimir Volenec i Radenko Wolf.

Na Izbornoj skupštini Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 17. svibnja 1990. godine izabran je za redovnog člana Vladimir Devidé, za izvanredne članove Slaven Barišić i Riko Rosman, za dopisne članove Jean-Marie Lehn i Patrick Suppes, strani državljani, i za članove suradnike Leo Klasinc i Vladimir Knapp.

Tajnik Razreda bio je izvanredni član *Vladimir Matković*, a zamjenik tajnika Razreda izvanredni član *Vinko Škarić*.

Razred je održao 8 redovitih sjednica i 3 sjednice Znanstvenog vijeća za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti.

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

Znanstvenoistraživački rad i djelatnost članova Razreda unutar Akademije odvija se na temelju osnovnog programa Jugoslavenske akademije, sredstava za znanstvenoistraživački rad osiguranih od Republičke zajednice za znanstveni rad Republike Hrvatske i sredstava za znanstvenoistraživački rad članova Jugoslavenske akademije koji nisu u radnom odnosu, a u okviru znanstvenih jedinica koje djeluju unutar Razreda ili bivšeg Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije.

Iz sredstava za znanstvenoistraživački rad osiguranih od Republičke zajednice za znanstveni rad Republike Hrvatske odobrena su sredstva za ove projekte:

— »Izolacija i sinteza biološki aktivnih prirodnih organskih spojeva« — voditelj projekta akad. K. Balenović.

— »Simetrije i supersimetrije u teorijskoj fizici« — voditelj projekta izv. član D. Tadić.

— »Studij reaktivnosti i mehanizama reakcija kompleksa prijelaznih metala« — voditelj projekta izv. član S. Ašperger.

— »Filozofski aspekti znanosti« — voditelj projekta član suradnik Ž. Dadić.

— »Istraživanje mehanizama formiranja asimetričnih membrana za morsku vodu« — voditelj projekta član suradnik O. Šarc-Lahodny.

— »Elektrokemijska kinetika i reaktori« — voditelj projekta član suradnik O. Šarc-Lahodny.

Odobrena su sredstva za projekt »Terminološki rječnici« — voditelj izv. član V. Matković, te sredstva za djelatnost ovih centara: Centra za kristalografiju i Centra za kemiju organskih i prirodnih spojeva.

Nastavljena je uobičajena suradnja s drugim razredima Akademije i razredima i odjelima jugoslavenskih akademija i pojedinih inozemnih akademija u okviru sklopljenih sporazuma na području matematičkih, fizičkih, kemijskih i tehničkih znanosti.

U okviru suradnje s inozemnim akademijama, posebice suradnje s Austrijskom akademijom znanosti, Razred je predložio konkretne istraživačke projekte iz područja geometrije: »Izotropne geometrije«, »Kinematika«, »Kombinatorička i diskretna geometrija«, »Grupoidi u geometriji« i »Diferencijalna geometrija«. Voditelji i suradnici na navedenim projektima s jugoslavenske strane predloženi su akad. S. Bilinski, prof. dr. V. Volenec, član suradnik i prof. dr. M. Polonijo.

U okviru suradnje s Nacionalnom akademijom znanosti iz Washingtona, SAD, bila je na studijskom boravku član suradnik O. Šarc-Lahodny u razdoblju od 5. X. do 2. XI. 1990. Tada je posjetila Sveučilište u Bethlehemu, Lehigh, Centar za kemiju površina i sudjelovala je u radu Simpozija Američkog društva za istraživanje gline, s referatom.

U okviru bivšeg Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije djeluju i jedinice koje su tematski i personalno u tijesnoj vezi s područjima znanstvenoistraživačkog rada Razreda: Zavod za filozofiju znanosti i mir, Zavod za istraživanje korozije i desalinaciju, Dubrovnik, Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti Zavoda za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti, Laboratorij Centra za kemiju organskih prirodnih spojeva, Centar za kristalografiju i Centar za teorijsku fiziku.

Tijekom godine članovi Razreda sudjelovali su na raznim domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima, odnosno bili na studijskim boravcima:

— izv. član B. Kamenar proveo je kao gostujući profesor jednogodišnji dopust na Massey University, Palmerston North, New Zealand, gdje je uz nastavu vodio i jedan zajednički znanstveni projekt;

— akad. S. Bilinski sudjelovao je na III. austrijsko-jugoslavenskom simpoziju geometrije, Seggauberg, Austrija, 20—25. V. 1990, gdje je održao predavanje o temi »Eine Familie der abgestumpften Quasiregularen Polyeder«;

— izv. član S. Ašperger sudjelovao je u radu XXVIII. međunarodne konferencije koordinacijske kemije, Gera, Njemačka, 13—18. VIII. 1990, gdje je održao referat pod naslovom »Electronic Effects of Coordinated Alkoxide on the ates of Entry of Imidazole Derivatives into Co (III) Protoporphyrin IX-Complex«;

— izv. član S. Ašperger je također sudjelovao u radu konferencije »Adriachem 90«, Bari, Italija, 19—22. XII. 1990, gdje je održao referat pod nazivom »Current Research in Croatia in the Area of Interest for Adriachem 90«;

— izv. član K. Ilakovac sudjelovao je u radu X-90 konferencije o rendgenskom zračenju i procesima u unutarnjim atomskim ljuskama, Knoxville, SAD, 9—13. VII. 1990, na kojoj je održao referat pod nazivom »Resonance Effect in 3d — is xx Decay«. Izv. član K. Ilakovac je zatim proveo 2 tjedna na studijskom boravku u SAD i tom prilikom posjetio tri znanstvena središta;

— izv. član D. Fleš sudjelovao je kao počasni gost u radu VII jugoslavenske ljetne škole o polimerima u Dubrovniku, 9—12. X. 1990, a naslov škole je bio »Ljetna škola o reologiji i kemiji prerade polimera«. Glavni cilj Škole bio je da se prikažu suvremena fundamentalna znanja o reološkim i kemijskim fenomenima u vezi s preradom polimernih materijala, i to ne samo kod konvencionalnih postupaka nego posebno kod RIM i PRIM procesa.

Izdavačka djelatnost

Prihvaćeni rukopisi na sjednicama Razreda:

1. sjednica, 30. siječnja 1990.

O. Röschel, Kinematic rational Bézier patches I, za ediciju »Rad«, matematičke znanosti, recenzenti akad. S. Bilinski i član suradnik V. Volenec.

D. Palman, Eine Verallgemeinerung des Potenzbegriffes in der isotropen Ebene und im Raum, za ediciju »Rad«, matematičke znanosti, recenzent prof. dr. H. Sachs.

2. sjednica, 27. veljače 1990.

H. Iveković, Dobivanje pitke vode iz mora, za ediciju posebna izdanja Razreda, recenzent član suradnik O. Šarc-Lahodny.

O. Šarc-Lahodny and P. Orlović-Leko, The Influence of Polyhydroxycarboxylates on Corrosion Inhibition of Mild Steel in Molybdate Solutions, za ediciju »Rad«, kemijske znanosti, recenzent prof. dr. I. Esih.

3. sjednica, 3. travnja 1990.

I. Supek, Buna Janusa Pannoniusa, za ediciju Posebna izdanja Razreda u suradnji s Maticom hrvatskom, recenzent izv. član VI. raz. R. Bogišić.

I. Lončar, Hiperprostori H — zatvorenih prostora, za ediciju »Radovi« Zavoda za znanstveni rad JAZU — Varaždin, recenzent prof. dr. P. Papić.

4. sjednica, 8. svibnja 1990.

R. Rosman, Suvremeni pristupi dimenzioniranju nekih armiranobetonskih elemenata, za ediciju »Rad«, tehničke znanosti, recenzent prof. dr. V. Brčić.

5. sjednica, 3. srpnja 1990.

Grupa autora, Opskrba Osijeka energijom. Korištenje energije na području općine Osijek u razdoblju od 1975. g. do 1987. g. i projekcija do 2000. g., za ediciju Posebna izdanja Zavoda za znanstveni rad JAZU — Osijek, recenzent akad. H. Požar.

B. Kunst, Membranski postupci i desalinizacija vode i *S. Ivić,* Termička desalinacija morske vode, za ediciju Posebna izdanja Razreda, recenzent prof. dr. E. Bauman.

B. Marić, Problemi temeljenja građevinskih objekata u Sisku, za Zbornik znanstvenog skupa »Sisak više od 2000 godina postojanja«, 5—7. X. 1989, recenzent izv. član R. Rosman.

Za ediciju »Rad«, matematičke znanosti:

V. Volenec, Geometry of IM-Quasigroups, recenzent prof. dr. M. Polonijo.

O. Röschel, Kinematik rational Bézier patches II i *J. Land und H. Wresnik,* Symmetrische Schrotungen an Strahlengruenzen des Euklidischen Raumes, recenzent prof. dr. D. Palman.

I. Lončar, The Wallman Extension of the Inverse Limit, recenzent akad. S. Mardešić.

6. sjednica, 2. listopada 1990.

Za ediciju »Rad«, matematičke znanosti:

S. Mardešić, Strong Expansions and Strong Shape for Pairs of Spaces.

K. Horvatić, Pseudoballs and Poincaré Conjecture, recenzent akad. S. Mardešić.

7. sjednica, 15. studenoga 1990.

Za ediciju »Rad«, matematičke znanosti:

I. Kamenarović, Existence Theorems for Ruled Surfaces in the Galilean Space G_3, recenzent prof. dr. B. Pavković.

H. Sachs i V. Šćurić-Čudovan, Zur Theorie der Flächen 2. Ordung im Flaggenraum, recenzent prof. dr. D. Palman.

M. L. Husty, Über Polkurven von einparametrigen Bewegungsvorgängen in der isotropen Ebene, recenzent prof. dr. H. Sachs.

8. sjednica, 18. prosinca 1990.

B. Wegner, On the Evolutes of Piecewise Linear Curves in the Plane, za ediciju »Rad«, matematičke znanosti, recenzenti akad. S. Bilinski i član suradnik V. Volenec.

Objavljeno je:

»Rad«, kemijske znanosti, knj. 443, XXXVI. knj. Razreda za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti, sv. 7. Leopold Ružička — Centennial 1887—1987, urednik akad. K. Balenović (197 str.).

»Rad«, matematičke znanosti, knj. 444, XXXVII. knj. Razreda za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti, sv. 8. Urednik član suradnik V. Volenec (153 str.).

Spomenica akademiku Vilku Ničeu, sv. 48. Urednik akad. S. Bilinski (22 str.).

Spomenica akademiku Zlatku Jankoviću, sv. 49. Urednik akad. S. Mardešić (26 str.).

Spomenica akademiku Danilu Blanuši, sv. 50. Urednik akad. Vladimir Devidé (26 str.).

Spomenica posvećena akademiku Željku Markoviću u povodu 100. obljetnice rođenja, urednik akad. S. Mardešić (27 str.).

Predavanja održana u Akademiji:

Sv. 66: R. Galić, Radioastronomija i radiokomunikacije, urednik izv. član V. Matković, Zagreb 1990 (32 str.).

Zbornik radova »Simpozij o Ferdinandu Kovačeviću«, održanog 28. prosinca 1988. g., urednik izv. član Vladimir Matković, Zagreb 1990 (100 str.).

Sažeci »XXV. konferencije Jugoslavenskog centra za kristalografiju«, održane u Sisku, 5—8. lipnja 1990 (42 str.)

»*Godišnjak Jugoslavenskog centra za kristalografiju*«, vol. 24. Urednik akad. D. Grdenić (120 str.).

Rukopisi u pripremi za tisak i u tisku:

»*Rad*«, matematičke znanosti, knj. 450, XXXIX, knj. Razreda za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti, sv. 9. Urednik član suradnik V. Volenec.

Spomenica posvećena preminulom članu Gaji Alagi, sv. 55. Urednik član suradnik V. Paar.

Predavanja

Javna predavanja u Jugoslavenskoj akademiji u organizaciji Razreda održali su:

— Dr. *A. M. Ašner*, znanstveni savjetnik CERN-a, Švicarska, pod nazivom »Tehnologija, uspješan razvoj i ispitivanje prvih supravodljivih dipolskih magneta na bazi Nb_3Sn-a od 10 T za LHC — veliki hadronski Collider CERN-a«, 4. I. 1990.

— izv. član *Smiljko Ašperger*, pod nazivom »Studij mehanizama reakcija kompleksa prelaznih metala od biološkog interesa. Kinetički izotopni efekt deuterija i tuneliranje«, 4. IV. 1990.

— prof. dr. *Josef Zemann*, član Austrijske akademije znanosti, u suradnji s Razredom za prirodne znanosti, pod nazivom »Crystal Chemistry of Magnesium Carbonates and Related Compounds«, 24. IV. 1990.

— dr. *Slobodan Bosanac*, znanstveni savjetnik Instituta »Ruđer Bošković«, pod nazivom »Sudari molekula: na granici fizike i kemije«, 13. VI. 1990.

— prof. dr. *Albrecht Mannschreck*, profesor na Sveučilištu u Regensburgu, Njemačka pod nazivom »Enantiomers of Organic Molecules: Investigation by NMR, HPLC and Chiroptics«, 2. VII. 1990.

Aktivnost članova Razreda izvan Akademije

Krešimir Balenović objavio je: Prirodoslovlje u Hrvatskoj i na njezinu Sveučilištu, razvoj, današnjica, uvjeti sutrašnjice, str. 49—55 u: »Sveučilište u razvoju znanosti od 1669. do danas«, glavni i odgovorni urednik Z. Kniewald, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb 1990, str. VII + 296 str.; Razvoj kemije u Hrvatskoj i njezinu Sveučilištu, ibid., str. 74—83; O koksari u Bakru, *Glasnik Hrvatske demokratske zajednice*, 17, 1990, 40.

Stanko Bilinski priredio je za tisak: »Abgestumpfte quasireguläre Polyeder«. Na simpoziju »Österreichisch — Jugoslawische Geometrietatung«, Seggauberg, 20—25. V. 1990. održao je predavanje o temi: »Einige neue Polyeder der Rhombokubooktaeder Familie«.

U toku je rad na temi: »Die Polyeder der Rhombokubooktaeder Familie«.

Drago Grdenić nastavlja istraživanja merkuriranja alifatskih spojeva i određivanje kristalne i molekulske strukture proizvoda dobivenih reakcijama merkuriranja. Izučavana je reaktivnost kemijske veze ugljik-živa.

Hrvoje Iveković priredio je za tisak rukopis »Dobivanje pitke vode iz mora primjenom sunčeve radiacije«.

Sibe Mardešić objavio je: Matematička analiza, II. dio, 3. izdanje, Školska knjiga, Zagreb 1989; *S. Mardešić — T. Watanabe,* Approximate resolutions of spaces and mappings, *Glasnik mat.,* 24, 1989, 587—637; S. *Mardešić — J. Segal,* Mapping approximate inverse systems of compacta, *Fundamenta Math.,* 134, 1990, 73—91.

U toku je rad na jakim razvojima prostora i osnivanje teorije jakog oblika. Teorija aproksimativnih rezolventi prostora. Jaka homologija. Kohomološka dimenzija.

U godini 1990. postao je član Academie Europaea i dobio je republičku nagradu za životno djelo.

Vladimir Devidé objavio je knjigu: Riješeni zadaci iz više matematike, IV, Školska knjiga, Zagreb 1990, 324 str. (koautor), zatim rad: Deset slika o pripitomljavanju goveda, *Kulture Istoka,* 23, 1990, 42—46; Uvid Seng Ts'ana, *The Bridge,* 1990, 422—426; Traditional Japanese Aesthetics and Ethics and Modern Japanese Technoology, *Scientia Yugoslavica,* Zagreb 1990, 111—119.

U toku je rad na istraživanjima iz područja algebre kvaterniona.

Mladen Paić radi na fluorescencijama bakar-l-sulfida i difuznim reflektancijama Cu_2HgI_4.

Hrvoje Požar preveo: »L'Affaire Tchernobyl« (afera Černobilj, rat glasinama), Globus; Jugoslavija — Energetika, Enciklopedija Jugoslavije, 6, 1990, 412—425; Razvoj proizvodnje električne energije u nuklearnim elektranama, *Energija,* 39, 1990, 159—168.

U radu šesto prerađeno i prošireno izdanje djela »Visokonaponska rasklopna postrojenja«, Tehnička knjiga; u tisku prvi i drugi svezak djela »Osnove energetike«, Školska knjiga.

Ivan Supek. Izvještaj o radu prikazan je u okviru djelatnosti Zavoda za filozofiju znanosti i mir.

Smiljko Ašperger objavio je: *S. Ašperger, Z. Kukrić, D. Pavlović,* and *D. Šutić,* Acetolysis of Ferrocenylmethyl Benzoate. High Secondary α-Deuterium Kinetic Isotope Effect for Primary Carbon-Oxygen Cleavage, *Inorg. Chim. Acta,* 1990, 171, 5—9; *S. Ašperger,* Metallocenes and their Reactivity. The Structure of the Ferrocenylmethylcation- Type Transition State, *J. Serbian Chem. Soc.,* 1990, 55, 687—693; *S. Ašperger,* Tuneliranje, reakcijsko grananje i ekstremni kinetički izotopni efekti, *Kem. Ind.* (u tisku); *S. Ašperger, G. Vrban, B. Cetina-Čižmek,* and *M. Orhanović,* Electronic Effects of Coordinated Methoxide on the Rates of Entry of Imidazole Derivatives into Co (III) Protoporphyrin IX Dimethyl Ester (Methoxo) (Methanol) in Methanol, *J. Chem. Soc. Dalton Trans.* (u tisku).

Internacionalne konferencije: *S. Ašperger, M. Orhanović, D. A. Sweigart,* and *G. Vrban,* Electronic Effects of Coordinated Alkoxide on the Rates of Entry of Imidazole Derivatives into Co (III) Protoporphyrin IX— Complex, 28th International Conf. Coord. Chem., Gera, BRD, Aug. 13—18, 1990, Proceedings ICCC, 1990, 1, 2—46; *S. Ašperger,* Coordination Chemistry in the Graduate Curriculum at the

University of Zagreb, 28th International Conf. Coord. Chem., Gera, BRD, Aug. 13—18, 1990 (na poziv), Proceedings ICCC, 1990, 3, M 10—1; *S. Ašperger*, Catalytic Action of Metallo-Porphyrins and Cytochromes, Adriachem '90 (A Workshop on International Cooperation in Chemistry), Programme, Session I, I 1, Bari, Dec. 19—21, 1990 (na poziv).

U toku su istraživanja na kemiji metaloporfirina, napose naravi vezivanja imidazola i njegovih derivata na centralni metalni atom (na pr. proksimalni histidin u hemoglobinu), kao i kinetička istraživanja na kemiji ferocena (kinetički izotopni efekti deuterija, tuneliranje i reakcijsko grananje). Pripravljen je za tisak rukopis: I. Murati and S. Ašperger, Solvent Effects on the Rate of Dissociation of Complex Cyanides of Iron (II). Reaction Mechanism.

Istraživanja se izvode u Laboratoriju za kemijsku kinetiku Instituta »Ruđer Bošković«, Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu, Institutu za procesnu tehniku, Sarajevo, CIRM, Energoinvest, Sarajevo i Department of Chemistry, University of Rochester, Rochester, New York, USA.

Slaven Barišić objavio je: *E. Tutiš, S. Barišić*, Recalculation of $4k_F$ correlations in one-dimensional systems, *Phys. Rev.*, B42, 1015 (1990), Rapid Communications; *E. Tutiš, S. Barišić*, Dynamic structure factor of a one-dimensional Peierls system, *Phys. Rev.*, B (u tisku); *S. Barišić*, Electrons and Phonons in High T_c Superconductivity, ed. B. K. Chakraverty, World Scientific Co., 1991; *S. Barišić, E. Tutiš*, Slave boson approach to the screening of the electron-phonon coupling in high T_c superconductors, invited talk at the International Seminar on high T_c Superconductivity, Dubna 1990 (u tisku); *S. Barišić, E. Tutiš*, Large U_d screening of the electron-phonon coupling in high T_c superconductors.

Glavnina istraživačkog napora bit će posvećena problemu visokotemperaturnih supravodiča. Stoga će se modernim analitičkim i numeričkim metodama teorijske fizike izučavati svojstva dvodimenzionalnog elektronskog plina s jakom kulonskom i elektron-fonon interakcijom, koju međutim treba također proračunati. Glavna svrha tih istraživanja je iznalaženje mehanizma visokotemperaturne supravodljivosti, koji još uvijek nije utvrđen. Osim toga izučavat će se problem pokretanja vala naboja u vanjskom električnom polju, kada je zapinjanje uzrokovano nabijenim nečistoćama. Posebna će se pažnja posvetiti niskotemperaturnom režimu za sustave, koji se tad u vrlo malim poljima ponašaju kao poluvodiči. Zasjenjenje nabijene nečistoće u tom slučaju osigurava sam val naboja stvaranjem dislokacijske petlje u svojoj rešeci. Interesantno je znati kako se takva petlja ponaša u jakom električnom polju.

Vojislav Bego objavio je knjigu: Mjerenja u elektrotehnici, 8. dopunjeno izdanje, Tehnička knjiga, Zagreb 1990, 549 str., te radove: Determination of the Volt by Means of Voltage Balance and by Measuring the Capacitive Currents, CPEM '90, Ottawa, Canada, 1990, 18—19; *V. Bego, J. Butorac*, Mjerač pomaka u naponskoj vagi ETF—84, *Elektrotehnika*, 33/1990/2, Zagreb 1990, 99—106; *V. Bego*, Određivanje napona pomoću naponske vage mjerenjem naboja, Zbornik radova, JUKEM 90, 134—141; Elektrostatska pramjerila napona, Uvodno predavanje na poziv, JUKEM 1990, Sarajevo, 24. X. 1990; Razvoj i konstrukcija etalonskog otpornika od 100 MΩ u Hammonovu spoju, elaborat ETF Zagreb, OEEM, 1990, 35 str.; *V. Bego, K. Poljančić*, Piezoelektrični relej, elaborat ETF Zagreb, OEEM, 1990, 20 str.; Analiza početnih rezultata mjerenjem napona pomoću naponske vage mjerenjem naboja, elaborat ETF Zagreb, OEEM, 1990, 41 str.; Najnovija rješenja nekonvencionalnih mjernih transformatora, pozvano predavanje u Elektroprenosu Sarajevo, 25. X. 1990.

Nastavak istraživanja na razvoju nabojske metode u svrhu određivanja jedinice napona u okviru jugoslavensko-američkog projekta PN 711. Nastavak istraživanja u okviru znanstvenog projekta »Precizna i automatizirana mjerenja«.

Dragutin Fleš objavio je: *D. Fleš* i *U. Osredkar,* Polimerni materijali za specijalne namjene, Tehnologija i razvoj, Jugoslavija u razvoju, Jugoslavenski savez društava za širenje naučnih saznanja, »Nikola Tesla«, Beograd 1989, 565—574; *D. Fleš, R. Vuković, F. Ranogajec* and *D. D. Fleš,* High conversion copolymerization of alpha-methylstyrene with N-methylmaleimide or N-phenylmaleimide, *J. Macromol. Sci. Chem.,* A (27), 1990 (u tisku); *F. Ranogajec, D. D. Fleš, R. Vuković* and *D. Fleš,* High conversion polymerization of alpha-methylstyrene with maleimide at different monomer-to-monomer ratios in the feed, *Polym. Bull.,* 24, 1990 (u tisku); *D. Fleš,* Kondenzacijski polimeri priređeni polimerizacijom oligomera, *Polimeri,* 11 (1—2), 1990, 2.

Referati na skupovima: Sadašnje stanje i perspektiva razvoja organskih sintetičkih polimera (plenarno predavanje), Susret generacija, Tehnološki fakultet, Zagreb, veljača 1990, Zagreb, Zbornik radova, 3—27; Ultra-visoko modulni polietilen, Plastex '90 (plenarno predavanje), Zagreb, 11. lipnja 1990, Zbornik radova, 42/01—05; Polimeri danas i sutra, Savjetovanje »Toplinska obrada«, Plastex '90, Zagreb, 11. lipnja 1990.

Istraživački rad u toku: Studij mehanizma alternirajuće kopolimerizacije elektron donor i elektron akceptor monomera do visoke konverzije. Sinteza mezogenih skupina koje sadrže reaktivne terminalne skupine. Istraživanja u vezi s unapređenjem i proširenje proizvodnje poliolefina.

Ksenofont Ilakovac objavio je: *G. Jerbić-Zorc, K. Ilakovac, Z. Krečak,* and *V. Horvat,* Decay of the 514—keV metastable state in 85—Rb, *Fizika,* 22, 1990, 413—422; *K. Ilakovac, M. Veskovič, V. Horvat,* and *S. Kaučić,* Hypersatellite and satellite transitions in xenon atoms, *Phys. Rev.,* A 42, 1990, 3984—3990; *K. Ilakovac,* Resonance effect in $3d \rightarrow 1s$ xx decay, pozvano predavanje, Proc. Int. Conf. X—90 on X-Ray and Inner-Shell Processes, Knoxville, srpanj 1990, AIP Conf. Series, American Institute of Physics, studeni 1990.

U toku su istraživanja xx (dvojnog rendgenskog) raspada; istraživanja raspada atoma s dvije šupljine u K ljusci; istraživanja gama-gama raspada atomskih jezgri.

Boris Kamenar objavio je: *B. Kamenar, D. Mrvoš-Sermek* and *A. Nagl,* Crystal Structure of Four Solvates of Lorazepam: with Athanol (A), Acetone (B), Dioxane (C), and Cyclohexanone (D), *Croat. Chem. Acta,* 63, 1989, 505—513; *B. Kamenar, B. Korpar-Čolig, M. Penavić* and *M. Cindrić,* Structure of Di-μ-methoxo-bis [dichlorodimethoxomolybdenum (V)], *Acta Crystallogr.,* C46, 1990, 195—197; *B. Kamenar, B. Korpar-Čolig, M. Penavić* and *M. Cindrić,* Synthesis and Characterization of Octamolybdates containing Co-ordinatively Bound Salicylideneiminato and Methioninato (MetO) Ligands. Crystal Structure of $[NH_3Pr]_2\ [Mo_8O_{22}(OH)_4]\ .\ (OC_6H_4CH = NPr—2)_2\ .\ 6MeOH$ and $[Hmorph]_4Mo_8O_{24}(OH)_2(MetO)_2 4H_2O$ (morph = morpholine), *J. Chem. Soc. Dalton Trans.,* 1990, 1125—1130; *B. Kamenar, B. Kaitner, A. Stefanović* and *T. N. Waters,* Structure of Three Bis (3-ethoxy-N-R-salicylideneminato) nickel (II) Complexes (R = H, Methyl, Ethyl), *Acta Crystallogr.,* C46, 1990, 1627—1631; *B. Kamenar, B. Kaitner, G. Ferguson* and *T. N. Waters,* A Redetermination of the Structures of Bis (salicylideneaminato) nickel (II) and Monoclinic and Orthorhombic Forms of Bis (N-methylsalicylideneaminato) nickel (II), *Acta Crystallogr,* C46, 1990, 1920—1923; *B. Kamenar, B. Kaitner, A. Stefanović* and *T. N. Waters,* Structure of Bis (N-methyl-5-nitrosalicylideneaminato) nickel (II), *Acta Crystallogr.,* C46, 1990, 1923—1925; *B. Kamenar, D. Mrvoš-Sermek, I. Vicković* and *A. Nagl,* Structure of 10,10-Dihydro-10-deoxo-10a-methyl-10a-aza-homoerythronolide A, *Acta Crystallogr.,* C46, 1990, 1964—1966; *B. Kamenar,* Prirodne znanosti i koncepcija obrazovanja, *Naše teme,* 33, 1989, 2179—2189; *B. Kamenar,* Oktamolibdati koordinirani ligandima preko atoma kisika i dušika, *Kem. ind.,* 1990, 185—191.

Istraživana je sinteza i struktura kompleksa prijelaznih metala. To se posebno odnosi na oktamolibdate s organskim ligandima koji mogu poslužiti kao modeli za katalitičke procese. Studirani su i kompleksi molibdena zbog mogućeg tumačenja biološke funkcije molibdeonizma. Istražuje se struktura biološki i farmakološki interesantnih spojeva. Sva su istraživanja obuhvaćena programom jednog republičkog projekta, dvaju projekata Saveznog sekretarijata za razvoj, te jednog projekta u okviru radne zajednice Alpe-Jadran.

Vladimir Matković. U okviru dugoročnog znanstvenog projekta radi na: Centralni signalizacijski sistem br. 7 (CCS7), TOPIC 8/90, 33 str., 17 slika i tabela; Signalizacijski sistem br. 2 (DSS1) za ISDN priključke, TOPIC 9/90, 42 str., 28 slika i 8 tabela.

Riko Rosman objavio je: Stropne konstrukcije. Društvo građevinskih konstruktora Hrvatske, Zagreb 1990, 252 str.; Seizmičko opterećenje zgrada sa složenom ukrutnom konstrukcijom. Zbornik radova, Peti kongres Saveza društava za seizmičko građevinarstvo Jugoslavije, 1990, 207—213; Earthquake Response of Shear-Wall-Frame Building Structures. Proceedings of the European Conference on Structural Dynamics, Bochum, 1990, Balkema Publishers, Rotterdam, 1990, 421—426; Približne analize složenih nosivih sistema metodama raščlanjenja. Zbornik radova, Treći kongres Društva građevinskih konstruktora Hrvatske, 1990, 27—46; Näherungsweise Lösung von Eigenwertaufgaben der Baumechanik durch Aufspalten in Teilaufgaben, *Bautechnik*, 67/11, 1990, 375—382; Mechanik des einstöckigen mehrfeldrigen Gelenkrahmens, *Österreichische Ingenieur- und Architekten Zeitschrift*, 135/12, Springer Verlag, Wien-New York, 1990.

Nastavlja istraživački rad iz raznih područja projektiranja, te statičkih, stabilitetnih i dinamičkih analiza nosivih konstrukcija visokogradnje.

Ivo Šlaus objavio je: *C. R. Howell, Thornow, H. Pfutzner, Anli Li, M. L. Roberts, K. Murphy, P. D. Felsher, M. G. J. Weisel, A. Naqvi, R. L. Walter, J. M. Lambert, P. A. Treado and I. Šlaus*, Techniques for Vector Analyzing Power Measurements of the 2H (n,npn) Breakup Reaction at Low Energies, *Nucl, Instr. & Methods*, A290 (1990), 424—436; *M. Clajus, W. Gruebler, P. M. Egun, I. Šlaus, H. Witala, W. Glockle*, Investigation of Epsilon-1 and 3Pj Phase Shifts by Measurements of Polarization Transfer Coefficients in p-d Elastic Scattering, *Nucl. Phys.*, A508 (1990), 261c—265c; *I. Šlaus, M. B. Epstein, T. E. Mdlalose, H. Fiedeldey* and *W. Sandhas*, Proton Induced Breakup of 3He at 35 MeV, *Nucl. Phys.*, A515 (1990), 57—76; *H. Witala, Th. Cornelius, W. Glockle, I. Šlaus, W. Gruebler, P. M. Egun, M. Clajus and P. Hautle*, The 3Pj Nucleon-Nucleon Phase Shifts and the Proton-Deuteron Elastic Scattering, 12th International Conference on Few Body Problems in Physics, Vancouver, Canada, July 1989, Ed. B. K. Jennings, TRIUMF, TRI—89—2 (1989), C10; *W. Thornow, P. D. Felscher, C. R. Howell, G. Mertens, M. Al Ohali, Z. P. Chen, J. M. Hamnly, G. J. Weisel, I. Šlaus* and *R. L. Walter*, Elastic Neutron-Deuteron Analyzing Power Data Below 10 MeV, *ibid.*, C14; *I. Šlaus, M. B. Epstein, D. L. Shannon, T. E. Mdalalose, H. Fiedeldey* and *W. Sandhas*, How Well Does the Four-Body Calculation Describe the 3He (p,pd)p Reaction, *ibid.*, B19; *M. Clajus, P. M. Egun, W. Gruebler, P. Hautle, B. Vauridel, I. Šlaus, F. Sperisen, W. Kretschmer, A. Rauscher, R. Weidmann, M. Haller, M. Bruno, F. Cannata, M. D'Agostino, H. Witala, Th. Cornelius* and *W. Glockle*, Investigation of Epsilon-1 in the n-p System by the Measurement of the Polarization Transfer Coefficient Kyy' in p-d Elastic Scattering, *ibid.*, C11; *P. D. Felsher, C. R. Howell, W. Thornow, I. Šlaus, J. M. Lambert, P. A. Treado, G. Mertens, J. M. Hanly, M. L. Roberts, G. J. Weisel, M. Al Ohali, R. L. Walter* and *Y. Koike*, Analyzing Power Measurements of the d+d—p+d+n Breakup Reaction, *ibid.*, C29; *K. S. Dhuga, B. L. Berman, W. J. Briscoe,*

D. A. Hanson, S. Matthews, A. Mokhtario, C. E. Smith, D. Barlow, B. M. K. Nefkens, C. Pillai, J. Price, S. J. Greene and *I. Šlaus,* Charge Symmetry Violation in pion — and pion + Elastic Scattering From 3H and 3He, *ibid.,* E14; *G. A. Miller, B. M. K. Nefkens* and *I. Šlaus,* Charge Symmetry, Quarks and Mesons, *Physics Reports,* 194 (1990), 1—116; *I. Šlaus,* The Scientific and Technological Potential of Yugoslavia and Its Role in International Collaboration, the Second General Conference of the Third World Academy, Beijing, China, Proceedings »The Future of Science in China and the Third World«, eds. A. M. Faruqui and M. H. A. Hassan, World Scientific (1989), 553—564; *M. Clajus, P. Egun, W. Gruebler, P. Hautle, I. Šlaus, B. Vauriđel, F. Sperisen, W. Kretschmer, A. Rauscher, W. Schuster, R. Weidmann, M. Haller, M. Bruno, F. Cannata, M. D'Agostino, H. Witala, Th. Cornelius, W. Glockle* and *P. A. Schmelzbach,* Investigation of the Nucleon-Nucleon Tensor Force in the Three Nucleon System, *Phys. Letters,* B245 (1990), 333—347.

Pozvana predavanja na međunarodnim konferencijama: *I. Šlaus, B. M. K. Nefkens* and *G. A. Miller,* Quark Mass Difference and the Origin of Charge Symetry Breaking, 11th International Conference on the Application of Accelerators in Research and Industry, Denton, Texas, studeni 1990, Nucl. Instruments and Methods (objavit će se); Human Resources, the Yugoslav Experiment and the Present Strategy for Development of Science and Education in Yugoslavia, The International Conference »Science and Social Goals — Perspectives for Science Policy in the 1990 's«, Prague lipanj 1990, Zbornik Konferencije i Revista de Ciencia, Technologia e Sociedade (1990), (objavit će se); Science and Technology for Development, The 8th Convocation of the Council of Academies of Engineering and Technological Sciences »Harmesing Technology for Development«, Acapulco, studeni 1990 (objavit će se).

Vinko Škarić objavio je: *M. Jokić* and *V. Škarić,* Stereocontrolled Converions of the 1-(3-Hydroxypropl-l-enyl)-uracil Isomers into Polyfunctional 3,9 -Propano- and 3,9 (9,3) -Propeno-aza-9H-Xanthine, *J. Chem. Soc. Perkin Trans.,* I, 1990, 2225; *V. Škarić,* Postupak za pripravu cikličkih derivata 2', 3'-seko-uridina, Patent P—165/1990; *D. Katalenić, V. Škarić,* Postupak za pripravu azido i amino analoga uridina, Patent P-1915/1990; *M. Žinić, L. Frkanec, V. Škarić, J. Trafton,* and *G. W. Gokel,* Dipeptide Derived Lariat Ethers an Enantioselective Carriers of Z-Amino Acit and Dipeptide Carboxylates, *J. Org. Chem.,* 1990 (predano za tisak); *V. Turjak-Zebić, J. Makarević,* and *V. Škarić,* Positional Isomers of the Nephroprotective 4, 5, 6, 7-Tetrahydro-3-oxo-2H-indazole 5,5 dicarboxylic Acid, *J. Chem. Research* (predano za tisak); *V. Škarić, V. Čaplar, Dj. Škarić,* and *M. Žinić,* From Nucleosides, Their Acyclo- and Anhydro-Analogues to Chiral Crown Ethers, *Helv. Chim. Acta* (predano za tisak); *M. Žinić, S. Alihodžić,* and *V. Škarić,* N-Benzyloxycarbonylaziridine in Synthesis of 2-Aminoethyl Armed Lariat Ethers and Selectively N-Blocked Polyazacrown Ethers, *J. C. S. Chem Commun., 1990* (u tisku); *V. Škarić,* Od prapočetaka, poremećenih ravnoteža i nedovršenih evolucijskih procesa do blagosti ljudskog duha, »Sveučilište u razvoju znanosti«, Zagreb 1990, str. 292; *V. Škarić,* Koncentracija znanstvenog potencijala, *Sveučilišni vjesnik,* Zaggreb, listopad 1990; *V. Škarić,* Prvih 40 godina instituta »Ruđer Bošković«, Spomenica Instituta »Ruđer Bošković« 1950—1990.

U ovisnosti o strukturnim zahtjevima nukleozida i nukletida kao mogućih kancerostatika, virostatika i antibiotika, radilo se na modifikacijama prirodnih nukleozida kao i na sintezama neuobičajenih spojeva iz reda purinskih i piramidskih analoga nukleozida, kao i peptidnim derivatima aza- i diaza- makrocikličkih polietera kao molekularnim receptorima. U okviru međunarodnog projekta EZ započete su sinteze receptora konstruiranih iz dvije jedinice DNA interkalatora, kao i sinteze kruna-18-etera koje imaju ugrađene aciklo analoge nukleozida.

Dobitnik je republičke nagrade za životno djelo 1990. godine za istaknuti znanstvenoistraživački rad u području prirodnih znanosti (organska kemija — posebno stereokemija organskih spojeva).

Dubravko Tadić objavio je: *V. Dananić, A. Ilakovac, M. Rogina, D. Tadić* and *D. Kekez,* Quark Models of Hadrons and Electroweak From Factors, 402—412, Proc. Int. Conf. »Medium and High-Energy Nuclear Physics«, 1988; ed. W.—Y. Pauchy Hwand et al, World Scientific Publishing Co., Singapore — New Jersey — — London — Hong Kong 1989; *S. Fajfer, M. Milekovic,* and *D. Tadić,* Flipped version of the supersymmetric strongly coupled preon model, *Phys. Rev.,* D40, 3770—3772 (1989).

U toku je rad na proračunu raspada K, B i D mezona uz pomoć kvarkovskih modela, proučavanje modela za strukture leptona i kvarkova; radi se o tzv. jakom vezanju.

Zlatko Winkler. Član je Radne grupe za pripremu programa razvoja područja i istraživanja projekta »Osnove dugoročnog razvoja znanstvenoistraživačke djelatnosti«. Sudjeluje i u izradi programa istraživačkog potprojekta »Znanost i znanstvenoistraživačka djelatnost u pomorstvu«.

Franjo Braum objavio je: Orijentacija na stereoinstrumentima, udžbenik, Sveučilište u Zagrebu, Liber, 1990, 140 str.; pripremljeno za umnožavanje i odobreno za tisak od Odbora za znanstveno-nastavnu literaturu Sveučilišta u Zagrebu; La Stéréoaxonométrie, XI. International Symposium of Comité International de Photogrammétrie Architecturale (CIPA), Bulgarian National Commitee of ICOMOS & CIPA, Sofia 1989, 224—232; Poboljšanje optičko-mehaničke relativne orijentacije pri nepovoljnim okolnostima u uglovima modela, *Geodetski list,* 7—9, Zagreb 1989, 279—286.

Na XIII. Internationoal Symposium, International Committee for Architectural Photogrammetry, Cracow, 23—26. X. 1990, održao referat: *F. Selesković Faruk, F. Braum,* Le lever d'une maquette par la photogrammétrie terrestre à partir de laquelle li faut construir le monument projeté.

U toku je rad na mogućnostima afine transformacije koordinata s obzirom na smjer osi afiniteta i smjer apscisne osi koordinantnog sustava u kojem su dane koordinate orijentacijskih točaka.

Žarko Dadić objavio je: »Egzaktne znanosti hrvatskog srednjovjekovlja«, Globus, Zagreb 1990, 192 str.; »Znanstveni i kulturni krug Ivana Viteza u Mađarskoj u 15. stoljeću«, *Mogućnosti,* 1—2, Split 1990, 147—166.

Nakon dovršetka sinteze povijesti ideja i metoda u matematici i fizici sada radi na sintezi razvitka egzaktnih znanosti u Hrvata u 16. i 17. stoljeću.

Leo Klasinc objavio je: *S. P. McGlynn, K. Wittel, L. Klasinc,* The Orbital Concept as a Foundation for Photoelectron Spectroscopy, u Theoretical models of chemical bonding, 3, Springer GmbH, Heidelberg 1990, 35 str.; *L. Klasinc, Lj. Paša Tolić. H. Spiegl, J. V. Knop. S. P. McGlynn,* Electronic Structure and Long-Range Interaction in Androstanes, *Computers Chem.,* 22 (1990), 287—294; *Lj. Paša Tolić, L. Klasinc, S. P. McGlynn,* The HeI PE Spectrum and Electronic Structure of Nitroethene, *Chem. Phys. Letters,* 170 (1990), 113—116; *A. Alebić-Juretić, T. Cvitaš, L. Klasinc,* Heterogeneous Polycyclic Aromatic Hydrocarbon Degradation with Ozone on Silica Gel Carrier, *Environ. Sci. Technol.,* 24 (1990), 62—66; *Lj. Paša Tolić, B. Kovač, L. Klasinc,* Photoelectron Spectra of Lignin Model Compounds, *Croat. Chem. Acta,* 63 (1990), 37—54.

Mjerenje koncentracije ozona u Zagrebu i na Medvednici. Adaptacija autonomne stanice za praćenje koncentracije ozona po mogućnosti dalje od urbanih sredina. Ispitivanje elektronske strukture iona biološki aktivnih i »malih« mole-

kula korištenjem njihovih PE spektara, empirijskih metoda, te kvantno-kemijskih SCF MO računa.

Vladimir Knapp objavio je knjigu: *V. Knapp, P. Colić,* Uvod u električna i magnetska svojstva materijala, Školska knjiga, Zagreb 1990, 393 str., te radove: *V. Knapp, T. Petković,* Muonic catalogic fusion; its relationship to accelerator breeder, Proceedings of the Fifth Int. Conf. on Emerging Nuclear Systems, Karlsruhe, 3—6 July 1989, 279—283; *V. Knapp,* Postoji li konsensus o »Globalnom efektu staklenika«, Zbornik radova, Međunarodni kongres Energy and Environment, Opatija 18—21. travanj 1990, Vol. II, 119—133; *V. Knapp, D. Pevec, D. Grgić,* Investigation of intermediate conversion pressurized water reactor for small or medium nuclear systems, IAEA, Proceedings of Technical Committee on Technical and Economic Aspects of High Converters, Nuremberg, FRG, 26—29 March 1990; *M. Baće, V. Knapp, D. Pevec, D. Grgić, T. Šmuc,* Proračun štita transportnog kontejnera za istrošene gorivne elemente NE Krško, ETAN, XXXIV. konferencija, Zagreb, 4—8. VI. 1990; *V. Knapp,* Progress towards nuclear disarmament and the Non Proliferation Treaty, Proc. of the Thirty-Ninth Dugwash Conference on Science and World Affairs, Cambridge, USA, 23—28 July 1989, 1990, 307; *V. Knapp,* Globalno zagrijavanje i razvoj energetike, *Energija,* 39/5, 1990, 361—369.

Istraživanje karakteristika i uloge lakovodnih reaktora s povećanom konverzijom u srednjim i malim nuklearnim sistemima. Istraživanje međuovisnosti fuzijskog i fisijskog razvoja. Praćenje razvoja mionske katalize fuzije. Problem emisije CO_2 i reperkusije na nuklearnu energetiku.

Vladimir Paar objavio je: *V. Paar* and *D. Vorkapić,* Quantum chaos for exact and broken K quantum number in the interacting boson model, *Physical Review,* C41, 1990, 2397—2399; *D. Vretenar, S. Brant, V. Paar* and *D. K. Sunko, K* representation for odd-odd nuclei in the interacting boson-fermion model II. Band mixing in the normal and conflicting case and electromagnetic properties, *Physical Review,* C41, 1990, 757—770; *V. Paar, S. Brant, M. Mustafa* and *D. K. Sunko,* Exact calculation of nuclear level densities and spin distributions using the generating function method, *Verhandlungen der Deutschen Physikalischen Gesellschaft,* 25, 1990, 1599—1600; *R. A. Meyer, R. J. Nagle, S. Brant, E. Frlež, V. Paar* and *P. K. Hopke,* Interacting boson-fermion model description for the levels of $^{71}GE_{39}$ populated in the beta decay of 65.30-h ^{71}AS, *Physical Review,* C41, 1990, 686—696; *D. Karađov, V. V. Voronov, G. Kyrchev* and *V. Paar,* On a new approach to the microscopic substantiation of the Interacting boson model-l- JINR E4—90 —98 (Dubna, Moscow), 1990, 1—25; *G. Lhersonneau, H. Gabelmann, N. Kaffrell, K.—L. Kratz, B. Pfeiffer, H. Ohm, K. Sistemich, K. Heyde, S. Brant* and *V. Paar,* Sudden onset and saturation of deformation in neutron-rich Sr isotopes, *Verhandlungen der Deutschen Physikalischen Gesellschaft,* 25, 1990, 1440; *R. A. Meyer, O. Scholten, S. Brant* and *V. Paar,* Mixed-symmetry states in ^{144}Nd: Semimicroscopic accounting within the clustervibration model and its mapping into the interacting boson model, *Physical Review,* C41 (1990), 2386—2396; *R. A. Meyer, K. V. Marsh, H. Seyfarth, S. Brant, M. Bogdanović* and *V. Paar,* Interacting boson--fermion-fermion model description of $^{140}La_{83}$ and comparison with levels populated by beta decay and neutron capture, *Physical Review,* C41, 1990 1172—1183; *W. Andrejtscheff, L. K. Kostov, P. Petkov, S. Brant, V. Paar, V. Lopac, G. Boehm, J. Eberth, R. Wirowski* and *K. O. Zell,* Electromagnetic properties of some odd-odd nuclei in the A = 100 region and IBFFM description of ^{106}Ag, *Nuclear Physics,* A516, 1990, 157—188; *G. Lhersonneau, B. Pfeiffer, K.—L. Kratz. H. Ohm, K. Sistemich, S. Brant* and *V. Paar,* Structure of the N = 59 nucleus ^{97}Sr: coexistence of spherical and deformed states, *Zeitschrift für Physik,* A337, 1990, 149—159; *V. Lopac, S. Brant* and *V. Paar,* Quantum chaos for N = 79 nuclei in the IBFM model, *Zeit-*

schrift für Physik, A337 1990, 131—137; *D. Vretenar, V. Paar, G. Bonsignori* and *M. Savoia,* Two- and four-quasiparticle states in the interacting boson model: Strong-coupling and decoupled band patters in the SU(3) limit, *Physical Review,* C42, 1990, 993—1003.

Predavanja na kongresima: *V. Paar, S. Brant, D. K. Sunko, M. G. Mustafa* and *R. G. Lanier,* New formula for spin-dependent leven density, Seventh International Symposium on Capture Gamma Ray Spectroscopy and Related Topics, Asilomar, Pacific Grove, California, 1990; *G. Kyrchev* and *V. Paar,* Microscopic substantiation of the interacting boson-fermion model by using enforced symmetry conditions and SUSY concepts, International Conferences of Selected Topics in Nuclear Structure, Dubna, Moskva, 1990; *D. Vretenar, V. Paar, F. Iachello, G. Bonsignori* and *M. Savoia,* Two- and Four-Quasiparticle States in the Interacting Boson Model, Third International Meeting on High Spin States, Ischia, Italia, 1990.

Istraživački rad u toku: Istraživanje veze između kvantnog kaosa i dinamičkih simetrija. Razvoj nove teorijske metode za određivanje gustoće stanja i spinske distribucije u vrlo velikim konfiguracijskim prostorima i realistični računi za atomske jezgre koristeći superkompjutor CRAY-2 na University of California. Istraživanje mehanizma poništavanja polarizacije u superdeformiranim vrpcama. Istraživanje strukture atomskih jezgri značajnih za astrofizičke teorije. Istraživanje kvantnog kaosa za energijske spektre molekula.

P a v l e P a p i ć. Nastavlja rad na istraživanju s-regularnih topoloških prostora kao i nekih drugih poopćenja pojma regularnosti.

E l s a R e i n e r objavila je: Synthesis of three pyridoxal oxime derivatives and their reactivating potency against phosphylated acetylcholinesterase, *Acta Pharm. Jugosl.,* 39 (1989), 281—287 *(D. Milatović, J. Vorkapić-Furač, M. Škrinjarić-Špoljar, E. Reiner);* Role of the peripheral anionic site on acetylcholinesterase: inhibition by substrates and coumarin derivatives, *Molecular Pharmacology* (u tisku), *(Z. Radić, E. Reiner, P. Taylor);* Dialkylphosphorus metabolites in the urine and activities of esterase in the serum as biochemical indices for human absorption of organophosphorus pesticides, *Arch. Environ. Contamination Toxicol.* (u tisku), *(V. Drevenkar, Z. Radić, Ž. Vasilić, E. Reiner);* Mechanism of substrate inhibition of acetylcholinesterase, Third International Meeting on Cholinesterases, La Grande Motte, France, 1990, Program and Abstracts, 32 *(E. Reiner, N. Aldridge, V. Simeon, Z. Radić, P. Taylor);* Human serum esterases, Differentiation of EDTA-insensitive enzymes, Third International Meeting on Cholinesterases, La Grande Motte, France, 1990, Program and Abstracts, 145 *(Z. Radić, E. Pavković, E. Reiner);* Interakcija dvaju imidazolskih dioksima sa nativnom i fosforiliranom acetilkolinesterazom, 5. kongres toksikologa Jugoslavije, Brioni 1990. Neobjavljeno saopćenje *(L. Francišković, M. Škrinjar-Špoljar, E. Reiner);* Human serum a(ryl)-esterases: Precision of activity measurements and intraindividual variations. 9th Regional Meeting of Biochemists, Biophysicists and Biotechnologists, Opatija 1990, Abstract, No. 90 *(E. Pavković, V. Simeon, E. Reiner, M. Sučić).*

Specifičnost esteraza u serumu ljudi: nađeno je da u odnosu na enzimsku hidrolizu paraoksona, beta-naftilacetata i fenilacetata serumi ljudi imaju četiri esteraze od kojih su dvije paraoksonaze, jedna je arilesteraza, a utvrđivanje tipa četvrte esteraze je sada u toku.

Organoklorirani spojevi: mjerenje sadržaja odabranih organokloriranih spojeva u serumima i mlijeku ljudi se obavlja kontinuirano. U toku je evaluiranje unosa tih spojeva u dojenčad preko mlijeka.

Z l a t k o S m r k i ć objavio je: Mikrovalna elektronika, Zagreb, Školska knjiga, treće izdanje, 1990, 455 str.; Poredbena analiza jedne klase digitalnih faznih modulacija s više faznih stanja, dugoročni projekt; Istraživanje i razvoj radioko-

munikacija, Zbornik radova ETF—ZVFT, 1990, 1—17; Odnos snage i širine pojasa u nekim višestrukim pristupima za digitalne radiokomunikacije, Zadar, ETAN u pomorstvu, Zbornik radova, 1990, 1—4; Odnosi snage i širine frekvencijskog pojasa u nekim neortogonalnim satelitskim digitalnim radiokomunikacijama, selektivni projekt »Istraživanje i razvoj radiokomunikacija«, Zbornik radova ETF-ZVFT, 1—14.

U toku je rad na problemima digitalnih radiokomunikacija, sučeljavanje zemaljskih i satelitskih veza.

Branko Souček objavio je: *B. Souček* i *M. Souček,* Neural and Massively Parallel Computers, Tokio 1990, Sofia 1990, 410 str.; *B. Souček,* Neural and Parallel Computing and Software, Proceedings Software Fair, Split 1990, 3—42; Neural Networks in Real — Time Applications, Izložba i seminar od 20 sati za znanstvenike Europske zajednice, Elektronik Centralen, Danska akademija znanosti, Kopenhagen, 10. i 11. VII. 1990.

Koordinator istraživanja: »Neural and Intelligent Systems Integration«. Istražuju se hibridni sustavi sastavljeni od neuralnih, ekspertnih, genetskih i paralelnih modula. Istraživački tim sastoji se od 40 znanstvenika iz Amerike, Europe i Japana. Sudjeluju poznati znanstveni centri kao što su Thinking Machines, Boeing. McDonnel Daglas, ICOT itd. Rezultati za 1990. objavljeni su u obliku knjige: *B. Souček* and ISI Group: Neural and Intelligent Systems Integration, 600 str., New York, u tisku.

Olga Šarc-Lahodny objavila je: *O. Lahodny-Šarc, P. Orlović-Leko,* Synergistic Action of Some Nontoxic Compounds in the Corrosion Control of Mild Steel, Proc. 11th Internat. Corrosion Congress, Edit. Ass. Ital. Metalurg., Florence, Italy, Vol. 3 (1990), 17—22; *O. Lahodny-Šarc, P. Orlović-Leko,* Ekološki aspekti primjene inhibitora korozije metala. Zbirka radova 9. savjet. o zaštiti materijala i industrijskom finišu, Savez inž. tehn., Zagreb, 14 (1990), 1—7; *O. Lahodny-Šarc, P. Orlović-Leko,* Effect of Some Organic Adsorbents on the Pitting Corrosion of Steel, Proc. 7th European Symp. on Corrosion Inhibitors, *Ann. Univ.,* Ferrara, N. S. Sez. V. Suppl. N. 9 (1990), 1025—1032.

U toku je istraživanje svojstava ekološko kompatibilnih spojeva kao inhibitora korozije metala. Ispituje se kinetika i mehanizmi djelovanja karboksilata i nekih anorganskih spojeva na anodnu reakciju otapanja čelika. Ispituje se kinetika stvaranja, te stupanj sređenosti strukture nekih filosilikata pod hidrotermalnim uvjetima, te utjecaj mineralizatora na stvaranje pojedinih faza u sustavu Al_2O_3-SiO_2-H_2O. Rezultati su referirani u 1990. god. »Clay Minerals Soc. 27th Ann. Meeting« u Columbia, MO, USA.

Vladimir Volenec objavio je: Subtractive groupids and TST-spaces, *Portugaliae mathematica,* 46 (1989), 361—364 (izišlo u 1990. godini); Subtractive groupids and laterally commutative heaps, *Portugaliae mathematica,* 47 (1990), 43—45.

Nastavlja istraživanja binarnih i ternarnih algebarskih struktura, posebno kvazigrupa, s primjenom u geometriji.

III. RAZRED

ZA PRIRODNE ZNANOSTI

Organizacija i sastav

Razred za prirodne znanosti imao je krajem 1990. godine 9 redovnih, 10 izvanrednih, 18 dopisnih i 15 članova suradnika.

Redovni članovi: Zoran Bujas, Milan Herak, Ivan Jurković, Zdravko Lorković, Vladimir Majer, Davor Miličić, Stjepan Ščavnićar, Nikola Škreb i Mirko Vidaković.

Izvanredni članovi: Zvonimir Devidé, Andrija Kaštelan, Dušan Klepac, Krista Kostial-Šimonović, Velimir Kranjec, Slavko Krvavica, Željko Kućan, Milan Meštrov, Vlatko Silobrčić i Dragutin Skoko.

Dopisni članovi: Jean Aubouin, Wolfgang Bargmann, Mladen Boreli, Simone Caillere, Nikolaj P. Dubinin, Heinz Ellenberg, Tomo Gamulin, Asen I. Hadžioloff, Dušan Kanazir, Stevan Karamata, Vit Karnik, Mieczyslaw Klimaszewski, Nikola Pantić, Vladimir Pantić, Petar Stevanović, Erich Thenius, Imre Törö i Helmuth Zapfe.

Članovi suradnici: Stjepan Bahun, Zvonimir Krulc, Branko Kurelec, Antun Magdalenić, Vladimir Mihalić, Boris Petz, Josip Potočanac, Zoltan Racz, Branko Sokač, Tomislav Šegota, Ivette Škreb-Guicher, Anton Švajger, Josip Tišljar, Dubravko Timet, Vjera Zgaga.

U ovoj godini Razred je izgubio tri svoja dugogodišnja i zaslužna člana. Dana 26. veljače 1990. umrla je akademik Vanda Kochansky-Devidé, 10. lipnja 1990. umro je izvanredni član Ante Polšak, a 23. kolovoza umro je akademik Mirko Malez.

Na Skupštini Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 17. svibnja 1990. izabrani su za redovnog člana Stjepan Ščavnićar, za dopisne članove Jean Aubouin i Mladen Boreli, te za izvanredne članove Željko Kućan i Dragutin Skoko.

Dužnost tajnika Razreda obavljao je izvanredni član *Slavko Krvavica*, a do 23. kolovoza 1990. zamjenik tajnika je bio akademik *Mirko Malez*. Na 5. sjednici Razreda od 25. rujna 1990. za zamjenika tajnika Razreda izabran je akademik *Vladimir Majer*.

Razred je održao 6 redovitih sjednica i jednu komemorativnu. U proširenom sastavu Razred je djelovao kao Znanstveno vijeće za geoznanosti i bioznanosti i održao 5 sjednica.

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

Znanstvena istraživanja obavljali su članovi Razreda u jedinicama Akademije i u matičnim ustanovama. Iz sredstava Samoupravne interesne zajednice i osnovnog programa Akademije omogućen je istraživački rad akad. Zorana Bujasa u Laboratoriju za proučavanje strukture i funkcije osjetnih organa i akad. M. Maleza u Zavodu za paleontologiju i geologiju kvartara. U poglavlju o radu Istraživačkog centra prikazani su rezultati njihova istraživanja, kao i istraživanja njihovih suradnika. U istom poglavlju prikazan je i cjelokupan rad Zavoda za ornitologiju kojemu je voditelj izv. član M. Meštrov.

U okviru Osnovnog programa Akademije i sredstava Republičke samoupravne interesne zajednice znanosti namijenjenih umirovljenim članovima Akademije dodijeljena je pomoć za istraživanje akademicima I. Jurkoviću, Z. Lorkoviću, V. Majeru, D. Miličiću i N. Škrebu, dopisnom članu T. Gamulinu, izvanrednim članovima D. Klepcu, S. Krvavici i V. Silobrčiću.

Većina članova bili su uključeni u znanstvena istraživanja ovih matičnih ustanova: Prirodoslovno-matematički fakultet, Rudarsko-geološko-naftni fakultet, Medicinski fakultet, Fakultet za šumarske znanosti, Fakultet za poljoprivredne znanosti, Imunološki zavod, Institut za medicinska istraživanja, Institut za geološka istraživanja i geofiziku.

Rezultati istraživanja objavljeni su u domaćim i stranim časopisima. Popis radova nalazi se uz prikaz radova članova izvan Akademije.

Dostignuća svojih istraživanja izlagali su članovi Razreda na znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu.

— Akad. N. Škreb sudjelovao je u radu znanstvenog skupa o raku. Skup je održan u mjesecu kolovozu o. g. u Hamburgu.

— Izv. član M. Meštrov sudjelovao je s 2 referata na 5. međunarodnom ekološkom kongresu u Yokohami.

— Izv. član K. Kostial-Šimonović sudjelovala je kao predavač na Međunarodnom skupu TEMA-7, koji je održan u mjesecu svibnju u Dubrovniku.

— Akad. I. Jurković sudjelovao je u radu XII. kongresa geologa koji je održan u listopadu u Ohridu, a sudjelovao je i u radu II. kongresa IGCP, koji se je tog mjeseca održao u Ateni.

Akad. M. Vidaković bio je od 2. do 26. kolovoza 1990. na studijskom putovanju po Sjedinjenim Američkim Državama, a akad. V. Majer, u okviru sporazuma o međunarodnoj znanstvenoj suradnji s Češko-Slovačkom, posjetio je u listopadu 1990. godine Karlov univerzitet u Pragu, gdje je održao predavanje pod naslovom: »Kloritoidni i glaukofanski škriljci u Jugoslaviji«.

Na temelju odluke Predsjedništva Akademije Razred je bio:

— pokrovitelj II. jugoslavenskog simpozija mikrobne biologije održanog od 16. do 19. listopada na Sljemenu (Zagreb). Skup je pozdravio izv. član M. Meštrov,

— supokrovitelj I. skupa imunologa i alergologa Radne zajednice Alpe-Adria održanog u Opatiji od 14. do 17. listopada o. g. Skup je pozdravio izv. član V. Silobrčić.

Članovi Razreda sudjelovali su u radu znanstvenog skupa »Geodinamička evolucija Panonskog bazena«. Organizator tog skupa bila je SANU, a Jugoslavenska akademija suorganizator. Skup je održan u studenom u Beogradu.

Razred je u proširenom sastavu u funkciji Znanstvenog vijeća za geoznanosti i bioznanosti donosio odluke o kadrovskim pitanjima posebno o problemima koji su se pojavili nakon smrti akad. M. Maleza, voditelja Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara, nosioca i koordinatora znanstvenih tema toga Zavoda, glav-

nog i tehničkog urednika edicije »Rad« i tehničkog urednika edicija koje izdaje Razred za prirodne znanosti (»Acta geologica«, »Palaeontologia Jugoslavica« i »Krš Jugoslavije«). Razred je za voditelja Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara izabrao akad. M. Heraka, a za zamjenika voditelja upravitelja dr. Maju Paunović, znanstvenog suradnika Zavoda.

Razred je vodio brigu i donosio odgovarajuće odluke u svezi s izdavanjem časopisa »Rad«, »Prirodoslovna istraživanja« (»Acta biologica« i »Acta geologica«), »Palaeontologia Jugoslavica«, »Krš Jugoslavije« i »Anali za šumarstvo«.

Nastavljena je suradnja s drugim razredima i odjelima Akademije posebno sa Zavodom za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti, s Razredom za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti i Razredom za medicinske znanosti kao i s odjelima za prirodne znanosti drugih jugoslavenskih akademija i pojedinih inozemnih akademija.

Rukopisi prihvaćeni na sjednicama Razreda

1. sjednica Razreda od 16. siječnja 1990.

M. Herak, D. Jamičić, A. Šimunić, J. Bukovac, The northern boundary of the Dinarides, za ediciju »Acta geologica«, recenzenti izv. članovi A. Polšak i V. Kranjec.

2. sjednica Razreda od 6. ožujka 1990.

Z. Dolenec, Prilog poznavanju gniježđenja poljskog vrapca (Passer montanus L.) na području Hrvatskog zagorja, za ediciju »Larus«, recenzent izv. član M. Meštrov.

Jene J. Purger, Analiza ishrane kukuvije, Tyto alba (Scop., 1769.) u zapadnoj Baškoj (Vojvodina, Jugoslavija) preko sadržaja gvalica, za ediciju »Larus«, recenzent akad. Z. Lorković.

I. Ham, J. Mikuska, M. Schneider, D. Gec, Nalazi i promatranja prstenovanih i krilnim markicama obeleženih orlova štekavaca Haliaeetus albicilla u Jugoslaviji u godinama 1985—1989, za ediciju »Larus«, recenzent akad. Z. Lorković.

S. Puzović, Obična travarka, Saxicola rubetra (L.) i crnoglava travarka Saxicola torquata (L.) na području istočnog Srema, za ediciju »Larus«, recenzent akad. Z. Lorković.

B. Micevski, Sintropizacija i klasifikacija sinantropnih prostora ptica, za ediciju »Larus«, recenzent akad. Z. Lorković.

B. Micevski, Ptice Skopja (1981/89), za ediciju »Larus«, recenzent akad. Z. Lorković.

3. sjednica Razreda od 17. travnja 1990.

S. Bahun, Stupnjevi razvoja zaravni na dinarskom kršu, za ediciju »Krš Jugoslavije«, recenzent akad. M. Herak.

O. Bonacci, Hidrogeologija i vodni resursi malih kraških otoka jugoslavenskog dijela Jadranskog mora, za ediciju »Krš Jugoslavije«, recenzent član suradnik A. Magdalenić.

A. Delić, Veličina i dinamika populacije crne liske na šaranskim ribnjacima »Končanica«, za ediciju »Larus«, recenzent izv. član M. Meštrov.

4. sjednica Razreda od 12. lipnja 1990.

Rozalija Mutić, Korelacija kvartara istočne Slavonije na osnovi podataka mineraloško-petrografskih analiza (Istočna Hrvatska, Jugoslavija), za ediciju »Acta geologica«, recenzenti akad. S. Ščavnićar i dr. J. Župančič.

M. Vidaković, Selekcija klonova bijele vrbe (Salix alba L.) podesnih za uzgoj u mješovitim kulturama s crnom johom (Alnos glutinosa L. Gearten), za ediciju »Anali za šumarstvo«, recenzent izv. član D. Klepac.

A. Delić, Hrana crne liske na šaranskim ribnjacima »Končanica« i središnje Hrvatske, za ediciju »Larus«, recenzent izv. član M. Meštrov.

I. Šešelj, I. Grgesina, Đ. Grozdanović, Uzgoj i prerada ljekovitog bilja, za ediciju Zavoda za znanstveni rad u Osijeku, recenzent član suradnik Vladimir Mihalić.

5. sjednica Razreda od 25. rujna 1990.

Beatrica Đulić, Fauna sisačkog područja, za Zbornik »Sisak — više od 2000 godina postojanja«, recenzent izv. član M. Meštrov.

Goran Sušić, Ornitofauna Siska i okolice, za Zbornik »Sisak — više od 2000 godina postojanja«, recenzent izv. član M. Meštrov.

I. Jurković, Mineralne sirovine sisačkog područja, za Zbornik »Sisak — više od 2000 godina postojanja«, recenzent akad. V. Majer.

I. Lisac, Prilog poznavanju klime Siska, za Zbornik »Sisak — više od 2000 godina postojanja«, recenzent prof. I. Penzar.

D. Mayer, Hidrogeološke osobitosti sisačke regije, za Zbornik »Sisak — više od 2000 godina postojanja«, recenzent član suradnik A. Magdalenić.

M. Pikoj, M. Šparica, Geološka građa šire okolice Siska, za Zbornik »Sisak — više od 2000 godina postojanja«, recenzent akad. M. Herak.

D. Skoko, Seizmičke karakteristike sisačke regije, za Zbornik »Sisak — više od 2000 godina postojanja«, recenzent prof. dr. E. Prelogović.

V. Dimitrijević, Kvartarni sisari Smolučke pećine (JZ Srbija), za ediciju »Palaeontologia Jugoslavica«, recenzent akad. M. Malez.

M. Paunović, Morfologijska morfogenetska istraživanja zubi vrste Orsus spelaeus iz spilje Veternice (SZ Hrvatska), za ediciju »RAD«, recenzent akad. M. Malez.

Z. Tomović, Osjetljivost hibrida topola iz Sekcije Aigeiros na Dothichiza populea Sacc. et. Br., za ediciju »Anali za šumarstvo«, recenzent akad. M. Vidaković.

B. Čurčić, O taksonomskom statusu predstavnika roda Roncocreagris Mahnert, za ediciju »Acta biologica«, recenzent izv. član M. Meštrov.

Radosna Mužinić, O sardeli, papalini, brgljunu iz obalnog područja istočnog Jadrana, za ediciju »Acta biologica«, recenzent izv. član M. Meštrov.

6. sjednica Razreda od 13. studenoga 1990.

D. Brajković Fosilni bovini Hrvatske, za ediciju »Rad«, recenzenti akad. M. Herak i dr. M. Paunović.

J. Vukelić, Prilog istraživanjima fitocenoze hrasta kitnjaka i crnog grahora, za ediciju »Anali za šumarstvo«, recenzent akad. M. Vidaković.

Objavljeno:

J. Pamić, Alpinski granitoidi, migmatiti i metamorfiti Moslavačke gore i okolne podloge Panonskog bazena (sjeverna Hrvatska), Zagreb 1990, str. 7—121. (Posebno izdanje).

Djela Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Knj. 69: *I. Gušić i V. Jelaska,* Stratigrafija gornjokrednih naslaga otoka Brača u okviru geodinamike evolucije jadranske karbonatne platforme, Zagreb 1990, 7—160.

Chronostratigraphie und Neostratotypen Neogen der Westlichen (»Zentrale«) Paratethys, Bd. VIII, Zagreb 1989, 952. str.

Izdanje je realizirala Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti u suradnji sa Srpskom akademijom nauka i umetnosti. Urednici izdanja su: akademici M. Malez i P. Stevanović.

Predavanja održana u Akademiji

Sv. 63: *D. Klepac*, Zelenilo — ukras, zaštita i zdravlje grada Zagreba, Zagreb 1990, 5—19.

»Palaeontologia Jugoslavica«

Sv. 39: *O. Sasch*, Cardiidae (Mollusca, Lamellibranchiata) Pontskog kata u Hrvatskoj, Zagreb 1990, 1—158.

»Prirodoslovna istraživanja 60 — Acta geologica«

Vol. 12/1: *M. Herak, D. Jamičić, A. Šimunić, J. Bukovac*, The northern boundary of the Dinarides, Zagreb 1990, 5—27.

»Prirodoslovna istraživanja 60 — Acta biologica«

Vol. 15/1: *K. Kostial, B. Kargačin, M. Blanuša i M. Landeka*, Effect of the age on hair/tissue ratios of ^{115m}Cd and ^{203}Hg in rats, Zagreb 1989, 1—7.

»Anali za šumarstvo«

Vol. 15/1: *I. Trinajstić i A. Krstinić*, Salix x savensis Trinajstić et Krstinić Hybr. nov. — Spontaneous hybird of taxons, S. Alba x S. fragilis x S. Caprea, Zagreb 1989, 1—16.

Spomenica preminulim akademicima

Sv. 51. Spomenica posvećena akademiku Josipu Rogliću. Urednik akad. M. Malez, Zagreb 1990, 31 str.

Sv. 54. Spomenica posvećena izvanrednom članu Berislavu Makjaniću. Urednik izv. član S. Krvavica, Zagreb 1990, 30 str.

Rukopisi u tisku i u pripremi za tisak

»Prirodoslovna istraživanja 60 — Acta biologica«

Vol. 15/2: *B. Čurčić*, O taksonomskom statusu predstavnika roda Roncocreagris Mahnert.

»Palaeontologia Jugoslavica«

Vol. 40: *V. Radulović*, Middle Jurassic Brachiopods of Laz (Yugoslav Part of the Carpato-Balcan Arch).

»Krš Jugoslavije«

Sv. 12/6: *S. Bahun*, Stupnjevi razvoja zaravni u dinarskom kršu.

Sv. 13/1: *O. Bonacci*, Hidrologija i vodni resursi malih kraških otoka jugoslavenskog dijela Jadranskog mora.

»Anali za šumarstvo«

Vol. 15/2: *A. Krstinić, N. Komlenović i M. Vidaković*, Selekcija klonova bijele vrbe (Salix alba L.) podesnih za uzgoj u mješovitim kulturama s crnom johom (Alnus glutinosa L. Gaert).

Vol. 16/1: *Z. Tomović*, Osjetljivost hibrida topola iz Sekcije Aigeiros na Dothiochiza populea Sacc. et Br.

»Prirodoslovna istraživanja 60 — Acta geologica«

Vol. 20/2: *Rozalija Mutić*, Korelacija kvartara istočne Slavonije na osnovi podataka mineraloško-petrografskih analiza (istočna Hrvatska, Jugoslavija).

Predavanja

Javno predavanje u Jugoslavenskoj akademiji u organizaciji Razreda za prirodne znanosti i Razreda za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti održao je prof. dr. Josef Zemann, član Austrijske akademije znanosti, pod nazivom »Cristal chemistry of magnesium carbonates and related compounds«.

Komemorativni sastanak

Komemorativni sastanak u spomen izvanrednog člana Stevana Milkovića održan je 27. prosinca 1990. u palači Akademije. O životu i radu preminulog člana govorio je izvanredni član Vlatko Silobrčić.

Odbori Razreda

U okviru Razreda za prirodne znanosti djeluju: Odbor za geotektoniku, Odbor za krš, Odbor za molekularnu biologiju i Odbor za geokemiju.

ODBOR ZA GEOTEKTONIKU

Analizirane su specifičnosti pojedinih geotektonskih pojasova Dinarida Hrvatske, osobito Epiadrijatika i Supradinarika. Određeni su kriteriji za postavljanje granice između Dinarida i panonskog predalpinskog strukturnog kompleksa. O tom je problemu publiciran jedan rad u »Acta geologica« (autori: M. Herak, D. Jamičić, A. Šimunić i J. Bukovac). Osim toga na međunarodnom simpoziju »Geodynamic evolution of the Pannonian Basin« podnesen je referat o predneogenskoj tektonskoj građi južnog ruba Panonske depresije.

ODBOR ZA KRŠ

Članovi Odbora raspravljali su o kontinuitetu izlaženja časopisa »Krš Jugoslavije«. Dva rada su predana, a u pripremi je više radova za tisak.

Težište znanstvenih istraživanja u kršu je definiranje slivova krških izvora i određivanje zona sanitarne zaštite krških izvora. Posebnu pažnju zaslužuju kompleksna hidrogeološka istraživanja na definiranju i zaštiti sliva jezera Vrana na otoku Cresu.

ODBOR ZA MOLEKULARNU BIOLOGIJU

Odbor se prvi put sastao 24. listopada 1989. godine, kada je izabrao predsjednika i tajnika Odbora (N. Škreb i Ž. Kućan). Tajnik je izradio plan rada, u kojem je navedeno da je glavni zadatak Odbora koordinacija rada na propagandi i organizaciji molekularne biologije u našoj republici. U namjeri da se to realizira, trebalo je provesti anketu o stanju molekularne biologije u nas. Analiza je izrađena nakon izrade upitnika koji je poslan svim zainteresiranima. Iz te analize je vidljivo da je prioritetni zadatak organizacija sveučilišnog Centra za molekularnu genetiku. Zbog toga je zaključeno da se odmah imenuje (izabere) interdisciplinarna komisija koja će voditi poslove oko Centra i koja bi izabrala direktora Centra. Kako je prema sporazumu od 30. siječnja 1989. godine Institut »Ruđer Bošković« organizator izgradnje spomenutog Centra, to je i on imenovao članove komisije

u koju su ušli i predsjednik i tajnik Odbora Akademije. Kako je i ovaj odbor u svom radu ocijenio da je organizacija Centra prioritetni zadatak, to je svoju aktivnost u daljnjem radu usmjerio na rad te interdisciplinarne komisije.

ODBOR ZA GEOKEMIJU

Na prijedlog Razreda za prirodne znanosti Predsjedništvo Akademije na sjednici od 13. siječnja 1990. osnovalo je Odbor za geokemiju. Na prvom sastanku Odbora, održanom dana 19. veljače, izrađen je tekst Poslovnika Odbora i izvršen izbor v. d. predsjednika akad. Ivana Jurkovića i v. d. tajnika dr. Ladislava Palinkaša, docenta RGN fakulteta. Na I. plenumu Odbora 19. ravnja 1990. verificirano je 80 znanstvenika i stručnjaka iz Hrvatske i drugih republika za redovite članove i prihvaćen tekst Poslovnika Odbora. Predsjedništvo Akademije je na sjednici od 2. srpnja 1990. odobrilo Pravilnik Odbora za geokemiju.

Osnovni je cilj Odbora za geokemiju okupljanje, zbog međusobne suradnje, znanstvenika i stručnjaka koji se bave geokemijom ili koriste geokemijske znanstvene metode i rezultate pri svojim znanstvenim istraživanjima u raznim znanstvenim područjima ili u razmatranju ekološke problematike.

Aktivnost članova Razreda izvan Akademije

Zoran Bujas. Izvještaj o radu prikazan je u okviru djelatnosti Laboratorija za proučavanje strukture i funkcije osjetnih organa.

Milan Herak objavio je knjigu »Geologija«, Školska knjiga, 5. izdanje, Zagreb 1990, 433 str.

Istraživački rad u toku: Tektogenetska istraživanja Dinarida Hrvatske.

Ivan Jurković objavio je: Rudne pojave između Kreševa i Deževica u srednjobosanskom rudogorju, Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Zbornik radova naučnog skupa »Minerali stijene, izumrli i živi svijet BiH«, Sarajevo 7—8. X. 1988, Sarajevo 1990. 19—35; Pliocenska ležišta limonita tip »meterize« u Trgovskoj gori, Hrvatska, Zbornik XII. kongresa geologa Jugoslavije, knj. III, Ohrid 1990, 1—13; Paragenetske karakteristike i način pojavljivanja nekih zlatonosnih bakarnih ležišta otoka Sumatre, Indonezija, *Geološki vjesnik*, 43, Zagreb 1990, 40; Željezna ležišta u rudnom području Kosna, Trgovska gora, Hrvatska, *Geološki vjesnik*, 43, Zagreb 1990, 36; Bakronosno ležište u sjevernoj Torađa provinciji, središnji Sulawesi (Indonezija), *Rudarsko-geološko-naftni zbornik*, 2, Zagreb 1990, 41; In memoriam Božidaru Zalokaru, *Geološki vjesnik*, 43, Zagreb 1990, 2.

U 1990. g. prisustvovao je ovim znanstvenim skupovima: XII. kongres geologa Jugoslavije, Ohrid, 2—6. X. Održao predavanje »Pliocenska ležišta limonita tip 'meterize' u Trgovskoj gori, Hrvatska«; Geodynamic evolution of the Pannonian basin, International symposium organized by Academies of sciences and arts of Yugoslavia (Beograd, Zagreb, Novi Sad) and Hungary (Budapest), 18—20. X. 1990, Beograd; International geological correlation program No. 287, meeting No. 2 (Correlation of mesozoic-tertiary bauxites and related paleokarst in the Tethyan Realm), 25—29. X, Itea — Athens; International colloquium in honor of S. R. Janković, Faculty of mining and geology, University of Beograd, 6. XI, Beograd; u Hrvatskom geološkom društvu zajedno s I. Draičević održao predavanje »Ležišta boksita u Brazilu«, ožujak 1990; za simpozij u Strasbourgu, Francuska (24—28. III. 1991) koji organizira European union of geosciences prijavio predavanje: »Gold and silver mercurian tetrahedrite province of the central Bosna«.

Istraživački rad u toku: nastavak rada na projektu »Komparativna studija metalogenih područja Hrvatske te Bosne i Hercegovine paleozojske starosti«. Znanstvena obrada rezultata istraživanja rudnih ležišta i pojava iz Burme, Egipta, Tunisa, Venezuele, Indije, Pakistana, te priprema za tisak u časopisima.

Zdravko Lorković objavio je: The butterflies chromosomes and their application in systematic and phylogeny, u: O. Kurdna, Butterflies of Europe, Vol. 2, Aula-Verlag, Wiesbaden 1990, 332—396; Der Karyotypus una die reproduktiven Beziehungen des Taxon balcana Lorković 1968. zu Pieris napi Linnaeus 1758. und P. pseudorapae Verity 1908 (Lepid., Pieridae), *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine*, Prirodne nauke, Nova serija, br. 28, 1990, 155—175.

Nastavlja u 1989. godini započeta terenska i eksperimentalna istraživanja već dvogodišnjeg udomaćenja migratorne vrste *Colias erate Esper* (doprijevši dolinom Drave već do Austrije), te ispitivanje hibridizacije s *C crocea* kao mogućeg tumačenja neobično velikog polimorfizma te vrste. S tim u svezi održan referat na XX. skupu Jugoslavenskog entomološkog društva od 9. do 13. rujna 1990. u Puli.

Povodom 90. obljetnice života dodijeljena mu je plaketa »Dies academicus 1669—1989« rektora Sveučilišta u Zagrebu. Dobio je plaketu grada Zagreba i izabran je za počasnog predsjednika Hrvatskog etnomološkog društva u Zagrebu.

Vladimir Majer sudjelovao je na znanstvenom skupu »Geodynamic evolution of the Pannonian basin«, Beograd, 18—20. XI. 1990. Organizatori SANU i suorganizatori JAZU, Akademija nauka i umjetnosti Vojvodine i Mađarska akademija nauka.

Istraživanje u toku: istraživanje mezozojskih i kenozojskih magmatskih kompleksa Jugoslavije, a završena su osnovna istraživanja tih stijena u Hrvatskoj.

Davor Miličić objavio je: (u suradnji s *Dj. Subašić, G. Rusak)* Virus mozaika krastavca izdvojen iz paprike (Capsicum annum L.) u BiH, *Acta botanica Croatica*, 49, 1990, 7—12.

U toku je proučavanje biljnih virusa i njihova djelovanja na razvoj i rast biljaka.

Stjepan Šćavničar objavio je: (u suradnji s *T. Balić Žunić, G. Molin)* Crystal structure of prehnite from Komiža *Eur. J. Mineral.*, 2, 1990, 731—734.

Kongresno saopćenje u suradnji sa *S. Međimorec*, Magmatiti Komiže, XII. kongres geologa Jugoslavije Ohrid, listopad 1990.

Tijekom 1990. godine nastavljena su kristalostrukturna istraživanja zeolita, filosilikata, barijskih silikata sulfida i sulfosoli.

Nikola Škreb objavio je: Transferrin enhances lentoid differentiation in rat egg cylinders cultivated in a chemically defined medium (u suradnji s *F. Bulić-Jakuš G. Jurić-Lekić* i *A. Švajger), Int. J. Dev. Biol.* 34, 1990, 275—279.

Istraživanje u toku: u Laboratoriju Zavoda za biologiju Medicinskog fakulteta izradio je prije nekoliko godina tehniku uzgoja mladog štakorskog zametka prema tehnici uzgajanja organa. Sada je sa suradnicima primijenio kemijski definiran medij kako bi se mogli analizirati uvjeti rasta i diferencijacije u kulturi in vitro. Takvom se tehnikom ispituje utjecaj poznatih fizioloških faktora na rast i diferencijaciju štakorskog zametka: transferin, retinska kiselina, beta-azacitidin i neuralni faktor rasta (N GF).

Mirko Vidaković. Istraživački rad u toku: čuvanje genofonda važnijih vrsta šumskog drveća autohtonog u Hrvatskoj. Nastavak rada na podizanju živog arhiva šumske trešnje. Rad na selekciji plus stabala hrasta lužnjaka i njihovom generativnom i vegetativnom razmnožavanju.

Nagrada IUFRO za dugogodišnji rad na međunarodnim i istraživačkim aktivnostima u toj organizaciji.

Zvonimir Devidé predao je u tisak (u suradnji s *N. Ljubešić, M. Wrischer),* Chromoplasts — the last stages in plastid development, *Ins. J. Dev. Biol.*

Istraživački rad u toku: interferometarsko-mikroskopska istraživanja diobe plastida i stanica tijekom razvoja mahovina u mikrokulturama uz kontinuirana opažanja *in vitro.*

Dana 29. svibnja 1990. Jugoslavensko društvo za biljnu fiziologiju dodijelilo mu je priznanje za znanstveni i pedagoški rad u području biljne fiziologije, te za višegodišnji rad u društvu.

Velimir Kranjec nastavlja istraživanja dubinsko-geoloških i neotektonskih odnosa unutar jugoslavenskog dijela Panonskog bazena i podmorja Jadrana.

Dušan Klepac objavio je: Growth and Yield of Mediterranean Forests, Xania (Kreta), Zagreb 1990, 92 str. (predavanje na postdiplomskom studiju Internacionalnog instituta za poljoprivredu i šumarstvo Xania od 3. do 15. XI. 1990); Kako se razvija šumarstvo u Italiji, *Šumarski list,* 1/2, Zagreb 1990, 87—103.

Istraživački rad u toku: šumsko uzgojni tretman, valorizacija i infrastruktura u zaštićenim šumskim objektima, te dendrometrijska istraživanja u šumama Spačve.

Odlikovan je Zlatnom plaketom »Slavonske šume« u Vinkovcima.

Andrija Kaštelan objavio je: *M. Dumić, Lj. Brkljačić, P. W. Speiser, E. Wood, C. Crawford, V. Plavšić, M. Baničević, S. Radmanović, A. Radica, A. Kaštelan,* and *M. I. New,* An update on the frequency of nonclassical 21-hydroxylase deficiency in the Yugoslav population, *Acta Endrocrinologica* (Copen), 122:703—710, 1990; *V. Balog, V. Mezulić V. Kerhin-Brkljačić* and *A. Kaštelan,* The International Cell Exchange Program: One laboratory analysis, *Period. biol.,* 92:168—170, 1990; *R. Žunec, H. Blanche, J. Dausset* and *A. Kaštelan,* Construction of a map of the short arm of human chromosome, 6, *Period. biol.,* 92:160—161, 1990; *K. Karaman-Kraljević, V. Štambuk* and *A. Kaštelan,* A prospective study on the etiology of uveitis *Current Eye Research,* Vol. 9, Suppl. 1990; *I. Đurinović-Bello, M. Hadžija and A. Kaštelan,* The inheritance model of the ability to produce specific cytotoxic lymphocytes and antibodies directed against pancreatic beta cells in insulin dependent diabetes mellitus patients and their healthy siblings, European Federation of immunological sciences, 10th Meeting, Edinburgh, 10—12. IX. 1990, Book of Abstracts, 11a—24; *M. Dumić, J. Ille, Lj. Brkljačić, V. Plavšić, A. Dražančić, M. Baničević, S. Radmanović, B. Filipović, E. Suchanek, A. Kaštelan,* Prenatalna dijagnostika kongenitalne adrenalne hiperplazije zbog nedostatka enzima 21-hidroksilaze, *Lij. vjes.,* 9—10:312—317, 1990.

Kongresna priopćenja: *Z. Grubić, V. Kerhin-Brkljačić, E. Čečuk-Jeličić A. Kaštelan, I. Jajić,* Ankylosing spondylitis (AS) and HLA—B27 in 159 families, International Symposium HLA in Medicine, 22—25 October, 1989, Athens, Greece; *E. Čečuk-Jeličić, V. Kerhin-Brkljačić, Z. Grubić, A. Kaštelan, B. Labar,* Immunogenetic relations in families of patients who are possible recipients ob bone marrow, International Symposium HLA in Medicine, 22—25 October, 1989, Athens, Greece; *Lj. Brkljačić, M. Dumić, V. Plavšić, A. Kaštelan, M. Baničević, S. Radmanović, M. Kočeva, B. Bojević, V. Dučić, C. Kržišnik,* Genetic differences between the salt-wasting and simple virilizing forms of congenital adrenal hyperplasia in Yugoslav population, 2nd European Congress of Endocrinology, 1—6 July, Ljubljana; *I. Humar, Lj. Brkljačić, R. Žunec, A. Kaštelan,* Reduction of IgM antibodies with DTT in sera of patients for renal transplantation, Alps-Adria Immunology and Alergology Meeting, Opatija, October 14—17, 1990; *Lj. Brkljačić, R. Žunec, I. Humar, V. La-*

tin, A. Kaštelan, HLA typing of fetal lymphocytes obtained by chordo centesis — clinical application, Alps-Adria Immunology and Allergology Meeting, Opatija, October 14—17, 1990; *A. Kaštelan, V. Kerhin-Brkljačić, I Humar, S. Pavlović, M. Marekovič,* Transplantacijski program u Hrvatskoj — sadašnje stanje, II. kongres urologa Jugoslavije 3—6. X. 1990, Zagreb; *I. Humar, Lj. Brkljačić, R. Žunec, Z. Marekovič, A. Kaštelan,* Uklanjanje IgM antitijela nakon tretmana s DTT iz seruma bolesnika na listi čekanja za transplantaciju bubrega, II. kongres urologa Jugoslavije, 3—6. X. 1990, Zagreb; *R. Turk, Z. Puretić, J. Pasini, Z. Marekovič, A. Kaštelan,* Vrednovanje testova specifično citotoksičnih limfocita i specifičnih antitijela u pogoršanoj funkciji presađenog bubrega, II. kongres urologa Jugoslavije, 3—6. X. 1990, Zagreb; *M. Vidović, J. Pasini, Z. Marekovič, I. Gjaić-Broz, A. Smetiško, A. Kaštelan,* Izvještaj o transplantacijskoj aktivnosti klinike za urologiju, II. kongres urologa Jugoslavije 3—6. X. 1990, Zagreb; *Z. Grubić, V. Kerhin-Brkljačić, E. Čečuk-Jeličić, A. Kaštelan, I. Jajić, S. Pavlović,* Ankylosing spondylitis (AS) and HLA—B27 in 159 families, VIIIth Symposium of the European Society of Osteoarthrology, Dubrovnik 11—14. IX. 1990.

Istraživački rad u toku: klinička transplantacija bubrega, srca i koštane moždine — imunološki i imunogenetski aspekti; struktura gena HLA i genetskih defekata u nasljednim metaboličkim bolestima.

Krista Kostial — Šimonović objavila je: *K. Kostial, B. Bargačin, M. Blanuša, M. Landeka,* Location of mercury, cerium and cadmium in the gut of suckling and weaned rats, *Period. biol.,* 91, 1989, 321—326; *M. Piasek, K. Kostial,* Exposure to lead and blood pressure in adult and perinatally exposed rats, *Environ. Geochem. Health,* 12, 1990, 239—245; *M. Blanuša, M. Piasek, K. Kostial,* Effect of lead on bone parameters, Environmental Contamination, 4th International Conference, Barcelona, CEP Consultants Ltd., Edinburgh 1990, 496—498; *B. Kargačin, R. Arežina, K. Kostial,* The effect of age on the efficacy of dimercaptosuccinic acid for cadmium in rats, CEP Consultants Ltd., Edinburgh 1990, 480—482; *M. Piasek, K. Kostial,* Reproductive performance in rats perinatally exposed to lead, Environmental Contamination, 4th International Conference, Barcelona CEP Consultants Ltd., Edinburgh 1990, 496—498; *K. Kostial, M. Blanuša, T. Maljković, B. Kargačin, M. Piasek, D. Kello, B. Momčilović,* Age and sex influence the metabolism and toxicity of metals, Seventh International Symposium on Trace Elements in Man and Animals — TEMA—7, Dubrovnik 1990, Abstracts, 27; *B. Kargačin, R. Arežina, K. Kostial,* The influence of age on the effect of new chelating agents, dithiocarbamate analogs for reducing cadmium retention in rats, *ibid.,* 131; *B. Kargačin, M. Blanuša, R. Arežina, K. Kostial,* The influence of chelation therapy with dithiocarbamate analogs on trace element concentrations (Zn, Cu, Fe, Mn) in rats, *ibid.,* 132; *R. Arežina, B. Kargačin, K. Kostial,* The effect of oral chelation therapy with DMPS, DMSA and ZnDTPA on ^{203}Hg retention in rats, *ibid.,* 132; *M. Piasek, M. Blanuša, T. Maljković, K. Kostial,* Liver iron after lead exposure of mother and pup rats, *ibid.,* 114; *T. Maljković, K. Kostial,* Effect of fasting on acute oral metal toxicity in growing rats, *ibid., 116; M. Piasek, K. Kostial,* Comparison of the reproductive success in male and female rats exposed to lead, 23rd International Congress on Occupational Health, Montreal 1990, Book of Abstracts, 587; *K. Kostial, B. Kargačin,* Methods for decreasing ^{203}Hg retention in relation to age and route of exposure, Symposium on Advances in Mercury Toxicology, Tokyo, Japan, Abstracts, 15; *M. Blanuša, T. Maljković, M. Piasek, K. Kostial,* Metabolizam toksičnih metala i radionuklida, 70 godina kemijsko-tehnološkog studija Tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: susret generacija. Pozvana predavanja i sažeci radova, Zagreb 1990, 373.

K. Kostial-Šimonović bila je pozvani predavač: na simpoziju »Advances in Mercury Toxicology«, Tokyo, Japan, kolovoz 1990; Symposium on the Bioavailability

and Dietary Uptake of Lead, Chapel Hill, USA, rujan 1990; 5th Teisinger's Day on Industrial Toxicology, Prag, lipanj 1990; Seventh International Symposium on Trace Elements in Man and Animals — TEMA—7, Dubrovnik, svibanj 1990.

Istraživački rad u toku: metabolizam i učinak nekih metala u odnosu na dob; unapređenje terapije interne kontaminacije radionuklidima.

Slavko Krvavica objavio je knjigu: Patofiziologija, drugo obnovljeno izdanje (stručni redaktori: Stjepan Gamulin, Matko Marušić i Slavko Krvavica), Jumena, Zagreb 1990, 1191 str.

Nastavlja istraživanje nazočnosti i rasprostranjenosti enzima sukcinat dehidrogenaze u Metastrongylus apri (Nematoda).

Željko Kućan objavio je: *I. Rubelj, I. Weygand-Đurašević* and *Ž. Kućan,* Evidence for two types of complex formed by yeast tyrosyl-tRNA synthetase with cognate and non-cognate tRNA, *Eur. J. Biochem.,* 193, 1990, 783—788; *I. Weygand-Đurašević, I. Rubelj, T. Naranđa, N. Pešić, S. Vikić-Topić, S. Sever, I. Kućan, M. Plohl* and *Ž. Kućan,* Factors determining the specificity of yeast tRNA Tyr interactions with tyrosyl-tRNA synthetase and with ribosomes, *Italian Biochemical Society Transactions,* 1, 1990, 36.

Nastavljena su istraživanja uloge transfer-ribonukleinskih kiselina (tRNA) u procesu čitanja genetičke šifre. Otkrivene su dvije vrste kompleksa, što ih jedan od ključnih enzima u čitanju genetičke šifre, tirozil-tRNA-sintetaza, stvara s molekulama tRNA: prvi, nespecifični, u kojem je partner bilo koja tRNA, i drugi, visoko specifičan i stabilniji od prvoga, u kojem je partner sintetazi samo pripadna (tj. tirozinska) tRNA.

Milan Meštrov objavio je: Ekologija — sadržaj i domet, *Život i škola,* 39/3, 1990, 267—278.

Kongresna priopćenja: *M. Kerovec,* and *M. Meštrov,* Favorability of populations of macroinvertebrates of artificial substrates for determination of water pollution, Abstracts, V. international congress of ecology, august 23—30, 1990, Yokohama; *M. Meštrov,* and *M. Kerovec,* Anthropogen relictness in ecosystems of Yugoslavia, Abstracts, V. international congress of ecology, august 23—30, 1990, Yokohama.

Istraživački rad u toku: struktura biocenoza i trofija površinskih i podzemnih voda.

Vlatko Silobrčić objavio je: *H. D. Suit, S. Rockwell, A. Zietman, V. Silobrčać, E. A. Porter, J. Ramsay, R. Sedlacek,* Quantitative transplantation assays of the rat rhabdomyosarcoma BA1112 isografts into the WAG/Rij Y rat and xenotransplantation into the athymic NCr (nu/nu) nude mice, *Eur. J. Cancer, Clin. Oncol.,* 25:1463—1466, 1989; *V. Silobrčić, A. Zietman, J. Ramsay, H. Suit, R. Sedlacek,* Residual immunity of athymic NCr/Sed nude mice and the xenotransplantation of human tumors, *Int. J. Cancer,* 45:325—333, 1990; *V. Silobrčić, H. Suit,* Innate cellular immunity in athymic nude NCr/Sed mice, *Period. biol.,* 92:62—63, 1990; *L. Šuman, V. Silobrčić,* Different rejection-rate of parental H—Y allografts transplanted to Fl females, *Period biol.,* 92:161—162, 1990; *V. Silobrčić,* Stanje i mogućnosti imunoterapije, u: Klinička imunologija u nas (D. Dekaris i F. Čulo urednici), Naprijed, Zagreb 1990, 533—546; *V. Silobrčić, D. Rukavina,* Imunologija u ginekologiji i opstetriciji, u: Ginekologija i perinatologija (A. Kurjak urednik), Naprijed, 1989, 553—566.

Istraživački rad u toku: nastavio je istraživanja imunomodulacije i imunoterapije tumora primjenom peptidoglikanskoga monomera iz Brevibacterium divaricatum. Završio je istraživati ostatnu imunost u miševa NCr/Sed. Istraživao je imunoreakciju na H—Y—antigene. Bavio se pitanjima procjene kvalitete znanstvenih časopisa.

Dragutin Skoko objavio je: *D. Skoko, E. Prelogović,* Geološki i seizmološki podaci potrebni za određivanje maksimalnih magnituda potresa, *Geološki vjesnik,* 42, 1989, 287—299; *D. Skoko,* Pregled aktivnosti Geofizičkog zavoda u Zagrebu i razvoja geofizike u Hrvatskoj. »Sveučilište u razvoju znanosti od 1669. do danas«, Sveučilište u Zagrebu, Zbornik sa znanstvenog simpozija »Sveučilište u razvoju znanosti«, Zagreb, listopad 1989, 1990, 71—73.

Nastavlja rad na znanstvenom projektu »Fizikalni procesi u Zemljinoj kori«.

Stjepan Bahun nastavio je rad na istraživanju geološke uvjetovanosti postanka krške morfologije i nastavlja tektonska istraživanja u vezi s dinamikom podzemnih voda u kršu.

Zvonimir Krulc objavio je: Osvrt na geološku građu i električnu otpornost tla za potrebe racionalnog projektiranja i izvođenja uzemljivačkog sustava, *Elektronika,* 32 (1989), Zagreb 1989, 269—272; Opasna i ćudljiva munja — neke važne spoznaje i pouke za zaštitu, *Energija,* 38 (1989), Zagreb 1989, 431—435.

Istraživački rad u toku: suradnja u znanstvenom projektu »Razvoj i usavršavanje metoda geofizičkih istraživanja«. Proučavanje električnih i elektrokemijskih svojstava tla za potrebe uzemljivanja i zaštite od korozije uzemljivačkih i drugih instalacija. Proučavanje ugroženosti od udara munje — posebno sa stajališta električne vodljivosti odnosno otpornosti tla.

Branko Kurelec objavio je: *B. Kurelec, A. Garg, S. Krča,* and *R. C. Gupta,* DNA adducts as biomarkers in genotoxic risk assessment in the aquatic environment, *Mar. Environ. Res.,* 28, 1990, 317—321; *H. C. Schroeder, Z. Kljajić, B. E. Weiler, M. Gašić, G. Uhlenbruck, B. Kurelec* and *W. E. G. Mueller,* The galactose-specific lectin from the sponge Chondrilla nucula displays anti-human immunodeficiency virus activity in vitro via stimulation pf the (2-, — 5-,) oligoadenylate metabolism, *Antiviral Chemistry & Chemotherapy,* 1, 1990, 99—105; *B. Kurelec, M. Chacko,* and *R. C. Gupta,* Postlabelling analysis of carcinogen-DNA adducts in mussel (Mytilus galloprovincialis). In: Carcinogenic, Mutagenic, and Teratogenic Marine Pollutants: Impact on Human Health and the Environment, *Advances in Applied Biotechnology Series,* Vol. 5, Gulf Publishing Company, Houston 1990, 129—139; *A. Robitzki, H. C. Schroeder, D. Ugarkovic, Y. Kuchino, B. Kurelec, V. Gamulin,* and *W. E. G. Mueller,* Regulated expression and phosphorilation of the 23—26—kDa ras protein in the sponge Geodia cydonium, *Eur. J. Biochem.,* 192, 1900, 499—506; *B. Kurelec, A. Garg, S. Krča,* and *R. C. Gupta,* DNA adducts in marine mussel Mytilus galloprovincialis living in polluted and unpolluted environments. In: Biomarkers of Environmental Contamination, Eds.: J. F. McCarthy and L. R. Shugart, Chapter 12, Lewis Publishers, Boca Raton, Florida 1990, 217—227.

U toku je rad na daljem upoznavanju mehanizma »multidrug resistance« (MDR), i to prepoznavanja ekspresije mdrl gena detekcijom njegova produkta glikoproteina P170 upotrebom Western blot tehnike, te kvantifikativnog mjerenja ekspresije odgovarajuće mRNA s pomoću Norther blot i slot-blot tehnike. Usporedo se obavljaju i *in vivo* eksperimenti koji trebaju pokazati funkciju MDR u riba i školjaka izloženih kancerogenim ksenobioticima.

Antun Magdalenić objavio je: Podzemna voda na otoku Unije, *Pomorski zbornik,* 28. Rijeka 1990, 583—591.

Istraživački rad u toku: nastavljaju se hidrogeološka istraživanja na području Istre. Utvrđene su zone sanitarne zaštite ponora Čiže i akumulacije Butoniga. Praćenje dinamike toka podzemne vode od ponora Čiže do izvora Gradole prilikom kontinuiranog ulijevanja vode iz akumulacije Butoniga u ponor Čiže. Priprema za tisak navedenih radova.

Borislav Petz završio je istraživanje o eventualnoj povezanosti između »stupnja uvjerenja« u točnost odgovora i količine riskiranja ispitanika pri davanju odgovora u testovima znanja. Rezultati su obrađeni i pripremaju se za tisak. Provjerena je stabilnost (pouzdanost) sedam različitih indeksa za procjenu riskiranja u testovima znanja. Provjera je provedena na drugoj skupini ispitanika. Rezultati su obrađeni i pripremaju se za tisak. Eksperimentalno je ispitano koliko puta ispitanici doživljavaju većim predmet kada ga gledaju kroz uređaj s poznatim povećanjem. Dobiveni rezultati predstavljaju jedan dosadan neuobičajen dokaz za fenomen »konstantnosti veličina«. Statistička obrada je završena, materijal se priprema za tisak.

Josip Potočanac. Šest poduzeća bivšeg PIK Vinkovci i Poljoprivredna stanica Vinkovci osnovali su grupaciju koja financira nastavak radova iz kojih su nastale sorte Zrinka, Zagi 87 i Ivane. U 1990. je na tom programu obavljano sljedeće: koristeći reselekciju, kao selekcijsku metodu, obavlja se izbor novih genotipova. Tako je iz sorte Zrinke izabrano 5 linija, iz Zagi 87 3 linije, a iz Ivane 6 linija. One se paralelno ispituju i umnažaju. Za sprečavanje degeneracije, te očuvanje originalnosti i potencijala rodnosti navedenih triju sorti koristi se klasična genetsko-sjemenarska metoda izbora 2000 tipičnih klasova, sjetvi klas/red i tzv. negativna selekcija. Preostali redovi se skupa požanju. Dobiveno sjeme je originalna SE-a.

U makropokusima Hrvatske sorte Zrinka i Zagi 87 po urodu zrna na ha. zauzele su 1. i 2. mjesto među 60 ispitivanih sorti.

Suradnja s »Agroposavinom«, Ivanićgrad je nastavljena i u 1990, na istom programu, iskazanom već u 1989.

U 1990. sudjelovao na sljedećim savjetovanjima: Republičko stručnoznanstveno savjetovanje o ratarskoj proizvodnji Hrvatske u 1989, veljača 1990, Pula; Republičko stručnoznanstveno savjetovanje o osobinama najnovijih sorti pšenica, a prezentiranih u istraživanjima makropokusa pšenice Hrvatske, lipanj 1990, Kutjevo, te Republičko znanstvenostručno savjetovanje tj. analiza proizvodnje pšenice u Hrvatskoj u 1990, rujan 1990, Privredna komora Hrvatske, Zagreb.

Zoltan Racz objavio je: Hidropedološka problematika stacionarnih istraživanja za potrebe intenzivne ratarske proizvodnje. Referat podnijet na savjetovanju o aktualnim pitanjima ratarske proizvodnje i održavanja melioracijskih sustava u slivu »Karašica—Vučica««, D. Miholjac. Predano u tisak, »Zemljište i biljka«, Beograd 1990; Hidropedološke karakteristike slivnih područja Like i Gacke. Pripremljeno za monografiju »Tla Gorske Hrvatske«, pod uredništvom A. Škorića, 1990; *M. Bogunović, A. Škorić, Z. Racz, Ž. Vidaček,* Vertic Soils as Factor of Productivity of the Agro-ecological System of the Sava River Basin. Conference Invitation Form. Slovak Scientific and Technical Societies Union, Bratislava, 22—25. X. 1990.

Branko Sokač objavio je: Cylindroporella bradarici n. sp. (Calcareous Algae; Dasycladales) from the Albin of the Dinaric Karst area, *Geološki vjesnik,* 43, Zagreb 1990, 1—6.

Nastavlja istraživanja fosilnih vapnenačkih algi (Dasycladacea) iz jurskih naslaga Hercegovine i Dalmacije. U pripremi je rad s opisom nove vrste roda Salpingoporella in cenomana otoka Brača.

Tomislav Šegota objavio je: *Č. Benac, T. Šegota,* Potopljena ris-virmska abrazijska terasa u podmorju ispred Rijeke, Hrvatska, *Geološki vjesnik,* 43, Zagreb 1990, 43—51.

Nastavak rada na projektu o klimi Zagreba. Pri kraju je rad o amplitudama temperature zraka. Dovršava rad o holocenskoj promjeni razine Jadranskog mora i njen utjecaj na razmještaj arheoloških i nekih drugih pokazatelja.

Dubravko Timet objavio je: *Z. Klinar, D. Timet,* O starosti pilića u kojoj involuiraju enzimski sustavi glukoneogeneze, *Veterinarski arhiv,* 59/6, Zagreb 1989, 329—337; *D. Emanović, D. Timet, M. Herak, Z. Stojević, P. Kraljević,* Effect of different cations on phosphate absorption in the bovine stomach, *Veterinarski arhiv,* 60/5, Zagreb 1990 (u tisku); *D. Timet, Z. Stojević,* Interrelations of calcium and magnesium absorption in the chicken's caeca, *Veterinarski arhiv,* 60/5, Zagreb, 1990 (u tisku).

Nastavljena su istraživanja utjecaja iona aluminija i željeza (Fe^{II} i Fe^{III}) u sadržaju na resorpciju kalcija u pojedinim odjeljcima složenog želuca goveda. Nastavljena su istraživanja utjecaja omjera Ca/P u sadržaju na resorpciju magnezijevih iona u pojedinim odjeljcima složenog želuca goveda.

Josip Tišljar objavio je: Postsedimentne dolomitizacijske breče u jurskim plitkomorskim karbonatnim sedimentima Malog Alana na južnom Velebitu, *RGN zbornik,* 2, Zagreb 1990, 87—98; *N. Raškaj, J. Tadej, J. Tišljar, E. Levašić,* Razvoj transgresivnih litofacijesa u bušotini Đeletovci-38 naftnog polja Đeletovci (istočna Slavonija), XII. kongres geologa Jugoslavije, knj. 1, Stratigrafija, sedimentologija, paleontologija, Ohrid 1990, 291—302.

U toku je nastavak kompleksnih sedimentoloških i petroloških istraživanja ritmičnosti i cikličnosti sedimentacije na karbonatnoj platformi u području Istre i Velebita, kao i istraživanja za potrebe izrade »Vodiča ekskurzija«, 2. internacionalnog simpozija o jadranskoj karbonatnoj platformi. Nastavlja se i privodi se kraju rukopis i oprema knjige »Sedimentne stijene« koja bi trebala biti tiskana u toku 1991. godine.

IV. RAZRED

ZA MEDICINSKE ZNANOSTI

Organizacija i sastav

Koncem godine Razred je imao 9 redovnih, 10 izvanrednih, 18 dopisnih članova i 12 članova suradnika.

Redovni članovi: Tihomil Beritić, Ljubomir Čečuk, Sergej Forenbacher, Nenad Grčević, Drago Ikić, Radovan Ivančić, Ivo Padovan, Zvonimir Pavišić i Eugen Topolnik.

Izvanredni članovi: Slavko Cvetnić, Dragan Dekaris, Jelena Krmpotić-Nemanić, Sead Midžić, Ivan Prpić, Ivo Ruszkowski, Mladen Sekso, Šime Spaventi, Marko Šarić i Teodor Wikerhauser.

Dopisni članovi: Khaël Michele Arslan, Nikolaj Nikolajevič Blohin, Edhem Čamo, Jean Dausset, Mirko Dražen Grmek, Birgitte Haeger-Aronsen, Niels Jerne, Hilary Koprowski, Vladimir Luetić, Radovan Medved, Janez Milčinski, Gojko Nikoliš, Isidor Papo, Nikola Peršić, Stanley Plotkin, Paško Rakić, Fedor Valić i Božidar Vrhovac.

Članovi suradnici: Jelena Aurer-Koželj, Biserka Belicza, Ivo Čikeš, Filip Čulo, Theodor Dürrigl, Hrvoje Gomerčić, Mladen Hajsig, Ivo Jelčić, Živko Kulčar, Željko Maričić, Marko Pećina i Mladen Štulhofer.

Na izbornoj skupštini Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 17. svibnja 1990. godine izabran je za redovnog člana Ljubomir Čečuk, za izvanrednog člana Ivan Prpić, za dopisne članove Birgitte Haeger-Aronsen, Vladimir Luetić, Stanley Plotkin, Paško Rakić i Božidar Vrhovac i za članove suradnike Hrvoje Gomerčić i Marko Pećina.

Dužnost tajnika Razreda obavljao je akademik *Ivo Padovan*, a zamjenik tajnika bio je akademik *Sergej Forenbacher*.

Održano je 8 redovitih sjednica i 5 sjednica Znanstvenog vijeća za medicinske znanosti.

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

Znanstvenoistraživački rad i djelatnost članova Razreda unutar Akademije odvijaju se na temelju osnovnog programa Jugoslavenske akademije, sredstava za znanstvenoistraživački rad osiguranih od SIZ-a znanosti Republike Hrvatske i

sredstava za znanstvenoistraživački rad članova Jugoslavenske akademije koji nisu u radnom odnosu, a u okviru znanstvenih jedinica koje djeluju unutar Razreda ili bivšeg Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije.

Iz sredstava za znanstvenoistraživački rad osiguranih od SIZ-a znanosti Republike Hrvatske odobrena su sredstva za ove projekte: »Patofiziološka istraživanja RDS odnosno ARDS« — voditelj projekta akad. T. Beritić; »Primjena rekombinantnog humanog interferona u liječenju tumora, onkogena i faktora rasta« — voditelj projekta akad. D. Ikić.

Od svibnja mjeseca 1990. g. SIZ znanosti Republike Hrvatske prihvatio je financiranje znanstvenoistraživačkog projekta »Rječnik medicinskog (humanog i veterinarskog) nazivlja«. Nosilac projekta je Jugoslavenska akademija i Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a suizvođač Jugoslavenski leksikografski zavod »Miroslav Krleža«. Voditelj istraživanja projekta je akad. I. Padovan, a za objavljivanje edicije ujedno je i glavni urednik. Rad na projektu planiran je za razdoblje 1990—1992. godine. Na projektu surađuje 53 istraživača.

Nastavljena je i dugogodišnja suradnja s Istraživačkim centrom za medicinu i psihologiju prometa, Institutom za medicinska istraživanja i medicinu rada, te s Kliničkom bolnicom »Dr. Mladen Stojanović«, koje su suradne ustanove Razreda.

U okviru suradnje Razreda i medicinskih razreda i odjela jugoslavenskih akademija održana su dva predavanja u Jugoslavenskoj akademiji u organizaciji Razreda na kojima su predavači bili akad. Vladimir Kanjuh iz SANU i akad. Grujica Žarković iz ANU BiH.

Izv. član I. Ruszkowski sudjelovao je na simpoziju »Ozljede glave i vrata« održanom 11. i 12. listopada 1990. g. u Slovenj Gradecu u organizaciji Slovenske akademije znanosti in umetnosti s referatom pod naslovom »Biomehanički pristup ozljedama vratne kralješnice«.

Članovi Razreda redovito su sudjelovali u radu mnogobrojnih međuakademijskih odbora iz medicinskih znanosti i o njihovoj aktivnost obavještavali Razred.

U okviru međunarodne suradnje neki su članovi Razreda sudjelovali u radu »XIV. jugoslavensko-talijanskih medicinskih dana« koji su ove godine održani u Pescari od 15. do 17. studenoga. Predavanja su održali B. Belicza, član suradnik, te izv. članovi D. Dekaris, S. Midžić, V. Silobrčić i M. Šarić. Tom prigodom je izv. član D. Dekaris u ime Akademije predao prof. Linu Busincu medalju za zasluge na području alergologije i imunohistologije kao i za znatan doprinos razvijanju prijateljstva između jugoslavenskih i talijanskih znanstvenika.

Znanstveno vijeće za medicinske znanosti raspravljalo je na svojim sjednicama o izvještajima o radu na projektima financiranim od SIZ-a znanosti Republike Hrvatske. Ujedno su se iznosila i mišljenja o unapređivanju znanstvenih radnika istaživačkih jedinica u nadležnosti Znanstvenog vijeća za medicinske znanosti.

Izdavačka djelatnost

Prihvaćeni su sljedeći rukopisi na sjednicama Razreda:

3. sjednica, 14. ožujka 1990.

— *Z. Ferić,* Znanstvene osnove i ostvarenja u proizvodnji prasadi u beljskom svinjogojstvu, za ediciju »Anali« Zavoda za znanstveni rad Jugoslavenske akademije — Osijek, recenzent prof. dr. I. Karađole.

— *B. Belicza i A. Szabo,* Zdravstvene prilike u kotaru Đakovo u drugoj polovici 19. stoljeća, za Zbornik radova znanstvenog skupa »Đakovo 750 godina«, recenzent izv. član I. Ruszkowski.

5. sjednica, 20. lipnja 1990.

— *M. Rašić i B. Slamniku,* Naša iskustva u liječenju perceptivnih oštećenja sluha Trentalom, za ediciju Centra za znanstveni rad JAZU — Vinkovci, recenzent akad. I. Padovan.

— *I. Prpić i suradnici,* Mastalgija i nodularna dojka, za ediciju »Rad«, recenzent izv. član I. Prpić.

6. sjednica, 26. rujna 1990.

— za ediciju »Rad«, recenzent akad. D. Ikić:

— *Z. Perošević, Lj. Drezgić i Z. Veličković,* Neke epidemije morbila u vakcinisanoj sredini i

— *Lj. Drezgić, Z. Perošević, Z. Veličković, M. Spasić i B. Tiodorović,* Rezultati ispitivanja obuhvata dece i omladine vakcinacijom protiv morbila.

— *J. Rašić i D. Mirić,* Reumatske bolesti i psihogena nadgradnja u radnika kojima nije prihvaćena predložena invalidnost, za ediciju Centra za znanstveni rad JAZU — Vinkovci, recenzent dopisni član N. Peršić.

7. sjednica, 21. studenoga 1990.

— *V. Dugački,* Medicinsko nazivlje u rječniku dubrovačkog leksikografa J. Stullija, za ediciju »Anali« Zavoda za povijesne znanosti JAZU — Dubrovnik, recenzent akad. I. Padovan.

— *I. Miljković,* Neke mogućnosti rekonstruktivne hirurgije malignih tumora kože glave i vrata, za ediciju »Rad«, recenzent akad. I. Padovan.

Objavljeno je:

»Rad«, Razreda za medicinske znanosti, knj. 447, XXIV, urednik akad. N. Grčević.

»Rasprave i građa za povijest znanosti«, Razred za medicinske znanosti, knj. 6, sv. 2, 86 str., urednik akad. B. Kesić i član suradnik B. Belicza.

Kao posebno izdanje Razreda za medicinske znanosti objavljena je knjiga »Klinička imunologija u nas« u suradnji s ITP »Naprijed«, Zagreb 1990, 590 str., urednici izv. član D. Dekaris i član suradnik F. Čulo.

Kao posebno izdanje Razreda za medicinske znanosti objavljena je knjiga »Otok Mljet — ekološke i zdravstvene prilike«, Zagreb 1989, 167 str., urednici akad. B. Kesić i prof. dr. J. Vesenjak-Hirjan.

Edicije u tisku:

»Rad«, Razreda za medicinske znanosti, knj. 453, XXV, urednik akad. N. Grčević.

»Rasprave i građa za povijest znanosti«, Razreda za medicinske znanosti, knj. 7, sv. 3, urednici akad. I. Padovan i član suradnik B. Belicza.

Znanstveni skup

Razred za medicinske znanosti JAZU skupa sa Zavodom za endokrinologiju, dijabetes i bolesti metabolizma Kliničke bolnice »Dr. Mladen Stojanović« te Endokrinološke sekcije ZLH organizirao je u Velikoj dvorani KB »Dr. M. Stojanović« 26. IV 1990. godine znanstveni sastanak: »Suvremene spoznaje o patologiji štitnjače« (osteoporoza).

Gosti predavači bili su poznati svjetski stručnjaci za navedena područja prof. dr. Margita Zakarija, Department of Medicine University of Miami School of Medicine, Thyroid Clinical and Research laboratories i prof. dr. John Maxwell Mc-Kenzie, Chairman of the Department of Medicine, University of Miami School of Medicine. Uz goste u radu Znanstvenog sastanka sudjelovali su sa svojim izlaganjima i domaći predavači.

U ime Razreda za medicinske znanosti goste su pozdravili prof. dr. M. Sekso i akad. I. Padovan.

Znanstveni sastanak bio je izvanredno posjećen. Predavanjima je prisustvovalo preko 200 osoba. Pokazan je veliki interes za izložene teme koje su danas u žarištu endokrinoloških istraživanja. Brojni sudionici Znanstvenog sastanka aktivno su sudjelovali u diskusiji svojim pitanjima i komentarima.

Kao prilog Znanstvenom sastanku pripremljeni su »Sažeci« (Abstracts) svih održanih predavanja, koji su uručeni svim sudionicima skupa.

Predavanja

Javni sastanak u organizaciji Razreda za medicinske znanosti održan je u palači Jugoslavenske akademije 13. ožujka 1990. g. Predavač je bio akad. Vladimir Kanjuh iz Srpske akademije nauka i umetnosti, a tema predavanja je bila »Patološko-morfološke karakteristike urođenih srčanih mana u novorođenčadi«.

Sljedeći javni sastanak u organizaciji Razreda održan je u palači Jugoslavenske akademije 26. ožujka 1990. g. Predavač je bio akad. Grujica Živković iz Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, a tema predavanja je bila »Kako treba i kako ne treba reformirati sistem zaštite zdravlja«.

Posebni javni sastanak u organizaciji Razreda u palači Jugoslavenske akademije 20. lipnja 1990. g. bilo je predavanje prof. dr. Birgitte Haeger-Aronsen, dopisnog člana Akademije i redovite profesorice Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Malmöu, Švedska, pod nazivom »The Porphyrias«.

Razred za medicinske znanosti u ovoj je godini priredio i prezentaciju knjige člana suradnika Ive Čikeša »Echocardiography in Cardiac Interventions«, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht—Boston—London, 1990. g., 25. listopada 1990. g, a knjigu je prezentirao akad. T. Beritić.

Predstavljanje svih izdanja Razreda za medicinske znanosti iz godine 1990. održano je u palači Akademije 19. prosinca 1990. g. u suradnji s ITP »Naprijed«, i to knjige »Klinička imunologija u nas«, D. Dekarisa, F. Čula i suradnika, »Rasprave i građa za povijest znanosti«, knj. 6, sv. 2, i »Rad« JAZU, 447, medicinske znanosti, knj. XXIV, glavni urednik akad. N. Grčević.

ODBORI RAZREDA ZA MEDICINSKE ZNANOSTI

Odbor za tumore

Rad Odbora za tumore odvijao se tijekom 1990. godine prvenstveno u pripremama za organizaciju »Trećeg znanstvenog sastanka za bolesti dojke« i »International Conference on Rhinoplasty and Endoscopic Sinus Surgery«, Dubrovnik, od 30. lipnja do 3. srpnja 1991.

Program predavanja za »Treći znanstveni sastanak o bolestima dojke« prihvaćen je na redovitoj sjednici Razreda. Za predavače su pozvani stručnjaci i znanstveni radnici koji se bave određenom problematikom bolesti dojke.

Pojedini članovi Odbora sudjelovali su na 15. međunarodnom sastanku o raku (Hamburg 16—22. VIII.) kao i na Međunarodnom kongresu o raku dojke (Boston, 13—15. VI.).

Nadalje, članovi Odbora sudjeluju u radu Međuakademijskog odbora za onkologiju. U toku je projekt »Protokol rane detekcije raka dojke u žena« i »Hemoccult test kod rektuma«.

Odbor za tumore obavlja pripreme za izradu konsenzusa o liječenju raka dojke u koji će biti uključeni vodeći stručnjaci iz Republike Hrvatske. Svrha je tog prijedloga da se usklade stavovi u liječenju ranog raka dojke u skladu s najnovijim dostignućima znanosti.

Odbor za kronične bolesti

Rad Odbora je i ove godine koncentriran na dva sektora: a) istraživanje kvalitete življenja shizofreničara i njihovih obitelji i b) epidemiološka istraživanja kardiovaskularnih bolesti.

Povećan je broj stručnjaka okupljenih oko razrade i proširenja međurazrednih aktivnosti. Posebno je unaprijeđen onaj dio programa vezan uz ugovor na istraživanju DNA markera u obitelji shizofreničara sklopljen 1. II. 1990. između suradnika našeg projekta, člana suradnika Živka Kulčara iz Zavoda za zaštitu zdravlja Hrvatske i Istraživačke fondacije za mentalnu higijenu pri Psihijatrijskom institutu države New York na Columbia University New York s glavnim istraživačem prof. L. Erlenmayer-Kimling. Trogodišnje istraživanje ima osigurano do oko 350.000 USA dolara. U vezi s time traže se sredstva od Ministarstva znanosti Republike Hrvatske, pa će se tzv. genetsko epidemiološka komponenta rada moći znatno proširiti. Naročito valja istaknuti mnogostruke uspješne napore na uključivanju članova Razreda za likovne umjetnosti odnosno Razreda za filološke znanosti u naša istraživanja.

Proučavanje srčanih bolesti i dalje je djelatnost od primarnog interesa za problematiku kroničnih bolesti uopće. I nadalje je preko 50 % svih uzroka smrti vezano za te bolesti. I dok se u mnogim zemljama ta problematika sve uspješnije rješava, to se u nas ništa bitno ne mijenja usprkos znatnom povećanju resursa za njihovo suzbijanje. Mi još uvijek ne raspolažemo s adekvatnijim spoznajama potrebnima za uspješniju implementaciju već poznatih preventivnih procedura. U vezi s time razrađene su istraživačke procedure za bolje proučavanje mogućeg značenja socijalno-genetskih faktora u nastajanju kardiovaskularnih bolesti u nas. Inicijative, naročito ona akad. R. Ivančića, omogućile su da se u suradnim jedinicama ovog dijela rada Odbora pripreme aplikacije za dobivanje potrebnih sredstava.

Radna grupa za balkansku endemsku nefropatiju

Kao dio istraživanja o etiologiji balkanske endemske nefropatije nastavljeno je s ispitivanjem uloge mikotoksina (okratoksina A).

U tu svrhu prikupljeno je u toku perlustracije 1303 uzoraka ljudske krvi iz endemskih sela i 214 uzoraka krvi iz kontrolnog područja. Uzorci su obrađeni i pohranjeni na analizu. Prijašnjih godina uzorci su analizirani spektrofluorimetrijskom metodom karboksipeptidasom A. Međutim, zbog ograničenosti te metode, odlučeno je da se uzorci analiziraju metodom visokotlačne kromatografije. U toku je nabava potrebne opreme a početkom iduće godine započet će obrada smrznutog materijala.

Na području endemskih sela u okolici Slavonskog Broda prikupljeno je 250 uzoraka bubrega svinja koji su pohranjeni u formalinu, odnosno uklopljeni u para-

finske blokove. Dodatnih 80 uzoraka prikupljeno je u endemskom području u okolici Vitine na Kosovu.

Eksperimentalno, nastavljena su istraživanja s okratoksinom A. Zbog izrazite razlike u toksičnosti okratoksina A i okratoksina B rađena je komparacija toksikokinetike i tkivnog afiniteta za te toksine metodom »Whole-body autoradiography«.

Pripremljena je monografija »Mycotoxin and Balkan Endemic Nephropathy«, koja će uskoro izaći iz tiska.

Odbor za alergologiju i kliničku imunologiju

Objavljena je knjiga »Klinička imunologija u nas« u izdanju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i ITP »Naprijed«. Priredili su je i uredili članovi Odbora D. Dekaris i F. Čulo. Knjiga ima XXVI plus 590 stranica. Predstavljanje knjige obavljeno je u palači Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 19. prosinca 1990. O knjizi je govorio izv. član Vlatko Silobrčić.

Dosad u našoj zemlji nije bilo edicije u kojoj bi bili prikazani i analizirani svi aspekti kliničke imunologije. Ta knjiga sadrži priloge naših vodećih stručnjaka iz svih područja laboratorijske i kliničke imunologije. Svaki je trebao odgovoriti što je dosada u nas učinjeno unutar njegove specijalnosti, što je unutar te specijalnosti učinjeno u svijetu, zaostajemo li za razvijenim zemljama i ako je tako, što predlaže da se taj zaostatak smanji. Knjiga je zbog toga temeljni dokument o stanju jedne nove medicinske specijalnosti — kliničke imunologije početkom 1989. g. u Hrvatskoj, pa i u Jugoslaviji. U knjizi su i preporuke za dalji razvoj kliničke imunologije, koje su zajednički izradili predstavnici naših akademija i ostali stručnjaci.

U listopadu 1990. g. pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske, Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Rektorske konferencije Radne zajednice Alpe-Jadran i Sveučilišta u Rijeci, u Opatiji je održan prvi sastanak imunologa i alergologa Radne zajednice Alpe-Jadran — »Alps-Adria Immunology and Allergology Meeting 1990«. Članovi toga Odbora su bili inicijatori zamisli o održavanju skupa, članovi Organizacijskog odbora skupa te predsjednik i tajnik Znanstvenog odbora skupa. Na sastanku u Opatiji okupilo se oko 300 osoba iz svih dijelova Radne zajednice Alpe-Jadran, znanstvenici iz dijelova Austrije, Italije, Jugoslavije, Mađarske i Njemačke koji ne spadaju u tu zajednicu te znanstvenici iz drugih europskih zemalja i SAD. U tri dana održana su 34 plenarna predavanja i 23 »workshop-a«. Članovi odbora su na ovom sastanku sudjelovali s 12 radova, među kojima ističemo plenarno predavanje s prikazom obilježja kliničke imunologije kao nove struke u Radnoj zajednici Alpe-Jadran.

Na istom skupu održan je sastanak predstavnika zemalja članica Radne zajednice i formiran je Odbor zadužen da uskladi i pospješi dalju suradnju na području imunologije i alergologije. D. Dekaris, predsjednik Odbora za alergologiju i kliničku imunologiju, imenovan je predstavnikom Jugoslavije u novostvorenom Odboru. Nešto prije Savez imunoloških društava Jugoslavije imenovao ga je predstavnikom Jugoslavije u Clinical Immunology Committee, International Union of Immunological Societies.

U Pescari (Italija) održani su XIV. jugoslavensko-talijanski medicinski dani. Tom je prilikom profesoru Linu Busincu, u ime Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, uručena medalja za zasluge na području alergologije i imunohistologije kao i za znatan doprinos razvijanju prijateljstva između jugoslavenskih i talijanskih liječnika. Član suradnik Biserka Belicza održala je referat o povijesti ovih jugoslavensko-talijanskih susreta te o utemeljiteljima tih susreta, akad. Franji Kogoju i profesoru Linu Busincu. Tri su člana Odbora na tom skupu održala predavanje.

U prosincu 1990. g. održan je u Srpskoj akademiji nauka i umetnosti znanstveni skup »Alergologija i klinička imunologija — imunomodulacija«, a potom i sastanak Međuakademijskog odbora za alergologiju i kliničku imunologiju. Jedan član Odbora sudjelovao je u radu tih sastanaka.

Članovi Odbora radili su na području eksperimentalne i kliničke imunologije. U kliničkoj imunologiji istraživali su imunofenotip, aktivaciju i funkciju imunokompetentnih stanica u normalnim imunoreakcijama i imunološkim bolestima. Istraživana je i promjena razine reaktivnosti bronha u ekspoziciji iritansima nakon višegodišnje ekspozicije te odnos nespecifične reaktivnosti sluznica nosa i bronha. Znatno je uznapredovao rad na kvalitativnom i kvantitativnom dokazivanju metala u tkivu uz endoprotezu nakon višekratnih operacija. U eksperimentalnoj imunologiji istraživani su utjecaji kronobioloških ritmova na imunofenotip i funkciju limfocita i fagocita tu utjecaj imunomodulatora (PGM, L-PGM, MDP, IL-2) na imunoreaktivnost i tolerantnost prema kontaktnom alergenu (DNFB) i ovčjim eritrocitima.

U tisku je ponovljeno izdanje korisnog udžbenika »Osnovna i klinička imunologija« (urednici D. P. Stites et al.), Savremena administracija, Beograd. Članovi Odbora znatno su pridonijeli objavljivanju prijevoda tog udžbenika.

Članovi Odbora s referatima iz područja djelovanja Odbora sudjelovali su na 7th International Conference on Prostaglandins and Releated Compounds, Firenza, 28. V—1. VI. 1990; Second International Congress. Advances in management of Malignancies, Ascoli Piceno, Italija, 28. V—1. VI. 1990; XIII. somborski medicinski dani. Aktuelni problemi hronične bubrežne insuficijencije, Sombor, 31. V—2. VI. 1990; 15th International Cancer Congress, Hamburg, 16—22. VIII. 1990; Alps-Adria Immunology and Allergology Meeting 1990. Opatija, 14—17. X. 1990; Sastanak Sekcije za medicinu rada — Ogranak Zagreb Zbora liječnika Hrvatske i Stručnog odbora za zdravstvenu zaštitu radnika Poslovne zajednice zdravstva grada Zagreba, Zagreb, 22. XI. 1990.

Odbor za medicinu rada i zdravstvenu ekologiju

Tijekom 1990. g. Odbor je razvio vrlo plodnu aktivnost raspravljajući na brojnim sastancima probleme u vezi s profesionalnim bolestima, toksikologijom, ekotoksikologijom i kemijskim katastrofama te zdravstvenim problemima u požarima i eksplozijama. Tako je obrađivano kao svjetski problem (unutar Svjetske zdravstvene organizacije i Odbora) pitanje halogeniranih (klorofluoro) ugljikovodika i razvitak alternativa (Valić, Beritić-Stahuljak, Cigula), zatim zdravstveni problemi u požarima i eksplozijama. Razmatrana je uloga požarnih plinova u patogenezi respiratornog distres sindroma (Beritić, Boljkovac, Kilibarda i Zrilić) zatim fenomen inkapacitacije u dimu (*adynamia pyrotoxica*, Beritić, Zrilić, Antabak). Naglašena je potreba proučavanja pirotoksikologije u nas (Beritić, Zrilić). Ekološko značenje kemijskih tvornica u vezi s epicentrima kod perakutnih i akutnih incidenata unutar urbanih naselja (»kemijske katastrofe«) te kroničnih oštećenja (zone kemijske kontaminacije atmosfere) (Beritić, Antabak). Nastavljeno je istraživanje mikrovaskularne reakcije mozga na ozljede kao dio zadatka o patogenezi respiratornog distres sindroma (Grčević, Beritić).

Odbor za animalnu i komparativnu patologiju

Članovi Odbora za animalnu i komparativnu patologiju sastali su se pet puta tijekom 1990. godine. Razmotreno je i prihvaćeno sudjelovanje članova pri sastavljanju rukopisa za Spomenicu, koja će biti izdana u povodu 125 godina postoja-

nja i rada Jugoslavenske akademije. Dogovoreno je da u okviru zadanog prostora treba dati općeniti prikaz o sudjelovanju veterinara u aktivnostima Akademije, a o svakom pokojnom članu iz redova veterinara da se iznese kratki životni put. Pripremljen je i održan sastanak članova Odbora sa svim nastavnicima Veterinarskog fakulteta u Zagrebu i ostalim stručnjacima iz pojedinih znanstvenih organizacija, koji će kao suradnici sudjelovati u pripremanju »Rječnika medicinskog nazivlja«. Svaki pojedinac zadužen je za svoje uže znanstveno područje.

Posebnu je aktivnost Odbor imao u organiziranju Međuakademijskog odbora za zoonoze. Na sastanku u Slovenskoj akademiji u Ljubljani, na kojem su uz članove naše Akademije sudjelovali članovi SAZU, SANU i ANU BiH, dogovoreno je da sjedište Međuakademijskog odbora bude u Ljubljani, a vodit će ga akademik Janez Batis. U okviru SAZU vodit će se briga oko rada na bakterijskim i parazitskim zoonozama, o gljivičnim zoonozama u ANU BiH, a o virusnim zoonozama u Jugoslavenskoj akademiji. Među virusnim zoonozama od prvorazrednog značenja je bjesnoća, pa su za početak evidentirani svi stručnjaci i institucije koje se bave tom zoonozom u Jugoslaviji.

Članovi Odbora sudjelovali su na nekoliko znanstvenih skupova u zemlji i inozemstvu. Akad. S. Forenbacher objavio je knjigu »Velebit i njegov biljni svijet«.

Odbor za onkogene i faktore rasta

U godini 1990. obuhvaćene su četiri tematske cjeline istraživanja: 1. indukcija diferencijacije stanica mijeloične leukemije (pretvorba stanica leukemije u normalne), 2. ekspresija i uloga faktora rasta u razvoju i rastu tumora te u ranoj embriogenezi, 3. mehanizam metastaziranja i učinak transformirajućeg faktora rasta β (TGF β) na sprečavanje tog procesa i 4. nastavak pročišćavanja i karakterizacije SICRI, tvari izdvojene iz stanica tumora.

Nastavljena su istraživanja arteficijelne indukcije diferencijacije stanica mijeloične leukemije induktorima: GM-CSF, DMSO, IL-2, LPS, TNF, IFN i tunikamicinom. Ovaj su put, za razliku od prijašnjih godina, istraživanja protegnuta i na praćenje genetičkih pokazatelja kvalitete indukcije diferencijacije (ekspresije onkogena *p53* i *c-myc*). Od morfoloških su kriterija uzeti u obzir izgled stanica prije i nakon indukcije (pretvorba nezrelih stanica u stanice slične normalnim granulocitima i makrofagima), te ekspresija Fc receptora na membrani. Funkcionalni parametar bio je sposobnost stvaranja kolonija u polukrutom agaru, sposobnost fagocitiranja i stupnja stanične ploidnosti. Napokon kao genetički pokazatelj kvalitete reverzije malignog fenotipa u normalni uzeta je ekspresija dvaju onkogena: *p53* i *c-myc* (na razini DNA, mRNA i proteina). Najuspješniji induktori diferencijacije, DMSO i GM-CSF, pretvorili su velik broj nezrelih stanica u zrele stanice slične normalnim granulocitima i makrofagima, kako fenotipski tako i funkcionalno. Zanimljivo je da se *p53* mRNA i drastično smanjila nakon indukcije diferencijacije (rad broj 1).

Druga skupina istraživanja posvećena je pitanju ekspresije i uloge faktora rasta u ranoj embriogenezi kao i u tumorskoj bolesti. Objavljeno je i značajno otkriće pojave inzulina i IGF I u ranoj mišjoj embriogenezi, tj. u vrijeme dok još nije formirana gušterača (8. dan nakon gestacije). Izravnim *in vitro* pokusima dokazano je da embrionalne stanice izlučuju ova dva peptida, te da oni vjerojatno autokrino (a možda i parakrino) stimuliraju diobu embrionalnih stanica. Posljedica je ovih promjena i aktivacija nekih proto-onkogena u embrionalnim stanicama (*c-myc, c-H-ras i c-fos*) (rad broj 2).

Nastavljeni su i pokusi kojima je praćena ekspresija faktora rasta (NGF, SICRI, IGF I, EGF) u humanim tumorima — ovaj put u melanomima. Iako spo-

menuti faktori rasta ne mogu poslužiti kao tumorski biljezi, ipak ih nalazimo u nekim tumorima. *In vitro* pokusima simuliran je eksperimentalni model kojim je praćena uloga tih tvari u razvoju melanoma. Pri tom je korišten *in vitro* sustav, bez fetalnog telećeg seruma. U tom su definiranom sustavu uzgajane stanice melanoma onih bolesnika čiji su tumori izlučivali faktore rasta. U nekim slučajevima ti su faktori izravno poticali diobu stanica i djelomično nadomještali nedostatak seruma (rad broj 3).

Vrlo zanimljivi rezultati dobiveni su primjenom umjetnih bazalnih membrana, na kojima je istraživan mehanizam metastaziranja fibrosarkoma čovjeka. Na podlogu bazalnih membrana (fina mreža izvanstaničnog matriksa koja pokriva dno plastičnih petrijevih zdjelica, a izlučuju ju endotelne stanice goveđe rožnice) nadslojene su stanice invazivnog fibrosarkoma čovjeka. Opaženo je da stanice izlučuju enzim kalogenazu koji je razgradio kolagen bazalnih membrana čineći rupe, u strukturi tih membrana vidljive pod mikroskopom. Primjenom TGF β željelo se inhibirati proces invazije. Naime, raniji rezultati pokazuju da TGF β stabilizira bazalne membrane time što povećava sintezu kalogena te inhibira aktivnost enzima kolagenaze. Tu smo činjenicu iskoristili da inhibiramo invazivno svojstvo stanica fibrosarkoma. Elegantni *in vitro* model umjetnih bazalnih membrana za praćenje invazivnosti stanica tumora omogućava takve pokuse jer se oštećenja u strukturi matriksa mogu vidjeti pod mikroskopom ali i egzaktno mjeriti praćenjem ugradbe radioaktivnih tvari u strukturu bazalnih membrana. Hipoteza o protektivnoj ulozi TGF β u metastaziranju stanica fibrosarkoma pokazala se ispravnom. Naime, rekombinantni TGF β snažno je inhibirao aktivnost kolagenaze iz stanica tumora te spriječio oštećenje umjetnih bazalnih membrana (rad broj 4).

U okviru istraživanja svojstava i strukture novootkrivenog autokrinog faktora rasta iz tumora — SICRI, nastavljena su istraživanja na modelu mijeloidne leukemije miša. Izoliran je i pročišćen SICRI iz stanica mijeloidne leukemije miša, te su opisana još neka svojstva te tvari. Osim već poznate molekulske mase te autokrine uloge u rastu leukemije, pokazano je da se ova tvar natječe s inzulinom za receptore stanica mijeloidne leukemije. Nažalost, SICRI još uvijek nije u tolikoj količini pročišćen da bi ga dostalo za analizu slijeda aminokiselina. Zato će idući pokusi biti usmjereni na izolaciju što veće količine te tvari (rad broj 5).

Objavljeni su slijedeći znanstveni radovi: *Pavelić K., Baltić V., Spaventi Š.:* Artificial reversion of acute myeloid leukemia cells into normal phenotype, *Int. J. Biochem.*, 22:533—538, 1990; *Spaventi R., Antica M., Pavelić K.:* Insulin and insulin-like growth factor I (IGF I) in early mouse embryogenesis, Development, 108:491—495, 1990; *Pačarizi H., Spaventi R., Spaventi Š., Levanat S., Pavelić J., Pavelić K.:* The expression of growth factors in human melanomas, *Tumor Diagnostik Therapy*, 11:37—40, 1990; *Pavelić K., Despot N., Levanat S., Časl T.:* Protective role of transforming growth factor (TGF) in tumor-induced degradation of basement membranes, *Biol. Chem. Hoppe-Seyler*, 371:687—692, 1990; *Levanat S., Pavelić K.:* Substance immunologically cross-reactive with insulin from murine myeloid leukemia: purification and characterization, *Biol. Chem. Hoppe-Seyler*, 371:249—254, 1990.

Aktivnost članova Razreda izvan Akademije

T i h o m i l B e r i t i ć objavio je: The challenge of fire effluents, *British Medical Journal*, 1990, 300:696—698; Razvoj pirotoksikologije (nauke o otrovanjima u požarima) u svijetu i u nas. *Požar, ekspl. prevent.*, 1990, 11:21—24; *T. Beritić, V. Palmović, I. Zrilić, A. Antabak,* Rabdomioliza i određivanje karboksimioglobina u kliničkoj i prenzičkoj ocjeni otrovanja u požarima, *ibid.*, 1990, 11: 85—88; *T. Beritić, D. Boljkovac, I. Zrilić, I. Kilibarda,* Postkombustijska endotoksemija kao

uzrok respiratornog distresa, *ibid.*, 1990, 11:89—92; *T. Beritić, I. Zrilić, A. Antabak,* Dim i nemoć (inkapacitacija), *ibid.*, 1990, 11:103—105; *T. Beritić,* Toksikologija danas u svijetu i u nas, 5. kongres Udruženja toksikologa Jugoslavije, Brijuni, 22—26. X. 1990; *T. Beritić, A. Antabak,* Ekološko značenje tvornice na području Doma zdravlja, 3. kongres domova zdravlja Jugoslavije, Zagreb, 22—24. V. 1990; *T. Beritić,* Klinički parametri u patogenezi i klinici azbestoze, 4. Delovni sestanek o azbestu z osnovno temo Uresničevanje mednarodne konvencije, Nova Gorica, 8—9. XI. 1990.

Istraživački rad u toku: nastavak rada o patogenezi respiratornog distres sindroma: utjecaj otrovanja nekim herbicidima (s I. Kilibarda). Progresija blagih oblika azbestoze (s I. Zrilić). Otrovanja u požarima i eksplozijama (s V. Jasprica). Karboksimioglobina u požarima i eksplozijama (s I. Zrilić). Inkapacitacija u požarima (s. A. Antabak, I. Kilibarda). Alveolarni plućni makrofag u razvoju azbestoze (s I. Trošić). Olovna polineuropatija (sa S. Kovač). Smjernice u klinici primjene antodota (s M. Klarić).

Izabran je za počasnog predsjednika Udruženja toksikologa Jugoslavije na 5. kongresu Udruženja, 25. XI. 1990. godine.

Ljubomir Čečuk objavio je: *Lj. Čečuk, M. Vidović, J. Pasini,* Transplantacija bubrega. U knjizi: Klinička imunologija u nas, Zagreb 1990, 495—505; *Lj. Čečuk, Z. Lacković, B. Belicza, S. Cvetnić, A. Bekavac,* Razvoj medicinskih znanosti na Sveučilištu u Zagrebu. U knjizi: Sveučilište u razvoju znanosti od 1669. do danas, Zagreb 1990, 171—187; Biomedicinska istraživanja u Hrvatskoj i Jugoslaviji od 1981—1986. Urednici: Z. Lacković, Lj. Čečuk, Z. Buneta (u rukopisu, predano za tisak).

Znanstvenoistraživački projekti: »Histokompatibilnost i transplantacija bubrega« u okviru projekta »Značenje i uloga imunoloških reakcija u nastanku i razvoju proširenih kroničnih degenerativnih bolesti u pojavi, razvoju i suzbijanju malignih tumora, te u transplantaciji tkiva i organa«, »Program istraživanja nefrolitijaze u Hrvatskoj — normalna i patološka mineralizacija tkiva u organizmu«, »Zdravstvo kao faktor razvoja vlastite tehnologije i uključivanje u međunarodne tokove« i »Razvoj i upotreba indikatora znanstveno-istraživačkog rada za evaluaciju medicinske znanosti u RH/SFRJ«.

Sergej Forenbacher objavio je knjigu: Velebit i njegov biljni svijet, stručni priručnik i floristički vodič, Školska knjiga, Zagreb 1990, 800 str.

Proučava hepatopatije domaćih životinja (sisavaca). Rezultati dugogodišnjih istraživanja, koja su još u toku, ugrađuju se u III. svezak priručnika »Klinička patologija probave i mijene tvari, D. Jetra«, koji se priprema za tisak.

Nenad Grčević objavio je: Morphological features and chronological course of the process of »traumatic cerebral disease«, *Adr. Soc. of Pathology,* VI, 1990, 7; Neuropathological aspects of vascular dementia. Aging Brain and Dementia: New Trends in Diagnosis and Therapy, Liss Inc., New York, 99—118, 1990; *R. Romić-Stojković, M. Jovančević, D. Jadro-Šantel, N. Grčević, S. Gamulin,* Sex Steroid Receptors in Intracranial Tumors, Cancer, 65:1968—1970, 1990; Patološke osnove ishemičke bolesti mozga. V. simpozij o cerebro-vaskularnim bolestima. Uvodna izlaganja, Zbornik, Zagreb 1990, 5.

Osim toga, na poziv Department of Restorative Neurology, Baylor College of Medicine, Houston, USA održao 3 predavanja i boravio 2 tjedna na tome institutu kao savjetnik Znanstvenog projekta traume mozga V. Smith Foundation. Također održao 4 predavanja na poziv Univerziteta u Innsbrucku, Austrija.

U toku je rad na istraživanju traume mozga i traumatske bolesti mozga, koji se odvija u okviru suradnje s Neurološkom klinikom u Innsbrucku i s Institutom za restorativnu neurologiju i humanu neurobiologiju Baylor sveučilišta u Housto-

nu. U toku godine su izvršene konzultacije i zajednički rad prilikom posjeta u Houstonu i Innsbrucku.

Na temelju dosadašnjih rezultata i sadašnjeg toka tih istraživanja N. Grčević je imenovan organizatorom teme »Neurotraumatologija« na sljedećem Europskom kongresu neurologa 1991. u Beču.

Drago Ikić, u tisku mu je rad: *D. Ikić, I. Padovan, N. Prpić et al.*, Treatment of Squamous Cell Carcinoma with Interferon, International Journal of Dermatology, USA.

U toku je istraživački rad na primjeni humanog leukocitnog prirodnog interferona i rekombinantnog interferona alpha 2c u liječenju tumora, zatim rad na istraživanju i proizvodnji monoklonskog antitijela 16 B 13 koji se odvija u suradnji s KB »Dr. Mladen Stojanović«, Institutom »Ruđer Bošković« i Wistar Institutom iz Philadelphije, s kojim je zaključen ugovor o suradnji.

U toku je rad na projektu o ispitivanju cjepiva protiv morbila na osnovi laboratorijskih i terenskih istraživanja, kao i na eradikaciji nekih zaraznih oboljenja predviđenih programom Svjetske zdravstvene organizacije. Također je u toku rad na imunološkoj terapiji raka s citokinima.

Za vrijeme posjeta znanstvenim institucijama u SAD u toku 4 tjedna razmatrana su pitanja imunološke terapije raka.

Ivo Padovan objavio je: External Approach in Complicated Rhinoplasty, 58. poglavlje u knjizi John R. Lewis. Jr., MD, The Art of Aesthetic Surgery, volume I, Little, Brown and Co., Boston/Toronto/London 1989; Frakture temporalne kosti i baze lubanje, Poškodbe glave in vratu, SAZU, Ljubljana 1990, 221—233 (Zbornik referatov na simpoziju poškodbe glave in vratu, Slovenj Gradec, 11. i 12. listopada 1990); *T. Katanec, I. Padovan, R. Trotić* i *Ž. Ferenčić*, Učinak toplinskog noža na hemostazu i zarastavanje u onkokirurgiji glave i vrata, *Symposia ORF Iugoslavica*, 1—2, Zagreb 1990 (u tisku); sudjelovao na znanstvenoj izložbi s posterom, Open Rhinoplasty (Decorticatio), Annual Meeting of Otolaryngology — Head and Neck Surgery, San Diego, California, 9—13. rujna 1990.

U toku je rad na projektu: »Utvrđivanje prednosti i nedostataka pojedinog elektrokirurškog sistema u netumorskoj kirurgiji područja glave i vrata, te vrednovanje pojedinih sistema i njihov učinak na pojedina tkiva«. To komparativno istraživanje ima veliko značenje u kirurgiji općenito, a naročito u izboru kirurških i elektrokirurških sistema u netumorskoj i tumorskoj kirurgiji glave i vrata. U istraživanju se kompariraju plastični kirurški i elektrokirurški postupci sa suvremenim laserskim i hot-knife sistemima.

Izabran je za počasnog člana American Academy of Otolaryngology — Head and Neck Surgery i promoviran u San Diegu (California) 9. rujna 1990.

Eugen Topolnik istražuje učestalost mikoplazmoze u malih životinja i dijagnostiku mikoplazmoze s pomoću indirektne imunofluorescencije i metode ELISE.

Slavko Cvetnić objavio je: Biotehnologija danas, *Veterinarska stanica*, 20, Zagreb 1989, 199—204; Virusna hemoragična bolest kunića (VHBK), *Veterinarska stanica*, 20, Zagreb 1989, 312; *J. Madić, S. Cvetnić, N. Biuk-Rudan* i *B. Ljubović*, Antibodies to BRS, BVD, and IBR viruses in bovine sera in Croatia, S. F. R. Yugoslavia, *Vet. arhiv*, 59, Zagreb 1989, 233—238; *S. Cvetnić*, Morbus Aujeszkyi u svinja, Zbornik referata i priopćenja, XII. savjetovanje Pliva i stočarska proizvodnja, Supetar 1990, 15—25; *S. Čajavec, Lj. Markuš-Cizelj, S. Cvetnić*, Evaluation of subunit Aujeszky's disease vaccine, Abstracts VIIIth International congress of virology, Berlin 1990, 353; *Lj. Čečuk, Z. Lacković, B. Belicza, S. Cvetnić* i *A. Bekavac*, Sveučilište u razvoju znanosti od 1669. do danas, Zagreb 1990, 171—187.

U okviru projekta o ulozi životinja i sirovina životinjskog porijekla kao mogućih izvora bolesti i njihova utjecaja na čovjeka i biotop istražuje epizootiologiju influence konja, profilaksu IBR i PI3 virusnih infekcija i subjediničnu vakcinu Morbus Aujeszkyi.

Dragan Dekaris objavio je: Stečena imunost. U: I. Tadžer i sur., Opšta patološka fiziologija, V. prerađeno izdanje, Medicinska knjiga, Beograd — Zagreb 1989, 147—163; Alergijske reakcije, *ibid.*, 171—198; Imunodeficijencije, *ibid.*, 199—202; *A. Sabioncello, D. Dekaris,* Imunoreaktivnost pluća, *Jugosl. pedijatr.*, 33, suppl. 1, 1990, 13—16; *D. Kordić, J. Lukač, D. Dekaris,* Dendridic cells in palatine tonsills of children, *Period. biol.*, 92, 1990, 134—135; *A. Sabioncello, S. Rabatić, I. Svoboda-Beusan, R. Mažuran, R. Crnojević-Ivanušić, M. Jovančević, S. Batinica, D. Dekaris,* Immune functions in children with malignant embryonal tumors, *Period. biol.*, 92, 1990, 150—151.

Radi na istraživanjima iz područja kronoimunologije i kliničke imunologije.

Jelena Krmpotić-Nemanić objavila je: *J. Krmpotić-Nemanić, W. Draf, J. Helms,* Atlante di Anatomia Chirurgica della Testa e del Collo, Antonio Delfinio, Roma 1990; *J. Krmpotić-Nemanić, P. Keros, I. Vinter, G. Nemanić,* Anatomische Grundlage der Phonation, *Verh. Anat. Ges.*, 83 (Anat. Anz., Suppl. 166), 339, 1990, 513—515; *J. Krmpotić-Nemanić, I. Vinter, M. Marotti,* Gestaltung der Choanalgegend in Bezug auf das Schnarchen, Österreicher HNO-Kongres, Graz 1990; *J. Krmpotić-Nemanić, I. Vinter, Ž. Bradamante, M. Jakšić,* Altersveränderungen im Labyrinth von Individuen mit Down-Syndrom, 61. Jahresversammlung, Würzburg 1990; *J. Krmpotić-Nemanić, I. Vinter, M. Marotti, G. Nemanić,* Anatomska podloga, Poremećaji ciklusa budnost-spavanja u pretilnih osoba s izraženim fenomenom hrkanja, Zagreb 1990.

U ovom je razdoblju osnovni znanstveni interes vezan uz proučavanje promjena gornje orbitalne pukotine i optičkog kanala u različitim razdobljima života. Istraživanja provodi na bogatoj zbirci lubanja koju je utemeljio prof. Perović. Promjene oblika i dimenzija gornje orbitalne pukotine te optičkog kanala uz različita životna razdoblja vezane su također uz postojanje takozvanog sindroma gornje orbitalne pukotine.

Sead Midžić objavio je: *S. Midžić, B. Sever, Lj. Pavelić* i *F. Pavičić,* Cirkadijani ritmovi respiratornih varijabli i njihovo kliničko značenje, *Acta biologiae et medicinae experimentalis,* XIV/1, Priština 1987, 31—44.

Nastavlja istraživanja etiologije i patofiziologije respiratornog distres sindroma koja su usmjerena na klinički studij razvitka akutnog intersticijskog edema pluća u distres sindromu versus kardiogeni plućni edem.

Održao predavanje na Sastanku XIV. dies Italico-Iugoslavici medicinae destinati, Pescara 15, 16. i 17. studenoga 1990: *S. Midžić, V. Kogler, Z. Ivanovi-Herceg,* Development of acute interstitial lung edema in the respiratory distress syndrome.

Ivan Prpić objavio je knjigu: Kirurgija, Medicinska knjiga, Beograd — Zagreb, II. prošireno izdanje, 1989, 1—750; poglavlje Immediate and Late Reconstruction of the Breast after Mastectomy for Cancer, u knjizi američkog autora J. Lewis, The Art of Aesthetic Plastic Surgery, volume I, Little, Brown and Co., Boston, Toronto, London 1989; referat Classification and Treatment of Developmental Breast Asymmetry, Zbornik radova VI. Congress of the Europ. Plast. — Reconstruct. Surgery, Istanbul 1989; referat Breast Reconstruction from a Surgical Oncologist Point of View, *J. Cancer Resear. and Clin. Oncol.*, 116, 562, 1990; kongresna priopćenja: International Congress for Breast Cancer, Boston, predavanje: Local Recurrence and Metastasis after Breast Reconstruct. Following Mastectomy for Carcinoma; International Cancer Congress — Hamburg, predavanje: Reconstruct.

of the Breast from Surgical Oncologist Point of View; European Congress on Plastic Reconstruct. Surgery, predavanje: Classification and Treatment of Developmental Breast Surgery.

Istraživački radovi u toku: poštedne operacije kod raka dojke s posebnim osvrtom na rekonstruktivne metode — klinička studija koja se osniva na protokolu liječenja raka dojke poštednim operacijama i zračenjem. Liječenje mastalgije — klinička studija i obrada žena s bolovima u dojci. Klasifikacija bolesti i ispitivanje izbora konzervativnog liječenja. Ozljede mekih česti kod prometnih nesreća — klinička klasifikacija ozljeda i ispitivanja plastično rekonstruktivnih metoda liječenja tih ozljeda.

Ivo Ruszkowski objavio je knjige: Ortopedija, Jugoslavenska medicinska naklada, Zagreb 1990, 398 str. (sa suradnicima); *I. Ruszkowski* i *M. Pećina*, Spomenica povodom 60. obljetnice Ortopeda i traumatologa Jugoslavije, hrvatski i engleski tekst, »Tisak«, Zagreb 1990, 75 str., te radove: *I. Ruszkowski, D. Orlić, O. Muftić*, Biomechanical analysis of late results with migration of the femoral part of the endoprosthesis ad modum Ring, *Acta orthop. Iug.*, 20/3, 1989, 109—113 (izašlo 1990); *I. Ruszkowski, D. Antičević* i *D. Urošević*, Primijenjena biomehanika u dječje doba, *Arhiv zašt. majke i djeteta*, 34, 1990, 205—210.

Saželi referata XVIII World Congress, Montreal »SICOT« 90 (Societe International de Chirurgie Orthopedique et de Traumatologie): *I. Ruszkowski* and *D. Orlić*, Atrophy of the resected medial part of the femoral neck following hip joint replacement seen as mechanical problem, Abstracts, 568; *I.Ruszkowski* and *M. Pećina*, Biomechanical analysis of antalgic limping in the knee, Abstracts, 588; *D. Antičević, I. Ruszkowski* and *I. Dovžak*, Treatment of delayed union and coxa vara after femoral neck fracture in childhood, Abstracts, 517; *V. Holmjec, I. Ruszkowski* and *D. Orlić*, Possibilities of impartial eevaluation of pain in the hip joint following total hip replacement, Abstracts, 314; *I. Komanov, M. Barac* and *I. Ruszkowski* and *D. Orlić*, Possibilities of impartial evaluation of pain in the pih joint and *M. Smerdelj*, Cementless hip reconstruction in younger patients, Abstracts, 104; *I. Ruszkowski, M. Pećina* and *D. Urošević*, Mechanical explanation of the knee antalgic limping, Abstracts, *Period. biol.*, 92/1, 1990, 33; *M. Bielen, V. Rabić*, and *I. Ruszkowski*, Possibility of objective evaluation of pain duration after osteosynthesis of femoral neck, Abstracts, *Period. biol.*, 92/1, 1990, 86; *I. Ruszkowski, D. Orlić, V. Milavec-Puretić*, Analiza uzroka lokalizirane osteolize u području oko trupa endoproteze zgloba kuka, Saželi, 10. kongres JUOT-a, Zagreb 1990, 23; *I. Dovžak, I. Ruszkowski, D. Antičević*, Utjecaj rotacijskih sila na rasklimavanje trupa endoproteze, Saželi, 10. kongres JUOT-a, Zagreb 1990, 284; *D. Orlić, I. Ruszkowski, O. Muftić, J. N. Čakić*, Biomehaničko tumačenje atrofije medijalnog dijela vrata femura nakon aloartroplastike, Saželi, 10. kongres JUOT-a, Zagreb 1990, 294; *I. Ruszkowski*, Primijenjena biomehanika zgloba kuka, Saželi, 10. kongres JUOT-a, Zagreb 1990, 331.

U toku je rad na projektu »Biomehanička i ergonomska istraživanja uzroka, mogućnosti sprečavanja i liječenja kroničnih bolesti kralješnice i velikih zglobova«. Nastavak epidemioloških istraživanja sustava za kretanje po anketnom listu u radno aktivnoj populaciji (Osijek, Slavonski Brod, Đakovo) i utjecaja vibracije kod traktorista na lumbosakralni sindrom i degenerativne promjene na skeletu toga područja. Detaljna klinička i radiološka obrada ispitanika s pozitivnim nalazima po anketnom listu. Početak ergonomskih istraživanja radnih mjesta, odnosno uvjeta rada. Usporedna klinička i biomehanička istraživanja antalgičnog šepanja u koljenu i razrada biomehaničkog tumačenja toga fenomena.

Mladen Sekso objavio je: *J. Rešetić, Ž. Reiner, D. Lüdecke, V. Rižnar-Rešetić, M. Sekso*, The effects of cortisol, 11-epicortisol, and lysine vasopressin on DNA and RNA synthesis in isolated human adrenocorticotropic hormone-secreting

pituitary tumor cells, *Steroids*, 55:98, 1990; *B. Mildner, J. Marout, M. Sekso*, Peptide hormone receptors in human placenta. 20 Meeting of the Federation of European Biochemical Societies, Budimpešta 1990, 262; *B. Mildner, A. Fevr, V. Kasaš, T. M. Časl, M. Sekso*, Separation and characterization of polyclonal hGH antibodies. 9th Regional Meeting of Biochemists, Biophysicists and Biotechnologists, Opatija 1990, 21; *Ž. Bukovec, B. Mildner, Z. Vraneš, M. Sekso*, RIA određivanje 6-keto prostaglandin F12. III. dalmatinski susreti medicinskih biokemičara, Dubrovnik 1990, 34.

Istraživački se rad odvijao u okviru projektnih zadataka: »Proučavanje etiopatogeneze gušavosti u RH«, »Istraživanje učinka terapije na sekreciju polipeptidnih hormona iz tumora hipofize«, »Endokrinološki i metabolički aspekti različitih tipova pretilosti«. Ispitivana je konverzija T_4 u nodusnom i paranodusnom tkivu štitnjače, funkcija osovine hipofiza-štitnjača u bolesnika s oštećenom bubrežnom funkcijom, mogućnost određivanja prostaglandina RIA metodom s posebnim osvrtom na njihove promjene u pretilih osoba, provedeno je dugotrajno praćenje rezultata kirurške i konzervativne terapije tumora hipofize.

Organizirao je međunarodni znanstveni sastanak: »Suvremene spoznaje o patologiji štitnjače; Osteoporoza« pod pokroviteljstvom Razreda za medicinske znanosti, Zagreb, 26. IV. 1990.

Šime Spaventi objavio je: *H. Pačarizi, R. Spaventi, Š. Spaventi, S. Levanat, K. Pavelić*, The expression of growth factors in human melanomas, *Tumor Diagnostick und Therapie*, 1, 11, 37—40, 1990; *K. Pavelić, V. Baltić, Š. Spaventi*, Artificial reversion of acute myeloid leukemia cells into normal phenotype, *Int. J. Biochem.*, Vol. 22, No. 5, 533—538, 1990; *Z. Kusić, D. V. Becker, L. E. Saenger, P. Paras, P. Gartside, T. Wessler, Š. Spaventi*, Comparison of Technetium-99m and Iodine-123 imaging of thyroid nodules: Correlation with pathologic findings, *J. Nucle. Med.*, Vol. 31, No. 4, 393—399, 1990; *Z. Kusić, E. Mesaroš-Šimunčić, N. Đaković, A. Kaić-Rak, Lj. Lukinac, Š. Spaventi*, Endemic goitre with adequate iodine intake, *The Lancet*, Vol. 335, No. 8699, 1229—1230, 1990; *N. Đaković, Z. Kusić, Lj. Lukinac, J. Lukač, D. Nöthig-Hus, Ž. Labar, N. Smičiklas-Franić, Š. Spaventi*, The receptor antibodies in follow-up of patients with Graves's disease during antithyroid drug therapy, *Radiol. Iugosl.*, 24, 151—152, 1990.

Na znanstvenim skupovima sudjelovao je s referatima: *D. Franceschi, H. Prpić, M. Franceschi, Z. Kusić, Š. Spaventi*, Functional imaging in the diagnostics of right ventricular involvement in inferior myocardial infarction, *Eur. J. Nucl. Med.*, 17, 7, 468, 1990. Europski kongres za nuklearnu medicinu, Amsterdam 1990; *Z. Kusić, D. V. Becker, E. L. Saenger, P. Paras, R. S. Benua, Ž. Labar, P. W. Lee, P. Gartside, Š. Spaventi*, Evaluation of 99m-Tc-pertechnetate and 123-I thyroid images by several observers, *Eur. J. Nucl. Med.*, 17, 7, 485, 1990. Europski kongres za nuklearnu medicinu, Amsterdam 1990; *M. Kaštelan, I. Kraljić, Š. Spaventi, M. Tarle*, Activity of natural killer cells in patients with benign and malignant prostatic tumors, Abstract, Third International Conference of Anticancer Research, Marathon, 16—20. X. 1990, *Anticancer Research*, Vol. 10, No. 5B, 1430—1431, 1990; *S. Handl, M. Kaštelan, A. Zupčić, M. Koprčina, V. Stančić, B. Raić, B. Getaldić, Ž. Pečanić, Š. Spaventi*, Prognostička vrijednost imunoloških parametara u bolesnika s multiplim mijelomom (MM). Sažetak s VI. kongresa hematologa i transfuziologa Jugoslavije, Zagreb 1990, *Bilten za hematologiju i transfuziju*, 186, 1990.

Radi na projektima »Terapija interferonom (HulFN) melanoma«, »Istraživanja nastanka rezistencije karcinoma dojke čovjeka na steroide, vezivanje kompleksa steroidnog hormona i receptora za jezgrin matriks«, »Indukcija diferencijacije malignih stanica«, te znanstvenim zadacima »Imunodijagnoza u bolesnika s malignim bolestima i drugim stanjima poremećene imunosti« i »Istraživanje kro-

mosomskih promjena u stanicama humanog melanoma i adenokarcinoma endometrija i indukcija diferencijacije malignih stanica«.

Glavni je istraživač u zajedničkom jugoslavensko-američkom projektu »Redukcija doze na tijelo u terapiji hipertireoze s J-131«. Voditelj je istraživanja »Razvoj tehnologije proizvodnje umjetnih bazalnih membrana« u znanstvenom projektu »Faktori rasta«.

Marko Šarić objavio je: Mogući mehanizam nespecifičnih respiratornih učinaka pojedinih profesionalnih ekspozicija, *Arh. hig. rada toksikol.*, 1989:40:379—382; *M. Šarić, O. Mikulandra,* Adverse Health Effects in an Uncontrolled Exposure to Benzene. Proceedings, Occupational Health in the Chemical Industry, Cracow, September 1989, World Health Organization, Regional Office for Europe, Copenhagen, 1990, 26—29; *M. Šarić, Ž. Jakšić,* Stanje i mogućnosti unapređenja zdravstvenih znanosti u nas, u: Prilozi s radnog sastanka »Stanje i ciljevi znanstvenog istraživanja na području zdravstvenih znanosti u Jugoslaviji«, *Zdravstvo,* 31:2—3, 1989, 100—106; *M. Šarić, M. Blanuša, S. Telišman,* u: Exposure Monitoring of Lead and Cadmium: an International Pilot Study within the WHO/UNEP Human Exposure Assessment Location (HEAL) Programme, Ed. M. Vahter, S. Slorach, Global Environmental Monitoring System, Nairobi, WHO, UNEP, 1990, 82; *M. Šarić, M. Mimica,* Bolesti uzrokovane kemijskim i fizičkim agensima, u: M. Mimica et al., Ur. Interna medicina u praksi, Školska knjiga, Zagreb 1989, II, 961—998; *Ž. Jakšić, M. Šarić,* Stanje i ciljevi znanstvenog istraživanja na području zdravstvenih znanosti u Jugoslaviji, *Liječnički vjesnik,* 1990:3—4, 1990, 77—79.

Kongresna priopćenja (sažeci i neobjavljena priopćenja): *M. Šarić, J. Marelja,* Bronchial Hyperreactivity in Potroom Workers after Cessation of Exposure to Upper Respiratory Tract Irritants — A Follow-up Study. Book of Abstracts, 23rd International Congress on Occupational Health, Montreal, Kanada, 1990, 256; *M. Šarić,* Occupational Diseases in Yugoslavia — Evolution of the Concept and Perspectives. European Conference on Risk Prevention and Safety on Working Conditions and Daily Life, La Rochelle, Francuska, 3—6. IV. 1990 (neobjavljeno priopćenje); *M. Šarić,* Epidemiological Approach in Manganese Toxicity Studies. »Teisinger's Day«, Prag, 13. lipnja 1990 (neobjavljeno priopćenje); *M. Šarić,* Induced Bronchial Hyperreactivity and its Prognosis. XIV. Dies Iugoslavico-Italici Medicinae Destinati, Pescara 1990 (neobjavljeno priopćenje).

Koordinacija projekta: »Utjecaj selektivnih kemijskih, fizikalnih, bioloških i psihosocijalnih faktora okoline na čovjeka«, koordinacija selektivnog projekta »Biomedicinski učinci izloženosti neionizacijskom zračenju« te koordinacija projekta u okviru Svjetske zdravstvene organizacije (za Jugoslaviju) u ukupnoj izloženosti ljudi pojedinim metalima, organokloriranim spojevima i dušikovom dioksidu.

Teodor Wikerhauser istražuje u okviru toksoplazmoze primjenu zračenja u svrhu uništavanja toksoplazmi u svinjskom mesu. U okviru ehinokokoze istražuje se mogućnost kemoprofilakse hidatidoze ovaca s pomoću kapsula albendazola s protrahiranim djelovanjem. U okviru kriptosporidioze istražuje se učestalost oocista Cryptosporidium sp. u crijevu teladi.

Vladimir Luetić objavio je: Traumatologia vascolare degli arti inferiori. Radovi kongresa: Giornate internazionali di traumatologia vascolare, Madonna di Campiglio, 18—25. veljače 1990 (u tisku); *V. Luetić, I. Tonković, T. Šoša, Z. Kružić, T. Luetić,* Peculiarita del tratamento delle lesioni vascolari nei bambini con Sindrome di Marfan, *ibid.;* Interventi preventivi nella terapia chirurgica delle ischemie diabetiche. XIV. interregionalni sastanak, Talijansko-jugoslavenski dan, La patologia vascolare nel diabete mellito, Trst 28. travnja 1990; Interuzione parziale della vena cava per la prevenzione dell'embolia polmonare. Seminari clinici di Colorno — Parma, 14—15. rujna 1990 (u tisku).

U toku je rad na znanstvenom projektu Europske Pentagonale, prihvaćen i potpisan od ministara vanjskih poslova Italije, Austrije, Češko-Slovačke, Mađarske i Jugoslavije, dana 1. kolovoza 1990. Voditelj za Jugoslaviju je V. Luetić. Projekt će trajati dvije godine, a istraživanje će obuhvatiti 200 bolesnika oba spola. Naziv znanstvenog projekta je »Study on Morphological and Structural Evolution and Natural Course of the Carotid Atherosclerotic Plaque by Means of Ultrasound Imaging« (USICAP).

Radovan Medved objavio je: *R. Medved, M. Mišigoj-Duraković, V. Medved,* Diferencijacija u rastu dječaka i djevojčica od osme do dvanaeste godine — longitudinalna studija, *Medicinski anali, 5, 1989, 5—15; V. Medved, S. Heimer, R. Medved, K. Momirović, M. Mišigoj-Duraković, D. Šentija,* Prilog razvoju instrumentacijskih sustava za procjenu anaerobnog energetskog kapaciteta, Zbornik radova simpozija »Medicina i tehnika«, 22—24. V. 1990, Zagreb; *M. Mišigoj, R. Medved,* Tjelesna aktivnost, poglavlje u knjizi Z. Duraković i sur., Medicina starije dobi, Naprijed, Zagreb 1990; *R. Medved,* Heart volume quotient in athletes, referat održan na FIMS World Congress of Sports Medicine, Amsterdam, 27. V — 1. VI. 1990; *R. Medved, S. Janković,* Unsere Erfahrungen mit der sogenannten «schnellen Metode« der Laktatbestimmung, Zbornik, 32. Deutscher Sportärzte — Kongres, 18—21. X. 1990, München; *R. Medved, S. Janković,* Neka zapažanja u toku longitudinalnog praćenja rasta i razvoja djece i omladine, referat održan na Sport of the Young, Bled, 3—5. X. 1990.

U toku je longitudinalna studija praćenja rasta, razvoja i funkcionalnih karakteristika djece i omladine grada Zagreba.

Nikola Peršić objavio je: *A. Kurjak, Z. Šeparović,* Etika i pravo u humanoj reprodukciji, Nikola Peršić: Uvodna riječ, Zagreb 1990, 9—19; *N. Peršić, M. Peršić-Brida,* Psihološke promjene i psihički poremećaji u toku starenja i starosti, *Socijalna psihijat.,* 17, 1989, 281—325; *N. Peršić, M. Peršić-Brida,* Alkoholizam, *Socijalna psihijat.,* 18, 1990, 101—171; *N. Peršić, M. Peršić-Brida,* Povijesni razvoj psihijatrije, *Socijalna psihijat.,* 18, 1990; *Z. Duraković i sur.,* Medicina starije dobi. Poglavlje: *N. Peršić, M. Peršić-Brida,* Neurološke i psihijatrijske bolesti u starosti, psihologija starenja, Psihijatrija, Zagreb 1990, 317—338.

U toku je rad na projektu »Učestalost, uzroci, karakteristike i prevencija alkoholizma«. Istraživanje obuhvaća povijesni razvoj spoznaje o alkoholizmu, nove spoznaje o etiologiji, patogenezi, dinamici razvoja alkoholizma, terapiji, prevenciji, s posebnim osvrtom na radnu sposobnost. Istraživanje se obavlja na populaciji radnika Hrvatskih željeznica.

Fedor Valić objavio je: *F. Valić, S. Lutkenhoff* (ur.), Fully Halogenated Chlorofluorocarbons, Environmental Health Criteria, 113, World Health Organization, Geneva 1990, 164 str.; *F. Valić, T. Vermiere* (ur.), 1-propanol, Environmental Health Criteria, 102, World Health Organization, Geneva 1900, 98 str.; *F. Valić, T. Vermiere* (ur.), 2-propanol, Environmental Health Criteria, 103, World Health Organization, Geneva 1990, 132 str.; *F. Valić,* Risk assessment of non-occupational asbestos exposure — can it be done?, *Arh. hig. rada toksikol.,* 43, 1989, 449—505; *F. Valić, D. Beritić-Stahuljak, M. Cigula,* Ventilatory lung function changes in family members of asbestos workers, *Acta med. Iug.,* 44, 1990, 205-209; *M. Cigula, F. Valić,* Da li je potrebno uklanjanje vlaknatih izolacijskih materijala iz zgrada, *Arh. hig. rada toksikol.,* 1990 (u tisku); *F. Valić,* The fluorocarbon issue and the development of alternatives, u: Proceedings of European Meeting of the International Toxicology Forum, rujan 1989, 151—156; *F. Valić, D. Beritić-Stahuljak,* Klorofluorougljici — novi ekološki zdravstveni problem, *Lij. vjes.,* 112, 1990, 1—6.

Radi na projektima: »Zdravstvena i ekološka opravdanost zamjene prirodnih umjetnim mineralnim vlaknima u njihovoj proizvodnji i primjeni«. Nastavak epi-

demiološkog ispitivanja učinaka umjetnih vlakana. Usporedno epidemiološko ispitivanje učinaka aerogenih vlakana azbesta. »Ekološki, farmakodinamski i patofiziološki problemi profesionalne ekspozicije organskim aerosolima«. Kvantitativna ocjena odnosa razine simultane ekspozicije terpenima, formaldehidu i česticama drva, uz dodatni učinak aerogene bakterijske i gljivične flore, na ventilacijsku funkciju pluća i imunološki status radnika. »Formaldehid kao zdravstveni problem okoliša za stanovanje i rad«.

Božidar Vrhovac objavio je: Lijekovi protiv gojaznosti i osobitosti njihovog ispitivanja. Zagreb: Zbornik sastanka »Poremećaji ciklusa budnost — spavanje u pretilih osoba s izraženim fenomenom hrkanja«, 1990; *B. Vrhovac, I. Francetić,* Izvještaj o radu Republičkog centra za nuspojave (šapirografirani materijal), Zagreb 1990; *I. Francetić, B. Vrhovac,* Izvještaj o radu Nacionalnog centra za nuspojave u 1989. godini (šapirografirani materijal), Zagreb 1990; *T. Alebić-Kolbah, F. Plavšić, Z. Manojlović, M. Bračić-Kalan, B. Vrhovac,* Ispitivanje biološke raspoloživosti oralnih preparata diltiazema. Elaborat, Zagreb 1990; *B. Vrhovic, R. Vrhovac,* Kritički prikaz lijekova u 1989. godini, *Liječ. vjesn.,* 112, 1990, 131—137. Idem, Pharmaca, 28/3, 1990, 115—124; *B. Vrhovac,* Suvremeni pristup antimikrobnoj terapiji. Sažeci II. kongresa mikrobiologa Hrvatske, Zagreb 5—7. X. 1990; *B. Vrhovac,* Novosti u kardiovaskularnoj terapiji. Sažetak, Simpozij Sodobni dosežki s področja kemijskih, biokemijskih, farmacevtskih in medicinskih Ved., Otočac 6—7. XI. 1990; *Z. Duraković, B. Vrhovac,* Upotreba lijekova, u: Z. Duraković, Medicina starije dobi, Naprijed, Zagreb 1990, 207—218; *F. Plavšić, B. Vrhovac,* Ispitivanje biološke ekvivalencije pripravaka gentamicina u dozi od 40 mg. Elaborat, Zagreb 1990; *F. Plavšić, B. Vrhovac,* Ispitivanje biološke ekvivalencije pripravaka gentamicina u dozi od 80 mg. Elaborat, Zagreb 1990; *F. Plavšić, B. Vrhovac,* Ispitivanje biološke ekvivalencije pripravaka gentamicina u dozi od 120 mg. Elaborat, Zagreb 1990; *A. Wolf-Čoporda, F. Plavšić, B. Vrhovac,* Izvještaj o pilotskom pokusu određivanja farmakokinetike terfenadina. Elaborat, Zagreb 1990.

Istraživački rad u toku: u 1991. godini završit će se jugoslavenski dio (voditelj B. Vrhovac) studije Svjetske zdravstvene organizacije: »The study on the impact of scheduling benzodiazepines« koja istražuje sve aspekte primjene benzodiazepina počam od legislacije (utjecaj zakonskih propisa 1985. godine), potrošnje, uvoza, izvoza, edukacije na medicinskim i farmaceutskim fakultetima, pisanju stručne literature, javnih glasila, materijala i stavova farmaceutske industrije, razvoju novih lijekova i abuzusu odnosno ilegalnom prometu. U studiji sudjeluju još Njemačka, Turska i Nigerija, a vodi je glavni ured SZO u Ženevi.

U 1991. godini bit će tiskan veliki udžbenik »Interne medicine« (gl. urednik B. Vrhovac) koji je započet početkom 1990, a početkom 1991. tekst će biti predan u tisak. Izdavač Naprijed, stotinjak suradnika, oko 4500 kartica. To će, predviđa se, nakon Botterijeve »Interne medicine« biti prvi pravi udžbenik tog dijela medicine.

Nastavit će se istraživanja biološke valjanosti lijekova na zdravim dobrovoljcima u suradnji s farmaceutskim kućama. Nastavit će se istraživanja različitih aspekata nuspojava lijekova.

Jelena Aurer-Koželj objavila je: *J. Aurer-Koželj, M. Vouk i sur.,* Oralne bolesti u Hrvatskoj, JUMENA, Zagreb 1989, 250 str.

U toku je rad na projektima: »Prilog etiologiji zloćudnih oblika parodontivnih bolesti«, potprojekt »Poboljšanje dijagnostike laboratorijskim postupcima«. Taj projekt je odobren i financiran od bivšeg SIZ-a znanosti u sklopu istraživanja u stomatologiji. Dobiveni rezultati su u pripremi za objavljivanje. »Citologija u parodontologiji«, projektna tema međunarodne suradnje sa Sveučilištem »Ludwig Maximilian«, München — Klinik für Zahn-Mund- und Kieferkrankheiten (prof. Sonnabend, direktor Klinik für Parodontologie). Projektni zadatak je završen, rezultati su

u pripremi za objavljivanje. »Transplantati i implantati u koštanim džepovima parodonta« (Transplantate und Implantate in Knochentaschen). Nova projektna tema međusveučilišne suradnje s Klinik für Zahn-Mund- und Kieferkrankheiten der Universität München, suradnja s direktorom klinike prof. dr. dr. D. Schlegelom (rad na projektnoj temi tek započeo).

Filip Čulo objavio je: Supresijska kontrola imunološke reakcije, u: Imunološko prepoznavanje (ur. M. Marušić), JUMENA, Zagreb 1990, 231—260; *F. Čulo, S. Altarac, M. Končar,* Synergistic antitumor action of indomethacin and Corynebacteriumparvum, *Period. biol.,* 97 (Suppl. 1), 1990, 147—148; *J. Morović-Vergles, F. Čulo,* Characteristics of suppressor cells in mice bearing methylcholantrene-induced tumors, *Period. biol.,* 97 (suppl. 1), 1990, 142—143; *S. Altarac, L. Luznik, F. Čulo,* Reduction of B16 melanoma lung metastases in C57B1/6 mice by combination therapy with tumor necrosis factor and indomethacin, *Period. biol.,* 97 (Suppl. 1), 1990, 145—146; *N. Jonjić, P. Lučin, S. Jonjić, T. Schnurer, F. Čulo, N. Stipčić-Šolić, D. Rukavina,* Both TCL subsets are required for resistance to secondary tumor challenge, *Period. biol.,* 97 (Suppl. 1), 1990, 144—145.

Istražuje se mehanizam protutumorskog učinka indometacina (IMC): inhibira li izravno rast tumora ili pospješuje imunološku reakciju na tumor. Preliminarna istraživanja pokazuju da indometacin znatno slabije inhibira rast tumora u miševa deficijentnih na limfocitima T i da uklanja djelovanje supresijskih stanica. U toku su istraživanja učinka IMC na rast tumorskih linija *in vitro.*

Nađeno je da tumorsko tkivo bolesnika s planocelularnim karcinomom grkljana ili donjeg dijela ždrijela proizvodi različite količine prostaglandina *E ex vivo.* Ta proizvodnja PGE korelira s učestalošću recidiva tumora u bolesnika. U toku je praćenje preživljenja bolesnika u odnosu na proizvodnju PGE. Prikupljaju se uzorci i za određivanje proizvodnje drugih prostaglandina (PGF2alfa, PGI2).

Theodor Dürrigl objavio je: *T. Dürrigl* i *L. Krapac,* Reumatske bolesti. Poglavlje u knjizi Z. Duraković i sur., Medicina starije dobi, Naprijed, Zagreb 1990, 389—396, te rad: *I. Pučar, T. Dürrigl* i *P. Dürrigl,* Migration of the femur head in rheumatoid coxitis, *Zeitschrift für Rheumatologie,* 49, 1990, 138—142.

U toku je rad na dva projekta: »Značenje i uloga genetskih faktora u pojavi i razvoju ankilozantnog spondilitisa« i »Patofiziološki čimbenici autoimunih sistemskih bolesti vezivnog tkiva«.

Hrvoje Gomerčić objavio je: *H. Gomerčić, V. Gomerčić, D. Davila, S. Vuković, D. Škrtić,* Effects of peptidoglycan monomer (PGM) on embryonal development in chick, *Period. biol.,* 92 (Suppl. 3), 1990, Zagreb 1990, 56; *H. Gomerčić, V. Gomerčić,* Histomorfološke osobitosti nekih organa divljeg strigljača (Galathea squamifera Leach) iz neočišćenog mora, Pomorska medicina, V (naučne rasprave), Pomorska biblioteka, sv. 39, Izdanje Mornaričkog glasnika, Beograd 1990, 543—548; *V. Gomerčić, H. Gomerčić,* Histokemijske osobitosti organa divljeg strigljača (Galathea squamifera Leach) iz neočišćenog mora, Pomorska enciklopedija, V (naučne rasprave), Pomorska biblioteka, sv. 39, Izdanje Mornaričkog glasnika, Beograd 1990, 549—553.

Istražuju se neka sporedna djelovanja novog antibiotika Summameda (Pliva, Zagreb) na morfološke osobitosti pokusnih životinja. Istražuje se djelovanje nekih bioaktivnih tvari (zagađivala okoliša) na pojedine morfološke osobitosti test organizama. Istražuju se biološke osobitosti morskih sisavaca Jadranskog mora u svrhu njihove zaštite i očuvanja jadranske biocenoze.

Mladen Hajsig objavio je: *D. Hajsig, M. Hajsig* i *D. Svoboda-Vuković,* Nalazi kvasca Malassezia pachydermatis u zdravih mačaka, *Veterinarski arhiv,* 60 (2), Zagreb 1990, 69—73.

Nastavlja istraživanja dermatofitoza (mikrosporoza, infekcija dermatofitima roda Microsporum), malasezioza — episaprofitoza kvasca Malassezia pachydermatis i M. furfur.

Živko Kulčar objavio je: Epidemiologija, Klinička imunologija u nas, Zagreb 1990, 551 str.; Z. *Folnegović, V. Folnegović-Šmalc* and *Ž. Kulčar,* The Incidence of Schizophrenia in Croatia, *British Journal of Psychiatry,* 156, 1990, 363—365; *V. Folnegović-Šmalc, Z. Folnegović, Ž. Kulčar* and *N. Mimica,* Croatia's Psychiatric Case Register (CPCR) and Incidence of Schizophrenia, *Coll. Antropol.,* 14, Zagreb 1990, 133—136; *V. Folnegović-Šmalc, Z. Folnegović* and *Ž. Kulčar,* Psychosen in der Population der Republik Kroatien, Psychoses in Croatia's Population I. Age and Pathomorphosis, *Psychiatria Danubina,* 2/2, 1990, 151—170.

Nastavljeno je epidemiološko istraživanje DNA markera kod shizofrenih obitelji u reprezentativnom uzorku shizofrenih bolesnika stanovnika Hrvatske.

Suradnja s prof. L. Kimling-Erlenmeyer s Columbia univerziteta i njenim suradnicima omogućena je zahvaljujući posebnom istraživačkom grantu Američke zdravstvene službe. U Hrvatskoj surađuju sve psihijatrijske bolnice i odjeli. Nastavljeno je epidemiološko istraživanje kardiovaskularnih bolesti u Novom Zagrebu u okviru projekta kronične bolesti Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Marko Pećina objavio je: Koljeno i potkoljenica, u: Ruszkowski i sur., Ortopedija, JUMENA, Zagreb 1990, 265—308; Ortopedski zahvati, u: Ruszkowski i sur., Ortopedija, JUMENA, Zagreb 1990, 43—62; Skolioze i kifoze, u: Ruszkowski i sur., Ortopedija, JUMENA, Zagreb 1990, 200—218; *I. Ruszkowski, M. Pećina,* Spomenica povodom 60. obljetnice Udruženja ortopeda i traumatologa Jugoslavije, Tisak, Zagreb 1990, 75 str.; *M. Hašpl, M. Pećina,* Diagnostic ultrasound of the knee and lower leg, u: T. Matasović et al., Diagnostic Ultrasound of the Locomotor System, Školska knjiga, Zagreb 1990, 109—138; *M. Lončar-Dušek, M. Pećina,* Pubertetski zamah rasta i skolioza kralješnice, *Liječnički vjesnik,* 112, 1990, 85—88; *M. Pećina, I. Bojanić, S. Dubravčić,* Stress fractures in figure skaters, *American Journal of Sports Medicine,* 18, 1990, 277—279; *M. Pećina, I. Bojanić,* Surgical treatment of jumper's knee in top level athletes, XXIV World Congress of Sports Medicine, Amsterdam 1990, Abstracts, 67; *M. Pećina, O. Lulić-Dukić, A. Pećina,* Early detection of scoliosis based on the discovery of orthodontic anomalies, XVIII World Congress SICOT, Montreal 1990, Abstracts, 151; *M. Pećina, I. Bojanić, G. Ribarić,* Stress fracture of the base of the fifth metatarsal — Jones' fracture, XVIII World Congress SICOT, Montreal 1990, Abstracts, 524; *M. Pećina,* Cementless PCA knee prosthesis, XVIII World Congress SICOT, Montreal 1990, Abstracts, 596; Komplikacije endoproteza koljena, X. kongres JUOT-a, Zagreb 1990, Abstracts, 74; *M. Pećina, M. Mađarević,* Ultrazvučna dijagnostika sportskih ozljeda i oštećenja, X. kongres JUOT-a, Zagreb 1990, Abstracts, 96; *M. Pećina, I. Bojanić, N. Zurak,* Termografija u ortopediji, X. kongres JUOT-a, Zagreb 1990, Abstracts, 315; *M. Pećina, S. Zergollern, K. Oršolić, J. Bojanić, E. Škornjak,* Nuklearna magnetska rezonancija koljena, X. kongres JUOT-a, Zagreb 1990, Abstracts, 107.

Istraživački rad u toku: »Mogućnosti rane detekcije idiopatskih skolioza kralješnice u školske djece«; »Vrednovanje primjene bescementnih endoproteza koljena«; »Mogućnosti ranog otkrivanja i liječenja sindroma prenaprezanja sustava za kretanje«.

Mladen Štulhofer objavio je: Kirurgija probavnog sustava, Zagreb, Samobor — Novaki (u tisku); Poglavlje »Kirurgija pankreasa«, u knjizi Osnovi hirurgije autora Z. Gerzić i sur., Medicinska knjiga, Beograd (u tisku); Mijena kirurške prakse i postojanost znanstvenog istraživanja u kirurgiji, *Medicinski vjesnik,* Osijek 1990 (u tisku); *M. Štulhofer, A. Hebrang,* Kirurški zahvat (resekcija, meta-

stazektomija) ili lokoregionalna kemoterapija u liječenju metastaza jetre kod karcinoma kolona, *Libri oncologici*, Suppl., 1990 (u tisku).

U toku je rad na projektu koji tretira problematiku fekalnih infekcija. Dio projekta odnosi se na ispitivanje mogućnosti preveniranja septičkih komplikacija operativne rane nakon operacija na kolonu i rektumu. Ispituje se vrijednost preoperativne pripreme (lokalne) crijeva i antibiotske profilakse.

V. RAZRED

ZA FILOLOŠKE ZNANOSTI

Organizacija i sastav

Razred za filološke znanosti imao je krajem 1990. godine 8 redovnih, 8 izvanrednih, 18 dopisnih i 12 članova suradnika.

Redovni članovi: Dalibor Brozović, Rudolf Filipović, Božidar Finka, Petar Guberina, Radoslav Katičić, Antica Menac, Milan Moguš i Milan Ratković.

Izvanredni članovi: Stjepan Babić, Željko Bujas, Branimir Glavičić, Eduard Hercigonja, Petar Šimunović, Franjo Švelec, Vojmir Vinja i Josip Vončina.

Dopisni članovi: Nikola Benčić, France Bezlaj, Henrik Birnbaum, László Hadrovics, Alfred Kracher, Miroslav Kravar, Tine Logar, Thomas Magner, František Mareš, Ladislav Matejka, Josip Matešić, Alexandru Rosetti, Pavao Tekavčić, Nikita I. Tolstoj, Oleg N. Trubačëv, Božidar Vidoeski i Zlatko Vince.

Članovi suradnici: Josip Bratulić, Milka Jauk-Pinhak, Josip Jernej, Nikica Kolumbić, August Kovačec, Anica Nazor, Valentin Putanec, Milivoj Sironić, Ivo Škarić, Antun Šojat, Olga Šojat i Vladimir Vratović.

Dana 17. svibnja 1990. na izbornoj skupštini Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti izabran je za dopisnog člana iz inozemstva Ladislav Matejka, a za članove suradnike izabrani su Milka Jauk-Pinhak, August Kovačec i Ivo Škarić.

Dana 25. lipnja 1990. umro je dopisni član Reinhold Olesch.

Tajnik Razreda je akademik *Milan Moguš,* zamjenik je akademik *Antica Menac.*

Tijekom 1990. godine održano je 8 redovitih i jedna svečana sjednica Razreda.

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

— Tijekom 1990. godine Razred za filološke znanosti raspravljao je na svojim sjednicama o mnogim pitanjima iz područja znanstvene djelatnosti koju on pokriva.

— Razred je poveo postupak i predložio kandidate za izbor novih članova Akademije.

— Znanstveno vijeće za filološke znanosti održalo je 3 sjednice na kojima su razmatrani i prihvaćeni akti iz njegove nadležnosti. Vijeće je u skladu sa svojim ovlaštenjima vodilo postupak predlaganja za izbor i postupak izbora u znanstvena zvanja.

— Nastavljajući i tijekom 1990. godine plodnu izdavačku djelatnost, Razred je priredio rukopise i u nekoliko navrata tražio imprimatur za tiskanje svojih edicija.

— Razred je nadzirao i pratio rad na izradbi Dopuna Akademijina rječnika

— Potaknuta je intenzivnija aktivnost na redakciji »Acta Croatica«.

— Podržan je prijedlog Odbora za leksikografiju da se počne s izradbom jednosveščanog rječnika hrvatskoga književnog jezika (voditelj S. Babić). Prihvaćena je inicijativa za osnivanje radne grupe Odbora, koja će pred Odbor iznositi probleme u vezi s izradbom rječnika.

— U vezi s izdavanjem zbornika radova IV. konferencije o leksikologiji i leksikografiji, Razred je u uređivački odbor izabrao akad. R. Filipovića i B. Finku i tajnicu Odbora za leksikografiju B. Tafra.

— Razred je zaključio da inicira prikupljanje tekstova referata sa svih znanstvenih skupova održanih u Jugoslavenskoj akademiji, koji do danas nisu objavljeni i preuzme brigu o njihovu objavljivanju.

— U vezi s inicijativom Razreda za suvremenu književnost za zajedničko uređivanje nekih serija Akademije, Razred je zaključio da se formaliziranjem suuređivanja edicijâ ne bi bitno unaprijedilo njihovo objavljivanje, ali se jednoglasno založio za dalju suradnju dvaju razreda.

— Raspravljajući o izdavačkoj djelatnosti, Razred je konstatirao da se neka ključna izdanja Akademije pojavljuju s nedopustivim pogreškama i površno uređena, pa je zadužio tajnika Razreda akad. M. Moguša da na sjednici Predsjedništva inicira razgovor o tim pitanjima.

— U vezi s honoriranjem izdavačke djelatnosti, Razred je u nekoliko navrata pokretao inicijativu za preispitivanje postojećih osnovica za isplate honorara autorima i ostalim suradnicima, založivši se za izjednačavanje Akademijinih honorara s honorarima drugih izdavača. Pokrenuto je i pitanje honorara autorâ onih izdanja što ih Akademija objavljuje u suradnji s vanjskim izdavačkim kućama, s prijedlogom da u takvim slučajevima izdavači zajednički snose troškove autorskoga honorara i tako zaštite i financijski više vrednuju vrijednost autorskoga rada.

— U vezi s obilježavanjem 125. obljetnice Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, izrađen je izvještaj o radu Razreda, od osnivanja Akademije do danas, za Spomenicu Akademije.

— Na prijedlog Predsjedništva Razred je preuzeo pokroviteljstvo nad znanstvenim skupom u povodu 150. obljetnice rođenja Bože Babića.

— U vezi sa svojim prijašnjim zaključkom o sudjelovanju u obilježavanju 125. obljetnice ukidanja talijanskog i uvođenja hrvatskoga kao službenog jezika u javne institucije općine Makarska, Razred je za svoje predstavnike na tom skupu izabrao akad. M. Moguša i izv. člana Josipa Vončinu.

— Razred je na prijedlog Predsjedništva prihvatio pokroviteljstvo znanstvenoga skupa »Jezici i kulture u doticajima — između lokalnoga i sveopćega«, u suradnji s Odborom za Istru Jugoslavenske akademije.

— Raspravljajući o održavanju znanstvenih skupova i drugih priredaba u organizaciji Akademije, Razred je zaključio da u Upravi Akademije pokrene pitanje adekvatnijeg organiziranja i bolje koordinacije s razredima Akademije, kako bi se osiguralo redovito objavljivanje publikacija s tih skupova, a svim članovima Akademijinih razreda omogućilo aktivnije znanstveno sudjelovanje u tim priredbama.

— Stalna je briga Razreda tijekom 1990. godine bila aktivnost stručnih odbora, čiju je djelatnost usmjeravao i koordinirao.

— U vezi s inicijativom Razreda da se osnuje Međuakademijski odbor za etimologiju, što su podržale i druge akademije, zaključeno je da se od Savjeta akademija zatraži formalno osnivanje toga odbora sa sjedištem u našoj Akademiji. Za predsjednika MO Razred je predložio izv. člana V. Vinju, a za članove akademike D. Brozovića i R. Katičića. Za zamjenike su izabrani izv. član P. Šimunović i član suradnik A. Kovačec.

— Razred je davao suglasnost na teme javnih predavanja što su se u okviru »Orijentalističkih večeri« održavala u organizaciji Odbora za orijentalistiku.

— U nekoliko navrata raspravljao je o stanju projekata Razreda te o mogućnostima za pokretanje novih projekata.

— Razmotren je i podržan prijedlog člana suradnika Anice Nazor da se u program rada Akademije uvrsti i snimanje glagoljskih rukopisa i rijetkih primjeraka inkunabula u SSSR-u. Zaključeno je da Razred od Predsjedništva zatraži artikuliranje takvog zadatka kao projekta Jugoslavenske akademije.

— Istaknuvši u raspravi u više navrata neprocjenjivu korist paleografskog tečaja, što ga od 21. veljače 1990. vodi izv. član E. Hercigonja, za znanstveni razvoj mladih asistenata Akademijinih zavoda, ali i u širim okvirima nacionalne kulture, Razred je pokrenuo inicijativu da se vođenje tog tečaja financira iz sredstava za fundamentalna istraživanja Akademije.

— Razred je davao mišljenja u vezi s normativnim i drugim aktima Akademije i institucija izvan Akademije, na njihov zahtjev.

— Za svoga predstavnika u radnoj grupi za izmjenu Statuta Akademije Razred je izabrao tajnika akad. M. Moguša.

— U nekoliko navrata Razred je davao sugestije i prijedloge za suradnju s odgovarajućim akademijama u zemlji i izvan nje.

— Razred je poticao i aktivno svojim prijedlozima i mišljenjem sudjelovao u rješavanju pitanja adekvatnijeg organiziranja Akademijinih službi.

— Za dodjelu godišnje nagrade »Bartul Kašić« za istaknutu znanstvenu djelatnost Razred je predložio izv. člana S. Babića.

Rukopisi prihvaćeni na sjednicama Razreda

1. redovita sjednica, 15. siječnja 1990.

— *Ned Goy,* Ivan Gundulić: »Osman« (prijevod na engleski), za Posebna izdanja, recenzent R. Filipović.

— *Jasna Hadžimejlić,* Distribucija (O) i (E) morfofonema u deklinaciji imenica vrste *a* u štokavskom prostoru, za zbornik radova »Dijalekt i književni jezik«, recenzent P. Šimunović.

2. redovita sjednica, 5. ožujka 1990.

— *Zdenka Gudelj-Velaga,* Uvjetovanosti školske jezične prakse idiomatskim osobitostima jezične zajednice, za zbornik radova »Dijalekt i književni jezik«, recenzent S. Težak.

— *Josip Jernej,* Struktura Della Belline gramatike, za »Filologiju« br. 18, recenzent R. Katičić.

— *Niko Kapetanić i Nenad Vekarić,* Utjecaj kršćanstva na izbor osobnih imena u selima Dubrovačke Republike, za »Anale« u Dubrovniku, recenzent P. Šimunović.

— *Ljerka Šimunović,* Ardelio Della Bella i prevoditelji mletačkih dvojezičnih proglasa, za »Filologiju« br. 18, recenzent J. Vončina.

— *Diana Zekulić-Stolac,* Della Belline napomene o sintaksi, za »Filologiju« br. 18, recenzent J. Vončina.

3. redovita sjednica, 23. travnja 1990.

— *Gérald Antoine,* Les Péchés de l'Abbé Grégoire, za »Filologiju« br. 17, recenzent P. Guberina.

— *Nikola Bencsics,* Gradišćanskohrvatski rječnik — rječnik društvene potrebe, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent B. Finka.

— *Cvito Fisković,* Gundulićevi tragovi i odjeci na Pelješcu, za zbornik »Adrias«, recenzent J. Vončina.

— *Metka Furlan,* Etimološki slovar — za koga in kako, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent V. Vinja.

— *Alemko Gluhak,* Dubine u etimološkom rječniku: »Mali etimološki rječnik hrvatskoga književnog jezika«, za zbornik »Rječnik i društvo«, recenzent V. Vinja.

— *Milena Hajnšek-Holz,* Vprašanje narečne leksike v slovarju slovenskega knjižnega jezika, za zbornik »Rječnik i društvo«, recenzent B. Finka.

— *Giovanni Motta-Maurizio Iengo,* Rehabilitative treatment of children with severe and profound hearing impairments as treated by means of the verbo-tonal method: interpretation and findings of Naples school, za »Filologiju« br. 17, recenzent P. Guberina.

— *Jakob Müller,* Leksikografsko razvrščavanje samostalniških pomenov, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent B. Finka.

— *Ljiljana Nedeljkov,* Pčelarska terminologija Avrama Maksimovića (1810. godina), za zbornik »Rječnik i društvo«, recenzent J. Vončina.

— *France Novak,* Vprašanje gradiva za zgodovinski slovar, za zbornik »Rječnik i društvo«, recenzent M. Moguš.

— *J. H. Oyer,* Hearing and speach disorders and the elderly, za »Filologiju« br. 17, recenzent P. Guberina.

— *Mileva Pansini,* Spaciocepcija i gramatika prostora kao slušanje i govor, za »Filologiju« br. 17, recenzent P. Guberina.

— *Gordana Pavlović-Lažetić,* Struktura rečnika u leksičkom tipu podataka, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent B. Finka.

— *Ljubica Prćić,* O terminologiji flore i faune u rečniku Ambrozija-Boze Šarčevića iz 1870, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent V. Vinja.

— *Valentin Putanec,* Mali hrvatsko-njemački rječnik (Zagreb, 1829), jezična analiza i autorstvo, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent M. Moguš.

— *Slobodan Remetić,* Izrada rječnika dijalekatski heterogenih sredina (nad rječnikom kladanjskog područja), za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent M. Moguš.

— *Biljana Sikimić,* Etimologija u rečniku SANU, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent V. Vinja.

— *Nives Sironić-Bonefačić,* Ardelio Della Bella i Ignjat Đurđević, za »Filologiju« br. 18, recenzent J. Vončina.

— *Stane Suhadolnik,* Avtorski slovar, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent M. Moguš.

— *Danko Šipka,* Upotrebna raslojenost polisemijske strukture, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent V. Vinja.

— *Franjo Švelec, O* nekim aspektima Zoranićeva proznog izraza prema hrvatskoj srednjovjekovnoj prozi, za zbornik »Adrias«, recenzent M. Moguš.

— *Branka Tafra,* Od rječnika JAZU do njegovih dopuna (podudarnosti i razlike), za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent J. Vončina.

— *Mirko Tomasović,* Oraison funebre Pavla Štoosa Ivanu Gunduliću, za zbornik »Adrias«, recenzent J. Vončina.

— *J. J. Van Vlasselaer,* Les fondements SGAV en forme de problématique, za »Filologiju« broj 17, recenzent P. Guberina.

— *Josip Vončina,* Vatroslav Jagić, za posebna izdanja, recenzent M. Moguš.

— *Biljana Vukmanović-Mojsilović,* Napomene o nekim romanizmima u etimologijskom rječniku hrvatskoga ili srpskoga jezika Petra Skoka i u rečniku SANU, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent V. Vinja.

4. redovita sjednica, 17. svibnja 1990.

— *Danijel Alerić,* Problematična riječ *rdjom* u glasovitom stihu »Rdjom kapo dok mu je kolena!«, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent S. Babić.

— *Stjepan Babić,* Izrazi za osjete primljene njuhom, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent Ž. Bujas.

— *Živko Bjelanović,* O jednom načinu organiziranja leksikografske jedinice u antroponimijskom rječniku, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent P. Šimunović.

— *Rafo Bogišić,* Ivan Gundulić u hrvatskoj književnosti 17. stoljeća, za zbornik »Adrias«, recenzent J. Vončina.

— *Maja Bratanić,* Kultura rječnika i rječnici kulture, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent Ž. Bujas.

— *Galina Čerkasova* i *Olga Dmitrieva,* Kompjuterizacija leksikografičeskih issledovanii v mašinom fondo russkogo jazika. Kompjuterizacija ortografičeskoi leksikografii, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent A. Menac.

— *Božo Ćorić,* Etnici kao leksičko-tvorbeni arhaizmi, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent S. Babić.

— *Darko Deković,* Juraj Manzin, nastavljač Kožičićeve zamisli o liturgijskom jeziku u 17. stoljeću, za zbornik radova o Šimunu Kožičiću, recenzent A. Nazor.

— *Egon Fekete,* Apelativi s negacijom kao leksikografske odrednice, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent S. Babić.

— *Željka Fink,* O jednom tipu frazeoloških varijanti, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent A. Menac.

— *Milica Gačić,* Frekvencijski rječnici struke i njihovi korisnici, za zbornik radova« Rječnik i društvo«, recenzent Ž. Bujas.

— *Stanislav Gilić,* Alpinistička terminologija, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent S. Babić.

— *Zrinjka Glovacki-Bernardi,* O njemačkim elementima u zagrebačkom govoru i hrvatskom književnom jeziku, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent S. Babić.

— *Darinka Gortan-Premk,* O novome tipu deskriptivnog rečnika, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent S. Babić.

— *Sonja Horvat,* Frazeologija kostelskega slovarja, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent A. Menac.

— *Marjeta Humar,* Slovenska papirniška terminologija, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent S. Babić.

— *Vladimir Ivir,* Prevodilac kao korisnik rječnika: leksikografija i prevođenje, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent Ž. Bujas.

— *Alojz Jembrih,* Hrvatske riječi u Putopisu Arnolda von Hariffa (1497), za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent J. Vončina.

— *Josip Jernej,* Semantički i sintaktički pristup obradi leksičkih jedinica, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent V. Vinja.

— *Damir Kalogjera,* Jedan sociolingvistički pogled na Oxfordski engleski rječnik, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent R. Filipović.

— *Janez Keber,* Izimenska leksika in frazeologija v slovarju slovenskega knjižnega jezika, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent A. Menac.

— *Nikica Kolumbić,* Trogirski »Vartal« i njegov sastavljač Petar Lucić, za zbornik »Adrias«, recenzent F. Švelec.

— *Miloš Kovačević,* Od antonimije do gradacije posredstvom negacije, za zbornik »Rječnik i društvo«, recenzent A. Menac.

— *Cvetana Krstev,* Metode enkodiranja teksta u korpusima namenjenim leksikografskoj analizi, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent M. Bratanić.

— *Dora Maček,* Standardni i nestandardni vokabular u rječnicima engleskog jezika, recenzent Ž. Bujas.

— *Antica Menac,* Iz problematike pridjevskih antonima: Pridjevi s prefiksom *ne-* u ruskom i hrvatskom književnom jeziku, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent S. Babić.

— *Milica Mihaljević,* Termin u općem rječniku, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent S. Babić.

— *Olga Mišeska-Tomić,* Principi i kršenje principa u korist rečnika, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent R. Filipović.

— *Milan Moguš,* Piščev rječnik, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent R. Filipović.

— *Dragana Mršević-Radović,* Neka normativna pitanja srpskohrvatske frazeologije, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent A. Menac.

— *Vesna Muhvić-Dimanovski,* O potrebi jednog rječnika neologizama, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent R. Filipović.

— *Jelica Novaković-Lopušina,* O značenju unošenja podataka o valentnosti prilikom izrade rečnika, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent R. Filipović.

— *Istvan Nyomarkay,* Uloga mađarskog leksika u formiranju hrvatskoga književnog jezika u drugoj polovici XIX. stoljeća, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent S. Babić.

— *Asim Peco,* Neka zapažanja o jednom rječniku sa kraja XV vijeka, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent V. Putanec.

— *Sanja Vulić,* O rječnicima izvornih čakavskih govora, za zbornik »Rječnik i društvo«, recenzent M. Moguš.

5. redovita sjednica, 18. lipnja 1990.

— *Nedeljko Bogdanović,* Dijalekatski rečnici jugoistočne Srbije, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent A. Šojat.

— *Željko Bujas,* Četveromjesečno »S« (dnevnik leksikografa), za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent R. Filipović.

— *Zdenka Gudelj-Velaga* i *Karol Visinko,* Učenički rječnik, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent S. Težak.

— *Olivera Jašar-Nasteva,* Aloglotski elementi u galičkom rečniku Riste Ognjanovića kao odraz društveno-kulturne sredine, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent A. Kovačec.

— *Mira Menac-Mihalić,* Glagolski oblici u čakavskom narječju i u hrvatskom književnom jeziku, za »Filologiju« broj 17, recenzent M. Moguš.

— *M. Mollova,* N. A. Basakov: Russkie familii tjurskogo proishoždenija, za »Onomastica Jugoslavica«, recenzent A. Kovačec.

— *Milica Lađević,* Imena vozova na jugoslovenskim železnicama, za »Onomastica Jugoslavica«, recenzent P. Šimunović.

— *Mijo Lončarić,* O kajkavskome leksiku, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent A. Šojat.

— *Monica Partridge,* A Forgotten 17th. Century English Pioneer of Languages in Contact, za »Filologiju« broj 17, recenzent R. Filipović.

— *Mirko Peti,* Rječnički položaj jezika, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent A. Šojat.

— *Milenko Popović* i *Raisa I. Trostinska,* O međujezičnoj homonimiji, hrvatskosrpsko-ruskoj i hrvatskosrpsko-ukrajinskoj, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent A. Menac.

— *Renata Volos,* Podhod k sozdaniju novogo tolkovogo slovara, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent A. Menac.

— *Sanja Vulić,* O nekim čakavskim imenima marijanskih blagdana, za »Filologiju« broj 17, recenzent B. Finka.

6. redovita sjednica, 1. listopada 1990.

— *Tomaž Erjavec* i *Peter Tancig,* Struktura računalniškega slovarja z morfemskimi antitetami: primer slovenščine, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent V. Ivir.

— *Nevenka Gošić,* O jednoj novijoj pojavi u savremenoj srpskohrvatskoj leksici, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent A. Menac.

— *Majda Merše,* Glagolski vid v Dalmatinovi Bibliji ob naslonitvi na Lutrov prevodni zgled, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent J. Bratulić.

— *Francka Premk,* Psalmska zaglavna *čelna* terminologija Trubarjevega in Dalmatinovega prevoda (v luči izvirnega besedila), za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent R. Katičić.

— *Agata Saje* i *Peter Tancig,* Leksikona v sistemu za računalniško prevajanje iz slovenščine v latinščino, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent V. Ivir.

— *Diana Stolac,* Odnos pasivnog rječnika i književnog jezika, za zbornik »Rječnik i društvo«, recenzent M. Bratanić.

— *Suzan Šarčević,* Zadatak leksikografa u privrednoj reformi, za zbornik »Rječnik i društvo«, recenzent D. Kalogjera.

— *Marija Turk* i *Danijela Karković,* Problem određenja i uporabe nekih termina, za zbornik »Rječnik i društvo«, recenzent S. Težak.

— *Zorica Vučetić,* Talijanski frazeologizmi, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent J. Jernej.

— *Stjepan Vukušić,* Korpus određenih modela naglašavanja u zapadnoj i Karadžić-Daničićevoj štokavštini, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent I. Škarić.

— *Ivan Zoričić,* Prozodijski rječnik i uzusna norma, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzent I. Škarić.

7. redovita sjednica, 5. studenoga 1990.

— *Ivan Mustać,* Književni i prevodilački rad Bartola Kašića u Dubrovniku (liturgijske knjige kao kategorija povijesnih izvora), za »Anale« Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku, recenzent R. Katičić.

— *Ewa Rzetelska-Feleszko,* Bodowa słowotwórcza nazw wodnych w lewym dorzeczu Driny, za »Onomastica Jugoslavica, recenzent M. Moguš.

— *Josip Vončina,* Della Bellin odraz na Hrvatski narodni preporod, za »Filologiju« br. 18, recenzent M. Moguš.

8. redovita sjednica, 4. prosinca 1990.

— *Dimka Miteva,* Za eden rečnik na jazični neotpornosti, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzirali članovi uređivačkog odbora.

— *Vladimir Nartnik,* Obravnava naglasnih dvojnic v Slovarju slovenskega knjižnega jezika, za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzirali članovi uređivačkog odbora.

— *Olga Sabo-Jerkov,* Mogućnosti računarske obrade glagolskih odrednica u rečniku srpskohrvatskog književnog i narodnog jezika (SANU — Institut za srpskohrvatski jezik), za zbornik radova »Rječnik i društvo«, recenzirali članovi uređivačkog odbora.

Objavljene edicije

— *Rudolf Filipović,* Anglicizmi u hrvatskom ili srpskom jeziku: porijeklo, razvoj, značenje, urednik A. Menac, Zagreb 1990, 366 str.

— *Miroslav Kravar,* August Musić u svoje vrijeme i danas, Predavanja održana u JAZU, urednik M. Moguš, Zagreb 1990, 35 str.

— *Ivan Šugar,* Botanički leksikon, urednik S. Babić, Zagreb 1990, 550 str.

— *Iz indijske predaje i filologije,* zbornik, urednik R. Katičić, Zagreb 1990, 336 str.

— »Hrvatski dijalektološki zbornik« (Dijalekatska geografija, leksikografija i leksikologija), knj. 8, urednik B. Finka, Zagreb 1990, 180 str.

— »Rad« 446 Razreda za filološke znanosti (Križanićev doprinos slavenskoj filologiji), knj. 23, urednik R. Filipović, Zagreb 1990, 212 str.

— *Zbornik radova o Franji Glaviniću,* urednik E. Hercigonja, Zagreb 1989, 384 str.

— »Filologija«, br. 16, urednik R. Filipović, Zagreb 1990, 194 str.

— *Onomastica Jugoslavica,* knj. 13, urednik P. Šimunović, Zagreb 1990, 61 str.

Edicije u tisku

— *Babić, Brozović, Moguš, Pavešić, Škarić, Težak,* Fonetika, fonologija i morfologija hrvatskoga književnoga jezika s povijesnim pregledom, 3. knj. Nacrtâ za gramatiku.

— *»Građa za povijest književnosti hrvatske«,* knj. 33.

— *»Filologija«,* br. 17.

— *»Onomastica Jugoslavica«,* knj. 14.

— *Opća i slavenska terminološka problematika,* zbornik.

— *Rječnik i društvo,* zbornik.
— *Spomenica akademiku Josipu Hammu.*
— *Spomenica akademiku Josipu Torbarini.*
— *Pavlinska pjesmarica.*

Znanstveni skupovi

Dana 8. i 9. studenoga 1990. održan je u Zadru, u organizaciji Razreda za filološke znanosti i Filozofskoga fakulteta u Zadru, redoviti trogodišnji znanstveni skup o etimologiji, koji odlukom Razreda od sada nosi ime »Skokovi etimološki susreti«. Okvirna tema ovogodišnjeg skupa, na kojem je sudjelovalo 35 znanstvenih radnika iz cijele zemlje, bila je »Jadranska etimološka istraživanja« .

U ime Akademije i Razreda skup je pozdravio izv. član V. Vinja, a prisustvovali su brojni uzvanici.

Svečane sjednice

Dana 4. prosinca 1990. održana je u palači Akademije svečana sjednica Razreda za filološke znanosti u povodu 100. obljetnice rođenja akad. Mirka Deanovića, o čijem je životu i djelu govorio član suradnik J. Jernej.

Sjednicu je otvorio tajnik Razreda akad. M. Moguš, a prisustvovali su brojni uzvanici i članovi Akademije.

Predavanja

Dana 3. svibnja 1990. u palači Akademije u organizaciji Odbora za orijentalistiku održano je u okviru »Orijentalističkih večeri« predavanje Aleksandra Berzina pod naslovom »Misconceptions about Budhism«.

Dana 24. svibnja 1990. u organizaciji Odbora za orijentalistiku održano je u palači Akademije javno predavanje Borke Lugarić: »Atharvaveda — staroindijsko čaranje« iz serije predavanja u okviru »Orijentalističkih večeri«.

Dana 4. listopada 1990. u palači Akademije novoizabrani dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti Ladislav Matejka održao je pristupno predavanje pod naslovom: »Trubecki i jezični savezi«.

Odlikovanja i nagrade

Akad. Rudolf Filipović primio je u godini 1990. nagradu Davorin Trstenjak za životno djelo.

Akad. Milan Moguš primio je u godini 1990. Republičku nagradu »Božidar Adžija« za značajnu znanstvenu djelatnost na području dijalektologije.

Izbor u članstvo drugih akademija

Akademici Rudolf Filipović, Dalibor Brozović i Radoslav Katičić izabrani su u godini 1990. za članove Europske akademije u Londonu.

Odbori Razreda

1. Odbor za dijalektologiju

Članovi odbora: V. Barac-Grum, Ž. Bjelanović, D. Brozović, R. Filipović, B. Finka, V. Jakić-Cestarić, I. Kalinski, J. Lisac, M. Lončarić, M. Menac-Mihalić, M. Moguš, P. Šimunović, A. Šojat, S. Težak, J. Vončina, S. Vukušić, V. Zečević.

Predsjedništvo Odbora: B. Finka — predsjednik, A. Šojat — potpredsjednik, M. Lončarić i V. Zečević — tajnici; ostali članovi: D. Brozović, R. Filipović, M. Moguš, P. Šimunović, S. Težak.

Djelatnost odbora

1. Održana je jedna sjednica Odbora i dvije sjednice Predsjedništva.

2. U ovoj je godini rad Odbora obuhvaćao lingvističku geografiju s temama: Općeslavenski lingvistički atlas (OLA), Europski lingvistički atlas (ELA), Općekarpatski dijalektološki atlas (OKDA) i Hrvatsko-srpski dijalektološki atlas (HsDA).

3. Članovi su odbora sudjelovali na radnom zasjedanju Međunarodne komisije i Radne grupe OLA u Bratislavi (D. Brozović i B. Finka) i u Moskvi (B. Finka i A. Šojat) te na radnom zasjedanju Jugoslavenske komisije OLA u Aranđelovcu (B. Finka, M. Lončarić, M. Menac-Mihalić, A. Šojat, te D. Brozović i J. Lisac) i na zasjedanju Međunarodne komisije ELA u Moskvi (D. Brozović). U toku je bio rad na više svezaka OLA, ELA i OKDA, s radnim obvezama angažiranih članova Odbora.

4. Jugoslavenska je akademija prihvatila obvezu da bude izvršni izdavač 4. sveska fonetske serije OLA (refleksi poluglasâ) pa otuda i posebne obveze članova Odbora na tom svesku.

5. U toku godine obrađeno je, po jedinstvenom upitniku, 12 terenskih punktova za HsDA, od toga 10 u dijaspori (austrijsko Gradišće/Burgenland, Mađarska i Slovačka).

6. Objavljen je 8. broj »Hrvatskoga dijalektološkoga zbornika« s građom sa znanstvenoga skupa u organizaciji Odbora o dijalekatskoj geografiji i dijalektološkoj leksikografiji i leksikologiji.

2. Odbor za leksikografiju

Predsjednik Odbora je R. Filipović, tajnice su D. Malić i B. Tafra, a članovi Odbora su G. Antunović, S. Babić, V. Barac-Grum, M. Bratanić, Ž. Bujas, B. Finka, I. Gostl, J. Jernej, M. Lončarić, A. Menac, M. Menac-Mihalić, M. Mihaljević, M. Moguš, A. Ptičar, V. Putanec, P. Šimunović, A. Šojat, V. Vinja, J. Vončina, S. Vulić i V. Zečević.

Tijekom 1990. godine Odbor je raspravljao o tekućim zadacima, organizaciji rada na pojedinim rječnicima itd.

a) *IV. jugoslavenska konferencija o leksikografiji i leksikologiji*

Odbor je imenovao uređivački odbor u sastavu: akad. R. Filipović, akad. B. Finka i mr. Branka Tafra. Taj je odbor skupio rukopise referata održanih na konferenciji i uredio rukopis prema propisima Jugoslavenske akademije. Za tu su publikaciju primljena sredstva Republičke zajednice za znanost (Društveno vrijedna znanstvena knjiga), pa je rukopis pod naslovom »Rječnik i društvo« — Zbornik radova IV. jugoslavenske konferencije o leksikografiji i leksikologiji, spreman na tisak, proslijeđen Razredu za filološke znanosti, i od Uprave Jugoslavenske akademije zatraženo je odobrenje za tisak.

b) *Leksikografska bibliografija*

Ta je bibliografija zajednički projekt Međuakademijskog odbora za leksikografiju na kojoj je predviđeno da rade suradnici svih akademija. Rad je veoma usporen jer nisu osigurana sredstva za taj projekt. Jedino je radna grupa Jugoslavenske akademije nastavila radom jer je Jugoslavenska akademija odobrila svoja sredstva za taj projekt. Ta su sredstva utrošena na otkup Bibliografije o leksikografiji Jugoslavenskog leksikografskog zavoda.

c) *Jednosveščani rječnik suvremenog hrvatskog književnog jezika*

Kako su osigurana sredstva za taj rad, organizirani su pripremni radovi u Zavodu za lingvistička istraživanja Jugoslavenske akademije. Odbor je vodio brigu o organizaciji rada na rječnicima koji se izrađuju u Zavodu za lingvistička istraživanja i pratio rad na rječnicima koji se izrađuju za Jugoslavensku akademiju izvan Akademije. Odbor je usko surađivao s Razredom za filološke znanosti i Međuakademijskim odborom za leksikografiju.

3. Odbor za onomastiku

Predsjednik Odbora je P. Šimunović, tajnice su V. Barac-Grum i D. Brozović-Rončević, a članovi Odbora su: R. Filipović, B. Finka, I. Gostl, V. Jakić-Cestarić, M. Ježić, R. Katičić, Maslina Katušić, M. Moguš, A. Šojat, V. Vinja.

U godini 1990. rad na onomastici odvijao se u redovitoj djelatnosti članova Odbora, Odsjeka za onomastiku Zavoda za jezik i u okviru Zavoda za lingvistička istraživanja Akademije.

Ove je godine izašla iz tiska 13. knjiga »Onomastica Jugoslavica«. Tiskana je kurentna onomastička bibliografija za g. 1985—1987 (ONOMA, Leuven), a izrađena je kurentna onomastička bibliografija za g. 1988—1989. Tiskano je nekoliko radova i monografija članova i suradnika Odbora za onomastiku.

Odbor je sa svojim članovima i suradnicima (M. Lončarić, B. Finka, M. Moguš i P. Šimunović) sudjelovao na VIII. jugoslavenskoj onomastičkoj konferenciji u organizaciji CANU i Međuakademijskog odbora za onomastiku u Titogradu i Danilovgradu u travnju 1990.

Nekoliko članova i suradnika Odbora sudjelovali su na znanstvenom skupu o Lici u doba oslobađanja od Turaka (M. Lončarić, V. Putanec, P. Šimunović). Na XVII. međunarodnom onomastičkom kongresu u Helsinkiju sudjelovali su i podnijeli referati M. Moguš i P. Šimunović.

Na znanstvenom skupu »Skokovi etimološki susreti« sudjelovali su s onomastičkim referatima članovi Odbora D. Brozović i P. Šimunović.

Na XVII. međunarodnom onomastičkom kongresu u Helsinkiju član Odbora za onomastiku i predsjednik Međuakademijskog odbora za onomastiku akad. M. Moguš izabran je za člana Međunarodnog onomastičkog komiteta (Leuven).

Napisan je pregled rada na onomastici u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti u posljednjih 20 godina.

Uređena je i predana u tisak 14. knjiga časopisa »Onomastica Jugoslavica«.

4. Odbor za orijentalistiku

Predsjednik je Odbora R. Katičić, tajnik je M. Jauk-Pinhak, a članovi su R. Filipović, V. Devidé, M. Ždralović, Z. Matešić i M. Ježić.

Odbor za orijentalistiku nastavio je tijekom 1990. godine održavanje »Orijentalističkih večeri« i pripremio teme za njihovo dalje održavanje.

Iz tiska je izašao zbornik radova jugoslavenskih indologa pod naslovom »Iz indijske predaje i filologije«, o kojem je brigu vodio Odbor, a uredio ga je predsjednik Odbora akad. R. Katičić.

5. Odbor za hrvatski latinitet

Predsjednik je odbora V. Vratović, članovi su B. Glavičić, R. Katičić, M. Sironić i V. Vinja.

Odbor za hrvatski latinitet nastavio je tijekom 1990. godine rad na dva osnovna zadatka:

1. Izdavanje djela hrvatskih latinista

a) S tim u vezi razmatran je dugoročni plan izdavanja hrvatskih latinista i utvrđen je redoslijed prvenstva u izdavanju (Anonimova »Obsidio Iadrensis«, pjesme Karla Pucića, Ivana Bolice i Ludovika Paskalića u jednom svesku, »Historia Salonitana« Tome Arhiđakona, »Commentaria de temporibus suis« Ludovika Crijevića Tuberona itd.). Vođeni su razgovori s potencijalnim priređivačima kritičkih izdanja.

b) U toku je rad na uređivanju i pripremanju za tisak Gortanova kritičkog izdanja Anonimova djela »Obsidio Iadrensis« (sređivanje bilježaka, pisanje uvoda).

2. Hrvatski novolatinski rječnik

a) Obavljane su konzultacije s budućim obrađivačima građe (suradnici Zavod za povijesne znanosti Akademije u Zagrebu, Filozofski fakultet u Zagrebu i Filozofski fakultet u Zadru).

b) Nastavljen je rad na izboru tekstova i rukopisa za ekscerpiranje i raspravljano je o doljnjoj kronološkoj granici izvora za »Rječnik«. Budući da postojeći srednjovjekovni rječnik, Lexicon Latinitatis medii aevi (urednici V. Gortan, Z. Herkov, M. Kostrenčić) teče do godine 1500, a predviđeno je da novi rječnik obuhvati i građu ekscerpiranu i iz književnih djela, prihvaćena je odluka neolatinističkog kongresa u Amsterdamu (1973) da se novolatinskom književnošću i jezikom smatraju stoljeća od ranog talijanskog humanizma oko godine 1300. do danas. Zaključeno je da donja granica književnih izvora za »Rječnik« bude godina 1400 (ili 1450.) a neknjiževnih (diplomatičko-političkih, dokumentarističkih, historiografskih) tekstova godina 1500.

Aktivnost članova Razreda izvan Akademije

R u d o l f F i l i p o v i ć objavio je: Secondary Anglicisms in the Dictionary of Anglicisms in Croatian on Serbian, The Bell of Freedom, Nottingham 1990, 1—11; Morfološke varijante u Rječniku anglicizama u hrvatskom ili srpskom jeziku, *Croatica, Slavica, Indoeuropea, Wiener slavistisches Jahrbuch*, Ergänzungsband VIII, Wien 1990, 35—42.

U toku je njegov istraživački rad u području lingvistike jezičnih dodira, kontrastivne analize, na proučavanju hrvatskih dijalekata u SAD i na izradi »Etimološkog rječnika anglicizama u evropskim jezicima« (francuskom, njemačkom, rumunjskom, ruskom, švedskom i talijanskom).

B o ž i d a r F i n k a objavio je: *S. Babić, B. Finka, M. Moguš*, Hrvatski pravopis (pretisak), Zagreb 1990, I—VI+1—341+Dodatak pretisku; Gradišćanskohrvatski književnojezični izraz, Narodne manjšine, SAZU, Ljubljana 1990, 121—128; Rad Zavoda za jezik u Zagrebu, *Rasprave Zavoda za jezik*, 15, Zagreb 1989 (1990), 11—24; *A. Sujoldžić, B. Finka, P. Rudan, P. Šimunović*, Gradišćanskohrvatski govori u međusobnom odnosu i prema nekim govorima u Hrvatskoj, *Croatica, Slavica, Indoeuropea, Wiener slavistisches Jahrbuch*, Ergänzungsband VIII, Wien 1990, 223—238;

Jezik Hrvata u svojim počecima, *Slavistische Forschungen*, 60, Gedenkschrift für Reinhold Olesch, Böhlau Verlag, Köln—Wien 1990, 97—105.

U toku je njegov istraživački, redakcijski i urednički rad na 6. svesku »Rječnika hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika« i »Gradišćanskohrvatsko-hrvatsko-nimškoga rječnika« te u području lingvističke geografije s posebnim obzirom na pripreme 4. sveska fonetske serije »Općeslavenskog lingvističkog atlasa« (refleksi poluglasâ) i općenito u području dijalektologije, osobito u vezi s istraživanjem terenskih punktova za »Hrvatsko-srpski dijalektološki atlas« i s proučavanjem lingvističkih (dijalektoloških) udaljenosti arealnih govora.

D a l i b o r B r o z o v i ć objavio je: Ein wesentlicher Schritt vorwärts in (Balto)Slavistik und Indogermanistik. Georg Holzer: Entlehnungen aus einer bisher unbekannten indogermanischen Sprache im Urslavischen und Urbaltischen, Bd. 521, 231 S., *Wiener slavistisches Jahrbuch*, XXXV, 1989, 223—225; *S. Babić i D. Brozović*, Iz bliske prošlosti našega jezika (III), *Jezik*, XXXVII/1989—1990, br. 4, Zagreb 1990, 118—120; Jezična shvaćanja i djelatnost Vuka Stefanovića Karadžića i struktura i sudbina makedonskoga standardnog jezika, Pristapni predavanja, prilozi i bibliografija na novite članovi na MANU, X, Skopje 1990, 29—36; Jezik, srpskohrvatski/hrvatskosrpski, hrvatski ili srpski, *Enciklopedija Jugoslavije*, 6, Zagreb 1990, 48a—50a; Čakavsko narječje, *ibid.*, 78b—83a; Kajkavsko narječje, *ibid.*, 83a—87a; Suvremeni standardni jezik, *ibid.*, 87a—94a; Katičić, Radoslav, *ibid.*, 730a—b; The Typology of Inter-Slavic and Slavic-Nonslavic Language Contacts, *Croatica, Slavica, Indoeuropea, Wiener slavistisches Jahrbuch*, VIII, Wien 1990, 29—33; *D. Brozović, Ju. Krojsen. E. R. Tenišev:* Nazvanija duba v evropejskih dialektah po materialam karty 54 LAE, Obščeslavjanskih lingvističeskij atlas, Materialy i isledovanija 1985—1987, Moskva 1990, 85—102; Da, gramatika!, u: Stjepan Babić: Hrvatski jezik u političkom vrtlogu, Zagreb 1990, 28—32; Moja (za »Oko«) konačna riječ o jednoj gramatici, *ibid., 39—41;* Dopis Politici, *ibid.*, 41—42; Deset teza o hrvatskome jeziku, *ibid.*, 271—283; Otrovni jezici o tobožnjem jezičnom otrovu u časopisu Jezik, *ibid.*, 84—89.

R a d o s l a v K a t i č i ć objavio je: Hoditi — roditi. Tragom tekstova jednoga praslavenskog obreda plodnosti, *Studia ethnologica*, 1, Zagreb 1989, 45—63; Die Ethnogenesen in der Avaria, Typender Ethnogenese unter besonderer Berücksichtigung der Bayern, Teil 1, *Denkschriften der Österreichischen Akademie der Wissenschaften*, Philosophisch-historische Klasse, 201. Band, Beč 1990, 125—128; Weiteres zur Rekonstruktion der Texte eines urslawischen Fruchtbarkeitsritus, *Wiener slavistisches Jahrbuch*, 35, Beč 1989, 57—98; *Aedificaverunt Ragusium et habitaverunt in eo.* Tragom najstarijih dubrovačkih zapisa, *Starohrvatska prosvjeta*, ser. 3, 18 (1988), Split 1990, 5—38; Marginalije uz »Pledoaje za etnologiju kao historijsku znanost o etničkim skupinama, *Studia ethnologica*, 1, Zagreb 1989, 35—36.

U toku je njegov istraživački rad na rekonstrukciji tekstova praslavenske sakralne poezije mitološkoga sadržaja te pravne terminologije i frazeologije s rekonstrukcijom zakonskih tekstova. Nadalje rad na sintezi povijesti hrvatske književnosti ranoga srednjeg vijeka i jeziku prijevoda »Biblije« Bartola Kašića.

A n t i c a M e n a c objavila je: Lingvistički aspekt prevođenja (na materijalu ruskoga i hrvatskog književnog jezika), Josip Matešić Festschrift, Mannheim (u tisku).

U toku je njezin istraživački rad u području hrvatske frazeologije i konstrastivne analize ruskoga i hrvatskog književnog jezika.

M i l a n M o g u š objavio je: Marulićeve leksikografske napomene, Festschrift für Reinhold Olesch, Köln 1990, 253—259; O Marulićevoj frazeologiji u »Juditi«, *Wiener slavistisches Jahrbuch*, 8, Wien 1990, 157—161; Hrvatski pravopis (za-

jedno sa S. Babićem i B. Finkom), pretisak, Zagreb 1990, I—VI+1—341+ Dodatak pretisku.

U toku je njegov istraživački rad na projektu »Rječnik čakavskoga narječja«.

Milan Ratković nastavlja svoj istraživački rad u području stare hrvatske književnosti i u okviru projekta »Rukopisi i stara izdanja hrvatskih autora u domaćim i stranim bibliotekama«.

Miroslav Kravar objavio je: August Musić kao slovenist, *Razprave Razreda za filološke in literarne vede SAZU*, 13, Ljubljana 1990, 109—115; Tri otvorena pitanja grčke gramatike u nas, *Živa antika*, 39, Skopje 1989, 5—16.

U toku je njegov istraživački rad na području grčke i latinske sintakse, klasičke metrike u modernim jezicima, posebno hrvatske, pa štokavske akcentologije i toponomastike. Priprema za tisak zbornik radova »Problemi književne akcentuacije«.

Pavao Tekavčić nastavlja svoj istraživački rad u području sintakse, semantike, pragmatike, tekstlingvistike, prvenstveno na istroromanskim (rovinjskim, vodnjanskim) književnim tekstovima, kao i rad na pitanjima klasifikacije vrsta riječi, naročio tzv. »čestica« i tekstovnih signala.

Zlatko Vince objavio je: Putovima hrvatskoga književnog jezika. Lingvističko-kulturnopovijesni prikaz filoloških škola i njihovih izvora, drugo dopunjeno izdanje, Matica hrvatska, Zagreb 1990, 675 str.

U toku je rad na monografiji o životu i djelu Ivana Broza. Nastavit će se istraživanja na povijesti i razvitku hrvatskoga književnog jezika koncem 19. i početkom 20. st. Obradit će se djelatnost Marcela Kušara, dopisnog člana Jugoslavenske akademije, manje poznatoga filologa s otoka Raba, a posebno će se zadržati na proučavanju njegove knjige »Nauka o pravopisu«, koja je, u neku ruku, postala podlogom za kasnije izdani Brozov »Hrvatski pravopis«.

Stjepan Babić objavio je: Hrvatski pravopis (u suautorstvu s B. Finkom i M. Mogušem), Školska knjiga, Zagreb 1990, XII + 356 str.; Hrvatska jezikoslovna čitanka, Globus, Zagreb 1990, 324 str.; Hrvatski jezik u političkom vrtlogu, izd. dr. Ante Pelivan, Zagreb 1990, 340 str.; Postanak novih naziva, Zbornik »Naučni sastanak slavista u Vukove dane«, 18/1, Beograd 1990, 31—37; Sufiks -ba kao jezični i kao politički izbor, *Glasnik HDZ*, 15, Zagreb 1990, 15 i 16.

U toku je njegov istraživački rad na rječniku ekonima, njihovih etnika i ktetika.

Željko Bujas nastavlja svoj istraživački rad na izgradnji hrvatsko-engleske leksikografske i leksikološke datoteke, prikupljanju građe za »Rječnik američkog društva i civilizacije«, o američko-britanskim vokabularskim razlikama te za »Rječnik hrvatsko-engleskih kontrastivnih obrazaca afiksalne tvorbe«. Započeo je rad na kompjutorizaciji građe iz hrvatsko-engleske leksikografske i leksikološke datoteke u svrhu njezinog pretvaranja u obosmjernu (englesko-hrvatsku i hrvatsko-englesku) leksikografsku i leksikološku datoteku visoke pretražljivosti i rad na definiranju tzv. transkulturnog ekvivalenta i metodologiji prikupljanja transkulturne građe za potrebe projekta, odnosno poredbeno-civilizacijskog rječnika američke i hrvatske civilizacije.

Branimir Glavičić objavio je: Marko Marulić, Starozavjetne ličnosti, drugo dvojezično, pregledano i prerađeno izdanje, Književni krug, Split (u tisku); Epski heksametar Ivana Česmičkog, *Mogućnosti*, 1—2/1990, 12—25; Sudbina Marulićeva djela De humilitate et gloria Christi, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 29 (19), Zadar 1990, 167—174.

U toku je njegov istraživački rad u okviru projekta »Marulićeva opera omina« i rad na nizu studija iz hrvatskog latiniteta.

Eduard Hercigonja objavio je: Neke jezično-stilske značajke Vinodolskog zakona, *Slovo*, 39, Zagreb 1990; Paleoslavistika, glagolitika, arheografija i književna medievistika u djelu Vatroslava Jagića, *Radovi Zavoda za znanstveni rad JAZU Varaždin*, 2, Varaždin 1990; »Senjsko glagoljaštvo u hrvatskoj književnosti i kulturi«, referat na skupu u povodu 250. obljetnice Senjskog srednjeg školstva i 120. obljetnice smrti biskupa M. Ožegovića; »Mjesto Franje Glavinića u hrvatskoj književnosti 17. stoljeća«, na predstavljanju Glavinićeva zbornika, Rijeka—Trsat, 27. svibnja 1990; »Tkonski benediktinci-glagoljaši u kontekstu srednjovjekovne hrvatsko-češke uzajamnosti«, referat na znanstvenom skupu u povodu 550. obljetnice Samostana franjevaca-trećoredaca u Zadru.

U toku je njegov istraživački rad na priređivanju izdanja glagoljaškog »Petrisova zbornika« iz 1468. i obrada građe za antologiju srednjovjekovnih hrvatskih književnih tekstova »Začinjavci«.

Petar Šimunović objavio je: Balotine pjesme u ogledalu rakaljskoga govora, *Rasprave Zavoda za jezik*, 15, Zagreb 1989, 207—218; Popis znanstvenih i stručnih radova 1948—1988, *Rasprave Zavoda za jezik*, 15, Zagreb 1989, 304—308; Toponomastička svjedočanstva o ranoj hrvatskoj prisutnosti na Krku, Rabu i Pagu, *Arheološka istraživanja na otocima Krku, Rabu i Pagu i u Hrvatskom primorju*, Hrvatsko arheološko društvo, 13, Zagreb 1989, 135—144; Onomastic Bibliography 1985—1987. Serbocroatian, Slovenian, Macedonian, *ONOMA*, 29/1—3, Leuven 1990, 355—363; Gradišćanskohrvatski govori u međusobnom odnosu prema nekim govorima u Hrvatskoj (Hemmingove mjere sličnosti), *Croatica, Slavica, Indoeuropea*, Institut für Slavistik der Universität Wien, OAW, Balkankommission (Linguistische Abteilung), Wien 1990, 223—238.

U toku je njegov istraživački rad na kompletiranju »Retrospektivne onomastičke bibliografije« (Supplementa), izradi monografije o istarskim imenima i dijalektima te dugoročni rad na zadatku »Doseoba Hrvata u svjetlu mjesnih imena«.

Franjo Švelec objavio je: »Osman« Ivana Gundulića, redaktorski rad, uvodna studija: Ivan Gundulić (str. 5—16), komentar i rječnik, Školska knjiga, Zagreb 1989, 19—350; Iz naše književne prošlosti, Studije iz starije hrvatske književnosti, Književni krug Split, Split 1990, 1—255; Tragikomički i komički teatar u Dubrovniku XVII. stoljeća, *Zadarska revija*, XXXVIII, 5—6, 1989, 387—411.

U toku je njegov istraživački rad na novom izdanju Dživa Gundulića za Akademijinu seriju »Stari pisci hrvatski« te proučavanje idejno-tematske orijentacije u hrvatskih pisaca 15—16. st. latinskog i hrvatskog izraza.

Vojmir Vinja objavio je: Caratteristiche fondamentali della formazione e della struttura della terminologia della talassofauna dell'Adriatico orientale, *Abruzzo-rivista di studi abruzzesi*, XXIII—XXVIII, 1985—1990, Scritti offerti a Ettore Paratore, 433—463; Hybrida adriatica: macaburijel/macavarija, *Wiener slavistisches Jahrbuch*, Ergänzungs Band, VII, Wien 1990, 263—268.

U toku je njegov istraživački rad na redakciji »Etymologicon Adriaticum«, rječnika jadranske aloglotije, koji će predstavljati Dopune Skokovu »Etimologijskom rječniku«.

Josip Vončina objavio je: Odrazi Korvinova humanističkog kruga u Lucićevoj Robinji, *Mogućnosti*, XXXVII/1—2, Split, siječanj-veljača 1990, 248—250; Krležina balada »Na mukah«, *Umjetnost riječi*, XXXIV/1, Zagreb, siječanj-ožujak 1990, 81—87; Gartlic nad ponorom, 11 članaka, *Oko* 1990, br. 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 26.

U toku je njegov istraživački rad na seriji »Stari pisci hrvatski« (dovršava kritičko izdanje djela Franje Krsta Frankopana. U Zavodu za lingvistička istraživanja vodi projekt »Proučavanje povijesti hrvatskoga književnog jezika.«

Josip Bratulić objavio je: Sjaj baštine. Rasprave i članci o hrvatskoj dopreporodnoj književnosti, *Biblioteka znanstvenih djela,* 38, Književni krug Split 1990, 238 str.; Sveti Jeronim, Izabrane poslanice priredio, napisao predgovor i dodao bilješke Josip Bratulić, Književni krug Split, 1990, predgovor IX—XLVI, hrvatski tekst 1—236, latinski tekst 239—492; Izazov zavičajnosti, Libar od grozda, Pula 1990 (u tisku); Jan Panonije u okviru evropskoga humanizma, *Mogućnosti,* 1—2, 1990. i *Dani hvarskog kazališta,* XVI, Književni krug Split, 1990, 84—91; Mihovil Pavlinović i borba za glagoljicu u Dalmaciji u XIX. st. Zbornik Mihovil Pavlinović u politici i književnosti, Globus, Zagreb, 1990, 377—390; Pavlini u Istri, *Istra,* 1—2, Pula 1990, 93—96; Pjesnik Ivan Mažuranić, Zbornik-katalog Ivan Mažuranić — ban pučanin, Zagreb 1990, 41—44; Der Dichter Ivan Mažuranić, Ivan Mažuranić — ban pučanin, Zagreb 1990, 45—49 i u *Most, 1990;* Ispod vremena otisci. Uzdarje Ivanu Mažuraniću, predgovor mapi Vasilija Jordana, Mladost, Galerija mala, Zagreb 1990; Pogovor drugom izdanju, Zlatko Vince: Putovima hrvatskog književnog jezika, Zagreb 1990², 692—695; Pjesma ga je održala. Pjesnik i ban Josip Jelačić, *Oko,* 472 (N. S. br. 8), Zagreb 1990, str. 46; Ivan Despot u krugu hrvatskih preporoditelja Dalmacije, *Makarski zbornik,* 2, Makarska 1989, 59—64; Antun Kanižlić — život i djelo, pogovor pretisku Svete Rožalije, Privlačica, Privlaka (u tisku); Književnost i smrt, *Istra* 3—4 (N. S), 1990; Iz povijesti hrvatskog izdavaštva (3), Naša knjiga, 1990; Scenario i tekst za dokumentarni film o mon. Boži Milanoviću »Svećenik za narod«.

Milka Jauk-Pinhak objavila je: Hinduizam u Vezdinovu djelu »Systema Brahmanicum«, *Most, The Bridge,* Zagreb 1990, 247—258.

U toku je njezin istraživački rad na proučavanju povijesti orijentalistike, specijalno doprinosu Filipa Vezdina.

Josip Jernej objavio je: Riflessioni sulle unita linguistiche chiamate particelle, *Italica Belgradensia,* 3 (u tisku).

U toku je njegov istraživački rad na povećanju korpusa frazema i figurativnih izraza koji su ušli u hrvatski književni i govorni jezik u posljednjih 150—200 godina, kao i na ispitivanjima jezikâ koji mogu biti pertinentni za bogaćenje naše frazeologije osobite u urbaniziranim sredinama.

Nikica Kolumbić objavio je: Petar Lucić, Vartal (priredio, uvodom i bilješkama popratio te rječnik sastavio N. Kolumbić), Književni krug Split, Split 1990, 894 str.; Poticajne komponente Gundulićeva stvaralaštva, *Godišnjak,* XVIII, Institut za književnost u Sarajevu, Sarajevo 1989, 145—155.

Anica Nazor objavila je: Staroslavenski zavod »Svetozar Ritig« u Zagrebu. *Rasprave Zavoda za jezik IFF,* 15, Zagreb 1989, 25—31; Brozić, Nikola, *Hrvatski biografski leksikon,* II, Zagreb 1989, 372; 700. obljetnica Vinodolskog zakona i 600. obljetnica Krčkoga i senjskoga statuta, *Slovo,* 39—40, Zagreb 1990, 234—236; Treća međunarodna Hilandarska konferencija, *Slovo, 39*—40, Zagreb 1990, 245—247; Crnojevića štamparija i staro štamparstvo, *Slovo,* 39—40, Zagreb 1990, 247.

U toku je njezin istraživački rad na redigiranju građe za »Rječnik crkvenoslavenskog jezika hrvatske redakcije«.

Valentin Putanec objavio je: Francusko-hrvatski ili srpski rječnik, 6. izdanje, Školska knjiga, Zagreb 1990, XX, 1—1170 str.

U toku je njegov istraživački rad na pripremama za »Etimološki rječnik«, na prilogu za »Enciklopediju Jugoslavije« (leksikografija u Jugoslaviji, s posebnim osvrtom na leksikografiju u Hrvata, Srba, Crnogoraca i Bosanaca).

Milivoj Sironić nastavlja svoj istraživački rad na knjizi »Ogledi iz helenske književnosti« i na prijevodima Aristotela.

Antun Šojat objavio je: Kajkavština u djelu J. Ch. Jordana »De originibus Slavicis (zajedno s P. Ivićem), *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku*, XXXII/2, Novi Sad 1989 (1990), 139—176.

U toku je njegov istraživački rad na II. knjizi »Gradišćanskohrvatskog rječnika, na istraživanju punktova za HsDA, na kartama OLA, na studiji »O četverojezičnom rječniku Lexicon latinum, Zagreb, 1742«, te rad na knjizi »Pavlinski zbornik«.

Olga Šojat priredila je za tisak rukopis pod radnim naslovom: »Nikola Neralić — novo ime hrvatskokajkavske dramske književnosti« (uvodna rasprava sa stručnom literaturom, transkribirani tekst drame »Mislibolesnik iliti Hipokondrijakuš« s rječnikom za treću knjigu »Hrvatskih kajkavskih pisaca« u ediciji »Pet stoljeća hrvatske književnosti«.

U toku je njezin istraživački rad na području hrvatskih kajkavskih pisaca.

Vladimir Vratović objavio je: Neka stilska i tekstološka pitanja u Česmičkoga (Uz pjesmu »De arbore nimium foecunda«), *Mogućnosti*, XXXVII/1—2, Split 1990, 9—11; Hrvatski latinist o ruskom prevođenju Homera, *Umjetnost riječi*, XXXIV, 1, Zagreb 1990, 49—50; »Neke stilske crte u latinskih pjesnika renesanse«, referat na znanstvenom skupu »Dani hvarskog kazališta«, Hvar, 10—12. svibnja 1990; »Der kroatische Latinist Ludovik Crijević Tuberon«, referat na skupu »Matthias Corvinus and the Humanism in Central Europe«. International Colloquium on the 500th Anniversary of Matthias Corvinus' Death, Szekesfehervar, 16—19. svibnja 1990; »Hrvatski latinisti i isusovačko latinsko pjesništvo« (Neke stilske odrednice), referat na znanstvenom skupu »Isusovci na vjerskom, znanstvenom i kulturnom području u Hrvata«, Zagreb, 8—10. studenoga 1990.

U toku je njegov istraživački rad na lirici Antuna Vrančića i na pripremama za »Hrvatski novolatinski rječnik« (izvori za ekscerpiranje riječi, metodologija obradbe).

VI. RAZRED

ZA SUVREMENU KNJIŽEVNOST

Razred za suvremenu književnost imao je krajem 1990. godine 8 redovnih, 9 izvanrednih, 13 dopisnih i 13 članova suradnika.

Redovni članovi: Mirko Božić, Ivo Frangeš, Jure Franičević Pločar, Živko Jeličić, Vjekoslav Kaleb, Ranko Marinković, Petar Šegedin i Dragutin Tadijanović.

Izvanredni članovi: Rafo Bogišić, Zvane Črnja, Aleksandar Flaker, Slavko Mihalić, Slobodan Novak, Vlatko Pavletić, Matko Peić, Vladimir Popović i Antun Šoljan.

Dopisni članovi: Matej Bor, Dušan Karpatský, Blaže Koneski, Veselko Koroman, Bratko Kreft, Mihajlo Lalić, Stanko Lasić, Reinhard Lauer, Mladen Leskovac, Vesna Parun, Josip Vidmar, Ciril Zlobec i Milorad Živančević.

Članovi suradnici: Ivan Aralica, Josip Barković, Nikola Batušić, Maja Bošković-Stulli, Frano Čale, Branko Hećimović, Dubravko Jelčić, Stanislav Marijanović, Tonči Petrasov Marović, Nedjeljko Mihanović, Nikola Milićević, Ante Stamać i Miroslav Šicel.

Na Skupštini Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, održanoj 17. svibnja 1990. izabrani su za dopisne članove Dušan Karpatský, Veselko Koroman, Reinhard Lauer, Stanko Lasić i Ciril Zlobec te za članove suradnike Stanislav Marijanović i Ante Stamać.

Tajnik Razreda je izvanredni član *Vlatko Pavletić* a zamjenik tajnika izvanredni član *Slavko Mihalić*.

Dana 25. veljače 1990. preminuo je akademik Jure Kaštelan a 17. srpnja akademik Marin Franičević.

Tekuća djelatnost Razreda

Tijekom 1990. održano je pet redovitih sjednica Razreda.

Među ostalim se raspravljalo o suradnji s akademijama u svijetu. Posebno je naglašeno da bi valjalo poboljšati veze s akademijom u Pragu, s kojom nas vežu tradicionalno dobri i plodotvorni odnosi. Podržano je sklapanje ugovora s venecijanskom »Fondacijom Giorgio Cini«. Akad. I. Frangeš prijavio je ondje svoje izlaganje pod naslovom »Venecija u hrvatskoj književnosti 20. stoljeća«.

Govorilo se i o preimenovanju naziva Razreda. Podržan je prijedlog da se i on, po ugledu na ostale, nazove: Razred za književnost, s obzirom da mu je na dnevnom redu svagda i nova i starija hrvatska književnost. Upućen je zahtjev Upravi Akademije da se prvom prigodom ta izmjena unese u Statut.

U svezi s pripremama za proslavu 750. obljetnice grada Zagreba i 900. obljetnice prvog spominjanja njegova imena, članovi Razreda zaključili su da tim povodom održe književne večeri na kojima bi se čitali i radovi pokojnih članova pisaca. Održala bi se izložba pod naslovom »Zagreb u slikama 19. i 20. stoljeća«, tiskao se izbor književnih tekstova o Zagrebu itd.

U sljedećem razdoblju Razred će osobitu pozornost pridati proširenju izdavačke djelatnosti. Prikupljen je bogati materijal za dvije knjige »Rada«. Časopis »Forum« osim redovitih brojeva priprema tiskanje i posebnih tematskih izdanja, od kojih će prvo biti Koromanova »Antologija poezije bosanskohercegovačkih Hrvata«. Osim već pripremljenih zbornika o književnom djelu Dobriše Cesarića, Petra Šegedina, Mirka Božića i Jure Kaštelana tiskat će se i zbornici o stvaralaštvu Ive Frangeša, Živka Jeličića, Vjekoslava Kaleba i Dragutina Tadijanovića. Požurit će se i s objavljivanjem spomenica u povodu smrti Ivana Dončevića, Marijana Matkovića, Jure Kaštelana i Marina Franičevića. Valja se također založiti da se ubuduće što skorije nakon održanih simpozija objave i zbornici radova. Izabrano je uredništvo edicije »Noviji hrvatski pisci« u koje su ušli: D. Jelčić, N. Mihanović i V. Pavletić.

Raspravljalo se o Statutu Akademije. Razred je mišljenja da bi mnoge njegove točke valjalo dopuniti pa i izmijeniti. Svoje primjedbe i prijedloge Razred je uputio Predsjedništvu Akademije.

Bilo je riječi i o proširenju djelatnosti u 1991. godini. Važno je da se Razred uključi u proučavanje književne i uopće kulturne povijesti naših manjina u Austriji, Češkoj i Slovačkoj i Madžarskoj te da im pruži podršku u njihovim vrijednim kulturnim nastojanjima. U tu svrhu Razred će se povezati i s nastojanjima Društva hrvatskih književnika i Matice hrvatskih iseljenika. U zajednici s njima valjalo bi objaviti popularni pregled hrvatskoga književnog i uopće kulturnog stvaralaštva koji bi bio namijenjen svim našim iseljenicima u svijetu. Nikola Batušić i Branko Hećimović izabrat će sedam prvenstveno novijih dramskih ostvarenja, koja zatim treba prevesti na njemački, a služit će za potrebe festivala u Grazu.

Više puta raspravljalo se o obnovi zgrade Zavoda za književnost i teatrologiju u Opatičkoj 18.

Na ispražnjeno mjesto voditelja Zavoda za književnost i teatrologiju izabran je B. Hećimović. Na također ispražnjeno mjesto upravitelja za književnost izabran je D. Jelčić.

U svojstvu Znanstvenoga vijeća za suvremenu književnost Razred je rješavao molbe T. Maštrovića i H. Mihanović za izbor u više znanstveno zvanje.

Književno-znanstvene priredbe

Razred je i 1990. godine, u suradnji s Razredom za filološke znanosti i »Književnim krugom« iz Splita sudjelovao u organiziranju znanstvenog simpozija u okviru »Dana hvarskog kazališta«. Raspravljalo se na temu »Hrvatski humanizam. Oblikovanje humanističkih krugova i središta. Juraj Šišgorić, Ilija Crijević, Jakov Bunić i drugi«. U radu simpozija, održanog od 10. do 12. svibnja, sudjelovali su N. Batušić, R. Bogišić, F. Čale i Ž. Jeličić.

U suradnji s Razredom za društvene znanosti, od 8. do 11. listopada Razred je organizirao znanstveni skup »Ivan Mažuranić — Život i djelo«, a u povodu stote obljetnice smrti pjesnika i državnika. Svojim su radovima sudjelovali N. Batušić, M. Bošković-Stulli i I. Frangeš. Član Organizacijskog odbora skupa bio je M. Šicel.

R. Bogišić, F. Čale, I. Frangeš, Ž. Jeličić bijahu suorganizatori i referenti na međunarodnom skupu »Knjiga Mediterana« održanom od 10. do 20. rujna u Splitu.

Izdanja objavljena tijekom 1990.

Tiskano je 6 dvobroja časopisa »Forum«.

Objavljena su dva sveska »Rječnika hrvatskoga književnoga jezika« Julija Benešića.

Objelodanjene su dvije spomenice preminulim članovima Dragi Ivaniševiću i Šimi Vučetiću.

Književno-znanstvene veze

Časopis »Forum« znatno je proširio svoj međunarodni adresar pa se sad upućuje na blizu 400 kulturno-znanstvenih ustanova i organizacija na većini kontinenata, od akademija, sveučilišta, knjižnica do kulturnih organizacija, među kojima su i kulturna društva Hrvata u svijetu.

Nastavljena je suradnja s Madžarskom akademijom iz Budimpešte na temi »Hrvatsko-madžarske kulturne veze«. God. 1990. potpisan je i plan suradnje na daljnjem razvijanju ovog programa za razdoblje 1990—1995.

Primljeni rukopisi

R. Bogišić recenzirao je rad Lecc Pazdziersky, Turske skule M. A. Relkovića i njegove poljske relacije.

D. Tadijanović recenzirao je rad dr. Katice Čorkalo, Bibliografija radova Dionizija Švagelja.

Aktivnost članova Razreda izvan Akademije

Mirko Božić objavio je roman: »Slavuji i šišmiši«, Znanje, Zagreb 1990.

Ivo Frangeš predao je u tisak knjigu studija iz hrvatske književnosti »Suvremenost baštine«, 400 str. Istraživao je razdoblje hrvatskog realizma. S akad. M. Mogušem radio je na kritičkom tekstu »Smrti Smail-age Čengića«. Organizirao je znanstveni skup o stotoj obljetnici smrti Ivana Mažuranića i održao uvodno predavanje »Mažuranić danas«.

Izabran je za potpredsjednika Međunarodnog slavističkog komiteta sa sjedištem u Bonnu.

Dana 17. prosinca u Britansko-Jugoslavenskom društvu u Londonu održao predavanje o hrvatskoj književnosti od 1971. do 1991.

Petar Šegedin objavio je novelu »Romeo i Julija«, *Oko*, nova serija, broj 2 (466), godina I (XVIII), Zagreb, 25. siječnja 1990.

Rafo Bogišić objavio je: Hrvatski humanizam. Pitanja terminologije i geografije, *Mogućnosti*, 1—2, Split 1990. i u »Dani hvarskog kazališta«, XVI, Split 1990; Rodu o jeziku, Josip Vončina: Jezična baština, Književni krug Split 1990, *Oko*, 4, 22. II. 1990; Sinteza susreta. Bernard Stulli: Židovi u Dubrovniku, Zagreb 1989, *Oko*, 8, 19. IV. 1990; Bogat vrt cvijeća. Vartal Petra Lucića — antologija hrvatske književnosti, Vjesnik, utorak 9. X. 1990; Glagoljaške bilješke (glose i kolofoni) kao primarni oblici pripovjedne proze, *Umjetnost riječi*, XXXIII, 2—3, Za-

greb 1989; Stjepan Gradić kao književnik, Spomenica posvećena dubrovačkom polihistoru Stjepanu Gradiću, u povodu 300. obljetnice smrti (1684—1984), Zagreb 1989.

Na znanstvenom simpoziju »Dani hvarskog kazališta« (Hvar, 10—12. V) održao referat »Petnaesto stoljeće u hrvatskoj književnosti«. Povodom obnoviteljske skupštine Matice hrvatske u Dubrovniku (16. VII. 1990) održao predavanje »Dubrovnik, Hrvatska i Mediteran«, a u Splitu u okviru »Knjige Mediterana« a na promociji Lucićeva »Vartla« (20. IX) održao predavanje »Vartal Petra Lucića«. U toku ove godine više puta nastupio prigodnom riječi povodom raznih kulturnih priredbi: u Glini, 15. XII. 1989. povodom 100. god. rođenja Ante Kovačića; povodom obnove rada Matice hrvatske: Karlovac, 21. II. 1990; Slunj, 8. IX. 1990; Samobor, 12. X. 1990; Ivanićgrad, 6. XI. 1990; Đakovo, 17. XI. 1990; Krapina, 24. XI. 1990.

Priredio za izdavačko poduzeće »Mladost« novo (temeljito) revidirano izdanje izabranih djela Ivana Gundulića (u tisku).

Aleksandar Flaker objavio je: Malevičeva bez-lična revolucija. U: Kazimir Malevič, Muzej suvremene umjetnosti, Katalog, Zagreb 1990, 94—107; Der russische Raum in der europäischen Reisliteratur der zwanziger Jahre. U: Proceedings of the XII Congress of the ICLA, Judicum, München 1988, 329—334; Vid »Voza Žyttja« od Velykoji podorožі«, Antonyč na styl'ovoj mežy. U: Vesny rozspivanoji knjaz. Slovo pro Antonyča, »Kamenjar«, L'vov, 305—318; Konstruktivni roman/dvadesete godine. U: Pojmovnik ruske avangarde, 7, Grafički zavod Hrvatske i Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1990, 95—106; Sovjetski masovni Gesamtkunstwerk, *Sinteza*, 83—86, Ljubljana 1990, 143—144; »Erotika«. U: Pojmovnik ruske avangarde, 8, Grafički zavod Hrvatske i Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1990, 65—76; »Presuppositions of Socialist Realism«. U: The Culture of the Stalin Period, Macmillan, London 1990, 97—109.

Slobodan Novak objavio je: Mirisi, zlato i tamjan, 7. izdanje romana, Svjetlost, Sarajevo 1990, 240 str.; Już nie u siebie i 9 opowiadań (Izgubljeni zavičaj i 9 novela). Izabrala Danuta Cirlić-Straszyńska. Preveli na poljski jezik: Jerzy Chmielewski, Danuta Cirlić-Straszyńska i Alija Dukanović, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1990, 218 str.; Djela Slobodana Novaka, 6 knjiga: »Izgubljeni zavičaj«, »Južne misli«, »Dolutali metak«, »Mirisi, zlato i tamjan«, »Izvanbrodski dnevnik« i »Strašno je znati«, Globus, biblioteka »Svjetski pisci«, Zagreb 1990, 1152 str.

Surađivao je na filmskom scenariju Ante Babaje »Kamenita vrata« i na filmskom scenariju Mire Međimorca »Školjka šumi« prema istoimenom poglavlju iz knjige »Izvanbrodski dnevnik«. Primio je nagradu »Vladimir Nazor« za životno djelo.

Matko Peić napisao je predgovor izložbi akvarela Dragutina Kiša u Mainzu.

U »Vjesniku« INA-Naftaplin tiskao je feljton »Umjetnost na naftnim poljima« (od siječnja do svibnja), nastavci o slikaru V. Filakovcu: »Profesor moli učenika«, »Zavodljiva Siesta«, »Slikar životinja«, te »Sirova literarna isplaka«.

U »Vjesniku« INE napisao je esej »Treba proći teren« (travanj). U istim novinama objavio je eseje u seriji »Čovjek i kultura«: »Kritika«, »Naslovna« (siječanj); »Osnovno«, »Dragec«, »Amaterizam«, »Glumiti«, »Promet« (veljača); »Inspiracija«, »Esejist«, »Nakaza«, »Antologija« (ožujak); »Čeprkač«, »Gradilište«, »Henri«, »Saranje« (travanj); »Kititi«, »Pripovjedač«, »Uvod« (svibanj); »Pripovijest«, »Pročitati«, »Sitnež«, »Sastavak«, »Servirati« (lipanj); »Diskutant«, »Humor«, »Muzika«, »Moral« (srpanj); »Odgoj«, »Ekskurzija«, »Likovno«, »Tumaranje« (kolovoz); »Nenaučljivo«, »Redak«, »Duh«, »Početak«, »Sakupljač« (rujan); »Stil«, »Pastel«, »Brijač«, »Motiv«, »Specijalist« (listopad); »Kaseta«, »Popravljač« (studeni).

U novinama »Vjesnik« objavio intervju »Pišem i mislim u slici« (svibanj) i odlomak iz knjige »Razgovori sa slikarom Ljubom Babićem« (lipanj). U novinama »Večernji list« objavio članak »Slikar Ljubo Babić — u povodu 100. godišnjice rođenja«.

U novinama »Nedjeljni vjesnik« objavio seriju eseja pod nazivom »Svijet oko stola«, »I pračovjek je bio sladokusac«, »Simpozij«, »Tako je nekad jeo Rim«, »Orgija«, »Hrana nebeska — hrana zemaljska« (siječanj); »Banket«, »Pustinja«, »Post«, »Pustinjak« (veljača); »Europa u loncu«, »Spomenik kokoši«, »Benediktovo pravilo« (ožujak); »Karlova jaja«, »Svjetla srednjeg vijeka«, »Jelo i piće na Katedrali«, »Tristan — ljubavnik, lovac i mesar«, »Vladar zvan mlijeko« (travanj); »Villon — pjesnik hrane«, »Villon pjesnik gladi«, »Bosch — slikar hrane«, »Bosch — slikar prostora« (svibanj); »Sise Agnese Sorel«, »Srednjovjekovni gurman«, »Trbuh«, »Povijest trbuha« (lipanj); »Grčka i rimski trbuh«, »Srednjovjekovne igre oko trbuha«, »Trbušni ples romanike«, »Izoldin trbuščić«, »Srednji vijek pokazuje zube« (srpanj); »Srednjovjekovni put hrane«, »Zagonetan put hrane«, »Avanture jela i pića«, »Posljednja postaja hrane« (kolovoz); »Liječenje gurmana«, »Hrana jede čovjeka«, »O, zeče u salamuri!«, »Piti ili ne piti?« (rujan); »Referendum o vinu«, »Što je pio srednji vijek?«, »Dobar pijanac iz četrnaestog vijeka«, »Nazdravljam vinu!« (listopad); »Bocaccio voli plavac«, »Pametno hranjen i mudro napijen«, »U čast Flori« (studeni).

Izabran predsjednikom Međunarodnog znanstvenog skupa o biskupu Josipu Jurju Strossmayeru, te je na proslavi u Osijeku i Đakovu sudjelovao s referatom »Biskup na putu«. U Vijećnici Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu održao spomen-slovo o umjetničkom i nastavničkom radu profesora Ljube Babića. U Slavonskoj Požegi na Simpoziju o afrikanologu i putopiscu Dragutinu Lermanu održao predavanje i otkrio spomen-ploču. Za izdavačko poduzeće »August Cesarec« opremio je ilustracijama P. Bonnarda (i napisao pogovor) Langusov roman »Dafnis i Kloe«.

Na Hrvatskoj televiziji objavio stotinjak likovnih i književnih portreta u emisiji »TV-kalendar«.

Ivan Aralica objavio je knjigu »Tajna sarmatskog orla«, 2. izdanje, Mladost, Zagreb 1990, 404 str. Također je objavio »Izabrana djela« u osam tomova (Mladost i Svjetlost).

Nikola Batušić objavio je: Pretpostavke za humanističko kazalište u Zagrebu u XVI. stoljeću. U: Dani hvarskog kazališta — hrvatski humanizam — Ianus Pannonius, knj. XVI, Split 1990, 292—308; Repertoar Domorodnog teatralnog društva, Zagreb (1840—1841); Repertoar zagrebačkih kazališnih družina (1844—1860); Repertoar operne družine, Zagreb (1846—1848); Repertoar Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu 1860—1918 (dramske, operne i baletne predstave). U: Repertoar hrvatskih kazališta 1840—1860—1980 (urednik: Branko Hećimović) Zagreb, 1990, 17—32; 36—123; 182—205; 245—246; O scenskoj sudbini jedne Kulundžićeve drame, *Scena*, XXVI/2—3, Novi Sad 1990, 199—202; O stopedesetoj obljetnici Kukuljevićeve drame Juran i Sofija ili Turci kod Siska, *Scena*, XXVI/4, Novi Sad 1990, 85—86. Objavio je više članaka u dnevnom tisku, od 20. rujna 1990. piše kazališnu kolumnu u novinama za kulturu »Oko«, sudjelovao je referatima na znanstvenim skupovima »Dani hvarskog kazališta« i »Ivan Mažuranić«, boravio je od 16. do 23. listopada u Varšavi i održao predavanja na Fakultetu za slavensku filologiju.

Maja Bošković-Stulli objavila je: Priča o najboljem prijatelju i najgorem dušmaninu, Putevi, 6, Banja Luka 1989, 17—24 (izišlo 1990); Traditionelles Erzählen in der Stadt, *Dona Folcloristica*, Festgabe für Lutz Röhrich zu seiner Emeritierung, Peter Lang, Frankfurt/Main—Berlin—New York—Paris 1990, 7—19;

Prikaz u Narodnoj umjetnosti, 27, Zagreb 1990, 303—304: »Srpske narodne pripovetke i predanja iz leskovačke oblasti«.

Istraživački rad u toku. Dovršila zbirku »Dalmatinske priče« (u tisku u izdanju »Književni krug — Split«).

Priredila izbor svojih rasprava »Pjesme, priče, fantastika (O usmenoj književnosti)«, (predviđeno za tisak u NZ »Matice hrvatske«.)

Primila republičku nagradu za životno djelo za znanstvenoistraživački rad u području društvenohumanističkih znanosti.

Frano Čale objavio je: Humanistički izvori Držićeva manirizma, *Republika*, 1—2, 1990, 130—144; Pomet's Machiavellism from Artistic Vision to Conspiratory Reality, *The Bridge*, 1—2, Zagreb 1990, 129—154; Per una retta interpretazione di Marino Darsa, predgovor knjizi: Marino Darsa, »Zio Maroje«, prevela Liliana Missoni, II. izdanje, Milano 1990, 5—9; Talijanska lirika Saba Bobaljevića Glušca, »Hrvatsko-talijanski književni odnosi«, Zbornik, II, uredio Mate Zorić, Zagreb 1990, 7—58; La Commedia dell'Arte e la commedia croata del secolo XVII, »Studi in onore di Maria Picchio Simonelli«, Alessandria, 1990, 21—32; isto, *Studia romanica et anglica zagrabiensia*, Zagreb 1990, 167—176; O Goldonijevoj »Dalmatinki«, »Hrvatsko-talijanski književni odnosi«, Zbornik, II, uredio Mate Zorić, Zagreb 1990, 77—101; Hrvatske teme Carla Goldonija, *Mogućnosti*, 12, Split 1989, 1269—1279; Zbližene obale (Mate Zorić, »Italia e Slavia«, Padova, 1989), *Republika*, 5—6, Zagreb 1990, 209—216; »Gospar« e »skladnost« nella tradizione letteraria ragusea, »Filologia e Letteratura nei Paesi Slavi«, Raccolta di studi in onore di Sante Graciotti, Roma 1990.

Prijevodi: Eros Sequi, »Susreti s Istrom«, predgovor Sergio Turconi, Čakavski sabor, Pula 1989, 379 str.

Na Trećem programu Hrvatskog radija, Studio Zagreb, emitirani su prilozi: Luigi Pirandello i njegovi odjeci u Hrvata; Poezija Saba Bobaljevića Glušca; Lirika Umberta Sabe.

Priredio je za tisak knjige: »Usporedbe i tumačenja« (studije), Matica hrvatska, Dubrovnik 1991; Luigi Pirandello, »Drame«, uvodna studija, izbor i prijevod, izdanje CEKADE, Zagreb 1991; Ugo Foscolo, »Ode Soneti Grobovi«, prepjev, komentari i uvodni esej »Ugo Foscolo i odjeci njegovih djela u Hrvata«, GZH, Zagreb 1991; Dante Alighieri, »Djela«, I—II, priredio s M. Zorićem, drugo izdanje, GZH, Zagreb 1991; Carlo Goldoni, »Memoari«, prijevod, komentari i pogovor, drugo izdanje, GZH, Zagreb 1991.

U organizaciji Talijanskog kulturnog centra i Kulturno-informativnog centra u Zagrebu održao predavanje »O hrvatskim temama Carla Goldonija« 5. III. 1990; U svibnju 1990. sudjelovao u »Danima hvarskog kazališta« s referatom »Humanistička kultura i Držićev makaronski govor«; dana 23. V. 1990. predstavio knjigu M. Zorića »Italia e Slavia« u Klubu prijatelja Sveučilišta za strance u Perugi, a 9. VIII. 1990. knjigu Mata Jerinića »Stazama Talije« u Dubrovniku. U rujnu 1990. sudjelovao u manifestacijama »Knjige Mediterana« u Splitu kao član Znanstvenog odbora, a u rujnu 1990. u »Danima P. E. N.-a« u Dubrovniku i na Književnoj večeri povodom 90. obljetnice Društva hrvatskih književnika, također u Dubrovniku.

Dubravko Jelčić, Branko Hećimović i Nedjeljko Mihanović. Izvještaji o radu prikazani su u okviru djelatnosti Zavoda za književnost i teatrologiju u ovom »Ljetopisu«.

Nikola Milićević objavio je kratku priću »Djetelina«. *Večernji list*, Zagreb, 30. IX. 1990.

Miroslav Šicel objavio je knjigu: Ogledi iz hrvatske književnosti, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1990, 200 str.; Stvaralački čin Ante Kovačića, *Republika*, 11—12, Zagreb 1989 (1990), 194—205; Odjeci ideja francuske revolucije u književnosti sjeverozapadne Hrvatske u predilirsko doba, *Nastava povijesti*, 4, Zagreb 1989 (1990), 206—216.

VII. RAZRED

ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

Organizacija i sastav

Razred za likovne umjetnosti imao je krajem 1990. godine jedanaest redovnih, devet izvanrednih, dvanaest dopisnih i osam članova suradnika.

Redovni članovi: Vojin Bakić, Miroslav Begović, Boris Dogan, Cvito Fisković, Drago Galić, Edo Kovačević, Andre Mohorovičić, Zlatko Prica, Kruno Prijatelj, Nikola Reiser i Frano Šimunović.

Izvanredni članovi: Branko Fučić, Ljubo Ivančić, Ferdinand Kulmer, Želimir Janeš, Boris Magaš, Velimir Neidhardt, Vilim Svečnjak, Šime Vulas i Ante Vulin.

Dopisni članovi: Leo Junek, Ksenija Kantoci, Milan Konjović, Antun Motika, Omer Mujadžić, Zoran Mušić, Miodrag Protić, Edo Ravnikar, Alfred Roth, Slavko Šohaj, Zvonimir Vrkljan i Kenzo Tange.

Članovi suradnici: Branko Kincl, Mirko Marković, Tonko Maroević, Sena Sekulić, Miroslav Šutej, Marija Ujević, Melita Viličić i Vinko Zlamalik.

Dopisni član Gabrijel Stupica umro je 19. prosinca.

Tajnik Razreda za likovne umjetnosti je akademik *Miroslav Begović*, a zamjenik tajnika je izvanredni član *Šime Vulas*.

Na Skupštini Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti održanoj 17. svibnja 1990. izabran je za redovnog člana Miroslav Begović, za izvanrednog člana Velimir Neidhardt, za dopisne članove Zoran Mušić i Alfred Roth i za članove suradnike Branko Kincl, Tonko Maroević, Miroslav Šutej i Marija Ujević. Reizabrani su članovi suradnici Mirko Marković, Sena Sekulić i Melita Viličić.

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

Tijekom 1990. godine održano je 8 redovitih sjednica, te više sastanaka odbora, sekcija arhitekata i komisija osnovanih pri Razredu. Na sjednicama Razreda raspravljalo se o raznim tekućim pitanjima i poslovima iz života i rada Razreda. Raspravljalo se je o izboru novih članova, o izdavačkoj djelatnosti, o organiziranju izložbi članova Razreda. Planirala su se sredstva za istraživačke projekte. Nastavljena je suradnja između zavodâ za zaštitu spomenika kulture i zaštite prirode, galerijskih, muzejskih i restauratorskih ustanova i pojedinih ustanova Akademije.

Izvještaji i važniji zaključci i prijedlozi doneseni na sjednicama Razreda za likovne umjetnosti:

— Razred je proveo postupak i predložio kandidate za izbor u članstvo Jugoslavenske akademije.

— Raspravljen je i sastavljen je izvještaj o radu u izvještajnoj godini, te plan rada za 1991. godinu.

Na 1. redovitoj sjednici Razreda, održanoj 20. siječnja 1990. godine, izabran je akad. A. Mohorovičić za predstavnika Razreda u Stručnoj komisiji za procjenu lokacije za ponovno postavljanje spomenika banu Josipu Jelačiću. Komisija je formirana u Muzeju grada Zagreba.

Na 2. redovitoj sjednici Razreda održanoj 20. veljače 1990. zaključeno je:

— Na prijedlog Strossmayerove galerije starih majstora da se obilježi 100. obljetnica rođenja Ljube Babića formiran je Odbor za njezino obilježavanje. U Odbor su predloženi članovi akademici A. Mohorovičić, M. Begović, Z. Prica, izv. članovi M. Peić, V. Svečnjak i član suradnik V. Zlamalik,

— da se na inicijativu razrednog tajnika akad. M. Begovića, predloži za dodjelu godišnje nagrade »Vladimir Nazor« arhitekt Velimir Neidhardt,

— da se u Znanstveni savjet za turizam delegiraju predstavnici Razreda akad. M. Begović i izv. član B. Magaš.

Na 3. redovitoj sjednici Razreda održanoj 7. ožujka 1990. a u vezi s održavanjem izložbe radova članova Razreda kipara, slikara i arhitekata, povodom 125. obljetnice Jugoslavenske akademije predložena je Radna grupa sastavljena od po jednog slikara, kipara i arhitekta, koja bi izvršila izbor za izložbu. U Radnu grupu imenovani su: izv. članovi B. Magaš, F. Kulmer i Ž. Janeš.

— U vezi s izdavačkom djelatnosti Razreda, redovnim izdavanjem »Bulletina«, u Uredrički odbor birani su članovi: V. Bakić, M. Begović, B. Fučić, F. Šimunović, A. Vulin, V. Zlamalik i B. Magaš, s tim da glavni urednik »Bulletina« bude izabran na prvoj sjednici Uredničkog odbora.

Na 4. sjednici Razreda održanoj 18. travnja 1990. za predstavnika Razreda u Akademijin Odbor za Istru, koji će proučavati kompleksnu problematiku toga prostora izabran je akad. M. Begović.

— Na istoj sjednici u Radnu grupu osnovanu pri Predsjedništvu Akademije za izmjene i dopune Statuta, imenovan je razredni tajnik akad. M. Begović, a u povodu obilježavanja 100. obljetnice rođenja Ljube Babića, zaključeno je da se 15. VI. 1990. održi Svečana sjednica u palači Akademije s predavačima, akad. A. Mohorovičićem, M. Peićem, V. Svečnjakom, B. Fučićem i V. Zlamalikom.

— Razred za likovne umjenosti bio je suorganizator Simpozija na temu »Ličnost i djelo Antuna Augustinčića«, koji se je održao 4. svibnja 1990. u Kumrovcu. Otvaranje Simpozija i prigodnu riječ održao je akad. A. Mohorovičić. Prisustvovao i razredni tajnik akad. M. Begović.

— Izabrana je Komisija za pregled dokumentacije za izbor Ane Adamec u znanstveno zvanje. Članovi Komisije su akad. A. Mohorovičić, izv. član B. Fučić i član suradnik V. Zlamalik.

— Izv. član V. Svečnjak poklonio je Akademiji 50 odabranih slika, koje će biti prezentirane na odgovarajući način i sačuvane za sadašnje i buduće generacije pod nazivom »Donacija Marte i Vilima Svečnjaka«.

— Na 6. redovitoj sjednici održanoj 26. rujna 1990. godine doneseno je više zaključaka u vezi s održavanjem izložbe radova članova kipara, slikara i arhitekata a povodom obilježavanja 125. obljetnice Jugoslavenske akademije. Izložba će se održati u listopadu 1991. godine u prostorijama Umjetničkog paviljona. Izlagat će 22 člana kipara i slikara i 31 arhitekt. Izradio bi se zajednički vodič kroz izložbu s popisom svih izlagača i izloženih djela. Pripremu i organizaciju

izložbe vodi izv. član A. Vulin. Formiran je i Organizacijski odbor s članovima: akademici A. Mohorovičić, V. Bakić, M. Begović, B. Dogan i izv. članovi F. Kulmer, V. Neidhardt, Š. Vulas, A. Vulin te član suradnik B. Kincl. Svaki autor izabrat će po tri izloška prema vlastitom izboru.

— Prof. dr. Alfred Roth, izabran na Skupštini Akademije za dopisnog inozemnog člana, posjetio je Akademiju i izrazio želju i sugestiju da se izložba »Le Corbusier i Švicarska« koja je postavljena u Skopju, prenese u Zagreb. Na 6. redovitoj sjednici zaključeno je da se ta sugestija svakako prihvati i u prostorijama Kabineta grafike održi izložba.

— Na istoj sjednici u Odbor za kronične bolesti — proučavanje kvaliteta življenja shizofreničara i njihovih obitelji uz dosadašnje članove Razreda, redovne članove akad. D. Galića, M. Begovića i izv. članove B. Fučića i V. Svečnjaka, izrazili su želju da budu članovi i izv. članovi V. Neidhardt i Ž. Janeš.

— Na sastanku sekcije arhitekata održanom 3. listopada 1990. godine dogovorene su teme koje su proslijeđene Predsjedništvu Jugoslavenske akademije u vezi sa suradnjom s Austrijskom akademijom znanosti. Posebne prijedloge dao je izv. član B. Fučić.

— Na 7. redovitoj sjednici održanoj 20. studenog 1990. zaključeno je da akademici A. Mohorovičić i razredni tajnik akad. M. Begović prisustvuju otkrivanju spomen-ploče na rodnoj kući Đure i Martina Pilara, odnosno na kući u kojoj je živio i radio Jerolim Miše. Svečanost je održana 24. studenog u Slavonskom Brodu. Tom prilikom akademik Mohorovičić je održao prigodan govor, pri otkrivanju spomen-ploče Jerolima Miše, a akad. M. Begović pri otkrivanju spomen-ploče Martina Pilara.

— Na istoj sjednici predložen je izv. član B. Fučić za dodjelu Nagrade »Fran Tućan«.

— Na 8. redovitoj sjednici održanoj 19. prosinca upriličena je komemoracija u spomen preminulom članu Razreda Božidaru Jakcu. Donesen je zaključak da se ubuduće sjećanja — komemoracije nakon godišnjica smrti za dopisne članove održe u okviru sjednice Razreda.

— Na istoj sjednici raspravljalo se o planovima rada za 1991. godinu i potankostima oko održavanja izložbe radova članova Razreda, slikara, kipara i arhitekata.

Članovi Razreda sudjelovali su na proslavama, savjetovanjima i sl. Među inim:

— Akad. C. Fisković sudjelovao na znanstvenom skupu »O klesarstvu i graditeljstvu na Braču« u Pučišćima na Braču 11—12. V. 1990, održao i referat o toj temi; na znanstvenom skupu »Majstor Radovan i njegovo doba«, 26—30. IX. 1990. s uvodnim referatom »Značenje majstora Radovana«, na znanstvenom skupu »Značaj i uloga 3. sveslavenskog liječničkog kongresa 1930. g. u Splitu«, 5. X. 1990. s referatom »Prilog zdravstvenoj kulturi u središtu starog Splita«.

— Akad. A. Mohorovičić zastupao je Jugoslavensku akademiju, kao potpredsjednik Akademije i član Razreda za likovne umjetnosti na mnogim znanstvenim skupovima, otvarao izložbe i simpozije i održao referate na više simpozija među inim:

Na znanstvenom savjetovanju »Zelenilo grada Zagreba« — organizator Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 10—11. siječnja 1990, Međunarodnom znanstvenom skupu o Josipu Jurju Strossmayeru, Osijek—Đakovo, 15—17. svibnja 1990, znanstvenom skupu »Lika i Krbava 1689—1690. g.«, u povodu 300. obljetnice oslobođenja od Turaka, 21—23. lipnja 1990, Međunarodnom znanstvenom skupu »Majstor Radovan i njegovo doba«, u povodu 750. obljetnice Radovanova portala u Trogiru, Trogir 26—30. rujna 1990, znanstvenom skupu »Ivan Mažuranić — život

i djelo«, Zagreb—Novi Vinodolski 8—11. listopada 1990, znanstveni skup i prigodne svečanosti u povodu 100. obljetnice rođenja mons. Bože Milanovića (1890—1980), Zagreb—Kringa—Pazin, 11—13. listopada 1990, Međunarodni znanstveni skup »Isusovci na znanstvenom, kulturnom i vjerskom području u Hrvata« Zagreb 8—10. studeni 1990.

— Akad. K. Prijatelj sudjelovao je s referatima na sljedećim znanstvenim skupovima: »Dani hvarskog kazališta 1990« s referatom »Hrvatski Schiavoni iz Dalmacije u 15. stoljeću«, Hvar, 9. V. 1990, znanstveni skup »Majstor Radovan i njegovo doba« s referatom »Radovanov portal i Emanuel Vidović«, Trogir, 28. IX. 1990, znanstveni skup »Il libro nel bacino adriatico nei secoli XV—XVIII« u Fundaciji Cini u Veneciji, s referatom »Fausto Veranzio (Vrančić) e l'architettura«, 9. XI. 1989.

U ime Jugoslavenske akademije održao prigodne govore u povodu otkrića spomen ploče na rodnoj kući dopisnog člana Akademije prof. dr. Miha Barade u Segetu, 27. X. 1989, zatim povodom otkrića spomen-ploče na rodnoj kući osnivača starohrvatske arheologije fra Luje Maruna u Skradinu, 29. XII. 1989. i povodom svečane sjednice Hrvatskog studentskog sabora u Hrvatskom narodnom kazalištu u Splitu, 6. studenog 1990. godine.

— Izv. član B. Fučić održao je predavanja, sudjelovao u radio-emisijama: »Regionalna vrela u formiranju Ivana iz Kastva«, referat s dijapozitivima na simpoziju u Kopru, povodom 500. obljetnice fresaka u Hrastovlju, 23. VI. 1990, predavanje o glagoljici s dijapozitivima, Okrajna biblioteka Koper 25. VI. 1990, »Hrvatski glagolizam«, predavanje s dijapozitivima u Zadru 28. V. 1990, rekonstrukcija devastiranog glagoljskog natpisa iz 1466. u Vrhu u Istri, grafička i plastična rekonstrukcija, postava i komentar prilikom otkrivanja 1. IX. 1990. u Vrhu, rekonstrukcija devastiranog glagoljskog natpisa iz 1552. u Humu u Istri, postava i komentar prilikom otkrivanja 14. XI. 1990. u Humu, »Umjetnički i kulturnohistorijski spomenici Cresa i Lošinja«, predavanja na Seminaru u Malom Lošinju 2. i 3. III. 1990, sudjelovanje u Radio-emisiji »U srcu grada (Hum)«, Radio-Zagreb, II. program, 5. IX. 1990, znanstveni skup u Osoru, »Osor — Sv. Marija«, izlaganje uz dijapozitive i vodstvo na objektu.

Komemoracije

Dana 27. ožujka 1990. održan je u palači Jugoslavenske akademije komemorativni sastanak u spomen zaslužnog dugogodišnjeg člana Kamila Tompe. O životu i radu preminulog člana govorili su akad. A. Mohorovičić i izv. članovi V. Svečnjak i A. Vulin. Dana 23. listopada 1990. održan je komemorativni sastanak za akademika Lavoslava Horvata; o životu i radu govorili su izv. članovi A. Vulin i V. Neidhardt. Dana 30. listopada 1990. godine u spomen člana suradnika Ane Deanović, održan je komemorativni sastanak na kojem su govorili članovi suradnici S. Sekulić, V. Zlamalik i prof. F. Meder.

Na sjednici Razreda 19. prosinca 1990. održana je komemoracija dopisnom članu Božidaru Jakcu.

Izdavačka djelatnost

Edicije pripremljene za tisak:

— Spomenica posvećena akademiku Marijanu Detoniju, odgovorni urednik akad. A. Mohorovičić.

— »Rad«, Monografija arhitekata članova VII. razreda, odgovorni urednik akad. D. Galić (u tisku).

Recenzije rukopisa:

B. Valenčić i T. Papić, Župna crkva Svih svetih u Đakovu, prihvaćeno na 1. redovitoj sjednici 31. siječnja 1990, recenzent A. Mohorovičić.

O. Švajcer, Likovni dodir Osijeka u Đakovu u 19. stoljeću, prihvaćeno na 2. redovitoj sjednici 20. veljače 1990, recenzent V. Zlamalik.

M. Mirković, Ikonološka analiza zidnih slika u đakovačkoj katedrali Sv. Petra, prihvaćeno na 2. sjednici 20. veljače 1990, recenzent B. Fučić.

N. Tarbuk, Skulptura Đakovačke katedrale, prihvaćeno na 2. redovitoj sjednici, recenzent D. Baričević.

M. Obad-Štićtaroci, B. Bojanić, Perivoj uz biskupski dvor u Đakovu, prihvaćeno na 2. redovitoj sjednici 20. veljače 1990, recenzent S. Sekulić.

D. Živanović, Kameni namještaj dubrovačkih kuća i palača, prihvaćeno na 1. redovitoj sjednici 31. siječnja 1990, recenzent C. Fisković.

A. Krejačić, Lj. Šarlah i *V. Ćerimović*, Rodna kuća akademika Milutina Milankovića u Dalju, prihvaćeno na 7. sjednici 20. studenog 1990, recenzent M. Begović.

V. Ćerimović, Herbicidi u zaštiti srednjovjekovnog grada Koloďvara kod Osijeka, Urbanizam i kulturno-parkovno nasljeđe, Parkovno-baštenske površine kuće Milankovića, primljeno na 7. sjednici 20. studenog 1990, recenzent V. Neidhardt.

Odbori Razreda

Organizacijski odbor izložbe »Arhitekti članovi Razreda za likovne umjetnosti Jugoslavenske akademije« i Izvršni odbor za izradu publikacije »Rad« 437. Predsjednik Odbora i glavni urednik akad. D. Galić.

Urednički odbor časopisa »Bulletin« Razreda za likovne umjetnosti u sastavu: V. Bakić, M. Begović, B. Fučić, B. Magaš, F. Šimunović, A. Vulin i V. Zlamalik.

Organizacijski odbor izložbe radova članova Razreda slikara, kipara i arhitekata a povodom 125. obljetnice Jugoslavenske akademije, članovi: akademici A. Mohorovičić, V. Bakić, M. Begović, B. Dogan, izv. članovi F. Kulmer, V. Neidhardt, Š. Vulas, A. Vulin te član suradnik B. Kincl.

Odbor Razreda za likovne umjetnosti »Arhitektura u turizmu i slobodnom vremenu« pri Savjetu za turizam Akademije.

Funkcije članova Razreda

Članovi Razreda izabrani su i sudjeluju u radu ovih odbora i ustanova:

Akad. M. Begović predstavnik je Akademije u Savjetu projekta »Gospodarenje podunavsko-podravskim prostorom« u Osijeku, predstavnik Akademije u Ministarstvu za prosvjetu i kulturu, član Izvršnog odbora Znanstvenog savjeta za turizam Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Član je komisije za republičke nagrade »Vladimir Nazor«, predsjednik komisije za arhitekturu i urbanizam Odbora za dodjelu nagrade »Vladimir Nazor«, voditelj postdiplomskog studija »Arhitektura u turizmu i slobodnom vremenu«, član je Znanstvenog savjeta za promet i predsjednik Matične komisije zajednice sveučilišta za područje arhitekture i urbanizma geodezije i građevinarstva.

Akad. D. Galić voditelj je Majstorske radionice likovnih umjetnosti Jugoslavenske akademije, član je Organizacijskog odbora Akademije za proučavanje i kvalitetu življenja shizofreničara i njihovih obitelji, Organizacijskog odbora iz-

ložbe »Arhitekti članovi Razreda za likovne umjetnosti JAZU« i Izvršnog odbora za tiskanje publikacije »Rad« 437.

Akad. B. Dogan i N. Reiser predstavnici su Jugoslavenske akademije u Savjetu radne organizacije Muzejskog prostora na Jezuitskom trgu.

Izv. član B. Fučić član je Akademijina odbora za ekologiju, predstavnik Razreda u Znanstvenom savjetu za zaštitu prirode i član Organizacijskog odbora Akademije za proučavanje i kvalitetu življenja shizofreničara i njihovih obitelji.

Akad. A. Mohorovičić predsjednik je Odbora za narodni život i običaje Akademije, član je Odbora za gradnju NSB, član Komisije za zaštitu spomenika kulture, te član Ravnateljstva Hrvatskog glazbenog zavoda.

Izv. član A. Vulin dekan je Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu, član je Odbora Sabora RH za dodjelu nagrade »Vladimir Nazor«, član Znanstvenog savjeta za promet Akademije, član je Republičkog savjeta za zaštitu spomenika kulture, član Odbora za narodni život i običaje. Predsjednik je Stručnog savjeta Saveza arhitekata Hrvatske, član Međuakademijskog odbora za industrijalizaciju stambene gradnje i unapređivanje stanovanja.

Izv. član V. Neidhardt član je Izvršnog odbora za gradnju nove zgrade Nacionalne i sveučilišne biblioteke u Zagrebu, član je Komisije za umjetničko uređenje nove zgrade Nacionalne i sveučilišne biblioteke u Zagrebu, član je Nacionalnog komiteta EUROPAN-a (Europske federacije za arhitektonske natječaje).

Akad. M. Begović, izv. član V. Svečnjak, Ž. Janeš i V. Neidhardt članovi su Odbora Akademije za proučavanje i kvalitetu življenja shizofreničara i njihovih obitelji.

Aktivnost članova Razreda izvan Akademije

Vojin Bakić, umjetnički i kreativni rad u atelijeru.

Miroslav Begović dovršio je projekt i realizaciju kompleksa rekreacijskih bazena u sklopu turističkog kompleksa hotela Eden u Rovinju. Izradio idejni projekt pješačke zone »Korzo« s okolnim trgovima u Rijeci, s kompletnom urbanom opremom, projekt i realizacija uređenja poslovnog prostora Republičke zajednice PTT u Radićevoj ulici 6 (u kompleksu stambeno-poslovnog bloka Tkalčićeva—Radićeva ulica).

U toku je znanstvenoistraživački rad »Idejna i programska koncepcija raznih modela za potrebe turizma i slobodnog vremena«. U toku je i rad »Revalorizacija i konzervacija povijesnih urbanih jezgra analizirana na primjeru Varaždina«. U pripremi su radovi na monografiji »Mladen Kauzlarić«. Sudjelovao na javnom natječaju za izradu idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja Pile — Dubrovnik.

Boris Dogan, uz umjetnički i kreativni rad u atelijeru, održao samostalnu izložbu slika u Galeriji »Sebastijan« u Varaždinu 10. X—5. XI. 1990. godine.

Cvito Fisković objavio je: Hrvatski renesansni umjetnici na dvoru Matije Korvina, *Mogućnosti*, 1—2, Split 1990, 173—178; Radovan, monografija na hrvatskom, njemačkom i talijanskom, Zagreb, 1989, 11—88; O bračkim kiparima 16. i 17. st., *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*, 12—13, Zagreb 1989; The Stages of Držić Plays, *The Bridge*, Journal of Croatian Literature, 1—2, Zagreb 1990, 87—108; Popravci i nabavke umjetnina katedrale u Hvaru, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, 29, Split 1990, 178—228; Dopune ikonografiji splitskih kornih klupa 12. stoljeća, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, 30, Split 1990, 46—69; Istaknuti kipari i graditelji u domovini i u svijetu, *Klesarstvo i graditeljstvo*, 1, Pučišća 1990, 18—20; Predgovor katalogu kipara K. Mijića, Split 1990,

2 str.; Prilog biskupa Đivovića dubrovačkoj likovnoj baštini, *Anali Zavoda za povijesne znanosti*, 28, Dubrovnik 1990; Ivan Duknović (Jannes Dalmata) u domovini, 108 str.; Poljičani pri osvajanju Klisa 1648. godine, *Kulturna baština*, 20, Split 1990, 50—62.

U pripremi je rad o Marinu Gazaroviću i »Humanizacija Peristila Dioklecijanove palače« u Splitu. U toku su istraživanja likovnih radova domaćih umjetnika u Dalmaciji 13—19. st.

Drago Galić. U toku je rad »Arhitektonski aspekti sprečavanja nesreća u stambenim objektima«. Studija projektantskih kriterija za smanjenje nezgoda prema sugestijama Svjetske zdravstvene organizacije — Regionalna služba za Europu. Proučavanje i razvrstavanje službenih statističkih podataka o nesrećama (fatalni incidenti — smrtnost i morbidno stanje). Usporedbe s ostalim uzrocima smrtnosti stanovništva. Udio u nesrećama građevinskih karakteristika stambenih zgrada. Postojeći građevni propisi za gradnju stambenih objekata, radi smanjenja nesreća potrebne promjene, preporuke i dopune propisa gradnje takvih objekata (zajednički rad s izv. članom V. Neidhardtom i članom suradnikom B. Kinclom).

Prema rješenju Zavoda za zaštitu spomenika kulture u Dubrovniku, pansionsko-stambeni objekt »Vila Roxy«, Dubrovnik, Ploče, Bulićeva 8, koji je 1934. godine izgrađen prema nacrtima i tehničkoj dokumentaciji akademika D. Galića, zakonom je zaštićen, te proglašen spomenikom kulture moderne arhitekture.

Edo Kovačević, umjetnički i kreativni rad u atelijeru.

Andre Mohorovičić objavio je: Prilog poznavanju antičkog urbanog sloja grada Krka, *Izdanja Hrvatskog arheološkog društva*, 13, Zagreb 1989; Srednjovjekovni samostanski kompleks Sv. Krševana u Zadru, žarište evropskih kulturnih strujanja na tlu Hrvatske, *Zadarska revija*, 2—3, Zadar 1990.

Radi na projektu: Razvoj arhitekture na tlu Hrvatske — sintetički prikaz, upotpunjenje izradom tipologijskih vrsta; tipologija razvoja naselja na tlu Hrvatske.

Zlatko Prica, uz umjetnički i kreativni rad u atelijeru, izlagao je na samostalnim i grupnim izložbama: samostalne izložbe u »Muzeju II. zasjedanja AVNOJ-a« u Jajcu, 5. III—9. IV. 1990; Galeriji »Toš«, Punat, 14. VI—5. VII. 1990; Galeriji »Zilik«, Karlovac, 2—15. X. 1990; Galeriji »Kaptol«, Zagreb, 21. XI—15. XII. 1990; i na skupnoj izložbi u Galeriji »Cvijeta Zuzorić«, Beograd, 9. VII—10. VIII. 1990. godine.

Kruno Prijatelj objavio je knjigu: Slikarstvo u Dalmaciji od 1784. do 1884. (odabrane teme), Književni krug, Split 1989, 1—86 str. i 51 tabla, i radove: Tizian — Restavriranje poliptiha iz dubrovničke katedrale, Ljubljana 1989 (predgovor katalogu izložbe); Zlatko Prica — 50 godina slikarstva, Muzejsko-galerijski centar Gradec, Zagreb 1989 (predgovor katalogu izložbe), 7—10; Retrospektiva Sebastiana Riccija u Udinama, *Mogućnosti*, XXXVI, Split 1989, 1330—1332; Due dipinti dei Santacroce ristaurati, Una pala di Gerolamo a Cattaro e una tavola della bottega a Spalato, *Arte (Documento)*, 3, Udine 1989, 124—127; Cabiankin oltar u crkvi sv. Jakova na Višnjici u Dubrovniku, *Radovi Instituta za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu* (Milanu Prelogu u spomen), Zagreb 1988—1989, 246—249; El pintor espanol Juan Boschetus en Dalmacia, *Archivo espanol de arte*, LXIII, 249, Madrid 1990, 81—84; La pittura in Dalmazia ai tempi del Veronese, Nuovi studi su Paolo Veronese, Venezia 1990, 108—114; La mostra di Biagio da Trau a Venezia, *Venezia Arti*, 4, Venezia 1990, 135—137; Barokne umjetnine u crkvi sv. Krševana u Zadru, *Zadarska revija*, XXXIX, 2—3, Zadar 1990, 333—342; Slika Lorenza Luzza u Trogiru, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, 29, Split 1990,

169—176; Kotorska pala »Obraćenje sv. Pavla«, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, 30, Split 1990, 295—301.

U toku 1990. godine nastavio je svoj istraživački rad na povijesti umjetnosti Hrvatske s posebnim obzirom na Dalmaciju i Istru obrađujući mnoga razdoblja i probleme naročito slikarstva i skulpture od 13. do 20. stoljeća.

Nikola Reiser, uz umjetnički i stvaralački rad u atelijeru, održao je samostalnu izložbu u Galeriji dr. Nikolausa Topića u dvorcu »Neuhaus« u Salzburgu od 24. lipnja do 25. srpnja 1990.

Frano Šimunović, umjetnički i kreativni rad u atelijeru.

Branko Fučić, objavio je: Vincent iz Kastva, monografija, prijevod teksta na njemački i talijanski jezik za paralelna izdanja; Sjeverni i južni put, studija o povijesnim kretanjima glagoljice i ćirilice u hrvatskim zemljama, 14 kartica, 8 slika; Regionalna vrela u formiranju Ivana iz Kastva, referat s dijapozitivima na Simpoziju u Kopru, 23. VI. 1990, povodom 500. obljetnice postojanja fresaka u Hrastovlju; I Benedittini glagoliti Croati, studija, 12 kartica, 8 ilustracija, predano u tisak u Rimu za Golubov zbornik. Terenska istraživanja novootkrivenih glagoljskih natpisa u Zadru, 30. VI. 1990. u Poljicima na otoku Krku (20. VIII. 1990) i u Brseču. Stručni rad: sudjelovao u stručnoj komisiji za crkvu i freske u Hrastovlju 20. III. 1990; izlagao na komemoraciji o Tomi Lesici »Posljednjem krčkom glagoljašu«, Omišalj, 1. XII. 1989; Nekrolog o Tomi Lesici, predao u tisak za »Slovo« Staroslavenskog instituta; Moj Danilo, nekrolog o dr. Danilu Klenu (u tisku).

Izdavačka djelatnost: Apsyrtides, putopis o kulturnohistorijskim spomenicima cresko-lošinjskog arhipelaga. Izdanja na hrvatskom, njemačkom, engleskom i talijanskom jeziku, Zagreb—Mali Lošinj 1990, 202 str. 142 ilustracije i topografska karta; Ročke freske, *Buzetski zbornik*, 14, 6 str., 3 ilustracije, Rijeka 1990; Glagoljaška opatija Sv. Lucije i Bašćanska ploča, Vodič, izdanje na hrvatskom, njemačkom i talijanskom jeziku, Zagreb 1990, 6 str., 4 ilustracije; Kako se je udelalo Jezero, *Otočki vjesnik*, 1990; Posljednji Krčki glagoljaš, nekrolog o Tomi Lesici, *Kana*, XI. 1989; Nekrolog dr. Josipu Turčinoviću (5. X. 1990), *Glas Koncila*, *AKSA* i *Kana* 1990.

Ljubo Ivančić, uz umjetnički i stvaralački rad u atelijeru, sudjelovao je i izlagao na izložbama: Contemporary paintings from Yugoslavia, Seoul, 19. IV—2. VI. 1990; Starohrvatskoj baštini u čast, Split, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, ljeto 1990; Zbirka svevidno svjetlo, Mimice, crkva sv. Roko, 16. VII. 1990; samostalna izložba radova na papiru, Dubrovnik, Galerija »Sebastian«, 17. VIII—5. IX. 1990; samostalna izložba radova na papiru, Varaždin, Galerija »Sebastian«, 12. IX—8. X. 1990. Primio je nagradu »Slobodne Dalmacije« »Jure Kaštelan« za životno djelo, Split 1990.

Ferdinand Kulmer, uz umjetnički i kreativni rad u atelijeru, imao je sljedeće samostalne izložbe: Moderna galerija, Ljubljana; Galerie d'art international, Paris 23. I—3. III. 1990; ART EXPO, Ace Gallery Tokyo; ART EXPO, Galerie d'art international, Tokyo; Muzej grada Zenice, Likovna galerija, Zenica; Galerija Knežev dvor, Rab; Galerija Decumanus, Krk; Muzejski prostor, Retrospektiva, Zagreb.

Izlagao je i na skupnim izložbama: Seoul — Contemporary paintings from Yugoslavia, National museum of contemporary art; Zadar, 13. plavi salon, Inovacije u jugoslavenskom slikarstvu osamdesetih godina, Galerija umjetnina; Sarajevo, Hrvatska umjetnost osamdesetih, Collegium artisticum.

U pripremi je retrospektivna izložba u Parizu, Paris art center 1991. godine.

Želimir Janeš, uz umjetnički i stvaralački rad u atelijeru, imao je samostalne izložbe: Virovitica, veljača—ožujak, Kulturološka medalja, Dom JNA: Zagreb, travanj—svibanj, Izbor medalja, Izložbeni salon »Klub zagrebačke banke«; Sisak, Sisačke teme u medalji, rujan—listopad, Galerija S. Quirinos. Skupne izložbe: Split, rujan—listopad, Starohrvatskoj baštini u čast, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika; Šibenik, kolovoz—rujan, »Ljudi, more, obala«; Gornja Stubica, listopad—studeni, Muzej seljačkih buna; Osijek, studeni—prosinac, IV. Trienale — Ivo Kerdić. Likovna kolonija: Sisak, kolovoz—rujan, XX. Kolonija likovnih umjetnika željezare Sisak. Javne tribine: Virovitica, 9. ožujka, »Aleja glagoljaša Roč — Hum«, Gradski dvorac; Sisak, 13. rujna, »Projekt — perivoj kulture«, Kulturni centar.

Boris Magaš obradio je studiju prometnih funkcija užeg obalnog područja Rijeke u kojoj je u okviru novih shvaćanja sagledana problematika gradske jezgre te mogućnost stvaranja obalnog prometnog čvora, čime Rijeka, u perspektivi razvoja, dobiva sve elemente grada na moru uz pravilne lokacije i mogući daljnji razvoj kako lučkih, tako i javnih gradskih funkcija. Studija je prihvaćena od nadležnih upravnih organa kao osnova daljnjeg razvoja Rijeke. U studiji zone Preluka, koja objedinjuje teritorije Voloskog i »Costabelle«, postavljena je, nasuprot pojedinim prijedlozima o stvaranju kongresno-turističke koncentracije intenzivne gradnje, teza potpunog očuvanja ambijentalnih vrijednosti lokaliteta, te je, u duhu takvog shvaćanja, predloženo rješenje koje je prihvaćeno kao osnova za izradu provedbenog urbanističkog plana područja. Studija bloka »Rikard Benčić« koji je nastao u kontekstu povijesnog razvoja industrijskih pogona u Rijeci, a koji je danas u samom centru grada te u svojoj tvorničkoj funkciji odumire, obradila je dvije varijante mogućeg pristupa buduće urbanizacije: prva polazi od kontinuiteta povijesne aglomeracije, a druga od formiranja daljnje blokovske gradnje u duhu kontinuiteta riječke urbane morfologije. Refleksije ove studije omogućit će neposredne daljnje zahvate u bliskoj budućnosti. Nastavljen je rad na unutrašnjem uređenju sakralnog objekta u Krnjevu povezivanjem skulpturnih elemenata kao nosioca spiritualne funkcije prostora s elementima arhitektonskih transformacija unutrašnjeg oblikovanja. U toku je i rad na knjizi teorijskih osnova pristupa arhitekturi; rukopis bi trebao biti završen tijekom 1991. godine.

Velimir Neidhardt je 26. lipnja 1990. godine na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu obranio disertaciju: »Antroposocijalni faktor u teorijskom pristupu arhitektonskom i urbanističkom projektiranju«, te stekao naslov doktora tehničkih znanosti iz područja arhitekture i urbanizma. Voditelj je projekta za Nacionalnu i sveučilišnu biblioteku u Zagrebu. Uz praćenje realizacije dovršeni su projekti proširenja I. etape gradnje na lateralnom korpusu objekta, dio projekata interieura, te projekti poteza reprezentativnih lokala uz aveniju HBZ u sastavu kompleksa biblioteke (zajedno sa Z. Krznarićem i D. Manceom).

Sudjelovao na izložbama: Izložba arhitektonskih ostvarenja u Hrvatskoj u 1989, Zagreb, Društvo arhitekata grada Zagreba, siječanj—veljača 1990; 16. salon arhitekture, Beograd, Muzej primenjene umetnosti, 10. svibnja—10. lipnja 1990; Izložba »Zagrebačka arhitektura 80-ih godina«, Zagreb, Galerija Modulor, 23. listopada—6. studenog 1990 (autor izložbe Ivo Maroević).

Na temelju I. plasmana na pozivnom natječaju izradio novelirano idejno arhitektonsko rješenje Poslovnog objekta Jugoslavenskog naftovoda u Zagrebu (srpanj, 1990). Autorskim direktivnim projektiranjem nadzire izradu tehničke dokumentacije od kolovoza 1990. godine.

Sudjeluje na pozivnom i javnom natječaju za Poslovnu zgradu »Astre« u Zagrebu (ožujak, 1990, zajedno sa Z. Krznarićem i D. Manceom). Rad je otkupljen.

Umjetnički nadzire izvedbu lokala (Prodajnog centra i rent-a-cara) u Poslovnom objektu INA-Trgovine u Zagrebu, rujan—studeni, 1990.

U toku je rad: Arhitektonski aspekti sprečavanja nezgoda u stambenim objektima (prema sugestijama Svjetske zdravstvene organizacije — Regionalna služba za Europu).

Primio je nagradu »Vladimir Nazor« za arhitekturu i urbanizam u 1989. godini (za Poslovni objekt INA-Trgovine u Novom Zagrebu).

Vilim Svečnjak, uz umjetnički i kreativni rad u atelijeru, dana 17. svibnja 1990. darovao gradu Zagrebu 842 djela, grupirana u dvije zasebne cjeline pod nazivom Donacija »Zemlja« i »Memorijalna zbirka Marta i Vilim Svečnjak«. Kolekciju od trideset radova, koje je kao svoju donaciju predao 1987. godine Čabru, ove 1990. godine nadopunio s daljnjih trinaest djela. Tako je ova donacija s ukupno 43 odabrana rada prerasla u Galeriju »Vilima Svečnjaka«, te 10. studenog 1990. godine svečano otvorena u dvorcu Petra Zrinskog u Čabru.

Sudjelovao je svojim radovima na izložbi u Tel Avivu (studeni 1990) u organizaciji Muzejsko-galerijskog centra iz Zagreba.

U pripremi je izložba aktova.

Šime Vulas, uz stvaralački i kreativni rad u atelijeru, sudjelovao na izložbama: 25. zagrebački salon, Umjetnički paviljon Zagreb, 15. V—8. VI. 1990; Hrvatska umjetnost u osamdesetim godinama, Galerija Collegium artisticum, Sarajevo, 25. IX—25. X. 1990; Majstoru Radovanu u čast, Galerija Svi Sveti, Trogir, 25. IX—10. X. 1990.

Izvedene skulpture za javne prostore: »Svijećnjak« 1990, visina 220 cm, bronca, Mostar; »Svijećnjak« 1990, visina 220 cm, drvo, Mostar; »Jedra«, 1978, visina 123 cm, drvo, Zagreb.

Ante Vulin završio rad na idejnom projektu rekonstrukcije i uređenja kompleksa Samostana Sveti Lovre i Gradskog arhiva u Šibeniku; završen izvedbeni projekt crkve i znanstvene knjižnice »J. Habdelić« u Zagrebu, Jordanovac 10. Sudjelovao na izložbi arhitektonskih ostvarenja u Hrvatskoj u siječnju 1990. U toku je rad na enterijeru i izvedbi Osnovne škole »Vidici« u Šibeniku, i rad na enterijeru memorijalnog kompleksa Gvozd u Zagrebu.

Za svoj uspješan stvaralački rad primio je nagradu na javnom natječaju za palaču »Astra« u Zagrebu, Ulica proleterskih brigada i Ulica Hrvatske bratske zajednice.

Ksenija Kantoci, umjetnički i stvaralački rad u atelijeru.

Antun Motika, stvaralački i umjetnički rad u atelijeru.

Omer Mujadžić, umjetnički i stvaralački rad u atelijeru.

Slavko Šohaj, umjetnički i stvaralački rad u atelijeru.

Branko Kincl, u toku je rad na arhitektonskim aspektima sprečavanja nezgoda u stambenim objektima — prema sugestijama Svjetske zdravstvene organizacije, Regionalna služba za Europu (u suradnji s D. Galićem i V. Neidhardtom). Rad na analizi posebnih tipova stanovanja na primjerima individualne obiteljske gradnje u Zagrebu (u suradnji s prof. N. Filipovićem). Rad na relevantnim primjerima interpolacija u donjogradskim blokovima u Zagrebu u periodu od 1900. do 1987.

Sena Sekulić objavila je: Crkve-tvrđave u Hrvatskoj, Školska knjiga; Arhitekt i njegov nacrt kroz vjekove; Monografija Lucijan Vranjanin za »Atlas arhitekture SRH« u okviru znanstvenog rada za Arhitektonski fakultet; Nagrada

»Viktor Kovačić« Bruni Miliću, *Čovjek i prostor*, 3, 1990, 10—12; napisala niz natuknica i redaktor je u Leksikografskom zavodu »Enciklopedija Jugoslavije«.

U toku je rad na monografiji o našim arhitektima 15. i 16. stoljeća. Obrađuje našu srednjovjekovnu arhitekturu, posebno se bavi historijskom metrologijom.

Miroslav Šutej, umjetnički i kreativni rad u atelijeru.

Marija Ujević-Galetović, uz umjetnički i kreativni rad u atelijeru, sudjelovala na izložbi Zagrebačkog salona, svibanj 1990.

Za svoj uspješan stvaralački rad primila nagradu Zagrebačkog salona.

Melita Viličić objavila je: Povijesna topografija, III — Urbanistički tragovi rimske Senije, *Senjski zbornik*, XV, 65—70; Senjski kaštel — obnova i namjena, *Senjski zbornik*, XV, 71—76; Izgled Senja i senjskih zidina u doba uskoka, *Senjski zbornik*, XV, 77—90.

Za tisak predala: »Gradska vrata i formiranje javne urbane površine drevnog Senja«.

U toku je istraživački rad na temi: Arhitekt i njegov nacrt kroz vjekove — Stari vijek.

Vinko Zlamalik objavio je: Monografija »Katarina Henc«, Društvo povjesničara umjetnosti, Zagreb 1990, 320 str.; »Josip Juraj Strossmayer kao sabirač umjetnina«, referat na Međunarodnom simpoziju o Josipu Jurju Strossmayeru u Osijeku i Đakovu.

VIII. RAZRED

ZA GLAZBENU UMJETNOST I MUZIKOLOGIJU

Organizacija i sastav

Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju imao je krajem 1990. godine 4 redovna, 4 izvanredna, 7 dopisnih i 5 članova suradnika.

Redovni članovi: Bruno Bjelinski, Ivo Maček, Boris Papandopulo, Ivan Supičić.

Izvanredni članovi: Jerko Bezić, Natko Devčić, Koraljka Kos, Lovro Županović.

Dopisni članovi: Dragotin Cvetko, Rudolf Flotzinger, Milko Kelemen, Uroš Krek, Primož Ramovš, Eduard Reeser, Dimitrije Stefanović.

Članovi suradnici: Pavle Dešpalj, Anđelko Klobučar, Krešimir Kovačević, Ruben Radica i Stanislav Tuksar.

Na Skupštini Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 17. svibnja 1990. izabrani su za dopisne članove Rudolf Flotzinger, Primož Ramovš i Eduard Reeser, a za članove suradnike Ruben Radica i Stanislav Tuksar.

Dužnost tajnika Razreda obavljao je akademik *Ivan Supičić,* a zamjenika tajnika izv. član *Natko Devčić.* Razred je održao 7 redovitih sjednica. U proširenom sastavu Razred je djelovao kao Znanstveno vijeće za glazbenu umjetnost i muzikologiju i održao 5 sjednica.

Znanstvenoistraživačka i ostala djelatnost

Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju bavio se na svojim sjednicama pitanjima iz područja glazbene umjetnosti i muzikologije. Na sjednicama Razreda redovito se raspravljalo o izdavačkoj djelatnosti za koju se Razred neposredno brine. Razred je sudjelovao svojim prijedlozima i sugestijama u rješavanju pitanja od općeg interesa za rad Jugoslavenske akademije. Tako se Razred uključio i u raspravu o pitanju mijenjanja Statuta Akademije. Za obilježavanje 125. obljetnice Akademije u listopadu 1991. članovi Razreda K. Kos, I. Supičić i L. Županović pripremili su prilog o radu Razreda i aktivnosti njegovih članova od osnutka do današnjih dana. Taj će prilog biti sastavni dio »Spomenice« koja će se tiskati tim povodom.

Razred je proveo postupak i predložio kandidate za izbor novih članova Razreda u Akademiji.

Na planu izdavačke djelatnosti Razred je uložio posebne napore za njezino odvijanje bez zastoja. Tako je sklopljen ugovor s Muzičkim informativnim centrom iz Zagreba o suradnji oko objavljivanja reprint izdanja klavirskog izvatka iz opere »Nikola Šubić Zrinski« u okviru projekta »Izabrana djela Ivana Zajca« i za reprint »Sorkočevićevih simfonija« u obradi Stjepana Šuleka. U suizdavaštvu s »Globusom« bit će objavljen važan spomenik ranobarokne glazbene kulture u Hrvatskoj, »Pavlinski zbornik«, što će u idućoj godini obogatiti izdanja Razreda još jednim značajnim djelom.

U ovoj godini Jugoslavenska akademija odobrila je financijska sredstva za početak pripremnih radova za objavljivanje »Cithare octochorde«, najvažnijeg tiskanog zbornika latinskih i hrvatskih crkvenih pjesama s odgovarajućim napjevima, prvi put objavljenog u Beču 1701, a u Zagrebu 1757. godine. Suvremeno izdanje »Cithare octochorde«, s uvodnom studijom i komentarima, predviđa se 1994. godine, kao prilog Razreda proslavi 900. obljetnice grada Zagreba.

U okviru projekta »Izvori za povijest hrvatske glazbe« pripremljen je za tisak 2. sv. I. knjige »Korespondencije« F. Ks. Kuhača.

Pripremljena je za tisak nova knjiga »Rada« koja obuhvaća 6 rukopisa od kojih su četiri tematski vezana uz glazbene spoznaje Jurja Križanića. Urednik ove knjige »Rada« je izv. član K. Kos, a tehnički urednik član suradnik S. Tuksar.

Inicirana je izradba novog izdavačkog plana Razreda za koji je do sada predloženo pokretanje faksimil izdanja starih hrvatskih glazbenih teoretičara, izdavanje Sorkočevićevih simfonija u izvornom obliku, a dugoročnim planom predviđeno je i objavljivanje partiture opere I. Zajca »Nikola Šubić Zrinski«.

Članovi Razreda recenzirali su 12 rukopisa za Zbornik o glazbenom baroku i 9 rukopisa za Zbornik o Krsti Odaku. To su referati održani na znanstvenim skupovima održanim pod pokroviteljstvom Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju.

U proširenom sastavu Razred je djelovao kao Znanstveno vijeće za glazbenu umjetnost i muzikologiju i u toj funkciji rješavao pitanja vezana uz rad Zavoda za muzikološka istraživanja. Znanstveno vijeće održalo je 5 sjednica na kojima su razmatrani akti iz njegove nadležnosti.

Vijeće je u skladu sa svojim ovlaštenjima vodilo postupak predlaganja za izbor i postupak izbora u znanstveno zvanje.

Financijskim planom Akademije iz sredstava Ministarstva znanosti Republike Hrvatske osiguran je istraživački rad suradnikâ akad. I. Supičića i izv. članova K. Kos i L. Županovića u Zavodu za muzikološka istraživanja. Pregled izvršenih istraživanja prikazan je posebno u okviru izvještaja Zavoda za muzikološka istraživanja.

Uz financijsku pomoć Jugoslavenske akademije sudjelovala je izv. član K. Kos u svibnju 1990. na sastanku Programskog odbora Internacionalnog muzikološkog društva u Baselu. Sastanak je održan u svezi s postojećim svjetskim muzikološkim kongresom koji će se održati 1992. u Madridu. Središnja tema kongresa bit će mediteranske glazbene kulture. U tom kontekstu govorit će se i o hrvatskoj glazbenoj prošlosti od srednjega vijeka do 1800. godine.

Izdavačka djelatnost

Rukopisi prihvaćeni na sjednicama Razreda

5. sjednica od 20. rujna 1990.

Dragotin Cvetko, Merkmale und Ergebnisse des Musikbarocks in Slowenien, za Zbornik o baroku, recenzent dr. Marija Bergamo.

Dominique Patier, Utjecaj glazbe čeških isusovaca na formiranje i stil Jana Vaclava Stamitza, za Zbornik o baroku, recenzent akad. I. Supičić.

Ivano Cavallini, Istraživanja o intermedijima za sv. Ivana od Girolama Brusonija, za Zbornik o baroku, recenzent akad. I. Supičić.

Koraljka Kos, Vertonungen lateinischer Texte von Schütz und Lukačić, za Zbornik o baroku, recenzent dr. Marija Bergamo.

Katarina Bedina, Die Frage der Periodisierung des Musikbarocks in Slowenien, za Zbornik o baroku, recenzent dr. Marija Bergamo.

Tomaž Faganel, Zur Besetzung und Aufführungspraxis in den Messen von Johannes Baptista Dolar, za Zbornik o baroku, recenzent dr. Marija Bergamo.

Jiři Sehnal, Offene Probleme der tschechischen Barockmusik, za Zbornik o baroku, recenzent izv. član K. Kos.

Hans-Peter Reinecke, Wissenschaft und Musikwissenschaft in Zeichen interkultureller und politischer Evolution, za Zbornik o baroku, recenzent izv. član K. Kos.

Joachim Schlichte-Bierbaum, Der automatische Vergleich von 83.243 Musikincipits aus der RISM A/II Datenbank, za Zbornik o baroku, recenzent izv. član K. Kos.

Dimitrije Stefanović, Staroslavenski tekstovi u Odakovim vokalnim kompozicijama, za Zbornik o Krsti Odaku, recenzent izv. član L. Županović.

Josip Ante Soldo, Krsto Odak do odlaska u Prag, za Zbornik o Krsti Odaku, recenzent izv. član L. Županović.

Vjera Katalinić, Iz komornog opusa Krste Odaka, za Zbornik o Krsti Odaku, recenzent izv. član L. Županović.

Marija Bergamo, Između simfonizma i programnosti. Orkestralna djela Krste Odaka, za Zbornik o Krsti Odaku, recenzent dr. Nikša Gligo.

Zdenka Kapko-Foretić, Prisutnost međuratne generacije hrvatskih skladatelja na inozemnoj glazbenoj sceni, za Zbornik o Krsti Odaku, recenzent dr. Nikša Gligo.

Christoph-Hellmut Mahling, Bemerkungen zu den Beziehungen zwischen Krsto Odak und dem Musikverlag Schott in Mainz, za Zbornik o Krsti Odaku, recenzent izv. član K. Kos.

Wolfgang Ruf, Das Münchener Musikleben zur Zeit von Krsto Odak Studienaufenthalt in München 1912—1913, za Zbornik o Krsti Odaku, recenzent izv. član K. Kos.

Rudolf Flotzinger, Das Passacaglien von Krsto Odak, za Zbornik o Krsti Odaku, recenzent izv. član K. Kos.

6. sjednica od 5. studenoga 1990.

S. Tuksar, Some historical and socio-cultural determinants concerning the place and role of Western Slavs in European musical baroque, za Zbornik o Krsti Odaku, recenzent izv. član K. Kos.

Rukopisi u pripremi za tisak i u tisku

Za niz »Djela suvremenih hrvatskih autora«

M. Cipra, Sunčev put (partitura).
I. Maček, Klavirske skladbe.

Posebna izdanja:

L. Sorkočević, Simfonije. Obradba akad. S. Šuleka, reprint izdanje, suizdavaštvo s MIC-om.

F. Ks. Kuhač, Korespondencija, knjiga 1, sv. 2. Pripremio za tisak izv. član L. Šaban. Urednik izdanja je izv. član K. Kos.

U nizu »Izabranih djela Ivana Zajca«

Klavirski izvadak iz opere »Nikola Šubić Zrinski«, reprint izdanje, suizdavaštvo s MIC-om.

Za »Djela Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti«

Knjiga 71: *Pavlinski zbornik*, I/II, pripremila za tisak izv. član K. Kos. Urednici izdanja akad. M. Moguš i izv. član L. Županović. Suizdavač »Globus«.

Objavljeno:

U ediciji »Katalog muzikalija« Zavoda za muzikološka istraživanja:
S. Tuksar, Katalog muzikalija u Muzeju grada Splita, Zagreb 1989, 109 str.

Javni sastanci

U organizaciji Razreda održan je 29. ožujka 1990. javni sastanak na kojem je »Zagrebački duhački kvintet« u sastavu: Zoran Despot (flauta), Georg Draušnik (oboa), Aldo Grbin (klarinet), Stjepan Mateić (rog) i Marijan Kobetić (fagot), predstavio novo djelo akademika I. Mačeka »Duhački kvintet«.

Dana 27. travnja 1990. održan je u palači Akademije koncert hrvatske duhovne glazbe na kojem je »Zagrebački klavirski trio« Ljerka Pleslić-Bjelinski (glasovir), Eleonora Ernoić (violina), Martina Radović (violončelo) uz soprane Luciju i Suzanu Marinković predstavio novo djelo člana suradnika Anđelka Klobučara »Tri duhovna stiha« i akad. Borisa Papandopula »Glorija«.

Aktivnost članova Razreda izvan Akademije

B r u n o B j e l i n s k i. Glazbene praizvedbe: Kipling — Bjelinski: Knjiga o džungli, siječanj 1990, Kazalište lutaka, Zagreb; Memories (Brod u sumrak, Ljetna noć, Kao bršljan kao loza, Kiša), ciklus pjesama za sopran i trio, Zagreb, Glazbeni zavod, 20. studenog 1990; Trio de collines (Allegro, Adagio, Allegro), Zagreb, Hrvatski glazbeni zavod, 20. studenog 1990; Compact disc Ministrings, Luzern, Jecklin szene Schweiz, prosinac 1990, Concertino di primavera.

I v o M a č e k izveo je u suradnji s violinistom Tonkom Ninićem svoju, od »Vjesnika« nagrađenu, »Sonatu za violinu i klavir« na 17. majskom muzičkom memorijalu »Josip Slavenski« u Čakovcu. Isto djelo izveo je i u Zagrebu, na Retrospektivnom koncertu u povodu 20 godina dodjele »Vjesnikove« godišnje nagrade za glazbu »Josip Slavenski«. Na tribini muzičkog stvaralaštva Jugoslavije u Opatiji prvi put je javno izveden Mačekov »Duhački kvintet«. Izveo ga je Zagrebački duhački kvintet.

Sonata za violinu i klavir Ive Mačeka nagrađena je ovogodišnjom »Vjesnikovom« nagradom za glazbu »Josip Slavenski«.

I v a n S u p i č i ć objavio je: Musique et fête: note sur le sacré et le profane, *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music*, 21/2, Zagreb 1990, 179—187; Musique, spiritualité et rituel. Un aspect, Zbornik Ivana Goluba, Rim, Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima, 1990, 28—39.

Istraživanje u toku: istraživanje socijalne povijesti glazbe u Europi (17—19. st.).

Jerko Bezić objavio je: Doprinos Albe Vidakovića hrvatskoj etnomuzikologiji, Albe Vidaković — Život i djelo, priredio Lovro Županović, Zagreb 1989 (izašlo u siječnju 1990), 103—114; Dvoglasni napjevi epskih pripovjednih pjesama u sjevernoj Dalmaciji, *Narodna umjetnost*, 27, Zagreb 1990, 189—197; Folklorna glazba otoka Šolte, Otok Šolta: monografija (M. A. Mihovilović i suradnici), Zagreb 1990, 229—241; Kurze Melodieabschnitte (kürzer als eine Melodiezeile) Musikaufbauelement in der vokalen Volkmusik Kroatiens, Probleme der Volksmusikforschung, Bericht über die 10. Arbeitstagung der »Study Group for Analysis and Systematization of Folk Music« im »International Council for Traditional Music« vom 17. bis 22. Mai 1987. in Freiburg i. Br., Bern 1990, 185—190; O folklornoj glazbi Like, Rad XXXVII. kongresa Saveza udruženja folklorista Jugoslavije, Plitvička jezera 1990, Zagreb 1990, 8—14.

Zajedno s Grozdanom Marošević priredio je za tisak zbirku Vinko Žganec, Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja, knjiga 1, Zagreb 1990, 351 str. Toj je publikaciji bio glavni i odgovorni urednik te napisao popratni članak uz prvu knjigu velike zbirke zapisa međimurskih popijevaka akademika Vinka Žganca (335—341).

Bio je voditelj Međunarodnog znanstvenog skupa u povodu stote obljetnice rođenja V. Žganca (Čakovec, 25—27. X. 1990) u organizaciji Zavoda za istraživanje folklora Zagreb i Centra za kulturu Čakovec. Na tom skupu održao je i referat pod naslovom »Etnomuzikološki rad Vinka Žganca«.

Istraživački rad u toku: obavljene predradnje za studiju »Pregled folklorne glazbe u Hrvatskoj«. Izrađena bibliografija s 356 jedinica.

Natko Devčić. Praizvedba skladbe »Osorski triptihon« za bariton i gudački ansambl na otvaranju »Osorskih glazbenih večeri«, 12. VII. 1990.

Koraljka Kos objavila je knjigu: Stoljeća govore glazbom, 2, Glazbena kultura u drugom i trećem razredu usmjerenog obrazovanja, II. izd., Školska knjiga, Zagreb 1989, 140 str., te članke: Vokalna lirika Vatroslava Lisinskoga i Ferde Livadića u evropskom kontekstu, *Muzikološki zbornik*, XXV, Ljubljana 1989 (1990), 55—66; Pristup vokalnoj lirici Božidara Kunca, *Arti Musices*, XXI/1, Zagreb 1990, 81—98.

Istraživački rad u toku: povijest solo pjesme u Hrvatskoj. Izvori duhovne popijevke u Hrvatskoj (cantio). Glazbena ikonografija.

Lovro Županović objavio je knjigu: Hrvatski pisci između riječi i tona, Sveučilišna naklada Liber, Zagreb 1989 (1990), 211 str., te radove: Život i djelo Franje Lučića, *Sveta Cecilija*, LX/1, 1990, 5—7; La tematica mariana nell'opera del compositore croato Vinko Jelić (1596—1636?), De cultu mariano saeculis XVII—XVIII (zbornik), vol. III, Pontificia Academia Mariana Internationalis, Roma 1989 (1990), 71—78.

Glazbene praizvedbe: Kvarnerijana, madriglaski tamno-svijetli diptih za mješoviti zbor (tekstovi D. Gervaisa), Rijeka 1990.

Završetak rada na kritičko-praktičnom izdanju vokalnih skladbi I. (madrigali, gregeske) hrvatskog skladatelja iz 16. st. Julija Skjavetića. Rad na suvremenom izdanju hrvatskoga glazbenog zbornika iz 18. st. Cithara Octochorda. Kvarnerijana, madrigalski tamno-svijetli diptih za mješoviti zbor (tekstovi D. Gervaisa): II. nagrada na natječaju »Ivan Matetić-Ronjgov«, Viškovo — Rijeka; nagrada RSIZ-a za kulturu Hrvatske za 1989. godinu.

Anđelko Klobučar. Glazbene praizvedbe: III. gudaći kvartet (Maestoso, Allegro, Larghetto, Vivace), praizvedba: Zagrebački kvartet — Mimara, 5. veljače 1990; »Tri duhovna stiha« za dva soprana i klavirski trio, praizvedba: Zagrebački klavirski trio, Hrvatski glazbeni zavod, ožujak 1990; Arioso e allegro za rog i orgulje, Zagrebačka katedrala, 5. lipnja 1990 (P. Detiček, A. Klobučar).

Dobio godišnju nagradu za glazbeno stvaralaštvo i reproduktivno djelovanje »Vladimir Nazor«.

Stanislav Tuksar objavio je: On Early Reports about Turkish Music Culture in the Writings of Some Late-Renaissance Humanists, Atti del XIV Congresso della Società Internazionale di Musicologia, Torino 1990, 17—26; Dalmatia in the 16th Century and Music in its Theatre, Il diletto della scena e dell'armonia. Teatro e musica nelle Venezie dal '500 al '700, Adria 1990, 71—89 (koautor).

Istraživački rad u toku: »Protestantizam i hrvatska glazbena kultura«; »Hrvatski pisci 16. stoljeća kao most između glazbenog Zapada i Istoka«; »Recepcija talijanske glazbene kulture u hrvatskim zemljama između 1500. i 1800. godine«.

Ruben Radica. U toku 1990. dovršio skladbu pod nazivom: Prazor, Misterij u deset prizora za glazbenu pozornicu prema istoimenoj poemi Jure Kaštelana. Na natječaju RSIZ-a kulture za stimulaciju domaćeg glazbenog stvaralaštva djelo je 1990. i nagrađeno (u kategoriji cjelovečernjeg glazbeno-scenskog djela).

ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKE JEDINICE JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Konstatirani organizacijski problemi u izvješću za 1989. godinu preneseni su u ovu, 1990. s ozbiljnim raspravama o mogućnosti osamostaljivanja znanstvenih i umjetničkih jedinica Jugoslavenske akademije. Predsjedništvo Akademije već je 13. veljače 1990. imenovalo svoje predstavnike u Radnu grupu za izradu prijedloga nove organizacije bivšeg Istraživačkog centra. Ozbiljnost angažmana svih članova Radne grupe, ali i većine zaposlenih u istraživačkim jedinicama, izražena je u provedenoj anketi u Radnoj zajednici. Anketa je potvrdila da se većina zaposlenih zalaže za jačanje znanstvenih i organizacijskih veza s Jugoslavenskom akademijom, ali uz pretpostavku ozbiljnog rješavanja već toliko puta naglašenih problema (maksimalno moguća financijska samostalnost, smanjenje režijskih troškova, sufinanciranje određenih djelatnosti iz fondova kulture i sl.).

Paralelno s tim raspravama iz mjeseca u mjesec suočavali smo se s rješavanjem isplata osobnih dohodaka i ostvarivanjem prava na korekcije koje smo, unatoč zakonskim ograničavanjima, mogli ostvarivati radi izrazito niskog prosjeka osobnih dohodaka.

Društvene i političke promjene kretale su se nezaustavno svome raspletu — prvim slobodnim, višestranačkim izborima. Tako smo se već sredinom 1990. godine našli u posve novom ustrojstvu, očekujući postupno i zakonsko rješavanje i naših problema (Zakon o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti, Zakon o JAZU i sl.).

Kontinuitet znanstvenog, stručnog i administrativnog rada održan je unatoč svemu. Na dvanaest održanih zborova radnika Radna je zajednica donosila odluke iz radnih odnosa, odluke o rješavanju stambenih problema zaposlenih, odobravala znanstvena i stručna usavršavanja i sl.

Radnu zajednicu potresla je i rastužila smrt akademika Mirka Maleza, našeg prvog ravnatelja, izuzetnog znanstvenika, hrabrog i bržnog čovjeka. Radna je zajednica izabrala, a Predsjedništvo Akademije potvrdilo dr. Žarka Dadića za novog ravnatelja.

U 1990. zavodi bivšeg Istraživačkog centra sudjelovali su u realizaciji ovih projekata:

1.03.02.00.00. »Istraživanje biološko-tehnoloških i zdravstvenih činilaca suvremene proizvodnje i prerade u stočarstvu« — sudjeluje Zavod za znanstveni rad u Osijeku i Vinkovcima;

1.03.03.00.00. »Unapređenje i ekonomika proizvodnje hrane« — sudjeluje Zavod za znanstveni rad u Osijeku;

1.06.01.00.00. »Istraživanje i zaštita okoline kopnenog dijela R. Hrvatske« — sudjeluje Zavod za znanstveni rad u Osijeku;

1.06.04.00.00. »Istraživanje i zaštita Jadrana« — sudjeluje Zavod za istraživanje korozije i desalinacije, Dubrovnik;

1.08.01.02.00. »Ocjena radne sposobnosti« — sudjeluje Zavod za znanstveni rad u Osijeku;

1.08.04.00.00. »Tumorske bolesti — unapređenje prevencije, dijagnostike i liječenje tumora« — sudjeluje Zavod za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstancija;

1.12.01.00.00. »Društveno-ekonomski sistem i razvoj« — sudjeluje Zavod za ekonomska istraživanja;

1.12.06.00.00. »Samoupravni problemi i pravci razvoja međunarodnog javnog, privrednog i pomorskog prava« — sudjeluje Zavod za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva;

1.12.09.00.00 »Razrada koncepcije međunarodnih ekonomskih, pravnih i političkih odnosa« — sudjeluje Zavod za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva;

1.12.10.00.00. »Regionalna i tematska etnološka i folkloristička istraživanja« — sudjeluje Zavod za etnologiju i Zavod za povijesne i društvene znanosti, Rijeka;

1.12.12.00.00. »Povijest hrvatskog naroda, srpskog naroda, narodnosti i opća povijest« — sudjeluju zavodi za povijesne znanosti u Zagrebu, Rijeci, Zadru i Dubrovniku;

2.03.01.00.00. »Kemijsko istraživanje materije« — sudjeluje Laboratorij Centra za kemiju organskih prirodnih spojeva;

2.04.02.00.00. »Ekološka istraživanja flore i faune« — sudjeluje Zavod za ornitologiju;

2.05.01.00.00. »Geološka evolucija prostora R. Hrvatske« — sudjeluje Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara;

2.08.01.00.00. »Fundamentalna istraživanja u ekonomiji« — sudjeluje Zavod za znanstveni rad u Osijeku;

2.09.01.00.00. »Povijest filozofije i marksizma, temeljni problemi osnovnih filozofskih disciplina i njihovi praktični aspekti« — sudjeluje Zavod za flozofiju znanosti i mir i Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti;

2.10.01.00.00. »Povijest hrvatskog naroda, Srba u Hrvatskoj, narodnosti i opća povijest« — sudjeluju zavodi za povijesne znanosti u Zagrebu i Rijeci te Odsjek za povijest medicinskih znanosti;

2.10.03.00.00. »Istraživanje umjetničke baštine u R. Hrvatskoj« — sudjeluju Kabinet za arhitekturu i urbanizam i Zavod za muzikološka istraživanja;

2.10.05.00.00. »Istraživanje razvoja duhovne i materijalne kulture od prapovijesti do srednjeg vijeka u R. Hrvatskoj« — sudjeluje Zavod za arheologiju;

2.11.01.00.00. »Povijest hrvatskog ili srpskog jezika i njegovi dijalekti« — sudjeluje Kabinet za arhitekturu i urbanizam;

2.11.02.00.00. »Suvremeni hrvatski ili srpski jezik i njegovi odnosi prema drugim jezicima« — sudjeluje Zavod za lingvistička istraživanja;

2.11.03.00.00. »Hrvatska književnost i druge jugoslavenske književnosti, te njihovi evropski i svjetski okviri« — sudjeluje Zavod za književnost i teatrologiju;

2.12.01.00.00. »Psihologijska istraživanja psihičkih procesa i ljudskog ponašanja« — sudjeluje Laboratorij za istraživanje strukture i funkcije osjetnih organa.

Znanstvenoistraživački rad provode zaposleni u zavodima bivšeg Istraživačkog centra Akademije koji je organiziran u 24 jedinice:

1. Zavod za arheologiju, Zagreb, Marinkovićeva 4, voditelj akademik *Duje Rendić-Miočević,* upravitelj prof. *Božidar Čečuk;*

2. Etnološki zavod, Zagreb, Opatička 10, voditelj akademik *Andre Mohorovičić,* upravitelj dr. *Mirko Marković;*

3. Zavod za povijesne znanosti, Zagreb, Strossmayerov trg 2, voditelj izv. član *Hodimir Sirotković,* upravitelj dr. *Miroslav Kurelac;*

4. Zavod za povijesne i društvene znanosti, Rijeka, Braće Šupak 5, voditelj akademik *Dragovan Šepić,* upravitelj mr. *Darinko Munić;*

5. Zavod za povijesne znanosti, Zadar, Oktobarske revolucije 8, voditelj akademik *Mate Suić,* upravitelj dr. *Šime Peričić;*

6. Zavod za povijesne znanosti, Dubrovnik, Lapadska obala 6, voditelj akademik *Vladimir Stipetić,* upravitelj mr. *Nenad Vekarić;*

7. Zavod za ekonomska istraživanja, Zagreb, Strossmayerov trg 2, voditelj akademik *Jakov Sirotković,* upravitelj dr. *Gordan Družić;*

8. Zavod za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva, Zagreb, Opatička 18, voditelj prof. dr. *Branko Jakaša,* upravitelj dr. *Vladimir Đuro Degan;*

9. Zavod za pravne, političke i sociološke znanosti »Juraj Križanić«, Zagreb, Ante Kovačića 5, voditelj akademik *Eugen Pusić;*

10. Zavod za lingvistička istraživanja, Zagreb, Ante Kovačića 5, voditelj akademik *Rudolf Filipović;*

11. Zavod za znanstveni rad, Osijek, Kuhačeva 29, voditelj akademik *Dušan Čalić,* upravitelj dr. *Đuro Berber;*

12. Zavod za znanstveni i umjetnički rad, Split, Trg braće Radića 7, voditelj izv. član *Vladimir Ibler,* upravitelj dr. *Davorin Rudolf;*

13. Zavod za znanstveni rad, Varaždin, voditelj akademik *Andre Mohorovičić,* upravitelj dr. *Franjo Ruža;*

14. Zavod za filozofiju znanosti i mir, Zagreb, Ante Kovačića 5, voditelj akademik *Ivan Supek,* upravitelj mr. *Jasmina Lelas;*

15. Zavod za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti, voditelj akademik *Sergej Forenbacher;*

— Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti, Zagreb, Ante Kovačića 5, upravitelj dr. *Žarko Dadić;*

— Odsjek za povijest medicinskih znanosti, Zagreb, Demetrova 18, upravitelj dr. *Biserka Belicza;*

16. Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara, Zagreb, Ante Kovačića 5, voditelj akademik *Milan Herak,* upravitelj dr. *Maja Paunović;*

17. Zavod za ornitologiju, Zagreb, Ilirski trg 9, voditelj izv. član *Milan Meštrov,* upravitelj dr. *Goran Sušić;*

18. Zavod za istraživanje korozije i desalinaciju, Dubrovnik, Vlaha Bukovca 18, voditelj član suradnik *Olga Šarc-Lahodny,* upravitelj mr. *Dubravko Sambrailo;*

19. Zavod za istraživanje i standardizaciju imunoloških supstancija, Zagreb, Demetrova 18, voditelj akademik *Drago Ikić;*

20. Laboratorij Centra za kemiju organskih prirodnih spojeva, Zagreb, Strossmayerov trg 14, voditelj akademik *Krešimir Balenović;*

21. Laboratorij za proučavanje strukture i funkcije osjetnih organa, Zagreb, Ante Kovačića 5, voditelj akademik *Zoran Bujas*;

22. Kabinet za arhitekturu i urbanizam, Zagreb, Braće Kavurića 1, voditelj *Velimir Neidhardt*;

23. Zavod za muzikološka istraživanja, Zagreb, Opatička 10, voditelj izv. član *Koraljka Kos*, upravitelj mr. *Stanislav Tuksar*;

24. Zavod za književnost i teatrologiju, Zagreb, Opatička 18, voditelj član suradnik *Branko Hećimović*,

— Odsjek za književnost, upravitelj dr. *Nedjeljko Mihanović* (do 1. VII. 1990.), sada dr. *Dubravko Jelčić*;

— Odsjek za teatrologiju, upravitelj dr. *Branko Hećimović*.

U navedenim zavodima krajem 1990. zaposlen je 141 radnik, od toga:

— znanstvenih radnika	100
s doktoratom	35
s magisterijem	32
istraživača	17
mladih istraživača	16
— stručnih radnika	5
— administrativnih	19
— pomoćnih	17

I. ODJEL
ZA DRUŠTVENE ZNANOSTI

ZAVOD ZA ARHEOLOGIJU — ZAGREB

Organizacija jedinice

U Zavodu je radilo šest znanstvenih radnika i jedna pomoćna službenica.

Dr. Dunja Glogović, znanstvena suradnica radila je u Zavodu do 30. studenoga kad je sporazumno raskinula radni odnos zbog odlaska u drugu ustanovu.

Asistent Nikša Petrić bio je, kao i proteklih šest godina, na radu u Hvaru.

Dr. Vesna Malez, znanstvena suradnica, prilaže svoj izvještaj o radu u okviru Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara, u kojem praktički radi i djeluje.

Voditelj Zavoda je akad. *Duje Rendić-Miočević*, a zamjenik voditelja upravitelj *Božidar Čečuk*.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Rad na znanstvenom zadatku »Istraživanje kontinuiteta prethistorijskih kultura na Jadranu« (nosilac zadatka Božidar Čečuk), koji je dio znanstvenog projekta SIZ-a znanosti Hrvatske »Proces razvoja materijalne i duhovne kulture prapovijesne, antičke i srednjovjekovne epohe na tlu kontinentalne Hrvatske«, nastavljen je i tijekom godine 1990. Obavljena su arheološka iskopavanja u spilji Kopačini na otoku Braču i Veloj spilji na otoku Korčuli.

Krajem kolovoza (od 20. do 30. VIII) obavljena su arheološka iskopavanja u značajnom prethistorijskom lokalitetu spilji Kopačini, nedaleko Donjeg Humca, na sjeverozapadnom dijelu otoka Brača. Kao i prošle tako su i ove godine istraživanja obavljena u prednjem dijelu spilje, kao i na prijelazu iz prednjeg u unutarnji dio. U pojedinim kvadrantima produbljen je iskop, a zahvaćeni su i novi kvadranti. Ovogodišnja iskopavanja donijela su na svjetlo dana obilje kamenih proizvoda koji su ponajviše izrađeni od kremena različitih boja i nijansi (smeđa, siva, bijela). Među kremenim rukotvorinama opet se ističu izvanredni primjerci noktastih, kružnih ili polukružnih strugača koji su karakteristični za gornji paleolitik i mezolitik. Osim tih strugača otkrivene su i strugalice načinjene od odbitaka; strugalicama je jedna strana osposobljena za struganje. Nožići su zastupljeni u dvije varijante — široki i uski a rijetko su naknadno okresivani. Identificirani su i dvostruki šiljci. Svrdla i ubadači su rijetki u otkrivenom materijalu, ima ih svega nekoliko primjeraka. S druge strane otkriveno je obilje odbitaka među kojima se mogu pronaći i oni koji na rubovima imaju veće ili manje retuše koje su nastale uglavnom dužom uporabom.

Prisutnost velikog broja kremenih odbitaka očito pokazuje, a to je već potvrđeno i prijašnjih godina, da je pradavni korisnik spilje Kopačine izrađivao svoje alatke na samome nalazištu.

U ovogodišnjim radovima otkriveni su također i mnogobrojni nukleji (jezgra), od toga poneki još i s okorinom. Za razliku od prošle godine ove godine pronađene su malobrojne koštane alatke. Zapravo koštanu produkciju reprezentiraju koštana šila koja su napravljena od cjevanica velikih sisavaca, i to tako da je jedan od krajeva kosti glačanjem ili struganjem dotjeran u šiljak.

Premda je analiza kulturne građe u toku, može se kazati da ona pripada gornjopaleolitičkom i mezolitičkom razdoblju i njihovim kulturama. Spilja Kopačina sa svojim nalazima bliska je nekim nalazištima na istočnoj, ali također i na zapadnoj obali Jadranskog mora.

Osim kremenih rukotvorina i poneke koštane alatke otkopane su i mnogobrojne kosti raznih divljih životinja, i to ponajviše onih koje više ne žive na jadranskim otocima kao što su divlje govedo, divlji konj, jelen, srna, divlja svinja, te razne ptice među kojima su patke, jarebice, šljuke, mali i veliki potrk, ali i alpska čavka koja danas, a zasigurno ni onda nije služila za jelo, pa je za pretpostaviti da je lovljena zbog perja koje je, vjerojatno, služilo za ukras.

Davni korisnik spilje Kopačine bio je orijentiran i na more što nam dokazuje desetak školjaka koje su, sudeći po tome što su i probušene, osim za hranu služile također i za ukras (privjesak).

Osim kremenih alatki i odbitaka, te školjaka i životinjskih kostiju ove godine nađen je i dio lubanje i bedrena kost odrasla čovjeka koji je živio na otoku Braču oko 8000 godina prije Krista. To je prvi nalaz čovječjih kostiju iz razdoblja epipaleolitika na jadranskim otocima, te je ujedno i najstariji takav nalaz. Ljudske kosti nađene su sa životinjskim kostima, pa ta okolnost možda upućuje na vjerojatnost ritualnog pokopa. Zasad se odbacuje mogućnost kanibalizma. Međutim, vjeruje se da će podrobna analiza cjelokupno iskopane građe dati odgovor na mnoga, dosad nerazjašnjena pitanja. U svakom slučaju spilja Kopačina iz godine u godinu pokazuje svu opravdanost sustavnog iskopavanja i istraživanja.

I na kraju valja spomenuti da se i ove godine, i to u kvadrantima koji se nalaze na prijelazu iz prednjeg u unutarnji dio spilje, naišlo na neprekidni sloj sastavljen isključivo od cijelih kopnenih puževih (vinogradnjak) kućica. Debljina sloja je oko 10 cm, mjestimično i više. Ta vrlo zanimljiva pojava koja je specifičnost ove spilje, još uvijek je nerazjašnjena jer se ne zna vrsta prirodnog

poremećaja (klimatskog?) koji je uvjetovao toliko okupljanje jedne životinjske vrste na istom mjestu. Inače, sloj s puževima utvrđen je u prijašnjim iskopavanjima, i to u kvadrantima koji se nadovezuju na kvadrante i dubine koji su istraženi u ovoj godini. Valja istaći da je ta pojava ustanovljena i u nekim drugim spiljama na istočnoj obali Jadrana, ali tom fenomenu dosad nije bilo posvećeno dovoljno pozornosti.

Iskopavanja u Veloj spilji na otoku Korčuli, koja se nalazi nedaleko Vele Luke, odvijala su se tijekom listopada (od 1. do 12. X.).

Nastavljeno je produbljivanje kvadranata koji su bili istraživani prošle godine, a to su slojevi u kojima prevladava keramika koja se vezuje uz hvarsku kulturu. Uz grubu keramiku koja je bez ukrasa otkrivena je i gruba keramika ali s različitim ornamentalnim motivima. Fina obojena keramika upotpunjava repertoar lončarstva u tim istraženim slojevima.

Gruba neornamentirana keramika jednostavne je izvedbe, debljih (uglavnom), ali i tanjih stijenki, boje sive, tamnosive gotovo crne, te svijetlo i tamno smeđe, dijelom pripada većim posudama. Slične izrade je i keramika koja je ukrašena raznoraznim ornamentalnim motivima. Prevladavaju geometrijski elementi koji se sastoje od dubokih ureza i crta koje se sijeku u različitim smjerovima tvoreći motiv mreže, tu su zatim crte koje tvore »viseće« i »stojeće« trokute, te snopovi paralelnih, kosih, lučnih i krivih crta. Ona pak keramika koja je nešto finije izrade i polirana nosi na sebi jednostavne i složene kompozicije — od jednostavnih širokih i užih vrpca do spirala i meandra, koje uglavnom rese manje posude (plitice).

Finu obojenu keramiku predstavljaju također manje posude, Na njoj se javlja motiv borove grančice ili riblje kosti. Ta keramika fino je glačana, u pravilu crne boje s premazom crvene koja se otire.

Pri kraju istraživanog hvarskog sloja pojavljuju se novi keramički oblici i obojena keramika koja sasvim izlazi iz kruga hvarske kulture i pripada vjerojatno kulturi kojoj izvorište valja tražiti na širem području Jadrana (ne isključuje se mogućnost ni autohtonosti), a datira se u završetak srednjeg neolitika. Čini se tako da se u ovim kvadrantima i dubinama (oko 2,80 m od početne visine) događa prijelaz (gledajući odozdo prema gore) od srednjeg u kasni neolitik, kad jednu srednjoneolitičku kulturu smjenjuje kultura novoga tipa (riječ je o nosiocima hvarske kulture). Ne treba odbaciti mogućnost kulturnog kontinuiteta iz srednjeg u kasni neolitik. Vjeruje se da će analiza cjelokupne kulturne građe umnogome pomoći pri razrješavanju nekih pitanja i problema.

Nije potrebno naglašavati da su i u ovim kvadrantima i dubinama osim keramike otkrivene mnogobrojne kamene izrađevine napravljene ponajviše od kremena i poliranog (glačanog) kamena, te koštane rukotvorine, kao i obilje morskih moluska, kostiju divljih i domesticiranih životinja, kosti riba i ptica.

Izrađevine od kremena su razne alatke, prvenstveno noževi različitih dužina i širina, načinjeni od kremena svijetlosmeđe, smeđe i bijele boje. Strugači su manjih dimenzija, načinjeni od iste vrste kremena. Kremena produkcija zastupljena je i s nekoliko primjeraka atipičnih strugalica (samo je jedna strana osposobljena za uporabu), te kombiniranim oruđima, kao što su nožić-strugalica, nožić-svrdlo i drugi.

Okrugla tucala (satirači) predstavljeni su s nekoliko komada. Pronađen je svega jedan brus. U ovim slojevima nisu otkriveni žrvnjevi, premda su se u drugim kvadrantima, ali na istim dubinama pronalazili, i to različitih oblika i veličina.

Od koštanih rukotvorina iz ovogodišnjih istraživanja vrijedno je istaći tek nekoliko komada čvrstih i masivnih šila ili šiljaka. Kod nekih se primjećuje zavidna tehnika izrade. Ta tehnika posebno je došla do izražaja kod jedne koštane ukrasne igle kojoj je jedna polovica precizno izrezbarena.

Prve analize pokazuju da su i u ovogodišnjim radovima otkopane mnogobrojne kosti divljih i domesticiranih životinja, među kojima valja spomenuti jelena, srnu, divlju svinju, ali i govedo, ovcu i kozu. S obzirom na blizinu mora nije čudno da su se i u ovim kvadrantima i dubinama pronašle kosti većih riba, uz obilje raznoraznih školjaka. Utvrđeno je i nekoliko vatrišta.

Istraživanja su i ove godine svojom pomoći omogućili Mjesna zajednica Vela Luka, SIZ znanosti Republike Hrvatske i SIZ kulture općine Korčula (Vela spilja), te SIZ kulture općine Brač (spilja Kopačina).

Dunja Glogović, znanstvena suradnica, nastavila je rad na zadatku »Tipovi naselja i nekropola starijeg željeznog doba u sjevernoj Hrvatskoj«. Sustavno je skupljala arheološku građu za katalog i znanstvenu obradbu fibula starijeg željeznog doba na području Dalmacije i Istre. Zbog toga je boravila u Zadru, Šibeniku i Puli, gdje je radila u tamošnjim muzejima i zbirkama.

Na poziv Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture iz Zagreba vodila je zaštitna iskopavanja koja se provode u okviru adaptacije i novog uređenja Muzeja grada Zagreba u Opatičkoj ulici u sklopu samostana Klarisa. Na tim je iskopavanjima potvrđen nalazima keramike brončanodobni odnosno stariježeljeznodobni sloj naselja na tom mjestu.

Krajem godine, kao stipendist DAAD (Njemačka) boravila je u Frankfurtu na Majni radeći u biblioteci Römisch-Germanisches Kommission. Osim toga, obišla je i upoznala arheološke muzeje u Kölnu, Mainzu i Stuttgartu.

Znanstvena asistentica Branka Migotti nastavila je rad na disertaciji o ranom kršćanstvu na području između rijeka Zrmanje i Cetine. U listopadu boravila je pet dana u Zadru i rekognoscirala ranokršćanske lokalitete u okolici grada i na otocima Ugljanu i Pašmanu.

Znanstvena asistentica Alka Domić Kunić vratila se tijekom veljače iz Kanade (Toronto), gdje se znanstveno usavršavala na tamošnjem sveučilištu. Napisala je i predala za tiskanje članak »Gentije — međunarodni odnosi između Ilirije i Rima te Ilirije i Makedonije«, a radi na dovršavanju članka o Ilirima u rimskoj carskoj mornarici. Prijavila je disertaciju za koju je počela prikupljati građu.

Stručni rad

U Zavodu je nastavljena laboratorijska i stručna obradba arheološke građe iskopane tijekom 1989. godine na raznim lokalitetima u Republici Hrvatskoj. Posebno je obrađivana iskopana kulturna građa (keramika, kameni i koštani artefakti) iz Vele spilje na otoku Korčuli koja će biti izložena u Centru za kulturu, Arheološkoj zbirci u Veloj Luci.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

Znanstveno osoblje Zavoda sudjelovalo je na znanstvenom skupu »45 godina arheoloških istraživanja u Republici Hrvatskoj« koji je održan 4. prosinca 1990. u Zagrebu.

Ostali rad

Tijekom godine u priručnu biblioteku Zavoda primljeno je i katalogizirano 73 časopisa i 34 knjige koje Zavod prima na razmjenu s domaćim i inozemnim ustanovama za časopis Razreda za društvene znanosti »Arheološki radovi i rasprave«, kao i za monografiju D. Glogović, Prilozi poznavanju željeznog doba na sjevernom Jadranu (izdanje Zavoda za arheologiju).

Dana 4. studenoga u Veloj Luci je otvorena Zavičajna zbirka Centra za kulturu. Tom prigodom upravitelj Zavoda i voditelj iskopavanja u Veloj spilji B. Čečuk održao je predavanje o tom arheološkom nalazištu i otvorio zbirku.

B. Čečuk je kao predsjednik Organizacijskog odbora znanstvenog skupa »Arheološka istraživanja na području općina Korčula i otoka Lastova« održavao sjednice i aktivno sudjelovao u organizaciji Skupa koji je na kraju odgođen na proljeće 1991. zbog poznatih tzv. kninskih događaja.

B. Čečuk uređuje stručno i znanstveno glasilo »Obavijesti« što ga objavljuje Hrvatsko arheološko društvo (tijekom godine objelodanjena su tri broja ovoga glasila), a kao član Uredništva »Arheoloških radova i rasprava« radio je na objavljivanju 11. broja časopisa koji je tiskan u proljeće ove godine. Član je Komisije za izdavačku djelatnost Hrvatskog arheološkog društva, te član Izdavačkog savjeta Saveza arheoloških društava Jugoslavije i član Izdavačkog savjeta »Starohrvatske prosvjete« iz Splita.

Izdavačka djelatnost

Objavljeni radovi:

B. Čečuk, Vela spilja na Korčuli, *Arheološki pregled,* 28 (1987), Ljubljana 1989 (izišlo 1990), 44—46; Istraživanje u spilji Kopačini na otoku Braču, *Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva,* XXI/3, 1989 (izišlo 1990), 29—30; Vela spilja na otoku Korčuli — nastavak istraživanja, *ibid.,* 31—32.

D. Glogović, Prilozi poznavanju željeznog doba na sjevernom Jadranu, Zagreb 1989 (izišlo 1990), 127 str.

B. Migotti, Grčko-helenistička keramika iz Staroga Grada na Hvaru (II), *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu,* XXII, Zagreb 1989 (izišlo 1990), 19—42; Ranokršćanska topografija na području između Krke i Cetine, Monografija, 2, JAZU, Zagreb 1990, 92 str.; Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, 28, Zadar 1989, *Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva,* XXII/1, Zagreb 1990, 53—54 (prikaz); Diadora, sv. 11, Zadar 1989, *Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva,* XXII/3, Zagreb 1990, 35—36 (prikaz).

A. Domić Kunić, Karl Patsch, Lika u rimsko doba, *Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva,* XXII/3, Zagreb 1990, 28—29 (prikaz).

KABINET ZA ARHITEKTURU I URBANIZAM — ZAGREB

Organizacija jedinice

Kabinet za arhitekturu i urbanizam istražuje kulturnopovijesno naslijeđe iz područja arhitekture i urbanizma te prikuplja, čuva i obrađuje gradivo o našim arhitektima (planoteka, grafička zbirka, arhiv, fototeka, priručna stručna knjižnica). U sklopu Kabineta djeluje Arhiv za likovne umjetnosti, a u njemu se prikuplja, čuva i obrađuje gradivo o likovnim umjetnicima (slikarima, kiparima, arhitektima) novijeg razdoblja i proučava djelatnost kipara u Hrvatskoj u 17. i 18. st, te slikarstvo na području sjeverne Hrvatske od početka 17. do prve polovice 19. st.

Rad se odvijao na tri mjesta: u Zagrebu u Ulici braće Kavurića 1 djeluje Kabinet za arhitekturu i urbanizam, u Demetrovoj 18 djeluje Arhiv za likovne umjetnosti, a u Rijeci (Bratstva i jedinstva 171) proučavala se kulturna baština Istre i Kvarnerskog otočja.

U Kabinetu za arhitekturu i urbanizam radili su: znanstveni savjetnik (dr. Branko Fučić, izv. član Akademije, u Rijeci, od rujna u mirovini), pripravnik postdiplomand na određeno vrijeme (Marija Šegedin) i arhivist, istraživač-suradnik (Ivan Martinčić), a u Arhivu za likovne umjetnosti: znanstveni savjetnik (dr. Doris Baričević), viši stručni suradnik (Vladimira Tartaglia-Kelemen), asistent istraživač (mr. Mirjana Repanić-Braun) i administrator (Ružica Mikulan).

Voditelj Kabineta za arhitekturu i urbanizam je *Velimir Neidhardt*, izvanredni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Znanstvenoistraživački rad

Znanstvenoistraživački rad odvijao se prema zadacima u sklopu temeljnog projekta »Istraživanja kulturnoumjetničke baštine Hrvatske«, prema programu jedinice u znanstvenoistraživačkom radu Akademije, ali i izvan toga projekta.

U sklopu zadatka s područja baštine Istre i Kvarnerskog otočja obavljeni su ovi radovi: pripremljena monografija »Vincent iz Kastva«, predana za tisak studija »Sjeverni i južni put«, te studija »I Benedettini glagoliti Croati«, obavljena terenska istraživanja novootkrivenih glagoljskih natpisa u Zadru, u Poljicama na otoku Krku i u Brseču te rekonstruirani glagoljski natpisi iz 1466. u Vrhu u Istri te iz 1552. u Humu u Istri (B. Fučić; v. i izvještaj u sklopu Razreda za likovne umjetnosti).

U zadatku »Fizikalno-kemijske analize pigmenata s likovnih umjetnina te uzoraka s arhitektonskih objekata« nastavljen je rad do odlaska na bolovanje i porodiljski dopust (M. Šegedin).

U fundamentalnoj obradi arhitektonske dokumentacije i arhivskoga gradiva rađeno je na izboru i pripremi toga gradiva za rječničke potvrde, a za »Rječnik arhitektonskog i urbanističkog nazivlja« izvedeno je oko 5.000 tekstovnih ekscerpcija te pripremljeno oko 300 sastavaka radnih varijanti rječničkih jedinica (I. Martinčić).

Za knjigu »Barokno kiparstvo u drvu u sjevernoj Hrvatskoj« nastavljen je rad poglavljem o zagrebačkim kiparima prve polovice 18. stoljeća, a za temu »Kamena barokna plastika u sjevernoj Hrvatskoj« završen je obilazak područja Jastrebarskog, Karlovca i Ozlja radi evidencije kamenih spomenika (nakon pripremnih radova u arhivima). Za izložbu koja će se ujesen 1991. u povodu 500. obljetnice rođenja sv. Ignacija Loyole prirediti u Muzejskom prostoru obavljen je na temelju terenskih putovanja i arhivskih istraživanja izbor barokne skulpture u drvu i kamenu iz isusovačkih crkvi i samostana u Hrvatskoj. Za izložbu »1000 godina skulpture u Hrvata« koja se u ožujku 1991. otvara u Muzejskom prostoru obavljen je izbor radova s područja sjeverne Hrvatske sa Slavonijom i dijelom Istre te je započet rad na popratnom tekstu za katalog izložbe i kataloške jedinice (D. Baričević).

Za temu »Barokno sakralno slikarstvo u sjeverozapadnoj Hrvatskoj« prikupljana je građa, obilaskom terena obuhvaćeni su sakralni objekti karlovačkog područja, a terenski rad dopunjen je proučavanjem arhivskoga gradiva u župama (M. Repanić-Braun).

U fundamentalnoj obradi arhivske građe iz područja likovnih umjetnosti i dokumentacije umjetnika 19. i 20. st. izrađene su leksikonske jedinice Vilim Če-

rić, Julije Čikoš, Mate Čvrljak, Blaž Čuk, Ferdo Ćus, Ana Deanović; izrađena kronologija samostalnih i kolektivnih izložaba hrvatskih umjetnika u zemlji i inozemstvu (V. Tartaglia-Kelemen).

Stručni rad

U Kabinetu za arhitekturu i urbanizam nastavljena je obrada gradiva, obavljani su poslovi u svezi s iskorištavanjem gradiva, a prema potrebama korisnika.

U sklopu svoje djelatnosti B. Fučić obavljao je vrlo opsežan i raznolik stručni rad, primjerice predavanja (»Umjetnički i kulturnohistorijski spomenici Cresa i Lošinja«, na Seminaru u Malom Lošinju), rad u stručnim komisijama (npr. za crkvu i freske u Hrastovlju), rad na postavi eksponata (Crkveni muzej u Krku, Glagoljski lapidarij u Portu kod Malinske, Glagoljski lapidarij u Aleji glagoljaša; skulpture kipara Scaglie pred Katedralom u Zagrebu), stručna vodstva, recenzije, komemorativna izlaganja i sl.

U Arhivu za likovne umjetnosti nastavljeno je intenzivno prikupljanje gradiva te stručna obrada gradiva: tematska bibliografija (1130 bibliografskih jedinica) biografije (Cate Dujšin Ribar i Zorislava Drempetića Hrčića) — M. Repanić-Braun; registrirani tekstovi o svim oblicima likovne aktvnosti iz dnevne periodike, registrirano 1196 izložbi, tematska bibliografja (646 jedinica), sređivani isječci i periodike, prikupljani katalozi, razvrstavano darovano gradivo, katalozi, pripremana dokumentarna građa o Umjetničkom paviljonu — V. Tartaglia Kelemen. Izrezivani članci o izložbama iz dnevnog tiska, inventirani i tehnički obrađeni katalozi izložaba (228 iz 1989. i 51 od 1980. do 1988), upisivani podaci na kartone autora (2734 kartona autora), otvoreni temeljni kartoni s osnovnim podacima za 219 novih članova udruženja likovnih umjetnika, udruženja umjetnika primijenjene umjetnosti, naivaca i likovnih amatera, napisan popis svih izložaba umjetnika iz Hrvatske — R. Mikulan.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

B. Fučić: »Regionalna vrela u formiranju Ivana iz Kastva«, referat na Simpoziju u povodu 500. godišnjice fresaka u Hrastovlju, Koper, 23. VI. 1990; »Osor — Sv. Marija«, referat na Znanstvenom skupu, Osor, 1990.

D. Baričević: »Barokno kiparstvo u isusovačkim crkvama u Hrvatskoj«, referat na Međunarodnom znanstvenom skupu »Isusovci na vjerskom, znanstvenom i kulturnom području u Hrvata«, Zagreb, 8—10. studeni 1990.

I. Martinčić: »Ivan Mažuranić u ogledu suvremenika Bogoslava Šuleka«, izlaganje na znanstvenom skupu »Ivan Mažuranić — život i djelo«, u povodu stote obljetnice smrti pjesnika i državnika, Zagreb—Novi Vinodolski, 8—11. listopada 1990.

Izdavačka djelatnost

B. Fučić: Apsyrtides, Zagreb—Mali Lošinj 1990, 202 str.; Ročke freske, *Buzetski zbornik,* 14, Rijeka 1990; Glagoljaška opatija Sv. Lucije i Bašćanska ploča, Vodič, Zagreb 1990; Posljednji krčki glagoljaš, *Kana,* XI, 1989; Nekrolog dr. Josipu Turčinoviću, *Glas koncila, AKSA, Kana,* 1990.

D. Baričević, Kiparska djela baroka i klasicizma u crkvi sv. Ivana Krstitelja u Novoj Vesi, u: Monografija Stjepan Sirovec, Sveti Ivan Krstitelj zaštitnik Hrvata. Župna crkva sv. Ivana u Zagrebu 1790—1990, Zagreb 1990, 93—104; Claudius

Kautz, kipar kamenog spomenika Bezgrešnog začeća Marijina na Markovu trgu u Zagrebu, *Peristil*, 32, Zagreb, 1990, 91—112.

M. Ivanda, M. Šegedin, Istraživanje starih slikarskih pigmenata mikro Ramanovom spektroskopijom, *Glasnik*, Skopje, 1990.

I. Martinčić, Pogovor ili zaglavak pretisku Hrvatsko-njemačko-talijanskog rječnika znanstvenoga nazivlja Bogoslava Šuleka; u pretisku, Zagreb 1990.

ETNOLOŠKI ZAVOD — ZAGREB

Organizacija jedinice

Etnološki zavod osnovan je 1963. godine na inicijativu Odbora za narodni život i običaje. U njemu je tijekom 1990. godine radilo dvoje istraživača sa znanstvenim zvanjima. Zavod je 8. svibnja 1990. godine preselio iz Matičine ul. 2 u nove radne prostorije u Opatičku ul. 10. Sa Zavodom je preseljen i rukopisni arhiv Odbora za narodni život i običaje. Dužnost voditelja Zavoda obavljao je akademik *Andre Mohorovičić*, a zamjenika voditelja upravitelj član suradnik *Mirko Marković*. Istraživači Zavoda radili su na temi SIZ-a znanosti Republike Hrvatske »Regionalna i tematska etnološka i folkloristička istraživanja u Hrvatskoj«, i to na zadatku »Tradicijska kultura srednje Dalmacije«. Osim toga radili su na projektu Odbora za NŽO »Život i tradicijska kultura Hrvata« koju vodi akad. A. Mohorovičić. Zavod ima priručnu stručnu knjižnicu s oko 3000 knjiga i časopisa.

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost

Dr. Mirko Marković, znanstveni savjetnik, završio je rad na zadatku »Tradicijska kultura srednje Dalmacije«. O tom je objavio rad »Dinara kao planina sezonskih stočara sjeverne Dalmacije«. U tisku je veća monografija »Descriptio Croatiae« (650 str. s oko 300 priloga). U fazi rada je također veća monografija o prošlosti Slav. Broda. Za skorašnje jubileje Zagreba prikupljao je građu za rad o starijem zagrebačkom stanovništvu. Radio je u Ratnom arhivu u Beču gdje je proučavao stare karte i planove Hrvatske. Sudjelovao je na znanstvenom skupu Lika i Krbava 1689—1690. godine (povodom 300. obljetnice oslobođenja od Turaka) s referatom »Geografsko poznavanje Like i Krbave u 17. stoljeću«. Tekst referata priređen je za objavljivanje. Sudjelovao je na znanstvenom skupu povodom 100. obljetnice rođenja akademika Vinka Žganca u Čakovcu. Tom prilikom podnio je referat »Djelatnost akademika Vinka Žganca u Odboru za narodni život i običaje«. Referat je u proširenom opsegu predan za objavljivanje. Sudjelovao je na znanstvenom skupu »Isusovci na vjerskom, znanstvenom i kulturnom području u Hrvata«. Na tom skupu podnio je referat »Stjepan Glavač i njegova karta Hrvatske iz 1673. godine«. Osim toga predao je za objavljivanje rad »Stare karte Hrvatske kao vrijedna kulturno-povijesna građa za proučavanje zemlje«. Radio je na spremanju monografije »Sezonska stočarska kretanja na Dinarskim planinama«, te na proučavanju povijesti Samobora i Krapine. Obavljao je dužnost tajnika Odbora za narodni život i običaje, tehničkog urednika »Zbornika za narodni život i običaje«, urednika »Hrvatskog biografskog leksikona« (za etnologiju i geografiju), djelovao je u sastavu međuakademijskih odbora, kao član Znanstvenog savjeta Zavoda za znanstveni rad u Varaždinu i drugdje.

Zorica Petrić, asistentica, završila je rad na zadatku »Tradicijska kultura srednje Dalmacije«. Objavila je rad »Prehrana i narodno graditeljstvo u selima oko Dinare«. Sudjelovala je na znanstvenom skupu Interakcije kulture u Splitu. Tom prilikom podnijela je referat »Sopranik — obredno jelo u Poljicima«. Priredila je i predala za objavljivanje rad »Narodna medicina u rukopisima arhiva Odbora za narodni život i običaje« (za Rasprave i građu za povijest znanosti JAZU), zatim rukopis »Bibliografija građe iz područja narodne medicine u rukopisima Odbora za narodni život i običaje«. Napisala je i predala za objavljivanje rad »Etnografski i folkloristični prinosi profesora Franjevačke klasične gimnazije u Sinju pohranjeni u arhivu JAZU«. Pisala je natuknice životopisa za Hrvatski biografski leksikon. Vodila je brigu o rukopisnom arhivu Odbora za narodni život i običaje te izdavala rukopise korisnicima. Obavljala je tekuće administrativne poslove Zavoda. Objavila je nekoliko stručnih prikaza i recenzija.

Objavljeni radovi

M. Marković, Kako je došlo do osnutka Odbora za narodni život i običaje, *Zbornik za narodni život i običaje JAZU*, knj. 51, Zagreb 1989, 13—17; Dinara kao sezonska planina stočara sjeverne Dalmacije, *Zbornik za narodni život i običaje JAZU*, knj. 51, Zagreb 1989, 19—107; Planinsko stočarstvo na Dinarskim planinama nekoć i danas. Etničkite tradicii i sovremenosta, Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Skopje 1989, 86—88; Prilozi povijesnoj geografiji i toponimiji srednjovjekovne križevačke županije, *Radovi Zavoda za znanstveni rad JAZU*, knj. 3, Varaždin 1989, 165—173; Svečani sastanak povodom obilježavanja stogodišnjice djelovanja Odbora za narodni život i običaje, *Vijesti JAZU*, 10/22, Zagreb 1989, 24.

Zorica Petrić, Prehrana i narodno graditeljstvo u selima oko Dinare, *Zbornik za narodni život i običaje JAZU*, knj. 51, Zagreb 1989, 183—199; Život u selu Runovići prema zapisima fra Silvestra Kutleše, *Zbornik »Kačić«*, 18, Split (1990), 67—74.

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI — ZAGREB

Organizacija jedinice

U Zavodu su obavljani radovi u okviru sljedećih osnovnih grupa znanstvenih i stručnih djelatnosti:

a) Sustavno prikupljanje i objavljivanje povijesne građe — izvora;
b) Izrada priručnika i pomagala za znanstveni rad na povijesti;
c) Izrada povijesnih studija i monografija;
d) Obrazovanje znanstvenih kadrova.

U skladu s potrebama znanstvenoistraživačkog rada uopće kao i za potrebe obrazovanja znanstvenih kadrova, posebna briga posvećena je pomoćnim povijesnim znanostima i povijesnoj metodologiji. U tom okviru radilo se na studijama i priručnicima, održana su predavanja u Zavodu i na Filozofskom fakultetu, dok su mlađi kadrovi polazili postdiplomske studije u Zagrebu i izvan zemlje.

Znanstvena i stručna djelatnost Zavoda odvijala se u okviru ovih znanstvenih projekata i zadataka:

1. Povijest hrvatskog naroda — Razdoblje feudalizma u Hrvatskoj, izvori, pomagala i studije za povijest — Povijesni spomenici Istre — Razvoj hrvatskih zemalja u srednjem vijeku — Gospodarsko-društveni razvoj hrvatskih zemalja od 16. do kraja 18. stoljeća. — Studije i građa za noviju povijest Hrvatske i temu »Hrvatska do 1945. g.«.

2. Priručnici i Zbornici izvora srednjega vijeka i feudalizma.

3. Pomoćne povijesne znanosti — razrada teorije i praksa.

Rad na ostvarenju navedenih znanstvenih zadataka odvijao se u okviru osnovnih djelatnosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, njenih znanstvenih edicija i serija, zbornika i časopisa, kao i u okviru znanstvenih projekata SIZ-a znanosti R. Hrvatske. On se odvijao također u suradnji sa srodnim ustanovama, institutima, akademijama, znanstvenim centrima, fakultetima, arhivima, bibliotekama i drugim odgovarajućim znanstvenim i stručnim ustanovama u zemlji i inozemstvu. U organizacijskom pogledu Zavod je razvijao svoju djelatnost unutar bivšeg Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije a surađivao je posebno s povijesnim zavodima Akademije u Rijeci, Zadru, Dubrovniku, Osijeku, Varaždinu i Splitu.

U vezi sa zadatkom »Povijesni spomenici Istre« ostvarivana je uža suradnja sa Zavodom za povijesne i društvene znanosti u Rijeci a održavani su kontakti o toj temi sa Zgodovinskim inštitutom »Milko Kos« Slovenske akademije znanosti in umetnosti u Ljubljani. Jednako su nastavljeni radovi u okviru suradnje sa Crnogorskom akademijom nauka i umjetnosti na pripremanju izdanja »Monumenta Catarensia — Kotorski notarski spisi«.

U Zavodu je djelovalo tajništvo Međuakademijskog odbora za Repertorij srednjovjekovnih historijskih izvora. Na izvršenju toga zadatka surađivali su: Akademija nauka i umjetnosti SR Bosne i Hercegovine, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Srpska akademija nauka i umetnosti i Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Rad na objavljivanju tog priručnika odvijao se kao i dosad uz suradnju brojnih instituta i akademija Europe, a pod pokroviteljstvom Međunarodne unije za povijesne znanosti.

Zavod je tijekom godine ostvarivao redovitu međunarodnu znanstvenu suradnju zamjenom publikacija, znanstvenih informacija ili razmjenom znanstvenika istraživača. Uključene su bile sljedeće ustanove: Istituto storico Italiano per il Medio Evo u Rimu, Historijski institut Mađarske akademije znanosti u Budimpešti, Historijski institut Poljske akademije znanosti u Varšavi i Krakovu, Institut za povijest SSSR-a Akademije znanosti SSSR-a u Moskvi, Historijski institut Njemačke akademije u Berlinu, Historijski institut Bugarske akademije, te znanstvene ustanove, biblioteke i arhivi Austrije, Češko-Slovačke, Francuske, Italije, Mađarske, Poljske, Švicarske, Velike Britanije, SAD, Turske, Vatikana i dr.

Ostvarivana je razmjena znanstvenih radnika posebno s Historijskim institutom Bugarske akademije u Sofiji i Mađarskom akademijom znanosti (Budimpešta, Seged, Debrecin).

U Zavodu je radilo 11 znanstvenih radnika: dr. Josip Barbarić, dr. Ivan Erceg, mr. Vesna Gamulin, dr. Ante Gulin, prof. Damir Karbić, dr. Miroslav Kurelac, prof. Zoran Ladić, mr. Mirjana Matijević-Sokol, dr. Nenad Moačanin, mr. Rajka Modrić, mr. Jadranka Neralić. Kao vanjski suradnici sudjelovali su: akademik Ljubo Boban, izv. čl. Hodimir Sirotković, izv. čl. Branko Fučić, prof. Jakov Stipišić, dr. Josip Lučić, mr. Ivan Mustać i drugi.

Voditelj Zavoda bio je izv. čl. *Hodimir Sirotković,* a zamjenik voditelja upravitelj dr. *Miroslav Kurelac.*

Povijest hrvatskog naroda — Razdoblje feudalizma u Hrvatskoj — izvori, pomagala, studije za povijest:

— *Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae* — Diplomatički zbornik kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije, vol. XVIII, diplomata 1395—1399. — sabrao Tadija Smičiklas.

Objavljen je 18. svezak koji sadrži 358 listina, regesta, index nominum, personarum et locorum; index rerum na ukupno 643 str. (M. Šamšalović i V. Gamulin, D. Karbić, Z. Ladić, M. Matijević-Sokol, R. Modrić, J. Stipišić autori, uredio Duje Rendić-Miočević).

— *Supplementa Codicis diplomaticis regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae do 1400. g.*

Transkribirano je, kolacionirano i popraćeno kritičkim aparatom 100 dosad neobjavljenih isprava Samostana sv. Marije u Zadru. Obavljano je sređivanje prikupljene građe, mikrosnimanje, izrada fotokopija i objedinjavanje pojedinih skupina građe (J. Barbarić, J. Neralić). Snimljena je i evidentirana građa Samostana sv. Frane, 82 pergamene (J. Neralić). Prepisana je skupina dokumenata (15) benediktinskih samostana otoka Krka i obavljan rad na dokumentima snimljenima u splitskim arhivima (M. Matijević-Sokol).

— *Monumenta Avenionensia historiam Slavorum Meridionalium spectantia.*

Nastavljen je rad na istraživanju građe iz vremena Avinjonskog sužanjstva u Vatikanskom tajnom arhivu; građa je snimljena i pohranjena u Zavodu. Započet je rad na istraživanju u Vatikanskim registrima, a nastavljen na registrima Supplicâ (J. Barbarić, J. Neralić, J. Kolanović, A. Lukinović). Pregledano 9 svezaka po 600 str. (J. Neralić).

— *Obligationes et solutiones.*

Završen je rad na istraživanju ove skupine u Vatikanskom tajnom arhivu. Pregledano je 92 sveska fonda *Camerae Apostolicae*. Građa je snimljena i pohranjena u Zavodu. Istraživanje obavili A. Lukinović i J. Barbarić. Sudionici na ovom zadatku A. Lukinović i J. Neralić.

— *Studije iz hrvatske povijesti razdoblja feudalizma:*

Dovršen je rad »Novi dokumenti o benediktinskim samostanima sv. Ivana i sv. Martina te sv. Apolinara na otoku Krku« (M. Matijević-Sokol).

Pripremljen je za tisak tekst izlaganja pod naslovom »Kralj Zvonimir u diplomatičkim izvorima« (M. Matijević-Sokol).

Izrađena je studija »Ekonomski odnosi u Hrvatskoj u 11. stoljeću«; nastavljen je rad na studiji »Zadar između zadarskog i torinskog mira 1358—1382. g.« (D. Karbić).

Izrađen je rad »Car Dušan i Bizantsko carstvo« i započet rad »Religiozni mentalitet u Dalmaciji u drugoj polovini 14. stoljeća«. Dovršen je i predan za tisak rad »Vlasi na području Like i Krbave u 14. i 15. stoljeću« (koautori D. Karbić, Z. Ladić).

Dovršen je i predan za objavljivanje rad »Studenti iz Hrvatske na sveučilištima u Grazu i Trnavi krajem XVI. i u XVII. stoljeću« (Z. Ladić).

Izrađeno je nekoliko baza podataka o hrvatskim studentima u Grazu od kraja 16. do kraja 17. stoljeća; izvršena je njihova kompjutorska obrada (izrada tabela, grafikona i lista — oko 300 strana).

Obavljen je rad na temi »Prisutnost hrvatskog roblja u Palestini u 16. stoljeću« (N. Moačanin).

Objavljen je rad »Lika i Krbava 1689—1690, politička konstelacija u povodu 300. obljetnice oslobođenja od Turaka« (M. Kurelac).

Izrađena je studija »Hrvatske zemlje u doba Reformacije« (M. Kurelac).

Predan je za objavljivanje rad »Arhivska građa za povijest Đakova i Đakovačke biskupije u Arhivu Hrvatske« (J. Barbarić).

Priređena je za tisak građa s uvodnom studijom »Zagrebački ranarnici i brijači ranarnici i njihov sukob i razmirica s ranarnicima Zagrebačkog kaptola i biskupije« (60 str.) (J. Barbarić).

Pripremljen je za objavljivanje rad »Stjepan Stepanić-Selnički i opsada Siska 1593. g.« (M. Kurelac).

Dovršen je i pripremljen za objavljivanje rad »Epigrafski spomenici — izvor za srednjovjekovnu povijest Like i Krbave« (J. Neralić).

Izrađen je i predan za objavljivanje rad »Myth, Legend and History in the Life of a Provincial Ottoman Town: the Case of Dimitrofçe« (N. Moačanin).

— *Djela pisaca hrvatske povijesti*

Nastavljen je rad na tekstovima srednjovjekovnih kronika i na pripremama za njihovo objavljivanje. Za ediciju »Monumenta spectantia historiam Slavorum Meridionalium« seriju »Scriptores«, započet je rad na pripremanju izdanja djela »Obsidio Iadrensis«. Obavljano je kolacioniranje izdanjâ i rukopisa, uspoređivanje s djelom »Cronica Jadertina«, prikupljana je građa za životopis autora obaju rukopisa. Izvršeno je snimanje talijanskog prijevoda iz 18. stoljeća u Naučnoj biblioteci u Zadru. Prikupljani su potrebni podaci za kritički aparat (M. Kurelac, D. Karbić, Z. Ladić).

Prikupljani su podaci o piscu Paulus de Paulo i njegovu djelu »Memoriale«. Pripremljeno je za objavljivanje 5 važnih dokumenata za život i djelo toga srednjovjekovnog pisca (D. Karbić).

Nastavljen je rad na djelu Tome Arhiđakona »Historia Salonitanorum pontificum atquae Spalatensium« na osnovi podataka iz splitskog nadbiskupskog i kaptolskog arhiva (M. Matijević-Sokol).

Obrađivana su djela pisaca hrvatske povijesti 15—17. st.: N. Modruški, F. Petančić, Š. Kožičić-Benja, N. Stepanić-Selnički, F. Vrančić, F. Glavinić, Š. Ljubavac, J. Ratkaj (M. Kurelac).

Utvrđen je dosad nepoznati izvorni tekst djela Ivana Lučića-Luciusa »Notae ad Thesaurum Geographicum Abrahami Ortelii«. Izvršen prijepis, provedena kritička analiza i usporedba s izdanjima u Parizu i Padovi A. M. Baudranda. Tekst je predviđen za objavljivanje.

Izvršena je kritička analiza i recenzija izdanja djela Stjepana Brodarića »De conflictu Hungarorum cum Solymano Turcarum imperatore ad Mohach historiam (M. Kurelac).

Izvršena je kritička analiza djela Š. Kožičića-Benje »Knjižice od rimskih arhijerejov i cesarov« 1531. g. (M. Kurelac).

Nastavljen je rad na priređivanju kritičkog izdanja djela Ivana Lučića-Luciusa, De Regno Dalmatiae et Croatiae — O kraljevstvu Dalmacije i Hrvatske (izd. Latina et Graeca), knj. III, IV, V. (M. Kurelac u suradnji s J. Stipišićem i B. Kuntić-Makvić).

Pripremano je za objavljivanje djelo M. A. de Dominisa »Concio habita Italice a rev. p. M. A. de Dominis, aep. spalattensi... a. 1617.« (V. Gamulin).

— *Građa za gospodarsku, demografsku i političku povijest Hrvatske do 1848. g.*

Klasificirana je, prepisivana, kolacionirana i pripremana za tisak izvorna građa iz doba feudalizma o agrarnoj i neagrarnoj radinosti (I. Erceg).

Nastavljen je rad na temi »Izvještaji dalmatinskih providura venecijanskom duždu o stanju u Dalmaciji«. Izvršena je transkripcija talijanskog teksta Izvještaja V. Dandola za god. 1806, 1807. i 1809, oko 550 strana. Započet je prijevod izvještaja za god. 1806. i 1807. Snimljen je i za Zavod preuzet Izvještaj V. Dandola za god. 1809. (J. Barbarić, J. Neralić).

Objavljena je knjiga »Zapisnici poglavarstva grada Varaždina 1587—1589«, sv. I. Izrađena je uvodna studija s popisom isprava (ukupno 76 str.). Studija obuhvaća predgovor, podatke o metodi objavljivanja latinskog teksta Protokola i studiju s 10 potpoglavlja o tematici Protokola (autori: J. Barbarić, I. Kolander i A. Wisert). Načinjen je prijepis, izvršeno kolacioniranje, izrađen kritički aparat i napisani regesti na hrvatskom jeziku za II. svezak tih Zapisnika, god. 1592—1596. (ukupno 500 str.). Tekst je predan u tisak (autor: J. Barbarić, sudionik na ediciji je J. Kolanović).

Dovršen je i predan za tisak rad »Naseljenost Like i izvori feudalne rente početkom 17. st. u Lici i Krbavi pod turskom vlašću« (N. Moačanin).

Nastavljeno je prikupljanje izvorne građe za temu »Konstituiranje obitelji Zrinskih i Frankopana u 16. i 17. stoljeću« (R. Modrić).

Povijesni spomenici Istre. — Nastavljeno je evidentiranje, prikupljanje i redigiranje građe za grupe izvora: isprave i spisi, urbari, katastici, notarske imbrevijature, statuti, kronike, putopisi, natpisi, geografska djela i drugi narativni izvori. — Građa je pripremana za objavljivanje. — Sređivana je prikupljena građa za ediciju »Prilozi za bibliografiju objavljenih izvora za povijest Istre«, sv. I—IV. i sv. V. (I. Erceg, A. Gulin, M. Kurelac, D. Karbić, Z. Ladić, J. Neralić, — vanjski suradnici B. Fučić i drugi.) Zadatak je ostvarivan u suradnji sa Zavodom za povijesne i društvene znanosti u Rijeci.

— *Notarski spisi*

Nastavljeni su radovi u vezi s pripremama za objavljivanje edicije »Notarski spisi splitskog notara Ivana iz Ankone« knjige I. i II. g. 1341—1364 (J. Stipišić).

Pripreman je za tisak III. svezak Kotorskih notarskih spisa (1396—1400). Izrađeno je oko 100 regesta na hrvatskom jeziku, pregledan je i redigiran za objavljivanje dio građe. U okviru priprema za tisak izvršeno je kolacioniranje, dopunjanje tekstova te izrada indeksa osobnih i geografskih imena što se privodi kraju (M. Matijević-Sokol, V. Gamulin, D. Karbić, Z. Ladić, J. Stipišić). U toku je pripremanje IV. sveska Kotorskih notarskih spisa (M. Matijević-Sokol).

Notarski spisi zadarskih bilježnika 14. st. — Nastavljen je rad na ekscerpiranju građe iz fonda »Spisi zadarskih bilježnika« u Historijskom arhivu u Zadru. Pregledan je materijal fonda »Curia Maior civilium Iaderae« (8 kutija spisa), kraja šezdesetih godina 14. st. Pregledana je u vezi s tim odgovarajuća građa — rukopisi Naučne biblioteke u Zadru. Izvršeno je snimanje dijela građe iz zbirke Garagnin-Fanfogna, regesta Ferrante-Guerina koji se odnose na izgubljene spise izvornih fondova. Obavljen je pregled spisa Zadarskog kaptola a ekscerpirani su spisi osamdesetih i devedesetih godina 14. stoljeća (D. Karbić).

— *Statuti gradova,* statutarni propisi i zakonici: Nastavljeni su radovi na pripremi kritičkog izdanja »Statuta grada Zadra«. Obavljen je rad na identificiranju dubrovačkog rukopisa radi uspoređivanja s tiskanim primjerkom iz 1594. g. U svrhu kritičkog izdanja i obrade pregledani su spisi zadarskih Dukala i terminacija iz 15. st. u Naučnoj biblioteci u Zadru odnosno Arhivu u Zagrebu (J. Stipišić, D. Karbić).

Obavljane su pripreme za kritičko izdanje i prijevod na hrvatski jezik teksta »Consuetudines, usanciae et statuta insulae Pagi«, 14. st. (J. Barbarić, J. Neralić).

Sređivana je dokumentacija o izdanjima i znanstvenim radovima vezanima uz 900. obljetnicu Vinodolskog zakona i Senjskog odnosno Krčkog statuta (M. Kurelac).

— *Građa, studije i pomagala iz pomoćnih povijesnih znanosti*

Nastavljen je rad na temi »Srednjovjekovna crkvena sfragistika u Hrvatskoj«. Obrađena su sljedeća poglavlja (teme):

1. Srednjovjekovni Zagrebački kaptol i njegovi pečati s pečatima zagrebačkih biskupa (100 str. teksta i prilozi); 2. Srednjovjekovni Krbavsko-modruški kaptol (15. str. teksta); 3. Srednjovjekovni pečati Topuskog samostana i njegovih opata (16 str.); 4. Srednjovjekovni Splitski kaptol i njegovi pečati i pečatnjaci (50 str. i prilozi). — Objavljen je rad pod naslovom »Kaptoli« (u Dalmaciji), izd. Enciklopedija Jugoslavije, JLZ, Zagreb 1990, 676—677 (A. Gulin).

U toku je pripremanje izdanja i obrade znanstvenog traktata o arhivima i arhivistici iz 17. st.: Baldassare Bonifacio, De archivis, 1632 (J. Barbarić).

Nastavljen je rad na obradi srednjovjekovnog priručnika za notarsku službu: Rolandinus Passagerius »Summa artis notariae« iz 1275. prema rukopisu u zagrebačkoj Metropolitani. Proučavana je komparativna građa i transkripcija teksta (V. Gamulin).

Izrađen je prilog »Četiri stoljeća paleografije u Jugoslaviji« (»Quattro secoli di paleografia in Jugoslavia«), za časopis »Scrittura e civiltà« (10 kartica) (J. Neralić).

Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu u okviru studija informacijskih znanosti, katedra za arhivistiku, održao je dr. J. Barbarić redovita predavanja iz »Egdotike«.

Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu na studiju arhivistike i Odsjeku za povijest održala je mr. Mirjana Matijević-Sokol predavanja iz srednjovjekovnog latiniteta.

Povodom 80. obljetnice života prof. dr. Stjepana Antoljaka održao je J. Barbarić predavanje »Stjepan Antoljak i njegov rad na pomoćnim povijesnim znanostima«.

— *Studije iz gospodarske i demografske povijesti Hrvatske*

Dovršeni su i objavljeni radovi:

Ivan Erceg: Pregled »Solana« i proizvodnje soli duž istočnojadranske obale (doba feudalizma), *Jadranski zbornik,* 13, Pula—Rijeka 1986—1989, 119—131; *isti,* Prvi univerzitetski profesor ekonomsko-državnih znanosti u Hrvatskoj, *Acta historico-oeconomica Iugoslaviae,* 16, Zagreb 1989, 153—166; *isti,* Salzgewinung und Salzhandel in der Republik Dubrovnik, u knjizi: Salz-Arbeit-Technik, Deutsches Salzmuseum, Lüneburg 1989, 281—293.

Izrađen je i održan referat na »Desetom međunarodnom Kongresu za ekonomsku historiju«, Louvain, Belgija (I. Erceg).

Nastavljena je obrada teme o stanovništvu i ekonomskim gibanjima na temelju Izvještaja dalmatinskih providura posebno V. Dandola iz g. 1806, 1807. i 1809 (J. Barbarić).

Izrađen je rad »Naseljenost Like i izvori feudalne rente početkom 17. stoljeća pod turskom vlašću« (N. Moačanin).

Izrađena je rasprava »Verwaltungsgeschichte Mittelslawoniens als Bestandteils des Eyâlet Kanizsa«. Referat toga sadržaja podnesen na simpoziju u povodu 300. obljetnice oslobođenja Nagykanizse 1990. g. (N. Moačanin).

Dovršen je i obranjen rad »Gradovi u turskoj Slavoniji i Srijemu« (N. Moačanin).

Izrađena je studija »Agrarni odnosi na području Lučke županije krajem XIV. stoljeća« (D. Karbić) i predana u tisak za »Historijski zbornik«.

Nastavljen je rad na temi: »Ekonomska struktura imanja Zrinskih i Frankopana s obzirom na povijesni razvoj pojedinih kultura u određenim regijama« (R. Modrić).

Započet je rad na evidentiranju građe i literature relevantne za proučavanje razvoja puteva i cesta — prometnica na području Hrvatske (R. Modrić, I. Erceg).

— *Studije iz hrvatske historiografije i povijesti političke misli u Hrvatskoj 16—18. st.*

Objavljen je rad: *M. Kurelac,* Historiografske koncepcije Franje Glavinića. U: »Život i djelo Franje Glavinića«, Zbornik radova Znanstvenog skupa, Zagreb—Rijeka 1988—1989, 237—270; Izrađene su dopune o povijesti turskih sultana u djelu Š. Kožičića-Benje za rad »Povijest i suvremenost u djelima Š. Kožičića-Benje« (10 dodatnih kartica). Rad predan za objavljivanje (M. Kurelac); Izrađena je studija »Daniele Farlati (1690—1773) u povodu 300. obljetnice rođenja. Predviđeno za tisak u »Vjesniku Arhiva Hrvatske« (M. Kurelac); Izrađena je studija »Strossmayerovi pogledi na povijest i njegova historiografska opredjeljenja« (oko 35 kartica). Rad izrađen za Međunarodni znanstveni skup posvećen 175. obljetnici rođenja i 85. obljetnici smrti J. J. Strossmayera, Osijek—Đakovo 15—17. V. 1990. g. (M. Kurelac); Dovršen je rad »Lika i Krbava u hrvatskoj historiografiji XVII—XVIII stoljeća«. Rad pripremljen i pročitan na Znanstvenom skupu u povodu 300. obljetnice oslobođenja Like i Krbave od Turaka 1689—1690. (Zagreb—Gospić, 21—23. VI. 1990). Sažetak objavljen u »Vjesniku« od 14. VII. 1990. (M. Kurelac); Dovršen je i predan u tisak rad »Povjesničar Ivan Lučić-Lucius, predsjednik Zbora sv. Jeronima u Rimu«. Rad izlazi u Spomen-knjizi Zbora sv. Jeronima posvećenoj dr. Ivanu Golubu (M. Kurelac); Izrađen je rad »Prilozi Ivana Lučića-Luciusa Leksikonu M. A. Baudranda«. Predano za tisak u Zborniku radova Znanstvenog skupa Leksikografskog zavoda, održanog 5—6. X. 1990. g. (M. Kurelac); Napisan je rad i pripremljen za objavljivanje: »Historiografske koncepcije Ivana Mažuranića«. Izrađeno u povodu Znanstvenog skupa »Ivan Mažuranić — život i djelo« (M. Kurelac); Dovršen je rad »Isusovački povjesničari balkanskih zemalja«. Predavanje pod tim naslovom održano na Međunarodnom znanstvenom skupu »Isusovci na vjerskom, znanstvenom i kulturnom području u Hrvata«, Zagreb, 8—10. XI. 1990. g. (M. Kurelac); Izrađene su dopune radu »Nikola Stepanić-Selnički, špan sisački i njegova Historia obsidionis Sisciae« (M. Kurelac); Objavljen je rad: *M. Kurelac,* Ivan Vitez od Sredne i Jan Panonije (Ivan Česmički) između anarhije i tiranije, Dani Hvarskog kazališta, Hrvatski humanizam — Iannus Pannonius, Split 1990, 222—246; Izvršene su pripreme za objavljivanje monografije »Ivan Lučić-Lucius život i djelo«. Sinopsis predan u »Školsku knjigu« radi objavljivanja (M. Kurelac).

Napisana je studija »Dominisovo krivovjerje« (20 kartica) za III. program Hrvatskog radija, za seriju »Na izvorima hrvatskog filozofskoteološkog promišljanja« (V. Gamulin). Predviđa se objavljivanje.

Dovršena je i predana za objavljivanje studija: »Prilozi za životopis Paulusa de Paulo« s dokumentima o njegovu životu i djelovanju kao političara i povjesnika (D. Karbić).

Prikupljana je građa i nastavljen rad na temi »Toma Arhiđakon povjesničar splitske crkve« (M. Matijević-Sokol).

Nastavljen je rad na pripremanju kritičkog izdanja (s prijevodom na hrvatski jezik akad. V. Gortana) djela »Obsidio Iadrensis« (M. Kurelac, D. Karbić, Z. Ladić).

Pripremljena je za tisak studija »Kralj Zvonimir u starijoj hrvatskoj historiografiji« (M. Kurelac).

Priređen je i objavljen prikaz kritičkog izdanja djela I. Luciusa-Lučića: »De Regno Dalmatiae et Croatiae — O kraljevstvu Dalmacije i Hrvatske« (ed. Latina et Graeca) s uvodnom studijom (M. Matijević-Sokol).

Obavljana je analiza djela »Cronica Jadertina«, rukopis i literatura radi pripreme za studiju (Z. Ladić).

Obavljena je transkripcija i kolacioniranje tekstova: »Biografija J. Ratkaya« (10 str.), »Izvještaj o misionarskoj djelatnosti jezuita u Meksičkoj provinciji« (35 str.), »Izvještaj o djelovanju jezuita u Splitu i Poljicima« (39 str.). Rukopisi se nalaze u »Archivum Romanum Societatis Iesu« u Rimu (J. Neralić).

Načinjena je recenzija prijevoda s latinskog jezika knjige: »Putovanje Požeškom županijom« autora M. Pillera i Lj. Mitterpachera, Budim 1785. Prijevod S. Sršan (147 str.) (J. Barbarić).

Objavljeno je: »Toma Akvinski, Izbor iz djela«, sv. I, 369 str.; sv. II, 381 str. (ukupno I—CXIX, 1—750 str.). — Prijevod latinskih tekstova V. Gortan i J. Barbarić; izbor, redakcija, predgovor B. Bošnjak. Izd. »Naprijed«, Zagreb 1990, »Filozofska biblioteka«.

Načinjen je djelomično »Izbor iz djela Ivana Duns Scota« (J. Barbarić).

— *Repertorij srednjovjekovnih historijskih izvora*

— Izvršena je obrada izvora za VII. svezak Međunarodnog repertorija srednjovjekovnih izvora (Repertorium fontium historiae Medii aevi) (izvori s početnim slovima L-M-N). — Dovršene su dopune i korekture pokusnih otisaka za VI. svezak tog priručnika (izvori s početnim slovima I-J-K), čije se izlaženje predviđa početkom 1991. g.

Nastavljeno je prikupljanje podataka o rukopisima, izdanjima i literaturi za pojedine izvore i obavljana je njihova redakcija u skladu s normama za Repertorij. Obavljani su radovi na izvorima i ostalih nacionalnih i specijalnih komiteta a od interesa za našu povijest.

Obavljani su radovi u vezi s pripremanjem Nacionalnog repertorija, u arhivima i bibliotekama.

Tajnik Međuakademijskog odbora dr. M. Kurelac sudjelovao je na Skupštini Naučnog komiteta Repertorija u Rimu 27. X—4. XI. 1990. g. i obavio radove pri Centralnoj redakciji Repertorija u Istituto Storico Italiano per il Medio Evo.

— *Studije i građa za noviju povijest Hrvatske i temu Hrvatska do 1945.*

Nastavljeno je s pripremanjem studija i monografija iz povijesti 19. i 20. stoljeća.

Objavljene su knjige: *H. Sirotković — L. Margetić,* Povijest države i prava naroda SFRJ, Zagreb 1990; *H. Sirotković,* Josip Smodlaka — izabrani spisi, Split 1990, s uvodnom studijom »Politička djelatnost i politički lik Josipa Smodlake«;

Objavljene su rasprave i članci: *H. Sirotković,* Rasprava prof. Koste Vojnovića, čitana u JAZU 9. III. 1889, Rad JAZU, knj. 445, Zagreb 1989, 157—177; *H. Sirotković,* Kraljevina Jugoslavija — ustavno uređenje 1919—1941, Enciklopedija Jugoslavije, sv. 6, Zagreb 1990, 315—321; *H. Sirotković,* Razvitak ustavnosti u jugoslavenskim zemljama, Dva veka suvremene ustavnosti, Beograd 1990, 563—576; *H. Sirotković,* ZAVNOH od prvog do trećeg zasjedanja, Zbornik radova 45. obljetnice Kongresa kulturnih radnika Hrvatske, Zagreb 1989, 4—8; *H. Sirotković,* Pravo i modernizacija, *Naše teme,* 7—8, 1989, 1971—1875; *H. Sirotković,* Akademik Baltazar Bogišić redaktor crnogorskog OIZ-a, *Arhivski vjesnik,* 32/33, Zagreb 1989, 15—19.

Istraživački radovi u toku: 1. Pravna i politička analiza Radićevog Ustava neutralne seljačke republike Hrvatske (Znanstveni skup o S. Radiću); 2. Skupljanje građe za knjigu »Medaljoni iz hrvatske pravne i političke prošlosti«; 3. Pisanje većeg broja odrednica za Pravnu enciklopediju i Hrvatski biografski leksikon (H. Sirotković).

Prof. dr. Hodimir Sirotković sudjelovao je u održavanju brojnih znanstvenih skupova s referatima iz relevantne problematike, i to: »Lika i Krbava u povodu 330. obljetnice oslobođenja od Turaka«, Zagreb—Gospić, 21—23. VI. 1990. — »Ivan Mažuranić život i djelo«, Zagreb—Novi Vinodolski 16—18. X. 1990; »Organizacija Sabora Hrvatske i Slavonije u nagodbenom razdoblju«, Savjetovanje arhivista R Hrvatske 19. X. 1990; Znanstveni kolokvij »Frano Supilo i Riječki Novi list« referat: Frano Supilo na Fridjungovom procesu u Beču«. — U palači Akademije održao je H. Sirotković predavanja: »Đakovački biskup J. J. Strossmayer — utemeljitelj i pokrovitelj JAZU« (4. II. 1990).

Prigodno izlaganje održao H. Sirotković u povodu izlaska iz tiska 18. knjige »Diplomatičkog zbornika kr. Hrvatske, Dalmacije i Slavonije, listine 1395—1399« odnosno završetka izdavanja Smičiklasova Diplomatičkog zbornika sv. I—XVIII. — Održan je nekrolog slovenskom povjesničaru akad. Franu Zwitteru, Ljetopis JAZU, knj. 93, 411—412.

U okviru ovog projekta unutar zadatka »Hrvatska do 1945. g.« akad. Ljubo Boban prikupljao je materijale za temu »Slučaj Andrija Hebrang«, a organizirao je i Znanstveni skup o Anti Trumbiću, na kojem je podneseno nekoliko referata.

— *Građa i studije za proučavanje okupatorsko-kvislinškog terora u Hrvatskoj i Jugoslaviji u II. svjetskom ratu.*

Odbor za rad na ovoj tematici održao je u toku 1990. g. četiri sjednice, na kojima se raspravljalo o radu na temama iz djelokruga rada Odbora, te je zaključeno da se pristupi pripremama za rad na obradi sljedećih tema:

1. Četnički pokret u Hrvatskoj između dvaju ratova (M. Sobolevski, F. Butić-Jelić, P. Krole, N. Anić, Z. Dizdar); 2. Problem proučavanja židovskih žrtava u Jugoslaviji u II. svjetskom ratu — započeto je prikupljanje građe i pisanje analitičkih priloga (nosilac S. Matić); 3. Demografska istraživanja ratnih žrtava — izrada analitičkih priloga (A. Wertheimer—Baletić, J. Gelo, V. Žerjavić); 4. Istraživanje žrtava Jasenovca — pisanje analitičkih priloga (nosilac Lj. Boban). U vezi s gornjim temama i na organizacijskim pitanjima rada Odbora angažiran je asistent Zavoda za povijesne znanosti Z. Ladić.

Ostale djelatnosti

— Znanstveni skupovi:

Zavod je bio angažiran na organizaciji znanstvenog skupa »Lika i Krbava 1689—1690. g. u povodu 300. obljetnice oslobođenja od Turaka«. U Zavodu je djelovalo tajništvo (M. Kurelac, E. Škalabrin). Radnici zavoda podnijeli su nekoliko referata (D. Karbić, M. Kurelac, Z. Ladić, J. Neralić — H. Sirotković). Skup je održan od 21. do 23. lipnja 1990, u Zagrebu i Gospiću, a obuhvatio je »Studijski put po Lici i Krbavi« s posjetom povijesnih lokaliteta značajnih za temu Znanstvenog skupa.

Radnici Zavoda sudjelovali su u organizaciji Znanstvenog skupa »Ivan Mažuranić — život i djelo« održanog 8—11. X. 1990. u Zagrebu i Novom Vinodolskom.

Sudjelovalo se u organiziranju Znanstvenog skupa o povodu 175. g. rođenja i 85. g. smrti J. J. Strossmayera u Osijeku i Đakovu 15—17. V. 1990. (H. Sirotković, M. Kurelac).

Sudjelovalo se u Organizacijskom odboru i referatima na znanstvenom skupu »Isusovci na vjerskom, znanstvenom i kulturnom području u Hrvata«, održanom u Zagrebu 8—10. XI. 1990. g. (M. Kurelac, Z. Ladić).

Sudjelovalo se na IX. simpoziju CIEPO-a u Jeruzalemu s referatom »Myth, Legend and History of a Provincial Ottoman Town« (N. Moačanin).

Sudjelovalo se na Znanstvenom skupu »Šidakovi dani — II. znanstveno savjetovanje povjesničara Hrvatske«, Zadar—Split. Referat o agrarnim odnosima krajem 15. st. podnio D. Karbić.

Sudjelovalo se s referatom na »Desetom međunarodnom Kongresu za ekonomsku historiju« u Louvainu u Belgiji (I. Erceg).

Sudjelovalo se na Savjetovanju »Izvori za povijest otoka Krka«, održanom 10. XII. 1990. g. u Rijeci i Krku. Referat: M. Matijević-Sokol, »Novi dokumenti o benediktinskim samostanima sv. Ivana, sv. Martina i sv. Apolinara na otoku Krku«.

Surađivalo se u organiziranju znanstvenog skupa »Značenje Senja za Hrvatsku na razmeđi XV. i XVI. stoljeća — u povodu 500. obljetnice rođenja Senjana N. Jurišića i P. Kružića«, Senj 7—8. XII. 1990. g. (referat priredio za Zbornik »Politička misao u Hrvata na razmeđi XV. i XVI. st.« M. Kurelac).

Radilo se na pripremanju zbornika radova već održanih znanstvenih skupova i na pripremnim radovima za znanstvene skupove povodom obljetnica grada Zagreba, Ivana Kukuljevića, krbavske bitke i bitke kod Siska (1493, 1593), te obljetnice grada Samobora.

— *Usavršavanje radnika Zavoda*

N. Moačanin obranio je disertaciju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, pod naslovom: »Gradovi u turskoj Slavoniji i Srijemu« (12. I. 1990. g.).

D. Karbić i Z. Ladić odslušali su treći i četvrti semestar postdiplomskog studija i upisali peti apsolventski semestar. Izradili su magistarske radove — ili su u toku izrade. Studij srednjovjekovne povijesti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Mr. J. Neralić pohađala je Školu latinske paleografije i diplomatike (od 29. X. 1990) pri Vatikanskom tajnom arhivu na osnovi stipendije, te nastavu iz »Biblioteconomie« pri Biblioteca Apostolica Vaticana, u svrhu specijalizacije iz tih disciplina.

Mr. Rajka Modrić nastavila je rad na pripremanju disertacije iz područja ekonomske strukture imanja Zrinskih i Frankopana (mentor prof. dr. Potrebica, Filozofski fakultet, Zagreb).

— *Znanstvena suradnja na projektima Akademije i drugih institucija*

Radnici Zavoda sudjelovali su na nekoliko projekata fundamentalnih istraživanja kao na pr.: »Korpus dokumenata i spomenika«, »Život i tradicionalna kultura Hrvata«, »Sabrana djela Jurja Križanića«, »Acta Croatica« i drugima. Također su sudjelovali prilozima u »Enciklopediji Jugoslavije«, »Biografskom leksikonu Hrvatske«, »Leksikonu Matice srpske«, »Historijskom zborniku«, »Arhivskom vjesniku Hrvatske«, »Acta historico-oeconomica Iugoslaviae« i dr.

— Knjižnica Zavoda obavljala je redovitu djelatnost: nabavu knjiga i časopisa, kupnjom, razmjenom sa srodnim ustanovama u zemlji i inozemstvu te poklonima.

Obavljeno je odašiljanje »Zbornika« Zavoda ustanovama koje ga nisu dosad primale ili na osnovi posebnih traženja. Knjižnica je popunjavana prvenstveno izdanjima Akademije i publikacijama važnim za ostvarenje znanstvenih projekata kao i za usavršavanje mlađih radnika, te priručnicima iz struke.

Izdavačka djelatnost

1. »Zbornik« Zavoda za povijesne znanosti, vol. 16. pripremljen je za tisak.

2. Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae — Diplomatički zbornik kr. Hrvatske, Dalmacije i Slavonije vol. XVIII, diplomata 1395—1399. izašao je iz tiska (Autori: M. Šamšalović, J. Stipišić, M. Matijević-Sokol, V. Gamulin, R. Modrić, D. Karbić, Z. Ladić — uredio akad. Duje Rendić-Miočević) Zagreb 1990, IX + 643 str.

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI — ZADAR

Organizacija jedinice

Tijekom 1990. godine u Zavodu je izvršena kadrovska promjena. U listopadu je dr. Tereza Ganza-Aras prešla na drugo radno mjesto (Filozofski fakultet u Zadru), a na njeno još nije izabran novi znanstveni radnik, premda je pokrenut natječajni postupak. Tako je ove godine u sastavu Zavoda djelovalo pet znanstvenih radnika (1 znanstveni savjetnik, 1 viši znanstveni suradnik, 1 znanstveni suradnik, 1 istraživač suradnik i 1 mlađi istraživač). U Zavodu također rade 2 administratora i 2 pomoćna službenika.

Voditelj Zavoda je akademik *Mate Suić*, a zamjenik voditelja upravitelj dr. *Šime Peričić*.

Znanstvenoistraživački rad

Shodno određenim planovima svi su znanstveni radnici Zavoda nastavili rad na zadacima projekta »Povijest Dalmacije«. U svrhu obrade pojedinih tema iz gospodarske, političke, kulturne i ine povijesti Dalmacije, napose njena sjevernog dijela, obavljena su arhivska istraživanja i konzultirana neophodna, dostupna literatura. Ti poslovi bili su isključivo kabinetske naravi. Naime, istraživanja izvorne građe obavljana su najviše u Historijskom arhivu i Naučnoj biblioteci u Zadru. Potrebna literatura, a koju ne posjeduje zavodska knjižnica, konzultirana je u Naučnoj biblioteci a manjim dijelom također u knjižnicama Historijskog arhiva i Samostana sv. Frane u Zadru.

U ovom razdoblju obavljeni su slijedeći poslovi:

— Obrađena gospodarska povijest Dalmacije 18—19. st. (Š. Peričić).

— Obrađeni odnosi Bosne i primorskih gradova od 12. do 15. st. u svjetlu isprava bosansko-humskih vladara i velmoža (M. Brković).

— Istraživanja o pravaštvu u Dalmaciji (M. Diklić).

— Istraživana ubikacija granice posjeda knezova Posedarskih i selâ na području današnjih Islamâ (I. Anzulović).

— Istraživani društveni i politički razvoj u Hrvatskoj na kraju 19. i početkom 20. st. te načinjena bibliografija radova dr. Vjekoslava Maštrovića (T. Ganza-Aras).

Znanstveni skupovi

Tri su radnika Zavoda sudjelovala na znanstvenom skupu: »Šidakovi dani«, održanom u Splitu 18. svibnja 1990. M. Diklić pročitao je referat »Rasprava o čitankama u Dalmatinskom saboru 1892«, Š. Peričić je govorio o nastavi poljodjelstva u Dalmaciji u 19. st. dok je T. Ganza-Aras izvijestila skup o djelovanju liceja sv. Demetra u Zadru. Ti radovi će biti tiskani u »Historijskom zborniku«.

Ostali rad

Kako Zavod još uvijek nema knjižničara, a knjige pristižu redovito iz zemlje i inozemstva, to je administratorica D. Dukić uzgredno obavljala i neophodne poslove knjižnice. Neki su radnici kroz zavodsku pomorsku zbirku vodili pojedine posjetioce i skupine. Š. Peričić je javnosti predstavio dvije nove edicije.

Izdavačka djelatnost

Poslije velikih napora namaknuta su sredstva za tiskanje »Radova« Zavoda, sv. 32, ali i ovog puta u znatno manjem opsegu, kako su diktirala raspoloživa novčana sredstva. U njemu su tiskani prilozi zavodskih znanstvenih radnika, te vanjskih suradnika. Rad Š. Peričića: Gospodarske prilike Dalmacije od 1797—1848. nalazi se u tisku, u izdanju Književnog kruga iz Splita.

Znanstveni radnici Zavoda objavili su ove radove:

Š. Peričić, Iz gospodarskog života otoka Paga u 19. i početkom 20. stoljeća, *Geografski glasnik,* 51, Zagreb 1989, 199—210; Vojna krajina u Dalmaciji. U: Vojne krajine u jugoslavenskim zemljama u novom veku do Karlovačkog mira 1699, Naučni skupovi SANU, knj. XLVIII, Beograd 1989, 169—215; Nekoliko fragmenata iz ekonomske povijesti Skradina u XIX stoljeću, *Radovi Zavoda JAZU u Zadru,* 31, 1989, 75—81; Frane Bulić kao kotarski školski nadzornik u Zadru, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku,* 80, Split 1987, 135—145; Novigradska nagodba prijateljstva, *Radovi Zavoda JAZU u Zadru,* 32, Zadar 1990, 135—145; Doprinos Vladislava Vežića hrvatskom narodnom preporodu, *Zadarska revija,* XXXIX/1, 1990, 23—30.

T. Ganza-Aras, Franjevci dalmatinske Zagore između desnih i lijevih ideologija i djelovanja na prijelazu XIX u XX stoljeće, *Kačić,* 18, Split 1986, 13—40; Mihovil Pavlinović u sukobu liberalizma i klerikalizma, Mihovil Pavlinović u politici i književnosti, Zagreb 1990, 89—116.

M. Brković, Uloga bosanskog kralja Tvrtka I. u zbivanjima prije, u vrijeme i nakon Kosovske bitke 1389, *Croatica christiana periodica,* XIII/23, Zagreb 1990, 1—8; Latinska povelja bosanskog bana Stjepana II Kotromanića iz godine 1333, *Istorijski zbornik,* X/10, 1989, Banjaluka 1990, 7—17; Latinske povelje i pisma bosansko-humskih vladara i velmoža od XII. do XV. stoljeća, *Croatica christiana periodica,* XIII/24, Zagreb 1990, 202—210; Bosanske srednjovjekovne latinske isprave izdane Splitu, *Croatica christiana periodica,* XIV/25, Zagreb 1990, 120—134; Tri povelje knezova bribirskih izdane bosanskom knezu Hrvatinu Stjepaniću, *Radovi Zavoda JAZU u Zadru,* 32, Zadar 1990, 121—134; Srednjovjekovne latinske isprave bosanskih vladara izdane Dubrovniku, *Anali Zavoda JAZU u Dubrovniku,* 26, Dubrovnik 1990, 41—61; Bibliografija radova iz crkvene povijesti Hrvata, *Croatica christiana periodica,* XIV/25, 1990, 180—208; In memoriam Seidu M. Traljiću (1915—1983),

Radovi Zavoda JAZU u Zadru, 32, Zadar 1990, 159—161; Radovi Zavoda JAZU u Zadru 31, Zadar 1989, *Historijski zbornik*, XLII(1) 1989, Zagreb 1990, 390—391 (prikaz); Ivan Mužić, Podrijetlo Hrvata, Zagreb 1989, Matica Hrvatska, *Zadarska revija*, XXXIX/4, 1990, 544—547 (prikaz); Nenad Vekarić, Pelješka naselja u 14. stoljeću, Dubrovnik 1981, *Radovi Zavoda JAZU u Zadru*, 32, 1990, 147—148 (prikaz).

M. Diklić, Odnos između Mihovila Pavlinovića i Ive Prodana, Mihovil Pavlinović u politici i književnosti, Zagreb 1990, 127—135; Pojava pravaštva i nastanak Stranke prava u Dalmaciji, *Radovi Zavoda JAZU u Zadru*, 32, Zadar 1990, 5—94; Bogdan Krizman, Hrvatska u prvom svjetskom ratu, Zagreb 1989, *Radovi Zavoda JAZU u Zadru*, 32, Zadar 1990, 151—153 (prikaz).

ZAVOD ZA POVIJESNE I DRUŠTVENE ZNANOSTI — RIJEKA

Organizacija jedinice

U 1990. godini nastavljena je znanstvena djelatnost Zavoda u okviru dvije znanstvene discipline: povijest i etnologija. Rad suradnika Zavoda u sjedištu (Rijeka) i RJ Pula odvijao se na znanstvenom istraživanju i obradi prošlosti geopolitičkog prostora sjevernog Jadrana, odnosno Rijeke, Istre, Hrvatskog primorja, Gorskog kotara i Kvarnerskih otoka. Svoju pažnju suradnici Zavoda su usmjerili na prikupljanje, istraživanje i obradu svih ostataka materijalne kulture, a posebna je pozornost bila usmjerena na prikupljenu pisanu izvornu građu. I pored nedostatka financijskih sredstava za sustavniji i organiziraniji rad na arhivskim vrelima i terenskim istraživanjima izvan sjedišta i RJ Pula, suradnici su obavili uspješno dio poslova, koji čine teme i zadatke iz projekata SIZ-a znanosti Hrvatske. U tom smislu suradnici su se bavili političkim, pravnim, gospodarskim, etničkim, demografskim, populacijskim, eklezijastičkim, etnološkim, etnografskim i ostalim povijesno-kulturološkim aspektima i procesima razvoja na istarsko-primorsko-goranskom području. Neki od tih rezultata izneseni su kao priopćenja suradnika na različitim znanstvenim skupovima, kako na području regije u kojoj Zavod djeluje, tako i izvan nje.

Rad u Zavodu u Rijeci u 1990. godini nastavio je isti broj radnika. U Zavodu ima 11 radnika, od čega osmorica rade na izvršenju znanstvenih zadataka: 1 znanstveni savjetnik, 1 znanstveni suradnik, 3 znanstvena asistenta, 3 istraživača suradnika. U radu im pomažu 2 administratora, 1 čistačica te 1 domar ložač, kojeg Zavod angažira u radni odnos na određeno vrijeme od 6 mjeseci. RJ u Puli nema čistačice ni administrativnog osoblja, pa je ona potpuno ovisna o sjedištu Zavoda u Rijeci. Voditelj Zavoda je akademik *Dragovan Šepić*, a zamjenik voditelja je upravitelj mr. *Darinko Munić*.

Premda su činjeni koraci da se Zavod osvježi mlađim kadrovima, nedostatak financijskih sredstava, a u zadnje vrijeme i neispunjena obećanja od strane SO Pula nisu nam omogućila primanje asistenata. Riječ je o potrebama popunjenja određenih povijesnih razdoblja, koja se za sada ni politički ni geografski ne mogu obavljati (npr.: razdoblje od sredine 10. st. do 1918. na području Istre, odnosno razdoblje ranog srednjeg vijeka na području Istre i Kvarnera). U općoj djelatnosti Zavoda iskazale su se i tehničke teškoće, pa se nastojalo rješavati tekuća pitanja održavanja zgrade u Rijeci, Braće Šupak 5 i prostorija RJ Pula, Pionirska 2. U riječkim poslovnim prostorijama učinjena su neka poboljšanja, ali još uvijek nije sanirano pitanje krova i efikasnog grijanja poslovnog prostora premda je troškov-

nik za poboljšanje centralnog grijanja učinjen već pred nekoliko godina. Glede prostorija u Puli, nije učinjen nikakav pomak, osim troškovnika njihova uređenja, jer su tijekom ove godine otpala velika obećanja dobivena od strane predstavnika Skupštine općine Pula. U tom smislu ni SIZ kulture općine Pula, koji je još krajem prošle godine na sebe preuzeo taj zadatak, zatežući i odlažući naš predmet, nije učinio ništa.

I pored toga Zavod je nastavio djelatnost na širem području sjevernog Jadrana i suradnju sa srodnim ustanovama: Centro di ricerche storiche u Rovinju, Historijskim arhivom u Pazinu i Rijeci, Katedrom čakavskog sabora Istre (Pazin, Pula, Labin, Opatija), Povijesnim društvom Rijeka i Povijesnim društvom Istre Pula, Društvom arhivista ZO Rijeka i arhivskih radnika Hrvatske, Hrvatskim etnološkim društvom, Društvom folklorista Hrvatske, Prosvjetno-pedagoškom službom Rijeka i Gospić, te s vjerskim ustanovama na našem području (Rijeka, Trsat, Poreč, Pula).

Rezultate istraživanja i obrade pojedinih tema suradnici su objavili u različitim zbornicima i časopisima (»Jadranski zbornik«, »Historijski zbornik«, »Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu«, »Pazinski memorijal«, »Dometi«, »Istra« i dr.). Uz to podnijeli su i niz priopćenja u okviru tema koje obrađuju, na tekućim znanstvenim skupovima.

U protekloj godini nastavljene su aktivnosti sa Skupštinom općine Buje oko objavljivanja opsežnog zbornika radova »Radnički pokret i NOB općine Buje«. Pripremljeno je 960 kartica rukopisa, a SO Buje se brine o prijevodu cijelog teksta na talijanski jezik, budući da je projektom zacrtano dvojezično izdanje spomenutog Zbornika. Glavni urednik Zbornika je akad. Lj. Boban.

Tijekom godine prikupljani su radovi za zavodsku ediciju »Problemi sjevernog Jadrana«, sv. 7, koji bi trebao biti objavljen 1991. godine. Uz to obavljene su osnovne predradnje za objavljivanje teksta izvora »Liber iurium episcopalium (dioecesis Parentinae)«.

I pored toga što u biblioteci Zavoda ne radi bibliotekar, nastavljena je razmjena knjiga i popunjavanje bibliotečnog fonda.

Znanstvenoistraživački rad

A. Povijest

Na projektima i zadacima iz povijesti radilo je tijekom 1990. 6 suradnika Zavoda. Oni su uvršteni u projekt: »Povijest hrvatskog naroda, srpskog naroda i opća povijest«, a na zadacima »Gospodarsko-društveni razvoj hrvatskih zemalja od 16. do kraja 18. stoljeća« i »Razvoj hrvatskih zemalja u srednjem vijeku«, kao i projekt »Povijest hrvatskog naroda, Srba u Hrvatskoj i opća povijest«. Odnosno na zadatku »Povijest hrvatskog naroda sinteza I—VIII«.

Dr. Miroslav Bertoša, znanstveni savjetnik, nastavio je proučavanjem građe mikrofilmirane za prošlogodišnjeg boravka u arhivima u Pazinu, Kopru, Zagrebu, Veneciji, Parizu, te u istarskim župnim arhivima; izvršena su i nova istraživanja u Zagrebu, Pazinu i Veneciji. Istražena i proučena arhivska vrela odnose se na gospodarska i populacijska kretanja, etnokulturne pojave i osobitosti društvenog položaja marginalnih grupa u Istri od 16. do konca 18. st. Napisane su rasprave o Židovima u Istri od 13. do 16. st., o nekim problemima odnosa između pučke i učene kulture, te o krijumčarenju rovinjskih brodovlasnika. Dovršava se redigiranje i pripremanje za tisak rukopisa knjige »Etnopis Istre: Sjene dalekih arhetipa«.

Posebna pažnja posvećena je proučavanju istarske historiografske baštine, premda je, zbog renoviranja, rukopisni odjel Biblioteke Marciane u Veneciji bio zatvo-

ren za javnost tako da nije uspio dovršiti rad na Tom(m)asinijevim povijesno-zemljopisnim komentarima Istre u osam knjiga; istraživanje (ko)autorstva i kolacioniranje teksta bit će obavljeno iduće godine.

Nastavljeno je također proučavanje metodoloških i teoretskih postupaka i modela francuske »škole Annales« i »nove historije« s osobitim osvrtom na njihovu primjenljivost na istarske prilike između 16. i konca 18, te početkom 19. st. i raspoloživa arhivska vrela.

Mr. Darinko Munić, znanstveni asistent, nastavio je u 1990. godini rad na znanstveno-kritičkoj obradi društvenih odnosa istočnoistarskih srednjovjekovnih komuna Kastav, Veprinac, Mošćenice i Rijeka. Posebna je pažnja bila usmjerena na gospodarsko stanje tih srednjovjekovnih općina, a potom i na demografske podatke i etničke prilike. U radu je korištena otprije prikupljena građa iz Arhiva Hrvatske i Arhiva Akademije u Zagrebu, Historijskog arhiva Rijeka i Pazin, kao i župnih arhiva Kastav i Mošćenice, te iz Zavičajne zbirke Kastavštine u Kastvu. Vezano uz rad na arhivskoj građi, konzultirana je starija i novija literatura o kvarnerskim srednjovjekovnim komunama. Posebno je rađeno na revalorizaciji notarske knjige Antuna de Renno de Mutina, riječkog javnog bilježnika iz sredine 15. st. U tom su smislu učinjene predradnje koje pokazuju svakodnevnu sliku grada Rijeke od 1436. do 1461. godine, gospodarske, demografske, eklezijastičke, pravne i povijesne prilike grada. Komparativnom analizom statuta kvarnerskih općina pripremljeni su podaci za pisanje veće studije o toj problematici na širem prostoru od Plomina do Vinodola.

Nastavio je i radom na obradi bibliografskih jedinica, a posebno na obradi historiografskih djela autora s područja Rijeke i Istre. U tom smislu priređen je rad o gospodarskim odrednicama srednjovjekovne povijesti u djelu D. Klena, a potom i rad o Kastvu i Kastavcima u djelu mons. B. Milanovića.

Mr. Alojz Štoković, znanstveni asistent, obrađivao je: Društvene, gospodarske, političke i vjerske prilike u Istri u drugoj polovici 16. st. Nastavljeno je sa sistematiziranjem podataka opsežnog izvještaja Augustina Valiera (posebice o protestantima na Puljštini).

Obavljeno je proučavanje bratovštinske knjige bratovštine sv. Križa iz Galižane. Zanimljivost ove »Quaderne« jest o tome što bilježi društvene i gospodarske aktivnosti jedine flagelantske bratovštine u Istri u 18. st. Opseg 321 f.

Radio na čitanju i ekscerpiranju spisa Župnog arhiva u Fažani (»Atti Parrocchiali, 1881—1902«, sig. 10,27 do 10,34).

Nevio Šetić, istraživač suradnik, istraživao je u nekoliko navrata u Historijskom arhivu u Pazinu fond porečke općine gdje je skupio određenu građu iz kutija 54 do 64. Ta se građa odnosi na razdoblje od 1814. do 1817. godine. Započeo je rad i na kutijama 65 do 68, ali zbog nedostatka sredstava to još nije dovršio. Rad će se nastaviti a na temelju te građe (do 1825) i one prikupljene prošlih godina pripremit će se opsežniji rukopis o Poreču i Poreštini od 1797. do 1825.

U Naučnoj biblioteci u Puli i Historijskom arhivu u Pazinu pregledao je list »Našu slogu« iz razdoblja od 1870. do 1900. godine te skupio bogatu građu za potrebe pisanja rada pod radnim naslovom: »'Naša sloga' kao izvor za proučavanje veza između Istre i Dalmacije od 1870. do 1900«.

Za kulturno-znanstveni skup: »Historiografija Istre, kvarnerskog primorja i Gorskog kotara; rezultati i problemi«, koji će se održati krajem godine u Rijeci, pripremio priopćenje i rad pod naslovom: »Historiografski rezultati i problemi u proučavanju razdoblja francuske uprave u Istri, Rijeci i na Kvarnerskim otocima«.

Isto tako pratio je najnovija dostignuća naše historiografije i prikupljao podatke iz literature i časopisa, a napisao je više prikaza zanimljivih recentnih izdanja te nekoliko manjih priloga.

Goran Crnković, istraživač suradnik, tijekom 1990. godine nastavio je poslove na istraživanju arhivske građe za povijest Istre 19. st. Primjereno zadacima istraživanja građe obavljena su u Historijskom arhivu Rijeka, Arhivu Akademije u Zagrebu, Arhivu Hrvatske u Zagrebu i Historijskom arhivu u Zadru, te je iznalazio i ekscerpirao nove podatke iz relevantnih izvora osobito za sljedeće tematske cjeline: a) društveno-ekonomski razvoj te političke i općekulturne prilike u sjeveroistočnoj Istri (Liburnija) koncem 19. i početkom 20. st. Istraživanja je usmjerio na izvore o gospodarskim prilikama koje su u nekim dijelovima Liburnije — Lovran, dio Kastavšćine, Veprinac — uvjetovali krizu političkog pokreta narodnjaka u zadnjem desetljeću prošlog stoljeća; b) demografske prilike i fluktuacija stanovništva Kvarnerskih otoka tijekom 19. st. Istraživanja je usmjerio na područje zapadnog dijela otoka Paga.

Antun Giron, znanstveni asistent, nije obavio istraživanja predviđena operativnim programom u drugoj polovini 1990. godine jer do podnošenja izvještaja nisu za tu svrhu odobrena sredstva.

B. Etnologija i etnografija

Djelomična istraživanja, posebno terenska, obavljena su na području Istre, Hrvatskog primorja i Kvarnerskih otoka, a suradnici su materijale obrađivali u okviru projekta: »Regionalna i tematska etnološka istraživanja u Istri, Hrvatskom primorju, Gorskom kotaru i na Kvarnerskim otocima«.

Dr. Josip Milićević, znanstveni suradnik, nastavio je rad na temi: »Seoski život i gospodarstvo Istre«. Međutim, zbog nedostatka financijskih sredstava nije mogao ostvariti sva planirana znanstvena terenska istraživanja, samo ih je obavio u minimalnom opsegu za pisanje priloga o promjenama (posebno kolede i pokladni običaji).

Tihomira Stepinac Fabijanić, istraživač suradnik, u godini 1990. nastavila je znanstvenoistraživački rad na dvije teme: 1. »Način života i stanovanja na području Istre i Primorja, te sjevernojadranskih otoka«, 2. »Transformacije tradicijske kulture«.

Etnološka terenska istraživanja izvršena su samo djelomično (zbog nedostatka financijskih sredstava) kao i obrada prikupljenog materijala, dokumenata, literature.

Izdavačka djelatnost

A. Povijest i B. Etnografija i etnologija

a) *Objavljeni radovi:*

I. Posebna izdanja — knjige:

D. Munić, Prezimena kastavskih obitelji i pojedinaca iz 1723. godine, Turističko društvo Kastav, Kastav 1990, 56 str. + faksimili.

A. Giron, Začeci i razvoj narodne vlasti u Kastavštini, narodnooslobodilačka borba Kastavštine u dokumentima NOO-a Kastav, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1990, 188 str.

II. Prilozi u knjigama i zbornicima

M. Bertoša, Glad i »kriza mortaliteta« godine 1817: istarski mikrokozmos i evropski kontekst (Obavijest o arhivskim sondiranjima i metodama elaboracije), *Rad JAZU,* 445, knj. XXVIII, Zagreb 1989, 3—53; Naseljivanje i etnička struktura Gla-

vinićeva istarskog zavičaja (XVI—XVII. st.), Zbornik radova o Franji Glaviniću, Razred za filološke znanosti JAZU, Zagreb 1989, 13—22; Vodnjanski pučki mikrokozmos izmedu hereze i suživota. Predgovor romanu Fulvia Tomizze, »Kada je Bog napustio crkvu: Život i vjera u jednom istarskom trgovištu u 16. stoljeću«, Pula, Libar od Grozda, 119—126; Pogledi Dragovana Šepića na »Jadranski iredentizam«, *Arhivski vjesnik*, XXXII, sv. 33, Zagreb 1989, 35—40; »Un popolo interessante«: Jedno romantičarsko viđenje Perojaca u prošlosti, *Prilozi o zavičaju*, Katedra Čakavskog sabora, Pula 1990, 89—96; Talijanski etnički mikrokozmos u Istri: između »crne rupe« i antejske opstojnosti. U: »Jezici i kulture u doticajima — Lingue e culture in contatto«. Zbornik I. međunarodnog skupa — Atti del 1° Convegno Internazionale, Pula — Pola 1989, 9—14.

D. Munić, Kastavski statut. Uz 490. obljetnicu nastanka. Franina i Jurina, kalendar 1990, Istarska književna kolonija »Grozd«, Čakavski sabor, Pula 1990, 55—57; U susret zavičajnoj povijesti, *Pazinski memorijal*, XXI, Pazin 1990, 329—333.

A. Štoković, Naseljavanje Crnogoraca u Peroj 1657. godine. (Proces njihova udomljavanja), *Prilozi o zavičaju*, 6, Pula 1990, 65—89.

G. Crnković, Novi pogledi o povijesti političkog predstavništva i parlamentarizma, *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu*, 22, Zagreb 1990, 221—229.

N. Šetić, Prilog poznavanju ekonomskih odnosa u Istri, Rijeci i na kvarnerskim otocima za francuske uprave (1805—1813), *Pazinski memorijal*, 21, Pazin 1990, 27—39.

A. Giron, Dragovan Šepić o talijanskim antifašistima i njihovu odnosu prema pitanju pripadnosti Istre i Rijeke, *Arhivski vjesnik*, XXXII/33, Zagreb 1990, 47—52; »Osnovna škola 'Dr Josip Pančić' Bribir 1787—1987« — publikacija tiskana u povodu 200. godišnjice škole u Bribiru, Bribir 1987. godine, *Jadranski zbornik*, 13/1986—1989, Povijesno društvo Istre/Povijesno društvo Rijeke, Pula—Rijeka 1989, 348—349; Dr. Slavko Komar: »Sušački dani 1941. (Povijesno-memoarski zapisi)« — posebno izdanje sv. 23 Centra za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara — Rijeka, Rijeka 1986, *Jadranski zbornik*, 13/1986—1989, Povijesno društvo Istre/Povijesno društvo Rijeka, Pula—Rijeka 1989, 359—360; Knjiga »Primorsko-goranski udarni bataljon 'Matija Gubec' 1941—1945.«, Crikvenica 1986. godine, *Jadranski zbornik*, 13/1986—1989, Povijesno društvo Istre/Povijesno društvo Rijeka, Pula—Rijeka 1989, 361—363; Dr. Fikreta Jelić-Butić: »Četnici u Hrvatskoj 1941—1945«, Zagreb 1986. godine, *Jadranski zbornik*, 13/1986—1989, Povijesno društvo Istre/Povijesno društvo Rijeka, Pula—Rijeka 1989, 363—364; Fotomonografija »Hrvatska u NOB« (izdanje u povodu 45-godišnjice ustanka naroda Jugoslavije), Zagreb 1986. godine, *Jadranski zbornik*, 13, 1986/1989, Povijesno društvo Istre/Povijesno društvo Rijeka, Pula—Rijeka 1989, 364—365; »Marušići« — publikacija u povodu 40. obljetnice osnutka KUSD »Bratstvo«, Marušići 1987. godine, *Jadranski zbornik*, 13/1986—1989, Povijesno društvo Istre/Povijesno društvo Rijeka, Pula—Rijeka 1989, 366—367; Peti svezak »Vinodolskog zbornika« (Crikvenica 1988), *Pazinski memorijal*, zbornik za noviju povijest Istre, knj. 21, Katedra Čakavskog sabora Pazin, Pazin 1990, 313—314; Grafička mapa »Fluminiensia« (Rijeka 1989), *Pazinski memorijal*, Zbornik za noviju povijest Istre, knj. 21, Katedra Čakavskog sabora Pazin, Pazin 1990, 314—315; NOP na riječkom području (od jeseni 1942. do jeseni 1943. godine), *Pazinski memorijal*, zbornik za noviju povijest Istre, knj. 21, Katedra Čakavskog sabora Pazin, Pazin 1990, 327—328.

J. Milićević, Svadbena darivanja, Franina i Jurina 1990, Pula 1989, 136—138; Jakov Volčić i njegovo djelo, *Narodna umjetnost*, 27, Zagreb 1990, 284—285; Perojske etnografske razlike i sličnosti, *Prilozi o zavičaju*, 6, Pula 1990, 127—141.

T. Stepinac Fabijanić, »Revitalizacija istarske baštine«, Kalendar »Jurina i Franina«, Pula 1990; »Osservazioni retrospettive sui modi dell'abitare nell'Istria rurale«, Atti dello Convegno internazionale 1988. g, Università Firenze 1989, 181—188.

III. Prilozi u časopisima

M. Bertoša, Pod »uništavajućim brdožderom povijesti«: Jedna epizoda netrpeljivosti u Istri u XVI. stoljeću«, *Istra,* XXVIII/118, n. s., br. 3, Pula 1990, 70—78; U početku bijahu sir i crvi: Ekscentrična »kozmogonija« ili »mentalna revolucija«?, *Istra,* XXVIII/117, n. s., br. 1—2, Pula 1990, 67—71; Korijenje »iskorijenjenih«: Neka razmatranja o kulturi i historiografiji talijanske narodnosne grupe u Istri, *Istra,* XXVIII/117, n. s., br. 1—2, Pula 1990, 23—26.

A. Giron, Prva sjednica Plenuma Kotarskog narodnooslobodilačkog odbora Krk, *Dometi,* XXII/10, Rijeka 1989, 699—704.

G. Crnković, Brseč i Brsešćina u Kumičićevo doba, *Liburnijske teme,* 7, Katedra Čakavskog sabora Opatija (20 kartica).

b) *Dovršeni radovi (u tisku i predano u tisak):*

I. Posebna izdanja — knjige:

J. Milićević, Mira za miru (Zapisi o rakaljskom lončarstvu), 41 str. + 20 str. fotografija i ilustracija.

II. Prilozi u knjigama i zbornicima

M. Bertoša, Migrazioni e mutamenti sociali nell'Istria veneta (XV—XVII secoli), Annali dell'Istituto italo-germanico — Gruppo Interuniversitario per la storia dell'Europa Mediterranea, Trento-Pisa (16 kartica); Codice diplomatico istriano e la »nuova storia«, »Pietro Kandler e l'Istria«, Zbornik međunarodnog skupa Centro di ricerche storiche — Centar za historijska istraživanja i Lloyd Adriatico, Rovinj-Trst 1989; Le radici degli »sradicati«: Storia, cultura e storiografia del gruppo nazionale italiano nell'Istria, *Quaderni dell'Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti,* Venezia (16 kartica); Istarska margina srpske kolonizacije (XVI—XVIII. st.), Priručnik za povijest srpskog naroda u Hrvatskoj, Školske novine, Zagreb, 22 kartice; Dimenzije medievalne stvarnosti: pravni dokumenti i »nova historija«, Zbornik radova Znanstvenog skupa u povodu 700. obljetnice Vinodolskog zakona i 600. obljetnice Senjskog i Krčkog statuta (10 kartica); Rubni prostor pandemije i krize: glad u Proštini i Krnici god. 1816—1817, *Prilozi o zavičaju,* 7, Katedra Čakavskog sabora, Pula 1991, (8 kartica); Iz moje prepiske s msgr. Božom Milanovićem, Spomenica prigodom 100. obljetnice rođenja (10 kartica).

D. Munić, Bilješka uz... U reprint izdanju »Prilozi za povijest Sušaka« dr. Andrije Račkog (12 kartica); Kontinuitet kastavskih prezimena (Od Antuna de Renno od početka XVIII. stoljeća), feljton (32 kartice); Sudbina Mijat Sabljarovog prijepisa Kastavskog statuta, *Pazinski memorijal,* 23, Katedra Čakavskog sabora Pazin (21 kartica); Alcune esperienze acquistate nell'elaborazione di bibliografia speciale delle fonti per la storia dell'Istria, Posebno izdanje, *Atti del Centro di ricerche storiche,* Rovigno — Rovinj (20 kartica); Liber iurium episcopalium — neobjavljeni izvor za povijest Poreča i Poreštine, *Porečki zbornik,* 3, Narodno sveučilište Poreč (20 kartica); Razmeđa prošlosti. Prvi tabor istarskih Hrvata, *Jadran-*

ski zbornik, Povijesno društvo Istre — Pula i Povijesno društvo Rijeka, Rijeka—Pula (5 kartica).

G. Crnković, Borba za nastavu na hrvatskom jeziku u liburnijskoj Istri koncem 19. stoljeća, *Zbornik pedagoške akademije u Puli* (40 kartica); Glagoljske matične knjige Novalje na otoku Pagu, Cissa, Zbornik otoka Paga, Pag (160 kartica); Hrvatstvo, talijanstvo i istrijanstvo u sjevernoistočnoj Istri na prijelazu stoljeća, Zbornik radova o Boži Milanoviću, Pazin (16 kartica).

A. Giron, Povijest sindikalnog pokreta u Rijeci i Sušaku, *Jadranski zbornik,* 14, Povijesno društvo Istre/Povijesno društvo Rijeka, Pula—Rijeka 1990, 4 kartice; Novija politička povijest u radovima dr. Danila Klena, Posebno izdanje Vjesnika Historijskog arhiva Rijeka, Historijski arhiv Rijeka, Rijeka 1990, 10 kartica; Teror okupatora i kvislinga na opatijskom području (1943—1945), Zbornik NOB-a općine Opatija, 40 kartica.

J. Milićević, Promjene u običajima istarskog sela, *Problemi sjevernog Jadrana,* 7, (48 str.); Umiru vode i vodenice, *Jadranski zbornik,* 14, 20 str.; Pisma polupismenih, Franina i Jurina 1991, Pula (4 kartice); Obnoviti radost druženja, Istarska Danica, Pazin (3 kartice).

T. Stepinac Fabijanić, Etnološke karakteristike u razvoju Osora kao ruralnog naselja, Radovi skupa povodom 100-god. arheoloških iskapanja u Osoru, Hrvatsko arheološko društvo, Osor 1989 (14 kartica); Zdravo zemljače! Pojam identiteta različitih tradicijskih grupa u gradu Rijeci, Radovi skupa »Simboli identiteta«, 23. kongres Saveza etnoloških društava Jugoslavije, Zadar 1989 (15 kartica); Novi pristup revitalizaciji tradicijske baštine Istre, Radovi internacionalnog skupa o ruralnoj arhitekturi, Institut povijesti umjetnosti Zagreb i ECOVAST (Evropski savjet za sela i male gradove), Križevci 1990, 8 kartica.

III. Prilozi u časopisima

M. Bertoša, Srednjovjekovne teme u djelu Danila Klena, *Vjesnik Historijskog arhiva u Rijeci* (16 kartica).

D. Munić, Neki izvori za povijest pomorskog prometa Rijeke i Trsta, *Dometi,* Izdavački centar Rijeka (6 kartica); Prilozi za povijest riječkog školstva (sredina XVII. stoljeća), *Dometi,* Izdavački centar Rijeka (12 kartica).

A. Giron, Da li su bila osnovana privremena rukovodstva KPH za Rijeku, *Dometi,* XXIII/10, Rijeka 1990, 22 kartice.

A. Štoković, Poslovne knjige istarskih bratovština — značajni izvori za proučavanje društvene i gospodarske povijesti, *Vjesnik Historijskog arhiva u Pazinu* (25 kartica).

J. Milićević, Prošlost i budućnost istarske etnografije, Pazin, *Dometi,* Rijeka (20 kartica).

T. Stepinac Fabijanić, Traditional heritage of Istria and its revitalization, Newsletter ECOVAST (European Council for Village and Small Town), Bruxelles 1990; Humština — novi pristup interpretaciji tradicijske baštine.

Znanstveni skupovi:

Priopćenja na znanstvenim skupovima:

M. Bertoša, »Život i djelo dr. Danila Klena«, Rijeka, 26. lipnja 1990; Saopćenje u povodu 100. godišnjice rođenja mons. Bože Milanovića (1890—1990), Pazin, 13. listopada 1990.

D. Munić, Elementi gospodarstvenih odnosa u djelima dr. Danila Klena o srednjem vijeku, Znanstveni skup »Život i djelo dr. Danila Klena«, Zagreb—Rijeka 25—26. lipnja 1990; »Kastavština u djelima mons. dr. Bože Milanovića«, Znanstveni skup u povodu 100. godišnjice rođenja mons. Bože Milanovića pod pokroviteljstvom Akademije, Zagreb—Kringa—Pazin 11—13. listopada 1990; Krčka prezimena i imena u notarskoj knjizi Antuna de Renno de Mutina, Znanstveni skup »Izvori za povijest otoka Krka«. Društvo arhivskih radnika i Zajednica općina Rijeka, Rijeka 5. studenoga 1990; Brseč na početku 17. stoljeća, Znanstveni skup »Eugenij Kumičić — Brseč i Brseština«, Katedra Čakavskog sabora Opatija, Brseč i Mošćenička Draga 17—19. studenoga 1990.

G. Crnković, Hrvatstvo, talijanstvo i istrijanstvo u sjeveroistočnoj Istri na prijelazu stoljeća, Znanstveni skup u povodu 100. godišnjice rođenja dr. Bože Milanovića; Brseč i Brsešćina u Kumičićevo doba, Znanstveni skup »Eugenij Kumičić — Brseč i Brsešćina«, Katedra Čakavskog sabora Opatija, Brseč i Mošćenička Draga 17—19. studenoga 1990.

A. Giron, Novija politička povijest u radovima D. Klena, Znanstveni skup »Život i djelo dr. Danila Klena«, Zagreb i Rijeka 25. i 26. lipnja 1990; Sjeverozapadna Istra od 1943. do 1945. godine, Znanstveni skup »Pazinski memorijal« održan u Pazinu 21. rujna 1990; Stradanje i likvidacija opatijskih Židova u II. svjetskom ratu, Znanstveni skup »Pazinski memorijal« održan u Pazinu 21. rujna 1990; Uloga svećenika u NOB-u Istre. Znanstveni skup u povodu 100. godišnjice rođenja mons. Bože Milanovića, Pazin, 13. listopada 1990.

T. Stepinac Fabijanić, Arhitektonsko nasljeđe u izvangradskom području, ECOVAST i Institut povijesti umjetnosti Zagreb, 20—23. svibnja 1990; Skup u York-u Engleska »Europe preserved for Europe«, National Trust of Great Britain, 26—28. rujna 1990; Skup u Motovunu »Osnivanje zavičajnog parka Istre«, ECOVAST ICAM, 30. studenog — 4. prosinca 1990.

Ostali rad

D. Munić, Iz srednjovjekovne povijesti grada Rijeke, predavanje za nastavnike i profesore riječkih škola. Sudjelovao u radu i organizaciji Znanstvenog skupa (priopćenja) u povodu stote obljetnice rođenja mons. Bože Milanovića, koji je održan pod pokroviteljstvom Akademije (Zagreb—Kringa—Pazin 11—13. listopada 1990). Član Uredničkog odbora Zbornika radova o B. Milanoviću. Tajnik Uredničkog odbora »Jadranskog zbornika«, sv. XIV. Kao član Uredničkog odbora časopisa »Dometi« priredio broj s prilozima za povijest sjevernog Jadrana (sv. 10/1990). Sudjelovao u radu Povijesnog društva Rijeka i Društva arhivskih radnika Zajednice općina Rijeka. Sudjelovao kao član u radu Komisije za očuvanje kulturne baštine Rijeke pri Skupštini općina Rijeka. Član Komisije kulturnih i znanstvenih radnika općine Rijeka.

Kao upravitelj obavljao sve tekuće poslove Zavoda u Rijeci i koordinaciju na provođenju programa rada s voditeljem Zavoda akad. D. Šepićem. Uz to nastojao na uspostavljanju suradnje s općinama na našem području (Pula, Rijeka), pa su održani sastanci predstavnika Uprave Akademije s predstavnicima općine (Rijeka, 15. studenoga 1990). Kao upravitelj brinuo se o upravnoj zgradi Zavoda i zgradi Radne jedinice u Puli, te učinio napore na saniranju tih objekata (popravak krova, uređenje parketa — podova, troškovnik za kotlovnicu i dr.).

J. Milićević surađivao u radu srodnih stručnih ustanova i društava, te sudjelovao u akcijama »ICAM-a« na vrednovanju i revitalizaciji tradicijske kulture, posebno rakaljskog lončarstva.

T. Stepinac Fabijanić sudjelovala u radu znanstvenih i stručnih ustanova i udruženja u zemlji i svijetu. Organizacijski i stručno aktivna u djelovanju Katedre Čakavskog sabora ICAM (Internacionalni centar antropologije Motovun), čiji je predsjednik.

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI — DUBROVNIK

Organizacija jedinice

Zavod je u svom sastavu imao dvije po sadržaju rada različite i međusobno odvojene radne jedinice: istraživačku radnu jedinicu (po kojoj Zavod nosi ime), smještenu u renesansnom Sorkočevićevu ljetnikovcu na Lapadu i Bogišićevu biblioteku s muzejskim zbirkama u Cavtatu. Voditelj Zavoda je akademik *Vladimir Stipetić*, a zamjenik voditelja upravitelj mr. *Nenad Vekarić*.

Sveukupno je uposleno 11 radnika, i to: 5 na znanstvenim poslovima, 2 na stručnim poslovima, 1 na administrativno-računovodstvenim poslovima i 3 pomoćna službenika.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Znanstvene zadatke Zavoda obavlja 5 stalno zaposlenih znanstvenih radnika, od toga 1 znanstveni savjetnik, 3 znanstvena asistenta i 1 istraživač asistent.

Izvršavajući planom utvrđene poslove, znanstveni su radnici u 1990. godini objavili 13 znanstvenih radova, od toga jednu monografiju.

Dr. Ivo Perić, znanstveni savjetnik, istraživao je gospodarsku, kulturnu i političku prošlost Dubrovnika i dubrovačkog kraja, te na osnovi tih istraživanja napisao ove znanstvene radove: »Izvori i struktura investicijskog kapitala u Dubrovniku 1808—1848«, »O klasifikaciji i osiguranju dubrovačkih jedrenjaka u 19. stoljeću«, »Vrste općinskih, pokrajinskih i državnih poreza i poreska zaduženost stanovnika dubrovačkog kraja 1830—1918«, »Počeci privrednog zadrugarstva u dubrovačkom kraju« i »Dubrovačke pristaše političkih stranaka u Dalmaciji 1860—1918«.

U ovoj godini objavljeni su mu: knjiga (u koautorstvu) »Josip Smodlaka, Izabrani spisi«, Split 1989, 533 str. (odabrali, priredili i uvodnu studiju o J. Smodlaki napisali I. Perić i H. Sirotković), te sljedeće rasprave i članci: »O stanovništvu dubrovačkog okružja i o jednom dijelu njegove imovine krajem 1830. godine« (»Anali« Zavoda za povijesne znanosti JAZU u Dubrovniku, br. 27/1989, 161—174); »Iz prepiske Melka, Pera i Ivanke Čingrija (1883—1918)«, 2. dio (»Arhivski vjesnik«, br. 32/1989, 127—158); »Dvojica dubrovačkih jezikoslovaca« (o F. M. Appendiniju i J. Stulliju) (»Naše teme«, br. 7—8/1989, 1930—1934); »Josip Juraj Strossmayer i Dalmacija« (»Dubrovnik«, br. 1—2/1990, 31—40); »Dubrovčani na proslavi otkrića Kačićeva spomenika u Makarskoj 1890. godine« (»Dubrovnik«, 3—4/1990, 122—125); »Načelnici dubrovačke općine od njena ponarođenja do početka prvog svjetskog rata« (»Dubrovački horizonti«, br. 30/1990, 54—60). Napisao je radove o J. J. Strossmayeru (za skup, održan u Osijeku u svibnju 1990.) i o I. Mažuraniću (za skup, održan u Zagrebu i Novom Vinodolskom u listopadu 1990). Kao član uredništva »Anala« vodio je brigu o prikupljanju suradničkih priloga, o recenziranju i lekturi, o pribavljanju potrebnih financijskih sredstava, o tisku i ostalim pratećim poslovima u svezi s tim.

Miljenko Foretić, znanstveni asistent, proučavao je i obrađivao raznolike segmente dubrovačke povijesnice. Tako je objavio slijedeće radove: »Dubrovačko kazalište« (Repertoar hrvatskih kazališta, 1840—1860—1980) (Globus — JAZU, Zagreb 1990, 613—635); »Historiografija o Dubrovačkoj Republici, 1975—1985« (»Historijski zbornik«, XLIII (1), Zagreb 1990, 1—45); »Massimiliano e Ragusa, Abitare la periferia dell'impero nell' 800« (Trieste 1990, 86—95, 212—214); »Duhovna klima Držićeva vremena — Držićeva lektira« (Kutije vremena, Dubrovnik, Dom Marina Držića, br. 2, 1990, 5—10). Obavljao je razne znanstvenostrukovne poslove u okviru matičnoga Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku i za druge institucije (Matica hrvatska — Ogranak Dubrovnik, urednik je časopisa »Dubrovnik« i budućih izdanja, Naučna biblioteka — Dubrovnik, Radio — Dubrovnik, Dubrovačke ljetne igre).

Mr. Nenad Vekarić, znanstveni asistent, istraživao je teme iz demografske i pravne povijesti Dubrovnika i okolice. Objavio je rad »Sud Janjinske kapetanije« (»Anali« Zavoda za povijesne znanosti JAZU u Dubrovniku, 27, 1990, 133—148). Predao je disertaciju pod naslovom »Migracije na poluotok Pelješac od 1333. do 1918. godine« koju će braniti na Filozofskom fakultetu u Zadru. Obavljajući dužnost zamjenika voditelja upravitelja Zavoda, brinuo se za poslove koje mu je ta dužnost nametala.

Mr. Stanislava Stojan, znanstveni asistent, istraživala je djelatnost Ivana Augusta Kaznačića, dubrovačkog kulturnog radnika (tema disertacije), a objavila je rad »Rijeka Dubrovačka kao književna inspiracija« (»Anali« Zavoda za povijesne znanosti JAZU u Dubrovniku, 27, 1990, 175—186). Predala je u tisak i rad »Žitelji Stona i Malog Stona u Sazinovoj Malahnoj komediji od pira«.

Vesna Miović-Perić, istraživač asistent, nastavila je istraživanje na projektu »Demografska povijest Dubrovnika« obrađujući stanovništvo otoka Mljeta, kao i analizirajući turske dokumente u Historijskom arhivu u Dubrovniku. Objavila je rad »Fermani dubrovačkim pomorcima« (»Anali« Zavoda za povijesne znanosti JAZU u Dubrovniku, 27, 1990, 149—160). U tisku joj je i rad »Umorstva podanika Osmanlijskog Carstva rukom podanika Dubrovačke Republike«.

U znanstveni rad Zavoda uključeni su i njegovi vanjski suradnici iz Dubrovnika, Splita, Zadra, Zagreba, Ljubljane, Sarajeva, Beograda i Novoga Sada, koji pripremaju svoje radove za zavodsku publikaciju »Anale«, a na temelju istraživanja u dubrovačkom Historijskom arhivu.

Izdavačka djelatnost

Sredinom godine izašao je iz tiska 27. svezak »Anala«. U tisku se nalazi i ovogodišnji, 28. svezak »Anala« u kojem su zastupljeni sljedeći autori: Milko Brković, Cvito Fisković, Vinko Ivančević, Niko Kapetanić, Bariša Krekić, Josip Lučić, Vesna Miović-Perić, Ivo Perić, Stanislava Stojan, Nenad Vekarić, i Duško Živanović. U tisku je i monografija Stjepana Krivošića »Stanovništvo Dubrovnika i demografske promjene u prošlosti« (»Prilozi povijesti stanovništva Dubrovnika i okolice«, sv. 1).

Stručni i ostali rad

Kako Zavod ima bogatu knjižnicu, smještenu u glavnoj zgradi u Sorkočevićevu ljetnikovcu na Lapadu, nastavljen je u njoj tekući posao: inventariziranje i katalogiziranje (knjižničar Nevenka Kojić). Zamjenom za »Anale« povećan je knjižni fond za 102 knjige i 185 domaćih i stranih časopisa. Analitičkom obradom po-

pisano je 12 rukopisa nepoznata podrijetla. Tjednici »Danica Ilirska«, »Narodna svijest« i »Zora Dalmatinska« složeni su po godištima.

U Bogišićevoj biblioteci u Cavtatu izvršeni su restauratorski zahvati na 81 grafičkom listu (Laboratorij Arhiva Akademije). Izložbeni odjel Bogišićeva muzeja i biblioteke posjetilo je oko 8300 posjetilaca.

ZAVOD ZA PRAVNE, POLITIČKE I SOCIOLOŠKE ZNANOSTI »JURAJ KRIŽANIĆ«

Zavod za pravne, političke i sociološke znanosti »Juraj Križanić« preuzeo je u okviru svoje djelatnosti zadatke iz djelokruga Odbora za znanstvenu problematiku samoupravljanja, Radne grupe »Pravo i društvo — temeljna istraživanja« i Odbora za izradu Rječnika hrvatskog pravnog i upravnog nazivlja.

Grupa »Pravo i društvo« održala je tokom godine svoje redovite svakomjesečne radne sastanke. U proteklom razdoblju tema sastanaka bila je »Ustavno uređenje i s njime povezani problemi«. Prikupljen je materijal za dvobroj »Pravo i društvo« za 1990. godinu i taj će biti objelodanjen čim budu osigurana potrebna sredstva. Objavljivanje tog dvobroja nakon ponovnog redovitog izlaženja s dva broja 1989. godine uvjet je da časopis opet uđe u listu publikacija koje se redovito financiraju iz društvenih sredstava.

Kao jednog od koordinatora Odbora za izradu »Rječnika« Razred je izabrao izv. člana S. Trivu koji je urednik »Pravne enciklopedije« Leksikografskog zavoda. Dosad je u radu na prvoj fazi izrade »Rječnika« prikupljeno preko 18000 termina na temelju pregleda oko 40% predviđene građe. S radom se nastavlja.

U okviru rada na znanstvenoj problematici samoupravljanja predsjednik Odbora bio je mentor u izradi disertacije asistenta Pravnog fakulteta u Zagrebu Ivana Šimonovića, pod nazivom »Samoupravljanje i pravo«.

ZAVOD ZA EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA — ZAGREB

Organizacija jedinice

Zavod za ekonomska istraživanja osnovan je odlukom Skupštine Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti od 25. ožujka 1979. godine, a radom je otpočeo 1. listopada 1979. u prostorijama na Strossmayerovom trgu 2, gdje se i sada nalazi.

Znanstvenoistraživačka djelatnost Zavoda usmjerena je na fundamentalna istraživanja na području ekonomije.

Tijekom 1990. godine aktivnosti su bile koncentrirane na sljedeće projekte, financirane od strane Samoupravne interesne zajednice znanosti Hrvatske:

1. Teorija i politika ekonomskog razvoja Hrvatske i Jugoslavije,
2. Analiza ekonomskog položaja privrednih grupacija u Jugoslaviji i Hrvatskoj,
3. Društveno-ekonomski uvjeti, rezultati i potrebe odnosa SFRJ i SSSR-a, te
4. Suvremeno svjetsko bankarstvo.

Na ostvarivanju tih projekata su, osim vanjskih suradnika, sudjelovali radnici zaposleni u Zavodu: 1 znanstveni asistent s doktoratom, 1 asistent pripravnik i administrator. Voditelj Zavoda je akademik *Jakov Sirotković*, a zamjenik voditelja upravitelj dr. *Gordan Družić*.

Znanstvenoistraživački rad

1. projekt: *Teorija i politika ekonomskog razvoja Hrvatske i Jugoslavije.*

Dana 12. I. 1990. godine održana je, u organizaciji Zavoda, rasprava o dotadašnjem radu na potprojektu »Planiranje i sistem proširene reprodukcije s teorijom i politikom ekonomskog razvoja« a u okviru makroprojekta »Znanstvene osnove dugoročnog razvoja SRH do 2005, odnosno 2010. godine«, koja je okupila vanjske suradnike na navedenom projektu.

Najviše je bilo riječi o rezultatima istraživanja prezentiranim u sljedećim studijama:

Jakov Sirotković: Ekonomska politika Jugoslavije od 1945. do 1988. — ciljevi i rezultati.

Jakov Sirotković: Planiranje u društveno-ekonomskom razvoju socijalističke Jugoslavije.

Mato Crkvenac: Prilog analizi stabilnosti proširene reprodukcije u Jugoslaviji i Hrvatskoj.

Aleksandar Bogunović: Prilog izgradnji regionalne politike Jugoslavije.

Alica Wertheimer-Baletić: Promjene u ekonomsko-socijalnoj strukturi stanovništva SR Hrvatske — novije tendencije.

Pero Jurković: Fiskalne mjere kao faktor poticanja i usmjeravanja razvoja u SR Hrvatskoj.

Soumitra Sharma: Strategije vanjske trgovine i zemlje u razvoju.

Gordan Družić: Utjecaj raspodjele na proces društvene reprodukcije u SR Hrvatskoj — analiza razdoblja 1977—1985 (88) godine.

Marko Škreb: Razvoj tercijarnog sektora u Jugoslaviji i promjena strukture privrede.

Težište te konstruktivne rasprave stavljeno je na promatranje rezultata istraživanja u svjetlu novih reformskih promjena u privredi. Bez usvajanja posebnih zaključaka prihvaćeno je da ta rasprava bude dio ukupnih smjernica budućeg rada na projektu, čiji bi rezultati trebali biti potpora privrednoj i društvenoj reformi.

U toku 1990. godine nastavljen je rad na statističko-dokumentacijskoj osnovi za projektni zadatak. Kao izvori podataka korištene su publikacije Saveznog zavoda za statistiku i Republičkog zavoda za statistiku SR Hrvatske, pa je, u skladu s tim, primijenjena metodologija identična kao kod navedenih institucija.

Objavljeni su radovi Jakova Sirotkovića: »Ekonomski razvoj Jugoslavije — od prosperiteta do krize« i »Prosperitet, kriza i razvojni potencijali jugoslavenske ekonomije«, te Gordana Družića: Utjecaj raspodjele na proces društvene reprodukcije u SRH — analiza razdoblja 1977—1985 (88) godine. U pripremi su za izdavanje, kod »Narodnih novina«, već navedeni radovi Mate Crkvenca, Aleksandra Bogunovića, Soumitra Sharme i Marka Škreba.

2. projekt: *Analiza ekonomskog položaja privrednih grupacija u Jugoslaviji i Hrvatskoj.*

Tijekom 1990. godine nastavljen je rad na dopunjavanju statističko-dokumentacijske osnove za taj projekt koji radi dr. Vojan Konvalinka. Najnoviji rezultati, koji se odnose na 1988. godinu, prezentirani su u preliminarnoj studiji toga autora.

3. projekt: *Društveno-ekonomski uvjeti, rezultati i potrebe odnosa SFRJ i SSSR-a.*

U skladu s planom suradnje Akademije znanosti SSSR-a i Savjeta akademija SFRJ u Moskvi je od 21. do 25. svibnja 1990. godine, u organizaciji Instituta za ekonomiku svjetskog socijalističkog sistema Akademije znanosti SSSR-a, održan okrugli stol sovjetskih i jugoslavenskih ekonomista na temu »Zadaci i problemi realizacije ekonomskih reformi u SSSR-u i SFRJ«.

To je nastavak suradnje dviju strana na temi: »Usavršavanje puteva i metoda ekonomske suradnje SSSR i SFRJ«, gdje se kao jedan od nosilaca s jugoslavenske strane javlja i Zavod za ekonomska istraživanja Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Stoga su na tom skupu sudjelovali kao predstavnici Zavoda, odnosno Akademije i članovi jugoslavenskog znanstvenoistraživačkog tima.

4. projekt: *Suvremeno svjetsko bankarstvo.*

U nastavku rada na projektu dr. Ivo Perišin posvetio se detaljnijem proučavanju naše imovinskofinancijske strukture i elaboraciji prijedloga za njenu transformaciju. Kao rezultat istraživanja nastali su sljedeći njegovi objavljeni radovi:

Financijski mehanizam u žarištu krize i našeg privrednog preporoda, *Rad*, 451, knj. 29, JAZU, Zagreb 1990, 61—82;

Financijska infrastruktura i tehnokultura, *Suvremeni problemi*, 11, JAZU, Zagreb 1990, 83—118;

Neke naznake o financijskoimovinskom restrukturiranju naše privrede, *Privredni vjesnik*, TEB, Zagreb 1990;

Dematerijalizacija vrijednosnih papira, *Privredni vjesnik*, TEB, Zagreb 1990.

Izdavačka djelatnost

Knjige

J. Sirotković, Ekonomski razvoj Jugoslavije — od prosperiteta do krize, Narodne novine, Zagreb 1990, 306 str.

G. Družić, Utjecaj raspodjele na proces društvene reprodukcije u SRH — analiza razdobija 1977—1985 (88) godine, *Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja*, 26, Zagreb 1990, 126 str.

Prilozi u knjigama i zbornicima

J. Sirotković, Prosperitet, kriza i razvojni potencijali jugoslavenske privrede, *Rad*, 451, knj. 29, JAZU, Zagreb 1990, 27—48;

I. Perišin, Financijski mehanizam u žarištu krize i našeg privrednog preporoda, *Rad*, 451, knj. 29, JAZU, Zagreb 1990, 61—82;

I. Perišin, Financijska infrastruktura i tehnokultura, *Suvremeni problemi*, 11, JAZU, Zagreb 1990, 83—118.

Ostali rad

Tijekom godine dopunjavan je i sređivan priručni bibliotečni fond s područja znanstvenoistraživačke djelatnosti Zavoda, kojim se koriste zaposleni u Zavodu, kao i vanjski suradnici na projektima.

Nastavljena je suradnja s domaćim i inozemnim institucijama, kao što su: Ekonomski fakultet u Zagrebu, Republički zavod za društveno planiranje, Ekonomski institut Zagreb, Institut za ekonomiku svjetskog socijalističkog sistema Akademije znanosti SSSR-a, Ekonomski institut Akademije znanosti SSSR-a, Ekonomski institut Mađarske akademije znanosti i druge.

ZAVOD ZA MUZIKOLOŠKA ISTRAŽIVANJA — ZAGREB

Organizacija jedinice

Radnici i suradnici Zavoda za muzikološka istraživanja u Zagrebu radili su u 1990. godini na programu »Fundamentalna istraživanja za povijest hrvatske glazbe« na ukupno devet zadataka: (1) Srednji vijek, (2) Renesansa, (3) Barok, (4) Klasika, (5) Devetnaesto stoljeće, (6) Dvadeseto stoljeće, (7) Dokumentacija, (8) Obredna crkvena glazba i glagoljaško pjevanje, (9) Interdisciplinarni aspekti muzikologije.

Rad na projektu uključivao je i suradnju s nizom znanstvenih i kulturnih institucija (instituti, knjižnice, muzeji, arhivi, fakulteti i dr.) u zemlji i inozemstvu. Zavodski projekt financirao je u 1990. SIZ znanosti Republike Hrvatske. Radove na zavodskom znanstvenoistraživačkom programu obavljalo je sedam radnika u radnom odnosu, tri člana Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju i osam vanjskih suradnika.

Voditeljica Zavoda je *Koraljka Kos,* izv. član, a zamjenik voditelja upravitelj *Stanislav Tuksar,* član suradnik. Knjižnim i arhivskim materijalima te katalozima Zavoda kontinuirano su se služili znanstvenici u Zavodu, vanjski suradnici na programu i drugi djelatnici u znanosti i kulturi.

Znanstvenoistraživački rad

Program: *Fundamentalna istraživanja za povijest hrvatske glazbe.*
Koordinator: dr. Koraljka Kos.

1. *Srednji vijek*

1.1. *Glazbena djela.* Nastavljeno je proučavanje fonda liturgijskih drama zagrebačke stolnice sačuvanih u liturgijskim kodeksima Metropolitanske knjižnice; započeto je analiziranje napjeva »Exultet« u metropolitanskim kodeksima 11. i 12. st.; započeto je evidentiranje polifonijskih ulomaka u liturgijskim kodeksima južne Hrvatske.

1.2. *Teoretska djela.* Nastavljeno je istraživanje tekstova hrvatskih srednjovjekovnih pisaca.

1.3. *Aspekti glazbene kulture.* Nastavljeno je istraživanje glazbenog repertoara hrvatskih srednjovjekovnih skriptorija u Biblioteci Vaticani u Rimu (istarski srednjovjekovni rukopisi: »Osorski evangelistar«).

2. *Renesansa*

2.1. *Glazbena djela.* Započeto je istraživanje glazbenog repertoara hrvatskih protestanata; pripremljen je za tisak, uz popratnu studiju, odabir tekstova o A. Antiću; započeti su radovi na tiskanju reprinta S. de Petris, »Ghirlande conteste...«, uz popratnu studiju.

2.2. *Teoretska djela.* Nastavljeno je istraživanje tekstova o glazbi hrvatskih renesansnih autora (M. Vlačić Ilirik).

2.3. *Aspekti glazbene kulture.* Istraživani su talijanski glazbeni utjecaji u hrvatskim zemljama; istraživano je mjesto i uloga hrvatskih renesansnih glazbenih pisaca na razmeđi istoka i zapada; istraživani su teorijski aspekti odnosa muzikologija — znanost o kulturi — arheologija glazbene kulture u hrvatskim zemljama u 16. stoljeću.

3. *Barok*

3.1. *Glazbena djela.* Dovršena je sintetička studija »Glazbena kultura u Hrvatskoj tijekom 17. stoljeća«; dovršen je rukopis teksta »Francesco Sponga-Usper, mletački glazbenik iz Poreča«.

3.2. *Teoretska djela.* Nastavak istraživanja tekstova o glazbi hrvatskih baroknih autora (Gj. Baglivi).

3.3. *Aspekti glazbene kulture.* Istražen je mogući odnos G. Sebenica i G. Legrenzija i neka obilježja Sebenicova djelovanja. Dovršen je tekst »Giovanni Sebenico — a Pupil of Legrenzi?«; nastavljen je rad na temi »Glazba i teatar u Hrvatskoj u doba baroka«; obavljeno je istraživanje talijanskih glazbenih utjecaja u hrvatskim zemljama; istraživana je glazba za pozornicu, talijanske operne izvedbe i libreta u Dubrovniku i dovršen je tekst o toj temi; obrađena je tema »Hrvatski glazbeni zbornik Cithara Octochorda iz 18. stoljeća i njegovo značenje za hrvatsku glazbenu kulturu«.

4. *Klasika*

4.1. *Glazbena djela.* Obrađen je i pripremljen za izvedbu 3. koncert za violinu i orkestar I. Jarnovića.

4.2. *Teoretska djela.* Nastavljeno je istraživanje tekstova o glazbi hrvatskih autora u drugoj polovini 18. stoljeća.

4.3. *Aspekti glazbene kulture.* Nastavljeno je istraživanje dokumenata kao izvora glagoljaškog pjevanja u Novom Vinodolskom; analiziran je arhivski materijal o glagoljaškom pjevanju skupljen u Beču (J. Borković, Zapisi iz Visa); istraženi su i artikulirani neki aspekti u biografiji i bibliografiji I. Jarnovića; dovršena je sintetička studija »Sonatnost u violinskim koncertima I. Jarnovića«; nastavljeno je istraživanje o elementima folklora u djelima bečkih klasika: izrađeni su katalog upotrijebljenih narodnih tema i popis dosad objavljene literature; obavljeno je istraživanje talijanskih utjecaja u hrvatskim zemljama; istraživana je glazba za pozornicu, talijanske operne izvedbe i libreta u Dubrovniku.

5. *Devetnaesto stoljeće*

5.1. *Muzički život u Hrvatskoj u vrijeme Hrvatskog narodnog preporoda 1835—1839.* Nastavljen je rad na interpretaciji rječnika glazbenih izraza i izričaja u »Danici« 1835—49.

5.2. *Hrvatska muzička kritika 1860—1918.* Dovršen je tekst »Glazbena tribina Šenoina »Vienca« 1874—81«.

5.3. *Muzička kultura u Hrvatskoj u vrijeme neoapsolutizma.* Nastavljen je rad na tekstu »Zagreb, model glazbenog života u Hrvatskoj 1849—1860«.

5.4. *Muzičko-literarna ostavština F. Ks. Kuhača.* Započeta je pismena obrada teme »Slavenska orijentacija F. Ks. Kuhača (planovi, kontakti i realizacija)«.

5.5. *Glazbeno nakladništvo i tiskarstvo.* Nastavljeno je katalogiziranje (UDK) »Kataloga tiskanih muzikalija hrvatske glazbe«.

5.6. *Glazbena djela.* Nastavljeno je evidentiranje opusa splitskog skladateljskog kruga 19. stoljeća (E. Bonamici).

5.7. *Aspekti glazbene kulture.* Istraživana je tema i dovršen tekst »Kazalište i glazba u Dalmaciji na početku 19. stoljeća«; dovršen je tekst »J. J. Strossmayer i glazba«; nastavljena je transliteracija pisama zadarskog skladatelja Nikole Strmića; nastavljeno je istraživanje glazbenog života Splita od 1893—1906.

6. *Dvadeseto stoljeće*

6.1. *Glazbena djela.* Nastavljeno je analiziranje komornih skladbi K. Odaka u arhivu Hrvatskog glazbenog zavoda; nastavljena je obradba dokumentacije, periodike i tiska koji se odnose na simfonijski opus K. Odaka; nastavljena je analiza nekih Odakovih partitura i komparativno istraživanje njegovih djela u odnosu na istodobno simfonijsko stvaralaštvo u Hrvatskoj, Jugoslaviji i Europi; završeno je istraživanje i dovršeni tekstovi o solo-pjesmama K. Odaka i B. Kunca; dovršen je tekst »Neslužbeni Op. 1 B. Kunca«.

6.2. *Teorijski aspekti.* Nastavljeni su pripremni radovi na izradbi terminologijskog rječnika glazbe 20. stoljeća.

6.3. *Pojam stila i folklorne pojave u hrvatskoj glazbi između 1918. i 1940.* Nastavljena je analiza adekvatnih djela Ivana Brkanovića.

6.4. *Istraživanje i kataloška obradba glazbenih ostavština skladatelja rođenih nakon 1870.* Nastavljeno je istraživanje fondova arhiva i nototeke Hrvatskog glazbenog zavoda (ostavština sopranistice Lige Doroghi).

6.5. *Aspekti glazbene kulture.* Istraživana je repertoarna politika ciklusa koncerata »Jutarnji koncerti« i »Intimne muzičke večeri« HGZ-a; dovršen je tekst »Elementi impresionizma u solo pjesmama hrvatskih skladatelja«; dovršen je tekst »Claude Debussy u hrvatskom tisku do 1942. godine«; proučavan je opus etnomuzikologa Vinka Žganca i dovršen tekst »Žgančevo višeglasno dopunjavanje svjetovnog i duhovnog jednoglasja«; dovršen je tekst »Muzikološka istraživanja u Hrvatskoj 1979—1989«.

7. *Dokumentacija*

7.1. *Sređivanje arhiva.* Provjeravan je dio fonda glazbenih arhiva u Novom Vinodolskom, Senju i franjevačkog samostana na Trsatu; započeto je sređivanje zbirke muzikalija katedralskog arhiva u Trogiru.

7.2. *Obradba arhivskog materijala.* Obavljeni su pripremni radovi za objavljivanje kataloga muzikalija župne crkve u Novom Vinodolskom i kataloga muzikalija franjevačke crkve na Trsatu; dovršena je obradba dodatnog materijala u glazbenom fondu franjevačkog samostana u Omišu; dovršen je tekst edicije »Katalog muzikalija u franjevačkom samostanu u Omišu«; dovršen je tekst »Glazbena zbirka franjevačkog samostana u Omišu«; obrađen je dio fonda katedralskog arhiva u Trogiru; nastavljeno je sređivanje i evidentiranje srednjovjekovnih liturgijskih kodeksa s neumatskom notacijom u fondu Metropolitane u Zagrebu; ispisan je dio glazbenih incipita rukopisnih djela u glazbenom arhivu dubrovačkog Isusovačkog kolegija; obrađivan je arhiv pjevačkog društva »Kolo« u HGZ-u; obavljena je djelomična revizija osnovnog fonda nototeke HGZ-a.

7.3. *Međunarodni repertoar glazbenih izvora (RISM).* Dovršena je obradba materijalija po kriterijima RISM A/II u franjevačkom samostanu o Omišu, a započet je istovrsni rad u Trogiru (katedrala) i Dubrovniku (Isusovački kolegij); započeta je obradba procesionalnih rukopisa metropolitanske zbirke u Zagrebu po kriterijima projekta RISM B V/2; započeto je evidentiranje i obradba zbirke libreta u Naučnoj biblioteci u Dubrovniku po kriterijima projekta RISM L.

7.4. *Knjižnica i zbirke Zavoda.* Nastavljeno je sređivanje ostavštine Ladislava Šabana; popisana je zbirka starih gramofonskih ploča zbirke Griesbach.

7.5. *Izradba bibliografija.* Izrađena je hrvatska muzikološka bibliografija za 1988. i 1989. godinu.

8. *Obredna crkvena glazba i glagoljaško pjevanje*

8.1. *Terensko istraživanje i snimanje.* Nastavljeno je terensko istraživanje na kvarnerskom području (skupljanje zapisa pjevanja).

9. *Interdisciplinarni aspekti muzikologije*

9.1. *Socijalna povijest glazbe.* Nastavljeno je istraživanje socijalne povijesti glazbe u Europi od 17. do 19. st. (francuski glazbeni život, odnosi sakralne i svjetovne glazbe).

9.2. *Glazba — književnost — kritika.* Dovršen je sintetski tekst »Hrvatska glazbena kritika na standardnom jeziku između dvaju svjetskih ratova«.

9.3. *Glazbena ikonografija.* Nastavljeno je evidentiranje ikonografskih izvora u Hrvatskoj (Kabinet grafike, Zagreb: putopisna djela 19. stoljeća).

Izdavačka djelatnost

Pripremljene su i predane u tisak zavodske edicije:

1) *V. Katalinić,* Katalog muzikalija u franjevačkom samostanu u Omišu, sv. 3 serije »Indices collectionum musicarum tabulariorumque in Croatia«.

2) *Franjo Ks. Kuhač,* Korespondencija, I/2, sv. 2 serije »Izvori i dokumenti o glazbi« (s Razredom za glazbenu umjetnost i muzikologiju).

Nastavljena je priprema za tisak zavodskih edicija:

1) Zbornik radova »Glazbeni barok i zapadni Slaveni u kontekstu europskog kulturnog zajedništva«, sv. 1;

2) Zbornik radova »Krsto Odak — život i djelo«, sv. 2.

Znanstvenici u Zavodu pripremili su niz znanstvenih i stručnih članaka za tisak u domaćim i inozemnim časopisima te četiri knjižna rukopisa. Obavljena je tehnička redakcija izdanja Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju (Pavlinski zbornik, »Rad«).

Ostali rad

Vođena je zavodska knjižnica. Održavane su i uspostavljene veze sa stručnjacima i institucijama iz zemlje i inozemstva istovjetnog i srodnog profila.

U razdoblju od lipnja do kolovoza 1990. Zavod je bio domaćin američkoj muzikologinji Ruth Singer (Rutgers University, New York), koja je sudjelovala u sređivanju zbirke libreta u Naučnoj biblioteci u Dubrovniku.

Radnici Zavoda skupljali su stručnu bibliografiju, pratili znanstvenu i stručnu literaturu, vodili kartoteke Zavoda i obavljali sav administrativni posao u Zavodu.

Održavani su redoviti sastanci i savjetovanja s voditeljicom i vanjskim suradnicima Zavoda.

Razno

U lipnju 1990. godine Zavod se preselio iz prostorija u Matičinoj 2 u nove prostorije u Opatičkoj 10. Za tu priliku nabavljen je novi osnovni inventar.

Iz materijalnih troškova projekta nabavljena su dva kompjutora.

II. ODJEL ZA POMORSTVO

ZAVOD ZA POMORSKO PRAVO, HISTORIJU I EKONOMIKU POMORSTVA — ZAGREB

Organizacija jedinice

Znanstvenoistraživačka djelatnost Zavoda odvijala se u 1990. godini u dva pravca:

1. Pomorsko pravo s težištem na proučavanju jugoslavenske kodifikacije i međunarodne unifikacije pomorskog prava.

2. Međunarodno pravo mora u svim njegovim aspektima, te srodna područja međunarodnog javnog prava, s posebnim naglaskom na zaštiti morskog okoliša od zagađivanja.

Rad na području historije i ekonomike pomorstva otprije je prekinut zbog nedostatka istraživača na tim poljima.

Zavod je surađivao s Predsjedništvom Republike Hrvatske, Jugoslavenskim udruženjem za pomorsko pravo, Saveznim sekretarijatom za vanjske poslove i sa Saveznim komitetom za promet i veze. Zavod je također surađivao s privrednim brodarskim organizacijama, s agencijama i organizacijama za pomorsko osiguranje. Predmet te suradnje bila su pravna pitanja u okviru pomorskog prava i prava mora.

Voditelj Zavoda je prof. dr. *Branko Jakaša*, član suradnik Akademije. Dr. Jakaša je također glavni i odgovorni urednik časopisa »Uporedno pomorsko pravo — Comparative Maritime Law« (UPP) koji izdaje ovaj Zavod.

Zamjenik voditelja upravitelj Zavoda je prof. dr. *Vladimir Đuro Degan*, znanstveni savjetnik i član suradnik Akademije.

Znanstveno osoblje Zavoda čine jedan znanstveni savjetnik, jedan znanstveni suradnik (dr. Vesna Polić-Ćurčić, koja je 28. XII. 1989. obranila svoju doktorsku tezu pod nazivom »Odgovornost za zakašnjenje u prijevozu robe prema međunarodnom i jugoslavenskom pravu«), jedan znanstveni asistent s doktoratom znanosti kojem je u toku izbor u zvanje znanstvenog suradnika (dr. Ljerka Mintas-Hodak, koja je 7. VI. 1990. obranila svoju doktorsku tezu pod nazivom »Oblici jamstva za naplatu tražbina na brodu«), dva znanstvena asistenta i dva asistenta pripravnika postdiplomanta. Znanstveni suradnik dr. Vesna Polić-Ćurčić i znanstveni asistent mr. Zoran Konstantinović nalazili su se na neplaćenom dopustu u inozemstvu radi obavljanja znanstvenih istraživanja.

U Zavodu još rade bibliotekar, administrativni tajnik i pomoćni službenik.

Znanstvenoistraživački rad

Suradnici Zavoda rade na projektu Samoupravne interesne zajednice znanosti Hrvatske »Unifikacija i kodifikacija pomorskog prava i prava mora i interesi SFRJ«.

V. Đ. Degan nastavio rad na rukopisu »Natural Law and Public International Law«, te rad na rukopisu knjige »Sources of International Law«.

V. Polić-Ćurčić u okviru istraživanja u Ženevi za potrebe teme »Suvremena regulacija mješovitog prijevoza robe« obavila je istraživanje o razvoju kontejnerizacije kao osnovi multimodalnog prijevoza koje su najviše u upotrebi. Također je obradila noviji razvoj infrastrukture potrebne za uspješno odvijanje mješovitog prijevoza, te poteškoće u daljnjem razvoju kontejnerizacije, naročito u vezi s kontejnerima većima od standarda.

Za savjetovanje »Pomorstvo Jugoslavije i Evropska zajednica« pripremila prilog pod naslovom »Pregledi brodova radi sprečavanja zagađivanja« (12 str.). Za savjetovanje o klauzulama za osiguranje brodova u gradnji pripremila prilog »Primjena instituta zajedničke havarije na brodove u gradnji« (11 str.).

Lj. Mintas-Hodak nastavila je proučavati pojedine klauzule standardnih ugovora o kupoprodaji brodova u svjetskoj i domaćoj praksi. Završila je analizu propisa u zakonodavstvima raznih zemalja o jamstvima prilikom nabave brodova na kredit, s posebnim osvrtom na englesko i jugoslavensko pravo. Analizirala je vlasničko-pravne odnose u ZPUP-u s obzirom na uvođenje pluralizma vlasništva.

Maja Seršić nastavila je s proučavanjem problematike izvanugovorne odgovornosti za štetne posljedice istraživanja i iskorištavanja morskog dna i podzemlja. Nastavila je s proučavanjem međunarodnopravne problematike zaštite mora od zagađivanja, te s proučavanjem problema pomorskog prava kojima se bave Međunarodni pomorski odbor (CMI), posebno različitih aspekata odgovornosti u pomorskom pravu. Nastavila je s proučavanjem međunarodnog ribolovnog prava, međunarodnih i unutrašnjih propisa o ribolovu na moru.

Dorotea Ćorić nastavila je s proučavanjem problematike zaustavljanja brodova i praćenjem rada Međunarodnog pomorskog odbora (CMI) na reviziji postojeće »Konvencije o izjednačenju nekih pravila o zaustavljanju pomorskih brodova«. U okviru toga započela je i proučavanjem rada CMI na reviziji postojećeg sustava stvarnih prava na brodu.

Melita Marušić-Veršić započela je proučavanje problematike pomorskog tovarnog lista i praćenje rada Međunarodnog pomorskog odbora (CMI) u donošenju jednoobraznih pravila za njegovu primjenu i ujednačeniju primjenu elektroničkog prijenosa prava na robu tijekom prijevoza.

Sudjelovanje na znanstvenim i stručnim skupovima, održana predavanja i stručno usavršavanje

— V. Đ. Degan 5. i 6. prosinca 1989. održao je na postdiplomskom studiju iz međunarodnog javnog prava na Pravnom fakultetu u Splitu pet sati predavanja na temu — »O granicama na morskim prostorima«, te »Unutrašnje morske vode«.

— Na 7. Međunarodnoj konferenciji o logistici luka, održanoj od 15. do 17. siječnja 1990. u Aleksandriji (Egipat) V. Polić-Ćurčić održala je na engleskom jeziku referat pod naslovom »Pariški Memorandum o suglasnosti o kontroli (brodova od strane) države luke« (10 str.).

— V. Polić- Ćurčić održala je predavanje na engleskom jeziku o pravnim aspektima multimodalnog prijevoza na seminaru u organizaciji UNCTAD-a u Aleksandriji (Egipat), 17—20. siječnja 1990.

— Od 29. siječnja do 16. veljače 1990. V. Đ. Degan organizirao je i vodio postdiplomski studij na francuskom jeziku »Međunarodno pravo i međunarodni odnosi« u Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku. Održao je ciklus od deset predavanja na temu »L'affirmation des principes du droit naturel par la Révolution française«.

— V. Polić-Ćurčić održala je predavanje na engleskom jeziku o pravnim aspektima multimodalnog prijevoza na seminaru u organizaciji UNCTAD-a u Arushi (Tranzanija) u travnju 1990.

— D. Ćorić sudjelovala je na »Savjetovanju o pravnim aspektima stranih ulaganja u Jugoslaviji«, održanom u Zadru od 19. do 20. travnja 1990.

— M. Seršić sudjelovala je u Ateni, od 7. do 11. svibnja 1990. na sastanku radne grupe stručnjaka za izradu Protokola o zaštiti Sredozemnog mora od zagađivanja zbog istraživanja i iskorištavanja morskog dna i podzemlja, sazvanog od Programa UN za očuvanje okoline.

— D. Ćorić sudjelovala je na »Savjetovanju o spasavanju brodova i sprečavanju zagađivanja Jadrana« održanom u Splitu od 22. do 24. svibnja 1990.

— Dana 4. i 5. lipnja 1990. V. Đ. Degan sudjelovao je na znanstvenom skupu u organizaciji Evropskog centra za proučavanje međuetničkih odnosa Sveučilišta u Mariboru, na temu — »Otvoreni problemi narodnosti u Jugoslaviji«. Podnio je referat — »Temeljno pravo pripadnika etničkih grupa i svih drugih građana na nediskriminaciju«.

— D. Ćorić pohađala je seminar od 11. VI. do 17. VIII. 1990. u Halifaxu (Canada) pod nazivom »Management and Conservation of Marine Resources within the Exclusive Economic Zone«.

— M. Veršić-Marušić sudjelovala je na seminaru »Problemi zaštite morskog okoliša u Sredozemnom moru«. od 23. do 27. srpnja 1990. u Valenciji (Španjolska).

— Dana 12. listopada 1990. V. Đ. Degan na postdiplomskom studiju iz međunarodnog prava na Pravnom fakultetu u Novom Sadu održao je dva sata predavanja na temu — »Međunarodna arbitraža«.

— Dana 3. i 4. studenog 1990. V. Đ. Degan sudjelovao je na međunarodnom kolokviju Pravnog sveučilišta u Trstu na temu — »Typology and Protection of Minorities in Europe«. Podnio je priopćenje pod naslovom — »Fundamental Rights of Ethnic Groups in Multinational States«.

— V. Polić-Ćurčić održala je predavanje na engleskom jeziku o pravnim aspektima multimodalnog prijevoza na seminaru u organizaciji UNCTAD-a u Point-a-Pietre, Guadeloupe, Francuska (studeni 1990).

Stručni rad

— Nastavljeno s praćenjem tema koje su na dnevnom redu međunarodnih organizacija koje se bave pomorskim pravom, posebno s praćenjem rada Konferencije UN za trgovinu i razvoj (UNCTAD), njezina odbora za pomorstvo i Sekcije za pomorsko zakonodavstvo (V. Polić-Ćurčić).

— Nastavljeno s praćenjem rada UNCTAD-a, CMI i IMO-a na donošenju novih unifikacijskih instrumenata u okviru pomorskog prava (Lj. Mintas-Hodak).

— Nastavljeno s praćenjem tema o zaštiti morskog okoliša i međunarodnog ribolovnog prava koje su na dnevnom redu Programa UN za očuvanje okoliša (UNEP) i općeg vijeća za ribolov na Sredozemlju (GFCM), kao i ostalih međunarodnih organizacija koje se bave navedenom problematikom (M. Seršić).

— Nastavljeno s praćenjem rada CMI i IMO na reviziji stvarnih prava na brodu i zaustavljanja brodova (D. Ćorić).

— Prevedene su s engleskog četiri rezolucije koje je Odbor za pomorstvo usvojio na četrnaestom zasjedanju (V. Polić-Ćurčić).

— Preveden je s engleskog »Izvještaj s četrnaestog zasjedanja Odbora za pomorstvo« (V. Polić-Ćurčić).

— Prevedena su s engleskog »Jednoobrazna pravila za pomorski tovarni list« (D. Ćorić).

— Prevedena su s engleskog jezika »Pravila Međunarodnog pomorskog Odbora za elektroničke teretnice« (M. Marušić-Veršić).

— Nastavljeno je praćenje domaćih i stranih časopisa radi terminološke obrade.

— Nastavljeno je praćenje dostupnih domaćih i stranih stručnih i znanstvenih časopisa, te međunarodne i unutrašnje sudske i arbitražne prakse.

Ostali rad

— Lj. Mintas-Hodak surađivala je s Republičkim ministarstvom za pomorstvo i Saveznim sekretarijatom za promet i veze u pripremi promjena ZPUP-a i pripremanju međunarodnih konferencija.

— Vlatka Živojinović, V. Polić-Ćurčić, Lj. Mintas-Hodak, D. Ćorić, M. Marušić-Veršić i Darko Getliher obavljali su administrativne, organizacijske i tehničke poslove za potrebe izdavanja časopisa »Uporedno pomorsko pravo — Comparative Maritime Law« (UPP).

Izdavačka djelatnost

Zavod je pod uredništvom prof. dr. Branka Jakaše izdao s malim zakašnjenjem trobroj 122—124 za 1989. godinu.

U tisku je dvobroj 125—126 za 1990. koji će izaći krajem godine, a u pripremi je i novi dvobroj za ovu godinu.

Suradnici Zavoda tijekom 1990. objavili su ove znanstvene i stručne radove:

V. Đ. Degan, Droits et devoirs fondamentaux des groupes éthniques dans les Etats multinationaux, *Les minorités,* Institut d'Etudes mondialistes, Session 1989, Chateau de la Lambertie (France) pp. 5. 1.—5. 10. (umnoženo i uvezano); Pojam i sadržaj naročito teških kršenja prava čovjeka, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu,* supl. broju 5—6, 1989, 755—771; Jugoslavensko pravosuđe i međunarodne konvencije o pravima čovjeka, *Odvjetnik,* 7—12, Zagreb 1989, 20—37; International Law and Settlement of Disputes, *Non-Violence in International Crises,* Vienna 1990, 59—75; Međunarodna zaštita prava čovjeka i načelo neintervencije u unutrašnje poslove država, *Naše teme,* 1—2, 1990, 3—33; O sprečavanju i rješavanju unutrašnjih i lokalnih sukoba, *Pregled,* 3—4, (Sarajevo 1990.), 188—205; Postupci zaštite prava pojedinca prema međunarodnim konvencijama, *Odvjetnik,* 3—4, 1990, 6—18; Mark E. Villiger Customary International Law and Treaties (prikaz knjige), *Jugoslavenska revija za međunarodno pravo,* 3, 1989, 487—490.

V. Polić-Ćurčić, Postupak za kontrolu brodova i izljeva prema Prilogu I. Međunarodne konvencije o sprečavanju i zagađivanju mora s brodova, 1973, kako je izmijenjeno Protokolom iz 1978. koji se na nju odnosi (stručni prijevod), *Uporedno pomorsko pravo,* 122—124, 1989, 335—337; Savjetovanje o stvarnopravnim i obveznopravnim jamstvima u vezi s brodom s aspekta osiguranja, Pula, od 2. do 4. studenog 1988, (prikaz, stručni rad), *Uporedno pomorsko pravo,* 122—124, 1989, 431—432; Izvještaj s dvadesetdruge skupštine Međunarodnog pomorskog odbora (CMI), Knokke, Belgija, 7. travnja 1989 (stručni rad), *Uporedno pomorsko pravo,* 122—124, 1989, 433—436.

Lj. Mintas-Hodak, Zalog ugovornog založnog prava na brodu u financiranju nabavke brodova, (izvorni znanstveni rad), *Pomorski zbornik,* 28, Rijeka 1990, 419—431.

M. Seršić, Međunarodna zaštita Sredozemnog mora od zagađivanja, (izvorni znanstveni rad), *Naše teme, 1989,* vol. 33, br. 9, 1989, 2401—2413; Draft Protocol for the protection of the Mediterranean Sea against Pollution Resulting from Offshore Activities, *Marine Policy Reports, 1989,* vol. 1, br. 2, 1989, 161—165.

D. Ćorić, O Klauzuli »Wibon« u Berth Charter ugovoru (Whether in berth or not), prikaz presude Kuće lordova s komentarom, *Uporedno pomorsko pravo,* 122—124, 1989, 419—423; Pitanje subrogacije u slučaju naknade štete od strane brodara člana TOVALOP-a«, prikaz presude Kuće lordova, *Uporedno pomorsko pravo,* 122—124, 1989, 423—427.

M. Marušić-Veršić, Obračun naknade štete u slučaju odustanka od ugovora u pomorskoj plovidbi, (stručni rad), *Uporedno pomorsko pravo*, 122—124, 1989, 239—252.

Biblioteka

U sastavu Zavoda nalazi se biblioteka koja je krajem godine imala 45739 svezaka knjiga, časopisa i novina iz područja znanstvenoistraživačke djelatnosti Zavoda.

Prinove u 1990. godini: 15 svezaka knjiga, 78 godišta časopisa i 4 godišta novina. Od toga je kupljeno 5 svezaka knjiga, 24 godišta časopisa i 4 godišta novina. Zamjenom se dobilo 7 svezaka knjiga, 42 godišta časopisa, te darom dva sveska knjiga.

Zamjena se obavlja s 114 domaćih i inozemnih ustanova.

Tijekom 1990. godine u biblioteci je bilo 437 korisnika. U prostorijama biblioteke čitano je 489 svezaka knjiga i časopisa, a posuđeno je 143 sveska knjiga i 511 svezaka časopisa.

Biblioteku vodi bibliotekar Darko Getliher.

III. ODJEL ZA PRIRODNE ZNANOSTI

ZAVOD ZA FILOZOFIJU ZNANOSTI I MIR — ZAGREB

Organizacija jedinice

Zavod za filozofiju znanosti i mir multidisciplinarno istražuje fenomen znanosti. U njegovu je radu obuhvaćena 1. povijest i filozofija fizike te egzaktnih znanosti (akademik Ivan Supek, mr. Jasmina Lelas, pripravnik Tihomir Vukelja), 2. filozofija simboličkih oblika (dr. Zdravko Radman), 3. odnos znanosti i etike, te utjecaj filozofije na znanost i obrnuto u povijesti filozofije (akad. I. Supek, istraživač-suradnik Bojan Marotti).

Zavod je uključen u rad sljedećih projekata: »Povijest filozofije i marksizma, temeljni problemi osnovnih filozofskih disciplina i njihovi praktični aspekti« bivšeg SIZ-a, a sada Ministarstva znanosti RH (potprojekt: »Filozofski aspekti znanosti«, zadatak: »Filozofski problemi razvitka znanosti, logike i matematike, te znanstvenog stvaralaštva uopće«), te projekata Akademije: »Teorija znanosti«, »Znanost i etika« i »Ruđer Bošković — fizičar i filozof«. U njima sudjeluju svi radnici Zavoda: voditelj akademik I. Supek, dr. Z. Radman, mr. J. Lelas, istraživač-suradnik B. Marotti, te od 15. IX. 1990. i asistent pomoćni istraživač pripravnik T. Vukelja.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

1. U radu na zadatku »Filozofski problemi razvitka znanosti, logike i matematike, te znanstvenog stvaralaštva uopće« Ministarstva znanosti RH, te na projektu »Teorija znanosti« unutar Akademije, u čemu sudjeluju svi radnici Zavoda, rasvijetljeno je niz spoznajnoteorijskih pitanja. Akad. I. Supek i dalje je istraživao spoznajne probleme znanosti, posebno kvantne teorije. Polazeći od prvobitnosti ljudskog čina u svijetu (jedinstva subjekta i objekta), nastojao je pokazati kako je spoznaja prirode povezana s ljudskom egzistencijom. U tom je kontekstu pripremio za tisak knjigu »Filozofija, znanost i humanizam«, koja uzima u obzir prijašnja autorova djela, ali i novije radove u filozofiji i znanosti.

J. Lelas istraživala je na temelju povijesti fizike, posebno na prijelazu iz klasične u kvantnu fiziku, svojevrstan »genealoški« model razvitka znanosti. Pitanja o tome što, zapravo, znači nova disciplina »filozofija znanosti« i njezin odnos prema povijesti znanosti imali su za posljedicu suprotstavljanje kontinentalne i anglo-američke filozofske tradicije, čije objedinjenje, po zamisli istraživača, ima šansu objasniti povjesnost znanosti. Ono zahtijeva, međutim, nove obzore u obje filozofske tradicije kada je riječ o tumačenju znanstvene spoznaje.

Z. Radman je proteklu godinu dana proveo na studijskom boravku na sveučilištu Konstanz (Njemačka) u Centru za filozofiju i filozofiju znanosti. Radio je na većoj tematskoj cjelini koja obuhvaća problem metaforičkog značenja, s posebnim osvrtom na njegovu ulogu u teorijskom jeziku znanosti. Istraživanje metaforike u znanosti (prvenstveno u opisima i definicijama) ima spoznajnu ulogu i taj aspekt imao je dominantno značenje u tom radu. Također, u okviru skupa »Augsburger — Zagreber philosophische Gespräche« posvećenog temi »Svijet u filozofiji — filozofija u svijetu« održao je predavanje pod naslovom »Metaphor und Weltverstehen«, koje će biti objavljeno u zborniku simpozija.

Istraživač-suradnik B. Marotti radio je na magistarskom radu »Etika i metafizika u Aristotelovu djelu«. On istražuje nužnu međusobnu uvjetovanost etike i metafizike u svakoj filozofiji, pa tako i Aristotelovoj.

Asistent pomoćni istraživač pripravnik T. Vukelja u ova je tri mjeseca rada započeo stjecati osnovna znanja iz povijesti filozofije (diplomirao je teorijsku fiziku) kako bi mogao pristupiti istraživanju najsuvremenijih filozofskih interpretacija kvantne mehanike. On će uskoro upisati postdiplomski studij iz filozofije znanosti i definirati svoj magistarski rad.

2. U okviru projekta »Znanost i etika«, što pretežno izražava interes akad. I. Supeka, nastavljen je rad na izgradnji cjelovite filozofije humanizma. Unutar pokušaja odnosa teorijske i praktične filozofije, posebno je pitanje odnosa znanosti i etike, te moralne odgovornosti znanstvenika s obzirom na izopačenu primjenu znanosti. Pri izgradnji filozofije humanizma I. Supeku je vrlo blizak i važan odnos između etike i umjetnosti. Kako je jedna od značajki totalitarnih društava i ideološka kontrola znanstvenog rada i uopće inteligencije, filozofija humanizma smatra potrebnim upozoriti na važnost moralnog habitusa intelektualca i uopće svakog čovjeka.

3. U nastavku rada na projektu »Ruđer Bošković — fizičar i filozof« I. Supek naglašava kako je Bošković predviđajući neobično snažne nuklearne sile vrlo teško mogao i anticipirati opasnost današnjeg totalnog uništenja. Međutim, živeći u doba prosvjetiteljstva, on nam je ostavio u nasljedstvo poruku koja se itekako tiče našeg ugroženog svijeta: obnova humanizma ispunit će se danas na način na koji je ogromno intelektualno pregnuće bilo razvijeno u doba renesanse, to jest zajedničkim putom filozofije, znanosti i umjetnosti. Današnja vizija totalne smrti, drži I. Supek, podigla je ljudsku svijest do one točke s koje možemo upasti u vječni ponor ili se podići na visoku humanističku razinu. Autor smatra da je R. Bošković vjerovao u blagotvornu ulogu istraživanja, pa stoga sâm poručuje: nemojmo uništiti najbolje nade najvećih znanstvenika u prošlosti.

B. Marotti također se bavio istraživanjem Boškovićevih filozofskih i fizikalnih radova, posebno u njegovoj korespondenciji.

Stručna djelatnost

Z. Radman obavlja dužnost člana redakcije časopisa »Filozofska istraživanja«. Uređuje također tematski broj tog časopisa posvećenog spoznajnoteorijskim aspektima metaforičkog jezika, čiji bi izlazak iz tiska trebao uslijediti početkom sljedeće godine.

Ostali rad

Zavod je bio suorganizator javnih predavanja s pagvaškom tematikom. Na zadnjem takvom skupu raspravljalo se o ideji obnove časopisa »Encyclopaedia moderna« koji je svojedobno Institut za filozofiju znanosti i mir izdavao zajedno s Jugoslavenskom pagvaškom konferencijom. Hrvatsko pagvaško društvo zadužilo je Zavod da u siječnju 1991. pripremi inicijativni sastanak članova Savjeta bivšeg časopisa, proširen novim zainteresiranim stručnjacima iz znanosti i kulture, na kojem bi se razmotrila opravdanost i realne mogućnosti obnavljanja časopisa.

Izdavačka djelatnost

a) *Popis objavljenih radova:*

Knjige:

I. Supek, Povijest fizike, 2. izdanje, Školska knjiga, Zagreb 1990, 229 str.; Teorijska fizika i struktura materije, 5. izdanje, Školska knjiga, Zagreb 1990, 968 str.; Krunski svjedok u Hebrangovu slučaju, Globus, Zagreb 1990, 406 str.

Prilozi u časopisima:

I. Supek, Ruđer Bošković: Anticipation of Modern Science, *Journal of Molecular Structure (Theochem),* 202, Amsterdam 1989, 1—10.

B. Marotti, Alfred North Whitehead: »Pojam prirode«, *Filozofska istraživanja,* 9/3 (br. 30), Zagreb 1989, (izašlo 1990), 1076—1079; Filozofija znanosti Ruđera Boškovića, *Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine,* XV/1—2 (br. 29—30), Zagreb 1989 (izašlo 1990), 203—212.

b) *Popis radova prihvaćenih za tisak:*

Knjige:

I. Supek, Janus Pannonius, Matica hrvatska, Zagreb.

Prilozi u časopisima:

Z. Radman, On the Limits of Literalness, *Zeitschrift für philosophische Forschung,* 22 str.

ZAVOD ZA ORNITOLOGIJU — ZAGREB

Organizacija jedinice

U Zavodu za ornitologiju u 1990. godini rad je udruživalo 5 radnika: dva znanstvena suradnika, asistent istraživač, asistent pripravnik postdiplomand na određeno vrijeme (od listopada 1989. god.) i čistačica.

Voditelj Zavoda je izv. član *Milan Meštrov,* a zamjenik voditelja upravitelj dr. *Goran Sušić.*

U okviru znanstvenih programa, pri terenskim istraživanjima, sudjeluje 10 vanjskih suradnika, a u okviru redovitog programa prstenovanja ptica šezdesetak

dobrovoljnih suradnika na području Republike Hrvatske i trideset do četrdeset iz drugih republika.

Voditelj Zavoda izv. član Milan Meštrov obavlja organizacijske poslove i voditelj je znanstvenih projekata Zavoda za ornitologiju: »Migracija ptica na području Hrvatske«, »Ekološka istraživanja ornitofaune Hrvatske«, »Kartiranje ornitofaune Hrvatske« koji su dosad bili financirani petogodišnjim ugovorom sa SIZ-om znanosti RH, te projekta ugovorenog na deset godina s radnom organizacijom »Istarski vodovodi — Vodovod Butoniga« pod nazivom: »Ornitološka istraživanja akumulacije Butoniga«.

Znanstveni suradnik dr. Goran Sušić obavlja radne zadatke zamjenika voditelja upravitelja Zavoda i uz to je voditelj znanstvenih tema koje su u okviru projekata Zavoda, koordinator je europskog projekta »Atlas ptica gnjezdarica Europe« za područje Jugoslavije, član međunarodne komisije za europski ornitološki atlas i član međunarodnog komiteta za praćenje seobe ptica grabljivica.

U svojstvu člana znanstvenog kolegija ekosistema Jarun sudjelovao je u rješavanju problema vezanih uz održavanje kvalitete okoliša jarunskih jezera.

U sklopu programa zaštite i izučavanja populacije bjeloglavih supova u Hrvatskoj, a posebice na Kvarnerskom otočju, što ga je vodio u sklopu projekta »Ekološka istraživanja ornitofaune Hrvatske«, na otoku Cresu je ustanovljen integralni program zaštite, po prvi put u našoj zemlji. Dio programa je zavodska Ornitološka stanica otvorena 28. rujna 1990. u Orlecu, na otoku Cresu, a čija će namjena biti bolje osmišljavanje znanstvenih istraživanja populacije bjeloglavih supova na čitavom tom području, ali i središte za razne destinacije ornitoloških istraživanja na području Kvarnera i sjevernog Jadrana.

Znanstveni suradnik dr. Jasmina Mužinić sudjeluje u radu na jednom projektu Zavoda, u sklopu kojeg radi na istraživanju seobe galebova *Larus cachinnans* i *Larus ridibundus*, pri čemu je obavljala prstenovanje i opažanja na otoku Zec i jezerima Jaruna. U okviru istraživanja smanjenja brojnosti roda *(Ciconia ciconia)* u Hrvatskoj obavila je izučavanje stanja u općinama Županja, Križevci, Sl. Brod i Sisak, a rode je prstenovala i markirala krilnim markerima na području Lonjskog polja.

Asistent — istraživač Dragan Radović, dipl. inž. biologije u 1990. radio je na organiziranju prstenovanja ptica u SFRJ, osim Slovenije, pri čemu taj posao obuhvaća distribuciju prstenova, nabavu prstenova od proizvođača, pronalaženje i obrazovanje novih dobrovoljnih suradnika, kontroliranje starih dobrovoljnih suradnika i njihovo stalno usavršavanje, prikupljanje izvještaja i njihovu obradu, obradu stranih i domaćih nalaza, pripremanje izvještaja o prstenovanju i nalazima za objavljivanje u »Larusu«, te dostavljanje izvještaja Europskoj uniji za prstenovanje ptica (»EURING«), sa sjedištem u Nizozemskoj.

U sklopu terenskih istraživanja, sudjelovao je na svim projektima Zavoda. Osim što je koordinirao prstenovanje ptica u našoj zemlji, osobno je prstenovao ptice na rijeci Dravi, Lonjskom polju, Zagrebu i svim područjima na kojima je obavljao redovita terenska istraživanja.

Naporom D. Radovića Zavod za ornitologiju uključio se u europski projekt zimskog prebrojavanja guščarica i liski, a osobno je obavljao prebrojavanje u okolici Zagreba, sjevernoj i srednjoj Dalmaciji, Lici i Istri.

Obavljao je terenska istraživanja i obradu podataka u sklopu magistarskog rada pod radnim naslovom »Biologija i dinamika populacije bregunica, *Riparia riparia*, na području donjeg toka rijeke Drave«.

Asistent — pripravnik postdiplomad Vesna Tutiš, dipl. inž. biologije zasnovala je radni odnos na određeno vrijeme. Tijekom 1990. završila je magistarski rad pod

naslovom »Histopatološke promjene kod vrste *Planorbarius corneus L. (Gastropoda, Pulmonta)* u uvjetima akutnog i subkroničnog trovanja fenolom«.

U okviru izrade disertacije započela je istraživanja o rasprostranjenosti vrsta iz reda sova *(Strigiformes)* u Hrvatskoj.

Sudjelovala je na terenskim istraživanjima vezanim za projekt »Istraživanje ornitofaune akumulacije Butoniga«.

U okviru redovite djelatnosti Zavoda, obavljala je poslove vezane uz održavanje bibliotečnog fonda, distribuciju zavodskog godišnjaka »Larusa«, kao i opširnu korespondenciju u vezi s razmjenom sa stranim ornitološkim, ekološkim i zoološkim časopisima, te s izdavačkim kućama u svezi s obogaćivanjem zavodske biblioteke knjigama.

Znanstvenoistraživački rad

Znanstvenoistraživački rad se tijekom 1990. godine odvijao u okviru pet znanstvenih projekata. SIZ znanosti Republike Hrvatske financirao je tri znanstvene teme u okviru projekta »Ekološka istraživanja flore i faune: ekološka istraživanja strukture zajednica ptica«, »Kartiranje ornitofaune Hrvatske« i »Istraživanje migracije ptica na području Hrvatske«. Ugovorima sa zainteresiranim radnim organizacijama i ustanovama realiziran je tijekom 1990. godine projekt »Ornitološka istraživanja akumulacije 'Butoniga' i njene uže okolice«, koji ugovorno provodimo već tri godine, a ukupno je predviđeno još sedam.

Rad na programima unutar tih znanstvenoistraživačkih projekata odvijao se u obliku istraživanja terenskog, laboratorijskog i kabinetskog karaktera.

a) *Terenska istraživanja*

Terenska su ornitološka istraživanja u 1990. godini imala ekološki i faunistički karakter u pristupu i izvedbi. Izučavanje dinamike sustava seobe ptica zahtijeva kompleksniji pristup u kojem se preklapaju pojedine znanstvene discipline, pa ga provodimo izdvojeno od ekoloških i faunističkih istraživanja. Istraživanja na kojima su provođena ekološka istraživanja strukture i dinamike populacija i zajednica ptica bila su u 1990. godini locirana u dva dijela Hrvatske: u središnjoj Istri nastavljeno je izučavanje kvalitativne i kvantitativne strukture ornitofaune akumulacijskog jezera »Butoniga« koja je 1989. g. ponovo napunjena vodom.

Na otoku Cresu nastavljena su, pred više godina započeta autoekološka, napose istraživanja populacijske dinamike najveće kolonije bjeloglavih supova *(Gyps fulvus)* u Hrvatskoj i Jugoslaviji. Specijalnim postupkom osim prstenovanja mladih u gnijezdu, te uzimanja morfometrijskih podataka, obavljeno je i markiranje šesnaest mladih bjeloglavih supova. Motrenjem iz Ornitološke stanice, koja je izgrađena uz hranilište za te ugrožene ptice, neki od markiranih već su promatrani, a jedan je 18. kolovoza 1990. viđen u dolini rijeke Salzach u Austriji. Iz Ornitološke stanice obavljana su i istraživanja inter- i intraspecijske kompeticije, hijerarhijski odnosi prilikom hranjenja bjeloglavih supova, te prikupljanja niza ekoloških parametara.

Faunistička su istraživanja tijekom 1990. godine obuhvatila veći broj lokaliteta, s obzirom na to da se nastavilo s kartiranjem ornitofaune Hrvatske, i to po kvadratima UTM-mreže veličine 10 × 10 km. U ovoj godini težište je bilo na lokalitetima u Slavoniji (Podravini), okolici Zagreba, Istri i srednjoj Dalmaciji.

Istraživanja seobe ptica obuhvatila su, osim redovite djelatnosti koja obuhvaća koordinaciju prstenovanja ptica na području čitave Jugoslavije, koje je u 1990.

godini na terenu obavljalo stotinjak dobrovoljnih suradnika Zavoda za ornitologiju, i akcije prstenovanja koje su provodili znanstveni radnici Zavoda, i to na većini područja obuhvaćenih ekološkim i faunističkim istraživanjima, na rijeci Dravi, otoku Zecu, otoku Cresu, te prilikom sudjelovanja na ornitološkom kampu na močvarama otoka Paga.

b) *Kabinetska istraživanja*

Krajem godine obavljena je obrada izvještaja o pticama prstenovanim 1990. godine na području naše zemlje, što obuhvaća nekoliko desetaka tisuća podataka.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

J. Mužinić je organizirala znanstveni skup pod nazivom »Zaštita ptica u Jugoslaviji — stanje i perspektiva«, a sudjelovala je i na 20. svjetskoj konferenciji Međunarodnog savjeta za zaštitu ptica, u svojstvu predstavnika za Jugoslaviju. Na tom skupu je G. Sušić održao referat pod naslovom: »Zaštita bjeloglavih supova na Cresu — prvi integralni program zaštite ptica u Jugoslaviji«.

V. Tutiš je s izvještajem o prstenovanju i znanstvenoj djelatnosti Zavoda za ornitologiju vezanoj uz seobu ptica sudjelovala na godišnjoj konferenciji »EURING-a« (Europske unije za prstenovanje ptica) održanoj u Mađarskoj od 10. do 15. rujna. S referatom pod naslovom: »Breeding distribution of owls in Yugoslavia«, u koautorstvu s G. Sušićem i D. Radovićem sudjelovala je na simpoziju s temom »Rapaces Nocturnes d'Europe« održanom u Porrentryu u Švicarskoj.

Stručni rad

Pripremljen je za tisak i zavodski godišnjak »Larus«, volumen 43, a u 1990. godini izašao je volumen 41—42, koji je distribuiran na dvjestotinjak stranih i pedesetak domaćih adresa u svrhu razmjene za znanstvene i stručne zoološke, ekološke i ornitološke časopise.

G. Sušić je tijekom 1990. godine bio voditelj pri izradi dvanaest diplomskih radova studentima biologije na PMF-u u Zagrebu, jednog magistarskog rada postdiplomandu s Univerziteta u Skopju, te jednom doktorandu sa Sveučilišta u Zagrebu. Održao je predavanje pod naslovom: »Diverzitet vrsta — mjera ekološke kompleksnosti biocenoza« za Hrvatsko ekološko društvo, te predavanja pod naslovima: »Metodologija aktivne zaštite životinjskih vrsta na primjeru bjeloglavog supa« i »Reintrodukcija lokalno izumrlih vrsta — utopija ili realnost« za Hrvatsko biološko društvo.

Na poziv Ministarstva za poljoprivredu i šumarstvo talijanske autonomne pokrajine Friuli—Venezia—Giulia G. Sušić je u Udinama sudjelovao u pregovorima oko ustanovljavanja zajedničkog projekta istraživanja i zaštite bjeloglavih supova na razini Radne zajednice Alpe-Jadran. Tom je prilikom talijanskim kolegama održao predavanje o rezultatima istraživanja, te oblicima aktivne zaštite te vrste koju je proveo u Hrvatskoj Zavod za ornitologiju.

G. Sušić i D. Radović obavili su stručnu redakturu 180 ornitoloških termina koje objavljuje novo izdanje »Leksikona Jugoslavenskog leksikografskog zavoda«.

J. Mužinić je održala predavanje za Hrvatsko ekološko društvo pod naslovom: »Kakve su šanse za opstanak bijele rode«.

Ostali rad

Zahvaljujući izuzetno opsežnoj stručnoj biblioteci Zavoda za ornitologiju, najvećoj te vrsti u Jugoslaviji, usluge naše biblioteke koristio je tijekom 1990. godine veći broj ornitologa iz čitave Jugoslavije. Diplomandi, postdiplomandi i doktorandi iz područja ornitologije, zoologije i ekologije koristili su, osim literature i arhivske podatke iz izvještaja o prstenovanim pticama u razdoblju od 1910. do 1990. godine, kao i podatke iz znanstvene zbirke ptičjih svlakova, što je olakšano njenim objavljivanjem u znanstvenoj monografiji »Ornitologija u Hrvatskoj«.

Izdavačka djelatnost

a) *Popis objavljenih radova*

Sušić, G., Radović, D. i sur., 1989/90. Filmovi i »filmovi« o prirodi. *Priroda*, 78 (3): 31—32.

Gregurić, J.; Mužinić, J.; Vučemilo, M.: Antropogeni utjecaj na ornitofaunu u gradskim sredinama. Zbornik radova i kratkih sadržaja 6. Simpozija malih životinja, urbane sredine i ekologije. Sarajevo, 30. 5.—1. 6. 1990., 75—77.

Mužinić, J. (1990): Nestajanje bijele rode, *Ekološki glasnik*, 3—4, 64—72, Zagreb; *Mužinić, J.* (1990): Upoznajmo ptice, *Ekološki glasnik*, 1—2, 32, Zagreb; *Radović, D.* 1990: Rezultati prstenovanja ptica u godinama 1988. i 1989. — XXVII izvještaj, *Larus*, 41—42; *Radović, D.* 1990: Nalazi prstenovanih ptica u godinama 1988. i 1989, *Larus*, 41—42; *Radović, D.* Jastreb i mišar, *Lovačke novine*, 1/1990, Novi Sad.

b) *Popis radova prihvaćenih za tisak*

Tutiš, V., Bartovsky, V., Radović, D., Sušić, G. (u tisku): Breeding distribution of owls (Strigiformes) in Yugoslavia. Proceedings »Rapaces Nocturnes d'Europe«.

Sušić, G., Bartovsky, V. Radović, D., Stipčević, M. (u tisku): Atlas ptica gnjezdarica Jugoslavije. Knjiga, 300 str.

ZAVOD ZA PALEONTOLOGIJU I GEOLOGIJU KVARTARA — ZAGREB

Organizacija jedinice

Do svibnja 1990. godine u Zavodu za paleontologiju i geologiju kvartara bilo je zaposleno 8 radnika: 5 znanstvenih radnika (1 znanstveni savjetnik, 2 znanstvena suradnika, 2 znanstvena asistenta), laborant, crtač i pomoćni službenik. U drugoj polovici 1990. godine u Zavodu je zaposleno 6 radnika: 4 znanstvena radnika (2 znanstvena suradnika, 2 znanstvena asistenta), laborant i pomoćni službenik.

Akademik Mirko Malez, voditelj i upravitelj Zavoda, 1. ožujka 1990. godine odlazi u mirovinu. Crtač Rajko Žigić zatražio je sporazumni prekid radnog odnosa, a isto tako i laborant Žarko Opašić. Radno mjesto crtača ostalo je nepopunjeno, a na mjesto laboranta primljen je Anđelko Novosel.

Nakon smrti voditelja Zavoda, akademika Mirka Maleza, Razred za prirodne znanosti i Predsjedništvo Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti donose odluku kojom dužnost voditelja Zavoda preuzima akademik *Milan Herak*, a zamjenika voditelja upravitelj dr. *Maja Paunović*.

Akademik Mirko Malez, znanstveni savjetnik je sve do svoje smrti obavljao organizacijske poslove voditelja Zavoda i radio na proučavanju tercijarnih i kvartarnih sisavaca, stratigrafiji pleistocena, palcoantropologiji i slijedu paleolitičkih kultura u Hrvatskoj, te dovršio niz članaka i rasprava.

Znanstvena suradnica Maja Paunović, doktor geoloških znanosti, koordinirala je rad na znanstvenom zadatku Zavoda »Paleontološka i kronostratigrafska istraživanja vertebrata i evolucija hominida«, te nastavila rad na proučavanju nižih vertebrata i mikroevolucijskih procesa na pojedinim dijelovima skeleta sisavaca.

Znanstvena suradnica Vesna Malez, doktor geoloških znanosti, nastavila je istraživanje fosilnih i subfosilnih nalaza ornitofaune pleistocenske i holocenske starosti, te domestikacije u starijem holocenu Hrvatske.

Znanstvena asistentica Marija Poje, magistar geoloških znanosti, radi na istraživanju malakofaune kvartarnih naslaga uz taksonomsku obradu mekušaca, te na stručnim poslovima vođenja biblioteke Zavoda.

Znanstvena asistentica Jadranka Lenardić, magistar geoloških znanosti, bavi se problematikom fosilnih proboscida i mikromamalija, te stručnim poslovima vezanim uz dokumentaciju fosilnog materijala.

Laborant Žarko Opašić obavljao je prepariranje, signiranje i sortiranje nalaza, brinuo se o recentnom komparativnom materijalu i zbirci, fotografirao, sudjelovao na terenskim istraživanjima itd. Iste poslove i zadatke preuzeo je Anđelko Novosel, novi laborant Zavoda.

Crtač Rajko Žigić radio je na grafičkoj obradi paleolitičkih i mezolitičkih artefakata iz Vindije, Veternice, Šandalje itd.

Pomoćna službenica Vjekoslava Ver uz redovite poslove čišćenja te dostave za Zavod i poslovnicu IC-a sudjeluje u održavanju i pohrani terenske opreme.

Na izvršavanju pojedinih zadataka bili su angažirani vanjski suradnici: dr. Helena Percač (paleostomatologija), mr. Dejana Brajković (fosilni bovidi), mr. Dražen Brajković (određivanje olova u kostima), prof. dr. Adica Sliepčević (apsolutno datiranje) i drugi.

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost tijekom 1990. godine odvijala se u okviru znanstvenog zadatka »Paleontološka i kronostratigrafska istraživanja vertebrata i evolucija hominida« što ga financira SIZ znanosti Republike Hrvatske i djelomično u okviru teme »Fosilni ljudi na tlu Hrvatske« iz Osnovnog programa i radnog plana Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

1. Terenska istraživanja

Terenska istraživanja u 1990. godini obuhvatila su lesne profile otoka Hvara i Suska, te pleistocenske sedimente na Cresu, Biokovu, te Posavini i Podravini.

Na otoku Cresu izvršeno je probno sondiranje u spilji Morska peć kod sela Lubenica. Rezultati su pozitivni, jer su u površinskom sloju nađeni ostaci keramike, a u dubljim stratumima ostaci subfosilnih i fosilnih životinja i malakofaune. Zbog vrlo povoljnog položaja spilja je morala biti vrlo atraktivna i za paleolitičke lovce.

U namjeri da se rekonstruira profil lesnih naslaga otoka Suska izvršeno je geodetsko snimanje od razine mora do 83 m nadmorske visine (20 mjernih točaka). Skupljeno je 36 uzoraka sedimenata za malakološke, sedimentološke, radiokarbonske analize. Za potrebe komparativne zbirke skupljena je recentna fauna mekušaca otoka Suska.

Malakološki uzorci skupljeni su prilikom terenskih radova i profiliranja na otoku Hvaru u lesnim naslagama između Jelse i Starog Grada.

U jami iznad Makarske na Biokovu pronađen je skelet jelena koji će biti izvađen prilikom sljedećeg terenskog istraživanja na spomenutom području.

Iz dravskih šljunaka na Šašnatom polju izvađeni su ostaci stepskih životinja (stepski slon, sob, bizon i dr.), a u Muzeju Brodskog Posavlja u Slavonskom Brodu morfometrijski su obrađeni ostaci lubanje stepskog slona i izolirani zubi mamuta.

2. Laboratorijski rad

Skupljeni osteološki i odontološki materijal je prepariran, konzerviran i fotografiran. Uzorci lesa obrađuju se metodom šlemanja, dok su uzorci uzeti za apsolutno datiranje poslani na analizu.

3. Kabinetski rad

Izvršena je determinacija faune skupljene prilikom istraživanja u Veloj spilji na otoku Korčuli. Preliminarno su određeni malakofauna i avifauna, te ostaci sabljanke, dupina i koze.

Načinjen je statistički prikaz determinirane ornitofaune iz gornjeg pleistocena Šandalje kod Pule, odnos vrsta prema promjenama biotopa odnosno prema klimatskoj pripadnosti, te određeni ostaci snježne sove iz spilje Vindije kod Donje Voće i Šandalje.

Nastavljeno je proučavanje mikroevolucijskih promjena i procesa na zubima te morfometrijskih odnosa i patoloških promjena na kostima ursida iz Krapine.

Skupljeni su odontološki nalazi piknodontnih riba iz raznih muzeja i zbirki, izvršena komparacija zubnih nizova na zubnim pločicama i determinacija.

Nastavljen je rad na obradi interglacijalne faune mekušaca nađenih u ležištu lignita na lokalitetu Poljanica—Sušobreg u Hrvatskom zagorju.

Determinirani su ostaci malakofaune, ornitofaune te ihtiofaune nađeni na eneolitičkom nalazištu Vučedol.

Stručni rad

Članovi Zavoda pružali su znanstvenu i stručnu pomoć diplomandima, magistrandima i doktorandima, sudjelovali u nastavi poslijediplomskog studija geoloških znanosti Sveučilišta u Zagrebu, obrazovnim emisijama Hrvatskog radija, pri postavljanju izložbi u suradnji s biološkim grupama srednjih i osnovnih škola.

Ostali rad

Akad. M. Malez bio je glavni i tehnički urednik edicija »Rad« Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti Razreda za prirodne znanosti i »Palaeontologia Jugoslavica«, tehnički urednik edicija Razreda za prirodne znanosti (»Acta geologica«,

»Krš Jugoslavije« itd.). Ostali članovi Zavoda sudjeluju u izdavačkoj djelatnosti Jugoslavenske akademije kao članovi tehničke redakcije, odnosno uredničkog odbora časopisa »Spelaeologia Croatica« čiji je tehnički urednik J. Lenardić.

Stručna biblioteka Zavoda pružala je tijekom 1990. godine usluge većem broju paleontologa, geologa i arheologa iz cijele Jugoslavije. Poslove vođenja biblioteke i razmjene publikacija preuzela je M. Poje.

Popis objavljenih radova

Malez, M., Rijetka anomalija na humerusu spiljskog medvjeda iz Megare na Bjelašnici (Bosna i Hercegovina), *Rad JAZU*, 449/24, Zagreb 1990, 89—96; Paleontolog Luka Kraljević, *Rad JAZU*, Zagreb 1990, 345—376; Mimomys (Pusillomys), pusillus (Mehely, 1914) iz donjeg pleistocena kod Mola u Bačkoj, *Rad JAZU*, 449/ /24, Zagreb 1990, 239—250.

Brajković, D., Malez, M., Bagi, Č., Kozar, S., Branica, M., Kniewald, G., Sadržaj olova u ljudskim kostima iz brončanodobne nekropole u spilji Bezdanjači kod Vrhovina (Lika, Hrvatska), *Rad JAZU*, 449/24, Zagreb 1990, 11—28.

Malez V., The fossil Avifauna from the Vraona Cave. U: Die Ausgrabung in der Höhle von Vraona (Attika) im Jahre 1985, *Sitzungsber. Österr. Akad. Wiss. Mathem.-naturw.* Kl., Abt. I, 197, Wien 1988/1989, 5—10.

Malez, V., Dimitrijević, V., Gornjopleistocenska avifauna iz Smolućke pećine, *Rad JAZU*, 449/24, Zagreb 1990, 35—76.

Paunović, M., Mezozojski i kenozojski niži vertebrati Bosne i Hercegovine. Zem. muz. BiH, Zbornik referata naučnog skupa »Minerali, stijene, izumrli i živi svijet BiH«, 7—8 listopada 1988, Sarajevo 1989, 193—197; Glavne značajke porijekla i starost herpetofaune Jugoslavije, *Rad JAZU*, 449/24, Zagreb 1990, 309—318.

Paunović, M., Dimitrijević, V., Gornjopleistocenska fauna nižih vertebrata iz Smolućke pećine u jugozapadnoj Srbiji, *Rad JAZU*, 449/24, Zagreb 1990, 77—88.

Poje, M., Gornjopleistocenska fauna mekušaca iz Šandalje II kod Pule (Istra), *Rad JAZU*, 449/24, Zagreb 1990, 97—112.

Popis radova prihvaćenih za tisak

Malez, M., Osamdeset godina organiziranog speleološkog istraživanja u Hrvatskoj, *Spelaeol. Croatica*, 1, Zagreb 1990; Kronostratigrafski položaj pleistocenske faune Potpećke pećine kod Užica (Srbija), *Spelaeol. Croatica*, 1, Zagreb 1990.

Lenardić, J., Nova nalazišta kvartarnih vertebratskih fauna u spiljama Jugoslavije, *Spelaeol. Croatica*, 1, Zagreb 1990.

Paunović, M., Bufo viridis Laurenti i Emys orbicularis Linné iz spilje Kličevice kod Benkovca (Dalmacija, Hrvatska), *Spelaeol. Croatica*, 1, Zagreb 1990; Vodozemci iz prošlosti i sadašnjosti. Određivanje skeletnih dijelova, Hrv. prirodosl. društvo, Zagreb 1990.

ZAVOD ZA POVIJEST PRIRODNIH, MATEMATIČKIH I MEDICINSKIH ZNANOSTI — ZAGREB

Organizacija jedinice

Zavod za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti sastoji se od dva odsjeka, i to:

1. *Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti,*
2. *Odsjek za povijest medicinskih znanosti.*

U godini 1990. voditelj Zavoda bio je akademik *Sergej Forenbacher.* Zamjenik voditelja upravitelj Odsjeka za povijest prirodnih i matematičkih znanosti je prof. dr. *Žarko Dadić,* a u Odsjeku za povijest medicinskih znanosti prof. dr. *Biserka Belicza.*

U Odsjeku za povijest prirodnih i matematičkih znanosti Ž. Dadić, znanstveni savjetnik, proučava povijest matematike, fizike i astronomije, prof. dr. Ilinka Senčar-Čupović, znanstvena savjetnica, proučava povijest kemije, mr. Snježana Paušek-Baždar, znanstvena asistentica, proučava povijest kemije, mr. Stipe Kutleša, znanstveni asistent, proučava povijest fizike. Jadranka Boljunčić radi u Odsjeku za povijest prirodnih i matematičkih znanosti kao asistentica-pripravnica, postdiplomand za povijest biologije.

U Odsjeku za povijest medicinskih znanosti Biserka Belicza, znanstvena savjetnica, proučava povijest medicine, Stella Fatović, znanstvena asistentica i Snježana Šain, asistentica pripravnica postdiplomand, proučavaju povijest medicine.

ODSJEK ZA POVIJEST PRIRODNIH I MATEMATIČKIH ZNANOSTI

Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti istražuje razvitak prirodnih (astronomskih, fizikalnih, kemijskih, bioloških) i matematičkih znanosti u Hrvata. Svojim temama sudjeluje i na potprojektu: »Filozofski aspekti znanosti« (koordinator Ž. Dadić) sa zadatkom »Povijest prirodnih znanosti u Hrvatskoj« koji sadržava program istraživanja povijesti matematike, fizike, astronomije, kemije, biologije i tehnike u Hrvata, koji financira SIZ znanosti Hrvatske.

Znanstvenoistraživački rad

Ž. Dadić dovršio je knjigu »Povijest ideja i metoda u matematici i fizici«. Pripremao je građu za knjigu »Povijest egzaktnih znanosti u Hrvata u 16. i 17. stoljeću«.

I. Senčar-Čupović nastavila je proučavati razvitak kemijske znanosti i analizirala utjecaj europske znanosti 19. st. na razvitak kemije u Hrvatskoj u objavljenim djelima i rukopisima iz kemije. Analizirala je kemijsko tumačenje ljekovitosti termomineralnih voda u 18. i 19. st. u Hrvatskoj.

S. Paušek-Baždar istražila je prirodoznanstveni rad Ludviga Mitterpachera (1734—1814) i kemijska gledišta na Zagrebačkoj akademiji znanosti u drugoj polovici 18. stoljeća.

S. Kutleša istraživao je neke fizikalne radove R. Boškovića i J. B. Horvata.

J. Boljunčić radila je na prikupljanju građe za povijest biologije u Hrvatskoj u 18. stoljeću.

Stručni rad

Ž. Dadić surađivao je s Jugoslavenskim leksikografskim zavodom »Miroslav Krleža«, posebno kao urednik struke Hrvatskog biografskog leksikona. Surađivao je u radu na Spomenici Akademije za područje matematike i fizike.

S. Paušek-Baždar surađivala je s Jugoslavenskim leksikografskim zavodom »Miroslav Krleža« u izradi članaka za Hrvatski biografski leksikon. Surađivala je na projektu iz Osnovnog plana Akademije: L. Mitterpacher i M. Piller: »Iter per Poseganam Sclavoniae . . .«, Budim 1784.

S. Kutleša nastavio je s prikupljanjem i sređivanjem Boškovićeve korespondencije te suradnjom s Jugoslavenskim leksikografskim zavodom »Miroslav Krleža« u izradi natuknica za Hrvatski biografski leksikon. Surađivao je u »Filozofskim istraživanjima«, »Vijestima JAZU«.

Ostali rad

Ž. Dadić uređuje »Bulletin Scientifique«, Section A, koji objavljuje Savjet akademija SFRJ. U Razredu za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti sudjeluje kao nosilac zadatka »Kritičko objavljivanje djela Ruđera Boškovića De maris aestu«. Predavao je na postdiplomskom studiju »Povijest i filozofija znanosti« predmet »Povijest znanosti«. Na Filozofskom fakultetu u Zadru, studiju u Splitu, predavao je predmet »Povijest matematike i fizike«.

I. Senčar-Čupović vodila je kolegij »Povijest kemije« na Pedagoškom fakultetu u Osijeku i predavala u škol. god. 1989/90.

J. Boljunčić radila je na izradi magistarskog rada.

Izdavačka djelatnost

A) *Popis objavljenih radova*

Ž. Dadić, Egzaktne znanosti hrvatskog srednjovjekovlja, Globus, Zagreb 1990, 192 str.; Znanstveni i kulturni krug Ivana Viteza u Mađarskoj u 15. stoljeću, *Mogućnosti,* god 37, br. 1—2, Split 1990, 147—166; Hrvatski Dominikanac Benjamin i njegova astronomska uloga u krugu novgorodskog arhiepiskopa Genadija u 15. stoljeću, *Croatica Christiana Periodica,* 13/23, Zagreb 1989. (izašlo u 1990.), 44—48.

I. Senčar-Čupović, The Foundation of the First Modern Chemical Laboratories in Yugoslav Countries, *Ambix,* 37/2, srpanj 1990, 74—84.

S. Paušek-Baždar, Ustanove i društva kulture i znanosti u Zagrebu u doba hrvatskog narodnog preporoda (1835—1850), *Iseljenički kalendar '90,* Zagreb 1990, 39—43; Mijat Sabljar (1790—1865), uz 200 obljetnicu rođenja hrvatskog preporoditelja i jednog od utemeljitelja Narodnog muzeja u Zagrebu, *Iseljenički kalendar '90,* Zagreb 1990, 44—45.

S. Kutleša, Boškovićeva filozofija po procjeni Franje Markovića (1887): izvori i uspjesi, *Filozofska istraživanja,* 9/5—6, br. 32—33, Zagreb 1989 (izišlo 1990), 1621—1638; Bošković's Philosophy in the Evaluation of Franjo Marković (1887); Origins and Results, *Synthesis Philosophica,* 8, Zagreb 1989 (izašlo 1990), 659—680.

B) *Radovi prihvaćeni za tisak*

Ž. Dadić, Povijest ideja i metoda u matematici i fizici, Školska knjiga, Zagreb, 420 str.; Matematička gledišta u Dubrovniku u 16. stoljeću, *Anali Zavoda za povijesne znanosti JAZU.* Dubrovnik.

S. Paušek-Baždar, Ludvig Mitterpacher (1734—1814), Mathias Piller (1733—1788). Kritičko izdanje djela L. Mitterpacher i M. Piller: »Iter per Poseganam Sclavoniae...«, Budim 1784, JAZU, Zagreb; Flogiston u nastavi na pijarističkom kolegiju u Dubrovniku, *Anali Zavoda za povijesne znanosti JAZU,* Dubrovnik.

S. Kutleša, Hidromehanika u tezama Nikole Lucijana Pucića i Ivana Božidarevića, krajem 18. stoljeća, *Anali Zavoda za povijesne znanosti JAZU,* Dubrovnik.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

Ž. Dadić sudjelovao je na znanstvenim skupovima: 1. međunarodni znanstveni skup »Majstor Radovan i njegovo doba«, Trogir, 26—30. rujna 1990. Referat: »Znanost Radovanova doba u Hrvata«. 2. međunarodni znanstveni skup »Isusovci na vjerskom, znanstvenom i kulturnom području u Hrvata«, Zagreb, 8—10. studenog 1990. Referat: »Prirodoznanstvena dostignuća hrvatskih isusovaca«.

I. Senčar-Čupović sudjelovala je na znanstvenom skupu »Međunarodni simpozij iz povijesti-Thalassotherapia '90«, Crikvenica, 24—26. svibnja 1990. Referat: »Kemijsko tumačenje ljekovitosti termomineralnih voda u prošlosti«.

S. Paušek-Baždar sudjelovala je na znanstvenom skupu »Međunarodni simpozij iz povijesti medicine-Thalassotherapia '90«, Crikvenica, 24—26. svibnja 1990. Referat: »Kemijska istraživanja voda u rukopisnoj ostavštini liječnika Julija Bajamontija. 2. međunarodni znanstveni skup »Isusovci na vjerskom, znanstvenom i kulturnom području u Hrvata«, Zagreb, 8—10. studenog 1990. Referat: »Prirodoznanstveni rad Josipa Franje Domina i Ludviga von Mitterpachera«.

S. Kutleša sudjelovao je na međunarodnom znanstvenom skupu »Isusovci na vjerskom, znanstvenom i kulturnom području u Hrvata«, Zagreb, 8—10. studenog 1990. Referat: »Hidromehanički radovi Franje Brune«.

ODSJEK ZA POVIJEST MEDICINSKIH ZNANOSTI

Zadatak i rad Odsjeka za povijest medicinskih znanosti usmjeren je na stvaranje trajnih temelja za sustavno i svestrano proučavanje povijesti medicine, zdravstvenih prilika i zdravstvene kulture žitelja Hrvatske.

Tijekom 1990. godine znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost Odsjeka za povijest medicinskih znanosti odvijala se u okviru projekta 766, koji financira SIZ znanosti, a dijelom se financira iz Osnovnog programa Akademije.

U Odsjeku za povijest medicinskih znanosti radile su na proučavanju ove tematike prof. dr. Biserka Belicza, znanstvena savjetnica; mr. sc. Stella Fatović-Ferenčić, znanstvena asistentica, te dr. Snježana Šain, asistentica pripravnica postdiplomand.

Znanstvenoistraživački rad

B. Belicza je nastavila rad na proučavanju literature i obradi arhivskih izvora i građe radi proučavanja stanja i problema razvoja medicinskih znanosti i prakse u Hrvatskoj, te doprinosa naših stručnjaka i učenjaka u razvoju medicinskih znanosti, unapređivanju medicinske prakse i zdravstvene kulture.

S. Fatović-Ferenčić je nastavila istraživanje zdravstvenoepidemiološke situacije u Hrvatskoj s osobitim naglaskom na epidemiologiju influence za vrijeme I. svjetskog rata u gradu Zagrebu.

S. Šain je pohađala postdiplomski studij »Zdravstveni informacijski sistemi« na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, polagala je propisane ispite i nastavila je rad na sustavnom istraživanju obdukcijskih protokola bolnice Milosrdnih sestara u Zagrebu.

Stručna djelatnost

Nastavljen je rad na prikupljanju i obradi povijesnomedicinske dokumentacije, na povijesnomedicinskoj kartoteci i bibliografiji te zaštiti, obradi i popunjavanju zbirke za povijest medicine i farmacije.

U sklopu suradnje s Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu B. Belicza vodi kolegij »Povijest medicine« i sudjelovala je u nastavi postdiplomskog studija »Uvod u metodiku znanstvenog rada« dok su S. Fatović-Ferenčić i S. Šain sudjelovale u nastavi kolegija »Povijest medicine« kao stručne suradnice.

Nastavljena je suradnja s Razredom za medicinske znanosti Akademije, Jugoslavenskim leksikografskim zavodom, te stručnim i znanstvenim društvima u zemlji i inozemstvu.

Na temelju odluke Razreda za medicinske znanosti Akademije Odsjek za povijest medicinskih znanosti postao je sjedište njegova Centra za bioetiku.

Izdavačka djelatnost i izložbe

B. Belicza, Uloga medicinskog i javnozdravstvenog zakonodavstva u razvoju medicinskih profesija u Istri u razdoblju od 13. do 19. stoljeća, *Rasprave i građa za povijest znanosti Razreda za medicinske znanosti,* 5/1. Zagreb 1989, 1—81; Federik Grisogono Bartolačić i njegove rasprave o uzrocima i vrstama groznica, *Rasprave i građa za povijest znanosti Razreda za medicinske znanosti,* 6/2. Zagreb 1990, 13—23; Povijesnomedicinski rad prof. dr. sc. Lavoslava Glesingera (1901—1986), *Liječ. vjesn.,* 1990, 193—197.

B. Belicza, A. Szabo, Zdravstvo i zdravstvene prilike u općini i kotaru Crikvenica u drugoj polovini 19. stoljeća, Zbornik, Međunarodni simpozij iz povijesti medicine, Crikvenica 24—26. V. 1990, Crikvenica 1990, 85 (sažetak).

B. Belicza, Slike iz zagrebačke ortopedije i traumatologije. Izložba organizirana u suradnji s Muzejskim prostorom u Zagrebu, 7—17. VI. 1990, izbor izložaka, postava i tekst deplijana.

Radovi u tisku:

S. Fatović-Ferenčić, Model grada Zagreba kao područje razvoja teorijskih postavki o zdravom gradu.

S. Šain, S. Fatović-Ferenčić, B. Belicza, The retrospective analysis of autopsy reports of city prosector of Zagreb since World War I.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

B. Belicza, R. Bilić, Značenje kirurgije šake u svijetu i u nas. 10. kongres udruženja ortopeda i traumatologa Jugoslavije, Zagreb 6—9. lipnja 1990.

B. Belicza, A. Szabo, Zdravstvo i zdravstvene prilike u općini i kotaru Crikvenica u drugoj polovini 19. stoljeća. »Međunarodni simpozij iz povijesti medicine«, Crikvenica 24—26. svibnja 1990.

B. Belicza, Treći sveslavenski liječnički kongres i IV. jugoslavenski kongres za operativnu medicinu, Split, 5. do 8. listopada 1930. godine. Znanstveni skup »Značaj i uloga Trećeg sveslavenskog liječničkog kongresa koji je održan u Splitu od 5. do 8. X. 1930«, Split 5. X. 1990; Dies italico-iugoslavici medicinae destinati 1968—1988. »XV Dies italico-iugoslavici medicinae destinati«, Pescara, 16. XI. 1990.

S. Fatović-Ferenčić, Model grada Zagreba kao područje razvoja teorijskih postavki o zdravom gradu, VI. stručnoznanstveni skup — Suradnja u zdravstvu, Poreč 4—5. lipnja 1990.

B. Belicza je na poziv The Hastings Center iz New Yorka sudjelovala na »The Second East-West Bioethics Conference« koja je održana u Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku od 5. do 8. rujna 1990. godine.

ZAVOD ZA ISTRAŽIVANJE KOROZIJE I DESALINACIJU — DUBROVNIK

Organizacija jedinice

Znanstvenoistraživačka djelatnost Zavoda za istraživanje korozije i desalinaciju odvija se u okviru dviju znanstvenih disciplina: I. Korozija i zaštita materijala od utjecaja morske vode i klime i II. Desalinacija slanih voda.

U Zavodu je tijekom 1990. godine bilo u stalnom radnom odnosu 6 radnika: dva viša znanstvena suradnika, jedan znanstveni asistent, jedan asistent istraživač, administrator i čistačica.

Voditelj Zavoda je dr. ing. *Olga Šarc-Lahodny,* redoviti profesor Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i član suradnik Akademije, koja je ujedno i znanstveni voditelj problematike na području korozije i zaštite materijala od utjecaja morske vode i klime.

Istraživanja na području desalinacije morske vode provode se pod znanstvenim nadzorom akademika Hrvoja Ivekovića.

Zamjenik voditelja upravitelj Zavoda u Dubrovniku jest mr. *Dubravko Sambrailo.*

Znanstvenoistraživačka djelatnost

I. Rad na području zaštite materijala od utjecaja morske vode i klime

Nastavljen je rad na osnovnoj tematici »Korozija i zaštita materijala od utjecaja mora« kao i na zadatku u okviru projekta »Kemijsko inženjerstvo i razvoj tehnologije i ekspertni sistemi« financiran od SIZ-a znanosti Hrvatske.

U daljnjem radu na istraživanju utjecaja legirajućih dodataka na modifikaciju elektrokemijskih i korozijskih svojstava aluminija, pristupilo se termičkoj obradi već prije laboratorijski dobivenih Al-Ag legura. Istraživanja su pokazala da termičkim tretmanom Al-Ag legura uz variranje uvjeta termičke obrade nije postignut očekivani efekt u pogledu veće elektrokemijske aktivnosti navedenih legura u otopinama klorid-iona i prirodne morske vode.

Nastavljeno je istraživanje stabilnosti polianilinske (PANI) prevlake na nisko legiranom čeliku u fosfatno-kiselim i sulfatno-kiselim otopinama. Istraživani su također uvjeti optimalnog prianjanja polimera (PANI) u ovisnosti o načinu pripreme površine osnovnog metala na kojoj se odvija elektrokemijska sinteza polianilina.

Stabilnost formirane prevlake PANI istraživana je u kiselim otopinama kao i u otopinama klorid-iona i prirodnoj morskoj vodi.

Eksperimentalni rezultati pokazuju da elektroda od nisko legiranog čelika prevučena polianilinskom prevlakom (PANI) pokazuje inhibiranje korozije uz značajan utjecaj aniona osnovnog elektrolita na izgled snimljenih cikličkih voltamograma.

Nastavljen je rad na istraživanju kemizma i kinetike elektrokemijskog ponašanja raznih tipova mjedi u otopinama agresivnih iona. Istraživani su čimbenici, koji utječu na pojavu selektivnog otapanja mjedi: prisutnost agresivnog klorid-iona i povišene radne temperature elektrolita. Istraživanja su se odnosila i na proučavanje mogućnosti sprečavanja pojave decinkacije mjedi primjenom inhibitora korozije.

Rezultati eksperimentalnog istraživanja pokazali su da je stupanj decinkacije mjedi u čistim otopinama klorid-iona ovisan o vrijednosti pH otopine. S povećanjem pH — vrijednosti elektrolita dolazi i do povećanja intenziteta korozije odnosno decinkacije uzoraka mjedi. Dodatak inhibitora korozije (0,001% do 0,1%) na bazi polifosfata pokazuje inhibirajuće djelovanje na intenzitet procesa decinkacije mjedi u otopinama klorid-iona.

U uvjetima povišenih radnih temperatura mirujućeg elektrolita (prirodna morska voda) dolazi do povećanja intenziteta korozije ispitivanih uzoraka mjedi.

II. Rad na području desalinacije morske vode

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost tijekom 1990. odvijala se u okviru osnovne teme »Desalinacija i koncentriranje morske vode«, a nastavljen je rad i na projektu »Istraživanje i zaštita Jadrana«.

Posebna pažnja bila je posvećena istraživanju membrana različitog sastava i formiranih pod različitim uvjetima. Istraživan je utjecaj odnosa pojedinih komponenata otopine za lijevanje membrana na karakteristike membrana. Utvrđeno je da mala promjena sadržaja pojedinih komponenata snažno utječe na konačne karakteristike membrana. Rezultati su bili razmatrani s pomoću moguće distribucije pora po veličinama na površinama membrana.

Zbog nedostatka potrebnog instrumentarija dio ovih istraživanja je morao biti proveden u Zagrebu. Suradnik ovog Zavoda je stoga proveo mjesec dana radeći dijelom u Zavodu za fizikalnu kemiju Tehnološkog fakulteta a dijelom u Zavodu za hidrotehniku AGG fakulteta.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

Dio rezultata istraživanja iz područja desalinacije je priređen i od organizatora prihvaćen za prezentaciju na Fifth World Congres and Twelfth European Symposium on Desalination and Water Re-Use, koji će se održati od 15. do 20. travnja 1991. na Malti.

Ostali rad

Nastavljena je dugogodišnja suradnja sa sličnim znanstvenim i stručnim ustanovama, kao što su: Tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Institut za nuklearne nauke »Boris Kidrič« u Vinči, Tehnološko-metalurški fakultet u Beogradu, Tehnološki fakultet u Splitu, Tehnički fakultet u Dresdenu itd.

Također je nastavljena suradnja sa Zavodom za fizikalnu kemiju Tehnološkog fakulteta u Zagrebu, u okviru koje se provode istraživanja desalinacijskog postupka reverzne osmoze pod vodstvom dr. Branka Kunsta, redovitog profesora.

U Zavodu je od 19. do 21. rujna 1990. održan sastanak organizacije Euromar koja djeluje u sklopu međunarodnog razvojnog projekta Eureka. Organizator skupa bio je institut »Ruđer Bošković«. Na skupu se, u prisutnosti oko 50 vodećih znanstvenika i stručnjaka iz 13 europskih zemalja i Kanade, raspravljalo o problemima razvojnih programa vezanih uz marikulturu, ekološku zaštitu morskog biosustava i prirodne resurse mora.

Skupu su prisustvovali i predstavnici nekoliko vodećih svjetskih multinacionalnih kompanija zainteresiranih za neposredno ulaganje kapitala u realizaciju nekih programa o kojima je na tom skupu bilo riječi.

Od Tvornice ugljenografitnih i elektrokontaknih proizvoda s. p. o. »Nikola Mašanović« iz Dubrovnika dobiven je na poklon UV spektrograf Q 24 Carl Zeiss 1966.

Tijekom 1990. godine Zavod je posjetilo više domaćih i stranih znanstvenih radnika.

U okviru suradnje s Tehnološkim fakultetom u Splitu Zavod su posjetili studenti četvrte godine studija. U sklopu posjeta održano je i kraće predavanje o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti Zavoda.

Nastavljeno je i primanje studenata radi obavljanja prakse predviđene programom Tehnološkog fakulteta u Zagrebu.

Izdavačka djelatnost

B. Kulušić i *Lj. Krstulović,* Utjecaj povišene temperature na koroziju mjedi u moru, *Kemija u industriji,* 39 (7), 315—320 (1990); Korozija mjedi u morskoj vodi, Zbirka referata 9. savjetovanja o dostignućima i tendencijama razvoja na području zaštite materijala i industrijskog finiša, Zagreb 1990, 13.

Recenziran rad za tisak u časopisu »Kemija u industriji« *Lj. Krstulović* i *B. Kulušić,* Korozijske karakteristike aktiviranog aluminija u prirodnoj morskoj vodi.

Lj. Krstulović, B. Kulušić and *Lj. Duić,* Electrochemical synthesis of polyaniline as protective coating on steel electrodes, Proceedings I, 41st ISE Meeting, Mo-161, Prag 1990; Ispitivanje stabilnosti polianilinske prevlake na čeliku u ovisnosti o pH, Susret generacija — 70 g. Tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Sažeci radova, 341, Zagreb 1990.

J. Ivić, Lj. Krstulović, B. Kulušić, Utjecaj dodatka srebra na elektrokemijsko ponašanje aluminija u otopinama klorida, *ibid.,* 342, Zagreb 1990.

Prihvaćeno za tisak u časopisu »Desalination«:

1. *D. Sambrailo* and *B. Kunst,* Technoeconomic Considerations in Reverse Osmotic concentration of Seawater.

2. *L. Kaštelan-Kunst, D. Sambrailo* and *B. Kunst,* On the Skinned Cellulose Triacetate Membranes Formation.

LABORATORIJ ZA PROUČAVANJE STRUKTURE I FUNKCIJE OSJETNIH ORGANA — ZAGREB

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Tijekom 1990. godine radilo se u Laboratoriju za proučavanje strukture i funkcije osjetnih organa na četiri glavna zadatka od kojih su tri financirana od SIZ-a znanosti, a jedan iz sredstava za znanstveni rad Jugoslavenske akademije.

1. *Okusna adaptacija i njezin vremenski tok*

U pokusima, koji su izvršeni tijekom 1989. g. s pomoću zatvorenog protočnog sustava i direktnih numeričkih procjena, nađeno je da tok okusne adaptacije slijedi negativno akceleriranu dekrementnu funkciju. Vremenski tok adaptacije mogao se najbolje aproksimirati logaritmičkom jednadžbom. Slabost te aproksimacije je da logaritmička funkcija daje za duga vremena podraživanja negativne vrijednosti osjeta i da ima samo deskriptivnu vrijednost.

Rezultati dopunskih mjerenja u 1990. pokazali su da se tok adaptacije, premda nešto slabije, može aproksimirati i s pomoću eksponencijalne funkcije, koja je kongruentna s činjenicom potpune adaptacije i dopušta da se proces adaptacije objasni u skladu s neurofiziološkom reakcijom okusnog živca i Beidlerovom teorijom okusne stimulacije.

Dopunjeni rad o okusnoj adaptaciji prihvaćen je za tisak u časopisu Physiology and Behavior:

Z. Bujas, S. Szabo, D. Ajduković and *D. Mayer;* Magnitude estimation of gustatory adaptation course to salt solution delivered by a flow chamber.

2. *Postadaptativna okusna rekuperacija*

Brzina i oblik oporavka nakon adaptacije predstavljaju značajne indikatore podražljivosti osjetnog sustava, koji su od značenja pri utvrđivanju periferne osjetne transdukcije.

U pokusima koje smo izvršili mjerili smo tok oporavljanja nakon potpune adaptacije na osnovi promjena u nekoliko relevantnih indikatora funkcionalne efikasnosti okusnog sustava. Adaptativni podražaj i test podražaj zadavani su u parovima, a unutar para bio je nejednako dugi odmor. Stupanj oporavka procijenjen je uspoređivanjem određenih parametara adaptativnog podražaja s odgovarajućim vrijednostima test podražaja. Glavni parametri bili su: početni maksimalni okusni intenzitet, vrijeme koje je potrebno da dođe do potpune adaptacije, ukupni okusni učinak u toku podraživanja te vrijeme potrebno da u toku test podražaja okusni intenzitet padne na 30% maksimalnog početnog intenziteta adaptativnog podražaja.

Rezultati pokazuju da je proces oporavljanja u početku brz, a zatim se postepeno usporava kako se okusni sustav približava svom normalnom stanju podražljivosti. Proces oporavljanja je za sve upotrijebljene parametre negativno akcelerirana funkcija koja se vrlo dobro može aproksimirati potencijalnim jednadžbama s eksponentima uspona manjim od 1. Brzina oporavka za različite parametre je nejednaka. Najbrži oporavak je za početni intenzitet, nešto je sporiji oporavak za vrijeme koje je potrebno da dođe do potpune adaptacije, a najsporiji je za ukupni okusni učinak i za kriterij od 30% predadaptativnog maksimalnog intenziteta. Znatno brži oporavak maksimalnog početnog intenziteta dade se objasniti time što početni intenzitet odgovara faličnoj neurofiziološkoj aferentnoj reakciji okusnog živca, dok drugi parametri vjerojatno zavise od naknadne tonične reakcije. Početna faza, u skladu s Eriksonovom teorijom, mogla bi biti učinak brzine adsorpcije. Naprotiv postepeni dekrement u toničnoj fazi mogao bi biti učinak smanjenja broja aktivnih receptornih mjesta u skladu s Beidlerovom teorijom okusne stimulacije.

Rad je završen i predložen za tisak u časopisu »Perception and Psychophysics«.

Z. Bujas, S. Szabo, D. Ajduković and *D. Mayer,* Time course of recovery from gustatory adaptation to NaCl.

3. *Pripreme za primjenu metode percepcije progresivnog porasta veličine podražaja*

S pomoću kompjutora snimljeni su na kasete nizovi frekvencija zvučnih udaraca. Sastavljene su dvije skale od po pet frekvencija u porastu koje slijede potencijalne i eksponencijalne funkcije različitog n odnosno q eksponenta.

Pretpokusi, izvršeni 1989. pokazali su da ispitanici bolje percipiraju oblik porasta koji odgovara potencijalnim funkcijama. Naknadnom provjerom utvrđeno je da je taj rezultat mogao biti efekt neusklađenosti između intervalnih razlika u eksponentima n i q. Zbog toga su u novim snimkama matematski i empirijski usklađene skale potencijalnih i eksponencijalnih funkcija, povećan je broj struktura koje nisu samo u porastu i utvrđene su optimalne vremenske karakteristike diskontinuirane prezentacije frekvencija u svakom nizu.

4. *Određivanje psihofizične funkcije u području percepcije frekvencija zvučnih podražaja*

Na 40 ispitanika izvršen je pokus u kojem su upotrijebljeni nizovi frekvencija kratkotrajnih zvučnih podražaja, čiji uspon slijedi različite potencijalne i eksponencijalne funkcije. Mjerenje je trebalo pokazati koji objektivni uspon frekvencije ispitanici percipiraju kao linearan porast i postoji li u tom pogledu neka razlika pri podraživanju usponima potencijalnog i eksponencijalnog tipa.

Rezultati su pokazali: a) da ispitanici gotovo jednako pouzdano razlikuju uspone koji slijede jednu i drugu funkciju i b) da je percepcija linearnosti vezana uza sličan oblik uspona ($1/n = 1.06$ i $1/q = 1.08$). Nađeni odnos između percipiranog i objektivnog porasta u skladu je s poznatom činjenicom da između percepcije prostorno — vremenskih protega i objektivnih vrijednosti tih protega postoji linearan odnos. Osim toga rezultati upućuju da općenito prihvaćena tvrdnja kako psihofizički odnos potencijalnog tipa podliježe reviziji jer se psihofizični odnos može aproksimirati jednako uspješno i drugim funkcijama.

ZAVOD ZA ISTRAŽIVANJE I STANDARDIZACIJU IMUNOLOŠKIH SUPSTANCIJA — ZAGREB

Voditelj Zavoda je akademik *Drago Ikić*. U Zavodu rade dr. Nikola Đaković, znanstveni asistent, dipl. vet. Iva Košutić, znanstveni asistent pripravnik, te Zdenka Taušan, dipl. pravnik, na temelju Sporazuma s KB »Dr Mladen Stojanović«.

U 1990. godini u Zavodu je započela realizacija projekta »Istraživanje i proizvodnja monoklonskog antitijela 16B13 u svrhu terapije raka«. Cilj i svrha istraživanja je ubrizgati Balb/c miševe s odgovarajućim hibridomom, iz ascitesa miševa dobiti i pročistiti monoklonsko antitijelo 16B13, ispitati je li se dobiveno monoklonsko antitijelo 16B13 veže sa stanicama kolorektalnog karcinoma, karcinoma pluća i melanoma i s normalnim humanim fibroblastnim stanicama. U 1990. godini ubrizgani su intraperitonealno Balb/c miševi koji su prethodno primili pristan s hibridomom MBA 9812—16B13, koji je dobiven fuzijom limfocita Balb/c miševa imuniziranih stanicama bronhogenog karcinoma MBA 9812 s linijom mišjih mijeloma stanica. Stanice hibridoma umnažane su u kulturi tkiva. Nakon stvaranja ascitesa isti se izvadio iz miševa i centrifugirao, a monoklonska antitijela 16B13 dobivena su iz ascitesa s pomoću proteina A afinitetne kromatografije. Prema našem dosadašnjem iskustvu spomenuti hibridom u kulturi stanica obilno raste i ubrizgan u Balb/c miševe stvara obilan ascites. Očekujemo da ćemo dobiti u to-

ku ove i iduće godine dovoljne količine pročišćenih monoklonskih antitijela, istražiti ih na sterilnost i neškodljivost. U idućoj fazi istražila bi se specifičnost monoklonskih 16B13 antitijela i tek po završetku i ove faze došlo bi u obzir razmišljanje o mogućnosti primjene u terapiji raka monoklonskih antitijela 16B13 s ili bez interferona.

Interferon. Pri kraju je završna obrada (publiciranje) svih pacijenata s tumorima glave i vrata liječenih s prirodnim humanim leukocitnim interferonom i rekombinantnim interferonom alpha 2. Rezultati tih istraživanja potvrđuju podatke iznesene u radu objavljenom u »Lancetu« 1981. godine (Ikić D., Padovan I., Brodarec I., et al., Application of human leucocyte interferon in patients with tumours of the head and neck, *The Lancet*, 1, 1025—1027, 1981). Na osnovi iznesenih rezultata može se predložiti primjena humanog leukocitnog interferona kod svih tumora glave i vrata gdje dosadašnja »standardna« terapija uslijed proširenog patološkog procesa izaziva invaliditet i disfiguraciju pacijenta, posebno kod primarnog karcinoma tonzila, jezika, usana, sluznice usne šupljine, orofarinksa. Svrha primjene interferona je ili izliječenje ili smanjenje opsega procesa, tako da se naknadnim kirurškim zahvatom izbjegne invaliditet i disfiguracija pacijenta.

U Zavodu se obavljaju i svi poslovi vezani uz rad međuakademijskih odbora za biološke preparate i za proučavanje stanja i problema medicinskih znanosti, kojih je predsjednik akad. D. Ikić, a tajnik Z. Taušan.

Izdavačka djelatnost

U tisku je u »International Journal of Dermatology« u USA rad: *D. Ikić, I. Padovan, N. Pipić, M. Knežević, N. Đaković, B. Rode i I. Košutić* »Treatment of Squamous Cell Carcinoma with Interferon«.

IV. ODJEL ZA JEZIK, KNJIŽEVNOST I TEATROLOGIJU

ZAVOD ZA KNJIŽEVNOST I TEATROLOGIJU — ZAGREB

Organizacija i sastav

U godini 1990. Zavod za književnost i teatrologiju ušao je s trinaest znanstvenih odnosno stručnih i pomoćnih radnika, te dva znanstvena radnika, asistenta pripravnika na određeno vrijeme, i jednim pomoćnim radnikom s pola radnog vremena.

Zavod je djelovao u dva odsjeka: *Odsjek za književnost* i *Odsjek za teatrologiju.*

Dužnost voditelja Zavoda za književnost i teatrologiju obavljao je akademik *Jure Kaštelan,* koji je umro u noći od 24. veljače na 25. veljače 1990. godine. Upravitelj Odsjeka za književnost bio je do 30. lipnja, kada je preuzeo dužnost predsjednika Odbora za prosvjetu, znanost i kulturu pri Saboru Republike Hrvatske, znanstveni savjetnik dr. *Nedjeljko Mihanović,* a upravitelj Odsjeka za teatrologiju znanstveni savjetnik dr. *Branko Hećimović.*

Administrativne poslove Zavoda obavljala je tajnica Silva Fabijanović.

Znanstveni asistent dr. Tomislav Sabljak odlukom Znanstvenog vijeća Razreda za suvremenu književnost od 19. siječnja 1990. izabran je u znanstvenoistraživačko zvanje znanstveni suradnik.

Asistent pripravnik Hrvojka Mihanović-Salopek obranila je 18. siječnja 1990. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu magistarski rad »Razvojni tijek hrvatske himnodije od srednjeg vijeka do preporoda«, a asistent pripravnik Mira Muhoberac predala je magistarski rad »Poetika proze Slobodana Novaka«.

Tijekom godine 1990. nastavljeni su radovi na uređenju i obnovi zavodske palače u Opatičkoj 18. Obavljeni su radovi u Dvorani, izvršena je sanacija krovne konstrukcije te uređeno prizemno sjeverno krilo i južno, prvi kat. Poslove koordinatora radne grupe za uređenje palače obavljao je B. Hećimović.

1. *Redigiranje »Sabranih djela« Ante Kovačića*

Već redigiranom sv. 2 Tihomil Maštrović pridružio je i Kovačićeve dramske skice, te u skladu s tim proširio i dopunio postojeće napomene.

2. *Redigiranje »Sabranih djela« Ksavera Šandora Đalskoga*

a) Dubravko Jelčić priredio je svezak 4 kritička izdanja (Radmilović).

b) T. Maštrović završio je kompletno redigiranje sveska 3 *(Bijedne priče, Na rođenoj grudi)* i izradio rječnik i tumač za taj svezak.

c) Vida Flaker završila je kritičko redigiranje sveska 2 *(U noći).*

d) Nina Vinski završila je tekstološku obradu sveska 7 *(Diljem doma, Izlet Grinczigera Pala, Đurđica Agićeva)* i napisala kritičke napomene.

3. *Pripremni radovi na kritičkim izdanjima*

a) D. Jelčić proveo je bibliografska i druga istraživanja kao pripremne radove za kritičko izdanje sabranih djela Vjenceslava Novaka, što je bilo i planom predviđeno, a ujedno je obavio i dio istovrsnih pripremnih istraživanja za kritičko izdanje sabranih djela Josipa Kozarca i Augusta Šenoe, što planom nije bilo predviđeno.

b) D. Jelčić skupljao je također građu za buduće kritičko izdanje Krležinih djela, posebice za eseje *Deset krvavih godina* i dramu *Aretej.*

4. *Rad na stvaranju dokumentacijskog centra Zavoda*

a) D. Jelčić istraživao je Šenoine anonimne priloge u časopisu »Slawische Blätter«.

b) T. Maštrović nastavio je istraživanja književne periodike prošlog i početkom ovog stoljeća u Dalmaciji, napose u Zadru. Tim istraživanjem stvaraju se pretpostavke za rad na znanstvenom projektu »Hrvatska moderna na Jadranu«, pa su u tom smislu kompletirane književne bibliografije »Lovora«, »Glasnika Matice Dalmatinske«, »Svačića«, »Hrvatske krune«, »Smotre dalmatinske«, »Iskre«, »Zvrka« i dr.

5. *Izdavačka djelatnost*

a) U izdanju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i Nakladnog zavoda »Globus« tiskano je dvoknjiževno enciklopedijsko izdanje *Repertoar hrvatskih kazališta 1840—1860—1980.* (Prva knjiga 950 str., druga knjiga 473 str.). Nosilac zadatka tj. projekta (istoimenog) bio je Zavod za književnost i teatrologiju, a njegov voditelj B. Hećimović.

U prvoj knjizi s podnaslovom *Repertoari kazališta, kazališnih družina i grupa, partizanskih kazališta, festivala, smotri i susreta,* koju je priredio i uredio B. Hećimović, kao suradnici na obradi repertoara od članova Zavoda sudjelovali su: dr. Antonija Bogner-Šaban, B. Hećimović, T. Maštrović, T. Sabljak i V. Flaker. Stručni suradnici i konzultanti bijahu: V. Flaker, Ivan Meden i M. Muhoberac, koja je sudjelovala i u kompjutorskoj obradi, te bila lektor i korektor. Na izradi *Repertoara hrvatskih kazališta 1840—1860—1980.* surađivali su i pomoćni administrativni i arhivski suradnici: Marica Bugarin, Josipa Lončar, Darinka Novak i Rudolf Maligec.

Drugu knjigu, koja sadrži *Abecedne popise* i *Kazala* sastavili su B. Hećimović i Vlado Obelić. Stručni suradnici bijahu I. Meden i M. Muhoberac, koja je obavila i poslove lekture, dok je korekturu izvršio B. Hećimović. Na izradi druge knjige surađivali su i pomoćni arhivski suradnici M. Bugarin i J. Lončar.

b) V. Flaker ažurirala je *Zbornik radova o A. G. Matošu* i dopunila novim prilozima i napomenama. U sklopu rada na zborniku napisala je studiju Matoševa feljtonistika. Zbornik je predan u tisak.

c) Za »Izabrana djela« Marijana Matkovića V. Flaker transliterirala je rukopis N. Vagapove *Bibliografija djela M. Matkovića prevedenih na ruski jezik* i *Bibliografija radova o M. Matkoviću na ruskom jeziku.*

6. *Izložbena djelatnost*

a) Na temelju građe Zavoda za književnost i teatrologiju i Hrvatskog narodnog kazališta postavljena je u foyeru Hrvatskoga narodnoga kazališta izložba *Izvedbe djela Williama Shakespearea* (Shakespeare na sceni Hrvatskog narodnog kazališta). Organizator izložbe, otvorene 26. veljače 1990, bilo je Hrvatsko narodno kazalište, a autor A. Bogner-Šaban, koja je sastavila i prigodni popis izvedbi W. Shakespearea od 1863. do 1990, str. 7.

b) U Hrvatskom narodnom kazalištu 8. travnja 1990. otvorena je izložba *Dragan Milivojević: 30 godina stvaralaštva na pozornici Hrvatskoga narodnog kazališta.* Organizator izložbe, temeljene na građi Zavoda za književnost i teatrologiju, Hrvatskog narodnog kazališta i D. Milivojevića, bilo je Hrvatsko narodno kazalište, a autor A. Bogner-Šaban.

c) Zavod za književnost i teatrologiju sudjelovao je sa scenografskim eksponatima i na izložbi Ede Murtića u Muzeju za umjetnost i obrt, 24. travnja — 9. rujna 1990, te na izložbi *Marijan Matković — Život i djelo, U povodu 75. obljetnice rođenja,* u Gradskoj biblioteci »I. G. Kovačić« u Karlovcu, otvorenoj od 17. do 31. listopada 1990. godine.

7. *Rad na prikupljanju i obradi kazališne građe*

a) Suglasno dosadašnjoj praksi i zadacima, koji proistječu iz značaja i prirode teatrologije kao posebnog i iznimnog područja humanističkih znanosti, nastavljeno je prikupljanje i sređivanje kazališne građe, te je ona preuzimana od niza institucija i pojedinaca.

— Od Jugoslavenskog festivala djeteta, Šibenik, primljena je građa o ovogodišnjem djelovanju.

— Od Oskara Harmoša dobivena je, posredstvom Zvonimira Podkovca, preostala građa o njegovu umjetničkom djelovanju.

— Od dr. Ivana Perića dobivena je na poklon građa o Dubrovačkim ljetnim igrama.

— Prikupljena je bogata građa o ovogodišnjim Gavellinim večerima (Izvršitelj zadatka: A. Bogner-Šaban).

— Manje donacije kazališne građe i knjiga dobivene su još od Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, Hrvatskoga društva kazališnih kritičara i teatrologa, Narodnog kazališta »Ivan Zajc«, Rijeka, Sterijinog pozorja, Novi Sad, i Instituta za književnost, Sarajevo.

b) Započet je rad na pregledu i sređivanju arhivskih kutija dramskih tekstova Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu i uporednoj reviziji kartoteke, te prenošenju u novouređene arhivske prostorije u podrumu. Dosad je pregledano, sređeno i prenešeno 1620 dramskih tekstova. (Izvršitelji zadatka: M. Bugarin i J. Lončar.)

c) Započet je rad na sređivanju književne ostavštine Jakše Kušana (Izvršitelj zadatka: M. Muhoberac).

d) Nastavljen je rad na svakidašnjem odabiru, izrezivanju i arhiviranju članaka, prikaza i kritika iz dnevnog tiska o hrvatskim kazalištima i kazališnim umjetnicima, te dramatičarima i glazbeno-scenskim autorima (Izvršitelji zadatka: J. Lončar i M. Bugarin).

e) Unatoč otežanim uvjetima rada zbog rekonstrukcije i obnove palače »Narodni dom« građom kazališnog arhiva koristili su se brojni znanstveni i stručni radnici, kazališni umjetnici, književnici, kritičari i novinari, muzealci i bibliotekari, te studenti i učenici. Ukupno oko 95 pojedinaca. Građa kazališnog arhiva korištena je i za različita periodična i knjižna izdanja, kao i za televizijske emisije (Izvršitelji zadatka J. Lončar i M. Bugarin).

8. *Rad na znanstvenoj problematici iz područja teatrologije*

a) *Kazališne predstave na tlu Hrvatske/Repertoar hrvatskih kazališta 1981—1990.* (Voditelj projekta B. Hećimović, suradnici: A. Bogner-Šaban, M. Muhoberac, M. Bugarin). Na temelju već utvrđenih i primijenjenih načela u *Repertoaru hrvatskih kazališta 1840—1860—1980* nastavljena je obrada repertoara profesionalnih kazališta, grupa i družina, kao i festivala, smotri i susreta, te je popunjena kartoteka predstava podacima, odnosno karticama za sezonu 1988/1989. Nastavljen je i rad na prikupljanju podataka o važnijim predstavama koje prethode kazališnom profesionalizmu, kao i poluprofesionalnoj kazališnoj djelatnosti 20. st., posebice o Bondinu teatru u Dubrovniku, te istraživanje međuratnoga lutkarskog kazališta.

b) U Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci T. Sabljak počeo je s pripremnim radovima na projektu *Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu u razdoblju 1941—1945.*

c) T. Sabljak priredio je za tisak studiju *Teatar Janka Polića Kamova.*

9. *Rad na organiziranju i postavi muzejsko-kazališne zbirke*

B. Hećimović sudjelovao je u radu Komisije Muzejskog savjeta Hrvatske, koja je imala zadatak da stekne uvid u Arhiv Hrvatskoga narodnog kazališta te muzejsko-kazališnih zbirki Zavoda za književnost i teatrologiju. Na temelju izvještaja navedene komisije Muzejski savjet Hrvatske suglasio se s prijedlogom da se u Zavodu za književnost i teatrologiju osnuje Hrvatski kazališni muzej. Polazeći od te suglasnosti i svojeg izvještaja Komisija je sastavila prijedlog neposrednih zadataka o popisivanju kazališne građe u Hrvatskoj te njezina redovitog predavanja Zavodu, odnosno o potrebi ispunjenja najnužnijih kadrovskih i materijalnih preduvjeta Hrvatskoga kazališnog muzeja.

U skladu s dosadašnjom zamisli muzejske postave nastavljeno je prikupljanje novih, potencijalnih izložaka, odnosno informacija o njima.

10. *Sudjelovanje na znanstvenim i književnim priredbama*

Zavod za književnost i teatrologiju bio je suorganizator s Hrvatskim narodnim kazalištem, Osijek, i Pedagoškim fakultetom, Osijek, znanstvenog skupa »Krležino kazalište danas«, koji je održan 11. i 12. travnja 1990. u Osijeku u sklopu »Krležinih dana«. U tročlanom organizacijskom odboru bio je B. Hećimović.

Branko Hećimović

— Na znanstvenom skupu »Krležino kazalište danas« u Osijeku 11. i 12. travnja 1990. sudjelovao s referatom Glas za »Put u raj«.

— Dana 21. i 22. lipnja 1990. predavao nastavnicima hrvatskog jezika na Seminaru iz dramskih umjetnosti, koji je organizirao Zavod za unapređivanje odgoja i obrazovanja, Zagreb. Tema predavanja: Pregled suvremene hrvatske drame (od ekspresionizma do danas).

— Dana 2. studenoga 1990. sudjelovao u Zagrebu na tribini »Književni petak« posvećenoj Ivanu Supeku i njegovu novom romanu »Krunski svjedok«.

— Dana 5. studenoga 1990. govorio u Hrvatskom narodnom kazalištu na predstavljanju »Repertoara hrvatskih kazališta 1840—1860—1980«.

— Na znanstvenom skupu u Hrvatskom narodnom kazalištu 24. studenoga 1990. sudjelovao s referatom »Zadaci i spoznaje suvremene hrvatske teatrologije i Domorodno teatralno društvo i Hrvatsko narodno kazalište«.

— Dana 4. prosinca sudjelovao u svečanom predstavljanju »Repertoara hrvatskih kazališta 1840—1860—1980« u Kazalištu »Marin Držić« u Dubrovniku.

— Dana 5. prosinca govorio u Hrvatskom narodnom kazalištu u Splitu o »Repertoaru hrvatskih kazališta 1840—1860—1980« i reprint izdanju »Spomenice« Hrvatskoga narodnog kazališta u Splitu MCMXL.

— Dana 7. prosinca sudjelovao u svečanom predstavljanju »Repertoara hrvatskih kazališta 1840—1860—1980« u Hrvatskom narodnom kazalištu u Osijeku.

— Dana 7. prosinca 1990. govorio o osječkom kazalištu prije svečane predstave u čast 83. obljetnice Hrvatskoga narodnog kazališta u Osijeku.

Dubravko Jelčić

— Govorio 27. veljače 1990. u Osijeku o S. S. Kranjčeviću i istodobno komentirao smrt Jure Kaštelana.

— Na znanstvenom skupu »Krležino kazalište danas« u Osijeku 11. i 12. travnja 1990. sudjelovao s referatom o Miroslavu Krleži (»Varijacije o Areteju i oko njega«).

— Na međunarodnom znanstvenom savjetovanju o J. J. Strossmayeru u Osijeku 16. svibnja 1990. sudjelovao s referatom »Strossmayer i hrvatska književnost«.

— Dana 29. lipnja 1990. govorio u Brodu o 90. obljetnici Društva hrvatskih književnika.

— Dana 6. rujna 1990. govorio u Vinkovcima o Dragutinu Tadijanoviću.

— Dana 12. listopada 1990. sudjelovao u Zagrebu na tribini »Književni petak« posvećenoj Mili Budaku.

— Na znanstvenom skupu o E. Kumičiću u Mošćeničkoj Dragi 17. studenoga 1990. sudjelovao s referatom »Kumičić govornik«.

— Na znanstvenom skupu o D. Tadijanoviću u Sl. Brodu 23. studenoga 1990. sudjelovao s referatom »Brod, Tadijanović«.

— Dana 13. prosinca 1990. govorio u Bjelovaru o I. Trnskom.

— Dana 18. prosinca 1990. govorio u Požegi o Dobriši Cesariću.

— Dana 22. prosinca 1990. govorio u Tovarniku o A. G. Matošu.

Tihomil Maštrović

— Na godišnjoj skupštini Društva hrvatskih književnika održanoj 22. ožujka 1990. izvijestio je o uredničkoj koncepciji časopisa »Most« u najnovijoj seriji izlaženja.

— Dana 4. listopada 1990. govorio na predstavljanju prirodoslovne mape »Počast Brusini« u Zadru, u prostoru crkve sv. Petar Stari.

— Sudjelovao u radu međunarodnog književnog i kulturološkog skupa »Putevi svile — putevi dijaloga«, posvećenog svjetskoj putopisnoj književnosti, što je od 21. do 24. listopada održan u Veneciji u organizaciji PEN-a i UNESCA.

— Dana 23. listopada 1990. u Veneciji, u organizaciji Hrvatskoga centra PEN-a, sudjelovao u književnim razgovorima što su, pod naslovom »Dan hrvatske književnosti« u Veneciji, održani u palači Justinian Lolin (Fondazione Levi).

— U okviru »Dana PEN-a« i Prvog sastanka PEN — centara zemalja Pentagonale u Dubrovniku 2. studenoga 1990. predstavio je časopis Društva književnika »Most« — »The Bridge«.

— Dana 23. studenoga 1990. govorio je na predstavljanju knjige »Drama i kazalište hrvatske moderne u Zadru« održanom u Koncertnoj dvorani Namjesničke palače u Zadru.

— U Gradskoj loži u Zadru 24. studenoga 1990. održana je književna tribina na kojoj je predstavio najnovija izdanja biblioteke časopisa »Most« — »The Bridge«.

— U Rijeci dana 26. studenoga 1990. u prostoru Pomorskog i povijesnog muzeja predstavio je brojnom auditoriju grafičku mapu »U počast Brusini«, te govorio o umjetničkim predilekcijama stvaralačkog opusa akademika Brusine.

Antonija Bogner-Šaban

— Na znanstvenom skupu »Krležino kazalište danas« u Osijeku 11. i 12. travnja 1990. sudjelovala s referatom »Krležina književna riječ u izvedbi hrvatskih kazališnih umjetnika«.

— Za Okrugli stol Sterijina pozorja u Novom Sadu napisala referat »Četiri Pometa i njihovi redatelji«.

— Na znanstvenom skupu u Hrvatskom narodnom kazalištu 24. studenoga 1990. sudjelovala s referatom »Prilog kazališnoj kritici za vrijeme djelovanja Domorodnoga teatralnog društva«.

— Dana 7. prosinca 1990. sudjelovala u Osijeku u svečanom predstavljanju »Repertoara hrvatskih kazališta 1840—1860—1980«.

Tomislav Sabljak

— Na znanstvenom skupu »Krležino kazalište danas« u Osijeku 11. i 12. travnja 1990. održao referat »Teorija drame: Krležin dug prema Kamovu«.

— U Centru za kulturu u Rijeci održao 21. listopada 1990. predavanje »Avangardnost Janka Polića danas« u povodu 90. obljetnice Kamovljeve smrti.

Hrvojka Mihanović-Salopek

— Sudjelovala na međunarodnom znanstvenom savjetovanju »Isusovci na vjerskom, znanstvenom i kulturnom području Hrvata«, održanom u Zagrebu, u organizaciji Akademije i Filozofsko-teološkog fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu, s referatom »Doprinos isusovaca razvojnom tijeku ranije hrvatske himnodije«.

11. *Rad u djelokrugu književnog arhiva*

a) Od slikara Slavka Šohaja preuzeta je književna i dokumentarno-biografska ostavština Dobriše Cesarića (Izvršitelj zadatka: B. Hećimović).

b) Nastavljen je rad na sređivanju rukopisne ostavštine Zlatka Gorjana (Nosilac zadatka: I. Meden).

c) Započet je rad na sređivanju rukopisne ostavštine Ine Jun Brod (Nosilac zadatka: I. Meden).

d) Preseljen je i sređen dio rukopisne građe, svojedobno smješten u podrumske prostorije, u novouređene prostorije u južnom krilu prvog kata (Izvršitelj zadatka: I. Meden).

e) Građom književnog arhiva koristili su se, unatoč otežanim uvjetima rada zbog uređenja i rekonstrukcije palače, brojni znanstveni i stručni radnici iz tuzemstva i inozemstva.

12. *Objavljeni znanstveni i stručni radovi članova Zavoda za književnost i teatrologiju*

Branko Hećimović

— Uvodne glase: Nastavak i načela obrade Repertoara hrvatskih kazališta 1840—1860—1980; Hrvatsko narodno kazalište; Glumačke škole pri Hrvatskom narodnom kazalištu, Zagreb; Hrvatska dramatska škola, Zagreb; Državna glumačka škola, Zagreb; Zemaljska glumačka škola, Zagreb; Dramski studiji pri Hrvatskom narodnom kazalištu, Zagreb; Dramski studio Narodnog kazališta, Zagreb; Dramski studio, Zagreb; Društvo hrvatskih kazališnih umjetnika, Zagreb; Kazalište narodnog oslobođenja Hrvatske, Zagreb; Kerempuhovo vedro kazalište, Zagreb; Zagrebačko gradsko kazalište »Komedija«, Zagreb; Dramski ansambl Strozzi, Zagreb; Studio 58, Zagreb; Zagrebački kazališni studio, Zagreb; Kazališna radionica »Rade Končar«, Zagreb; Teatar SOS, Zagreb; Centar za kulturnu djelatnost SSO, Zagreb; (s B. Buljanom:) Hrvatsko narodno kazalište, Split (1940—1941); Hrvatsko narodno kazalište, Split (1945—); Gradsko kazalište Varaždin, Varaždin; Intimni teatar, Varaždin; Narodno kazalište »August Cesarec«, Varaždin; Karlovačko kazalište, Karlovac; Gradsko kazalište, Virovitica; (s M. Hribar-Ožegović:) Kazalište narodnog oslobođenja Jugoslavije; (s M. Hribar-Ožegović:) Centralna kazališna družina »August Cesarec«; (s M. Hribar-Ožegović:) Centralna kazališna družina pri ZAVNOH-u; Festival dramskih kazališta NR Hrvatske, Zagreb; (s V. Cvjetković-Kurelec:) Dubrovačke ljetne igre; (s M. Zlatićem:) Operna sezona Opatija—Pula—Rijeka; Tjedni drame jadranskih kazališta, Rijeka—Zadar; Dani satire »Jazavca«, Zagreb; Kazalo suradničkih priloga; Napomena, U: Repertoar hrvatskih kazališta 1840—1860—1980, priredio i uredio Branko Hećimović. Knjiga prva, Globus, JAZU, Zagreb 1990. Str. 5, 7—8, 9—12, 13, 33—36, 123—182, 205—263, 263—264, 264—265, 265—268, 268—270, 270—272, 272—273, 273, 274, 275—276, 276—277, 306—307, 308—309, 340, 340—341, 343—344, 367, 372, 374, 394, 400—402, 578—581, 590—592, 592—610, 674—676, 754, 795—796, 799, 801—802, 807—808, 808—811, 867, 872—873, 939—940, 944, 945—946.

— Uvod; Abecedni popisi; Kazalo imena; Kazalo naslova; Kazalo kazališta, kazališnih družina i grupa, partizanskih kazališta, festivala i smotri; Kazalo hrvatskih i drugih jugoslavenskih i stranih profesionalnih, poluprofesionalnih i amaterskih kazališta, ansambla i pojedinaca; Važniji izvori literature i literatura o kazalištima, kazališnim družinama i grupama, partizanskim kazalištima, festivalima i smotrama; Važnija dokumentaristička građa i radovi o repertoarima kazališta, kazališnih družina i grupa, partizanskih kazališta, festivala, smotri i susreta; Dvije

napomene. U: Repertoar hrvatskih kazališta 1840—1860—1980, sastavili i uredili Branko Hećimović i Vladimir Obelić. Knjiga druga, Globus, JAZU, Zagreb, 1990. Str. 5, 9, 133, 237, 433, 438, 449—455, 456—472, 473.

— Zvonimir Bajsić: Lica iza stakla i druge drame. Priredio i napisao pogovor: Od avangarde do vlastite dramaturške poetike (175—190), Bilješku o piscu (191—195) i Napomenu (197), Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1990.

— Kazalište, Zbornik radova 45. obljetnica kongresa kulturnih radnika Hrvatske, JAZU, Zagreb, 1989, 71—73.

— Muzejsko kazališna zbirka u Zagrebu (A Theatre Museum Collection in Zagreb), *Informatica museologica*, 1—2 (86—87), Zagreb, 1989, 45—46.

— Glas za Put u raj, *Revija*, 5, Osijek 1990, 470—474.

— Na raspuću morala, Mirko Božić: Slavuji i šišmiši; Znanje, Zagreb 1990; *Oko*, Zagreb, 6. rujna 1990.

— Na pikarskom tragu, Ivo Brešan: Ptice nebeske, Znanje, Zagreb 1990; Oko, Zagreb, 20. rujna 1990.

— Ban platonskih namjera, Ivica Ivanac: U službi baruna Jelačića; Mladost, Zagreb 1990; Oko, Zagreb, 4. listopada 1990.

— Apel za Rasima, O književnom djelu Rasima Filipovića i njegovu neobjavljenom romanu Krijumčari, *Oko*, Zagreb, 18. listopada 1990.

— Stope pisca ili putopisca, Uoči izlaska Izabranih djela Marijana Matkovića u izdanju Nakladnog zavoda MH, *Oko*, Zagreb, 1. studenoga 1990.

— Povratak fantastici, Goran Tribuson: Potonulo groblje, Znanje, Zagreb 1990; *Oko*, Zagreb, 15. studenoga 1990.

— Književna veduta Zagreba, Zvonimir Milčec: Pozdravi doma, Bookovac, Zagreb 29. studenoga 1990.

Dubravko Jelčić

— Varijacije o Areteju i oko njega, *Revija*, 5, Osijek, svibanj 1990;

— Meštrović kao književnik, *Forum*, Zagreb, svibanj—lipanj 1990, br. 5—6;

— Pred novu plovidbu, Vjesnik, Zagreb, 7. VII. 1990; isto i kao pogovor romanu Mile Budaka *Ognjište*, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 1990;

— *Pjesma precizna kao sat* (Visoka žuta žita D. Tadijanovića), esej, *Oko*, 4. X. 1990.

Tihomil Maštrović

— Drama i kazalište hrvatske moderne u Zadru, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 1990, 402 str.

— Narodno kazalište Zadar (1945—1974). U: Repertoar hrvatskih kazališta 1840—1860—1980. Knjiga prva, JAZU, Globus, Zagreb 1990, 647—662.

— Dramski pokušaji Silvija Strahimira Kranjčevića, *Dometi*, XXIII/1, Rijeka 1990, 85—89;

— Recepcija dramskog stvaralaštva Ante Tresića Pavičića u zadarskom izdavaštvu njegovog doba, *Mogućnosti*, XXXVII/3—4, Split, ožujak—travanj 1990, 459—466;

— Prirodoslovac i estet. Uvodni tekst u grafičkoj mapi »Brusini u počast«. Prirodoslovna mapa br. 1 Hrvatskoga prirodoslovnoga muzeja, Zagreb 1990, 7—10.

Antonija Bogner-Šaban

— Marko Fotez — život i djelo; Mala teorijska biblioteka knj. 38. Izdavački centar »Revija« Radničko sveučilište »Božidar Maslarić«, Osijek 1989, 178 str.

— Krležina književna riječ o izvedbi hrvatskih kazališnih umjetnika, *Revija*, XXX/5, Osijek 1990, 449—469.

— Josip Genda — građa za portret glumca; Glumište međunarodnog slavističkog centra Republike Hrvatske, sezona X, svezak 18, str. 28, Dubrovnik 1990.

— Kad oluja kasni — Pupteatra Internacia Festivalo; *Oko*, br. 19, god. I (XVII) str. 15, Zagreb, 20. rujna 1990.

— Ima li mjesta za Petricu Kerempuha, *Oko*, br. 19, god. I (XVII) str. 15, Zagreb, 20. rujna 1990.

— Iskustvo tišine — Zvonimir Bajsić: Lice iza stakla i druge drame, ICR Rijeka, 1990; *Oko*, god. I (XVII), br. 20, str. 36, Zagreb 4. listopada 1990.

— Slutnja samrtnog grča — Nepoznate drame Ivana Kozarca; *Oko*, god. I (XVII) br. 20, str. 36—37, Zagreb, 1. studenoga 1990.

— Dragan Milivojević. 30 godina stvaralaštva na pozornici Hrvatskog narodnog kazališta, Hrvatsko narodno kazalište, Zagreb, 18. travnja 1990, str. 12.

— Komorna pozornica (1943—1944), Zagrebačko kazalište lutaka (1945—), Lutkarsko kazalište »Pionir«, Split (1945—1969, 1974), Dječje kazalište »Ognjen Prica«, Osijek (1957—), Gradsko kazalište, Varaždin (1924—1925); Kazalište lutaka, Zadar (1952—), Kazalište lutaka »Domino«, Rijeka (1961—), PIF, Zagreb (1967—), Annale-Festival komorne opere i baleta, Osijek (1970—), Gavelline večeri, Zagreb (1983—), Susreti lutkara i lutkarskih kazališta SR Hrvatske, Osijek (1977—). U: Repertoar hrvatskih kazališta 1840—1860—1980, Knjiga prva, Globus, JAZU, Zagreb, 1990. Str. 274—275, 277—290, 445—454, 569—576, 581—590, 662—674, 738—742, 900—908, 908—920, 920—926, 937—939.

Tomislav Sabljak

— Teorija drame: Krležin dug prema Kamovu, *Revija*, XXX/5, Osijek 1990, 475—479.

— Kamov na sceni, *Dubrovnik*, XXXIII/5—6, Dubrovnik 1990.

— Zavod za književnost i teatrologiju JAZU, Godišnjak jugoslavenskih pozorišta, 88/89, Novi Sad 1990, 294—295.

— Scena revolucije. U: Repertoar hrvatskih kazališta 1840—1860—1980, knj. 1, Globus, JAZU, Zagreb 1990, 359—361.

Vida Flaker

— Dani hvarskog kazališta, Hvar. U: Repertoar hrvatskih kazališta 1840—1860—1980, Globus, JAZU, Zagreb 1990. Knjiga 1, str. 926—929.

— Prijevod: Vladimir Jakovljević Propp: *Historijski korijeni bajke*. Prevela Vida Flaker, Svjetlost, Sarajevo 1990, 548 str.

Mira Muhoberac

— Dubrovačke ljetne igre u kontekstu evropskih kazališnih i ostalih događanja, *Novi prolog*, god. IV (XXI), broj 14/15/16, Zagreb, jesen/zima 1989, 182—197.

— Kapi Trude Stamać, Most (The Bridge), I/3, Zagreb 1990, 306—309.

— O jednom snu u hrvatskom kazalištu, Prolog, god. V (XXII), broj 19/20, Zagreb, jesen 1990, 49—59.

Hrvojka Mihanović-Salopek

— Teatar marioneta-visoki domet profesionalizacije lutkarstva u Hrvatskoj (prikaz knjige A. Bogner-Šaban: Marionete osvajaju Zagreb), *Umjetnost i dijete*, XXI/2—3, Zagreb 1989, izašlo 1990, 217—218.

— Sablja Vuka Mandušića (prikaz istoimene knjige Nikole Pulića), *Umjetnost i dijete*, XXI/4 (123), Zagreb 1989, izašlo 1990, 286—287.

— Jedan razgovor čovjeka i psa (prikaz knjige Ljudevita Bauera: Poliglot i pas), *Umjetnost i dijete*, XXII/1 (126), Zagreb 1990, 55—57.

— Četiri različita lica Krilićeve lutkarske igre (prikaz knjige Zlatka Krilića Kazalište lutaka i drugi igrokazi), *Umjetnost i dijete*, XXII/3 (128), Zagreb 1990, 197—201.

Objavljeni radovi na području novije hrvatske himnodije:

— Božidar Širola — istraživalac hrvatske folklorne baštine, *Marijin Trsat*, 23/4, Rijeka 1989, 11.

— Lujza Kozinović — skladateljica cecilijanskog duhovnog usmjerenja, *Marijin Trsat*, 24/1, Rijeka 1990, 11.

— Anzelmo Canjuga — glazbeni stvaralac »Bijelog ljiljana«, *Marijin Trsat*, 24/2, Rijeka 1990, 11.

— Himnodijsko glazbeno stvaralaštvo Stanislava Prepreka, *Marijin Trsat*, 24/4, Rijeka 1990, 11.

Nina Vinski

— Ideja zajedništva jugoslavenskih književnosti kao poticaj pokretanja književnog časopisa »Forum« u Zagrebu 1962, Gesta, Varaždin.

13. *Sudjelovanje u znanstvenoj djelatnosti izvan Zavoda*

Članovi Zavoda (B. Hećimović, D. Jelčić, N. Mihanović, T. Maštrović, A. Bogner-Šaban, T. Sabljak, V. Flaker, H. Mihanović-Salopek, M. Muhoberac i N. Vinski) surađivali su kao urednici i autori na izradi novih knjiga Enciklopedije Jugoslavije i Hrvatskoga biografskog leksikona.

ZAVOD ZA LINGVISTIČKA ISTRAŽIVANJA — ZAGREB

Organizacija jedinice

U 1990. godini Zavod za lingvistička istraživanja imao je četiri znanstvene asistentice i jednog asistenta pripravnika te više vanjskih suradnika.

Voditelj Zavoda je akademik *Rudolf Filipović*.

Znanstvenoistraživački rad

1. *Rječnik čakavskoga narječja*

Voditelj projekta je akad. Milan Moguš, a na zadatku radi znanstvena asistentica Sanja Vulić.

Obrađivale su se kartice na temelju dosad ekscerpirane i na terenu prikupljene građe. Prikupljena je građa na terenu u austrijskom gradišćanskohrvatskom selu Pinkovac (Güttenbach) te u Tkonu na otoku Pašmanu.

2. *Rječnik hrvatskih kajkavskih govora*

Voditelj zadatka je dr. Antun Šojat, a na zadatku radi znanstvena asistentica Jela Maresić.

Tijekom 1990. ispisivani su leksički podaci iz upitnika »Hrvatsko-srpskog dijalektološkog atlasa«. Ispisana su četiri punkta: Ivanić, Topolovec, Tuhovec i Jagnjedovec. Sređivana je dosad prikupljena rječnička građa te nastavljeno prikupljanje i sređivanje građe iz punkta Podravske Sesvete. Pripremljen je za tisak rad »Fonološki i morfološki opis govora Podravskih Sesveta«.

3. *Povijesni toponimijski rječnik Hrvatske*

Voditelj zadatka je izv. član Petar Šimunović, a na zadatku radi znanstvena asistentica Dunja Brozović.

Kako niti tijekom 1990. g. nije postignut dogovor s nasljednicima pok. akademika S. Gunjače o otkupu preostale građe iz njegove ostavštine, izvršeno je sređivanje onoga dijela građe za »Rječnik« koja se nalazi u Zavodu za lingvistička istraživanja. Napravljen je novi popis vrela koja su dosad ekscerpirana, a prema »Saopštenjima« Centralne redakcije nastavljen je rad na obradi izvora (onih za koje se pretpostavlja da se ne nalaze u zaostavšini akademika Gunjače).

Izvršena je stručna ekscerpcija knjige »Tri starofrancuske hronike o Zadru« koju je preveo i priredio P. Skok. Započelo je ekscerpiranje povijesne toponimije iz »Etimologijskog rječnika hrvatskoga ili srpskoga jezika« P. Skoka.

Nastavljeno je s proučavanjem teorijske onomastičke i dijalektološke literature. Praćeno je izdavanje novih onomastičkih studija i dopunjavana su vrela za bibliografiju Rječnika.

4. *Etimološki rječnik anglicizama u europskim jezicima*

Voditelj zadatka je akad. Rudolf Filipović, a asistentica istraživač-pripravnik Goranka Antunović (do 1. XI. 1990), te znanstveni asistent Lelija Sočanac (od 1. XI. 1990).

4a) *Rječnik anglicizama u hrvatskom ili srpskom jeziku*

Voditelj zadatka je akad. Rudolf Filipović, a suradnici su dr. Vesna Muhvić-Dimanovski, Miljenka Prohaska-Kragović, dr. Boris Pričard i Goranka Antunović.

Rječnik anglicizama u hrvatskom ili srpskom jeziku objavljen je u knjizi akademika Rudolfa Filipovića pod naslovom »Anglicizmi u hrvatskom ili srpskom jeziku«, JAZU, Školska knjiga, 1990.

4b) *Rječnik anglicizama u francuskom, njemačkom, ruskom i švedskom jeziku*

Voditelj zadatka je akad. Rudolf Filipović, a suradnici za pojedine jezike su Lovorka Zergollern-Miletić (francuski), dr. Vesna Muhvić-Dimanovski (njemački), prof. dr. Antica Menac i Miljenka Prohaska-Kragović (ruski), Goranka Antunović (švedski). U zadatak je uključeno i nekoliko vanjskih suradnika.

Osim popunjavanja korpusa anglicizama u francuskom novim jedinicama nastavljena je analiza anglicizama na fonološkoj razini. Tu je analizu vodila asistentica pripravnica Lovorka Zergollern-Miletić uz suradnju vanjske suradnice mr. Ljube Dabo-Denegri. Analiza je obavljana na svim slovima, a preostalo je da se uz pomoć vanjskog suradnika — izvornog govornika Francuza, utvrde izgovori pojedinih anglicizama. Taj će se rad nastaviti i u 1991.

Analiza anglicizama u njemačkom obavljena je prema utvrđenom planu, pa je nastavljeno ekscerpiranje njemačkih izvora i prepisivanje anglicizama na kartice radnog korpusa. Nastavljeno je formiranje rječničkog korpusa, a na prepisanim karticama započeta je analiza anglicizama na morfološkoj razini. Za analizu an-

glicizama na fonološkoj razini pripremljeni su materijali koji će se provjeravati s pomoću izvornog govornika.

Radna grupa koja radi na analizi anglicizama u ruskom jeziku pojačana je s tri vanjska suradnika, pa je započeo rad na analizi rječničkog korpusa. I dalje se kompletira radni korpus u koji se unose anglicizmi iz rječnika stranih riječi objavljenih u SSSR-u.

Rad na analizi anglicizama u švedskom jeziku ubrzan je jer je tijekom godine završen magistarski rad pod naslovom »Engleski element u švedskom« Goranke Antunović. Taj je rad vrijedan izvor podataka i teoretskih rješenja koja se primjenjuju u rječniku anglicizama u švedskom. Započeta je analiza anglicizama na fonološkoj razini uz pomoć dvaju švedskih lektora — izvornih govornika čija je suradnja bila od vrlo velike pomoći u radu na tom korpusu.

Tijekom 1990. godine objavljeni su »Zbornik opće i slavenske terminologije« tu« na kojoj su surađivali i članovi toga zadatka.

5. *Istraživanje opće terminološke problematike — izrada terminoloških rječnika*

Voditelj zadatka je Stjepan Babić, izv. član Akademije a na zadatku radi asistent pripravnik Boris Peterlin.

Tijekom 1990. godine objavljeni su »Zbornik opće i slavenske terminologije« (ur. Stjepan Babić) te »Latinsko-hrvatski i hrvatsko-latinski botanički leksikon« Ivana Šugara. Na ostalim započetim rječnicima: »Rječniku književnoznanstvenog nazivlja«, »Rječniku arhitektonskog i urbanističkog nazivlja«, »Rječniku polimerskog inženjerstva« te »Rječniku hrvatskog pravnog i upravnog nazivlja« — nastavljen je rad.

Dovršena je radna verzija rukopisa »Terminološkog priručnika«. Proučavana je općelingvistička literatura, članci terminološke problematike u periodici te zbornik Terminologija, Prevodilac, Beograd 1988 (ur. N. Vinaver), Terminologija — teorija i praksa, Naučni sastanak slavista u Vukove dane, Beograd 1990. i Zbornik opće i slavenske terminologije, JAZU, Zagreb 1990 (ur. S. Babić). Prikupljani su podaci za terminološku bibliografiju te sređivan arhiv Terminološkog odbora.

6. *Hrvatsko-ruski frazeološki rječnik*

Voditelj zadatka je akad. Antica Menac.

U 1990. godini nastavljeno je prikupljanje hrvatske frazeologije, u prvom redu iz djela suvremene hrvatske prozne književnosti, a također iz znanstvene i znanstveno-popularne proze te iz periodičkih izdanja i novina. Prikupljena se frazeologija leksikografski obrađivala i odabirani su ilustrativni primjeri. Nastavljen je također rad na ruskoj strani rječnika i na zajedničkoj obradi frazeologije obaju jezika.

7. *Lingvistička geografija*

Voditelj zadatka je akad. Božidar Finka.

Radilo se na zadacima »Općeslavenski lingvistički atlas« (OLA), »Europski lingvistički atlas« (ELA) i »Hrvatsko-srpski dijalektološki atlas« (HsDA). Naši suradnici na tim zadacima (D. Brozović, B. Finka, M. Lončarić, M. Menac-Mihalić i A. Šojat) sudjelovali su (u Aranđelovcu) u radu Jugoslavenske komisije OLA, gdje su se pretresala stručna, organizacijska i tehnička pitanja vezana za redakciju 4. sveska fonetske serije OLA (refleksi poluglasa), posebno i s obzirom na to što je Jugoslavenska akademija preuzela obvezu da bude izvršni izdavač toga sveska OLA.

U vezi s tim radom i općenito s radom na brojnim svescima OLA fonetske i tvorbeno-leksičke serije naši su predstavnici sudjelovali na radnom zasjedanju Međunarodne komisije OLA u Bratislavi (D. Brozović i B. Finka) i u Moskvi (B. Finka i A. Šojat), gdje su osim rada na pojedinim svescima OLA dali svoj doprinos u lingvističkoj interpretaciji obuhvaćene građe s našega područja i u utvrđivanju morfološke transkripcije koja se primjenjuje u kartografiranju građe tvorbeno-leksičke serije OLA.

Za potrebe izrade novozasnovanih svezaka OLA i ELA ispisana je iz upitnika i lingvistički prokomentirana potrebna građa sa svih punktova iz Hrvatske i hrvatske dijaspore.

Naš je predstavnik (D. Brozović) sudjelovao na radnom zasjedanju Međunarodne komisije ELA u Moskvi, gdje su utvrđivana teoretska i stručno-tehnička polazišta za rad na novim svescima toga lingvističkog atlasa.

Po jedinstvenom je upitniku istraženo ukupno 12 novih terenskih punktova za potrebe izrade HsDA, od toga 10 u hrvatskoj dijaspori, i to: Filež (B. Finka — A. Šojat), Bajngrob (M. Lončarić), Veliki Borištof (Z. Kinda), Pinkovac (S. Vulić) u Austriji; Serdahelj (M. Lončarić), Tukulja (M. Lončarić), Santovo (M. Lončarić — Mandić), Katolj (E. Barić), Lukovišće (A. Šojat) u Mađarskoj; Devinsko Novo Selo (J. Balaž — E. Horak) u Slovačkoj. U Hrvatskoj su obrađena 2 punkta, i to: Njivice (S. Hozjan), Udbina (M. Dešić).

8. *Proučavanje povijesti hrvatskog književnog jezika*

Voditelj zadatka je Josip Vončina, izv. član Akademije.

Na temelju već izrađenog općeg plana za višesveščanu »Povijest hrvatskoga književnog jezika« potanje je razrađen nacrt za prvu knjigu (»Povijest hrvatske tropismenosti«). U tu se svrhu izrađuje popis izvora iz kojih će se crpsti građa za sustavan prikaz o povijesnom razvoju svakoga od triju grafijskih sustava (glagoljice, zapadne ćirilice, latinice). Usporedo s time započelo je prikupljanje kritičke bibliografije knjiga, rasprava i članaka za cio projekt. Izrađeni su prvi, ogledni tekstovi o reformnim zahvatima u latiničkome grafijskom sustavu (na crti: Budinić—Vitezović—Završnik—Gaj).

9. *Jednosveščani rječnik hrvatskog književnog jezika*

Voditelj zadatka je izv. član Stjepan Babić, a na zadatku su u 1990. g. radili vanjski suradnici Terezija Pavić i Marinko Raos.

Tijekom 1990. godine nabavljena je uredska oprema potrebna za rad na »Rječniku«. Od Zavoda za jezik IFF preuzet je dio knjiga (izvora građe) za »Rječnik MH«. Pregledavana je i sređivana građa MH, iz kutija su uklanjani primjeri koji ne ulaze u korpus hrvatske književnosti. Pregledana je i sređena građa od slova R do slova V.

10. *Leksikografska bibliografija Jugoslavije*

Voditelji zadatka su akad. Rudolf Filipović i dr. Valentin Putanec.

U godini 1990. nije formirana Centralna redakcija bibliografije jer radne grupe ostalih akademija nisu počele raditi budući da u njihovim matičnim akademijama nisu bila osigurana sredstva. Radna grupa Jugoslavenske akademije nastavila je s radom prema planu koji uključuje ispisivanje bibliografskih jedinica iz pojedinih izvora: Bibliografija Jugoslavije, Katalog NSB-a itd. Nabavljena Bibliografija JLZ-a uključena je u materijale radne grupe i služit će u daljnjem radu.

Izdavačka djelatnost

Knjige

R. Filipović, Anglicizmi u hrvatskom ili srpskom jeziku, JAZU, Školska knjiga, Zagreb 1990, 336 str.

Prilozi u časopisima

G. Antunović, Anglicizmi u švedskom — neki aspekti fonološke i morfološke adaptacije, *Filologija*, 16, Zagreb 1988 (1990), 13—23.

Dunja Brozović, Dvije hipoteze za etimologiju nesonima Kopište, *Onomastica Jugoslavica*, 13, Zagreb 1989 (1990), 29—37.

R. Filipović, Fonološke varijante u Rječniku anglicizama u hrvatskom ili srpskom jeziku, *Filologija*, 16, Zagreb 1988 (1990), 73—85; Secondary Anglicisms, The Bell of Freedom, Nottingham 1990, 1—11; Morfološke varijante u Rječniku anglicizama u hrvatskom ili srpskom jeziku, Croatica Slavica Indoeuropaea, *Wiener Slavistisches Jahrbuch*, Ergänzungsband, VIII, Wien 1990, 35—42.

A. Menac, Upotreba i značenje padežâ bez prijedloga u suvremenom ruskom i hrvatskom književnom jeziku, *Rad JAZU*, knj. 427, Zagreb 1989 (1990), 71—126; »Srednji član« među pridjevskim antonimima, *Filologija*, 16, Zagreb 1988 (1990), 115—121.

A. Menac i *M. Moguš*, Frazeologija Gundulićeva Osmana, *Forum*, 7—8, Zagreb 1989 (1990), 192—201.

S. Vulić, O nekim čakavskim imenima blagdana, *Filologija*, 16, Zagreb 1988 (1990), 187—194; O prezimenima Vranić i Vranković, *Onomastica Jugoslavica*, 13, Zagreb 1989 (1990), 43—53.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

D. Brozović-Rončević sudjelovala je na znanstvenom skupu »Skokovi etimološki susreti« u Zadru, 8. i 9. studenoga 1990. s referatom »O razgraničenju toponima s dočetkom -aj, -aja od apelativa s etimološkim sufiksima -(j)aj, -(j)aja«.

A. Menac sudjelovala je na znanstvenom skupu »Ivan Mažuranić — život i djelo«, Zagreb—Novi Vinodolski, 8—11. listopada 1990. s referatom »Frazeologija Smrti Smail-age Čengića«.

V. ZAVODI ZA ZNANSTVENI RAD

ZAVOD ZA ZNANSTVENI RAD — OSIJEK

Organizacija jedinice

Zavod za znanstveni rad u Osijeku program rada za 1990. godinu realizirao je s pet stalno zaposlenih radnika Zavoda (1 znanstveni suradnik, 1 asistent-pripravnik i 3 tehnička suradnika). Na vlastiti zahtjev asistenta-pripravnika Gordani Đukanović prestao je radni odnos s 1. IX. 1990. godine.

Voditelj Zavoda je akad. *Dušan Čalić*, a zamjenik voditelja upravitelj dr. *Đuro Berber*.

Znanstvenoistraživački rad

Program znanstvenoistraživačkog rada Zavoda u 1990. godini realiziran je u planiranom opsegu. Program Zavoda usklađen je prema utvrđenom programu Republičke samoupravne interesne zajednice koji ona financira i zahtjevima privrede iz Slavonije i Baranje za dio programa koji se s njom realizira.

1. *Istraživanje povijesti Osijeka*

Završen je dio istraživanja povijesti Osijeka za razdoblje do 1800. godine, koje je istraživano u okviru zadatka broj 1 povijesti Hrvatske. Redakcija povijesne građe je u završnoj fazi.

Istraživanje povijesti Osijeka u 19. stoljeću je u završnoj fazi. Razdoblje 20. stoljeća je u fazi prikupljanja dokumentacijske građe.

2. *Istraživanje uvjeta i pravaca razvoja privrede Slavonije i Baranje za povećanje izvoza na konvertibilno tržište*

Istraživanje u okviru tog projekta realizira se obradom teme »Ekspanzija izvoza privrede Osijeka na konvertibilno tržište« i »Ekspanzija izvoza PIK-a 'Belje' na konvertibilno tržište«.

Istraživanjem u 1990. godini prikupljena je osnovna dokumentacijska građa i obrađena u temi »Ekonomski odnosi s inozemstvom — faktor osposobljenosti poduzeća za sudjelovanje u međunarodnim privrednim odnosima«, dopunjena s podacima za 1989. godinu. Pristupilo se praktičnoj primjeni rezultata istraživanja u izvozu tekstilne industrije, metalne (»Belje«) i drvne industrije (proizvodnje namještaja).

3. *Bolovanje kao oblik radnog apsentizma u nekim organizacijama udruženog rada Slavonije i Baranje*

Problem bolovanja istražuje se u dužem vremenskom razdoblju (od 1981. godine). U 1990. godini izvršena je selekcija ispitanika (u okviru Uzorka II) prema mjestu zaposlenja u 14 poduzeća u gradu Osijeku i počelo se s medicinskim ispitivanjem 1557 radnika. Izvršene su pripreme za sociološka i psihološka testiranja u poduzećima obuhvaćenim istraživanjem.

Program ekonomsko-pravnog aspekta bolovanja usklađen je prema zahtjevima istraživanja navedenih 14 poduzeća iz Osijeka. Prikupljena je dokumentacijska građa o gospodarskim pokazateljima poslovanja.

4. *Okolina — ekološka istraživanja i zaštita okoline, istraživanje i zaštita kopnenog dijela Hrvatske*

U 1990. godini obavljena su istraživanja na području Slavonije i Baranje. Obavljeno je markiranje oko 30 primjeraka orlova štekavaca, čije je kretanje praćeno cijele godine. Početkom godine izvršena je inventarizacija *Ansberiformes* u Slavoniji i Baranji, a i u cijeloj Jugoslaviji.

Također je izvršeno prebrojavanje raznih vrsta čaplji na gniježđenju u Slavoniji i ostaloj Hrvatskoj, te je skupljen bogat faunistički materijal, prvenstveno o vodozemcima, pticama i sisavcima.

Voditelj projekta je prof. dr. Jozsef Mikuska.

5. *Znanstvene osnove dugoročnog društveno-ekonomskog razvoja Slavonije i Baranje*

Istraživanjem u okviru tog projekta 1990. godine izrađena je studija »Opskrba Osijeka energijom« u kojoj su osim analize proteklog 10-godišnjeg razdoblja izvršene projekcije potrebne energije u Osijeku do 2000. godine.

Ostali segmenti društveno-gospodarskog razvoja definirani su prema mogućnostima istraživača sa Sveučilišta u Osijeku i Privredne komore s kojima se realizira taj program. Utvrđena je metodologija, sadržaj istraživanja i prikupljena dokumentacijska građa.

6. *Govor Đakovštine*

Završeno je snimanje govora u selima Đakovštine. Obrada snimljenog govora je u završnoj fazi. Kako je riječ o višegodišnjem istraživanju, postupak redigiranja građe obavlja se po utvrđenoj metodologiji istraživanja.

Organizacija znanstvenih skupova

U suradnji s Pedagoškim fakultetom iz Osijeka, a pod pokroviteljstvom Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Zavod je organizirao znanstveni skup »Josip Juraj Strossmayer« posvećen 175. obljetnici rođenja.

Pristupilo se pripremama za organizaciju VI. znanstvenog sabora Slavonije i Baranje. Utvrđena je tema »Prostorno uređenje Slavonije i Baranje s naglaskom na zaštitu okoliša«. Pripreme su ostvarene uz suradnju Zajednice općina Osijek i Općine Beli Manastir.

Pripreman je znanstveni skup posvećen seobama naroda u Slavoniji i Baranji »Migracije u Slavoniji i Baranji do polovice 18. stoljeća«. Skup je pripreman u suradnji s općinama Osijek i Beli Manastir, te eparhijama SPC Srema, Bačke i Slavonije. Skup nije održan zbog nedostatka financijskih sredstava.

Izdavačka djelatnost

Knjige

1. *Z. Ebling, N. Hadžić, Ž. Jakšić,* Rak debelog crijeva — iskustva osječkog programa zaštite, Zavod za znanstveni rad, TIZ »Zrinski« Čakovec, 122 str. Knjiga je tiskana u 1000 primjeraka i rad je istraživanja trojice autora-liječnika iz Osijeka i Zagreba. Znanstveno istraživanje »Rak debelog crijeva« provedeno je u Domu zdravlja Osijek, Zavodu za zaštitu zdravlja Osijek, Općoj bolnici Osijek i Zavodu za zaštitu zdravlja Hrvatske.

2. *Grupa autora,* Zbornik o fra Grguru Čevapoviću, Zavod za znanstveni rad, GP »Štampa« Osijek, 430 str. Zbornik radova sadrži 22 rada o Čevapovićevu životu i djelu. Radovi su prezentirani na Znanstvenom skupu o fra Grguru Čevapoviću, održanom 20. i 21. V. 1987. u Slavonskoj Požegi. Izdavanje Zbornika su uz Zavod za znanstveni rad u Osijeku omogućile i Skupština općine Slavonska Požega i Franjevački samostan u Slavonskoj Požegi.

3. *Grupa autora,* Anali, 6, Zavod za znanstveni rad, GP »Štampa« Osijek, 165 str. Objavljena šesta knjiga »Anala« Zavoda za znanstveni rad sadržava radove iz projekta »Bolovanje kao oblik radnog apsentizma u nekim organizacijama udruženog rada Slavonije i Baranje«, koji su u travnju 1988. godine prezentirani na Simpoziju o bolovanju. Zastupljeno je 20 autora iz Osijeka, Zagreba, Zadra i Kutine.

Studije

1. *Grupa autora,* Opskrba Osijeka energijom — Korištenje energije na području općine Osijek u razdoblju od 1975. godine i projekcije do 2000. godine. Knjiga 1. — 189 str., Knjiga 2. — 166 str. Studija je izdana u suradnji s Fakultetom elektrotehnike Sveučilišta u Osijeku. Studija sadržava rezultate istraživanja 13 autora suradnika Zavoda i Fakulteta elektrotehnike iz Osijeka provedeno u okviru projekta »Modeli i metode za planiranje energetskih sistema regionalnih područja«, koje je sufinancirao RSIZ znanosti Hrvatske.

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD — SPLIT

Organizacija jedinice

Djelatnost ovog Zavoda Jugoslavenske akademije odvija se u području pomorstva, povijesnih znanosti i umjetnosti. Voditelj Zavoda je izv. član *Vladimir Ibler,* a zamjenik voditelja — upravitelj prof. dr. *Davorin Rudolf,* član suradnik. U ovoj znanstvenoj jedinici zaposleni su istraživač suradnik, administrator i pomoćni službenik, a kroz razne oblike djelatnosti u njenom je radu sudjelovalo više članova Akademije (iz Splita i Zagreba) te nekoliko vanjskih suradnika.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

I dalje se radilo na temi iz područja prava mora — o isključivoj ekonomskoj zoni.

U okviru projekta SIZ-a znanosti Republike Hrvatske »Etnološka i folklorističkа istraživanja« u Zavodu se koordinirao rad na dostupnom dijelu rukopisa Silvestra Kutleše »Život i običaji Imotske krajine« koji se nalazi u fundusu Akademijina odbora za narodni život i običaje (dio rukopisa, pak, zasad je nedostupan, jer je Etnološki zavod zajedno sa čitavim arhivskim fundusom u selidbi).

Izdavačka djelatnost

Nastavilo se s izdavanjem redovite godišnje publikacije »Adrias« (glavni urednik akad. Cvito Fisković), te je tiskan njezin treći svezak. Ovaj je svezak tematskog karaktera, te na 247 stranica donosi 10 priloga iz povijesti književnosti i suvremenog književnog stvaralaštva.

Četvrti svezak (s tematikom iz područja pomorstva) je u pripremi.

Zavodu su dodijeljena i sredstva za društveno vrijednu znanstvenu knjigu, i to za dvije edicije koje slijede. Tako je uređen za tisak dio rukopisa S. Kutleše »Život i običaji Imotske krajine« uz dodatne bilješke i uvodnu studiju (dr. Vesna Čulinović-Konstantinović i Zorica Petrić). Za objavljivanje reprint izdanja »Lekcionara Bernardina Splićanina« iz 1495. godine (prve knjige koja je tiskana na hrvatskom jeziku) s uvodnom studijom također su obavljene pripreme i knjiga će izaći u 1991. godini.

Znanstveni skupovi, predavanja, izložbe

Tijekom 1990. godine održana su u Zavodu dva znanstvena skupa:

— »Značaj i uloga Trećeg sveslavenskog liječničkog kongresa održanog u Splitu od 5. do 8. listopada godine 1930.« (u suradnji sa Zavodom za povijest prirodnih i medicinskih znanosti Akademije i Zborom liječnika).

— »Interakcija kultura« (u suradnji s Etnografskim muzejom u Splitu a u povodu 80. obljetnice njegova osnivanja i pod pokroviteljstvom Sabora Republike Hrvatske). Taj skup imao je karakter međunarodnog simpozija uz sudjelovanje stručnjaka iz Londona i Berlina.

Od 10. do 20. rujna, u okviru kulturne manifestacije »Knjiga Mediterana«, kojoj je jedan od organizatora naša Akademija, u Zavodu je — osim svečanosti otvaranja uz uvodnu riječ izv. člana Vlatka Pavletića — održan i ciklus predavanja kako slijedi:

— *L. Lago:* »Kartografija sjevernog Jadrana i premise za buduću izložbu o južnom Jadranu«,

— *M. Filipović:* »Duhovna Bosna«,

— *M. Zaninović:* »Iliri između mora i planina«,

— *M. Zorić:* »Italija i Hrvati (Hrvati u talijanskoj književnosti)«,

— *M. Aymard:* »Brodelijanski prostori«,

— *N. Luxardo:* »Mediteranska projekcija Zadra u 14. stoljeću«,

— *S. Graciotti:* »Perspektive buduće znanstvene i kulturne suradnje između dviju obala«,

— *G. Beis:* »Prožimanje mediteranskih kultura u domeni obrazovanja«,

— *N. Kolumbić:* »Vartal« Petra Lucića.

Zavod je organizirao sljedeća pojedinačna predavanja:

— *B. Vukas:* »Međunarodnopravna zaštita čovjeka«,

— Akad. *Lj. Boban:* »Banovina Hrvatska kao historiografski problem«,

— *A. Cvitanić:* »Povijesni korijeni ljudskih prava u djelu C. Beccarije«,

— *D. Denegri:* »Od elementarnih čestica do početnog praska«.

U 1990. godini u Zavodu su priređene ove izložbe:

— »Jerolim Miše (1890—1970)« — retrospektiva u povodu 100. obljetnice rođenja,

— »Izložba likovnih i znanstvenih radova nastavnika Filozofskog fakulteta u Zadru i Splitu« — u povodu proslave 45 godina početka rada te visokoškolske ustanove,

— »Bienale suvremene hrvatske grafike«,

— »Nizozemske slikarske škole« (iz fundusa Strossmayerove galerije),

— »Djela hrvatske kulture tiskana u Mlecima od 15. do 18. stoljeća« (iz fundusa Nacionalne i sveučilišne biblioteke iz Zagreba, a u povodu »Knjige Mediterana«),

— Izložba slika iz fundusa Strossmayerove galerije (19. st.).

Iz fundusa Zavoda izvršen je odabir materijala (od 16. st. do prvog svjetskog rata) koji je od važnosti za naše pomorstvo, a za izložbu koja će se prirediti u povodu »Knjige Mediterana« u 1991.

Ostali rad

U Zavodu su predstavljene sljedeće edicije: B. Kirigin — E. Marin »Arheološki vodič po srednjoj Dalmaciji«, M. Petrić »Amfore Jadrana«, V. Čulinović-Konstantinović »Aždajkinja iz Manite drage«, V. Rismondo »Zaustavljeno vrijeme«, akad. D.

Rendić-Miočević »Iliri i antički svijet«, V. Solitro »Povijesni dokumenti o Istri i Dalmaciji«, P. Bokun »Antropološka psihijatrija«, M. Tomasović »Prepjevi iz romanskog pjesništva« (u povodu »Knjige Mediterana«), akad. K. Prijatelj »Slikarstvo u Dalmaciji 1784—1884« i »Prilozi povijesti u Dalmaciji« (dva jubilarna sveska).

U okviru »Knjige Mediterana« održan je i »Okrugli stol naših i francuskih izdavača«.

U Zavodu je 29. lipnja ove godine obavljen svečani čin potpisivanja »Jadranske povelje«, kao znak nove jadranske orijentacije.

Pružale su se usluge korištenja zavodskog fundusa, koji je tijekom godine i obogaćen novom arhivskom građom.

U prostorima Zavoda postavljeni su sigurnosni elektronski uređaji, te je obnovljen dio prizemlja zgrade.

ZAVOD ZA ZNANSTVENI RAD — VARAŽDIN

Zahvaljujući razumijevanju Skupštine općine Varaždin, osiguran je prostor i financijska sredstva za njegovu adaptaciju, čime su stvoreni uvjeti da se Zavod za znanstveni rad Akademije u Varaždinu preseli u nove prostorije u Nazorovoj ulici br. 14. Prostor ima ukupnu površinu 88 m² a sastoji se od 6 prostorija. Tri prostorije služe za rad: upravitelja, tajnika i stručnoadministrativnu osobu Zavoda, dok je preostali dio prostora namijenjen za biblioteku i odlagalište za knjige. U prostorijama biblioteke postavljene su police u koje se može smjestiti oko 4000 naslova knjiga. U odlagalištu se može smjestiti, također, nekoliko tisuća naslova knjiga.

Voditelj Zavoda je akad. *Andre Mohorovičić*, a zamjenik voditelja — upravitelj prof. dr. *Franjo Ruža*, koji je redoviti profesor na Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu. U ovoj godini, točnije od 1. srpnja 1990. godine Skupština općine Varaždin osigurala je financijska sredstva za tajnika Zavoda za pola radnog vremena. Po odluci Savjeta Zavoda raspisan je natječaj i na spomenuto radno mjesto primljen je mr. Ivan Grabar. Administrativne, financijsko-računovodstvene i tehničke poslove vodi jedna osoba. U ovoj godini Izvršno vijeće Skupštine općine Varaždin osiguralo je financijska sredstva, a Zavod je nabavio potrebnu opremu za rad u Zavodu.

Sad u Zavodu profesionalno radi samo jedna osoba (tajnik) s pola radnog vremena, upravitelj Zavoda poslove obavlja volonterski i takva kadrovska kombinacija pokazuje se racionalnom i za određeno vrijeme zadovoljavajućom za uspješno obavljanje planiranih i drugih zadataka. Međutim, već sada se ukazuje potreba za zapošljavanje jedne osobe s punim radnim vremenom, koja bi radila bibliotekarske, administrativne, financijsko-računovodstvene i tehničke poslove.

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost

Na temelju zaključaka Savjeta Zavoda inicirana je znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost na tri projekta:

1. »*Proučavanje glazbenog baroka u južnih Slavena*«. Taj muzikološki projekt potaknuo je muzikologe na znanstvena i stručna istraživanja i valorizaciju tematskih područja, kao što su: »Problemi glazbenega baroka na slovenskem«, »Vizan-

tija i zapadnoevropski barok u pravoslavnoj crkvenoj muzici (17.—18. vek«), »Mogući barokni uticaji na predstavama muzičkih instrumenata u srpskoj likovnoj umjetnosti (17. i 18. veka)«, »Psalmske skladbe Janeza Krsnika Dolarja« (druga pol. 17. st.), »Jakob Zupan — zadnji slovenski baročni skladatelj«, »Povijesno značenje varaždinskog skladateljskog kruga«, »Barokni elementi u Mekiničevim pjesmaricama« (1609. i 1611), »Nepoznati rukopisni procesional arhiva Hrvatske u kontekstu procesionalnih obrednih priručnika zagrebačke stolnice s kraja 17. i prve polovice 18. stoljeća« i »Slijedovi baroka u misama L. F. Schwerdta«. Istaknute teme prezentirane su na Muzikološkom skupu, održanom 29. i 30. rujna u Varaždinu u sklopu programa »Varaždinskih baroknih večeri«. Skupu je prisustvovalo s autorima prvi dan 35 i drugi dan 30 slušatelja. Konačni sud o kvaliteti referata dat će recenzenti jer se spomenuti referati planiraju tiskati u idućem broju »Radova« Zavoda.

2. *»Metel Ožegović i njegovo doba«.* U povodu 100. obljetnice smrti hrvatskog političara, rodoljuba i osnivača varaždinske knjižnice baruna Metela Ožegovića, Zavod i Gradska knjižnica i čitaonica »Sloboda« Varaždin, priredili su Znanstveni kolokvij i tematsku izložbu 15. studenoga 1990. godine u Varaždinu. Na početku ove godine istaknuta je potreba da se doba Metela Ožegovića znanstveno i stručno valorizira: gospodarske prilike u Varaždinu u doba Metela Ožegovića, književni život Varaždina, privredni i kulturni život Hrvatske u 19. stoljeću, gledište Metela Ožegovića prema Bosni i Hercegovini i istočnom pitanju, dvije poslanice posvećene Metelu Ožegoviću, naredbe občinske varmedje varašdinske (1838) s obzirom na jezik, bibliografski izvori o Metelu Ožegoviću, muzejska i arhivska građa o Metelu Ožegoviću, Ožegovićeva Bela i Corberone u kulturnom i političkom krugu Metela Ožegovića.

Na Znanstvenom kolokviju o Metelu Ožegoviću iznesene su nove spoznaje i činjenice. Na spomenutom skupu bilo je prisutno više od 50 slušatelja i u raspravi su izneseni prijedlozi da sadašnja Gradska knjižnica i čitaonica »Sloboda« Varaždin dobije ime Metela Ožegovića, da se postavi spomen ploča na kući gdje je bila prva knjižnica u Varaždinu, da se vodi kontinuirana briga o uređenju grobnice Metela Ožegovića, te da se dalje istražuju nove činjenice i prikuplja dokumentacija, posebno ona koja se nalazi kod živih članova njegove obitelji. Isti dan u Gradskoj knjižnici i čitaonici »Sloboda« Varaždin, otkrivena je Spomen-ploča Metelu Ožegoviću.

3. *Pretisak Vramčeve Kronike.* Spomenuto djelo, objavljeno 1578. godine u Ljubljani, prvo je povijesno djelo 16. stoljeća pisano hrvatskim jezikom kajkavske osnovice. Vramec je pisac nacionalne povijesti na kajkavskom jeziku, bilježi društveno-političke događaje, nastajanje gradova, crkvene događaje i druga zbivanja u šest kronoloških razdoblja. Spoznaja o tim vrijednostima potakla je Zavod da povjeri doc. dr. A. Jembrihu znanstvenu obradu materijala, koji će biti sastavni dio pretiska Vramčeve »Kronike«. Riječ je o pripremi teksta u suvremenoj grafiji, registru imena, rječniku manje poznatih riječi i drugoj popratnoj studiji koja će biti sastavni dio spomenutog djela. Završetak poslova na pretisku izdanja Vramčeve »Kronike« planira se u prvom polugodištu 1991. godine.

Izdavačka djelatnost

Poslovi na reprint izdanju »Postille« Antuna Vramca, započeti 1989. godine, dovršeni su i dana 17. travnja 1990. godine u Gradskoj vijećnici Varaždin akad. Andre Mohorovičić, predstavio je javnosti reprint izdanje knjige Antuna Vramca »Postilla«. Drugo predstavljanje održano je u Akademiji 28. svibnja 1990. godine.

Na prezentaciji istaknuto je posebno značenje tog izdanja s obzirom na to da ni jedna od sačuvanih »Postilla« nije bila čitava. Tim reprint izdanjem, korištenjem djela koja su se čuvala na različitim mjestima, konačno je dobiveno djelo potpunog izvornog sadržaja. To djelo u reprintu zajedno su objelodanili naš Zavod i »Kršćanska sadašnjost« u Zagrebu. Reprint izdanje toga djela Zavodu su pomogli financijskim sredstvima SIZ znanosti Hrvatske, RSIZ kulture i SIZ kulture Varaždin.

S obzirom na vrlo široko značenje »Postille«, koja je tiskana u 16. st., kako spominje Jagić: to je po svoj prilici prva knjiga u Hrvatskoj koja je tiskana u tom vremenu u Varaždinu. Njezina se vrijednost iskazuje s kulturološkog, filološkog, posebno za izučavanje kajkavskog književnog jezika, i povijesnog gledišta te je iz tih razloga RSIZ kulture djelo otkupio za sve biblioteke u Republici Hrvatskoj.

Isto tako, u 1989. godini započete su pripreme na izdavanju »Radova« br. 3 Zavoda za znanstveni rad. Predstavljanje »Radova« br. 3 održano je 19. listopada 1990. godine u Gradskoj vijećnici Varaždin. »Radove« je predstavio akad. A. Mohorovičić u prisutnosti predsjednika Skupštine općine Varaždin i njegovih suradnika, predstavnika ustanova kulture regije Varaždin, suradnika Zavoda sa šireg područja, predstavnika pojedinih stranaka i novinara. Po riječima akad. Mohorovičića, varaždinski Zavod u dosadašnjoj aktivnosti prezentirao je javnosti nekoliko vrlo vrijednih knjiga čiji su sadržaji od izuzetnog značenja u spoznavanju novih povijesnih, kulturnih, gospodarskih, medicinskih, jezičnih i drugih vrijednosti.

Aktivnost Savjeta Zavoda

Zavod za znanstveni rad iz godine u godinu sve uspješnije uspostavlja suradnju s ustanovama kulture, znanstvenonastavnim organizacijama, sa stručnim organizacijama, izdavačkim poduzećima, pojedincima s područja sjeverozapadne Hrvatske, koji se bave znanstvenim i stručnim radom, općinskim organima, republičkim ustanovama kulture i prirode, a sve radi poticanja, okupljanja znanstveno-stručnog potencijala na istraživanju i njihovu angažiranju u rješavanju različitih zadataka pojedinačno i zajednički prema planiranim zadacima Zavoda. Na toj osnovi Zavod je uspostavio suradnju s četrdesetak osoba.

U toku 1990. godine Savjet je održao tri sjednice na kojima su razmatrana sljedeća pitanja: izvještaj o pretisku »Postille« A. Vramca, izvještaj o tiskanju »Radova« br. 3, prijedlog za raspisivanje natječaja za tajnika Zavoda, financijsko poslovanje Zavoda u 1989. godini, izbor tajnika Zavoda, obavijest o završetku poslova na tiskanju »Radova« br. 3, razmatranje izvještaja o radu i financijskom poslovanju Zavoda za 1990. godinu i plan rada Zavoda za 1991. godinu. Osim spomenutih aktivnosti Savjeta, održano je nekoliko razgovora i konzultacija o tekućim zadacima s voditeljem Zavoda akad. Mohorovičićem.

ZNANSTVENI SAVJETI I DRUGA TIJELA AKADEMIJE

CENTAR ZA KEMIJU ORGANSKIH PRIRODNIH SPOJEVA

Centar je i tijekom 1990. godine nastavio rad u okviru svojih znanstvenih obveza, u skladu s planom Akademije, na projektu »Izolacija i sinteza biološki aktivnih prirodnih organskih spojeva« obuhvaćenom petogodišnjim planom Republičke zajednice znanosti Republike Hrvatske. I ove godine je Zajednica odobrila sredstva za znanstvenu djelatnost, što je omogućilo daljnje poboljšanje uvjeta laboratorijskog rada unutar postojećeg prostora na Strossmayerovu trgu 14.

U izvještaju za 1990. godinu ističe se:

— U laboratoriju Centra, a u vezi sa znanstvenim projektom, istraživale su se reakcije geminalnih sulfida, laktona i tiolaktona. Iz toga područja su tri znanstvena rada prihvaćena za tisak još 1988 (»Rad«, Kemijske znanosti), usp. izvještaj za 1988, Ljetopis, *92*, 306, međutim sad su još u tisku.

— Sporazum Centra za kemiju organskih prirodnih spojeva i poduzeća »Fotokemika«, sklopljen prijašnjih godina, produžen je i za ovu godinu u istim okvirima.

— Na slobodno mjesto asistenta pripravnika izabrana je Jadranka Blažević.

— Članovi Centra dr. Ante Deljac, redoviti profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu, i dr. Rativoj Seiwerth, dopisni član Akademije, i ove godine aktivno sudjeluju na znanstvenom zadatku našega Centra »Izolacija i sinteza biološki aktivnih prirodnih organskih spojeva«.

— Namještenici i suradnici Centra, Mira Novak i Micheline Popović, nastavljaju suradnju na spomenutom znanstvenom zadatku kao registrirani istraživači. Već su otprije prihvaćeni prijedlozi Savjeta Centra u okviru obilježavanja 100. obljetnice rođenja Lavoslava Ružičke, usp. Ljetopis, *91*, 278.

— Uz druge prijedloge koji do ove godine nisu bili provedeni, Centar je uspio u okviru posebnog sveska »Rada« izdati knjigu: Leopold Ružička, Centennial 1887—1987, »Rad« JAZU, 443, kemijske znanosti, 7, XI+198 str., urednik K. Balenović uz redakcijski odbor: B. Gašpert, K. Jakopčić i R. Seiwerth. U tom broju tiskani su i prilozi članova Centra: *R. Seiwerth,* Pozivi Lavoslavu Ružički na visoke škole u Zagrebu 1919—1926, te *K. Balenović,* Lavoslav Ružička, Stara domovina i kemija u Hrvatskoj 1918—1988.

ODBOR ZA NARODNI ŽIVOT I OBIČAJE

Rad Odbora za narodni život i običaje u 1990. godini odvijao se oko priprema i recenziranja rukopisa za sljedeću, 52. knjigu »Zbornika za narodni život i običaje«. Na realizaciji teme »Život i tradicijska kultura Hrvata« radi posebna ekipa stručnjaka podijeljena u dvije radne grupe: etnološku i povijesnu. Obje spomenute grupe dovršavaju započete rukopise. Voditelj ove teme je akad. Andre Mohorovičić.

Tijekom 1990. godine Odbor je imao sljedeći sastav: predsjednik akad. A. Mohorovičić. Članovi: akademici R. Katičić, E. Pusić i N. Reiser; izv. članovi J. Bezić, M. Peić i A. Vulin; članovi suradnici B. Belicza, M. Sironić i M. Marković (tajnik).

INTERNACIONALNI KOMITET ZA ISTRAŽIVANJE BOKSITA, GLINICE I ALUMINIJA (ICSOBA)

Internacionalni komitet za istraživanje boksita, glinice i aluminija (ICSOBA) potiče i koordinira znanstveno-istraživački rad svojih članova.

U 1990. godini bilo je učlanjeno 125 znanstvenih radnika iz ukupno 28 zemalja, te 40 članova iz Jugoslavije. Članovi su istaknuti znanstveni radnici iz akademskih ustanova, te stručnjaci iz odgovarajućih područja industrije.

Organizacijski rad

Održan je sastanak Predsjedništva ICSOBE 6. i 7. srpnja 1990, u Aix-en-Provence u Francuskoj na kojem je dogovoren preliminarni program rada Organizacijskog komiteta za održavanje 7. internacionalnog kongresa ICSOBE, koji će se održati u Mađarskoj 1992. godine. Dr. Gy. Bardossy, predsjednik Organizacijskog komiteta prihvatio je zaduženje da do početka 1991. godine izradi program prve obavijesti o Kongresu, predračun troškova, te da o tome obavijesti Predsjedništvo na sljedećoj sjednici. Generalni sekretar prof. dr. O. Šarc-Lahodny sudjeluje aktivno u pripremama Kongresa.

Članovi ICSOBE iz Jugoslavije sudjeluju u radu na internacionalnom projektu, djelomično financiranom od UNESCA pod nazivom Korelacija mezozojsko-tercijarnih boksita i odgovarajućeg paleokrša u regionu Tetisa, IGCP-287.

Održana su dva znanstvena sastanka u vezi s projektom:

I. Godišnji sastanak Jugoslavenske radne grupe tijekom 12. kongresa geologa Jugoslavije u Ohridu, u listopadu 1990. Sastanku je prisustvovalo 15 članova grupe iz Jugoslavije, te su raspravljeni problemi 1. autohtonosti i alohtonosti boksita, 2. rad na izradi postera o jugoslavenskim boksitima za II. radni sastanak projekta 287 u Grčkoj, 3. pripreme za prisustvovanje na simpoziju Europske geološke asocijacije u Strasbourgu, 1991.

II. Drugi radni sastanak grupe održan je u Ateni i Delfima (Grčka) od 25. do 27. X. 1990. Tom međunarodnom sastanku IGCP-287 projekta prisustvovalo je 30 sudionika članova internacionalne radne grupe. Iz Jugoslavije podnijeli su referate A. Dangić, G. Durn, I. Jurković, Z. Maksimović i B. Šinkovec. Planirana je stručna ekskurzija na nalazišta boksita u Hercegovini i Crnoj Gori u 1991. godini.

Izdavačka djelatnost

Skupljen je dio materijala, tj. tri znanstvena rada za objavljivanje u časopisu TRAVAUX de l'ICSOBA, br. 23.

JUGOSLAVENSKI CENTAR ZA KRISTALOGRAFIJU

Plenum Centra

25. plenum Jugoslavenskog centra za kristalografiju održan je 6. lipnja 1990. u Sisku, gdje se od 5. do 8. lipnja održavala 25. konferencija Jugoslavenskog centra za kristalografiju. Plenumu su prisustvovala 54 člana Centra.

Akad. Drago Grdenić, predsjednik Centra, otvorio je plenum i pozdravio prisutne članove Centra, izrazivši pritom svoje zadovoljstvo zbog održavanja jubilarne, 25. konferencije Centra. U ime Odbora Centra zahvalio se Odboru za pripremu 25. konferencije Centra, Metalurškom fakultetu, Sisak, kao i domaćinu konferencije, te Skupštini općine Sisak i Željezari Sisak, kao i sponzorima koji su materijalno pomogli održavanje konferencije.

Ta se konferencija održavala u sklopu obilježavanja 2000 godina grada Siska, 30 godina visokoškolske nastave u Sisku i 320 godina Sveučilišta u Zagrebu.

Plenum je jednoglasno prihvatio izvještaj o radu Odbora Centra između dva plenuma, financijski izvještaj i plan rada Centra, koje je u odsutnosti sekretara Centra prof. dr. B. Kamenara podnio prof dr. S. Popović.

Akad. D. Grdenić obavijestio je plenum da se više neće kandidirati za predsjednika Centra. Plenum je izrazio svoju duboku zahvalnost akad. D. Grdeniću za osnivanje Centra i vođenje tijekom 25 godina njegova postojanja, za kontinuitet održavanja godišnjih konferencija i zajedničkih konferencija s talijanskim kristalografima, za afirmaciju našeg Centra u zemlji i inozemstvu, što potvrđuje i održavanje 13. europskog kristalografskog sastanka u Ljubljani 1991. godine.

Na prijedlog nekoliko članova Centra plenum je jednoglasno izabrao akad. D. Grdenića za počasnog predsjednika Centra. Za novog predsjednika Centra plenum je jednoglasno izabrao prof. dr. B. Kamenara, a u Odbor Centra sljedeće kristalografe: dr. Biserku Gržeta, dr. Biserku Kojić-Prodić i prof. dr. Stanka Popovića (svi iz Zagreba), prof. dr. Ljubu Goliča, prof. dr. I. Lebana i dr. A. Prodana (svi iz Ljubljane), dr. Rajnu Herak i dr. Ljiljanu Karanović (iz Beograda), te prof. dr. Belu Ribár i prof. dr. Vladimira Divjakovića (iz Novog Sada).

25. konferencija Jugoslavenskog centra za kristalografiju

Odbor za pripremu 25. konferencije Centra radio je u sastavu: dr. V. Novosel-Radović (predsjednica), akad. D. Grdenić, dr. B. Gržeta, mr. Mahina, prof. dr. D. Maljković, B. Markušić, dipl. inž. P. Matković, prof. dr. S. Popović, dr. K. Sekulić i dr. D. Ugarković. Odbor Centra je predložio plenarne predavače, i to: dr. J. Fialu (Plzen), dr. P. Klimaneka (Freiburg), dr. B. Kotura (Lvov), dr. B. Gržetu (Zagreb) i prof. dr. M. Ristića (Beograd). Nažalost prof. dr. M. Ristić bio je spriječen da dođe na konferenciju. Odbor za pripremu konferencije priredio je 1. i 2. obavijest o održavanju konferencije, tiskao knjigu sažetaka, program i plakat konferencije, te obavio tehničke pripreme za održavanje konferencije.

Na konferenciji održana su ova plenarna predavanja:

J. Fiala, Self-calibrating techniques in powder diffraction phase analysis;

B. Ya. Kotur, Metal chemistry of scandium intermetallics;

P. Klimanek, X-ray profile analysis in structurally inhomogenous polycrystalline materials;

B. Gržeta, On the examination of the structure and stability of metallic glasses.

Osim plenarnih predavanja na konferenciji je podneseno 35 usmenih priopćenja, uz sudjelovanje 84 kristalografa, od toga 5 iz inozemstva.

Odbor Centra

Odbor Centra (v. »Ljetopis JAZU«, knj. 91) održao je 42. sjednicu 18. listopada 1989. g. u Zagrebu i 43. sjednicu 6. lipnja 1990. g. u Sisku. Na 42. sjednici Odbor je razmatrao pripreme za jubilarnu, 25. konferenciju Centra u Sisku od 5. do 8. lipnja 1990. g., te imenovao Odbor za pripremu te konferencije. Odbor Centra je razmatrao i pripreme za 13. europski kristalografski sastanak, Ljubljana, 25—30. kolovoza 1991. g. te prihvatio izvještaj prof. dr. Lj. Goliča, predsjednika Odbora za pripremu 13. europskog sastanka. Profesori Lj. Golič i I. Leban održali su u Moskvi prigodom 12. europskog sastanka u kolovozu 1989. g. prvi sastanak Programskog odbora, kada je dogovoren prethodni program i potencijalni plenarni predavači. Uz 13. europski sastanak održali bi se i prateći sastanci:

1. Biomolecular structures and dynamics;
2. Crystalline structure and defects in ceramics;
3. Synchrotron radiation in crystallography.

Također će se, kao pridružena konferencija, održati »International Conference on polytypes, modulated structures and quasicrystals« na Balatonu u organizaciji Roland Eötvös Physical Society, Budimpešta. Na 43. sjednici Odbora Centra razmotrene su pripreme za 13. europski kristalografski sastanak, Ljubljana 1991. g.

Izvještaj su podnijeli profesori Lj. Golič i I. Leban. Odbor Centra je također razmotrio predstojeću 26. i 27. konferenciju Centra, te 7. talijansko-jugoslavensku kristalografsku konferenciju.

Publikacije

»Godišnjak Jugoslavenskog centra za kristalografiju«, sv. 24 (1989) izašao je iz tiska. Sadržava pet obzornih članaka, te naslove znanstvenih priopćenja podnesenih na 6. jugoslavensko-talijanskoj kristalografskoj konferenciji održanoj u Puli od 28. do 31. svibnja 1989. g. koja je bila ujedno i 24. konferencija Centra. U prilogu sv. 24. objavljen je Izvještaj o radu Centra u razdoblju između 23. i 24. plenuma, te nekrolozi članovima Centra prof. dr. Katarini Kranjc i prof. dr. Zvonimiru Banu. Uskoro će biti predan u tisak sv. 25. »Godišnjaka«.

Istraživačka djelatnost

Jugoslavenski centar za kristalografiju je, kao i dosad, nastavio s poticanjem i strukturnim istraživanjima ovisnosti kemijskih, fizičkih i bioloških svojstava o molekulskoj i kristalnoj strukturi, i to u okviru dva savezna i jednog republičkog programa o preparaciji i strukturnim istraživanjima spojeva posebnih svojstava.

Članstvo

U 1990. g. u Jugoslavenskom centru za kristalografiju učlanjeno je 180 članova.

SAVJET ZA DALJINSKA ISTRAŽIVANJA I FOTOINTERPRETACIJU

Savjet je poticao, razvijao i koordinirao znanstveni i stručni rad članova, u području daljinskih istraživanja i fotointerpretacije. Veliki dio postignutih znanstvenih rezultata ima primjenu u praksi u vrlo različitim stručnim i znanstvenim disciplinama.

Djelatnost Savjeta odvijala se kroz Izvršni odbor, zatim i kroz komisije i radne grupe, Uredničkí odbor i pojedince.

U godini 1990. održano je 6 sjednica Izvršnog odbora na kojima su razmatrani blagajnički izvještaji, tajnički izvještaji te izvještaji Uredničkog odbora. Koordinator rada komisijâ i radnih grupa Savjeta izvještavao je o znanstvenom i stručnom radu Savjeta. Na sjednicama se redovito dogovaralo o radu Odbora za osnivanje Centra za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju. S time u vezi obavljeni su brojni dogovori u odnosnom razredu Akademije.

U međuvremenu, Savezni sekretarijat za razvoj naručio je izradu studije o izvodljivosti gradnje Centra za satelitsku detekciju. Na izradi te studije bili su uglavnom angažirani članovi našega Savjeta. Zbog prikupljanja potrebnih informacija o praktičnom radu sličnih centara, posjećeni su Njemački centar za satelitska istraživanja u Oberpfaffenhofenu, Francuski centar SPOT IMAGE u Toulouse i ESA — Centar EURIMAGE u Frascatiju te prijemna stanica u Fucinu. Studija je završena i predana naručiocu na razmatranje i donošenje odluke.

Za širi krug članstva Savjeta organiziran je stručni posjet Centru za daljinska istraživanja u Mađarskoj, gdje su se 23 člana Savjeta upoznala s radom te institucije.

Izvršni odbor inicirao je akciju za osnivanje postdiplomskog studija iz daljinskih istraživanja, interdisciplinarno. Osnovan je Odbor za postdiplomski studij. Vijeće nastavnika Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prihvatilo je da fakultet bude nosilac nastave. Rad na tome je u toku.

Dana 27. studenoga 1990. godine održan je XI. redoviti plenum Savjeta na kojem su podneseni izvještaji o radu Savjeta. Na plenumu je minutom šutnje odana počast pokojnom nekadašnjem predsjedniku Izvršnog odbora, prof. dr. Anti Polšaku, koji je preminuo nekoliko mjeseci prije održavanja plenuma.

Na plenumu je izabran novi sastav Izvršnog odbora Savjeta: za predsjednika prof. dr. Dragutin Skoko, izv. član Akademije, za potpredsjednike prof. dr. Marinko Oluić, INA-geološki consulting, i prof. dr. Teodor Fiedler, Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, za tajnika dr. Matko Bogunović, Fakultet za poljoprivredne znanosti, za zamjenika tajnika dipl. inž. Dragomir Jovičić, Inaprojekt, za koordinatora rada komisija i radnih grupa Savjeta dipl. inž. Zvonimir Kalafadžić, Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, te za predsjednika Uredničkog odbora dr. Bojan Lipovšćak, CAOP Zagreb; predstavnici Predsjedništva Akademije su akademici Vladimir Majer i Mirko Vidaković te izvanredni član, Velimir Kranjec; izabrani su i novi delegirani članovi Izvršnog odbora i njihovi zamjenici, predstavnici 16 radnih organizacija, članica Savjeta. U okviru stručnog dijela plenuma održana su tri predavanja: prof. dr. M. Oluić »Globalni svemirski program istraživanja zemlje, 1990—2000 godine«, dipl. inž. Z. Kalafadžić »Uređivanje stupnja oštećenosti šuma na području Gorskog kotara primjenom infracrvenih aerosnimaka« i mr. Đ. Bodrožić »Hidrogeološki odnosi šireg područja Novog Sada na temelju daljinskih istraživanja«.

Publikacije i članci

U godini 1990. objavljen je »Bilten« broj 10 Savjeta u kojem su prikazani materijali X. redovitog plenuma održanog 11. listopada 1988. godine, predavanja održana u okviru stručnog dijela plenuma, predavanja održana na Seminaru o digitalnoj obradi slike, te tri stručna rada.

»Bilten« je rađen prema uputama za uređivanje primarnih znanstvenih časopisa i uvršten je u registar znanstvene periodike Republike Hrvatske.

Ostali rad

Ostali znanstvenoistraživački rad odvijao se po komisijama i radnim grupama Savjeta, prema programu prihvaćenom na X. redovitom plenumu.

Komisija za geologiju i geofiziku. Među najznačajnije spada rad pod naslovom »Analiza tektonskih odnosa i dinamike tektonskih aktivnosti na prostoru graničnih područja s Albanijom i Mađarskom«, koji je na osnovi analize satelitskih snimaka načinjen u INA-geološki konzalting. Ovaj rad omogućava širu korelaciju podataka graničnih područja, pa u tom smislu on ima širu praktičnu primjenu. Za potrebe te analize upotrijebljeni su Landsat satelitski snimci izrađeni u crno-bijeloj tehnici, posebno 7. kanal spektralnog područja, koji dobro odražava tektonske i geomorfološke pojave.

Primjenom metode daljinskih istraživanja INA-geološki konzalting radi na zaštiti izvorišta u Gorskom kotaru (1989), projektiranju poluautoceste Karlovac—Rijeka. Izrađena je studija o prirodnim odlikama terena za potrebe istraživanja Jadranske autoceste na dionici Novi Vinodolski—Maslenica i Blato na Cetini—Opuzen. Slični radovi provedeni su za potrebe izrade idejnog projekta autoceste Šentilj—Zagreb, dionica Krapina—Macelj. Također za potrebe izrade idejnog i glavnog projekta za magistralne plinovode Virovitica—Kutina (1988) i Zagreb—Karlovac (1989).

Vrlo zanimljive aktivnosti odvijale su se u okviru Geološkog zavoda u Ljubljani, Instituta za geologiju, geotehniku i geofiziku u susjednoj Republici Sloveniji. Velika pažnja posvećena je razvitku novog modela proučavanja seizmotektonskih aktivnosti blokova u smislu definiranja polja najveće napetosti, posebno radi što egzaktnijeg utvrđivanja aktivnosti rasjedne mreže na površini terena i u dubini. U tu svrhu upotrebljeni su Landsat snimci, posebno 7. kanal spektralnog područja M 1:50.000. Metode daljinskih istraživanja za potrebe strukturoloških istraživanja primijenjene su u području Haloza, široj okolici Breze. Uskoro će se pristupiti izradi tektonske karte Slovenije na podlozi satelitskih snimaka M 1:200.000.

U okviru Geodetskog zavoda Republike Slovenije primjena metode daljinske detekcije posebno je bila aktivna za potrebe poljoprivrede. U tom smislu značajna je suradnja s organizacijom UN FAO. Značajne su aktivnosti na projektu »ORTO«.

Zavod za statistiku Republike Slovenije nabavio je daljnju strojnu i programsku opremu za potrebe daljinskih istraživanja, kompletirajući tako svoj instrumentarij.

Komisija za oceanografiju. U razdoblju između dva plenuma nastavljen je rad na Klimatološkom atlasu Mediterana, koji se radi uz pomoć satelitskih snimaka, zajedno sa znanstvenicima iz SAD. Tijekom rujna 1989. godine u Splitu je održan sastanak oceanografa iz Grčke, SAD, Italije i Jugoslavije, na kojem su dogovorene zajedničke aktivnosti. Planira se proučavanje dosad sakupljenih satelitskih snimaka Nimbus područja Jadrana.

Komisija za inženjerstvo i prostorno planiranje. Obzirom da se očekivanja u smislu upotrebe satelitskih snimaka kod velikih radova vezanih uz prostorno planiranje Jadranske autoceste, elektroenergetskih objekata nisu ostvarila, pažnja je posvećena upotrebi aerofotogrametrijskih, terestričkih snimaka i snimaka u prostornom planiranju. Namjere da se primjena daljinskih istraživanja podigne na višu razinu u idućem razdoblju ovisit će o materijalnim mogućnostima.

Komisija za arheologiju i povijesno nasljeđe. U okviru Instituta za povijesne znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, ova je komisija bila vrlo aktivna. Metode daljinskih istraživanja koristile su se kod slijedećih istraživanja:

— topografske studije djelatnosti čovjeka u prethistoriji na tlu Velikog rujna u južnom Velebitu,

— povijesne topografske analize sjeverozapadnog dijela dubrovačke okolice.

Slični radovi provedeni su u području Risna, Križevaca i Bojačna kod Podčetrtka, te područja Zagreb — Gornji grad. Uz ova istraživanja vežu se najznačajniji rezultati daljinskih istraživanja u našoj arheologiji, a to je otkriće brončanodobne 3.000 godina stare naseobinske jezgre Zagreba na Gornjem gradu. Pri tome treba posebno istaknuti zasluge dr. Aleksandre Faber.

Obavljene su također i studije u području Križevaca, Trogirsko-kaštelanskog zaljeva (provjera antičke centurijacije) te u području Stobreča.

Radna grupa za pedologiju. Privedeni su kraju radovi na izradi pedološke karte M 1:50.000 uz upotrebu aerosnimaka. Time je smanjena mogućnost korištenja te tehnologije u širem smislu. Međutim, stručnjaci Zavoda za pedologiju koristit će i dalje te snimke u svim detaljnim pedološkim radovima za potrebe agromelioracije i hidromelioracije u društvenom sektoru. Ta bi se djelatnost trebala proširiti i na privatni sektor.

Pankromatski snimci intenzivno se koriste pri razgraničavanju pojedinih jedinica tla na području Podravske Slatine. Fotointerpretacija se koristila i pri kartiranju šumskih prostora krša Dalmacije i Like.

Grupa za računarsku obradu u daljinskim istraživanjima. Nakon uspješno organiziranog seminara o »Digitalnoj obradi slike«, Grupa je veliku pažnju posvetila razmatranju mogućnosti organiziranja postdiplomskog studija iz daljinskih istraživanja uz punu primjenu računarskih metoda. Također se nastojalo da se preko Savjeta pokuša nabaviti instrumentarij za potrebe sustava edukacije. U tom smislu, u idućem će se postplenumskom razdoblju poduzeti odgovarajući koraci.

ZNANSTVENI SAVJET ZA NAFTU

Znanstveni savjet za naftu završio je tijekom 1990. godine dvadesetjednu godinu postojanja, te je nakon XXI. redovitog plenuma održanog 24. travnja 1990. godine nastavio znanstvenu djelatnost i učvrstio organizacijske oblike svojih sekcija, skupina i odbora.

Povećan je broj individualnih članova u pojedinim sekcijama, pa je krajem 1990. bilo u Znanstvenom savjetu za naftu 392 redovita člana, 187 izvanrednih članova, 12 članova suradnika, 38 inozemnih članova i 16 članova utemeljitelja radnih organizacija.

U Znanstvenom savjetu za naftu okupljeno je ukupno 587 individualnih članova i 16 članova organizacija. Individualno članstvo djeluje u 5 sekcija u područjima naftne i petrokemijske djelatnosti.

Izvršni odbor Znanstvenog savjeta za naftu održao je u godini 1990. četiri sjednice, na kojima se raspravljalo o radu Savjeta, pojedinih sekcija i odbora. Savjet je potvrđivao izbor novih članova, razmatrao plan rada i njegovo izvršavanje i pripremao plenarnu sjednicu.

Na XXI. plenumu održano je predavanje Miroslav Perić, Bogdan Goričnik: »Primjena ugljičnog dioksida (CO_2) u povećanju iscrpka nafte u uvjetima ležišta na području SR Hrvatske«.

I. sekcija (za primjenu geologije, geofizike i geokemije)

U Sekciji djeluje 159 redovitih, 67 izvanrednih i 5 članova suradnika — ukupno 231 član. Pročelnik Sekcije je *Vjekoslav Spaić,* dipl. inž., a njegov zamjenik *Josip Vugrinec,* dipl. inž.

Tijekom 1990. godine aktivnost članova Sekcije očituje se ovako:

Dana 4. siječnja 1990. godine održana je sjednica Upravnog odbora I. sekcije na kojoj je Vjekoslav Spaić, dipl. inž. geologije preuzeo dužnost pročelnika, zbog odlaska mr. Velimira Steinbauera na rad u Tunis.

Sekcija je 28. ožujka 1990. g. održala XXI. redovitu godišnju skupštinu. Tim su povodom održana sljedeća predavanja:

Boris Vrbanac (INA-Naftaplin): »Neki rezultati istraživanja naslaga litostratigrafske jedinice pješčenjaka Okoli, južnog dijela strukture Žutica«;

Predrag Bilibajkić (Geofizički institut Beograd): »Sinteza rezultata multidisciplinarnih istraživanja u široj zoni Borskog rudnog prostora«;

Živko Pletikapić (INA-Naftaplin): »Modifikacija Newendropovog postupka Monte Carlo simulacije neto sadašnjih vrijednosti zaliha nafte ili plina (II)«.

Na XXI. godišnjoj skupštini I. sekcije od 28. ožujka 1990. godine prof. Velimir Kranjec predložen je za počasnog člana Znanstvenog savjeta za naftu, a na XXI. plenumu Znanstvenog savjeta za naftu JAZU od 24. travnja 1990. god. izabran je za počasnog člana Znanstvenog savjeta za naftu.

Kongresi i simpoziji

Na okruglom stolu u okviru 13. međunarodnog sajma rudarstva — Zagreb, od 17. do 22. travnja 1990. godine sudjelovalo je 10 članova I. sekcije s 5 referata.

Na IV. jugoslavenskom simpoziju o bitumenu i asfaltu — Dubrovnik, od 7. do 9. svibnja 1990. godine sudjelovalo je 4 člana I. sekcije sa 7 referata.

Od 11. do 17. rujna 1990. godine održan je u Mađarskoj — Balatonsobadi, International Symposium Alpine tectonic evolution of the Pannonian basin and surrounding Mountains, uz sudjelovanje 3 člana I. sekcije s 3 referata.

Na Second international conference on Rudist — Roma, od 1. do 7. listopada sudjelovao je 1 član naše Sekcije s 2 referata.

Od 2. do 5. listopada 1990. godine održan je u Ohridu XII. kongres geologa Jugoslavije. Na kongresu je sudjelovalo 33 člana I. sekcije, koji su prezentirali 23 referata.

U Beogradu je u organizaciji SANU održan od 18. do 20. listopada 1990. godine International Symposium Geodinamic evolution of the Pannonian basin. U organizacijskom odboru Simpozija bilo je 10 članova I. sekcije, dok je 15 članova Sekcije sudjelovalo na Simpoziju s 5 referata i 7 postera.

Na Konferenciji — Unapređenje i racionalizacija tehnoloških procesa u rudarstvu, geologiji i metalurgiji, Beograd, od 19. do 21. studenog 1990. godine, sudjelovalo je 9 članova I. sekcije sa 7 referata.

Članovi I. sekcije sudjeluju u organizaciji Drugog internacionalnog simpozija o jadranskoj karbonatnoj platformi, koji će se održati u Zadru od 12. do 18. svibnja 1991. godine. Dogovoreno je da Znanstveni savjet za naftu bude suorganizator tog simpozija.

Upravni odbor I. sekcije organizirao je i sljedeća predavanja:

Ferenc Horvath (Eötvös Univerzitet — Budimpešta) 20. travnja 1990. g. održao je u palači Akademije predavanje: »Tertiary Tectonic Evolution of the Pannonian Basin and its Importance for Hydrocarbon Exploration«.

Dana 12. prosinca 1990. godine održana su u Akademiji tri predavanja:

Marko Ercegovac (Rudarsko-geološki fakultet — Beograd): »Novi rezultati određivanja termičkih promjena kerogena i bitumena iz tercijarnih sedimenata panonskog bazena s posebnim osvrtom na banatsku depresiju«.

Predrag Bilibajkić i S. Antić (Geofizički institut — Beograd): »Strukturno-litološka građa i potencijalne mogućnosti tuzlanske depresije«.

Mate Dragaš, Ivan Opić i Vjekoslav Britvić (INA-Naftaplin — Zagreb): »Analiza raspodjele temperatura u istražnom području INA-Naftaplin, temeljena na podacima mjerenja u bušotinama«.

Aktivnost članova Sekcije očitovala se i:

sudjelovanjem u organizaciji predavanja prof. dr. Michaela J. Economidesa s Rudarskog sveučilišta iz Leobena — Austrija. Predavanje će biti održano 1991. godine.

Izradom monografije naftnih i plinskih polja, što je razmatrao Kolegij sektora za istraživanje i proizvodnju INA-Naftaplin 10. siječnja 1990. godine. Iz objektivnih razloga nije dobivena suglasnost za njezinu izradu u 1990. godini. Na sastanku Izvršnog odbora Znanstvenog savjeta za naftu od 31. siječnja 1990. godine dogovoreno je da se njezina izrada stavi u plan za 1991. godinu.

Na sastanku Upravnog odbora I. sekcije 31. svibnja 1990. godine predložen je Josip Vugrinec, dipl. inž. geologije, za potpredsjednika Znanstvenog savjeta za naftu umjesto Vladimira Batušića, koji je otišao na rad u inozemstvo.

Na sjednici Izvršnog odbora Znanstvenog savjeta za naftu 19. lipnja 1990. g. Josip Vugrinec imenovan je za zamjenika potpredsjednika Izvršnog odbora Savjeta.

U 1990. godini u časopisu »Nafta«, zaključno s brojem 8, tiskano je 15 radova 15 naših članova.

Na kongresima i simpozijima, te u časopisu »Nafta« članovi I. sekcije su u toku 1990. godine prezentirali 73 rada. Vođena je briga oko publiciranja radova, koji su prezentirani na XXI. redovitoj godišnjoj skupštini 1990. godine.

U 1990. godini održana je XXI. redovita skupština i 5 sjednica Upravnog odbora. U protekloj godini primljena su 3 redovita člana I. sekcije.

U izradi su ovi zadaci: bibliografija članova I. sekcije, anketni obrazac članova I. sekcije, prijedlog za suradnju s EAPG-Kopenhagen.

II. sekcija (za naftno rudarstvo)

U Sekciji djeluje 58 redovitih i 42 izvanredna člana — ukupno 100 članova. Pročelnik Sekcije je dr. *Mirko Zelić*, a njegov zamjenik mr. ing. *Antun Bauk*.

Tijekom 1990. godine aktivnost članova Sekcije očituje se ovako:

Uz obavljanje redovitih stručnih zadataka, članovi su Sekcije tijekom izvještajnog razdoblja bili angažirani na realizaciji nekoliko znanstvenoistraživačkih tema u okviru projekata SIZ-a znanosti kao i brojnih drugih stručnorazvojnih zadataka s područja istraživanja i proizvodnje ugljikovodika.

Tema »Istraživanje i razvoj sekundarnih i tercijarnih metoda« uključila je u 1990. godini laboratorijska određivanja faznih odnosa nafte Žutica i CO_2. Izrađena je preliminarna studija podobnosti CO_2 procesa na polju Ivanić Grad matematičkom 3-D simulacijom. Provedena su i opsežna eksperimentalna istraživanja procesa recikliranja prirodnog plina, ugljik-dioksida i dušika u plinsko-kondenzatno ležište.

Daljnja stručna aktivnost tijekom 1990. godine uključila je:

— studije valorizacije nekoliko izvora geotermalne energije u Hrvatskoj,

— radove na području optimalizacije razrade ležišta i procesa proizvodnje plina iz postojećih ležišta,

— radove na području primjene racionalnih sustava podizanja fluida i korištenja ležišne energije,

— radove na području optimalizacije procesa zavodnjavanja itd.

Rezultate tih istraživanja članovi Sekcije objavili su ili prezentirali na sljedećim stručno-znanstvenim skupovima:

1) Radni sastanak INA-Naftaplin, »Povećanje proizvodnosti naftnih ležišta« (Zagreb, 13. travnja, 1990). — 17 predavanja.

2) International Conference on Gas Condensate Fields, Krasnodar (SSSR), svibanj 1990. — 1 referat.

3) Simpozij »Mathematics and Computing in Petroleum Reservoir Analysis«, Dubrovnik, 23—30. lipnja, 1990. — 8 radova s područja matematičkih simulacija procesa proizvodnje ugljikovodika.

4) 21st Petroleum Itinerary Conference and Exhibition, Siofok, (Mađarska), 26—30. rujna 1990. — 2 referata.

5) SPE European Oil and Gas Conference, Palermo (Italija), 8—12. listopad 1990. — 2 referata.

6) Susret plinskih stručnjaka, Opatija 9—13. listopad, 1990. — 3 referata.

7) SPE European Petroleum Conference, Haag (Nizozemska), 21—24. listopada 1990. — 2 referata.

8) Konferencija o unapređenju i racionalizaciji tehnoloških procesa u rudarstvu, geologiji i metalurgiji, Beograd, 19—21. studenog 1990. — 9 izlaganja.

Osim izlaganja na spomenutim skupovima organizirano je — u suradnji s Adriatic Section SPE — predavanje na temu: »Izrada i simulacija horizontalnih bušotina«, koje je održao prof. M. Economides s Montanuniverziteta u Leobenu.

Održana su i javna predavanja o otpadnim i uljnim isplakama (Perm, SSSR; Leoben) te povijesti naftnog rudarstva u Jugoslaviji (Lendava).

Članovi Sekcije su također aktivno sudjelovali u radu Ljetne škole naftnog rudarstva Interuniverzitetskog centra za postdiplomski studij, Dubrovnik.

III. sekcija (za preradu i primjenu nafte)

U Sekciji djeluje 84 redovita, 27 izvanrednih i 6 članova suradnika — ukupno 117 članova. Pročelnik Sekcije je ing. *Mirko Šeler,* a njegov zamjenik je ing. *Antun Meleš.*

Tijekom 1990. godine aktivnost članova Sekcije očituje se ovako:

1. Aktivno sudjelovanje članova u radu »JUGOMA 90«.

2. Organizacija simpozija »Racionalnost proizvodnje i primjene tekućeg naftnog plina«.

3. Organizacija IV. jugoslavenskog simpozija o bitumenu i asfaltu.

IV. sekcija (za petrokemiju)

U Sekciji djeluje 61 redoviti i 10 izvanrednih članova — ukupno 71 član. Pročelnik Sekcije je prof. dr. *Zvonimir Janović,* a njegov zamjenik je dr. *Heda Kveder.*

Rad Sekcije za izvještajni period odvijao se kroz organizaciju predavanja a zatim sudjelovanje članova na tuzemnim i inozemnim stručnim i znanstvenim skupovima.

A. Održana predavanja:

1. M. Jačović, Sveučilište u Zagrebu: »Stereoregularni nezasićeni poliesteri«, predavanje održano 24. I. 1990.

2. Zdravko Ježić, The Dow Chem. Co., USA: »Novi razvoj dobivanja smjesa polietilen-polipropilen procesom miješanja u talini«, 10. IV. 1990.

3. K. Voloschuk, Moscow Mendeleev Institute, SSSR: »Polimerni materijali povećane toplinske stabilnosti«, 6. VI. 1990.

Predavanjima je prisustvovalo prosječno 20—30 slušača.

B. Stručni i znanstveni skupovi. Veliki broj članova Sekcije sudjelovao je s referatima na znanstvenim i stručnim skupovima, a u suradnji sa Sekcijom za preradu i primjenu nafte, održan je Simpozij »Racionalnost proizvodnje i primjene tekućeg naftnog plina« Biograd n/m, 15—16. V. 1990.

V. sekcija (za ekonomiku naftne privrede)

U Sekciji djeluje 30 redovitih članova, 27 izvanrednih članova i 1 član suradnik — ukupno 58 članova. Pročelnik Sekcije je mr. *Gordana Sekulić*, a njezin je zamjenik ing. *Jelka Vlaović*.

U okviru planom predviđenih aktivnosti u 1990. godini održano je nekoliko predavanja:

»Novi pristup planiranju u naftnim poduzećima, te primjena matematskih metoda i modela« (G. Sekulić, N. Grubišić, I. Šutalo).

»Analiza investicijske izgradnje dva petrokemijska kompleksa u Hrvatskoj i novi sistem financiranja investicija« (G. Lazić, G. Sekulić).

»Cijene u tržišnim ekonomijama te kratkoročne i dugoročne prognoze kretanja cijena nafte«.

Članovi Sekcije sudjelovali su u radu simpozija, savjetovanja i kongresa u zemlji i inozemstvu:

Savjetovanje poljoprivrednika Hrvatske: »Provođenje privredne reforme u agraru uz pomoć proizvođača mineralnih gnojiva« (T. Jerala).

JUGOMA: »Marketing pristup u naftnoj i petrokemijskoj industriji« (P. Lulić).

Simpozij: »Racionalnost proizvodnje i primjene TNP« — »Primjena TNP kao energenta u prometnoj djelatnosti« (V. Dumičić, A. Lešić), »TNP kao motorno gorivo« (A. Lešić, V. Dumičić).

Međunarodni kongres: »Energija i zaštita čovjekove okoline« (A. Lešić).

Uredički odbor

Tijekom 1990. godine Uredički odbor je održao dva sastanka a urednik je po potrebi održavao češće pojedinačne kontakte s članovima Uredičkog odbora i Redakcijskog odbora pojedinih izdanja.

Nakon relativno slabe izdavačke aktivnosti proteklih nekoliko godina, u ovoj se godini sa zadovoljstvom može istaći porast izdavačke aktivnosti u sekcijama. U 1990. godini izdan je Zbornik radova IV. jugoslavenskog simpozija o bitumenu i asfaltu, održanog u Dubrovniku 1990. godine kao knjiga 9. u seriji C. Također je u pripremi izdavanje Zbornika odabranih radova u dva volumena sa savjetovanja »Racionalnost proizvodnje i primjene tekućeg naftnog plina«, održanog u Biogradu 1990. godine. Ovaj je Zbornik rezultat suradnje s časopisima »Nafta« i »Goriva i maziva«.

Uredički odbor se i u toku ove godine brinuo o održavanju razine recenzentskog postupka i kvalitete objavljenih tekstova.

ZNANSTVENI SAVJET ZA POMORSTVO

Dana 14. XI. 1990. godine održan je VIII. redoviti plenum Savjeta koji je otvorio predsjednik Savjeta prof. dr. Vladimir Matković i prije prelaska na dnevni red zamolio prisutne goste i članove Plenuma da minutom šutnje odaju počast preminulom predsjedniku Savjeta akademiku Vladislavu Brajkoviću, napomenuvši da je u prvom broju biltena Savjeta pod nazivom »Vijesti Znanstvenog savjeta za pomorstvo« izašlom u listopadu 1990. godine objavljen tekst oproštajnog govora tajnika Savjeta prof. dr. Zlatka Winklera, prilikom ispraćaja na Mirogoju u Zagrebu, 12. rujna 1989. godine.

Plenumu je predsjedavao predsjednik Savjeta prof. dr. Vladimir Matković s potpredsjednikom admiralom Bogdanom Pecotićem i tajnikom prof. dr. Zlatkom Winklerom. Kao gosti plenumu su prisustvovali prof. dr. Davorin Rudolf, ministar pomorstva u Vladi Republike Hrvatske, potpredsjednici Akademije akademici Andre Mohorovičić i Zoran Bujas i funkcionari znanstvenih tijela Akademije.

Prema prihvaćenom dnevnom redu održane su rasprave o radu Savjeta i Izvršnog odbora u razdoblju od 10. svibnja 1989. godine, kada je održan VII. redoviti plenum, do 14. studenoga 1990. godine. U raspravi o izvještaju o radu Savjeta iznesene su kritičke primjedbe i korisne sugestije za efikasnije djelovanje Savjeta o kojima će raspravljati Izvršni odbor na jednoj od idućih sjednica. Izvještaj o radu dostavljen je članovima uz poziv na plenum. Prihvaćen je izvještaj Nadzornog odbora o financijskom poslovanju Savjeta.

Prijedlog plana i programa rada za razdoblje od VIII. do IX. redovitog plenuma, koji će se održati u listopadu 1991. godine, dostavljen je članovima uz poziv na plenum i prihvaćen je bez rasprave. Prijedlog financijskog plana za iduće razdoblje nije podnesen u tom momentu zbog nepoznavanja načina financiranja pa je Plenum zadužio Izvršni odbor da pripremi odgovarajući prijedlog te da o tome obavijesti članstvo putem biltena Savjeta.

Znanstveni savjet za pomorstvo djelovao je putem slijedećih sekcija:

I. sekcija za prirodoznanstvene aspekte pomorstva

U Sekciji djeluju 24 redovita i 3 izvanredna suradnika, ukupno 27 članova. Pročelnik Sekcije je prof. dr. *Drago Crnković*.

II. sekcija za društvenoznanstvene aspekte pomorstva

U Sekciji djeluju 34 redovita i 5 izvanrednih suradnika, ukupno 39 članova. Pročelnik Sekcije je prof. dr. *Ivo Grabovac*. U okviru Sekcije djeluje Odbor za jadranski turizam; predsjednik Odbora je prof. dr. *Neda Andrić*.

III. sekcija za luke

U Sekciji djeluje 17 redovitih i 16 izvanrednih suradnika, ukupno 33 člana. Pročelnik Sekcije je dr. *Ivo Tomić*.

IV. sekcija za brodarstvo

U Sekciji djeluje 14 redovitih i 12 izvanrednih suradnika, ukupno 26 članova. Pročelnik Sekcije je prof. dr. *Hrvoje Kačić*.

V. sekcija za brodogradnju

U Sekciji djeluje 36 redovitih i 7 izvanrednih suradnika, ukupno 43 člana. Pročelnik Sekcije je prof. dr. *Tonko Tabain*, kojega je kasnije zamijenio prof. dr. *Želimir Sladoljev*.

VI. sekcija za morsku tehnologiju

U Sekciji djeluje 32 redovita i 15 izvanrednih suradnika, ukupno 47 članova. Pročelnik Sekcije je *Josip Tolja*, dipl. inž.

Izvršni odbor Savjeta čine predsjednik prof. dr. Vladimir Matković, potpredsjednici admiral Bogdan Pecotić i Ivo Vrandečić, dipl. inž., tajnik prof. dr. Zlatko Winkler, delegirani članovi od strane Predsjedništva Akademije prof. dr. Vladimir Matković u funkciji predsjednika, prof. dr. Vladimir Ibler i akademik Dragovan Šepić te pročelnici sekcija. Urednički odbor Savjeta ima 5 članova; predsjednik je prof. dr. Budislav Vukas. Nadzorni odbor ima tri člana; predsjednik je prof. dr. Boris Prikril. U izvještajnom razdoblju nisu održane sjednice Izvršnog odbora. Odlukom Predsjedništva Akademije poslije smrti akademika Vladislava Brajkovića funkciju predsjednika preuzeo je prof. dr. Vladimir Matković do VIII. redovitog plenuma, kada istječe mandatno razdoblje od 4 godine i kada će se izvršiti izbor novih članova Izvršnog, Uredničkog i Nadzornog odbora. Za rješavanje tekućih poslova Izvršnog odbora do VIII. plenuma zaduženi su predsjednik i tajnik Savjeta.

Izbor članova Izvršnog odbora za novo mandatno razdoblje bio je predviđen na VIII. redovitom plenumu, tajnim pismenim glasovanjem s pomoću glasačkog listića koji je s odgovarajućim uputama dostavljen svakom članu Savjeta. Rezultati glasovanja trebali su biti raspravljeni i potvrđeni od strane Plenuma. Kako se pismenom glasovanju odazvalo samo 35% članstva Predsjedništvo Akademije prihvatilo je prijedlog predsjednika Savjeta prof. dr. Vladimira Matkovića da se organizira ponovno glasovanje.

Predsjednik i tajnik rješavali su pitanja iz nadležnosti Izvršnog odbora u vezi sa savjetovanjem »Pomorstvo SFRJ i EEZ«, koje organizira Fakultet za pomorstvo i saobraćaj u Rijeci. Dio članova Savjeta bio je angažiran na izradi referata za spomenuto savjetovanje. Budući da je VIII. redoviti plenum izborni, predsjednik i tajnik Savjeta obavljali su potrebne pripreme i konzultacije za provedbu izbora funkcionara Savjeta odnosno Izvršnog odbora.

Sekcija za društvenoznanstvene aspekte pomorstva zajedno sa Savezom društava za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije organizirali su savjetovanje pod nazivom »Spašavanje brodova i sprečavanje zagađivanja u Jadranskom moru«, koje je održano u Splitu od 22. do 24. svibnja 1990. godine. Na Savjetovanju je podnesen 31 referat. Među referentima bilo je nekoliko članova Savjeta i dvojica stručnjaka iz inozemstva. Posljednjeg dana održan je okrugli stol. Zaključci Savjetovanja bit će objavljeni u »Pomorskom zborniku«. Sudionici Savjetovanja, njih 140, dobili su uz poziv separate referata.

U skladu sa zaključcima VII. redovitog plenuma objelodanjen je u listopadu 1990. prvi broj biltena pod nazivom »Vijesti Znanstvenog savjeta za pomorstvo« koji je dostavljen svim članovima Savjeta, zajedno s pozivom na plenum.

ZNANSTVENI SAVJET ZA PROMET

1. Plenum Savjeta

Dana 19. rujna 1990. održan je IV. redoviti plenum Savjeta. Plenumu su predsjedavali: predsjednik Znanstvenog savjeta za promet akad. Andre Mohorovičić po svojoj funkciji, potpredsjednik prof. dr. Josip Božičević i potpredsjednik akad. Nenad Grčević. Plenum je otvorio akad. A. Mohorovičić i utvrdio da Plenumu prisustvuje dovoljan broj članova Savjeta pa se prema tome mogu donositi punomoćni zaključci i odluke. Također je, u svom sažetom uvodnom pozdravu, dao presjek vrlo uspješne i sinkronizirane aktivnosti svih sekcija Savjeta, Izvršnog odbora i Uredničkog odbora u toku 1990. godine, s posebnim isticanjem znanstvenoistraživačkog rada koji je poprimio takve tokove da zavređuje posebnu pozornost svih relevantnih društvenih institucija i organizacija i, prvenstveno, privrednih poduzeća.

Na plenumu su iznesena uvodna izlaganja o svim točkama dnevnog reda. Uvodno izlaganje o izvještaju o radu Savjeta u 1989. godini podnio je potpredsjednik Savjeta prof. dr. J. Božičević koji je, uz ostalo, istaknuo široku i heterogenu lepezu znanstvenih studija i projekata, kao i stručnih publikacija na kojima se intenzivno radi, po pojedinim područjima prometa s tehničko-tehnološkog, urbanističkog, medicinskog, ekološkog, sigurnosnog i drugih aspekata, što omogućuje dobra organiziranost, podjela rada, selektivno izabrani znanstvenoistraživački timovi itd. Od planiranih 35 selektivnih projekata i studija vrlo se intenzivno radilo na 22 projekta i studije od kojih su 7 u cijelosti završeni u toku godine, dok je na 6 projekata i studija intenzitet rada osrednji, a na 7 projekata znanstvenoistraživački rad tek je u začetku zbog nekih teškoća. Zainteresirane privredne organizacije i SIZ-ovi iz područja prometa izravno su pomagale sufinanciranje 5 projekata i studija. U nastavku izlaganja dao je osvrt na poduzete mjere u vezi s održanim simpozijem na temu: »Zelenilo grada Zagreba«, tj. o dostavi zaključka svim relevantnim institucijama i resorima, kao i o prvim pozitivnim reakcijama na njih. Nakon toga istakao je da je osnovan organizacijski odbor za pripremu i utvrđivanje koncepcije planiranog simpozija: »Putovi i metode razvoja prometa i turizma u realizaciji komparativnih prednosti Hrvatske«.

Na kraju svog izlaganja J. Božičević dao je kratki osvrt i na tiskani »Bilten« ovog Savjeta za 1990. koji je po kvaliteti znanstvenih i stručnih radova znatno unaprijeđen u odnosu na »Bilten« iz 1989. godine, to više što ovaj ima, osim UDK i YU ISSN i znanstvenu kategorizaciju radova na temelju preporuke UNESCO-a.

U diskusiji su sudjelovali: prof. dr. Zvonimir Aržek, J. Božičević i akad. A. Mohorovičić.

Naime, Z. Aržek postavio je pitanje osnivanja Sekcije za riječni promet, RTC i međunarodne špedicije za koje je pokrenuta akcija na III. plenumu. Odgovor su dali J. Božičević i A. Mohorovičić, predsjednik Savjeta. Nakon diskusije, jednoglasno su doneseni zaključci: 1) usvaja se izvještaj o radu ZSP-a za 1989. godinu, 2) usvaja se prijedlog osnivanja nove sekcije: Sekcija za riječni promet, RTC i međ. špedicije, s tim da Izvršni odbor Savjeta, na svojoj sjednici utvrdi početak djelovanja dotične Sekcije, tj. čim se učlani još nekoliko poduzeća iz riječne privrede i 3) za pročelnika ove Sekcije izabran je Z. Aržek, redoviti član ovog Savjeta.

Podnesen je i izvještaj o financijskom poslovanju Savjeta i izvještaj Nadzornog odbora koji su, bez primjedbi, jednoglasno usvojeni.

Program Savjeta za 1990. godinu u uvodnom je izlaganju obrazložio J. Božičević, potpredsjednik Savjeta, koji je istaknuo samo najglavnije elemente programa, kao što je neophodnost još većeg angažiranja svih članova, znanstvenika, struč-

njaka i delegata Savjeta na realizaciji planiranih studija i projekata, jer ih u ovoj, u odnosu na prethodnu godinu, ima deset više, tj. ukupno je planiran rad na 35 studija i projekata. Upozorio je i na potrebu sinkronizirane i efikasne pripreme za održavanje znanstvenog skupa (simpozija) o temi: »Putovi i metode razvoja prometa i turizma u realizaciji komparativnih prednosti Hrvatske«. Taj naziv simpozija, upozorio je J. Božičević, još ima orijentacijski karakter, tj. postoji mogućnost da se modificira u skladu s novim privredno-razvojnim i društvenim kategorijama.

U diskusiji, mišljenjima i prijedlozima sudjelovali su: akad. N. Grčević, potpredsjednik — pokrenuo je pitanje nove akcije u novim uvjetima, putom novih republičkih fondova, transformiranih od bivših SIZ-ova, financiranje naših studija kao znanstvene ustanove, jer su fakulteti nosioci rada, a time i korisnici sredstava za fundamentalne studije, te da je dosad bilo birokratskog ponašanja u SIZ-u.

Prof. dr. Osman Muftić kao član Savjeta, ali i kao ministar za znanost i tehnologiju u hrvatskoj vladi istakao je da se Zakon o znanosti upravo mijenja, da je dosadašnji SIZ ukinut, da je riječ o novoj organizaciji jednog fonda ili zavoda iz kojeg će biti moguće financirati razvojne i primjenjive studije.

Vladimir Dobrić, dipl. inž, član iz PTT Osijeka, upozorava na problematiku komunikacija u njenoj rascjepkanosti, te predlaže da Sekcija PTT-a to raspravi i predloži rješenja za objedinjavanje telekomunikacija PTT-a, Hrvatske televizije, INE i dr.

J. Božičević kao potpredsjednik Savjeta, ali i kao ministar za promet i veze Hrvatske, nakon što je dao šire obrazloženje o važnosti prometa, o razvojnim planovima prometa koje svesrdno podržava hrvatska vlada, dao je obećanje da će i ovaj prijedlog o telekomunikacijama podržati Ministarstvo prometa kod hrvatske vlade radi objektivnog rješenja.

Predstavnik Zajednice za održavanje cesta istakao je potrebu boljeg sustava povezivanja-međuinformiranja između cesta na terenu i PTT-a za bolju sigurnost na cestama. Isti prijedlog je podržan od Predsjedništva plenuma s tim da se dostavi i konkretan prijedlog Izvršnom odboru Savjeta koji će ocijeniti je li potrebna neka studija ili samo opisna podrška nadležnim organima hrvatske vlade.

Akad. A. Mohorovičić, rezimirajući tu vrlo bogatu i konstruktivnu diskusiju s prijedlozima istakao je da u novim društvenim okolnostima uz ljudsko znanje i humanost možemo znanstveno razmotriti, profiltrirati i selektivno definirati bitnu spoznaju u svakom problemu. To znači možemo znanstvenim metodama i argumentima afirmirati »žive« probleme i dati odgovarajuće znanstvene prijedloge nadležnim organima hrvatske vlade. U tom kontekstu sve ove vrijedne prijedloge i sugestije u diskusiji potrebno je raspraviti u sekcijama i dostaviti konkretne prijedloge da ih raspravi Izvršni odbor, da ocijeni za koje treba izraditi projekte, a za koje da se dade samo podrška i da se to prezentira hrvatskoj vladi putom nadležnih ministarstava.

Na plenumu je prihvaćen Program rada za 1990. godinu i Financijski plan Savjeta za 1990. godinu.

Na prijedlog sekcija i Izvršnog odbora Savjeta plenum je jednoglasno prihvatio prijedlog za prijem novih članova Znanstvenog savjeta za promet, i to da se za redovite članove Savjeta prime: dr. Ivan Marvin, docent na Fakultetu prometnih znanosti i dr. Ivo Lazović, direktor OOUR transporta u INA-trgovina Zagreb. Istovremeno je dana informacija da su se učlanile 3 nove radne organizacije, i to: Splošno združenje prometa in zvez Slovenije, Ljubljana, INA-trgovina Zagreb i »Elektrotehna« Ljubljana — filijala Zagreb.

Na kraju je prof. dr. Devidé, predsjednik Sekcije za promet i ekologiju istakao problematiku zagađivanja INE u području bušotina i članka koji je tim povodom objavljen u tjedniku »ST«, te čita i komentira članak. Ujedno traži podršku od plenuma da se Sekcija za ekologiju angažira na tom problemu.

2. *Izvršni odbor Savjeta*

Predsjednik Izvršnog odbora je akad. A. Mohorovičić. Izvršni odbor čini deset članova. Izvršni odbor je razmatrao sva aktualna pitanja koja se tiču Znanstvenog savjeta za promet. Razmatrana je analiza rada na svim studijama i projektima, organizacijske i druge pripreme za predstojeći znanstveni skup, sagledana financijska situacija, utvrđena koncepcija »Biltena« 4, razmotrena aktivnost svih sekcija i Uređivačkog odbora, utvrđen izvještaj o radu Savjeta, kao cjeline, za 1990, izvještaj o financijskom poslovanju, program rada Savjeta za 1991, financijski plan za 1991, utvrdio prijedlog za prijem novih članova Savjeta i dr.

Izvršni odbor razmatrao je organizacijska pitanja kao povećanje članova redovitih i članova privrednih poduzeća, osnivanja osme sekcije za riječni promet, špedicije i RTC, zatim niz tekućih aktualnih pitanja koja tangiraju prometnu privredu, ekološku problematiku, prevenciju medicine u prometu, značenje urbanističkog i poslovnog planiranja za prometnice i čvorišta itd. Izvršni odbor je sva pitanja koja su predložena plenumu Savjeta temeljito analizirao, izvršio određene selekcije i utvrdio prijedloge. Na Izvršnom odboru razmatrano je i riješeno nekoliko pitanja koja su podnijele pojedine sekcije Savjeta, odnosno organizacije i poduzeća — članova utemeljitelja.

3. *Znanstveni skupovi*

U skladu s Programom rada Savjeta za 1990. godinu, a u vezi s predstojećom proslavom 900. obljetnice utemeljenja grada Zagreba, Znanstveni savjet za promet održao je već planirani i od strane organizacijskog odbora cjelovito pripremljeni znanstveni skup o temi: »Zelenilo grada Zagreba«. Znanstveno savjetovanje održano je 10. i 11. siječnja 1990. g. u palači Akademije. Na savjetovanju je podneseno 27 referata. Broj sudionika iznosio je 175. U diskusiji su sudjelovala 44 znanstvenika i stručnjaka iz tretiranog područja. Savjetovanje je trajalo dva dana. Na savjetovanju je prethodno uručen zbornik referata: »Zelenilo grada Zagreba«.

Na skupu se raspravljalo o objektima javnog zelenila, ulozi pejzažne arhitekture u uređenju grada Zagreba, te o problematici organiziranog podizanja novih zelenih površina i njihovu stručnom i ekonomičnom održavanju. Razmatrana je aktualna problematika zelenila grada Zagreba, postojeća situacija i mogućnosti konkretnog doprinosa ljepšem i zdravijem gradu. Međutim, nove znanstvene spoznaje vrlo uspješno mogu poslužiti kao okviri i orijentacijski model i za naše druge veće gradove.

Na kraju dvodnevnog znanstvenog savjetovanja utvrđeni su i usvojeni zaključci savjetovanja i rezolucija i dostavljeni svim sudionicima i nadležnim institucijama, resorima i organizacijama, kao i nekim gradovima koji su ih zatražili. Ocjena je da će dotični dokumenti biti vrlo korisni u očuvanju i sustavnom razvoju zelenih površina s obzirom na ekološko-prometne aspekte.

Ukupni troškovi znanstvenog skupa pokriveni su iz tri izvora: RSIZ za znanost Hrvatske i otkupom zbornika radova sudionika znanstvenog skupa, odnosno komer-

cijalnom prodajom zbornika zainteresiranim organizacijama, poduzećima, gradovima i sl., te od 14 donatora koji su navedeni u Zborniku.

Na pripremi drugog znanstvenog skupa (simpozija): »Putovi i metode razvoja prometa i turizma u realizaciji komparativnih prednosti Hrvatske« radi već odgovorni organizacijski odbor. Predviđeno je da pokrovitelj tog znanstvenog skupa bude Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, a da u organizaciji tog skupa sudjeluju Znanstveni savjet za promet, Znanstveni savjet za pomorstvo, Znanstveni savjet za turizam i Znanstveni savjet za promet Akademije.

Organizacijski odbor utvrdio je koncepciju svoga djelovanja kao i mjesto simpozija, od kojeg se očekuje da na osnovi temeljitih, znanstvenih i stručnih rasprava trasira i definira optimalne pravce daljeg, suvremenog i dugoročnog razvoja vitalnih privrednih djelatnosti i neiskorištenih resursa koji zauzimaju primarni tretman u proširenoj reprodukciji zemlje, napose u kontekstu tržišne privrede. Međutim, kao što je već istaknuto, postoje intencije da se naziv ovog znanstvenog skupa, koji još ima radni karakter, modificira s novim privredno-razvojnim i društveno-gospodarskim kretanjima.

4. Rad sekcija Savjeta

4.1. Sekcija za promet u prostornom i urbanističkom planiranju

U Sekciji djeluje 12 članova — doktora znanosti. Pročelnik sekcije je akad. *Andre Mohorovičić.*

Tijekom 1990. Sekcija je bila vrlo aktivna, razmatrala je i zauzimala stajališta o svim bitnim pitanjima iz svoje nadležnosti. U cijelosti je završen rad na dvije studije: »Tipizacija i standardizacija tehničkih rješenja i opreme na autocestama Hrvatske« i izvršeno dodatno istraživanje »Varijanta dionica JAC u području Velebita i Biokova«.

Te studije su recenzirane, tiskane i uručene zainteresiranim radnim organizacijama i samoupravnim interesnim zajednicama. U toku su znanstvenoistraživački radovi na četvrtoj, planiranoj studiji: »Planiranje izgradnje garaža na području grada Zagreba u kontekstu humanizacije pješačkog prometa« koja je u početnoj fazi rada, dok je znanstvenoistraživački rad na studiji: »Prometno povezivanje doline Drave u Hrvatskoj sa Zagrebom« u završnoj fazi i bit će dovršena u prvoj polovici 1991. godine.

U »Biltenu« broj 3 Savjeta za 1990. godinu objavljeni su sljedeći znanstveni i stručni radovi: A. Malić — »Srednjohrvatski prometni trokut«, J. Božičević i D. Topolnik — »Propusna moć višetračnih cesta« i D. Mlinarić — »Razvoj cestovne mreže Hrvatske od 1986. do 1990. godine«.

4.2. Sekcija za medicinu rada

U Sekciji djeluje 16 redovitih članova i jedan član utemeljitelj. Pročelnik sekcije je akad. *Nenad Grčević.*

U Sekciji se intenzivno radi na svih devet planiranih studija i projekata: 1) »Korelativna neuropatologija traumatske bolesti mozga nakon prometne nesreće«, 2) »Ozljede mekih česti u prometnim nesrećama«, 3) »Psihologijski aspekti i sigurnost prometa«, 4) »Biomehanički aspekti ozljeda lokomotornog aparata«, 5) »Ozljede donjih ekstremiteta i zdjelice uzrokovane aksijalnom silom u motornom vozilu pri prometnim nesrećama«, 6) »Epidemiološka opservacija prometnog traumatizma«,

7) »Politrauma djece u prometu«, 8) »Ozljede abdominalnih organa« i 9) »Neki aspekti pojma »sklonosti na nesreće«. Stupanj dovršenosti pojedinih studija i projekata je 30—60%, a prosječni rok trajanja rada je 3—5 godina.

U »Biltenu« broj 3 za 1990. godinu objavljeni su sljedeći znanstveni radovi: O. Carević — »In vitro citotoksični učinci kristoil-azbesta i benzo(a)pirena na humane polimorfonuklearne leukocite« i I. Mlinarić — »Ozljede abdominalnih organa (jetre i slezene) u prometu«.

Sekcija je tijekom 1990. aktivno razmatrala i sva druga relevantna pitanja iz područja medicine prometa, te zauzimala odgovarajuća stajališta i pravce djelovanja u svim bitnim problemima.

4.3. Sekcija za cestovni promet

U Sekciji djeluje 12 redovitih članova — doktora znanosti i 15 članova — delegata utemeljitelja. Pročelnik Sekcije je prof. dr. *Franko Rotim.*

Sekcija je tijekom 1990. intenzivirala rad iz svoje nadležnosti i postigla vrlo značajne rezultate, iako svi planirani zadaci nisu realizirani, uglavnom iz objektivnih razloga.

U Sekciji se tijekom 1990. vrlo intenzivno radilo na 3 studije i projekta: 1) »Sigurnost cestovnog prometa na željezničkim prijelazima«, 2) »Sigurnost prometa pri prijevozu specijalnih tereta«, 3) »Sigurnosni nasloni u vozilima i njihovo područje zaštite«. Stupanj dovršenosti tih studija je 50—75%. Završena je studija: »Istraživanje prometno-tehničkih elemenata koji su u uzročnoj vezi s nastankom prometnih nezgoda«.

Tijekom 1990. godine Sekcija je odustala od rada na 3 studije i projekta iz objektivnih razloga, i to: »Uravnoteženost razvijenosti cestovne mreže u RH u odnosu na prometno transportne potrebe«, »Racionalizacija rada vozila cestovnog prometa« i »Zbirka propisa s komentarima o ratificiranim međunarodnim konvencijama iz oblasti cesta i cestovnog prometa«.

U »Biltenu« broj 3 za 1990. godinu objavljeni su znanstveni radovi: V. Cerovac: »Sigurnosna stakla kao pasivne sigurnosti«, F. Rotim: »Nasloni za glavu u putničkom vozilu kao element pasivne sigurnosti vozila« i D. Šimulček: »Optimalizacija razvoja prometne infrastrukture — činitelj funkcioniranja prometnog sustava«.

Također je u Sekciji cestovnog prometa izdana knjiga »Elementi sigurnosti cestovnog prometa — I« od autora prof. dr. Franka Rotima, koja je financirana od SIZ-a znanosti i zainteresiranih organizacija.

Sekcija je tijekom 1990. postigla vrlo dobre uspjehe u traženju novih članova u naš Savjet, i to tri poduzeća i organizacije i dva redovita člana, doktori znanosti.

4.4. Sekcija za željeznički promet

U Sekciji djeluje 11 redovitih članova — doktora znanosti i 7 članova delegata utemeljitelja. Pročelnik Sekcije je prof. dr. *Boris Prikril,* odnosno zamjenik prof. dr. *Tomislav Mlinarić.*

Sekcija je u 1990. godini intenzivno radila na dvije studije: 1) »Sigurnost u željezničkom prometu« i 2) »Model za proračun vuče vlakova korištenjem digitalnih računala«. Stupanj dovršenosti je 30%.

U »Biltenu« broj 3 za 1990. objavljeni su sljedeći znanstveni i stručni radovi: I. Marvin i J. Zavada — »Primjena vibracijske dijagnostike u motorima s unutar-

njim sagorijevanjem«, B. Bogović — »Identifikacija utjecajnih činilaca na kvalitetu prijevoza putnika željeznicom«, »O. Muftić, D. Blagojević i S. Božičević — »Dinamičke i prometne premise nagibnih konstrukcija putničkih vlakova« i P. Petrović — »Cestovni prijelazi«.

Sekcija je tijekom 1990. godine razmatrala i druga relevantna pitanja iz područja željezničkog prometa, te zauzimala odgovarajuća stajališta i pravce djelovanja o svim bitnim problemima.

4.5. Sekcija za PTT promet

U Sekciji djeluje 8 redovitih članova — doktora znanosti i 8 članova delegata utemeljitelja. Pročelnik Sekcije je prof. dr. *Mato Perak.*

Tijekom 1990. godine u Sekciji je radio tim na studiji: »Istraživanje prometa u mreži telekomunikacija Hrvatske«, dok se na preostale 4 studije rad odvija sporije. To su: »Istraživanje PTT tržišta«, »Istraživanje tokova poštanskih pošiljaka«, »Razvoj novčanih usluga putem PTT-a« i »Tehničko-tehnološke osnove za stvaranje jedinstvenog informacijskog sistema veza«. Razlozi za usporeniji rad su objektivnog karaktera — komplementarnost znanstvenoistraživačkih timova i nedovoljno osigurana sredstva za pokriće osnovnih troškova za rad na studijama. Međutim utvrđena je koncepcija o potpunom intenziviranju rada na tim studijama u 1991. godini.

Tijekom 1990. godine u Sekciji PTT prometa dovršena je izrada i tiskanje: »Višejezični PTT priručnik«, a financirala su ga zainteresirana PTT poduzeća.

U »Biltenu« br. 3 za 1990. objavljen je znanstveni rad: M. Mikula — »Razvoj bežične tehnologije u svijetu i u nas«.

U završnoj fazi izrade nalaze se tri stručna priručnika, a njihovo tiskanje očekuje se tijekom 1991. god.

U Sekciji PTT prometa razmatrana su i druga relevantna pitanja i zauzimana odgovarajuća stajališta i pravci djelovanja.

4.6. Sekcija za zračni promet

U Sekciji djeluju 4 redovita člana — doktora znanosti i 10 članova delegata utemeljitelja. Pročelnik Sekcije je prof. dr. *Osman Muftić.*

Tijekom 1990. godine u Sekciji su vrlo intenzivno radila dva znanstvenoistraživačka tima za izradu studija: »Mjesto, uloga i pravci razvoja zrakoplovnih pristaništa u Hrvatskoj« i »Mjesto, uloga i pravci razvoja zrakoplovstva u Hrvatskoj — avioprijevoznika i privrednog zrakoplovstva«. Na tim studijama ostvaren je stupanj dogotovljenosti oko 75%. Na trećoj studiji: »Utvrđivanje optimalne mreže zračnih koridora iznad naše zemlje« još se nije počelo raditi, izuzev što su ostvarene određene predradnje.

U »Biltenu« br. 3. za 1990. godinu objavljen je jedan znanstveni rad: M. Tatalović — »Deregulacija i liberalizacija zračnog prometa u svijetu«.

Sekcija je tijekom 1990. razmatrala i druga relevantna pitanja iz područja zračnog prometa, te zauzimala odgovarajuća stajališta i pravce djelovanja u svim bitnim problemima.

4.7. Sekcija za promet i ekologiju

U Sekciji djeluje 14 redovitih članova — doktora znanosti. Pročelnik sekcije je prof. dr. *Zvonimir Devidé,* izvanredni član.

Tijekom 1990. planirano je 6 studija, i to: 1) »Istraživanje uzroka ugibanja šuma i fiksacija geno-fonda ugroženih vrsta«, 2) »Upute građanima i organizacijama o tome što treba pridonijeti unapređivanju zaštite čovjekove okoline«, 3) »Učinci toksičnih tvari oslobođenih iz motornih vozila na funkciju animalne stanice«, 4) »Zaštita grada Zagreba od štetnog djelovanja prometa — humanizacija prometa«, 5) »Zelene površine i prometnice«, 6) »Stanje prometnica u turističkim predjelima — — I. etapa: A) Plitvice, B) Opatija i C) Dubrovnik«. Stupanj dovršenosti tih studija je 30—60%.

Prof dr. sci. Olga Carević tijekom 1990. radila je na projektu: »Učinci toksičnih tvari oslobođenih iz motornih vozila na funkciju animalne stanice«; i objavila: In vitro citotoksični učinci kristoil-azbesta i benzo(a)pirena na humane polimorfonuklearne leukocite, *Bilten JAZU*, godina III, 3, 1990, 19—22; Kardiotoksičnost benzo(a)pirena, kancerogenog atmosferskog polutanta u urbanim sredinama, *Čovjek i promet*, 1/2, 1990 (u tisku); Cardiotoxicity of benzo(a)pyrene, Eurotox '90, Annual Meeting of the European Societies of Toxicology, Abstracts, p. 81, Leipzig, September 12—14, 1990.

Docent dr. Jasna Golubić u vezi sa znanstvenoistraživačkim projektom: »Zaštita grada Zagreba od štetnog djelovanja prometa — humanizacija prometa«, nakon što je završila I. fazu znanstvenoistraživačkog rada na ovu temu koncem 1990. izdala je knjigu: »Zagreb moj grad — humanizacija prometa u gradu Zagrebu« u povodu devetstogodišnjice grada Zagreba (136 stranica).

Sekcija je tijekom 1990. razmatrala i rješavala i druga relevantna pitanja iz područja ekologije — tj. zaštite čovjekove okoline.

5. Zajednička aktivnost svih sekcija

Sve su sekcije na svojim sastancima razmatrale aktuelnu problematiku te zauzimale odgovarajuća stajališta. Temeljito su razmatrale svoju aktivnost u toku godine, izradile i usvojile izvještaje o radu za 1990, utvrdile programe rada za 1991. godinu i proslijedile ih Izvršnom odboru Savjeta. Pojedini članovi sekcija aktivno su se uključili u znanstveni skup: »Zelenilo grada Zagreba«, što su inače prethodno podržale sve sekcije.

6. Uredički odbor

Uredički odbor na svojim sjednicama usvojio je koncepciju »Biltena« 3 Znanstvenog savjeta za promet za 1990. godinu, razmotrio prijedloge recenzenata, odnosno urednika o sadržaju »Biltena« i znanstvenoj kategorizaciji radova, prihvatio i druge sadržaje u »Biltenu« 3, zatim tehnička rješenja i odredio broj primjeraka za tiskanje, rokove i dr. Uredički odbor je, također, počeo s pripremama za obradu materijala i radova za »Bilten« 4 za 1991. godinu. Uređivački odbor je također pripremio i tiskao Zbornik radova »Zelenilo grada Zagreba« i brošuru: »Zaključci i prijedlozi mjera« s dotičnog znanstvenog skupa.

7. Nadzorni odbor

Nadzorni odbor je obavio uviđaj cjelokupnoga materijalno-financijskog poslovanja Savjeta za 1989. godinu i podnio pozitivan izvještaj Izvršnom odboru i na IV. redovitom plenumu Savjeta, koji je jednoglasno usvojen. Nadzorni odbor je u

toku 1990. godine obavio periodičke preglede materijalno-financijskog poslovanja Savjeta, te za utvrđeno stanje podnosi izvještaj Izvršnom odboru i na IV. redovitom plenumu Savjeta.

CENTAR ZA TEORIJSKU FIZIKU

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Proučavane su kvantne grupe i srodni problemi. Radilo se na fenomenološkim aspektima teorije supra-struna. Proračunate su vjerojatnosti za semileptonske raspade K, D i B mezona. Razvijen je novi teorijski model za vrpčaste strukture s dvo- i četverokvazičestičnim stanjima u interakciji sa SU(3) bozonskom srednjicom, te napravljen odgovarajući kompjutorski program i primijenjen na slučaj jednočestičnih konfiguracija jedinstvenog pariteta. Istražena je struktura jezgri ^{71}Ge, ^{144}Nd i ^{95}Rb u bozonsko-fermionskom modelu. Provedeni su teorijski proračuni za neparno-neparne jezgre ^{140}La i ^{106}Ag i izvedena struktura osnovnih protonsko-neutronskih multipleta. Izračunate su mjere kvantnog kaosa za sistematiku jezgri N=79 i otkriveno prijelazno ponašanje između kaosa i regularnosti. Razvijena je nova teorijska metoda generatorskih funkcija za gustoće stanja na višim energijama i izvedena nova formula za spinske distribucije.

Prilozi u časopisima

— *S. Fajfer, M. Milekovi*ć and *D. Tadi*ć, Flipped version of the supersymmetric strongly coupled preon model, *Phys. Rev., D40,* 3770 (1989).

— *W. Andrejtscheff, L. K. Kostov, P. Petkov, S. Brant, V. Paar, V. Lopac, G. Boehm, J. Eberth, R. Wirowski* and *K. O. Zell,* Electromagnetic properties of some odd-odd nuclei in the A $\approx$ 100 region and IBFFM description of ^{106}Ag., *Nucl. Phys., A516* (1990), 157—188.

— *D. Vretenar, V. Paar, G. Bonsignori* and *M. Savoia,* Two- and four quasiparticle states in the interacting boson model: Strong-coupling and decoupled band patterns in the SU(3) limit, *Phys. Rev.,* C42 (1990), 993—1003.

— *V. Paar* and *D. Vorkapić,* Quantum chaos for exact and broken K quantum number in the interacting-boson model, *Phys. Rev., C41* (1990), 2397—2399.

— *V. Lopac, S. Brant* and *V. Paar,* Quantum Chaos for N=79 Nuclei in the IBFM Model, *Z. Phys., A337* (1990), 131—137.

— *G. Lhersonneau, B. Pfeiffer, K.-L. Kratz, H. Ohm, K. Sistemich, S. Brant* and *V. Paar,* Structure of the N=59 nucleus ^{97}Sr: coexistence of spherical and deformed states, *Z. Phys., A337* (1990), 149—159.

ZNANSTVENI SAVJET ZA ZAŠTITU PRIRODE

U god. 1990. rad Znanstvenog savjeta za zaštitu prirode obuhvatio je ove aktivnosti:

Obavljani su pripremni radovi za rješavanje najvažnijih problema zaštite prirode u Hrvatskoj te predlaganje mjera za njihovo sustavno i trajno rješavanje.

Razmotrene su mogućnosti organiziranja sustavnog sabiranja i korištenja otpadaka i otpadnih tvari te mogućnosti njihova korištenja kao sekundarnih sirovina.

Poduzete su pripreme za održavanje 1—2-dnevnog savjetovanja o potrošnji energije i dopustivim mogućnostima povećanja proizvodnje energije u Hrvatskoj i Jugoslaviji.

U okviru »Dana Zemlje« održano je 19. travnja 1990. u palači Akademije javno predavanje »Biljka i atmosfera« u kojemu je predavač (predsjednik Znanstvenog savjeta za zaštitu prirode izv. član Z. Devidé) najprije prikazao osnovne procese izmjene plinova kod biljaka koji su u atmosferi tijekom geoloških perioda osiguravali njen uravnoteženi sastav, a zatim protumačio kobne posljedice onečišćenja atmosfere, koje su prouzrokovali nesmotrena proizvodnja energije i s njom povezana nesmotrena industrijalizacija, te njihov utjecaj na promjene klime. Na kraju je predavač pozvao sve prisutne da se priključe nastojanjima organizatora svjetskog pokreta »Dan Zemlje 1990« koja obuhvaćaju ove ciljeve: 1. brzi prijelaz na obnovljive izvore energije; 2. usporavanje zagrijavanja Zemlje s pomoću mjera radikalnog održivog smanjenja emisija ugljik-dioksida; 3. potpuna zabrana proizvodnje fluoro-kloro-ugljika na cijelom svijetu u roku od 5 godina; 4. sačuvanje svih starih šuma u umjerenom i tropskom pojasu Zemlje; 5. zabrana ambalaže, koja se ne može ni reciklirati ni biološki razgraditi, te provedba uspješnih programa recikliranja sirovina; 6. uspostavljanje stabilnog pučanstva na razini koja sa sigurnošću podnosi industrijske i privredne djelatnosti; 7. radikalni porast iskoristivosti energije u industriji i kućanstvima; 8. program mogućeg minimiziranja opasnog otpada uz naglašavanje istrošenosti i time ponestajanja izvora sirovina; 9. pojačanje zaštite ugroženih vrsta organizama i njihovih staništa.

Izv. član M. Meštrov sudjelovao je u okruglom stolu »Dan Zemlje« RTV-Zagreb.

Članovi Znanstvenog savjeta za zaštitu prirode posjetili su veći broj lokacija u Zagrebu na kojima su osobito ugroženi priroda i životni okoliš. Znanstveni savjet predvidio je također komisijske preglede najugroženijih mjesta.

Znanstveni savjet za zaštitu prirode prati prema svojim mogućnostima probleme zaštite prirode i životnog okoliša u Hrvatskoj i Jugoslaviji, no zasad nema dovoljno mogućnosti da bi mogao te probleme dublje zahvatiti.

Članovi Znanstvenog savjeta za zaštitu prirode sudjelovali su na raznim znanstvenim skupovima. Tako je izv. član M. Meštrov sudjelovao na Petom svjetskom ekološkom kongresu u Yokohami (od 23. do 30. kolovoza 1990.) s referatima: Favorability of populations of macroinvertebrates on artificial substrates for the determination of water pollution (M. Kerovec, M. Meštrov) i Anthropogenic relict in ecosystems of Yugoslavia (M. Meštrov, M. Kerovec). Bio je također sudionik višednevne znanstveno-stručne ekskurzije na području Osake, Nare, Kyota te u sklopu ekskurzije posjetio nekoliko rezervata šumske vegetacije, limnološki institut na jezeru Biwa, Institut za rješavanje problema erozije, obalu Pacifika te rješavanje problema i utjecaja tajfuna i dr.

Izv. član. Z. Devidé sudjelovao je na znanstvenom skupu »Zelenilo grada Zagreba« s referatom: »Biljka i životni okoliš u gradu« (N-to uzaludno upozorenje) te bio predsjednik Komisije za zaključke koji su izašli kao posebna brošura u izdanju Znanstvenog savjeta za promet koji je bio i priređivač tog savjetovanja.

Članovi Znanstvenog savjeta za zaštitu prirode održali su i razna predavanja. Tako je izv. član M. Meštrov održao predavanje u Hrvatskom ekološkom društvu (»Ekologija, sadržaj i domet«), na Tribini Filozofsko-teološkog instituta DI (»Ugroženost i zaštita okoliša«) te također u »Školskoj knjizi« predstavio knjigu I. Bralića (»Nacionalni parkovi Hrvatske«) koju je također recenzirao.

ZNANSTVENI SAVJET ZA TURIZAM

Budući da je Znanstveni savjet za turizam formiran tek zaključkom I. redovitog plenuma održanog 7. lipnja 1990. godine, to se ovaj izvještaj odnosi zapravo na polugodišnje razdoblje. U tom vremenu uglavnom su sve aktivnosti Savjeta bile na njegovu organizacijskom konsolidiranju, na izboru organa Savjeta i na dogovorima oko rada u Savjetu koji će se tek istinski početi odvijati u 1991. godini.

Dne 27. i 28. lipnja održane su osnivačke sjednice sekcija u kojima će se zapravo odvijati sav rad Savjeta: Sekcija za društveno-ekonomsku i sociodemografsku problematiku i Sekcija za prostorno-ekološku, kulturno-spomeničku i prirodno-zaštitnu problematiku. Na osnovi izmjene mišljenja članova sekcija, Izvršni odbor Savjeta održao je svoju redovitu sjednicu 19. srpnja 1990. godine i 14. rujna 1990. godine. Temeljem spoznaja o dotadašnjem radu Savjeta u Akademiji, zaključeno je da se uspostavi što čvršća veza između pojedinih organa Savjeta i između njih i članstva Savjeta. Zaključeno je da se to u situaciji vrlo ograničenih raspoloživih financijskih sredstava učini redovitim pisanim okružnicama u formi biltena. To je i učinjeno i prvi takav bilten u obliku pisma upućen je svim članovima Savjeta, s molbom da iznesu svoje prijedloge za budući rad sekcija, posebno za 1991. godinu.

Članovi obje Sekcije oblikovali su nacrt projekta »Povijest turizma Zagreba« koji bi u sljedećim godinama trebao biti jedna od važnih okupacija i stručnog rada dijela članstva u obje sekcije, pa i izvan Savjeta. Rezimirajući rad Savjeta za turizam u 1990. godini, može se konstatirati da su uspješno završene sve predradnje koje bi u budućem radu Savjeta trebale osigurati punu aktivnost svih članova Savjeta, a individualna aktivnost svakog člana tek će biti garancija za ispunjenje ciljeva s kojima je Savjet i osnovan.

BULLETIN SCIENTIFIQUE
CENTRALNA REDAKCIJA

U 1990. godini nastavljeno je redovito izlaženje časopisa jer su tiskani ovi svesci »Bulletina scientifique«:

Sekcija A: Vol. 34, sv. 7— 9 (1989)
Vol. 34, sv 10—12 (1989) + Index za 1989.
Vol. 35, sv. 1— 3 (1990)
Vol. 35, sv. 4— 6 (1990)

Sekcija B: Vol. 25, sv. 7—12 (1989) + Index za 1989.
Vol. 26, sv. 1— 6 (1990)

Iz prethodnog se pregleda vidi da je u potpunosti izvršen novi, povećani plan rada od 6 volumena. U 6 volumena nalazi se oko 4000 sažetaka. Takva se će praksa nastaviti, kao što se može vidjeti u planu rada za 1991. godinu. Na taj će se način postići ažurnost i kod sažetaka iz Republike Hrvatske koji su već nekoliko godina bili u zaostatku.

U objavljena 24 sveska »Bulletina scientifique« nalazi se oko 4000 sažetaka iz publikacija svih republika i pokrajina i 2 indexa gdje su podaci svrstani po autorima i po UDK. To je plod kontinuiranog rada u republičkim i pokrajinskim redakcijama akademija i dobre suradnje s Centralnom redakcijom.

Rad na podizanju kvalitete našeg časopisa doveo je »BS« na razinu onih koji služe kao diseminatori informacija za svjetske sekundarne časopise. Tako su npr., koliko je nama poznato, sekundarni časopisi »Art and Archeology Technical Ab-

stracts« a od 1986. i »Mineralogical Abstracts« iz Londona počeli direktno preuzimati sažetke objavljene u »Bulletinu scientifique«, a nastavlja se suradnja i s »R. R. Bowker Company« koja u New Yorku izdaje »Ulrich's International Periodicals Directory«. Valja se nadati da će takvih primjera biti sve više.

U toku je redovita godišnja revizija i ažuriranje adresara. Zbog boljeg pregleda cijeli je adresar upisan u kompjutor. Osobita se pažnja poklanja inozemnim korisnicima jer veliko povišenje poštarine za inozemstvo znatno opterećuje financiranje »BS«.

»BS« zajednički financiraju sve jugoslavenske akademije i Savez zajednica za nauku Jugoslavije prema samoupravnom sporazumu. Financiranje ne bi trebalo smetati kontinuiranom radu ukoliko se sudionici drže dogovorenih obveza. Sve jugoslavenske akademije ispunjavaju redovito svoje financijske obveze, a u velikoj mjeri i SIZ znanosti Republike Hrvatske. Zbog povećanih tiskarskih troškova i troškova poštarine u 1990. godini odobrena sredstva nisu dostatna, pa bi to trebalo uzeti u obzir.

MUZEJSKO-GALERIJSKE JEDINICE AKADEMIJE

GLIPTOTEKA U ZAGREBU

Organizacija jedinice

Djelatnost Gliptoteke tijekom 1990. godine odvijala se u okviru redovite muzejske djelatnosti i zasebnog programa koji su realizirali radnici: dva savjetnika (jedan je upravitelj), dva viša kustosa, jedan kustos, viši muzejski tehničar-administrator, dva restauratora, stolar, jedan tehnički pomoćnik, dva pomoćna službenika, čistačica i domar.

Gliptoteka je za javnost imala otvorene ove zbirke:

— zbirka antičke skulpture, V. st. pr. n. e. — I. st. n. e.
— zbirka skulpture od predromanike do renesanse, IX. st. — XV. st.
— zbirka stećaka, od XIV. do XV. st.
— zbirka zavjetnih pločica iz Perasta, od XVI. do XVIII. st.
— zbirka plaketa i medalja, XIX. st.
— zbirka skulptura, odljeva i originala, XIX. i XX. st.
— zbirka crteža hrvatskih umjetnika, XX. st.

Zbog nove koncepcije postava i adaptacije prostora zatvorene su bile zbirke: Zbirka grbova Dalmacije i Primorja od XV. do XVIII. st. i Zbirka kopija fresaka od XI. do XII. st.

Muzejska i stručna djelatnost

Posjet muzejskim zbirkama izuzetno je bio velik. Organizirana su vodstva za preko 100 grupa učenika i studenata.

Viši kustos B. Kličinović održala petodnevni seminar za 400 povjesničara srednjih škola u Hrvatskoj u vezi s reformom školskog programa koji je tijesno vezan za zbirke u Gliptoteci, te deset predavanja o spomeniku banu Josipu Jelačiću, kao i petnaest kraćih izlaganja u radio i TV emisijama o izložbi spomenika banu Jelačiću u Gliptoteci (V. do VII. mjesec). B. Kličinović potaknula je putom različitih medija uređenje spomenika Sv. Jurja i povrat spomenika Đuri Deželiću na Trg maršala Tita.

Muzejska savjetnica Mirjana Sakač bila je koautor televizijskog obrazovnog programa i emisije »Povijesna zbirka Gliptoteke«.

Viši kustos Vesna Mažuran-Subotić imala je nekoliko kraćih izlaganja na TV u povodu retrospektivne izložbe Mile Wood (XI. i XII. mjesec). B. Kličinović i L. Roje-Depolo sudjelovale su na trodnevnom seminaru »Novi muzeji i nove muzejske postave« u organizaciji MDC u Muzeju Mimara.

B. Kličinović i L. Roje-Depolo posjetile Venecijanski bienale 1990. B. Kličinović bila na trodnevnom studijskom putovanju u Beču, zbog istraživačkog rada »A. D. Fernkorn i njegovo djelo«.

U skladu s jednoobraznom međunarodnom shemom o obradi podataka Gliptoteka je obavila osnovne pripreme s nabavom kompjutora i seminarskom obukom kustosa o kompjutorizaciji podataka.

Restauratori su patinirali 90 djela.

Za Gliptoteku otkupljena su djela Tomislava Ostoje, Vladimira Gašparića i Ivana Kožarića. Djela su poklonili Branko Ružić (jedno djelo), Belizar Bahorić (tri djela).

Izložbena i izdavačka djelatnost

M. Sakač, Kopija istarskih fresaka iz fundusa Gliptoteke i umjetnička fotografija s motivom Istre, autora Ranca Kosinžića, u suradnji s Muzejom Skopja. Autorica je izvršila odabir izložaka, postavila izložbu i napisala katalog.

B. Kličinović, Antun Dominik Fernkorn — Spomenik banu Josipu Jelačiću, monografija, Zagreb 1990, 87 str, 80 fotografija.

B. Kličinović, Antun Dominik Fernkorn — Spomenik banu Josipu Jelačiću, izložba u Gliptoteci (V. do VII. mj.). Izložba je organizirana u suradnji s MUO u Zagrebu. Izloženi su fragmenti spomenika iz fundusa Gliptoteke, posteri konjaničkog spomenika i 85 dokumenata.

V. Mažuran-Subotić, retrospektivna izložba hrvatske kiparice Mile Wood (XI. i XII. mj.). Autorica je izvršila odabir izložaka, postavila izložbu i napisala katalog, 18. str., 42 fotografije.

V. Mažuran-Subotić, Medaljerski opus Roberta J. Ivanovića, *Numizmatičke vijesti,* 1990; Okrugli stol o medaljerima, *Obol,* Zagreb, 1990; Plakete Ksenije Kantoci, *Numizmatički vestnik,* Ljubljana 1990.

L. Roje-Depolo u suradnji s prof. Gamulinom radila na izboru fotografija u tehničkom uređenju knjige prof. Gamulina: Hrvatsko kiparstvo XIX. i XX. st., Mladost (u pripremi).

U suradnji sa Suvremenom galerijom u Zagrebu održana je izložba Želimir Kipke (VI. mj.), a u suradnji sa Zagrebačkim salonom, istoimena izložba u Gliptoteci (V. mj.).

U suradnji s »Plivom« u »Plivi« održana izložba »Grbovi Primorja i Dalmacije«.

Znanstvenoistraživački rad

A. Adamec obranila disertaciju »Hrvatsko kiparstvo od 1897. do 1916, Beograd, 1990. Nastavila obradu »Kiparstvo Proljetnog salona«.

B. Kličinović nastavila studij na temi »Spomenici grada Zagreba«; rad na istoimenoj monografiji i tekstu »Spomenik banu Jelačiću«, »Školska knjiga«, 1991.

Usporedo je kompletirala građu za monografiju Frano Kršinić — život i djelo. Za predstojeću izložbu IV. triennale hrvatskog kiparstva u suradnji s kiparom Brankom Ružićem izvršila odabir građe.

KABINET GRAFIKE U ZAGREBU

Organizacija jedinice

U sastavu jedinice rade 3 kustosa, muzejski tehničar, pomoćni preparator i čistačica.

Muzejska i stručna djelatnost

Kustos Marija Kršinić radila je na prikupljanju materijala za planiranu izložbu Ljube Babića i Jeronima Mišea. Kabinet grafike nije imao u svom fundusu dovoljan broj crteža akad. J. Mišea da bi taj dio izložbe odgovarajuće prikazao umjetnika kao portretista. Kustos M. Kršinić pregledala je kod obitelji veći dio crteža i učinila odabir koji bi zajedno s postojećim fundusom Kabineta grafike predstavljao umjetnika.

Sličan je postupak učinjen i za nacrte za postav opatske riznice u Korčuli, što bi također obogatilo prikaz opusa akad. Lj. Babića, čiji se grafički dio i lijepi broj plakata čuva u fundusu Kabineta grafike.

Kustos Predrag Haramija nastavio rad na izradi abecednog i tematskog kataloga-kartoteke zbirke plakata, te selekciji plakata prema autorima i temama plakata.

Nastavljen istraživački rad na proučavanju plakata u nas, proučavanje domaće i strane literature o plakatu te kontakti s autorima plakata. Prikupljanje novih plakata poklonima ili zamjenom, obilazak ustanova i pojedinaca koji su spremni pokloniti plakate za fundus Kabineta grafike. Odabir za snimanje plakata iz zbirke, sređivanje i pohrana negativa snimljenog materijala.

Kabinet grafike povećao je fundus otkupom pojedinih listova suvremenih autora, otkupom s izložbe, te otkupom mapa. Svi su otkupi uvedeni u inventar Kabineta grafike. Otkupljeno je 15 grafičkih listova sa XVI. zagrebačke izložbe jugoslavenske grafike; 6 listova suvremenih autora, koji će obogatiti zbirku grafika 20. st., čiji su autori Dubravka Babić, Vladimir Gašparić-Gapa, Nives Kavurić-Kurtović, Ordan Petlevski.

Otkupljene su mape: Dušana Kokotovića, 10 bakropisa; Murtić-Kaštelan »Za Epetion«, 16 linoreza, 2 primjerka mape; D. Trogrlić »Povratak uoči odlaska«, 42 lista cinkopisa u boji; »Pictores Krležae dedicant«, 12 sitotisaka 12 autora.

Krajem listopada Kabinet grafike preuzeo je dio ostavštine slikara grafičara Sergeja Glumca. Preuzeti materijal sadrži 1.389 crteža, 805 grafika, 147 linoleum ploča i drvenih ploča i 180 plakata.

Kabinet grafike posudio je iz fundusa, za izlaganje na velikim izložbama srodnim ustanovama: Marijan Detoni 5 listova mape »Cigla«; Moderna galerija Zagreb, 13 listova Petra Dobrovića MGC, Zagreb, 2 lista A. Alta i J. Kuneckea, Muzej Slavonije, Osijek, 1 rad E. Penovca, Likovni susret Subotica; 3 lista F. Kulmera, MGC, Zagreb; 44 lista M. Cl. Crnčića, Umjetnički paviljon, Zagreb. Svu popratnu dokumentaciju pisala je kustos M. Kršinić.

Foto služba Akademije izvršila je sva potrebna snimanja za izložbe Kabineta grafike, cca 400 snimaka, razvijanje i izradu po 2 fotografije i negativ.

Muzejska tehničarka do 1. V. 1990. radila dio administrativnih poslova, te djelomično sredila fototeku i prinove priručne biblioteke.

Pomoćni preparator kaširao je sve radove koji su posuđivani srodnim ustanovama za izlaganje, kao i radove otkupljene za Kabinet grafike. Na taj je način opremio cca 200 listova. Sudjelovao pri preuzimanju ostavštine Sergeja Glumca

i kod preuzimanja i sređivanja tog materijala u Kabinetu grafike. Održavao i sređivao spremište Kabineta grafike; pakirao i smještao pakete kataloga prijašnjih izložbi dijelom u spremištu, dijelom u podrumu. Sudjelovao na svim snimanjima materijala Kabineta grafike i Valvasorove zbirke i potrebnim snimanjima za izlaganje u srodnim ustanovama. Sudjelovao kod tehničkog postava materijala Kabineta grafike u srodnim ustanovama te pomagao savjetom i radom.

Izložbena i izdavačka djelatnost

Kabinet grafike priredio je tijekom 1990. g. XVI. zagrebačku izložbu jugoslavenske grafike. Izložbom je obilježeno 30 godina kontinuiranog bijenalnog održavanja te likovne manifestacije. Tim povodom podijeljene su 2 jubilarne nagrade autorima Bogdanu Borčiču iz Ljubljane i Branku Miljušu iz Beograda, koji su sudjelovali na svim bijenalima grafike. Sudjelovala su 94 autora iz cijele zemlje sa 156 kataloških jedinica. U vezi s održavanjem izložbe sastala su se 2 odbora, i to Odbor za izbor radova i Odbor za nagrade.

Podijeljena je premija Jugoslavenske akademije grafičaru iz Sarajeva Peteru Waldeggu i 12 nagrada autorima iz Jugoslavije. Nagradne boravke u kolonijama dobilo je 5 autora. Jedna je nagrada organizacija samostalne izložbe u Sarajevu.

Izložba je održana od 8. V. 1990. do 9. VI. 1990. u prostorima Kabineta grafike, a pratio ju je katalog s 94 reprodukcije i 156 kataloških jedinica, plakatom i pozivnicom. Autor kataloga je prof. Marija Kršinić. Autor plakata je dugogodišnji stalni suradnik Kabineta grafike Ivan Picelj i Studio S (Horvat-Horetzky).

Izložba donacije Ive Šebalja Strossmayerovoj galeriji održala se od 15. X. do 10. XI. Nakon završetka te izložbe izložbeni prostori su ličeni i čišćeni, što je s nužnim prekidima trajalo do kraja kalendarske godine.

Dvije planirane izložbe Kabineta grafike na taj su način morale biti prebačene u 1991. godinu. Izložbe će biti popraćene odgovarajućim katalozima i plakatima (P. Haramija i M. Kršinić).

STROSSMAYEROVA GALERIJA STARIH MAJSTORA U ZAGREBU

Organizacija jedinice

Strossmayerova galerija djelovala je u okviru muzejsko-galerijskih jedinica Akademije. Stručne znanstvene zadatke obavljali su: muzejski savjetnik (upravitelj), tri kustosa, knjižničar administrator, muzejski tehničar i tehnički pomoćnik. Čuvarsku službu u stalnom postavu obavljalo je troje studenata povijesti umjetnosti.

Galerijska djelatnost

Obavljena je redovita inventura fundusa Strossmayerove galerije, a u toku je revizija bibliotečnog fonda. Inventar umjetnina obogaćen je s jednim djelom, slikom nepoznatog nizozemskog autora iz 18. stoljeća, nabavljenom iz privatnog vlasništva zahvaljujući sredstvima Fonda za kulturu. Kustos Đ. Vanđura pripremio je dokumentaciju za definitivno inventiranje umjetnina u vlasništvu Akademije,

osobito u vezi s djelima koja su pohranjena u Modernoj galeriji.

Tijekom godine N. Margreitner restaurirala je sljedeće slike: Venecijanska škola 16. st.: Bogorodica s Isusom (SG-309), nepoznati slikar 17. st.: Portret starijeg čovjeka (SG-298) i Francusko-flamanska škola 18. st.: Otmica Evrope (SG-359).

U mjesecu svibnju primljena je donacija od pedeset slika Vilima Svečnjaka. Odabir, popis, inventarne kartice i listiće sastavio je kustos Đ. Vanđura. Pitanje donacije slika Roberta i Ive Aurera je u toku, a sa stanom na Rokovu perivoju ponudila ju je gospođa Matilda Aurer.

Kustos D. Grubić organizirao je izložbu »Donacija Etienne marquis de Piennes« u Vrbovcu od 5. do 11. lipnja. Ta je izložba bila otvorena u Zagrebu od 15. lipnja do 15. srpnja, a u Splitu od 10. do 22. prosinca.

Kustos M. Gašparović organizirao je u prostorijama Kabineta grafike izložbu »Ivo Šebalj Strossmayerovoj galeriji Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti« od 15. listopada do 10. studenog.

Kustos Đ. Vanđura postavio je tijekom godine dvije izložbe. U Splitu, u Akademijinu Zavodu za znanstveni i umjetnički rad, od 16. kolovoza do 1. rujna bila je izložba »Oblici narodne kulture u nizozemskom slikarstvu«, a u Đakovu, u budućem Spomen-muzeju J. J. Strossmayera, otvorena je izložba »Rođenje i djetinjstvo Isusa Krista u slikarstvu od 15. do 18. stoljeća«, koja je trajala od 27. studenog do 10. siječnja 1991.

Kolektiv Strossmayerove galerije, pod vodstvom dr. V. Zlamalika, postavio je izložbu »Biskup Josip Juraj Strossmayer i umjetnost« u atriju Akademijine palače od 4. veljače do 4. ožujka. Bio je to skroman hommage 175. obljetnici rođenja našega dobrotvora i osnivača. Tom je prilikom sinopsis izložbe Radio Zagreb emitirao za Europu, a s odašiljača Radio Jugoslavije o našoj manifestaciji mogao je čuti cijeli svijet.

Predsjedništvu Republike Hrvatske posuđeno je sedam slika za dekoraciju prostorija.

Zahvaljujući Fondu za kulturu, Galerija je obogaćena za jedan elektronski računar, a tečaj o informatičkoj djelatnosti u muzejsko-galerijskim ustanovama pohađali su kustos M. Gašparović i knjižničar administrator B. Popovčak.

Upravitelj dr. V. Zlamalik sudjelovao je na simpoziju o biskupu Josipu Jurju Strossmayeru u Osijeku.

Obavljena je sistematizacija dosadašnjih donacija Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti i kronologija upravitelja Strossmayerove galerije (dr. V. Zlamalik).

Objavljena je atribucija slika Augustu Querfurtu (SG-704 i 705) u novinama »Oko« (Đ. Vanđura).

Izdavačka djelatnost

D. Grubić, Donacija Etienne marquis de Piennesa. Katalog izložbe, 16 strana, 30 c/b reprodukcija i dva kolora na ovitku.

M. Gašparović, Ivo Šebalj. Katalog izložbe donacije Ive Šebalja, 16 strana, 19 c/b reprodukcija i dva kolora na ovitku.

Đ. Vanđura, Rođenje i djetinjstvo Isusa Krista u slikarstvu od 15. do 18. stoljeća. Katalog izložbe, 16 strana, 13 c/b reprodukcija i jedan kolor na ovitku.

JEDINICE U SASTAVU STRUČNIH SLUŽBI AKADEMIJE

ARHIV U ZAGREBU

Organizacija jedinice

Tijekom godine 1990. Arhiv je radio u sastavu:

1. *Osnovna zbirka,*
2. *Orijentalna zbirka,*
3. *Laboratorij za restauriranje arhivalija i knjiga,*
4. *Fotoslužba,*
5. *Knjigovežnica.*

1. Osnovna zbirka

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost

Mr. T. Mršić nastavila je s opisom latiničkih rukopisa Osnovne zbirke Arhiva. U povodu 175. obljetnice rođenja i 85. obljetnice smrti J. J. Strossmayera pripremila je u atriju palače Akademije prigodnu izložbu i katalog pod naslovom »Iz Strossmayerove ostavštine« (od 15. svibnja do 15. lipnja 1990). U suradnji s Akademijinom Knjižnicom priredila je dio kataloga i izložbe u povodu stote obljetnice smrti Ivana Mažuranića uz istoimeni simpozij »Ivan Mažuranić — život i djelo« (od 8. listopada do 1. studenoga 1990).

Arhivska građa iz fundusa Osnovne zbirke odabirana je i posuđivana sa svim podacima o izlošcima za realizaciju sljedećih izložbi:

— »Brodogradnja u starom Dubrovniku« u Muzeju dubrovačkog pomorstva u Dubrovniku;

— »Lik i djelo Josipa Jurja Strossmayera« u Galeriji likovnih umjetnosti u Osijeku;

— »Glagoljski spomenici na području zadarske nadbiskupije« u Muzejskogalerijskom centru u Zagrebu.

Prinove

Od Akademijine knjižnice preuzeta je ostavština znanstvenih radova dr. Ilijaša Abjanića Jakšina (1868—1946) koja se sastoji od 75 svezaka raznih znanstvenih članaka i jezikoslovnih rasprava, a inventarizirana je pod signaturom XV-56 zajedno s

oporučnim pismom I. Abjanića i jednim sveskom njegova rukopisa koji se već otprije nalaze u Arhivu.

Dio hrvatskog prijevoda djela »I reali di Francia« (Andrea da Barberino) pronađen je u Arhivu, identificiran i uveden pod signaturom XVI-43.

U fotolaboratoriju Arhiva Hrvatske izvršeno je sigurnosno i zaštitno mikrofilmiranje glagoljskih matičnih knjiga Arhiva, kao građe od posebnog nacionalnog interesa, sa statusom nulte kategorije. Izrađena su dva negativa i dva pozitiva, od kojih će se jedan negativ čuvati u sigurnosnom depou mikrooblika Republike Hrvatske, jedan negativ u AH, jedan pozitiv u mikroteci Staroslavenskog zavoda »Svetozar Ritig«, u svrhu istraživanja, a druga kopija u Arhivu.

Primopredaja građe

Dana 26. siječnja 1990. izvršena je primopredaja arhivske građe (rukopisa i dokumenata) Matice hrvatske, koja je odlukom Uprave Akademije od 5. listopada 1982. bila povjerena Arhivu Akademije.

Redovito je obavljana kontrola arhivalija uz utvrđivanje stanja i prioriteta restauracije i uveza. Izvršena je revizija najstarijih latiničkih isprava i njihova priprema za mikrofilmiranje.

T. Mršić i M. Jašo pohađale su paleografski tečaj ćirilice, bosančice i glagoljice.

U čitaonici Arhiva radilo je oko 200 čitača koristeći 650 arhivalija, a građa Zbirke korištena je i za realizaciju TV projekta »Makedonska riznica«, Dokumentarnog programa TV Skopje (mr. T. Mršić i M. Jašo).

2. *Orijentalna zbirka*

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost

Objavljeni radovi:

Obredi hadža i putopisi u Meku, *Most*, 4, 1990, 281—297; Stolački prepisivači djela u arabičkim rukopisima, *Slovo gorčina.*

Završeni radovi:

Djela iz gramatike arapskog jezika u Bosni i Hercegovini do kraja 19. stoljeća; Djela Vejsija i Pir Muhameda u rukopisima Orijentalne zbirke Arhiva Jugoslavenske akademije; pregledana je privatna kolekcija Atije Sabrihafizović u Sarajevu.

Radovi u toku:

— Rađeno je na prvome svesku kataloga rukopisa Zbirke — djela na arapskom jeziku.

— Prikupljana je građa za treći svezak »Prepisivači djela u arabičkim rukopisima«.

3. *Laboratorij za restauriranje arhivalija i knjiga Arhiva*

Radovi na restauriranju i konzerviranju izvršeni su za Arhiv, Orijentalnu zbirku Arhiva, Knjižnicu i za Zbirku »Baltazar Bogišić« na osnovi ugovora. Za gore navedene jedinice Akademije restaurirano je ukupno 5.550 listova raznih formata i stupnja oštećenosti.

Osim toga obavljane su pripreme kataloga i građe za izložbu restauriranih kodeksa, rukopisa i grafika.

Za pojedine jedinice restaurirano je sljedeće:

Za Arhiv restaurirano je: 6 isprava iz Trumbićeve ostavštine; 453 isprave iz Kukuljevićeve ostavštine; 16 pisama iz Strossmayerova dopisivanja; 9 Strossmayerovih diploma; 32 isprave za izložbu »I. Mažuranić«; 2 isprave na pergameni; 8 rukopisa. Ukupno 984 listova.

Za Orijentalnu zbirku Arhiva restaurirano je: 28 rukopisa. Ukupno 2.200 listova.

Za Knjižnicu restaurirano je: 5 rijetkih knjiga. Ukupno 1.128 listova.

Za Zbirku »Baltazar Bogišić« u Cavtatu restaurirano je: 5 inkunabula; 5 svezaka Code de Montenegro (mišljenja i osvrti); 17 rukopisa. Ukupno 1238 listova.

Opširni podaci o izvršenim radovima i stanju pojedinih isprava rukopisa i knjiga nalaze se u kartoteci Laboratorija za restauriranje Arhiva.

4. Fotoslužba

Djelatnost Fotoslužbe Akademije znatno je smanjena odlaskom Ivana Buzjaka u mirovinu (31. siječnja 1990) kada je sve poslove Fotoslužbe preuzeo Goran Kos.

U Fotolaboratoriju je tijekom godine za potrebe Zavoda za muzikološka istraživanja, Strossmayerove galerije, Arhiva, Laboratorija za restauriranje arhivalija i knjiga, Zavoda za jezik, Instituta za povijesne znanosti, Uprave Akademije, Kabineta Grafike, Instituta za proučavanje strukture i funkcije osjetilnih organa, Zavoda za arheologiju te Historijskog arhiva u Osijeku izrađeno 2191 fotografija raznih veličina, 1106 mikrofilm-negativa, 156 grafo i dijapozitiva i 1100 negativa.

5. Knjigovežnica

Tijekom 1990. godine Knjigovežnica je u okviru svoje djelatnosti radila za potrebe Uprave Akademije, Knjižnice, Arhiva, Orijentalne zbirke, Zbirke »Baltazar Bogišić« i Zavoda za lingvistička istraživanja. Izvršeni su sljedeći knjigoveški radovi: uvez u kožu — 6 knjiga, uvez u polukožu — 9 knjiga, uvez u cijelo platno — 111 knjiga, izrađeno je 16 mapa, 6 fascikla i 31 kutija. (M. Martinec i E. Marojević).

KNJIŽNICA U ZAGREBU

Organizacija jedinice

Krajem godine radno osoblje Knjižnice uključuje: upraviteljicu, 2 bibliotekara (od toga jedan radi skraćeno radno vrijeme, a drugi je zaposlen na određeno vrijeme kao zamjena za bibliotekarku na porodiljskom dopustu), 5 knjižničara (od toga dva rade skraćeno radno vrijeme, a jedan je zaposlen na određeno vrijeme kao zamjena za knjižničarku na porodiljskom dopustu), 1 administrator, 2 manipulanta (od toga jedan radi skraćeno radno vrijeme). Uključujući čistačicu (koja je na porodiljskom dopustu) u Knjižnici je zaposleno 12 radnika. Tijekom cijele godine jedan je manipulant bio plaćen preko Student-servisa za rad u spremištu. U travnju 1990. u mirovinu je otišao dugogodišnji radnik Knjižnice bibliotekar Josip Mladin koji je radio na poslovima zamjene Akademijinih izdanja.

Upraviteljica Knjižnice sudjelovala je u radu sljedećih komisija i radnih tijela: Komisije za zaštitu knjižne građe, Komisije za otpis knjiga NSB-a smještenih u

Golubovcu, Strateške grupe Savjeta za biblioteke Hrvatske za stvaranje uvjeta za izgradnju, organizaciju i funkcioniranje NSB-a, na projektu »Terminološki rječnik iz područja bibliotekarstva«.

Prisustvovala je znanstvenom skupu u Lovranu, u studenom 1990. o ulozi sveučilišnih biblioteka u organiziranju znanja. Kao član revizijskog komiteta za opća pitanja društvenih znanosti i sociologiju FID-a poslala je svojoj komisiji radni materijal budući da nije prisustvovala sastanku u Budimpešti. Na Filozofskom fakultetu održala je bibliotekarima iz 18 odjelnih biblioteka ciklus predavanja o UDK u okviru projekta »Kompjutorizacija knjižnica Filozofskog fakulteta i stvaranje centralne baze podataka«.

Tomislav Kukolja, Mirko Kratofil i povremeno Ljerka Filaković radili su od 12. II. do 16. III. 1990. kao članovi komisije na pripremama za primopredaju Knjižnice Matice hrvatske. Primopredaja je izvršena 13. srpnja 1990.

T. Kukolja i Ljiljanka Ciban prisustvovali su u NSB-u seminaru za rad s programskim jezikom ORACLE. Lj. Ciban je također u suradnji s nastavnicima Katedre za bibliotekarstvo naučila raditi s programskim jezikom ISIS — 1 i 2.

Nada Šćukanec pohađala je tijekom godine jednom tjedno seminar iz paleografije koji je organizirao Zavod za lingvistiku Jugoslavenske akademije.

Radnici Knjižnice posjetili su izložbe »Interliber«, »Interbiro-informatika« i izložbu knjiga s ovogodišnjeg »Frankfurtskog sajma« knjiga u Ljubljani.

Sređivanje Knjižnice bio je i ove godine jedan od prioritetnih zadataka. Zbog nedovoljnog broja ljudi nije, nažalost, nastavljen sustavan rad na reviziji cjelokupnog knjižnog fonda nego su rađene samo parcijalne revizije.

Izvršena je revizija arhivskog primjerka Akademijinih izdanja: jedan je primjerak svakog naslova premješten u novoosnovani trezor u podrumu; popisani su naslovi koji nedostaju i sad se povlače iz skladišta (338 naslova nema ni u jednom primjerku, a 1.531 naslov postoji samo u jednom primjerku). Također je izvršena revizija fonda u čitaonici.

Popis »željezne rezerve« uspoređen je s »Popisom izdanja JAZU« i napravljen je popis naslova kojih nema niti jedan primjerak u »željeznoj rezervi« kao i onih kojih ima manje od 10 primjeraka (ukupno 800 naslova). Iz Zavoda za jezik vraćeno je 277 knjiga koje su se tamo nalazile 20 i više godina. Među njima je velik broj rariteta.

Nastavljen je rad na unošenju u kompjutor podataka iz poslovanja odjela zamjene u pet baza podataka koje sada ukupno sadrže 13.487 unosa. U kolovozu 1990. odlaskom informatičara iz SRC-a u drugu radnu organizaciju prekinut je rad na izradi novih programa i dopunama postojećih, budućeg informacijskog sustava Knjižnice. Započelo se s unosom u kompjutor izdanja Akademije od 1985. do danas (unešeno je 820 jedinica).

Tijekom godine Knjižnica je postavila 4 izložbe: u povodu 175. obljetnice rođenja J. J. Strossmayera (u suradnji sa Strossmayerovom galerijom), u povodu 100. obljetnice smrti Ivana Mažuranića (u suradnji s Arhivom), u povodu izlaska iz tiska osamnaestog sveska »Codex diplomaticus« i izložbu izdanja Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti objavljenih u 1990. godini. Knjižnica je posudila građu iz svojeg fonda sljedećim institucijama za izložbe: Pedagoškom fakultetu u Osijeku za izložbu o J. J. Strossmayeru prilikom održavanja međunarodnog skupa i Zavodu za istraživanje folklora za izložbu u povodu 100. obljetnice rođenja akademika Vinka Žganca.

Tijekom godine izrađivani su popisi izdanja Jugoslavenske akademije koji su tiskani u »Vijestima Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti« i u »Ljetopisu«.

Trezor

Za rad u čitaonici Knjižnice posuđeno je 78 knjiga, 4 knjige bile su izložene na izložbi o I. Mažuraniću, 10 knjiga i jedna zemljopisna karta predane su u Restauratorski zavod na restauraciju. Iz redovnog fonda prebačeno je u trezor 7 knjiga. Od 20. III. do 23. IV. 1990. izvršena je revizija trezora, u kojoj su sudjelovali M. Ždralović, Lj. Filaković i M. Kratofil. Knjige u trezoru su presložene, neobrađena građa sortirana je ugrubo kronološki i spremljena u kase. Bibliotekari Šime Jurić i o. Vatroslav Frkin u ime Komisije za staru knjigu katalogizirali su inkunabule koje posjeduje Knjižnica (36 svezaka).

Uređenje prostora i nabava opreme

Prostorija trezora Knjižnice preuređena je i u nju je smještena ostala vrijedna građa: nove neobrađene donacije, knjige vraćene iz Zavoda za jezik, drugi arhivski primjerak Akademijinih izdanja, knjige tiskane u 17. st. (sada se nalaze uglavnom u fondu Knjižnice) i dr. U jednom dijelu podruma provedena je nova električna rasvjeta, uređen je sanitarni čvor, a dio hodnika preuređen je za spremište knjiga: opremljen je Primatovim policama i pregrađen. Jedna je radna prostorija Knjižnice opremljena novim uredskim namještajem; nabavljen je pisaći stroj s memorijom, a rabi se za prijepis i umnožavanje kataložnih listića. Od SIZ-a znanosti Knjižnica je dobila personalno računalo ICL DRS M45, s proširenom memorijom od 4 MB i štampač Fujitsu DX 2200 i popratnu dokumentaciju, a Nacionalna i sveučilišna biblioteka instalirala je svoj program Oracle.

Nabava knjižnog fonda

Ukupan fond Knjižnice povećan je za 2.523 sveska knjiga i godišta časopisa. Najveći broj knjiga i periodike Knjižnica nabavlja zamjenom s domaćim i stranim akademijama, znanstvenim institucijama i bibliotekama. Knjižnica je koordinirala nabavu knjiga i časopisa za zavode i institute Akademije.

a) Zamjena

U 1990. godini Knjižnica je razmjenjivala publikacije s 602 institucije (431 strana i 171 domaća). Putem zamjene Akademijine se knjige šalju u 45 zemalja na 5 kontinenata. Tridesetšest inozemnih akademija znanosti uključeno je u zamjenu. Tijekom godine razmjena je uspostavljena sa sljedećim institucijama:

— Centar SUVAG — za rehabilitaciju slušanja i govora — Biblioteka — Zagreb,

— Università degli studi di Firenze, Istituto di linguistica e di lingue orientali, Firenza,

— Portifico Collegio Croato di San Girolamo — Roma.

U 1990. godini poslano je u zamjenu cca 7.500 svezaka Akademijinih izdanja.

b) Kupnja

Knjižnica je bila pretplaćena na 153 časopisa, od toga su 76 domaći i 68 strani, te 9 naslova novina. Kupljene su 92 knjige.

c) Darovi

Posebno ističemo vrlo vrijednu donaciju — knjižnicu pokojne ugledne historičarke, sveučilišne profesorice Nade Klaić. Knjižnicu je poklonila njezina sestra gospođa Đurđa Klaić. Zasad je izvršena samo primopredaja, knjige su u paketima smještene u trezor. Prvo ih treba popisati i tek tada će se saznati točan podatak o broju poklonjenih knjiga. Osim toga Knjižnica je tijekom godine dobila na dar cca 600 svezaka knjiga i separata (348 je obrađeno).

Obrada knjižnog fonda

Zbog nedovoljnog broja radnika nije obrađena sva knjižna građa prispjela tijekom 1990. godine. Obavljena je selekcija prioritetne literature, te je potpuno obrađeno (klasificirano, katalogizirano i inventarizirano) 2.022 naslova knjiga i 246 naslova časopisa. Kontinuacija časopisa je ažurna. Tijekom godine pristiglo je cca 6.400 svezaka časopisa. Osim tekućih, obrađena su i preostala neobrađena godišta. Knjižnica posjeduje 1.303 naslova tekuće periodike (1.150 nabavlja zamjenom, a 153 časopisa kupuje).

Obrada tekućih serijskih publikacija i nadalje nije ažurna. Kartoteka predakcesije zasada obuhvaća cca 500 naslova, a potrebno je evidentirati još oko 1.200 naslova.

Obrada neobrađenih serija, monografija izvan serija i separata, zaostataka iz prijašnjih godina, oduzima mnogo vremena i ne dopušta bilo kakvo proširenje ili unapređivanje djelatnosti.

U abecedni, matični, topografski i stručni katalog uloženo je cca 6.400 kataložnih listića. Uvezano je 20 knjiga; časopisi se već godinama ne uvezuju, nego se stavljaju u ovitke i tako pohranjuju na spremište. Dnevne novine, tjednici, zbog pomanjkanja prostora, više se ne uvezuju i ne čuvaju (korisnicima su na raspolaganju samo brojevi iz prethodna tri mjeseca).

Za časopise i serije tiskane u 1986. godini i nadalje primjenjuje se međunarodni bibliografski opis za serijske publikacije ISBD(S), a u stručnoj obradi monografskih publikacija Univerzalna decimalna klasifikacija. Knjige tiskane prije 1986. i nadalje se klasificiraju prema staroj klasifikacijskoj shemi.

Uporaba Knjižnice

Broj članova Knjižnice povećan je u odnosu na 1989. za 100 članova te je ukupan broj članova 660. U čitaonici je boravilo oko 300 čitača, a na čitanje je dano 1.400 svezaka knjiga i periodike. Izvan Knjižnice posuđeno je 1.100 svezaka, te je ukupno posuđeno 2.500 svezaka. Na zahtjev korisnika fotokopirano je oko 8.000 stranica iz našeg knjižnog fonda. Ukupno je fotokopirano cca 40.000 stranica raznog materijala (za potrebe Knjižnice, Uprave, Ekonomsko-financijske službe i zavoda).

Riješen je 31 zahtjev za međubibliotečnu posudbu knjiga.

Skladište i ekspedit

U skladištu i ekspeditu stalno su zaposlena 2 radnika i u više navrata prilikom seljenja knjiga u vanjska skladišta angažirani su radnici iz Student-servisa.

Tijekom godine članovima Akademije poslane su dvije obavijesti o novoizašlim knjigama. Iz skladišta je za zamjenu izdano 5.700 knjiga, a besplatnih primjeraka

članovima Akademije, zavodima, autorskih primjeraka i poklona po nalogu Uprave 4.017 svezaka. Iz tiskare je preuzeto 26.820 knjiga i uskladišteno u centralnom i vanjskim skladištima ili distribuirano suizdavačima. Za Znanstvenu knjižaru »Mladost«, znači za prodaju, izdano je oko 9.200 svezaka. Poštom je poslano 1356 pošiljki knjiga (zamjena, besplatni primjerci akademicima i autorski primjerci). Svi zaostaci u odašiljanju knjiga iz prethodne godine riješeni su.

U »željeznu rezervu« deponirano je 1.740 svezaka, tj. po 30 primjeraka svakog novoizašlog naslova u 1990. godini.

Najveće skladište knjiga u Đorđićevoj ulici broj 4 potpuno je preuređeno i opremljeno Primatovim skladišnim policama. Započeto je preseljenje knjiga iz centralnog skladišta u to novouređeno.

U srpnju 1990. zbog kvara na uličnoj kanalizaciji došlo je do poplave u centralnom skladištu u Ulici braće Kavurića 1. Oko 800 knjiga, separata i svezaka časopisa potpuno je uništeno i potrebno ih je otpisati.

ARBORETUM TRSTENO

Organizacija jedinice

Arboretum Trsteno je dio Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti iz Zagreba, djeluje u okviru Radne zajednice stručnih službi. Rad u Arboretumu Trsteno odvija se u djelokrugu III. razreda za prirodne znanosti. Arboretum Trsteno je zakonom zaštićeni spomenik kulture i prirode, smješten na području Općine Dubrovnik u mjestu Trsteno, zaprema površinu od 25,5 ha. Posebno se ističe kao čuvena zbirka ukrasnog drveća i grmlja i petstoljetni spomenik vrtne arhitekture. Predstojnik Arboretuma Trsteno je akad. *Mirko Vidaković, a* v.d. upravitelja mr. *Petar Đurasović.* Arboretum broji ukupno 11 radnika, od čega 2 s visokom školskom spremom i magisterijem, 2 sa srednjom školskom spremom, 1 kvalificirani i 6 polukvalificiranih ili nekvalificiranih radnika.

Znanstveni rad

Znanstveni rad u Arboretumu Trsteno u 1990. godini obavljao se kroz 3 zadatka: 2 zadatka u okviru petogodišnjeg plana Republičke samoupravne interesne zajednice za znanstveni rad Hrvatske i 1 zadatak u okviru Akademije.

1. Introdukcija stranih vrsta drveća i grmlja za područje Mediterana i submediterana prikladnih za uzgoj u šumarstvu i hortikulturi

Rad na introdukciji stranih vrsta drveća i grmlja za naše područje Mediterana i submediterana obuhvaćao je tuzemnu i inozemnu međunarodnu razmjenu sjemenja različitog drveća i grmlja iz suptropskih područja. Poslali smo 253 naših »*Delectus seminuma*« na razne adrese u svijetu, skupljano je sjeme za razmjenu, uputili smo 63 paketa sa ukupno 338 vrećica našeg sjemena na razne adrese u svijetu.

Sjeme za sjetvu dobiveno je iz 19 država Europe (15), Sjeverne Amerike (2) i Azije (2), za sjetvu je obrađeno odgovarajućim metodama za ubrzanje i poboljšanje klijavosti.

U lipnju je obavljena sjetva sjemenja, posijano je ukupno 399 različitih uzoraka sjemenja, od kojih je izniklo 808 biljčica.

Tijekom nicanja, rasta i uzgoja biljčica vodi se kontrola biljčica u vidu: zalijevanja, plijevljenja, prskanja i vođenja dnevnika.

Od introdukcije iz 1989. g. u travnju o.g. presađeno je u plastične vrećice 214 sadnica s 31 vrstom. Na stalno mjesto u Arboretumu posađeno je 11 različitih vrsta, s ukupno 27 sadnica, 9 vrsta od introdukcije iz 1988. g. i 2 vrste iz Budimpešte.

U okviru introdukcije, istraživanja pod radnim naslovom »Istraživanje vodnog režima nekih egzotičnih i autohtonih vrsta biljaka u Arboretumu Trsteno« nastavilo se na radu mjerenja transpiracije i deficita vlažnosti lišća kod vrsta *Laurus nobilis* i *Cinnamomum camphora* u zimskom i proljetnom razdoblju. Mjerenja su obavljana komparativno na mladim i odraslim biljkama. U proljetnom razdoblju, uz komparativna mjerenja transpiracije mladih i višegodišnjih listova obavljana su i komparativna anatomska istraživanja puči i građe listova.

2. Izučavanje vegetativnog razmnažanja mediteranskog i submediteranskog drveća

Pregled ljetnog i jesenskog pokusa iz 1989. g. izvršen 1990. god. pokazao je sljedeće rezultate: kod pokusa postavljenog u srpnju 1989. g. s 623 kom. reznica od vrste *Viburnum tinus, Phillyrea intermedia, Pistacia terebinthus* i *Ceratonia siliqua,* do zakorjenjivanja je došlo samo kod vrste *Viburnum tinus,* samo na dvogodišnjim, terminalnim reznicama, što iznosi 17,6%. Pregled jesenskog pokusa s 730 kom. reznica izvršen u srpnju 1990. g. pokazao je zakorjenjivanje od 7% kod vrste *Cedrus libani,* 10% *Cupressus sempervirens »Horizontalis«,* 6% *Cupressus sempervirens »Stricta«* i 45% *Citrus lemonia,* a *Cupressus arizonica* 0%.

Od stoljetnih stabala platana, *Platanus orientalis,* iz centra mjesta Trstenoga, u pokusu zakorjenjivanja postavljenom u veljači s 140 km. reznica, zakorijenilo se 5% reznica.

Ljetni pokus 1990. g. postavljen je u srpnju s 960 kom. reznica zimzelenih vrsta: *Magnolia grandiflora, Cinnamomum camphora, Phillyrea media* i *Myrtus communis.* Pokus nije dao pozitivne rezultate zbog prevelikih oscilacija faktora vlažnosti supstrata i zraka.

Svi pokusi postavljeni su s terminalnim i subterminalnim dvogodišnjim reznicama, a kod crnogoričnih vrsta korištene su samo terminalne reznice s totalom.

Za stimulaciju zakorjenjivanja koristio se 3% praškasti oblik nidolmaslačne kiseline.

3. Očuvanje genofonda mediteranskih i submediteranskih važnijih vrsta drveća

Živi arhiv dalmatinskog crnog bora postavljen je na Biokovu 1984. g., na nadmorskoj visini od oko 1300 m. U arhivu su zastupljene dvije populacije s poluotoka Pelješca (Žrnovica i Križ), dvije populacije s otoka Hvara (Sv. Nikola i Hum) i jedna populacija s otoka Korčule (Progon). 1989. g. posađena je na lokalitetu Lađena jedna populacija s otoka Brača (Vidova gora).

U prosincu 1989. g. sabrano je sjeme na Biokovu s 4 lokaliteta: Pakline, Borova pola — Nevista, Borovac — Šibenik i Borovik. To je sjeme u proljeće 1990. g. posijano u klijalištu Arboretuma Trsteno. Zbog malog broja izniklih biljčica u toku je ponovno skupljanje sjemena sa spomenuta 4 lokaliteta na Biokovu.

Stručni rad

U 1990. godini nastavljeno je sa stručnim usavršavanjem radnika Arboretuma suradnjom sa Šumarskim i Prirodoslovno-matematičkim fakultetom u Zagrebu, Vrtlarskom školom u Vinici, Šumarijom Dubrovnik, Šumarijom Makarska i dr. Izučavanje literature u raznim bibliotekama: Instituta Ruđer Bošković, Instituta za botaniku i dr.

Od 12. do 18. svibnja o.g. u Arboretumu su na školskoj hortikulturnoj praksi boravili studenti Više hortikulturne škole »Asztalos Janos« iz Budimpešte.

Ostali rad

Od važnijih radova u Arboretumu je u 1990. godini učinjeno sljedeće:

— *Održavanje Arboretuma.* Obavljano je osnovno održavanje Arboretuma kao zbirke ukrasnog drveća, grmlja i drugog bilja, hortikulturnog spomenika vrtne arhitekture i spomenika kulture i prirode. Kroz cijelu godinu održavani su arboretski nasadi zalijevanjem, kopanjem, okopavanjem, košenjem, plijevljenjem, kljaštrenjem, oblikovanjem; čišćenje i manji popravci dvorca Gučetić i drugih objekata u Arboretumu.

— *Zaštita i protupožarna zaštita Arboretuma.* Zaštita Arboretuma putem čuvarske službe obavlja se kroz godinu, a danonoćna protupožarna zaštita u ljetnoj, požarno opasnoj sezoni. Preventivna protupožarna služba u Arboretumu jedan je od temelja osnovne zaštite i opstanka Arboretuma Trsteno. Ova se služba sastoji od 3 čuvara koji danonoćno dežuraju izvan radnog vremena: radnim danom, subotom, nedjeljom i blagdanom organizirana je u razdoblju od 9. srpnja do 16. rujna 1990. godine. Pomoć u zaštiti Arboretuma Trsteno od šumskih požara pružila je profesionalna Vatrogasna brigada iz Zagreba i Dobrovoljno vatrogasno društvo iz Gruda u Hercegovini.

— *Zaštita prirode u Arboretumu.* Zaštitni radovi iz područja zaštite prirode obavljaju se svake godine. U 1990. godini podignut je urušeni potporni zid ispred dvorca Gučetić, koji drži glavnu terasu, urušen gradnjom staklenika prije 20-tak godina i krčenjem bambusa rovokopačem prije nekoliko godina, zbog rekonstrukcije vrtnog partera na terasi gdje su nekad pretežno rasli bambusi. Zbog zaštite od šumskih požara prosječene su protupožarne prosjeke prema Brsečinama i na Crvenim stijenama. U 1990. godini prosjeke su prosjecane i čišćene, na njima se obavljalo kljaštrenje drveća i grmlja, košenje trave i mladih izbojaka te čišćenje i spaljivanje materijala.

— *Vrtni revitalizacijski restauratorsko-konzervatorski radovi.* Oblikovani su izbojci lovora i grmolikog dubačca u kugle, istočno od dvorca Gučetić. Također su oblikovane šimširove živice i pojedini soliterni šimširovi grmovi i stabalca. U dijelu Arboretuma, gotičko-renesansnom perivoju Gučetić — sjeverno od fontane Nimfej, na mjestu usahlih i nestalih dijelova šimširovih živica interpolacijom je posađeno oko 700 sadnica.

Nastavljeno je sadnjom šimširove živice u širokoj ulaznoj šetnici. Na polju 17 između široke ulazne šetnice i markantne velecvjetne magnolije od introdukcije iz 1988. g. posađeno je 9 vrsta, od čega 6 *Acacia,* 1 *Albizia,* 1 *Cassia,* 1 *Jacaranda.*

U zapadnom dijelu polja 29a. sa šahovnicom od sivo-zelenih polja, posađene su 2 vrste *Eucalyptusa.*

— *Restauratorsko-konzervatorski radovi na crkvici Svetog Jeronima.* Rađeno je na obnovi pozlate na gipsanim stupovima i ukrasima, na grbovima uz oltar, na obnovi slikanih ukrasa na klupama i klecalima, na podlošku za držanje crkvenih

knjiga, na čišćenju antependija, čišćenju oltarske slike Sv. Jeronima i osvježavanju s lanenim uljem. Postavljen je jednostavni bakreni križ i za podlogu učvršćeno zvono.

Crkvica je oličena iznutra i izvana. Uređeno je i zemljište oko crkvice čišćenjem od grmlja i panjeva kraj zidova crkve, te sadnjom ciklama i manjim dijelom *Sternbergia lutea.*

Dana 30. rujna 1990. g., na dan Svetog Jeronima, zaštitnika obitelji Gučetić održana je godišnja misa u kapelici Svetog Jeronima, prvi put poslije 1952. godine.

— *Meteorološka mjerenja i fenološka motrenja obavljala su se redovito tijekom 1990. godine.* Posebno su od svibnja do listopada uzimani uzorci zemlje u masliniku kod »Pašetine peče«, obrađivani u sušioniku i računskim putom određivana momentalna vlažnost tla.

CENTAR ZA ZNANSTVENI RAD — VINKOVCI

Organizacija jedinice

Centar za znanstveni rad u Vinkovcima djeluje kao organizacijska jedinica Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u sastavu Stručnih službi.

U Centru su zaposlena tri radnika u stalnom radnom odnosu: znanstveni suradnik, znanstveni asistent i administrator.

Voditelj Centra je *Dušan Klepac,* izv. član Akademije, a upravitelj Centra je dr. *Katica Čorkalo.*

Članovi Znanstvenog savjeta Centra: voditelj D. Klepac, izv. član Akademije, akademici D. Tadijanović i M. Vidaković, M. Peić, izv. član i znanstveni suradnik K. Čorkalo. U radu Znanstvenog savjeta sudjeluju prema potrebi i predstavnici suosnivača Centra: predsjednik Skupštine općine Vinkovci, predsjednik Izvršnog vijeća SO Vinkovci te predsjednik i potpredsjednik Poslovodnog odbora ROŠ »Slavonska šuma« Vinkovci.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

U 1990. godini nastavljena su istraživanja u području šumarstva, veterine, suvremene hrvatske književnosti, starije hrvatske književnosti i filološka istraživanja.

Istraživanja u šumarstvu

»Proučavanje stabilnosti višenamjenske šume s ekološkog i proizvodnog stajališta u Slavoniji i Baranji« kao izrazito prioritetno istraživanje ulazi u bitno novu situaciju organizacije šumarstva što se reflektiralo i u ovoj godini, jer sredstva koja je osiguravao SIZ znanosti i sufinancijer ROŠ »Slavonska šuma« Vinkovci nisu mogla adekvatno pratiti troškove ovako kompleksnog istraživanja, iako fazni i godišnji izvještaj pokazuje da je metodologija brojnih aspekata istraživanja već pripremljena a djelomično su završene i analize konkretnih mogućnosti i alternativnih postupaka u istraživanju te optimizirani mikromodeli u nacionalnom makromodelu da bi se mogao postići gospodarski optimum. Koordinator istraživanja je akad. M. Vidaković a suradnici izv. član D. Klepac, izv. član M. Meštrov i profesori šumarskih znanosti I. Dekanić, Š. Meštrović i R. Sabadi.

Dovršeno je, za tisak pripremljeno i u recenzentskom je postupku desetogodišnje istraživanje prof. dr. Ive Dekanića »Utjecaj strukture na njegu sastojina proredom u šumi hrasta lužnjaka i običnog graba *(Querco roboris — Carpinetum illyricum Anić)*«. Time rezultati toga istraživanja dobivaju svoju konkretnu provjeru u sljedećem razdoblju.

Suradnik za šumarstvo u Centru N. Segedi izvršio je djelomična istraživanja »Mogućnosti računske revizije osnova gospodarenja« za potrebe stručne službe ROŠ »Slavonska šuma« Vinkovci. Također je istraživao mogućnosti primjene Levakovićeve »funkcije rastenja« u sadašnjim tehničkim mogućnostima.

Istraživanja u veterini

U području aktualne veterine završeno je četverogodišnje istraživanje vanjskih znanstvenih suradnika Centra, dr. M. Krznarića i dr. M. Vučka, koji u okviru projekta »Hrana« rade na zadatku »Istraživanje endogenih uzroka infertiliteta goveda i svinja na farmama u Slavoniji i Baranji«. I projekt i zadatak financiran je sredstvima SIZ-a znanosti Republike Hrvatske u okviru srednjoročnog razvojnog razdoblja. Iako je program istraživanja realiziran, istraživači smatraju da bi u idućem razdoblju mogli uz provjeru rezultata u praksi proširiti istraživanje. Rezultate istraživanja priopćili su na XIII. i XIV. savjetovanju veterinara Jugoslavije u Primoštenu 1989. i Kopaoniku 1900, a tiskani su u zbornicima kratkih sadržaja radova (ukupno pet priloga). Cijelo istraživanje usmjereno je na to da se omogući uklanjanje smetnji u reprodukciji i smanje gospodarski gubici.

Istraživanja u filologiji

Projekt »Slavonski leksik od 18. stoljeća do danas« koji je zasnovan u suradnji s Katedrom za suvremeni hrvatski književni jezik nalazi se u početcima ostvarivanja. Dobio je pozitivne ocjene mjerodavne komisije te očekujemo da se u sljedećem razdoblju riješi pitanje financiranja s obzirom na težinu i specifičnosti takva istraživanja koje bi u konačnom rezultatu dalo rječnik istraživane leksičke građe.

Istraživanja iz novije hrvatske književnosti niza sadržaja i pitanja kao i pripadajuće povijesne i bibliografske građe, koja je obavila K. Čorkalo, bit će prikazana u sljedećim poglavljima ovog izvještaja.

Znanstveni skupovi

U okviru obilježavanja 20. obljetnice djelovanja Centra za znanstveni rad, u Vinkovcima je 6. i 7. prosinca održan Znanstveni skup posvećen životu i djelu Antuna Levakovića (1885—1955), jednog od vodećih šumarskih znanstvenika 20. stoljeća. Obljetnicu je čestitao i skup pozdravio predsjednik Akademije akademik Jakov Sirotković. U toj prigodi priopćeno je 13 radova članova Akademije, profesora Šumarskog fakulteta u Zagrebu i znanstvenih radnika Centra u Vinkovcima o Antunu Levakoviću (D. Klepca, K. Čorkalo, V. Hrena, A. Pranjić, K. Bezaka, N. Segedija, N. Lukića, Š. Meštrovića, R. Križanca, B. Prpića, M. Vidakovića /dva rada/ i M. Andrašeka). Također je održan prigodni govor i položen vijenac na rodnoj kući Antuna Levakovića u Rokovcima. Jubilej je obilježen i otvorenjem izložbe »Izdavačka djelatnost Centra JAZU u Vinkovcima od 1970. do 1990.« koju je otvorio član suradnik Akademije D. Jelčić te recitalom »Šume i polja domovine« u izvođenju učenika OŠ »Ivana Brlić Mažuranić« Rokovci-Andrijaševci.

Izdavačka djelatnost

U povodu 20. obljetnice Centra iz tiska je izašla »Spomenica Dionizija Švagelja« autorice K. Čorkalo.

U tisku se nalaze »Radovi«, knj. 7 sa sadržajem hrvatskih jezikoslovnih i kulturoloških priloga. Izvršena je korektura a trebali bi izići iz tiska 1991.

Sudjelovanje na znanstvenim i stručnim skupovima, književnim i drugim priredbama

K. Čorkalo sudjelovala je:

— 5. srpnja govorila je na komemorativnoj akademiji u Vinkovcima o životu i radu Stjepana Radića. Prilog je snimljen za Hrvatsku televiziju a predavanje predano za tiskanje.

— 4. listopada predstavila je u Vinkovcima monografiju »Vrbica« Tome Šalića, za koju je napisala i recenziju. Dio te recenzije otisnut je na prijeklopu korica knjige. Prigodom predstavljanja knjige snimljen je intervju o njoj za Radio Osijek.

— 15. studenoga govorila je na Zagrebačkim šokačkim divanima posvećenima Dioniziju Švagelju o temi »Prosvjetni, književni i znanstveni rad Dionizija Švagelja«.

— 23. studenoga sudjelovala na Znanstvenom skupu u Slavonskom Brodu posvećenom 85. obljetnici života i 60. obljetnici književnog djelovanja Dragutina Tadijanovića, priopćivši svoj rad »Poezija kao kruh svagdanji« koji je predala za tisak u zborniku.

— 24. studenoga govorila je o temi »Vinkovačke relacije Josipa Jurja Strossmayera« u povodu proslave 175. obljetnice rođenja J. J. Strossmayera, koju je priredio Ogranak Matice hrvatske Vinkovci i Biskupija đakovačka i srijemska, u Vinkovcima, 23. i 24. studenoga 1990.

— 7. prosinca sudjelovala na Znanstvenom skupu o Antunu Levakoviću u organizaciji Centra Vinkovci u Vinkovcima, radom »Podrijetlo i školovanje Antuna Levakovića«.

— 8. prosinca sudjelovala na književnoj priredbi u Vrbanji, koja je bila posvećena književnici Mari Švel Gamiršek, i govorila o njezinu djelu »Šuma i Šokci« u povodu 50. obljetnice objavljivanja knjige u izdanju Matice hrvatske (1940). Predavanje je prenio Radio Županja.

N. Segedi sudjelovao je:

— 18. prosinca 1989. na proslavi 20. obljetnice ROŠ »Slavonska šuma« Vinkovci s priopćenjem »Instrumenti za mjerenje visina stabala na nagnutom terenu«.

— 7. ožujka sudjelovao je na stručnom skupu u Vrbanji radom »Karakteristike strukture i njezin utjecaj na proizvodnju drvne zalihe u prirodnim sastojinama hrasta lužnjaka«.

— 19. travnja sudjelovao je na stručnom savjetovanju u Županji i govorio o temi »Njega sastojina proredom u mladim, srednjodobnim i starijim sastojinama hrasta lužnjaka u Spačvanskom bazenu«.

— 7. prosinca na Znanstvenom skupu o Antunu Levakoviću u Vinkovcima u organizaciji Centra priopćio je rad »Primjenjivost Levakovićeve 'funkcije rastenja' uz današnje tehničke mogućnosti«.

Ostali rad

S. izv. članom D. Klepcem K. Čorkalo je uredila 7. knjigu »Radova« Centra u Vinkovcima.

Napisala recenziju za knjigu novela Ivanke Vujčić Laszowski.

Kao urednik edicije »Dukat« sudjelovala u kreiranju izdavačke djelatnosti KIC-a »Privlačica« te uredila knjigu Mare Švel Gamiršek »Šuma i šokci«.

Organizirala sa suradnicima u Centru poslove proslave 20. obljetnice i Znanstvenog skupa o Antunu Levakoviću.

N. Segedi prikupio je stručne šumarske radove Josipa Kozarca koji će biti objavljeni kao posebna knjiga sa stručnom elaboracijom.

Evidentirao je knjižni fond Knjižnice društva inženjera i tehničara šumarstva i drvne industrije u Vinkovcima, koja je smještena u Centru.

Objavljeni radovi članova Centra za znanstveni rad

I. *Knjige*

K. Čorkalo, Spomenica Dionizija Švagelja, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Centar za znanstveni rad — Vinkovci, Vinkovci 1990, 69 str.

II. *Prilozi u knjigama i zbornicima*

K. Čorkalo, O knjigama edicije D u k a t. U: Privlačica 1980—1990, Izvanredna izdanja, knj. XV, Privlaka 1990, 29—37.

III. *Prilozi u časopisima i tjednicima*

K. Čorkalo, Bernardin Leaković — preteča ilirizma, *Školske novine,* 5—6, Zagreb, 23. siječnja 1990, 16; Putovanje u Neput M. S. Mađera, *Vinkovačke novosti,* XXXVIII/11, Vinkovci, 23. ožujka 1990, 13; Djetinjstvo kao sudbina, *Vinkovačke novosti,* XXXVIII/12, Vinkovci, 30. ožujka 1990, 10; Kućnik Josipa Stjepana Reljkovića, *Vinkovačke novosti,* XXXVIII/13, Vinkovci, 6. travnja 1990, 12; »Vrbica u Đakovštini« Tome Šalića — monografija za primjer, *Vinkovačke novosti,* XXXVIII/38, Vinkovci, 28. rujna 1990, 8.

POPIS IZDANJA JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI OBJELODANJENIH U GODINI 1990.

1. ADRIAS : zbornik Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Splitu / glavni urednik Cvito Fisković. — Sv. 1(1987)— . — Split : Zavod za znanstveni i umjetnički rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Splitu, 1987— . — 24 cm.

Sv. 3(1989). — 246 str. : ilustr.

Sažeci na engl. jeziku.

Sadržaj: Trogirski »Vartal« i njegov sastavljač Petar Lucić / Nikica *Kolumbić,* str. 5—44; Sveti Jeronim i njegove poslanice / Josip *Bratulić,* str. 45—80; Ivan Gundulić u Hrvatskoj književnosti 17. stoljeća (1589—1638) / Rafo *Bogišić,* str. 81—89; Gundulićevi tragovi i odjeci na Pelješcu / Cvito *Fisković,* str. 99—132; »Oraison funèbre« Pavla Štoosa Ivanu Gunduliću / Mirko *Tomasović,* str. 133—140; O nekim aspektima Zoranićeva proznog izraza prema hrvatskoj srednjovjekovnoj prozi / Franjo *Švelec,* str. 141—168; Tri pjesme / Vladimir *Rismondo,* str. 169—174; Stipe, slikar i drugi (Iz romana »Priče o Mišku«) / Zvonimir *Buljević,* str. 175—200; Čakavske pjesme / Jure *Franičević Pločar,* str. 201—210; Gola Julija (farsa) / Živko *Jeličić,* str. 211—246.

2. ANALI Zavoda za povijesne znanosti Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku / glavni i odgovorni urednik Vladimir Stipetić. — Sv. 1(1952)— . — Dubrovnik : JAZU, 1952— . — 24 cm.

Sv. 27(1989). — 201 str. : ilustr.

Sažeci na engl. jeziku.

Sadržaj: Epidaurum—Ragusium—Laus—Dubrovnik / Vladimir *Košćak,* str. 7—40; Prozori i polifore dubrovačkih kuća i palata / Duško *Živanović,* str. 41—86; Odjek bitke na Krbavskom polju (1493) u Dubrovniku / Bariša *Krekić,* str. 87—92; Brojčani pokazatelji razvoja stanovništva na teritoriju negdašnje Dubrovačke Republike u minula tri stoljeća (1673—1981) / Vladimir *Stipetić,* str. 93—112; Uloga Karla Scherffera u prihvaćanju i širenju Boškovićevih znanstvenih rezultata / Žarko *Dadić,* str. 113—122; Boškovićeva gledišta o ulozi topline i svjetlosti u kemijskim

promjenama / Snježana *Paušek-Baždar*, str. 123—132; Sud Janjinske kapetanije / Nenad *Vekarić*, str. 133—148; Fermani dubrovačkim pomorcima / Vesna *Miović-Perić*, str. 149—160; O stanovništvu dubrovačkog okružja i o jednom dijelu njegove imovine krajem 1830. godine / Ivo *Perić*, str. 161—174; Rijeka Dubrovačka kao književna inspiracija / Slavica *Stojan*, str. 175—186;

Prikazi: N. Fejić: Španci i Dubrovnik u srednjem veku / Bogumil *Hrabak*, str. 187—189; Jurica Bačić: Stazama medicine starog Dubrovnika / Vesna *Miović-Perić*, str. 190—191; Rafo Bogišić: Mladi dani Marina Držića / Stanislava *Stojan*, str. 191—192; Frane Čale: Pjesme talijanke Saba Bobaljevića Glušca / Stanislava *Stojan*, str. 192—193; Lukša Beretić: Utvrđenja grada Dubrovnika (II. izdanje) / Patricija *Veramenta-Paviša*, str. 193; Spisi dubrovačke kancelarije, Monumenta historica Ragusina / Nenad *Vekarić*, str. 194; Michele Bossi, Pasquale Tucci (eds): Bicentennial commemoration of R. G. Boscovich / Nenad *Vekarić*, str. 194—199; Dubrovački regionalni zbornici / Vesna *Miović-Perić*, str. 200—201.

3. ANALI Zavoda za znanstveni rad u Osijeku = Annales of the Institute for Scientific Research Work in Osijek / urednici Dušan Čalić, Đuro Berber. — Knj. 1(1981)— . — Osijek : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1981— . — 24 cm.
/Knj./6(1989). — 165 str.

Sažeci na engl. jeziku.

Sadržaj: Uvodnik, str. 7;

I. Ekonomsko-pravni aspekt bolovanja kao oblika radnog apsentizma. Metodološki pristup problemu bolovanja, obliku radnog apsentizma / Gordana *Ajduković* i Konstantin *Momirović*, str. 11—20; Ekonomski aspekti bolovanja / Đuro *Berber*, Čedomir *Končalović* i Gordana *Ilić*, str. 21—30; II. Medicinski aspekt bolovanja kao oblika radnog apsentizma. Mogućnosti utvrđivanja medicinskih kriterija za ocjenu privremene spriječenosti za rad zbog bolesti / Marko *Šarić*, str. 31—38; Medicinski aspekt bolovanja žena u organizacijama udruženog rada Slavonije i Baranje / Đorđe *Vukadinović*, str. 39—48; Značaj psihijatrijskih, neuroloških, endokrinoloških bolesti i bolesti osjetilnih organa sa stajališta trajanja i učestalosti bolovanja / Nikola *Mandić*, Mirta *Sinrajh* i Branko *Simić*, str. 49—58; Analiza učešća oftalmoloških nalaza u bolovanjima za 28 RO na području Slavonije i Baranje / Mirta *Sinrajh*, str. 59—66; Komparativna analiza bolovanja zbog bolesti kardiovaskularnog sistema u nekim radnim organizacijama Slavonije i Baranje / Branko *Simić*, str. 67—76; Komparativna analiza bolovanja zbog bolesti uropoetskog sustava u industrijskoj populaciji Slavonije i Baranje / Branko *Grahovac*, str. 77—84; Analiza bolovanja žena zbog bolesti genitourinarnog sistema na području Slavonije i Baranje / Božidar *Kuzmanović*, str. 85—92; Analiza bolovanja zbog bolesti kože i potkožnog tkiva u radnim organizacijama Slavonije i Baranje / Tomo *Čepel*, str. 93—98; Značaj bolesti uropoetskog i reproduktivnog sistema sa stajališta trajanja bolovanja / Branko *Grahovac* i Božidar *Kuzmanović*, str. 99—104; Analiza bolovanja zbog povreda i trovanja (Grupa XVII.) u radnim organizacijama Slavonije i Baranje / Dragoljub *Andrejević*, str. 105—112; Komparativna analiza medicinskih profesionalnih faktora koji utječu na trajanje i učestalost bolovanja u žena / Mirjana *Ptičar*, str. 113—122; Validacija uspješnosti liječenja u građevinskih radnika sa najdužim bolovanjem / Ivan *Zrilić*, str. 123—132; Rezultati analize bolovanja sa stajališta medicine rada u 28 RO na području Slavonije i Baranje / Stjepan *Kovačić*, str. 133—138; Rezultati komparativne analize bolovanja sa stajališta medicine rada u radnim organizacijama s područja općine Osijek / Milorad *Mišković*,

str. 139—150; III. Psihološko-sociološki aspekt bolovanja kao oblika radnog apsentizma. Nesreće i izostanci — fenomeni iste vrste / Boris *Petz*, str. 151—158; Značaj procene sklonosti ka konverzivnom reagovanju u proučavanju problematike bolovanja kao oblika radnog apsentizma / Boris *Wolf*, str. 159—165.

4. ARHEOLOŠKI radovi i rasprave = Acta et dissertationes archaeologicae / glavni i odgovorni urednik Duje Rendić-Miočević. — Br. 1(1967) — . — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1967— . — 24 cm.

Sažeci na engl. jeziku.

Br. 11(1988). — 159 str. ./20/ str. s tablama : ilustr. : 25 cm

Sadržaj: Prilog poznavanju kasnoga brončanog doba u sjeverozapadnoj Hrvatskoj / Nives *Majnarić-Pandžić*, str. 9—28; Antropološka analiza skeletnih ostankov iz urne najdene v grobu 7 v nekropoli Drljanovac pri Bjelovaru / Marija *Štefančić*, str. 29—34; Pharos — od polisa do municipija / Marin *Zaninović*, str. 35—48; O razgraničenju između Aserije i Alverije / Bruna *Kuntić-Makvić*, Marina *Šegvić*, str. 49—62; Epigraphica Riditina anecdota. Uz jedan davni nalaz kasnoantičkih grobova na danilskim Verušama (Katuni) / Duje *Rendić-Miočević*, str. 63—82; Augzilijari ilirskoga i panonskog porijekla u natpisima i diplomama / Alka *Domić-Kunić*, str. 83—114; Dva ranocarska dječačka portreta iz Salone / Nenad *Cambi*, str. 115—132; Neka pitanja ranokršćanske hagiografije srednje Dalmacije / Branka *Migotti*, str. 133—159.

5. BASCH, Oto

Cardiidae (Mollusca, Lamellibranchiata) pontskog kata u Hrvatskoj = Cardiidae (Mollusca, Lamellibranchiata) der Pontischen Stufe in Kroatien / Oto Basch. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1990. — 158 str.,[24] str. sa tablama : ilustr. ; 29 cm. — (Paleontologia Jugoslavica ; sv. 39)

Hrv. i njem. tekst. — Sažetak na engl. jeziku.

6. BENEŠIĆ, Julije

Rječnik hrvatskoga književnog jezika od Preporoda do I. G. Kovačića / Julije Benešić ; za tisak priredili Josip Hamm, Milan Moguš, Josip Vončina ; [urednik Marijan Matković]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za suvremenu književnost : Globus, 1985— . — sv. ; 29 cm

Sv. 11 : Prehraniti se-protiva. — 1990. — 2321—2492 str.

Sv. 12 : Protivan-rzati. — 1990. — 2493—2713 str.

7. BILINSKI, Stanko

DEVIDÉ, Vladimir

Danilo Blanuša : 1903—1987 / [Stanko Bilinski, Vladimir Devidé]. — Zagreb : JAZU, Razred za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti, 1989. — 26 str. : ilustr. ; 26 cm. — (Spomenica preminulim akademicima ; sv. 50).

Str. 9—14: In memoriam Danilo Blanuša 7. 12. 1903—8. 8. 1987. / Stanko Bilinski. — Str. 15—22 : Sjećanja na akademika prof. dr. Danila Blanušu / Vladimir Devidé. — Popis radova akademika prof dr. Danila Blanuše: str. 23—26.

8. BILINSKI, Stanko
. ŠĆURIĆ-Čudovan, Vlasta

Vilko Niče : 1902—1987 / [Stanko Bilinski, Vlasta Šćurić-Čudovan]. — Zagreb : JAZU, Razred za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti, 1989. — 22 str. : ilustr. ; 26 cm. — (Spomenica preminulim akademicima ; sv. 48).

Str. 9—12: In memoriam Vilko Niče 27. I. 1902—16. X. 1987. / Stanko Bilinski. — Str. 13—18: Sjećanja na akademika prof. dr. Vilka Ničea / Vlasta Šćurić-Čudovan. — Popis radova akademika Vilka Ničea : str. 19—22.

9. BILTEN (JAZU, Znanstveni savjet za promet, Zagreb)

Bilten / Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Znanstveni savjet za promet ; urednik Josip Božičević. — God. 1, br. 1(1988)— Zagreb : Znanstveni savjet za promet JAZU, 1988— 30 cm.

Sažeci na engl. jeziku.

God. 3(1990), br. 3. — 86 str. : ilustr.

Sadržaj: Izvještaj o radu Znanstvenog savjeta za promet u 1989. godini, str. 1—4; Srednjohrvatski prometni trokut / Adolf *Malić*, str. 5—7; Propusna moć višetračnih cesta / Josip *Božičević*, Dražen *Topolnik*, str. 8—11; Razvoj cestovne mreže SR Hrvatske od 1986. do 1990. godine / Darko *Mlinarić*, str. 12—18; In vitro citotoksični učinci krisotil-azbesta i benzo(a)-pirena na humane polimorfonuklearne leukocite / Olga *Carević*, str. 19—22; Ozljede abdominalnih organa (jetre i slezene) u prometu / Ivo *Mlinarić*, str. 23—28; Sigurnosna stakla za vozila kao element pasivne sigurnosti / Vesna *Cerovac*, str. 29—33; Nasloni za glavu u putničkom vozilu kao element pasivne sigurnosti vozila / Franko *Rotim*, str. 34—39; Optimalizacija razvoja prometne infrastrukture — činitelj funkcioniranja prometnog sustava / Damir *Šimulčik*, str. 40—42; Primjena vibracijske dijagnostike u motorima s unutarnjim izgaranjem / Ivan *Mavrin*, Josip *Zavada*, str. 43—45; Identifikacija utjecajnih činilaca na kvalitetu prijevoza putnika željeznicom / Blaž *Bogović*, str. 46—49; Dinamičke i prometne premise nagibnih konstrukcija putničkih vlakova / Osman *Muftić*, Drago *Blagojević*, Stjepan *Božičević*, str. 50—54; Cestovni prijelazi / Petar *Petrović*, str. 55—58; Deregulacija i liberalizacija zračnog prometa u svijetu / Mirko *Tatalović*, str. 59—69; Razvoj bežične telefonije u svijetu i u nas / Miroslav *Mikula*, str. 70—72; Teoretska polazišta o reprodukciji u transportu / Miro *Odar*, str. 73—77; Aktualne vijesti iz prometne privrede, str. 78—82; Program rada Znanstvenog savjeta za promet za godinu 1990, str. 83—85.

10. BILTEN Savjeta za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju. Serija 1 / glavni i odgovorni urednik Milan Tonejec. — Vol. 1, br. 1(1980) — . — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti : /Savjet akademija znanosti i umjetnosti SFRJ/, 1980— . — 29 cm.

Časopis izlazi jednom godišnje.

Vol. 1, br. 10(1989). — 128 str. : ilustr.

Sadržaj: X. redovni plenum Savjeta za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju / Vesna *Velički,* str. 11; Otvaranje Plenuma, str. 12; Izvještaj o radu Savjeta od IX. redovnog plenuma / Marinko *Oluić,* str. 12; Izvještaj o financijskom poslovanju za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju od IX. redovnog plenuma (od 29. lipnja 1987. do 11. listopada 1988.) / Salih *Mujagić,* str. 13; Verifikacija financijskog izvještaja / Ivo *Rimac,* Branimir *Košćec,* Žarko *Majcen,* str. 13; Izbor novog predsjednika Izvršnog odbora, str. 13; Izvještaj o radu komisije i radnih grupa Savjeta između IX. i X. redovnog plenuma / Vilko *Klein,* str. 14—16; Program i plan rada Savjeta za razdoblje do XI. redovnog plenuma / Vilko *Klein,* str. 16; Izvještaj o radu Uredničkog odbora od IX. do X. redovnog plenuma / Milan *Tonejec,* str. 16; Financijski plan Savjeta do XI. redovnog plenuma / Salih *Mujagić,* str. 18; Zaključci zasjedanja plenuma, str. 18;

Stručni dio Plenuma:

Računalniška obdelava satelitsko skaniranih podatkov / Ana *Tretjak,* str. 19—27; Automatska klasifikacija satelitskih slika oblačnih sustava / Bojan *Lipovčak,* str. 29—42; Analiza vrijednosti digitalnog adaptivnog filtriranja radarske (SLAR) slike za klasificiranje terena / Milan *Bajić,* str. 43—55; Stručni radovi: Satelitska teledetekcija-distribucija podatkov / Miran *Miklič,* str. 57—59; Transformacija satelitske scanerske slike v Gaus Krugerjev sistem / Anton *Kralj,* str. 61—63; Registar teritorijalnih jedinica / Božena *Mauri,* str. 65—70; Seminar Digitalna obrada slike, održan 10. 10. 1988. godine u Zagrebu: Uvodna riječ potpredsjednika Savjeta za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju JAZU / Marinko *Oluić,* str. 71; Pozdravna riječ prodekana EFT-a Zagreb / Sejid *Tešnjak,* str. 71; Digitalizacija / Čedomir *Rnjak,* str. 73—80; Postopki izboljšanja in obnavljanja slik = Methods of image enhancement and restoration / Nikola *Pavešić,* str. 81—93; Segmentacija slike / Slobodan *Ribarić,* str. 95—99; Bridna segmentacija slike / Slobodan *Ribarić,* str. 101—106; Detekcija granica: sažetak / Slobodan *Ribarić,* str. 107—108; Projektiranje sustava za digitalnu obradu slike / Goran *Hudec,* str. 109—111; Digitalna obrada radarskih slika u interpretiranju radarske scene / Milan *Bajić,* str. 113—116; Primena digitalne obrade slika u kartografiji / Dragan *Petrović,* str. 117—122; Kongresi-savjetovanja-simpoziji-kolokviji / Pripremio Branimir *Košćec,* str. 123; In memoriam prof. dr. Berislav Makjanić / Ante *Polšak,* str. 125—126; In memoriam Milan Tonejec / Marinko *Oluić,* str. 127.

11. BULLETIN scientifique. Section A. Sciences naturelles, techniques et medicales / Conseil des Académies sciences et des arts de la RSF de Yougoslavie ; rédacteur en chef Milan Moguš. — Tom 1, no. 1(1956) . — Zagreb : Conseil des Académies des sciences et des arts de la RSF de Yougoslavie, 1956— . — 29 cm.

T. 34, no. 4—6(1989). — 167—349 str.
34, no. 7—9(1989). — 547 str.
34, no. 10—12(1989). — 549—852 str. + index.

12. ČULINOVIĆ-Konstantinović, Vesna

Aždajkinja iz Manite Drage : (običaji, vjera, magija, liječenja) / Vesna Čulinović-Konstantinović. — Split : Logos ; /Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti/, 1989. — 240 str. uključujući table: ilustr. ; 24 cm. — (Sveučilišna naklada / Logos ; 9).

Str. 195—212: Izrazi. — Summary.

13. DEMOVIĆ, Miho

Glazba i glazbenici u Dubrovačkoj Republici : od polovine XVII. do prvog desetljeća XIX. stoljeća / Miho Demović ; /notografija Hajrudin Osmanagić/. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1989. — VIII. 349 str. : note : ilustr. ; 24 cm

Summary.

14. DIPLOMATIČKI zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije = Codex Diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae / sabrao Tadija Smičiklas. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1904— . — sv. ; 27 cm.

Sv. 18 : Listine godina : 1395—1399 / uredio Duje Rendić-Miočević; dopunili i priredili Miljen Šamšalović . . ./et al./. — 1990. XII, 643 str.

15. DRUŽIĆ, Gordan

Utjecaj raspodjele na proces društvene reprodukcije u SRH : analiza razdoblja 1977—1985(88) godine / Gordan Družić. — Zagreb : JAZU, Zavod za ekonomska istraživanja, 1990. — VIII, 126 str. ; 24 cm. — (Radovi Zavoda za ekonomska istraživanja / JAZU ; sv. 26).

16. EBLING, Zdravko
HADŽIĆ, Nijaz
JAKŠIĆ, Želimir

Rak debelog crijeva : iskustvo osječkog programa zaštite / Zdravko Ebling, Nijaz Hadžić, Želimir Jakšić. — Osijek : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1990. — 112 str.,/2/ str. sa tablama : ilustr. ; 24 cm. — (Radovi Zavoda za znanstveni rad u Osijeku ; knj. 4).

Sažetak na engl. jeziku.

17. FILIPOVIĆ, Rudolf

Anglicizmi u hrvatskom ili srpskom jeziku : porijeklo, razvoj, značenje / Rudolf Filipović — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti [etc.], 1990. — 336 str. ; 24 cm. — (Djela Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Razred za filološke znanosti ; knj. 70).

Bibliografija: str. 80—84. — Kazalo.

18. FILOLOGIJA : časopis Razreda za filološke znanosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti / glavni i odgovorni urednik Rudolf Filipović. — Knj. 1(1957)— . — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filološke znanosti, 1957— . — 24 cm

Knj. 16(1988) : [Ovaj je broj, kao i broj 15 Filologije, posvećen akademiku Petru Guberini o njegovoj sedamdesetpetoj godišnjici života]. — 194 str. : ilustr.

Tekst na hrv. i franc. jeziku. — Sažeci na engl. jeziku.

Sadržaj: Hercegovački toponim Tribižet, Trebižet ili Trebižat / Danijel *Alerić*, str. 1—12; Anglicizmi u švedskom — neki aspekti fonološke i morfološke adaptacije / Goranka *Antunović*, str. 13—24; Vrste riječi i preobrazba / Stjepan *Babić*, str. 25—34; Leksemi nemačkog porekla u Srpskom kuvaru iz 1855. godine i njihova lingvistička adaptacija / Vesna *Berić-Đukić*, str. 35—42; La phonologie face à la phonetique et à la grammaire / Dalibor *Brozović*, str. 43—52; Neka svojstva čestotnog ustrojstva hrvatskog leksika / Željko *Bujas*, str. 53—62; Funkcije prvog lica u romanu Obala Sirta Juliena Gracqua / Almasa *Defterdarević-Muratbegović*, str. 63—72; O utemeljenosti rečenice / Radoslav *Katičić*, str. 87—92; Koncesivnost kao posljedica negacije kauzalnosti / Miloš *Kovačević*, str. 93—100; Prilog fonetici četveroakcenatskoga sistema / Miroslav *Kravar*, str. 101—114; »Središnji član« među pridjevskim antonimima u ruskom i hrvatskom književnom jeziku / Antica *Menac*, str. 115—122; Uz jedno čitanje Marulićeve Judite / Milan *Moguš*, str. 123—130; Prilozi za proučavanje diftongacije u dalmatskom: I. Apelativi benja i bojana te prezime Kožičić-Benja / Valentin *Putanec*, str. 131—136; Sintaktični vplivi romanskega sveta na zahodna slovenska narečja / Mitja *Skubic*, str. 137—144; O jednom tipu dvočlanih složenica u hrvatskom ili srpskom i talijanskom jeziku / Pavao *Tekavčić*, str. 145—150; Les verbes pronominaux en français et en serbocroate — Une perspective contrastive / Dušanka *Točanac*, str. 151—160; Dvije etimološke bilješke uz Skokovu Terminologiju / Vojmir *Vinja*, str. 161—170; O vrednotama govornog jezika u kritičkim izdanjima starih hrvatskih pisaca / Josip *Vončina*, str. 171—180; Jezični znak, govorni znak, pjesnički znak / Branko *Vuletić*, str. 181—186; O nekim čakavskim imenima blagdana / Sanja *Vuletić*, str. 187—194.

19. FORUM : časopis Razreda za suvremenu književnost Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti / glavni i odgovorni urednik Slavko Mihalić. — God. 1., knj. 1., br. 1(1962)— . — Zagreb : Razred za suvremenu književnost JAZU, 1962— . — 22 cm

Dvomjesečnik.

God. 28. — Knj. 56. — 1989. — Br. 11—12. — 565—834 str.

Sadržaj: Pretplatnicima i ostalim čitateljima / Uredništvo, str. 565; Izazovi Kaštelanove poezije / Branimir *Donat*, str. 566—598; Svjetlopis : ciklus pjesama / Mate *Ganza*, str. 599—608; Komadanje Orfeja / Ihab *Hassan*, str. 609—628; Zvono pješčanoga sata : ciklus pjesama / Mate *Raos*, str. 629—638; Pijetli pred ponoć / Petko *Vojnić Purčar*, str. 639—647; Odmor pelivana : ciklus pjesama / Borben *Vladović*, str. 648—657; Requiem : ciklus pjesama / Daniel *Načinović*, str. 658—667; Stanovnici močvare : drama / Wole *Soyinka*, str. 668—691; Wole Soyinka / Maja *Freundlich*, str. 692—694; Tradere : ciklus pjesama / Vinko *Brešić*, str. 695—706; Tri kratke priče / Nada *Iveljić*, str. 707—717; Eseji i studije: Zapisi o Šimunoviću / Dunja *Detoni Dujmić*, str. 718—728; Drame Janka Polića Kamova / Tomislav *Sabljak*, str. 729—744; Aluzije, citati i literarne reminiscencije u Marinkovićevu Kiklopu / Krešimir *Nemec*, str. 745—757; Nacrt o pjesništvu Miroslava S. Mađera / Dubravko *Jelčić*, str. 758—764; Noć u zajedi : ciklus pjesama / Nasko *Frndić*, str. 765—768; Šum vjetra, more : ciklus pjesama / Vladimir *Pavić*, str. 769—773; Prikazi i komentari : Pučki izraz u srednjovjekovnim hrvatskim primorskim spomenicima / Josip *Kekez*, str. 774—781; August Šenoa u očima češke kritike / M. *Tušek-Šimunković*, str. 782—788; O bolesti Ante Kovačića / Bartul *Matijaca*, str. 789—798; Putopis: Po Brajskom kraju / Marinko *Perušić*, str. 799—820.

God. 29. — Knj. 59. — 1990. — Br. 1—2. — 5—228 str.

Sadržaj: Knjiga u doba kralja Zvonimira / Radoslav *Katičić*, str. 5—14; Viktor / Petar *Šegedin*, str. 15—50; Fuga / Ranko *Marinković*, str. 51—59; Blagodat kiše / Samuel *Beckett*, str. 60—67; Knjigovodstvo svijeta / Antun *Šoljan*, str. 68—76; Otvoreno pismo Cvijeti Zuzorić / Pavao *Pavličić*, str. 77—88; Lepršа trg / Miroslav S. *Mađer*, str. 89—99; Nemojte me vući za jezik / Zvonimir *Majdak*, str. 100—123; Novi zapisi / Olinko *Delorko*, str. 124—137; Delorkova poetska spoznaja svijeta / Nedjeljko *Mihanović*, str. 138—145; Otkriven svjetlu i podatljiv sjeni / Ivan *Golub*, str. 146—160; Folklorno događanje u gradu Dubrovniku / Maja *Bošković-Stulli*, str. 161—181; Mala tužna pripovijetka / Viktor P. *Njekrasov*, str. 182—215; In memoriam: Jure Kaštelan / Nikola *Milićević*, str. 216—221; Selektivna bibliografija / Dubravko *Jelčić*, str. 222—228.

God. 29. — Knj. 59. — 1990. — Br. 3—4. — 229—468 str.

Sadržaj: Kukavica / Nedjeljko *Fabrio*, str. 229—237; Sutoka / Jozo *Laušić*, str. 238—262; Svijetu nema kraja / Charles *Simic*, str. 263—270; Kanađanin / Antun *Šoljan*, str. 271—279; Mrklina / Pierre Jean *Jouve*, str. 280—291; Pierre Jean Jouve ili nagovor duše / Višnja *Machiedo*, str. 292—295; Stidna bajka / Sunčana *Škrinjarić*, str. 296—300; Kocka / Dalibor *Cvitan*, str. 301—318; Tri kratke priče (Hridine; Kucanje sata; Bor) / Miroslav *Brandt*, str. 319—329; Grle / Stjepan *Vukušić*, str. 330—340; Ode i soneti / Ugo *Foscolo*, str. 341—362; Sretni grad / Andrija *Mutnjaković*, str. 363—376; Dva glagoljska pisma / Irvin *Lukežić*, str. 377—384; Mihovil Pavlinović i borba za glagoljicu u Dalmaciji u XIX. stoljeću / Josip *Bratulić*, str. 385—400; Ekspresivnost Strossmayerova jezika / Jasna *Melvinger*, str. 401—409; O Gotovčevoj zabranjenoj vječnosti / Petar *Šegedin*, str. 410—414; Vertikala ljubavi u poeziji Zlatka Tomičića / Neven *Jurica*, str. 415—420; Mala tužna pripovijetka / Viktor P. *Njekrasov*, str. 421—445; Roman u nastavcima: Hrvatsko pitanje (I) / Daniel *Ivin*, str. 446—468.

God. 29. — Knj. 59. — 1990. — Br. 5—6. — 469—717 str.

Sadržaj: Moj doživljaj Leopardija / Dragutin *Tadijanović*, str. 469—475; Noćni leptir / Juan Octavio *Prenz*, str. 476—487; Pismo na bivšu adresu / Miroslav S. *Mađer*, str. 488—500; Iznove hrvatskih majstora soneta / Stjepo *Miović Kočan*, str. 501—509; Posljednje poglavlje / Bruno *Popović*, str. 510—527; Sišu nam kosti / Sreten *Perović*, str. 528—540; Zvjezdoznanac / Radovan *Pavlovski*, str. 541—548; Jutro nemira / Ivanka *Vujčić Laszowski*, str. 549—567; Krijumčari / Rasim *Filipović*, str. 568—591; Tajni put / Milana *Vuković*, str. 592—595; Godina u pamćenju / Nikola *Milićević*, str. 596—618; Strossmayer u Beču 1847—1850. / Radoslav *Katičić*, str. 619—630; Gustl Iglati od Chateau Chignon / Vinko *Brešić*, str. 631—643; Luka Perković kao urednik časopisa / Miroslav *Šicel*, str. 644—648; Ivan Meštrović kao književnik / Dubravko *Jelčić*, str. 649—652; Nedjeljko Mihanović o poljičkim pjesnicima / Ante *Kadić*, str. 653—667; Nalijegoše na jezik hrvatski / Drago *Štambuk*, str. 668—671; Dani hvarskog kazališta / Dubravko *Jelčić*, str. 672—674; Međunarodni znanstveni skup Josip Juraj Strossmayer / Dubravko *Jelčić*, str. 675—677; Roman u nastavcima: Hrvatsko pitanje (2) / Daniel *Ivin*, str. 678—706.

God. 29. — Knj. 60. — 1990. — Br. 7—8. — 275 str.

Sadržaj: Crne rupe / Ante *Stamać*, str. 5—10; Veličanstveno...! / Petar *Šegedin*, str. 11—31; Uz »Sabrane pjesme« Ivana Slamniga / Antun *Šoljan*, str. 32—40; Jorge de Sena: Pjesnik kao svjedok / Nikica *Talan*, str. 41—45; Kruna zemlje /

Jorge *de Sena*, str. 46—59; Pastorala / Višnja *Stahuljak*, str. 60—90; Grka žedna usta / Stjepan *Šešelj*, str. 91—101; Božidar Mažuranić / Dubravka *Težak*, str. 102—104; Pisma s mora / Božidar *Mažuranić*, str. 105—126; Elegije i epigrami (1962—1988) / Mladen *Machiedo*, str. 127—133; Naša stara kuća u Smiljanskoj ulici / Boro *Pavlović*, str. 134—150; Tri otoka / Toma *Podrug*, str. 151—175; Tri čempresa / Slavica *Šišara*, str. 176—179; Pjesma o Judi / Irvin *Lukežić*, str. 180—182; Dubrovnik ponovljen jakete Palmotića prema Osmanu Ivana Gundulića / Franjo *Švelec*, str. 183—199; Kroničke strukture Grabovčeva Cvita / Stipe *Botica*, str. 200—213; Godina u pamćenju (2. nastavak) / Nikola *Milićević*, str. 214—241; Roman u nastavcima: Hrvatsko pitanje (3) / Daniel *Ivin*, str. 242—272; In memoriam: Marin Franičević / Ivo *Frangeš*, str. 273—275.

20. GALIĆ, Roman

Radioastronomija i radiokomunikacije / Roman Galić. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1990. — 32 str. : ilustr. ; 20 cm. — (Predavanja održana u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti ; sv. 66).

21. GAŠPAROVIĆ, Miroslav

Ivo Šebalj Strossmayerovoj galeriji Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti / Miroslav Gašparović. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, [1990.]. — 16 str. : ilustr. ; 28 cm

Stv. nasl. nad tekstom. — Na omotu: Ivo Šebalj. — Katalog izložbe održane u Kabinetu grafike Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, 15.X. — 10.XI.1990.

22. GLOGOVIĆ, Dunja

Prilozi poznavanju željeznog doba na sjevernom Jadranu : Hrvatsko primorje i Kvarnerski otoci = Studies in the Iron Age of the Northern Adriatic : Hrvatsko primorje and Kvarner Islands / Dunja Glogović. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1989. — 127 str. uključujući table ; ilustr. ; 30 cm. — (Monografije / JAZU, Razred za društvene znanosti, Zavod za arheologiju ; 1).

Summary: Studies in the Iron Age of the Northern Adriatic : Hrvatsko Primorje and Kvarner Islands.

23. GODIŠNJAK Jugoslavenskog centra za kristalografiju = Annual of the Yugoslav Centre of Crystallography / glavni urednik = editor in chief Drago Grdenić. — Vol.1(1962)— . — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1962— . — 24 cm.

Vol. 24(1989). — 87 str. : ilustr.

Tekst i sažeci na hrv i engl. jeziku.

Sadržaj: New developments in synchrotron radiation crystallography / J. R. *Helliwell*, str. 1—18; Systematics of sulfosalts and the role of thallium in their crystal structures / T. *Balić-Žunić*, str. 19—32; Structure of ribonucleases / L. *Mazzarella*, S. *Capasso*, G. *Di Lorenzo*, C. A. *Mattia* and A. *Zagari*, str. 33—48; Structu-

ral investigation of vitamin D_2 / I. *Leban*, str. 49—58; Electronic models of high temperature superconductors / P. *Prelovšek*, str. 59—68; Saopćenja (naslovi) podnesena na 6. jugoslavensko-talijanskoj kristalografskoj konferenciji održanoj zajedno s 24. konferencijom Jugoslavenskog centra za kristalografiju, Pula, 28—31. 5. 1989, str. 69—78; 24. Plenum Jugoslavenskog centra za kristalografiju, str. 79—84; In memoriam prof. dr. Katarina Kranjc / S. *Šćavničar*, str. 85—86; In memoriam prof. dr. Zvonimir Ban / M. *Paljević*, str. 86—87.

24. GRUBIĆ, Damir

Donacija Etienne Marquis de Piennesa / Damir Grubić. — [Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti ; Vrbovec : Narodno sveučilište, Centar za kulturu, Likovna galerija, 1990]. — 16 str. : ilustr. ; 28 cm.

Nasl. nad tekstom. — Katalog. — Na omotu: Izložba priređena: Narodno sveučilište, Centar za kulturu, Likovna galerija Vrbovec, 5—11. lipnja 1990. Strossmayerova galerija starih majstora Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, 15. lipnja do 15. srpnja 1990.

25. GUŠIĆ, Ivan
JELASKA, Vladimir

Stratigrafija gornjokrednih naslaga otoka Brača : u okviru geodinamske evolucije Jadranske karbonatne platforme = Upper Cretaceous stratigraphy of the Island of Brač : within the geodynamic evolution of the Adriatic Carbonate platform / Ivan Gušić, Vladimir Jelaska. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Institut za geološka istraživanja, OOUR za geologiju, 1990. — 160 str.,/20/ str. sa tablama, /3/ presavijena lista sa geološkim kartama : ilustr. ; 28 cm. — (Djela Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti = Opera Academiae scientiarum et artium Slavorum meridionalium ; knj. 69).

/Summary:/ Upper Cretaceous stratigraphy of the Island of Brač : within the geodynamic evolution of the Adriatic carbonate platform.

26. HERAK, Milan
ŠEGOTA, Tomislav

Josip Roglić : 1906—1987 / [Milan Herak, Tomislav Šegota]. — Zagreb : JAZU, Razred za prirodne znanosti, 1989. — 31 str. : ilustr. ; 26 cm. — (Spomenica preminulim akademicima ; sv. 51)

Str. 9—11: Sjećanje na dan oproštaja od akademika Josipa Roglića / Milan Herak. — Str. 13—24: Život i djelo akademika prof. dr. Josipa Roglića / Tomislav Šegota. — Str. 25—31: Popis radova akademika Josipa Roglića / Tomislav Šegota.

27. HORVAT, Josip

Preživjeti u Zagrebu : dnevnik : 1943—1945 / Josip Horvat. — Zagreb : / Sveučilišna naklada Liber : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti : Nakladni zavod Matice hrvatske /, 1989. — 297 str. ; 24

cm. — (Rad JAZU ; knj. 440. Razred za suvremenu književnost JAZU ; knj. 20).

Str. 273—281: Pogovor / Nikica Petrak. — Kazalo imena / Dubravko Štiglić, str. 283—297.

28. HRVATSKI dijalektološki zbornik / glavni i odgovorni urednik Božidar Finka. — Knj. 1(1956)— . — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Razred za filološke znanosti. 1956— . — 24 cm.

Knj. 8(1989) : Dijalekatska geografija, leksikografija i leksikologija. — 180 str. : ilustr.

Sadržaj: Pristupna riječ / Rudolf *Filipović*, str. 3—6; O našoj dijalekatskoj geografiji i dijalektološkoj leksikografiji / Božidar *Finka*, str. 7—11; Dijalektološki rječnici kao izvor za proučavanje najstarijeg sloja domaćega hrvatskoga ili srpskog leksika / Wiesław *Boryś*, str. 15—32; Dijalekatski rječnici u odnosu na druga leksikografska djela / Drago *Ćupić*, str. 33—40; Crkvena i crkvenoslavenska leksika u narodnim govorima i njena adaptacija / Gordana *Jovanović*, str. 41—54; Adam Dragosavljević kao leksikograf i leksikolog / Jovan *Kašić*, str. 55—60; Problem obrađenosti leksika goranskih govora / Josip *Lisac*, str. 61—68; Diftongizacija in monoftongizacija v slovenskih dialektih / Tine *Logar*, str. 69—74; Suština gradske dijalektologije / Wladyslaw *Lubaś*, str. 75—76; Leksička podudaranja u sjeverozapadnim perifernim govorima južnoslavenskog jezičnog areala / Gerhard *Neweklowsky*, str. 77—88; Čuvanje dijalekatskih crta u toponimima / Zvezdana *Pavlović*, str. 89—94; Mjesto lingvističke geografije u nauci o jeziku / Asim *Peco*, str. 95—108; O granici srpskih i arbanskih govora u XV veku / Mitar *Pešikan*, str. 109—114; Hauszerov »Hrvatsko-njemački rječnik« (1858) za škole u Gradišću / Valentin *Putanec*, str. 115—126; Dijalekatski leksički materijal u rekonstrukciji praslavenskoga leksika / Władysław *Sędzik*, str. 127—134; Areali ikavskog, ekavskog i ijekavskog govora u slavonskom dijalektu / Stjepan *Sekereš*, str. 135—144; Dijalektni rječnici u svjetlu jezičnonastavne problematike / Stjepko *Težak*, str. 145—152; Morfologizirane pojave kao predmet lingvističke geografije / Zuzanna *Topolińska*, str. 153—162; O dosad nepoznatom ikavskom govoru Srba u jugozapadnoj Bosni / Dragomir *Vujičić* i Josip *Baotić*, str. 163—170; Tematski princip obrade građe u dijalekatskim rečenicama / Svetlana *Zajceva*, str. 171—179.

29. IZ indijske predaje i filologije : zbornik radova / [urednik Radoslav Katičić]. — Zagreb : JAZU, Razred za filološke znanosti, 1990. — 177 str. : ilustr. ; 24 cm

Sažeci na engl. jeziku.

Sadržaj: Urednička bilješka / Radoslav *Katičić*, str. [VII]; Sanskrtska književnost: O proturječjima u Mahābhārati / Zdravko *Matišić*, str. 3—11; Jezik i izraz indijskog izvornika i njegova prijevoda / Mislav *Ježić*, str. 13—40; Poetika i estetika: Proučavanje staroindijske poetike / Vlasta *Pacheiner-Klander*, str. 43—52; Nastanak indijske teorije o rasi kot estetskem užitku / Vlasta *Pacheiner-Klander*, str. 53—63; Indijska estetika i religija / Dubravka *Zaić*, str. 65—67; Filozofija: Značenje i značaj pojma citta u buddhizmu i Patañjalijevom sistemu yoge / Zoran *Zec*, str. 71—77; Buddhin nauk i buddhizam spram religije / Rujana *Kren*, str. 79—86; Tri značajke bivanja — nestalnost, bolnost i odsutnost sebe. Iz theravādskih

abhidhammskih spisa / Boris *Kren,* str. 87—98; Umjetnost: Simboli drevnih kultova plodnosti na reljefima u Sančiju / Vera *Vučkovački-Savić,* str. 101—111; Kulturna dediščina indijskega ljudstva v etnološki zbirki Muzeja Goričane v Ljubljani / Pavla *Štrukelj,* str. 113—119; Novoindijske teme: O inkongruenciji formalne i semantičke strukture ličnih glagolskih oblika u hindskom / Milka *Jauk-Pinhak,* str. 123—132; Bilješke uz konstituiranje hindske književne redakcije s posebnim osvrtom na dakkhindski / Zdravko *Matišić,* str. 133—140; Poetika dviju odanosti: Mīrābāī i Vesna Parun / Sheoraj *Singh Jain,* str. 141—148; Neki aspekti Tagorovog pozorišta / Radoslav *Josimović,* str. 149—156; Ideal človeka u romanima Mulk Radž Ananda / Ileana *Čura,* str. 157—168; Spremememba v načinu življenja Romov v Sloveniji / Pavla *Štrukelj,* str. 169—177.

30. JUGOSLAVENSKI simpozij o bitumenu i asfaltu (4 ; 1990 ; Dubrovnik)

Bitumen i asfalt : zbornik radova IV. jugoslavenskog simpozija o bitumenu i asfaltu Dubrovnik, 7—9. 5. 1990. = Bitumen an asphalt mixture : proceedings of the 4th Yugoslav Symposium on Bitumen and Asphalt Mixture / uredili = edited by S[lobodan] Galjanić, A[leksandar] Šolc. — [Zagreb] : Znanstveni savjet za naftu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, 1990. — X, 344 str. : ilustr. ; 28 cm. — (Radovi Znanstvenog savjeta za naftu. Sekcija za preradu i primjenu nafte. Serija C ; knj. 9)

Sažeci na engl. jeziku.

Sadržaj: Od bitumena i polimera do polimerbitumena / Dušan *Svetel,* str. 1—14; Neka iskustva u proizvodnji Bit 105/25 i Bit 105/40 katalitičkom oksidacijom sa P205 / Aleksandar *Đerfi,* Milenko *Mićić,* str. 15—20; Prednosti i iskustva novog postrojenja za proizvodnju i blending bitumena u Rafineriji nafte Bosanski Brod / Azra *Matijević,* Ljubo *Matijević,* str. 21—26; Određivanje kemijskog sastava bitumena / Zdenka *Buković,* Dragica *Osterman,* str. 27—30; Praćenje svojstava bitumena primjenjenih u cestogradnji / Dragica *Osterman,* Zdenko *Bukovič,* str. 31—34; Karakterizacija ekstrahovanog bitumena iz habajućeg sloja autoputa Beograd—Niš / Milorad *Smiljanić,* I. *Rahimian,* Jovan *Jovanović,* str. 35—40; Starenje bitumena visokog indeksa penetracije / Milorad *Smiljanić,* Dušanka *Milatović-Jovanović,* Jovan *Jovanović,* str. 41—48; Viskoznost bitumena i polimer bitumena određene različitim viskozimetrima / Imre *Pap,* H. *Kopsch,* Dušan *Svetel,* Jovan *Stefanović,* str. 49—54; Proučavanje sprememb lasnosti bitumenskega veziva v asfaltnih zmeseh / Justina *Lokar,* Helena *Mihalič,* Hermina *Veber,* str. 55—62; Reološka svojstva bitumena posle fizičko-hemijske interakcije sa kamenim agregatom karbonatnog sastava / Imre *Pap,* Slobodan *Smiljanić,* str. 63—66; Aditivi za bitumen na bazi polimera / Jovan *Jovanović,* Milan *Bastić,* Dušanka *Milatović-Jovanović,* Jovan *Stefanović,* Jakov *Mikulić,* H. J. *Neumann,* str. 67—70; Poluindustrijska proizvodnja aditiva za bitumene na bazi elastomera i masnih kiselina / R. *Momčilović,* M. *Žeželj,* V. *Dedović,* Jovan *Jovanović,* Milan *Bastić,* Milorad *Smiljanić,* str. 71—74; Cariflex TR kao dodatak bitumenu za poboljšanje svojstava asfaltnih mješavina / William C. *Vonk,* G. *van Gooswilligen,* A. *Noordam,* str. 75—82; Laboratorijsko dobivanje gumi-bitumena / Dragica *Osterman,* str. 83—86; Mogućnost poboljšanja kvaliteta putnih bitumena dodatkom otpadnih polimera / Milorad *Smiljanić,* Imre *Pap,* Petar *Rodić,* Mihajlo *Delari,* str. 87—92; Promene mehaničkog ponašanja hidroizolacionih traka pod uticajem vode / Nada *Denić,* str. 93—96; Relaksacija napona hidroizolacionog sistema pod pritiskom / Nada

Denić, Ružica *Krstić,* str. 97—100; Polimerbitumeni za hidroizolacije / Nada *Denić,* Duško *Turković,* str. 101—104; Prilog ispitivanju prionljivosti putnih bitumena tipa 60 i 90 RNS sa mineralnim materijalima / Petar *Rodić,* str. 105—107; Laboratorijski postupak prostornog projektiranja sastava asfalta / Zdravko *Ramljak,* str. 111—120; Kontrola udjela bitumena u proizvedenoj asfaltnoj mješavini / Zdravko *Ramljak,* Klaudije *Simić,* str. 121—126; Asfaltne kolničke konstrukcije na dalmatinskim otocima / Pavao *Lakoš,* Tonči *Ljubetić,* str. 127—132; Razređeni bitumen kao aditiv u poboljšanju zatezno-elastičnih svojstava cementom stabilizovanog peska / Predrag J. *Braunović,* str. 133—140; Povezanost asfaltnog sloja s čeličnom pločom mosta pod djelovanjem smičnih sila / Krsto *Uhlir,* str. 141—146; Izvedba asfalterskih radova u specifičnim klimatskim uvjetima / Michel *Marković,* str. 147—156; Problematika održavanja asfaltbetonskih obloga na hidrograđevnim objektima / Michael *Marković,* Marijan *Bogdan,* str. 157—166; Istraživanje svojstava asfaltnih mešavina sa polimer bitumenom / Imre *Pap,* Bratislav *Milić,* P. *Subotić,* Dušan *Svetel,* Jovan *Jovanović,* M. *Gvozdenović,* str. 167—172; Mogućnost primjene troske ferokroma u asfaltnim mješavinama / Dalibor *Punda,* Rade *Gusić,* str. 173—178; Otpornost asfaltnih mešavina na plastične deformacije u zavisnosti od vrste upotrebljenog kamenog materijala / Imre *Pap,* Bratislav *Milić,* M. *Jocić,* P. *Subotić,* str. 179—182; Razrada laboratorijskog uređaja za mjerenje sile trenja / Branimir *Palković,* Josip *Nesek,* Vladimir *Čalogović,* str. 183—188; Osetljivost i otpornost asfaltnih mešavina od eruptivnog agregata na prisustvo vode / Nikolčo *Stojkovski,* Zoran *Trajanovski,* str. 189—194; Ovisnost svojstava bitumenskih mortova o njihovu sastavu / Zdravko *Ramljak,* Jože *Ladika,* str. 195—200; Utjecaj koncentracije polimera i vremena ubrzanog starenja na svojstva bitumenskog morta / Zdravko *Ramljak,* A. *Novak,* M. M. *Mudrovčić,* str. 201—206; Veza sastava asfalta i dubine kolotraga određene laboratorijskim aparatom »STUAG« / Branko *Fučić,* Boris *Krstulović,* str. 207—212; Pojačanje poletno-slijetne staze aerodroma »Split« asfaltom / Rade *Gusić,* Dalibor *Punda,* str. 213—216; Veza sastava i ispucalosti asfalta poletno-sletne staze aerodroma Zagreb / Branko *Fučić,* Zlata *Kićevac,* Branimir *Palković,* Željko *Švabe,* Željko *Vojnić,* str. 217—226; Slurry seal u funkciji površinske obrade cesta / Nada *Davidović,* str. 227—232. Napredak u hemijskoj karakterizaciji i klasifikaciji kerogena / Dragomir *Vitorović,* str. 233—242; Nove spoznaje iz istraživanja kerogenih sedimenata Dinarida u SR Hrvatskoj / Berislav *Šebečić,* str. 243—250; Kerogeni sedimenti Zubovića Drage iz Vrela Koreničkog / Berislav *Šebečić,* Dragutin *Slovenec,* Anđa *Alajbeg,* str. 251—258; Izuzetno teška nafta na području severne Bačke / Srboljub *Saračević,* Nada *Avramov,* Gordana *Mandić,* Tatjana *Glumičić,* Mirjana *Šaban,* Dragomir *Vitorović,* str. 259—266; Biodegradacija — Uzrok pojave nafti naftenskog tipa u poljima Velebit i Kelebija / Slavka *Gajin,* S. *Saračević,* Branimir *Jovančićević,* Tatjana *Glumičić,* Mirjana *Šaban,* Dragomir *Vitorović,* str. 267—274; Organsko-geohemijsko ispitivanje bituminoznog škriljca vranjskog basena / Tatjana *Glumičić,* Mirjana *Šaban,* Dragomir *Vitorović,* Nikola *Đogović,* str. 275—284; Istraživanje organske tvari matične stijene miocenske starosti jedne bušotine u Istočnodravskoj patolini / Ivanka *Lebinec,* Anđa *Alajbeg,* Gerard J. *Demaison,* Pat *Stauffer,* Stan *Teerman,* Krešimir *Horvat,* Josip *Križ,* str. 285—290; Proučavanje strukture dva kerogena prelaznog tipa I—II / Snežana *Bajc,* Olga *Cvetković,* Andre *Ambles,* Predrag *Polić,* Dragomir *Vitorović,* str. 291—296; Strukturne razlike među kategorijama tipa II / Olga *Cvetković,* Snežana *Bajc,* Andre *Ambles,* Predrag *Polić,* Dragomir *Vitorović,* str. 297—302; Organsko-geokemijska karakterizacija uzroka Istočno-dravske patoline / Srea *Švel-Cerovečki,* Anđa *Alajbeg,* Ljerka *Wilder,* str. 303—308; Primjena biomarkera u geokemijskoj studiji Istočnodravske patoline / Ante *Todorić,* Anđa *Alajbeg,* Michael J. *Moldowan,* Srea *Švel-Cerovečki,* str. 309—316; Izotopni odnosi ugljika i vodika u uzorcima nafte, kerogena i bitumena dravskog podbazena / Zlatan *Kovač,*

Jože *Pezdič*, Anđa *Alajbeg*, str. 317—324; Ispitivanje oksidacije bitumena i uljnih škriljaca primenom termičkih metoda / Dejan *Skala*, M. *Sokić*, Jovan *Jovanović*, H. *Kopsch*, str. 325—330; Utrošak bitumena za izradu asfaltnih mešavina sa bituminoznim škriljcem kao punilom — Uticaj granulometrijskog sastava i sadržaja organske supstance punila / Dragomir *Vitorović*, Dušan *Svetel*, Snežana *Bajc*, Olga *Cvetković*, Tomislav *Milovanović*, str. 331—336; Tehnoekonomski aspekti primjene »uljnih škriljavaca« Vrela Koreničkog u proizvodnji opeke / Snežana *Čović-Horvat*, Berislav *Šebečić*, Milka *Bogdanović*, Mira *Halamić*, Dragutin *Slovenec*, str. 337—342.

30a. LJETOPIS Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti / urednik Hrvoje Požar. — Knj. 1(1877)— . — Zagreb : JAZU, 1877— . — 24. cm.

Knj. 93 : za godinu : 1989. — 1990. — 421 str. : ilustr.

31. KLEPAC, Dušan

Zelenilo-ukras, zaštita i zdravlje grada Zagreba / Dušan Klepac. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1990. — 19 str. ; 21 cm. — Predavanja održana u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti ; sv. 63).

Str. 18—19: Literatura.

32. KRAVAR, Miroslav

August Musić u svoje vrijeme i danas : o 50. godišnjici smrti / Miroslav Kravar. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1990. — 93 str. ; 20 cm. — (Predavanja održana u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti ; sv. 65).

33. LARUS : godišnjak Zavoda za ornitologiju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti = Annual of the Institute of Ornithology of the Yugoslav Academy of Sciences and Arts / urednici Zdravko Lorković, Milan Meštrov, Goran Sušić. — God. 1., br. 1(1947)— . — Zagreb : Razred za prirodne znanosti JAZU, 1947— . — 24 cm.

Tekst i sažeci na više jezika.

Br. 41—42(1989—1990)(1990). — 222 str. : ilustr.

Sadržaj: Rezultati prstenovanja ptica u godinama 1988. i 1989. — XXVIII izvještaj / Dragan *Radović*, str. 1—20; Nalazi prstenovanih ptica u godinama 1988. i 1989. / Dragan *Radović*, str. 21—68; Nalazi i promatranja prstenovanih i krilnim markicama obeleženih orlova štekavaca Haliaeetus albicilla u Jugoslaviji u godinama 1985—1988. — I izvještaj / Ištvan *Ham*, Jozsef *Mikuska*, Martin *Schneider*, Darko *Gec*, str. 69—86; Prilog poznavanju gniježđenja poljskog vrapca (Passer montanus L.) na području Hrvatskog zagorja / Zdravko *Dolenec*, str. 87—92; Obična travarka, Saxicola rubetra (L.) i crnoglava travarka, Saxicola torquata (L.) na području istočnog Srema / Slobodan *Puzović*, str. 93—101; Ptice Skopja (1981/89) / Branko *Micevski*, str. 101—120; Sinantropizacija i klasifikacija sinantropnih prostora ptica / Branko *Micevski*, str. 121—134; Analiza ishrane kukuvije, Tyto alba (Scop., 1769) u zapadnoj Bačkoj (Vojvodina, Jugoslavija) preko sadržaja gvalica / Jene J. *Purger*, str. 135—140; Procjena veličine populacije gradskog goluba (Co-

lumbia livia) u Zagrebu / Andrea *Poljak,* Đuro *Huber,* Jelena *Gregurić,* str. 141—150; Gnjezdarice na trogirskom području / Robert *Crnković,* str. 151—164; Beitrag zur Avifauna des Küstenlandes Kroatiens — ornitologische Beobachtungen in Norddalmatien/Jugoslawien / Wolfgang *Lissak,* str. 165—187; Paleoornitološki rad Luke Kraljevića (1886—1932) u Južnoj Americi / Mirko *Malez,* str. 189—202; Vijesti, str. 203—208; Prikazi knjiga, str. 209—218; In memoriam: Pelle Istvàn / Javor *Rašajski,* str. 219—220; Upute autorima, str. 221—222.

34. MARDEŠIĆ, Sibe
COFFOU, Emil

Zlatko Janković : 1916—1987 / [Sibe Mardešić, Emil Coffou]. — Zagreb : JAZU, Razred za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti, 1989. — 26 str. : ilustr. ; 26 cm. — (Spomenica preminulim akademicima ; sv. 49)

Str. 9—13: Životni put / Sibe Mardešić. — Str. 15—20: Znanstveno djelo / Emil Coffou. — Str. 23—26: Popis radova Zlatka Jankovića / Sibe Mardešić.

35. The NORTHERN boundary of the Dinarides = Sjeverna granica Dinarida / Milan *Herak,* Domagoj *Jamičić,* Antun *Šimunić,* Josip *Bukovac.* — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1990. — 27 str. : ilustr. ; 29 cm. — (Prirodoslovna istraživanja ; 60) (Acta geologica ; vol. 20, br. 1).

Sažetak.

36. ONOMASTICA Jugoslavica / glavni i odgovorni urednik Milan Moguš. — Knj. 1(1969)— . — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filološke znanosti, 1969— . — 24 cm.

Sv. 13(1989). — 61 str.

Lat. i ćir.

Sadržaj: Ime i jezična norma / Petar *Šimunović,* str. 7—19; Bodul. Prilog antroponimiji i toponimiji istočnojadranskog područja / Mate *Suić,* str. 21—27; Dvije hipoteze za etimologiju nesonima Kopište / Dunja *Brozović,* str. 29—37; O imenu kralja Bodina iz XI veka / Velimir *Mihajlović,* str. 39—41; O prezimenima Vranić i Vranković / Sanja *Vulić,* str. 43—53; Iz rada Međuakademijskog odbora za onomastiku, str. 57—61.

37. OTOK Mljet : ekološke i zdravstvene prilike = Island of Mljet : ecology and health conditions / [urednici = editors Branko Kesić, Jelka Vesenjak-Hirjan]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. 1989. — 167 str. : ilustr. ; 24 cm.

Sažeci na engl. jeziku.

Sadržaj: Geološke značajke otoka Mljeta / *Velić,* I., *Fritz,* F., *Velić,* J., str. 1—12; Klimatološke osobitosti otoka Mljeta / *Bertović,* S., *Štampar-Guerrini,* S., str. 13—26; Pedološke karakteristike otoka Mljeta / *Martinović,* J., str. 27—34; Kop-

nena i vodena vegetacija otoka Mljeta / *Lovrić*, A. Ž., str. 35—52; Sinekologija litofitskih cijanobakterija na obalama otoka Mljeta i njihova indikatorska vrijednost / *Lovrić*, L. M., str. 53—56; Ekološke značajke sisavaca otoka Mljeta / *Đulić*, B., str. 57—62; Ornitološke osobitosti otoka Mljeta / *Štromar*, Lj. str. 63—70; Invazija iksodidnih krpelja iz kompleksa Rhipicephalus sanguineus (Latreille) na domaće životinje na otoku Mljetu / *Tovornik*, D., *Vesenjak-Hirjan*, J., str. 71—82; Prirodna žarišta ljudskih i životinjskih zaraza na Mljetu.: 1. Arbovirusne infekcije / *Vesenjak-Hirjan*, J., *Punda*, V., *Calisher*, C. H., *Galinović-Weisglass*, M., *Sokal*, A., *Stepić*, J., str. 83—116; Prirodna žarišta ljudskih i životinjskih zaraza na Mljetu: 2. Presence of rikettsiae / *Vesenjak-Hirjan*, J., *Punda*, V., *Galinović-Weisglass*, M., *Stepić*, J., *Sokal*, A., str. 117—124; Zapažanja o zdravlju u stanovništva Mljeta / *Kesić*, B., *Medved*, R., *Pavišić-Medved*, V., *Prebeg*, Ž., *Šošić*, Z., *Žuškin*, E., str. 125—138; Zdravlje školske djece na Mljetu / *Prebeg*, Ž., *Kesić*, B., *Medved*, R., *Pavišić-Medved*, V., *Šošić*, Z., *Žuškin*, E., str. 139—148; Neke životne navike stanovnika Mljeta / *Šošić*, Z., *Kesić*, B., *Medved*, R., *Pavišić-Medved*, V., *Prebeg*, Ž., *Žuškin*, E., str. 149—158; Ventilacijska funkcija pluća populacije Mljeta / *Žuškin*, E., *Kesić*, B., *Medved*, R., *Pavišić-Medved*, V., *Prebeg*, Ž., *Šošić*, Z., str. 159—167.

38. PAMIĆ, Jakob

Alpinski granitoidi, migmatiti i metamorfiti Moslavačke gore i okolne podloge Panonskog bazena (Sjeverna Hrvatska, Jugoslavija) / Jakob Pamić. — Zagreb : JAZU, Razred za prirodne znanosti, Institut za geološka istraživanja, OOUR za geologiju, 1990. — 121 str. (od toga 9 str. s tablama) : ilustr. ; 24 cm. — (Posebna izdanja / JAZU, Razred za prirodne znanosti ; knj. 10).

/Summary:/ Alpine granites, migmatites and metamorphic rocks from Mt. Moslavačka Gora and the surrounding basement of the Pannonian Basin.

39. RAD Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Razred za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti. Matematičke znanosti / urednik Vladimir Volenec. — Knj. 396, knj. 19[20!], sv. 1(1982)— . — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1982 — . — 24 cm.

Knj. 444=37=8(1989). — 153 str. : ilustr.

Tekst na engl. i njem. jeziku. — Sažeci na hrv. jeziku.

Sadržaj: Construction of equivelar manifolds with regularity conditions / Charles *Leytem*, str. 1—12; H-k-seminets / Radoslav *Galić*, str. 13—26; A note on δ-connectivity property / Filippo *Cammaroto* and Gregoria *Melidoni*, str. 27—30; A note on the automorphism groups of A 2-(51, 6, 1) design / Juraj *Šiftar*, str. 31—36; Überzirkuläre Kurven 3. Ordnung der isotopen Ebene / Dominik *Palman*, str. 37—46; An elation semi-biplane with 34 points on a line / Ksenija *Horvatić-Baldasar*, str. 47—52; Globale Eigenschaften spärischer Zwangläufe / Helmut *Pottmann*, str. 53—62; Coherent inverse systems and strong shape theory / Sibe *Mardešić* and Nikita *Šekutkovski*, str. 63—74; Zerlegungen euklidischer und nichteuklidischer Polygone in Spitzwinklige Dreiecke / Heiner *Kaiser*, str. 75—86; Kinematische Betrachtungen über Kaustiken ebener Kurven / Walter *Jank*, str. 87—92; Das Brenn-

punktgebilde im Büschel zirkulärer Kurven dritter Ordnung / Ana *Sliepčević*, str. 93—96; Desargues systems and Ward quasigroups / Mirko *Polonijo*, str. 97—102; Ein Beitrag zum Achsenkomplex eines publischen Nullsystems / Paula *Kurilj*, str. 103—110; Zur Kinematik der ebenen äquiformen isotropen geometrie / Manfred *Husty*, str. 111—120; The hape of coated vesicles / Tibor *Tornai* and Zsolt *Gáspár*, str. 121—130; Gewindkurven auf Regelflächen / Otto *Röschel*, str. 131—136; On a proper conformally recurrent manifold / Mileva *Prvanović*, str. 137—152.

40. RAD Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Razred za medicinske znanosti / urednik Nenad Grčević. — Knj. 284. sv. 1(1951)— . — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. 1951— . — 24 cm.

Knj. 447=24(1989). — 103 str. : ilustr.

Tekst i sažeci na hrv. i engl. jeziku.

Sadržaj: Uloga scintigrafije u ranom otkrivanju metastaza karcinoma dojke / Ksenija *Kovačić*, Šime *Spaventi*, str. 7—13; Značenje endokrinoloških pretraga u ranom karcinomu dojke / Vladimir *Stančić*, Branka *Vizner*, Mladen *Sekso*, str. 15—25; Oral health conditions and treatment needs for youth from different regions of Yugoslavia / Jelena *Aurer-Koželj*, Ksenija *Srđak-Jorgić*, Mladen A. *Vouk*, str. 27—40; Principi liječenja ranog raka dojke u Kliničkom bolničkom centru Rijeka / Predrag *Pavlović*, Frane *Dobrila*, Stilijan *Georgijev*, Ira *Pavlović-Ružić*, Frane *Kučan*, str. 41—46; Significance of serum concentrations of CA 15^{-3} TPA, CEA and Ferritin in patients with breast cancer / Damir *Vrbanec*, Ljerka *Lukinac*, Boris *Pokrajac*, Šime *Spaventi*, str. 47—53; Subtumoral and intratumoral application of human natural leucocytic interferon and recombinant HuIFN alpha 2C in patients with cancers of the head and neck / Drago *Ikić*, Ivo *Padovan*, Nedim *Pipić*, Mirko *Knežević*, Bojan *Rode*, Biserka *Nekić*, Vedrana *Petrovečki*, Nikola *Đaković*, str. 55—71; Application of interferon in patients with carcinoma basocellulare / Drago *Ikić*, Ivo *Padovan*, Mirko *Knežević*, Nedim *Pipić*, Nikola *Đaković*, str. 73—85; Application of interferon in patients with carcinoma planocellulare / Drago *Ikić*, Ivo *Padovan*, Mirko *Knežević*, Nedim *Pipić*, Nikola *Đaković*, str. 87—96; Melanomas. Therapy with recombinant interferon HuIFN alpha 2c. Preliminary report / Drago *Ikić*, Šime *Spaventi*, Mirko *Knežević*, Boris *Pokrajac*, Nikola *Đaković*, str. 97—103.

41. RAD Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Razred za društvene znanosti / glavni i odgovorni urednik Eugen Pusić. — Knj. 274, knj. 1(1948)— . — Zagreb : JAZU, 1948— . — 24 cm.

Knj. 29(1990)=451. — 186 str.

Sažeci na njem., engl. i tal. jeziku.

Sadržaj: Nekoliko napomena o etnogenezi jugoslavenskih naroda / Lujo *Margetić*, str. 1—12; O karakteru dosadašnjih revolucija / Predrag *Vranicki*, str. 13—26; Prosperitet, kriza i razvojni potencijali jugoslavenske ekonomije / Jakov *Sirotković*, str. 27—48; Globalizacija društvenih odnosa / Dušan *Čalić*, str. 49—59; Financijski mehanizam u žarištu krize privrednog preporoda / Ivo *Perišin*, str. 61—82; Politička kontrola uprave / Eugen *Pusić*, str. 83—106; Nezavisnost pravosuđa i zakonitost pravosuđenja u Jugoslaviji / Siniša *Triva*, str. 107—128; Rekonsideracija nekih temeljnih načela i faktora jugoslavenske vanjske politike / Vladimir *Ibler*,

str. 129—154; Kraj samoupravnog socijalizma — da li i kraj socijalizma? / Josip *Županov*, str. 155—170; Uloga filozofije u mijenjanju društvene svijesti / Branko *Bošnjak*, str. 171—182.

42. RADOVI Zavoda za znanstveni rad Varaždin / Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti = Papers of the Institute for Scientific Research Work in Varaždin / The Yugoslav Academy of Sciences and Arts ; urednik Andre Mohorovičić. — Knj. 1(1986)— . — Varaždin : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1986— . — 25 cm.

Knj. 3(1989). — 264 str. : ilustr.

Tekst i sažeci na hrv., engl. i njem. jeziku.

Sadržaj: Život i djelo Vatroslava Jagića / Radoslav *Katičić*, str. 9—12; Paleoslavistika, Cyrilo-Methodiana, glagolitika i književna medijevistika u djelu Vatroslava Jagića / Eduard *Hercigonja*, str. 13—22; Vatroslav Jagić u svjetlu korespondencije / Alojz *Jembrih*, str. 45—60; Protestantska književnost gradišćanskih Hrvata / Zvonimir *Bartolić*, str. 61—74; O Varaždinskom gradskom sudu / Zlatko *Herkov*, str. 75—98; Izmjera grada Varaždina godine 1776. i njome izazvana buna / Zlatko *Herkov*, str. 99—110; Obućarstvo i kožarstvo varaždinskoga kraja do 1945. godine / Dragutin *Feletar*, str. 111—152; Nepoljoprivredna proizvodnja u varaždinskoj županiji početkom 20. stoljeća / Milivoj *Ređep*, Miroslav *Žugaj*, str. 153—164; Prilozi povijesnoj geografiji i toponimiji srednjovjekovne Križevačke županije / Mirko *Marković*, str. 165—174; Radnička kretanja u lepoglavskom i ivanečkom području u međuratnom razdoblju / Mira *Kolar-Dimitrijević*, str. 175—196; Hiperprostori H-zatvorenih prostora / Ivan *Lončar*, str. 197—206; Glazba rubnih područja / Marija *Bergamo*, str. 207—218; Slavenstvo — jedna od idejnih orijentacija u djelu Franje Ksavera Kuhača / Andrija *Tomašek*, str. 219—226; Italijanska opera v Ljubljani v obdobju klasicizma / Jože *Sivec*, str. 227—236; Prilog istraživanju biografije i obiteljsko-zavičajne motivike Miroslava Krleže / Božena *Filipan*, str. 237—246; Odakov op. 1 u kontekstu skladateljeva stvaralaštva na području komorne glazbe / Davor *Merkaš*, str. 247—252; Doprinos Krste Odaka duhovnoj glazbi / Rozina *Palić-Jelavić*, str. 253—260; Simfonija Jadrana — Odakov hommage rodnoj Dalmaciji / Mirna *Polzović*, str. 261—264.

43. RASPRAVE i građa za povijest znanosti. Razred za medicinske znanosti / urednici Branko Kesić i Biserka Belicza. — Knj. 4 = 1(1983) — . — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1983— . — 24 cm.

Knj. 6(1990) = 2. — S latinskog preveo Jakov Stipišić. — 56,11,32 str. : ilustr.

Usporedno lat. i hrv. tekst. — Epilog na engl. jeziku.

Sadržaj: Rasprave o načinu dijagnosticiranja u kolegiju, prognoziranju i liječenju groznica kao i o ljudskoj sreći i napokon o morskoj plimi i oseci netom objavljene godine 1528. / Federik Grisogono *Bartolačić*, str. 1—56; Životna staza Frederika Grisogona Bartolačića / Mirko Dražen *Grmek*, str. 1—11; Frederik Grisogono Bartolačić i njegove rasprave o uzrocima i vrstama groznica / Biserka *Belicza*, str. 13—23; Epilogue / Biserka *Belicza*, Mirko Dražen *Grmek*, Jakov *Stipišić*, str. 25—32.

43a. ROTIM, Franko

Elementi sigurnosti cestovnog prometa / Franko Rotim. — Zagreb : Znanstveni savjet za promet Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, 1989. — . — sv. ; 25 cm.

Sv. 1: Ekspertize prometnih nezgoda. — 1989. — XXV, 672 str. : ilustr. — (Udžbenici Fakulteta prometnih znanosti Sveučilišta u Zagreb ?).

44. RJEČNIK hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika / urednik Božidar Finka : obrađivači Vida Barac-Grum . . . [et al.]. — Knj. 1(1984) — . — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti : Zavod za jezik IFF, 1984— . — sv. — 24 cm.

Knj. 2, sv. 5 : Kale-lazno. — 1989. — 241—480 str.

45. RUŽIČKA, Leopold

Leopold Ružička : centennial : 1887—1987 / [urednik Krešimir Balenović]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1989.—XV, 197 str.,/4/ str. s tablama : ilustr. ; 24 cm. — (Rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti ; knj. 443. Razred za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti ; knj. 36. Kemijske znanosti; sv. 7).

Na spor. nasl. str.: Lavoslav Ružička. — Tekst i sažeci na hrv., njem. i engl. jeziku.

Sadržaj: In the Bordeland between Bioorganic Chemistry and Biochemistry / Leopold *Ružička,* str. 1—20; Leopold Ruzicka; Von der Isoprengregel zur Frage nach dem Ursprung des Lebens / Albert *Echenmoser,* str. 21—68; Biogenetičko isoprensko pravilo / Leopold *Ružička,* str. 69—84; Uspomene iz mladosti / Leopold *Ružička,* str. 85—86; Neke misli o organizaciji znanstvenog rada u Jugoslaviji / Leopold *Ružička,* str. 87—90; Organizacija znanstvenog rada / Leopold *Ružička,* str. 91—100; Privrženost nizozemskom slikarstvu; L. Ružička kao kolekcionar / Horst *Gerson,* str. 101—102; Profesor Ružička i njegov vrt / H. *Kobert,* str. 103—106; Pozivi Lavoslavu Ružički na visoke škole u Zagrebu 1919—1926 / Rativoj *Seiwerth,* str. 107—130; Lavoslav Ružička: Stara domovina i kemija u Hrvatskoj 1918—1988 / Krešimir *Balenović,* str. 131—197.

46. SAVJETOVANJE Rijeka Sava (1987 ; Zagreb)

Rijeka Sava : zaštita i korištenje voda : zbornik radova sa savjetovanja održanog 10—12. studenog 1987. u Zagrebu / urednik Milan Meštrov. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Međuakademijski odbor za zaštitu prirode i čovjekove okoline. Savjet akademija znanosti i umjetnosti SFRJ, 1989. — 555 str. : ilustr. ; 24 cm.

Sažeci na engl. jeziku.

Sadržaj: Hidrološki aspekt rijeke Save u razvojnim vodoprivrednim planovima / Dionis *Srebrenović,* Martin *Pilar,* str. 1—26; Pomembne spremembe v porečju Save / Avguštin *Lah,* str. 27—34; Višenamjensko iskorištavanje rijeke Save kroz

Zagreb / Antonio *Sasunić*, str. 35—40; Zaštita zaobalja od utjecaja hidroelektrana na Savi kroz Zagreb / Boris *Švel*, str. 41—48; Teorija tečenja u rijekama i otvorenim kanalima, trend razvoja i primjena / Ivica *Ružić*, Mira *Gamulin*, str. 49—57; Vertikalni tok kroz slabopropusni pokrovni sloj u zagrebačkom aluviju / Goran *Gjetvaj*, str. 58—64; Ukrepi za varstvo in razvoj krškega polja / Jenić *Franc*, str. 65—68; Pedosfera i vodni režim Posavlja / A[rso] *Škorić*, Zoltan *Racz*, M. *Bogunović*, str. 69—99; Utjecaj hidromelioracija i gnojidbe na kontaminaciju voda / Jelka *Anić* i P[etar] *Durman*, str. 100—113; Utjecaj poljoprivrede na kvalitetu podzemnih voda s osvrtom na stanje u istočnoj Slavoniji / Andrea *Bačani*, str. 114—120; Dosadašnja iskustva i potrebe daljnjeg uređenja zemljišta u Posavini / Frane *Tomić* i Dragutin *Petošić*, str. 121—132; Poljoprivreda u melioracijskom području doline rijeke Save / Frane *Tomić* i Tomislav *Budin*, str. 133—151; Uticaj šuma Bosne i Hercegovine na režim voda u slivu rijeke Save / Sead *Izetbegović* i Čedomir *Burlica*, str. 152—156; Kvaliteta i mjere zaštite voda porječja rijeke Save / B. *Petrik*, D. *Brundić*, M. *Meštrov*, str. 157—179; Nepovoljne hidrološke prilike na rijeci Savi s aspekta zaštite voda od zagađivanja / Dušan *Trninić*, str. 180—191; Korelacija koncentracije željeza, mangana i suspendirane tvari u vodi rijeke Save / Ivan *Šimić*, str. 192—197; Utjecaj anorganskog onečišćenja rijeke Save na podzemnu vodu jednog crpilišta u Zagrebu / Tomislav *Jakovčić*, str. 198—204; Sadržaj kisika kao indikator boniteta vode u Savi / Ivan *Habdija*, str. 205—215; Karakterizacija specifičnih organskih zagađivanja u rijeci Savi / Marijan *Ahel*, str. 216—228; Određivanje načina i brzine kretanja zagađivanja u podzemlju / K. *Kvastek*, str. 229—248; Utjecaj rijeke Save na podzemlje vodocrpilišta Črnkovec / Lj. *Musani* i K. *Kvastek*, str. 249—261; Adsorpcija svojstva aluvijalnih sedimenata Save i njihova uloga u pročišćavanju podzemne vode / Ljerka *Musani*, Mladen *Juračić*, Zdenka *Konrad*, Esad *Prohić* i Astrea *Vertačnik*, str. 262—283; Problemi određivanja maksimalno dozvoljenih koncentracija opasnih tvari u vodama / Božena *Čosović* i Marko *Branica*, str. 284—289; Biološko-ekološka valorizacija kvalitete vode rijeke Save / M. *Meštrov*, I. *Habdija*, B. *Stilinović*, Ž. *Maloseja*, V. *Tavčar*, M. *Kerovec*, B. *Primc*, N. *Futač*, str. 290—307; Biološko-ekološki odnosi podzemnih voda i rijeke Save / M. *Meštrov*, B. *Stilinović*, I. *Habdija*, Ž. *Maloseja*, V. *Tavčar*, M. *Kerovec*, R. *Lattinger*, B. *Primc*, A. *Plenković*, D. *Justić*, N. *Futač* i V. *Šoštarec*, str. 308—326; Studije utjecaja elektrana na Savi kroz Zagreb na okolinu / Rajko *Simić*, str. 327—332; Utjecaj izgradnje vodnih stepenica u području Zagreba na kvalitet vode rijeke Save / S. *Tedeschi*, str. 333—337; Jednostavna metoda za predviđanje količine organohalogenih tvari nastalih kloriranjem otpadnih, površinskih i podzemnih voda / M. *Picer*, V. *Hocenski* i N. *Picer*, str. 338—361; Utjecaj rijeke Save na kvalitetu podzemnih voda s obzirom na udio površinski aktivnih tvari / B. *Čosović*, V. *Vojvodić*, D. *Krznarić* i Ž. *Stipić*, str. 362—367; Plan zaštite kvalitete površinskih voda u slivu rijeke Save / Nikola *Preka* i Nevenka *Preka-Lipold*, str. 368—372; Prognoza kvaliteta voda reke Save / M. *Jovičić*, B. *Bogdanović*, L. *Popović*, Z. *Marjanović* i N. *Marjanović*, str. 373—377; Ukupna i mineralna ulja u rijeci Savi, područje SR Hrvatske / Jasmina *Vržina*, Vesna *Schiesl*, Zvonko *Kramarić*, str. 378—388; Kontaminacija donjeg toka reke Save radioaktivnim materijama / Nadežda *Ajdačić*, Miljenko *Martić*, str. 389—392; Sastav faune rijeke Save / Ivo *Matoničkin*, str. 393—400; Promjene sastava populacije riba srednjeg dijela rijeke Vrbasa poslije izgradnje vodene akumulacije Bočac / D. *Mikavica*, Đ. *Kosorić*, T. *Vuković*, N. *Guzina*, str. 401—411; Hidrohemijska proučavanja kvaliteta vode rijeke Save u njenom donjem toku / Grozdana *Petrović*, str. 412—420; Specifičnost ekosistema donjeg toga reke Save od Jamene do ušća u Dunav / Draga *Janković*, str. 421—425; Saprobiološka analiza reke Save na osnovu faune dana u okviru Beogradskog regiona / D. *Jakovčev*, str. 442—445; Uticaj reke Save na neke članove faune Obedske bare / Ljiljana *Budakov* i Boris *Garovnikov*, str. 446—452; Fauna Oligochaeta i

fizičko-hemijska svojstva vode Bosuta sa pritokama kao pokazatelja kvaliteta / Nada *Đukić*, Sima *Belić* i Mila *Stanojević*, str. 453—461; Rast i rekonstrukcija dužinskog rasta Stizostedion lucioperca L. u srednjem toku reke Save / Predrag *Veljović*, Dragutin *Đukić* i Đorđe *Hristić*, str. 462—466; Ishrana belog tolstolobika (Hypophtalamichthys molitrix) u Savi i Bosutu u procesu aklimatizacije / Stevan *Maletin* i Vlasta *Pujin*, str. 467—475; Sastav i dinamika Cladocera i Copepoda u Bosutu, Spačvi i Studvi kao biološki indikatori kvaliteta vode u periodu 1980—1985. godine / Ružica *Ratajac*, str. 476—482; Sastav i dinamika Rotatoria u Bosutu sa pritokama kao parametar kvaliteta vode / Jasna *Franekić*, Zdenka *Matijašević*, Marija *Alačević*, str. 491—494; Ukrepi za izboljšanje vode v Sloveniji / Miloš *Turk*, str. 495—498; Gospodarska izraba in degradacija Save Bohinjke in Save Dolinke / Mitja *Bricelj*, str. 499—505; Opći metodološki okvir izrade prostornih planova slivnih područja / Ante *Marinović-Uzelac*, str. 505—515; Prostorno planiranje s obzirom na ugroženost kvalitete podzemnih voda doline rijeke Save u SR Hrvatskoj / Danko *Meyer* i Josipa *Velić*, str. 516—521; Pravni aspekti korištenja i zaštite voda sliva rijeke Save / Marko *Bašić*, str. 522—538; Pravna zaštita voda rijeke Save od zagađivanja / Rodoljub *Etinski*, str. 539—551; Konstatacije, zaključci i prijedlozi savjetovanja / Milan *Meštrov*, str. 552—555.

47. SIMPOZIJ Klinička imunologija u nas (1989 ; Zagreb)

Klinička imunologija u nas : [simpozij, Zagreb, 21. i 22. 2. 1989.] / uredili Dragan Dekaris i Filip Čulo. — Zagreb : Naprijed : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1990. — XXVI, 590 str. : ilustr. ; 24 cm. — (Medicinska biblioteka).

Na poleđini nasl. lista: Ova knjiga nastala je kao rezultat simpozija »Klinička imunologija u nas« održanog 21. i 22. 2. 1989. u organizaciji Razreda za medicinske znanosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. — Sažeci na engl. jeziku.

Sadržaj: Autori, str. IX—XXI; Predgovor / Dragan Dekaris, Filip Čulo, str. XXIII—XXIV; Prilog, str. XXV—XXVI; [Pozdravni govor] / Drago *Ikić*, str. 1—2; [Pozdravni govor] / Velimir *Srića*, str. 3—4; Klinička imunologija u svijetu i u nas / Dragan *Dekaris* i Filip *Čulo*, str. 5—29; Klinička imunologija u Bosni i Hercegovini / Momir *Macanović*, str. 33—38; Klinička imunologija u SR Sloveniji / Zvonimir *Rudolf*, Vladimir *Kotnik*, Marijan *Vozelj*, str. 39—52; Klinička imunologija u Srbiji / Desa *Lilić*, Aleksandar *Dujić*, Miroslav *Simić*, str. 53—65; Klinička imunologija u SAP Vojvodini / Dražen *Fellé*, str. 66—83; Imunokemija: imunodifuzija, elektroforeza, imunoelektroforeza i unakrsna imunoelektroforeza / Dubravka *Čvorišec*, Doroteja *Juričić*, Ana *Stavljenić*, str. 87—97; Imunokemija: radioimunotest, enzimoimunotest i srodne tehnike / Neva *Sket-Janković*, Zdenka *Valinger*, Anđa *Trešćec*, str. 98—109; Referentne vrijednosti imunoglobulina prema preporukama International Federation of Clinical Chemistry (IFCC), str. 110—122; Celularne imunoreakcije / Dragan *Dekaris*, Vlatko *Silobrčić*, Ante *Sabioncello*, Sabina *Rabatić*, Ivna *Svoboda-Beusan*, M. *Ikić-Sutlić*, Renata *Mažuran*, str. 123—154; Histokompatibilnost / Andrija *Kaštelan*, Vesna *Kerhin-Brkljačić*, Ljerka *Brkljačić-Šurkalović* i Marijan *Gerenčer*, str. 155—169; Imunodijagnostika u transfuziologiji / Damir *Grgičević*, Ilija *Božović*, str. 170—184; Imunohistologija / Mara *Dominis*, Sonja *Džebro*, str. 185—202; Protočna citometrija / Ante *Sabioncello*, Matko *Marušić*, Drago *Batinić*, Ljubica *Matijević*, Ivana *Svoboda-Beusan*, Branka *Užarević*, str. 203—212; Procjena pouzdanosti laboratorijskih testova / Nevenka *Šubić-Albert*, Zlatica *Flegar-Meštrić*, Ante *Sabioncello*, str. 213—221; Imunodijagnostički postupci in vivo

/ Branimir *Čvorišec*, Drago *Buneta*, Jasna *Lipozenčić*, Božica *Kanceljak-Macan* i Asja *Stipić-Marković*, str. 222—244; Anafilaksija, idiosinkrazija, pseudoalergijske reakcije, alergija na lijekove, serumska bolest / Branimir *Čvorišec*, Ivo *Paleček*, Drago *Buneta*, str. 247—261; Imunodeficijencije / Drago *Buneta*, str. 262—293; AIDS / Vitomir *Burek*, Tomislav *Maretić*, Krsto *Babić*, Dražen *Borčić* i Jagoda *Zrinščak*, str. 294—314; Pulmologija / Branimir *Čvorišec*, Tihomir *Beritić*, Dragutin *Buneta*, Zdenko *Radošević*, Željka *Lovašen-Eberhardt*, str. 315—336; Sistemski lupus eritematozus, polimizitis-dermatomiozitis i vaskulitis / Nada *Čikeš*, Zvonimir *Horvat*, Jasenka *Markeljević* i Drago *Batinić*, str. 337—348; Reumatoidni artritis u djece i odraslih, Sjögrenov i Feltyjev sindrom i seronegativni artritis (ankilozantni spondilitis, Reiterov sindrom, psorijatični artritis, Behcetov sindrom) / Ivo *Jajić*, Teodor *Dürrigl*, Zlatko *Domljan*, Irena *Pučar*, Blagoje *Kaseski*, Maja *Kaštelan* i Mladen *Medanić*, str. 349—362; Dermatologija i venerologija / Aleksa *Kansky*, Mirjana *Mustač-Gotovac*, Azra *Balić-Winter*, Smiljana *Bolanča-Bumber*, Jasna *Lipozenčić*, Zdravko *Periš* i Mario *Gligora*, str. 363—378; Nefrologija / Momir *Macanović*, str. 379—388; Pedijatrija nefrologija / Vlado *Oberiter*, str. 389—397; Hematologija / Branimir *Jakšić*, Damir *Grgičević*, str. 398—413; Hepatologija i gastroenterologija / Nijaz *Hadžić*, Boris *Vucelić*, Nada *Čikeš*, str. 414—423; Endokrinologija — šećerna bolest / Zdenko *Škrabalo*, Magda *Kadrnka-Lovrenčić*, Zvonimir *Miličević* i Ivana *Pavlić-Renar*, str. 424—436; Neurologija / Juraj *Sepčić*, Licia *Antonelli*, Slobodan *Apostolski*, Vera *Daskalovska*, Dragoljub *Đorđević*, Vida *Guna*, Ante *Jurčević*, Mojca *Kambič-Budkovič*, Beatrika *Končan-Vračko*, Risto *Ljapčev*, Milica *Mavra*, Severin *Milohanović*, Petar *Pemov*, Gorazd *Rosoklija*, Daniel *Rukavina*, Dubravka *Šepić-Grahovac*, Vlatko *Thaller* i Ksenija *Willheim*, str. 437—447; Imunodijagnostika i imunoterapija solidnih tumora / Branko *Malenica* i Šime *Spaventi*, str. 448—461; Kardiologija / Vladimir *Goldner* i Radovan *Ivančić*, str. 462—466; Oftalmologija / Ljerka *Henč-Petrinović*, Branko *Mesarić*, Katarina *Kapeli*, str. 467—477; Imunologija oplodnje i trudnoće / Daniel *Rukavina*, Nikola *Matejčić*, Petar *Cvitković*, Zvonimir *Singer* i Ante *Dražančić*, str. 478—491; Transplantacija bubrega / Ljubomir *Čečuk*, Mladen *Vidović*, str. 495—506; Transplantacija bubrega u KBC Rijeka / Petar *Orlić*, Mirjana *Gržetić*, Željko *Fučkar*, Aleksandar *Smokvina*, Nives *Jonjić*, Ksenija *Vujaklija-Stipanović*, Maksim *Valenčić*, Damir *Diomec*, Franjo *Čohar*, Đurđa *Matić-Glažar*, Berislav *Batistić*, Jerko *Zec* i Antun *Šepić*, str. 507—514; Transplantacija koštane srži / Boris *Labar*, Vinko *Bogdanić*, Damir *Nemet*, Andrija *Kaštelan*, Matko *Marušić*, Smilja *Kalenić*, Mladen *Vrtar*, Ivan *Dobrić*, Dubravka *Boban*, Igor *Francetić*, Vladimir *Presečki*, Mirando *Mršić*, Živko *Pavletić* i Milivoj *Boranić*, str. 515—532; Stanje i mogućnosti imunoterapije / Vlatko *Silobrčić*, str. 533—550; Epidemiologija / Živko *Kulčar*, str. 551—568; Osvrt na glavne naglaske u raspravi / Filip *Ćulo*, str. 569—580; Index, str. 581—590.

48. SIMPOZIJ o Ferdinandu Kovačeviću (1988 ; Zagreb)

Simpozij o Ferdinandu Kovačeviću 28. prosinac 1988. : zbornik radova / [urednik Vladimir Matković]. — Zagreb : JAZU, Razred za matematičke, fizičke, kemijske i tehničke znanosti, 1990. — 100 str. : ilustr. ; 24 cm.

Sažeci na engl. jeziku.

Sadržaj: Život i djelo Ferdinanda Kovačevića / Vladimir *Muljević*, str. 1—10; Prirodne i tehničke znanosti u Hrvatskoj krajem XIX stoljeća / Žarko *Dadić*, str. 11—16; Ferdo *Kovačević* — intimni pejzažist / Vera *Kružić-Uchytil*, str. 17—22; Pijanistica Dragica Kovačević i njezin doprinos profesionalizaciji glazbenog života Zagreba oko 1900. g. / Koraljka *Kos*, str. 23—36; Proračun Wheatstoneovog mosta u

radovima Ferdinanda Kovačevića / Vojislav *Bego,* str. 37—48; Prikazi analiza knjige Elektromagnetični brzojav / Miljanko *Zuber,* str. 49—58; Prikaz knjige Ferdinanda Kovačevića »Betriebsstörungen oberirdischer Telegraphenleitungen deren Aufsuchung und Behebung« / Ivan *Plačko,* str. 59—66; Prikaz knjige Ferdinanda Kovačevića »Das Halbpolarisierte oder Universal-Relais, dessen Theorie und Anwendung zur Duplex- und Quadruplex-Correspondenz« / Vjekoslav *Vunderl,* str. 67—74; Zbirka zadataka iz galvanske nauke o elektricitetu, Ferdinanda Kovačevića / Ivan *Felja,* str. 75—80; Izložba Ferdinand Kovačević (1838—1913) pionir telegrafije u nas / Dunja *Radošević,* str. 81—84; Kronološki podaci o počecima telegrafije u Hrvatskoj i Ferdinandu Kovačeviću / Vladimir *Muljević,* str. 85—97.

49. SKOKO, Dragutin

Berislav Makjanić : 1922—1988 / [Dragutin Skoko]. — Zagreb : JAZU, Razred za prirodne znanosti, 1989. — 30 str. : ilustr. ; 26 cm. — (Spomenica preminulim akademicima ; sv. 54).

Str. 9—23: Riječi člana suradnika JAZU Dragutina Skoka / Dragutin Skoko. — Popis radova Berislava Makjanića: str. 27—30.

50. SPOMENICA posvećena don Frani Buliću počasnom članu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti : u povodu 50. obljetnice smrti : (1934—1984) / [uredio Duje Rendić-Miočević]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1989. — 48 str. : portr. ; 24 cm.

Sadržaj: Riječ urednika / Duje *Rendić-Miočević,* str. 5—6; Pozdravna riječ predsjednika JAZU akademika Jakova Sirotkovića / Jakov *Sirotković,* str. 7—8; Bulićevo djelo u razvoju arheologije u Hrvatskoj / Duje *Rendić-Miočević,* str. 9—24; Bulićev prosvjetno-odgojni lik / Marin *Zaninović,* str. 25—34; Politički portret don Frane Bulića / Ljubo *Boban,* str. 35—48.

51. SPOMENICA posvećena dubrovačkom polihistoru Stjepanu Gradiću : u povodu 300. obljetnice smrti : (1684—1984) / [uredio Duje Rendić-Miočević]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1989. — 38 str. : ilustr. ; 24 cm.

Sadržaj: Riječ urednika / Duje *Rendić-Miočević,* str. 5—6; Život i rad Stjepana Gradića / Stjepan *Krasić,* str. 7—18; Stjepan Gradić kao književnik / Rafo *Bogišić,* str. 19—28; Stjepan Gradić kao matematičar, fizičar i astronom / Žarko *Dadić,* str. 29—38.

52. SPOMENICA posvećena Josipu Pančiću dopisnom članu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti : u povodu 175. obljetnice rođenja : (1814—1989) / uredio Mirko Vidaković. — Zagreb : [Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti], 1990. — 22 str. : ilustr. ; 24 cm.

Sadržaj: Pozdravni govor / Jakov *Sirotković,* str. 5—8; Pozdravni govor / Vladimir *Pantić,* str. 9—12; J. Pančić — botaničar / Mirko *Vidaković,* str. 13—18; J. Pančić — ekolog / Nikola *Pantić,* str. 19—22.

53. SPOMENICA posvećena Željku Markoviću članu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u povodu 100. obljetnice rođenja : (1889—1989) / uredio Sibe Mardešić. — Zagreb : [Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti], 1990. — 27 str. ; 24 cm.

Sadržaj: Životni put profesora Željka Markovića / Ivan *Ivanišević*, str. 7—12; Doprinos Željka Markovića matematičkoj analizi / Sibe *Mardešić*, str. 13—20; Doprinos Željka Markovića izučavanju života i rada Ruđera Boškovića / Žarko *Dadić*, str. 21—27.

54. SUPEK, Ivan

Humanizam i politički pluralizam / Ivan Supek. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1990. — 39 str. ; 20 cm. — (Predavanja održana u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti ; sv. 64).

55. SUVREMENI ekonomski problemi / urednik Dušan Čalić. — Sv. 1(1962)— . — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti : Informator, 1962— . — 24 cm.

Sv. 10(1990). — 158 str. : ilustr.

Sadržaj: Predgovor / Dušan *Čalić*, str. 1; Zakon vrijednosti i fleksibilnost privrednog sistema i društveni razvoj / Dušan *Čalić*, str. 3—22; Ozbiljenje Marxovih znanstvenih predviđanja / Adolf *Dragičević*, str. 23—70; Promjene u strukturi stanovništva SR Hrvatske prema ekonomskoj aktivnosti, djelatnosti i zanimanju / Alica *Wertheimer-Baletić*, str. 71—98; Financijski mehanizam — prolegomena financijsko-imovinskom restrukturiranju naše privrede / Ivo *Perišin*, str. 99—136; Poticanje tehnološkog razvoja fiskalnim instrumentima / Božidar *Jelčić*, str. 137—146; Neki problemi mjerenja efikasnosti organizacije / Marin *Buble*, str. 147—158.

Sv. 11(1990). — VI, 201 str. : ilustr.

Sadržaj: Predgovor / Dušan *Čalić*, str. V—VI; Dostignuća i perspektive svjetske privrede / Adolf *Dragičević*, str. 1—26; Problemi privredne reforme u svjetlu reforme socijalizma — jugoslavensko iskustvo / Dragomir *Vojnić*, str. 27—65; Zakon vrijednosti, efikasnost privređivanja i oblici svojine u socijalizmu / Ivo *Perišin*, str. 83—92; Oporezivanje prometa porezom na dodanu vrijednost / Božidar *Jelčić*, str. 93—118; Urugvajska runda pregovora GATT-a i jugoslavenska poljoprivreda / Vladimir *Stipetić*, str. 119—150; Depopulacijske tendencije u SR Hrvatskoj: (primjer općine Đurđevac) / Alica *Wertheimer-Baletić*, str. 151—174; Modeliranje makroekonomskih procesa / Ivo *Družić*, str. 175—184; Utjecaj raspodjele na proces društvene reprodukcije u SRH / Gordan *Družić*, str. 185—201.

56. ŠUGAR, Ivan

Botanički leksikon : latinsko-hrvatski i hrvatsko-latinski = Lexicon botanicum : latino-croaticum et croatico-latinum / Ivan Šugar. — Zagreb : JAZU : Globus, 1990. — 550 str. : ilustr. ; 25 cm. — (Terminološki rječnici Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti ; knj. 1).

Str./5—6/: Predgovor / Stjepan *Babić*. — Bibliografija: str. 349—352.

57. TRAVAUX du Comité international pour l'étude des bauxites, de l'alumine et de l'aluminium (ICSOBA) / redacteur-en-chef Hrvoje Požar ; rédacteur R. Marušić. — [Vol. 1], no. 1(1965)— . — Zagreb : Académie Yougoslavie des Sciences et des Arts. 1965— . — 24 cm.

Vol. 19(1989), no. 22 : 6th[sixth] International congress of ICSOBA Poços de Caldas, Brazil, May 11/20, 1989. — VI, 477 str.,[36] str. s tablama (djelomice u bojama) : ilustr.

Sadržaj: Preface / Olga *Lahodny-Šarc,* str. I—II; Twenty-five years of ICSOBA activities / Ida *Valeton,* str. 1—10; Lateritic bauxite deposits. A world-wide survey of observed facts / Gy. *Bárdossy,* str. 11—18; Bauxitization and tropical landscape evolution / G. J. J. *Aleva,* str. 19—30; Review of the mining and benefication of the world's major bauxite deposits / A. H. *Bartlett,* str. 31—44; Superficial evolution of Amazonian bauxite deposits / A. *Chauvel,* F. *Andreux,* C. C. *Cerri,* Y. *Lucas,* str. 45—54; Bauxite and cogenetic weathering products on the alkaline complex and on basalts in the area of Lages, Santa Catarina, Brazil / Ida *Valeton,* M. L. L. *Formoso,* F. *Rosenberg,* N. *Dani,* str. 55—70; The genesis and evolution of the Porto Trombetas bauxite deposits in the Amazon Basin, Pará, Brazil / B. *Boulangé,* A. *Carvalho,* str. 71—80; Structure, genesis, and present evolution of Amazonian bauxites developed on sediments / Y. *Lucas,* B. *Kobilsek,* A. *Chauvel,* str. 81—94; Preliminary study of aluminous laterites and bauxites from the Serra Norte (Carajas Mineral Province), North Brazil / B. *Kotschoubey,* W. *Truckenbrodt,* B. *Hieronymus,* C. A. *Alves,* str. 95—104; Pholyphasic origin of the Ipixuna bauxite, Northeastern State of Pará, Brazil / B. *Kotschoubey,* W. *Truckenbrodt,* B. *Hieronymus,* C. A. *Alves,* str. 95—104; Pholyphasic origin of the Ipixuna bauxite. Northeastern State of Pará, Brazil / B. *Kotschoubey,* W. *Truckenbrodt,* L. A. de *Queiroz Menezes,* str. 105—114; Comparative study of three bauxitic processes / B. *Hieronymus,* P. *Bildgen,* B. *Kotschoubey,* J. *Boulegue,* A. M. de *Kersabiec,* str. 115—126; The bauxites of Quadrilátero Ferrífero, Minas Gerais, Brazil / C. A. C. *Varajão,* B. *Boulangé,* A. *Carvalho,* str. 127—136; The petrologic evolution of the facies in the kaolinite and bauxite deposits of Vargem dos Oculos, Quadrilátero Ferrífero, Minas Gerais, Brazil / A. F. D. C. *Varajão,* B. *Boulangé,* A. J. *Melfi,* str. 137—146; Ferruginouse bauxite from Nazare Paulista (Sãn Paulo, Brazil); Geochemical evolution / Maria L. M. de *Carvalho e Silva,* Sonia M. B. de *Oliveria,* str. 147—158; The bauxite deposits of the Sassa Quatro alkaline massif, Minas Gerais, Brazil / J. B. *Sigolo,* B. *Boulangé,* str. 159—168; Bauxite deposits of India / K. S. *Balasubramaniam,* str. 169—182; Mössbauer spectroscopy of lateritic and karst bauxites from different localities / Olga *Lahodny-Šarc,* S. *Musić,* S. *Popović,* str. 183—192; Genesis of Jamaica bauxites: A geochemical model / P. A. *Lyew-Ayee,* E. A. *Scroggings,* B. I. *Kronberg,* W. *Doherty,* A. *Vander Voet,* str. 193—200; Occurrence, nature, and possible origin of phosphorite underlying some Jamaican bauxite deposits / A. R. D. *Porter,* G. H. *Sabiston,* str. 201—212; Residual bauxite genesis in Saline County, Arkansas / T. L. *Salter,* H. H. *Murray,* str. 213—224; ICP determination of elemental concentrations in bauxites / K. S. *Balasubramaniam,* C. S. P. *Iyer,* S. K. *Tulsidas,* str. 225—230; Tectonic control of the origin of the paleorelief of bauxite deposits in the Western Herzegovina, Yugoslavia / I. *Blašković,* I. *Dragičević,* I. *Pokrajčić,* str. 231—238; Rare earth elements in Triassic bauxites of Croatia (Yugoslavia) / J. *Crnički,* I. *Jurković,* str. 239—248; The red and white karstic bauxites of Montenegro (Yugoslavia) / D. *Dragović,* str. 249—258; Bauxite resources evaluation / E. *Mack,* str. 259—268; Experiences with a new laterite-bauxite prognosis method applied in Vietnam / E. *Szabó,* C. *Ravasz,* G. G. *Bence,* N. **X***uan Bao,* Ph. *Dinh Hien,* N. *Van Qui,* str. 269—

274; Underground exploration of bauxite in competent rock / B. *Perić*, S. *Vujec*, D. *Željković*, str. 275—288; Possible applications of geophysics in bauxite exploration / I. *Farkas*, I. *Fejes*, L. *Nyerges*, A. *Siklós*, L. *Szabadvary*, F. *Szantner*, L. *Vero*, str. 289—300; Sedimentological features of the Halimba karstic bauxite, Hungary / E. *Juhász*, str. 301—310; The results of Hungarian bauxite mining / J. *Fazekas*, str. 311—320; Morphological characteristics of the Herzegovinian bauxites / P. *Marijanović*, S. *Vujec*, R. *Marušić*, str. 321—330; East coast bauxite deposits of India revisited; Some problems of bauxite and laterite genesis / P. K. *Banerji*, str. 331—340; Influence of temperature on the development of order of Al-oxyhydroxides / A. *Violante*, F. *Palmieri*, A. *Buondonno*, str. 341—350; Co-products and by-products of alumina plants / L. A. D. *Chin*, str. 351—356; Oxalate removal at Alcan Ouro Preto alumina plant / J. A. *Chartouni*, str. 357—364; Development of alternative methods for alumina production from non-bauxite raw materials in Bulgaria / R. D. *Kanev*, D. *Chavadarova*, str. 365—378; The effect of roasting on digestibility of diasporic bauxite / X. B. *Li*, Z. Y. *Yang*, Y. Z. *Long*, str. 379—386; Desilication of Shanxi bauxite pulp during its preheating / Q. D. *Chen*, Z. Y. *Yang*, str. 387—394; Production of sandy alumina by carbonization decomposition / Ping *Wenzheng*, str. 395—402; The bauxite, alumina, and aluminium industry in Surname-Recent developments and future prospects / H. R. *Pollack*, str. 403—414; Influence of crystallization parameters on aluminium trihydroxide particle size / J. *Perić*, R. *Krstulović*, T. *Ferić*, str. 415—422; Inflation impact on the alumina cost price structure in Yugoslavia / K. *Grabowsky*, str. 423—430; Factors affecting aluminium transformations / A. *Violante*, str. 431—440; Use of additives in electrolyte reduction cells and its environmental impact / L. C. O. *Sirio*, str. 441—450; Development of technology for superplastic Al-Mg alloys production / Deliana *Chavdarova*, str. 451—454; The Amazon Basin, A discussions review / Gy. *Bardossy*, G. J. J. *Aleva*, str. 455—458; Geology of bauxite deposits in the Lištica (Herzegovina) and Imotski (Dalmatia) regions, Yugoslavia, str. 459—477.

58. UPOREDNO pomorsko pravo = Comparative maritime law / glavni i odgovorni urednik Branko Jakaša. — Br. 1(1958)— . — Zagreb : Zavod za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, 1958— . — 24 cm.

Br. 2—4(122—124)(1989). — 145—436 str.

Sadržaj: In memoriam: Akademik Vladislav Brajković / Branko *Jakaša*, str. 145—150; Dr. Emilio Pallua / Velimir *Filipović*, str. 151—152; Dr. Ilija Čolović / Miloje *Todorić*, str. 153; Stojan Cigoj / Karel *Župančić*, str. 154—155; Indeks brojeva 101—121 / Ljerka *Mintas-Hodak*, Vesna *Polić-Ćurčić*, Maja *Seršić*, str. 157—190; The Provisions Regarding The Carriers' Liability Under The Hamburg Rules / Hrvoje *Kačić*, str. 191—198; Nacrt Konvencije o odgovornosti poduzetnika transportnih terminala u međunarodnoj trgovini / Zoran *Radović*, str. 199—20; Nova Konvencija Međunarodne organizacije rada o socijalnom osiguranju pomoraca i Jugoslavija / Mihovil *Rismondo*, str. 209—228; Osiguratelјevo pravo na regres i abandon pri osiguranju broda / Marin *Kružičević*, str. 229—238; Obračun naknade štete u slučaju odustanka od ugovora u pomorskoj plovidbi / Melita *Veršić-Marušić*, str. 239—252; Pledge on a Bank Account Under Yugoslav Law / Ljerka *Mintas-Hodak*, str. 253—264; The Importance of Clarity in Maritime Law / John *Culley*, str. 265—272; Dokumentacija: International Convention on Salvage = Međunarodna konvencija o spašavanju, 1989 / prevela Ana *Sihtar*, str. 273—290; Nova međunarodna Konvencija o spašavanju na moru, 1989. / stručni komentar Predrag *Stanković*, str. 291—300; Institute Clauses for Builders' Risks = Institutska klau-

zula za osiguranje brodova u gradnji / stručni prijevod Robert *Stude*, str. 301—324; Institutske klauzule za osiguranje brodova u gradnji od 1. 6. 1988 / stručni komentar Ante *Franasović*, str. 325—334; Procedures for the Control of Ships and Discharges Under Annex I of the International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973, as Modified by the Protocol of 1978 Relating Thereto = Postupak za kontrolu brodova i izljeva prema prilogu I. Međunarodne Konvencije o sprečavanju zagađivanja mora s brodova, 1973. kako je izmijenjena Protokolom iz 1978. koji se na nju odnosi / Vesna *Polić-Ćurčić*, str. 335—378; Arbitration Between States, States Enterprises, or State Entities, and Foreign Enterprises = Arbitraža između država, državnih poduzeća ili državnih tijela i stranih poduzeća / stručni prijevod Ljerka *Mintas-Hodak*, str. 379—384; Il progetto per un nuovo codice della navigazione italiano / Marco *Lopez de Gonzalo*, str. 385—390; Odluke domaćih sudova i drugih organa: Vrhovni sud Srbije, Revizija br. Prev. 102/88 od 10. 9. 1988. o odgovornosti željeznice zbog pogrešnog označavanja kontejnera / prikaz Zorana *Ećimovića*, »Šipad-Komerc«, Beograd, str. 391—394; Viši privredni sud Hrvatske, presuda br. II Pž. 1207/88-2 od 6. 6. 1988. o odgovornosti za manjak i oštećenje tereta, ograničenoj odgovornosti brodara po jedinici tereta i Paramount klauzuli / prikaz Pave *Devića*, suca Višeg privrednog suda Hrvatske, str. 395—400; Privredni sud Hrvatske, rješenje br. II Pž-2338/88-2 od 3. 9. 1988. o zaustavljanju broda radi naplate dugovanja / Prikaz Andrije *Erakovića*, suca Privrednog suda Hrvatske, str. 401—404; Privredni sud Hrvatske, presuda br. II Pž-2647/88-2 od 25. 10. 1988. o prijevozu stvari morem, visini brodarove odgovornosti i Paramount klauzuli / prikaz Veljka *Vujovića*, suca Privrednog suda Hrvatske, str. 405—406; Privredni sud Hrvatske, rješenje br. II Pž-1730/88-2 od 31. 1. 1989. o prijevozu kamionom, oštećenju tereta, plaćanju vozarine i primjeni prava / prikaz Veljka *Vujovića*, suca Privrednog suda Hrvatske, str. 407—410; Privredni sud Hrvatske, rješenje br. II Pž-3091/87-2 od 8. 3. 1989. o multimodalnom prijevozu, odgovornosti špeditera, brodara i osiguratelja, cesiji naručitelja špediterskog posla / prikaz Andrije *Erakovića*, suca Privrednog suda Hrvatske, str. 411—414; Privredni sud Hrvatske, presuda br. II Pž-2760/88-2 od 21. 3. 1989. o prijevozu stvari morem, brodarevoj odgovornosti i cesiji osiguratelju tereta / prikaz Andrije *Erakovića*, suca Privrednog suda Hrvatske, str. 415—418; Odluke stranih sudova i arbitraža: Kuća lordova, presuda od 20. 10. 1988. Seacrystal Shipping Ltd. v. Bulk Transport Group Shipping Co. Ltd. o klauzuli »WIBON« u Berth Charter ugovoru (»Whether in berth or not«) / prikaz s komentarom Dorotea *Ćorić*, asistent-pripravnik, str. 419—422; Kuća lordova, presuda od 6. 11. 1988. Esso Petroleum Co. Ltd. v. Hall Russell and Co. Ltd. o pitanju subrogacije u slučaju naknade štete od strane brodara članova TOVALOP-a / prikaz Dorotea *Ćorić*, asistent-pripravnik, str. 423—426; Osvrti: 60. zasjedanje Pravnog odbora IMO-a, London od 10. do 14. listopada 1988. / Ana *Sihtar*, str. 427—430; Savjetovanje o stvarnopravnim i obveznopravnim jamstvima u vezi s brodom s aspekta osiguranja, Pula od 2. do 4. studenoga 1988. / Vesna *Polić-Ćurčić*, str. 431—432; Izvještaj s dvadesetdruge skupštine Međunarodnog pomorskog odbora (CMI), Knokke, Belgija. 7. travnja 1989. / Vesna *Polić-Ćurčić*, str. 433—436.

59. VANĐURA, Đuro

Rođenje i djetinjstvo Isusa Krista u slikarstvu od 15. do 18. stoljeća / Đuro Vanđura. — Zagreb : [Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti], 1990. — 16 str. : ilustr.

Katalog izložbe.

60. VIŠEJEZIČNI PTT priručnik / [uredili Mato Perak ... [et al.] ; prijevod: francuski Božidar Sever, engleski Milana Janjanin, njemački Charlotte Ivir]. — Zagreb : Znanstveni savjet za promet, Sekcija za PTT promet Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, 1989. — 271, 16, 17, 17, 23 str. ; 21 cm.

61. VIJESTI Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti / urednik Ante Bartulica. — God. 1, br. 1(1980)— . — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1980— . — 28 cm.

God. 11(1990). — br. 24. — 32 str.

God. 11(1990). — br. 25. — 60 str.

62. VRAMEC, Antun

Postilla ... vezda znovich szpravlena slovenszkim iezikom / po Antonu Vramcze ; [za tisak priredio i pogovor napisao Alojz Jembrich]. — [Snimljeno s 1. izd.]. — [Varaždin : JAZU, Zavod za znanstveni rad Varaždin ; Zagreb : Kršćanska sadašnjost, 1990.]. — 238, 118, 75 str. : ilustr. ; 19 cm. — (Posebna izdanja / JAZU, Zavod za znanstveni rad Varaždin) (Bibliofilska izdanja KS. Niz Reprinti).

Faks. pretisak izd.: V szlobodnom kralievom varassu Varasdinu : Po Ivane Manliuse, 1586. — Str.: 1—238: Na vsze leto po nedelne dni. — Str.: 1—118: Po godovne dni na vsze leto. — Str.: 1—75: Prilog pretisku. — Zusammenfassung: Das erstes gedrucktes Buch in der kajkawischen Sprache in Varaždin (1586).

63. VUČETIĆ, Šime
MIHANOVIĆ, Nedjeljko

Drago Ivanišević : 1907—1981 / [Šime Vučetić, Nedjeljko Mihanović]. — Zagreb : JAZU, Razred za suvremenu književnost, 1989. — 26 str. : ilustr. ; 26 cm. — (Spomenica preminulim akademicima ; sv. 53).

Str. 9—10: Oproštajna riječ u ime Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti Razreda za suvremenu književnost JAZU / Šime Vučetić. — Str. 11—23: Drago Ivanišević / Nedjeljko Mihanović. — Bibliografija izdanja djela Drage Ivaniševića: str. 25—26.

64. ZBORNIK radova o povijesti i kulturi srpskoga naroda u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj / glavni i odgovorni urednik Dušan Čalić. — Knj. 1(1988)— . — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Odbor za koordinaciju proučavanja povijesti i kulture srpskog naroda u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj, 1988— . — 24 cm.

Knj. 2(1989). — 237 str.

Sažeci na ruskom, engl. i njem. jeziku. — Lat i ćir.

Sadržaj: Dositej Obradović ili put do mišljenja / Stanko *Korać*, str. 7—50; Dositejev primer / Vaso *Milinčević*, str. 51—66; Stogodišnjica Njegoševa rođenja proslavljena u Zagrebu 1914. godine — manifestacija jugoslavenske ideje i jugosla-

venskog jedinstva / Milenko *Patković*, str. 67—80; Zadarska »Istina« 1885—1888 — povodom stogodišnjice / Nikola *Milovančev*, str. 81—88; Obrazovanje svećenstva u Karlovačkom generalatu i Banskoj krajini — Karlovačkoj (Plaščanskoj) eparhiji — od sredine XVIII. stoljeća do 1848. godine / Ivan *Jurišić*, str. 89—106; Socijalna struktura srpskog stanovništva u Hrvatskoj i Slavoniji između 1880. i 1910. godine / Agneza *Szabo*, str. 107—134; Srpsko zemljoradničko zadrugarstvo na teritoriju Austro-Ugarske / Ratko *Kovačević*, str. 135—214; Plesni redovi Svetosavske besjede / Aleksandra *Sanja-Lazarević*, str. 215—224; Vratiti život / Pero *Pletikosa*, str. 225—231; Kronika i dokumenta Koordinacionog odbora za proučavanje povijesti i kulture srpskog naroda u SR Hrvatskoj, str. 231—235; Odluka Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, str. 236—237.

65. ZBORNIK za narodni život i običaje Južnih Slavena / urednik Andre Mohorovičić. — Knj. 1(1896)— . — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1896— . — 24 cm.

Knj. 51(1989). — 199 str.,/40/ str. s tablama : ilustr. ; 24 cm + /1/ zemljop. karta

Sadržaj: Narodni život i običaji kao etnička i humana kategorija / *Mohorovičić*, Andre, str. 7—12; Kako je došlo do osnutka Odbora za narodni život i običaje / *Marković*, Mirko, str. 13—18; Dinara kao sezonska planina stočara sjeverne Dalmacije / *Marković*, Mirko, str. 19—108; Život i socijalna kultura stočarskog stanovništva pod Dinarom / *Čulinović-Konstantinović*, Vesna, str. 109—182; Prehrana i narodno graditeljstvo u selima oko Dinare / *Šimunović-Petrić*, Zorica, str. 183—199.

66. ZNANSTVENI skup Franjo Glavinić i njegovo doba (1986 ; Rijeka)

Zbornik radova o Franji Glaviniću / [Znanstveni skup Franjo Glavinić i njegovo doba (s izložbom Glavinićevih djela i rukopisa), Zagreb—Rijeka 25—28 rujna 1986.] ; uredнички odbor Vatroslav Frkin, Eduard Hercigonja [urednik], Milan Moguš. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filološke znanosti [etc.], 1989. — 384 str. : ilustr. ; 24 cm.

Sažeci na engleskom jeziku.

Sadržaj: Riječ unaprijed / Milan *Moguš*, str. 7—9; Vrijeme i život: Naseljavanje i etnička struktura Glavinićeva istarskog zavičaja (XVI—XVII. stoljeća) / Miroslav *Bertoša*, str. 13—22; Vjersko-crkvena situacija u zapadnoj Hrvatskoj u Glavinićevo vrijeme / Mile *Bogović*, str. 23—32; Rijeka u Glavinićevo vrijeme / Danilo *Klen*, str. 33—44; Senj u Glavinićevo doba (II. pol. XVI. i prva pol. XVII. stoljeća) / Anđelko *Mijatović*, str. 45—54; O životu i djelu Franje Glavinića (opći pregled) / Marijan *Žagar*, str. 55—62; Djelo: »Czvit szvetih« u okviru hrvatske hagiografije / Anton *Benvin*, str. 65—108; Književno-jezične osobine Glavinićevih djela / Josip *Bratulić*, str. 109—116; Glagoljički prijepis Glavinićeve »Szvitlosti...« iz 1762. / Darko *Deković*, str. 117—132; Glavinićeva tiskana djela i rukopisna ostavština u knjižnicama Hrvatske / Vatroslav *Frkin*, Šime *Jurić*, str. 133—142; O Glavinićevu djelu »Origine della provincia Bosna Croatia« / Ignacije *Gavran*, str. 143—154; Jezik i stilematika Glavinićevih spisa između književno-jezičnih smjeranja

Hrvatskih glagoljaša i ozaljskog kruga / Eduard *Hercigonja*, str. 155—212; Glavinić kao svjedok i istraživač povijesti / Franjo Emanuel *Hoško*, str. 213—225; Franjo Glavinić i Hrvatska proza 17. i 18. stoljeća / Josip *Kekez*, str. 225—236; Historiografske koncepcije Franje Glavinića / Miroslav *Kurelac*, str. 237—270; Talijanski jezik u djelima Franje Glavinića / Smiljka *Malinar*, str. 271—286; Teološki i literarni doseg Glavinićevog djela »Manus Christi amoris« Pokušaj kritičkog osvrta na djelo / Josip *Percan*, str. 287—308; Franjo Glavinić : (1585—1652) i glagoljsko tiskarstvo 15. i 17. stoljeća / Valentin *Putanec*, str. 309—318; Glavinićevo književno djelo / Ante *Sekulić*, str. 319—332; Hrvatski jezik u Glavinićevim djelima / Antun *Šojat*, str. 333—348; Franjo i Sebastijan Glavinić svjedoče za Ivana Belostenca / Stjepan *Urban*, str. 349—358; Integracijska težnja u grafijskom sustavu Glavinićeva Cvita Svetih / Josip *Vončina*, str. 359—378; Franjo Glavinić i njegovo vrijeme (katalog izložbe) / Darko *Deković*, str. 379—382.

67. ZNANSTVENI skup u povodu 45. obljetnice Kongresa kulturnih radnika Hrvatske u Topuskom (1989 : Zagreb).

Zbornik radova 45. obljetnice Kongresa kulturnih radnika Hrvatske / [Znanstveni skup u povodu 45. obljetnice Kongresa kulturnih radnika Hrvatske u Topuskom održan u Zagrebu 7. lipnja 1989. godine ; urednik Hrvoje Požar]. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1989. — 86 str. ; 24 cm.

Sadržaj: 45. godišnjica Prvog kongresa kulturnih radnika Hrvatske (Pozdravni govor na Javnom sastanku u JAZU, 7. V. 1989) / Jakov *Sirotković*, str. 1—3; ZAVNOH od Prvog do Trećeg zasjedanja / Hodimir *Sirotković*, str. 4—8; Poruka kongresa kulturnih radnika Hrvatske 1944. / Ivan *Supek*, str. 9—13; Pučanstvo SR Hrvatske, migracije / Alica *Wertheimer-Baletić*, str. 14—18; Nužne gospodarske reforme / Adolf *Dragičević*, str. 19—23; Sveučilište i školstvo uopće / Zvonimir *Šeparović*, Vladimir *Paar*, str. 24—32; Zdravstvo i socijalna zaštita / Ivo *Padovan*, Marko *Šarić*, Drago *Ikić*, str. 33—43; Prirodne znanosti u SR Hrvatskoj — usponi i padovi / Željko *Kućan*, Zvonimir *Maksić*, str. 44—52; Stanje i težnje u poljoprivredi i šumarstvu / Josip *Potočanac*, str. 53—54; Stanje i težnje stočarske proizvodnje / Zdravko *Crnojević*, str. 55—56; Šumarstvo / Mirko *Vidaković*, Dušan *Klepac*, str. 56; Stanje i težnje tehničkih znanosti / Vladimir *Matković*, str. 57—62; Neke napomene o energetici SR Hrvatske / Hrvoje *Požar*, str. 61—67; Glazba / Andrija *Tomašek*, str. 68—70; Kazalište / Branko *Hećimović*, str. 71—73; Likovne umjetnosti / Vladimir *Maleković*, str. 74—75; Filmska umjetnost / Ante *Peterlić*, str. 76—77; Hrvatsko političko pitanje u jugoslavenskom i evropskom kontekstu / Dušan *Bilandžić*, Mirjana *Kasapović*, Zvonko *Lerotić*, Slaven *Letica*, Josip *Županov*, str. 78—84; Diskusija o promjenama u društveno-političkom uređenju / Vladimir *Knapp*, str. 85—86.

68. ZNANSTVENI skup u povodu 300. obljetnice smrti Jurja Križanića : (1683—1983), [Zagreb, 1—4. rujna 1983.] : zbornik radova. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1985— . — 24 cm.

Dio 3: Križanićev doprinos slavenskoj filologiji / uredio Rudolf Filipović. — 1990. — 212 str. — (Radovi o životu i djelu Jurja Križanića ; sv. 5)

Sažeci na hrv. i engl. jeziku.

Sadržaj: Križanić u slavistici danas / Josip *Hamm*, str. 1—10; Tvorba riječi u Križanićevoj gramatici / Stjepan *Babić*, str. 11—18; Soobščenija J. Dobrovskogo i P. J. Šafaržika o grammatike Križaniča / Věnceslava *Bechyňova*, str. 19—30; Juraj Križanić u kontekstu hrvatske književnosti 17. stoljeća / Rafo *Bogišić*, str. 31—56; Die italienische Sprache und Kultur bei Juraj Križanić / Sergio *Bonazza*, str. 57—62; Jagićev Križanić / Josip *Bratulić*, str. 63—70; Juraj Križanić — jedan od pionira interlingvistike / Dalibor *Brozović*, str. 71—76; Križanić as a Lexicographer / Thomas *Eekman*, str. 77—86; How many languages did Križanić know? / Michael *Heaney*, str. 87—100; Juraj Križanić i njegov studij u Grazu / Alojz *Jembrih*, str. 101—106; Pregršt Križanićevih usmenoknjiževnih posuđenica / Josip *Kekez*, str. 107—124; O antibarbarusu Križanićeve »Gramatike« / Miroslav *Kravar*, str. 125—144; Hrvatska gramatika u Križanićevoj Gramatici / Milan *Moguš*, str. 145—160; Wiarogodność polskiego materiału egemplifikacyjnego w gramatyce rosyjskiej Jurja Križanića z r. 1666. / Danuta *Moszyńska*, str. 161—168; Funkcja poloników w gramatyce rosyjskiej Jurja Križanića z r. 1666 — najstarszej kontrastywno-normatywnej gramatyce słowiańskiej / Leszek *Moszyński*, str. 169—176; Lingvističeskie trudy Jurija Križaniča v ocenke ruskih učenyh / I. E. *Možaeva*, str. 177—184; Juraj Križanić kao dijalektolog / Asim *Peco*, str. 185—192; Hrvatske riječi u Križanićevim tekstovima i današnji ribnički govor / Stjepko *Težak*, str. 193—208; Juraj Križanić i jezik ozaljskog kruga / Josip *Vončina*, str. 209—212.

69. ZNANSTVENO savjetovanje Zelenilo grada Zagreba (1990 : Zagreb).

Zbornik radova / Znanstveno savjetovanje Zelenilo grada Zagreba, 10. i 11. siječnja 1990. Zagreb : [glavni i odgovorni urednik Josip Božičević]. — Zagreb : Znanstveni savjet za promet Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, 1990. — 72 str. : ilustr. : 29 cm.

Om. nasl. — Sažeci na engl. jeziku.

Sadržaj: U povodu održavanja znanstvenog savjetovanja »Zelenilo grada Zagreba« / Josip *Božičević*, str. 1 ; Biljka i životni okoliš u gradu (N-to uzaludno upozorenje) / Zvonimir *Devidé*, str. 2—4; Bioekološke i fizionomsko-estetske značajke zelenila uz prometnice (s osvrtom na zagrebačku situaciju) / Dragutin *Kiš*, str. 5—7; Opterećenost vegetacije grada Zagreba sumporom i mjere zaštite / Nikola *Komlenović*, str. 7—9; Zelenilo i promet u gradu Zagrebu / Jasna *Golubović*, str. 10—12; Rasadnička proizvodnja kao osnova za uspješno urbano šumarstvo / Želimir *Borzan*, str. 12—14; Zelenilo grada Zagreba — stanje, problemi i mogući načini rješavanja / Miho *Miljanić*, str. 15—16; Status i tretman zelenila u Zagrebu u vanjskom krugu površina s ograničenim korištenjem / Fedor *Kritovac*, str. 17—19; Kompozicijski elementi oblikovanog zelenila i fizionomsko nasljeđe zagrebačkih parkova / Sonja *Jurković*, str. 20—21; Zagrebačka »Zelena potkova« — nasljeđe, stanje, perspektiva / Franka *Odak*, str. 22—24; Neka iskustva pri osnivanju objekata javnog zelenila u Zagrebu / Hasan *Drljević*, str. 24—27; Aporeme maksimirskog perivoja / Igor *Gostl*, str. 27—29; Komparativna analiza kartografske i grafičke dokumentacije Maksimira / Bruno *Milić*, str. 29—31; Analiza pejzažno-kompozicijskih elemenata perivoja Maksimir / Sonja *Jurković*, str. 31—33; Malo poznata kurija Mala Mlaka i njen povijesni park na tlu Novoga Zagreba / Nevenka *Plavšić-Gojković*, str. 34—36; Zaštita i obnova parkovne arhitekture / Mladen *Obad-Šćitaroci*, str. 36—41; Prijedlog modela dokumentacije za zaštitu historijskih parkova i vrtova, te zelenih površina koje čine integralne komponente spomeničkoga kompleksa / Biserka *Šavora*, str. 42—44; Krajobrazno planiranje kao instrument zaštite okoline / Lido *Sošić*, str. 44—46; Pejzaž i zelene površine — tretman i zakonsko reguliranje / Šime *Ricov*,

str. 47—49; Groblja u zagrebačkom prostoru / Miroslav *Kollenz*, str. 49—51; Park-šume grada Zagreba i ostale šume užega gradskog područja / Branka *Nitsche*, str. 52—53; Šumsko-uzgojni tretman u zaštićenim šumama s osvrtom na šume grada Zagreba / Dušan *Klepac*, str. 54—57; Namjena šuma parka prirode Medvednica / Branimir *Prpić*, Zvonko *Seletković*, str. 58—60; Značenje genotipa u arborikulturi i urbanom šumarstvu / Mirko *Vidaković*, str. 61—62; Smjernice gospodarenja šumama u parku prirode Medvednica / Šime *Meštrović*, Slavko *Matić*, str. 63—66; Povijesno i prirodoznanstveno značenje parka prirode Medvednica / Nevenka *Plavšić-Gojković*, Mihaela *Britovec*, str. 67—69; Postojeće stanje dendroflore i smjernice u parkovima užeg dijela općine Centar / Josip *Karavala*, str. 70—71; Prijedlog za upis historijskih vrtova grada Zagreba u listu svjetske baštine / Ana *Deanović*, str. 72.

BIOGRAFIJE
NOVIH ČLANOVA AKADEMIJE

MIROSLAV BEGOVIĆ

Miroslav Begović izabran je za izvanrednog člana 19. svibnja 1988. Životopis i popis radova do izbora za izvanrednog člana objavljeni su u »Ljetopisu« za 1988. godinu, knj. 92.

Djela M. Begovića prikazana su u brojnim publikacijama i javnim izložbama u zemlji i inozemstvu. Razred za likovne umjetnosti s Arhitektonskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu prikazao je njegova djela na izložbi »Interpolacije i rekonstrukcije u gradskim jezgrama«, Kabinet grafike JAZU, Zagreb, od 3. do 25. studenoga 1989. godine. Iste godine M. Begović dobio je Republičku nagradu »Vladimir Nazor« za životno djelo.

IZLOŽBE

1989. Samostalna izložba: Interpolacije i rekonstrukcije u gradskim jezgrama (Blok Tkalčićeva ulica—Krvavi most—Radićeva ulica u Zagrebu i Blok Trg narodnih heroja—Trg Božidara Adžije—Kranjčevićeva ulica u Varaždinu). Kabinet grafike JAZU, Zagreb.

LJUBOMIR ČEČUK

Ljubomir Čečuk izabran je za izvanrednog člana 1981. godine. Životopis i popis radova objavljeni su u »Ljetopisu« za godinu 1981. knj. 85.

Valja naglasiti da je od 1981. do 1985. godine bio dekan Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i predsjednik Urološke sekcije Zbora liječnika Hrvatske. Obavljajući obje te funkcije zdušno je radio na unapređivanju nastavnog, znanstvenog i stručnog rada, što se posebno očitovalo u proširivanju nastavne baze Fakulteta na gotovo sve bolničke i zdravstvene ustanove u gradu, unapređivanju i daljem osamostaljivanju dislociranih studija medicine u Osijeku i Splitu, uvođenju tečajeva trajne izobrazbe liječnika, te povećanju broja postdiplomskih studija i međunarodnih znanstvenih projekata.

Godine 1981. izabran je za člana Inicijativnog odbora »Sistema biomedicinskih naučnih informacija u SFRJ«, a 1983. godine za predsjednika Kongresnog odbora Udruženja urologa Jugoslavije. Dobio je više društvenih priznanja: Plaketu grada Zagreba za postignute uspjehe u radu, Grb Slavonskog Broda i počasno članstvo u Zboru liječnika Hrvatske.

U razdoblju nakon izbora za izvanrednog člana objavio je 84 rada, od čega 43 znanstvena i stručna rada, 6 priloga u knjigama »Urologija« i »Urolitijaza« (potonjoj je jedan od urednika), 4 zdravstveno-organizacijska članka i 31 kongresno priopćenje. Sudjelovao je na mnogim kongresima u zemlji i inozemstvu sa zapaženim priopćenjima.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za izvanrednog člana)

Znanstveni i stručni radovi

128. *Lj. Čečuk,* Morfologija cistične tvorbe i hidrostatski tlak kao faktori ekspanzije bubrežnih cista, disertacija.
129. *Lj. Čečuk, D. Derežić,* Urologija. Zdravstvo u SR Hrvatskoj: razvoj, stanje i perspektive (urednici B. Popović, S. Letica, M. Škrbić), Zagreb: JUMENA, 1981, knj. 2: Medicinske struke, 169—70.

130. *Lj. Čečuk, M. Vidović, Z. Mareković, N. Kalauz,* Autotransplantation. A method for treating renovascular hypertension, XVIIIe (Dix-huitieme) congrès de la Société internationale d'urologie, Paris, 24—29. lipnja 1979, Paris 1981, Tome 2, 254—255.
131. *D. Derežić, Lj. Čečuk, H. Miškić, Z. Kulčar, M. Zebec,* Different rates of nephrolithiasis in coastal and inland parts of Croatia with possible relation to water hardness, XVIIIe congrès de la Société internationale d'urologie, Paris, 24—29. lipnja 1979, Paris 1981, Tome 2, 51—53.
132. *I. Gjajić-Broz, Lj. Čečuk, B. Valinger-Petrović, N. Ribičić,* Control of plasma renin activity during the operative procedure in patients with renovascular hypertension, XVIIIe congrès de la Société internationale d'urologie, Paris, 24—29. lipnja 1979, Paris 1981, Tome 2, 252—253.
133. *Z. Mareković, Lj. Čečuk, N. Kalauz, M. Vukinovac, P. Juzbašić,* Operativna korekcija vezikoureteralnog refluksa kod odraslih, Zbornik radova, I. kongres nefrologa Jugoslavije, Beograd 1981, 554—559.
134. *Z. Mareković, Lj. Čečuk, M. Vukinovac, N. Kalauz, J. Pasini, I. Šimonović, B. Valinger-Petrović,* Regionalna hipotermija bubrega venoznim putem u operativnom liječenju koraliformne litijaze, VI. kongres na Združenieto na urolozite na Jugoslavija, Ohrid, 21—24. svibnja 1980: zbornik na trudovi, Skopje 1981, II. del, *Acta chirurgica Iugoslavica,* 1981, 28 (Suppl. 2): 505—512.
135. *J. Pasini, P. Juzbašić, Lj. Čečuk,* Terapija metastatskog karcinoma prostate estramustin fosfatom — kliničko iskustvo, *Urološki arhiv,* 1981, 15: 59—63.
136. *J. Pasini, P. Juzbašić, Lj. Čečuk,* Terapija metastatskog karcinoma prostate s posebnim osvrtom na estramustin fosfat — fiziološki aspekti, *Urološki arhiv,* 1981, 15: 50—58.
137. *S. Schönwald, D. Derežić, Lj. Čečuk, V. Taborski, S. Babić-Bosanac,* Bolesti urogenitalnog sistema. Zdravstvo u SR Hrvatskoj: razvoj, stanje i perspektive (urednici B. Popović, S. Letica, M. Škrbić), Zagreb, JUMENA, 1981, knj. 1, Zdravlje i zdravstvena zaštita, 205—211.
138. *A. Smetiško, Lj. Čečuk, V. Gabrić, M. Vidović, Z. Mareković, S. Thune, J. Grgas, M. Jug,* Kronična intermitentna hemodijaliza i transplantacija bubrega na Klinici za urologiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu, Zbornik radova, I. kongres nefrologa Jugoslavije, Beograd 1981, 757—763.
139. *A. Smetiško, Lj. Čečuk, S. Thune, J. Grgas, S. Boras-Glavaš,* Ambulantno zbrinjavanje i kontrola bolesnika nakon transplantacije bubrega, Drugi naučni sastanak nefrologa Jugoslavije, Dubrovnik, 7—10. listopada 1981, 62—63.
140. *M. Vidović, Lj. Čečuk, Z. Mareković, S. Šimunić, A. Smetiško, H. Miškić,* Rezultati operativnog liječenja renovaskularne hipertenzije, Zbornik radova, I. kongres nefrologa Jugoslavije, Beograd 1981, 877—880.
141. *Lj. Čečuk,* Uvodna riječ, *Medicinski vjesnik,* Osijek 1982, 14(1):1.
142. *Lj. Čečuk, D. Derežić,* Electron microscopy of the wall of simple renal cysts, 5. Kongres der Europäischen Vereinigung für Urologie, Beč, 12—15. svibnja 1982, Beč 1982, 317.
143. *Lj. Čečuk, D. Derežić,* Hydrostatic pressure within renal cysts, *British Journal of Urology,* 182, 54(2):93—95.
144. *Lj. Čečuk, D. Derežić, D. Čičin-Šain,* Terapijski postupci kod tumora mjehura primjenjivani posljednjih 10 godina na Klinici za urologiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu. Simpozijum o karcinomu mokraćne bešike održan 23. i 24. travnja 1982. godine (urednik S. Petković), Naučni skupovi, Srpska akademija nauka i umetnosti; knj. 19. Odeljenje medicinskih nauka, knj. 1, 157—164.
145. *Lj. Čečuk, Z. Mareković,* Hypernephroma ili adenocarcinoma renis, 7. kongres liječnika Hrvatske, Zbor liječnika Hrvatske, Zagreb 1982, 118—120.

146. *Lj. Čečuk, Z. Marekovič,* Renovaskularna hipertenzija — indikacije i primijenjene operativne metode, Radovi XV. kongresa kirurga Jugoslavije, Ljubljana, 22—26. rujna 1980, 1. dio, *Acta chirurgica Iugoslavica,* 1982; 19 (Suppl. 2): 335—339.
147. *Lj. Čečuk, M. Vidović, D. Derežić, Ž. Kulčar, D. Drožđek,* Cost effectiveness of diagnostic workup of nephrolitiasis patients in community covered by comprehensive national health system plan, XIX congrès de la Société internationale d'urologie, San Francisco, rujan 5—10, 1982, 8.
148. *D. Derežić, Lj. Čečuk, Ž. Žagar,* Parapelvične ciste, monoklonalna gemopatija i urinarni infekt, *Urološki arhiv,* 1982, 17:45—46.
149. *S. Glavaš-Boras, M. Žagar, A. Smetiško, S. Thune, J. Grgas, D. Cvorišćec, Lj. Čečuk, A. Jurišić,* A combined application of chemotherapy and plasmapheresis in treating the myasthenic crisis, III Mediterranean congress of chemotherapy, 21—24. rujna 1982, Dubrovnik, *Chemotherapia,* 1983, 2 (Suppl. 5): 445—446.
150. *N. Hudrović, Lj. Čečuk, D. Derežić,* Laser u urologiji, *Urološki arhiv,* 1982, 17 : 101—113.
151. *Z. Marekovič, Lj. Čečuk, P. Naranscik, S. Gamulin, N. Kalauz,* Functional distribution of ribosomes in the kidney subjected to ischemia but protected by regional hypothermia, XIX congrès de la Société internationale d'urologie, San Francisco, rujan, 5—10, 1982, 136.
152. *Z. Marekovič, Lj. Čečuk, P. Narancsik, S. Gamulin, N. Kalauz,* Functional distribution of ribosomes in the kidney subjected to ischemia but protected by regional hypothermia. 5 Kongress der Europäischen Vereinigung für Urologie, Beč 1982, 205.
153. *M. Rudolf. V. Gabrić, M. Hršak, Lj. Čečuk, M. Kaštelan,* Imunološka reaktivnost bolesnika s rakom mjehura, *Urološki arhiv,* 1982, 20:149—151.
154. *M. Rudolf, V. Gabrić, M. Hršak, Lj. Čečuk, M. Kaštelan,* Imunološka reaktivnost bolesnika s tumorom bubrega. Program in izvlečki = Program i izvodi saopštenja, VII. jugoslovanski simpozij imunologov, Radenci, 3—6. studenoga, 1982, Ljubljana, 1982, 121.
155. *A. Smetiško, S. Thune, S. Glavaš-Boras, J. Grgas, D. Cvorišćec, A. Stavljenić, Lj. Čečuk,* Izmjene plazme pomoću membranoznog filtra — novi način izvođenja plazmafereze, *Liječnički vjesnik,* 1982, 104(10):425—428.
156. *S. Šimunić, Lj. Čečuk, I. Bradić, R. Gürtl, V. Gabrić, M. Klenkar,* Perkutana transkateterska preoperativna embolizacija malignoma bubrega, *Liječnički vjesnik,* 1982, 104 (11—12):479—483.
157. *S. Šimunić, Lj. Čečuk, I. Bradić, R. Gürtl, V. Gabrić, M. Klenkar,* Perkutana transkateterska preoperativna embolizacija malignoma bubrega, 4. znanstveni skup radiologa SR Hrvatske, Osijek, 24—26. IX. 1982.
158. *Lj. Čečuk, Z. Marekovič, M. Vukovinac, J. Pasini,* Aneurizme i arteriovenske fistule renalne arterije, *Urološki arhiv,* 1983, 21:81—92.
159. *J. Grgas, Lj. Čečuk, A. Smetiško, S. Thune, V. Gabrić, M. Vidović, Z. Marekovič, S. Glavaš-Boras,* Neuobičajeni postoperativni tok kod bolesnika s kadaveričnom transplantacijom bubrega, *Acta Iugoslavica,* 1983, 37(4):341—349.
160. *Z. Puretić, A. Smetiško, S. Thune, J. Grgas, S. Glavaš-Boras, Lj. Čečuk, Z. Bratelj,* Rješavanje vitalno ugrožavajućih stanja uslijed suviška tekućine pri renalnoj insuficijenciji u djece, Zbornik radova, 12. kongres pedijatara Jugoslavije, Novi Sad, 28—30. rujna 1983, Novi Sad 1983, V—35.
161. *M. Rudolf, V. Gabrić, M. Hršak, Lj. Čečuk, M. Kaštelan,* Immunologic reactivity in renal cancer patients, *Periodicum biologorum,* 1983, 85 (Suppl. 3): 341—343.

162. *Lj. Čečuk,* Aktualni problemi urologije u svijetu i u nas, *Medicinski vjesnik,* Osijek 1984, 16(1):1—3.
163. *Lj. Čečuk,* Stenoze u urologiji, XVI. kongres kirurga Jugoslavije, Zagreb, 23—26. travnja 1984.
164. *Lj. Čečuk, D. Derežić, D. Mrazovac,* Dileme pri izboru konzervativnih operativnih zahvata kod tumora jednog ili oba bubrega, VIII. kongres urologa Jugoslavije, Split, 4—6. listopada 1984, Split 1984, 48.
165. *Lj. Čečuk, D. Derežić, D. Mrazovac,* Neke kliničko-epidemiološke značajke bolesnika s urolitijazom liječenih na Klinici za urologiju KBC-a Rebro tijekom posljednjih 5 godina (1979—1983), *Medicinski vjesnik,* Osijek 1984, 16(2):103—107.
166. *D. Derežić, Lj. Čečuk,* Akutna retencija urina kod žena, XXIII. intersekcijski sastanak Kirurške sekcije Zbora liječnika Hrvatske in Kirurške sekcije Slovenskog zdravniškega društva, 12—15. listopada 1983, Maribor—Radenci, *Acta chirurgica Iugoslavica,* 1984, 31 (Suppl. 2): 113—115.
167. *S. Glavaš-Boras, Lj. Čečuk, Z. Puretić, Z. Bratelj, S. Thune, J. Grgas, A. Smetiško,* Two years experience of filter plasma exchange therapy, Donausymposium für Nephrologie, Opatija, 13—16. svibnja 1984, 29—30.
168. *Z. Lacković, Lj. Čečuk,* Razvoj i sadašnje stanje znanstveno-istraživačkog rada u Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, *Radovi Medicinskog fakulteta u Zagrebu,* 1984, 25(1):5—17.
169. *Lj. Čečuk, D. Derežić,* Bolesti sjemenovoda i sjemenih vrećica. Urologija (glavni urednik S. Petković, Beograd), Medicinska knjiga, Zagreb 1984, 829—834.
170. *Lj. Čečuk, D. Derežić,* Tumori testisa i adneksa. Urologija (glavni urednik S. Petković, Beograd), Medicinska knjiga, Zagreb 1984, 809—819.
171. *F. K. Mostafi, Lj. Čečuk, D. Derežić,* Tumori testisa. Urologija (glavni urednik S. Petković, Beograd), Medicinska knjiga, Zagreb 1984, 799—809.
172. *Lj. Čečuk, D. Derežić,* Katedra za urologiju. Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (uredničkí kolegij Lj. Čečuk, B. Belicza, M. Škrbić), Stvarnost, Zagreb 1985, 462—465.
173. Medicinski fakultet (uredničkí kolegij Lj. Čečuk, B. Belicza, M. Škrbić), Stvarnost, Zagreb 1985, 656.
174. *S. Glavaš-Boras, A. Smetiško, S. Thune, J. Grgas, Z. Puretić, Z. Bratelj, A. Maletić, Lj. Čečuk,* Terapijska primjena plazmafereze pomoću filtra u 15 bolesnika, *Liječnički vjesnik,* 1985, 107(6):253—257.
175. *Lj. Čečuk, N. Grgurek, N. Peršić,* Sadašnje stanje, mogućnosti i potrebe za stručnim i samoupravnim povezivanjem u zdravstvenoj zaštiti, *Struka i znanost,* 1985, 3(3):11—16.
176. *T. Hrženjak, S. Gojšić, K. Kljajić, A. Častek, A. Smetiško, S. Glavaš-Boras, Lj. Čečuk, A. Lutkić,* Quantity and kinds of lipids in plasma filtrates obtained in therapeutic filter plasmapheresis, *Acta pharmaceutica Iugoslavica,* 1985, 35(4):233—240.
177. *S. Thune, I. Soldo, Lj. Čečuk, A. Smetiško, J. Grgas, Z. Bratelj, Z. Puretić, S. Glavaš-Boras, A. Maletić,* Infekcije u primalaca bubrega tijekom imunosupresivnog postupka, *Radovi Medicinskog fakulteta u Zagrebu,* 1985, 26(2—3):83—89.
178. *Lj. Čečuk, M. Relja, Z. Lacković,* Neki pokazatelji sadašnjeg stanja biomedicinskih znanosti u Jugoslaviji. Stanje i problemi medicinskih znanosti u Jugoslaviji, V. znanstveni sastanak medicinskih razreda i odjela jugoslavenskih akademija, Zagreb, 26. i 27. listopada 1983, Zagreb, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1985, 177—185.

179. *M. Vidović, J. Pasini, I. Gjajić-Broz, H. Miškić, Lj. Čečuk,* Prijedlog modela organizacije transplantacije bubrega, Zbornik radova IX. kongresa urologa Jugoslavije, Beograd 1986, 12—14.

180. *S. Thune, Lj. Čečuk, M. Vidović, I. Soldo, J. Grgas, Z. Puretić, S. Glavaš-Boras, Z. Bratelj, Z. Mareković, A. Smetiško, V. Gabrić,* Infekcijske komplikacije uz infiltrate na plućima u bolesnika nakon transplantacije bubrega, Zbornik radova IX. kongresa urologa Jugoslavije, Beograd 1986, 34—43.

181. *S. Glavaš-Boras, Z. Bratelj, Lj. Čečuk, M. Vidović, Z. Mareković, J. Pasini, Z. Puretić, J. Grgas, S. Thune, V. Gabrić, A. Smetiško,* Tretiranje akutne vaskularne rejekcije plazmaferezom u naših bolesnika nakon transplantacije bubrega, Zbornik radova IX. kongresa urologa Jugoslavije, Beograd 1986, 55—60.

182. *Lj. Čečuk, D. Mrazovac,* Spontana ruptura kanalnog sustava bubrega i uretera kao uzrok slici akutnog abdomena, Zbornik radova IX. kongresa urologa Jugoslavije, Beograd 1986, 390—394.

183. *Z. Lacković, Z. Buneta, M. Relja, Lj. Čečuk,* Medicinske znanosti Jugoslavije u Science Citation Indexu, 2, Odnos uvjeta i rezultata, *Liječnički vjesnik,* 1987, 109:49—56.

184. *Z. Lacković, Z. Buneta, I. Bakran, J. Petrak, A. Čečuk, A. Bekavac, J. Dimec, M. Relja, Lj. Čečuk,* Medicinske znanosti Jugoslavije u Science Citation Indexu, 3, Zašto nemamo više časopisa u međunarodnim indeksima?, *Liječnički vjesnik,* 1988, 110:241—251.

185. *Lj. Čečuk, D. Derežić, D. Mrazovac,* Dileme pri izboru konzervativnih operativnih zahvata kod tumora jednog ili obaju bubrega, Zbornik radova VIII. kongresa urologa Jugoslavije, Split 1988, 90—100.

186. *Z. Mareković, Lj. Čečuk, N. Kalauz,* Kronična arterijska okluzija bubrega i revaskularizacija, Zbornik radova VIII. kongresa urologa Jugoslavije, Split 1988, 522—525.

187. *Z. Lacković, Z. Buneta, M. Relja, Lj. Čečuk,* Medicinske znanosti Jugoslavije u Science Citation Indexu, *Naše teme,* XXXII/1—2, Zagreb 1988, 85—119.

188. *Lj. Čečuk, D. Mrazovac,* Razvojne promjene u liječenju urolitijaze kroz protekla vremena i njihov sadašnji domet. U knjizi: Urolitijaza (A. Tucak, M. Radonić, H. Füredi-Milhofer, D. Dekanić, Lj. Čečuk, urednici). Znanstvena jedinica za kliničko medicinska istraživanja Opće bolnice Osijek, »Zrinski«, Čakovec 1989, 259—263.

189. *Lj. Čečuk, D. Derežić, D. Mrazovac,* Neke kliničko-epidemološke značajke bolesnika s urolitijazom liječenih na Klinici za urologiju KBC-a Rebro tijekom posljednjih 5 godina (1979—1983). U knjizi: Urolitijaza (A. Tucak, M. Radonić, H. Füredi-Milhofer, D. Dekanić, Lj. Čečuk, urednici). Znanstvena jedinica za kliničko medicinska istraživanja Opće bolnice Osijek, »Zrinski«, Čakovec 1989, 264—267.

190. *A. Smetiško, S. Thune, J. Grgas, Lj. Čečuk,* Uloga hemodijalize u terapiji nefrolitijaze. U knjizi: Urolitijaza (A. Tucak, M. Radonić, H. Füredi-Milhofer, D. Dekanić, Lj. Čečuk, urednici). Znanstvena jedinica za kliničko medicinska istraživanja Opće bolnice Osijek, »Zrinski«, Čakovec 1989, 313—319.

VLADIMIR DEVIDÉ

Vladimir Devidé izabran je za izvanrednog člana 1973. godine. Životopis i popis radova objavljeni su u »Ljetopisu«, knj. 78, za 1973. godinu.

Godine 1977. dobio je međunarodnu nagradu »Le Prix C. I. D. A. L. C.« za TV nastavni film »Matematika i umjetnost«; 1982. Nagradu grada Zagreba za svoj matematički i literarni rad; 1983. odlikovanje vlade Japana Zuhôshô (Svetoga blaga) za zasluge u razvitku prijateljskih odnosa Japana i Jugoslavije na području kulture. Od 1981. član je hrvatskog PEN-kluba.

Za potrebe studenata objavio je više skripata i matematičkih knjiga, udžbenika i monografija. Napisao je tekstove i bio voditelj 12 TV obrazovnih emisija iz matematike i nekoliko tekstova za TV filmove o povijesti matematike. Sudjelovao je na 20 matematičkih kongresa i simpozija u nas i u inozemstvu (Austrija, SSSR, Češka i Slovačka, Nizozemska, Australija, Izrael, Francuska, Mađarska, Poljska, Sjedinjene Američke Države i Japan). Prilikom tih boravaka održao je oko 60 javnih predavanja iz područja svog znanstvenog rada.

Na području nastavnog i stručnog rada održavao je, osim redovitih kolegija, nastavu na postdiplomskim studijima Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Građevinskog fakulteta, Strojarstva i brodogradnje, te Prirodo-matematičkog fakulteta u Sarajevu te u našem i međunarodnom centru u Dubrovniku. U nas i u inozemstvu objavljivao stručne i popularne članke iz matematike.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za izvanrednog člana)

Znanstveni radovi

36. Über Gewisse Klassen von Simplexen, *Rad JAZU, 370,* Zagreb 1975, 21—36.

37. Über einige Eigenschaften der Euler'schen Geraden, *Rad JAZU, 374,* Zagreb 1977.

38. Über eine Klasse von Dreiecken, *Rad JAZU*, 382, Zagreb 1978, 55—64.
39. Einige merkwürdige Punkte im Dreieck, *Rad JAZU*, 396, Zagreb 1982, 17—21 (zajedno s O. Bottemom, Delft).
40. Einfacher Beweis eines Zerlegungssatzes, *Rad JAZU, 396*, Zagreb 1982, 45—46.
41. Über eine Klasse von Tetraedern, *Rad JAZU*, 408, Zagreb 1984, 45—50.

Skripta:

1. Vektorski račun, Sveučilište u Zagrebu, od 1962. do 1977. četiri puta tiskano, 96 str.

Udžbenici:

1. Zadaci iz apstraktne algebre, Naučna knjiga, Beograd, prvo izdanje 1968, dosad 6 izdanja, 114 str.
2. Riješeni zadaci iz više matematike s repetitorijem, I, Školska knjiga, Zagreb, prvo izdanje 1972, dosad 6 izdanja, 124 str.
3. Riješeni zadaci iz više matematike s repetitorijem, II, Školska knjiga, Zagreb, prvo izdanje 1973, dosad 4 izdanja, 222 str.
4. Uvod vo matematičkata logika, Matem. institut Kiril i Metodij, Skopje 1973, 92 str.

Knjige:

1. »Stara« i »nova« matematika; Školska knjiga, Zagreb 1975, 272 str.
2. Matematika kroz kulture i epohe, Školska knjiga, Zagreb 1979 (u tisku prijevod na slovenski jezik u izdanju Društva matematičara i fizičara R. Slovenije).
3. Na izvorima matematike, Radničko sveučilište »Božidar Maslarić«, Osijek 1979, 108 str.

Prijevod:

1. Jean-Louis Krivine, Theorie axiomatique des ensembles, Aksiomatička teorija skupova, Školska knjiga, Zagreb 1977, 150 str.

IVO PERIŠIN

Ivo Perišin izabran je za izvanrednog člana 7. VI. 1977. godine. Životopis i popis radova objavljeni su u »Ljetopisu« za 1977. godinu.

Nakon izbora za izvanrednog člana I. Perišin nastavio je svoj plodni stvaralački rad, značajno ga obogatio, produbio i proširio. Objavio je 5 novih knjiga i preko 60 znanstvenih priloga u časopisima.

Među većim radovima (knjigama) objavljenim posljednjih godina posebno se ističu dvije: »Goropadna inflacija« iz 1985. i »Svjetski financijski vrtlog« iz 1988. godine. Oba su ta rada čvrsto utemeljena na prethodnim autorovim istraživanjima, a služe i kao temelj u pristupu novim radovima i projektima u kojima I. Perišin pledira na određene pravce promjena sustava financijskih odnosa kao ključnoj pretpostavci imovinsko-financijskog restrukturiranja jugoslavenske privrede.

U »Goropadnoj inflaciji«, nakon dugoročne komparativne analize raznovrsnih inflatornih procesa, I. Perišin istražuje jugoslavenski slučaj i veoma određeno identificira glavne uzroke i tendencije naše kronične inflacije koja, pri neprimijenjenim sistemskim i političkim uvjetima, nužno (u ekonomskom smislu zakonito) ubrzava tempo i postaje »goropadna«. Ova su se predviđanja u punoj mjeri i obistinila.

»Svjetski financijski vrtlog«, kao »Prilog izučavanju suvremenog svjetskog bankarstva i financijskog tržišta« izuzetno je i jedinstveno djelo u jugoslavenskoj znanstvenoj gospodarskoj literaturi. Ova je knjiga izvanredna znanstvena analiza suvremenog svjetskog bankarstva, svjetske kreditne scene i svjetskih financijskih centara, modaliteta, širine i oblika suvremenog financiranja, povijesne geneze sustava financiranja i financijskog posredovanja. Ona otkriva pojave i mjesta našeg financijsko-monetarnog lutanja svjetskom financijskom scenom.

Najnovija istraživanja I. Perišina u znatnoj su mjeri na liniji kritičke analize »Svjetskog financijskog vrtloga«, a vezana su uz tri projekta: »Sistem financiranja i putovi njegove transformacije« (Ekonomski fakultet, Zagreb), »Proces formiranja kapitala i financijski mehanizam« (Ekonomski fakultet, Sarajevo) i »Financijsko-imovinsko restrukturiranje privrede i transformacija našeg bankarstva« (Zavod za ekonomska istraživanja JAZU), što predstavlja nastavak njegova rada na projektu »Suvremeno bankarstvo«.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za izvanrednog člana)

Knjige

15. Sinteza istraživačkih problema monetarnog sistema i kreditne sfere (suautor i urednik), Ekonomski institut, Zagreb 1976, 242 str.
16. Novac, monetarni sistem i udruženi rad, Biblioteka »Novac, kredit i bankarstvo«, Informator, Zagreb 1978, 94 str.
17. Monetarno-kreditni sistem (suautor i redaktor), konzorcij ekonomskih institucija za makroprojekt »Privredni sistem SFRJ«, Informator, Zagreb 1978, 113 str.
18. *I. Perišin—A. Sokman*, Monetarno-kreditna politika, V. izmijenjeno i prošireno izdanje, Informator, Zagreb 1979, 309 str., VI. izdanje, Informator, Zagreb 1982, 309. str.
19. Goropadna inflacija, biblioteka »Društvo i vreme«, Dnevnik, Novi Sad 1985, 92 str.
20. Svjetski financijski vrtlog, Naprijed, Zagreb 1988, 580 str.

Članci i studije

51. Povijesni rascjep i odvajanje procesa stvaranja i emisije novca od procesa stvaranja vrijednosti, *Ekonomski problemi*, 4, 1976.
52. Nekoliko naznaka o potrebi povezivanja novog, obračunskog sistema s temeljnim sistemskim funkcijama udruženog rada, savjetovanje jugoslavenskih ekonomista Opatija 1976, Aktualni problemi ekonomske politike i privrednog sistema, Ekonomski institut, 1976.
53. Monetarno-kreditni i bankarski sistem u socijalističkom samoupravnom društvu — istraživanja, nove spoznaje i otvorena pitanja, Ekonomski institut Zagreb, Problemi privrednog razvoja i privrednog sistema Jugoslavije, Informator, Zagreb 1977, 287—310.
54. Novčani, kreditni i bankarski sistem u privrednom sistemu SFRJ — svodni prikazi istraživanja, Informator, Zagreb 1977, 119—166.
55. Odvajanje emisije novca od procesa stvaranja vrijednosti, završna riječ na Okruglom stolu povodom knjige I. P. »Novac, kredit i bankarstvo u sistemu samoupravljanja«, *Ekonomska misao*, 1/1977, 23—28 i 39—45.
56. Dosadašnje spoznaje o monetarno-kreditnom sistemu i bankarstvu — otvorena pitanja, *Jugoslavensko bankarstvo*, 4/1977, 6—9.
57. Il sistema autogestito della Yugoslavia — Ricerche o cognizioni nuove l'esempio del meccanismo d'emissione, Simposio internazionale: La partezione nel quadro dell'ecconomia mondiale, Alcune esperienze nazionali, Roma, 2—6, ottobre 1978. Il la part 78/30, 1—13, Istituto Italolatino—Americano. Objavljeno u Zborniku pod istim naslovom, 199—221.
58. Monetarno-kreditna politika, privredna stabilnost i inflacija, Ekonomski odnosi socijalističkog samoupravljanja, Izdavački centar »Komunist«, 257—273.
59. Privredni problemi suvremenog svijeta i ekonomska politika Jugoslavije, Ekonomski odnosi socijalističkog samoupravljanja, Izdavački centar »Komunist«, Beograd 1977, 360—380.
60. Sistem plaćanja i novi emisioni mehanizam, časopis »SDK«, 13, 1979, 5—10.
61. O sistemu i problemu, *Financije udruženog rada*, 1, Informator, Zagreb, 1976, 1—9 i *Jugoslavensko bankarstvo*, 8, 1979, 4—110.
62. Stari i novi monetarni sistem, *Financije udruženog rada*, 1, Informator, Zagreb 1979, 9—24 i *Jugoslavensko bankarstvo*, 8, 1979, 11—27.

63. O reformi kreditno-monetarnog sistema, Marksistička tribina, list studenata Ekonomskog fakulteta Beograd, 17, februar-mart 1979.
64. Savremeni monetarni mehanizam — atavistički mehanizam u novom sistemu, Ekonomski anali, 63—64, april-septembar, 1979, 5—21.
65. Ishodišta i domet transformacije emisionog mehanizma, *Jugoslavensko bankarstvo*, 8, 1979, 27—29.
66. Pitanja i »pitanja« — oznake za dva smjera transformacije, *Jugoslavensko bankarstvo*, 8, 1979, 60—61.
67. Prilozi temi suvremena svjetska inflacija, zbornik radova posvećenih 80-godišnjici rođenja Mije Mirkovića, JAZU — Informator, 1979, *Suvremeni ekonomski problemi*, V, 125—155.
68. Monetarni mehanizam i proces formiranja akumulacije i njene upotrebe, Aktualni problemi 1979, Ekonomski institut—Informator, Zagreb 1979, 119—145, Reforma (Aktuelne teme), br. 239, prosinac 1979. Akumulativna i reproduktivna sposobnost privrede. Zbornik, izdanje: Marksistički centar CK KK Srbije, 1980.
69. O reformi monetarnog sistema, *Glas ekonomista*, 17, Beograd 1979.
70. Kamata i štednja, studija od 119 stranica — izdanje JAZU, časopis »Rad«, br. 387 i u Ekonomskom institutu, 1980.
71. Monetarni sistem i udruženi rad, objavljeno kao brošura »Tribina«, Marksistički centar, Beograd, 1980. i u »Informator«, Udruženje banaka Jugoslavije, 7/1980, 33 str.
72. Monetarni sistem i udruženi rad, *Privreda i pravo*, 7/9, 1980, Zagreb, 12 str.
73. Proces formiranja akumulacije prepustiti temeljnim zakonitostima, *Novosti Zagrebačke banke*, 7/80 i Privredna izgradnja, časopis ekonomista Vojvodine (referat na savjetovanju ekonomista o dogradnji monetarnog sistema), 16 str.
74. Pledoaje za radikalnu izmjenu monetarno-kreditnog i bankarskog sistema, *Marksistička misao*, 4/1980, Beograd, 38 str.
75. Uvodno izlaganje na Okruglom stolu Udruženja banaka Jugoslavije, *Jugoslavensko bankarstvo*, 8, od kolovoza 1980, 76 str.
76. O nekim pitanjima sistema i usput onom, nevažnom, monetarnom, Aktualni problemi privrednih kretanja i ekonomske politike Jugoslavije, Ekonomski institut Zagreb i Informator Zagreb, 25 str.
77. Razmišljanja uz polemike o monetarnom sistemu i problemu, *Socijalizam*, 1, Beograd 1981, 79—102.
78. Razmišljanja uz ove naše polemike o sistemu i problemu — posebno onom monetarnom, Ekonomski institut, Zagreb 1981, 1—26.
79. Primjena osnova ekonomskog sistema, efikasnost ekonomske politike i samoupravljanje, izdanje Predsjedništvo CK SKJ, Beograd, ožujak 1981, 151—158.
80. Naši problemi — formiranje akumulacije i financiranje investicija, Računovodstvo i financije, Zagreb, svibanj 1981, separat uz dodatni broj, str. 1—16.
81. O skrivenim izvorištima nestabilnosti, *Privredni vjesnik*, 2187, 8. lipnja 1981, 14, 15 i 17.
82. O našem, skrivenom, eruptivnom vulkanu inflatornog financiranja, u Prilogu analizi privrednih kretanja i ekonomske politike u SR Hrvatskoj, Ekonomski institut Zagreb, Republički zavod za društveno planiranje SRH, Zagreb, 1981, 211—238.
83. O našem, skrivenom, eruptivnom vulkanu inflatornog financiranja, *Socijalizam*, 9, Beograd 1981, 1329—1356.

84. *I. Perišin — S. Prusac — A. Šokman,* Novi emisioni mehanizam na osnovi nekreditnih monetizacija, Ekonomski institut Zagreb, ožujak 1981, 1—53.
85. *I. Perišin,* The monetary, credit and banking system of Yugoslavia — Reasons for its frequent change, u: knjizi o jugoslavenskom privrednom sistemu: »The functioning of the Yugoslav economy«, Edited with an Introduction by Radmila Stojanović, izdanje 1982, M. E. Sharpe Inc Spokesman, 84—100.
86. Defekti sistema reprodukcije i spasonosne ideje, i Realna kamata — to je to, Poduzeće i banka, 1982, 1—15.
87. Izvori naše neefikasnosti, *Naše teme,* 12, 1981, 1915—1925.
88. Aktualni problemi financiranja organizacija udruženog rada u privredi, *Računovodstvo i financije,* svibanj 1982, 1—18.
89. The monetary, credit and banking system, u: knjizi »Self-management the Yugoslav road to socialism«, Beograd 1982 (Samoupravljanje — jugoslavenski put u socijalizam), *Jugoslavenski pregled,* 223—236.
90. Užarena masa dugova i kredita, *Privredni vjesnik,* br. 2260: od 18. X. 1982, 4, 5. i 23.
91. Financiranje reprodukcije i monetarni sistem, Ekonomski institut, 1982, »Aktualni problemi privrednih kretanja i ekonomske politike Jugoslavije«, svezak II.
92. Čvorne točke i kobne karike sistema i stabilizacione politike, Ekonomski institut u »Aktualni problemi privrednih kretanja i ekonomske politike Jugoslavije«, 1982, 127—136.
93. Stramputice ekonomske misli i ekonomske politike, *Naše teme,* 12, 1982, 2102—2110.
94. Poruke evangelistima brzoklizajućeg dinara, *Ekonomska politika,* 1621/19922 od 25. IV. 1983, 28—34.
95. Razmišljanja o mnogočemu — u vezi s našim nevoljama i zamislima, Ekonomska politika.
96. Blaženstvo monetarističkih pojednostavljenja, Ekonomski institut Zagreb, u knjizi »Aktualni problemi privrednog sistema«, 1983.
97. Privredni razvitak, sistem reprodukcije i njihova povezanost sa odnosima monetarnog sistema, prilog za razradu uloge monetarno-kreditnog i bankarskog sistema u privrednom razvitku Hrvatske do 2000. godine — suautor A. Šokman.
98. Naša nova inflatorna erupcija i stabilizaciona politika, *Socijalizam,* 3, 1984, 309—351.
99. Suvremeni inflacijski tokovi, sadašnjost — pošast hara stranputicom i Uzorak vrijedan divljenja, *Pitanja,* 1—7, 1985, 93—112.
100. Dinarske deprecijacije, *Naše teme,* 1—3, 1985, 194—202.
101. Kursna zavjetrina za dembelane, *Privredni pregled,* 21—23. III. 1986.
102. Nova svjetska financijska uzbuna, *Informator,* Zagreb, 29. XI. 1987, br. 3508.
103. Svjetska financijska eksplozija i njena uslovljenost, *Informator,* Zagreb, 24. VII. 1987, br. 3509.
104. Mehanizam financijske eksplozije, *Informator,* Zagreb, 28. X. 1987, br. 3510.
105. Intervalutarni odnosi i valutna tržišta, *Informator,* Zagreb, 31. X. 1987, br. 3511.
106. Šokantne promjene intervalutarnih odnosa, *Informator,* Zagreb, 4. XI. 1987, br. 3512.
107. Tržišna toro euforija, *Informator,* Zagreb 7. XI. 1987, br. 3513.

108. Programirana ekspanzija financijskih transakcija, *Informator*, Zagreb, 11. XI. 1987, br. 3514.
109. Financiranje reprodukcije, Zavod za ekonomska istraživanja JAZU, Znanstveni skup, sv. 1/1988. Perestrojka u SSSR-u, karakteristike promjena privrednog sistema Jugoslavije, 68—81.
110. Naznake o značenju financijsko-imovinskog restrukturiranja, u: zborniku Ekonomskog instituta Zagreb »Problemi privrednog razvoja i financijskog sistema«, 142—155 (Globus, Zagreb 1989).
111. Sjaj i bijeda naše financijske ekonomike, *Banka*, 1, Zagreb, prosinac 1989, 18—25.
112. Financijski mehanizam — prolegomena imovinsko-financijskom restrukturiranju jugoslavenske privrede, *Suvremeni ekonomski problemi*, 10.

STJEPAN ŠĆAVNIČAR

Stjepan Šćavničar izabran je za izvanrednog člana 1973. godine. Životopis i popis radova do tog izbora objavljeni su u »Ljetopisu« za 1973. godinu, knj. 78.

S. Šćavničar sudjelovao je u rješavanju praktičnih pitanja važnih za radne organizacije u materijalnoj proizvodnji: fazni sastav tala, stijena, ruda, mineralnih sirovina, troske, industrijskih proizvoda: cementi, keramika, porculan, emajli, legure, polisintetski materijali.

S. Šćavničar je u vrhu naših stručnjaka iz područja mineralogije i kristala. U svom znanstvenom radu ogledao se i u petrologiji, kemiji i fizici. Najvrijedniji njegovi radovi su iz područja kristalnih struktura metodama difrakcije rentgenskih zraka i problemi kristalokemije koji su naišli i na zamjetan odjek u inozemstvu. Nove tehnike istraživanja koristio je u određivanju svojstava geneze i stabilnosti pojedinih grupa minerala, naročito feldspata i filosilikata. Od ostalih radova najznačajniji je rad o mineralnim asocijacijama amfibolita iz ofiolitske zone Dinarida te prikaz vulkanogeno-sedimentne formacije Vanjskih Dinarida.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za izvanrednog člana)

Analiza kristalnih struktura metodama difrakcije rentgenskih zraka i problemi kristalokemije

1. *B. Kojić-Prodić, R. Liminga and S. Šćavničar* (1973): The Crystal Structure of Caesium-oxo-bis-oxalato-bisaquoniobate (V) Dihydrate, $Cs[NbO(C_2O_4)_2(H_2O)_2].2H_2O$, *Acta Cryst.*, B 29, 864—869.
2. *T. Balić Žunić, S. Šćavničar and P. Engel* (1982): The crystal structure of rebulite, $Tl_5Sb_5As_8S_{22}$, *Z. Kristallogr.*, 160, 109—125.
3. *P. Engel, W. Nowacki, T. Balić Žunić and S. Šćavničar* (1982): The crystal structure of simonite, $TlHgAs_3S_6$, *Z. Kristallogr.*, 161, 159—166.
4. *T. Balić Žunić, S. Šćavničar* (1985): Kristalokemija talijskih sulfosoli iz Alšara, Mineralogija, *Godišnjak JAM*, 1, 35—47.

5. *T. Balić Žunić, S. Šćavničar, P. Engel, W. Nowacki* (1984): Prilog kristalokemiji talijskih sulfasoli. Referati, I. jugoslavenski simpozijum, Jugoslavenske asocijacije za mineralogiju, Aranđelovac 1983, 184—191.
6. *T. Balić Žunić, S. Šćavničar, Z. Grobenski* (1984): The Structure of Thorium (IV) Dititanium (IV) Oxide, $ThTi_2O_6$, *Croat. Chem. Acta,* 57, 645—651.
7. *S. Šćavničar, T. Balić Žunić* (1986): Crystallochemistry of Tl minerals. Proceedings of the Workshop on the feasibility of the solar neutrino detection with 205 Pb by geochemical and accelerator mass spectroscopicas measurements, Münich 1985, GSI-86-6 Report, April 1986.
8. *T. Balić Žunić and S. Šćavničar* (1988): The crystallochemical behaviour of thallium and lead in the lorandite-type sulfosalts, Nuclear Instruments and Methods in Physics Research, A 271, 304—307.

Istraživanje svojstava, geneze i stabilnosti pojedinih grupa minerala:

1. *S. Šćavničar, S. Međimorec, B. Šćavničar* (1975): Pumpellyite in the magmatic rocks of Komiža, *Bull. Sci.*, A 20, 3.
2. *S. Šćavničar, S. Međimorec, i Z. Marić* (1975): Mineraloško ispitivanje glina iz rudnog tijela Jezero ležišta Omarske, Acta geol., VIII/14, *Prirodoslovna istraživanja,* 41, 269—275.
3. *V. Marci, S. Međimorec i S. Šćavničar* (1975): Žilne pojave klorita u jugozapadnom dijelu Psunja, *Geol. vjesnik,* 28, 217—241.
4. *G. Sijarić, F. Trubelja, i S. Šćavničar* (1976): Diaspore bauxites of the Grmeč mountain (Bosnia), *Travaux ICSOBA,* 13, 115—124.
5. *S. Šćavničar* (1976): Neobično velika koncentracija gibbsita u netopivom ostatku vapnenca sa otoka Paga. Zbornik radova IV. jugoslavenskog simpozijuma o istraživanju i eksploataciji boksita, Herceg Novi, 71—72.
6. *V. Brajdić i S. Šćavničar* (1978): Prehnit u gabropegmatitu kod Olova (sjeveroistočna Bosna), Zbornik radova IX. kongresa geologa Jugoslavije, Sarajevo, 483—488.
7. *S. Šćavničar* (1978): New data on the insoluble residuum of limestone. 4th international congress of ICSOBA, Athens, 2, 765—772.
8. *B. Šćavničar i S. Šćavničar* (1979): Autigeni celestin u vapnencima donjeg trijasa i evaporitnim sedimentima permotrijasa u Dalmaciji, *Geol. vjesnik,* 31, 279—286.
9. *G. Sijarić, J. Pamić i S. Šćavničar* (1985): Strukturni oblici albita u mezozojskim spilitima i keratofirima u Bosni i Hercegovini, *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine — Prirodne nauke,* nova serija, 24, 21—110.
10. *V. Bermanec i S. Šćavničar* (1985): Korelacija strukturnih, kemijskih i fizičkih svojstava plagioklasa. Mineralogija, *Godišnjak JAM,* 1, 27—33.
11. *D. Tibljaš i S. Šćavničar* (1985): Zeoliti u eocenskom konglomeratu kod Velešnje (zapadno od Kostajnice). Mineralogija, *Godišnjak JAM,* 1, 207—215.
12. *D. Tibljaš i S. Šćavničar* (1988): Mineraloška istraživanja klinoptilolita, plagioklasa i seladonita iz tufa Donjeg Jesenja u Hrvatskom Zagorju, *Geol. vjesnik,* 4, 99—117.

Mineraloško-petrološki problemi:

1. *S. Šćavničar i B. Šinkovec* (1964): Talk-kloritni škriljci na istočnim obroncima Psunja, Geol. vjesnik, 17, 119—134.
2. *J. Pamić, S. Šćavničar and S. Međimorec* (1973): Mineral Assemblages of Amphibolites Associated with Alpine Type Ultramafics in the Dinaride Ophiolite Zone (Yugoslavia), *J. Petrology,* 14, 131—157.

3. *S. Šćavničar, E. Krkalo, B. Šćavničar, R. Halle i D. Tibljaš* (1983): Naslage s analcimom u Poljanskoj (Slavonija, Sjeverna Hrvatska), *Rad JAZU*, 404, Razred za prirodne znanosti, 19, 137—169.
4. *B. Šćavničar, S. Šćavničar, A. Šušnjara* (1984): Vulkanogeno-sedimentni trijas u području potoka Suvaje (Svilaja pl., Vanjski Dinaridi), *Prirodoslovna istraživanja*, 49, *Acta geol.* 14 (2), 35—82.
5. *V. Marci, S. Šćavničar i G. Sijarić* (1984): Novi podaci o vulkanskim stijenama Ivanščice (sliv potoka Železnice), *Geol. vjesnik*, 37, 97—104.
6. *V. Marci, S. Šćavničar i G. Sijarić* (1988): Klastolave i brečolave iz Dugog Potoka (Železnica, Ivanščica), *Rad JAZU*, 441, Razred za prirodne znanosti, 23, 85—95.

Izvanredni članovi

SLAVEN BARIŠIĆ

Rođen je 26. siječnja 1942. godine u Pleternici, u Hrvatskoj. Osnovnu i srednju školu i dodiplomski studij na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu pohađao je u Zagrebu. Godine 1964. diplomirao je teorijsku fiziku kao stipendist Instituta za fiziku Sveučilišta u Zagrebu. Institut ga je zatim uputio na postdiplomski studij na Faculté des Sciences, Université de Paris u Orsayu. Tu je 1968. godine postigao »Doctorat de 3e Cycle«, a godine 1971. »Doctorat des Sciences«.

Za boravka u Francuskoj jednu je školsku godinu bio asistent na Fakultetu, a ostalo vrijeme proveo je kao istraživač u Centre National de la Recherche Scientifique. Od 1971. do 1981. godine pročelnik je Odjela teorijske fizike Instituta za fiziku Sveučilišta. Godine 1972. izabran je za docenta, 1976. godine za izvanrednog profesora, a 1979. za redovitog profesora Prirodoslovno-matematičkog fakulteta. Godine 1976. dobio je nagradu »Ruđer Bošković«. Tijekom svoje profesionalne aktivnosti S. Barišić je stvorio izvanredan znanstveni opus koji se po vrijednosti nalazi među vrhunskim dostignućima naše fizike.

Barišićeva znanstvena aktivnost može se podijeliti u pet skupina radova.

Prvu skupinu tvore studije materijala s najvišom temperaturom supravodljivosti, A-15 legure, što su rezultirale Labbé-Friedel-Barišić modelom (1, 2). U vezi s time je istaknuto i da nisko-frekventni fononi ne utječu na supravodljivost (11).

Drugoj skupini pripadaju radovi o općoj teoriji i elektron-fonon vezanja u čvrstoj (kovalentnoj) vezi (11, 12, 14). Taj, kako se već istaklo, možda najbolji Barišićev znanstveni doprinos ujedinjuje jednostavne kemijske i fizičke koncepte s teorijom mnoštva čestica formuliranom za metale. Teorija uz elektron-fonon vezanje eksplicitno uključuje i Coulombove sile među elektronima. Barišić nalazi analogije sa starim teorijama metala, ali i ozbiljne razlike. Tako su u njegovoj teoriji na elektrone vezane deformacije smikom, a ne promjenom volumena, što je suprotno standardnom modelu (11—14), što objašnjava klasu strukturnih faznih prijelaza smikom koji su opaženi kod legura prijelaznih metala. Ponašanje ravnotežnog volumena reproducirano je za prijelazne metale kroz sve tri serije periodičke tablice (7). Teorija objašnjava (8, 11) i supravod-

ljivost s kohezivnom energijom. Prema teoriji se supravodljivost treba javljati u sredini triju perioda prijelaznih metala (Ti, V; Zr, Nb, Mo, Tc, Ru; Ta, W, Re, Os, Ir) što se slaže s eksperimentalnim opažanjima. Neki od ovih rezultata postignuti su u suradnji sa stranim stručnjacima, no nema sumnje da S. Barišiću pripada glavna zasluga za razvoj te teorije.

Treću skupinu radova čine proučavanje lančastih (anizotropnih) vodiča tj. proučavanje analogona A-15 legurama. Ta aktivnost podudara se s eksperimentalnom sintezom vodljivih polimera odnosno organskih vodiča. Tu su i radovi izrađeni zajedno s mlađim zagrebačkim fizičarima (A. Bjeliš, K. Šaub) koji su dali svjetski priznat doprinos zagrebačke škole teoretske fizike čvrstog stanja. Radovi 14, 19 ističu da martensitsku nestabilnost A-15 legure kod lančastih vodiča zamjenjuje kompliciranija nestabilnost čiji je prototip Peierlsova nestabilnost. Već je postalo klasičnim otkriće (12, 18, 25) da Coulombove sile među elektronima igraju bitnu ulogu u povezivanju nad-rešetaka pojedinih lanaca. Istaknuto je (19, 20) da odstupanje od standardne Born-Oppenheimerove aproksimacije u elektronskoj preraspodjeli putom fonona može dovesti do Rayleighova kvazielastičnog raspršenja neutrona na fononima. Standardne teorije metala, s pomoću kojih je Barišić izradio svoju teoriju čvrste veze, samo su približno dobre za lančaste sustave. Znatno više razine aproksimacije, kao što su parketna aproksimacija i renormalizacijska grupa (na čemu je osobito inzistirala ruska Landauova škola) nisu se uvijek oslanjale na određen fizikalni model. Barišiću je uspjelo te metode uvesti u njegov model čvrste veze s Coulombovim silama (44) i tako semi-kvantitativno objasniti fazni dijagram organskih vodiča (39, 42) s direktnim prijelazom iz anriferomagnetskog u supravodljivo stanje. Pri tom je razjašnjena uloga umklapp raspršenja (38) i nađen novi mehanizam kohezije kod kristala organskih vodiča (45).

U četvrtu grupu svrstavaju se radovi koji se bave fenomenološkim modelima Landauovog tipa u koje se može uključiti nelinearne efekte kojih nije bilo u prije razmatranim mikroskopskim pristupima. Napravljen je Landauov model s anizotropnom efektivnom masom za supravodljivost kod A-15 legura i proračunata je anizotropija gornjeg kritičnog magnetskog polja (3). U istom je modelu obrađena i fluktuacija u anizotropnim sustavima (5). Zajedno sa zagrebačkim suradnicima (K. Uzelac, I. Batistić) Barišić je taj pristup široko razvio i primijenio na izučavanje stabilnosti (solitonskih) nad-rešetaka u zavisnosti od temperature i slabog međulančanog vezanja (24, 26, 34, 36, 37, 40). Za slučaj jačeg međulančanog raspada Barišić je primijenio tu metodu na međulančano uređenje strukturnih rešetaka u organskim vodičima s dvije vrste lanaca (32, 33). Nađeni su i uvjeti za jaki efekt sumjerljivosti (29). Ta djelomična sumjerljivost nad-rešetke i osnovne rešetke, odnosno jaki efekt sumjerljivosti, sugerirali su poopćenje u konceptualno novu teoriju histereze (41). U toj teoriji bitnu ulogu u razdvajanju metastabilnih stanja igraju topološke barijere (a ne energetske). U radu na modelima Landauovog tipa posebna je pažnja povećena mikroskopskom određivanju Landauovog funkcionala u prisutnosti dugodosežnih Coulombovih

sila. Između ostalog to je omogućilo opis Coulombovog zasjenjenja nabijene nečistoće stvaranjem dislokacijske petlje u rešetki vala naboja.

U petu skupinu mogu se svrstati noviji radovi na visokotemperaturnoj supravodljivosti. Glavni je motiv za istraživanja niskodimenzionalnih sustava bila potraga za visokotemperaturnom supravodljivošću. Prirodno se tu uključilo istraživanje slojastih oksida. Takova je supravodljivost u njima i otkrivena 1986. godine. Poseban interes je razvijen za odgovarajući mehanizam privlačenja među elektronima. Za razliku od većeg dijela istraživača koji su se opredijelili za nekonvencionalni mehanizam privlačenja izmjenom magnetskih fluktuacija ili fluktuacija naboja, S. Barišić izučava nekonvencionalno elektron-fonon međudjelovanje, putom varijacija kristalnog polja uzrokovanih gibanjem iona oksida. Prerano je da se donese konačna ocjena o relevantnosti pojedinih mehanizama za supravodljivost, iako je Barišićev pristup u skladu s nekim neobičnim opažanjima.

S. Barišić djelovao je na nizu istaknutih mjesta u zemlji i u inozemstvu. Bio je prorektor Sveučilišta u Zagrebu (1984—1986), dekan Prirodoslovno-matematičkog fakulteta (1986—1988), predsjednik Matične komisije za fiziku SRH (1989), potpredsjednik Društva matematičara i fizičara, voditelj niza međunarodnih ugovora, član programskih komiteta niza međunarodnih konferencija (2nd European Conf. on Low Dim. Cond. and Supracond, 1989; 9th General Conf. of the Condensed Matter Division, 1989), član izdavačkih vijeća (Int. Adv. Board »Physics and Chemistry of Materials with Low-Dimensional Structures«, časopis »Fizika«).

Njegov znanstveni rad odlikuje se fizikalnim uvidom u suštinu stvari uz oslanjanje na empiričke rezultate, što je općenita odlika zagrebačke škole teoretske fizike i u drugim područjima (npr. nuklearna fizika, elementarne čestice i drugo). Svojim radom, u kome se ujedinjuju zasade kemije i fizike čvrstog stanja s metodama matematičke fizike, S. Barišić je jedan od stupova i nositelja te škole. Rad na objašnjavanju strukture i svojstava metala s čvrsto vezanim elektronima, koji se oslanja na bogata eksperimentalna istraživanja novih i tehnoloških zanimljivih materijala, trajan je i vrijedan doprinos svjetskoj znanosti.

POPIS RADOVA

A. *Recenzirani članci i tekstovi objavljenih pozvanih predavanja*

1. *S. Barišić* and *J. Labbé*, The Elastic Constants of V_3Si Type Compounds in the Cubic Phase, *J. Phys. Chem. Solids*, 28, 2477 (1967).
2. *J. Labbé, S. Barišić* and *J. Friedel*, Strong-Coupling Superconductivity in V_3X Type Compounds, *Phys. Rev. Letters*, 19, 1039 (1967).
3. *S. Barišić* et *P. G. de Gennes*, Upper Critical Field of Weakly Coupled Linear Chains, *Sol. St. Comm.*, 6, 281 (1968).
4. *J. Bonnerot, J. Hallais, S. Barišić* et *J. Labbé*, Chaleur spécifique a base température d'echantillons polycristallins de V_3Si, *J. Physique*, 30, 701 (1969).
5. *S. Barišić and S. Marčelja*, Enchancement of Superconduction Fluctuation of Weakly Coupled Linear Chains, *Sol. St. Comm.*, 7, 1395 (1969).

6. *S. Barišić,* Les proprietés électroniques et la superconductivité, *Rev. de Phys. Appl.,* 4, 545 (1969).
7. *S. Barišić, J. Labbé, F. Cyrot-Lackmann,* Anomalies élastiques associées aux singularités de van Hove de la densité d'etats électronique d'une bande étroite, *J. Physique,* 30, 935 (1969).
8. *S. Barišić, J. Labbé* and *J. Friedel,* Tight Binding and Transition-Metal Superconductivity, *Phys. Rev. Letters,* 25, 919 (1970).
9. *S. Barišić,* Pressure Enchancement of Superconductivity in V_3Si, *Phys. Letters,* 34A, 188 (1971).
10. *S. Barišić,* Electron-Phonon Coupling in the Tight Binding Approximation, Ed. D. H. Douglass, *AIP Conf. Proc.,* 4, 73 (1972), New York.
11. *S. Barišić,* Rigid-Atom Electron-Phonon Coupling in the Tight Binding Approximation, I, *Phys. Rev.,* B5, 932 (1972).
12. *S. Barišić,* Self-Consistent Electron-Phonon Coupling in the Tight Binding Approximation II, *Phys. Rev.,* B5, 941 (1972).
13. *S. Barišić,* Periodic Modes and Structural Transition of the Labbé-Friedel Model of A_3B compounds, *Sol. St. Comm.,* 9, 1507 (1971).
14. *S. Barišić,* Electrons et phonons dans l'approximation des liaisons fortes, *Ann. Physique,* 7, 23 (1972).
15. *K. Šaub, S. Barišić,* Shear Mode Spectrum in Nb_3Sn, *Phys. Letters,* 40A, 415—416 (1972).
16. *A. Bjeliš, S. Barišić,* Phonon Damping in Nb_3Sn, *Fizika,* 5, 113 (1973).
17. *S. Barišić,* The Strong-Coupling Saturation of Superconductivity in $Nb_3Al_{0.8}Ge_{0.2}$, *Phys. Rev.,* B8, 4441 (1973).
18. *S. Barišić, K. Šaub,* Selfconsistent Calculation of the Peierls Instability in Quasi One-Dimensional Systems, *J. Phys.,* C6, 2367 (1973).
19. *S. Barišić, A. Bjeliš, K. Šaub,* Temperature Dependent Phonon Synamics in the Quasi One-Dimensional Systems, *Sol. St. Comm.,* 13, 1119 (1973).
20. *A. Bjeliš, K. Šaub, S. Barišić,* Dynamical Properties of the Quasi One-Dimensional Electron-Phonon Systems, *N. Cimento,* 23B, 102 (1974).
21. *S. Barišić,* Some Aspects of the Electron-Phonon Coupling in Quasi-Dimensional Conductors, *Lecture Notes in Physics,* 34 (1975), Springer-Verlag.
22. *S. Barišić, K. Uzelac,* d-d'Crossover in the Anisotropic Free Bose-Einstein Gas, *J. Physique,* 36, 325 (1975).
23. *A. Bjeliš, S. Barišić,* Effects of Phonon Dynamics on Electrons in One-Dimensional Conductors, *J. Physique Letters,* 36, 163 (1975).
24. *S. Barišić,* and *K. Uzelac,* Crossover and Scaling in One Dimension, *J. Physique,* 36, 1267 (1975).
25. *K. Šaub, S. Barišić, J. Friedel,* Charge Density Wave Madelung Constant in a System of Linear Chains, *Phys. Letters,* 56A, 302 (1976).
26. *K. Uzelac, S. Barišić,* Scaling at Low Temperatures in the Ginzburg-Landau Model, *J. Physique,* 38, L-47 (1977).
27. *S. Barišić,* High Temperature Structural Instability in Quasi One-Dimensional Conductor, *Fizika,* 8 (1976) i *Lecture Notes in Physics,* 65, 85 (1976), Springer Verlag.
28. *D. Debray, D. Millat, D. Jerome, S. Barišić, L. Giral, J. M. Fabre,* Neutron Diffraction Study of the Compressibility of TTF—TCNQ under Hydrostatic Pressure, *J. Physique-Letters,* 38, 227 (1977).
29. *A. Bjeliš, S. Barišić,* Commensurate Ordering in TTF—TCNQ, *Phys. Rev. Letters,* 37, 1517 (1976).
30. *S. Barišić,* Peierls Instabilities in Quasi One-Dimensional Conductors, Proc. Conf., Wroclaw (1978).

31. *S. Barišić,* Peierls Instabilities I, Screening and Retardation Effects, *J. Physique,* C-2, 39, 263 (1978).
32. *S. Barišić, A. Bjeliš,* Peierls Instabilities II, Ginzburg-Landau Model, *J. Physique,* C7, 38, 283 (1977).
33. *A. Bjeliš, S. Barišić,* Three-Dimensional Ordering in HMTTF—TCNQ, *J. Physique-Letters,* 39, 347 (1978).
34. *I. Batistić, S. Barišić,* Soliton Lattice Melting — Functional Integral Method, *J. Physique Lettres,* 40, 618 (1979).
35. *A. Bjeliš, S. Barišić,* Short Range Ordering in TSef—TCNQ, *Sol. St. Comm.,* 33, 1041 (1980).
36. *I. Batistić, S. Barišić,* On the Role of Amplitude Fluctuation in the d=1 Landau Model, *Sol. St. Comm.,* 33, 603 (1980).
37. *G. Theodorou, I. Batistić, S. Barišić,* Mean-field Theory Treatment of 3d-Ordering of Coupled Charge — Density — Waves, *Fizika,* 2, 141 (1980).
38. *I. Batistić, G. Theodorou, S. Barišić,* Soliton Lattice Stability a Coupled Linear Chain System, *Sol. St. Comm.,* 34, 499 (1980).
39. *S. Barišić, S. Brazovskii,* Superconductivity and Repulsive Interactions in Linear Chain Materials, Recent Developments in Condensed Matter Physics, ed. J. T. Devreese (Plenum, New York), Vol. I, 327 (1981).
40. *I. Batistić, G. Theodorou, S. Barišić,* Derivative Coupling and Ordering in a System of Coupled Linear Chains, *J. Phys.* C. 14, 1905 (1981).
41. *A. Bjeliš, S. Barišić,* Nonlinear Model for Hysteresis in TTF—TCNQ, *Phys. Rev. Letters,* 48, 684 (1981).
42. *V. J. Emery, R. Bruinsma. S. Barišić,* Electron-Electron Umklapp Scattering in Organic Superconductors, *Phys. Rev. Letters,* 48, 1039 (1982).
43. *S. Megtert, A. Bjeliš, J. Przystawa, S. Barišić,* Landau Theory of Pressure Induced Phase Transitions in TTF—TCNQ, *Phys. Rev.,* B32, 6692 (1985).
44. *S. Barišić,* The Role of Coulomb Screening in Quasi One-Dimensional Conductors, *J. Physique,* 44, 119 (1983).
45. *S. Barišić, A. Bjeliš,* Van der Waals interactions in the lattice of metallic chains, *J. Physique Lett.,* 44, 327 (1983).
46. *S. Barišić,* Coulomb contribution to the forward coupling constant — Implications for superconductivity, *J. Physique,* C3, 991 (1983).
47. *S. Botrić, S. Barišić,* Coulomb screening in quasi one-dimensional conductors II. Bosonization method, *J. Physique,* 45, 185 (1984).
48. *S. Barišić,* Ground state properties of conducting trichalogenides, P. Monceau (ed.), Electronic properties of inorganic quasi one-dimensional materials I, I, D. Riedel Publishing Co. (1985).
49. *S. Barišić, A. Bjeliš,* Equilibrium properties of TTF—TCNQ, H. Kamimura (ed.), Electronic properties of organic materials with quasi one-dimensional structure, 49, D. Riedel Publishing Co. (1985).
50. *S. Megtert, A. Bjeliš, J. Przystawa, S. Barišić,* Symmetry approach to the (p.T) diagram of TTF—TCNQ, *Phys. Rev.,* B32, 6692 (1985).
51. *P. Županović, S. Barišić, A. Bjeliš,* Plasmon spectra and cohesion of the mixed stack organic conductors, *J. Physique,* 46, 1751 (1985).
52. *S. Barišić,* Comparative study of the CDM systems, *Mol. Cryst. Liq. Cryst.,* 119, 413 (1985).
53. *S. Barišić, I. Batistić,* First order CIC transition induced by Coulomb forces, *J. Physique-Lett.,* 46, 819 (1985).
54. *A. Bjeliš, S. Barišić,* Soliton lattice in the relative phase of two coupled CDW's, *J. Phys.,* C19, 5607 (1986).
55. *S. Barišić, E. Tutiš,* Effect of Coulomb interaction on the Peierls gap, *J. Phys.,* C19, 6303 (1986).

56. *S. Barišić,* Coulomb forces in quasi one-dimensional CDW systems, Low dimensional conductors and superconductors, Ed. D. Jérome and L. G. Caron, Plenum press 1987.
57. *S. Barišić, I. Batistić, J. Friedel,* Electron phonon model for high T_c layered metal oxides, *Europhysics Letters,* 3, 1231 (1987).
58. *S. Barišić, I. Batistić,* Electron Mechanism for the Tilting transition in $La_{2-x}Sr_xCuO_4$, *J. Phys.,* 49, 153 (1988).
59. *S. Barišić, I. Batistić,* Strong electron-phonon coupling and the orthorhombic to tetragonal transition in La_2CuO_4, *Int. Journ.* of *Mod. Phys.,* B1, 827 (1988).
60. *E. Tutiš, S. Barišić,* Dynamics of the one-dimensional quartic system with a complex order parameter, *Europhys. Lett.,* 8, 155 (1989).
61. *S. Barišić, I. Batistić,* Polarons and orthorhombic to tetragonal transition in La_2CuO_4, Proc. of the Nobel Symposium, 73, *Physica Scripta,* T27, 78 (1989).
62. *S. Barišić, I. Batistić,* Crystal field induced electron-phonon coupling and polarons in La_2CuO_4, *Europhys. Lett.,* 8, 765 (1989).
63. *S. Barišić, I. Batistić,* CDW screening of the charged impurity, *J. Physique,* 50, 2717 (1989).
64. *S. Barišić, I. Kupčić, I. Batistić,* Raman modes and strong intraplanar oxygen charge fluctuations, *Int. Journ. of Mod. Physics* (u tisku).
65. *E. Tutiš, S. Barišić,* Dynamic structure factor of the 1d Peierls system.
66. *E. Tutiš, S. Barišić,* $4k_F$ correlations in 1d systems, revisited.
67. *S. Barišić, J. Zdenko,* Electron mechanism for the structural phase transitions in $La_{2-x}Ba_xCuO_4$, *Sol. State Commun.,* u tisku.

B. *Tiskani prilozi na konferencijama*

1. *K. Uzelac, S. Barišić,* Crossover and Scaling at Low Temperatures in the G-L Model, *Fizika,* suppl., 8, 242 (1976).
2. *A. Bjeliš, S. Barišić,* Perpendicular Phase Dependence in TTF—TCNQ, *Lecture Notes in Physics,* 65, 291 (1976), Springer Verlag.
3. *A. Bjeliš, S. Barišić,* Charge Density Wave Ordering in Chain Conductors, Proc. Int. Conf. on Lattice Dynamics, ed. M. Balkanski, 576 (1976), Flamarion, Paris.
4. *A. Bjeliš, S. Barišić,* Nonlinearity and Hysteresis in TTF—CNQ, *Mol. Crysr. Liquid Cryst.,* 85, 1541 (1982).
5. *J. Batistić, S. Barišić,* Analytic Calculation of the Charge Distribution Around the Solition in the ID System, *J. Physique,* C.
6. *A. Bjeliš, S. Barišić,* Van der Waals Interactions Between Metallic Chains Versus Madelung Energy of the Charge Transfer, *J. Physique,* C. 44—C3, 539 (1983).

C. *Pozvana predavanja na konferencijama*

1. Colloque sur les materiaux supraconducteurs, Aussois, Francuska, 1969.
2. Conference on Superconductivity in d- and f- Band Metals, Rochester, SAD, 1972.
3. Conference on Perspectives for the Calculation of Many Electron Interactions, Taormina, Italija, 1973.
4. Conference on Superconductivity and Lattice Instabilities, Gatlinburg, SAD, 1973.
5. Meeting on One-Dimensional Magnetic and Conducting Systems, Grenoble, Francuska, 1974.
6. 4th Annual Symposium on Electronic Structure of Metals and Alloys, Dresden, Njemačka, 1974.
7. 1st, 2nd, 3rd Regional Meeting of Low Temperature Physicists, Trst, 1973, Zagreb 1974, Wroclaw 1975.

8. Jugoslavenski simpozij o fizici kondenzirane materije, Portorož 1974.
9. Rencontre Franco — Sovietique, Saclay, Francuska, 1974.
10. Meeting on One-Dimensional Conductors, Saarbrücken, Njemačka, 1975.
11. International Conference on Organic Conductors and Semiconductors, Siofik, Mađarska, 1976.
12. 3rd MECO Seminar, Bled 1976.
13. 4th Winter School of Theoretical Physics, Karpacz, Poljska, 1977.
14. 4th MECO Seminar, Unterägeri, Švicarska, 1977.
15. Sovjetska konferencija »Fazni prijelazi metal-dielektrik«, L'vov, SSSR, 1977.
16. Congres de la Societé Francaise de Physique, Poitiers, Francuska, 1977.
17. Symposium on Order and Disorder in Solids, Paris, Francuska, 1977.
18. Meeting on »Lattice Instabilities of Electronic Origin«, Bad Honnef, Njemačka, 1978.
19. 4th European Meeting on Ferroelectricity, Portorož 1978.
20. 4th General Conference on the European Physical Society, Antwerpen, Belgija, 1980.
21. Symposium on Electron Correlations in Molecules and Solids, Bad Honnef, Njemačka, 1981.
22. Congres de la Societé Francaise de Physique, Clermont-Ferrand 1981.
23. International Symposium on the Physics and Chemistry of the Synthetic Low Dimensional Conductors and Superconductors, Les Arcs, Francuska, 1982.
24. International Conference on the Physics and Chemistry of Low Dimensional Synthetic Metals, Abano Terma, Italija, 1984.
25. NATO Advanced Study Institute on Low-Dimensional Conductors and Superconductors, Magog, Canada, 1986.
26. Second European Workshop on Charge Density Waves, Aussois, Francuska, 1987.
27. Adriatico Research Conference on High Temperature Superconductors, Trst, Italija, 1987.
28. International Conference on Electronics of Organic Materials, Taškent, USSR, 1987.
29. Rencontre ATP sur les supraconducteurs a haut T_c, Bordeaux, Francuska, 1987.
30. Second European Workshop on Charge Density Waves, Aussois, Francuska, 1987.
31. Adriatico Research Conference and Workshop Towards the Theoretical Understanding of High T_c Superconductors, Trst, Italija, 1988.
32. Nobel Symposium 73, Physics of Low-dimensional Systems, Gräftavaken, Švedska, 1988.
33. Symposium on In. Strongly Correlated Electron Systems, Trst Italija, 1989.

ŽELJKO KUĆAN

Željko Kućan izabran je za člana suradnika 1977. godine, a ponovno izabran za člana suradnika 1983. godine. Životopis i popis radova do izbora 1977. godine objavljeni su u »Ljetopisu« za 1977. godinu, knj. 81, a popis radova od izbora u 1977. godini do ponovnog izbora u 1983. godini u »Ljetopisu« za 1983. godinu, knj. 87.

POPIS RADOVA

(nakon ponovnog izbora 1983. godine)

A. *Znanstveni radovi*

34. *I. Weygand-Đurašević, V. Nöthig-Laslo* and *Ž. Kućan,* Involvement of the 3 side of the anticodon loop of yeast tRNATyr in messenger-free binding to ribosomes. An electron-spin resonance study, *Eur. J. Biochem.,* 139 (1984), 541—545.
35. *Ž. Kućan, I. Weygand-Đurašević, V. Nöthig-Laslo, M. Plohl* and *I. Kućan,* Studies of conformational changes and macromolecular contacts of the anticodon loop of yeast tRNATyr. In: Cellular Regulation and Malignant Growth (Ebashi, S., ed.), Japan Sci. Soc. Press, Tokyo/Springer-Verlag, Berlin 1985, 81—90.
36. *V. Nöthig-Laslo, I. Weygand-Đurašević* and *Ž. Kućan,* Structural changes of yeast tRNATyr caused by the binding of divalent ions in the presence of spermine, *J. Biomol. Struct. Dynamics,* 2 (1985), 941—951.
37. *T. Naranda* and *Ž. Kućan,* Kinetics of the inhibition of protein synthesis by erythromycins, *Period. biol.* 88 (1986), 172—173.
38. *V. Nöthig-Laslo, M. Podravec, and Ž. Kućan,* Structural properties of nucleic acids as viewed by spin labeling, *Period. biol.* 89 (1987), 3—9.
39. *Ž. Kućan,* On the role of spermine in protein synthesis. In: The Roots of Modern Biochemistry (Kleinkauf, von Döhren, Jaenicke, eds.), Walter de Gruyter &Co., Berlin—New York 1988, 555—564.
40. *M. Plohl and Ž. Kućan,* Effects of spermine and magnesium ions on the aminoacylation of yeast tRNATyr, *Biochimie,* 70 (1988), 637—644.
41. *Ž. Kućan, T. Naranda, M. Plohl, V. Nöthig-Laslo* and *I. Weygand-Đurašević,* Effect of spermine on transfer RNA and transfer RNA-ribosome interactions. In: Progress in Polyamine Research (Zappia, V., Pegg, A. E., eds.), Plenum Press, New York 1989, 525—533.

42. *T. Naranda* and *Ž. Kućan,* Effect of spermine on the efficiency and fidelity of the codon-specific binding of tRNA to the ribosomes, *Eur, J. Biochem.,* 182 (1989), 291—297.

B. *Stručni i popularni radovi*

10. *Ž. Kućan,* Trideseti rođendan dvostruke zavojnice DNA, *Priroda,* LXXI (1982/83), 261—263.
11. *Ž. Kućan,* Nukleinske kiseline i Nobelove nagrade. *Scientia Yugoslavica,* 8 (1982), 249—253.
12. *Ž. Kućan,* O problemu kvalitete u znanosti, *Naše teme,* 27 (1983), 1122—1125.
13. *Ž. Kućan,* O problemu obrazovanja kadrova za biotehnologiju i genetičko inženjerstvo, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, *Posebna izdanja,* LXXV, 1984, 99—105.
14. *Ž. Kućan,* Interdisciplinarni prodori u znanosti. Tehnologija, samoupravljanje i društveni razvoj, Centar CK SKH za idejno-teorijski rad »Vladimir Bakarić«, Zagreb 1986, 115—118.
15. *Ž. Kućan,* Genetičko inženjerstvo, Medicinska enciklopedija, Zagreb, Jugoslavenski leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, 1986, 2. dopunski svezak, 193—196.
16. *Ž. Kućan,* Virusi. Molekulska biologija virusa, Medicinska enciklopedija, Zagreb, Jugoslavenski leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, 1986, 2. dopunski svezak, 741—743.

VELIMIR NEIDHARDT

Velimir Neidhardt izabran je za člana suradnika 1980. godine. Životopis i popis radova objavljeni su u »Ljetopisu« za 1980. godinu, knj. 84.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika)

Projekti

1978—81. — Revizija natječajnog rada, idejno rješenje, tender i izvedbeni projekt Nacionalne i sveučilišne biblioteke u Zagrebu (zajedno s arhitektima M. Hržićem, Z. Krznarićem i D. Manceom).

1983. — Projekt aneksa upravne zgrade »Gradskih groblja« na Mirogoju u Zagrebu.

— Studija regionalnog parka prirode »Miruša«, SAP Kosovo (zajedno s D. Kišem).

1983. — Provedbeni urbanistički plan stambene zone »Rade Končar«, Sesvetski Kraljevac.

1984. — Idejna urbanističko-arhitektonska studija Privredno-poslovnog centra s hotelom, trgovačkim i kongresnim sadržajima istočno od Zagrebačkog velesajma, Zagreb.

1985—86. — Detaljni urbanistički plan područja »Škaljari«, Kotor.

1986. — Idejna urbanističko-arhitektonska studija ansambla ulaznih terminala regionalnog parka prirode »Miruša«, SAP Kosovo (zajedno s D. Kišem).

1986—89. — Nacionalna i sveučilišna biblioteka u Zagrebu (zajedno s arhitektima Z. Krznarićem i D. Manceom): Prikaz prostora I. etape (s pripremnim radovima 1986); Uvjeti uređenja prostora za Nacionalnu i sveučilišnu biblioteku (1987); Arhitektonsko-urbanistička rješenja I. etape zgrade i okoliša Nacionalne i sveučilišne biblioteke (1987); Idejni projekt biblioteke (1987); Projekt za dobivanje građevinske dozvole I. etape gradnje Nacionalne i sveučilišne biblioteke (1987); Dopuna uvjeta uređenja prostora I. etape gradnje; novo idejno rješenje atrija, te novo idejno rješenje za proširenje I. etape gradnje Nacionalne i sveučilišne biblioteke u Zagrebu (1989).

1986—87. — Idejni projekt, projekt za dobivanje građevne dozvole, te izvedbeni projekt s interijerom za Poslovni objekt INA-Trgovine u Zagrebu.

1987—89. — Projekti unutrašnjeg uređenja lokala u prizemlju poslovnog objekta INA-Trgovina, Avenija Većeslava Holjevca 10 u Zagrebu.

Sudjelovanje na izložbama

1979—80. — Šesti salon arhitekture, Beograd.

1982. — XVII. zagrebački salon, Zagreb, Arhitektura i urbanizam.

1983. — Beogradski salon arhitekture, Beograd.

1985. — XX. zagrebački salon, Zagreb, Arhitektura i urbanizam.

1987. — Izložba uz 40. obljetnicu Urbanističkog instituta SR Hrvatske, Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt.

1988. — XXIII. zagrebački salon, Zagreb, Arhitektura i urbanizam.

1989. — XXIV. zagrebački salon, Zagreb, Primijenjena umjetnost i dizajn.

Članci

Stvaranje kompjutorskog jezika za potrebe urbanističkog i prostornog planiranja, *Arhitektura*, 172—173, Zagreb 1982, 95—99.

Prilog analizi procesa arhitektonske definicije: Metoda sekventne optimalizacije u projektiranju zgrade telekomunikacija u Šibeniku, *Čovjek i prostor*, 343, Zagreb 1982, 24—27.

Robna kuća u Banja Luci, *Arhitektura*, 182—183, Zagreb 1982, 68—69 (zajedno s Lj. Lulić i J. Nosso).

The city, the cradle of the future, *EKISTICS, 301, The problems and science of human settlements*, 50, Athens 1983, 288—289.

Velika kuća na maloj parceli: Dileme oko našeg pristupa parcelaciji, *Arhitektura*, 186—188, Zagreb 1983/84, 94.

Knjižnica, Tehnička enciklopedija JLZ »Miroslav Krleža«, knjiga 9 (Mot-Org), Zagreb 1984, 71—95.

Individualno u kolektivnom, *Čovjek i prostor*, 422, Zagreb 1988, 17.

30 godina Nagrade Viktora Kovačića, *Čovjek i prostor*, 440—441, Zagreb 1989.

Nagrade

1982. — Nagrada XVII. zagrebačkog salona za studiju centralnog gradskog prostora Zagreba i priobalja Save u Zagrebu (zajedno s M. Hržićem, Z. Krznarićem i D. Manceom).

1983. — Nagrada »Viktor Kovačić« Saveza arhitekata Hrvatske za zgradu Robne kuće »Boska«, Banja Luka, kao najboljem arhitektonskom ostvarenju u 1979. godini (zajedno s Lj. Lulić i J. Nosso).

— Natječaj gradski, anonimni, pozivni i javni za urbanističko-arhitektonsko rješenje Privredno-poslovnog centra istočno od Zagrebačkog velesajma, I. nagrada i povjerena razrada projekta za kongresni centar.

1985. — I. nagrada i realizacija objekta INA-Trgovine, Zagreb.

1989. — I. nagrada i povjerena realizacija poslovno-stambenog objekta Jugoslavenskog naftovoda na području rijeke Save u Zagrebu.

RIKO ROSMAN

Riko Rosman izabran je za člana suradnika 1988. godine. Životopis i popis radova do tog izbora objavljeni su u »Ljetopisu« za 1988. godinu, knj. 92.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika)

Znanstveni radovi

122. Dimenzioniranje armiranobetonskih konstrukcija otpornih na potres, *Rad JAZU*, 432, Tehničke znanosti, sv. 4, Zagreb 1987, 1—108.
123. Beitrag zur plastostatischen Berechnung von Deckentragwerken aus auf Balken gelagerten zweiachsig gespannten Platten, *Rad JAZU*, 432, Tehničke znanosti, sv. 4, Zagreb 1987, 135—148.
124. Verhalten starrer Bauwerke auf verformbarer Grundkörperunterlage bei Erdbeben, *Östereichische Ingenieur- und Architekten-Zeitschrift*, 133, Heft 1, Springer-Verlag, Wien, New York 1988, 20—26.
125. Verhalten von Eckbauwerken mit gegliederten Vorderseiten bei Erdbeben, *Bauingenieur*, 63, Heft 4, Springer Verlag, Berlin 1988, 177—180.
126. Analiza fuga u armiranobetonskim zgradama, *Građevinar*, 40, 5, Zagreb 1988, 219—228.
127. Beitrag zur Mechanik ebener und räumlicher Skelettrahmen, *Ingenieur-Archiv*, 58, Springer-Verlag, Berlin, New York 1988, 413—427.
128. Dehnfugen im Stahlbetonhochbau, *Deutsche Bauzeitschrift*, 36, Bertelsmann Gütersloh 1988, 1689—1698.
129. Verhalten von Tragwerken aus einem Dach und einer Stütze bei Erdbeben, *Bauingenieur*, 63, Heft 12, Springer Verlag, Berlin 1988, 561—565.
130. Projektiranje, konstrukcijsko. Tehnička enciklopedija, XI, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb 1988, 252—268.
131. Projektiranje zgrada u potresnim područjima. Tehnička enciklopedija, XI, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb 1988, 268—279.
132. Dimenzioniranje armiranobetonskih presjeka na ekscentrični pritisak pri velikom ekscentricitetu, *Izgradnja*, XLIII, Savez inženjera i tehničara SR Srbije, Beograd 1989, 14—16.

133. Fugen im Stahlbetonhochbau, *Rad JAZU*, 442/35, Tehničke znanosti, sv. 5, Zagreb 1989, 1—68.
134. Tragverhalten zweiachsig gespannter Decken, *Deutsche Bauzeitschrift*, 37, 8, Bertelsmann, Gütersloh 1989, 1035—1040.

Referati na kongresima i savjetovanjima

58. Jugoslavensko savjetovanje o primeni novog Pravilnika za beton i armirani beton, Dubrovnik 1988, Probojno smicanje u bezgrednih stropova, knj. 3, JUDIMK, SDGKJ, GI Zagreb, GF Beograd, 227—230.
59. Simpozij Specijalni inženjerski objekti. Društvo građevinskih konstruktora Hrvatske, Brioni 1988, Analiza fuga u armiranobetonskim zgradama, *Građevinar*, 5, Zagreb 1988.
60. Simpozium 89. Savez društava građevinskih konstruktera Jugoslavije, Dubrovnik 1989, Konstruktivni dizajn hale sa sedlastom naboranom krovnom konstrukcijom, Savez društava građevinskih konstruktora Jugoslavije, knj. D 2, Beograd, 148—153.
61. 6. jugoslavenski simpozij o plastičnosti, Opatija 1989, Plastostatika ortogonalnog roštilja grede kasetiranih armiranobetonskih stropova, Društvo za mehaniku SRH, Zagreb, Zbornik radova, 105—110.
62. IASS Congress — 10 Years of Progress in Shell Spatial Structures, Madrid 1989, Structural behavior of the saddle-shaped folded roof, Cedex-Laboratorio Central de Estructuras y Materiales.
63. Prvi kongres DGKBiH, Sarajevo 1989, Dizajn višepoljnih stropova od dvosmjernih ploča i greda, Društvo građevinskih konstruktora BiH, Zbornik radova, knj. 1, str. 364—370.

IVAN PRPIĆ

Ivan Prpić izabran je za člana suradnika 1986. godine. Životopis i popis radova objavljeni su u »Ljetopisu« za 1986. godinu, knj. 90.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika)

Znanstveni radovi

Z. Stanec, I. Prpić, Đ. Montani i sur., Primjena antibiotika u plastičnoj i rekonstruktivnoj kirurgiji, *Chir. Maxillofac. plas.*, 2 : 33—37, 1986.
Local recurrence and distant metastasis as a problem of breast reconstruction after mastectomy — Lectures — Symposia, 14th Int. Cancer Cong. Budapest, 1986, vol. 7, 17—22, Karger, Basel.
Treatment of breast asymetry — Transaction of the IX. Int. Congress of Plast. Reconstr. Surg., New Delhy 1987, 308—309.
I. Prpić, Đ. Montani, J. Unušić i sur., Kirurško onkološka razmatranja o rekonstrukciji dojke nakon mastektomije, *Lij. vjesnik*, 110 : 11, 1988.
I. Prpić, Đ. Montani, J. Unušić i sur., The problem of recurrent breast carcinoma and breast reconstruction, *Rad JAZU*, 1988.
I. Prpić, Đ. Montani, J. Unušić i sur., Clasification and surgical treatment of breast asymetry Trans. of 6th. Congres of the Europ. section Int. Conf. Plastic Surgery, Istanbul 1989.
Z. Stanec, R. Ivrlač, D. Hulina, I. Džepina, I. Unušić, Đ. Montani i *I. Prpić*, Anatomsko istraživanje septofascijalnog sloja podlaktice. *Chir. Maxil. plas.*, u tisku.

Knjige i prilozi u knjigama

I. Prpić, Kirurgija, priručnik za ispite (Medicinska knjiga, Beograd—Zagreb), prvo izdanje 1986, drugo prošireno izdanje 1989, 745 str.
Poglavlje »Prirođene i stečene promjene na šaci«, u knjizi Dragović, Operativna hirurgija, Medicinska knjiga, Beograd—Zagreb 1987.
Poglavlje »Reconstruction of the Breast after Mastectomy«, u knjizi E. F. Lewison and N. Montagne Diagnosis and Treatment of Breast Cancer, Williams Wilkins comp., 1983.
Poglavlje »Reconstruction of the Breast as a primary and secondary procedure«, u knjizi J. Lewis, Art of aesthetic plastic surgery, Little Browne comp., 1989.

DRAGUTIN SKOKO

Dragutin Skoko izabran je za člana suradnika 1975. godine, a ponovno izabran za člana suradnika 1980. godine. Životopis i popis radova do izbora 1975. godine objavljeni su u »Ljetopisu« za 1975. godinu, knj. 79, a popis radova od izbora u 1975. godini do ponovnog izbora u 1980. godini u »Ljetopisu« za 1980. godinu, knj. 84.

POPIS RADOVA

(od ponovnog izbora u 1980. godini)

D. Skoko, M. Jorgić (1979), Odabiranje povećanja seizmografa SKM 3, Geofizički zavod PMF-a, Zagreb, *Radovi,* III. ser., no. 19, 7—26.

E. Prelogović, D. Cvijanović, D. Skoko, B. Aljinović (1980), Izbor metoda istraživanja seizmotektonskih odnosa na primjeru sjevernog Jadrana. Jubilarni simpozij »20 godina LMKG«, Beograd, 20—21. III 1980, 257—273.

M. Živčić, D. Mišković, D. Skoko (1980), Potresi 25. VII 1979. u Imotskom polju, *Acta Seismologica Iugoslavica,* 5, 29—38.

D. Cvijanović, E. Prelogović, D. Skoko, K. Marić, D. Mišković (1980), Seizmotektonska rajonizacija Medvednice, Zbornik 6. jugoslav. simp. hidrogeol. i inž. geol., Portorož, 12—16. V. 1980, 2, 18—25.

M. Živčić, D. Mišković, D. Skoko (1980), Seizmička aktivnost na području Crnogorskog primorja u vremenu od 1. I 1978. do 15. IV 1979, Zbornik radova, Herceg Novi, 79—83.

D. Mišković, M. Živčić, D. Skoko (1980), Katalog potresa s epicentrima na području Jugoslavije u godini 1978, Geofizički zavod, *Radovi,* ser. III, br. 23, 6—4.

E. Prelogović, I. Blašković, D. Cvijanović, D. Skoko, B. Aljinović (1981), Seizmotektonska aktivnost vinodolskog područja, *Geol. vjesnik,* 33, 75—93, Zagreb.

D. Mišković, M. Živčić, D. Skoko (1981), Katalog potresa s epicentrima na području Crnogorskog primorja i njegove okolice u razdoblju od 1. I. 1978. do 15. IV. 1979, *Acta Seismologica Iugoslavica,* 7, 1—59.

D. Mišković, M. Živčić, D. Skoko (1981), Seismic Activity on the Montenegro Coast Territory During the Period Jan. 1, 1978. — Dec. 31, 1979., Proc. 2nd Int. Symp. on Analysis Seismicity and of Seismic Risk, CSAS, Geophys. Inst. Liblice, May 18—23, 1981, 191—204.

E. Prelogović, I. Blašković, D. Cvijanović, B. Aljinović, D. Skoko (1981), Izbor metoda istraživanja seizmotektonskih odnosa na primjeru sjevernog Jadrana, Simp. 20 godina LMK, R. G. fak. Beograd, 257—273.

D. Mišković, I. Mastnak-Car, M. Živčić, D. Skoko, M. Herak (1982), Katalog potresa s epicentrima na području Jugoslavije u godini 1979, *Radovi Geofizičkog zavoda PMF-a*, ser. III, br. 25, Zagreb, 5—100.

E. Prelogović, D. Cvijanović, B. Aljinović, V. Kranjec, D. Skoko, I. Blašković, Ž. Zagorac (1982), Seizmotektonska aktivnost duž priobalnog dijela Jugoslavije, *Geol. vjesnik*, 35, 195—207.

E. Prelogović, D. Cvijanović, B. Aljinović, D. Skoko, I. Blašković, V. Kranjec (1982), Potresi u jadranskom području, *Pomorski zbornik*, 20, 413—341.

M. Herak, D. Skoko, D. Mišković (1982), Prilagodba Geigerovog postupka za lociranje potresa, *Acta Seismologica Iugoslavica*, 8, 1—13.

I. Alegretti, D. Skoko, M. Živčić (1984), Određivanje osnovnih parametara potresa zamjenom grafičkog postupka K. Wadatija analitičkim (četiri postaje), *Geofizika*, 1, 169—191.

M. Živčić, I. Alegretti, D. Skoko (1984), Poopćenje analitičkog oblika Wadatijeve metode lociranja žarišta potresa (blizih), *Geofizika*, 1, 193—201.

B. Aljinović, I. Blašković, D. Cvijanović, E. Prelogović, D. Skoko, N. Brdarević (1984), Correlation of Geophysical, Geological and Seismological Data in the Coastal part of Yugoslavia, *Boll. di Oceanologia Teorica ad Applicata*, Vol. II, No. 2, 77—90.

D. Skoko, E. Prelogović, B. Aljinović (1987), Geological structure of the Earth's crust above the Moho discontinuity in Yugoslavia, *Geophysical Yournal Royal Astronom.* Society 89, 379—382.

B. Aljinović, E. Prelogović, D. Skoko (1987), Novi podaci o dubinskoj geološkoj građi i seizmotektonski aktivnim zonama u Jugoslaviji, *Geol. vjesnik*, 40, 255—263.

D. Skoko, E. Prelogović (1989), Seismic Potential of Yugoslavia Territory, Proc. of the 9th World Conference on Eearthquake Engineering, Aug., 2—9, 1988, Tokyo—Kyoto, Japan, Vol. II, 163—168.

D. Skoko (1989), Seizmičnost dubrovačkog područja, Zbornik radova sa Simpozija o otoku Lokrumu, Ekološke monografije, knj. I, 113—138.

SINIŠA TRIVA

Siniša Triva izabran je za člana suradnika 1980. godine. Životopis i popis radova do izbora objavljeni su u »Ljetopisu« za 1980. godinu, knj. 84.

Od 1961. godine arbitar je vanjskotrgovinske arbitraže pri Privrednoj komori Jugoslavije. Od osnivanja 1966. godine, predsjednik je Stalnog izabranog suda (arbitraže) pri Privrednoj komori Hrvatske. U dva mandatna razdoblja (osam godina) bio je član Republičkog savjeta SRH za pitanja društvenog uređenja.

Zajedno s članovima Katedre V. Belajcem i M. Dikom, S. Triva napisao je i redigirao knjigu »Sudsko izvršno pravo« (izdanja 1980. i 1984), koja predstavlja teoretsku kritičnu obradu sustava novog izvršnog prava inauguriranog Zakonom o izvršnom postupku iz 1978. godine.

Angažiranost S. Trive u izučavanju arbitražnog prava najviše se istakla pisanjem knjige u suradnji s profesorom A. Goldštajnom, »Međunarodna trgovačka arbitraža«. Ona je, osim zapaženih inozemnih prikaza i recenzija, dobila i nagradu »Službenog lista SFRJ« za najbolje djelo iz područja pravnih znanosti objavljeno 1987. u Jugoslaviji.

Od početka 1984. godine rukovodi, kao glavni urednik, radom na pisanju velike »Pravne enciklopedije«, isprva izdavačkog poduhvata Pravnog fakulteta u Zagrebu, a od 1988. Jugoslavenskog leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža« u Zagrebu.

S. Triva je bio pokretač projekta razrađenog u radnoj grupi »Pravo i društvo« Razreda za društvene znanosti Akademije i koordinator, a sada je aktivni član istraživačkog tima Pravnog fakulteta u Zagrebu koji, u okviru programa FUNEP, uz primjenu multidisciplinarnih metoda, obrađuje probleme funkcionalne neovisnosti i efikasnosti pravosuđa.

POPIS RADOVA

(nakon izbora za člana suradnika)

A. *Knjige*

1. Sudsko izvršno pravo — opći dio, »Informator«, Zagreb 1980, XV+396 str. (u suradnji s V. Belajcem i M. Dikom).
2. Građansko parnično procesno pravo, 4. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, »Narodne novine«, Zagreb 1980, XXIII+703 str.
3. Zakon o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi, s napomenama i komentarskim bilješkama, »Narodne novine«, Zagreb 1980, XIX+540 str. (u suradnji s. V. Brajkovićem, I. Čolovićem, V. Filipovićem, B. Jakašom, N. Katičićem, E. Palluom i V. Tomašićem).
4. Izvanparnično procesno pravo, skripta, Pravni fakultet u Zagrebu, 1980, 60 str. (u suradnji s M. Dikom).
5. Zakon o parničnom postupku s napomenama itd., 11. izmijenjeno i dopunjeno izdanje prema stanju zakonodavstva na dan 1. III. 1982, »Narodne novine«, Zagreb 1982, 803 str.
6. Izvanparnično procesno pravo, 2. prerađeno izdanje skripta opisanih pod 4, Pravni fakultet u Zagrebu, 1982, 72 str.
7. Građansko parnično procesno pravo, 5. izmijenjeno i dopunjeno izdanje.
8. Sudsko izvršno pravo — opći dio, 2. izmijenjeno i prošireno izdanje, »Informator«, Zagreb 1984, XVI+449 str.
9. Građansko parnično procesno pravo, 6. temeljito izmijenjeno i dopunjeno izdanje, »Narodne novine«, Zagreb 1986, XXXIV+730 str.
10. Međunarodna trgovačka arbitraža, »Informator«, Zagreb 1987, XI+567 str. (u suradnji s A. Goldštajnom).
11. Zakon o parničnom postupku s napomenama itd., 12. dopunjeno i izmijenjeno izdanje, »Narodne novine«, Zagreb 1985, XIII+789 str.

B. *Ostali radovi*

12. Bilješke uz rub članka Z. Momčilovića o žalbi u postupku pred sudovima udruženog rada, *Privreda i pravo*, 11, Zagreb 1980.
13. U povodu prikaza i ocjene prof. dr. Ivana Bukljaša o knjizi dra Svetozara Perićića »Zakon o izvršnom postupku s objašnjenjima za praktičnu primjenu, *Naša zakonitost*, 3, Zagreb 1980, 79—88.
14. Prigovor protiv rješenja o izvršenju, *Glasnik Adv. komore Vojvodine*, 12—3, Novi Sad 1981, 14—25.
15. Odricanje od prava na žalbu u postupku pred sudom udruženog rada, *Privreda i pravo*, 3, Zagreb 1981, 38—44.
16. Zakon SR Makedonije o izvanparničnom postupku uz komentar Stefana Georgievskog, *Naša zakonitost*, 7—8, Zagreb 1981, 29—51.
17. Regulacija postupka, Samoupravljanje — Okviri problema samoupravljanje i pravo, JAZU, Zagreb 1982, 84—90.
18. Ispitivanje odluka unutrašnje arbitraže pred sudom udruženog rada, *Privreda i pravo*, 11—12, Zagreb 1982, 73—78.
19. Arbitražni ugovor nakon poništenja arbitražne odluke, *Rad JAZU*, 393, Zagreb 1981, 87—120. Članak je u skraćenoj verziji objavljen u časopisu »Pravni život«, Beograd 1983, 859—885.

20. Prilog razmišljanju o sudbini kritičarskog poziva, *Naša zakonitost*, 9, Zagreb 1980, 125—127.
21. Stvarna nadležnost suda za provođenje postupka ograničene odgovornosti brodara, *Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja*, 100, Zagreb 1983, 257—266.
22. Osnovne teze o metodama prikupljanja i obrade sudske prakse u primjeni građanskog parničnog procesnog prava, Institut za uporedno pravo, Beograd 1984, 15.
23. Abecedar pojmova za registar zakona, sudske prakse i literature u području parničnog postupka s napomenama, studija u okviru projekta SIV-a »Pravosudni informacioni sistem«, Institut za uporedno pravo, Beograd 1984, 23—V.
24. Rok za prigovor rješenja o izvršenju na temelju vjerodostojne isprave, *Anali Pravnog fakulteta u Beogradu*, 3—4, 1985.
25. Pravna enciklopedija Pravnog fakulteta u Zagrebu, Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb 1985, 5.
26. O pravnoj enciklopediji Pravnog fakulteta u Zagrebu, *Naša zakonitost*, 1, Zagreb 1985, 39—41.
27. Početak arbitražnog postupka, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 2—3, Zagreb 1985, 195—210.
28. Prava oštećenog i odvjetnik — građanski procesnopravni aspekti, *Odvjetnik*, 3—4, Zagreb 1985, 55—58.
29. Recenzija materijala o novoj evidenciji nekretnina u SR Hrvatskoj — kritička studija, Pravni fakultet Zagreb, Zagreb 1984, 10.
30. Napomene o koncepcijama društvenog vlasništva, *Pravo i društvo*, JAZU 1985, 104—108.
31. Pravna sredstva protiv sudskih odluka u izvanparničnim stvarima, *Pravna misao*, 11—12, Sarajevo 1987, 38—56.
32. Građanskopravna zaštita autorskog prava, Nove tehnologije i autorsko pravo, Zagreb 1989, 9—13.
33. Profesionalni suci u Francuskoj, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, 2, Zagreb 1989, 223—252.
34. Varijacije na temu o odvjetnicima i odvjetništvu, *Odvjetnik*, 3—4, Zagreb 1989, 7—16.
35. Odluka suda da strana ugovornica preda općini ono što je primila po osnovi zabranjenog ugovora (104/2. ZOO), *Naša zakonitost*, 9—10, Zagreb 1989, 116—136.

JEAN AUBOUIN

Rođen je 5. svibnja 1928. u Evreuxu u Francuskoj. Ima izvanredno bogat znanstveni opus koji se sastoji od 400 znanstvenih radova, zatim više monografija, priručnika i udžbenika. Ističe se monografija o geosinklinalama (Geosynclines, Elsevier), koja je prije 25 godina, kada je objavljena, unijela mnogo novih originalnih pogleda na dinamiku mobilnih dijelova zemljine kore. U svijetu su vrlo cijenjeni njegovi udžbenici »Tektonika, tektonofizika i morfologija«, izašao u više izdanja, i udžbenik »Paleontologija i stratigrafija« (u koautorstvu s Lehmanom).

Svojim znanstvenim radovima J. Aubouin je obuhvatio široki spektar geoloških disciplina. Najbrojniji su radovi iz tektonike, a česti su i iz područja paleontologije, stratigrafije, regionalne geologije i drugih područja geološke znanosti. Brojne postavke iz tih radova danas su sastavni dio svjetske geološke literature. Znanstvene ideje i koncepcije J. Aubouin temelji na brojnim terenskim istraživanjima. Mnogo vremena posvetio je istraživanju Zapadnih Alpa, zatim Istočnih Alpa, Dinarida i Helenida, a dio istraživanja posvetio je području Anda i Kordiljera.

Njegov znanstveni interes proširio se i na prostranstvo istočnog i zapadnog ruba Tihog oceana, u okviru velikih znanstvenih projekata bušenja oceanskog dna. Istraživanja u okviru tih projekata donijela su mnoge nove spoznaje o globalnoj evoluciji i dinamici zemljine kore. Istraživanjem Dinarida steklo je doktorat šest njegovih učenika. Zahvaljujući tim istraživanjima, razvile su se vrlo intenzivne veze s geološkim centrima u Jugoslaviji. J. Aubouin i njegovi doktorandi više su puta boravili u Geološkopaleontološkom zavodu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu. U svom Zavodu na Sveučilištu u Parizu okupljao je geologe iz Jugoslavije, Grčke, Italije, Španjolske i drugih zemalja.

Svojim dugogodišnjim vrlo plodnim znanstvenim i organizacijskim radom u području geologije J. Aubouin je stekao veliki međunarodni ugled i visoko je cijenjen u svjetskim znanstvenim krugovima. Stoga nisu izostala niti brojna priznanja. Dobitnik je više francuskih i inozemnih priznanja i nagrada za znanstveno djelo. Najveće priznanje iskazano mu je izborom za člana Francuske akademije znanosti, a posebna čast iskazana je izborom za predsjednika te Akademije u 1989. i 1990. godini.

IVO BANAC

Rođen je 1. ožujka 1947. godine. Studirao je na Sveučilištu Fordham (New York) i na Sveučilištu Stanford (California), te doktorirao na Stanfordu 1975. godine s tezom »The National Question in Yugoslavia's Formative Period 1918—1921«. Svoj profesionalni rad na sveučilištu počeo je kao asistent na Stanfordu 1972. godine i u nastavi na Yaleu gdje je 1988. godine izabran za redovitog profesora povijesti.

Njegov je znanstveni rad pretežnim dijelom posvećen novijoj povijesti Jugoslavije. Urednik je časopisa »Eastern European Politics and Societies«, član izvršnog odbora Interuniverzitetskog centra za postdiplomske studije u Dubrovniku, i niza američkih znanstvenih organizacija za povijest i problematiku slavenskih i istočnoeuropskih zemalja. Glavno mu je djelo »The National Question in Yugoslavia: Origins, History, Politics« (Ithaca, New York, Cornell University Press, 1984) prevedeno na hrvatski jezik pod naslovom »Nacionalno pitanje u Jugoslaviji: Porijeklo, povijest, politika« (Globus, Zagreb 1988).

Ivo Banac je povjesničar našeg porijekla. Razmjerno mlad, postigao je redovitu profesuru povijesti na jednom od najvećih američkih sveučilišta. Priznat i cijenjen u struci, aktivan i angažiran u najširem rasponu, a vezan uz našu zemlju i njezinu problematiku.

RUDOLF FLOTZINGER

Rudolf Flotzinger (rođen 22. rujna 1939. godine u Vorchdorfu, Gornja Austrija) istaknuti je austrijski muzikolog. Nakon studija na Muzičkoj akademiji u Beču studirao je muzikologiju i germanistiku na Bečkom sveučilištu, gdje je doktorirao i stekao habilitaciju 1969. godine. Kao stipendist fondacije Alexander von Humboldt boravio je od 1966. do 1968. u Göttingenu, a 1989. kao »Visiting felow« bio je na Magdalen College u Oxfordu. Od 1971. godine redoviti je profesor i predstojnik Instituta za muzikologiju Sveučilišta u Grazu.

R. Flotzinger član je Međunarodnog muzikološkog društva (u razdoblju od 1977. do 1986. bio je, kao predstavnik Austrije, i član njegova direktorija); član je predsjedništva Austrijskog muzikološkog društva od osnutka 1974. i član Komisije za muzikologiju Austrijske akademije znanosti (od 1984), čiji je i dopisni član od 1989. Godine 1985. izabran je za dopisnog člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti u Ljubljani.

Inicijator je i suradnik djela »Musikgeschichte Österreichs« (1977—79). R. Flotzinger je jedan od najistaknutijih suvremenih muzikologa. On je nizom znanstvenih radova (nekoliko knjiga i preko 80 studija u austrijskim i svjetskim stručnim časopisima), uredničkim i priređivačkim radom dao dragocjeni doprinos istraživanju povijesti glazbe i muzikologije. Posebice su vrijedni njegovi radovi o razvoju višeglasja (knjiga »Der Diskantussatz im Magnus Liber und seiner Nachfolge«, Wien 1969). Njegova knjiga »Geschichte der Musik in Österreich« (1988) prva je povijest glazbe u Austriji iz pera jednog autora.

Niz vrijednih istraživanja R. Flotzinger posvetio je osobama, pojavama i problemima hrvatske, srpske i slovenske glazbe. Rezultate je predstavio na znanstvenim skupovima u Zagrebu (o Ivanu Zajcu, 1982; o Krsti Odaku, 1988), Ljubljani (na simpoziju »Slovenska opera v evropskem okviru«, 1982; na simpoziju posvećenom Jacobusu Gallusu, 1985; na znanstvenom skupu »Evropski glazbeni klasicizem in njegov odmev na slovenskem«, 1988) i Beogradu (»Kornelije Stanković i njegovo vrijeme«, 1982; »Život i djelo Petra Konjovića«, 1983). Ti i drugi radovi objavljeni su u jugoslavenskim zbornicima i stručnim časopisima, značajni su za

međunarodnu afirmaciju naše glazbene prošlosti i njezino sagledavanje u evropskom kontekstu. Istovremeno R. Flotzinger uspostavlja kontakte između austrijskih i jugoslavenskih muzikologa, organizirajući zajedničke znanstvene skupove u Grazu i objavljujući pojedine sveske zbornika »Grazer musikwissenschaftliche Arbeiten« s radovima predstavljenim na tim skupovima. Svojim je muzikološkim aktivnostima R. Flotzinger i danas povezan s hrvatskom i jugoslavenskom muzikologijom, pridonoseći njezinoj integraciji u suvremene međunarodne znanstvene tokove.

JOHN KENNETH GALBRAITH

John Kenneth Galbraith, rođen 1908, američki je ekonomist i profesor Sveučilišta u Harvardu. Poznat je po multidisciplinarnom pristupu gospodarskim problemima i kritici tradicionalne ekonomske misli. Smatra da u rješavanju problema suvremenog kapitalizma treba poći od analize krupnih korporacija, koje razvijaju modernu tehnologiju, planiranje i ostvaruju primat proizvodnje nad potrošnjom. Nadalje misli da planiranje i tehnološki determinizam dovode do »konvergencije« kapitalizma i socijalizma, uz podruštvljavanje proizvodnje. Stoga se zalaže za reforme kapitalizma i planiranje, pa se smatra tvorcem koncepcije tzv. »novog socijalizma«.

Važniji Galbraithovi radovi su »American Capitalism«, »The Affluent Society«, »The New Industrial State«, »A Theory of Price Control«, »Economics and the Public Purpose«, »The Nature of Mass Poverty«, »The Anatomy of Power«, »The Age of Uncertainty«, »The Great Crash«, »A History of Economics«, »Capitalism, Communism and Coexistance«. Veći broj Galbraithovih knjiga u nas je preveden i naglašeno je prisutan u našoj gospodarskoj literaturi. Pisao je više puta o Jugoslaviji, i to veoma rano (npr. »Journey to Poland and Yugoslavia« 1958. godine). Prilikom nedavne posjete Jugoslaviji održao je u Jugoslavenskoj akademiji zapaženo predavanje s raspravom o svojoj viziji razvoja suvremenog društva.

Za Galbraitha se smatra da je »vodeći američki ekonomist« i da je »jedan od najutjecajnijih pojedinaca u svijetu«. Njegove su teorijske koncepcije originalne, posebno o gospodarskoj politici, i značajne za suvremeni svijet i za našu zemlju. Japanski »organizirani kapitalizam« i skandinavska »socijalna politika« u više se bitnih vidova povezuju s Galbraithovim koncepcijama.

BIRGITTE HAEGER-ARONSEN

Birgitte Haeger-Aronsen, redovita profesorica interne medicine i medicine rada Sveučilišta u Lundu u Švedskoj, rođena je 13. listopada 1926. godine u Malmöu. Studirala je medicinu rada na Medicinskom fakultetu u Lundu, gdje je 1960. godine obranila i doktorsku tezu. Izvanredna je profesorica teoretske medicine na istom fakultetu od 1962, a redovita profesorica medicine rada na Sveučilištu Umea od 1974. Od 1980. godine redovita je profesorica medicine rada na Sveučilištu u Lundu.

B. Haeger-Aronsen započela je svoju kliničku izobrazbu na internom odjelu Opće bolnice u Malmöu kao asistent, a kasnije i najbliži suradnik glasovitog profesora Jana Waldenströma u vremenu od 1953. do 1970. godine, a zatim je na njegov poticaj od 1970. do 1977. vodila odjel kliničke kemije. Godine 1977. imenovana je predstojnicom Klinike za medicinu rada u Malmöu.

Glavni doprinos B. Haeger-Aronsen na području medicine rada su njezina istraživanja metabolizma kod spriječene sinteze hemoglobina zbog toksičnog djelovanja olova te psihoorganskog sindroma kod toksičkog djelovanja organskih otapala. Prvi dio njezinih istraživanja pod vodstvom J. Waldenströma doveo je do otkrića delta-aminolevulinske kiseline kao glavnog metabolita inhibirane sinteze hemoglobina kod djelovanja olova, što je rezultiralo i primjenom najvažnijeg današnjeg testa djelovanja olova, inhibicije dehidrataze delta-aminolevulinske kiseline. Razumljivo je da se usporedo s tim istraživanjima razvijao i rad na različitim vidovima i drugih metalolita, osobito porfirija. Nije stoga čudo da su se i klinička i kliničko-kemijska istraživanja B. Haeger-Aronsen odnosila na porfirije različitih tipova.

U novije vrijeme njezin je doprinos izvanredno uspješan u području najmodernijeg vida medicine rada, u području psihoorganskog sindroma izazvanog organskim otapalima koji je postao jedan od glavnih problema suvremene toksikologije. U tom je području imala, i dalje ima mnogo otkrića, a daje i nemalu podršku našim studentima i znanstvenim posjetiocima koji proučavaju problematiku toksičkog djelovanja otapala.

DUŠAN KARPATSKY

Rođen je 28. veljače 1935. godine u slovačkom gradu Trebišovu. Godine 1958. diplomirao je češki i jugoslavenske jezike na Filozofskom fakultetu u Pragu.

Živi i radi u Pragu, uspostavljajući trajni most između naše i češke kulture, zbog čega je godinama imao najvećih teškoća. Podjednako je izvrstan prevodilac s jezika naših naroda i tumač naših književnih prilika. Preveo je pod svojim imenom i, u nevremena, pod pseudonimom 40 knjiga jugoslavenskih pisaca, među kojima je blizu polovice hrvatskih. Uz to je u antologijama i pregledima preveo još 15 djela naših pisaca.

Brojna su dramska djela naših pisaca prevedena na češki, prikazana u praškim kazalištima i izvođena na radiju. Urednik je zbirke »Djela Miroslava Krleže«. Godine 1979. bio je znanstveni redaktor »Slovníka spisovatelů Jugoslavie« za koji je napisao više od trećine od ukupno 930 članaka. Za »Slovník světových dramatiků« napisao je uvodnu studiju o hrvatskom, srpskom, crnogorskom i bosanskohercegovačkom kazalištu, te od 400 tekstova o našim dramatičarima napisao njih 300. Zajedno s Irenom Wenigovom sastavio je antologiju jugoslavenske poezije 20. stoljeća pod naslovom »Snímky krajiny poezie«.

D. Karpatsky toliko dobro poznaje naš jezik da je prevodio i s češkoga na hrvatski. U dva navrata (1966/1967. i 1969/1970) bio je lektor češkoga jezika na Filozofskom fakultetu Zagrebačkoga sveučilišta. U češkim arhivima pronašao je nepoznato djelo Stjepana Radića (pisano na češkom jeziku!) koje je preveo na hrvatski i godine 1985. objavio u Akademijinom »Forumu«.

REINHARD LAUER

Rođen je 15. ožujka 1935. godine u Bad Frankenhausenu (Thüringen). Pučku školu polazio je u rodnome mjestu, gimnaziju u Jeni i Bad Hersfeldu, gdje je i maturirao. Slavistiku i germanistiku studirao je u Marburgu a/L. i na Slobodnom sveučilištu u Berlinu. Godine 1956/57. boravio je u Beogradu, kao stipendist jugoslavenske Komisije za kulturne veze s inozemstvom. Studije je završio u Frankfurtu. Doktorirao je tezom o recepciji Heinea kod Srba (»Heine in Serbien«, Meisenheim am Glan, 1961).

U razdoblju od 1960. do 1962. bio je lektor za njemački jezik na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Tu je surađivao sa Z. Škrebom i sa zagrebačkim stilističkim krugom. Do 1969. godine bio je asistent u Slavističkom seminaru Filozofskog fakulteta u Frankfurtu. Iste godine habilitirao je tezom o ruskoj lirici 18. stoljeća (»Gedichtform zwischem Schema und Verfall«, München 1975). Kratko vrijeme u toku 1969. godine vodio je slavističku katedru u Mannheimu; već u listopadu te godine, po pozivu prelazi na slavističku katedru u Göttingenu, gdje nasljeđuje poznatog slavista Maximiliana Brauna.

Od 1980. redoviti je član Akademije znanosti u Göttingenu. Surađuje sa znanstvenim vijećem Südosteuropa-Gesellschaft u Münchenu te drugim znanstvenim ustanovama SR Njemačke. Organizirao je više znanstvenih konferencija o pitanjima jugoslavistike, posebno kroatistike. Aktivno je sudjelovao u radu brojnih znanstvenih sastanaka u Jugoslaviji. Osim hrvatskom i srpskom književnošću bavi se problemima ruske i bugarske književnosti, njemačko-slavenskim književnim vezama, književnom balkanistikom i poviješću njemačke slavistike. Pod njegovim vodstvom u Göttingenu se izrađuje bibliografija njemačkih prijevoda hrvatskih i srpskih autora.

R. Lauer je istaknuto ime moderne njemačke slavistike. Posebno su vrijedna i poticajna njegova istraživanja djela Mažuranića, Matoša i Krleže.

JEAN-MARIE LEHN

Rođen je 30. rujna 1939. god. u Rosheimu, Bas-Rhin, Francuska. Visoku naobrazbu stekao je na Sveučilištu u Strasbourgu, Licence ès-Sciences Phisiques. Na istom Sveučilištu stekao je i doktorat znanosti iz područja kemije radom na istraživanjima konformacije triterpena kod prof. Guy Ourissona. Nakon doktorata 1963. godine odlazi na postdoktorske studije u SAD, gdje radi na totalnoj sintezi vitamina B_{12} kod prof. R. B. Woodwarda. Po povratku u Francusku postaje docent na Sveučilištu »Louis Pasteur« u Strasbourgu 1966. godine, te ubrzo izvanredni i redoviti profesor 1970. Od 1979. godine je također i redoviti profesor na Collège de France, Paris. Gost profesor je Harvard sveučilišta, u Zürichu (ETH), Cambridgeu, Barceloni i Frankfurtu.

Izuzetno značajan doprinos kemijskoj znanosti, posebno organskoj kemiji ogleda se u oko 320 dosad objavljenih znanstvenih radova, oko 20 značajnih patenata i oko 10 knjiga, odnosno poglavlja. Njegovim istraživanjima razvila se supramolekularna kemija kao nova disciplina, pa ga znanstvena javnost priznaje kao utemeljitelja ovog dijela molekularnih znanosti. Priznanje svjetske znanstvene javnosti ogleda se i u dodjeli Nobelove nagrade za kemiju 1987. godine. Odužio se svjetskoj javnosti i brojnim predavanjima u svim poznatim znanstvenim centrima svijeta kao pozvani ili počasni predavač, a sudjelovao je i na više stotina znanstvenih skupova.

Jean-Marie Lehn je počasni član više od 10 visokih znanstvenih institucija širom svijeta među kojima su American Academy of Arts and Sciences, National Academy of Sciences USA, Academie des Sciences, Institut de France, Deutsche Academie der Naturforscher »Leopoldina« i dr. Dobitnik je više desetaka međunarodnih nagrada i priznanja za znanstveni rad među kojima i »Paracelsus« nagrada Švicarskog kemijskog društva 1982, »Alexander von Humboldt« Forschungspreiss 1983, »Rolf-Sammet« Preiss Sveučilišta u Frankfurtu 1985, te »George Kenner« Prize Sveučilišta u Liverpoolu 1987. godine. Nosilac je također više počasnih doktorata, npr. sveučilišta u Jeruzalemu, Madridu, Göttingenu i Bruxellessu, a nosilac je i više visokih državnih odlikovanja, i to »Chevalier dans l'Ordre National du Mérite« 1976, »Chevalier de la Légion d'Honneur« 1983, te »Officier de la Légion d'Honneur« 1988.

Područja istraživanja prof. Jean-Marie Lehna odnose se na teorijsku organsku kemiju, dinamičku nuklearnu magnetsku rezonanciju, molekularnu dinamiku i tekuće strukture, kriptate, molekularne receptore i koreceptore, koordinacijsku kemiju aniona, supramolekularnu katalizu, procese transporta, fotokemiju, čuvanje sunčeve energije, bioorgansku kemiju i biološku primjenu, modeliranje molekularnih uređaja i komponenata u odnosu na molekularne signale i molekularno samoorganiziranje.

Znanstveni doprinos Jean-Marie Lehna naročito je izražen u brojnim znanstvenim radovima. Tako radi na *ab initio* konformacijskim analizama, razvoju kompjutora na temelju molekularnog modeliranja i teoretskih studija molekularnih receptora i procesa prepoznavanja. Istraživanja kriptata obuhvaćaju sinteze i svojstva liganada, posebno takvih koje stvaraju stabilne i selektivne inkluzijske komplekse s metalnim kationima. Tu se ističu di- i poli-nuklearni sustavi, bioanorganski modeli, foto i elektroaktivni kriptati, kao i takvi koji služe procesima prenošenja energije i elektrona. Posebno se ističu radovi modeliranja sinteza i svojstava molekularnih receptora i koreceptora, odnosno makrocikličkih tvari s kompleksirajućim svojstvima u selektivnom vezivanju jednog ili više supstrata. Time je naročito pridonosio razvoju istraživanja molekularnih prepoznavanja kod metaloreceptora, fotoaktivnih receptora, ciklointerkalanada (interkalirajućih receptora). Slične studije razvija i na razini anionskih kriptata, receptora i koreceptora. U supramolekularnoj katalizi i kokatalizi modeliranje slijedi ponašanje enzima, a u procesima transporta aniona, kationa i molekula razvija metode regulacija i kopuliranja, koje vode kemijskim potencijalima (protonskim i elektronskim). Vrlo značajna područja fotokemijskih istraživanja i spremanja sunčeve energije otkriva u fotokemijskim aktivacijama malih molekula s pomoću prijelaza metalnih kompleksa, fotogeneracijama vodika i kisika, fotolizom vode, fotoredukcijom ugljičnog dioksida, kao i separacijom fotoinduciranog naboja. Bioorgansku kemiju i biološku primjenu obrađuje u modeliranju receptora, enzima, bioloških procesa transporta, imunoloških označavanja, kao i u selektivnim tvarima u odnosu na nukleinske kiseline, helikate i metalo-nukleinske kiseline. Vrlo značajan niz radova otkriva molekularne sustave i komponente koji služe generaciji, prijenosu i obradi molekularnih signala, kao i supramolekulsko organiziranje, posebno na molekulskom samoorganiziranju.

LADISLAV MATEJKA

Rođen je 1915. godine, profesor je slavenske filologije na Sveučilištu u Ann Arboru (University of Michigan), jednome od najstarijih, najuglednijih i najboljih američkih sveučilišta (utemeljeno 1812). Tamošnji odjel za slavistiku jedan je od vodećih u Sjedinjenim Američkim Državama, za što je u prvom redu zaslužan L. Matejka. Njegova lingvistička istraživanja veoma su širokog raspona, osobito u području bohemistike, rusistike, kroatistike, opće slavistike i paleoslavistike, a okušao se i u strukturalističkim stilističkim studijama. U svojoj dugoj djelatnosti stekao je velik i nepodijeljen ugled među američkim i europskim lingvistima, posebno slavistima. Pri tome valja istaknuti kao bitnu crtu njegove uvijek prisutne interese i simpatije za hrvatske teme, bilo da im se izravno obraća ili da hrvatske konotacije nalazi u kakvoj drugoj problematici.

U okviru svojih paleoslavističkih istraživanja posvetio je osobitu pozornost hrvatskomu glagolitizmu i posebno njegovim vezama s Češkom. U zagrebačkom »Slovu« objavio je dvije studije (»Grafemski sustavi u ranoj slavenskoj pismenosti«, br. 21, 1971; »Dvije crkvenoslavenske legende o svetom Vidu«, br. 23, 1973), a na 6. međunarodnom kongresu slavista u Pragu 1968. godine imao je referat »On translating from Latin into Church slavonic«, vrlo važan za hrvatsko glagoljaštvo (u zagrebačkoj Sveučilišnoj knjižnici otkrio je latinski predložak za jednu glagoljašku legendu o Sv. Vidu). I u stranim je publikacijama objavio nekoliko radova više-manje povezanih s hrvatskim glagoljaškim temama, pri čemu se pozabavio i s inače zapostavljenom sintaktičkom problematikom naših glagoljskih spomenika. Osim toga radio je godinu dana u Staroslavenskom institutu u Zagrebu i veoma je zaslužan za rječnik hrvatske crkvenoslavenske redakcije, a bio je, kako se vidi iz predgovora, i bitan savjetnik za poznata »Monumenta Serbo-Croatica« Thomasa Butlera (Ann Arbor, 1980), gdje su objavljeni rani hrvatski i srpski spomenici crkvenoslavenskoga i miješanog jezika.

Drugo za nas relevantno polje djelatnosti i interesa L. Matejke predstavlja novoštokavska akcentuacija i uopće prozodijska problematika na normativnoj, kolokvijalnoj i dijalektičkoj razini. Zajedno s dopisnim članom naše Akademije Thomasom Magnerom s Pennsylvania State Uni-

versity objavio je opsežnu monografiju, rezultat dugotrajnih anketa koje su provodili u nizu gradova hrvatskoga jezičnog područja (iz Hrvatske u prvom redu Zagreb, Split i Dubrovnik) istražujući urbanu kolokvijalnu akcentuaciju kao kompromis standarda i raznih dijalektičkih podloga. Ta je monografija bila u našoj i stranoj slavistici veoma zapažena i potaknula je nekoliko plodnih razgovora i polemika o raznim vidovima prozodijske problematike, tj. s dijalektološkoga, normativnog, sociolingvističkog, fonetskog i fonološkog stanovišta, a poslužila je i kao poticaj za dalja istraživanja domaćih akcentologa zbog podrške ili osporavanja.

L. Matejka ima veoma važno mjesto u američkoj slavistici i slavističkom svijetu uopće i zbog svoje vodeće uloge u mičigenskim slavističkim i općelingvističkim publikacijama. I u toj djelatnosti L. Matejka pokazuje osobite simpatije za moguće hrvatske vidove, još od svoje poznate »Introductory Bibliography of Slavic Philology« (Ann Arbor, 1965).

Uz Matejkinu 70. obljetnicu rođenja University of Michigan objavio je 1984. godine velik i reprezentativan zbornik »Language and Literary Theory. In Honor of Ladislav Matejka« kao 5. knjigu »Papers in Slavic Philology« (priredili Benjamin N. Stolz, I. R. Titunik i Lubomir Doležel).

ZORAN ANTON MUŠIČ

Rođen je 12. veljače 1909. u Bukovizzi, Gorizia, danas u Italiji. Gimnaziju je završio u Mariboru, 1928. godine. Akademiju likovnih umjetnosti, odjel slikarstva, upisao je 1929. u Zagrebu, gdje je i diplomirao 1934. u klasi prof. Ljube Babića. Ostao je trajno, duboko vezan uz stvaralačko-etička načela i estetski svjetonazor svog učitelja. U slijedu toga, 1935. odlazi u Babiću slikarski najdražu zemlju — Španjolsku, gdje godinu i pol izučava i kopira čudesno španjolsko slikarstvo, posebice remek-djela Goye, Velasqueza i El Greca. Španjolsku napušta zbog građanskog rata ljeta 1936. i nastanjuje se na Korčuli. Tu započinje svoj »Dalmatinski ciklus« koji će u različitim slikarskim tehnikama opsesivno, istraživalački ostvariti, stvarajući s njim, postupno i temeljito, svoju izrazitu, izdvojenu stvaralačku ličnost. U njezinu entitetu uspostavit će je vremenom najosobnijih ljudskih i egzistencijalno-slikarskih iskustava, na školskim, metjerskim i stvaralačkim temeljima Zagreba, Španjolske, Dalmacije i Venecije, te na paklenskim spoznajama Dachaua. U tom organskom jedinstvu ovih (ne)srodnih Svjetova i Stanja, i iz njih izdvojenih, svojih najdražih i najstrašnijih (logoraških) motiva, Zoran Mušič svojim specifičnim impresionističko-ekspresionističkim stilom ili virtuozno-majstorskim građenjem svojih lirika i svojih horrora, vrlo osjetljivo odmjerenim odnosom prema likovnom sredstvu, već 1948/1953. uspijeva izaći na ekskluzivni put europskog likovnog uspjeha.

Od 1953 (kad se definitivno atelijerski instalira u Veneciji i Parizu) do 1990. potpunoma se dokazao na tom zahtjevnom putu, stalno nadograđujući europsku afirmaciju. Ostvario ju je i bez najmanjeg podilaženja konjukturnim modama i trendovima. Od Korčule, od svog dalmatinskog vremena (1936—1941) do danas (1990) Z. Mušič, vjerno slijedeći opsesije svojih nadahnuća, stvorio je opus autentičnog slikarstva već dugo sveopće raspoznatljivog, autorski poznatog. Danas je ono već visokovrijedno, međunarodno priznato — magično slikarstvo. Mušič je izbirljivom svijetu vrhunskog, ovovjekovnog slikarstva darovao osobite istine svojih izvora učinivši ih duhovnom neprolaznošću. Uspio je kao malo tko obogatiti, upravo njima, najvrednija slikarska sazvučja našeg vremena: otkrio je svjetskom malo poznato, a jedinstveno — lokalno. Iskazavši njegovu čudesnost proširio je znakovnosti univerzalnog.

Njegovi znakovni i drugi zapisi mnogostruko su povezani i s našim krajevima, i s našim ukupnim (elementarnim, tradicionalnim, kulturnim, intelektualno-umjetničkim i povijesnim) životom koji je Mušič od rođenja sudbinski dijelio s Friulanima, Slovencima i Hrvatima, i to osobito od 1929. do 1941. sa Zagrebom i Dalmacijom. Sve to antejski je nerazdvojno i od inspirativno-stvaralačke prakse određene njegovim autorskim načelima stalnog življenja sa svojim primarnim, izvorišnim svijetom i njegovim »stvarima«, posebnostima, osjećajnostima.

Širom Europe, priređeno mu je 20 različito koncipiranih retrospektiva. Prvu je priredio Pariz 1972. u Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris (autor: direktor muzeja, Jacques Lassegne). Bila je to ujedno i prva retrospektiva koja je priređena nekom živom slikaru u tom muzeju. Time je Pariz možda najjasnije, s najvišim i iznimnim poštovanjem, iskazao što misli o ovom slikaru, inače dugogodišnjem i čestom članu elitnih muzejskih i problemskih talijanskih i francuskih slikarskih reprezentacija.

STANLEY A. PLOTKIN

Rođen je 1932. godine u New Yorku, gdje je završio Medicinski fakultet 1956. Profesor je mikrobiologije na Sveučilištu Pensilvanija u Filadelfiji. Voditelj je Odjela za kontrolu infekcija i Odjela za virusne laboratorije Dječje bolnice u Philadelfiji. Obavljao je ili obavlja najviše dužnosti na području svoga interesa u Sjedinjenim Američkim Državama. Između ostaloga je predsjednik Komiteta za istraživanje na području mikrobiologije i infektivnih bolesti Nacionalnog instituta za zdravstvo (NIH Bethesda, 1986—87), predsjednik je Panameričke grupe za brzu virusnu dijagnozu bolesti (1983—86), predsjednik je Komiteta za zarazne bolesti Američke pedijatrijske akademije (od 1987), član je Nacionalnog savjetodavnog komiteta za vakcine u Sjedinjenim Američkim Državama (od 1988).

S. A. Plotkin pripada maloj grupi najuspješnijih istraživača cjepiva protiv virusnih bolesti. Razvio je cjepivo protiv rubeole, soj RA27, jedino cjepivo koje se danas upotrebljava i u Sjedinjenim Američkim Državama i u cijelom svijetu u prevenciji protiv te zarazne bolesti. To se cjepivo proizvodi danas i u nas. Zajedno s H. Koprowskim razvio je i tip cjepiva protiv poliomielitisa, WM-3 (poliomielitis tip 3). U 1962. i 1963. godini ovim cjepivom u Hrvatskoj je cijepljeno više od 500.000 osoba u svrhu prevencije protiv poliomielitisa tipa 3. Zajedno s H. Koprowskim i J. T. Wiktorom razvio je cjepivo protiv rabiesa u humanim diploidnim stanicama koje se danas široko upotrebljava u svijetu kao najefikasnije cjepivo protiv rabiesa. Razvio je i cjepivo protiv varicele (Webster soj), zajedno s F. H. Clarkom cjepivo protiv rota virusa (WC3 i WI79-9) i cjepivo protiv citomegalovirusa, Towne soj (ono je još u fazi istraživanja).

S. Plotkin je u više navrata boravio u Jugoslaviji, sudjelovao na sastancima i održao više predavanja. Nekoliko naših stručnjaka radilo je u njegovim laboratorijima.

Objavio je do sada 364 znanstvena rada, koji se često citiraju u svjetskoj literaturi. S. Plotkin je u svijetu poznat i istaknut znanstvenik, zaslužan i za razvitak znanosti u našoj zemlji.

PAŠKO RAKIĆ

Paško Rakić, sada profesor na Yale University i predstojnik »Section of Neuroanatomy, Yale University«, rođen je 1933. godine u Rumi. Medicinski fakultet završio je u Beogradu 1959. godine, gdje je od 1960. do 1961. godine bio asistent na Katedri za patofiziologiju. Od 1961. do 1962. specijalizirao je neurokirurgiju na Medicinskom fakultetu u Beogradu, a zatim kao stipendist otišao (1962—1966) na Harvard Medical School u Bostonu. Od 1969. do 1972. bio je asistent za Neuropatologiju na Harvard Medical School, a od 1972. do 1977. Associate Professor of Neuropathology.

Od 1978. godine do danas profesor je i predstojnik »Section of Neuroanatomy« na Yale University. Član je »National Academy of Sciences U.S.A.« od 1985. godine, Srpske akademije nauka i umetnosti od 1985. godine, Australijske akademije znanosti od 1983, organizacije »Neuroscience Research Program« od 1980, te brojnih profesionalnih udruženja.

Široki istraživački interesi P. Rakića na području razvojne neurobiologije obuhvaćaju: celularne i molekularne mehanizme proliferacije i migracije neurona, »vođenja« aksona tijekom rasta i sinaptogeneze, ulogu genetskih činilaca i činilaca okoline u uspostavljanju neuronske organizacije cerebeluma, vidnog sustava i moždane kore u primata. Osobito je značajan njegov veliki doprinos poznavanju razvitka i organizacije moždane kore u primata. Iznimno važni i utjecajni bili su njegovi radovi o načinu i mehanizmu migracije neurona, u kojima je pokazao da neokortikalni neuroni tijekom svoje migracije kroz gusti splet prije rođenih aksona i njihovih nastavaka zapravo putuju u tijesnom kontaktu s posebnim glijalnim vodičima — tzv. radijalnim glijalnim vlaknima. Na temelju tih rezultata ponudio je i novu interpretaciju normalnih i patoloških mehanizama neuronske migracije u čovjeka i u miševa s posebnim genetskim mutacijama. Iznimno je značajan i nalaz simultane sinaptogeneze u primarnim i asocijativnim kortikalnim područjima, te tekuća istraživanja distribucije glavnih neurotransmitora i njihovih receptora u moždanoj kori.

Sve te studije, kao cjeloviti znanstveni opus, omogućile su P. Rakiću da izvrši analizu načela organizacije i mehanizma razvitka moždane kore na celularnoj i molekularnoj razini, kao i primjenu tih rezultata na istraživanje normalnog i abnormalnog razvitka mozga u čovjeka. Tim su istraživanjima otvorena i nova područja za *in vitro* i *in vivo* pokuse u drugih sisavaca uz primjenu najmodernijih neurobioloških metoda. Utjecaj radova P. Rakića izuzetan je za čitavu svjetsku neuro znanost. Prilikom dodjele Lashely Award 1986. P. Rakić opisan je kao »a major architect« našega sadašnjeg znanja o razvitku mozga primata, i kao »Master Neurobiologist«.

EDUARD REESER

Rođen je 23. ožujka 1908. u Rotterdamu. Profesor je muzikologije na Sveučilištu u Utrechtu i član Nizozemske kraljevske akademije znanosti od 1961. godine. Bio je predsjednik fundacije »Donemus« i fundacije »Diepenbrock«, te Nizozemskog muzikološkog društva, kao i Internacionalnog muzikološkog društva. Bio je i profesor na Konzervatoriju u Rotterdamu. Nakon studija muzikologije sa Smijersom i povijesti umjetnosti s Vogelsangom na Sveučilištu u Utrechtu, ondje je i doktorirao disertacijom o violinskoj i klavirskoj sonati u Parizu u doba Mozarta. U svojim se znanstvenim radovima osobito bavio skladateljem Alphonsom Diepenbrockom i pojedinim vidovima glazbenog opusa Dufaya, Bacha i Mozarta. S tog područja, kao i s područja povijesti nizozemske glazbe, objavio je desetak knjiga, veći broj članaka, niz kritičkih izdanja glazbenih djela (Mozarta, Eckarda, Diepenbrocka) i jednu antologiju nizozemske glazbe od 1890. do 1960. godine.

Kao tadašnji predsjednik Internacionalnog muzikološkog društva, zalagao se za održavanje njegovog Drugog međunarodnog simpozija u Zagrebu, u organizaciji Razreda za muzičku umjetnost naše Akademije, na kojem je i sâm sudjelovao 1973. godine. Zanimajući se za povezivanje naše muzikologije sa svjetskim kretanjima, podržavao je suradnju naših muzikologa s Internacionalnim muzikološkim društvom, a sâm je i član savjeta Međunarodnog časopisa za estetiku i sociologiju glazbe, u izdanju Muzičke akademije u Zagrebu i Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju. Zahvaljujući njegovu nastojanju, na slijedećem je kongresu Internacionalnog muzikološkog društva u Madridu 1992. godine uključena i tema »Sudjelovanje sredozemne Hrvatske u europskoj glazbenoj kulturi od srednjeg vijeka do 1800. godine«.

ALFRED ROTH

Alfred Roth, redoviti profesor u mirovini Odjela za arhitekturu ETH (Eidgenössischen Technischen Hochschule) u Zürichu, gostujući profesor na mnogim arhitektonskim fakultetima u Sjedinjenim Američkim Državama. Korespondent je i suradnik mnogih redakcija, dugogodišnji urednik časopisa »Werk« (Glasilo Saveza arhitekata Švicarske), urednik građevinskog kataloga Švicarske (od 1945), predsjednik švicarskog »Werkbunda« (1955) i predsjednik umjetničke komisije grada Züricha.

Rođen je 21. svibnja 1903. godine u Wangenu (Bern), diplomirao je 1926. na odjelu za arhitekturu ETH (Zürich) kod prof. Karla Mosera. Radio je i stjecao praksu u arhitektonskim uredima kod K. Mosera i kod Le Corbusiera u Parizu (suradnik na stambenim kućama u Stuttgartu 1927 — naselje Weissenhof). Od 1928. do 1930. radio je u Göteborgu (Švedska). Godine 1930. vratio se u Zürich kao samostalni arhitekt.

Međunarodni stil moderne arhitekture tridesetih godina ocjenjuje se razdobljem regresije, jer se avangardni rezultati dvadesetak godina samo nastavljaju. Međunarodni stil Rotha, međutim, u velikoj je mjeri modificiran bez ponavljanja, s težnjom da se oslobodi pretjerane racionalnosti koju S. Gidion definira kao spoj iracionalnosti i standardizacije, ali uz obrazloženje tim mislima: »Standardizacija ne smije odlučivati, ona mora služiti«. Cilj je čovjek a ne proizvod — osnovna linija vodilja biološki su elementi i mjerilo čovjeka pri oblikovanju prostora u arhitekturi. Mnoga razmišljanja o socijalnim stanovima, nastala u Frankfurtu i Brüsselu, realizirana su ponajbolje u Zürichu (stambeno naselje pojedinačnih kuća u Neubühl).

A. Roth prihvatio je modernu arhitekturu kao sredstvo u težnji ka novim društvenim i gospodarskim odnosima. Manje se obazirao na njezinu teoriju, a gotovo se potpuno prepustio praktičnom djelovanju, što je procjenjivano pravilnim u krugu CIAM-a Deklaracije arhitekata La Sarraz (Švicarska 1928).

Sve dokumente IV. kongresa CIAM-a s broda Patris II i iz Atene 1933. prvo je objavila grupa arhitekata CIAM-a iz Züricha u prilogu švicarskih građevinskih novina »Weiterbauen« (1934—1936), u redakciji A. Rotha. Zaključni dokument nosio je naslov »Funkcionalni grad — činjenice i smjernice IV. kongresa za novo građenje«.

A. Roth jedan je od pionira moderne arhitekture, a ima senzibilitet za srednjoeuropsko područje, što je unutarnji povod da se osobno angažirao kao projektant u Skopju nakon potresa 1963. godine. Prema Rothovom projektu izvedena je 1967. godine prva javna zgrada osnovna škola »Pestaloci«. Ne samo zbog specifičnog antiseizmičkog temeljenja, već i zbog čistog tretmana unutrašnjeg prostora i vanjskih volumena, koji asociraju na autohtoni erkerni element narodne kuće, s pročišćenim i pojednostavljenim gabaritom, i kao prva izvedena od prirodnog betona u daščanoj oplati, ta zgrada ima istaknuto mjesto u suvremenoj arhitekturi Makedonije.

FRANCO SARTORI

Franco Sartori redoviti je profesor grčke i rimske povijesti na Sveučilištu u Padovi. Rođen je 30. prosinca 1922. godine u mjestu Crocetta del Montello, u provinciji Treviso (Italija). Klasično obrazovanje završio je u Trevisu 1941. godine, a u istom je gradu studirao i diplomirao, 1947. godine, klasične jezike s književnostima. Na istom je sveučilištu obavio i specijalizaciju iz grčke povijesti, kojom se u svom nastavničkom i znanstvenom radu osobito bavio. Nakon diplomiranja niz godina radi na Sveučilištu u Padovi kao asistent (posebno valja istaknuti njegov rad s jednim od vodećih talijanskih i europskih stručnjaka za antičku povijest, prof. A. Degrassijem) obavljajući nastavu iz više znanstvenih disciplina iz kruga antičke povijesti, književnosti i arheologije i povijesti umjetnosti. Posebno se vrlo rano posvetio grčkoj i rimskoj (latinskoj) epigrafiji, kojom se, kao povijesnom disciplinom, intenzivno bavio, a kao jedan od vodećih antičkih epigrafičara bavi se i danas. Slobodnu docenturu iz grčke povijesti postigao je 1955. godine, pa je u tom zvanju na istom Padovanskom sveučilištu predavao grčku povijest a zatim i rimsku povijest s osnovama epigrafije. Izvanrednim profesorom grčke povijesti postao je 1958. godine, a nekoliko godina kasnije (1961) izabran je za redovitog profesora grčke i rimske povijesti i grčke epigrafije, uz koju je naknadno preuzeo i predavanja iz rimske epigrafije zajedno s grčko-rimskim starinama i državnim uređenjem. Uz matični fakultet u Padovi (Facoltà di Lettere e Filosofia) predavao je rimsku povijest i na drugom padovanskom fakultetu (Facoltà di Magistero) te na dislociranom odjeljenju Padovanskog sveučilišta u Veroni.

Uz spomenuti vrlo opsežni nastavnički rad, kao predavač, intenzivno se bavio organiziranjem znanstvenog rada na Sveučilištu u Padovi. Čitavih osamnaest godina obavljao je dužnost direktora Instituta za antičku povijest, a također je niz godina bio direktor Škole za antičku povijest. U godinama 1969—1971. bio je prorektor Sveučilišta u Padovi. Uz to obavljao je dužnost direktora a zatim delegata rektora Sveučilišta u Padovi u posebnom sveučilišnom tijelu za kulturne odnose s područjem Alto Adige, a tu dužnost obavlja i danas. Obavljao je još jednu visoku dužnost na Padovanskom sveučilištu. Od 1977. do 1986. godine bio je predsjednik Komisije za kulturne odnose s inozemstvom. U toj

funkciji kao i onoj zamjenika predsjednika Venetskog instituta za znanost, književnost i umjetnost u Veneciji, koju sada obavlja, vrlo je mnogo učinio za zbližavanje i suradnju Padovanskog i Zagrebačkog sveučilišta, posebno na planu zamjene predavača te mlađih znanstvenih kadrova, čime je mnogo zadužio ne samo Zagrebačko i druga naša sveučilišta već i ostale znanstvene ustanove (institute, zavode, muzeje i dr.), posebno one koje se bave poviješću dviju jadranskih obala. Kao izuzetno cijenjeni stručnjak širokog dijapazona antičke povijesti bio je, od 1985. do 1989. godine tajnikom Udruženja europskih povjesničara, a danas je još urednik ili član uredničkih redakcija velikog broja eminentnih talijanskih i europskih povijesnih časopisa (»Historia«, »Atene e Roma«, »Critica storica«, »Archivio veneto« i dr.).

Do izbora za dopisnog člana Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti prof. Sartori je objavio deset knjiga (monografija i sinteza) i 181 rad, nekoliko desetaka recenzija i drugih bibliografskih obznana i preko stotinu prigodnih tekstova u periodičkom ili dnevnom tisku. Iako je njegov znanstveni opus izuzetno obilan i tematika vezana uz antička razdoblja i uz antički svijet gotovo da nema antičke teme, od povijesti, književnosti, filozofije ili umjetnosti, koju ovaj plodni autor nije dodirnuo. A tematika kojom se bavio ima s jedne strane, univerzalni karakter, prateći povijesna, društvena i kulturna zbivanja po čitavom Mediteranu, a s druge strane Jadran, kao spojnica istoka i zapada, te posebno povijest kraja u kojemu djeluje (Padova, Verona, Venezia) dali su mu uvijek svježe i zdrave inspiracije da ga permanentno prati i argumentirano osvijetli i učini pristupačnim.

F. Sartori je kao antički povjesničar klasične naobrazbe (klasična filologija) glavninu svojih dosadašnjih istraživanja usmjerio na ova znanstvena područja: *politička povijest stare Atike* (knjige: Le eterie nella vita politica ateniese del VI e V secolo a.C., 1957; 2. izd. 1967; La crisi del 411 a.C. nell'Athenaion Politeia di Aristotele, 1951), *Platonova politička misao* (tu tematiku autor obrađuje u sedam samostalnih svezaka; usp. Platone: Dialoghi, volume quinto: il Clitofonte e la Repubblica, 1956; Platone: Repubblica, 1970. i dr.), *povijest Velike Grčke* — Magna Graecia — *i antičke Sicilije, antička historiografija* te *regionalna povijest starih Veneta*, uz još neke druge teme antičkog i postantičkog razdoblja. U svim se njegovim radovima očituje tendencija da na temelju povijesnih fenomena antike sagleda i neka suvremena politička i društvena kretanja, posebno u područjima koje je proučavao.

F. Sartori član je mnogobrojnih znanstvenih i kulturnih ustanova u Italiji i Europi. Počasni je doktor Sveučilištâ u Besançonu i Toruńu, dopisni je član Austrijske akademije znanosti i Papinske akademije za arheologiju; redoviti je član Njemačkog arheološkog instituta i nosilac brojnih počasnih medalja i diploma domaćih i inozemnih sveučilišta, institucija i društava.

PATRICK SUPPES

Rođen je 17. ožujka 1922. godine. Studij je završio na Sveučilištu u Chicagu, da bi zatim godine 1950. doktorirao na Columbia University u New Yorku. Svoj akademski staž proveo je na Stanford University, od 1952. kao Assistant Professor, od 1959. kao Associate Professor, od 1959. kao Full Professor, a od 1975. kao Lucie Stern Professor of Philosophy. Član je mnogih znanstvenih društava: American Mathematical Society, American Philosophical Association, Association for Symbolic Logic, Association for Computing Machinery, British Society for the Philosophy of Science, Society for Mathematical Psychology. Član je i Finske akademije znanosti i književnosti.

P. Suppes je od početka povezao svoj rad u matematičkoj logici s temeljnim problemima klasične i kvantne mehanike, a uz to su ga sve više zaokupljali osnovni problemi filozofske spoznaje. Kroz gotovo četiri desetljeća bio je u tijeku glavnih istraživanja u simboličkoj ili matematičkoj logici te njezinoj primjeni na znanost. Ako je i bio tijesno vezan uz pozitivističku školu koja je tada prevladavala na američkim sveučilištima nakon bijega mnogih Židova filozofa iz Njemačke i Europe, pa ako je i cijenio rad Nagela, Carnapa, Fiegla i drugih prebjega, sve se više odvajao od te dominantne škole i približavao se realističkom nazoru. Za nj to nije nikad bila verbalna ili uskologična vježba, već je svoja razmišljanja stalno povezivao s iskustvom i pokusom. Kao izvrstan logičar i matematičar uspio je izanalizirati vrlo teške i apstraktne probleme u kvantnoj teoriji. Osobito su važni njegovi rezultati u statističkoj teoriji. Dao je tu i svoje tumačenje slavnog pokusa Einsteina, Podolskog i Rosena, iznijetog protiv Kopenhagenske interpretacije Heisenberga i Bohra.

P. Suppes se s vremenom počeo zanimati za psihološku stranu u matematici. Njegova su psihološka i pedagoška istraživanja pobudila znatno zanimanje i bila gotovo pionirska.

P. Suppes također je posvetio veliku pažnju kompjutorima, teorijski i praktički. Uspostavljao je duboke veze između logike i kompjutora, a vrlo je zaslužan za njihovo uvođenje u nastavu matematike.

P. Suppes je objavio oko 300 znanstvenih radova i 15 knjiga, a surađivao je ili sam uredio još 19 knjiga.

Dopisni članovi — državljani SFRJ

MLADEN BORELI

Prof. dr. Mladen Boreli (Borelli-Vranski) umirovljeni je redoviti profesor Građevinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu i honorarni redoviti profesor Sveučilišta u Grenoblu.

Rođen je u Zadru 1922. godine. Školovao se u Zagrebu i Beogradu, gdje je i diplomirao na Građevinskom fakultetu. Doktorat znanosti stekao je u Grenoblu 1954. Od 1950. radio je u Institutu za hidrotehniku Srpske akademije nauka i umetnosti, a od 1954. bio je nastavnik na Građevinskom fakultetu u Beogradu u zvanju docenta (do 1960), izvanrednog profesora (do 1966) i napokon redovitog profesora.

M. Boreli je objavio oko 200 radova, među kojima se ističe 11 priopćenja u Francuskoj akademiji znanosti, 9 radova u međunarodnim časopisima, 33 referata na međunarodnim znanstvenim skupovima, od čega veći dio na poziv organizatora. Znatan je i broj radova i referata koji su objavljeni u domaćim časopisima i drugdje. Objavio je i 8 monografija (4 u inozemstvu i 4 u zemlji).

Osnovna tematika njegovog znanstvenog i stručnog rada odnosi se na dinamiku podzemnih voda, a veliko priznanje stekle su njegove formule u vezi s okomitim i nepotpunim bunarima. No, u svojim radovima obuhvaća i širu tematiku, od hidraulike do inženjerske geologije.

Kao dugogodišnji nastavnik sudjelovao je u postdiplomskoj nastavi u Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Skopju i Grenoblu. Bio je mentor niza magistarskih i doktorskih teza, pa je tako pridonio obrazovanju velikog broja novih stručnjaka. Surađivao je na brojnim istraživačkim i praktičnim problemima u zemlji i inozemstvu, pa tako i u rješavanju složenih projekata u Hrvatskoj, osobito u kršu (Buško Blato, vrelo Pantan, akumulacija Prevjes). Kao istaknuti poznavalac dinamike podzemnih voda izabran je za savjetnika UNESCO-a, pa je djelovao u Alžiru, Tunisu, Libiji, Egiptu, Iraku i drugdje. Znatan dio svoje istraživačke djelatnosti obavio je i u Francuskoj.

POPIS RADOVA

1. *M. Boreli,* Similitude de l'écoulement des matériaux en suspension, International Commission on irrigation and canals, First Congress, New Delhi 1951, 8.
2. *M. Boreli,* Sličnost strujanja sa suspendovanim nanosom, *Zbornik radova Hidrotehničkog instituta SANU,* Beograd 1951, 37—46.

3. *G. Bata, M. Boreli,* Sur l'étude d'écoulement permanents graduellement variés en canaux découverts, La Houille Blanche, Grenoble 1951, No. 4, Juil-Août, 511—513.
4. *M. Boreli,* Sur l'utilisation d'un drain en amont d'un noyau imperméable dans une digue, Comptes rendus des séances de l'Académie des Sciences, Paris 1952, 785—786.
5. *M. Boreli,* Sur une solution rigoureuse d'un problème d'écoulement plan des nappes souterraines, Comptes rendus des séance de l'Académie des Sciences, Paris 1953, 132—135.
6. *M. Boreli,* Etude d'un écoulement de révolution en milieux poreux: cas d'un puits n'atteignant pas le fond, Comptes rendus des séances de l'Académie des Sciences, Paris 1953, 1490—1491.
7. M. Boreli, 1re Thèse: Contribution a l'étude des milieux, 2e Thèse; Concentration de fond et transport des matériaux en suspension, Faculté des Sciences de l'Université de Grenoble, Grenoble 1954, 131.
8. *M. Boreli,* Contribution à l'étude des milieux poreux, Publication scientifiques et techniques du ministère de l'air, Paris 1955, 129.
9. *J. Kravtchenko, G. Sauvage, M. Boreli,* Sur les singularités des écoulement plans permanents des liquides en milieux poreux, Comptes rendus des séances de l'Académie des Sciences, Paris 1954, 208—211.
10. *M. Boreli,* Sur une solution rigoureuse d'un probleme d'écoulement plan en milieux poreux avec barrage souterrain, Comptes rendus des séances de l'Académie des Sciences, Paris 1954, 1020—1031.
11. *M. Boreli,* Application of the Relaxation in Fluid Mechanics - Discussion, Proceedings ASCE, 1954, Sept., No 396, 677—681.
12. *B. Geza, M. Boreli, S. Jovanović,* Zasipanje i ispiranje akumulacionog basena na reci Tresci. Saopštenja sa III. savetovanja stručnjaka Jugoslavije o visokim branama, Bled 1954, 23—44.
13. *M. Boreli,* Strujanje prema drenu koji leži na nepropustljivoj podlozi. Saopštenja na Prvom kongresu Primenjene mehanike, Bled 1954.
14. *M. Boreli,* Singularne tačke kod strujanja vode u poroznim sredinama. Saopštenja sa Prvog savetovanja jugoslavenskih stručnjaka za hidraulička istraživanja, Beograd 1954, 51—67.
15. *J. Kravtchenko, G. Sauvage de St. Marc, M. Boreli,* Un problème d'analyse mathématique dans la théorie des écoulements des eaux souterraines, *Bulletin de la Société Francaise de 1955,* No 18, 5—15.
16. *J. Kravtchenko, G. Sauvage de St Marc, M. Boreli,* A problem of Mathematical Analysis in the Theory of Drainage of Underground Water, *Bulletin de la Société Francaise de Mécaniciens,* 1955, No 18, 3—14.
17. *J. Kravtchenko, G. Sauvage, M. Boreli,* Sur les singularités des écoulement plans et permanents des nappes souterraines pesantes, La Houille Blanche, 1955, No 1, januar-februar, 47—62.
18. *J. Kravtchenko, G. Sauvage M. Boreli,* Etude d'une singularité dans les écoulement plans des liquides pesantes en milieux poreux, La Houille Blanche, Grenoble 1955, No 4, Août-Sept., 533—542.
19. *M. Boreli,* Free Surface Flow Toward Partially Penetrating Wells, Transactions American Geophysical Union, 1955, No 4, 554—672.
20. *M. Boreli,* Metode ispitivanja strujanja vode u podzemlju s primenom na branu Mavrovo, *Saopštenja Hidrotehničkog instituta »Ing. Jaroslav Černi«,* Beograd 1955, br. 2, 43—51.
21. *M. Boreli,* Singularne tačke kod strujanja vode u poroznim sredinama, *Zbornik radova Hidrotehničkog instituta »Ing. Jaroslav Černi«,* Beograd 1955, br. 3, 51—67.

22. *K. Bogić, M. Boreli, B. Geza,* Zasipanje Grošničkog jezera, *Posebna izdanja Hidrotehničkog instituta »Jaroslav Černi«,* Beograd 1955, No 5, 1—66.
23. *M. Boreli,* Coefficient de perte de charge en milieux poreux basé sur l'équilibre hydrodynamique d'un massif, Discussion »La Houille Blanche« Grenoble, No 4, 619—621.
24. *M. Boreli,* Stabilité des siphones aérés, Veme congrès, Haag 1955, 1—16.
25. *M. Boreli,* Stabilnost aerovanih sifona, *Zbornik radova Hidrotehničkog instituta »Ing. Jaroslav Černi«,* Beograd 1957, 101—124.
26. *M. Boreli, S. Bruk,* Critical Analysis of River Similarity, Seventh IAHR General Meeting, Lisabon 1957, D-4, 1—26.
27. *M. Boreli, S. Bruk,* Kritična analiza sličnosti reka, *Zbornik radova Hidrotehničkog instituta »Ing. Jaroslav Černi«,* Beograd 1957, br. 6, 5—39.
28. *M. Boreli,* Dren koji leži na nepropustljivoj podlozi, *Zbornik radova Hidrotehničkog instituta »Ing. Jaroslav Černi«,* Beograd 1957, br. 4, 5—27.
29. *M. Boreli, M. Vojinović, V. Jovanović,* Ulazne građevine kod melioracionih sistema, *Građevinar,* 1957, br. 5, 105—114.
30. *M. Boreli, S. Bruk,* Note sur la stabilité des bras de rivières du point de vue des prises d'eau, Septième assemblée de AIRH, Lisabon 1957, C. 17, 1—8.
31. *M. Boreli,* Filtracija oko i ispod ustave Bezdan, *Saopštenja Hidrotehničkog instituta »Jaroslav Černi«,* Beograd 1957, No 8, 29—38.
32. *M. Boreli, M. Vuković,* Ecoulement vers un système de drains — solution rigoureuse. Comptes rendus des séances de l'Académie des Sciences, Paris 1958, 3583—3585.
33. *M. Boreli,* Hidraulički problemi evakuacije velikih voda preko bočnog preliva, *Saopštenja Hidrotehničkog instituta »Jaroslav Černi«,* Beograd 1958, br. 12, 9—16.
34. *M. Boreli,* Filtracija kod ustave Bezdan i zemljane brane Kokin Brod. Saopštenja sa IV. savetovanja jugoslovenskih stručnjaka o visokim branama, Skopje 1957, 65—71.
35. *M. Boreli, D. Brkić,* Rešavanje problema potencijalnih strujanja metodom tangentnih poligona i približnih jednačina za singularitete, sa primenom na slučaj strujanja prema trapeznom kanalu. Drugo savetovanje jugoslovenskih stručnjaka za hidraulička istraživanja, Bled, 29.—31. maj 1958.
36. *M. Boreli, D. Brkić,* Strujanje u homogenoj poroznoj sredini prema trapezoidalnom kanalu i izučavanje filtracije električnom trodimenzionalnom analogijom, Vodoprivreda, br. 7/8, 1959, 224—232.
37. *M. Boreli, M. Vuković,* Strujanje prema sistemu drenova koji se napajaju iz vodonosnog jako propustljivog sloja i filtracijom odozgo od padavina. Drugo savetovanje jugoslovenskih stručnjaka za hidraulička istraživanja, Bled 29.—31. maj 1958.
38. *M. Boreli, M. Vuković,* Analiza rezultata istražnih radova i stanja podzemne vode na Novobeogradskom platou. Posebno izdanje Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«, »Podzemne vode na Novom Beogradu drenaža zone »B«, Beograd 1959, knj. 10, 3—19.
39. *M. Boreli, M. Vuković,* Vodni bilans. Posebno izdanje Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«, »Podzemne vode na Novom Beogradu drenaža zone »B«, Beograd 1959, knj. 10, 20—24.
40. *M. Boreli, M. Vuković,* Analiza osmatranja podzemnih voda. Posebno izdanje Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«, »Podzemne vode na Novom Beogradu«, Beograd 1959, knj. 10, 25—30.
41. *M. Boreli, M. Vuković,* Hidraulički proračun režima podzemne vode u zoni B. Posebno izdanje Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«, »Podzemne vode na Novom Beogradu«, Beograd 1959, knj. 10, 31—50.

42. *M. Boreli, Lj. Ljujić,* Opis postrojenja drenaže. Posebno izdanje Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«, »Podzemne vode na Novom Beogradu«, Beograd 1959, knj. 10, 63—64.
43. *M. Boreli, B. Geza,* Hidraulika. Poglavlje u knjizi »Tehničar«, Beograd, Građevinska knjiga, 1960, 130 str.
44. *M. Boreli, S. Bruk,* Calcul de suspension en régime variable, Hidraulikai Konferencia, Budapest 1960, 1—9.
45. *M. Boreli, M. Vuković,* Ecoulement vers un système de drains. Hidraulikai Konferencia, Budapest 1960, 1—20.
46. *M. Boreli, M. Vuković,* Strujanje prema sistemu drenova, *Saopštenja Instituta za vodoprivredu,* 1962, No 22, 27—38.
47. *M. Boreli, S. Jovanović,* Primena separacione građevine za zaštitu akumulacije od zasipanja. Saopštenja sa V. kongresa Jugoslovenskog nacionalnog komiteta za visoke brane, Beograd, novembar, 1960, 13—22.
48. *M. Boreli, Z. Ješin,* Ispitivanje filtracije ispod temelja brane Bajina Bašta. Saopštenja sa V. kongresa Jugoslovenskog nacionalnog komiteta za visoke brane, Beograd, novembar, 1960, 47—55.
49. *M. Boreli, M. Vuković,* Pokušaj primene jednog novog načina dimenzionisanja zaptivnih elemenata za proračun horizontalne zavese kod zemljane brane sa nepropustljivim uzvodnim licem. Saopštenja sa V. kongresa Jugoslovenskog nacionalnog komiteta za visoke brane, Beograd, novembar, 1960, 168—177.
50. *M. Boreli, M. Vuković, M. Milojević,* Recharges des nappes souterraines par les eaux fluviales. Congrès AIHS, Athéne 1961, 263—273.
51. *M. Boreli, M. Vuković, M. Milojević,* Prihranjivanje podzemnih voda rečnim vodama, *Saopštenje Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«,* 1962, br. 22, 19—26.
52. *M. Boreli, B. Batinić,* Considération sur la loi non-linéaire de filtration. Répartition des vitesses de filtration au voisinage du point de sortie. Neuvième Congrès IARH, Dubrovnik 1961, 506—516.
53. *M. Boreli, D. Jovašević,* Clogging of the Porous Media, Neuvième Congrès IAHR, Dubrovnik 1961, 516—521.
54. *M. Boreli, M. Vuković,* Problemi dreniranja meliorativnih površina koje leže na moćnim propusnim aluvijalnim naslagama, *Vodoprivreda Jugoslavije,* Beograd 1961, br. 1—2, 31—47.
55. *M. Boreli,* Etude de l'écoulement non permanent de l'eau dans un sol non saturé, Comptes rendus des scéances de d'Académie des Sciences, Paris 1962, juin, 4426—4427.
56. *M. Boreli,* La tension superficielle dans les terrains non saturés. (Discussion). VIII-ème Journée de la Société Hydrotechnique de France, Paris, juin, 1962, 3.
57. *M. Boreli, M. Vuković, D. Babac,* Nestacionarno strujanje u dvoslojevitim poroznim sredinama, III. savjetovanje jugoslavenskih stručnjaka za hidraulička istraživanja, Opatija 1962, 32—36.
58. *S. Bruk, M. Boreli,* Morfološka analiza razvoja korita Dunava i Save u sektoru ušća, *Saopštenja Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«,* Beograd 1962 br. 25, 65—76.
59. *M. Boreli, B. Wack,* Sur l'écoulement de l'eau et de l'air en milieu poreux non saturé, Cours du Troisième cycle, Edition: Laboratoire de mécanique des fluides de l'Université de Grenoble, Grenoble 1962, 1—40.
60. *M. Boreli,* Écoulement biphasique des fluides non miscibles et écoulement non permanent dans les milieux poreux, Cours du Troisième cycle, Edition: Laboratoire de mecanique des fluides de l'Université de Grenoble, Grenoble 1963, 1—149.

61. *M. Boreli,* Quelques problèmes hydrauliques des puits, Cours du Troisième cycle, Edition: Laboratoire de mécanique des fluides de l'Université de Grenoble, Grenoble 1963, 1—67.
62. *M. Boreli, M. Vrković,* Sur l'écoulement non permanent dans deux couches de perméabilité très differente. Comptes rendus des séances de l'Académie des Sciences, Paris 1963, t. 257, 363—365.
63. *M. Boreli, M. Vuković,* Considération sur la détermination des paramètres d'écoulement des eaux souterraines dans les terraines constituées de deux ou plusieures couches de perméabilité differente, *Mémoires de l'Association internationale des hydrogéologiques,* Congrès géologique international, Reunion de Belgrade, 1963, Tome VI, 51—56.
64. *M. Boreli, M. Vuković,* Prilog proučavanju problema strujanja podzemne vode u zoni akumulacija hidrotehničkih i hidroenergetskih postrojenja, VI. kongres Jugoslovenskog nacionalnog komiteta za visoke brane, Opatija 1963, 248—256.
65. *S. Bruk, M. Boreli,* Morfološka analiza razvoja korita Dunava i Save u sektoru ušća. *Posebno izdanje Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«,* Beograd 1963, No 19, 39—50.
66. *S. Bruk, M. Boreli,* Morphological analysis of the Formation of the River Bed at the Confluence of the Sava and the Danube, *Transactions of the Institute »Jaroslav Černi«,* No 26, 39—50.
67. *S. Bruk, M. Boreli,* Hidraulički proračun regulacionih elemenata za Dunav i Rukavac kod Beograda za varijantu sa zatvorenim rukavcem, *Posebno izdanje Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«,* Beograd 1963, br. 19, 63—71.
68. *S. Bruk, M. Boreli,* Calculation for Regulation Elements with the Closure of the Danube Branch near Belgrade, *Transaction of the Institute »Jaroslav Černi«,* No 26, 38—50.
69. *M. Boreli, S. Bruk,* Proračun regulacionih elemenata rukavca i glavnog toka Dunava u rejonu Ratnog ostrva za varijantu aktivnim rukavcem, *Posebna izdanja Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«,* Beograd 1963, br. 19, 73—85.
70. *M. Boreli, S. Bruk,* Calculation of the Regulation Elements of the Main Channel and the Branch of Danube in the Section of V. R. Island, for the Variant with an Active Branch, *Transaction of the Institute »Jaroslav Černi«,* No 26, 51—63.
71. *M. Boreli,* Zasipanje zaliva, *Posebno izdanje Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«,* Beograd 1963, br. 19, 87—89.
72. *M. Boreli,* The Silting of the Bay, *Transaction of the Institute »Jaroslav Černi«,* No 26, 1963, 65—67.
73. *M. Boreli,* Model beogradskog hidročvora, *Posebna izdanja Institutu za vodoprivredu »Jaroslav Černi«,* Beograd 1963, br. 19, 91—102.
74. *M. Boreli,* Model of Belgrade Confluence, *Transaction of the Institute »Jaroslav Černi«,* No 26, 69—80.
75. *M. Boreli, R. Todorović,* Pregrade i stabilizacija nivoa Beogradskog jezera, *Posebna izdanja Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«,* Beograd 1963, br. 19, 135—148.
76. *M. Boreli, M. Vuković,* Podzemne vode na Novom Beogradu, *Posebna izdanja Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«,* Beograd 1963, br. 19, 157—168.
77. *M. Boreli, M. Vuković,* Underground water of New Belgrade, *Transaction of the Institute »Jaroslav Černi«,* No 26, 138—157.
78. *M. Boreli,* Hidraulika, I. izdanje, Jugoslovenski građevinski centar, Beograd 1965, 1—130.
79. *M. Boreli,* Hidraulika, II, Beograd, Izdanje Hidrauličke laboratorije Građevinskog fakulteta, 1965 1—120.

80. *M. Boreli,* Sur l'infiltration de l'eau dans des milieux poreux non saturé. II. kongres filtracije, Gdanjsk 1965. 77—85.
81. *M. Boreli, B. Pavlin,* Approach to the Problem of the Underground Water Leakage from the Storages in Karst Regions. Karst Storages Buško Blato, Peruća and Kruščica, AIHS - UNESCO Symposium: Hydrology of fractured rocks, Dubrovnik 1965, Vol. I, 32—63.
82. *M. Boreli, G. Vachaud,* De l'effet de la gravité sur la valeur du coefficient de diffusivite dans les problèmes d'infiltration de l'eau en milieu non saturé. Comptes rendus des séances de l'Académie des Sciences, Paris 1965, Tome 251, 2286—2289.
83. *M. Boreli, G. Vachaud,* Note sur la détermination de la teneur en eau résiduelle et sur la variation de la perméabilité relative dans les sols non saturés. Compets rendus des séances de l'Académie des Sciences, Paris 1965, Tome 263, 2286—2289.
84. *M. Boreli, S. Jovanović,* Primena separacione građevine za zaštitu akumulacije od zasipanja. Saopštenje sa V. kongresa Jugoslovenskog nacionalnog komiteta za visoke brane, 1966, 13—22.
85. *M. Boreli,* O gubicima vode iz kraških akumulacija, Kraška akumulacija Buško Blato, *Saopštenje Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«,* Beograd 1966, br. 36, 17—30.
86. *M. Boreli,* Jednačine strujanja vode i vazduha u nezasićenim sredinama. Rezidualni sadržaj vlage. Koeficijent efektivne poroznosti kod gravitacione drenaže, *Saopštenja Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«,* Beograd 1966, br. 38, 1—14.
87. *M. Boreli, G. Vachaud,* O izvesnim problemima infiltracije u nezasićenim poroznim sredinama, *Saopštenja Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«,* Beograd 1966, br. 39, 71—86.
88. *M. Boreli,* Sur la porosité effective. Comptes rendus des séances de l'Académie des Sciences, Paris 1967, t. 265, série A, 275—277.
89. *M. Boreli, M. Vuković, D. Babac,* Quelques écoulement non permanents particuliers des eaux souterraines dans le cas de recharge des nappes dans les zones arides. Considération sur le coefficient de porosité effective en regime dynamique. Mémoires de la Réunion d'Istambul de AIH, Vol. VIII, Istambul 1967, 49—56.
90. *M. Boreli, M. Vuković,* Doprinosi razvoju hidraulike podzemnih voda, *Saopštenja Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«,* Beograd 1967, br. 41—42, 45—46.
91. *M. Boreli,* Radijus dejstva bunara, Saopštenja Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«, Beograd 1967, br. 43, 13—24.
92. *M. Boreli,* Kapacitet izvorišta podzemne vode. Seminar »Bilans podzemnih voda«, Beograd, 20. 12. 1966 — 10. 1. 1967, Beograd 1968, 77—86.
93. *M. Boreli,* Podzemna voda u zoni aeracije tretiranja jednačinama strujanja vode u nezasićenim sredinama, Seminar »Bilans podzemnih voda«, Beograd 1968, 87—118.
94. *M. Boreli,* Određivanje karakteristika vodonosnih slojeva probnim srpenjem u nestacionarnom režimu, Seminar »Bilans podzemnih voda«, Beograd 1968, 119—131.
95. *M. Boreli,* Radijus dejstva bunara, Seminar »Bilans podzemnih voda«, Beograd 1968, 132—141.
96. *M. Boreli,* Hidraulički (filtracioni) otpori, Seminar »Bilans podzemnih voda«, Beograd 1968, 142—157.

97. *M. Boreli, R. Rakar,* Contribution à l'étude des nappes par modèles analogique à resseau RC. (Resistance-Capacité) d'un nouveau type (Etude des nappes des oasis Kharga st Dakhla). XIII Congrès IAHR, Kyoto 1969, Vol. 5—2, 560—639.
98. *M. Boreli, M. Radojković,* Capillary electric analogue models for the study of steady flow free surface. XIII Congres IAHR, Kyoto 1969, Vol. 5—2, 584—589.
99. *M. Boreli,* Hydrodynamique des écoulement dans les milieux poreux, Rapport general. XIII Congres IAHR, Kyoto 1969, Vol. 5—2, 447—463.
100. *M. Boreli,* Razmatranja u vezi sa određivanjem kapaciteta izvorišta podzemnih voda, I. kongres o vodama Jugoslavije, maj 1969, Beograd 1969, knj. I, 96—101.
101. *M. Boreli, M. Vuković,* Procédé de dépouillement des pompages d'essais, Publication du Projet ERESS, Ourgla, Sept. 1969, 1—80.
102. *M. Boreli, R. Rakar,* Grupa RC modela zapadne pustinje, *Saopštenja Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«,* Beograd 1970, br. 49, 25—39.
103. *M. Boreli,* Mrežasti RC analogni modeli. Izvesni problemi razmatrani u vezi sa grupom RC modela Zapadne pustinje (Egipat), Saopštenja sa petog savetovanja jugoslovenskih stručnjaka za hidraulička istraživanja, Ohrid 1970, 13—21.
104. *M. Boreli,* Functionnement hydraulique de deux forages artésiens voisins et piézomètre à débit, Publication du Projet ERESS, Gabès, Sept 1970, 1—8.
105. *M. Boreli,* Sur l'utilisation des oscillations du niveau piézometrique provoquées par le pompage pour la détermination des paramètres des couches, Publication du Projet ERESS, Ourgla, Sept. 1970, 1—15.
106. *M. Boreli,* Sur les essis en groupe de l'Oued Rhir, Publication du Projet ERESS, Alger, Janv. 1971, 1—13.
107. *M. Boreli, M. Vuković,* Essais hydrodynamiques sur les groupes de Zelfana et Ourgla, Publication du Projet ERESS, Ourgla, mai 1970, 1—8.
108. *M. Boreli, V. Pietraru, M. Vuković,* Analyse des essais hydrodynamiques des forages du Chott Fedjedj, Publication du Projet ERESS, Gabès, Dec. 1970, 1—12.
109. *M. Boreli,* Détermination de la drainance unitaire, de la couche intercalaire séparant l'aquifère du Mio-Pliocène du Sénonien dans la région de Ourgla. Publication du Projet de l'UNESCO: Etude du ressource en eau du Sahara Septentrional (Projet ERESS), Ourgla, Janv. 1971, 1—11.
110. *M. Boreli,* Coefficient d'emmagasinement du modèle du Complexe Terminal, Publication du Projet ERESS, Ourgla, mai 1971, 1—15.
111. *M. Boreli,* Sur les caractéristiques des forages du C.I. et leurs variations, publication du Projet ERESS, Ourgla, mai 1971, 1—11.
112. *M. Boreli, R. Rakar,* RC Analog modeli egipatske pustinje kao sredstva za istraživanje ove oblasti, I. jugoslovenski simpozijum o hidrogeologiji i inženjerskoj geologiji, Hercegnovi 1971, 15—26.
113. *M. Boreli, M. Vuković,* O određivanju transmisibilnosti i efektivne poroznosti analizom rezultata dugotrajne eksploatacije, I. jugoslovenski simpozijum o hidrogeologiji i inženjerskoj geologiji, Hercegnovi 1971, 27—39.
114. *M. Boreli, V. Pietraru, P. Pallas,* Projet ERESS, Plaquette No 1, Essais, mesure et leur depouillement, Edition UNESCO, Paris 1972, 120.
115. *M. Boreli, V. Vuković, D. Babac, D. Matić, N. Plamenac, V. Pietraru, C. Ivan, V. Juster, J. Pietraru,* Studija problema filtracije, *Saopštenje Instituta za vodoprivredu »Jaroslav Černi«,* br. 50—53, Posebno izdanje »Hidrauličke studije za hidroenergetski i plovidbeni sistem Đerdap, Beograd-Bukurešt 1972, 191—263.

116. *M. Boreli, M. Vuković, D. Rudić,* Određivanje parametara višeslojevite sredine preko podataka periodičnih crpljenja. Zbornik radova sa 2. jugoslovenskog simpozijuma o hidrogeologiji i inženjerskoj geologiji, Sarajevo 1972, 33—49.
117. *M. Boreli,* Reprezentativnost pijezometarskih podataka sa gledišta modelskih istraživanja. Zbornik radova sa 2. jugoslovenskog simpozijuma o hidrogeologiji i inženjerskoj geologiji, Sarajevo, 1972, Vol. 2, 75—82.
118. *M. Boreli,* Razmatranja o vodosnabdevanju Beograda u vezi sa Generalnim urbanističkim planom, Saopštenja sa savetovanja »Izvorišta za snabdevanje Beograda vodom i Urbanistički plan do 2000 god. Izdanje Saveza građevinskih inženjera Srbije, 1972.
119. *M. Boreli,* Flow in unsaturated media, and field determination of its hydraulic characteristics. Determination of flow characteristics by traces techniques. Flow in karstic formation. XV Congress AIHR, Istambul 1973, General report, Vol. 6, 343—366.
120. *M. Boreli, V. Brčić, M. Radojković, E. Nonveiller, P. Anagnosti,* Ecoulement - déformation-stabilité, La Houille Blanche, 1973, No 5/6, 415—424.
121. *M. Boreli, D. Babac, M. Radojković,* Model Ain Zainane kao primer matematičkog modela karsnog obalskog vrela bočate vode sa dva usporna nivoa. Zbornik radova sa 3. jugoslovenskog simpozijuma o hidrologiji i inženjerskoj geologiji, Opatija 1974, 13—19.
122. *M. Boreli, D. Babac, M. Radojković,* Analyse des possibilités d'exploitation des sources karstiques cotières, *Mémoires,* Tome X, Congres AIH de Montpellier, 1974, 276—280.
123. *M. Boreli, M. Radojković, S. Baćanović,* Primena električnih kapilarnih analogona za izučavanje prostorne filtracije sa slobodnom površinom, VI. savetovanje jugoslovenskog društva za hidraulička istraživanja, Budva 1974, 99—102.
124. *M. Boreli,* Identification des caractéristiques hydrodynamiques d'un masif rocheux. Rapport général, International Symposium IAHR/SIA, Rapperswill, 1975, Vol. II, A1 1—32.
125. *J. Karanjac, M. Boreli,* An introduction of geophysical methods in hydrogeological investigations, General report, International Symposium IAHR/SIA, Rapperswil 1975, Vol. II, 1—22.
126. *M. Radojković, M. Boreli,* Some considerations on interpretation of well tests and piezometric data. International Symposium IAHR/SIA. Rapperswil 1975, Vol. II, 1—5.
127. *M. Boreli, M. Milivojčević,* O reprezentativnom elementarnom volumenu (REV) kod izučavanja podzemne vode, *Saopštenja zavoda za hidrotehniku,* 14/7, Sarajevo 1975, 1—6.
128. *M. Boreli, M. Milivojčević,* Obrada podataka vodopropusnosti u cilju utvrđivanja karakteristika simulacionog hidrodinamičkog modela stenskog masiva temelja brane Grančarevo. Jugoslovensko-američki simpozijum »Hidrologija i vodno bogatstvo krša«, Dubrovnik 1975, Zbornik, 465—489.
129. *M. Boreli, M. Milivojčević,* Permeability tests for hydrodynamic simulation model of a rock mass in the foundation of a dam-Case study of Grančarevo dam, Karst hydrology and water resources, Proceeding of the U. S. — Yugoslavian Symposium, Dubrovnik 1975, Water Resources Publications, 575—606.
130. *M. Boreli,* Izvesne karakteristike strujanja podzemne vode značajne za slegnje terena u Tuzli. Simpozijum o zaštiti čovekove sredine od posledica podzemne eksploatacije u rudarstvu, Tuzla 1975, 185—188.
131. *M. Boreli, Č. Maksimović,* Izvesna razmatranja u vezi sa radijusom dejstva bunara. Zbornik radova sa 4. jugoslavenskog simpozijuma o hidrogeologiji i inženjerskoj geologiji, Skoplje 1976, 15—23.

132. *M. Radojković, M. Boreli,* Probno crpljenje iz bunara pri skokovitoj promeni provodnosti vodonosnog sloja. Zbornik radova sa 4. jugoslovenskog simpozijuma o hidrogeologiji i inženjerskoj geologiji, Skoplje 1976, 347—351.
133. *M. Boreli, M. Radojković,* Efekat filtracije na prečišćavanje podzemnih voda. Zbornik radova sa XIII. kongresa za racionalnu i primenjenu mehaniku, Sarajevo 1976, 1—11.
134. *M. Boreli,* Hidraulika, (autorizirana skripta). Izdanje Građevinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Beograd 1976, 1—585.
135. *M. Boreli, B. Đorđević, M. Radojković,* Application de certaines méthodes stochasiques en vue d'établir les caractéristiques hydrodynamiques du modèle d'un massif rocheux dans une zone de barrage, Hydraulic problems solved by stochastic methods, Proceeding of Second International Symposium on Stohastic Hydraulics, Lund 1976, 1—22.
136. *M. Boreli, M. Radojković,* Sur la détermination des caractéristiques hydrodynamiques du massif rocheux dans les fondement des grandes barrages. III symposium AIRH, Kiev 1976, Tome 3, 59—67.
137. *M. Boreli, M. Radojković, M. Vuković, B. Matić, S. Jović,* Identification of dispersion characteristiques of porous media by means of piezometric data, IAHR Symposium on Hydrodynamic diffusion and dispersion in porous media, Proceedings, Pavia 1977, 1—15.
138. *M. Boreli, M. Radojković, S. Jović,* Some fundamental problems of underground water pollution, XVII Congress IAHR, Baden Baden 1977, Vol. 6, 714—718.
139. *M. Boreli, S. Jović,* Kakve informacije o hidrodinamičkim karakteristikama sredine može pružiti korelaciona analiza nivoa spoljne vode (nivo u akumulaciji) i pijezometarskih nivoa, Saopštenja sa 5. jugoslovenskog simpozija o hidrogeologiji i inženjerskoj geologiji, Vol. 1, 7—19.
140. *M. Boreli,* Principi koncipiranja i interpretacije istražnih radova kod izučavanja podzemnih voda. Simpozijum o istraživanju, eksploatiranju i gospodarenju podzemnim vodama, Zagreb, 29—31. mart 1978, 329—377 B.
141. *M. Boreli,* Veštačko prihranjivanje izdani, Savetovanje, »Snabdevanje naselja vodom za piće«, Zlatibor, maj 1978, 70—75.
142. *M. Boreli,* Hétérogénéité des milieux et effet d'echelle, AIRH Symposium sur »les effet d'échelle en milieu poreux, Rapport général, Thessaloniki 1978, 33—71.
143. *M. Boreli, B. Batinić, D. Avakumović,* Derivacije zaštite. Slučaj Topčiderske reke, Zbornik radova sa VII. savetovanja Jugoslovenskog društva za hidraulička istraživanja, Novi Sad 1978, 1—14.
144. *M. Boreli,* Efekat razmere u poroznim sredinama, Zbornik radova sa VII. savetovanja Jugoslovenskog društva za hidraulička istraživanja, Novi Sad 1978, 1—32.
145. *M. Boreli, M. Radojković, S. Jović,* Uticaj mikroheterogenosti na difuzione procese, Zbornik radova sa VII. savetovanja Jugoslovenskog društva za hidraulička istraživanja, Novi Sad, septembar 1978, 1—14.
146. *M. Radojković, M. Boreli,* The relationship between thermal field and parameters of aquifer system during exploitation, XVII Congres IAHR, Cagliari, September 1979, Sub. B, Vol. 1, 264—269.
147. *M. Radojković, M. Boreli,* Therminal field observations and its role in aquifer exploitation, Conference on numerical methods in thermal problems, Swaneea, July 1979, Vol. 1, 138—142.
148. *M. Boreli, M. Radojković, M. Vuković,* The influence of temperature change of piezometric head in artesian and semiartesian wells, AIRH Symposium:

Les transfers de chaleur et de masse en milieux poreux, Toulouse, Août 1980, Rapport 32, 15.
149. *M. Boreli,* Uticaj nivoa istraživanja na veličinu parametara, sa specijalnim osvrtom na probleme zagađenja voda, VI. jugoslovenski simpozijum o hidrogeologiji i inženjerskoj geologiji, Portorož, maj 1980, Knj. 1, 1—7.
150. *M. Boreli,* Hidraulika, Naučna knjiga, Beograd 1980, 1—515.
151. *M. Boreli, B. Čolić, M. Manojlović,* Neka zapažanja o nestabilnosti tla pri zemljotresu koji je 15. aprila 1979. godine pogodio primorske predele Crne Gore, Savetovanje: Iskustva i uslovi za projektovanje i građenje posle zemljotresa u SR Crnoj Gori, Njivice, maj 1980, 165—203.
152. *M. Boreli, M. Radojković,* Annual temperature variation in an array of wells adjacent to river bank, Euromech 143: Flow and transport in porous media, Delft, September 1981, 118—127.
153. *M. Boreli, M. Radojković, M. Zogović,* Razmatranje u vezi sa filtracijom u zoni akumulacije Hemren u Iraku sa posebnim osvrtom na probleme kontakta reka-akvifer, VII. jugoslovenski simpozijum o hidrogeologiji i inženjerskoj geologiji, Novi Sad, juli 1982, Knj. 1, 243—255.
154. *M. Boreli, S. Jovanović, M. Radojković,* Uticaj promene režima vodotoka na promene nivoa podzemnih voda, VIII. savetovanje Jugoslovenskog društva za hidraulička istraživanja, Portorož, 2—4 decembra 1982, 1—4.
155. *M. Boreli, M. Radojković, D. Pokrajac,* Application of analysis of temperature oscilations in an array wells adjacent to a river bank for the determination of the quality of contact between river and aquifer, International Symposium on hydraulic problems of ground water drainage, Donji Milanovac, Sept. 1982, 273—285.
156. *M. Boreli, S. Jovanović, M. Radojković,* Influences of changes of regime of surface streams on ground water behaviours, General report on the International Symposium on hydraulic problems of ground water drainage, Donji Milanovac, Sept. 1982, 81—133.
157. *M. Boreli, D. Pokrajac,* Contribution to the application of emergency spillways on small earth dams, International Conference on the Hydraulic Aspects of Flood and Flood Control, London, Sept. 1983, 93—99.
158. *M. Boreli, D. Pokrajac,* An analysis of temperature variations in the wells adjacent to a river bank, effect of a pollution shock in the river upstream of water supply zone, Fifth international conferences on water resources planning and management, Athens, Oct. 1984, 140—148.
159. *M. Boreli, D. Pokrajac,* Analiza temperaturnih oscilacija bunara u priobalju. Uticaj udarnog zagađenja rečnog toka na zagađenje podzemnih voda, VIII. jugoslovenski simpozijum o hidrogeologiji i inženjerskoj geologiji, Budva, septembar 1984, Knj. 1, 291—301.
160. *M. Boreli, D. Pokrajac, M. Marić-Dedijer,* Stohastički metodi projektovanja objekata za eksploataciju podzemnih voda i za odbranu od podzemnih voda, III. jugoslovenski simpozijum o hidrogeologiji i inženjerskoj geologiji, Budva, septembar 1984, Knj. 1, 593—603.
161. *M. Boreli, D. Pokrajac,* Efikasnost dubokih jednorednih zavesa. Naučna konferencija »Voda i krš«, Mostar, januar 1985, 145—158.
162. *M. Boreli, D. Pokrajac,* Grout curtains in fissured rocks: stochastic approach, Symposium on the Stochastic Approach to subsurface flow, Montvillargenne (Paris), june 1985, 546—559.
163. *M. Boreli, D. Pokrajac,* Stohastički pristup dimenzionisanju (antifiltracionih) hidrotehničkih konstrukcija, XVII. jugoslovenski kongres teorijske i primenjene mehanike, Zadar, jun 1986, B-36, 213—219.

164. *M. Boreli, M. Merkle, M. Đukić,* Primena geostatističkih metoda kod stohastičkih proračuna podzemnih voda, Saopštenja sa Savetovanja JDH (Jugoslovenskog društva za hidraulička istraživanja), Split, sept. 1986, 463—480.
165. *M. Boreli,* Doprinos ekonomičnijem dimenzioniranju antifiltracionih konstrukcija analizom neizvesnosti, XIII. kongres Jugoslavenskog društva za visoke brane, Mostar, septembar 1986, Knj. 1, 22—31.
166. *M. Boreli, V. Tanacković,* Primena prednapregnutih geotekstilnih cevi kao zaštite brzotoka na branama od zemljanih materijala, XIII. kongres Jugoslovenskog društva za visoke brane, Mostar, septembar 1986, Knj. 1, 289—295.
167. *B. Đorđević, M. Boreli,* Da li su vodoprivredni sistemi i životna sredina zaista u oponenciji? II Kongres o vodama Jugoslavije, Ljubljana, oktobar 1986, Knj. 3, 1118—1130.
168. *M. Boreli, D. Pokrajac,* Problemi zaštite priobalnih izvorišta, Kongres »Zaštita voda '87«, 20—22. maj 1987, Kranj, 341—347.
169. *M. Boreli, M. Milojević, D. Babac, J. Živković,* Beogradsko izvorište danas, Zbornik radova »Snabdevanje Beograda vodom«, Beograd, 18—19. jun 1987, 1—15.
170. *M. Boreli, D. Prodanović,* Crpljenje iz bunara za zadatu zavisnost Q(H) crpke i (ili) pri konstantnom nivou, IX. jugoslovenski simpozijum o hidrogeologiji i inženjerskoj geologiji, Priština, Oktobar 1987, Knj. 1, 41—46.
171. *M. Boreli, Đ. Boreli Đ. Jovanović,* Some experience with storage reservoirs and alluvial aquifers, XVI Congress of Large Dams, San Francisco 1988, 781—796.
172. *M. Boreli,* Modèles hydrodynamiques de certaines grandes nappes nordafricaines. Rapports général, Carte hydrogeologique internationale de l'Afrique, Zagreb, june 1988, 15.
173. *M. Ivetić, M. Boreli,* Prinudna cirkulacija u jezerima, 18. jugoslovenski kongres teorijske i primenjene mehanike, Vrnjačka banja, jun 1988, 153—157.
174. *M. Boreli,* Characteristic water contents in soils, International commission on irrigation and drainage, Dubrovnik, Sept.-Oct. 1988, Vol. 1, 9—15.
175. *M. Boreli, B. Sikošek, J. Muškatirović,* Posledice mogućeg rušenja brane u slučaju najvećeg poplavnog talasa. Savetovanje u okviru SANU, Studenica i planirani vodoprivredni sistemi, juni 1988, 13.
176. *M. Boreli,* Projektovanje uz pomoć stohastičkih proučavanja utvrđivanjem rizika rešenja, Vodoprivreda, 21, 1989/1—2, 5—19.
177. *M. Boreli, M. Dimkić,* Predlozi za korišćenje i zaštitu podzemnih voda u SR Srbiji, Zaštita voda '90, Bar 1990, 422—492.
178. *M. Boreli, D. Pokrajac,* Zagađenje podzemnih voda od strane deponija pepela i mere zaštite, Zaštita voda '90, Bar 1990, 527—532.
179. *M. Boreli, D. Muškatirović, B. Batinić,* Izvesni problemi zaštite naselja u priobalju HE Đerdap od podzemnih voda, Vodoprivreda, Februar-April 1990, 241—251.
180. *M. Boreli, D. Pokrajac,* Uticaj promene viskoznosti na oscilacije temperature vode u priobalnim bunarima, 19. jugoslovenski kongres teorijske i primenjene mehanike, Ohrid, maj-juni 1990, 77—82.
181. *M. Boreli, M. Ferenčak,* VRO, a Danube island, case of a ground water resource in the center of Belgrade environment — Constrains and possible solutions, Introductory report. International Meeting organized by the City of Belgrade, and UNESCO, Belgrade, april 1990, 1—22.
182. *M. Boreli, D. Hajduković, V. Popović,* Hidraulička problematika izliva kod deponija pepela, 10. savetovanje jugoslovenskog društva za hidraulička istraživanja, Sarajevo, oktobar 1990.

183. *M. Boreli, D. Pokrajac,* Primena spregnutih modela na jednu klasu problema strujanja podzemnih voda, 10. savetovanje jugoslovenskog društva za hidraulička istraživanja, Sarajevo, oktobar 1990.
184. *M. Boreli, D. Muškatirović,* Neki hidraulički problemi taloženja pepela na plažama deponija, 10. savetovanje jugoslovenskog društva za hidraulička istraživanja, Sarajevo, oktobar 1990.
185. *M. Boreli, S. Opricović,* Metodologija rešenja eksploatacije aluvijalnih akvifera u visokovrednom okruženju, Savetovanje: Ekološki problemi Beograda, Beograd, decembar 1990.
186. *M. Boreli, V. Tanacković,* Rečni nasipi sa smanjenim negativnim uticajem na ekološke vrednosti priobalja, Savetovanje: Ekološki problemi Beograda, decembar 1990.

VESELKO KOROMAN

Rodio se 7. travnja 1934. u Radišićima kod Ljubuškog. Srednju školu i Pedagošku akademiju završio u Mostaru. Na Filozofskom fakultetu u Sarajevu diplomirao je iz jugoslavenskih književnosti i filozofije. Urednik je u Izdavačkom poduzeću »Svjetlost« u Sarajevu.

Među hrvatskim piscima koji žive i književno djeluju u Bosni i Hercegovini, Veselko Koroman uživa ugled istinskog umjetnika riječi koji ni u čemu i nikad nije pravio kompromise. Tih i povučen stvaralac, objavio je do danas dvadesetak knjiga kojima se potvrdio kao izniman pjesnik i vrstan prozaik koji ne upada u maniru niti plaća danak jeftinoj popularnosti. Od spomenutih knjiga kritičari su već neke izdvojili kao vrhunske domete, a nijednoj nisu prigovorili da je svojim najboljim dijelovima ispod razine visoke umjetničko-izražajne vrijednosti ovoga suptilnog pjesnika, funkcionalnog stilista i kreativnog majstora hrvatskoga jezika koji u tekstovima — u pjesmama i prozi kao i u esejima — dostiže svoj puni ljepotonosni sjaj.

Pjesništvo Veselka Koromana duboko je ukorijenjeno u zavičaju, još dublje u jeziku kojim je protepao, a ipak ne robuje nikakvim formalističkim obzirima i obvezama, već traži dodatnu podlogu u planetarnom i univerzalnom da bi se autentično obistinilo na šesteromeđi gdje se dodiruju: zbiljsko i fantazmagorično, logično i alogično, racionalno i iracionalno.

POPIS RADOVA

Grad prema sjeveru (pjesme), Mostar 1957.
Crne naranče (pjesme), Sarajevo 1965.
Knjiga svanuća (pjesme), Sarajevo 1967.
Svjetiljka od trnja (pjesme), Sarajevo 1971.
Pogled iz zrcala (kritike i eseji), Sarajevo 1974.
Sjaj i rana (pjesme), Sarajevo 1975.
Izabrane pjesme, Sarajevo 1975.
Na tom svijetu (pjesme), Sarajevo 1977.

Svijet ili dvije polovice (razmatranja), Sarajevo 1979.
Bio-bibliografija starijih hrvatskih pisaca Bosne i Hercegovine (Život, 11—12), Sarajevo 1979.
Mihovil (roman), Sarajevo 1983.
Jezik na pašnjaku (izabrane pjesme), Zagreb 1984.
Pjesme i zapisi (izabrane pjesme i razmatranja), bibl. Savremena književnost naroda i narodnosti BiH u 50 knjiga (knj. 33), Sarajevo 1985.
Dok vlada prah (pjesme), Zagreb 1986.
Zemljom, snovi (novelete), Banja Luka 1987.
Poems, pjesme preveo na engleski Mario Suško, Sarajevo 1988.
Zeleni se što je bilo (pjesme), Sarajevo 1989.

STANKO LASIĆ

Rodio se 25. svibnja 1925. godine u Karlovcu. Školovao se u rodnom gradu, jugoslavenske jezike i filozofiju diplomirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1953. Neko je vrijeme bio asistent za slovensku književnost, a od 1955. godine prešao je na Katedru za noviju hrvatsku književnost, na kojoj je od 1971. godine profesor. Doktorirao je fundamentalnom disertacijom o Milutinu Cihlaru Nehajevu, 1965. Od 1956. do 1959. godine radio je kao lektor hrvatskog jezika u Lyonu. Važni su i njegovi studijski boravci u Francuskoj, Češkoj i Slovačkoj, Velikoj Britaniji, SSSR-u, Poljskoj i Mađarskoj. Od 1973. do 1978. godine bio je lektor za hrvatski jezik i predavač povijesti kulture i civilizacije naroda Jugoslavije u Parizu. Od 1978. profesor je u Slavenskom seminaru Sveučilišta u Amsterdamu, gdje i danas djeluje. Njegove knjige i studije, prevođene su i u inozemstvu i opće su priznate kao vrijedan doprinos znanosti. Djelujući u inozemstvu i u domovini, S. Lasić je jedan od najvrednijih posrednika između hrvatske kulture i svijeta. Njegove studiozne i polemičke knjige o Krleži kvalificiraju ga kao najboljeg poznavaoca toga velikog pisca.

POPIS RADOVA

Sukob na književnoj ljevici, 1928—1952, Liber, Zagreb 1970.
Poetika kriminalističkog romana, Liber, Zagreb 1973.
Struktura Krležinih »Zastava«, Liber, Zagreb 1974.
Problemi narativne strukture, Liber, Zagreb 1977.
Krleža. Kronologija života i rada, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1982.
Književni počeci Marije Jurić Zagorke, Zagreb 1982.
Mladi Krleža, Globus, Zagreb 1987.
Krležologija ili Povijest kritičke misli o Miroslavu Krleži, Globus, Zagreb 1989 (I — Kritička literatura o Miroslavu Krleži 1914—1941, 375 str.; II — O moralnoj strukturi i totalitarnoj svijesti, 207 str.; III — Miroslav Krleža i Nezavisna Država Hrvatska, 271 str.)

VLADIMIR LUETIĆ

Vladimir Luetić redoviti je profesor kirurgije na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i šef Zavoda za vaskularnu kirurgiju Medicinskog fakulteta u Kliničkom bolničkom centru u Zagrebu. Rođen je 1927. godine u Imotskom. Diplomirao je na Medicinskom fakultetu u Zagrebu 1951. godine. Specijalistički ispit iz opće kirurgije položio je 1958. godine. Obranom disertacije »Kominutivne frakture kao terapijski problem« 1962. godine stekao je stupanj doktora medicinskih znanosti. Habilitirao je na Medicinskom fakultetu 1966. godine s habilitacijskim radom »Problematika šava na jednjaku«. Objavio je 139 znanstvenih i stručnih radova i jednu zapaženu monografiju, a autor je i poglavlja u knjigama objavljenim u zemlji i inozemstvu.

Nakon znanstvene i profesionalne izobrazbe na vodećim klinikama Italije, Njemačke i Švicarske, V. Luetić se opredijelio za subspecijalizaciju iz vaskularne kirurgije. Razvijajući tu, u to vrijeme novu, kiruršku granu osnovao je 1971. godine Odjel za vaskularnu kirurgiju u Kliničkom bolničkom centru, prvi takav odjel u Hrvatskoj. Zaslugom V. Luetića, njegovom brigom za izobrazbu mlađih suradnika, unapređivanjem organizacije i širenjem programa rada, Odjel za vaskularnu kirurgiju prerastao je godine 1983. u Zavod za vaskularnu kirurgiju Medicinskog fakulteta.

U sažetom prikazu života i rada V. Luetića ne može se zaobići ni njegova istaknuta uloga u timu koji je izveo prvu samostalnu operaciju na otvorenom srcu na Kirurškoj klinici Medicinskog fakulteta u Zagrebu, kao ni njegovo sudjelovanje u timu Lj. Čečuka i V. Frančiškovića kod prve transplantacije bubrega u Zagrebu 1971. godine. V. Luetić je, u suradnji sa S. Doganom, izvršio 1969. godine prvu kiruršku rekonstrukciju obliterirane arterije karotis u našoj zemlji.

Vrlo je uspješan organizator postdiplomske nastave i domaćih međunarodnih tečajeva iz vaskularne kirurgije. Smišljenim osposobljavanjem znanstvenih i stručnih kadrova potaknuo je stvaranje centara za vaskularnu kirurgiju u mnogim medicinskim ustanovama u Hrvatskoj i dijelu Bosne i Hercegovine, tako da se bez dvojbe može ustvrditi da je današnja razina vaskularne kirurgije u Hrvatskoj dobrim dijelom njegova zasluga i plod njegova zalaganja.

Sigurno je da V. Luetić uživa ugled jednog od naših najboljih stručnjaka u vaskularnoj kirurgiji, a izbor za profesora na postdiplomskom studiju iz angiokirurgije na Medicinskom fakultetu u Milanu i pozivi na sudjelovanje u nastavi na Medicinskom fakultetu u Heidelbergu najbolje pokazuju da je priznat ne samo u nas nego i u inozemstvu.

POPIS RADOVA

1. *V. Luetić, A. Wagner,* Operativno prekrivanje koštanih defekata lubanje, *Neuropsihijatrija,* 5, 1957, 269.
2. *V. Luetić,* Mogu li se defekti dure plastički prekrivati »Kutis režnjem«, *Acta Chir. Iug.,* Fasc, IV, 1957, 351.
3. *V. Luetić,* Frakture kralježnice i njihovo liječenje. *Medicinar,* 1958.
4. *V. Luetić,* Prijevod »Lehrbuch der Chirurgie«, Helner, Niessen, Vosschulte, poglavlje V, VI, XI. i XV, 1958.
5. *M. Kožić, V. Luetić, A. Wagner,* Kirurška problematika lumboischialgija, Zbornik radova II. sastanka neuropsihijatara Jugoslavije, 1961, 92.
6. *V. Luetić,* Upotreba Araldita za liječenje kominutivnih fraktura, Eksperimentalni rad, KOMNIS, 37, 1962.
7. *V. Luetić,* Kominutivne frakture kao terapijski problem, disertacija, 1962.
8. *P. Žeškov, N. Grčević, V. Luetić,* Spinalni bisagni ganglioneuroblastomi, *Neuropsihijatrija,* 1—2, 1962, 85.
9. *M. Vidović, V. Luetić,* Posttrombotički sindrom, *Lij. vjesnik,* 5, 1963, 511.
10. *M. Kožić, V. Luetić,* Problemi prirođenoga hidrocefalusa, Zbornik radova II. kongresa neurokirurga Jugoslavije, 1963.
11. *V. Luetić,* Naš stav u liječenju kroničnih obliteracija arterija i femoro-poplitealnome području, *Acta Chir. Iug.,* 14, 1963, 13.
12. *T. Beritić, V. Luetić,* Twist i trauma, *Lij. vjesnik,* 84, 1964, 64.
13. *M. Kožić, V. Luetić, J. Hančević,* Trigeminalna bol, Zbornik radova IV. sastanka neurokirurga i neurotraumatologa Jugoslavije, Novi Sad 1964.
14. *W. Hecher, I. Krumhart, V. Luetić,* Zur plastischen Versorgung übergrosser kongenitaler Zwerchfelldefekte, *Bruns Beitr. zur kl. Chir.,* II, 1965, 187.
15. *D. Juzbašić, Lj. Topalović, M. Pasini, V. Luetić, M. Vidović,* Prilog problematici ductus Botalli persistens, *Acta Chir. Iug.,* XII, 1965, 113.
16. *M. Pasini, I. Janjić, V. Luetić,* Umjetni simulatori u liječenju atrio-ventrikularnih blokova, *Lij. vjesnik,* 86, 1965, 205.
17. *I. Janjić, V. Luetić,* Vanjska masaža srca, *Lij. vjesnik,* 87, 1965, 1008.
18. *V. Luetić,* Prilog problematici šava na jednjaku, habilitacija, 1966.
19. *D. Juzbašić, V. Luetić,* Šav jednjaka kao operativno tehnički problem, *Symp. ORL Iug.,* 3—4, 1966, 395.
20. *V. Luetić* Ispitivanje i liječenje perifernih cirkulacijskih bolesti — Kirurško liječenje, II. kongres liječnika Jugoslavije, Zagreb, Zbornik radova, 1966.
21. *V. Luetić,* Akutni prekid cirkulacije u arterijama, *Medicinar,* 6, 1967, 387.
22. *V. Luetić,* Kirurška terapija arterijalnih tromboembolija, IV. postdiplomski tečaj iz kirurgije 1967.
23. *V. Luetić,* Tehnika kirurških zahvata na perifernim krvnim žilama, V. postdiplomski tečaj iz kirurgije, 1967.
24. *M. Pasini, I. Janjić, V. Luetić,* Električni stimulatori u liječenju A. V. blokova i električna konverzija srca, *Pharmaca,* 89, 1967, 279.
25. *P. Nola, J. Hančević, V. Luetić,* Mašina srce pluća, Zbornik radova IV. kongresa liječnika Hrvatske, 1968, 96.

26. *M. Pasini, I. Prpić, V. Luetić* i sur., Kombinirana operativna — citostatska terapija kod malignih tumora, Zbornik radova IV. kongresa liječnika Hrvatske, 1968.
27. *V. Luetić,* Chylothorax — Thymus anularis, Thoraxchirurgie und Vasculäre chirurgie, 1968, 273.
28. *Z. Domljan, V. Luetić,* Okluzija digitalne arterije u bolesnice s reumatoidnim artritisom, Simpozij o ozljedama šake, 1969.
29. *V. Luetić,* Ozljede perifernih krvnih žila, VI. postdiplomski tečaj iz kirurgije, Jumena, 1969.
30. *I. Vodopija, P. Bagović, V. Luetić,* Primjena antibiotika u prevenciji infekcija, Antibiotici i antibiotska terapija, »Pliva«, 1971.
31. *V. Luetić,* Hospitalne infekcije u kirurgiji, Zbornik radova o hospitalnim infekcijama, Zagreb 1971.
32. *V. Luetić,* Dijagnostika bolesti arterija na okrajinama, VII. postdiplomski tečaj iz kirurgije, Jumena, 1971.
33. *V. Luetić, Z. Kružić,* Naš stav u liječenju akutnih arterijalnih embolija, *Lij. vjesnik,* 94, 1972, 173.
34. *V. Luetić, Z. Kružić,* Naš stav u liječenju akutnih arterijalnih opstrukcija, *Lij. vjesnik,* 173, 1972, 173.
35. *V. Luetić, Z. Kružić,* Posljedice ozljeda krvnih žila kod djece u školskoj dobi, Zbornik radova I. kongresa liječnika školske medicine Hrvatske, Trogir 1972.
36. *V. Luetić, V. Borčić,* Maligni tumori nadbubrežne žljezde kao kirurški problem, Zbornik radova XII. kongresa kirurga Jugoslavije, Skopje 1972, 529.
37. *V. Luetić, V. Gvozdanović, Z. Novak, A. Sabolić, B. Barac, Z. Kružić,* Vrijednost operativnih zahvata na arterije karotis, Zbornik radova XII. kongresa kirurga Jugoslavije, Skopje 1972, 644.
38. *V. Luetić, Z. Kružić,* Ozljede krvnih žila na vratu, Zbornik radova XVI. intersekcijskog sastanka kirurga Slovenije i Hrvatske, Varaždin 1972, 273.
39. *V. Luetić, Z. Kružić, V. Čičin-Šain,* Obostrana ozljeda arterije femoralis na asteokartilaginoznu egzostazu, *Acta Chir. Iug.,* 1972.
40. *V. Luetić, Z. Kružić,* Kasna reimplantacija otrgnutog desnog bronha, Zbornik radova XVI. intersekcijskog sastanka kirurga Slovenije i Hrvatske, Varaždin 1972, 171.
41. *V. Luetić,* Venozni transplantati u vaskularnoj kirurgiji, I. dio, Angiološki kolokvij, Jumena, 1972.
42. *V. Luetić,* Venozni transplantati u vaskularnoj kirurgiji, II. dio, Angiološki kolokvij, Jumena, 1972.
43. *V. Luetić,* Plastični transplantati u vaskularnoj kirurgiji, Angiološki kolokvij, Jumena, 1972.
44. *V. Luetić,* Angiokirurški aspekt akutne mezenterijalne okluzije, *Lij. vjesnik,* 94, 1972, 296.
45. *E. Peruško, V. Luetić, M. Pasini, V. Majerić,* Bolesnici s ugrađenim električnim medicinskim aparatima, *Lij. vjesnik,* 94, 1972, 348.
46. *V. Luetić,* Komplikacije operativnih zahvata u vaskularnoj kirurgiji, Zbornik radova XII. kongresa kirurga Jugoslavije, Skopje 1972.
47. *Z. Kružić, V. Luetić, V. Nutrizio, M. Iveković,* Posttraumatska arterio-venozna aneurizma arterije temporalis supperfitialis, Zbornik radova XVI. intersekcijskog sastanka kirurga Slovenije i Hrvatske, Varaždin 1972.
48. *V. Luetić, Z. Kružić,* Sindrom gornjeg otvora prsnog koša (Angiokirurški aspekt), IX. postdiplomski tečaj iz kirurgije, Dubrovnik 1973, 97.
49. *V. Luetić, Z. Kružić,* Transplantati u vaskularnoj kirurgiji, VIII. postdiplomski tečaj iz kirurgije, Jumena, 1973.
50. *V. Luetić,* Bypass tehnika u angiokirurgiji, Angiološki kolokvij, Jumena, 1973.

51. *V. Luetić,* Patch plastika (zatvaranje krvne žile »zakrpom«), Angiološki kolokvij, Jumena, 1973.
52. *V. Luetić, Z. Kružić,* Pseudotumori kosti. Prilog diferencijalnoj diagnostici, Libri onkologici, 1973.
53. *Z. Kružić, V. Luetić, T. Vladović-Relja, J. Unušić, J. Čavčić,* Intrapulmonalni posttraumatski hematomi, *Acta Chir. Iug.,* 21 Suppl., 1, 1974, 69.
54. *V. Luetić, Z. Kružić,* Deceleracijske ozljede supraaortelnih krvnih žila, *Acta Chir. Iug.,* XXI, 1974, 107.
55. *V. Luetić, Z. Kružić,* Anastomoza krvne žile po Van Dongenu, X. postdiplomski tečaj iz kirurgije, Dubrovnik, Jumena, 1974.
56. *V. Luetić, P. Ficović, Z. Kružić,* Kirurški pristup bolesniku s hemofilijom, X. postdiplomski tečaj iz kirurgije, Dubrovnik, 1974, 41.
57. *V. Luetić, Z. Kružić, V. Marinšek-Čičin-Šajn,* Beidseitiges posttraumatisches Aneurysma der Arteria poplitea bei osteokartilaginösen Exostose, *Actuelle chirurgie,* 9, 1974, 161—166.
58. *Z. Kružić, I. Tonković, V. Luetić,* Promjene na šaci kod izraženog sindroma gornjeg otvora prsnog koša, Zbornik radova IV. simpozija o bolestima i ozljedama šake, Opatija 1974, 119.
59. *Z. Kružić, P. Ficović, V. Luetić,* Trombophlebitis kao predznak gangrene na preostalom ekstremitetu, *Acta Chir. Iug.,* 1974, Suppl. 1, 1974, 283.
60. *V. Luetić, Z. Kružić,* Posttraumatske kile desnog ošita, *Acta Chir. Iug.,* 21, 1974, 139.
61. *V. Luetić, Z. Kružić, I. Tonković,* Osobitosti kirurškoga liječenja prirođenih elongacija arterije karotis interne, Zbornik radova XIII. kongresa kirurga Jugoslavije, Budva 1974, 43.
62. *V. Luetić, Z. Kružić, D. Božičević, H. Benc, D. Stafofski, B. Barac, Z. Novak, N. Zurak, V. Gvozdanović, V. Marinšek-Čičin-Šajn, V. Nutrizio, J. Papo,* Indikacije za operativni zahvat na krvnim žilama vrata kod akutnih i intermitentnih smetnji cerebro-vaskularne cirkulacije, Zbornik radova II. simpozija o cerebrovaskularnim bolestima, Zagreb 1974, 321.
63. *V. Luetić,* Naša dostignuća u vaskularnoj kirurgiji, Zbornik radova VI. kongresa liječnika Hrvatske, Zagreb 1974.
64. *V. Luetić,* Mogućnosti suradnje osnovnih medicinskih znanosti i kliničkih disciplina, II. simpozij Akademije Zbora liječnika Hrvatske, *Bilten,* 6, 1974.
65. *V. Luetić, Z. Kružić,* Instrumenti u kirurgiji krvnih žila, Medicinska enciklopedija, Zagreb 1974, 37.
66. *V. Luetić, Z. Kružić,* Šav i anastomoze krvnih žila, Medicinska enciklopedija, Zagreb 1974, 37.
67. *V. Luetić, Z. Kružić,* Embolektomija, Medicinska enciklopedija, Zagreb 1974, 38.
68. *V. Luetić, Z. Kružić,* Trombendarterectomija, Medicinska enciklopedija, Zagreb 1974, 40.
69. *V. Luetić, Z. Kružić,* Transplantati u kirurgiji krvnih žila, Medicinska enciklopedija, Zagreb 1974, 41.
70. *V. Luetić, Z. Kružić,* Rekonstruktivni zahvati u kirurgiji krvnih žila, Medicinska enciklopedija, Zagreb 1974, 41.
71. *V. Luetić, Z. Kružić,* Hemodinamika kod angiokirurških zahvata, Medicinska enciklopedija, Zagreb 1974, 42.
72. *V. Luetić, Z. Kružić,* Ozljede krvnih žila, Medicinska enciklopedija, Zagreb 1974, 43.
73. *Z. Kružić, V. Luetić, J. Unšić, J. Čavić,* Prijelomi rebara, *Acta Chir. Iug.,* XXI, Suppl., 1, 1974, 64.

74. *V. Luetić,* Ozljede prsnog koša, *Acta Chir. Iug.,* XXI, Suppl., 1, 1974, 64.
75. *V. Luetić, Z. Kružić,* Infekcija u vaskularnoj kirurgiji i mogućnost njena liječenja, *Acta Chir. Iug.,* 22, 1975, 1045.
76. *Z. Kružić, V. Luetić, I. Tonković,* Prirođene anomalije arterije na gornjim ekstremitetima, *Acta Chir. Iug.,* XXII, 1975, 53.
77. *V. Luetić, Z. Kružić, I. Tonković,* Kirurško stanovište kod tromboze dubokih vena zdjelice i donjih ekstremiteta, XI. postdiplomski tečaj iz kirurgije, Medicinska naklada, Zagreb 1975, 139.
78. *V. Luetić,* Kirurgija karotide, u: Izabrana poglavlja iz patologije glave i vrata, ORL klinike, Medicinski fakultet, Zagreb 1975.
79. *V. Luetić,* Kirurgija oboljenja i ozljeda vena, Kirurgija za više medicinske sestre, Jumena, 1975.
80. *V. Luetić,* Kirurška oboljenja prsišta i pluća, Kirurgija za više medicinske sestre, Jumena, 1975.
81. *V. Luetić,* Kirurgija mediastinalnih organa i jednjaka, Kirurgija za medicinske sestre, Jumena, 1975.
82. *V. Luetić, Z. Kružić, I. Tonković,* Revaskularizacija ili amputacija kod početnih gangrena, Internacionalni Italo-jugoslavenski tečaj usavršavanja iz opće kirurgije, Suppl., 4, Milano 1976, 65.
83. *V. Luetić,* Vaskularna kirurgija u ratnim uvjetima, Zdravstvo u općenarodnoj obrani, Zbor liječnika Hrvatske i Akademija zbora liječnika Hrvatske, 1976, 111—120.
84. *I. Vodopija, P. Bagović, V. Luetić,* Praktična dezinfekcija, Savjetovanje o kliničkoj primjeni Hibitana, »Pliva«, Zagreb 1976.
85. *V. Mikuličić, J. Bolčić, I. Janjić, D. Tepavčević, V. Luetić,* Postoperativna njega i substituciona terapija u bolesnika s Chusingovim sindromom, Zbornik radova kongresa endokrinologa Jugoslavije, Ljubljana, »Lek«, 1976, 231.
86. *I. Tonković, Z. Kružić, V. Luetić,* Primjene ultrazvuka u angiokirurgiji, *Acta Chir. Iug.,* 24, Suppl., 1, 1977, 417.
87. *I. Tonković, Z. Kružić, V. Luetić,* Postupak s varikozitetima u trudnoći, *Acta Chir. Iug.,* Suppl., 1, 1977, 401.
88. *Z. Kružić, V. Luetić,* Kirurška terapija ozljeda vena, *Acta Chir. Iug.,* 24, Suppl., 1, 1977, 575.
89. *Z. Kružić, V. Luetić, I. Tonković,* Hemodinamika varikoznih vena, *Acta Chir. Iug.,* 24, Suppl., 1, 1977, 391.
90. *I. Janjić, N. Zuech, V. Luetić, Z. Kružić, M. Phillip,* Anestezija pri operativnim zahvatima na venama, *Acta Chir. Iug.,* XXIV, 1977, 195.
91. *V. Luetić, Z. Kružić, I. Tonković,* Transtorakalni pristup na velike ciste ehinokoka jetre, *Acta Chir. Iug.,* XXIV, 1977, 191.
92. *Z. Čepelja, Z. Grgić, Z. Duraković, V. Luetić, Z. Kružić,* Hematološke indikacije za splenektomiju (uz prikaz 51 bolesnika), *Lij. vjesnik,* 99, 1977, 373.
93. *V. Luetić, Z. Kružić, I. Tonković, A. Visković,* Ozljede krvnih žila kod intrartikularnih i parartikularnih prijeloma, *Acta Chir. Iug.,* 24, 1977, 285.
94. *Z. Kružić, V. Luetić, I. Tonković,* Hemodinamika varikoznih vena, *Acta Chir. Iug.,* 24, Suppl. 1, 1977, 391.
95. *V. Luetić,* Kirurgija perifernih krvnih žila, *Acta Chir. Iug.,* XXIV, 1977, Suppl. 3, 1977, 31—37.
96. *V. Luetić, Z. Kružić, I. Tonković,* Zatvorene ili tupe ozljede krvnih žila, XII. postdiplomski tečaj iz kirurgije, Medicinska naklada, Zagreb 1977, 43.
97. *V. Luetić, Z. Kružić, I. Tonković,* Jatrogene ozljede krvnih žila, II. međunarodni talijansko-jugoslavenski tečaj za usavršavanje u kirurgiji, Dubrovnik 1978, 29.

98. *Z. Kružić, V. Luetić, I. Tonković, F. Čustović, S. Šimunić,* Operativni zahvati na krvnim žilama potkoljenice, *Acta Chir. Iug.,* 22, Suppl., 1, 1978, 225.
99. *Z. Kružić, I. Tonković, V. Luetić, V. Rukavina, Z. Letica, S. Šimunić, V. Nutrizio,* Hitne venozne trombektomije, *Acta Chir. Iug.,* 25, Suppl., 1, 1978, 417.
100. *Z. Kružić, V. Luetić, I. Tonković,* Aneurisma spuria kao uzrok kompresije ulnarnog živca, Bolesti i ozljede šake, Peti simpozij, Dubrovnik 1978, 13.
101. *I. Tonković, V. Luetić, Z. Kružić, A. Visković, R. Gürthl,* Izolirane stenoze zdjeličnih arterija i pitanje indikacije za operativni zahvat, *Acta Chir. Iug.,* 15, 1978, Suppl., 1, 215.
102. *I. Tonković, V. Luetić, Z. Kružić, T. Šoša,* Torakalna simpatektomija-Transaksilarni pristup, *Acta Chir. Iug.,* 25, 1978, 321.
103. *V. Luetić, Z. Kružić, I. Tonković, I. Jeličić, B. Barac, Z. Poljaković. S. Šimunić,* Kirurško liječenje cerebrovaskularne insuficijencije, XIV. postdiplomski tečaj iz kirurgije, 1979, 133.
104. *Z. Kružić, V. Luetić, I. Tonković,* Noviji polimeri u vaskularnoj kirurgiji, Primjena polimera u medicini, Društvo plastičara i gumaraca, Simpozij, Zagreb 1979, 1.
105. *P. Fisković Z. Grgić, J. Hančević, Z. Kružić, V. Luetić, M. Pasini,* Hemofilija i kirurški zahvat, Zbornik radova X. jubilarnog sastanka internista Slavonije, Osijek 1979, 461.
106. *V. Luetić, Z. Kružić, I. Tonković,* Kirurški postupci u svrhu uspostave i poboljšanja kolateralnog krvotoka, Angiologija, Jumena Zagreb 1979, 79.
107. *Z. Kružić, V. Luetić, I. Tonković,* Naša iskustva s »Gore-Tex« protezom, *Acta Chir. Iug.,* 27, Suppl., 1, 1980, 535.
108. *I. Tonković, V. Luetić, Z. Kružić,* Ileus, kao komplikacija operativnih zahvata na aorti i krvnim žilama zdjelice, *Acta Chir. Iug.,* 27, Suppl., 1, 1980, 365.
109. *V. Luetić, Z. Kružić, I. Tonković,* Angiološki uzroci bolne šake, Bolesti i ozljede šake, VI. simpozij ZLH, Dubrovnik 1980, 13.
110. *V. Luetić, Z. Kružić, I. Tonković,* Zašto, kada i kako kirurški liječiti posttrombotični sindrom, III. talijansko-jugoslavenski tečaj za usavršavanje iz opće kirurgije, Milano 1981, 33.
111. *V. Luetić, I. Tonković, Z. Kružić,* Naša iskustva kod liječenja kirurškoga stenoze arterije vertebralis, III. simpozij o cerebrovaskularnim bolestima, Informator, Zagreb 1983, 425.
112. *Z. Kružić, V. Luetić, I. Tonković,* Naš operativni postupak kod izolirane stenoze arterije karotis interne, Cerebrovaskularne bolesti, III. simpozij o cerebrovaskularnim bolestima, Zagreb 1979, »Informator«, Zagreb 1983, 430.
113. *V. Luetić, Z. Kružić, I. Tonković, T. Šoša,* Patofiziologija ozljeda krvnih žila, *Acta Chir. Iug.,* 30, 1983, Suppl., 1, 1983 92.
114. *V. Luetić, I. Tonković, Z. Kružić, T. Šoša,* Akutne oklozije arterija, *Med. pregled,* 9—10, 1983, 369.
115. *Z. Kružić, V. Luetić, I. Tonković,* Three years experience with expanded PTFE grafts. A report of 67 operations Angiology: New Developments. Plenum press, New York and London 1983, 849.
116. *T. Šoša, V. Luetić,* Rani i kasni rezultati u liječenju arterijskih tromboza, III. naučni simpozij jugoslavenske sekcije za hemostazu i trombozu, Med. arh. ljekara BiH, 1983.
117. *Z. Kružić, I. Tonković, V. Luetić, T. Šoša, I. Jelić, S. Šimunić, M. Šesto,* Komplikacije PTA koje zahtijevaju angiokirurško liječenje, Zbornik radova simpozija o PTA, koronarnih, renalnih i perifernih arterija, Zagreb 1983, 23—28.

118. *Z. Kružić, I. Tonković, V. Luetić,* Naša iskustva u kirurškom liječenju istovremenih stenoza arterije vertebralis i arterije karotis interne, III. simpozij o cerebrovaskularnim bolestima, »Informator«, Zagreb 1983, 420.
119. *V. Luetić, I. Tonković, Z. Kružić,* Kasne posljedice ozljeda krvnih žila na vratu i način njihova liječenja, III. simpozij o cerebrovaskularnim bolestima, »Informator«, Zagreb 1983, 420.
120. *J. Sokolić, V. Luetić, T. Šoša, V. Fabečić-Sabadi, V. Lovrenčić, D. Grabić-Hančević,* Interrenal coractation of the abdominal aorta, Texas *Heart Institute Journal,* 11, 1984, 386—390.
121. *S. Šimunić, M. Juršić, V. Luetić, B. Radanović, A. Mandić,* Neoperativna ekstrakcija stranoga tijela iz kardiovaskularnoga sustava, *Radovi Medicinskog fakulteta,* 25/1, Zagreb 1984, 95—100.
122. *J. Sokolić, V. Luetić, J. Hančević, Z. Kružić, I. Tonković, T. Šoša, N. Zuech, M. Majerović, S. Davila, D. Grabić,* Kompleksne ozljede ekstremiteta zadobivene u prometnim nesrećama, Terapijski problem — prikaz naših bolesnika, Zbornik radova, 1, II. internacionalni kongres medicine prometa Jugoslavije, Dubrovnik 1984, 368.
123. *V. Luetić, I. Tonković, Z. Kružić, T. Šoša, D. Grabić-Hančević,* Ozljede krvnih žila ramenoga područja kod vozača motor kotača, Zbornik radova, I, II. internacionalni kongres medicine Jugoslavije, Dubrovnik 1984, 373.
124. *Z. Kružić, I. Tonković, V. Luetić, T. Šoša, D. Grabić-Hančević,* Ekstraanatomski bypass — indikacije u staračkoj dobi, Zbornik radova XXIV. intersekcijskog sastanka kirurga SRH i SRS, Osijek 1985, 92.
125. *D. Grabić-Hančević, V. Luetić, Z. Kružić, I. Tonković, T. Šoša, I. Janjić,* Anesteziološki problemi u vaskularnoj kirurgiji u staračkoj dobi, XXIV. intersekcijski sastanak kirurga SRH i SRS, Osijek 1985.
126. *M. Šesto, Z. Kružić, S. Postišek, I. Tonković, I. Jelić, V. Luetić, J. Sokolić,* Perkutana transluminalna angioplastika i fibrinolitici u arteriosklerotskoj bolesti koronarnih i ileofemoralnih arterija, *Acta Chir. Iug.,* 32, 1985, 170.
127. *T. Šoša, I. Tonković, Z. Kružić, V. Luetić, D. Grabić-Hančević,* Stenoza arterije profunde femoris, *Acta Chir. Iug.,* 32, 1985, 187.
128. *Z. Kružić, I. Tonković, V. Luetić, T. Šoša, D. Grabić-Hančević,* Hemodinamika stenoze arterije, *Acta Chir. Iug.,* 32, Suppl., 1, 1985, 10.
129. *I. Tonković Z. Kružić, T. Šoša, V. Luetić, D. Grabić-Hančević,* Kirurški problem u liječenju bolesnika s bilateralnim stenozama karotide.
130. *Z. Kružić, I. Tonković, V. Luetić, T. Šoša, D. Grabić-Hančević,* Ekstraanatomski bypass — indikacije u staračkoj dobi, Zbornik radova XXIV. intersekcijskog sastanka kirurga SRH i SRS, Osijek 1985, 92.
131. *D. Grabić-Hančević, V. Luetić, Z. Kružić, I. Tonković, T. Šoša, I. Janjić,* Anesteziološki problemi u vaskularnoj kirurgiji u staračkoj dobi, XXIV. intersekcijski sastanak kirurga SRH i SRS, Osijek 1985.
132. *T. Šoša, V. Luetić, Z. Kružić, I. Tonković, L. Homolak,* Udio lumbalne simpatektomije u liječenju obliterativnih bolesti arterija donjih ekstremiteta, *Radovi Medicinskog fakulteta,* 28/3, Zagreb 1987, 119—129.
133. *V. Luetić, T. Šoša, I. Tonković, Z. Kružić,* Complicanze delle protesi nelle ricostruzioni del trato femoropopliteotibiale, u: Le protesi vascolare, Edizioni Minerva medica, Torino 1987, 69.
134. *T. Šoša, K. Hercog, V. Luetić, Z. Kružić, I. Tonković,* Prikaz rezultata TEA i premoštenja, usporedbom preoperativnih i postoperativnih kliničkih nalaza, *Acta Chir. Iug.,* 35/1, 1987, 21—31.

PRIMOŽ RAMOVŠ

Rođen je 20. ožujka 1921. godine u Ljubljani. Usporedo sa školovanjem na Klasičnoj gimnaziji (maturirao 1939) i studijem na Filozofskom fakultetu studirao je klavir i kompoziciju na Konzervatoriju i Muzičkoj akademiji (diplomirao je kompoziciju 1941. u klasi Slavka Osterca). Potom je posjećivao predavanja na Corso di perfezionamento per gli stranieri nell' Accademia Musicale Chigiana (klasa Vita Frazzija), da bi zatim privatno dvije godine učio kod Alfreda Caselle. Od 1945. nadalje bio je namješten kao knjižničar u Slovenskoj akademiji znanosti in umetnosti u Ljubljani, u čijoj je Biblioteci od 1952. do 1987. godine (kada je umirovljen) bio direktorom.

P. Ramovš izašao je iz škole Slavka Osterca. Već na početku svog stvaralaštva oslonio se na smjernice tadašnjih europskih tokova: atonalitetnosti i atematičnosti te slobodnog poimanja tonalitetnosti. Najprije je bio usmjeren na neobarok i neoklasicizam, a ta je faza trajala otprilike do 1950. godine. Otada je evoluirao ka radikalnijim stvaralačkim načelima, prihvaćajući i pointelizam i serijalnu tehniku, ali uvijek s težnjom ka vlastitim rješenjima. Nakon te druge faze, skladateljev razvoj očit je u novom svjetlu: otklon od tradicije sve je prisutniji. Slobodna tonalitetnost pretvara se u atonalitetnost, a osobiti naglasak stavljen je na traženje novih zvučnih rješenja, ravnoteže između forme i strukture djela, na makro i mikrostrukturiranje, ali uvijek s obaziranjem na estetske komponente. Melodijska komponenta rješavala se po uređenoj, čvrstoj zakonitosti koja je istodobno prisutna i u ostalim gradbenim strukturama koje pružaju sve mogućnosti za ostvarivanje stvaralačke fantazije.

U posljednjoj fazi svojega razvoja, koja počinje od 1961. godine, P. Ramovš pokazuje neprekidnu liniju u širenju kompozitorske tehnike i izražavanja, ulazeći u svijet novih zvučnih dimenzija i u mogućnosti novog izražavanja. Umjetničku vrijednost skladbi P. Ramovša, kojih se broj penje na oko 330 opusa, potvrđuju mnogobrojna izvođenja, snimke, tiskanja i kritike u zemlji i u inozemstvu. Za svoj stvaralački rad primio je brojne nagrade i priznanja, među kojima je 1977. izbor za dopisnog, a 1983. godine za redovitog člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Autor brojčano impozantnog, izražajno raznolikog i u stručnoj javnosti priznatog opusa s djelima iz orkestralnog (32), koncertantnog (37), komornog (201), vokalnog (15) i scenskog područja (5), P. Ramovš je nedvojbeno jedan od najistaknutijih suvremenih skladatelja Slovenije i cijele Jugoslavije. Uporni promicatelj novog zvuka na ovim našim prostorima, on je u punom smislu postao autentičan i izričajno cjelovit nasljednik svog učitelja Slavka Osterca.

POPIS RADOVA

Simfonijska djela:

I. simfonija (1940)
II. simfonija (1944)
III. simfonija (1948)
Quatre pièces symphoniques (1938)
Divertimento I. (1941)
Divertimento II. (1943)
Divertimento III. (1944)
Musica funebre (1941)
Sinfonietta (1951)
Musiques funèbres (1955)
Koral in tokata (1955)
Rondo (1959)
Sedem skladb (1960)
Intrada (1962)
Profili (1964)
Finale (1966)
Simfonija 68 (1968)
Simfonični portret (1972)
Jubilejna uvertura (1975)
Lekcija (1975)
Nokturno (1977)
Poliptih (1978)
Triplum (1980)
Organofonija (1982)
Srečanje (1984)
Izpoved (1986)
Kolovrat (1986)
Zakaj pa ne (1986)
Svobodni dialog (1987)
Nekoliko drugače (1987)
Slovenski filharmoniji (1988)
Pismo (1989).

Koncertantna djela:

Andante za violu i orkestar (1941)
Koncert za klavir i orkestar (1946)
Concertino za klavir i gudački orkestar (1948)

Koncert za dva klavira i gudački orkestar (1949)
Suita za dve violine, violončelo i gudački orkestar (1950)
Rondo za dva klavira i gudački orkestar (1950)
Scherzo za klavir i gudački orkestar (1950)
Mala suita za klavir i gudački orkestar (1957)
Adagio za violončelo i gudački orkestar (1958)
Concerto piccolo za fagot i gudački orkestar (1958)
Concertino za trubu i orkestar (1960)
Koncert za violinu, violu i orkestar (1961)
Koncertantna glasba za timpane i orkestar (1961)
Transformacije za dve viole i gudače (1963)
Vzporedja za klavir i gudački orkestar (1964)
Odmevi za flautu i orkestar (1965)
+ : — za klavir i gudače (1966)
Antiparalele za klavir i orkestar (1966)
Nasprotja za flautu i orkestar (1969)
Simfonija med klavirjem in orkestrom (1970)
Sinteze za rog i tri orkestarske grupe (1971)
Duo za obou i orkestar (1973)
Koncert za violončelo i orkestar (1974)
Koncert za kontrabas i orkestar (1976)
Koncert za tubu i orkestar (1976)
Pentagon za duhački kvintet i četiri orkestarske grupe (1977)
Koncert za fagot i orkestar (1978)
Duo concertante za flautu, harfu i orkestar (1979)
Concerto a becco za blokflautu i kamerni orkestar (1980)
Dialog za klavir i orkestar (1980)
Koncert za dva klavirja i orkestar (1981)
Koncert za orgulje i orkestar (1983)
Concerto doppio za blokflautu, flautu i orkestar (1983)
Concerto profano za orgulje i orkestar (1984)
Koncert za trubu i orkestar (1985)
Koncert za kontrabasovsku tubu i klavir (1987)
Koncert za violinu, violončelo i orkestar (1988).

Komorna djela:

Preludij in fuga za udaraljke (1952)
Mladinske skladbe za Orffov instrumentarij (1962)
Enneafonia za kamerni ansambel (1963)
Apel za rog i kamerni ansambel (1963)
Fluktuacije za kamerni ansambel (1964)
Nihanja za flautu, kordofone i idiofone (1967)
Portret za harfu i kamerni ansambel (1968)
Signali za klavir i kamerni ansambel (1971)
Thème donée za trombon i kamerni ansambel (1972)
Séquence des Séquences za kamerni ansambel (1974)
Pianissimo za kamerni ansambel (1974)
Simpozij za udaraljke (1974)
Introitus solemnis za trubački kvintet i orgulje (1977)
Opus X za kamerni ansambel (1979).

Kvintet:

Pihalni kvintet (1959)
Colloquium za harfu i gudački kvartet (1970)
Odgovori za duhački kvintet (1974)
Simpozij za 5 udaraljki (1974)
Nuances za kontrabas i gudački kvartet (1975)
Elementi za trubački kvintet (1977)
SKT za trubački kvintet (1988).

Kvartet:

Gudački kvartet (1939)
Kvartet za rogove (1939)
II. godalni kvartet (1942)
Triptychon za gudački kvartet (1969)
Ex uno za 2 klavira i 2 udaraljki (1973)
Partitura za blokflautu, violinu, violončelo i klavir (1975)
A quattro za kvartet violončela (1978)
Pogovor za gudački kvartet (1979)
Sto taktov za gudački kvartet (1981).
Chordophonia za klavirski kvartet (1981)
Studio za blokflautu, violinu, violončelo i klavir (1982)
Nokturno za 4 flaute (1983)
Štiri invencije za 4 trombona (1984)
Štiri za štiri za 4 blokflaute (1987)
Kvartet za flautu, violinu, violončelo i čembalo (1988).

Trio:

Kolo za klavirski trio (1941)
Pihalni trio (1942)
Bagatela za flautu i 2 viole (1945)
Trio za pikolo, trobento in kontrafagot (1952)
Trio za dve violini in violo (1954)
Trio za klarinet, violončelo in klavir (1957)
Uspavanka za 2 violine i klavir (1960)
Kontrasti za klavirski trio (1961)
Prolog — dialog — epilog za duhački trio (1966)
Con sordino za trubu, trombon i klavir (1969)
Reminiscences 37—77 za gudački trio (1977)
Šest miniatur za duhački trio (1982)
Tri srca za violinu, rog i klavir (1984)
Viribus unitis za violinu, kitaru i harmoniku (1986)
Apantesis za trubu, rog i klavir (1986)
Tri za tri za 3 blokflaute (1987)
Tako naj bo za klarinet, fagot i klavir (1987)
Trije kolegi za flautu, violončelo i klavir (1988)
Trojka za flautu, engleski rog i triangel (1988)
Trio za flautu, violu (violinu) i kitaru (1989)
STA — SPAR — ECK za flautu, basklarinet i klavir (1989).

Duo:

Andante za violu i klavir (1940)
Tri miniature za violinu i klavir (1949)
Variacije za violinu i klavir (1950)
Trije pastorali za obou d'amore i klavir (1953)
Sonata za klarinet i klavir (1953)
Sonata breve za violinu i klavir (1956)
Ricercare na temo Pavla Merkuja za obou i klavir (1957)
Dve uspavanki za flautu i klavir (1958)
Skice za violu i klavir (1958)
Intermezzo za violinu i harfu (1959)
Sonatina za klarinet i klavir (1959)
Nokturno za violu i klavir (1959)
Sonatina za rog i klavir (1959)
Burleska za fagot i klavir (1960)
Pet miniatur za flautu i klarinet (1961)
Aforizmi za violu i klavir (1961)
Zvočna slika za rog i klavir (1962)
Trije pastoralčki za flautu i harfu (1963)
Kombinacija za flautu i klavir (1964)
Trije nokturni za flautu i vibrafon (1964)
Dialog in simfonija za flautu i čembalo (1966)
Figura v miniaturah za violončelo i klavir (1967)
Breve za klarinet i klavir (1967)
Impulzi za obou i harfu (1967)
Polygram za violu i klavir (1967)
Pogled za blokflautu i spinet (1971)
Inverzija za violončelo i klavir (1971)
Pastoral za blokflautu i klavir (1971)
Uspavanka za blokflautu i klavir (1971)
Tranferences za harfu i udaraljke (1973)
Elegija za violinu i kontrabas (1974)
Aulofonia za obou (engleski rog) i klavir (1975)
Sounds za flautu i harfu (1975)
Coniunctio za trombon i orgulje (1976)
Rondeau za violinu i kitaru (1978)
Rondo variato za kontrabas i kitaru (1978)
Salpinx za piccolo trubu i klavir (1978)
Pet minut za violončelo i čembalo (1979)
Diminuendo za klarinet i klavir (1980)
Crescendo za klarinet i klavir (1980)
Kantilena za violinu i orgulje (1982)
Med G in H za obou i harfu (1982)
Quadruplum za orgulje 4-ručno (1982)
Dual za trubu i orgulje (1983)
Variacije za blokflautu i klavir (1983)
TIL — ED za rog i violončelo (1985)
Štirje utrinki za violinu i harfu (1985)
Tokata za ksilorimbu (vibrafon) i klavir (1985)
Forte — piano za violu i klavir (1987)
Vedno znova za fagot i klavir (1987)
Sintaksa za violončelo i klavir (1987)

Trikrat za violončelo i kitaru (1987)
Dvoje oči za harfu i klavir (1988)
Clar — perc za klarinet i udaraljke (1988)
To je možno za blokflautu i kontrabas-tubu (1988)
Doživetje za orgulje i udaraljke (1989).

Instrumentalna djela:

Miniature za violinu (1942)
Preludij in fuga za orgulje (1951)
Bagatele za violu (1954)
Fanfara za orgulje (1955)
Sonatina za harfu (1955)
Trije preludiji za harfu (1959)
Tokata za orgulje (1960)
Monolog za violončelo (1962)
Ekspanzija za flautu (1963)
Dve koralni predigri za orgulje (1963)
3 : 2 za udaraljke (1964)
Circulations za harfu (1965)
Inventiones pastorales za orgulje (1966)
Dva nokturna za kitaru (1967)
Ekstremi za violinu (1970)
Acuta za orgulje (1971)
Trije nokturni za kontrabas (1972)
Solo za kontrabas (1972)
Improvizacije za harfu (1973)
Trije preludiji za čembalo (1973)
Etuda za flautu (1973)
Epizoda za udaraljke (1974)
Fragmenti za fagot (1976)
Sporočilo za violinu (1976)
Fantazija za čembalo (1977)
Kadenca za violončelo (1977)
Violoncello solo za violončelo (1979)
Za harmoniko za harmoniku (1983)
Syrigm za blokflautu (1984)
Solo za trombone za alt-trombon (1984)
Eikon za orgulje (1985)
A. D. 1986 za orgulje (1986)
Ernönek za harmoniku (1986)
Eirene za violu da gamba (1987)
Triangulum za marimbafon (1988)
Meditatio de Sancta Trinitate za orgulje (1988)
Pax et bonum za orgulje (1988)
Hagios Athanatos za orgulje (1989)
Keratofonia za rog (1989)
Avizo za orgulje (1989)
Šest etud za blokflautu (1989)
Zahvala za blokflautu (1989)
Potoki za flautu (1989).

Klavirska djela:

Fantazija (1940)
Suita (1942)
Scherzo (1942)
Ricercare (1943)
Preludij — Pastoral — Tokata (1944)
Miniature (1945)
Tri skladbe (1945)
Mala suita (1946)
Šest malih preludijev (1949)
Suita za klavir štiriročno (1950)
Sarkazmi (1951)
Tema z variacijami (1953)
Carillon za klavir 4-ručno (1953)
Sonatina (1953)
II. suita (1954)
Bagatele (1956)
Variacije (1960)
Dialogi za 2 klavira (1962)
Pentektasis (1963)
Utrinki ob Bachovem imenu (1964)
Mali nokturno (1964)
Konstanta in sekvence (1965)
(Ne)-simetrija (1965)
Tri skladbice za Polonco (1966)
Preludij in vrnitve (1966)
Ciklus (1966)
Gibanja (1967)
Ocene (1967)
Akrostih (1969)
$1 + 1 = 1$ (1969)
Dvojica (1971)
Štiriročno (1972)
Trije preludiji (1972)
Trojica (1974)
Enica (1974)
Klavir za dva za klavir 4-ručno (1975)
Po tipkah (1978)
Molekule (1978)
2×2 za klavir 4-ručno (1980)
Toccata (1980)
A-Cis-fonia (1981)
Nihil obstat (1984)
Pedale tenuto (1989)
Ob klavirju (1989)
Octoginta (1989).

Vokalna djela:

»Dies irae« za hor i orkestar (1939)
»Oteče naše« za muški hor (1943)
Due moteti za ženski hor (1945)
»Veni Sancte Spiritus« za sopran, alt, 2 viole i violončelo (1946)

»Beati immaculati« za 3 ženske glasove i orgulje (1946)
Psalm 50 za ženski hor i orgulje (1948)
Diptychon orationis za mješoviti hor (1951)
Requiem za dječji glas, muški hor i 11 instrumenata (1953)
»Ewig treu« za visoki glas i klavir (1953)
»Deus Istraël conjungat vos« za bariton i orgulje (1955)
»V mesečini« za mješoviti hor (1956)
Iz »Cicibana« za mladinski hor (1956)
Kanoni za dva ili tri glasove (1967)
Uspavanka za mladinski hor (1973)
»Žabe« za mladinski hor (1973).

Scenska muzika:

Plautus: Dvojčka (1955)
Film: Mrtvaški ples (1957)
Shakespeare: Sen kresne noči (1959)
»Kristalni gozd« (1967)
Ivan Mrak: Chrysippos (1987).

BOŽIDAR VRHOVAC

Rođen je 1936, diplomirao je 1961. godine na Medicinskom fakultetu u Zagrebu. Kao student radio je u Münchenu i Zürichu, stažirao u KB »Dr. Mladen Stojanović« u Zagrebu. Od 1963. do 1965. radio je u Stanici za hitnu pomoć, a nakon toga kao asistent na Internoj klinici Kliničke bolnice »Rebro« u Zagrebu. Godine 1969. položio je specijalistički ispit iz interne medicine, 1972/73. boravio u University College Hospital Medical School u Londonu na usavršavanju iz kliničke farmakologije. Godine 1973. postao je rukovoditelj novoosnovanog odjela kliničke farmakologije Interne klinike KBC Zagreb i tada je počeo razvoj te nove grane kliničke medicine. Sva aktivnost B. Vrhovca usmjerena je na racionalnu primjenu lijekova, poticanje razvoja kliničke farmakologije i znanstvena istraživanja koja pridonose toj osnovnoj svrsi.

B. Vrhovac pionir je jedne nove grane kliničke medicine — kliničke farmakologije. Zaslužan je na njezino nastajanje i postupan razvoj u našoj zemlji. To se ne tiče samo Zagreba i Hrvatske, nego i čitave Jugoslavije. Doprinos B. Vrhovca u odgoju znanstvenih kadrova očituje se u većem broju mentorstva, magisterija i doktorata, posebno s područja kliničke farmakologije koje je još uvijek mlado i nedovoljno razvijeno. Osnivač je Zavoda za kliničku farmakologiju sa svim njegovim djelovima kao i aktivnosti praćenja nuspojava lijekova u okviru SZO u našoj zemlji. Od velike publicističke aktivnosti (382 rada) većina je namijenjena upravo poticanju razvoja kliničke farmakologije i širenju načela racionalne farmakologije.

Rezultati znanstvenih istraživanja, posebno kliničkih terapijskih pokusa, uvelike su primijenjeni, posebno u našoj zemlji gdje su se nerijetko na temelju njihovih rezultata, poduzele određene zakonodavne mjere (neregistracija lijeka, smanjenje njegove primjene i slično). Veza ustanove koju B. Vrhovac vodi s nizom vanjskih ustanova, posebno sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom i Centrom za nuspojave SZO, omogućila je primjenu rezultata dobivenih drugdje na različitim vidovima područja lijekova u našoj zemlji i u našoj praksi. Vrhovčeva aktivnost kao stručnjaka i savjetnika SZO upućuje na međunarodnu afirmaciju tih nastojanja. Iz popisa radova vidi se da su značajan dio njegove bogate publicističke djelatnosti.

POPIS RADOVA

1. *B. Vrhovac,* Klinički farmakolog i problem ocjenjivanja vrijednosti lijekova, *Liječ. vjesnik,* 1965, 87:673—5.
2. *B. Vrhovac,* Neki fizikalni znaci bolesti torakalne šupljine, *Liječ. vjesnik,* 1966, 88:285—8.
3. *B. Vrhovac,* Neki problemi terapije kortikoidima s posebnim osvrtom na operativni zahvat, *Liječ. vjesnik,* 1967, 89:625—34.
4. a) *B. Vrhovac, M. Radonić, Z. Radošević,* Pyopen — elaborat o vrijednosti s preliminarnim zaključcima na temelju vlastitih ispitivanja. Zagreb: Institut za klinička medicinska istraživanja Medicinskog fakulteta (IKMI), Klinički bolnički centar (KBC), 1969.
   b) *B. Vrhovac, M. Radonić, Z. Radošević,* Konačni izvještaj o kliničkom ispitivanju karbenicilin — Pyopen, Zagreb, IKMI, KBC, 1969.
5. *B. Vrhovac,* Klinički terapijski pokus, *Pharmaca,* 1969, 7:227—43.
6. *T. Dürrigl, H. Jurak, B. Vrhovac,* Elaborat o preparatu Rumalon s rezultatima dvostruko slijepog pokusa, Zagreb, IKMI, KBC, 1970.
7. *B. Vrhovac, R. Uchytil,* Stanje kliničke farmakologije (u povodu I. internacionalnog simpozija kliničke farmakologije), *Pharmaca,* 1970, 8:32—40.
8. *B. Vrhovac,* Što treba znati o lijekovima koji se najčešće upotrebljavaju, *Dijabetičar,* 1970, 4:3—10.
9. *B. Vrhovac,* The present status of clinical pharmacology in Yugoslavia, *Int. J. Clin. Pharmacol.,* 1970, 4:42—6.
10. *B. Vrhovac, Z. Radošević,* Osobitosti kliničkog ispitivanja antibiotika, *Pharmaca,* 1970, 8:133—42.
11. *B. Vrhovac, M. Marinković, M. Radonić, Z. Radošević, Ž. Žagar,* Naša iskustva u liječenju infekcija mokraćnog trakta uzrokovanih gram negativnim uzročnicima karbenicilinom, *Pharmaca,* 1970, 8:63—72.
12. *B. Vrhovac,* Uloga i zadaci kliničke farmakologije, *Liječ. vjesnik,* 1970, 92: 1261—6.
13. *B. Vrhovac,* Liječenje tolbutamidom i kardiovaskularne komplikacije šećerne bolesti, *Pharmaca,* 1971, 9:80—1.
14. a) *R. Damaška, B. Vrhovac, S. Zlatić,* Jugoslavenska klasifikacija lijekova, *Pharmaca,* 1971, 9(2):29—130.
    b) *R. Damaška, B. Vrhovac, S. Zlatić,* The Yugoslav classification of drugs (prerađeno i dopunjeno izdanje), Drug study Centre, 1972.
15. a) *B. Vrhovac, S. Zlatić,* Osnovi opće metodologije za kliničko ispitivanje lijekova. Zagreb: Zajednica zdravstvenih radnih organizacija SRH za potrebe Saveznog zavoda za zdravstvenu zaštitu, 1970.
    b) *B. Vrhovac, S. Zlatić,* Osnovi opće metodologije za kliničko ispitivanje lijekova, *Pharmaca,* 1971, 9(2):3—28.
16. *B. Vrhovac, M. Gjurašin,* Izvještaj o ispitivanju preparata Contac-12 (dvostruko slijepi pokus), Zagreb, IKMI, KBC, 1971.
17. *B. Vrhovac, N. Hadžić,* Osobitosti ispitivanja lijekova u gastroenterologiji. Zbornik radova III. naučnog sastanka gastroenterologa Jugoslavije, Subotica 1970, »Novija iskustva u gastroenterologiji«, Kranj, Gorenjski tisak, 1961, 359 (II. dio).
18. *B. Vrhovac,* II. sastanak udruženja farmakologa Jugoslavije, Bled, XI/1971.
19. *B. Vrhovac,* Racionalna primjena antibiotika (tekst u obliku skripta), Zagreb, Klinika za unutrašnje bolesti »Rebro«, 1971.
20. *B. Vrhovac,* Klinička farmakologija na početku 1970. g., Pharmaca, 1971, 9: 37—50.

21. *B. Vrhovac, M. Gjurašin, J. Mohaček,* Elaborat o kliničkom ispitivanju preparata Beta intensain 150, Zagreb, IKMI, KBC, 1971.
22. *B. Vrhovac, M. Gjurašin, J. Mohaček,* Elaborat o kliničkom ispitivanju koronarno aktivne supstancije Cordarone, Zagreb, IKMI, KBC, 1971.
23. *B. Vrhovac, Đ. Montani,* Primjena antibiotika kod infekcije šake. Zbornik radova III. simpozija o bolestima i ozljedama šake, Zagreb 1972:111.
24. *S. Zlatić, B. Vrhovac,* Potrebna uvođenja specijalizacije kliničke farmakologije, *Pharmaca,* 1972, 10:221—6.
25. *B. Vrhovac,* Dojmovi iz posjete Velikoj Britaniji u travnju 1972, *Pharmaca,* 10:161—72.
26. *B. Vrhovac,* Lijekovi koji djeluju na mokraćni sistem, *Bilten farmaceutskih tehničara Hrvatske,* 1972, 9:7—11.
27. *B. Vrhovac, Z. Škrabalo, E. Vajić,* Elaborat o korisnosti i štetnosti ciklamata, Zagreb, IKMI, KBC, 1972.
28. a) *M. Gjurašin, B. Vrhovac,* Izvještaj o rezultatima usporednog ispitivanja koncentracije metronidazola u krvi nakon oralne primjene Flagyl-Specia i Efloran-Krka, Zagreb IKMI, KBC, 1972.
    b) *B. Vrhovac, M. Gjurašin, T. Bićan-Fišter, Z. Supek,* Usporedno ispitivanje biološke valjanosti dvaju preparata metronidazola, *Liječ. vjesnik,* 1975, 97: 369—72.
29. *B. Vrhovac i sur.,* Elaborat o kliničkom terapijskom ispitivanju djelotvornosti cefaleksina, Zagreb, IKMI, KBC, 1972.
30. *B. Vrhovac* i sur., Osobitosti kliničkog ispitivanja koronarno aktivnih supstancija, *Liječ. vjesnik,* 1972, 94:541—7.
31. a) *N. Hadžić, B. Vrhovac,* Izvještaj o rezultatima ispitivanja carbenoxolona dvostruko slijepim pokusom, Zagreb, IKMI, KBC, 1973.
    b) *N. Hadžić, B. Vrhovac, L. Kallai,* Controlled double blind trial of carbenoxolone in gastric and duodenal ulcer, *Int. J. Clin. Pharmacol.,* 1974, 19:309—18.
32. *B. Vrhovac, Z. Duraković,* Izvještaj o rezultatima dvostruko slijepog pokusa preparata Contac-12 (Pliva-SKF) (ponovno ispitivanje), Zagreb, IKMI, KBC, 1973.
33. *B. Vrhovac, M. Gjurašin,* Elaborat o kliničkom ispitivanju koronarno aktivne supstancije lidoflazine — »Clinium« (Janssen-Krka), Zagreb, IKMI, KBC, 1973.
34. *B. Vrhovac,* Utisci s evropskog simpozija o kliničko farmakološkoj evaluaciji u kontroli lijekova, *Liječ. vjesnik,* 1973, 95:525—8.
35. *B. Vrhovac,* Šok — uvijek aktualan problem, *Liječ. vjesnik,* 1973, 95:269—80.
36. *S. Zlatić, B. Vrhovac,* Principles of drug regulations in Yugoslavia, *Int. J. Clin. Pharmacol.,* 1973, 7:180—2.
37. *B. Vrhovac,* Klinička farmakologija i legislacija lijekova (u povodu II. europskog simpozija o ulozi kliničko farmakološke evaluacije u kontroli lijekova, Heidelberg, rujan 1973), *Pharmaca,* 1973, 11:263—74.
38. *J. Bakran, B. Vrhovac, M. Gjurašin, Z. Duraković,* Elaborat o vrijednosti antihipertenzivne supstancije diazoksid — Hyperstat (Belupo-Schering) s rezultatima kliničkog ispitivanja, Zagreb, IKMI, KBC, 1973.
39. *B. Vrhovac, R. Damaška,* Važnost koronarne bolesti, *Pharmaca,* 1973, 11:23—7.
40. *B. Vrhovac, M. Gjurašin,* Hospitalne infekcije na internim odjelima. U: Hospitalne infekcije, »Ognjen Prica«, Karlovac, Zagreb 1973, 107—10.
41. *M. Gjurašin, B. Vrhovac, J. Bakran,* Elaborat o beta metil digoksinu (Lanitop Pliva-Boehringer) s rezultatima komparativnog pokusa njegove djelotvornosti, Zagreb, IKMI, KBC, 1973.
42. *B. Vrhovac,* Specijalna metodika kliničkog ispitivanja lijekova protiv angine pektoris, *Pharmaca,* 1973, 11:95—150.

43. *B. Vrhovac,* Farmakologija, klinička. U: Medicinska enciklopedija, dodatak, Zagreb, Jugoslavenski leksikografski zavod, 1974.
44. *J. Bradić, B. Vrhovac,* Primjena antibiotika u kirurgiji, X. postdiplomski tečaj iz kirurgije, Zagreb, Medicinska naklada, 1974, 5—16.
45. *B. N. C. Pichard, B. Vrhovac,* Nitrates and beta adrenoceptor blocking drugs in the treatment of angina pectoris. U: Advances in beta adrenergic blocking therapy. Proceedings of an international symposium, Amsterdam, *Excerpta medica,* 1974, II:1—15.
46. *B. Vrhovac,* Principi kliničkih ispitivanja lijekova koji se primjenjuju u reumatologiji, *Reumatizam,* 1975, 22:3—15.
47. *B. Vrhovac,* Daljnji razvoj problema peroralnog liječenja šećerne bolesti, *Diab. Croat.,* 1973, 2:521—5.
48. *M. Gjurašin, B. Vrhovac, Z. Duraković,* Praktični aspekti određivanja koronarne rezerve u kardiologiji, *Liječ. vjesnik,* 1974, 96:693—9.
49. *B. Vrhovac,* Opravdanost ponavljanja kliničkih terapijskih pokusa za ocjenu vrijednosti lijekova u različitim sredinama, Zagreb, Medicinski fakultet, 1974, disertacija.
50. *I. Francetić, B. Vrhovac, A. Brnobić,* Elaborat o preparatu Diprogent (Schering-Belupo) i rezultatima kontroliranog terapijskog pokusa njegove djelotvornosti, Zagreb, IKMI, KBC, 1975.
51. *I. Bakran, B. Vrhovac, Z. Duraković, M. Gjurašin, I. Francetić,* Elaborat o aerosolu beklometazon dipropionata (»Aldecin« Belupo; Schering) s rezultatima komparativnog pokusa njegove djelotvornosti, Zagreb, IKMI, KBC, 1975.
a) *I. Bakran, Z. Duraković, B. Vrhovac, M. Gjurašin, I. Francetić,* Aerosoli kortikosteroida u liječenju bronhalne astme: kontrolirani terapijski pokus djelotvornosti belkometazon dipropionata, *Pharmaca,* 1976, 14:16—26.
52. *I. Francetić, B. Vrhovac, M. Gjurašin,* Elaborat o preparatu »X-prep« (Belupo-Mundipharma) s rezultatima kontroliranog kliničkog pokusa njegove djelotvornosti, Zagreb, IKMI, KBC, 1975.
53. *M. Gjurašin, B. Vrhovac, Z. Duraković, I. Bakran, I. Francetić,* Elaborat o kombinaciji hidroklorotiazida i triamterena (Pliva-SKF) s rezultatima kliničkog terapijskog pokusa njegove djelotvornosti, Zagreb, IKMI, KBC, 1975.
54. a) *B. Vrhovac, I. Francetić,* Značenje organiziranog praćenja nuspojava primjene lijekova u Jugoslaviji, *Pharmaca,* 1975, 13:54—62.
b) *B. Vrhovac, I. Francetić,* Značenje organiziranog praćenja nuspojava primjene lijekova u Jugoslaviji. Ustavne osnove saradnje i zadaci u oblasti lekova. Beograd: Savez zajednica zdravstvenih radnih organizacija Jugoslavije, 1974, 84—96.
55. *B. Vrhovac,* Potreba poštivanja principa kliničke farmakologije u kontroli lijekova, *Pharmaca,* 1975, 13:99—111.
56. *B. Vrhovac,* Preparati rauvolfije i karcinoma dojke u menopauzi, *Pharmaca,* 1975, 13:301—3.
57. *M. Marinković, B. Vrhovac,* Arterijska hipertenzija — Praktični pristup i liječenje, *Bilten o problemima racionalne farmakoterapije,* 1975, 5 (1).
58. *B. Vrhovac,* Učinak propranolola, praktolola, pindolola i verapamila na tahikardiju uzrokovanu naporom zdravih ispitanika i osoba s antesistolijom, Zagreb 1975, habilitacija.
59. *B. Vrhovac,* Nuspojave lijekova, *Farmaceut,* 1975, 10:29—35.
60. *R. Damaška, B. Vrhovac, S. Zlatić,* Priručnik zakonskih propisa o lekovima, Zagreb, Redakcija Pharmaca, 1975.
61. *M. Gjurašin, B. Vrhovac, Z. Duraković,* Dvostruko slijepi klinički terapijski pokus lidoflazine »Clinium« (Janssen-Krka), Zagreb, IKMI, KBC, 1975.

62. *B. Vrhovac, M. Gjurašin, I. Bakran, Đ. Bubanj, F. Čustović, Z. Duraković,* Kontrolirani kliničko terapijski pokus beta metil digoksina, *Liječ. vjesnik,* 1975, 97:299—306.
63. *M. Radonić, M. Gjurašin, B. Vrhovac, Z. Radošević,* Iskustva u liječenju akutne insuficijencije bubrega hemodijalizom. U: V. Jovanović, Uremija, klinika i liječenje, Beograd-Zagreb, Medicinska knjiga, 1976, 165—73.
64. *B. Vrhovac (moderator), N. Bohaček, J. Fališevac, Z. Radošević, Z. Rumboldt, B. Skupnjak, Z. Supek, S. Zlatić,* Zbornik radova VI. kongresa liječnika Hrvatske, Zagreb, Zbor liječnika Hrvatske, 1975, 330—9.
65. *V. Varagić, B. Vrhovac, T. Trajkov,* Zasjedanje IV. simpozija Svetske zdravstvene organizacije posvećeno kliničkoj farmakološkoj evaluaciji i legislaciji lekova održano od 12. do 14. XI. 1975. u Diedesheimu u Saveznoj Republici Nemačkoj, *Pharmaca,* 1976, 14:43—5.
66. *I. Bakran, Z. Duraković, B. Vrhovac, M. Gjurašin, I. Francetić,* Aerosoli kortikosteroida u liječenju bronhalne astme: kontrolirani terapijski pokus djelotvornosti beklometazon dipropionata, *Pharmaca,* 1976, 14:16—26.
67. *B. Vrhovac, M. Lipozenčić,* Primjena antibiotika, analgetika i kortikoida prije i poslije plastično-rekonstruktivnih zahvata u otorinolaringologiji i cervikofacijalnoj kirurgiji, *Symp. ORL. Iug.,* 1975, 1—2:117—24.
68. *Aj. Boakes, B. Vrhovac,* Što ima novo na području lijekova, *Liječ. vjesnik,* 1975, 97:699—704.
69. *J. Bešić, M. Grims, Z. Fuks, J. Beus, J. Rulnjević, V. Gjuriš, B. Vrhovac,* Plasma concentrations of diazepam and its metabolites in tetanus therapy, *Acta Pharm. Jugoslav.,* 1976, 26:107—15.
70. *J. Beus, J. Rulnjević, B. Vrhovac, V. Gjuriš, J. Bešić, M. Grims,* Diazepam u liječenju tetanusa i njegove vestibulotoksičnosti, *Liječ. vjesnik,* 1976, 98:317—32.
71. *M. Mihovilović, N. Bohaček, B. Vrhovac, V. Gjuriš,* Nuspojave profilaktičkog liječenja maničnodepresivnih psihoza litijevim karbonatom (korelacija s koncentracijama u krvi), *Liječ. vjesnik,* 1976, 98:379—84.
72. *B. Vrhovac, V. Brinar, T. Tambić, V. Gjuriš, B. Barac, R. Subotić, M. Gjurašin,* Korelacije koncentracije gentamicina u serumu i njegove vestibulotoksičnosti, *Acta Med. Iug.,* 1977, 31:21—31.
73. *J. Bakran, B. Vrhovac, I. Francetić,* Značajke kliničko farmakoloških članaka u našim medicinskim časopisima, *Liječ. vjesnik,* 1975, 97:711—4.
74. *Z. Jakšić, Z. Škrabalo, A. Stavljenić, B. Vrhovac,* Comparison of 50 g Oral Glucose Tolerance Test Conard (ivGTT) in borderline Cases. U: H. Gutsche, HD Holler, Diabetes epidemiology in Europe, Stuttgart, Georg Thieme, 1975, 71—2.
75. *B. Vrhovac, V. Gjuriš,* Društveno i medicinsko značenje nuspojava primjene lijekova (završni izvještaj o projektu 1972—1975), Zagreb, Medicinski fakultet, IKMI, 1976.
76. *B. Vrhovac,* Konzervativna terapija bolesnika s kroničnom bubrežnom insuficijencijom. U: O. Krivec, ur., Zbornik radova IV. kongresa Udruženja urologa Jugoslavije, Koprivnička tiskara, 1974, 379—83.
77. *B. Vrhovac,* Plan i režim liječenja infekcija mokraćnog trakta. U: O. Krivec, ur., Zbornik radova IV. kongresa Udruženja urologa Jugoslavije, Koprivnička tiskara, 1974, 76—80.
78. *I. Francetić, B. Vrhovac,* Dvostruko slijepi klinički terapijski pokus Venorutona (Zyma-Pliva), Zagreb, IKMI, KBC, 1976.
79. *B. Vrhovac,* Interakcije lijekova, *Liječ. vjesnik,* 1976, 98:57—66.
80. *M. Gjurašin, B. Vrhovac, I. Bakran, Z. Duraković, I. Francetić,* Racionalna farmakoterapija u odjelu intenzivne skrbi, *Liječ. vjesnik* 1976, 113—21.

81. *I. Bakran, B. Vrhovac,* Principi kliničke farmakologije — suvremeni zahtjev za ispitivanje lijekova, *Liječ. vjesnik,* 1976, 98:181—84.
82. *B. Vrhovac, I. Bakran, Z. Duraković, M. Gjurašin, I. Francetić, I. Mohaček,* The effect of propranolol, pindolol, practolol and verapamil versus placebo on exercise induced tachycardia in patients with ventricular preexcitation, *Int. J. Clin. Pharmacol.,* 1976, 14:132—43.
83. *B. Vrhovac,* Farmakoterapija bolesti bubrega, Zbornik simpozija o terapiji bubrežnih oboljenja, Galenika, 1976.
84. *M. Mihovilović, N. Bohaček, B. Vrhovac,* Visoke doze dibenzepina u liječenju endogenih depresija 48-satnim infuzijama, Zbornik V. kongresa neurologa in psihiatrov Jugoslavije, Portorož 1976, Ljubljana 1976, (sv. II).
85. *D. Simić, B. Vrhovac,* Organizirano praćenje neželjenih efekata lekova, *Srp. arh. Celok,* Lek, 1976, 104:365—9.
86. *B. Vrhovac, A. Brnobić,* Elaborat o rezultatima usporednog terapijskog pokusa kliničke djelotvornosti preparata Diproderm (beklometazon dipropionat), Zagreb, IKMI, KBC, 1976.
87. *I. Francetić, B. Vrhovac,* Elaborat o preparatu karfecilin (BRL 34 75) s rezultatima kliničkog pokusa njegove djelotvornosti, Zagreb, IKMI, KBC, 1976.
88. *I. Bakran, M. Koršić, Z. Duraković, B. Vrhovac, M. Gjurašin, M. Tajić,* Cortisol secretion rate during beclomethasone dipropionate aerosol therapy in bronchial asthma, *Int. J. Clin. Pharmacol.,* 1977, 15:13—5.
89. *I. Bakran, B. Penzar, Z. Duraković, Z. Radošević, I. Maljevac, B. Vrhovac, M. Gjurašin,* The influence of the climate in the town of Rab on subjective complainte and pulmonary function of patients with severe bronchial asthma, Zbornik 16. internacionalnog kongresa talasoterapije, Opatija-Poreč 1975, 49—55.
90. *I. Bakran, Z. Penzar, Z. Duraković, Z. Radošević, I. Maljevac, B. Vrhovac, M. Gjurašin,* The comparison of subjective complaints and pulmonary function in patients with severe bronchial asthma during sejourn in the town of Rab and city of Zagreb, Zbornik 16. kongresa talasoterapije, Opatija-Poreč 1976, 40—8.
91. *I. Bakran, M. Koršić, Z. Duraković, B. Vrhovac, M. Tajić,* The effect of alternate-day prednisone therapy on cortisol secretion rate in corticosteroid dependent asthmatics, *Int. J. Clin. Pharmacol.,* 1977, 15:57—60.
92. *B. Vrhovac,* Placebo and its importance in medicine, *Int. J. Clin. Pharmacol.,* 1977, 15:161—5.
93. *M. Stanulović, B. Vrhovac, B. Bobarević,* V. evropski simpozij o ulozi kliničko farmakološke evaluacije u kontroli lijekova, *Pharmaca,* 1977, 15:69—80.
94. *I. Bakran, F. Pavičić, Z. Duraković, B. Vrhovac,* Kontrolirana primjena salbutamola u astmatičara pomoću airlometra, *Liječ. vjesnik,* 1977, 99:567—9.
95. *S. Zlatić, B. Vrhovac,* Problemi farmakoterapije u hospitalnim ustanovama s posebnim osvrtom na suradnju liječnika i farmaceuta, *Pharmaca,* 1977, 15: 139—46.
96. *D. Simić, B. Vrhovac,* Interakcije lekova, *Pharmaca,* 1977, 15:151—62.
97. *B. Vrhovac, I. Francetić,* Klinička farmakologija u nekim evropskim zemljama 1977. godine, *Pharmaca,* 1977, 15:207—20.
98. *B. Vrhovac,* Legislacija lijekova sve značajnije područje kliničke farmakologije, *Pharmaca,* 1977, 15:227—40.
99. *B. Vrhovac, I. Bakran,* Specijaljnjaja metodika kliničeskova ispitivanja bronhodilatorov, Zbornik simpozija o Becotidu, Moskva 1977.
100. *I. Bakran, B. Vrhovac,* Aerozolj beklometazona dipropionata pri lečenij bronhialnjoj astmi, Zbornik simpozija o Becotidu, Moskva 1977.
101. *B. Vrhovac, Z. Radošević,* Profilaktička primjena kemoterapeutika, *Liječ. vjesnik,* 1977, 99:649.

102. *V. Profozić, B. Vrhovac, I. Francetić, I. Bakran, M. Gjurašin,* Potrošnja lijekova u uzorku internističkih bolesnika, *Liječ. vjesnik,* 1977, 99:761—7.
103. *I. Bakran, Z. Duraković, F. Pavičić, B. Vrhovac,* Racionalna dijagnostika stupnja bronhokonstrikcije u ambulantnoj praksi, *Plućˇ. bol. tuberk.,* 1978, 30:77—80.
104. *Z. Duraković, I. Bakran, B. Vrhovac, M. Gjurašin,* Liječenje hipertenzivne krize diazoksidom i furosemidom, *Liječ. vjesnik,* 1978, 100:244—8.
105. *B. Vrhovac, T. Dürrigl,* Principi kliničkog ispitivanja lijekova koji se primjenjuju u reumatologiji, *Pharmaca,* 1978, 16:1—24.
106. *B. Vrhovac, I. Bakran,* Učinak placeba i njegovo značenje u kliničkoj farmakologiji koronarne bolesti, *Pharmaca,* 1978, 16:45—54.
107. *B. Vrhovac,* Izvještaj o organiziranju i obavljanju aktivnosti u vezi s praćenjem nuspojava lijekova u Jugoslaviji u 1977. godini, *Pharmaca,* 1978, 16:112—3.
108. *B. Vrhovac, B. Vargazon,* VI. simpozij Svjetske zdravstvene organizacije o ulozi kliničko farmakološke evaluacije u legislaciji lijekova, *Pharmaca,* 1978, 16:98—103.
109. *B. Vrhovac,* Klinička farmakologija na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, *Radovi Medicinskog fakulteta,* 1976, 24:65—71.
110. *S. Zlatić, B. Vrhovac, B. Skupnjak, R. Damaška,* Kontinuirana edukacija, Farmakoterapija — potreba suvremene medicine, Zbornik radova IV. kongresa ljekara Jugoslavije, Sarajevo, 1/1978.
111. *B. Vrhovac, V. Gjuriš,* The present status of clinical pharmacology in Yugoslavia, Zbornik XIX. kongresa talijanskog farmakološkog društva, Ancona, IX/1978, 259.
112. *M. Gjurašin, Z. Duraković, B. Vrhovac, N. Drinković, I. Bakran,* Liječenje šoka, *Pharmaca,* 1978, 16:179—93.
113. *I. Bakran, B. Vrhovac,* Sedmi međunarodni kongres farmakologa (IUPHAR), *Pharmaca,* 1978, 16:239—47.
114. *F. Plavšić, B. Vrhovac, I. Bakran, M. Gjurašin, V. Goldner,* Direktno određivanje digoksina u plazmi, slini i mokraći radioimunokemijskim putem, *Liječ. vjesnik,* 1978, 100:510—3.
115. *B. Vrhovac, M. Gjurašin, F. Čustović,* Klinička farmakologija perifernih vaskulopatija. U: Luetić i sur. Angiologija, Zagreb, Jug. med. naklada, 1979, 69—78.
116. *M. Marinković, B. Vrhovac, D. Kuzmanić, M. Radonić,* Comparative study with prazosin, methyldopa and polythiazide in arterial hypertension, *Int. J. Clin. Pharmacol. Biopharm.,* 1979, 17:38—47.
117. *B. Vrhovac,* Praćenje nuspojava lijekova. Zbornik radova simpozija »Lekovi i zdravlje«, Subotica, XI/77, »Minerva«, Subotica 1977.
118. *D. Simić, B. Vrhovac,* Klinička farmakologija: značaj, mjesto i uloga u većim kliničkim centrima, *Med. pregled,* 1978, 31:403—8.
119. *V. Plavšić, B. Vrhovac, I. Bakran,* Ispitivanje biološke raspoloživosti oralnih pripravaka teofilina, *Liječ. vjesnik,* 1978, 100:610—2.
120. *F. Plavšić, I. Bakran, B. Vrhovac,* Farmakokinetika teofilina kod intravenske primjene, *Liječ. vjesnik,* 1978, 100:613—4.
121. *M. Gjurašin, B. Vrhovac, I. Bakran,* Primjena antibiotika u odjelu Intenzivne skrbi, *Liječ. vjesnik,* 1978, 100:666—8.
122. *I. Bakran, Z. Duraković, B. Vrhovac, M. Gjurašin,* Primjena kortikosteroida u odjelu intenzivne skrbi, *Liječ. vjesnik,* 1978, 100:669—71.
123. *B. Vrhovac,* Nuspojave lijekova, Bilten časopisa Pharmaca, 1979 (2).
124. *M. Radonić (moderator), K. Čatipović, A. Kenda, M. Marinković, T. Rončević, Z. Rumboldt, B. Vrhovac,* Terapija arterijske hipertenzije (okrugli stol), Zbornik radova IX. stručnog sastanka internista Slavonije, Osijek, Riječka tiskara, Rijeka 1978.

125. *BNC. Pichard, B. Vrhovac,* Pharmacology of antianginal drugs. U: AW. Hareus, L. Adamson, Arteries and veins, London, Churchill Livingstone, 1975, 266—81.
126. *S. Zlatić, B. Skupnjak, J. Hadži-Mustafić, A. Lazar-Kajtas, B. Havelka, I. Granovi, K. Holešek, F. Balvanović, B. Vrhovac, I. Bakran, B. Vujišević, S. Huković,* Neki sociomedicinski aspekti potrošnje lijekova na području Bosne i Hercegovine, *Pharmaca,* 1978, 16:299—314.
127. *B. Vrhovac,* VII. evropski simpozij o kliničkoj evaluaciji u kontroli lijekova, *Pharmaca,* 1978, 16:353—6.
128. *B. Vrhovac,* Klinička farmakologija i klinički terapijski pokus, *Medicinar,* 1977, 28:81—100.
129. *B. Vrhovac,* Klinička farmakologija u Hrvatskoj danas i sutra, *Bilten Med. akademije Zbora liječnika Hrvatske,* 1979, 12:101—5.
130. *Z. Duraković, B. Vrhovac, V. Fališevac, M. Gjurašin,* Klinički terapijski pokus djelotvornosti cimetidina u erozivnom gastritisu, *Liječ. vjesnik,* 1979, 289—93.
131. *B. Vrhovac, Z. Rumboldt, M. Marinković,* Specijalna metodika kliničkog ispitivanja antihipertenziva, *Pharmaca,* 1979, 17:3—44.
132. *B. Vrhovac,* Postmarketing surveillance, evaluation of efficacy. U: Clin. pharmacological evaluation in drug control, Copenhagen, WHO, 1978, 37.
133. *B. Vrhovac,* Stanje međunarodnog programa praćenja nuspojava lijekova krajem 1978. godine, *Pharmaca,* 1979, 17:144—51.
134. *Z. Duraković, B. Vrhovac,* Racionalno liječenje insuficijencije miokarda, *Pharmaca,* 1979, 12:217—31.
135. *N. Drinković, B. Vrhovac, M. Gjurašin, Z. Duraković,* Klinička farmakologija akutnog infarkta miokarda, *Pharmaca, 1979,* 17:323—43.
136. *B. Vrhovac, D. Simić,* Medikamentni i nemedikamentni uzroci promjena djelovanja lijekova, Zagreb, *Libelli medici,* 1980, VI.
137. *Z. Duraković, J. Čulig, B. Vrhovac, F. Plavšić,* Postoji li korelacija kvantitativnih promjena u elektrokardiogramu i koncentracije digoksina u plazmi? *Srp. Arh. Celok,* Lek, 1979, 107:1055—61.
138. *B. Vrhovac, I. Francetić,* Principi adekvatnog kliničkog ispitivanja lijekova, Zbornik radova, II, 8. kongres farmaceuta Jugoslavije, Bled, 16—19. X. 1980, Bled 1980, 172—194.
139. *B. Vrhovac,* Inhibitori adrenergiškog sustava i vazodilatatori u liječenju arterijske hipertenzije. U: M. Radonić, M. Marinković, ur., Arterijska hipertenzija, Zagreb, »Vjesnik«, 1980, 240—248.
140. *B. Vrhovac,* Evropski simpoziji o kliničko farmakološkoj evaluaciji u kontroli lijekova i njihovo značenje za razvitak kliničke farmakologije i pridržavanju njenih principa u legislaciji lijekova, *Pharmaca,* 1980, 18:90—4.
141. a) *Dr. Laurence, Pn. Bennett,* Klinička farmakologija. B. Vrhovac, ur. jug. izdanja s komentarom jug. materije medike, Zagreb, Jugoslavenska medicinska naklada, 1980.
b) *Dr. Laurence, Pn. Bennett,* Klinička farmakologija, B. Vrhovac, ur. jug. izdanja s komentarom jug. materije medike, Zagreb, Jugoslavenska medicinska naklada, 1982.
142. *I. Bakran, B. Vrhovac, F. Plavšić,* Aminophyline vs. salbutamol in exercise induced asthma, *Int. J. Clin. Pharmacol. Ther. Tox.,* 1980, 442—6.
143. *B. Vrhovac,* Klinička farmakologija i Klinički bolnički centar, *Struka i znanost,* 1980, 1:39—45.
144. *F. Plavšić, B. Vrhovac, A. Radošević, I. Dvoržak,* Correlation between fluorimetric and microbiological methods for determination of cephalexin in urine and serum, *J. Clin. Chem. Clin. Biochem.,* 1981, 19:35—8.

145. *M. Marinković, B. Vrhovac, J. Winter-Fudurić, D. Kuzmanić,* Vlastita iskustva u primjeni prazosina u arterijskoj hipertenziji, zbornik radova Simpozija o hipertenziji, Sarajevo, 10. X. 1980, Skopje, »Goce Delčev«, 1980, 55—64.
146. *F. Plavšić, B. Vrhovac, I. Bakran, J. Čulig,* Značenje načina i mjesta uzimanja krvi kod određivanja acidobazne ravnoteže i saturacije hemoglobina kisikom, *Liječ. vjesnik,* 1981, 102:527—9.
147. *B. Vrhovac,* Utisci s I. svjetske konferencije kliničke farmakologije i terapije, London, 3—9, 1980, *Pharmaca,* 1980, 18:219—23.
148. *Z. Duraković, B. Vrhovac, F. Plavšić,* Odnos kliničke slike, elektrokardiograma prema koncentraciji digoksina u serumu, *Liječ. vjesnik,* 1980, 102:567—70.
149. *F. Plavšić, J. Čulig, I. Bakran, B. Vrhovac,* Teophylline concentration in saliva as a guide for individualization of its use, *Br. J. Clin. Pharmacol.,* 1981, 11: 533—4.
150. *B. Vrhovac,* Nuspojave i interakcije adjuvantne kemoterapije operabilnog raka dojke, *Libri oncologici,* 1981, 10:175—8.
151. *I. Francetić, B. Vrhovac,* Interakcije lijekova. U: Medicinski i ekonomski aspekti na proizvodnju, promet i primjenu lijekova. Karlovac, Savez udruženja farm. tehničara SRH, 1981, 68—70.
152. *B. Vrhovac, B. Skupnjak, S. Zlatić, M. Weiss,* Proizvodnja, promet i upotreba (potrošnja) lijekova. U: B. Popović, S. Letica, M. Škrbić, ur., medicinska struka, Zagreb, Jumena, 1981, 559—73.
153. *B. Vrhovac, Z. Rumboldt,* Klinička farmakologija. U: B. Popović, S. Letica, M. Škrbić, ur., Medicinska struka, Zagreb, Jumena, 1981, 120—2.
154. *Z. Kopitar, P. Cvelbar, B. Vrhovac, M. Grims,* Biološka upotrebljivost dviju različitih formulacija cimetidin tableta, *Pharmaca,* 1981, 19:33—9.
155. *S. Zlatić, B. Skupnjak, B. Vrhovac, M. Štritof,* Značenje, praćenja proizvodnje, prometa i potrošnje lijekova za zdravstvo i privredu. U: M. Stanulović, S. Zlatić, B. Banić, ur., Metode analize upotrebe lekova, Novi Sad 1981, 5—14.
156. *B. Vrhovac, J. Čulig,* Prva iskustva s kompjuterskim praćenjem potrošnje lijekova u Kliničkom centru u Zagrebu. U: M. Stanulović, S. Zlatić, B. Banić, Metode analize upotrebe lekova, Novi Sad 1981, 45—50.
157. *F. Plavšić, B. Vrhovac,* Ispitivanje farmakokinetskih svojstava talampicilina i ampicilina, *Liječ. vjesnik,* 1981, 103:83—6.
158. *R. Cebašek, B. Vrhovac, D. Simić, M. Gjurašin,* Primena beta blokatora sotalola u terapiji lakših i srednje teških oblika esencijalne hipertenzije, *Acta Med. Mediana,* 1981, 2:39—45.
159. *B. Vrhovac,* Racionalna primjena antireumatika, *Bilten Pharmaca,* 1981 (2).
160. *B. Vrhovac,* Bolničke komisije za lijekove u nas, *Pharmaca,* 1981, 19:151—3.
161. *Z. Duraković, B. Vrhovac, F. Plavšić,* Visoke koncentracije digitalisa u krvi i elektrokardiogram, *Saopćenja,* 1980, 26:185—94.
162. *Z. Kopitar, J. Milovac, B. Vrhovac, I. Tajder,* Comparison of the bioavailability of Redergin tablets (1,0 mg) and Redergin solution, *Int. J. Clin. Pharmacol. Ther. Tox.,* 1981, 20:134—8.
163. *F. Čustović, B. Vrhovac,* Racionalno liječenje angine pektoris i sadašnje stanje aortokoronarnog premoštenja (»bypass«), *Liječ. vjesnik* 1981, 103:575—5.
164. *F. Plavšić, B. Vrhovac,* Izvještaj o ispitivanju biološke ekvivalencije oralnih preparata oksprenola Trasicor i Trasicor retard, Zagreb 1981.
165. *I. Bakran, B. Vrhovac,* Aktualno stanje u liječenju bronhalne astme, *Liječ. vjesnik,* 1982, 104:71—76.
166. *B. Vrhovac,* Što je s antidijabeticima iz reda bigvanida?, *Pharmaca,* 1981, 19:217—49.
167. *M. Gjurašin, B. Vrhovac,* Klinička farmakologija antibiotika, Zbornik radova I. jug. simpozija »Antibiotici i antibiotska terapija«, Beograd 1987, 24—42.

168. *B. Vrhovac,* Nuspojave i interakcije citostatika. U: Š. Spaventi i sur. ur., Kemoterapije malignih solidnih tumora, Zagreb, Med. akadem. ZLH, 1982, 77—85.
169. *T. Dürrigl, B. Vrhovac,* Racionalna primjena antireumatika, *Liječ. vjesnik,* 1982, 104:329—34.
170. *B. Vrhovac,* Osnove liječenja kemoterapeuticima i antibioticima. U: Z. Radošević, ur., Interna medicina, Zagreb, Jug. med. naklada, 1982, 21—40.
171. *F. Plavšić, B. Vrhovac,* Ispitivanje biološke ekvivalencije preparata Trasicor 80 i Trasicor retard, *Pharmaca,* 1982, 29:49—50.
172. *B. Vrhovac,* Racionalna usporedba lijekova, polipragmazija u propisivanju, klinička farmakologija — važnost za primarnu zdravstvenu zaštitu. U: Racionalna upotreba i propisivanje lijekova, racionalna upotreba dijagnostičkih metoda, Samobor, »Zagreb«, 1982, 9—17.
173. *B. Vrhovac,* Tzv. vazoaktivni lijekovi. U: Racionalna upotreba i propisivanje lijekova, racionalna upotreba dijagnostičkih metoda, Samobor, »Zagreb«, 1982, 43—55.
174. *F. Plavšić, B. Vrhovac, A. Stavljenić,* Ispitivanje biološke ekvivalencije dvaju oralnih preparata željeza, *Pharmaca,* 1982, 20:219—26.
175. *B. Vrhovac, V. Varagić,* 11. evropski simpozij o kliničko farmakološkoj evaluaciji u kontroli lijekova, Schlangenbad, 19—22. X. 1982.
176. *B. Vrhovac,* Racionalna primjena blokatora adrenergičkih receptora, *Liječ. vjesnik,* 1983, 105:19—54.
177. *B. Vrhovac,* Uloga bolesnika u farmakologiji, *Pharmaca,* 1983, 21:3—8.
178. *B. Vrhovac,* Beta adrenergički blokatori. U: N. Hadžić, M. Radonić, B. Vrhovac, B. Vucelić, ur. Priručnik interne medicine, dijagnostika i terapija, Zagreb, Jumena, 1983, 65—73.
179. *B. Vrhovac, I. Francetić,* Praćenje nuspojava lijekova u našoj zemlji s posebnim osvrtom na SRH, izvještaj za 1982. godinu. Zagreb: Zavod za kliničku farmakologiju Klinike za unutrašnje bolesti s poliklinikom Medicinskog fakulteta KBC, 1983.
180. *B. Vrhovac, I. Francetić,* Methodology of clinical trials in chemoprophylaxis. U: E. Gladtke, G. Hitzenberger, ur. Proc. 13th Internat. Congress Chemotherapy, Vienna 28. VIII—2. IX. 1983, SY 48—3, Vienna 1983, 2/10—2/15.
181. *I. Francetić, F. Plavšić, B. Vrhovac,* The bioavailability and biological equivalence of penicillin antibiotics. U: Proc. III Mediter. congr. chemotherapy, Dubrovnik, 9/1982, *Chemotherapia,* 1983, 2 (suppl., 4) : 202—3.
182. *P. Cvelbar, A. Lenardić, L. Kopitar, B. Vrhovac, F. Plavšić,* Bioequivalence and pharmacokinetics of two medical products of pipemidic acid. U: Proc. III Mediter. congr. chemotherapy, Dubrovnik, 9/1982, *Chemotherapia,* 1983, (suppl., 4) : 239—40.
183. *B. Vrhovac, I. Francetić,* Adverse drug reaction monitoring in Yugoslavia, Zagreb, Institute of organ. and economics of health, 1983.
184. *J. Čulig, F. Plavšić, B. Vrhovac, I. Bakran, I. Francetić,* Nuspojave lijekova u pokusima na zdravim dobrovoljcima, *Pharmaca,* 1983, 21 : 149—54.
185. *F. Plavšić, B. Vrhovac,* Pokusi kliničke raspoloživosti lijekova, *Pharmaca,* 1983, 21 : 155—62.
186. *J. Čulig, B. Vrhovac,* Medicinsko ispitivanje na ljudima, etika randomiziranog kliničkog pokusa. U: S. Lang i sur., ur. Prava i obaveze bolesnika, Zagreb, Jug. centar za med. etiku i kvalitetu života, 1983 (II).
187. *B. Vrhovac,* Poremećaji imunog sustava kao nuspojave lijekova. U: B. Oberiter ur., Auto imunosne bolesti, Zagreb, Med. akademija ZLH, 1983, 105—11.
188. *J. Čiček, B. Vrhovac,* Kliničko ispitivanje Lamitola (labetalol), Zagreb, Plīva, 1983.
189. *B. Vrhovac,* Hipertenzija u trudnoći, *Pharmaca,* 1983, 21 : 219—20.

190. *B. Vrhovac, J. Husar,* Cimetidin djelotvornosti i opasnost, *Med. vjesnik,* 1983, 15 : 79—80.
191. *Z. Duraković, B. Vrhovac,* Racionalno liječenje kardijalne dekompenzacije danas, *Lij. vjesnik,* 1983, 105 : 481—3.
192. *Z. Duraković, B. Vrhovac, F. Plavšić,* Electrocardiogram and high plasma dogoxin concentration, *Int. J. Clin. Pharmacol. Therap. Tox.,* 1984, 22 : 45—7.
193. *B. Vrhovac,* Opća metodika kliničkog ispitivanja lijekova. U: B. Vrhovac ur. Kliničko ispitivanje lijekova, Zagreb, »Školska knjiga«, 1984, 30—59.
194. *F. Plavšić, B. Vrhovac,* Ispitivanje biološke raspoloživosti jednakovrijednosti lijekova. U: B. Vrhovac, ur., Kliničko ispitivanje lijekova, Zagreb, »Školska knjiga«, 1984, 149—63.
195. *B. Vrhovac,* Lijekovi protiv angine pektoris. U: B. Vrhovac, ur., Kliničko ispitivanje lijekova, Zagreb, »Školska knjiga«, 1984, 351—81.
196. *B. Vrhovac, T. Dürrigl,* Lijekovi koji se primjenjuju u reumatologiji. U: B. Vrhovac ur., Kliničko ispitivanje lijekova, Zagreb, »Školska knjiga«, 1984, 932—62.
197. *N. Ugrinović, B. Vrhovac,* Lijekovi koji djeluju na retinu. U: B. Vrhovac ur., Kliničko ispitivanje lijekova, Zagreb, »Školska knjiga« 1984, 487—91.
198. *B. Vrhovac,* Nebennierenmark. U: HP. Kuemmerle, G. Hitzenberger, KH. Spitzy, ur., Klinische Pharmakologie, München, »Ecomed«, 1984, 1—4.
199. *B. Vrhovac,* Nebennierenrinde. U: HP. Kuemmerle, G. Hitzenberger, KG. Spitzy, ur., Klinische Pharmakologie, München, »Ecomed«, 1984, 1—19.
200. *I. Francetić, M. Štritof, B. Vrhovac, J. Čulig,* Antimicrobial therapy, a tentative comparison of utilisation in the Clinical Hospital Centre and the city of Zagreb 1979/1980. U: Proc. III. Mediter. congr. chemotherapy, Dubrovnik, 9/1982, *Chemotherapia,* 2, 1983 (suppl., 4) : 245—6.
201. *B. Vrhovac, I. Francetić,* Guidelines of clinical testing of the prophylactic usefulness of antimicrobial agents. U: Proc. III Mediter. congr. chemotherapy, Dubrovnik, 9/1982, *Chemotherapia,* 2, 1983, (suppl., 4) : 403—5.
202. *B. Vrhovac,* Dijeta i ulkusna bolest, *Liječ. vjesnik,* 1984, 106—81.
203. *Z. Kopitar, P. Cvelbar, B. Vrhovac, A. Lenardič, M. Žorž,* Primerjava biološke uporabnosti dveh preparatov pipemidinske kiseline na prostovoljcih, *Zdrav. vestnik,* 1984, 53 : 57—60.
204. *I. Francetić, B. Vrhovac,* Adverse drug reaction monitoring in Yugoslavia (1974—1981), *Jug. Physiol. Pharm. Acta,* 1983, (suppl., 2) : 63—4.
205. *F. Plavšić, B. Vrhovac, J. Čulig,* Biological equivalence of two oral iron preparations. *Jug. Physiol. Pharm. Acta,* 1983 (suppl., 2) : 303—4.
206. *Z. Duraković, B. Vrhovac,* Današnji stavovi u liječenju kardijalne dekompenzacije, *Med. vjesnik,* 1984, 15 : 137—42.
207. *B. Vrhovac, I. Francetić,* Stanje kliničke farmakologije u Jugoslaviji na kraju 1983. god., *Pharmaca,* 1984, 22 : 193—201.
208. *B. Vrhovac,* Anti-inflammatory analgesics and drugs used in gout. U: MNG. Dukes, ur., Meyler's side effects of drugs, X. izd. Amsterdam, Elsevier, 151—82.
209. *B. Vrhovac,* Adrenergički sustav, U: B. Bartolović. ur., Urinarne infekcije i dr., Zagreb 1984, 119—23.
210. *B. Vrhovac,* Adrenergički sustav, *Praxis Medici,* 1984, 15 : 39—43.
211. *B. Vrhovac,* Nuspojave i interakcije beta-adrenergičkih blokatora. U: B. Bartolović ur. Urinarne infekcije i dr., Zagreb 1984, 124—31.
212. *B. Vrhovac,* Nuspojave i interakcije beta-adrenergičkih blokatora, *Praxis Medici,* 1984, 15 : 44—51.

213. *F. Plavšić, B. Vrhovac,* Važnost individualne terapije za sprečavanje nuspojava. U: M. Gjurašin, F. Plavšić, A. Stavljenić, ur., Suvremena dijagnostika akutnih trovanja, Zagreb, Medicinski fakultet, KBC, 1984, 49—84.
214. *I. Francetić, B. Vrhovac,* Antimikrobni lijekovi u traumatologiji. U: B. Smiljanić, J. Hančević, ur., Traumatologija u suvremenoj medicini, IV, Zagreb, »Liber«, 1984, 67—72.
215. *I. Francetić, B. Vrhovac,* The PXT Committee Univ. Center Zagreb, Yugoslavia, *Hosp. Formul.,* 1984, 19 : 158—62.
216. *B. Vrhovac,* Nuspojave i interakcije beta adrenergičkih blokatora, *Liječ. vjesnik,* 1984, 106 (suppl., 1) : 10—2.
217. *V. Fališevac, Đ. Vucelić, B. Vrhovac,* i sur., Multicentričko poredbeno ispitivanje sukralfata i cimetidina u terapiji ulkusne bolesti želuca i duodenuma, *Liječ. vjesnik,* 1985, 107 : 23—6.
218. *B. Vrhovac,* Vergleichende Risikobe Urteilung nichtsteroidaler Antirheumatica, Rheuma-Telegramm, 1984, (IV) : 9—11.
219. *A. Spagnoli, G. Tognoni, I. Darmanasjeh, J. R. Laporte, B. Vrhovac, D. F. Treacher, CP. Warlow,* A multinational comparison of drug treatment in patients with cerebrovascular diseases, *Europ. Neurol.,* 1985, 24 : 4—12.
220. *V. Gašparović, Z. Rumboldt, V. Polić, B. Vrhovac, J. Bagatin, S. Metličić,* Komparativno kliničko ispitivanje urapidila i diazoksida kod maligne hipertenzije i hipertenzivnih kriza, Anali Opće bolnice Split, 1984, 10 : 157—8.
221. *B. Vrhovac,* Problemi racionalne upotrebe lijekova (stav kliničkog farmakologa), Zbornik radova IV. kongresa liječnika opće med. Jugoslavije, Udruženje liječnika opće med. Jugoslavije, 1985, 13—6.
222. *B. Vrhovac, V. Božić,* Racionalna primjena kardiotonika i tzv. vazoaktivnih agensa, Zbornik radova IV. kongresa liječnika opće med. Jugoslavije, Udruženje liječnika opće med. Jugoslavije, 1985, 41—65.
223. *B. Vrhovac,* Klinička farmakologija kaptoprila u Zorkaptil (kaproptil), Zorka-Šabac, 1985, 7—18.
224. *Dž. Rezaković, B. Vrhovac, J. Čulig, A. Šmalcelj, I. Bogdan, S. Mitak,* Djelovanje kaptoprila i prazosina kod refraktorne dekompenzirane insuficijencije srca, Zorka-Šabac, 1985, 137—50.
225. *I. Francetić, B. Vrhovac,* Praćenje nuspojava lijekova u Jugoslaviji, Zbornik simpozija »Škodljivi stranski učinki zdravil«, Bled 3/1985, Slov. farm. društvo, 1985.
226. *I. Francetić, F. Plavšić, B. Vrhovac,* The bioavailability and biological equivalence of penicillin antibiotics, *Chemother.,* 1983, 2 (suppl. I) : 202—5.
227. *P. Cvelbar, A. Lenardič, Z. Kopitar, B. Vrhovac, F. Plavšić,* Bioequivalence of two medical products of pipemidic acid, *Chemother.,* 1983, 2 (suppl., I) : 239—40.
228. *B. Vrhovac,* Značilnosti znanstveno raziskovalnega dela na kliniki s pregledom na raziskovanja zdravil. U: S. Jeretin i sur., Etična načela znanstveno raziskovalnega dela v zdravstvu, *Slov. Farm.,* 1985.
229. *B. Vucelić, V. Fališevac, B. Vrhovac* i sur., Multicentrično poredbeno ispitivanje ranitidina i cimetidina u liječenju ulkusne bolesti želuca, *Liječ. vjesnik,* 1985, 107 : 449—52.
230. *B. Vrhovac,* Ciljevi biltena o lijekovima, *Pharmaca,* 1985, 23 : 199—202.
231. *B. Vrhovac,* Klinička farmakologija i obavještavanje o lijekovima, *Pharmaca,* 1985, 23 : 257.
232. *B. Vrhovac,* Kritička analiza lijekova odobrenih u Jugoslaviji u razdoblju 1979—1985, *Pharmaca,* 1985, 23 : 265—76.

233. *F. Kozjak, A. Mrhar, S. Primožić, F. Plavšić, B. Vrhovac,* Statistička procjena biološke ekvivalencije na temelju određivanja biološke raspoloživosti lijekova, *Pharmaca,* 1985, 23 : 285—92.

234. *I. Bakran, I. Bračić, B. Vrhovac, F. Plavšić, I. Francetić, J. Čulig,* The compliance with bronchodilator therapy in patients with bronchi asthma, Proc. of the 9th congress of Jugoslav. pharm. soc., *Iug. Phys. Pharm. Acta,* 1985, 21 (suppl., 3) : 13.

235. *J. Čulig, A. Frković, D. Knežević, B. Vrhovac,* The pattern of antimicrobial use in the clinical hospital centre (CHC) Zagreb 1977—1982, Proc. of 9th congress of Jugoslav. pharm. soc., *Iug. Phys. Acta,* 1985, 21 (suppl., 3) : 55.

236. *I. Francetić, B. Vrhovac,* Adverse drug reaction monitoring in Jugoslavia in 1984, Proc. of the 9th congress of Jugoslav. pharm. soc., *Iug. Phys. Pharm. Acta,* 1985, 21 (suppl., 3) : 109.

237. *B. Vrhovac,* A critical review of drugs approved in Jugoslavia in the period 1979/1985, Proc. of the 9th congress of Jugoslav. pharm. soc., *Iug. Phys. Pharm. Acta,* 1985, 21 (suppl., 3) : 411.

238. *J. McEwen, B. Vrhovac,* Panel of management of ADR reports in selected national centres, *Drug. Inform. J.,* 1985, 19 : 329—44.

239. *Z. Kopitar, B. Vrhovac, A. Lenardič, P. Cvelbar, M. Žorž, I. Francetić,* Dose dependent bioavailability of propanolol, *J. Clin. Pharmacol. Ther. Tox.,* 1986, 24 : 319—22.

240. *B. Vucelić, V. Fališevac, B. Vrhovac, M. Elaković, J. Bjelić, M. Kostić, M. Vučemilo, J. Mohorić, M. Prica,* Multicentrično poredbeno kliničko ispitivanje ranitidina i cimetidina u liječenju ulkusne bolesti dvanaesnika, *Liječ. vjesnik,* 1986, 108 : 314—7.

241. *Z. Duraković, B. Vrhovac,* Osobitosti primjene lijekova u gerijatrijskoj praksi. U: Izabrana poglavlja iz gerijatrije za liječnike opće medicine, Udruženje liječnika opće medicine Jugoslavije, 1986, 161—80.

242. *B. Vrhovac,* Kada je potrebno snižavati povišenu tjelesnu temperaturu?, *Liječ. vjesnik,* 1986, 108 : 401—3.

243. *V. Gašparović, B. Vrhovac, Z. Rumboldt, D. Ivanković,* Kliničko ispitivanje antihipertenzivnog učinka peroralnog oblika urapidila u usporedbi s metildopom u bolesnika s graničnom i srednje teškom arterijskom hipertenzijom, *Pharmaca,* 1986, 24 : 35—41.

244. *B. Vrhovac,* Farmakologija, klinička. Novija dostignuća kliničke farmakologije. U: Medicinska enciklopedija, 2, Zagreb, Jugoslavenski leksikografski zavod, 1986, 170—2.

245. *V. Goldner, B. Vrhovac,* Aritmije srca, suvremeno liječenje. U: Medicinska enciklopedija, 2, Zagreb, Jugoslavenski leksikografski zavod, 1986, 51—3.

246. *B. Vrhovac, B. Radonić,* Djelovanje lijekova na bubreg. U: Medicinska enciklopedija, 2, Zagreb, Jugoslavenski leksikografski zavod, 1986, 79—82.

247. *Z. Duraković, B. Vrhovac,* Gerontologija i gerijatrija. U: Medicinska enciklopedija, 2, Zagreb, Jugoslavenski leksikografski zavod, 1986, 201—2.

248. *B. Vrhovac,* Opća načela racionalne farmakoterapije. U: B. Vrhovac, ur., Novosti u farmakoterapiji, Zagreb, Med. fakultet, Jumena, 1986, 13—9.

249. *B. Vrhovac,* Osnovni aspekti zakonodavstva lijekova u Jugoslaviji. U: B. Vrhovac, ur., Novosti u farmakoterapiji, Zagreb, Med. fakultet, Jumena, 1986, 19—27.

250. *B. Vrhovac,* Najčešće greške u primjeni lijekova. U: B. Vrhovac, ur., Novosti u farmakoterapiji, Zagreb, Med. fakultet, Jumena, 1986, 33—40.

251. *J. Čulig, B. Vrhovac,* Lijekovi u oštećenju bubrega i jetre. U: B. Vrhovac, ur., Novosti u farmakoterapiji, Zagreb, Med. fakultet, Jumena, 1986, 58—66.
252. *Z. Duraković, B. Vrhovac,* Kardiotonici, liječenje kardijalne dekompenzacije. U: B. Vrhovac, ur., Novosti u farmakoterapiji, Zagreb, Med. fakultet, Jumena, 1986, 117—122.
253. *Z. Duraković, B. Vrhovac,* Antiagregacijska terapija i drugi antitrombotički lijekovi. U: B. Vrhovac, ur., Novosti u farmakoterapiji, Zagreb, Med. fakultet, Jumena, 1986, 123—31.
254. *B. Vrhovac,* Racionalno liječenje angine pektoris. U: B. Vrhovac, ur., Novosti u farmakoterapiji, Zagreb, Med. fakultet, Jumena, 1986, 132—7.
255. *B. Vrhovac,* Racionalna primjena diuretika. U: V. Oberiter, M. Kadrnka-Lovrenčić, ur., Poremećaj metabolizma vode, minerala i homeostaze, Zagreb, Med. akademija Hrvatske, 1986, 193—202.
256. *B. Vrhovac, S. Zlatić, M. Štritof, I. Francetić, I. Brncarić,* Što nam donosi novi Zakon o stavljanju lijekova u promet?, *Pharmaca,* 1986, 24 : 239—44.
257. *V. Gašparović, B. Vrhovac, Z. Rumboldt, D. Ivanković,* Komparativno kliničko ispitivanje antihipertenzivnog učinka urapidila prema diazoksidu u bolesnika s teškim oblikom arterijske hipertenzije, *Liječ. vjesnik,* 1986, 108 : 494—6.
258. *B. Vrhovac,* Kratka analiza lijekova odobrenih u našoj zemlji u razdoblju 1979—1985, *Zdravstvo,* 1987 (1—2) : 63—75.
259. *J. Čulig, B. Vrhovac,* Lijekovi u oštećenju bubrega i jetre, *Zdravstvo,* 1987 (1—2) : 82—90.
260. *Z. Duraković, B. Vrhovac,* Kardiotonici, liječenje dekompenzacije srca, *Zdravstvo,* 1987 (1—2) : 94—100.
261. *B. Vrhovac,* Racionalno liječenje angine pektoris, *Zdravstvo,* 1987 (1—2) : 117—24.
262. *B. Vrhovac,* Interakcije lijekova u suvremenoj farmakologiji, II. jug. simpozij »Interakcije lijekova«, Portorož, V/87, Ljubljana, Slov. farmaceutsko društvo, 1987.
263. *A. Wolf-Čoporda, F. Plavšić, B. Vrhovac,* Određivanje biološke ekvivalencije dvaju oralnih pripravaka metildope, *Pharmaca,* 1987, 25 : 3—8.
264. *B. Vrhovac,* Značenje imunostimulacije u terapiji, *Pharmaca,* 1987, 25 : 70—4.
265. *B. Vrhovac, I. Francetić,* Područje lijekova u 1986. godini, *Bilten Pharmaca,* 1987, (1—2).
266. *B. Vrhovac,* Interakcije u lijekovima s alkoholom, *Liječ. vjesnik,* 1987, 109 : 357—8.
267. *B. Vrhovac,* Najčešće greške u primjeni lijekova, *Scripta Med.,* 1986, 21 : 9—18.
268. *A. Wolf-Čoporda, F. Plavšić, B. Vrhovac,* Determination of biological equivalence of two atenolol preparations, *Int. J. Clin. Pharmacol. Ther. Tox.,* 1987, 25 : 567—71.
269. *B. Vrhovac, M. Radonić,* Lijekovi i bubreg. U: R. Novak, ur., Odabrana poglavlja iz urologije, Zagreb, »Liber«, 1987, 185—94.
270. *B. Vrhovac,* Anti-inflammatory analgesics and drugs in gout. U: MNG. Dukes, ur., Meyler's side effects of drugs. XI. izd. Amsterdam, Elsevier, 1988 : 170—204 (dio monografije).
271. *B. Vrhovac,* ur. III. jug. izd. Klinička farmakologija (engl. autori Dr. Laurence, Pn. Bennett). Prijevod s komentarom jug. materije medike i sedam novih poglavlja, Zagreb, Jumena, 1988.

272. *F. Plavšić, B. Vrhovac,* Praktički aspekti farmakokinetike. U: B. Vrhovac, ur., III. jug. izd. Klinička farmakologija (engl. autori Dr. Laurence, Pn. Bennett). Prijevod s komentarom jug. materije medike i sedam novih poglavlja, Zagreb, Jumena, 1988, 793—810.

273. *B. Vrhovac,* Lijekovi u ručnoj prodaji i automedikacija u našoj zemlji. U: B. Vrhovac, ur., III. jug. izd. Klinička farmakologija (engl. autori Dr. Laurence, Pn. Bennett). Prijevod s komentarom jug. materije medike i sedam novih poglavlja, Zagreb, Jumena, 1988, 821—4.

274. *B. Vrhovac,* Značenje liste lijekova za racionalno liječenje i opskrba lijekovima, U: B. Vrhovac, ur., III. jug. izdanja. Klinička farmakologija (engl. autori Dr. Laurence, Pn. Bennett). Prijevod s komentarom jug. materije medike i sedam novih poglavlja, Zagreb, Jumena, 1988, 837—46.

275. *B. Vrhovac,* Jugoslavenska klasifikacija lijekova. U: B. Vrhovac, ur., III. jug. izdanja. Klinička farmakologija (engl. autori Dr. Laurence, Pn. Bennett). Prijevod s komentarom jug. materije medike i sedam novih poglavlja, Zagreb, 1988, 853—6.

276. *N. Čikro-Begović, B. Vrhovac, I. Bakran,* Intensive monitoring of adverse drug reactions in infants and preschool children, *Eur. J. Clin. Pharmacol.,* 1989, 36 : 63—5.

277. a) *B. Vrhovac,* Kritički prikaz područja lijekova u našoj zemlji u razdoblju 1985—1988, *Pharmaca,* 1988, 26 : 95—105.
b) *B. Vrhovac,* Kritički prikaz područja lijekova u našoj zemlji u razdoblju 1985—1988, *Liječ. vjesnik,* 1989, 111 : 109—15.

278. *F. Plavšić, A. Wolf-Čoporda, B. Vrhovac, T. Alebić-Kolbah,* Absolute bioavailability and pharmacokinetics of four amplicillin preparations from two bioequivalence studies in healthy volunteers, *Acta Pharm. Jugosl.,* 1989, 39 : 53—61.

279. *B. Vrhovac,* Antiagregacijski lijekovi danas, *Kardiologija,* 1982, 10 (suppl., 2) : 129—30.

280. *Ž. Domljan, B. Vrhovac, T. Dürrigl, I. Pučar,* A double blind trial of ademetionine vs. naproxen in activated arthrosis, *Int. J. Clin. Pharmacol., Ther. Tox.,* 1989, 27 : 329—33.

281. *B. Vrhovac,* Uvod (u poglavlje »Klinička farmakologija«). U: N. Hadžić, M. Radonić, B. Vrhovac, B. Vucelić, ur. Priručnik interne medicine, dijagnostika i terapija, 2. dopunjeno izdanje, Zagreb, Jumena, 1985, 11—13.

282. a) *B. Vrhovac,* Značenje placeba. U: N. Hadžić, M. Radonić, B. Vrhovac, B. Vucelić, ur. Priručnik interne medicine, dijagnostika i terapija, 2. dopunjeno izdanje, Zagreb, Jumena, 1985, 13—4.
b) *B. Vrhovac,* Blokatori adrenergičkih receptora. U: N. Hadžić, M. Radonić, B. Vrhovac, B. Vucelić, ur. Priručnik interne medicine, dijagnostika i terapija, 2. dopunjeno izdanje, Zagreb, Jumena, 1985, 57—66.
c) *B. Vrhovac, J. Čulig,* Vazodilatatori. U: N. Hadžić, M. Radonić, B. Vrhovac, B. Vucelić, ur. Priručnik interne medicine, dijagnostika i terapija, 2. dopunjeno izdanje, Zagreb, Jumena, 66—71.
d) *B. Vrhovac,* Inhibitori kalcija. U: N. Hadžić, M. Radonić, B. Vrhovac, B. Vucelić, ur. Priručnik interne medicine, dijagnostika terapija, 2. dopunjeno izdanje, Zagreb, Jumena, 1985, 73—4.

283. *B. Vrhovac,* Uvodnik (u poglavlje »Klinička farmakologija«). U: N. Hadžić, M. Radonić, B. Vrhovac, B. Vucelić, ur. Priručnik interne medicine, dijagnostika i terapija, 3. dopunjeno i promijenjeno izdanje, Zagreb, »Školska knjiga«, Jumena, 1989, 3—5.

a) *B. Vrhovac,* Značenje placeba. U: N. Hadžić, M. Radonić, B. Vrhovac, B. Vucelić, ur. Priručnik interne medicine, dijagnostika i terapija, 3. dopunjeno i promijenjeno izdanje, Zagreb, »Školska knjiga«, Jumena, 1989, 5—6.
b) *B. Vrhovac, B. Vucelić,* ur. Priručnik interne medicine, dijagnostika i terapija, 3. dopunjeno i promijenjeno izdanje, Zagreb, »Školska knjiga«, Jumena, 1989, 57—66.
c) *B. Vrhovac, J. Čulig,* Vazodilatatori. U: N. Hadžić, M. Radonić, B. Vrhovac, B. Vucelić, ur. Priručnik interne medicine, dijagnostika i terapija, 3. dopunjeno i promijenjeno izdanje, Zagreb, Jumena, 1989, 66—71.
d) *B. Vrhovac,* Inhibitori kalcija. U: N. Hadžić, M. Radonić, B. Vrhovac, B. Vucelić, ur. Priručnik interne medicine, dijagnostika i terapija, 3. dopunjeno i promijenjeno izdanje, Zagreb, »Školska knjiga«, Jumena, 1989, 71—3.
e) *B. Vrhovac,* Oralni kontraceptivi. U: N. Hadžić, M. Radonić, B. Vrhovac, B. Vucelić. Priručnik interne medicine, dijagnostika i terapija, 3. dopunjeno i promijenjeno izdanje, Zagreb, »Školska knjiga«, Jumena, 1989 : 106—8.

284. *B. Vrhovac,* Novosti na području farmakoterapije kardiovaskularnih bolesti, Zbornik radova III. jug. simpozija Savremena farmakoterapija, Portorož, 18—20. IV. 1989, Portorož 1989, 7—13.
285. *R. Pulanić, B. Vrhovac, B. Jereb, N. Jokić,* Controlled trial of prophylactic administration of antibiotics in sclerotherapy of esophageal varices, *J. Chemoth.,* 1989, 1 : 261—6.
286. *B. Vrhovac,* Racionalno liječenje boli u hitnoj medicini. U: Zbornik radova Stručnih dana SHP, 16, 17. X. 1989, Zagreb, Stanica za hitnu pomoć, 1989, 335—42.
287. *V. Gašparović, B. Vrhovac, D. Ivanović, Z. Rumboldt, M. Gjurašin, D. Ivanković,* Urapidil vs. diazoxide in patients with malignant hypertension or hypertensive crisis, *Acta Pharm. Jugosl.,* 1989, 39 : 219—24.

CIRIL ZLOBEC

Ciril Zlobec, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, rođen je 25. srpnja 1925. godine u Ponikvama na slovenskom Krasu, a živi i radi u Ljubljani. Studirao je u Ljubljani i diplomirao slavistiku.

C. Zlobec svestrana je stvaralačka osoba: od 1953. do 1990. objavio je 16 knjiga pjesama, od kojih su mnoge nagrađene. Zbirke njegovih izabranih pjesama objavljene su na albanskom, hrvatskom, makedonskom, rumunjskom, rusinskom, srpskom i talijanskom jeziku. Od dva njegova zapažena romana jedan je (»Moj brat svetac«) preveden na hrvatski i mađarski jezik. Brojna su i publicistička djela u kojima je svagda zastupao demokratske i humanističke ideje, zalažući se za pluralizam mišljenja i djelovanja. Osobito su značajni njegovi prijevodi talijanske poezije za što je primio talijansku državnu nagradu. Jednako su vrijedni i njegovi prijevodi iz književnosti naroda i narodnosti Jugoslavije. Među ostalim prevodio je i brojne hrvatske pjesnike (Vukelić, Kovačić, Kranjčević, Domjanić, Wiesner, Čerina, A. B. Šimić, Balota, Majer, Vlaisavljević, Alfirević, Ivanišević, Vučetić, Popović, Franičević, Kozarčanin, Franičević Pločar, Kaštelan, Jeličić, Mađer, Milićević, Juriša, Mihalić, Pupačić, Slaviček, Slamnig, Balog, Krmpotić, Šoljan, Dragojević, Ganza, Majetić, Majdak, Mrkonjić, Sever, Horvatić, Zidić, Paljetak, Fiamengo, Maković i drugi). Bio je i redaktorom Mihalićeve »Antologije hrvatske poezije« koja je 1975. tiskana u Ljubljani na slovenskom jeziku. Tu je po prvi put izvan Hrvatske prikazano cjelokupno hrvatsko pjesništvo od začinjavaca Marka Marulića, Šiška Menčetića i Đore Držića do najmlađih. Od brojnih nagrada koje je primio valja spomenuti Prežihovu (1959), Kajuhovu (1961), Prešernovu (1965 i 1982), Župančićevu (1978), te Međunarodnu nagradu »Eugenio Montale« (1984).

POPIS RADOVA

Poezija

Pesmi štirih (zajedno s Kajetanom Kovičem, Janezom Menartom in Tonetom Pavčkom), Slovenski knjižni zavod, Ljubljana 1953, 136 str., drugo, faksimilirano izdanje, Cankarjeva založba, Ljubljana 1988, s dodatkom: Mitja Mejak, Marginalije ob liričnem jubileju, 32 str.

Najina oaza, Lipa, Koper 1964, 72 str.

Pobeglo otroštvo, Lipa, Koper 1967, 64 str.

Pesmi jeze in ljubezni, prigodna riječ: Mitja Mejak, Pesnikova moč; Ciril Zlobec, Avtobiografija, Lipa, Koper 1968, 88 str.

Čudnovita pustolovščina, prigodna riječ: Mitja Mejak, Poglavja Čudovite pustolovščine, Državna založba Slovenije, Ljubljana 1971, 160 str.

Dve žgoči sonci, prigodna riječ: Mitja Mejak, Ciril Zlobec, Partizanska knjiga, Ljubljana 1973, 120 str.

Vračanja na Kras, Pesniški list 20 (bibliofilsko izdanje), Založba Lipa — Koper in Založništvo tržaškega tiska — Trst 1974, 20 str.

Kras, prigodna riječ: Janko Kos, Beseda o pesniku, ilustracije Vladimir Makuc, Lipa, Koper 1976, 100 str.

Pesmi (zbirka Živi pesniki), Državna založba Slovenije, Ljubljana 1979, 116 str.

Glas, prigodna riječ: Matjaž Kmecl, Takšna je ta izpoved, tako jo vidim, Mladinska knjiga, Ljubljana 1980, 156 str.

Pesmi ljubezni, prigodna riječ: Janko Kos: Pesnik in njegove pesmi, Mladinska knjiga, Ljubljana 1981, 142 str.

Nove pesmi, ilustracije Klavdij Palčič, Cankarjeva založba, Ljubljana 1985, 80 str.

Beseda (100 pesmi), s dodatkom Beseda kritike: »Takšna je ta izpoved, tako jo vidim«, Lipa, Koper, 172 str.

Rod, izvorni rukopis i oprema Ivan Jermol (bibliofilsko izdanje), založila Knjižnica Cirila Kosmača, Tolmin 1988, 20 str.

Ljubezen, Obzorje, Maribor 1988, 64 str.

Moja kratka večnost, Državna založba Slovenije, Ljubljana 1990, 76 str.

Prozna djela

Moška leta našega otroštva, roman, Borec, Ljubljana 1962, 184 str.

Moj brat svetnik, roman, Lipa, Koper 1970, 332 str.

Esejistika i publicistika

Spomin je včasnih moč in sreča (o slovenski partizanski grafiki), Prosvetni servis, Ljubljana 1961, 36 str.

Poezija in politika, Partizanska knjiga, Ljubljana 1975, 186 str.

Slovenska samobitnost in pisatelj, Založništvo tržaškega tiska, Trst 1986, 286 str.

Priznam, rekel sem, Prešernova družba, Ljubljana 320 str.

Antologije i izbori

Jugoslovanska revolucionarna poezija (slovenski dio), Lykos, Zagreb 1959, 318 str.

Letteratura e arte figurativa della Jugoslavia del dopoguerra (slovenski dio i glavno uredništvo), Salvatore Sciascia, editore, Caltanissetta, Roma 1962, 456 str.

Nuova poesia jugoslava (slovenski dio, glavno uredništvo i prigodna riječ), Ugo Guanda, Parma 1966, 464 str.

Sobodna italijanska lirika (zajedno s Giacintom Spagnolettijem), Državna založba Slovenije, Ljubljana 1968, 258 str.

Ljudi (slovenski dio), Komunist, Beograd 1969, 462 str.

Antologija slovenske poezije, uvodni esej, osobitosti pjesnika, bilješke, Školska knjiga, Zagreb 1974, 328 str., drugo prošireno izdanje 1982, 352 str.

Srečko Kosovel, Ekstaza smrti, Forum, Novi Sad 1964, 192 + XVIII str.

Kosovel — Spacal, Kras, Založništvo tržaškega tiska, Trst 1980, 12 str. + 30 folija.

Poesia Éslovena Contemporanea (izbor i prigodna riječ), Ediciones Literatura Americana Reunida, Madrid-Concepcion 1986, 126 str.

Antologija savremene slovenačke poezije, Drainac, Prokuplje 1988, 496 str.

Prevedena poezija

Giacomo Leopardi, Pesmi, esej, Slovenski knjižni zavod, Ljubljana 1954, 78 str.

Dante Alighieri, Novo življenje, Cankarjeva založba, Ljubljana 1956, 110 str.

Salvatore Quasimodo, Pesmi, esej, Državna založba Slovenije, Ljubljana 1960, 94 str.

Đorđe Radišić, Pohorska legenda, Obzorje, Maribor 1961, 80 str.

Oskar Davičo, Pesmi, Državna založba Slovenije, Ljubljana 1963, 112 str.

Vasko Popa, Stihi, Državna založba Slovenije, Ljubljana 1963, 1948 str.

Mira Alečković, Po četrtku sreda, Mladinska knjiga, Ljubljana 1963, 16 str.

G. Spagnoletti — C. Zlobec, Sodobna italijanska lirika, Državna založba Slovenije 1968, 258 str.

Giosue Carducci, Lirika (zajedno s A. Gradnikom), esej, Mladinska knjiga, Ljubljana 1970, 86 str.

Giacomo Leopardi, Lirika (zajedno s A. Gradnikom), Mladinska knjiga, Ljubljana 1971, 92 str.

Salvatore Quasimodo, Pesmi (zbirka Nobelovci), Cankarjeva založba, Ljubljana 1973, 168 str.

Slavko Mihalić, Krčma na vogalu, Pesniški list 22, Založba Lipa — Koper Založništvo tržaškega tiska — Trst, (deset kartona), 1974, 20 str.

Eugenio Montale, Pesmi, esej, Lipa, Koper 1975, 92 str.

Eugenio Montale, Pesmi (zbirka Nobelovci), Cankarjeva založba, Ljubljana 1976, 176 str.

Ali Podrimja, Suženj pesmi, Pesniški list 31, Založba Lipa — Koper, založništvo tržaškega tiska — Trst, 1976, (10 kartona), 20 str.

Milivoj Slaviček, Pegasto tisočletje, Lipa, Koper 1977, 104 str.

Vasko Popa, Pesmi (Beseda sodobnih jugoslovanskih pisateljev), Mladinska knjiga, Ljubljana 1977, 7—88 (zbirka 304 str.).

Slavko Mihalić, Pesmi (Beseda sodobnih jugoslovanskih pisateljev), Mladinska knjiga, Ljubljana 1978, 125—194 (zbirka 224 str.).

Dante Alighieri, Lirika, Mladinska knjiga, Ljubljana 1978, 104 str.

Giuseppe Ungaretti, Lirika, Mladinska knjiga, Ljubljana 1980, 144 str.

Ali Podrimja, Pesmi (Beseda sodobnih jugoslovanskih avtorjev), Mladinska knjiga, Ljubljana 1980, 119—160 (zbirka 200 str.).

Giosue Carducci, Pesmi (zbirka Nobelovci), Cankarjeva založba, Ljubljana 1982, 170 str.

Slavko Mihalić, Antologija hrvaške poezije (zajedno s drugim autorima), Cankarjeva založba, Ljubljana 1975, 464 str.

Med resničnostjo in snom, Antologija srbske poezije 20. stoletja (zajedno s drugim autorima), Cankarjeva založba, Ljubljana 1984, 348 str.

Prevedeni prozni autori

Alberto Moravia, Rimljanka, Cankarjeva založba, Ljubljana 1957, 416 str.; drugo izdanje, Državna založba Slovenije, Ljubljana 1965, 408 str.

Curzio Malaprete, Koža (zajedno s Veronikom Zlobec), Državna založba Slovenije, Ljubljana 1962, 372 str.

Leonardo Sciascia, Sovji dan, Mladinska knjiga, Ljubljana 1963, 100 str.

Alberto Manzi, Najdenec (zajedno s Veronikom Zlobec), Obzorje, Maribor 1963, 154 str.

Alberto Moravia, Prezir, Državna založba Slovenije, Ljubljana 1964, 208 str.

Giuseppe Tomasi di Lampedusa, Leopard (Il gattopardo), esej, Državna založba Slovenije, Ljubljana 1960, 280 str.

Arnaldo Bressan, Čudovita pustolovščina — slovenski eseji (zajedno s Jašom Zlobecem), Lipa, Koper 1985, 228 str.

Poezija, prevedena na strane jezike

Ljubav — Ljubezen, dvojezično izdanje, srpski prijevod Dejan Poznanović, Bagdala, Kruševac 1964, 32 str.

Bele zastave, dvojezično izdanje, srpski prijevod Dejan Poznanović, Prosveta, Beograd 1964, 96 str.

Kras, srpski prijevod Roksanda Njeguš, Nolit, Beograd 1977, 78 str.

Amshimi mi ishkurtër, albanski prijevod Jusufi Gërvalla, Rilindija, Priština 1978, 84 str.

Moja kratka vječnost, dvojezično izdanje, hrvatski prijevod Slavko Mihalić, A. Cesarec, Zagreb 1982, 120 str.

Ritorni sul Carso, grupa prevodilaca, Panda edizioni, Padova 1982, 110 str.

U kapki rosi, rusinski prijevod Miron Kološnjaï, Ruske slovo, Novi Sad 1983, 104 str.

Kras, prigodna riječ i prijevod na makedonski Mateja Matevski, Misla, Skopje 1984.

U traganju za svojim likom — Svoj obraz iščoč, dvojezično izdanje, srpski prijevod Roksanda Njeguš, Gradska biblioteka, Čačak 1984, 66 str.

Prizonier al corpului, rumunjski prijevod Stefan Aug, Doinaş in Petru Cârdu, Editura Eminescu, Bucureşti 1985, 72 str.

Nove pjesme, spremni esej Tone Pavček, hrvatski prijevod Roksanda Njeguš, Veselin Masleša, Sarajevo 1986, 96 str.

Beseda in ljubezen — Reč i ljubav, dvojezično izdanje, srpski prijevod Roksanda Njeguš i Dejan Poznanović, »Milić Rakić«, Valjevo 1986, zbirka Pesnikovom rukom pisano 11, 48 str.

Vicinanze, prigodna riječ Giacinto Spagnolatti, talijanski prijevod Arnaldo Bressan, Salvatore Sciascia editore, Caltanissetta — Roma 1967, 84 str.

Prevedena proza i publicistika

Testvérem, a szent (Moj brat svetnik), roman, madžarski prijevod Gállos Orsolya, Europa, Budimpešta 1977, 240 str.

Moj brat svetac, roman, hrvatski prijevod Zrinka Mirošević, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1987, 236 str.

Slovenska samobitnost i pisac, eseji i publicistika, prijevod Pavica Hromin, Globus, Zagreb 1987, 300 str.

MIROSLAV BERTOŠA

Rođen je u Beogradu 17. svibnja 1938. godine u obitelji istarskog emigranta Ivana, rodom iz Pazina. Nakon oslobođenja Istre obitelj se 1947. vratila u Istru i nastanila u Puli. Ondje je M. Bertoša završio gimnaziju 1957. i Pedagošku akademiju 1963. Godine 1966. diplomirao je povijesnu grupu predmeta na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a 1981, nakon obrane disertacije, proglašen je doktorom povijesnih znanosti. Godine 1986. izabran je u zvanje znanstvenog savjetnika. Od 1969. radi u Sjeverojadranskom institutu Jugoslavenske akademije (sada Zavod za povijesne i društvene znanosti) u radnoj jedinici Zavoda u Puli.

Bertoša je počeo objavljivati eseje, članke i kritike već u 1954. godini, ali od 1963. godine isključivo se bavi poviješću. Napisao je oko 200 povijesnih znanstvenih i stručnih rasprava i članaka kao i skupina arhivske građe, od čega 9 knjiga. Svi se ti radovi temelje na sustavnom istraživanju u našim i stranim, pogotovo mletačkim arhivima.

Osim u knjizi o antifašističkom pokretu seljaka jugoistočne Istre (Proština 1921), Bertoša je istraživao i obrađivao uglavnom povijest mletačke Istre od 16. do 18. stoljeća, i to manje uočene i istražene teme društvene stvarnosti toga vremena u Istri, služeći se metodama francuske i talijanske »nove povijesti«, što mu je omogućilo da jasnije prikaže mnoge naoko marginalne strane lokalne povijesti. Svojim prilozima Bertoša utječe na cjelovito osvjetljavanje i preusmjeravanje historiografije o Istri, tražeći da povijesna znanosti bude »*ancilla vitae*« a ne »*ancilla politicae*«. Povrh toga on vrlo kritički, ali objektivno, analizira pogotovu raniju talijansku historiografiju o Istri i vrlo reljefno prikazuje najpoznatije talijanske povjesničare Istre. Njegov povijesni opus vrlo je vrijedan prilog poznavanju povijesti mletačke Istre i uopće života i razvoja našeg naroda u Istri. Valja istaknuti da Bertoša temeljito proučava suvremenu historiografiju i njene glavne smjerove. Svojim zapaženim referatima sudjeluje na mnogim seminarima i znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu, pogotovu u Italiji i Francuskoj. Znanstvenik je široke kulture, piše sugestivnim stilom, znalački koristeći u svojim radovima suvremena dostignuća ne samo historiografije nego i ostalih društvenih znanosti.

POPIS RADOVA

Knjige

1. Proština 1921. Antifašistički pokret seljaka jugoistočne Istre, Novinsko-izdavačko poduzeće »Glas Istre«, — Biblioteka »Istarski mozaik«, Pula 1971, 150 str.
2. Istarsko vrijeme prošlo, »Glas Istre«, »Čakavski sabor«, Pula 1978, 336 str.
3. Pisma i poruke istarskih rektora — Epistolae et communicationes rectorum Histrianorum. Svezak I. Od 1607. do 1616. Monumenta spectantia historiam Slavorum Meridionalium, vol. 52, JAZU, Zagreb 1979, 304 str.
4. Mletačka Istra u XVI. i XVII. stoljeću. Knjiga prva. Kolonizacija: teme i problemi, Istarska naklada, Biblioteka Misao, Pula 1985, 324 str.
5. Etos i etnos zavičaja (Istra kao historiografski problem), Biblioteka »Istra kroz stoljeća«, VI. kolo, knj. 33, Pula-Rijeka 1985, 328 str.
6. Mletačka Istra u XVI. i XVII. stoljeću. Knjiga druga: društvene strukture, populacija i gospodarstvo, Istarska naklada, Biblioteka Misao, Pula 1986, 520 str.
7. Jedna zemlja, jedan rat, Istra 1615—1618, Istarska naklada, Pula 1986, 112 str.
8. Zlikovci i prognanici. Socijalno razbojništvo u Istri u XVII. i XVIII. stoljeću, Čakavski sabor, Istarska književna kolonija »Grozd«, Pula 1989, 255 str.

Znanstveni radovi

1. Jedan prilog naseljavanju Istre u XVII. stoljeću, *Historijski zbornik*, XIX—XX, Zagreb 1966—67, 467—83.
2. O nekim problemima tzv. druge slavenske kolonizacije Istre, *Radovi Pedagoške akademije* u Puli, I, Pula 1968, 96—121.
3. Dvigradsko područje prema nekim dokumentima iz XVI—XVIII. stoljeća, *Jadranski zbornik*, VII, Rijeka-Pula 1969, 161—75.
4. Valle d'Istria durante la dominazione veneziana con speciale riguardo alla struttura economica ed etnica del Castello e del suo territorio, *Atti*, III, Rovigno-Trieste 1972, 59—207.
5. Antifašistička obrana Proštine god. 1921, »Labinska republika«, *Problemi sjevernog Jadrana*, Zbornik Sjeverojadranskog instituta JAZU, 2, Rijeka 1972, 315—47.
6. Prinos proučavanju etničke strukture i kolonizacije mletačke Istre u XVI. i XVII. stoljeću, »Susreti na dragom kamenu« — Zbornik radova posvećen akademiku Miji Mirkoviću, IV, Pula 1972, 192—206.
7. Još o jednom prilogu naseljavanju Istre u XVII. stoljeću, *Historijski zbornik*, XXV—XXVI, Zagreb 1972—73, 439—60.
8. Hajdučka epizoda naseljavanja Puljštine (1671—1675). Prilog problematici organizirane kolonizacije mletačke Istre, *Jadranski zbornik*, VIII, Rijeka-Pula 1973, 105—60.
9. Pogledi Carla Combija na povijest Istre i etnički sastav njezina pučanstva, *Časopis za suvremenu povijest*, VI, 3, Zagreb 1974, 25—37.
10. La Guerra degli Uscocchi e la rovina dell'economia istriana, *Atti*, V, Rovigno-Trieste 1974, 35—127.
11. Uskočki rat i slom istarskog gospodarstva, *Jadranski zbornik*, IX, Pula-Rijeka 1975, 239—86.
12. L'Istria veneta nel Cinquecento e nel Seicento, *Atti*, VII, Rovigno-Trieste 1976—77, 137—60.
13. Gospodarsko stanje u Istri nakon uskočkog rata, *Historijski zbornik*, XXIX—XXX, Zagreb 1976—77, 209—23.

14. Carlo Combi i njegovi pogledi na povijest Istre i etnički sastav njezina pučanstva, Pazinski memorijal, *Katedra Čakavskog sabora u Pazinu*, 7, Pazin 1977, 179—201.
15. Osvrt na etničke i demografske prilike u Istri u XV. i XVI. stoljeću, *Bulletin Razreda za likovne umjetnosti JAZU*, serija III, god. I, 1, Zagreb 1977, 89—99.
16. Neki povijesni i statistički podaci o demografskim kretanjima u Istri u XVI. i XVII. stoljeću, *Radovi Instituta za hrvatsku povijest*, 11, Zagreb 1978, 103—29.
17. La difesa antifascista della Proština nel 1921, La Repubblica di Albona nell' anno 1921, *Problemi sjevernog Jadrana JAZU*, 2, Rijeka 1979, 345—80.
18. Un tentativo di insediamento di Bolognesi nella Polesana (1560—1567), *Atti*, 10, Rovigno-Trieste 1980, 157—213.
19. Arhivski podaci o postanku i razvitku jedne kolonizacijske ruralne aglomeracije u južnoj Istri: selo Premantura (1585—1797), *Problemi sjevernog Jadrana JAZU*, 3, Rijeka 1981, 1—113.
20. Un episodio della colonizzazione organizzata dell'Istria veneta: gli aiduchi a Pola e nel Polese, *Atti*, 11, Trieste-Rovigno 1981, 295—359.
21. Model »pobijeđenih« ili historiografija kao »ancilla politicae« između prošlosti i perspektive (Etnički odnosi i kolonizacija u svjetlu historiografsko-publicističkoga razmatranja talijanskog i hrvatskoga kulturnog kruga), *Problemi sjevernog Jadrana*, 4, Rijeka 1982, 35—81.
22. L'equilibrio nel processo di »acculturazione« in Istria: tra interazioni e opposizioni (Ipotesi di lavoro preliminari: un esempio dell'Istria meridionale), *Atti*, 12, Trieste-Rovigno 1982, 99—127 (I. dio); Atti, 13, 1983, 237—92 (II. dio).
23. Mletački žitni tranzit i zapadnoistarske luke: izvještaj iz god. 1528, *Starine JAZU*, 59, Zagreb 1984, 109—27.
24. Između gospodarske kategorije i socijalne napetosti (Sukobi na mletačko-austrijskoj granici u Istri od XVI. do XVIII. stoljeća), *Problemi sjevernog Jadrana JAZU*, 5, Rijeka 1985, 89—146.
25. Neotkriveni svijet istarske subalterne kulture (Arhivska sondiranja, teze i problemi), *Forum*, XXIV, 9, Zagreb 1985, 458—77.
26. »Sudditi di natura prava«: Banditismo nel Parentino nel Seicento e nei primi decenni del Settecento, *Atti*, 16, Trieste-Rovigno 1986, 263—302.
27. Il mondo sommerso della cultura sublaterna istriana (Sondaggi archivistici, tesi e problemi), *Metodi e ricerche*, VI, 3, Udine 1987, 25—43.
28. I porti istriani e rifornimenti di cereali a Venezia nell'anno 1528, *Atti*, 17, Trieste-Rovigno 1987, 154—71.
29. Migracije i antagonističke grupe: Starosjedioci i doseljenici između sukoba i suživota (Odrednice istarskog »modela« od XVI. do XVIII. stoljeća), *Jugoslovenski istorijski časopis*, XXIII, 3—4, Beograd 1988, 7—26.
30. Neki podaci o krijumčarenju (i uzgoju) duhana u Istri u XVIII. stoljeću, *Problemi sjevernog Jadrana JAZU*, 6, Rijeka 1988, 83—108.
31. Povijesni »model« Istre mletačkog doba (XVI—XVIII. st.) i »nova historija«, *Historijski zbornik*, XLI, Zagreb 1988, 77—88.
32. Quale »paradigma« microstorico per un corpo sociale »moribondo« (Storia dell'Istria veneta e la »nuova storia«), *Metodi e ricerche*, n.s., VII, 2, Udine 1988, 71—79.
33. Glad i kriza mortaliteta god. 1817: istarski mikrokozmos i evropski kontekst (Obavijest o arhivskim sondiranjima i metodama elaboracije. Prethodne teze za buduću raspravu), *Rad JAZU*, 445, Zagreb 1989, 3—53.
34. »Lienteria cronica« e »fame consuntiva« (La fame, il tifo petecchiale e la morte a Cittanova nel 1817), *Atti*, 19, Trieste-Rovigno 1989, 181—95.
35. I »travagli« di una convivenza difficile: »habitanti vecchi« e »habitanti novi« nell'Istria veneta dal XVI al XVIII secolo. U: Popoli e culture in Istria: inter-

azioni e scambi. Atti del Convegno di Muggia, 20—21 novembre 1987. Serie Quaderni V, Circolo di Cultura Istro-Veneto »Istria«, Trieste 1989, 25—36.

36. Nasceljivanje i etnička struktura Glavinićeva istarskog zavičaja (XVI—XVII. stoljeća). U: Zbornik radova o Franji Glaviniću, JAZU, Zagreb-Rijeka 25—28. rujna 1986, Zagreb 1989, 13—22.

Stručni radovi

1. Neki toponimi pazinskoga područja, *Riječka revija,* XII, 9, Rijeka 1963, 698—703.
2. Kronika o mrtvim kronikama, *Istarski mozaik,* III, 1—2, Pula 1965, 65—68.
3. Problematika kronoloških podataka o drugom naseljavanju Slavena u Istri, *Istarski mozaik,* IV, 2, Pula 1966, 91—98.
4. Građa za bibliografiju historije i kulture Istre (prilozi jugoslavenskih autora) 1945—1967, *Istarski mozaik,* V, 4—5, Pula 1967, 299—312 (I. dio); Isto, V, 6, 405—13 (II. dio).
5. O jednom tendencioznom i preživjelom iskrivljavanju historije i kulture hrvatskoga naroda u Istri, *Riječka revija,* XV, 1, Rijeka 1967, 79—94.
6. Građa za bibliografiju historije i kulture Istre (prilozi jugoslavenskih autora) 1945—1967, *Istarski mozaik,* VI, 1—2—3, Pula 1968, 169—170 (III. dio).
7. Da li je istarska prošlost zaista »quantité negligeable« hrvatske historiografije?, *Dometi,* I, 2—3, Rijeka 1968, 101—103.
8. Stavovi Carla De Franceschija prema »Istarskom razvodu« izneseni u njegovim pismima Ivanu Kobleru i Šimi Ljubiću, *Istarski mozaik,* VI, 5—6, Pula 1968, 457—61.
9. Marginalija o poetskom i mistično-religioznom karakteru sakralnih formula u knjigama umrlih od 16. do 18. stoljeća na Puljištini (posebno u selu Ližnjanu), *Istarski mozaik,* V, 4—5, Pula 1967, 254—56.
10. Varijacije na temu: historiographia histriensis croatica, *Dometi,* II, 10, Rijeka 1969, 70—74.
11. Kulturno-prosvjetna nastojanja u Pazinu i okolici prema pismima Jakova Volčića (druga polovica XIX. stoljeća), *Istarski mozaik,* VII, 5, Pula 1969, 42—46.
12. Građa za bibliografiju historije i kulture Istre (prilozi jugoslavenskih autora) 1945—1967, *Istarski mozaik,* VII, 3—4, Pula 1969, 121—22 (IV. dio); Isto, VII, 5, 42—46; 115—17 (V. dio); Isto, VII, 6, 118—20 (VI. dio); Isto, VIII, 1, 1970, 76—78 (VII. dio).
13. Interes Ivana Kukuljevića za istarske starine, *Forum,* X, 1—2, Zagreb 1971, 285—303.
14. Neki podaci o hajducima u južnoj Istri i sudskom procesu protiv njih (1671—1675), *Istarski mozaik,* IX, 4—5, Pula 1971, 117—29.
15. Neke pripomene u vezi s najavljenom bibliografijom povijesnih radova (1965—1975), isto, 141—42.
16. Politička povijest kaštela Bale do početka XVII. stoljeća, *Istarski mozaik,* XV, 1, Pula 1973, 38—46.
17. Dva mletačka projekta za reguliranje porečke i rovinjske luke u drugoj polovici XVII. stoljeća, isto, 58—65.
18. Etničke prilike u Istri u XVI. i XVII. stoljeću, *Istra,* XII, 7—8, Pula 1974, 87—91.
19. Na marginama povijesti, isto, *91—96.*
20. Istra u plamenu uskočkog rata, *Istra,* XIII, 3, Pula 1975, 49—65.
21. Pregled istarske historiografije 1965—1975 (Razdoblje od VI. do konca XVIII. stoljeća), isto, 4—5, 100—107.
22. Ivan Kukuljević Sakcinski i Istra (Prigodom 160. obljetnice rođenja), isto, 7, 51—60.

23. Etnički sastav pučanstva Labina u XVI. stoljeću, isto, 8, 42—46.
24. The Middle Ages i Under Foreign Domination (suradnik u dijelovima teksta). U: The Historiography of Yugoslavia 1965—1975, The Association of Yugoslav Historical Societies, Beograd 1975.
25. Pod Mlecima. U: Poreč (fotomonografija), Žminj-Poreč 1975, 15—20.
26. Sommario della storiografia istriana dal 1965 al 1975 in Jugoslavia (sul periodo storico dal VI alla fine del XVIII secolo), *Atti*, VI, Trieste-Rovigno 1975—76, 213—228.
27. Buzeština u doba uskočkog rata. U: *Buzetski zbornik, Čakavski sabor*, 9, Pula 1976, 99—108.
28. Neki podaci o pučanstvu Barbana i Barbanštine u daljoj prošlosti. U: Barban i Barbanština, *Zavičajna knjiga*, 3, Pula 1976, 129—38.
29. Političke prilike i granični sukobi u Istri u doba nastanka »Istarskog razvoda«, *Istra*, XIV, 6—7, Pula 1976, 10—15.
30. O nekim sastavnicama takozvane lokalne povijesti, *Istra*, XV, 2—3, Pula 1977, 51—57.
31. Povijest Istre. Svezak I. Povijesni spomenici Istre, JAZU, Zagreb 1977 (suradnik zajedno s M. Kurelcem i D. Munićem).
32. La crisi economica di Venezia nei secoli XVI e XVII alla luce della recente storiografia italiana, *Atti*, VIII, Trieste-Rovigno 1978, 187—219.
33. Pusta zemlja. Kolonizacija mletačkog dijela Istre, *Istra*, XVII, 3, Pula 1979, 67—69.
34. Prebivališta melankolije, bolesti i smrti, isto, 4, 33—45.
35. Društvene strukture u Istri (16—18. stoljeća). U: Društveni razvoj u Hrvatskoj (od 16. do početka 20. stoljeća). Sveučilišna naklada Liber. Izvanredna izdanja. Uredila Mirjana Gross, Zagreb 1981, 127—52.
36. Žitni tranzit i porečka luka godine 1528, *Istra*, XX, 5—6, Pula 1982, 108—12.
37. »Vrtlari tajanstvena stabla«: svijest i savjest povjesničara pred korijenjem historije, *Dometi*, XVI, 11, Rijeka 1983, 7—47.
38. Jedno selo i ljudska jedinka u ratnome nevremenu: Karojba i seljakinja Jela u uskočkome ratu (god. 1616). U: Karojba i okolica, Zbornik, 1, Karojba 1983, 61—74.
39. Luka Kirac — povjesničar. U: *Prilozi o zavičaju*, 3, Pula 1983, 87—97.
40. Od XVI. do XX. stoljeća. U: Pula — tri tisuće godina grada, Istarska naklada, Pula 1983, 55—63.
41. Povjesničar Pietro Kandler i njegov list »L'Istria« (Uz jednu tršćansku nakladničku inicijativu), *Radovi Instituta za hrvatsku povijest Sveučilišta u Zagrebu*, 17, Zagreb 1984, 87—100.
42. O nekim odrednicama razvitka mletačke Pokrajine Istre u XVI. i XVII. stoljeću, *Dometi*, XVII, 1—2—3, Rijeka 1984, 41—56.
43. Razbijeni migracijski val: propast Bolonjaca u južnoj Istri (1560—1567), *Istra*, XXIII, 3—4, Pula 1985, 127—42.
44. Istarsko »akulturacijsko« ravnotežje druge polovice XIX. stoljeća. U: Istarski preporoditelj Juraj Dobrila 1812—1882, Pazin 1985, 76—97.
45. Pula: From the 14th to the 20th Centuries. U: Pula, Pula 1985, 55—63.
46. Pod mletačkom upravom — Sotto il dominio di Venezia. U: Bujština — Il Buiese, Buje-Buie 1985, 57—83 (u suradnji s koautorima; pisac i redaktor teksta).
47. Povijesni događaj, naracija i »političko« u »novoj historiji«, *Politička misao*, XXIII, 3, Zagreb 1986, 107—18.
48. Grad i njegovo brodogradilište 1856—1947. U: Uljanik (monografija), Zagreb 1986, 9—19.

49. Osnovne smjernice povijesnog razvoja Premanture u doba Venecije. U: *Prilozi o zavičaju*, 4, Pula 1986, 365—70.
50. »Istra se zove različitost«: Kolonizacijski etnički iceberg XVI—XVIII. stoljeća, *Istra*, XXV, 5—6, Pula 1987, 167—73.
51. Arheografska djelatnost Petra Strčića. *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, XXIX, Pazin-Rijeka 1987, 275—79.
52. Povijest i etnologija u »novoj historiji«, *Naše teme*, XXXII, 6, Zagreb 1988, 1572—82.
53. Obiteljska memorijalistika i povijesno svjedočanstvo. Zapisi uz istarske Uspomene Carla De Franceschija, *Forum*, XXVII, 5—6, Zagreb 1988, 484—300.
54. »Dies illa«: Thanatos kao literarna i vizualna predstava. Esej o nekim makabralnim segmentima srednjovjekovnog mentaliteta, *Istra*, XXVI, 5—6, Pula 1988, 173—89.
55. Carlo De Franceschi — istarski povjesničar, *Pazinski memorijal*, 16, Pazin 1988, 65—74.
56. Razbojništvo u Proštini u drugoj polovici XVIII. stoljeća. U: *Prilozi o zavičaju, Čakavski sabor*, 5, Pula 1988, 73—82.
57. Istra (XVI—XVIII. st.) — povijesni pregled. U: Enciklopedija Jugoslavije, 5, JLZ, »Miroslav Krleža«, Zagreb 1988, 637—42.
58. Teške godine u Istri u XVII. stoljeću. (Odlomci iz knjige Jedna zemlja, jedan rat: Istra 1615—1618). U: Ivan Kampuš — Ivo Makek, Čovjek u svom vremenu 2. Povijesna čitanka za VI. razred osnovne škole, IV. izdanje, Zagreb 1988, 129—30.
59. Più storie per una storia: Una considerazione sulla storiografia del periodo postbellico, Il Territorio: Studi sociali e note di intervento culturale quadrimestrale dalla Bisiacaria alla Mitteleuropa, XII, 25, Ronchi dei Legionari 1989, 158—61.
60. Carlo De Franceschi. Predgovor knjizi njegovih Uspomena. Bilješke uz tekst, Čakavski sabor, edicija Istra kroz stoljeća, Pula-Rijeka 1989, 177—230.
61. Zbirka povijesne memorije i mediator znanja o prošlosti (VDAR/VHAR/VHARP) (Uz 35. obljetnicu uspješne djelatnosti), *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, XXX, 1989, 9—17.
62. Talijanski etnički mikrokozmos u Istri: između »crne rupe« i antejske opstojnosti. U: Jezici i kulture u doticajima — Lingue e culture in contatto. Zbornik I. Međunarodnog skupa — Atti del 1° Convegno Internazionale, Pula-Pola, 14—15. IV. 1988, 9—14.
63. Vodnjanski pučki mikrokozmos između hereze i suživota. Predgovor knjizi Fulvia Tomizze, Kada je Bog napustio crkvu: život i vjera u jednom istarskom trgovištu u 16. stoljeću, Pula 1989, 119—26.
64. Pogledi Dragovana Šepića na »jadranski iredentizam«, *Arhivski vjesnik*, XXXII, 33, Zagreb 1989, 35—40.
65. Korijenje »iskorijenjenih«: Neka razmatranja o kulturi i historiografiji talijanske narodne grupe u Istri, *Istra*, XXVIII, knj. 117, n. s., 1—2, Pula 1990, 23—26.
66. U početku bijahu sir i crvi: »Ekscentrična »kozmogonija« ili »mentalna revolucija«?, isto, 67—71.

Građa

1. Dokumenti jednog vremena, *Istarski mozaik*, III, 1—2, Pula 1965, 29—38.
2. Pisma Carla De Franceschija Šimi Ljubiću, *Vjesnik Historijskog arhiva u Rijeci*, XIII, Rijeka 1968, 119—36.
3. Antroponimija dvigradskog područja od 1400. do 1750, *Jadranski zbornik*, VII, Rijeka-Pula 1969, 161—75.

4. Pisma Jakova Volčića Kazimiru Jelušiću 1876—1888, *Vjesnik Historijskog arhiva u Rijeci*, XIV, Rijeka 1969, 267—96.
5. Etnička struktura Pule od 1613. do 1797. s posebnim osvrtom na smjer doseljivanja njezina pučanstva, *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, XV, Rijeka 1970, 53—130 (I. dio); isto, XVI, 1971, 53—89 (II. dio).
6. Barbanski odaziv (Jedno pismo Josipa Antuna Batela Ivanu Kukuljeviću), *Dometi*, III, 5, Rijeka 1970, 67—74.
7. Jakov Volčić i njegova prepiska s kulturnim radnicima u Hrvatskoj u drugoj polovici XIX. stoljeća, *Historijski zbornik*, XXIII—XXIV Zagreb 1970—71, 325—46.
8. Istarski fragment itinerara mletačkih sindika 1554. godine, *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, XVII, Rijeka 1972, 39—44.
9. Mletačke arhivske vijesti o buni seljaka u Pazinskoj grofoviji god. 1653, *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, XVIII, Rijeka 1973, 153—60.
10. Due progetti veneti per sistemare i porti di Parenzo e di Rovigno nella seconda metà del secolo XVII, *Atti*, IV, Rovigno-Trieste, 1973, 179—203.
11. Ivan Kukuljević Sakcinski e l'Istria. In appendice: frammenti superstiti del carteggio P. Kandler — I. Kukuljević, *Atti*, V, Rovigno-Trieste 1974, 135—69.
12. Pučanstvo Labina u Vlačićevo doba (s prilozima labinskoj onomastici XVI. i XVII. stoljeća). Prema građi staroga kaptolskog arhiva u Labinu, *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Labinu*, XX, Rijeka 1975—76, 107—49.
13. Alcuni dati sulla costruzione della fortezza di Zaule, *Atti*, VI, Rovigno-Trieste 1975—76, 139—55.
14. Dva katastika istarskih šuma iz god. 1698, *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, XXI, Rijeka 1977, 243—62.
15. I catastici di Umago e di Cittanova (1613—1614). La modesta realizzazione di un grandioso disegno nell'Istria Veneta (XVI—XVII sec.), *Atti*, IX, Rovigno-Trieste 1978—79, 413—87.
16. L'iniziativa ecologica di un rettore veneto dell'Istria negli anni 1623—1624, isto, 489—502.
17. Socijalni sukob ili farsa? Jedan događaj na Cresu godine 1718, *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, XXV, Rijeka-Pazin 1982, 303—13.
18. Nemirne granice Knežije (Građa u Državnom arhivu u Veneciji o graničnim sporovima i sukobima između mletačke Pokrajine Istre i Istarske knežije, *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, XXVI, Pazin-Rijeka 1983, 9—79.
19. Frammento di una autotestimonianza (Pietro Stancovich nel 1850 — par lui même), *Atti*, XIV, Trieste-Rovigno 1984, 245—49.

Recenzije, osvrti, prikazi

1. Tone Peruško: Razgovori o jeziku u Istri, *Riječka revija*, XII, 9, Rijeka 1963, 698—703.
2. U povodu seminara za nastavnike historije u Hrvatskoj, *Istarski mozaik*, III, 3—4, Pula 1965, 166—68.
3. Novi pothvat u izdavanju izvorne građe iz istarske historije (Vjesnik Historijskog arhiva u Rijeci, VIII—IX, 1963—64), *Istarski mozaik*, III, 3—4, Pula 1965, 173—74.
4. Zapadna obala Istre u putopisu Pierrea Lescalopiera, *Istarski mozaik*, IV, 1, Pula 1966, 44—45.
5. Značajna rasprava o istrorumunjskom, isto, 46—48.
6. Novi prilog Dragovana Šepića problematici jadranskog pitanja, *Istarski mozaik*, IV, 2, Pula 1966, 103—104.
7. Skica za studiju o Miroslavu Krleži Otokara Keršovanija, isto, 3—4, 140—41.

8. Novi broj glasila historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, isto, 184—86.
9. Povijesna i kulturna problematika sjeverne Istre i Trsta u publikaciji slovenskih historičara (Osvrt na časopis Kroniku), isto, 186—87.
10. Novi pothvat Leksikografskog zavoda u Zagrebu, isto, 188—89.
11. Jubilej istaknutog istraživača glagolizma (Prof. Vjekoslav Štefanić), *Istarski mozaik*, IV, 3—4, Pula 1966, 187—188.
12. Prilozi Dragovana Šepića političkoj historiji Istre (od početka XX. st. do kraja godine 1918), *Riječka revija*, XV, 3—4, Rijeka 1967, 335—42.
13. Falsificirana povijest Labina (S. Cella: Albona d'Istria, Trst s. a., 239 str.), isto, 343—44.
14. Danteovi stihovi o Hrvatskoj, Hrvatima i talijanskoj granici na Kvarneru, *Istarski mozaik*, V, 1—2, Pula 1967, 91—93.
15. Uz otvaranje nove stalne postave u Muzeju narodne revolucije (Izložba o istarskoj prošlosti od prahistorije do II. svjetskog rata), isto, 93—94.
16. Izložba »Statuti, urbari i notari« u Historijskom arhivu u Rijeci, *Istarski mozaik*, VI, 1—2—3, Pula 1968, 260—62.
17. J. Vlahović: Le comunità di Cherso e Ossero, *Historijski zbornik*, XXI—XXII, Zagreb 1968—69, 665—67.
18. Građa o Narodnim vijećima SHS i talijanskoj okupaciji Krka 1918, *Zadarska revija*, XVIII, 4, Zadar 1969, 309—10.
19. Jedan prilog proučavanju antimletačke pobune u Miljama godine 1623, *Istra*, XII, 3, Pula 1974, 89—90.
20. Dva priloga povijesti mletačke Istre (G. Cervani — E. de Franceschi: Fattori di spopolamento nell'Istria veneta nei secoli XVI e XVII, *Atti*, IV, Trieste-Rovigno 1973. i G. Borri — G. Cervani: Considerazioni sulla rivolta di Muggia del 1623, Archeografo Triestino XXXI—XXXII, 1969—70), *Historijski zbornik*, XXVII—XXVIII, Zagreb 1974—75, 432—37.
21. Uz novo izdanje prve povijesti fašizma (G. A. Chiurco: Storia della rivoluzione fascista, I—II, Milano 1972), *Istra*, XII, 5, Pula 1974, 82—83.
22. Tri godišta časopisa »Atti«, *Jadranski zbornik*, VIII, Rijeka-Pula 1975, 432—33.
23. Cinijevske lekcije o mletačkome manirizmu, *Istra*, XIX, 5—6, Pula 1981, 124—29.
24. Mirko Zjačić, Statut grada Poreča iz 1363. godine; Zaključci buzetskog vijeća 1502—1523. godine; Notarska knjiga buzetskog notara Martina Sotolića 1412—1517. godine, MHJSM, XIII, JAZU, Zagreb 1979, 579 str., *Arhivski vjesnik*, XXIV, Zagreb 1981, 118—19.
25. Pobuna je rodila besedu, beseda je poticala bunt (Zapisi na rubovima knjige Mirjane Strčić, Istarska beseda i pobuna, sv. I, Istarska naklada, Pula 1984), *Istra*, XXIII, 1—2, Pula 1985, 171—74.
26. Dubine povijesti i ponori intime (Bilješke uz čitanje romana »Haluj« Milana Rakovca, Pula 1986), *Istra*, XXV, 1—2—3, Pula 1987, 33—40.
27. Danilo Klen, Šćavunska vesla: Galije i galijoti na istočnoj obali Jadrana, Pula—Rijeka 1986, *Jugoslovenski istorijski časopis*, XXIII, 1—2, Beograd 1988, 179—81.
28. Obzori istarskog narodnjaštva — Antologijski izbor tekstova iz »Naše Sloge« (1870—1915), vol. I—II, Pula—Rijeka 1986, isto, 182—84.
29. Grupa autora, Povijest Rijeke, Rijeka 1988, *Historijski zbornik*, XLI, Zagreb 1988, 325—27.
30. Carlo Ginzburg, I benandanti: Stregoneria e culti agrari tra Cinquecento e Seicento, Einaudi, Torino 1988[5], isto, 334—35.
31. Jadranski zbornik, sv. XII, 1982—85, Pula—Rijeka 1983, isto, 375—77.
32. Branko Marušić, Starohrvatska nekropola u Žminju, Pula 1987, isto, 387—88.

33. Osebujna i vrijedna miscellanea (J. Bratulić, Istarske književne teme, Pula 1987), *Istra,* XXVI, 3, Pula 1988, 93—96.
34. Jedan metodološki obrazac socijalne historije: »studija-pilot« Drage Roksandića o »Vojnoj Hrvatskoj«, *Nastava povijesti,* itd., 3, Zagreb 1989, 164—68; tekst je objavljen i u *Našim temama,* XXXIII, 7—8, Zagreb 1989, 1917—20.

Ostali radovi

1. In memoriam Toni Perušku (Premantura, 27. veljače 1905 — Pula, 27. srpnja 1967), *Istarski mozaik,* V, 4—5, Pula 1967, 183—86.
2. Knjiga o Istri, Školska knjiga, Zagreb 1968 (Uz Z. Črnju redaktor teksta pok. T. Peruška i, uz ostale autore, pisac manjih odlomaka i dopuna).
3. Mariju Klačiću — in memoriam (1934—1986), *Istra,* XXIV, 5, Pula 1986, 3—5.
4. Reminiscencije na kratke susrete s profesorom Šidakom, *Historijski zbornik,* XLI, Zagreb 1988, 3—6.

VLADIMIR ĐURO DEGAN

Rođen je 2. srpnja 1935. u Bosanskom Brodu. Diplomirao je na Pravnom fakultetu u Sarajevu 1957. godine. Doktorat pravnih znanosti stekao je na Sveučilištu u Ljubljani 1963, a habilitirao se iz međunarodnog prava na Pravnom fakultetu u Zagrebu 1967. Od 1969. je docent, od 1972. izvanredni profesor, od 1976. redoviti profesor međunarodnog javnog prava na Fakultetu političkih nauka u Sarajevu, a od 1981. u istom zvanju na Pravnom fakultetu u Rijeci. Od 1985. godine znanstveni je savjetnik, upravitelj i zamjenik voditelja Zavoda za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva Jugoslavenske akademije u Zagrebu.

Član je Centra za studije i istraživanja Akademije za međunarodno pravo u Haagu 1960. i 1964. godine. Predavao je na diplomskim i postdiplomskim studijima u Zagrebu, Ljubljani, Splitu, Nanterreu i Le Mansu. Od 1975. godine sudjeluje, a od 1979. vodi postdiplomski studij iz međunarodnog prava koji se održava jedne godine na engleskom a jedne na francuskom jeziku u Interuniverzitetskom centru za postdiplomske studije u Dubrovniku. Godine 1983. izabran je za pridruženog, a 1989. za stalnog člana svjetskog Instituta za međunarodno pravo, najuglednije međunarodne ustanove u tom području, kao šesti član koji je na tu funkciju izabran iz jugoslavenskih zemalja od osnivanja Instituta (1873) do danas.

Godine 1988. francuska ga je vlada odlikovala Ordenom akademskih palmi za doprinos znanosti međunarodnog prava na francuskom i drugim jezicima.

V. Đ. Degan je dosad objavio pet knjiga, od toga dvije na francuskom jeziku, šest znanstvenih radova na francuskom, deset na engleskom i 46 na hrvatskom jeziku, uz niz članaka, prikaza, recenzija i skripta. Valja istaći »L'interprétation des accordes en droit international«, La Haye 1963 (176 str.), »L'equité et le droit international«, La Haye 1970 (264 str.), »Pravni i politički aspekti rata u Vietnamu, Laosu i Kambodži«, Sarajevo 1970 (339 str.), »Međunarodno pravo i međunarodna sigurnost«, Sarajevo 1982 (160 str.), »Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava« Zagreb 1989 (193 str.), »Savremeni politički sistem«, I. knj., Sarajevo 1972, (240 str.), II, knj., Sarajevo 1974 (274 str.). Uz te knjige objavio je velik broj članaka na francuskom i engleskom jeziku, u naj-

uglednijim svjetskim časopisima za međunarodno pravo. Degan je svojim radovima stekao zamjernu međunarodnu reputaciju i utjecao na razvoj samih propisa međunarodnog prava (osobito svojom knjigom o interpretaciji ugovora u međunarodnom pravu.

POPIS RADOVA

I. *Knjige (na francuskom jeziku)*

1. L'interprétation des accords en droit international, »Martinus Nijhoff«, La Haye 1963, XIII+176 str.
2. L'équité et le droit international, »Martinus Nijhoff«, La Haye 1970, XII+ 264 str.

Rasprave

3. La coopération dans le domaine médical, *Annuaire de l'A.A.A.*, La Haye 1969, 61—70.
4. Procédés d'interprétation tirés de la jurisprudence de la Cour de Justice des Communautés Européennes, *Revue trimestrielle de droit européen*, Paris 1966, 189—227.
5. L'Union postale universelle, *Annuaire de l'A.A.A.*, 1970, 112—121.
6. La portée juridique des principes des Nation Unies, Revue égyptienne de droit international, Le Caire 1974, 1—26.
7. La contribution des communautés locales yougoslaves aux relations de bon voisinage entre l'Italie et la Yougoslavie, I rapporti di vicinato tra Italia e Jugoslavia, »Giuffrè«, Milano 1984, 173—214.
8. L'affirmation des principes du droit naturel par la Révolution française, *Annuaire français de droit international*, Paris 1990 (u tisku)

Rasprave (na engleskom jeziku)

9. Commission of Mediation, Conciliation and Arbitration of the O.A.U., *Revue égyptienne de droit international*, 1964, 53—80.
10. Attempts to Codify Principles of Treaty Interpretation and the South-West Africa Case, *The Indian Journal of International Law*, New Delhi 1968, 9—32.
11. »The O.A.U. Charter and Settlement of Territorial Disputes«, *Jugoslavenska revija za međunarodno pravo* (JRMP), 1970, 284—291.
12. Preliminary Objection in the Hague Court's Contentious Procedure: A Re-examination, *The Indian Journal of International Law*, 1970, 425—458.
13. International Conciliation: Its Past and Future. Internationale Festschrift für Stephan Verosta zum 70. Geburstag, Berlin 1980, 261—286.
14. Peaceful Change, *Revue belge de droit international*, Bruxelles 1982, 536—574.
15. Settlement of Disputes and Conflicts within the Non-aligned Movement, Non Aligned in the Eightees (zbornik rasprava), Belgrade 1982.
16. International Waters, Netherlands Yearbook of International Law, The Hague 1986, 3—44.
17. Equitable Principles in Maritime Delimitations, essays in Honour of Roberto Ago, »Giuffrè«, II, Milano 1987, 107—137.
18. Two Modes of Generating Customary Rules of General International Law, *JRMP*, 1988, 5—30.

I. *Knjige (na hrvatskom jeziku)*

19. Pravni i politički aspekti rata u Vijetnamu, Laosu i Kambodži, Sarajevo 1970, 339 str.
20. Međunarodno pravo i međunarodna sigurnost, »Svjetlost«, Sarajevo 1982, 160 str.
21. Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava, »Informator«, Zagreb 1989, XII+193 str.

II. *Skripta*

22. Osnovi međunarodnog poštanskog prava, Viša P.T.T. škola, Sarajevo 1965, 90 str.
23—24. Savremeni politički aspekti: I. knjiga (uvod, evropske zemlje, S.A.D.) Sarajevo 1972, 240 strana; II. knjiga (Kina, Latinska Amerika, Afrika), Sarajevo 1974, 276 str.

III. *Rasprave*

25. Uloga i domašaj međunarodnog prava u mirnom rješavanju sporova, *JRMP*, 1964, 391—411.
26. Odnos međunarodnog i unutrašnjeg prava, *Naša zakonitost*, Zagreb 1965, 306—316.
27. Sud Evropskih zajednica, *JRMP*, 1965, 392—408.
28. Problem Jugozapadne Afrike pred Haškim sudom, *JRMP*, 1966, 108—131.
29. Međunarodno pravo — odnos ili norma, *JRMP*, 1967, 59—78.
30. Agresija i međunarodno pravo, *Pregled*, 2, Sarajevo 1969, 157—181; — Ujedinjene nacije i sprečavanje agresije«, *ibid.*, br. 4—5, 429—450.
31. Mirno rješavanje sporova u krilu regionalnih sporazuma, *JRMP*, 1969, 215—232.
32. Ujedinjene nacije i mirno rješavanje sporova, Ujedinjene nacije i savremeni svet, zbornik radova, Beograd 1970, 70—81.
33. Razvitak pojma suvremenosti u sovjetskoj nauci međunarodnog prava, *JRMP*, 1970, 57—78.
34. Pasukanisova koncepcija međunarodnog prava, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, *Radovi*, XXXVIII, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 13, Sarajevo 1970, 227—281.
35. Doktrina o kolektivnom suverenitetu socijalističkih zemalja, *Pregled*, 7—8, 1971, 67—85.
36. Načelo zabrane rasne diskriminacije u međunarodnoj sudskoj praksi, *JRMP*, 1971, 400—412.
37. Domašaj i autoritet presedana u praksi Međunarodnog suda, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, 1972, 253—269.
38. Međunarodnopravno uređenje položaja muslimana sa osvrtom na uređenje položaja drugih vjerskih i narodnih skupina na području Jugoslavije, Institut za istoriju radničkog pokreta, *Prilozi*, 8, Sarajevo 1972, 55—104.
39. Razvoj sistema kolektivne sigurnosti, *JRMP*, 1972, 223—261.
40. Rezerve i interpretativne izjave na dvostrane međunarodne ugovore, *JRMP*, 1973, 238—253.
41. Evropa između opće i regionalne sigurnosti, *Politička misao*, Zagreb 1975, 25—45.
42. Sigurnost i suradnja — nakon Konferencije u Helsinkiju, *Opredjeljenja*, 1, Sarajevo, 1976, 61—80.

43. O ograničavanju prava na rat i određivanju napadača, *Međunarodni problemi*, Beograd 1976, 55—77.
44. Opći i partikularni običaj u međunarodnom pravu, *Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu*, 1977, 63—89.
45. Institucionalni aspekti ekonomske suradnje, *Pregled*, 2, 1977, 189—196.
46. Tito i nesvrstana vanjska politika Jugoslavije, *Pregled*, 11—12, 1977, 1311—1332.
47. Načelo proleterskog internacionalizma u sovjetskoj nauci međunarodnog prava, Proleterski internacionalizam u teoriji i praksi, Zbornik radova, Sarajevo, 1978, 189—208.
48. O takozvanim političkim sredstvima rješavanja međunarodnih sporova, *JRMP*, 1978, 258—273.
49. Odnos protokola prema Ženevskim konvencijama od 1949. prema Haškom pravilniku i običajnom pravu, Savetovanje o aktualnim pitanjima međunarodnog humanitarnog prava, Beograd 1979, 172—182, 228—229.
50. Represalije u međunarodnom pravu, *Zbornik Pravnog fakulteta u Mostaru*, 1980—1981, 151—182.
51. Političke izjave i politički sporazumi država kao izvor međunarodno-pravnih obaveza, *ZPFZ*, 1983, 69—86.
52. Intervencija i međunarodno pravo, *Zbornik Pravnog fakulteta u Rijeci*, 1983, 169—200.
53. Opća načela prava u međunarodnom pravu, *Prinosi za poredbeno proučavanje prava i međunarodno pravo*, 20, Zagreb 1984, 1—68.
54. Intervencija u postupku pred Međunarodnim sudom, *Zbornik Pravnog fakulteta u Rijeci*, 1984, 17—36.
55. Kriteriji razgraničenja morskih prostranstava između država, *Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja, (UPPPK)*, 100, Zagreb 1984, 43—84.
56. Pravo Ujedinjenih naroda, *JRMP*, 1985, 114—133.
57. Režim plovidbe i prelijetanja Otrantskim vratima prema Konvenciji UN o pravu mora iz 1982, *UPPPK*, 105—106, 1985, 11—40.
58. Intervencija trećih država u sporovima iz prava mora, *ZPFZ*, 1985, 251—266.
59. Konfederacija kao oblik udruživanja država, *Naša zakonitost*, 10, 1985, 1148—1162.
60. Miroljubive upotrebe mora, *ZPFZ*, 1985, 561—569.
61. Identitet i kontinuitet jugoslavenske države s obzirom na odluke Drugog zasjedanja AVNOJ-a, *Pravni vjesnik*, 2, Osijek 1986, 128—145.
62. Zakonodavstvo industrijski razvijenih država o dubokomorskom rudarstvu i Konvencija UN o pravu mora iz 1982, *UPPPK*, 109—112, 1986, 46—90.
63. Prirodno i pozitivno pravo, *ZPFZ*, 1, 1987, 37—78.
64. Prilog raspravi o odnosu pravde, prava i pravičnosti, *Pregled*, 7—8, 1987, 783—798.
65. Suprotstavljiva stanja (opozabilnost) u međunarodnom pravu, *JRMP*, 1987, 115—132.
66. Konvencija UN o pravu mora iz 1982. i treće države, *UPPPK*, 117—118, 1988, 49—77.
67. Treba li proglasiti gospodarski pojas u Jadranskom moru?, *UPPPK*, 121, 1989, 83—96.
68. Prirodnopravni temelji prava i dužnosti čovjeka, države i etničkih zajednica, *Naše teme*, 1—2, Zagreb 1989, 3—22.
69. O sukobima u suvremenom svijetu i načinima njihova prevladavanja, *Naše teme*, 5, 1989, 959—973.

U ovaj popis nisu uvršteni osvrti, prikazi knjiga, kraći članci, novinski članci i intervjui.

HRVOJE GOMERČIĆ

Rođen je u Zagrebu 4. siječnja 1940. godine, gdje je završio osnovnu školu i 1959. maturirao na II. realnoj gimnaziji. Iste godine upisao se na Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu na kojem je diplomirao 1965. godine. Nakon diplomiranja primljen je za honorarnog asistenta, a od 1. siječnja 1966. godine radi kao izabrani sveučilišni asistent na Zavodu za anatomiju, histologiju i embriologiju. Godine 1969. je postigao stupanj magistra znanosti iz histologije i embriologije na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a 1976. doktorat znanosti iz anatomije, histologije i embriologije na Sveučilištu u Zagrebu. Nakon održanog habilitacijskog predavanja 1978. izabran je za sveučilišnog docenta, 1983. za izvanrednog profesora, a 1987. za redovitog profesora na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Godine 1980. izabran je i za honorarnog profesora za predmet »Plastična anatomija« na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu. Osim redovitih predavanja iz »Anatomije, histologije i embriologije« na Veterinarskom fakultetu i »Plastične anatomije« na Akademiji likovnih umjetnosti, predaje stalno ili povremeno na nekoliko postdiplomskih studija.

U svom dosadašnjem znanstvenom radu H. Gomerčić je istraživao morfološke osobitosti različitih životinjskih vrsta. Pri tome je posebnu pažnju posvećivao makroanatomskim, mikroskopskim i histokemijskim osobitostima adultnih organizama i njihovih embrionalnih stupnjeva razvoja. U posljednje vrijeme istražuje djelovanje različitih bioaktivnih agensa na embrionalni razvoj i njegove histokemijske osobitosti u pokusnih životinja. Tim svojim istraživanjima iz područja eksperimentalne embriologije i teratologije omogućuje primjenu temeljnih embrioloških spoznaja u proizvodnji lijekova, tj. proučava sporedno djelovanje lijekova i njihov eventualni teratogeni učinak i uopće djelovanje na reprodukciju na pokusnim životinjskim modelima. Osim toga istražuje i djelovanje različitih zagađivala okoliša na histomorfološke i histokemijske osobitosti adultnih i razvojnih oblika pojedinih životinjskih vrsta.

Sada je voditelj više znanstvenih zadataka. Uključen je i u pripremu projekta »Rječnik medicinskog (humanog i veterinarskog) nazivlja« Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i Jugoslavenskog leksiko-

grafskog zavoda »Miroslav Krleža«, kao jedan od pomoćnika glavnog urednika.

Autor je većeg broja (ukupno 155 naslova) publikacija pretežno iz komparativne anatomije, histologije i embriologije, od čega su 44 izvorni znanstveni radovi objavljeni u domaćim i inozemnim znanstvenim časopisima.

Održao je predavanja na brojnim domaćim (Ohrid, Niš, Priština, Sarajevo, Budva, Cavtat, Neum, Zadar, Mali Lošinj, Rijeka, Portorož) i inozemnim (Lenjingrad, Budimpešta, Beč, Bologna, Toulouse) kongresima.

Član je European Association of Veterinary Anatomists: World Association for Buiatrics; League for the Conservation of the Monk Seal; The New York Academy of Sciences; The Society for Marine Mammology (član osnivač). Član je Species Survival Commission of International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN) sa sjedištem u Glandu u Švicarskoj.

Dugo godina bio je tajnik i u dva mandata predsjednik Hrvatskog biološkog društva i tajnik Društva anatoma, histologa i embriologa Hrvatske, te potpredsjednik Zajednice prirodoslovnih društava Hrvatske. Bio je inicijator osnivanja i koordinator Grupe za zaštitu ugroženih životinjskih vrsta Hrvatskog biološkog društva.

POPIS RADOVA

A. *Znanstveni i stručni radovi*

1. *U. Bego, H. Gomerčić,* Morfološko funkcionalni odnosi mišića plećnog ekstremiteta tibetskog medvjeda — Selenarctos tibetanus, *Biološki glasnik,* 17, 3/4, 1964, 53—62.
2. *U. Bego, H. Gomerčić,* Komparativni odnosi žila i živaca grudnih ekstremiteta nekih zvjeri, IX. kongres Udruženja anatoma Jugoslavije, Niš 23 — 25. IX. 1965.
3. *H. Gomerčić,* Vena cardinalis cranialis sinistra persistens u psa, *Veterinarski arhiv,* 37, 9/10, 1967, 307—314.
4. *U. Bego* und *H. Gomerčić,* Vergleichende Untersuchungen der Blutgefasse und Nerven der Schultergliedmaisen einiger Raubtiere, *Acta anatomica,* 68/2, Basel 1968, 293.
5. *H. Gomerčić,* Komparativni prikaz krvnih žila i živaca grudnih ekstremiteta nekih mačaka (tigar, serval, puma, divlja mačka i domaća mačka), *Biološki glasnik,* 21, 1/4, 1968, 9—19.
6. *H. Gomerčić,* Histomorfološke i histokemijske karakteristike amnionskog epitela goveda, Magistarski rad, Veterinarski fakultet, Zagreb 1969, 155 str.
7. *M. Zobundžija, U. Bego, K. Babić, H. Gomerčić,* Utjecaj niske temperature na histomorfološke i histokemijske promjene nadbubrežne žlijezde u pilića, *Veterinaria,* 29, 1, 1970, 27—31.
8. *H. Gomerčić, S. Rapić, U. Bego* i *I. Huber,* Prilog anatomiji medijastina u zebre, *Veterinarski arhiv,* 40, 7/8, 1970, 210—212.
9. *H. Gomerčić,* Histomorfološke osobitosti amnionskog epitela goveda, *Rad JAZU,* 358, 1970, 199—208.

10. *M. Šehić, B. Ilijaš* and *H. Gomerčić,* Artifical pneumomediastinography in domestic carnivores, *Veterinarski arhiv,* 41, 7—8, 1971, 163—168.
11. *H. Gomerčić,* PAS-pozitivne tvari u amnionskom epitelu goveda, *Veterinarski arhiv, 42,* 1/2, 1972, 39—43.
12. *M. Zobundžija, K. Babić, A. Hraste* and *H. Gomerčić,* Some observations on the adrenal gland of hens in cannibalism, *Veterinarski arhiv,* 42, 5/6, 1972, 136—139.
13. *K. Babić* and *H. Gomerčić,* Variations of the arterial supply of the adrenal gland in the domestic cat (Felis domestica Brisson), *Zbl. Vet. Med.* C., 1, Hamburg 1972, 263.
14. *H. Gomerčić* and *K. Babić,* A contribution to the knowledge of the variations of the arterial supply of the duodenum and the pancreas in the domestic cat (Felis domestica Brisson), *Zbl. Vet. Med.* C., 1, Hamburg 1972, 269.
15. *M. Šehić, B. Ilijaš* and *H. Gomerčić,* Paravertebral pneumomediastinogpraphy in the carnivores, the small ruminants and the pig, *Acta radiologica,* 319, Stockholm 1972, Supp., 51—54.
16. *H. Gomerčić,* and *K. Babić,* Contribution to the knowledge of the variations if the arterial supply of the duodenum and the pancreas in the dog (Canis familiaris), *Anat. Anz.,* 132/3—4, Jena 1972, 281—282.
17. *H. Gomerčić,* Statistika stanja u konja. I. Fiksacijski uređaji zglobova grudnog uda, *Veterinar,* 20, 1, 1973, 3—12.
18. *H. Gomerčić,* Statistika stanja u konja. II. Fiksacijski uređaji zglobova zdjeličnog uda, *Veterinar,* 20, 2, 1973, 3—12.
19. *H. Gomerčić,* Statistika stanja u konja. III. Fiksacija trupa i glave, *Veterinar,* 20, 3, 1973, 15—21.
20. *H. Mazija, M. Kralj, H. Gomerčić,* i *M. Herceg,* Ustanovljenje CELO virusa u peradi, *Veterinarski arhiv,* 43, 11/12, 1973, 287—293.
21. *H. Gomerčić,* Prikaz nalaza neobičnog izlaska lijeve vertebralne arterije i nalaza vratnog rebra u psa, *Veterinarski arhiv,* 43, 11/12, 1973, 329—332.
22. *H. Gomerčić,* Osvrt na članak prof. dr. Josipa Marolta »Patologija jednog anatomskog članka«, *Veterinar,* 21, 1, 1974, 19—28.
23. *H. Gomerčić, V. Gomerčić,* Some histological and histochemical observations on the bovine embryos, *Zbl. Vet. Med. C., 3,* Hamburg 1974, 274.
24. *H. Gomerčić,* Održan je IX kongres Europskog udruženja veterinarskih anatoma, *Veterinarski glasnik,* 28/12, 1974, 1005—1007.
25. *H. Gomerčić* and *K. Babić,* Variations of the arterial supply of the duodenum and the pancreas in the domestic cat (Felis domestica Brisson), *Acta anatomica,* 31/2, Basel 1975, 213—221.
26. *Đ. Huber, P. Kardum* i *H. Gomerčić,* Krvne žile grudnog uda indijskog slona (Elephas maximus), *Veterinarski arhiv,* 45/8, 1975, 311—320.
27. *H. Gomerčić,* Histomorfološka i histokemijska istraživanja razvojnih stadija bubrega goveda. Disertacija, Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1975, 207 str.
28. *H. Gomerčić,* Histochemical observations in the bovine mesonephros, *Rad JAZU,* 371/17, 1975, 217—224.
29. *H. Gomerčić,* Histochemical observations in bovine mesonephros, *Anat. Histol. Embriol.,* 5, 1976, 100.
30. *H. Gomerčić,* i *D. Huber,* Komparativni prikaz suznog kanala (Ductus nasolacrimalis), *Folia anatomica Jugoslavica,* 6/1, 1977, 95—105.
31. *H. Gomerčić,* Early development of the bovine metanephros, *Acta anatomica,* 99/3, Basel 1977, 328.
32. *H. Gomerčić,* In memoriam — akademik prof. dr. Teodor Varićak (1907—1977), *Veterinar,* 24/1, 1978, 33—36.

33. *H. Gomerčić,* Promet plodnih tekućina goveda u svjetlu morfoloških istraživanja. Javno predavanje na 17. kolokviju Hrvatskog biološkog društva održano 24. listopada 1978. u Zagrebu.
34. *H. Gomerčić,* The early development of the bovine metanephros, *Veterinarski arhiv,* 48/5, 1978, 225—232.
35. *H. Gomerčić,* Serozne opne i njihove tvorevine u domaćih sisavaca. Habilitacijsko predavanje održano na 13. sjednici Znanstveno-nastavnog vijeća Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 4. travnja 1978.
36. *H. Gomerčić,* Ponudimo svoju krv nepoznatom, *Anamneza,* svibanj, 1979, 10—12.
37. *H. Gomerčić,* Iz rada Hrvatskog biološkog društva, *Priroda,* 67/9, 1979, 287—288.
38. *H. Gomerčić,* Iz rada Hrvatskog biološkog društva, *Priroda,* 67/10, 1979, 316.
39. *H. Gomerčić,* Ligamenta intercruciata genus u srne, *Veterinarski arhiv,* 48/5, 1979, 233—237.
40. *Đ. Huber* i *H. Gomerčić,* Komparativnoanatomska analiza skalenusnih mišića, *Veterinarski arhiv,* 43/1, Suppl. 1979, 929—933.
41. *H. Gomerčić,* Primjer homoseksualnosti u pitomog goluba, *Priroda,* 68/7, 8, 1979, 215—217.
42. *H. Gomerčić,* Građa konjskog kopita (ungula — kožni dio kopita), *Veterinar,* 41/3, 4, 1979, 61—71.
43. *H. Gomerčić, Vera Gomerčić,* Akcesorni ektopični jajnici u svinje, *Veterinarski arhiv,* 51, Suppl., 1981, 940—942.
44. *H. Gomerčić, Darinka Škrtić,* Inverzni smještaj doktusa toracikusa u psa, *Veterinarski arhiv,* 51, Suppl., 1981, 943—946.
45. *H. Gomerčić,* Građa srca domaćih sisavaca, *Veterinar,* 43/1, 4, 1981, 1—14.
46. *H. Gomerčić,* S.O.S.: sredozemna medvjedica: Jadransko more, *Na vezu,* 11/5, 1982, 4—5.
47. *H. Gomerčić,* S.O.S.: sredozemna medvjedica: Jadransko more, *Vijesti Društva za podvodne sportove,* 27/1, Zagreb 1982.
48. *H. Gomerčić,* Kazalo pisaca, u: Bibliografija 1969—1979. 60 godina Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, 1919—1978, Zagreb 1982, 415—423.
49. *H. Gomerčić,* Arteria subclavia lusoria u psa, *Veterinarski arhiv,* 52/6, 1982, 209—217.
50. *P. Kraljević, D. Emanović, V. Mitin, H. Gomerčić, Branka Kecerin, H. Mazija,* Effect of radioactive isotope 32P upon serum aminotransferases activity in chickens, *Veterinarski arhiv,* 52/6, 1982, 241—245.
51. *D. Emanović, P. Kraljević, V. Mitin, H. Gomerčić, H. Mazija,* Effect of radioactive phosphorus (32P) on the activity of lactate and alfa-hydroxy-butyrate dehydrogenases in chicken blood plasma, *Acta veterinaria,* 33, 1983, 263—269.
52. *H. Gomerčić, D. Huber, K. Ronald,* A note on the presence of the Mediterranean monk seal (Monachus monachus) Hermann 1779 in the eastern part of the Adriatic sea. U: K. Ronald and R. Duguy (Eds.): Les phoques moines. Monk seals, Annales de la Société des Sciences Naturelles de la Charente-Maritime, La Rochelle 1984, 51.
53. *D. Emanović, P. Kraljević, K. Kos, H. Gomerčić, M. Šimpraga,* Kretanje koncentracije nekih minerala u krvnoj plazmi pilića nakon parenteralne aplikacije radioaktivnog fosfora 32P, Zbornik radova, XIII. jugoslavenski simpozij zaštite od zračenja, Pula, 10—13. VI. 1985, 190—192.
54. *P. Kraljević, D. Emanović, V. Mitin, H. Gomerčić,* Effect of radioactive 32P upon serum gamma-glutamyltranspeptidase and leucine aminopeptidase activity in chickens, *Periodicum biologorum,* 87/1, 1985, 43—48.
55. *H. Gomerčić,* Opis i nazivi vanjštine psa, *Moj pas,* 31/1,2, 1985, 28—34.

56. *H. Gomerčić,* Ustroj za pokretanje u psa. I. Koštani sustav psa, *Moj pas,* 31/8,9, 1985, 24—27.
57. *P. Kraljević, D. Emanović, V. Mitin, H. Gomerčić, N. Šimpraga,* Enzimski profil u krvnoj plazmi pilića nakon unutarnje kontaminacije radioaktivnim fosforom 32P, Zbornik radova, XIII. jugoslavenski simpozij zaštite od zračenja, Pula, 10—13. VI. 1985, 193—196.
58. *H. Gomerčić,* Mišići grudnog uda pjegave hijene (Crocuta Erxleben), *Veterinarski arhiv,* 55/5, 1985, 193—211.
59. *Z. Kozarić, Vera Jukić-Brestovec, H. Gomerčić, D. Huber,* Histochemical observations on the gastrochemius (pars medialis) of the brown bear. Seventh International Conference on Bear research and Management, 21—26 February 1986. The Cascades Meeting Centre, Williamsburg, Virginia, USA.
60. *H. Gomerčić,* Ustroj za pokretanje u psa. II. Sustav sveza kostiju u psa, *Moj pas,* 32/1,3, 1986, 20—24.
61. *H. Gomerčić,* and *R. Erben,* Microscopic structure of some organs of the edible snail (Helix pomatia L.), *Rad JAZU,* 431, 1987, 219—236.
62. *D. Emanović, P. Božičković, P. Kraljević, H. Gomerčić,* Utjecaj radioaktivnog fosfora 32P na koncentraciju natrija i kalija u krvnoj plazmi pilića, Zbornik radova, XIV. jugoslavenski simpozijum za zaštitu od zračenja, Novi Sad, 3—11. lipnja 1987, 258—261.
63. *P. Kraljević, D. Križanović, D. Emanović, H. Gomerčić,* Elektroforetske frakcije bjelančevina u krvnoj plazmi pilića nakon unutrašnje kontaminacije radioaktivnim fosforom 32P, Zbornik radova, XIV. jugoslavenski simpozijum za zaštitu od zračenja, Novi Sad, 8—11. lipnja 1987, 262—265.
64. *J. Bakić, M. Popović, O. Springer, H. Gomerčić,* Prikupljanje nekonvencionalnih namirnica u ratu i edukacija kadrova. Pomorska medicina, IV (naučne rasprave), Pomorska biblioteka, sv. 36, *Mornarički glasnik,* Beograd 1987, 77—85.
65. *D. Emanović, P. Kraljević, K. Kos, H. Gomerčić,* and *V. Mitin,* Effect of radioactive phosphorus (32P) on the dynamics of changes in calcium, magnesium and inorganic phosphorus concentration and the activity of alkaline phosphates in blood plasma of chickens, *Acta veterinaria,* 38, 1988, 17—24.
66. *R. Erben, S. Leiner, H. Gomerčić, J. Popović,* Porodica Blenniidae (babice) iz litorala okolice Poreča, *Ichthyos,* 6, Ljubljana 1988, 12—22.
67. *M. Šimpraga, M. Peitel, P. Kraljević, H. Gomerčić, V. Butković, D. Emanović, Saveta Miljanić, P. Božičković,* Cijeljenje prijeloma tibije i neki biokemijski parametri u krvi pasa s udruženim radijacijskim ozljedama, *Veterinaria,* 37, 1988, 585—588.
68. *V. Srebočan* i *H. Gomerčić,* Veterinarski priručnik, Jugoslavenska medicinska naklada, Zagreb 1989.
69. *H. Gomerčić* i *Vera Gomerčić,* Neki biološki pokazatelji različitih vrsta životinja. U: Veterinarski priručnik (V. Srebočan i H. Gomerčić, urednici), Jugoslavenska medicinska naklada, Zagreb 1989, 1275—1288.
70. *H. Gomerčić* and *Snježana Vuković,* Localization of some enzymes in the pre-implantation mouse embryos, *Period. biol.,* 81, 1989, 28—29.
71. *H. Gomerčić, Vera Gomerčić* and *Darinka Škrtić,* Craniometric characteristics of the California sea lion (Zalophus californianus Lesson, 1828) from the Zagreb Zoo, *Period. biol.,* 81, 1989, 131.
72. *H. Gomerčić* and *Đ. Huber,* Craniometric characteristics of the Mediterranean monk seal (Monachus monachus Hermann 1779) from the Adriatic Sea, *Period. biol.,* 81, 1989, 132.
73. *H. Gomerčić, Z. Kozarić, Snježana Vuković, Vera Gomerčić, Renata Paternel* and *Vera Jukić-Brestovec,* Histomorphological peculiarities of some organs of the John Dory (Zeus faber L.), *Period. biol.,* 81, 1989, 146.

74. *Darinka Škrtić* and *H. Gomerčić,* Craniometric characteristics of Dobermann breed dogs, *Period. biol.,* 81, 1989, 147.
75. *H. Gomerčić,* Osvrt na hrvatsko biološko nazivlje u Hrvatsko ili srpsko-engleskom slikovnom rječniku, *Jezik,* 37, Zagreb (u tisku).

Studije

1. *H. Gomerčić, Vera Gomerčić* i *Z. Marković,* Utjecaj insulina produženog djelovanja — Pliva, na plodnost oca i na razvitak njegovih potomaka u kunića, 32 str., 1981, Pliva, Zagreb, Dokument I/11.
2. *H. Gomerčić, Vera Gomerčić* i *Z. Marković,* Utjecaj insulina produženog djelovanja — Pliva, na intrauterini razvitak u kunića, 38 str., 1981, Pliva, Zagreb, Dokument I/10.
3. *H. Gomerčić, Vera Gomerčić* i *Z. Marković,* Utjecaj insulina produženog djelovanja — Pliva, na plodnost majke, te razvoj zametaka i plodova u kunića, 19 str., 1981, Pliva, Zagreb, Dokument I/L2.
4. *H. Gomerčić, Vera Gomerčić, Z. Marković,* Utjecaj preparata »Oksitetraciklin hidroklorida« na intrauterni razvitak u kunića i miša, 9 str., Pliva, Zagreb.
5. *H. Gomerčić, Vera Gomerčić, Z. Marković,* Utjecaj preparata »Oksitetraciklin hidroklorida« na plodnost oca i na razvitak njegovih potomaka u kunića, 8 str., 1983, Pliva, Zagreb.
6. *H. Gomerčić, Vera Gomerčić, Z. Marković,* Utjecaj preparata »Oksitetraciklin dihidrata« na intrauterini razvitak u kunića i miša, 9 str., 1983, Pliva, Zagreb.
7. *H. Gomerčić, Vera Gomerčić, Z. Marković,* Utjecaj preparata »Oksitetraciklin dihidrata« na plodnost oca i na razvitak njegovih potomaka u kunića i miša, 10 str., 1983, Pliva, Zagreb.
8. *H. Gomerčić, Vera Gomerčić, Z. Marković,* Utjecaj preparata »Eritromicina« (oznake DCH3/L) na intrauterini razvitak miša, 5 str., 1984, Pliva, Zagreb.
9. *H. Gomerčić, Vera Gomerčić, Z. Marković, Snježana Vuković* Utjecaj preparata »Sinersul Pliva« na intrauterini razvitak u miša, 7 str., 1986, Pliva, Zagreb.
10. *H. Gomerčić, Vera Gomerčić, Snježana Vuković, D. Davila, Darinka Škrtić,* Utjecaj preparata peptidoglikan monomera (Pliva) na embrionalni razvoj ptica, 5 str., 1988, Pliva, Zagreb.

MILKA JAUK-PINHAK

Rođena je 14. prosinca 1939. u Skradu. Gimnaziju je pohađala u Delnicama. Godine 1963. diplomirala je francuski i njemački na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Za vrijeme studija zainteresirala se za tada još samo neobvezatne vježbe i predavanja iz sanskrta i poredbene indoeuropske lingvistike. Intenzivnim i individualnim radom stekla je, uz svoj redoviti studij, solidne temelje iz indološke izobrazbe. Kada je 1961. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu osnovan studij indologije, M. Jauk-Pinhak pokazala se osobito pogodnom da sudjeluje u tom poslu i tako je postala jednim od pionira naše indologije i zagrebačke orijentalistike. Od 1963. radila je kao asistent na katedri za indologiju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu. Godine 1976. stekla je doktorat radom o tvorbi imenskih osnova u jeziku Rgvede, a 1977. izabrana je za docenta za indologiju.

Znanstveni rad M. Jauk-Pinhak mnogostran je i obuhvaća nekoliko glavnih područja. Dala je ozbiljne priloge staroindijskoj tvorbi riječi i gramatičkom opisu hindskog jezika. Rezultati su zapaženi i dijelom objavljeni i u inozemstvu. Njezin lingvistički interes sve više se obraća tradiciji indijske gramatike i njezine teorije. O tome je objavila već nekoliko radova u kojima se ocrtava vrlo zanimljiv i obuhvatan istraživački zahvat na području na kojem suvremena znanstvena misao može u indijskoj gramatičkoj znanosti naći još mnogo poticaja.

Drugo područje na kojem M. Jauk-Pinhak sustavno radi i već je dala zapaženih rezultata jest povijest orijentalnih studija i njihovo mjesto u kulturnoj povijesti Europe. S toga područja osobito je znatan njezin rad o pioniru europske indologije Filipu Vezdinu, donjoaustrijskom Hrvatu, objavljen u Italiji, i drugi, objavljen u Jugoslaviji, o njemu kao prethodniku indoeuropske lingvistike.

U svojim radovima M. Jauk-Pinhak pokazala je veliku temeljitost, izvrsnu znanstvenu pronicljivost i k tomu vrlo izrazit smisao za kulturno značenje indološkog i orijentalističkog rada u europskoj kulturnoj povijesti i u našoj sredini. Zbog toga je njezin rad vrlo relevantan za našu kulturu. Njegova se važnost i vrijednost razabire u punoj mjeri

tek onda kad se uzme u obzir njezin prinos utemeljivanju i izgrađivanju mlade struke, predavanja i emisije za širu javnost i suradnja pri enciklopedijskim izdanjima Leksikografskog zavoda. Od osnivanja Odbora za orijentalistiku Razreda za filološke znanosti ona mu je tajnikom i mnogo je rada uložila u njegove aktivnosti. Već deset godina organizira orijentalističke večeri.

POPIS RADOVA

1. Staroindijska književnost, umjetnost i filozofija, Katalog izložbe »Jugoslaveni i Indija«. Zagreb 1965, 37—43.
2. O prijevodima klasične sanskrtske književnosti kod nas, *Rad JAZU*, 350, 1968, 620—626.
3. Vodič kroz kulturu Indije (Vera Vučkovački-Savić, Kultura i umjetnost Indije), *Književna smotra*, 9, 1971, 110—111.
4. Hiljadu lotosa (Vesna Krmpotić, Hiljadu lotosa, Beograd 1971), *Književna smotra*, 10, 1972, 88—91.
5. Stara indijska lingvistička teorija, *Suvremena lingvistika*, 5—6, 1972, 77—81.
6. Prakrtska filologija (sadržaj i problemi), *Suvremena lingvistika*, 7—8, 1973, 67—72.
7. Hindski složeni glagoli intenzivnog tipa, rad za znanstveni projekt Prilozi opisu jezika Hindi, Institut za lingvistiku Filozofskoga fakulteta, 43 kartice, 1975.
8. Tvorba imenica u jeziku Rgvede, doktorska disertacija, 252 kartice, 1976.
9. Japanska haiku poezija (Vladimir Devidé, Japanska haiku poezija, Zagreb 1976), *Književna smotra*, 8—27, 1976, 129—130.
10. Formal-funktionelle Selektion der nominalen Suffixe im Vedischen, *Wissenschaftliche Zeitschrift der Humboldt-Universität zu Berlin*, Geschichtlich-sprachwissenschaftliche Reihe, XXV, 1976, 3, 389—391.
11. Noch zum Thema Formalfunktionelle Selektion der nominalen Suffixe im Vedischen, *Suvremena lingvistika*, 13—14, 1976, 23—34.
12. Esquisse d'une formation des noms de la langue vedique (modeles productifs de la derivation primaire), *Indologica Taurinensia*, III—IV, 1977, 285—301.
13. Problematika orijentalistike kao znanosti, *Orijentalistika*, 1, Ljubljana 1977, 8—19.
14. Premcand, predgovor zbirci pripovijedaka Mrtvački pokrov — priče o drugačijoj Indiji, Zagreb 1981.
15. Some Notes on the Pioneer Indologist Filip Vesdin (Paulinus a Sancto Bartholomaeo), Proceedings of the Scandinavian Conference — Seminar of Indological Studies, Stockholm 1982, *Indologica Taurinensia*, XII 1984, 129—137.
16. Filip Vezdin, De Latini Sermonis Origine, *Živa antika*, 34, 1—2, Skopje 1984, 133—138.
17. Vedska recitacija i njena živa predaja, *Književna smotra*, 53, 1984, 39—43.
18. Engleski element u hindskom jeziku, *Filologija*, 14, 1986, 145—152.
19. Setubandha — Laying Bridges, *Most*, Zagreb 1987, 4, 7—10.
20. Othmar Gachter, Hermeneutics and Language in Purvamimamsa, a Study in Śabara Bhašva, Delhi 1983, *Filozofska istraživanja*, 25, 1986, 704—707.

21. Narasingha Prosad Sil, Kautilyas Arthasastra — a Comparative Study, New Delhi 1985, *Razvoj* — Development, Zagreb, V, 4, 1988, 503—507.
22. Povijest proučavanja romskoga jezika u svijetu, Jezik i kultura Roma, Zbornik, Sarajevo, Institut za proučavanje nacionalnih odnosa, 1989, 11—20.

Suradnja u Jugoslavenskom leksikografskom zavodu

23. 50-tak natuknica za Opću enciklopediju, novo izdanje (indijska i opća azijska kulturna problematika).
24. Indijsko-jugoslavenski kulturni odnosi, Enciklopedija Jugoslavije, 26 kartica.
25. Kinesko-jugoslavenski kulturni odnosi, Enciklopedija Jugoslavije, 19 kartica.
26. Hrvatski biografski leksikon, Alagić Šukrija, 3 kartice.

BRANKO KINCL

Rođen je 3. travnja 1938. godine u Zagrebu, gdje se školovao i završio osnovnu školu i IV. gimnaziju 1958. godine. Upisao se na Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu gdje je diplomirao 1964. kao diplomirani inženjer arhitekture.

Nakon diplomiranja primljen je na dvogodišnje postdiplomsko umjetničko i stručno usavršavanje u Majstorskoj radionici prof. Galića (1966—1968), radeći na temama javnih, hotelskih, zdravstvenih i sportskih objekata i uspješno sudjelujući na javnim arhitektonskim natječajima.

Od 1974. do 1977. bio je zaposlen u Urbanističkom institutu SR Hrvatske kao samostalni urbanist-planer.

Zaposlen je na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, u Zavodu za arhitekturu, kao samostalni projektant i rukovodilac grupa, obnašao je funkcije zamjenika predstojnika Zavoda (1977—1980). Na Arhitektonskom fakultetu izabran je u zvanje predavača (1979). Godine 1987. izabran je za predstojnika fakultetskog Zavoda za arhitekturu, a tu dužnost obnaša i danas. Iste godine izabran je za voditelja Regionalnog centra i Ljetne škole u Motovunu. Godine 1988. izabran je za izvanrednog profesora.

Od 1965. do 1974. radio je kao urbanist-projektant u Urbanističkom zavodu grada Zagreba, gdje je postupno preuzimao sve opsežnije zadatke, posebno u radu s problemima oblikovanja grada, zaštite spomeničke baštine, planiranje prometa i drugo. Posebno je bio angažiran kao član radne grupe Generalnog urbanističkog plana Zagreba (1969—1971), a naročito kao dugogodišnji (1970—1976) rukovodilac specijalne radne grupe na izradi Detaljnog urbanističkog plana središta Zagreba.

U Urbanističkom institutu SR Hrvatske (1971—1977) B. Kincl je, kao samostalni urbanist-planer, nastavljao rad na problemima gradskih centara, industrijskih zona u gradovima, prometnog planiranja te organizaciji rada u Urbanističkom institutu. Sudjelovao je na izradi raznih urbanističkih rješenja u Osijeku, Đakovu i Vukovaru, te kao rukovodilac radne grupe, na urbanističkom projektu stambenog naselja »Njivice« i centra naselja »Klaka« u Zagrebu.

B. Kincl od 1977. do danas radi u Zavodu za arhitekturu Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu kao samostalni projektant i rukovodilac grupe. Radi na arhitektonskom projektiranju, većinom stambenih zgrada, te problemima urbanističko-arhitektonskog projektiranja kao dijela cjelovitog procesa planiranja.

Osim stručnog djelovanja u Zavodu za arhitekturu Arhitektonskog fakulteta i vrlo uspješnog pedagoškog (od 1979), B. Kincl se ističe i znanstvenim radom. Njegov znanstveno-istraživački rad usmjeren je naročito na područje stambenih objekata, posebno višestambenih zgrada.

Autor je i znanstvenoistraživalačkih zadataka u suradnji Arhitektonskog fakulteta s drugim institucijama: »Standard stana — radna verzija« (1982), »Standard zgrade i stana« s arh. Juračićem (1983).

Osim najviših nagrada na arhitektonskim i urbanističkim natječajima i drugih javnih priznanja, B. Kincl dobitnik je godišnje Republičke nagrade »Vladimir Nazor« za arhitekturu (interpolacije u središnjim gradskim zonama) (1983).

POPIS RADOVA

Rad u Urbanističkom zavodu grada Zagreba (1965—1974)

— Idejno urbanističko rješenje Trnja, Zagreb, član radne grupe.
— Generalni plan — regionalni podaci, član radne grupe.
— Prometna dokumentacija za istočni i zapadni dio grada, član radne grupe.
— Program uređenja zapadnog ulaza u grad, član radne grupe.
— Program uređenja centra grada, rukovodilac radne grupe.
— Studija lokacije podzemne garaže na Starčevićevom trgu, rukovodilac radne grupe.
— Gračani, Zvečaj, Dolje, — detaljan urbanistički plan, član radne grupe.
— Idejna urbanistička studija proboja Ulice Ive Lole Ribara, rukovodilac radne grupe.
— Idejna urbanistička studija Trga oktobarske revolucije, rukovodilac radne grupe.
— Detaljan urbanistički plan i urbanističko-arhitektonska studija centra »Volovčica«, rukovodilac radne grupe.
— Generalni urbanistički plan Zagreba, član radne grupe.
— Detaljan urbanistički plan centra Zagreba, rukovodilac radne grupe.

Rad u Urbanističkom institutu SR Hrvatske (1974—1977)

— Urbanistički plan grada Osijeka, član radne grupe.
— Detaljno prometno rješenje područja Đakovštine, rukovodilac radne grupe.
— Idejna urbanističko-arhitektonska studija »Chemcolor« u Zagrebu. Sa Zavodom za zgradarstvo IGH u Zagrebu, rukovodilac radne grupe.
— Promjedbeni urbanistički plan tvorničkog kompleksa »Vuteks«, Vukovar, rukovodilac radne grupe.
— Urbanistički projekt centra stambenog naselja »Klaka« u Zagrebu, rukovodilac radne grupe.

— Promjedbeni urbanistički plan s urbanističkim projektom I. etape naselja »Petri Skela« u Vukovaru, član radne grupe.
— Urbanistički projekt stambenog naselja »Njivice« u Zagrebu, rukovodilac radne grupe.

Rad u Zavodu za arhitekturu Arhitektonskog fakulteta (1978)

— Hotel Gradski podrum — idejni i glavni projekt, zajedno s arh. Ines i Nikola Filipović.
— Stambeni objekt u Mlinarskoj 14 — idejni, glavni i izvedbeni projekt. Realizirano 1976—80.
— Stambeni objekt u Zamenhoffovoj ulici — idejni, glavni i izvedbeni projekt. Realizirano 1976—81.
— Stambeno-poslovni objekti u ulici Braće Oreški 9 — idejni, glavni i izvedbeni projekt. Realizirano 1976—81.
— Zona centra stambenog naselja »Njivice« u Zagrebu — urbanistički projekt i idejno urbanističko-arhitektonsko rješenje.
— Promjedbeni urbanistički plan »Vinogradska« — revizija.
— Stambeno naselje »Folnegovićevo« — urb. arh. studija i idejno arhitektonsko rješenje.
— Blok 18 (Frankopanska, Varšavska, Gundulićeva, Trg maršala Tita) — urb. arh. studija i urb. uvjeti gradnje. U suradnji s Urbanističkim institutom SR Hrvatske.
— Javna garaža u Mikloušićevoj (Nova Ves, Mikloušićeva, Tkalčićeva), urb. arh. studija i urbanistički uvjeti gradnje.
— Stambeno-poslovni objekt »Klaka S_1« — idejni, glavni i izvedbeni projekti. Realizirano 1978—81.
— Stambeno-poslovni objekt Ulica Braće Oreški 7 — idejni, glavni i izvedbeni projekti. Realizirano 1978—83.
— Stambeno-poslovni objekt »Klaka« S_2« — idejni, glavni i izvedbeni projekti. Realizirano 1978—83.
— Sjeverna tangenta — studija prometnog poteza. U suradnji s Urbanističkim institutom SR Hrvatske.
— Stambeno-poslovni objekt »Klaka S_3« — glavni i izvedbeni projekt (s arh. Frankolom autorom idejnog projekta). Realizirano 1978—83.
— Stambeno-poslovni objekt Ulica Braće Oreški 5 — idejni, glavni i izvedbeni projekt. Realizirano 1979—83.
— Stambeno-poslovni objekt na Drapšinovom trgu 7 — idejni, glavni i izvedbeni projekti. Realizirano 1979—84.
— Vlaić-brdo u Novskoj — urbanistička studija i PUP tog područja.
— Stambeni objekt Vlaić-brdo S_{18} u Novskoj — idejni, glavni i izvedbeni projekti.
— Stambeni objekt u Petrovoj 1 — idejni, glavni i izvedbeni projekti. Realizirano 1978—83.
— Spomen obilježje SRH u Spomen parku u Kragujevcu — idejni pejzažno-parkovni projekt (Autori: prof. Josip i Silvana Seissel i Vojin Bakić).
— Bolnica »Dr. M. Stojanović«, Zagreb — studija razvoja.
— Tenis klub »Perjavica« — urb. arh. rješenje i glavni projekt.
— Partizanska Drežnica — centar — PUP (s arh. M. Čanković).
— Dom zdravlja općine Centar — idejni, glavni i izvedbeni projekti. Realizirano 1984—89.
— Kvaternikov trg — idejno arhitektonsko rješenje I. faze.
— Stambeno-poslovni objekt u Martićevoj — idejni, glavni i izvedbeni projekti. Realizirano 1984—86.

— Stambeni objekti u Markovićevoj — idejni, glavni i izvedbeni projekti. Realizirano 1984—86.
— Stambeni objekti u Englovoj ulici — idejni, glavni i izvedbeni projekti. Realizirano 1986—88.
— Idejno urbanističko-arhitektonsko rješenje garaže u bloku: Šubićeva, Martićeva, Englova, Markovićeva.
— Sportska dvorana »Riva« u Kninu — idejni, glavni i izvedbeni projekti (s B. Koružnjak).
— Stambeno-poslovni objekt u Markovićevoj u Zagrebu. Idejni projekt.
— Poslovno-garažni objekt s trafostanicom u Markovićevoj ulici — idejni, glavni i izvedbeni projekti. Realizirano.
— Idejni arhitektonski projekt školskog kompleksa u Novskoj: Osnovna škola, dvorana i koncepcija urbanističkog rješenja.
— Novi ulaz u Botanički vrt i spomen obilježje u Zagrebu — idejni, glavni i izvedbeni projekti, u realizaciji.
— Idejna arhitektonska rješenja pročelja zgrade u Vlaškoj ulici 62 i 64 u Zagrebu. U izvedbi.
— Studija lokacije proizvodno-skladišnog prostora RO »Klub mode« u Zagrebu.
— Idejna arhitektonska rješenja stambenih objekata u produženoj Babonićevoj ulici u Zagrebu.
— Studija četiri varijantna rješenja mirnodopske namjene skloništa u parku »Kvaternikov trg, II faza realizacije objekta S«.
— Idejno rješenje zamjenskog objekta — motel na lokaciji »Šarena jezera« u Kninu.

Primjena kompjutora u urbanističko-arhitektonskom projektiranju

— Oblikovanje prometnog čvora Avenije Hrvatske bratske zajednice i Avenije bratstva i jedinstva (u suradnji s IPZ). Objavljeno u Zborniku radova Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.
— Studija prometnog poteza Sjeverna tangenta Zagreba (u suradnji s Urbanističkim institutom SRH) 1978. Objavljeno u Zborniku radova Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Primjena računske grafike za postupke prikaza građevinskih objekata.
— Standard naselja, objekata i stana u društveno usmjerenoj stambenoj izgradnji u Zagrebu za period 1981—85 (u suradnji s arh. B. Budisavljevićem), Zagreb 1982.
— Idejno arhitektonsko rješenje Kvaternikovog trga u Zagrebu — prostorna simulacija (u suradnji s R. Jeny i T. Budeč). Objavljeno u ČIP, 3, 1985, 384, 32.
— Centar Zagreba — PUP — Prometni model i proračun opterećenja kolnog prometa (u suradnji s inž. T. Bilić).

Sudjelovanje na natječajima

1965. — Omladinski dom »7 sekretara SKOJ-a«, Zagreb, s arhitektima Maček i Šaban.
1967. — Hotel Gradski podrum, Zagreb, s arhitektima Ines i Nikola Filipović — I. nagrada.
— Crkva u Dubovcu kod Karlovca, s arh. I. i N. Filipović — II. nagrada.
1968. — Robna kuća u Puli, s arhitektima I. i N. Filipović.
— Kompleks Kliničke bolnice u Sarajevu, s arhitektima I. i N. Filipović i Plavić.

— Kompleks kulturnih institucija u Skopju.
— Sportsko-rekreacijski kompleks Šmidhen kod Samobora, s arh. I. i N. Filipović.
1971. — Sportsko-rekreacijski kompleks Brestovac na Medvednici, s arhitektom Tepešom.
1978. — Hotelsko-turistički kompleks Badija na otoku Badija kod Korčule, s arhitektima Lozica, Ines i Nikola Filipović — I. nagrada.
— Stambena zajednica Dugave, Zagreb, s arh. Franićem.
1978. — Uređenje Trga Republike u Zagrebu, s arhitektima D. Juračić, V. Bedenko i Ž. Madunić.
1979. — Nacionalna i sveučilišna biblioteka u Zagrebu, s arh. N. Šegvićem i M. Begović.
1981. — Studija centralnog gradskog prostora Zagreba, s arh. N. Šegvićem.
1983. — Dom zdravlja općine Centar u Zagrebu, s arh. D. Juračić — I. nagrada.
1984. — Martinovka, Zagreb, natječaj za urbanističko-arhitektonsko rješenje prostora Miramarska, Proleterskih brigada, Elektrotehnički fakultet.
1986. — Sportski centar Riva u Kninu, s arh. B. Koružnjak — I. nagrada.
— Urbanističko-arhitektonsko rješenje stambene četvrti u Velikoj Gorici.
1989. — Idejno urbanističko-arhitektonsko rješenje dijela stambenog naselja Kajzerica u Zagrebu — I. nagrada i realizacija.

Publikacije

1973. — Centar Zagreba — Detaljni urbanistički plan, Urbanistički zavod grada Zagreba.
— Metodologija rada i struktura urbanističkih institucija i planiranje kompleksnih gradskih sistema, *Čovjek i prostor*, 10/243, 1973, 16, 17 i 23 (s arh. S. Dakić).
1974. — Kako ostvariti kontinuitet u radu. Okrugli stol »OKA« s temom Arhitekti o južnom Zagrebu, *OKO*, 10. IV. 1974.
1975. — Sudjelovanje građana u procesu projektiranja. Sa simpozija Porodica i urbanizacija, *Žena*, 5, 1975, 33—35.
— Urbanistički plan Osijek 2.000. Skupština općine Osijek i Urbanistički institut SRH.
1976. — Provedbene mjere prometne politike u svrhu podizanja kvalitete centra grada Zagreba, Odsjek za promet Skupštine grada Zagreba.
— O Medvednici, *Čovjek i prostor*, 9/282, 1976, 11.
1978. — Urbanističko-arhitektonski projekt Njivice — zona C, *Čovjek i prostor*, 12/309, 1978, 13—15 (s N. Šegvićem).
1980. — Izostanak kulturološkog pristupa, Okrugli stol ČIP-a s temom Generalni prometni plan grada Zagreba, *Čovjek i prostor*, 1/322, 1980, 12—13.
— Urbanističko prometni aspekti Sjeverne tangente u Zagrebu, Referati i diskusije, III knjiga simpozija Promet u izvanrednim okolnostima, Zagreb, ožujak 1980, 201—202.
— Zagreb — Trnje, urbanistički projekt zone centra Njivice, *Acta Architectonica*, Zagreb 1980.
1982. — Analiza vrijednosti stanova na lokacijama Društveno usmjerenoj stambenoj izgradnji s elementima za prijedlog Standarda stana, Znanstveno-stručni skup Tehnologija u kvaliteti stanogradnje i stanovanja, Iskustva '82', Zagreb.
1983. — Stambena kuća u Dubravi, *Čovjek i prostor*, 1/358, 1983, 17—18.
— Studije i realizacije u povijesnim dijelovima Zagreba, *Arhitektura*, 184—185, 1983, 99—106.

1983. — Tipologija obiteljske kuće — prilozi analizi zagrebačke stanogradnje između dva rata, *Arhitektura*, 186—188, 1983—1984, 78—85 (autori: B. Kincl, N. Filipović, Lj. Biondić).

1984. — Studije centralnog gradskog prostora Trnja, Novog Zagreba i priobalja Save, *Čovjek i prostor*, 1/370, 1984, 22 (s N. Šegvićem).

1986. — Studija centra Trnja, priobalja Save i Novog Zagreba, *Komunikacije*, '86, Beograd, svibanj 1986 (s N. Šegvićem).

1987. — Grad i kuća u bloku, *Čovjek i prostor*, 2/407, 1987, 15—18.

1988. — Dom zdravlja općine Centar, *Arhitektura*, 204—207, 1988, 119—122. (s D. Juračić).

LEO KLASINC

Rođen je 20. svibnja 1937. godine u Zagrebu, gdje je pohađao osnovnu školu i gimnaziju koju je završio 1955. Iste godine upisao je studij kemije na Tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i diplomirao 1960. godine. Diplomski je rad izradio iz područja fotokemije za vrijeme 14 mjesečnog boravka u Kernforschungszentrum Karlsruhe. Godine 1961. zaposlio se u Institutu »Ruđer Bošković« u Zagrebu kao znanstveni asistent (do 1963). Za to vrijeme izradio je doktorski rad pod voditeljstvom prof. S. Ašpergera iz područja kemijske kinetike koji je 1963. obranio na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu. Nastavio je rad kao viši znanstveni asistent (1964—1968), znanstveni suradnik (1968—1972), viši znanstveni suradnik (1972—1977) i od 1977. kao znanstveni savjetnik. Bio je honorarni nastavnik na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu (1970), a od 1971. do danas nastavnik je na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u zvanju docenta (1971—1974), izvanrednog profesora (1974—1979) i redovitog profesora (od 1979). Uz to je od 1970. nastavnik Centra za postdiplomski studij Sveučilišta u Zagrebu i kasnije Prirodoslovno-matematičkog fakulteta. Od 1966. do 1968. boravio je u Centru za nuklearna istraživanja u Karlsruheu, koji je u svrhu suradnje posjećivao 1—3 mjeseca godišnje u razdoblju od 1972. do 1984. Od 1984. do 1986. boravio je na Louisiana State University u Baton Rougeu kao gostujući profesor.

Znanstveni rad L. Klasinca uključuje probleme iz fizičko-organske kemije, teorijske kemije, masene i fotoelektronske spektroskopije, te istraživanje atmosferske kemije. Objavio je ukupno više od 170 znanstvenih radova, te veći broj stručnih radova, monografija, prikaza izvještaja i knjiga. Nosilac je i većeg broja domaćih i međunarodnih istraživačkih projekata. Član je niza znanstvenih i stručnih udruženja. Dobitnik je nagrade »Ruđer Bošković« za značajnu znanstvenu djelatnost.

POPIS RADOVA

1. *D. Schulte-Frohlinde, L. Klasinc,* Über die Photochemie des Bis-4-methylnaphthalin-(2) indigos, II: Die Quantenausbeuten der Lichtumlagerung, *Chem. Ber.,* 94 (1961), 2382—2389.
2. *S. Ašperger, L Klasinc, D. Pavlović,* Secondary alpha-Deuterium Effects in the Reaction of 2-Phenylethyltrimethylammonium Ion by Hydroxide Ion in Ethanol, *Croat. Chem. Acta,* 36 (1964), 159—163.
3. *S. Ašperger, D. Pavlović, L. Klasinc, D. Stefanović, I. Murati,* Alpha-Hydrogen Exchange in the Reaction of 2-Phenylethyldimethylsulphonium Ion with Base in Aqueous Solution and of 2-Phenylethyltrimethylammonium Ion with Base in Aqueous and Alcoholic Solution, *Croat. Chem. Acta,* 36 (1964), 209—213.
4. *S. Ašperger, D. Pavlović, L. Klasinc, I. Murati,* Alpha-Hydrogene Exchange in the Reaction of 2-Phenylethyldimethylsulphonium Bromide with Deuteroxide in Deuterium Oxide Solution, Special Publication No 19 of the Chemical Society, London, 1965, 173—174 (International Symposium at Cork).
5. *W. H. Saunders, Jr., A. F. Cockerill, S. Ašperger, L. Klasinc, D. Stefanović,* The Sulfur Isotope Effect in the E2 Reaction of 2-Phenylethyl-dimethylsulphonium Bromide with Hydroxide Ion. A Correction, *J. Am. Chem. Soc.,* 88 (1966), 848.
6. *Z. Maksić, L. Klasinc, M. Randić,* Maximum Overlap Hybridisation in Cyclobutane, Bicyclobutane and Related Highly Strained Systems, *Theoret. Chim. Acta,* 4 (1966), 273—286.
7. *L. Klasinc, Z. Maksić, M. Randić,* Bent Bonds in Cycloalkanes. *J. Chem. Soc.,* (A), (1966), 755—757.
8. *M. Randić, J. M. Jerkunica, L Klasinc,* Hybridisation in Methylenecyclopropane and Related Molecules, Having Exocyclic Double Bonds, *Theoret. Chim. Acta,* 6 (1966), 240—248.
9. *M. Randić, D. Stefanović, L. Klasinc,* Investigation of Hybridization in Methyl Substituted Cyclopropanes by the Method of Maximum Overlap, *Acta Chim. Acad. Sci. Hung.,* 50 (1966), 287—292.
10. *L. Klasinc, D. Schulte-Frohlinde, M. Randić,* Overlap Integrals of Clementi Orbitals for Bonds Involving Some First Row Atoms, *Theoret. Chim. Acta,* 8 (1967), 358—360.
11. *L. Klasinc, D. Schulte-Frohlinde, M. Randić,* Tables of Overlap Integrals, *Croat. Chem. Acta,* 39 (1967), 125—134.
12. *H. Güsten, L. Klasinc,* HMO-Berechnungen an monosubstituierten trans-Stilbenen. Ein Vergleich mit den kernmagnetischen Resonanzspektren, *Tetrahedron Letters,* 1967, 2923—2928.
13. *L. Klasinc, Z. Majerski, N. Trinajstić,* Reactivity Indices in Benzotropones, *Z. Naturforsch.,* 23a (1968), 192—194.
14. *L. Klasinc, H. Güsten,* HMO-Berechnungen an disubstituierten trans-Stilbenen, *Monatsh. Chem.,* 99 (1968), 616—624.
15. *L. Klasinc, J. Nowakowski,* Mathur's LCAO-MO Calculations for Phthalocyanine, *J. Chem. Phys.,* 49 (1968), 3326—3227.
16. *H. Güsten, L. Klasinc,* Quantenausbeuten der photochemischen cis-trans Isomerisierung monosubstituierter Stilbene, *Tetrahedron Letters,* 1968, 3097—3101.
17. *Z. B. Maksić, L. Klasinc,* Hybridisation in Adamantane and Diamantane by the Maximum Overlap Method, *Croat. Chem. Acta,* 40 (1968), 101—105.
18. *L. Klasinc, D. Schulte-Frohlinde,* HMO-Calculation of Some Substituted Phenyldiazonium Ions, *Z. physik. Chem.* (Frankfurt/M), 60 (1968), 1—10.
19. *L. Klasinc, Z. Majerski, N. Trinajstić,* Molecular Orbital Calculations for Some Furotropones, *Z. physik. Chem.* (Leipzig), 239 (1968), 262—267.

20. *H. Güsten, L. Klasinc,* Zum Mechanismus der photochemischen Cyclisierung von cis-Stilbenen, *Tetrahedron,* 24 (1968), 5499—5507.
21. *S. Ašperger, D. Stefanović, V. Hegedić, D. Pavlović, L. Klasinc,* Reduction of Some Sulfonium Salts with $LiAlH_4$, *J. Org. Chem.,* 33 (1968), 2526—2528.
22. *H. Güsten, L. Klasinc, O. Volkert,* Molecular Orbital Calculations on 1,2-Difuryl- and 1,2-Dithienyl-ethylenes and Their Photocyclisation Products the Benzodifuranes and Benzodithiophenes, *Z. Naturforsch.,* 24b (1969), 12—15.
23. *L. Klasinc, U. Sommer,* A Theoretical Study of T-T-Absorption Spectra of 1- and-2-Substituted Naphthalenes, *Chem. Phys. Letters,* 3 (1986), 107—109.
24. *H. Hüther, F. Kajfež, L. Klasinc, V. Šunjić,* An NMR-study of 1-substituted 2-Methyl-4(5)-Nitroimidazoles, *J. Mol. Structure,* 4 (1969), 108—111.
25. *L. Klasinc, D. Schulte-Frohlinde, M. Randić,* Tables of Overlap Integrals II. Bonds Between First Row and Second Row Atoms, *Croat. Chem. Acta,* 41 (1969), 51—63.
26. *L. Klasinc, H. Güsten,* Berechnung der Aktivierungsenergien für die thermische cis-trans-Isomerisierung substituierter Stilbene, Stilbazole und Stilbazolium Salze, *Croat. Chem. Acta,* 41 (1969), 227—233.
27. *L. Klasinc, K. Humski,* Molecular Orbital Calculations of the Acid-catalysed Hydrogen Exchange in Substituted Thiophenes, *Z. Naturforsch.,* 25b (1970), 324—325.
28. *L. Klasinc, J. V. Knop,* The Absorption Spectra of Diphenyl, *Croat. Chem. Acta,* 43 (1971), 23—27.
29. *H. Güsten, L. Klasinc, J. Marsel, D. Milivojević,* The Mechanism of Hydrogen Randomization in the Stilbene Molecular Ion, *Org. Mass Spectrom.,* 5 (1971), 357—358.
30. *K. Humski, L. Klasinc,* On the Dehydration of Bicyclo(2,2,1)-2-hepthanols in the Mass Spectrometer, *J. Org. Chem.,* 36 (1971), 3057—3059.
31. *M. Randić, A. Rubčić, L. Klasinc,* Hybridization in Highly Strained Small Hydrocarbons-III. Unsaturated Spiro-Compounds, *Tetrahedron,* 27 (1971), 5771—5777.
32. *L. Klasinc, J. V. Knop,* Furan and Thiophene Analogs of Phenanthrene, A Theoretical Study of the Absorption Spectra of Benzodifurans, Benzodithiophenes and Thienobenzofurans, *Z. Naturforsch.,* 26b (1971), 1235—1240.
33. *H. Güsten, L. Klasinc, J. Marsel, D. Milivojević,* On the Mechanism of Hydrogen Scrambling in the Stilbene Molecular Ion, Proceedings of the 2nd Conference on Mass Spectrometry, Ispra (Italia), Sept. 1—3, 1971, EURATOM-Report, No 4765 f-i-e, 305—315.
34. *H. Güsten, L. Klasinc, J. Marsel, D. Milivojević,* Electron Induced Fragmentation of Substituted trans-Stilbenes, Proceedings of the 2nd Conference on Mass Spectrometry, Ispra (Italia), Sept. 1—3, 1971, EURATOM-Report, No 4765 f-i-e, 237—247.
35. *H. Güsten, L. Klasinc, J. Marsel, D. Milivojević,* A Comparative Study of the Mass Spectra of Stilbene and Fluorene, *Org. Mass Spectrom.,* 6 (1972), 175—178.
36. *L. Klasinc, N. Trinajstić,* Theoretical Study of Iso-condensed Thienopyrroles, *Tetrahedron,* 27 (1971), 4045—4052.
37. *K. Humski, J. M. Jerkunica, L. Klasinc, J. Marsel,* Mass Spectra of Bicyclo-(2,2,1)-2-heptanols, *Croat. Chem. Acta,* 44 (1972), 221—228.
38. *H. Güsten, L. Klasinc,* Conductance of an Intermolecular Charge-Transfer Complex within an Ion Pair, *J. Phys. Chem.,* 76 (1972), 2452—2454.
39. *L. Klasinc, E. Pop, N. Trinajstić, J. V. Knop,* Theoretical Studies of Positional Isomers Obtained by Annelation of Benzene and 5-Membered Ring Hetero-

cyclics Containing Nitrogen, Oxygen or Sulphur, *Tetrahedron*, 28 (1972), 3465—3474.
40. *F. Kajfež, V. Šunjić, L. Klasinc, J. Marsel,* Mass Spectra of 1-Substituted-2-methyl-4(5)-nitroimidazoles, Proceedings of the International Symposium on Gas Chromatography Mass Spectrometry, Elba (Italia), May 17—19, 1972, 206—211.
41. *L. Klasinc, H. Güsten,* Hydrogen Scrambling in 1-Napthol under Electron Impact, *Z. Naturforsch.*, 27a (1972), 1681—1682.
42. *L. Klasinc, J. V. Knop, H. J. Meiners, W. Zeil,* CNDO/2 Elektronenladungsdichten und ^{13}C-chemische Verschiebungen von Phenylacetylenen, *Z. Naturforsch.*, 27a (1972), 1772—1776.
43. *H. Güsten, L. Klasinc, D. Stefanović,* The Electron-Impact Induced Fragmentation of Substituted 4-Styrylquinolines, *Org. Mass Spectrom.*, 7 (1973), 1—10.
44. *L. Klasinc, N. Trinajstić, E. Pop,* Theoretical Study of Isometric Thienylfurans, *Rev. Roum. Chim.*, 18 (1973), 89—98.
45. *K. Humski, L. Klasinc, D. Kovačević, V. Kramer,* Mass Spectra of Labeled Cyclopentanols, *Croat. Chem. Acta,* 45 (1973), 363—369.
46. *E. Pop, L. Klasinc, N. Trinajstić,* Theoretical Studies of Some Furocoumarin Isomers, *Rev. Roum. Chim.*, 18 (1973), 1249—1257.
47. *J. V. Knop, N. Trinajstić, I. Gutman, L. Klasinc,* A Graph-theoretical Study of Positional Isomers, *Naturwissenschaften,* 60 (1973), 475—476.
48. *H. Güsten, L. Klasinc, V. Kramer, J. Marsel,* Mass Spectra of Monosubstituted trans-Stilbenes, *Org. Mass Spectrom.*, 8 (1974), 323—334.
49. *H. Güsten, L. Klasinc, V. Kramer, J. Marsel,* Correlation of Fragmentation Modes of Substituted Stilbenes Under Electron Impact, *Adv. Mass Spectrom.*, 6 (1974), 79—84.
50. *S. Turina, L. Klasinc, V. Jamnicki,* Area Determination Under Chromatographic Curves Using the Monte Carlo Method, *Chromatographia,* 7 (1974), 203—204.
51. *T. Tóth, L. Klasinc,* Electronic Spectra and Conformation of Some Heterocyclic Derivatives of 5H-Dibenzo(a,d)cycloheptene, *Z. Naturforsch.*, 29a (1974), 1371—1376.
52. *S. Rendić, V. Šunjić, F. Kajfež, L. Klasinc, P. Mildner,* Stereoselectivity in Enzymic Biotransformation of Chiral and Achiral 1,3-Dihydro-2H-1,4-Benzodiazepin-2-ones, *Chimia,* 28 (1974), 232—234.
53. *D. Reinke, H. Baumgärtel, T. Cvitaš, L. Klasinc, H. Güsten,* Vergleich der Photoelektronenspektren und Photoionenspektren von Vinylfluorid, *Ber. Bunsenges. phys. Chem.*, 78 (1974), 1145—1147.
54. *M. Štromar, V. Šunjić, T. Kovač, L. Klasinc, F. Kajfež,* Chiral 1,4-Benzodiazepines. VIII. Concerning the Rate of H/D Exchange and Optical Stability of the Chiral Centre C(3), *Croat. Chem. Acta,* 46 (1974), 265—274.
55. *L. Klasinc, D. Schulte-Frohlinde, M. Randić,* Tables of Overlap Integrals, III. Bonds Between Some Second Row Atoms, *Scientia Yugoslavica,* 1 (1974), 1—14.
56. *H. Güsten, L. Klasinc, J. V. Knopp, N. Trinajstić,* Application of Photoelectron Spectrometry to Biologically Active Molecules and Their Constituent Parts. I. Indoles Excited States of Biological Molecules, J. B. Birks, Ed., J. Wiley and Sons, Ltd., Chichester, Sussex, England 1975, 45—49.
57. *S. Rendić, L. Klasinc, V. Šunjić, F. Kajfež, V. Kramer, P. Mildner,* Mass Spectrometry of 1,4-Benzodiazepines, *Biomed. Mass Spectrom.*, 2 (1975), 97—106.
58. *L. Klasinc, D. Stefanović, S. Adam, H. Güsten,* The Mechanism of CO Loss in the Electron Impact Induced Fragmentation of Benzoin and its Methyl Ether, *Org. Mass Spectrom.*, 11 (1976), 171—174.

59. *F. Kajfež, L. Klasinc, V. Šunjić, T. Tóth,* Application of Photoelectron Spectrometry to Biologically Active Molecules and Their Constituent Parts. II. 1,4-Benzodiazepines, *J. Heterocycl. Chem.*, 12 (1975), 1175—1178.
60. *L. Klasinc,* Application of Photoelectron Spectrometry to Biologically Active Molecules and Their Constituent Parts. III. Amino Acids, *J. Electron Spectrosc.*, 8 (1976), 161—164.
61. *T. Cvitaš, H. Güsten, L. Klasinc,* Deuterium Shifts in the High Resolution Photoelectron Spectra of Acetaldehyde, *J. Chem. Phys.*, 64 (1976), 2549—2551.
62. *H. Güsten, L. Klasinc, T. Tóth., J. V. Knop,* Photoelectron Spectroscopy of Heterocycles. 5H-Dibenzo(a,d)-cycloheptene Analogs, *J. Electron Spectrosc.*, 8 (1976), 417—423.
63. *L. Klasinc, S. Komadinović, D. Stefanović, H. Güsten,* Massenspektroskopische Untersuchungen an 9-substituierten Anthracenen, *Croat. Chem. Acta,* 48 (1976), 109—117.
64. *T. Cvitaš, L. Klasinc,* High Resolution Photoelectron Spectrum of Hydrazoic Acid, *J. Chem. Soc. Faraday,* II, 72 (1976), 1240—1244.
65. *H. Güsten, L. Klasinc, B. Ruščić,* Photoelectron Spectroscopy of Heterocycles. Indene Analogs, *Z. Naturforsch.*, 31a (1976), 1051—1056.
66. *K. Wittel, W. S. Felps, L. Klasinc, S. P. McGlynn,* Molecular Rydberg Transitions. VI. trans-Dibromoethylene. The Relation Between Vacuum Ultraviolet and Photoelectron Spectroscopy, *J. Chem. Phys.*, 65 (1976), 3698—3708.
67. *Z. Božičević, L. Klasinc, T. Cvitaš, H. Güsten,* Photochemische Ozonbildung in der unteren Atmosphäre über der Stadt Zagreb, *Staub-Reinhalt. Luft,* 36 (1976), 363—366.
68. *V. Šunjić, R. Dejanović, A. Palković, L. Klasinc, F. Kajfež,* Configurational Stability of the Chiral Centre C(3) in Some 1,4-Benzodiazepin-2-ones, *Tetrahedron Letters,* 49 (1976), 4493—4496.
69. *T. Cvitaš, H. Güsten, L. Klasinc,* The Photoelectron Spectra of Iodobenzenes, *J. Chem. Soc. Perkin II* (1977), 962—965.
70. *Z. Božić, K. Humski, T. Cvitaš, L. Klasinc,* Photoelectron Spectra of Bromo- and Iodo-thiophens, *J. Chem. Soc. Perkin II* (1977), 1413—1416.
71. *L. Klasinc, A. Sabljić, V. Šunjić,* Photoelectron Spectroscopy of Heterocycles. 11H-Dibenzo(b,f)-azepine Analogs, Proceedings of the Symposium on Chemical Structure — Biological Activity Relationships. Quantitative Approaches, Suhl (DDR), Oct. 25—28. 1976., Akademie Verlag, Berlin 1978, 227—232.
72. *M. Mintas, K. Jakopčić, L. Klasinc,* The Preparation of Some Unsymmetrically 2,2'-Disubstituted Stilbenes, *Z. Naturforsch.*, 32b (1977), 181—183.
73. *M. Mintas, K. Jakopčić, L. Klasinc, H. Güsten,* Effect of ortho-Substituents in the Electron Impact Induced Fragmentation of 2,2'-Disubstituted Stilbenes, *Org. Mass Spectrom.*, 12 (1977), 544—548.
74. *V. Šunjić, A. Lisini, T. Kovač, B. Belin, F. Kajfež, L. Klasinc,* Chiral 1,4-Benzodiazepines. X Further Investigations of Configurational Stability of the Chiral Centre C (3), *Croat. Chem. Acta,* 49 (1977), 505—515.
75. *I. Novak, L. Klasinc, J. V. Knop,* Photoelectron Spectroscopy of Heterocycles. Dipyridylethylenes, *Z. Naturforsch.*, 32a (1977), 886—889.
76. *M. Mintas, K. Jakopčić, L. Klasinc, H. Güsten,* Effect of Ortho-Substituents in 2,2'-Disubstituted Stilbenes, *Adv. Mass Spectrom.*, 7 (1977), 1351—1353.
77. *T. Cvitaš, H. Güsten, L. Klasinc,* Photoelectron Spectra of Chlorofluoromethanes, *J. Chem. Phys.*, 67 (1977), 2687—2691.
78. *L. Klasinc, B. Ruščić, G. Heinrich, H. Güsten,* Photoelectron Spectroscopy of Substituted N-Benzylideneanilines, *Z. Naturforsch.*, 32b (1977), 1291—1295.
79. *T. Cvitaš, L. Klasinc,* Photoelectron Spectra of Bromobenzenes, *Croat. Chem. Acta,* 50 (1977), 291—297.

80. *T. Cvitaš, H. Güsten, L. Klasinc, I. Novak, H. Vančik,* Photoelectron Spectra of Bromo- and Iodo-trifluoromethane, *Z. Naturforsch.*, 32a (1977), 1528—1532.
81. *I. Novak, L. Klasinc,* Photoelectron Spectroscopy of Heterocycles. Polypyridines, *Z. Naturforsch.*, 33a (1978), 247—248.
82. *D. Srzić, L. Klasinc, H. E. Noppel, H. Güsten,* The Electron Impact Induced Fragmentation of 1,3-Diphenyl-2-pyrazoline, *Org. Mass Spectrom.*, 13 (1978), 30—34.
83. *L. Klasinc, I. Novak, M. Scholz, G. Kluge,* Photoelektronenspektren substituierter Pyridine und Benzole und ihre Interpretation durch die CNDO/SWW-Methode, *Croat. Chem. Acta,* 51 (1978), 43—53.
84. *B. Kovač, L. Klasinc,* Photoelectron Spectroscopy of Adamantane and Some Adamantanones, *Croat. Chem. Acta,* 51 (1978), 55—74.
85. *J. Kuftinec, L. Klasinc, F. Kajfež, M. Mihalić, E. Decorte, V. Šunjić,* Kinetics of Cyclization of 2-(N-Bromoethyl)-amino-5-substituted Benzophenones into 1,4-Benzodiazepines, *Croat. Chem. Acta,* 51 (1978), 213—223.
86. *B. Ruščić, B. Kovač, L. Klasinc, H. Güsten,* Photoelectron Spectroscopy of Heterocycles. Fluorene Analogues, *Z. Naturforsch.*, 33a (1978), 1006—1012.
87. *L. Klasinc, B. Kovač, S. Schoof, H. Güsten,* Photoelectron Spectroscopy of 9-Substituted Anthracenes, *Croat. Chem. Acta,* 51 (1978), 307—315.
88. *L. Klasinc, B. Ruščić, F. Kajfež, V. Šunjić,* Photoelectron Spectroscopy of the Heterocycles Imidazole and Methylimidazole, *Int. J. Quantum Chem., Quantum Biol. Symp.*, 5 (1978), 367—371.
89. *L. Klasinc,* Application of Photoelectron Spectroscopy to Biologically Active Molecules and Their Constituent Parts. V. Amino Acid Methyl Esters, *Int. J. Quantum Chem., Quantum Biol. Symp.*, 5 (1978), 373—380.
90. *B. Ruščić, L. Klasinc, J. Marsel,* Mass Spectral Library Search Computer Programme, *Scientia Yugoslavica,* 4 (1978), 113—117.
91. *M. Mintas, Ž. Klepo, K. Jakopčić, L. Klasinc,* Hydrogen Migration in the Electron Impact Induced Retro Diels-Alder Fragmentation of N-Aryl-4H-5,7a-epoxyisoindolines, *Org. Mass Spectrom.*, 14 (1979), 254—256.
92. *F. Kajfež, L. Klasinc, V. Šunjić,* Application of Photoelectron Spectroscopy to Biologically Active Molecules and their Constituent Parts. IV. Methylnitroimidazoles, *J. Heterocycl. Chem.*, 16 (1979), 529—531.
93. *L. Klasinc, B. Ruščić, A. Sabljić, N. Trinajstić,* Application of Photoelectron Spectroscopy to Biologically Active Molecules and their Constituent Parts. VI. Opiate Narcotics, *J. Am. Chem. Soc.*, 101 (1979), 7477—7482.
94. *T. Cvitaš, H. Güsten, L. Klasinc,* Statistical Association of the Photochemical Ozone Concentrations in the Lower Atmopshere of Zagreb with Meteorological Variables, *Staub-Reinhalt. Luft.*, 3 (1979), 92—95.
95. *V. Šunjić, M. Oklobdžija, A. Lisini, A. Sega, F. Kajfež, D. Srzić, L. Klasinc,* Chiral 1,4-Benzodiazepines XI. Kinetics of Degenerate Nucleophilic Exchange of C(3)-Hydroxy Group, *Tetrahedron,* 35 (1979), 2531—2537.
96. *T. Cvitaš, H. Güsten, L. Klasinc,* High Resolution Photoelectron Spectra of Deuterated Ethylenes *J. Chem. Phys.*, 70 (1979), 57—60.
97. *D. Srzić, L. Klasinc, B. Belin, F. Kajfež, V. Sunjić,* Kinetics of Degenerate Nucleophilic Exchange of C(3)-Hydroxy Group in 1-Methyl-3-hydroxy-5-phenyl-7-chloro-2H-1,4-benzodiazepin-2-one, Recent developments in mass spectrometry in biochemistry and medicine, Vol., 2 (1979), 149—153, A. Frigerio (Editor), Plenum Publishing Corp., New York.
98. *L. Klasinc,* Photoelectron Spectra of Conjugated Molecules, *Pure Appl. Chem.*, 52 (1980), 1509—1524.
99. *D. Srzić, L. Klasinc, W. Seitz, H. Güsten,* Mass Spectral Fragmentation Study of Substituted 1,3-Diphenyl-2-pyrazolines, *Croat. Chem. Acta,* 53 (1980), 33—43.

100. *B. Kovač, L. Klasinc, B. Stanovnik, M. Tišler,* Photoelectron Spectroscopy of Heterocycles. Azaindenes and Azaindolizines, *J. Heterocycl. Chem.,* 17 (1980), 689—694.
101. *L. Klasinc, I. Novak, G. Kluge, M. Scholz,* Das Photoelektronenspektrum von Pyridin-N-Oxid anhand von HeI/HeII-Intensitäten, *Z. Naturforsch.,* 35a (1980), 640—642.
102. *D. Srzić, L. Klasinc, Z. Orhanović, H. Güsten,* The Effect of Phenyl Ring Substitution on the Electron Impact Induced Fragmentation of 1,3-Diphenyl-2-pyrazolines, *Adv. Mass Spectrom.,* 8 (1980), 664—677.
103. *I. Novak, L. Klasinc, J. V. Knop, Th. Bluhm,* Photoelectron Spectroscopy of Heterocycles. 1-(Diazinyl)-2-(pyridyl)-ethenes (Triazastilbenes), *Z. Naturforsch.,* 35a (1980), 844—847.
104. *L. Klasinc, V. Butković, I. Novak, M. Mihalić, R. Toso, V. Šunjić,* Application of Photoelectron Spectroscopy to Biologically Active Molecules and their Constituent Parts. VII. N-Cyanoazomethines, *Gazz. Chim. Ital.,* 110 (1980), 287—291.
105. *T. Cvitaš, L. Klasinc, I. Novak, H. Güsten,* Photoelectron Spectra of Some Perhalogenated Methanes, *Int. J. Quantum Chem. Symp.,* 14 (1980), 305—313.
106. *L. Klasinc, N. Trinajstić, J. V. Knop,* Application of Photoelectron Spectroscopy to Biologically Active Molecules and Their Constituent Parts. VIII. Thalidomide, *Int. J. Quantum Chem., Quantum Biol. Symp.,* 7 (1980), 403—409.
107. *H. Güsten, M. Mintas, L. Klasinc,* Deactivation of the Fluorescent State of 9-tert-Butylanthracene, 9-tert-Butyl-9,10-(Dewar-anthracene), *J. Am. Chem. Soc.,* 102 (1980), 7936—7937.
108. *D. Srzić, L. Klasinc,* Mass Spectrometric and Fluorimetric Identification of Polycyclic Aromatic Hydrocarbons in Urban Air, *European Journal of Mass Spectrometry in Biochemical, Medicine and Environmetal Research,* 1 (1980), 155—158.
109. *V. Galasso, L. Klasinc, A. Sabljić, N. Trinajstić, G. C. Pappalardo, W. Steglich,* Conformation and Photoelectron Spectra of 2-(2-Furyl)pyrrole and 2-(2-Thienyl) pyrrole, *J. Chem. Soc. Perkin,* II (1981), 127—131.
110. *I. Novak, T. Cvitaš, L. Klasinc,* Photoelectron Spectrum of Tetraiodomethane, *Chem. Phys. Letters,* 79 (1981), 154—156.
111. *M. Mintas, A. Mannschreck, L. Klasinc,* Preparative Separations and Racemizations of Enantiometric Diaziridines, *Tetrahedron,* 37 (1981), 867—871.
112. *L. Klasinc, I. Novak, J. Rieger, M. Scholz,* MO-Berechnungen an Heterocyclen. Eine Interpretation der UPS der 2,2'- und 4,4'-Bipyridyle und deren N-Monoxide, *Monatshefte Chem.,* 112 (1981), 697—705.
113. *B. Ruščić, L. Klasinc, A. Wolf, J. V. Knop,* Photoelectron Spectra of and Ab Initio Calculations on Chlorobenzenes. 1. Chlorobenzene and Dichlorobenzenes, *J. Phys. Chem.,* 85 (1981), 1486—1489.
114. *B. Ruščić, L. Klasinc, A. Wolf, J. V. Knop,* Photoelectron Spectra of an Ab Initio Calculations on Chlorobenzenes. 2. Trichlorobenzenes, Tetrachlorobenzenes and Pentrachlorobenzene, *J. Phys. Chem.,* 85 (1981), 1490—1495.
115. *B. Ruščić, L. Klasinc, A. Wolf, J. V. Knop,* Photoelectron Spectra of and Ab Initio Calculations on Chlorobenzenes. 3. Hexachlorobenzene, *J. Phys. Chem.,* 85 (1981), 1495—1497.
116. *A. Sega, R. Toso, V. Šunjić, L. Klasinc, A. Sabljić, D. Srzić,* Mechanism of H/D Exchange and Vinylic Substitution in 2,2-Disubstituted Nitroethylene and Related Studies, *Gazz. Chim. Ital.* 111 (1981), 217—222.
117. *D. Srzić, L. Klasinc,* Mass Spectrometric and Fluorimetric Identification and Determination of Polycyclic Aromatic Hydrocarbons in Urban Air, Recent

Developments in Mass Spectrometry in Biochemistry, *Medicine and Environmental Research*, A. Frigerio (Editor), 7 (1981), 195—200.
118. *I. Novak, T. Cvitaš, L. Klasinc,* Photoelectron Spectrum of Tetravinylstannane, $Sn(CH=CH_2)_4$, *J. Organometal. Chem.*, 220 (1981), 145—148.
119. *I. Novak, T. Cvitaš, L. Klasinc, H. Güsten,* Photoelectron Spectra of some Halogenomethanes, *J. Chem. Soc., Faraday Trans.*, 2, 77 (1981), 2049—2058.
120. *M. Scholz, R. Götze, G. Kluge, L. Klasinc, I. Novak,* MO-Berechnung an Heterocyclen, 21. Mitteilung: Eine Interpretation der Photoelektronenspektren substituierter Pyridin-N-Oxide, *Z. phys. Chemie,* (Leipzig), 262 (1981), 897—907.
121. *L. Klasinc, A. Sabljić, G. Kluge, J. Rieger, M. Scholz,* Chemistry of Excited states. Part 13. Assignment of Lowest π-Ionizations in Photoelectron Spectra of Thiopen, Furan, and Pyrrole, *J. Chem. Soc. Perkin,* II (1982), 539—543.
122. *H. Güsten, L. Klasinc, D. Marić, D. Srzić,* Phenyl Group Effect on Fragmentation of Diazoles, Oxazoles and Thiazoles. Phenyl Migration in 2,4,5-Triphenyloxazole, *Int. J. Mass Spectrom. Ion Phys.*, 47 (1983), 423—426.
123. *Th. Bluhm, L. Klasinc, J. V. Knop, D. Marić, D. Srzić,* Mass Spectra of Azastilbenes, *Int. J. Mass Spectrom. Ion. Phys.*, 47 (1983), 443—446.
124. *L. Klasinc, B. Kovač, H. Güsten,* Photoelectron Spectra of Acenes. Electronic Structure and Substituent Effects, *Pure & Appl. Chem.*, 55 (1983), 289—298.
125. *L. Klasinc, B. Ruščić, A. Sabljić, N. Trinajstić,* Application of Photoelectron Spectroscopy to Biologically Active Molecules and Their Constituent Parts. XI. 1,4-Benzodiazepin-2-ones, *Int. J. Quantum Chem. Symp.*, 23 (1983), 1667—1676.
126. *I. Kraljić, M. Mintas, L. Klasinc, F. Ranogajec, H. Güsten,* Thermo- and Photochemical Aspects of the Valence Isomerization of 9-tert-Butylanthracene, *Nouv. J. Chem.*, 7 (1983), 239—243.
127. *M. Mintas, K. Jakopčić, L. Klasinc,* Photoelectron Spectroscopy of Some trans-2,2'-Disubstituted Stilbenes, *Croat. Chem. Acta,* 56 (1983), 263—267.
128. *I. Novak, L. Klasinc, G. Karmanski-Zamola, K. Jakopčić,* Photoelectron Spectroscopy of Heterocycles. 1-(2-Furyl)-2-arylethenes, *Croat, Chem. Acta,* 56 (1983), 281—287.
129. *V. Butković, L. Klasinc, M. Orhanović, J. Turk, H. Güsten,* Reaction Rates of Polynuclear Aromatic Hydrocarbons with Ozone in Water, *Environ. Sci. Technol.*, 17 (1983), 546—548.
130. *T. Cvitaš, L. Klasinc, B. Kovač, R. McDiarmid,* The High Resolution Spectrum of N_2O. The $B(^2P_i)$ State, *J. Chem. Phys.*, 79 (1983), 1565—1568.
131. *V. Butković, T. Cvitaš, V. Gotovac, L. Klasinc,* Variation of Tropospheric Ozone Concentrations in Selected Areas of Croatia, Proceedings of the Sixth World Congress on Air Quality, (Paris, 16—20 May 1983), 3 (1983), 175—180.
132. *G. Kluge, G. Kania, F. Achenbach, E. Lippmann, I. Novak, L. Klasinc,* Photoelectron Spectroscopy of Heterocycles: ortho-Disubstituted Quinoxalines, *Int. J. Quantum Chem., Quantum Biol. Symp.*, 10 (1983), 339—347.
133. *J. O. Howell, J. M. Goncalves, C. Amatore, L. Klasinc, R. M. Wightman, J. K. Kochi,* Electron Transfer from Aromatic Hydrocarbons and Their Complexes with Metals. Comparison of the Standard Oxidation Potentials and Vertical Ionization Potentials, *J. Am. Chem. Soc.*, 106 (1984), 3968—3976.
134. *D. Plavšić, B. Kovač, L. Klasinc,* Gas-Phase Electronic Structure of Alkyllithium Compounds, *J. Phys. Chem.*, 88 (1984), 5144—5145.
135. *J. V. Knop, K. Szymanski, L. Klasinc, N. Trinajstić,* Computer Enumeration of Substituted Polyhexes, *Computers & Chemistry,* 8 (1984), 107—115.
136. *H. Güsten, Z. Božičević, L. Klasinc,* Photodegradation of Phenanthrene on Metal Oxides and Fly Ashes, *Staub-Reinhalt, Luft,* 44 (1984), 448—451.

137. *H. Güsten, L. Klasinc, D. Marić,* Prediction of the Abiotic Degradability of Organic Compounds in the Troposphere, *J. Atmosph. Chem.,* 2 (1984), 83—89.
138. *H. Güsten, L. Klasinc, I. Novak, M. Šanjek,* Photoelectron Spectroscopy of Heterocycles. Phenyloxiranes, *Z. Naturforsch.,* 39a (1984), 1230—1234.
139. *T. Cvitaš, L. Klasinc, R. McDiarmid,* Vibrational Structures in the Excited States of the Ethylene Radical Cation, *Int. J. Quantum Chem. Symp.,* 18 (1984), 537—546.
140. *M. Grzonka, J. V. Knop, L. Klasinc, N. Trinajstić,* Theoretical Studies on Small Ring Heteropropellanes. Oxapropellanes, *Croat. Chem. Acta,* 57 (1984), 1629—1632.
141. *G. Kluge, G. Kania, F. Achenbach, H. Wilde, I. Novak, L. Klasinc,* Photoelectron Spectra and Gas Phase Tautomerism of Some Pyrazolones, *Int. J. Quantum Chem., Quantum Biol. Symp.,* 11 (1984), 237—248.
142. *N. S. Bhacca, L. Klasinc,* Photoelectron Spectra and Electron Structure of Some Steroids, *Z. Naturforsch.,* 40a (1985), 706—708.
143. *S. P. McGlynn, L. Klasinc, D. Kumar, P. L. Clancy, W. S. Felps, J. A. Dagata,* »Giant Atoms and Molecules«, »Mathematics and Computational Concepts in Chemistry« (N. Trinajstić, editor), Ellis Horwood, Chichester 1985, 193—207.
144. *L. Klasinc, H. Güsten, S. P. McGlynn,* Ionization Energy as Parameter for Oxidative Electron Transfer Processes in Organic Molecules, »Mathematical and Computational Concepts in Chemistry« (N. Trinajstić, editor), Ellis Horwood, Chichester 1985, 155—170.
145. *M. Bajić, K. Humski, L. Klasinc, B. Ruščić,* Substitution Effects on Electronic Structure of Thiophene, *Z. Naturforsch.,* 40b (1985), 1214—1218.
146. *D. Srzić, D. Plavšić, L. Klasinc,* Mass Spectrometric Investigation of Primary Alkyllithium Compounds, *Adv. Mass Spectrom.,* (1985), 1381—1382.
147. *D. Plavšić, D. Srzić, L. Klasinc,* Mass Spectrometric and Photoelectron Spectroscopic Investigation of Secondary and Tertiary Alkyllithium Compounds, *Adv. Mass Spectrom.,* (1985), 1383—1384.
148. *T. Cvitaš, H. Güsten, G. Heinrich, L. Klasinc, D. P. Lalas, M. Petrakis,* Characteristics of Air Pollution During the Summer in Athens, Greece, *Staub-Reinhalt. Luft,* 45 (1985), 297—301.
149. *L. Klasinc, B. Ruščić, N. S. Bhacca, S. P. McGlynn,* Application of Photoelectron Spectroscopy to Biologically Active Molecules and Their Constituent Parts XI. Steroids, *Int. J. Quantum Chem., Quantum Biol. Symp.,* 12 (1986), 161—167.
150. *D. Kumar, L. Klasinc, P. L. Clancy, S. P. McGlynn,* Pulsed Laser Optogalvanic Spectroscopy of Xenon in RF Discharge, *Int. J. Quantum Chem. Symp.,* 19 (1986), 403—410.
151. *L. Klasinc, D. Kumar, P. L. Clancy, S. P. McGlynn,* Optical Transitions in Highly Excited States: RF LOG Spectrum of Xel, *Croat. Chem. Acta,* 59 (1986), 643—652.
152. *D. Plavšić, D. Srzić, L. Klasinc,* Mass Spectrometric Investigations of Alkyllythium Compounds in Gas Phase, *J. Phys. Chem.,* 90 (1986), 2075—2080.
153. *T. Cvitaš, L. Klasinc, B. Kovač,* High-resolution Photoelectron Spectrum of Ozone, *Int. J. Quantum Chem. Symp.,* 29 (1986), 657—661.
154. *H. Güsten, L. Klasinc, Eine* Voraussagemethode zum Abiotischen Abbauverhalten von organischen Chemikalien in der Umwelt, *Naturwiss.,* 73 (1986), 129—135.
155. *D. Kumar, L. Klasinc, P. L. Clancy, R. V. Nauman, S. P. McGlynn,* PARFLOG: A New Technique for Low Pressure Photoacoustic Spectroscopy. Magnetic Predissociation of the I_2 B-State, *Canad. J. Phys,* 64 (1986), 1107—1110.

156. *D. Kumar, L. Klasinc, P. L. Clancy, R. V. Nauman, S. P. McGlynn,* Pulsed Laser Optogalvanic Spectroscopy of Nitrogen in a Radiofrequency Discharge, *Int. J. Quantum Chem. Symp.*, 20 (1986), 635—645.
157. *L. Klasinc, I. Novak, A. Sabljić, S. P. McGlynn,* Photoelectron Spectroscopy of Biologically Active Molecules. 12. Benzene Containing Amides, *Int. J. Quantum Chem., Quantum Biol. Symp.*, 13 (1986), 251—260.
158. *D. Kumar, L. Klasinc, P. L. Clancy, S. P. McGlynn,* RF Discharge: A Low-Pressure Contactless Sonic Wave Sensor, IEEE Trans. UFFC-33 (1986), 513—515.
159. *L. Klasinc, B. Kovač, A. Sabljić, S. P. McGlynn,* Photoelectron Spectroscopy of Biologically Active Molecules, 14. Some Analgesic-Antipyretic and Anti-Inflammatory Agents, *Int. J. Quantum Chem., Quantum Biol. Symp.* 14 (1987), 317—324.
160. *L. Klasinc, B. Kovač, E. Polla, S. Mutak,* Photoelectron Spectra of Biologically Active Molecules. 13. Structure-Activity Relationship in 2-Aryl-2-(1-cyclohexenyl)-butylamine Derivatives, *Acta Pharm. Jugosl.*, 37 (1987), 67—74.
161. *M. Klessinger, D. Srzić, B. Kovač, L. Klasinc,* The Photoelectron Spectra of 1,3--Diphenyl-2-pyrazolines, *Z. Naturforsch.*, 42a (1987), 293—296.
162. *H. J. Kuhn, M. Klessinger, B. Ruščić, L. Klasinc,* On the Empirical Correlation Schemes for Ionization Energies in Ring Compounds, *J. Electron Spectrosc. Relat. Phenom.*, 43 (1987), 147—154.
163. *T. Cvitaš, I. Novak, L. Klasinc,* Photoelectron Spectra of Some Compounds Containing the Trifluoromethyl Group, *Int. J. Quantum Chem. Symp.*, 21 (1987), 737—742.
164. *Z. Božičević, T. Cvitaš, M. Ćurić, L. Klasinc, P. Pećina,* Airborne Polycylic Aromatic Hydrocarbons in the City of Zagreb, Yugoslavia, *Sci. Total Environ.*, 66 (1987), 127—136.
165. *V. Butković, B. Kovač, I. Novak, B. Ruščić, A. Sabljić, L. Klasinc, S. P. McGlynn,* Photoelectron Spectra of Some Biologically Active Molecules in: Modelling of Structure and Properties of Molecules, Z. B. Maksić Ed., Ellis Horwood Ltd., Chichester 1987, 251—268.
166. *H. Güsten, G. Heinrich, T. Cvitaš, L. Klasinc, B. Ruščić, D. Lalas, M. Petrakis,* Photochemical Formation and Transport of Ozone in Athens, Greece, *Atmos. Environ.*, 22 (1988), 1855—1861.
167. *D. Srzić, S. M. Shevchenko, L. Klasinc,* Mass Spectral Study of Anthrone, *Croat. Chem. Acta,* 61 (1988), 791—795.
168. *L. Klasinc, I. Novak, A. Sabljić, S. P. McGlynn,* Photoelectron Spectroscopy of Biologically Active Molecules. Part 16. Benzophenone Derivatives, *Int. J. Quantum Chem., Quantum Biol. Symp.*, 15 (1988), 259—266.
169. *D. Srzić, S. M. Shevchenko, L. Klasinc, D. Jeremić,* Mass Spectral Study of Anthrone, Methylene Anthrone and Dianthrone, *Adv. Mass Spectrom.*, 11A (1989), 952—953.
170. *J. A. Dagata, L. Klasinc, S. P. McGlynn,* On the Occurrence of Vibrational Quenching of Electronic Angular Momentum in: R. C. Lacher, Ed., MATH/ /CHEM/COMP 1988, Proceedings of an International Course and Conference on the Interfaces Between Mathematics, Chemistry and Computer Science, Dubrovnik, June 22—25, 1988; Studies in Physical and Theoretical Chemistry, Elsevier, Vol. 63, Amsterdam 1989, 543—556.
171. *A. Alebić-Juretić, L. Klasinc,* Polycyclic Aromatic Hydrocarbons and Metals in the Urban Atmosphere of Rijeka, Yugoslavia, *L'Igiene Moderna,* 90 (1989), 761—772.

172. *T. Cvitaš, B. Kovač, Lj. Paša-Tolić, B. Ruščić, L. Klasinc, V. J. Knop, N. S. Bhacca, S. P. McGlynn,* Photoelectron Spectra, Electronic Structure and Long--range Electronic Interaction in Some Steroids, *Pure Appl. Chem.*, 61 (1989), 2139—2150.

173. *A. Alebić-Juretić, T. Cvitaš, L. Klasinc,* Kinetics of the Heterogeneous Ozonolysis of PAH Adsorbed on Silica-gel, Proceedings of the 8th World Clean Air Congress 1989, The Hague, The Netherlands, 11—15 September 1989, Vol. 3, Elsevier, Amsterdam 1989, 509—514.

174. *S. M. Shevchenko, M. Y a. Zarubin, B. Kovač, Lj. Paša-Volić, L. Klasinc,* Photoelectron Spectroscopy as a Tool of Lignin Chemistry, *TAPPI J.*, 72 (1989), 228—230.

VLADIMIR KNAPP

Rođen je 16. svibnja 1929. u Sarajevu. Nakon srednje škole u Zagrebu upisao se 1949. godine na Prirodoslovno-matematički fakultet u Zagrebu i diplomirao 1954. na teorijskoj fizici. Kao istaknuti student dobio je stipendiju Instituta »Ruđer Bošković« za dalji studij nuklearne fizike. Travnja 1954. godine otišao je u Veliku Britaniju, na Sveučilište u Birminghamu, koji je bio tad jedan od vodećih centara nuklearne fizike, gdje se uključio u istraživanja pod vodstvom prof. P. B. Moona. Za rad na rezonantnom raspršenju gama zraka, među ostalim za prvi puta izmjerenu polarizaciju rezonantno raspršenog gama zračenja dodijeljen mu je 1957. godine od Sveučilišta u Birminghamu doktorat fizičkih znanosti. Godine 1958. vratio se u zemlju i nastavio s istraživanjima u nuklearnoj fizici na Institutu »Ruđer Bošković«, kao i s predavanjima iz nuklearne fizike za studente Prirodoslovno-matematičkog fakulteta. Prosinca 1960. godine ponovo je otišao u Birmingham, na ponuđeno mjesto za postdoktoralna istraživanja (Research Fellow).

U tom razdoblju nastavio je rad na rezonantnom raspršenju gama zraka, ali i na tad aktualnom Mössbauerovom efektu, koji je na originalan način upotrijebio za određivanje gornje granice utjecaja magnetskog polja na prostiranje elektromagnetskog zračenja. Po povratku na Institut »Ruđer Bošković« 1962. godine preuzeo je odgovornost za eksperimentalna istraživanja iz beta i gama spektroskopije. Od 1963. bio je voditelj Laboratorija za beta i gama spektroskopiju.

Sa željom da pridonese razvoju potencijalno veoma važnog centra primijenjene fizike V. Knapp se kandidirao 1964. godine za nastavnika fizike na Elektrotehničkom fakultetu u Zagrebu. Od početka 1965. godine na tom fakultetu održao je najprije predavanja iz opće fizike, zatim predavanja iz kvantne fizike i fizike čvrstog stanja, te nuklearne fizike, uvodeći modernu fiziku u nastavu na Elektrotehničkom fakultetu. U znanstvenom radu najprije je tijesno surađivao s Institutom »Ruđer Bošković«, ali postupno s novim suradnicima uveo i razvio istraživanje na Zavodu za fiziku Elektrotehničkog fakulteta. Zavod je s vremenom postao priznat centar istraživanja, s profilom primjerenim Elektrotehničkom fakultetu, te razvijenom vanjskom i međunarodnom sura-

dnjom. Jedan dio istraživanja posvećen je različitim vidovima energetike, osobito nuklearne energetike.

U 1973. godini dobio je stipendiju japanske vlade i 6 mjeseci boravio na Tokijskom sveučilištu u Odjelu za nuklearno inženjerstvo. Nakon toga inicirao je uvođenje nastave nuklearne energetike na Elektrotehničkom fakultetu, čime je znatno unaprijedio naše stručno znanje u tom području. U zvanje redovitog profesora izabran je 1975. godine. Predstojnik je Zavoda za fiziku od 1967. godine, osim u intervalima između 1974—1978. i 1982—1984. godine. Znanstveno-nastavna aktivnost odražava se u više od stotinu znanstveno-stručnih radova, nizu nastavnih tekstova, knjigama »Novi izvori energije« i »Uvod u električna i magnetska svojstva materijala«, brojnim sudjelovanjima na domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima. Za zasluge u znanstvenom i nastavnom radu dobio je na Elektrotehničkom fakultetu zlatnu plaketu »Josip Lončar«.

POPIS RADOVA

Znanstveni i stručni radovi

1. *V. Knapp, P. S. Fischer,* The Decay of the Isometric State of Tl^{198}, *Proc. Phys. Soc.*, A69 (1956), 541.
2. *V. Knapp,* Nuclear Resonant Scattering of Gamma Rays in Hg^{199}, *Proc. Phys. Soc.*, 70 (1957), 142.
3. *V. Knapp,* Nuclear Gamma Ray Resonance in ^{48}Ti, *Proc. Phys. Soc.*, 71 (1958), 194.
4. *V. Knapp, B. S. Sood,* Polarization of Resonantly Scattered Gamma-Rays, *Proc. Roy. Soc.*, 247 (1958), 369.
5. *V. Knapp,* Sistem za vođenje vanjskog snopa zagrebačkog ciklotrona, Saopštenja, III. kongres mat. i fiz. Jugoslavije, Beograd 1960.
6. *K. Ilakovac, V. Knapp,* Proposals for the Investigation of Fast Neutron Capture by the Leightest Nuclei, *Nucl. Phys.*, 43 (1963), 69.
7. *V. Knapp,* Equality of Velocity of Gamma Rays of Opposite Circular Polarization in a Transverse Magnetic Field, *Nature,* 197 (1963), 659.
8. *V. Knapp,* Mössbauer efekt, fizikalni osnovi i mogućnosti primjene, *Nuklearna energija,* 5—6, 1965.
9. *K. Ilakovac, V. Knapp,* Kako graditi našu prvu nuklearnu elektranu, *Encyclopedia moderna,* 1, 1966.
10. *B. Hrastnik, V. Knapp, M. Vlatković,* Nuclear Gamma Ray Resonances in Sn^{118} and Sn^{120}, *Nucl. Phys.*, 89 (1966), 412.
11. *K. Ilakovac, V. Knapp,* Još jednom o programu razvoja naše nuklearne energetike, *Encyclopedia moderna,* 3—4, 1967.
12. *B. Hrastnik, V. Knapp, M. Vlatković,* Jadernye rezonansy gama-lučej v ^{118}Sn i ^{120}Sn, *Izvestija Akademii Nauk SSSR, Serija fizičeskaja,* 31 (1967), 98.
13. *A. Ljubičić, K. Ilakovac, V. Knapp, K. Pisk,* Incoherent Scattering of 662 keV Gamma Rays by K-Shell Electrons in Gold, Proceedings of Simposium on nuclear beta decay and weak interactions, September 1967.
14. *A. Ljubičić, B. Hrastnik, K. Ilakovac, V. Knapp, B. Vojnović,* The Internal Compton Effect, Proceedings of Conference on the Electron Capture and Higher Order Processes in Nuclear Decays. Debrecen, July 1968.

15. *B. Hrastnik, A. Ljubičić, I. Basar, M. Mikšić, K. Ilakovac, M. Jurčević, V. Knapp, B. Vojnović,* Directional Gamma-Gamma Angular Correlation of the 71.66—249.69 keV Cascade in ^{177}Hf, *Fizika,* 1/3, 1969, 117—126.
16. *A. Ljubičić, B. Hrastnik, K. Ilakovac, V. Knapp, B. Vojnović,* Energy Distribution Measurement in the Double Decay of Ba^{137}, *Physical Review,* 187, 1512, 1969.
17. *V. Knapp, D. Popović,* Nuklearna energija danas i perspektive, *Encyclopedia moderna,* 9, 1969.
18. *K. Ilakovac, A. Ljubičić, B. Hrastnik, M. Jurčević, V. Knapp,* Second order electromagnetic transitions, *Fizika,* 1, Suppl. 1, 43, 1969.
19. *A. Ljubičić, B. Hrastnik, K. Ilakovac, M. Jurčević, V. Knapp,* Investigations of the electron-gamma process in ^{137}Ba, *Fizika,* 1, Supp. 1, 46, 1969.
20. *A. Ljubičić, B. Hrastnik, K. Ilakovac, M. Jurčević, V. Knapp,* Investigation of the second order effects in ^{137}Ba, Proceedings of the XX Conference on Nuclear Spectroscopy and Nuclear Structure, Leningrad 1970, 199.
21. *V. Knapp,* Stručna terminologija iz fizike, *Elektrotehnika,* 1, 2, 3, 5, 6, 1971.
22. *M. Baće, V. Knapp, S. Cucančić,* Magnetska suspenzija, Zbornik radova V. kongresa mat. i fiz. Jug., II, Skopje, 1972, 205—217.
23. *V. Knapp, K. Ilakovac, M. Baće,* Visokobrzinska rotacija i neke primjene, Zbornik radova V. kongresa mat. i fiz. Jug., II, Skopje 1972, 219—227.
24. *K. Ilakovac, A. Ljubičić, K. Pisk, V. Knapp,* Comptonov efekt na vezanim elektronima, Zbornik radova V. kongresa mat. i fiz. Jug., II, Skopje 1972.
25. *V. Knapp,* Stručna terminologija iz fizike, *Elektrotehnika,* 1, 2, 3, 1972.
26. *V. Knapp,* Nuklearna energija i okoliš, *Energija,* 1973.
27. *V. Knapp,* Perspektivni izvori energije: fuzija, *Energija,* 1973.
28. *V. Knapp,* Oplodni reaktori i perspektiva nuklearne energije, *Energija,* 23/5—6, 1974.
29. *V. Knapp,* Energija, budući izvori, *Encyclopedia moderna,* 26, 1974.
30. *V. Knapp, R. Buljan,* Planovi razvoja brodskog nuklearnog pogona na simpoziju u Tokiju — studeni 1973, *Strojarstvo,* XVI/3, 1974.
31. *R. Buljan, V. Knapp,* Počinje izgradnja prve jugoslavenske nuklearne elektrane Krško, *Strojarstvo,* XVI/4/5, 1974.
32. *V. Knapp, A. Nishijama, Y. Horie* (transl.), Razgovor o nukl. energetici u Japanu i Jugoslaviji, *Nuclear Engineering* (Japan), 20/8, 1974.
33. *V. Knapp, M. Baće,* Zamašnjak kao inercijalni spremnik energije, *Elektrotehnika,* 6, 1974, 338—345.
34. *V. Knapp,* Napredni termalni reaktor »Fugen«, *Energija,* 24/5—6, 1975, 180—189.
35. *V. Knapp,* Neke karakteristike japanskog postupka u odobravanju gradnje i pogona nuklearne elektrane, *Energija,* 24/3—4, 1975, 123—130.
36. *V. Knapp,* Termalne granice u proizvodnji energije, *Energija,* 24/7—8, 1975, 266—269.
37. *V. Knapp,* O potrebi i mogućnosti uvođenja studija iz nuklearne energetike, Zavod za fiziku ETF, 1974.
38. *V. Knapp,* Nuclear energy and developing countries, Proc. of the Twenty-Fourth Pugwash Conference, Baden, Austria, 28. VIII—2. IX 1974, 313—316.
39. Nuclear energy in developing countries and the proliferation of nuclear installations, *Review of International Affairs,* 607—608, Vol XXVI, July 5, 1975, Vol XXVI, str. 29—32.
40. *V. Knapp,* Energija i okoliš, *Encyclopedia moderna,* 30/1, 1975, 65—70.
41. *V. Knapp,* Vjerojatnost i posljedice teških reaktorskih kvarova, *Energija,* 9—10, 1976, 346—353.
42. *V. Knapp,* Kadrovi za nuklearnu energetiku SRH, *Energija,* 7—8, 1976, 262—273.

43. *V. Knapp,* Nuclear energy in developing countries and the proliferation of nuclear installations, Proceedings of Twenty Fifth Pugwash Conference on Science and World Affairs, Madras 13—19. Jan. 1976, 292—298.
44. *V. Knapp — E. Coffou,* Novi izvori energije; geotermalna energija suhih stijena, Simpozij Nikola Tesla 7—10. srpnja 1976, Zbornik radova Simpozija, JAZU, Zagreb 1978, II knjiga, 307—320.
45. *H. Požar, V. Knapp,* Oscilacije intenzivnosti sunčevog zračenja i ritam potražnje energije, Savjetovanje: »Sunčeva energija u Jugoslaviji«, Beograd, 22—24. ožujka 1977.
46. *V. Knapp, E. Coffou,* Zur Frage der Nutzung Geometrischer Energie Trockener Gestein massen, Brennstoff — Wärme — Kraft, Band 29/5, 1977, 195—198.
47. *V. Knapp,* Novi izvori energije; potreba i mogućnosti razvoja, Znanstveni savjet za naftu JAZU (jedinstveni program istraživanja u energetici SFRJ), Zagreb 1977, 36—64 i 121—137.
48. *V. Knapp,* Izobrazba kadrova za potrebe nuklearne energetike u SFRJ, Dio projekta za Saveznu privrednu komoru, Dugoročna programska orijentacija unapređivačkih djelatnosti u programima razvoja privrede, ožujak 1978, 7.1—7.45.
49. *V. Knapp,* Nuklearna energetika u Japanu, 21 str., materijal za izradu studije »Analiza razvoja i izgradnje nuklearnih elektrana sa stanovišta međunarodnih uvjeta«, Studije IV Komisije SIV-a za nuklearnu energetiku, Sveučilište u Ljubljani, rujan 1977.
50. *V. Knapp,* O dugoročnom razvoju izvora energije, *Matematičko-fizički list,* 29/1, 1978/79, 1—5.
51. *V. Knapp,* Fisiona energija — uloga i mogućnosti, *Matematičko-fizički list,* 29/2, 1978/79, 47—51.
52. *V. Knapp,* Fuzija; dugoročan cilj, *Matematičko-fizički list,* 29/4, 1978/79, 123—129.
53. *V. Knapp — V. Paar,* Termonuklearna fuzija; današnje stanje i perspektive. I. Tokamak sistemi, *Elektrotehnika,* 3—4, 1979, 216—229.
54. *V. Paar — V. Knapp,* Termonuklearna fuzija; današnje stanje i perspektiva. II. Laserska fuzija, *Elektrotehnika,* 3—4, 1979, 229—240.
55. *V. Knapp — R. Čaplar,* Accelerator production of neutrons as alternative to fast breeders; the perspective and problems, *Fizika,* 11/1, 1979, 66. Contr. to the 6th Meeting of Yugoslav Nuclear and Particle Physicists, Dubrovnik, travanj 23—26, 1979.
56. *V. Knapp — V. Paar,* On some problems of large tokamak type fusion reactors, *Fizika,* 11/1, 1979, 62. Contr. to the 6th Meeting of Yugoslav Nuclear and Particle Physicists, Dubrovnik, travanj 23—26, 1979.
57. *R. Čaplar — V. Knapp,* Perspective and problems of accelerators for production of fissile fuel, *Fizika,* 11/1, 1979, 93. Contr. to the 6th Meeting of Yugoslav Nuclear and Particle Physicist, Dubrovnik, travanj 23—26, 1979.
58. *V. Paar — V. Knapp,* Laserska fuzija, današnje stanje i procjena perspektive, *Fizika,* 11/1, 1979, 111. Contr. to the 6th Meeting of Yugoslav Nuclear and Particle Physicist.
59. *V. Knapp,* O razvoju novih energetskih izvora i ulozi energije ugljena i fisione energije. Zbornik radova savjetovanja »O novim izvorima energije i racionalnom korištenju postojeće«, Opatija 24—26. X. 1979, 19—31.
60. *V. Paar — V. Knapp — Đ. Miljanić,* Kontrolirana termonuklearna fuzija i fuzijske mikroeksplozije. Dio udžbenika JNA.
61. *V. Knapp,* O kriterijima i razmatranjima pri izboru nuklearne tehnologije, Seminar, Energetski nuklearni reaktori, Beograd, 19—24. studeni 1979.

62. *V. Knapp — A. Kapetanović,* Dugoročne potrebe za uranom u zavisnosti o izboru reaktorskih sistema, ETAN, 9—13. VI. 1980, Priština.
63. *E. Coffou — V. Knapp — T. Petković,* Račun funkcije odziva koaksijalnog Ge (Li) detektora s rasprostranjenim izvorom gama zračenja, ETAN, 9—13. VI. 1980, Priština.
64. *I. Lakota, V. Knapp, V. Nastasić, V. Štambuk, B. Burdokalo, M. Horvatić,* Uporedba teškovodnih PHWR i tlakovodnih PWR reaktora nuklearnih elektrana, Institut za elektroprivredu, 1980, 367 strana.
65. *E. Coffou, V. Knapp, T. Petković,* Response function of Ge (Li) detector to the extended gamma radiation source evaluation of detector efficiency and linear apsorption coefficient, Zbornik radova, ETAN, Mostar, VI. 1981, sv. IV.
66. *M. Baće — V. Knapp,* Superconducting magnetic energy storage possibilities and limitations, Zbornik radova XXV. jug. konferencija ETAN, Mostar, 8—12. VI. 1981. sv. IV.
67. *V. Knapp,* Uvođenje oplodnih reaktora, neka tehno-ekonomska razmatranja, *Energija,* 25/7—8, 1981, 273—281.
68. *E. Coffou, V. Knapp, T. Petković,* Calculation of the Response Function of a True Coaxial Ge (Li) Detector an Extended Gamma Ray Source, *Fizika,* 13/2, 1981, 87.
69. *V. Knapp,* Some Remarks on the Introduction of Fast Breeder Reactors, *Fizika,* 13/2, 1981, 110.
70. *V. Knapp,* On the perspective of Fusion — Fission hybrids, *Fizika,* 13/2, 1981, 109.
71. *V. Knapp, A. Kapetanović,* Moguć utjecaj razvoja fuzijsko-fisijskih hibrida na oportunost uvođenja brzih oplodnih reaktora, Savjetovanje o energiji, Opatija, 20—22. X. 1982, u Zbornik referata, 3—13.
72. *E. Coffou, T. Petković, V. Knapp, M. Baće,* Utvrđivanje koncentracije urana, torija i njihova omjera u prirodnim uzorcima gama-spektoskopijom, VIII. jugoslavensko savjetovanje o općoj i primijenjenoj spektroskopiji, Zagreb, 17—18. II. 1983.
73. *V. Knapp,* Fuzijsko-fisijski hibrid i razvoj nuklearne energetike, V. savjetovanje o energiji. Opatija, 8. i 9. VI. 1983. Zbornik referata, 1—13, do 1—13—10.
74. *J. Lakota, V. Knapp,* Usporedba teškovodnih PHWR i tlakovodnih PWR reaktora nuklearnih elektrana, dio II, Institut za elektroprivredu 1983 (javna recenzija).
75. *V. Knapp,* Znanost i društveni uvjeti, *Naše teme,* 7—8, 1983, 1113.
76. *V. Knapp,* Statement on a preliminary study of the effect of introduction of FBRs on the cummulative uranium requirements for a 25000 MW (e) of nuclear power to be constructed in the period 2000—2023, »Potential Role of Advanced Reactor to World Energy Supply«, 7—11. studeni 1983, VIC, Vienna.
77. *V. Knapp,* Sigurnost nuklearne energije, nov razvoj. VI. savjetovanje o energiji, Opatija, 31. V—2. VI. 1984. Zbornik referata, II dio.
78. *V. Knapp,* Nuklearna energija, Tehnička enciklopedija, svezak 9, 1984, 431—448.
79. *V. Knapp,* Smjerovi razvoja u nuklearnoj energetici i naša opredjeljenja. I. savjetovanje o nuklearnim tehnologijama, Zagreb, 6—7. XII. 1984. Zbornik referata, 11—29.
80. *M. Baće, D. Grgić, M. Jurčević, V. Knapp, M. Krčmar, D. Pevec i K. Pisk,* Analiza prijelaznih pojava nekontroliranog izvlačenja banke kontroliranih štapova na punoj snazi i izbacivanja snopa kontrolnih štapova, ETF-NEK-IRB, 1984, javno recenzirana studija.
81. *T. Petković, V. Knapp, M. Baće, E. Coffou,* Utvrđivanje koncentracije urana i torija na osnovi energijski proširene funkcije odziva koaksijalnog Ge (Li) detektora, *Energija,* 2, 1985, 95—99.

82. *V. Knapp,* Nove tendencije u nuklearnoj energetici, VII. savjetovanje o energiji, Opatija, 6—8. VI. 1985, Zbornik radova, I dio, 1. 03.
83. *M. Baće, D. Grgić, M. Jurčević, V. Knapp, M. Krčmar, D. Pevec, K. Pisk,* Analiza prijelazne pojave nekontroliranog izvlačenja banke kontrolnih štapova PWR reaktora na punoj snazi, Zbornik radova, ETAN, Niš, 3—7. VI. 1985.
84. *V. Knapp,* Fizika i dugoročni razvoj nuklearne energetike, VIII. kongres MFAJ, Priština, 23—27. IX. 1985, Zbornik referata, 260.
85. *V. Knapp,* Nastava iz fizike materijala za studente Elektrotehničkog fakulteta u Zagrebu. VIII. kongres MFAJ, Priština 23—27. IX. 1985, *Saopštenja,* 329.
86. *V. Knapp,* Energija, sadašnjost i budućnost. Zbornik radova seminara »Štednja energije u kemijskoj industriji«, Zagreb, 2—4. X. 1985.
87. *V. Knapp, D. Grgić, P. Kulišić, D. Pevec, I. Popović, R. Vojvodić,* A case study of the effect of advanced fuel cycles and improvements in PWR and PHWR reactors on the resource requirement within small or medium nuclear programme. Coordinated Research Programme IAEA, Progress Report, 1985.
88. *V. Knapp, D. Angebrant,* Fuzijsko-fisijski hibrid; fizikalno-tehničke karakteristike i ekonomsko-energetski potencijal, *Elektrotehnika,* 6, 1985, 299—310.
89. *M. Baće, D. Grgić, M. Jurčević, V. Knapp, M. Krčmar, M. Macek, D. Pevec, K. Pisk,* Analiza prijelaznih pojava brzog povećanja reaktivnosti (studija za NE Krško), Zavod za fiziku, ETF, 1986, javna recenzija.
90. *V. Knapp,* Neki osnovni parametri za procjenu utjecaja na okoliš nuklearnih elektrana, VIII. savjetovanje o energiji, Opatija 28. V — 31. V. 1986, Zbornik referata, 3-40-0 do 3-04-10.
91. *V. Knapp, D. Grgić, D. Pevec, I. Popović, R. Vojvodić,* A case study of the effect of advanced fuel cycles and improvements in PWR and PHWR reactors on the resource requirements within small or medium nuclear programme, Coordinated Research Programme, IAEA, Progress, report, svibanj 1986.
92. *V. Knapp,* Emisija radioaktivnosti iz vodom hlađenih reaktora u akcidentalnim uvjetima, *Čovjek i životna sredina,* 3, 1986, 29—35.
93. *V. Knapp, D. Grgić, D. Pevec, I. Popović, R. Vojvodić,* A case study of the effect of advanced fuel cycles and improvements in PWR and PHWR reactors on the resource requirements within small or medium nuclear programme, coordinated Research Programme, IAEA, Third quarterly progress report, kolovoz, 1986.
94. *V. Knapp, D. Grgić, D. Pevec, I. Popović, R. Vojvodić,* A case study of the effect of advanced fuel cycles and improvements in PWR and PHWR reactors on the resource requirements within small or medium nuclear programme, Coordinated Research Programme, IAEA, Second annual progress report, listopad 1986.
95. *V. Knapp, D. Pevec, I. Popović, R. Vojvodić,* Efekat naprednih reaktora i ciklusa goriva na cijenu energije i potrebe za uranom, Zbornik simpozija: »Tehnologija, ekonomika i ekologija nuklearnih elektrana«, Opatija 12—14. III. 1987, 173—189.
96. *M. Baće, D. Grgić, M. Jurčević, V. Knapp, M. Macek, D. Pevec,* Sigurnosne analize prijelaznih pojava i nezgoda povećanja reaktivnosti za NE Krško, Zbornik simpozija: »Tehnologija, ekonomika i ekologija nuklearnih elektrana«, Opatija 12—14. III. 1987, 57—64.
97. *M. Baće, T. Gjurić, V. Knapp, P. Kulišić, T. Petković, K. Vrankić,* Gama-spektrometrijsko određivanje kontaminacije okoline fisionim produktima, Zbornik simpozija: »Tehnologija, ekonomika i ekologija nuklearnih elektrana«, Opatija 12—14. III. 1987, 221—233.

98. *V. Knapp, D. Pevec, R. Vojvodić,* Neke mogućnosti smanjenja troškova goriva kod lakovodnih (PWR) i teškovodnih reaktora, Zbornik radova, IX. savjetovanje o energetici, Opatija 27. V. — 29. V. 1987., 1—11.1—11—6.
99. *M. Baće, D. Grgić, M. Jurčević, V. Knapp, D. Pevec,* Analiza prijelazne pojave nekontroliranog smanjenja koncentracije borne kiseline, Studija Zavoda za fiziku, javna recenzija, 48 str. Elektrotehnički fakultet, 1987.
100. *M. Baće, V. Knapp, P. Kulišić, T. Petković, D. Pevec, Snježana Jakopec, T. Šmuc,* Proračun štita za gama zračenje iz srednjeaktivnog otpada nuklearne elektrane, Studija zavoda za fiziku, ETF, svibanj 1987, 52 str.
101. *V. Knapp, T. Petković,* Mionska katalitička fuzija, problemi i perspektive, X. kongres o energiji, Opatija, 20.—22. IV. 1988, Zbornik radova, 131—143.
102. *V. Knapp, D. Pevec,* Novi razvoj sigurnosti vodom hlađenih reaktora, X. kongres o energiji, Opatija, 20.—22. IV. 1988, Zbornik radova, 749—759.
103. *D. Đorđević, V. Knapp,* Akceleratorska proizvodnja fisibilnih nuklida, granična cijena urana i perspektive, XXX. jugoslavenska konferencija ETAN, Sarajevo 6—10. VI. 1988, Zbornik radova.
104. *M. Baće, D. Grgić, M. Jurčević, V. Knapp, D. Pevec, T. Prokopec,* Modeliranje prelazne pojave nekontroliranog smanjenja koncentracije borne kiseline za NE Krško, ETAN, Sarajevo, 6—10. VI. 1988, Zbornik radova, IX. sv., 185—193.
105. *V. Knapp,* Neki elementi za procjenu utjecaja na okoliš nuklearnih elektrana i elektrana na ugljen, Zbornik. Ljetna škola mladih fizičara, Split, 20—25. VI. 88, DMFH.
106. *V. Knapp,* Mionska katalitička fuzija; spoj atomske, nuklearne i fizike čestica. Zbornik. Ljetna škola mladih fizičara, Split, 20—25. VI. 1988, DMFH.
107. V. Knapp, Supravodljivost: — 273°C — 123°C. *Trend,* 5. siječanj 1989, 35—38, 89—91.
108. *V. Knapp,* Nonproliferation treaty can and should be strenghtened, 38th Pugwash conference on science and world affairs, Dagomys, SSSR, 29. VIII — 3. IX. 1988. Proceedings of conference.
109. *V. Knapp, D. Pevec, R. Vojvodić,* Selection of nuclear strategies in a small or medium nuclear system built within a limited time interval, Kerntechnik, 54/1, 1989, 57—62.
110. *M. Baće, D. Grgić, S. Jakopec, V. Knapp, P. Kulišić, T. Petković, D. Pevec, T. Šmuc,* Analiza, provjera i proračun štitova za potrebe ORAO, Zavod za fiziku, ETF, ožujak 1989. Elaborat za NEK i selektivni program SIZ-1.
111. *V. Knapp,* Fuzija u epruveti; revolucionarno otkriće ili preuranjena senzacija. *Sunčeva energija,* 9/2, 1988, 81.
112. *V. Knapp, T. Petković,* Muonic catalytic fusion; its relationship to accelerator breeder, Fifth Int. Conf. on Emerging Nuclear Systems, Karlsruhe, 3—6. srpnja 1989.

Nastavni tekstovi i knjige

1. Uvod u nuklearnu fiziku, Sveučilište u Zagrebu, 1973, 134 str.
2. Uvod u fiziku materijala, Sveučilište u Zagrebu, 1973, 156 str.
3. Uvod u fiziku materijala, II. izdanje, Sveučilište u Zagrebu, 1976, 207 str.
4. Uvod u nuklearnu fiziku, II. izdanje, Sveučilište u Zagrebu, 1977, 207 str.
5. Kontrolirana termonuklearna fuzija i nuklearne mikroeksplozije (Dio udžbenika JNA, koautori V. Paar, Đ. Miljanić), 1980.

6. Uvod u fiziku materijala, III. izdanje. Sveučilište u Zagrebu, 1983, 236 str.
7. Prevod (s N. Zovko): V. Weisskopf: Čudesni svijet prirodnih znanosti, Naprijed, 1964, 216 str.
8. (s P. Kulišićem), Novi izvori energije, Školska knjiga, 1985, 344 str.
9. (s P. Kulišićem), Zbirka zadataka s klasifikacijskih ispita za VI. i VII. stupanj elektrometalske struke 1970—1984. Zadaci iz fizike, upute i rješenja, Školska knjiga, 1985.
10. (s P. Kulišićem), Zbirka zadataka (kao 9), II. izdanje, 1987, Školska knjiga, u tisku.
11. (s P. Colićem), Uvod u električna i magnetska svojstva materijala, Školska knjiga, 350 str., u tisku.

AUGUST KOVAČEC

August Kovačec (rođen 1938. u Jesenju Donjem kod Krapine) ističe se kao izvanredno utemeljen znanstveni radnik na širokom rasponu od romanistike i rumunistike do meridioslavistike i opće lingvistike. Znanost mu duguje dosad najbolji i najsuvremeniji opis istrorumunjskoga koji je Rumunjska akademija objavila, dok mu je obrada istrorumunjskoga povjerena za veliki »Tratat de dialectologia românească«. To je strogi specijalistički prikaz jezika istarskih Rumunja i možemo tvrditi da predstavlja sumu dostignutih spoznaja o tom idiomu koji u svom ustrojstvu i građi čuva barem jedno tisućljeće povijesti zapadnog Balkana, a koji je jednako dragocjen za rumunjski i za južnoslavenske jezike, jer omogućuje da se *in vivo* sagledaju procesi mnogojezičnih interferencija.

No, nikako se ne bi smjelo zaključiti da je Kovačecov rad samo rumunistički. Brojni njegovi radovi značajni su za temeljito upoznavanje »lingvističke karte« današnje Jugoslavije. Tu se posebno ističe prilog objavljen u »Uppsala Multiethnic Papers« pod naslovom »Iugoslaviens romanska minoriteter och deras språk« kao i prilog »Jezici naroda i etničkih skupina u Jugoslaviji«. Kovačec je u tu zamršenu mnogojezičnu situaciju unio novo svjetlo i u znatnoj mjeri pridonio razumijevanju jugoslavenskog jezičnog mozaika, po općoj ocjeni najsloženije mreže jezičnih odnosa do koje se može doći u jednoj suvremenoj državnoj zajednici.

Osim radova o istrorumunjskom i rumunjskom, ističu se u Francuskoj, u Italiji i kod nas objavljeni radovi o posljednjim govornicima judeošpanjolskog jezika u Dubrovniku.

Na romanistici se ne iscrpljuje Kovačecova znanstvena aktivnost, jer se je on istakao i vrijednim prilozima iz kroatistike, posebno radovima o fonologiji kajkavskog govora u Jesenju, te radovima o utjecaju hrvatskoga jezika na govore u istarskoj Ćićariji (Žejane, Šušnjevica, Noselo).

A. Kovačec je ne samo naš, već i priznati svjetski specijalist za probleme istrorumunjskog i judeošpanjolskog jezika, za pitanja balkanskih Vlaha, vrstan poznavalac starog i srednjeg francuskog jezika i stalni zagovaratelj Martinetova funkcionalističkog pristupa jezičnom fenomenu.

Potvrdivši se kao specijalist za neinstitucionalizirane jezike, on svoj znanstveni interes stalno usmjeruje u jezične probleme što izviru iz našeg tla i na taj način uvelike pridonosi razvitku naše lingvistike, kroatistike i meridioslavistike.

POPIS RADOVA

I. *Znanstveni radovi*

A) *Knjiga*

1. Descrierea istroromânei actuale, Akademija SR Rumunjske, Bukurešt 1971, 230 str. (g. 1971. knjiga je dobila rumunjsku državnu nagradu za područje filologije).

B) *Studije i članci*

2. Notes sur des formes de cas en istroroumain, *SRAZ*, 13—14, Zagreb 1962, 75—84.
3. Notes de lexicologie istroroumanie. Sur la disparition des mots ancients et leur remplacement par des mots croates, *SRAZ*, 15—16, 1963, 3—39.
4. Quelques influences croates dans la morphosyntaxe istroroumaine, *SRAZ*, 21—22, 1966, 57—75.
5. Bilingvizam i aloglotski utjecaji na morfosintaktičku strukturu jezika (Na istrorumunjskom materijalu), *Suvremena lingvistika*, 4, Zagreb 1967, 101—114.
6. Certaines modifications grammaticales et sémantiques des »quantitatifs« et »qualitatifs« istroroumains dues à l'influence croate, *SRAZ*, 23/1967, 195—210.
7. Observations sur les influences croates dans la grammaire istroroumaine, *La Linguistique*, 1, Paris 1968, 79—115.
8. Les Séfardim en Yougoslavie et leur langue (D'après quelques publications yuogoslaves), *SRAZ*, 25—26, 1968, 161—177.
9. La calque lexical d'après le croate comme cause de certains changements grammaticaux subis par les »quantitatifs« istroroumains (Referat na XII. međunarodnom kongresu romanske lingvistike i filologije, u Bukureštu, 15—20. travnja 1968). »Actele celui de-al XII Congres International de Lingvistică şi Filologie Romanică«, Bukurešt 1971, Tom II, 1127—1131.
10. La place de l'adjectif épithète en istroroumain, *SRAZ*, 29—30, 1970—1971, 73—91;
11. Un texto judeoespañol de Dubrovnik, *SRAZ*, 33—36, 1972—1973, 501—531.
12. Bilingvizam — interferencije u morfologiji, Treći program Radio Beograda (Proljeće 1975), Beograd 1975, 459—479.
13. La lengua de los sefardies de Ragusa (Dubrovnik), *Bollettino dell'Atlante Linguistico Mediterraneo*, 13—15, 1971—1973, Firenca 1976, 335—343 (tekst referata na IV MKMLS).
14. Les différences lexicales entre l'istroroumain du nord et l'istroroumain du sud, *SRAZ*, XXI (1—2), Zagreb 1981, 57—83.
15. Istroromâna, Tratat de dialectologie românească, Craiova 1984, 550—591.
16. Iugoslaviens romanska minoriteter och deras språk, *Uppsala Multiethnic Papers*, 6, Uppsala 1986, 63—82.
17. Jezici naroda i etničkih skupina u Jugoslaviji, *Kulturni radnik* (tematski broj), XXXIX/1, Zagreb 1986, 83—96.
18. Sobre el valor de las unidades t y d en el judeo-español de Sarajevo y Dubrovnik, *SRAZ*, Zagreb 1988, 156—169.

19. Una innovación común al rumano y a las lenguas iberorrománicas (rum. înaintea mea — cat. davant meu — cast. pop. delante mío — gall. diante miña), Omagiu lui Iorgu Lordan.
20. Neki problemi istrorumunjske etimologije, sa Simpozija o etimologiji, Zagreb 1987.
21. Pojam jezičnog saveza i balkanski jezici, *SOL*, 6, Zagreb 1988, 21—52.
22. Le système prosodique à quatre tons dans quelques parlers kaïkaviens, Festschrift L'Durovič, Wien (u tisku).
23. Jugoslavija — sociolingvistički aspekti, jezici narodnosti i etničkih skupina, 68 kartica definitivnog teksta, s opsežnom bibliografijom (u tisku).
24. Jugoslavija — pisma, 6 kartica, s bibliografijom (u tisku).

II. *Stručni radovi*

A) Leksikografski radovi

25. Suradnja na djelu prof. dr. Rikarda Simeona »Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva na osam jezika...«, Zagreb 1969, I—II. (Ova suradnja obuhvaća oko 50 članaka iz gramatike i poetike i oko 80 članaka o različitim jezicima svijeta, veći broj dopuna uz članke drugih autora, usklađivanje različitih klasifikacija jezika svijeta s onom što je primijenjena u knjizi »Les langues du monde« (u redakciji A. Meilleta i M. Cohena) te veći broj ekscerpcija iz francuskih, španjolskih, latinskih, ruskih, rumunjskih i drugih vrela).
26. Francusko-hrvatski rječnik (u suradnji s I. Batušić i M. Čubelić; ur. V. Vinja), Langenscheidt-Mladost, Zagreb 1972, VII—X, 1—160, 211—226 str.
27. Hrvatsko ili srpsko-francuski rječnik (u suradnji s I. Batušić, M. Čubelić, B. Fabečić, M. Wolf i J. Tarle; ur. V. Vinja), Langenscheidt-Mladost, Zagreb 1981 (obradba slova A, Č, Ć, Dž, Đ, E, M, prozni-puž, R, S-sniziti ukupno 140 dvostupačnih stranica).
28. Indeks (lingvističkih) naziva i pojmova (desetojezični: hrvatsko-francusko-talijansko-španjolsko-portugalsko-rumunjsko-englesko-njemačko-albansko-ruski), dodatak uz prijevod »Osnova opće lingvistike« A. Martineta, Zagreb 1982, 169—182.
29. Klasična filologija, EHPK, Zagreb 1980, 290.
30. Lingvističke znanosti, EHPK, 431.
31. Romanska filologija, EHPK, 556.
32. Petar Skok, EHPK, 592.
33. Batušić I., »Hrvatski bibliografski leksikon«, I. svezak, Zagreb 1984.
34. Budor, K., ibid.
35. Bartoli, Matteo Giulio, ibid.

B) *Priručnici*

36. Tečaj francuskog jezika. Priručnik (Upute. Prijevodi vježbi. Pregled gramatike. Rječnici). Linguaphone Institute, London 1975, 270 str.
37. Uvod u civilizaciju jugoslavenskih naroda (skripta za potrebe Univerziteta u Lundu), Lund 1975 (148 kartica);

C) *Stručni članci i sintetički pregledi*

38. Dubrovnik — mediteranski grad, *Dubrovnik*, XIII/4, Dubrovnik 1970, 150—152.
39. Baskijska književnost, *Književna smotra*, III/9, Zagreb 1971, 25—32 (uz stanovite nadopune ovaj je tekst objavljen i u »Povijesti svjetske književnosti«, 4, Liber-Mladost, Zagreb 1974, 579—593).

40. Retoromanske književnosti (furlanska, dolomitska i gružunska književnost), »Povijest svjetske književnosti«, sv. 4, Liber-Mladost, Zagreb 1974, 549—578.
41. François Rabelais, *Književna smotra,* 25 (godište VIII), Zagreb 1976, 69—75.
42. Michel de Montaigne, *Književna smotra,* 28—29 (god. IX) Zagreb 1977—1978, 105—108.
43. André Martinet, *Oko,* br. 240, god. IX, 28. V — 11. VI 1981, Zagreb, str. 1.
44. Funkcionalizam Andréa Martineta u okviru strukturalne lingvistike, uvod u prijevod Martinetovih »Osnova opće lingvistike« Zagreb 1982, V—XIII.
45. (francuska) Književnost od početka stogodišnjeg rata do početka 16. st., »Povijest svjetske književnosti, sv. 3, Liber-Mladost, Zagreb 1982, 70—99.
46. (francuska) Književnost renesanse (16. stoljeće) (kulturno-povijesne prilike, opće književne tendencije i proza 16. st.), »Povijest svjetske književnosti«, sv. 3, Liber-Mladost, Zagreb 1982, 99—121, 146—157.
47. Rumunjska književnost (od početka do 70-tih godina 20. st.), »Povijest svjetske književnosti«, sv. 3, Liber-Mladost, Zagreb 1982, 799—870.
48. Odgovori na četiri pitanja za SOL (strukturalizam danas; Jezična interferencija; Lingvistika i znanost o književnosti; Jezici SFRJ i jugosl. lingvistika), *SOL,* 1/1986, Zagreb, 3—11.
49. 32 članka o rumunjskim književnicima i 14 članaka o rumunjskim lingvistima i historičarima za dopunski svezak »Opće enciklopedije« JLZ (62 kartice).
50. Nekoliko napomena o lingvistici teksta (U povodu jedne knjige o lingvistici teksta), *Govor,* V/2, Zagreb 1988, 171—179.
51. Smije li promjena naziva jezika u Ustavu SR Hrvatske biti sama sebi svrhom?, *Republika,* XLV/3—4, ožujak — travanj 1989, 8—20.
52. Jezik i jezična zajednica, *Naše teme* (tematski broj: Jezik i politika), 4/1989, Zagreb, 711—715.

D) *Recenzije, prikazi, stručni izvještaji, i dr.*

53. Le XIIe Congrès International de Linguistique et Philologie Romanes, Bucarest, 15—20 avril 1968, *SRAZ,* 24, Zagreb 1968, 275—285.
54. Principi opće lingvistike A. Martineta, I, *Suvremena lingvistika,* 3, Zagreb 1965, 47—69; II, *Suvremena lingvistika,* 4, Zagreb 1967, 147—165.
55. M. Pei, Glossary of Linguistic Terminology, New York et Londres, Columbia University Press, 1966, *La Linguistique,* 2/1968, Paris 1968, 148—149.
56. P. Tekavčić, Su alcune particolarità nella congiugazione rovignese, Travaux de Linguistique et de Littérature, Vül, Strasbourg 1967, 225—233, SRAZ, 25—26, Zagreb 1968, 188.
57. P. Tekavčić, Formazione delle parole nell'istroromanzo dignanese, «Lingua e stile«, Anno III, N° 2, agosto 1968, Bologna, pp. 125—180, *SRAZ,* 25—26, Zagreb 1968, 188.
58. Emil Petrovici, In Memoriam, *SRAZ,* 25—26, Zagreb 1968, 179—182 (uz stanovite izmjene — kraćenja i dopune — ovaj je tekst objavljen i u *Onomastica Iugoslavica,* I, Ljubljana 1969, 185—188).
59. Dvadeset godina Hrvatskog filološkog društva, *Jezik,* 3, 1970—1971, Zagreb 1971, 96.
60. Studi offerti a Mirko Deanović, »Bolletino dell'Atlante Linguistico Mediterraneo«, N° 10—12, 1968—1970, Firenze, 497 p., *»Revue de Linguistique Romane«,* N[os], 143—144, Tome 36, Strasbourg 1972, 422—423.
61. Studia Romanica et Anglica Zagrabiensia, Mirko Deanović octogenario in honorem N°s 29—32, 1970—1971, Zagreb 1971, 688, *»Revue de Linguistique Romane«,* N°s 143—144, Tome 36, Strasbourg 1972, 423—424.

62. André Martinet, »Eléments de Linguistique Générale«, Librairie Armand Colin, Paris 1967, *Filologija*, 7, Zagreb 1973, 260—263 (recenzija novog izdanja);
63. Ranko Bugarski, Jezik i lingvistika, Biblioteka Sazvežđa, br. 34, Nolit, Beograd 1972, (269 str.), *Filološki pregled*, I—IV/1973, Beograd 1973, 109—111.
64. Horst Raabe (Hrsgb.), Trends in Kontrastiver Linguistik, Band I, I: Interimsprache und kontrastiver Analyse. Das Zagreber Projekt zur angewandten kontrastiven Linguistik (Forschungsberichte des Instituts für Deutsche Sprache«, Band 16, hrsg. von Ulrich Engl und Irmgard Vogel), Mannheim 1974, *SRAZ*, 37, Zagreb 1974, 302—306.
65. Petar Skok, Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika, *Annales de l'Institut Français de Zagreb*, 3e *Série* — N° 2, Zagreb 1976, 185—190.
66. IV Međunarodni kongres mediteranskih lingvističkih studija, *Filologija*, 7, Zagreb 1973, 263—266.
67. Istraživanja romanskih jezika na području SRH i SFRJ; Sefardski govori Bosne, Srbije, Makedonije i Hrvatske; Arumunjski govori SFR Jugoslavije, *Bilten Instituta za lingvistiku*, 1, Zagreb 1975, 61—64. Istraživanje istrorumunjskog dijalekta, *Bilten Zavoda za lingvistiku*, 2, Zagreb 1977, 22—24;
68. Doprinos romanistici, Studija M. Nezirovića o vokabularu starofrancuskog jezika XII i XII st., *Odjek*, godina XXXIV, 15—31 januar 1981, Sarajevo, 9.
69. U povodu značajne knjige o etimologiji (recenzija knjige V. Vinje, Jadranska fauna, I—II, Split 1986, XVII/1, Zagreb 1988, 25—33.
70. Un hommage à Žarko Muljačić, *SRAZ*, XXXI—XXXII, 1986—1987, Zagreb 1988, 229—231.
71. Iorgu Iordan (1888—1988) — In Memoriam, *SRAZ*, XXXI—XXXII, 1986—1987, Zagreb 1988, 233—236.
72. Z. Golab, The Arumanian Dialect of Kruševo, Macedonia, Skopje 1982, *SRAZ*, XXXI—XXXII, 1986—1987, Zagreb 1988, 223—225.
73. T. Trpovski, Vlasite vo Makedonija, Skopje 1984, *SRAZ*, XXXI—XXXII, 1986—1987, Zagreb 1988, 227—228.
74. Hrvatski ili srpski jezik i balkanski jezični savez (Uz knjigu D. Brozovića i P. Ivića »Jezik srpskohrvatski/hrvatskosrpski, hrvatski ili srpski«, Izvadak iz II. izdanja Enciklopedije Jugoslavije, Zagreb 1988, 119 str.) (6 kartica recenzije o balkanističkom aspektu ove knjige); predano časopisu »Republika«.

E) *Stručno-publicistički radovi*

75) Sedam teza o jezičnoj politici (Uredništvo je članak objavilo pod svojim naslovom: Jezik u političkom umaku), *Oko*, 7. do 21. srpnja 1988. (Članak je pretisnut i u časopisu »*Jezik*«), str. 42—43;

E) *Prijevodi*

Uz veći broj prijevoda iz različitih struka i područja (s hrvatskog na rumunjski i francuski te s rumunjskog, katalonskog, španjolskog i francuskog na hrvatski), zatim prijevoda kraćih književnih i književno-povijesnih tekstova, navodimo i ove prijevode lingvističkih tekstova:

76. J. Marouzeau, Lexique de la terminologie linguistique, kao i dodaci iz ruskog izdanja Slovar' lingvističeskix terminov (prevedena građa u cjelini je objavljena u Enciklopedijskom rječniku lingvističkih naziva R. Simeona, Zagreb 1969).
77. A. Springhetti, Lexicon linguisticae et philologiae, Rim, 1962 (prijevod oko 100 članaka s latinskog — oko 50 tiskanih stranica — za Enciklopedijski rječnik...

R. Simeona, Zagreb, 1969, gdje je ta građa objavljena uz tehnička kraćenja i preinake).
78. A. Martinet, Razlog ljudskog jezika (intervju), *Oko*, god. IX, br. 240, 28. V — 11. VI. 1981, Zagreb, 1.
79. A. Martinet, Jezik i svijet, *Oko*, god. IX, br. 244, 27. VII — 6. VIII. 1981, Zagreb 12.
80. A. Martinet, Osnove opće lingvistike, Zagreb 1982 (prijevod teksta na str. 1 —169).

STANISLAV MARIJANOVIĆ

Rođen je 3. ožujka 1935. u Kloštru Podravskom, općina Đurđevac. Osnovnu školu pohađao je u Kloštru Podravskom i Semeljcima kod Đakova, a gimnaziju u Osijeku i Vukovaru. Dvopredmetni slavistički studij (jugoslavistika i rusistika) pohađao je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu gdje je završio i poslijediplomski studij iz područja književnosti s osobitim obzirom na hrvatsku književnost. Magistrirao je 1975 (»Osječki krug u književnosti hrvatske Moderne«) i doktorirao 1983 (»Generacije 'mladih' i časopis 'Mladost' u pokretu i književnosti hrvatske, slovenske i srpske Moderne«).

U Osijeku profesionalno radi od 1961. kao suradnik »Glasa Slavonije«, srednjoškolski profesor u Gimnaziji pedagoškog smjera »Božidar Maslarić«, glavni i odgovorni urednik regionalnog tjednika »Mala štampa«, arhivist u Historijskom arhivu Osijek i savjetnik u Zajednici općina Osijek. Osim rada u užoj struci, obavljao je i druge poslove i dužnosti kao prosvjetni, kulturni, sportski i znanstveni radnik.

Od 1978. zaposlen je na Pedagoškom fakultetu u Osijeku, gdje u zvanju redovitog profesora predaje kolegije »Starija hrvatska književnost« i »Novija hrvatska književnost«, a obavljao je i funkciju dekana (1980—1984). Od 1990. izabran je za prorektora Sveučilišta »Josip Juraj Strossmayer« u Osijeku.

Stanje hrvatske književnosti u istočnohrvatskoj regiji Slavoniji i Baranji takvo je da je svedeno na minimalan broj kreativnih književnih povjesničara koji se znanstvenoistraživački bave proučavanjem i pišu o starijoj hrvatskoj književnosti u toj regiji. Jedan od takvih je i S. Marijanović, redoviti profesor hrvatske književnosti na Pedagoškom fakultetu u Osijeku, znanstveni savjetnik, nosilac nekoliko znanstvenih projekata, a sada vodi kulturnopovijesna projektna istraživanja o J. J. Strossmayeru.

S. Marijanović dosad je objavio preko 200 periodičkih priloga iz književne i kazališne povijesti i više leksikografskih članaka u enciklopedijama i leksikonima. Posebno istražuje izvore o đačkim i akademskim društvima i književnim udruženjima (magistarski rad: »Osječki krug u književnosti hrvatske Moderne«, 1984), komparatističku dokumentacijsku građu o hrvatskoj Moderni (disertacija: »Generacije 'mladih' i ča-

sopis 'Mladost' u pokretu i književnosti hrvatske, slovenske i srpske Moderne«, 1983), kao i građu o starijim i novijim hrvatskim piscima i o dramskoj baštini Slavonije od protestantizma naovamo. Pripremio je i nekoliko zapaženih izložbi: »Julije Benešić kroz arhivsku građu« (Osijek 1973), »Retrospektivna izložba Guida Jenyja« (Osijek 1974), »Život i djelo Matije Petra Katančića« (Osijek 1976) i druge.

POPIS RADOVA

I. *Knjige*

1. Povratak zavičajnicima. Književnopovijesne ekspozicije, Osijek 1983, Mala teorijska biblioteka IC »Revija«, 12, 146 str.
2. Hrvatsko pjevačko društvo »Lipa« u Osijeku 1876—1986, Osijek 1987, 413 str.
3. Fin de siècle hrvatske Moderne. Generacije »mladih«. Dokumentacijska monografija, IC »Revija«, Osijek 1990, 405. str.

II. *Znanstveni radovi*

1. Serafin Crijević, dubrovački biograf i historiograf (1686—1759), *Zadarska revija*, IX/2, 1960, 112—121.
2. Julije Benešić, Kain, *Revija*, XV/3, 1975, 1—10.
3. Benešićeva književna mladost, *ibid.*, 11—24.
4. Matija Petar Katančić u Osijeku, *Croatica*, IX/11—12, 1978, 7—32.
5. O proučavanju drame i kazališnog života u Slavoniji 18. stoljeća, *Mogućnosti*, XXV/2—3, 1987, 308—328.
6. Hrvatska Moderna i časopis »Mladost« kao tema znanosti o književnosti, Zbornik predavanja Povijesnog društva Osijek, 1978, 39—53.
7. Osijek kao književno središte u prošlosti (XVIII. i XIX. stoljeće), *Četvrti znanstveni sabor Slavonije i Baranje*, 1, Osijek 1984, 419—439.
8. Mladi u Beču kao akademskom središtu, *Anali Zavoda JAZU u Osijeku*, Osijek 1985, 225—250.
9. Slavonska zavičajna književnost. Kategorija zavičajnosti kao regionalna konstanta hrvatske književnosti u Slavoniji. »Regija — činilac integralnog razvoja«, *Zbornik radova Sveučilišta u Osijeku*, Osijek 1985, 190—203.
10. Knjižica o ilirskom pjesništvu — jesenski plod Katančićeva klasicizma. Pogovor o Katančićevoj knjizi, Osijek 1984, 1—14.
11. Pokret kazališnog amaterizma u istočnoj Hrvatskoj i djelatnost kazališta u Virovitici, *Dani Hvarskog kazališta*, XII, Split 1986, 442—468.
12. Suodnosi u jugoslavenskim književnostima u kontekstu hrvatske Moderne, Zbornik »Komparativno proučavanje jugoslavenskih književnosti«, 2, Zagreb —Varaždin 1987, 147—154.
13. Nalješkovićev model audiovizuelne mimodrame, *Dani Hvarskog kazališta*, XIV, Split 1988, 55—63.
14. Marko Marulić u epistolografiji, *ibid.*, Split 1989, 237—252.
15. Na tragu Romana o NOB-u i revoluciji u Slavoniji, *Revija*, 1, 1989, 66—78.
16. Književna publicistika Augusta Cesarca, *ibid.*, 1987, 12, 1987, 930—934.
17. Desetogodišnje osmišljavanje stogodišnjeg kontinuiteta. Miroslav Šicel: »Osmišljavanje«, *Republika*, 3—4, 1989, 242—246.

III. *Leksikografski članci*

1. Hrvatski biografski leksikon, sv. 1, Zagreb 1983: Atanasijević, Savka; Babić, Franjo B.; Báthory, Danijel; Benda, Carl M.; Hrvatski biografski leksikon, sv. 2, Zagreb 1989: Blažek, Pavle; Bosanac, Milivoj; Cepelić, Iso; Cicvara, Ljutovid.
2. Enciklopedija fizičke kulture, sv. 2, Zagreb 1977: Dončević, Ivan Krsto, str. 530.

IV. *Radovi primljeni za tisak*

1. Janus Pannonius u svom vremenu, Janusovo pravo lice, *Mogućnosti*, 1—2, 1990.
2. Guido Jeny o mladom Meštroviću, *Forum*, 1990.

TONKO MAROEVIĆ

Rođen je 22. listopada 1941. godine u Splitu. U rodnom gradu, završio je Klasičnu gimnaziju, a diplomirao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1963. godine (komparativnu književnost i povijest umjetnosti). Radio je kao asistent na katedri za povijest umjetnosti srednjega vijeka, a od 1971. je znanstveni suradnik Instituta za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Nekoliko školskih godina (1980—1983) proveo je kao lektor hrvatskog jezika na milanskoj slavistici. Bavi se poviješću moderne hrvatske likovne umjetnosti, likovnom i književnom kritikom, esejistikom, poezijom i prevođenjem.

Objavio je dosad slijedeće monografije: Boris Bućan (plakati), Zdenko Kolacio (spomenička plastika), Nives Kavurić-Kurtović, Vasilije Jordan, Dimitrije Popović (ciklus Judita), Dragica Cvek-Jordan, Ivan Lacković-Croata (ciklus Magna mater), Kosta Angeli Radovani (na talijanskom) i Boris Mardešić.

Priredio je monografske i retrospektivne izložbe Marina Tartaglije, Ordana Petlevskoga, Raula Goldonija, Ernesta Tomaševića, Ivana Lackovića Croate, Nives Kavurić-Kurtović i drugih.

Predgovorima u katalozima predstavio je stotinjak autora, a tiskao je velik broje eseja i članaka u raznovrsnoj periodici. Sudjelovao je na desetak znanstvenih skupova i savjetovanja (o Ivanu Meštroviću, Miroslavu Kraljeviću, Petru Hektoroviću, Marku Maruliću, Hanibalu Luciću, Marinu Držiću, Ivanu Česmičkom, Milanu Konjoviću, Ljubi Ivančiću, o polemici, o slici i pismu itd). Surađivao je u »Životu umjetnosti«, »Republici«, »Forumu«, »Kolu«, »Bulletinu JAZU«, »Vidiku«, »Istri«, »Gesti«, »Dometima«, »Poljima«, »Vijestima muzealaca«, »Hvarskom zborniku«, »Dubrovniku« i u brojnim tjednicima i dnevnim listovima.

Postavio je nekoliko problemsko-autorskih izložbi, a obradio i određene dionice na velikim panoramskim smotrama »Pisana riječ na tlu Hrvatske« i »Zlatno doba Dubrovnika«.

Pogovorima je popratio veći broj djela domaćih i stranih pisaca. U okviru edicije »Pet stoljeća hrvatske književnosti« priredio je svezak s tekstovima Ljube Babića i Cvita Fiskovića.

Doktorirao je s temom »Likovna umjetnost u hrvatskoj književnosti od Moderne do danas«.

Bio je član uredništva časopisa »Teka«, a djeluje u redakciji »Života umjetnosti« i »Republike«.

Književnim prilozima javio se u mnogim časopisima i revijama, a posebno je tiskao četiri pjesničke knjige i tri plakete stihova. Nakon knjige likovnih ogleda »Polje mogućeg« (1969) slijedile su zbirka eseja iz starije hrvatske književnosti »Dike ter hvaljenja« (1985) i zbirka studija i kritika, pretežno s talijanističkom problematikom, »Zrcalo adrijansko« (1989). Posebno je priredio i malu antologiju suvremenoga katalonskoga pjesništva, a s pregledom katalonske književnosti sudjelovao je u izdanju »Povijest svjetske književnosti«.

Prevodilački rad obuhvaća uglavnom prepjeve stihova s nekoliko jezika. U suradnji s drugim prevodiocima načinio je hrvatsku verziju Danteova »Novog života«, Queneauovih »Stilskih vježbi«, Marlowljeva »Doktora Fausta«, Petrarkinih i Cavalcantijevih soneta, a sam je preveo nekoliko knjiga Borgesa, prozu Sciascije, Papinija, Debenedettija, Testorija, Desnosa, Dubillarda i brojne stručne eseje.

Za kazalište je adaptirao Marulićevu »Juditu« i »Davidijadu« i »Prikazanje života i smrti svetih Ciprijana i Justine« Marina Gazarovića, a na radiju je izvedeno nekoliko njegovih radiodramskih tekstova.

POPIS RADOVA

(*Selektivna bibliografija*)

Likovne monografije

Zdenko Kolacio, Globus, Zagreb 1984.
Boris Bućan, Nacionalna i sveučilišna biblioteka, Zagreb 1984.
Dimitrije Popović: Judita, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1986.
Nives Kavurić-Kurtović, Nacionalna i sveučilišna biblioteka, Zagreb 1986.
Dragica Cvek Jordan, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1987.
Ivan Lacković-Croata, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1987.
Boris Mardešić, Istarska naklada, Pula 1987.
Kosta Angeli Radovani, Concordia, Pordenone 1988.
Vasilije Jordan, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1989.
Biserka Baretić, Nacionalna i sveučilišna biblioteka, Zagreb 1990.

Studije i eseji u periodici

Marino Tartaglia, *Bulletin JAZU*, 45—46, Zagreb 1978, 43—6.
Slikarstvo Filipa Latinovicza, *Zbornik III programa Radio Zagreba*, 2, Zagreb 1987, 260—269.
Između slike i riječi, *Život umjetnosti*, 28, Zagreb 1979, 7—13.
Raul Goldoni, *Bulletin JAZU*, 50, Zagreb 1980, 137—143.
S onu stranu zaglavnog kamena, *Život umjetnosti*, 31, Zagreb 1981, 5—13.
Krleža prema Meštroviću, *Život umjetnosti*, 33—34, Zagreb 1982, 127—138.
Problemi realizma, *Zbornik III programa Radio Zagreba*, 6, Zagreb 1981, 73—78.

Likovna kritika i mjesto povjesničara umjetnosti, Zbornik radova III kongresa SDPU SFRJ, Beograd 1985, 29—30.

Dante u hrvatskoj likovnoj umjetnosti, Radovi simpozija »Dante i slavenski svijet«, JAZU, Zagreb 1984, 377—382.

Meštrović danas, za nas i za druge, *Mogućnosti,* 10—11, Split 1983, 866—9.

Od stvaralaštva u slobodi do slobode stvaralaštva, *Radovi IPU,* 9, Zagreb 1985, 91—92.

Riječ i slika, *Istra,* 5—6, Pula 1988, 208—220.

Bakić-Radovani: paralelizam ili polarizacija, *Radovi IPU,* 12—13, Zagreb 1989, 325—328.

Postaje i stavovi Veniera Trevisana, *Istra,* 117, Pula 1990, 46—48.

MARKO PEĆINA

Rođen je 23. ožujka 1940. godine u Oborovu kraj Zagreba. Medicinski fakultet upisao je 1958. godine u Zagrebu, gdje je 1964. i promoviran.

Godine 1968. završio je postdiplomski studij iz eksperimentalne biologije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu i obranio magistarski rad te je promoviran na akademski stupanj magistra bioloških znanosti. Godine 1970. obranio je doktorsku disertaciju na Medicinskom fakultetu u Zagrebu, a iste godine je izabran za asistenta u Klinici za ortopediju Medicinskog fakulteta u Zagrebu u Kliničkom bolničkom centru u Zagrebu. Godine 1969. proveo je, kao gost asistent, tri mjeseca u Anatomskom institutu Medicinskog fakulteta u Lyonu kod prof. Latarjeta. Nakon dolaska u Kliniku za ortopediju 1970. godine, intenzivno se uključio u znanstvena istraživanja (projekte) prof. dr. Ive Ruszkowskog iz područja primijenjene biomehanike lokomotornog sustava, i objavio je više radova u domaćim i inozemnim časopisima. Godine 1973. položio je specijalistički ispit iz ortopedije.

U svojoj kliničkoj karijeri M. Pećina je izabran za naslovnog docenta 1977. godine, 1979. za docenta, 1980. za izvanrednog profesora i 1984. godine za redovitog profesora i znanstvenog savjetnika na Katedri za ortopediju Medicinskog fakulteta u Zagrebu u Klinici za ortopediju KBC-a u Zagrebu. Godine 1985. izabran je za predsjednika Katedre za ortopediju, a na toj funkciji je i danas. Objavio je 219 znanstvenih i stručnih članaka te nastavnih tekstova, enciklopedijskih članaka, itd.

Znanstveni radovi M. Pećine mogu se podijeliti u pet skupina. U prvoj su skupini radovi iz kliničke anatomije, u kojima je autor istražujući anatomsku podlogu pridonio rješavanju kliničkih i praktičkih značajnih problema. Ističemo radove o objašnjenju etiologije piriformis sindroma, sindroma tarzalnog kanala, metatarzalgije, Guyonova kanala te intraosalne vaskularizacije glave femura i humerusa.

Drugoj skupini pripadaju radovi iz primijenjene biomehanike lokomotornog sustava; ističu se radovi o funkcionalnoj adaptaciji dugih kostiju na modelu presađene fibule na mjesto tibije. Taj je rad citiran i u svjetskoj medicinskoj literaturi.

Posebnu skupinu tvore radovi iz skoliologije, i to osobito istraživanje mogućnosti primjene metode moiré topografije, te općenito o mogućnostima rane detekcije deformacija kralješnice.

Skupina radova iz gonologije odnosi se na istraživanje uzroka nastanka gonartroza te mogućnosti liječenja hondromalacije patele na temelju proučavanja biomehanike femoro-patelarnog zgloba (ventralizacije patele i longitudinalna osteotomija patele).

U okviru sportske traumatologije i rehabilitacije, M. Pećina se posvetio istraživanjima uzroka nastanka i mogućnostima liječenja sindroma prepoznavanja lokomotornog sustava, pri čemu treba posebno istaknuti radove o »koljenu skakača«.

Redoviti je član Medicinske akademije Hrvatske, jedan je od članova osnivača European Spinal Deformity Society i potpredsjednik istoga društva za razdoblje od 1989. do 1992. godine. Jedini je član iz Jugoslavije i Istočne Evrope International Society of the Knee. Član je International Committee SICOT-a.

POPIS RADOVA

1. *Novoselec, M., Jo A., Pećina, M., Solter, D.:* Prematurne sinostoze i njihova važnost u sudskoj medicini, *Medicinar,* 15/1:35—38, 1964.
2. *Jo A., Pećina, M.:* Praktično važne topografske varijacije frenikusa, *Medicinar,* 15:13—20, 1964.
3. *Novoselec, M., Pećina, M., Nemanić, Đ.:* Recessus occipitalis sinus sphenoidalis, *Rad. Med fak.* Zagreb 14/2:211—219, 1966.
4. *Novoselec, M., Pećina, M., Nemanić, Đ.:* Varijacije i odnosi udubine za hipofizu, *Simposia ORL Iugosl.,* 1/3:431—437, 1966.
5. *Pećina, M., Novoselec, M* i *Rudeš, V.:* Articulatio coracoclavicularis, *Reumatizam,* 14/3:84—91, 1976.
6. *Pećina, M., Rudan, P.:* Pomoćna respiratorna muskulatura, *Medicinar,* 18/4: 223—236, 1967.
7. *Zergollern, J., Pećina, M.:* Prikaz operativnog liječenja sindroma medijalnog tarzalnog kanala, *Reumatizam,* 14/6:208—213, 1967.
8. *Novoselec, M., Pećina, M.:* Vegetativni živčani sustav, *Medicinar* 18/1:3—19, 1967.
9. *Pećina, M.:* Program nastave, kolokvija i ispita iz predmeta anatomija, Medicinska naklada, Zagreb 1967.
10. *Pećina, M.:* Morfološka istraživanja otvora u području korjena velikih krila klinaste kosti, magistarski rad, Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb 1968.
11. *Pećina, M., Kostović, I.:* Anatomical basis of the piriformis syndrome, *Bull. scient. Acad. RSFJ,* 13:76, 1968.
12. *Pećina, M., Zergollern, J., Novoselec, M.:* Anatomska podloga kliničkog sindroma medijalnog tarzalnog kanala, *Lij. vjesnik,* 90/1:23—31, 1968.
13. *Rudan, P., Pećina, M., Nemanić, Đ.:* Dehiscencije medijalnog zida očne duplje, *Rad Med. fak.,* Zagreb, 16/1:33—34, 1968.
14. *Keros, P., Posinovec, J., Pećina M., Novoselec, M.:* Funkcionalna anatomija sustava za kretanje, Udžbenik Sveučilišta, Medicinska naklada, Zagreb 1968.
15. *Pećina, M.:* Upute za vježbe, seminare i kolokvije iz predmeta anatomija čovjeka za studente Medicinskog fakulteta, Medicinska naklada, Zagreb 1968.

16. *Krmpotić-Nemanić, J., Budak-Morović, A., Keros, P., Pećina, M.:* O potrebi uvođenja studenata medicine u istraživački rad, *Lij. vjesnik,* 90/7:671—677, 1968.
17. *Pećina, M.:* Oštećenja živčanog stabla i ogranaka ishijadikusa uvjetovana posebnim topografsko-anatomskim odnosima, disertacija, Medicinski fakultet, Zagreb 1969.
18. *Neidhardt, J. H., Spanta, A. D., Guelpa, G., Tairraz, J. P., Wolff, D., Noirclere A., Fischer, L., Pećina, M.:* Bases anatomiques de la fixation-suspension presternale transcutanee, *Lyon Medical,* 222/36:561—564, 1969.
19. *Keros, P., Rudež, V., Tivanovac, P., Pećina, M.:* Klinička važnost lumbosakralnog kuta i mogućnosti kirurškog liječenja oboljenja lumbosakralnog prevoja, *Lij. vjesnik,* 91/9:155—161, 1969.
20. *Rudan, P., Pećina, M., Nemanić, Đ.:* Morfološka istraživanja otvora i dehiscencija suzne kosti i njihovo značenje u praktičnoj medicini, *Rad. Med. fak.,* Zagreb, 17/1:13—29, 1969.
21. *Keros, P., Pećina, M.:* Bibliografija Katedre za ortopediju, Spomenica u povodu 50. obljetnice rada Katedre za ortopediju, Medicinska naklada, Zagreb 1973, 95—108.
22. *Pećina, M.:* Antropometrijska istraživanja okruglog kanala i ovalnog otvora klinaste kosti, *Rad JAZU,* 358:23—68, 1970.
23. *Mandić, V., Keros, P., Pećina, M., Muftić, U.:* Tensile force variations in the sciatic nerve caused by elongation of the nerve, *Bull. scient. Acad. RSFJ,* 15/11—12:398—399, 1970.
24. *Mandić, V., Keros, P., Pećina, M., Muftić, O.:* Prilog istraživanjima primjene i anatomske podloge Lazarević-Lasegue-ova testa, *Lij. vjesnik,* 92/10:1131—1147, 1970.
25. *Pećina, M., Novoselec, M.:* Über einen Fall, in dem die Hypophysengrube die Nasenhohle begrenzt, *Ant. Anzeiger,* 127/1:32—37, 1970.
26. *Ruszowski, I., Pećina, M.:* Kompresija ulnarnog živca u području korijena šake, *Lij. vjesnik,* 92/7:781—787, 1970.
27. *Ruszkowski, I., Pećina, M.:* Indikacije za operativno liječenje kanalikularnih sindroma šake, Zbornik II simpozija o bolestima i ozljedama šake, Medicinska naklada, Zagreb 1970, 419—427.
28. *Pećina, M., Keros, P.:* Lazarević-Lasegue-ov znak, *Lij. vjesnik,* 92/2:228—232, 1970.
29. *Keros, P., Pećina, M.:* Šaka je najprecizniji stroj čovjekova tijela, *Lij. vjesnik* 92/7:803—811, 1970.
30. *Pećina, M., Buković, D., Šimunić, V.,* Intraosealna vaskularizacija glave nadlaktične kosti, *Rad. Med. fak.,* Zagreb, 19/2:77—90, 1971.
31. *Ruszkowski, I., Pećina, M.:* Kompresija ulnarnog živca u području korijena šake, *Lij. vjesnik,* 92/7:781—787, 1970.
32. *Ruszkowski, I., Pećina, M.:* Contributo clinico-statistico alla conoscenza dei menischi discoidi del ginocchio, *Chir. Org. Mov.,* 60/1:57—62, 1971.
33. *Keros, P., Pećina, M.:* Funkcionalna anatomija stopala, Zbornik o bolestima stopala, *Reumatizam,* 18/5:11—25, 1971.
34. *Dürrigl, P., Pećina, M.:* Metastatski tumori u kostima, *Rad. Med. fak.,* Zagreb, 19/3:231—242, 1971.
35. *Pećina, M.:* Neuroartropatija koljena, *Medicinar,* 22/5—6:353—358, 1971.
36. *Ruszkowski, I., Pećina, M.:* Preartroze kuka adolescentnog doba kao indikacija za korektivne operativne zahvate, *Acta orthop. Iugosl.,* 2/2—3:113—119, 1971.
37. *Pećina, M.:* Periferni dio autonomnog živčanog sustava, u: Krmpotić-Nemanić, J.: Funkcionalna anatomija živčanog sustava i osjetila, Udžbenik Sveučilišta, Medicinska naklada, Zagreb 1971, 116—125.

38. *Pećina, M., Kostović, I.:* Repetitorij praktične nastave iz anatomije, Medicinska naklada, Zagreb 1971.
39. *Pećina, M., Kostović-Knežević, Lj.:* Histological investigations of the vascularisation of the femoral head through the ligament of the femoral head, *Bull. scient. Acad. RSFJ*, 17/3—4:77—78, 1972.
40. *Orlić, D., Pećina, M.:* Recidivirajući hondroblastom koljena, *Libri oncol.*, 1/3: 113—119, 1972.
41. *Dürrigl, P., Pećina, M.:* Metastatski tumori u kostima, III. kongres kancerologa Jugoslavije, *Libri oncologici*, 1453—1458, 1972.
42. *Ruszkowski, I., Dürrigl, P., Pećina, M.:* Naša iskustva s Vitallium-cum plastikama kuka, *Acta orthop. Iugosl.*, 3/1—2:74—78, 1972.
43. *Krmpotić-Nemanić, J., Pećina, M.:* Manus plana, III. simpozij o bolestima i ozljedama šake, Medicinska naklada, Zagreb 1972, 365—369.
44. *Ruszkowski, I., Muftić, O., Pećina, M.:* Analysis of the position of femoral head center in relation to the epiphyseal cartilage in different growth periods, *Rad JAZU*, 366:105—112, 1973.
45. *Krmpotić-Nemanić, J., Pećina, M., Rukavina, V.:* Tachycardia as the consequence of charges on the spine, *Bull. scient. Acad. RSFJ*, 18/4—6:84, 1973.
46. *Pećina, M., Rudež, V.:* Metastaze karcinoma dojke u kostima, *Acta orthop. Iugosl.*, 4/3:365—370, 1973.
47. *Pećina, M., Orlić, D.:* Bibliografija Katedre za ortopediju, Spomenica u povodu 50. obljetnice rada Katedre za ortopediju, Medicinska naklada, Zagreb 1973, 95—108.
48. *Ruszkowski, I., Pećina, M., Muftić, O.:* Osvrt na teorije o prilagodbi kosti uzdužnim rastom primijenjene na proksimalni kraj bedrene kosti, *Folia anat. Iugosl.*, 3/1:125—135, 1974.
49. *Ruszkowski, I., Pećina, M.:* Aloplastičke zamjene zglobova, *Acta orthop. Iugosl.*, 5/1—2:37—54, 1974.
50. *Pećina, M., Orlić, D.:* Kliničko-statistički prilog poznavanju ozljeda meniska koljena, *Acta orthop. Iugosl.*, 5/1—2:61—74, 1974.
51. *Ruszkowski, I., Pećina, M.:* Indikacije i rezultati totalne aloplastičke zamjene zgloba kuka, Zbornik VI. kongresa ortopeda i traumatologa Jugoslavije, Ohrid 1974, 169—174.
52. *Ruszkowski, I., Pećina, M.:* Indikacije i rezultati parcijalne aloplastičke zamjene zgloba kuka endoprotezom po Austin-Moore-u, Zbornik VI. kongresa ortopeda traumatologa Jugoslavije, Ohrid 1974, 73—78.
53. *Pećina, M., Orlić, D.:* Ozljede meniska koljena s osvrtom na lokalizaciju i mehanizam njihova nastanka, Zbornik VI. kongresa ortopeda i traumatologa Jugoslavije, Ohrid 1974, 295—300.
54. *Pećina, M.:* Anatomska i klinička sličnost i razlika između sindroma karpalnog i sindroma tarzalnog kanala, Zbornik radova IV. simpozija o bolestima i ozljedama šake, Opatija 1974, 203—213.
55. *Ruszkowski, I., Muftić, O., Pećina, M.:* Novija bazična saznanja o biomehanici koljena, Zbornik VI. kongresa ortopeda i traumatologa Jugoslavije, Ohrid 1974, 237—242.
56. *Pećina, M., Kovačić, S., Longhino, N., Orlić, D.:* Ispitivanja izlučivanja hidroksiprolina u urinu kod skolioza, Scoliosis et Kyphosis (IV. sastanak jugoslavenske grupe za proučavanje skolioza), Beograd 1975, 31—37.
57. *Kovačić, S., Pećina, M., Dürrigl, P.:* Analiza rezultata konzervativnog liječenja idiopatskih skolioza metodom Risser II i Crotel, Scoliosis et kyphosis (IV. sastanak jugoslavenske grupe za proučavanje skolioza), Beograd 1975, 119—124.
58. *Pećina, M.:* Piriformis sindrom u diferencijalnoj dijagnostici bolnih križa, *Acta orthop. Iugosl.*, 6/1:196—200, 1975.

59. *Pećina, M., Orlić, D.:* Gonartroze nakon meniscektomije, *Acta orthop. Iugosl.*, 6/2—3:377—384, 1975.
60. *Kovačić, S., Dürrigl, P., Pećina, M.:* Konzervativno liječenje adolescentnih kifoza, Scoliosis et kyphosis (IV. sastanak jugoslavenske grupe za proučavanje skolioza), Beograd 1975, 126—130.
61. *Pećina, M.:* Zglobovi lakta, podlaktice, šake, koljena, potkoljenice i stopala. Mišići slobodnog gornjeg i donjeg ekstremiteta, u: Krmpotić-Nemanić, J., Anatomija čovjeka, udžbenik Sveučilišta, Medicinska naklada, Zagreb 1975.
62. *Pećina, M.:* Operativni pristupi u ortopediji, skripta za potrebe postdiplomske nastave iz ortopedije, Zagreb 1975.
63. *Pećina, M.:* Lisna kost u kliničkoj i eksperimentalnoj provjeri teorije o funkcionalnoj prilagodbi kosti, habilitacijski rad, Medicinski fakultet, Zagreb, 1976.
64. *Pećina, M.:* Ortopedski zahvati, u: Ruszkowski, I. i sur.: Ortopedija, (opći dio), Udžbenik Sveučilišta, Medicinska naklada, Zagreb 1976.
65. *Krmpotić-Nemanić, J., Keros, P., Pećina, M., Stern-Padovan, R., Vidović, M.:* Anatomska podloga novog postupka provodne anestezije u liječenju metatarzalgija, *Folia anatomica Iugoslavica*, 5:7—12, 1976.
66. *Pećina, M., Jajić, I., Kaštelan, A., Đurinović, I.:* Antigeni histokompatibilnosti i diopatska skolioza, Zbornik simpozija o skoliozama i kifozama, Medicinska naklada, Zagreb 1977, 237—241.
67. *Belić-Brežnjak, B., Pećina, M., Pavičić, F.:* Statistička analiza spirometrijskih mjerenja dišnih funkcija u idiopatskih skolioza, Zbornik simpozija o skoliozama i kifozama, Medicinska naklada, Zagreb 1977, 287—297.
68. *Rudan, P., Pećina, M., Kovačić, S., Antičević, D., Gomzi, M.:* Analiza kontinuiranih antropometrijskih svojstava s obzirom na procjenu utjecaja genetičkih i ekoloških činilaca u nastanku idiopatske skolioze, Zbornik simpozija o skoliozama i kifozama, Medicinska naklada, Zagreb 1977, 247—251.
69. *Antičević, D., Rudan, P., Pećina, M., Kovačić, S., Becić, V., Sirovicza, L.:* Analiza kvantitativnih svojstava digitopalmarnih dermatoglifa u djece s idiopatskom skoliozom, Zbornik simpozija o skoliozama i kifozama, Medicinska naklada, Zagreb 1977, 253—260.
70. *Pećina, M., Muftić, O.:* Značaj lisne kosti u prijenosu opterećenja na donjem ekstremitetu čovjeka, Zbornik I. kongresa antropologa Evrope, Zagreb 1977, 61—62.
71. *Ruszkowski, I., Pećina, M.:* Biomehanička analiza naprezanja u području enhondralne osifikacije u procesu rasta u dužinu, *Glasnik Antropološkog društva Jugoslavije*, 14:161—168, 1977.
72. *Pećina, M., Kovačević, D., Antičević, D.:* Artrografija u dijagnostici ozljede meniska koljenskog zgloba, *Lij. vjesnik*, 99:678—682, 1977.
73. *Ivković, T., Pećina, M., Rukavina, V., Čustović, F.:* Raynaudov fenomen kao profesionalna bolest — dijagnostičke i terapijske mogućnosti, Zbornik radova X. ortopedsko-traumatoloških dana (Tjentište 1976), Galenika, Beograd 1977, 472—482.
74. *Pećina, M., Orlić, D.:* Ozljede meniska koljena s obzirom na zanimanje bolesnika, Zbornik radova X. ortopedsko-traumatoloških dana (Tjentište 1976), Galenika, Beograd 1977, 155—162.
75. *Krmpotić-Nemanić, J., Keros, P., Pećina, M., Ivančić-Košuta:* Funkcionalna anatomija koljenskog i gornjeg tibiofibularnog zgloba, *Kineziologija*, 7/1—2:29—43, 1977.
76. *Kostović, I., Pećina, M.:* Priručnik za vježbe i seminare iz anatomije čovjeka, Medicinska naklada, Zagreb 1977.

77. *Pećina, M.:* Krvne žile gornjih i donjih udova, u: Krmpotić-Nemanić, J.: Anatomija čovjeka (utrobni organi i krvožilni sustav), Medicinska naklada, Zagreb 1977.
78. *Keros, P., Pećina, M.:* Temelji anatomije čovjeka, Medicinska naklada, Zagreb 1977.
79. *Pećina, M., Vrdoljak, J.:* Humera vara, *Acta orthop. Iugosl.*, 7/1:5—11, 1977.
80. *Ruszkowski, I., Pećina, M., Muftić, O.:* Temelji funkcionalne anatomije i biomehanike lakatnog zgloba, *Arhiv za zaštitu majke i djeteta*, 22/3—4:181—198, 1978.
81. *Ruszkowski, I., Pećina, M., Muftić, O.:* Funkcionalna anatomija i biomehanika talokruralnog zgloba, Zbornik VII. kongresa ortopeda i traumatologa Jugoslavije, Sarajevo 1978.
82. *Rukavina, V., Pećina, M., Čustović, F., Šoštarko, M.:* Diferencijalna dijagnoza sindroma karpalnog kanala i Raynaudova fenomena, V. simpozij o bolestima i ozljedama šake, Dubrovnik 1978, 15—17.
83. *Ruszkowski, I., Pećina, M., Muftić, O.:* Funkcionalna anatomija i biomehanika lakatnog zgloba, Zbornik radova XI. ortopedskih dana JUOT-a, Biograd n/m 1978.
84. *Pećina M.:* Ortopedski zahvati, u: Ruszkowski i sur.: Ortopedija (opći i specijalni dio), udžbenik Sveučilišta, JUMENA, Zagreb 1979.
85. *Štrukelj, M., Orlić, D., Pećina, M., Pavletić, N.:* Deformiteti stopala radnika zaposlenih u trgovini, *Praxis medici*, 10/1—2:39—47, 1979.
86. *Jajić, I., Pećina, M., Krstulović, B., Kovačević D., Pavičić, F.:* Primarna hipertrofična osteoartropatija s osvrtom na promjene zglobova, *Lij. vjesnik*, 101: 1—96, 1979.
87. *Fiedler, T., Pećina, M., Antičević, D., Pleško, J.:* Stereofotogrametrija — postupak za mjerenje oblika i deformacija tijela čovjeka, Zbornik radova, JUREMA 24, 5:155—158, 1979.
88. *Pećina, M., Baron, V.:* Koljeno i potkoljenica, u: Ruszkowski i sur.: Ortopedija, JUMENA, Zagreb 1979.
89. *Pećina, M.:* Contribution to the Ethiological Explanation of the Piriformis Syndrome, *Acta anatomica* (Basel), 105:181—187, 1979.
90. *Pećina, M.:* Izlučivanje hidroksiprolina u urinu pokazatelj ubrzanog rasta u adolescentnih skolioza, VI. simpozij o skoliozama i kifozama, Skopje 1979.
91. *Antičević, D., Strinović, B., Pećina, M.:* Rast kralješnice i idiopatska adolescentna skolioza, VI. simpozij o skoliozama i kifozama, Skopje 1979.
92. *Glavaš-Boras, S., Molnar, V., Pećina, M., Oršanić, D., Antičević, D.:* Aseptička nekroza kuka u bolesnika liječenih primjenom kronične intermitentne hemodijafize i kortikosteroidima, Zbornik radova X. stručnog sastanka internista Slavonije, Osijek 1979, 639—644.
93. *Pećina, A., Pećina, M.:* Dentinogenesis and osteogenesis imperfecta, 7th Congr. I-A-D-C-, Budimpešta 1979.
94. *Pećina, M.:* Stabilna osteosinteza na dijafizama dugih kostiju kod svježih prijeloma, Seminar za usavršavanje instrumentarki u koštanoj kirurgiji, Instrumentaria, Zagreb 1979, 28—40.
95. *Virag, M., Matulić, Z., Pećina, M.:* Luksacija klavikule nakon radikalne disekcije vrata, *Symp. Otorhinol. Jug.*, 14/1:53—59, 1979.
96. *Pušin, P., Pećina, M.:* Funkcionalna adaptacija natkolenične kosti posle preloma kod konzervativno lečene dece, I. kongres dječjih kirurga Jugoslavije, Dubrovnik 1979, Zbornik radova, 158—162.
97. *Pećina, M.:* Gonologija struka u struci, *Lij. vjesnik*, 101/9:567—568, 1979.
98. *Pećina, M.:* Ventralisation et medialisation de la rotule, *Archives de l'Union medicale Balkanique*, 18/2—3:391—2, 1980

99. *Krmpotić-Nemanić, J., Pećina, M., Keros, P.:* A new treatment of Morton's metatarsalgy by conducting anaesthesia, *Chir. del Piede*, 4/1:57—60, 1980.
100. *Jajić, I., Pećina, M., Krstulović, B., Kovačević, D., Pavičić, F., Spaventi, Š.:* Primary hypertrophic osteoarthropathy and changes in the joints, *Scand. J. Rheumat.*, 9/2:89—96, 1980.
101. *Balančevski, B., Čarapić, V., Milašević, M., Mitrović, M., Pećina, M., Rakić, C., Srakar, F.:* Bibliografija radova iz ortopedske hirurgije, traumatologije i graničnih oblasti 1872—1972, JUOT, Beograd 1980.
102. *Strinović, B., Antičević, D., Pećina, M., Kalafatić, Z.:* Idiopatska skolioza i rast, Zbornik radova I. kongresa školske medicine Jugoslavije, Zagreb 1980, 391—395.
103. *Pećina, M., Strinović, B., Antičević, D.:* Mogućnosti liječenja skolioza i kifoza otkrivenih u školsko doba, Zbornik radova I. kongresa školske medicine Jugoslavije, Zagreb 1980, 415—420.
104. *Pećina, M., Orlić, D., Antičević, D., Crnobori, D.:* Dijagnostika ozljeda meniska koljena, Zbornik radova VI. kongresa ortopeda i traumatologa Mediterana i i Bliskog Istoka, Split 1960, 17—21.
105. *Pećina, M., Grospić, R.:* Aloplastika ligamentum cruciatum anterius, Zbornik radova VI. kongresa ortopeda i traumatologa Mediterana i Bliskog Istoka, Split 1980, 91—95.
106. *Pećina, M., Mihelčić, R.:* Ventralizacija patele kao sekundarno-kauzalni operativni zahvat u liječenju femoropatelarne artroze, Zbornik radova VI kongresa ortopeda i traumatologa Mediterana i Bliskog Istoka, Split 1980, 123—128.
107. *Pećina, M.:* Operativna tehnika pri meniscektomiji, Instrumentaria, Zagreb 1981.
108. *Pećina, M., Grospić, R.:* Sindrome del canale di Guyon, *Riv. Pat. Aparato Locom.*, 1:183, 1981.
109. *Pećina, M., Crnobori, D., Antičević, D.:* Vrijednost kliničke dijagnostike ozljeda meniska koljena, Zbornik XII. dana JUOT-a, Novi Sad 1981, 259—268.
110. *Pećina, M., Bilić R.:* Kanalikularni sindromi šake, Zbornik XII. dana JOUT-a, Novi Sad 1981, 175—184.
111. *Pećina, M., Mihelčić, R.:* Indikacije i operativni postupci pri ventralizaciji patele, Zbornik XII. dana JUOT-a, Novi Sad 1981, 563—568.
112. *Fiedler, T., Antičević, D., Pećina, M., Pleško, J.:* Stereofotogrametrija — postupak za mjerenje oblika i deformacija tijela čovjeka, VII. simpozij o skoliozama i kifozama, Ljubljana 1981, 21—23.
113. *Jajić, I., Pećina, M., Becić, V., Antičević, D., Buljan, M., Barčan, Đ., Kalafatić, D.:* Naša iskustva u organizaciji kineziterapije rano otkrivenih skolioza, VII. simpozij o skoliozama i kifozama, Ljubljana 1981, 11—17.
114. *Lončar-Dušek, M., Pećina, M., Vukadinović, M., Prebeg, Ž., Antičević, D.:* Rana detekcija deformacija kralješnice u djece triju osnovnih škola grada Zagreba, VII. simpozij o skoliozama i kifozama, Ljubljana 1981, 35—41.
115. *Dodig, D., Pećina, M.:* Scintigrafija kosti s 99^{mm} Tc-metilen difosfonatom i 67 Ga u bolesnika s endoprotezom kuka, *Radiol. Iugosl.*, 15:341—345, 1981.
116. *Pećina, M.:* Biomehanička istraživanja funkcionalne prilagodbe lisne kosti čovjeka, *Rad JAZU* (Med.), 402/18:109—166, 1982.
117. *Pećina, M., Ruszkowski, I., Muftić, O., Antičević, D.:* The fibula in clinical and experimental evaluation of the theory on functional adaptation of bone, *Coll. Antropol.*, 6/2:197—206, 1982.
118. *Ruszkowski, I., Pećina, M.:* Razvoj ortopedske službe u Hrvatskoj i osnivanje Katedre za ortopediju, *Acta orthop. Iugosl.*, 13/1:13—15, 1982.

119. *Orlić, D., Pećina, M., Antičević, D.:* Klinička i funkcionalna istraživanja koljena u sportaša nakon meniscektomije, *Sportsko medicinske objave,* 20/7—9:225—232, 1983.
120. *Pećina, M.:* Koljeno — Primjenjena biomehanika, JUMENA, Zagreb 1982.
121. *Matijašević, B., Pećina, M., Bilić, R.,* Indikacije za »biološke« operacije u liječenju gonartroze, Zbornik, 3. VIII. kongres JUOT-a, Budva 1982, 327—329.
122. *Pećina, M.:* Operativno liječenje nestabilnosti koljena, Zbornik, 3. VIII. kongres JUOT-a, Budva 1982, 311—312.
123. *Pećina, M., Stagnara, P.:* Ortopedsko liječenje skolioza u odraslih, Zbornik, 3. VIII. kongres JUOT-a, Budva 1982, 404—405.
124. *Romčević, B., Pećina, M., Kolombo, E., Đurić, Z., Hlavka, M.:* Vrednovanje operativnih rezultata liječenja luksacija akromioklavikularnog zgloba, Zbornik, 2. VIII. kongres JUOT-a, Budva 1982, 200—201.
125. *Pećina, M.:* Kronične nestabilnosti koljena i značaj meniscektomije u njihovu nastanku, Zbornik, 3. VIII. kongres JUOT-a, Budva 1982, 307—309.
126. *Ruszkowski, I., Pećina, M., Muftić, O.:* Biomehanika i anatomija ramenog zgloba, Zbornik, 2. VIII. kongres JUOT-a, Budva 1982, 158—161.
127. *Kristofić, I., Pećina, M.:* Ciljana primjena programa preventivnih vježbi u djece sa skoliozom kralješnice, *Acta medicorum,* 8:33—36, 1982.
128. *Pećina, M.:* Skijaške ozljede koljena, *Lij. vjesnik,* 105/7—8:311—313, 1983.
129. *Pećina, M., Bilić, R.:* Mogućnosti liječenja koljena skakača, *ŠMO,* 20/4—6: 143—149, 1983.
130. *Pećina, M., Kovač, V.:* Morbus Scheuermann i mogućnosti bavljenja sportom, *ŠMO,* 20/4—6:123—129, 1983.
131. *Pećina, M., Fattorini, I.:* Stress-prijelomi fibule u sportu, *ŠMO,* 20/4—6:185—187, 1983.
132. *Jajić, I., Furst, Z., Kralj, K., Ograjšek, A., Orlić, D., Pećina, M.:* Septic sacroileitis. An analysis of 14 patients, *Acta orthop. Scand.,* 54:210—211, 1983.
133. *Buljan, M., Becić, V., Pećina, M., Jajić, I., Kalafatić, D., Stolnik, V.:* Program rehabilitacije nakon meniscektomije u Klinici za ortopediju Medicinskog fakulteta u Zagrebu, *Fizička kultura,* 4/1:99—104, 1983.
134. *Pećina, M.:* Klasifikacija i dijagnostika nestabilnosti koljena, III. postdiplomski tečaj iz traumatologije, Zagreb 1983, 26—43.
135. *Pećina, M., Krištofić, I.:* Tjelesni odgoj u prevenciji i liječenju skoliotičnih držanja i skolioza, *Fizička kultura,* 3:93—105, 1983.
136. *Pećina, M., Dodig, D.:* La scintigraphie a double traceurs dans le diagnostic des complications des protheses totales de hanche et du genou, *Rev. Chir. Orthop.,* 69 (Supl.): 149—152, 1983.
137. *Šarić, V., Pećina, M., Karadža, J.:* Biomehanička podloga operativnog liječenja prijeloma lateralnog maleola, *Acta Chir. Iug.,* 30/2:187—197, 1983.
138. *Kovač, V., Pećina, M., Antičević, D., Došen, D.:* Moire topografija u ranoj detekciji deformacija kralješnice. Problemi aplikacije, *Acta orthop. Iug.,* 14(3):83—92, 1983.
139. *Pećina, M.* (editor): Scoliosis and kyphosis. First european congress on scoliosis and kyphosis, Sveučilišna naklada, Liber, Zagreb 1983.
140. *Abu Shiha, O., Pećina, M., Muftić, O.:* O nekim pitanjima biomehanike koljenskog zgloba kao kliničke osnove za izbor totalne proteze, Zbornik radova, JUREMA, 28, 7:23—26, 1983.
141. *Šarić, V., Pećina, M.:* Klinička istraživanja biomehaničkih poremećaja u gornjem nožnom zglobu nakon prijeloma lisne kosti, *Lij. vjesnik,* 106/4:123—126, 1984.
142. *Pećina, M., Kovač, V., Došen, D., Antičević, D.:* Mogućnosti rane detekcije skolioze primjenom metode moire topografije, *Lij. vjesnik,* 106(10):395—401, 1984.

143. *Thune, S., Pećina, M., Smetiško, A., Glavaš-Boras, S., Bratelj, Z., Puretić, Z., Grgas, J., Čečuk, Lj.:* Aseptičke nekroze kostiju imunosuprimiranih bolesnika nakon transplantacije bubrega, Zbornik radova, Simpozij o renalnoj osteodistrofiji, Dubrovnik 1984, 105—110.
144. *Pećina, M., Bilić, R., Crnobori, D.:* Mogućnosti kliničke dijagnostike ozljeda meniskusa koljena, *ŠMO,* 21/9—12:286—288, 1984.
145. *Orlić, D., Pećina, M., Antičević, D.:* Uzroci i učestalost nastanka gonartroza nakon meniscektomija, *ŠMO,* 21/9—12:302—304, 1984.
146. *Pećina, M., Bilić, R.:* Nestabilnosti koljena nakon meniscektomija, *ŠMO,* 21/9—12:283—285, 1984.
147. *Pećina, M., Bilić, R., Buljan, M.:* Tractus iliotibialis sindrom u sportaša, *Acta orthop. Iugosl.,* 15/3:91—94, 1984.
148. *Kovač, V., Stojanović, J., Pećina, M.:* Indikacije za prijem diskografije i CT diskografije slabinske kralješnice, Vertebrološki dani u Lovranu, 1984, 319—325.
149. *Pećina, M.:* Ozljede prednje ukrižene sveze koljena, (IV. postdiplomski tečaj iz traumatologije) Traumatologija u suvremenoj medicini, IV, Zagreb 1984, 73—81.
150. *Pećina, M., Bilić, R., Abu Shiha, O., Ljubišić, E.:* Rezultati kirurškog liječenja anteromedijalne nestabilnosti koljena, V. postdiplomski tečaj iz traumatologije, Zagreb 1985, 233—247.
151. *Romčević, B., Kolombo, E., Pećina, M., Vukičević, D.:* Eksperimentalno vrednovanje operativnog liječenja iščašenja akromioklavikularnog zgloba, Zbornik radova, JUREMA, Zagreb 1985, 45—48.
152. *Kolombo, E., Romčević, B., Komanov, E., Pećina, M.:* Teorija loma Ahilove tetive, Zbornik radova, JUREMA, Zagreb 1985, 49—51.
153. *Romčević, B., Kolombo, E., Pećina, M., Hlavka, M., Vukičević, D.:* Eksperimentalna istraživanja mogućnosti operativnog liječenja luksacije akromioklavikularnog zgloba, *ŠMO,* 22/9—12:185—190, 1985.
154. *Romčević, B., Kolombo, E., Pećina, M.:* Evaluacija rezultata operativnog liječenja luksacija akromioklavikularnog zgloba u sportaša, *ŠMO,* 22/9—12:190—193, 1985.
155. *Antičević, D., Kovač, V., Pećina, M., Becić, V.:* Principi i rezultati liječenja juvenilnih idiopatskih skolioza, Zbornik 9. sastanka jugoslavenske grupe za proučavanje skolioza, Beograd 1985, 20.
156. *Pećina, M., Kovač, V., Antičević, D., Došen, D., Božić, N.:* Moire topografija u ranoj dijagnostici skolioza, Zbornik 9. sastanka jugoslavenske grupe za proučavanje skolioza, Beograd 1985, 39.
157. *Pećina, M., Antičević, D., Kovač, V., Klišmanić, D.:* Rezultati liječenja idiopatskih skolioza primjenom EDF sadrenog steznika, Zbornik 9. sastanka jugoslavenske grupe za proučavanje skolioze, Beograd 1985, 41.
158. *Dešmar, A., Pećina, M., Kovač, V.:* Moire topografija kod sistematskih pregleda kralješnice školske djece, Zbornik 9. sastanka jugoslavenske grupe za proučavanje skolioze, Beograd 1985, 38.
159. *Antičević, D., Kovač, V., Pećina, M., Becić, V.:* Liječenje infantilnih idiopatskih skolioza, Zbornik 9. sastanka jugoslavenske grupe za proučavanje skolioza, Beograd 1985, 13.
160. *Kovač, V., Pećina, M., Antičević, D., Kovač, I., Jelić, M., Becić, V.:* Elektrostimulacija u liječenju idiopatskih skolioza, Zbornik 9. sastanka jugoslavenske grupe za proučavanje skolioza, Beograd 1985, 19.
161. *Kovač, V., Pećina, M., Antičević, D., Šakić, K.:* Prvi rezultati primjene metode segmentalne spinalne fiksacije u liječenju skolioza i lordoskolioza, Zbornik 9. sastanka jugoslavenske grupe za proučavanje skolioza, Beograd 1985, 31.

162. *Kovač, V., Pećina, M.:* Moire topografija u dijagnostici kifoza, Zbornik 9. sastanka jugoslavenske grupe za proučavanje skolioze, Beograd 1985, 40.
163. *Pećina, M., Antičević, D., Kovač, V., Becić, V.:* Kirurško liječenje teških skolioza u odraslo doba, Zbornik 9. sastanka jugoslavenske grupe za proučavanje skolioza, Beograd 1985, 22 a.
164. *Bubić-Filipi, Lj., Antičević, D., Pećina, M., Strinović, B.:* Značaj genetskih ispitivanja u ranom otkrivanju idiopatskih skolioza, Zbornik 9. sastanka jugoslavenske grupe za proučavanje skolioze, Beograd 1985, 37 a.
165. *Pećina, M., Brezovečki-Biđin, D.:* Klinička, radiološka i histološka istraživanja degenerativnih promjena hrskavice koljenskog zgloba, *Acta orthop. Iugosl.*, 16/3:65—72, 1985.
166. *Pećina, M., Nedeljković, R.:* Influence of Body Weight and Morphotype of the Knee and the Type of the Job on the Development of Arthritis of the Knee, *American Journal of Sports Medicine*, 13/6:428—429, 1985.
167. *Koržinek, K., Buljan, M., Pećina, M.:* Derotativna osteotomija humerusa u liječenju habitualne luksacije ramena, *Acta orthop. Iugosl.*, 16/3:88—92, 1985.
168. *Kovač, V., Pećina, M.:* Segmentalna spinalna fiksacija u liječenju deformacija kralješnice, *Acta orthop. Iugosl.*, 16/3:78—83, 1985.
169. *Pećina, M.:* Koljeno i potkoljenica, u: Ruszkowski i sur.: Ortopedija, JUMENA, Zagreb 1986.
170. *Pećina, M.:* Skolioze i kifoze, u: Ruszkowski i sur.: Ortopedija, JUMENA, Zagreb 1986.
171. *Pećina, M.:* Ortopedski zahvati, u: Ruszkowski i sur.: Ortopedija, JUMENA, Zagreb 1986.
172. *Pećina, M.:* Gonologija, Med. enciklopedija, II. dop. svezak, JZL »Miroslav Krleža«, Zagreb 1986, 207—209.
173. *Pećina, M.:* Suvremene mogućnosti dijagnostike i liječenja deformacije kralješnice, Med. enciklop. II. dop. svezak, JZL, »Miroslav Krleža«, Zagreb 1986, 341—344.
174. *Pećina, M.:* Sindrom prenaprezanja lokomotornog sustava u sportu i rekreaciji, Med. enciklop. II. dop. svezak, JZL »Miroslav Krleža«, Zagreb 1986, 585—586.
175. *Pećina, M.:* Kirurško liječenje ozljeda meniska i ligamenata koljena, Med. enciklopedija, II. dop. svezak, JZL, »Miroslav Krleža«, Zagreb 1986, 321—323.
176. *Pećina, M.:* Kompjuterizirana tomografija koljena, Med. enciklopedija, II. dop. svezak, JZL »Miroslav Krleža«, Zagreb 1986, 323—324.
177. *Ruszkowski, I., Pećina, M., Orlić, D., Burić, M.:* Umjetni zglobovi, Med. enciklopedija, II. dop. svezak, JZL »Miroslav Krleža«, Zagreb 1986, 749—752.
178. *Nedeljković, R., Pećina, M.:* Istraživanja mogućih uzroka nastanka degenerativnih promjena koljenskog zgloba, *Lij. vjesnik*, 108/2—3:57—62, 1986.
179. *Lulić-Dukić, O., Pećina, M., Pećina-Hrnčević, A.:* Promjene orofacijalnog skeleta u djece s idiopatskom skoliozom kralješnice, *Acta stop. Croat.*, 20/3:215—223, 1986.
180. *Pećina, M.:* Mogućnosti evaluacije rezultata kirurškog liječenja lokomotornog sustava, *Acta orthop. Iugosl.*, 17/1:111—116, 1986.
181. *Pećina, M.:* Neuspjesi i komplikacije pri ugradnji endoproteze koljena, *Acta orthop. Iugosl.*, 17/1:45—50, 1986.
182. *Pećina, M., Bilić, R.:* Komplikacije nakon kirurškog liječenja ozljeda ligamenata koljena, *Acta orthop. Iugosl.*, 17/1:53—55, 1986.
183. *Pećina, M., Smerdelj, M.:* Endoproteza koljena u liječenju komplikacija prijeloma platoa tibije, *Acta orthop. Iugosl.*, 17 (Suppl.): 12—15, 1986.
184. *Bilić, R., Pećina, M.:* Sindroma karpalnog tunela u reumatoidnih bolesnika, *Acta orthop. Iugosl.*, 17/3:191—200, 1986.

185. *Došen, D., Pećina, M., Kovač, V., Antičević, D.:* Moire topografija i mogućnosti njene primjene pri sistematskim pregledima učenika, Zbornik radova I. simpozija školske i univerzitetske medicine Jugoslavije, Zagreb 1986, 131—136.
186. *Keros, P., Krmpotić-Nemanić, J., Pećina, M.:* Anatomija čovjeka. Lokomotorni sustav, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 1986.
187. *Šarić, V., Pećina, M.:* Artroza talokruralnog zgloba nakon prijeloma vanjskog gležnja u odraslih, *Acta orthop. Iugosl.* 17 (Suppl.):87—90, 1986.
188. *Pećina, M., Bilić, R., Ljubišić, E.:* Bescementne endoproteze koljena, 9. kongres JUOT-a, Novi Sad 1986, Zbornik radova, 147—154.
189. *Pećina, M., Bilić, R., Sente, D.:* Endoproteze koljena u reumatoidnih bolesnika, 9. kongres JUOT-a, Novi Sad 1986, Zbornik radova, 249—257.
190. *Bilić, R., Pećina, M., Kopić, M.:* Tunelarni sindromi šake u reumatoidnih bolesnika, 9. kongres JUOT-a, Novi Sad 1986, Zbornik radova, 191—201.
191. *Matijašević, B., Pećina, M., Jelić, M., Barjaktarević, T.:* Teorijske postavke kinematičke analize patelofemoralnog zgloba, 9. kongres JUOT-a, Novi Sad 1986, Zbornik radova, 445—449.
192. *Pećina, M., Smerdelj, M.:* Liječenje sindroma prenaprezanja Ahilove tetive, *Košarkaški medicinski vjesnik,* 1/1:10—13, 1986.
193. *Pećina, M.:* Sindromi prenaprezanja na hvatištima tetiva, u: Medved, R. i sur.: Sportska medicina, JUMENA, Zagreb 1987, 631—635.
194. *Pećina, M.:* Pregled kralješnice i udova, u: Medved, R. i sur.: Sportska medicina, JUMENA, Zagreb 1987, 266—277.
195. *Pećina, M.:* Ozljede pri skokovima, u: Medved, R. i sur.: JUMENA, Zagreb 1987, 706—708.
196. *Pećina, M., Burić, M., Bilić R.:* Kirurško liječenje zanemarenih ruptura Ahilove tetive, *Lij. vjesnik,* 109/6:234—237, 1987.
197. *Keros, P., Bagi Č., Pećina, M.:* Temelji anatomije čovjeka, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1987.
198. *Bojanić, I., Pećina, M., Ribarić, G., Dubravčić, S.:* Habitualne luksacije ramenog zgloba kod sportaša, *Košarkaški medicinski vjesnik,* 2/1—2:19—27, 1987.
199. *Pećina, M., Krmpotić-Nemanić, J.:* Kanalikularni sindromi, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1987.
200. *Pećina, M.:* Sportska medicina u SAD, *Košarkaški medicinski vjesnik,* 2/3:107—108, 1987.
201. *Strinović, B., Pećina, M., Vrdoljak, J.:* Nedovoljna ortopedska zaštita djece adolescentne dobi pri pojavi preartroza velikih zglobova donjih ekstremiteta, *Arhiv ZMD,* 31/325—333, 1987.
202. *Pećina, M.:* Degenerativni zglobni procesi, u: Gamulin, S., Marušić, M., Krvavica, S.: Patofiziologija, JUMENA, Zagreb 1988, 739.
203. *Pećina, M.:* Longitudinal Osteotomy of the Patella after Morscher, in: Muller We., Hackenbruch We.: Surgery and Arthroscopy of the Knee, Springer Verlag, Berlin-Heidelberg 1988, 471—476.
204. *Pećina M.:* Ortopedija, Opća enciklopedija, Dopunski svezak, »Miroslav Krleža«, JLZ, Zagreb 1988, 490—491.
205. *Pećina, M., Dubravčić, S., Smerdelj, M., Ribarić, G.:* Doprinos etiologiji skakačkog koljena, *Košarkaški medicinski vjesnik,* 3/1:11—15, 1988.
206. *Ribarić, G., Pećina, M., Bojanić, I.:* Impingement sindrom ramena, *Košarkaški medicinski vjesnik,* 3/1:15—25, 1988.
207. *Pećina, M., Smerdelj, M., Dubravčić, S., Ribarić, G.:* Contribution to the etiological explanation of »Basketball's Knee«, Sport et Medecine actualites, Mars 1988, 29—31.

208. *Hašpl, M., Pećina, M.:* Ultrazvučna dijagnostika koljena i potkoljenice, u: Matasović, M. i suradnici: Ultrazvučna dijagnostika sustava za kretanje, školska knjiga, Zagreb 1988.
209. *Kovač, V., Pećina, M., Antičević, D.:* Mogućnosti primjene polivalvularne ortoze za kralješnicu (»aktivni« lionski steznik), *Ortopedska pomagala,* 1/1:3—6, 1988.
210. *Bojanić, I., Pećina, M., Bilić, R., Ribarić, G.:* Epicondylitis humeri, *KMW,* 3/2—3:69—81, 1988.
211. *Gašpert, T., Pećina, M.:* Bolni sindromi kralješnice kod gimnastičarki, *KMW,* 3/2—3:63—68, 1988.
212. *Pećina, M., Bojanić, I.:* Lubor R (Piroxicam) u liječenju sindroma prenaprezanja lokomotornog sustava u aktivnih sportaša, *KMW,* 3/2—3:85—89, 1988.
213. *Sente, D., Kovač, V., Pećina, M., Becić, V.:* Naši dosadašnji rezultati elektrostimulacije paravertebralnih mišića u idiopatskih skolioza, *Acta orthop. Iugosl.* 19/3:91—95, 1988.
214. *Pećina, M., Bilić, R., Koržinek, K.:* Ventralisation der Patella unsere zehnjahrige Erfahrung, in: Chapchal G. (ed.): Das Kniegelenk, Georg Thieme Verlag, Stuttgart — New York 1989, 118—120.
215. *Bajraktarević-Čičin-Šain, T., Pećina, M.:* Radiološka istraživanja nestabilnosti patele, *Rad Med. fak. u Zagrebu,* 30/1:41—50, 1989.
216. *Pećina, M., Ribarić, D., Bojanić, I., Dubravčić, S.:* Jumper's knee, *KMW,* 4/1: 15—23, 1989.
217. *Pećina, M., Bojanić, I.:* Piroxicam in treatment of overuse sports injuries, *KMW,* 4/1:23—29, 1989.
218. *Ribarić, G., Pećina, M., Bojanić, I.:* Plantarni fascitis, *Acta orthop. Iugosl.,* 20/1:18—23, 1989.
219. *Pećina, M., Hašpl, M.:* Ultrazvučna dijagnostika koljena i potkoljenice, u.: Kurjak, A. i sur.: Ultrazvuk u kliničkoj medicini, Naprijed, Zagreb 1989, 790—803.

RUBEN RADICA

Ruben Radica (1931), pripadnik srednje generacije hrvatskih glazbenih stvaralaca, zacijelo je jedan od njenih najzanimljivijih i najvrednijih predstavnika. Temelje glazbene naobrazbe primio je već u rodnome Splitu od istaknutog hrvatskog skladatelja, svoga djeda, Josipa Hatzea, a stručni studij završio je na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji, stekavši diplomu iz dirigiranja u klasi Slavka Zlatića i diplomu iz kompozicije u klasi Milka Kelemena. Nakon zagrebačkih studija usavršavao se još i u inozemstvu, i to kod Renéa Leibowitza i Oliviera Messiaena u Parizu i Vita Frazzija u Sieni.

Skladatelj R. Radica posve je predan suvremenom glazbenom izrazu, unutar kojega gradi i stalno usavršava vlastiti stil, daleko od svakog eklekticizma i nekih posuđenica. Glavna značajka njegove glazbe ocrtava se u svojevrsnom stapanju vodoravnoga, melodijskog i okomitoga, harmonijskog tipa glazbenog mišljenja i u procesu međusobnoga usklađivanja pojedinih glazbenih elemenata — tonskih visina, ritma, dinamike i zvučnih boja s jedne strane, a slaganja muzičke forme od djelića ka cjelini s druge strane. Uz bok ovom tehnološkom procédéu, uvijek izvorno domišljenom i ostvarenom na visokoj zanatskoj razini, stoji Radičin duboko utemeljen emocionalni naboj koji se redovito akumulira pod plaštom brižljivo smišljene forme, da bi svako toliko poput dominirajućeg kulminantnog stanja iskočio u prvi zvučni red. Posebnu pak ulogu u ostvarivanju Radičinih glazbenih zamisli ima njegov izraziti smisao za zvučni kolorit, smisao koji bez sumnje vuče korijene iz specifičnog sredozemnog ozračja u kome je odrastao. Valja pritom istaknuti da Radica, sukladno svome općem skladateljskom stavu, ostvaruje takvu koloristička komponentu ne samo koristeći izdvojeni specifični zvuk danoga instrumenta, nego uključujući u svoju koloristička igru adekvatne harmonijske pa čak i melodijske postupke.

Radičin opus obuhvaća niz djela najrazličitijih instrumentalnih i vokalno-instrumentalnih sastava i žanrova, među kojima valja istaknuti »Extensio« za orkestar i klavir (1973), »Ka« za dvije instrumentalne skupine i sintesajzer (1977), kao i čitavu grupu djela, temeljenih na ljudskoj riječi — od potresnih »Interferencija 19 and 10« za recitatora, zbor i orkestar (1965) na fantazmagorične zapise duševnih bolesnika, do nadahnu-

tih tonskih vizija na podlozi pjesničke riječi Jure Kaštelana »Dva duhovna prizora« i »Dva svjetovna prizora« za glazbeni igrokaz »Prazor« (1987. i 1989).

Uz skladateljski rad R. Radica obavlja i značajnu glazbeno-pedagošku djelatnost, što je započinje na Muzičkoj akademiji u Sarajevu (1959—1963), odakle u zvanju docenta, prelazi 1963. na Muzičku akademiju u Zagrebu. U tom zvanju djeluje do 1969. kada je izabran za izvanrednog a 1978. za redovitog profesora. Predavao je razne teorijske glazbene predmete (solfeggio, tonski slog, dirigiranje, sviranje partitura, poznavanje instrumenata, analiza orkestralnih partitura, kontrapunkt, fuga, aspekti suvremene glazbe, instrumentacija); ujedno je obavljao i funkciju pročelnika Teoretsko-pedagoškog odjela i Odjela za dirigiranje, a od 1981. do 1985. bio je u funkciji dekana iste Akademije.

Za svoja skladateljska ostvarenja primio je 1973. godine nagradu »Vladimir Nazor« a 1978. »J. Slavenski«.

POPIS DJELA

Orkestralna:

Intrada, andante i finale za gudače, 1953.
Koncert za komorni orkestar, 1956.
Concerto grosso, 1957.
Lirske varijacije za gudače, 1961.

Koncertantna:

Varijacije za flautu i gudače, 1954.
Concerto abbreviato za orkestar i obligatni violončelo, 1960.
Sustajanje za orgulje i orkestar, 1967.
Per se I za komorni orkestar i Martenotove valove, 1968.
Extensio za orkestar i klavir, 1973.
»Ka« za 2 instrumentalne skupine i sintesajzer, 1977.
Barocchiana za malu trubu i gudače, 1984.

Komorna:

Četiri dramatska epigrama za klavirski kvintet, 1959.
Pean za udaraljkaša, duhački i gudački kvartet, 1963.
Canon infinitus za gudački kvartet i elektroniku, 1972.
Per se II za duhački kvintet, 1975.

Klavirska:

Dijalog za 2 klavira, 1958.
Dva komada, 1961.
Kompozicija br. 3, 1966.

Dramska:

Koreografska muzika, 1962.
Formacije, balet, 1963.
Ranjeni dlan, stanje za glazbenu pozornicu, 1970.
Fuga, medijski balet, 1980.
Dva duhovna prizora za glazbeni igrokaz Prazor, 1987.
Dva svjetovna prizora za glazbeni igrokaz Prazor, 1989.

Vokalna:

Tri pjesme za sopran i klavir, 1961.
19&10, interferencije za recitatora, zbor i orkestar, 1965.
Alla madrigalesca za mješoviti zbor, 1979.
Pasija za bariton i tri instrumentalne skupine, 1982.

Članci

Mogućnost izbora polazišnih postupaka pri stvaranju vokalno-instrumentalnog djela, *Novi zvuk*, 1972, 285—291.
Frano Parać »Sarabanda«, *Zvuk*, 1, 1985, 31—53.
Strukturna akcija — (sve) (izvan) vremenska glazbena konstitutivna konstanta, Skladateljske sinteze osamdesetih godina, 1985, 33—38.

DAVORIN RUDOLF

Rođen je 13. veljače 1934. u Omišu, redoviti je profesor za predmet »Međunarodno javno pravo« i znanstveni savjetnik na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Na poslijediplomskom studiju prava mora toga fakulteta predaje materiju iz predmeta »Međunarodno pravo mora«. Na Pravnom fakultetu u Splitu bio je šef Katedre za međunarodno pravo, ravnatelj poslijediplomskog studija, prodekan i u razdoblju od 1987. do 1989. godine dekan Fakulteta. Predavao je, po pozivu, studentima Pravnoga fakulteta u Zagrebu, studentima postdiplomskoga studija međunarodnog prava Pravnoga fakulteta u Zagrebu i istoimenog postdiplomskog studija Pravnoga fakulteta u Skopju. Rukovodilac je znanstvenoistraživačkog projekta »Ekološka zaštita Jadranskoga mora«, u okviru koje je objavljeno, pod njegovim uredništvom, osamdeset stručnih i znanstvenih monografija.

Aktivno je sudjelovao na međunarodnim skupovima International Law Association u New Delhiju (1976) i Manili (1980), na međunarodnoj konferenciji »International Law and Organization for a New World Order« u Uppsali (1981), sudjelovao je u razgovorima jugoslavenskih i talijanskih stručnjaka za međunarodno pravo (1983, 1985, 1986. i 1987) i u jugoslavensko-austrijsko-talijanskom kolokviju »Resources and Environment« u Trstu (1984). Kao stručnjak, sudjelovao je u radu uredničkoga odbora Treće konferencije UN o pravu mora na jezičnom uređenju teksta Konvencije UN o pravu mora iz 1982. na sastanku u New Yorku (1980), i u radu Pripremne komisije za organizaciju Međunarodne vlasti i Međunarodnog suda za pravo mora na zasjedanju u New Yorku (1986).

Akademske godine 1965/66. bio je na jednogodišnjoj specijalizaciji u Institutu za komparativno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u New Yorku i Sveučilišta u Princetonu.

Član je, između ostaloga, Jugoslavenskog udruženja za međunarodno pravo, međunarodnih društava International Law Association i American Society of International Law. Član je Komisije za pravo mora i Komisije za međunarodne ugovore Saveznog sekretarijata za vanjske poslove u Beogradu.

U Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti redoviti je suradnik Znanstvenog savjeta za pomorstvo, a u Zavodu za znanstveni i umjetnički rad u Splitu obavlja dužnost zamjenika voditelja Zavoda. Član je uredništva »Adriasa«, Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Splitu.

U pravnoj znanosti općenito, prvi je izložio zamisao o paksaktivnosti (u knjizi »Neutralnost i paksaktivnost«, 1978, 267 str.), tj. o institutu kolektivnih mjera koje Ujedinjeni narodi mogu poduzeti protiv države napadača, naglašavajući razlike između paksaktivnosti i neutralnosti i nezaraćenosti.

Posebice je važan njegov prinos u području međunarodnog prava. U izdanju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti objavio je 1985. godine knjigu »Međunarodno pravo mora« u kojoj, prema riječima akademika Vladislava Brajkovića u predgovoru knjige, »prvi put u pravnoj literaturi sustavno izlaže čitavu materiju međunarodnog prava mora, te pruža značajan prilog našoj znanosti o pravu mora i afirmaciji naše povijesne prisutnosti na Jadranu«. Knjigu je, usput rečeno, Institut za društvene znanosti u Pekingu uzeo zbog prevođenja i objavljivanja na kineskome jeziku.

Objavio je knjige »Terminologija međunarodnog prava mora« (1980), »Morski gospodarski pojas u međunarodnom pravu« (1988), zajedno s Vesnom Barić »Osnove međunarodnog javnog prava« (1988), koautor je i redaktor knjige »Epikontinentalni pojas« (1976), redaktor i prevodilac (zajedno s grupom stručnjaka za međunarodno pravo) obimnog teksta »Konvencije UN o pravu mora« iz 1982 (1986). U domaćim i stranim časopisima objavio je niz članaka i pogleda o različitim pitanjima međunarodnog prava, te međunarodnih odnosa.

Posebnu pažnju izaziva posljednji njegov rad »Enciklopedijski rječnik međunarodnog prava mora« (u izdanju Književnog kruga u Splitu, 1989) u kojemu je izloženo cjelokupno međunarodno pravo mora (uključujući pomorsko ratno pravo), običajno i ugovorno. Napisana su objašnjenja i za pojmove iz srodnih znanstvenih disciplina, a nazivi odrednica prevedeni su na engleski, francuski, španjolski i talijanski jezik.

POPIS RADOVA

Knjige

1. Epikontinentalni pojas (grupa autora), redakcija: D. Rudolf, također jedan od autora, Biblioteka Pravnog fakulteta, Split i časopisa »Naša zakonitost«, u Zagrebu, Split 1976, 237 str.
2. Neutralnost i paksaktivnost, Čakavski sabor, Split 1978, 267 str.
3. Terminologija međunarodnog prava mora (hrvatski ili srpski, engleski, francuski, ruski, španjolski), Biblioteka Pravnog fakulteta u Splitu i časopisa »Naša zakonitost«, u Zagrebu, Split 1980, 431 str.
4. Nacrt konvencije o pravu mora (1981), redakcija D. Rudolf (također jedan od prevodilaca), Pravni fakultet, Split 1982, 361 str.

5. Međunarodno pravo mora, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb 1985, 510 str.
6. Konvencija Ujedinjenih naroda o pravu mora (1982) sa Završnim aktom Treće konferencije UN o pravu mora i komentarskim bilješkama, priredio D. Rudolf, Književni krug, Split 1986, 221 str.
7. Enciklopedijski rječnik međunarodnog prava mora, Književni krug, Split 1989, 583 str.

Ostali radovi

1. Privremena, stalna, tradicionalna neutralnost i neangažiranost, doktorska disertacija, Split 1964, 355.
2. Neutralnost i Povelja UN, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 3, 1965, 145—174.
3. Poimanje domicila u USA i Engleskoj, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 4, 1966, 61—78.
4. Domicil i priznanje odluka o razvodu braka, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 5, 1967, 39—57.
5. Domicil i sud nadležan za razvod braka u zemljama common law, *Jugoslavenska revija za međunarodno pravo*, 3, 1968, 277—288.
6. Neka pitanja nastala izrealsko-arapskim sukobima, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 6, 1968, 41—53.
7. Izraelsko-arapski spor pred Generalnom skupštinom i Vijećem sigurnosti UN, Simpozij: Kriza na Bliskom istoku, Udruženje društva za Ujedinjene nacije, Zagreb 1968, 67 str.
8. Izraelsko-arapski sukobi pred Generalnom skupštinom i Vijećem sigurnosti Ujedinjenih nacija, *Politička misao*, 2, 1968, 226—250.
9. Duh Jalte, feljton, 17 nastavaka, *Slobodna Dalmacija*, 1968, XXVI, br. 7346—7362.
10. Pravni aspekti istraživanja i iskorištavanja našeg podmorja, *Privreda Dalmacije*, 5, 1969, 12—17.
11. Vrste i oblici trajne neutralnosti danas, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 7, 1969, 97—104.
12. Razvoj visokog školstva na području općine Split, Ekonomski institut, Split 1969, 46 str.
13. Naučne institucije i naučne djelatnosti u Splitu, Ekonomski institut, Split 1969, 73 str.
14. Financiranje rada institucija i djelatnosti u kulturi na području općine Split, *Pogledi*, 1, 1969, 171—183.
15. Pravni fakultet u Splitu (zajedno s A. Cvitanićem), u: Spomenica u povodu proslave 300-godišnjice Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Sveučilište u Zagrebu, II, 1969, 371—377.
16. Skupštine i vanjska politika, *Pogledi*, 2, 1970, 7—19.
17. Dokle protezati granice obalne države na moru?, *Pogledi*, 4—5, 1970, 69—79.
18. *A. Jelavić, D. Rudolf*, Kulturne institucije i djelatnosti, Ekonomski institut, Split 1970, 88 str.
19. Nauka, Ekonomski institut, Split 1970, 81 str.
20. *B. Sviličić — J. Milat — D. Rudolf*, Školstvo, Ekonomski institut, Split 1970, 149 str.

21. O ekonomskom sadržaju samoupravljanja u kulturi, *Pogledi*, 6, 1971, 111—116.
21. Znanstvene i kulturne institucije, u: Smjernice društveno-ekonomskog razvoja Splita, monografski prikazi, Institut za pomorsku, turističku i obalnu privredu, Split 1971, 639—687.
23. Strana predstavništva. U: Smjernice društveno-ekonomskog razvoja Splita. *Institut za pomorsku, turističku i obalnu privredu*, 2, 1971, 771—773.
24. Pravni status različit od neutralnosti i zaraćenosti, *Anali Pravnog fakulteta u Beogradu*, XXI/2, 1973, 255—264.
25. Nepristranost u pravu neutralnosti, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, X, 1973, 42—61.
26. Pitanja granica obalne države na moru, *Naša zakonitost*, 7—8, 1974, 705—742.
27. O granicama ekonomske zone i epikontinentalnog pojasa, *Međunarodna politika*, 581, 1974, 12—14.
28. Kvalificirana neutralnost, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, XI, 1974, 61—72.
29. Pitanje granica obalne države na moru, Simpozij: Ujedinjene nacije, more i Jugoslavija, 17. i 18. svibnja 1974, 88.
30. O nezaraćenosti, *Jugoslavenska revija za međunarodno pravo*, 1—2, 1975, 1—12.
31. Prirodna bogatstva epikontinentalnog pojasa, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu* XII, 1975, 87—96.
32. Modern Law of the Sea, International Law Association, Report of the Fifty-Sixth Conference held at New Delhi, London 1976, 320—321.
33. Rad na međunarodnom pravu mora, *Pregled*, 6, 1976, 689—696.
34. Neslužbeni nacrt konvencije o pravu mora, redaktor i jedan od prevodilaca: D. Rudolf, Pravni fakultet, Split 1977, 280 str.
35. Međunarodno javno pravo, skripta, Upravno-pravni studij, Split 1977, 173 str.
36. Prava na neutralnost u Završnom aktu konferencije u Helsinkiju, *Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu*, XXV, 1977, 53—61.
37. Law of the Sea and the New International Economic Order, International Law Association, Report of the Fifty-Eight Conference, Manila 1978, 329.
38. Treća konferencija UN o pravu mora i podmorja, *Jugoslavenska revija za međunarodno pravo*, 1—3, 1979, 155—162.
39. Neka pitanja suvremenog humanitarnog prava, Savjetovanje o aktualnim pitanjima razvoja međunarodnog humanitarnog prava, Beograd 1979, 213—215.
40. Treća konferencija UN o pravu mora i pomorje u granicama nacionalne jurisdikcije, Pravni fakultet, Split 1979, 48.
41. Plovni i plovidbeni putovi prema Konvenciji UN o pravu mora (1982), *Pomorski zbornik*, 23, 1985, 335—365.
42. Dno i podzemlje u granicama nacionalne jurisdikcije, *Prinosi*, XV/17, Zagreb 1982, 89—135.
43. Tjesnaci u međunarodnom pravu, Pravni fakultet, Split 1982, 225.
44. Pravo mora prema ženevskim konvencijama (1958) i nacrt konvencije o pravu mora (1981), Pravni fakultet, Split 1982, 460.
45. Unutrašnje morske vode, Pravni fakultet, Split 1983, 104.
46. Zaštita i očuvanje morskog okoliša u Konvenciji o pravu mora (1982), *Pomorski zbornik*, 21, 1983, 81—97.
47. Neutrality of Sweden and Paxactivity, The Spirit of Uppsala, ed. by A. Grahl-Madsen and J. Toman, Berlin-New York 1984, 162—164.

48. Rješavanje sporova u Konvenciji UN o pravu mora, Pravni fakultet, Split 1984, 52 str.
49. Teritorijalno more, Pravni fakultet, Split 1984, 166 str.
50. Novine u međunarodnom pravu mora, I. i II. dio, Pravni fakultet, Split 1984, 1985, 81, 100 str.
51. Some remarks about the Provisions concerning the Continental Shelf in the Convention on the Law of the Sea, Essays on the Law of the Sea, Zagreb 1985, 141—146.
52. Međunarodnopravno reguliranje znanstvenih istraživanja mora, Zbornik Pravnog fakulteta u Mostaru, VI, 1985, 51—60.
53. Proklamiranje gospodarskih pojasa u Jadranu, Pravni fakultet, Split 1986, 121 str.
54. Gospodarski pojas i pitanja razgraničenja, *Adrias*, 1, Split 1987, 55—63.

ANTE STAMAĆ

Rođen je 9. listopada 1939. na otoku Molatu. Maturirao je u Zagrebu, gdje je završio i srednju glazbenu školu, s violinom kao glavnim predmetom. Godine 1963. diplomirao je na Zagrebačkom sveučilištu komparativnu književnost i engleski jezik. Od 1963. je usporedno na postdiplomskom studiju književnosti na Zagrebačkom sveučilištu te na studiju muzikologije i povijesti umjetnosti na Ljubljanskom sveučilištu. Magistrirao je 1970, a slijedeće je dvije godine Herderov stipendist u Beču, na prijedlog akademika Marijana Matkovića; istodobno je studirao i filozofiju. Od 1971. bio je asistent na Katedri za teoriju književnosti u Odsjeku za jugoslavistiku Zagrebačkog sveučilišta, od 1978. docent, od 1981. izvanredni, te od 1987. redoviti profesor i šef Katedre za teoriju književnosti. Godine 1976/1977. bio je Humboldtov stipendist u Berlinu i Göttingenu. Bio je predsjednik Hrvatskog filološkog društva. Trenutno je redoviti profesor teorije književnosti na Sveučilištu u Oldenburgu, Njemačka.

A. Stamać, zvanjem znanstveni savjetnik, istaknuti je hrvatski pjesnik, književni teoretičar i prevodilac. Objavio je između 1962. i 1990. godine sedam knjiga stihova, znanstvena i esejistička djela, te djela s područja znanosti i književnosti i filozofije. Preveo je zbirke pjesama Rilkea, Brechta i Joycea. Uređivao »The Bridge«, »Telegram«, »Umjetnost riječi« itd.

POPIS RADOVA

Znanost o književnosti:

Ujević, monografska studija, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 1971.
Slikovno i pojmovno pjesništvo, Liber, Zagreb 1977.
Teorija metafore, Centar za kulturnu djelatnost, Zagreb 1978; drugo izdanje 1983.
Ogledi, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 1980.
Kritika ili teorija?, Revija, Osijek 1984.
Passim, Logos, Split 1989.

Pjesništvo:

Rasao, vlastita naklada, Zagreb 1962.
Sa svijetom jedno, Mladost, Zagreb 1965.
Doba prisjećanja, Naprijed, Zagreb 1968.
Smjer, Razlog, Zagreb, 1968.
Dešifriranje vage, Razlog, Zagreb 1972.
Odronske poredbe, Naprijed, Zagreb 1982.

Uredio i sastavio:

Nova europska kritika, I, II, III, Marko Marulić, Split 1986—72 (zajedno s V. Zuppom).
Uvod u književnost, treće izdanje, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1983, četvrto izdanje, Globus, Zagreb 1986 (zajedno sa Z. Škrebom).
Tin Ujević, časopis »Croatica«, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb 1975.
Suvremeno hrvatsko pjesništvo, Zavod za znanost o književnosti Filozofskog fakulteta, Zagreb 1988.

Prijevodi književnoznanstvenih knjiga:

J. Huizinga, Homo ludens, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 1970.
H. Friedrich, Struktura moderne lirike, Stvarnost, Zagreb 1969, drugo izdanje, Zagreb 1988.
L. Hjelmslev, Prolegomena teoriji jezika, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1980.
G. R. Hocke, Manirizam u književnosti, Centar za kulturnu djelatnost, Zagreb 1984.
R. Jakobson, Temelji jezika (zajedno s I. Martinčićem), Globus, Zagreb 1988.
Fr. Nietzsche, Volja za moć, Mladost, Zagreb 1988.

IVO ŠKARIĆ

Rođen je 1933. godine u Postirama. Osnovnu školu pohađao je u rodnome mjestu, u Bolu i u Splitu. Maturirao je na Klasičnoj gimnaziji u Splitu 1953, diplomirao 1958. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu hrvatski ili srpski jezik i jugoslavenske književnosti i francuski. Od 1954. godine aktivno je sudjelovao kao demonstrator u tek osnovanom Institutu za fonetiku, a godine 1958/59. specijalizirao je fonetiku. Godine 1960. bio je izabran za asistenta u Zavodu za fonetiku Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, a nakon što je 1965. doktorirao s temom »Povezanost emisije i percepcije u govoru«, bio je izabran za docenta u Odsjeku za teorijsku i primijenjenu fonetiku Filozofskoga fakulteta u Zagrebu. Godine 1972. izabran je u zvanje izvanrednoga profesora, a 1980. u redovitoga na istom fakultetu. Godine 1972/73. boravio je u Parizu na stručnom i znanstvenom usavršavanju. Godine 1979. predavao je u Lundu i Malmöu na slavistici i na Pedagoškoj akademiji.

U Odsjeku i Zavodu za fonetiku vodio je ili vodi nekoliko znanstvenih projekata, vodio je ili aktivno sudjelovao na brojnim tečajevima s tematikom govorne kulture za udruženi rad i za nastavnike, a svojim referatima sudjelovao je na brojnim domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima.

Član je Društva za primjenjenu lingvistiku i Društva defektologa, bio je pročelnik Sekcije za fonetiku HFD, član je Matične komisije za filologiju, glavni urednik časopisa »Govor« i suradnik časopisa »Jezik«.

Dosad je objavio, što sam, što u suautorstvu, četiri knjige, te stotinjak radova, od čega preko 40 znanstvenih i više izrađenih projekata. U rukopisu je dovršio »Fonetiku« kao dio gramatike hrvatskoga književnog jezika, a po njegovoj zamisli, organizaciji i uz njegovo sudjelovanje izrađuje se akcentološki priručnik kao posebna knjiga te gramatike. Može se reći da je ta »Fonetika« bez sumnje ne samo najopsežnije, cjelovito i najiscrpnije djelo na fonetičkom polju, nego je i najkvalitetnije. To se tiče i općeg plana standardne novoštokavštine, bez ograničenja na samo hrvatski književni jezik.

Škarić svoja izlaganja prvenstveno temelji na raznim inačicama francuske fonetičke »škole«, kao i inače glavnina hrvatskih i osobito srpskih fonetičara, ali se vrijednost Škarićeva rada uočava upravo u uspo-

redbi s ostalom domaćom fonetičkom literaturom slične osnovne orijentacije. U Škarića je neusporedivo više vlastitih opažaja i zaključaka na temelju osobnih istraživanja domaćega materijala, izrazito moderniji pristup i bolje poznavanje drugih fonetičkih škola (američkih, njemačkih, raznih slavenskih), uz solidnije i sigurnije vladanje teorijom. Sve su to bitne konkretne crte po kojima će Škarićeva »Fonetika« biti svojevrsnim kamenom međašem u kroatistici. Tomu valja dodati još vrlo dobru i potpunu fizikalnu (akustičku i mehaničku) i biološku (anatomsku i fiziološku) informaciju, ilustraciju i orijentaciju koju ta »Fonetika« pruža — u tome smislu dosad nismo imali ništa sličnoga.

I. Škarić je jedan od prvih u nas koji, već od doktorske disertacije u svojim razmišljanjima o govoru primjenjuje kibernetsku logiku, koja mu omogućuje da svoj predmet proučavanja, govor, promatra univerzalno, da jezična, psihološka, fiziološka i fizikalna svojstva sagledava kao sumjerljive veličine, da povezuje čovjekovo govorno ponašanje s drugim oblicima njegova ponašanja. Njegov matematički model za entropiju nekoordiniranih sustava značajan je doprinos razvoju toga mišljenja. Istaknuto mjesto imaju i njegova istraživanja ontogeneze govora, a znatnu istraživačku djelatnost usmjeravao je i prema kontrastivnim fonetskim problemima.

Velika je Škarićeva znanstvena i stručna aktivnost na području patologije govora i sluha. S prvoga područja posebno ga zanimaju disfonije, dislalije i mucanje, a s drugoga mogućnosti rehabilitacije govora u gluhonijemih. Kreirao je i posebnu grupnu audiometriju i poseban postupak za razgraničavanje pravih i pseudoslušnih perceptivnih dimenzija kod velikih slušnih gubitaka.

Znatan se broj njegovih empirijskih i teoretskih istraživanja, a i praktičnih pothvata, odnosi na govornu kulturu, napose u odgojno-obrazovnom procesu te na istraživanje suvremenoga retoričkog izražavanja. Ističu se njegova fonetska i fonološka istraživanja hrvatskoga standnoga govora, studije i glasovnih promjena i fonoloških studija do novijih istraživanja iz prozodije.

POPIS RADOVA

I. *Knjige*

1. Study of the Sensitivity of the Blind for Rhythm and Intonation when Learning Foreign Languages (projekt s prvim autorom P. Guberinom), Zagreb 1971, 210 str.
2. Case Studies in the Use of Restricted Bands of Frequencies in Auditory Rehabilitation of Deaf (s prvim autorom P. Guberinom i suautorom B. Žajom), Zagreb 1972, 270 str.
3. U potrazi za izgubljenim govorom, Liber — Školska knjiga, Zagreb 1982, 278 str.
4. Govorne poteškoće i njihovo uklanjanje (priređivač i suautor), Mladost, Zagreb 1988.

II. *Znanstveni radovi*

1. Glasovi hrvatskosrpskog jezika u fizo(psiho)-akustičkoj i akustičkoj analizi, *Jezik*, XI, Zagreb 1963, 45—53; Zagreb 1964, 79—84.
2. Artikulacijska optimala glasa, *Govor*, 1, Zagreb 1967, 40—44.
3. Mogućnost rehabilitacije sluha i govora s aspekta verbotonalne teorije, *Defektologija*, III/2, Zagreb 1967, 33—47.
4. Govori u sukobu, *Govor*, 2, Zagreb 1967, 31—52.
5. La structure de la situation linguistique dans l'apprentissage des langues, Active Methods and Modern Means in Teaching Foreign Languages, OUP, London 1971, 75—80.
6. Kako postajati jezikom, *Govor*, 3, Zagreb 1972, 29—34.
7. Pronalaženje osoba oštećena sluha predškolskog uzrasta, *Symposia otorhinolaryngologica Iugoslavica*, 1—2, Zagreb 1969, 104—108.
8. Timska dijagnostička obrada i prognoza za osobe oštećena sluha, *Symposia otorhinolaryngologica Iugoslavica*, 3—4, Zagreb 1969, 157—197.
9. Glasovne promjene unutar izgovorene riječi, *Jezik*, XVII, Zagreb 1979, 134—145.
10. Od krika do govora. Zbornik IV. saveznog seminara surdopedagoške sekcije SDD Jugoslavije, Murter — Zagreb 1968, 194—201.
11. Govor, čovjek i univerzum, *Encyclopedia moderna*, 9, Zagreb 1969, 79—82.
12. Govor i rad, *Pitanja*, 15, Zagreb 1970, 1309—1315.
13. Prvo izazivanje govora kod gluhe djece (s O. Flass), Murter — Zagreb 1970, 278—288.
14. Exercise de la voix en fonction de la reéducation de la parole per le systeme verbotonal, XIX congresse brasiliere de ORL et I congresse brasiliere de foniatria, Rio de Janeiro 1970, 11 str.
15. Paramètres de l'audition phonétique, Međdunaroden simposium Rehabilitacija na sluha i govora, Varna 1970, Sofija 1971 (bug. prijevod: Parametri na podobrjavaneto na čuvaneto na rečta), 234—242.
16. Televizija od sintetičkog govora do razgovora, *BIT*, 8—9, Zagreb 1972, 149—164.
17. Jednodimenzionalni auditivni kapacitet u funkciji stupnja simboličnosti stimulacije, IV. kongres psihologa SFRJ, Bled 1971, 114—117.
18. Kibernetika i jezik, *Suvremena lingvistika*, 7—8, Zagreb 1973, 17—27.
19. Les bases sensorielles de la parole, *Revue de Phonétique appliquée*, 31, Mons 1974, 49—77, 32, 49—63.
20. Vokalna imitacija auditivnih stimulacija u djece od 3 do 6,5 godina, *Zbornik Instituta za pedagoška istraživanja*, 6, Beograd 1972, 95—100.
21. Razlikovna obilježja, *Jezik*, 23, Zagreb 1976, 1—10.
22. Sistematski pregled djece, Zbornik radova Jugoslavenskog savjetovanja o problemima glasa i govora, Zagreb 1975, 111—113.
23. Rehabilitacija sluha i govora, Defektologija, 2, Zagreb 1977, 51—63.
24. Prirodna metoda usvajanja drugih jezika, Godišnjak Saveza društava za primijenjenu lingvistiku Jugoslavije, 1, Beograd 1977, 13—40.
25. Funkcionalno saniranje disfonija slušanjem, Problemi glasa i artikulacije glasova, Savez DDJ i SDS, Beograd 1977, 197—202.
26. Grupna tonalna audiometrija, *Arhiv za higijenu rada i toksikologiju*, 4/30, Zagreb 1979, 357—362.
27. Pledoaje za govor organski i govor standardni, *Jezik*, XXV, Zagreb 1977, 33—42.
28. Komunikacijski smjerovi, *Dometi*, 8, Rijeka 1978, 5—16.
29. Test slušanja, Radovi sa znanstvenoga skupa Istraživanja na području defektologije, II, Zagreb 1978, 23—34.
30. Izgovor, *Jezik*, XXVIII, Zagreb 1981, 129—138.
31. Poetsko i afektivno u govoru, *Umjetnost riječi*, 2, Zagreb 1981, 147—152.

32. Šumovi u znanstvenim komunikacijama, Interdisciplinarnost znanosti, obrazovanja i novacija, Biblioteka Interdisciplinarne studije, 1, Zagreb 1982, 21—27.
33. Kultura govora u radu, Kultura rada, Zavod za kulturu Hrvatske, Zagreb 1983, 83—104.
34. Mjerenje govora, Izbor i priprema kandidata za novinare, spikere i voditelje, 5, RTV Zagreb, 1985, 131—138.
35. Slovo, glas i fonem j, *Jezik*, XXXII, Zagreb 1985, 131—138.
36. The Entropy of Uncoordinated Systems, *Informatologia Yugoslavica*, 17/1—2, Zagreb 1985, 137—142.
37. Glasničke preinake, *Jezik*, XXXIV, Zagreb 1987, 71—81.
38. Određenje govora, *Govor*, 2, Zagreb 1986, 1—16.
39. (U suautorstvu s Đ. Škavić, Z. Babić i G. Varošanec) Silazni naglasci na nepočetnim slogovima riječi, *Govor*, IV/2, Zagreb 1987, 139—152.
40. Govorne predodžbe i govorne osjetne slike, *Govor*, V/1, Zagreb 1988, 7—27.
41. Spatial and Temporal Tactics, *Informatologia Yugoslavica*, 7, Zagreb 1988, 51—55.

MIROSLAV ŠUTEJ

Rođen je 29. travnja 1936. godine u Dugoj Resi. Školovao se najprije na školi primijenjenih umjetnosti u Zagrebu (1951—1956), a zatim studirao slikarstvo na zagrebačkoj Akademiji likovnih umjetnosti (1956—1961) u klasi prof. Marijana Detonija. Bio je suradnikom (1961—1963) u Majstorskoj radionici Krste Hegedušića. Kao stipendist francuske vlade boravio je 1964/1965. godine u Parizu. Od 1978. godine profesor je na Likovnoj akademiji u Zagrebu.

M. Šutej je crtač i grafičar. Njegov rad je eksperimentalan i istraživački, samostalan i autentičan. Šutej je tragač za neotkrivenim, nepoznatim prostorima, sa strašću da se mimo konvencija i kanona, mimo trendova i stilskih formacija opstoji u otvorenim prostorima mašte i duha. On invencijama mijenja, preoblikuje i preimenuje. Slijedi zakonitosti poteza, ali ostvaruje začuđujuće nebrojene mogućnosti varijacija jednog oblika, detalja i kompozicijskih cjelina. U brojnim crtežima, kolažima i objektima očuvao je vlastiti integritet, ali je istodobno u središtu aktualnosti koje se javljaju u području likovne umjetnosti. Ne smiju se, međutim, zanemariti kulturne konstante sredine u kojoj se Šutej javio, a koje su sastavni dio njegova umjetničkog jezika. Nema dvojbe da se hrvatski folklor pojavljivao kao polazište u Šutejevu stvaralaštvu, da je umjetnikovo poznavanje narodnog tkanja i veza utkano u njegov opus.

Šutejev istraživački nerv, širina interesa i iskustvo u raznim materijalima svrstali su ga među vodeće crtače i grafičare. Brojne izložbe, jugoslavenska i međunarodna priznanja i nagrade koje prate njegov rad od samog početka javnog djelovanja potvrde su umjetnikove prisutnosti i značaja u razmjerima naše i svjetske likovne umjetnosti.

POPIS RADOVA

Mape

1970. Originale Kunstinformation nr. 1, 16 grafičkih listova: Predgovor: Jürgen Weichardt, Izdavač: Germanen Presse, Wildeshausen.
1971. Šutej Antimoda, 5 grafičkih listova: Predgovor: Vera Horvat-Pintarić, Izdavač: autor, Zagreb.

1972. Arico, Colombo, Munari, Reggiani, Šutej, 5 grafičkih listova; Predgovor: Giulio Carlo Argan, Izdavač: Esso Italiana i Galleria »Ill Segnapassi«; Pesaro.
1976. Grupa 69, Mapa, grafički listovi: Izdavač: Grupa 69, Ljubljana.
1977. Miroslav Šutej, 16 grafičkih listova; Igor Zidić: »Rajski emigranti« (predgovor), Izdavač: Zbirka Biškupić, Biblioteka Surla, sv. 8; Zagreb.
Serigrafije 17 umjetnika (Motovunski likovni susret), 17 grafičkih listova; Izdavači: Etnografski muzej Istre, Pazin, Galleria del Cavallino, Venecija, Galerija suvremene umjetnosti, Zagreb; Motovun.
1979. Delo i kultura — Šutej, 12 bakropisa; Predgovor: Miodrag B. Protić, Izdavač: Zbirka Biškupić, Biblioteka Iris; Zagreb
Jugoslavenska grafika, 16 litografija; Predgovor: Tonko Maroević, Izdavač: GGP Delo, OOUR Globus; Zagreb.
Trag, 32 grafička lista; Predgovor: Božo Biškupić,, Izdavač: Zbirka Biškupić u suradnji s autorima (Nives Kavurić-Kurtović, I. Kožarić, I. Lacković-Croata, D. Popović, Lj. Stahov, I. Šiško, i M. Šutej); Zagreb.
1980. Šutej — Ruke, 8 grafičkih listova; Predgovor: Vlado Bužančić, Izdavač: Desete jubilarne varaždinske barokne večeri i Galerija slika; Varaždin.

Kolektivne izložbe

1970. Rijeka. Premija na 2. međunarodnoj izložbi originalnog crteža.
Zagreb. Nagrada za grafiku na 5. zagrebačkom salonu.
Grenchen. Otkupna nagrada na 5. trijenalu grafike u boji.
1971. New Delhi. Počasno priznanje na 2. međunarodnom trijenalu.
Sao Paulo. Premio International do Gravura na 11. međunarodnom bijenalu.
Ljubljana. Nagrada slovenske kritike »Zlatna ptica« na 11. međunarodnoj izložbi grafike.
Ljubljana. Otkupna nagrada na 9. međunarodnoj izložbi grafike.
Zagreb. Otkupna nagrada na 3. zagrebačkoj izložbi jugoslavenskog crteža.
Banja Luka. Otkupna nagrada na 5. jesenskom salonu.
1972. Bradford. »Richard Gainsbourgh Memorial Price« na 3. međunarodnom bijenalu grafike.
Krakow. Treća nagrada na 4. međunarodnom bijenalu grafike.
1973. Ljubljana. Grand Prix na 10. međunarodnoj izložbi grafike.
Zagreb. Srebrna plaketa SLUJ-a na 4. zagrebačkoj izložbi jugoslavenskog crteža.
1974. Tokio. Nagrada Ministarstva vanjskih poslova na 10. međunarodnom bijenalu grafike.
Zagreb. Premija na 8. zagrebačkoj izložbi jugoslavenske grafike.
Rijeka. Nagrada Moderne galerije iz Zagreba na 4. međunarodnoj izložbi originalnog crteža.
Krakow. Otkupna nagrada na 5. međunarodnom bijenalu grafike.
Wroclaw. Druga nagrada na 4. trijenalu crteža.
Split. Druga nagrada na 1. bijenalu hrvatske grafike.
1975. Sarajevo. Nagrada za grafiku na 6. izložbi SLUJ-a.
Ljubljana. Priznanje slovenske kritike na 11. međunarodnom bijenalu grafike.
Koprivnica. Galerija Koprivnica (A. Kuduz, Šutej, Vulas).
Šibenik. Muzej grada (A. Kuduz, Šutej, Vulas).
Zagreb. Galerija Dubrava.
Zagreb. Galerija suvremene umjetnosti.
Frechen. (Samostalna izložba na 5. Internationale Graphik Biennale).
1979. Split. Galerija umjetnina.
Zadar. Gradska loža.

Nova Gorica. Galerija Solkan.
Zagreb. Galerija Instituta »R. Bošković«.
Zagreb. Galerija Instituta »R. Bošković«.
Zagreb. Galerija Spektar (A. Kuduz, Šutej, Vulas).
1980. Varaždin. Galerija slika.
Zagreb. Galerija »Prozori«.
Zagreb, Galerija Studentskog centra.
1981. Karlovac, Galerija Barešić.
Rijeka, Gradina Trsat.
Zagreb, Nacionalna i sveučilišna biblioteka.
Šibenik, Muzej grada (Košković, Šutej).
1982. Karlovac, Galerija »Karas«.
Skopje, Muzej na sovremena umetnost.
Koper, Galerija »Meduza«.
Karlovac, Biblioteka »Ivan Goran Kovačić«.
Velika Gorica, »Galerija Galženica, »Den Haag« Galerie.
Varaždin, Galerija Sebastijan.
Gornja Stubica, Muzej seljačkih buna (Kuduz, Šutej).
1983. Zagreb. »Palainovka«.
Paris, Kulturno-informativni centar SFRJ.
Beograd, Galerija Sebastijan.
Pazin, Etnografski muzej Istre.
Poreč, Galerija narodnog sveučilišta.
Stuttgart, Kulturno-informativni centar SFRJ.
Pula. Galerija »Na forumu«.
1984. Rijeka, Moderna galerija.
Karlovac, Zorin dom.
Beograd, Galerija grafičkog kolektiva.
1985. Helsinki, Taide grafikot galerija.
Shanghai, Art Galery (Bućan, Šutej).
Madrid, Miguelangel Galeria.
Ljubljana, XVI Bienale Grafike (Paolozzi, Bonomi, Arakava, Šutej).

Samostalne izložbe

1962. Zagreb, Studentski centar.
1963. Novi Sad, Likovni salon Tribine mladih.
Beograd, Dom JNA (Ružić, Slevec, Šutej).
Zagreb, Kabinet grafike (Makuc, Nagorni, Šutej).
1964. Genova, Galleria del Depostio.
Trst, Circollo della Cultura e delle Arti.
Zagreb, Galerija suvremene umjetnosti.
1967. Beograd, Salon Muzeja savremene umetnosti.
Lausanne, Galerie Alice Pauli.
Zagreb, Galerija Studentskog centra, »Hit parada« (Galić, Kuduz, Šibenik, Šutej).
1968. Venecija, XXXIV Biennale.
Venecija, Galleria del Cavallino.
Kutina, Dom društvenih organizacija.
1969. Zagreb, Galerija Inex.
Nyon, Galerie Histrial.
Krakow, Galerija »Pryzmat«.
Kostanjevica, Lamutov likovni salon.

Zagreb, Galerija mladih.
Kutina, Muzej Moslavine.
Berlin, Galerie Siegmunds Hof (Bob Bonies, Miroslav Šutej).
Trst, Galleria »La Cappela«.

1970. Novi Sad, Likovni salon Tribine mladih.
Ženeva, Galerie Aurora (Gerstner, Keller, Martinez, Šutej).
Wildeshausen, Galerie Wildeshausen.
Ljubljana, Mala galerija.
Kutina, Muzej Moslavine.
Soest, Städtischer Kunstpavillion.
Split, Galerija umjetnina.
Bremen, Kleine Graphik Galerie.
Ljubljana, Mestna galerija (Horvacki, Iljovski, Šutej).
Sarajevo, Mala galerija.
Zagreb, Kreditna banka.
Beograd, Dom omladine.

1971. Zagreb, Galerija Dubrava.
Venecija, Galleria del Cavallino.
Pazin, Etnografski muzej Istre.
Zaječar, Narodni muzej (prenesena u Bor i Negotin).
Labin, Narodni muzej.
Dubrovnik, Umjetnička galerija (Ante Kuduz, Miroslav Šutej).
Zagreb, Galerija G-12.
Rotterdam, Muzeum Boymans van Beuningen (Dobrović, Picelj, Šutej).

1972. Pesaro, Galleria d'Arte »Il Segnapassi«.
Dubrovnik, Galerija Sebastian.
Osijek, Galerija Zodijak.
Haarlem, Frans Halsmuseum (Dobrović, Picelj, Šutej).
Trento, Galleria d'Arte »L'Argentario«.
Grožnjan, Galerija Konoba (Mirjana Mlinarić, Miroslav Šutej).
Hanau, Rathaus.

1973. Dubrovnik, Galerija Sebastian.
Vicenza, Galleria Tinoghelfi.
Bjelovar, Gradski muzej.
Kreuzlingen, Galerie Latzer.

1974. Mestre, Galleria Meneghini.
New York, Galery Arras.
Duga Resa, Općinska vijećnica.
Baden, kod Beča, Kleine Galerie (Kavurić-Kurtović, Šutej).

1975. Ljubljana, Moderna galerija (nagradna izložba na 11. međunarodnoj izložbi grafike).
Beograd, Salon Muzeja savremene umetnosti.
Zagreb, Galerija Dubrava.
Bologna, Galleria »La Loggia«.

1976. Köln, Kulturno-informativni centar SFRJ.
Zagreb, Galerija Lotrščak.
Ljubljana, Galerija Labirint.
Skopje, Galerija Doma omladine »25. maj«.
Novi Sad, Galerija Radničkog univerziteta.
Trst, Galerija Forum.
Mestre, Galleria Meeting.
Karlovac, Zorin dom (Košković, Šutej).
Hvar, Galerija »Na Bankete«.

Liège, Galerie »Premier Etage«.
Banja Luka, Umjetnička galerija.
1977. Dubrovnik, Galerija Sebastijan.
Gelsenkirchen, Atelier Rolf Glasneier.
Bruxelles, Atelier Galerie Neon.
Zagreb, Salon Schira.
Zagreb, Palainovka.
1978. Zagreb, Galerija Spektar.
Beograd, Galerija doma omladine.
Piran, Mestna galerija.
Maribor, Umetnosna galerija (A. Kuduz, Šutej, Vulas).

Nagrade

1968. Zagreb, Prva nagrada na 2. zagrebačkoj izložbi jugoslavenske grafike.
Slovenj Gradec, Otkupna nagrada za crtež na 2. jugoslavenskoj izložbi »Šuma i drvo u likovnim umjetnostima«.
1963. Pariz, Prva nagrada za slikarstvo na 3. bijenalu mladih.
Ljubljana, Priznanje mladim umjetnicima na 6. međunarodnoj izložbi grafike.
1965. Ljubljana, Otkupna nagrada na 6. međunarodnoj izložbi grafike.
1966. Zagreb, Premija na 4. zagrebačkoj izložbi jugoslavenske grafike.
1967. Beograd, Nagrada za najbolje ostvarenje u oblasti grafike (ex equo s R. Kraguljem) na 3. trijenalu likovnih umetnosti.
1968. Tokio, nagrada (Bridgestone Museum of Art) na 6. međunarodnoj bijenalnoj izložbi grafike.
Acireale, Premio Internationale na 3. međunarodnoj smotri umjetnosti.
Bratislava, Druga nagrada na Međunarodnom bijenalu mladih umjetnika »Danubius«.
1969. Zagreb, Godišnja nagrada redakcije »Vjesnik« za likovne umjetnosti »Josip Račić«.
Ljubljana, Otkupna nagrada na 8. međunarodnoj izložbi grafike.
Zagreb, Nagrada SKOJ-a na Salonu mladih.
Rijeka, Prva nagrada na 5. bijenalu mladih.
1970. Zagreb, Prva nagrada na 6. zagrebačkoj izložbi jugoslavenske grafike.
Beč, Prva nagrada na 8. međunarodnoj izložbi crteža.
Rijeka, Premija na 2. međunarodnoj izložbi originalnog crteža.
Zagreb, Nagrada za grafiku na 5. zagrebačkom salonu.
Grenchen, Otkupna nagrada na 5. trijenalu grafike u boji.
1971. New Delhi, Počasno priznanje na 2. međunarodnom trijenalu.
Sao Paulo, Premio International do Gravura na 11. međunarodnom bijenalu.
Ljubljana, Nagrada slovenske kritike »Zlatna ptica« na 11. međunarodnoj izložbi grafike.
Zagreb, Otkupna nagrada na 3. zagrebačkoj izložbi jugoslavenskog crteža.
Banja Luka, Otkupna nagrada na 5. jesenskom salonu.
1972. Bradford, »Richard Gainsbourgh Memorial Price« na 3. međunarodnom bijenalu grafike.
Krakow, Treća nagrada na 4. međunarodnom bijenalu grafike.
1973. Ljubljana, Grand Prix na 10. međunarodnoj izložbi grafike.
Zagreb, Srebrna plaketa SLUJ-a na 4. zagrebačkoj izložbi jugoslavenskog crteža.
1974. Tokio, Nagrada Ministarstva vanjskih poslova Japana na 10. međunarodnom bijenalu grafike.
Zagreb, Premija na 8. zagrebačkoj izložbi jugoslavenske grafike.

Rijeka, Nagrada Moderne galerije iz Zagreba na 4. međunarodnoj izložbi originalnog crteža.
Krakow, Otkupna nagrada na 5. međunarodnom bijenalu grafike.
Wroclaw, Druga nagrada na 4. trijenalu crteža.
Split, Druga nagrada na 1. bijenalu hrvatske grafike.

1975. Sarajevo, Nagrada za grafiku na 6. izložbi SLUJ-a.
Ljubljana, Priznanje slovenske kritike na 11. međunarodnom bijenalu grafike.

1976. San Benedetto Po, Srebrna medalja na 1. nacionalnom natječaju slikarstva i grafike »A. R. Giorgi-Cooperazione e lavoro«.
Frechen, Druga nagrada na 4. međunarodnom bijenalu grafike.
Zagreb, Otkupna nagrada na 9. zagrebačkoj izložbi jugoslavenske grafike.

1977. Ljubljana, Otkupna nagrada na 12. međunarodnoj izložbi grafike.
Banja Luka, Otkupna nagrada na 8. jesenjem salonu.

1978. Zagreb, Nagrada za grafiku 13. zagrebačkog salona.
Krakow, Počasna medalja na 7. međunarodnom bijenalu grafike.
Wroclaw, Medalja i priznanje na 1. međunarodnom trijenalu crteža.
Zagreb, Otkupna nagrada na 10. zagrebačkoj izložbi jugoslavenske grafike.
Mulhouse, Priznanje žirija na 3. evropskom bijenalu grafike.

1979. Zagreb, Nagrada grada Zagreba.
Rijeka, Otkupna nagrada na 7. međunarodnoj izložbi originalnog crteža.

1980. Krakow, Počasna medalja na 8. međunarodnom bijenalu grafike.

1981. Karlovac, Otkupna nagrada (Gradskog muzeja) na 2. bijenalu akvarela Jugoslavije.
Skopje, Nagrada na izložbi SLUJ-a za grafiku.

1983. Zagreb, Otkupna nagrada na IX. zagrebačkoj izložbi jugoslavenskog crteža.
Ljubljana, Nagrada grada Ljubljane na IV. međunarodnom bijenalu grafike.

1984. Exhibition prize na međunarodnoj izložbi »Graphica Creativa 84«, Jyvaskvla.
Maribor, Otkupna nagrada — Bienale »Ekologija i umjetnost«.

1986. Zagreb, Godišnja nagrada »Vladimir Nazor« za dizajn.
Rijeka, Grand Prix X. međunarodna izložba originalnog crteža.
Krakow, Premija ex equo XI. bijenale grafike.
Apatin, Otkupna nagrada na izložbi »Geometrijske tendencije danas«.

STANISLAV TUKSAR

Rođen je 27. srpnja 1945. u Gornjem Kraljevcu (Međimurje). Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao je anglistiku i filozofiju 1970, a na Muzičkoj akademiji u Zagrebu violoncello u klasi Rudolfa Matza 1972. Magisterij iz muzikologije obranio je 1978. godine na Muzičkoj akademiji u Zagrebu obradivši temu »Hrvatski renesansni teoretičari glazbe« pod mentorstvom prof. dr. Ive Supičića. Od 1981. do 1990. posvetio se izradi doktorata na Filozofskom fakultetu u Zagrebu; tema doktorskog rada je »Hrvatska barokna glazbena terminologija — Nazivlje glazbala i instrumentalne glazbe u hrvatskim tiskanim rječnicima od 1649. do 1742. Organografsko-povijesni i sociolingvistički aspekti«.

U razdoblju od 1974. do 1976. boravio je na specijalističkom studiju muzikologije na Université de Paris IV — Sorbonne kod prof. dr. Edith Weber, a od 1986. do 1988, kao dobitnik stipendije fondacije Alexander von Humboldt na Staatliches Institut für Musikforschung u Berlinu (prof. dr. Hans Peter Reinecke).

S. Tuksar je od 1970. do 1980. radio kao stručni suradnik i znanstveni asistent u Muzikološkom zavodu Muzičke akademije u Zagrebu. Od 1980. znanstveni je asistent i upravitelj Zavoda za muzikološka istraživanja Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. Član je Društva skladatelja Hrvatske, Međunarodnog muzikološkog društva i Američkog muzikološkog društva. Ujedno je i član uredništva znanstvenih časopisa »International Review of the Aesthetics and Sociology of Music« (gdje je također i zamjenik glavnog urednika), »Arti musices« (od 1990. i glavni urednik), »Current Musicology« (New York) i »Acta musicologica« (Basel). Također je glavni urednik serije »Indices collectiorum musicarum tabulariorumque in SR Croatia« Zavoda za muzikološka istraživanja.

S. Tuksar je objavio 49 znanstvenih i stručnih članaka i tri knjige. Težište njegova istraživačkog interesa je problematika teorije i estetike hrvatske glazbe u razdoblju od 16. do 18. stoljeća te terminološka pitanja koja je prate.

Svoja istraživanja na području estetike uspješno prenosi i u praksu kao predavač te discipline na Muzičkoj akademiji u Zagrebu.

Pitanjima hrvatske glazbene terminologije, posebice njezinim povijesnim aspektima S. Tuksar se naročito iscrpno bavi u svom istraživalačkom radu. Proučavajući organsko-povijesne i sociolingvističke aspekte te problematike Tuksar je počeo prvo istraživanje takve vrste u Hrvatskoj i Jugoslaviji i jedno od rijetkih i u međunarodnim relacijama.

Sustavno se bavi i istraživanjima hrvatske glazbene baštine. Njegova arhivska proučavanja izvorne notne građe i srodne dokumentacije rezultirala su nizom studija i knjigom »Katalog muzikalija u Muzeju grada Splita«. Opsežnom studijom o Glazbenom arhivu samostana Male braće u Dubrovniku (u zborniku »Samostan Male braće u Dubrovniku, 1235—1985«) Tuksar je znanstvenoj i kulturnoj javnosti predstavio dragocjene fondove i tako pridonio njihovom sustavnom proučavanju. U svojstvu upravitelja Zavoda za muzikološka istraživanja i nastupima s referatima na nizu znanstvenih skupova, simpozija i kongresa u Jugoslaviji i inozemstvu S. Tuksar aktivno pridonosi uključivanju naše muzikologije u međunarodne muzikološke tokove i upoznavanju naše glazbene baštine. Osim aktivnog sudjelovanja na 21 simpoziju on je i sam organizirao četiri muzikološka znanstvena skupa te održao niz predavanja iz povijesti hrvatske glazbene kulture u inozemstvu.

S. Tuksar je i urednik četiriju zbornika muzikoloških radova (»Jarnović«, I, II; »Luka i Antun Sorkočević«; »Glazbeni barok i zapadni Slaveni u kontekstu europskog kulturnog stvaralaštva« (1978, 1980, 1983, 1990, u tisku). Kao prevoditelj desetak stručnih i znanstvenih članaka s područja estetike, sociologije i glazbene historiografije i triju knjiga s muzikološkom i filozofskom problematikom (Zofia Lissa, »Estetika glazbe — Ogledi«, 1977; Erich Fromm, »S onu stranu okova iluzija«, 1980, 1984, 1986, 1988, i dr). Tuksar se predstavlja i kao javni kulturni radnik širokog humanističkog obzorja.

POPIS RADOVA

1. From Metaphysical Irrationalism to Contemporary Empiricism, *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music* (dalje: *IRASM*), II/1, Zagreb 1971, 77—87.
2. Isto, na hrvatskom, *Zvuk*, 115/116, Sarajevo 1971, 273—280.
3. Elementi antičkih i srednjovjekovnih teorija glazbe u djelu Federika Grisogona-Bartolačića, *Arti musices* (dalje: *AM*), 5, Zagreb 1974, 49—66.
4. De Musica Itehritate (1507) door Frederik Grisogono, Muzek-Mozaiek, Leuven 1976, 1—5.
5. Hrvatska glazbena terminologija u »Rječniku« Fausta Vrančića (1595), *AM*, 7, Zagreb 1986, 41—59.
6. Pavao Skalić (1534—1575) kao glazbeni pisac, *Zbornik radova DHS*, 1, Zagreb 1976, 21—23.
7. Pavao Skalić kao glazbeni pisac i njegov »Discursus Harmonicus« (1559), *AM*, 8/2, Zagreb 1977, 97—122.
8. Bedeutungstheorie in der Musik in »Irene, ovvero della bellezza« (1599) von Miho Monaldi. Ein Beitrag zur Geschichte der semiologischen Doktrinen in der Musik, IRASM, VIII/2, Zagreb 1977, 263—272.

9. Glazbeni arhiv splitske stolne crkve sv. Dujma. Izvještaj o sređivanju i katalogiziranju izvršenom u razdoblju od 1973. do 1975. godine, *AM*, 8/2, Zagreb 1977, 171—190.
10. Hrvatski renesansni teoretičari glazbe, JAZU, Zagreb 1978, 133 str.
11. Die kroatische Musikkultur, u: Musikschafen der Völker und Nationalitäten Jugoslawiens, MIC, Zagreb 1978, 17—30.
12. Prisutnost fenomena pop i rock glazbe u jugoslavenskom muzičkom životu, *Zvuk*, 3, Sarajevo 1978, 10—13.
13. Klasifikacija kiča i šunda u muzičkom stvaralaštvu, *Zvuk*, 3, Sarajevo 1978, 19—21.
14. Izvještaj o preliminarnom istraživanju muzikalija na otocima Cres i Lošinj 1978. i sređivanje glazbenog arhiva samostana sv. Petra u Cresu, *AM*, 10/2, Zagreb 1979, 169—183 (koautor).
15. Politika i glazba u renesansnom Dubrovniku, Zbornik radova o Pavlu Markovcu, JAZU, Zagreb 1979, 99—109.
16. Musique et politique à Dubrovnik à l'époque de Renaissance, *IRASM*, X/1, Zagreb 1979, 99—111.
17. Croatian Renaissance Music Theorists, MIC, Zagreb 1980, 151 str.
18. Hrvatska glazbena terminologija u »Blagu jezika slovinskoga« (1649—1651) Jakova Mikalje, *AM*, 11/1, Zagreb 1980, 5—35.
19. H. Kayser, Akroasis, Die Lehre von der Harmonik der Welt, *IRASM*, 11/2, Zagreb 1980, 253—256 (recenzija).
20. Muzikološki zavod Muzičke akademije 1969—1979, *AM*, 11/2, Zagreb 1980, 203—213.
21. Kajkavska glazbena terminologija u »Dictionaru« (1670) Jurja Habdelića, u: Glazbena baština naroda i narodnosti Jugoslavije od 16. do 19. stoljeća, I, Zagreb-Varaždin 1980, 51—68.
22. Isto na engleskom, Zagreb-Varaždin 1980, 171—188.
23. Pitanje Jarnovićeva identiteta, u: Ivan Mane Jarnović — hrvatski skladatelj, II, Zagreb-Osor 1980, 15—25.
24. Isto na engleskom, Zagreb-Osor 1980, 119—130.
25. D. P. Walker, Studies in Musical Science in the Late renaissance, *IRASM*, 12/1, Zagreb 1981, 75—78 (recenzija).
26. S. Majer-Bobetko, Estetika glazbe u Hrvatskoj u 19. stoljeću, *AM*, 12/1—2, Zagreb 1981, 135—138 (recenzija).
27. M. Demović, Glazba i glazbenici u Dubrovačkoj Republici od početka 11. do polovine 17. stoljeća, *Dubrovnik*, 4/82, 117—121, Dubrovnik 1982, 117—121 (recenzija).
28. M. Demović, Musik und Musiker in der Republik Dubrovnik vom Anfang des 11. Jahrhunderts bis zur Mitte des 17. Jahrhunderts, *IRASM*, 13/1, 127—130, Zagreb 1982, 127—130 (recenzija).
29. Isto kao i br. 26, na engleskom, *IRASM*, 13/1, Zagreb 1982, 132—134.
30. K. Kos, Dora Pejačević, *OD-DO*, IV/82, Zagreb (recenzija).
31. Glazbeno-teoretski fragmenti dvaju hrvatskih autora srednjega vijeka: Hermana Dalmatinca i Petra Pavla Vegerija st., u: Znanost u Hrvata u srednjem vijeku, Zagreb 1982, 97—107.
32. Isto, na engleskom, *IRASM*, 13/1, Zagreb 1982, 93—106.
33. Trinaesti kongres Međunarodnog muzikološkog društva, Strasbourg 1982, *AM*, 13/2, Zagreb 1982, 191—198.
34. Josip Hatze — dirigent, pedagog i kompozitor — u svjetlu novinskih prikaza, u: Josip Hatze — hrvatski kompozitor, Zagreb 1982, 27—48.
35. Isto, na engleskom, Zagreb 1982, 161—183.

36. Premijere Zajčevih glazbeno-scenskih djela u Beču u ogledalu kritike, u: Ivan Zajc — Zbornik radova, JAZU, Zagreb 1982, 79—113.
37. Izvještaj o sređivanju glazbenih arhiva samostana sv. Frane u Cresu, *AM*, 14/1, Zagreb 1983, 67—75.
38. Nazivlje glazbenog instrumentarija u »Gazofilaciju« (1740) Ivana Belostenca, u: Varaždinski zbornik 1181—1981, Varaždin 1983, 441—460.
39. Vijesti o tursko-osmanlijskoj glazbi u spisu »De Turcarum ritu et caeremoniis« Bartola Đurđevića (1506—1566), *Zbornik za narodni život i običaje Južnih Slavena*, 49, Zagreb 1983, 679—691.
40. Project of Croatian Musicological Research, *Current Musicology*, 34/1982, New York 1984, 75—771.
41. Milka Trnina 1863—1941—1984, *Kaj*, IV—V/1984, Zagreb 1984, 157—162.
42. Zagabria (Zagreb), Dizionario Enciclopedico Universale della Musica e dei Musicisti, *UTET*, sv. IV, Torino 1984, 772—773.
43. Prvi tragovi osmanlijske glazbene tradicije u našim krajevima, u: *Zbornik trećeg programa Radio Zagreba*, 9—10, 1983/84, 225—233.
44. New Musical Sources in Croatia (Yugoslavia), *Acta Musicologica*, LVII/I, 1985, Basel 1985, 121—138.
45. Glazbeni arhiv samostana Male braće u Dubrovniku. Opći pregled fonda i popis ranih tiskovina, u: Samostan Male braće u Dubrovniku, 1235—1985, Zagreb-Dubrovnik 1985, 665—773.
46. Gdje je i kada rođen Ivan Mane Jarnović — III, *AM*, 17/1, 1986, 144—151.
47. Imprimés musicaux européens anciens et rares dans les archives croates, Les Croates et la civilisation du livre, *Croatica Parisiensia*, 1, Paris 1986, 67—74.
48. Hrvatska glazbena terminologija u leksikografiji od 1649. do 1742. godine, u: Glazbeni barok u Hrvatskoj, Osor 1989, 70—80.
49. Katalog muzikalija u Muzeju grada Splita (Catalogue of Music Manuscripts and Prints in the City Museum of Split), sv. 2, Indices collectiorum musicarum tabulariorumque in SR Croatia, JAZU, Zagreb 1989, 109 str.

MARIJA UJEVIĆ

Rođena je u Zagrebu 20. listopada 1933. godine. Klasičnu i realnu gimnaziju pohađala je u Zagrebu gdje je i maturirala. Studij kiparstva završila je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1959. godine u klasi prof. Frane Kršinića. Od 1959. do 1960. pohađala je Central School of Arts u Londonu.

Uz brojna djela komornih dimenzija (portretna plastika) njezina se kiparska snaga najbolje zrcali u spomeničkoj i memorijalnoj plastici — plastici koja nikada ne nadilazi proporcije i mjere ljudskog lika. Svojim trajnim zanimanjem za temu ljudskog lika, M. Ujević nastavlja izrazitu plodnu tradiciju hrvatskog figurativnog kiparstva, od naših klasika Rendića, Frangeša i Meštrovića, do Augustinčića i Kršinića. Smislom za intimno u velikom, za ljudsko u simboličkom, u decenijskim mijenama našeg kiparskog izraza očuvala je vertikalu svojeg plastičkog i humanističkog interesa i »stari koncept« uzdigla do avangardnog shvaćanja. Znajući da problem skulpture dolazi iznutra a ne izvana, znala je i da problem nije u izboru teme nego u načelima plastičke artikulacije i razrješenja. U svojem radu prirodno je dospjela i do mjesta najvišeg izazova — portretne plastike i zadataka; kako nepregledni i kompleksni univerzum bića i njegovih odnosa svesti do apsolutiziranog znaka koji će biti »zbirno« mjesto osobnih karakteristika i sugestivno jezgro fizičkog i duhovnog identiteta. Stoga su i »Matoš« i »J. S. Popović« i »Kafka« datumi naše spomeničke portretne plastike, žarišna mjesta osobnosti u ozračju sudbine kao i forme koja je dovedena ne samo do individualne pozicije nego i do metafore samog vremena.

Kiparski čin za M. Ujević, od najranijih skulptura (Kataklizma, 1982; A. Šenoa, 1988) sadržava i volju za živim dijalogom između duhovno-unutrašnjeg i materijalnog-vanjskog iz kojeg ishodi i sama psihološka potka njezinih ostvarenja. Štoviše, može se reći da u svim portretima i spomenicima M. Ujević pretvara karakteristike teme u oblikovne vizije.

Teško je izbrojiti sve vrline pojedinih djela ali treba apostrofirati nekoliko nagrada od kojih onoj za Spomenik telekomunikacijama (UNESCO) u Genevi, za spomenik Augustu Cesarcu u Zagrebu i za spomenik J. S. Popoviću u Novom Sadu pripada istaknuto mjesto. Ovdje va-

lja istaknuti izvanredan spomenik Miroslavu Krleži u Osijeku. Veličina te izuzetne ličnosti predočena je stavom prisnog nehaja, demitologiziranim izrazom lika koji svojom neposrednom i familijarnom komunikativnošću iskazuje prisnost ali i sugestivnost ekspresije, plastičku čistoću i snažnu duhovnu koncentraciju, vrativši nam, snagom plastičkog uprizorenja, otišlog pjesnika u trajnu prisutnost.

Bogati opus raznorodnih rješenja ali čvrste unutrašnje koherencije skuplja u sebi svu ozbiljnost jednog kiparskog identiteta unutar kojeg se brojna djela, bez retoričkih zaklinjanja i fraziranja mogu s punim pravom nazvati antologijskima. Za opus koji nije zatrpan brojnošću nego se hrani oblikovnom rigoroznošću njegovi dometi i njegove vrline ostaju trajno dobro jedne zajedničke umjetničke i ljudske stvarnosti.

POPIS DJELA

Nagrade

1965. I. nagrada na internacionalnom natječaju za spomenik »UNESCO«, Geneve.
1968. Zagreb, Nagrada na Salonu mladih.
1970. Zagreb, nagrada na natječaju za spomenik »Seljačka buna«.
1971. Sarajevo, Nagrada na natječaju za spomenik na Kozari.
1972. Nagrada na natječaju za spomenik »Stablo mladosti« Zagreb.
Zagreb, Nagrada na natječaju za spomenik Vladimiru Nazoru.
1973. Zagreb, I. nagrada na natječaju za spomenik Augustu Cesarcu.
1975. Tuzla, 3. izložba jugoslavenskog portreta, nagrada za portret M. Krleže.
1976. Zagreb, Nagrada INE.
1981. Novi Sad, I. nagrada za spomenik J. S. Popovića.
1982. Zagreb, Zagrebački salon, Izvedbena nagrada za spomenik Miroslava Krleže.
1985. Zagreb, Nagrada za II. trijenale hrvatskog kiparstva.
1989. Nagrada grada Zagreba.

Kolektivne izložbe

1960. Split, »Staza«.
1962. Zagreb, Izložba ULUH-a.
1963. Rijeka, Bijenale mladih.
1964. Beograd, 2. trijenale likovne umetnosti.
1966. Sarajevo, Izložba ULUH-a.
Starigrad, »Dijalog«.
1967. Beograd, 3. trijenale likovne umetnosti.
Tuzla, Izložba jugoslavenskog portreta.
Vinkovci, Likovni salon.
Zagreb, Salon mladih.
1970. Zagreb, 5. zagrebački salon.
Beograd, 4. trijenale likovne umetnosti.
1971. Zagreb, Zagrebački salon — prijedlog.
Zagreb, Izložba zagrebačkih umjetnica.
1972. Zagreb, Otkupi umjetnina 71—72.
Zagreb, Nadrealizam i hrvatska likovna umjetnost.
Zagreb, Izložba kiparskog stvaralaštva.
Slovenj Gradec, Jugoslavenska izložba likovnih umjetnica.

1973. Murska Sobota, 1. jugoslavenski bijenale male plastike.
1974. Zagreb, Akvizicije Gradske galerije.
1975. Zagreb, 10. zagrebački salon.
Tuzla, 3. izložba jugoslavenskog portreta.
Banja Luka, 7. jesenji internacionalni salon.
Zagreb, »Plasteks«.
Murska Sobota, 2. bijenale male plastike.
Zagreb, Umjetnici stvaraju u slobodnom gradu.
1976. Gospić, II. lički likovni anale.
1977. Aleksandrija, 12. biennale Mediteranee.
Mainz, Moderna umjetnost Hrvatske.
Zagreb, Jedanaest kipara.
1978. Sarajevo, Umjetnost u Jugoslaviji 1970—1978.
Imotski, Imotska sila.
1979. Novi Sad, 68 portreta.
1980. Zagreb, Novogodišnja izložba članova galerije FORUM.
1981. Milano, Hrvatska umjetnost.
Pančevo, Centar za kulturu, Izložba jugoslavenske skulpture.
1982. Zagreb, Trijenale hrvatskog kiparstva.
Zagreb, Zagrebački salon.
1983. Labin, Mediteranski kiparski simpozij.
Sarajevo, Suvremena jugoslavenska likovna umjetnost 1978—1983.
1985. Zagreb, II. trienale hrvatskog kiparstva.
1986. Zagreb, Izložba autoportreta — HDLU.

Samostalne izložbe

1976. Sisak, Narodni muzej.
1980. Zagreb, galerija Forum.
1981. Dubrovnik, Galerija Sebastijan.
1984. Beograd, Galerija Sebastijan.

NEKROLOZI

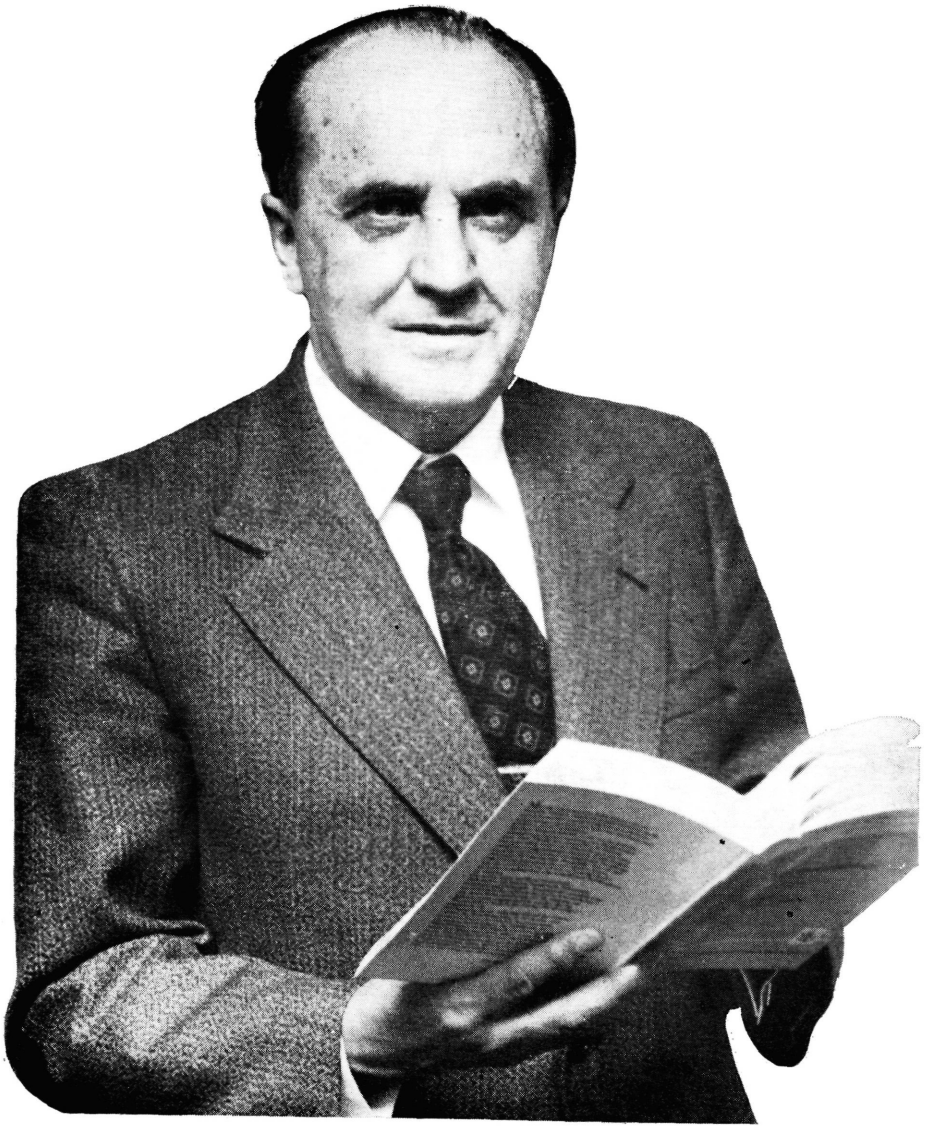

Vladimir Bayer

VLADIMIR BAYER

(1912—1990)

Vladimir Bayer, mlađi doktor prava Zagrebačkog sveučilišta od lipnja 1935. godine, odmah se na početku svoje karijere sudbinski opredijelio za težak i zahtjevan put pravnog teoretičara, i to upravo u segmentu krivičnog prava i postupka. Nakon odsluženja vojnog roka, pohađao je 1936/37. godine, kao redoviti slušač, Kriminološki institut Pariškog sveučilišta i tamo, među ostalim poznatim imenima francuske akademske scene kao što su Huguency, Tibaudet, A. Mosse, Cortinot, Piedelievre, Laignel-Lavastine, slušao predavanja znamenitog profesora Donnedieua de Vabresa o posebnom dijelu francuskog KZ te krivičnom pravu tadašnjih autoritarnih država, Italije, Njemačke i SSSR-a. Taj susret sa stranim pravom, svijest o potrebi njegova poznavanja i proučavanja, profesor Bayer neće nikada zaboraviti, već će kasnije posebno njegovati usporednopravni pristup. To je pokazao već u svojim prvim radovima, neposredno nakon povratka u domovinu, kad se 1940. godine natječe za mjesto docenta na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Među njima svakako treba izdvojiti veliku monografiju »Problem sudjelovanja nepravnika u savremenom kaznenom sudovanju« (1940) za koju je njegov tadašnji, inače vrlo strogi, recenzent i izvjestitelj u natječaju profesor M. Dolenc naveo da pokazuje »veliku marljivost, snažni stil, dobru dispoziciju, ambiciju da se laća teških problema, veliku načitanost u stranoj literaturi te mnogo kritičnog duha za rješavanje problema, što je od presudne važnosti«. Te karakteristike još više vrijede za centralno djelo profesora Bayera iz toga razdoblja »Kazneno postupovno pravo, povijesni razvoj« (1943). Za nj je komisija Pravnog fakulteta u Zagrebu, koja ga je 1950. godine predložila za redovitog profesora, navela kako dokazuje da je profesor Bayer »svoje stručno znanje na području kaznenog postupka proširio i produbio, svoja naučna izlaganja uprostio i usavršio, tako da se može smatrati priznatim naučnim radnikom na području krivičnog postupka«. Suvremeni procesualisti smatraju to djelo jednim od naših najboljih prikaza povijesnog razvoja evropskog krivičnog procesnog prava.

Tijekom svoje plodne karijere profesor Bayer objavio je preko 20 knjiga ili monografija i više od 90 članaka s područja krivičnog proces-

nog prava, materijalnog kriviČnog prava, penologije, povijesti kriviČnog prava i pravne nastave. Brojni prikazi jugoslavenskog prava u stranim časopisima i sudjelovanja na čitavom nizu međunarodnih kongresa i skupova, predavanja na stranim sveučilištima i članstvo u međunarodnim znanstvenim udruženjima pribavili su mu velike zasluge za upoznavanje i afirmaciju našega pravnog sustava u inozemstvu. U prvom planu njegova opusa svakako stoji dvotomno »Jugoslavensko kriviČno procesno pravo«, udžbenik koji je kroz dugo vremena, sve do relativno nedavne pojave udžbenika naših mlađih autora, zajedno s udžbenikom pok. profesora Tihomira Vasiljevića, bio standardni udžbenik kriviČnog procesnog prava na većini naših pravnih fakulteta. Na historijskom planu, možda najpopularnije djelo profesora Bayera »Ugovor s đavlom« (1952, 1968, 1983) svjedoči o izvanrednom doprinosu historiji i sociologiji kriviČnog prava, doprinosu koji je izražen ne samo u bogatstvu prikupljenih povijesnih dokumenata, ostavljenih budućim generacijama na proučavanje i njihovoj kritičnoj analizi, nego i znanstvenim spoznajama koje nas upozoravaju, kako to navodi K. Vodopivec u spomenici u povodu umirovljenja profesora Bayera (»Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu«, 1—2/1984), na potrebu kritičkog pristupa pravnom pozitivizmu, na etičke vrijednosti, na potrebu racionalnog pristupa represiji delikventnog ponašanja, na zakonitost i demokratički način odlučivanja o ljudskim sudbinama.

Konačno, u gotovo nepreglednom nizu svojih znanstvenih i stručnih radova profesor Bayer se, svojom interpretacijom našeg suvremenog kriviČnog prava i postupka, stalno zalagao za realizaciju načela pravne države: postavljanje i određivanje čvrstih okvira represivnog djelovanja državnih organa, popunjavanje pravnih praznina i eliminacija svih nepreciznosti na tom planu koje mogu ugroziti ljudska prava. Generacije teoretičara i praktičara kriviČnog prava u čitavoj Jugoslaviji trajno će mu biti zahvalne za sva rješenja složenih pravnih pitanja koja im je pružio, kao što su npr. definiranje ovlaštenja drugostepenog suda povodom žalbe kao tzv. jedinstvenog pravnog lijeka prilikom njegova uvođenja u naš kriviČni postupak 1948. godine; posve nova teorija o funkcionalnom odnosu procesne forme i utvrđivanje činjenica u kriviČnom postupku, koju je nazvao »načelom traženja materijalne istine«; kritička evaluacija dometa Novele našeg ZKP iz 1967. godine s rješenjima nekih aktualnih pitanja koja se tiču reformiranog položaja i uloge organa unutrašnjih poslova i novih prava obrane u kriviČnom postupku; novo učenje o činjenicama i njihovu utvrđivanju u kriviČnom postupku; procesni režim nezakonito pribavljenih dokaza i posljedice njihove upotrebe pri donošenju presude itd.

Pružio je dakle, profesor Bayer svojim učenicima, kolegama, cjelokupnoj zajednici jugoslavenskih kriviČara i kriminalista zaista mnogo. I kao stručnjak i kao vrstan pedagog. Svojim slušačima je jednostavnim, kristalno jasnim izrazom znao približiti i razjasniti najkompliciranije probleme kriviČnopravne materije, potvrđujući tako staru izreku *simplicitas veritatis forma*. I nije ostao samo na tome: u brojnim radovima o pravnoj nastavi (npr. samo s područja postdiplomske nastave objavio

je 12 radova, od kojih neke i u inozemstvu) čitatelju je pružio kompletan uvid u povijest, stanje i probleme ovoga dijela hrvatske znanosti i kulture. Zajedno s profesorom Zlatarićem bio je 1958. godine suosnivačem postdiplomskog studija iz krivičnopravnih znanosti na Pravnom fakultetu u Zagrebu, jednog od najstarijih postdiplomskih studija u zemlji, na kojem je nastavu polazilo na stotine polaznika, a preko 190 steklo magisterij. Konačno, i na Pravnom fakultetu u Zagrebu profesor Bayer je obavljao niz društvenih funkcija (dekan 1954/55; predsjednik bibliotečnog odbora, glavni i odgovorni urednik »Zbornika«), jednako kao i na Sveučilištu i nekim drugim društvenim institucijama naše Republike.

Profesor Bayer bio je izvanredan primjer humanista, široko orijentiranog u svojim interesima, otvorenog progresu ljudske misli i znanstvene spoznaje. Stoga, unatoč njegovu odlasku, neka Horacijeve riječi *Non omnis moriar multaque pars mei vitabit* označe da uz nas ostaje djelo, duh i uspomena na jednog velikog čovjeka i pravnika kojem dugujemo trajnu zahvalnost.

Davor Krapac

VASO ČUBRILOVIĆ

(1897—1990)

U Beogradu je, 11. lipnja 1990. godine, u 93. godini života, umro istaknuti povjesničar akademik Vaso Čubrilović, dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti od 1961. godine.

Čubrilović je rođen u Bosanskoj Gradišci. Gimnaziju je pohađao u Tuzli i završio u Sarajevu. Godine 1919. upisao se na Filozofski fakultet (povijest—zemljopis) Sveučilišta u Zagrebu, odakle, u listopadu iste godine, prelazi na Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu (opšta istorija — istorija srpskog naroda i Vizantije — geografija), gdje je u lipnju 1922. godine diplomirao. Nakon diplomiranja radio je u srednjim školama (Sarajevo, Beograd). Na Filozofskom fakultetu u Beogradu doktorirao je (»Bosanski ustanak 1875—1878«) u srpnju 1929. godine, nakon čega je prešao na rad na tom fakultetu. Za docenta je izabran 1934. godine, za izvanrednog profesora 1939. godine. Nakon prisilnog penzioniranja 1941. godine od strane okupatorskih vlasti, na Fakultet se ponovo vraća u listopadu 1944. godine. Za redovitog profesora tog fakulteta izabran je u travnju 1947. godine. Univerzitet u Beogradu postavio ga je u prosincu 1957. godine za honorarnog redovitog profesora Filozofskog fakulteta u Novom Sadu. Umirovljen je 1967. godine kao redoviti profesor Filozofskog fakulteta u Beogradu.

Za svoj plodni znanstveni rad akademik V. Čubrilović dobio je priznanje većeg broja vrhunskih znanstvenih institucija. Za dopisnog člana Srpske akademije nauka i umetnosti izabran je u siječnju 1960. godine, a za redovitog člana u prosincu 1961. godine. U Akademiji je obavljao dužnost sekretara Odeljenja za društvene nauke, člana Predsjedništva, direktora Balkanološkog instituta. U prosincu 1969. godine izabran je za člana Akademije nauka Bosne i Hercegovine, u ožujku 1973. za člana Društva za nauku i umjetnost Crne Gore (u ožujku 1976. godine dopisni član Crnogorske akademije nauka i umjetnosti), u veljači 1976. godine postaje inozemni član Akademije znanosti Sovjetskog Saveza, u travnju 1981. godine izabran je za vanjskog člana Slovenske akademije znanosti

in umetnosti, a u lipnju 1989. godine dobio je počasni doktorat Univerziteta »Đuro Pucar Stari« u Banjaluci.

Šire područje znanstvene preokupacije akademika Čubrilovića jest razvoj država i društava jugoslavenskih naroda u 19. i 20. stoljeću. No, u svojim analizama i sintetičkim pogledima on je ulazio i u ranija razdoblja te povijesti, tražeći u njima korijene i determinante za predmet svojih osnovnih znanstvenih preokupacija.

Čubrilović je svoj znanstveni interes najprije iskazao za probleme iz povijesti Bosne i Hercegovine, gdje je našao i sadržaj za svoj doktorski rad. Pisao je o razvitku feudalnih odnosa u Bosni i Hercegovini, njezinu položaju u Habzburškoj Monarhiji. Dao je priloge iz položaja Bosne i Hercegovine pod turskom vlašću, iznoseći neka svoja posebna viđenja iz te problematike.

Dosta pažnje Čubrilović je posvetio analizi razvitka građanskog društva i države u Srbiji u 19. i 20. stoljeću, uz priloge iz te problematike i u ranijem razdoblju. Analizirao je problematiku socijalnog i nacionalno-revolucionarnog obilježja srpskih ustanaka 1804—1813. Pratio je zatim razvoj srpske države u drugoj polovici 19. stoljeća, njezin unutrašnji razvitak i vanjskopolitički program. Svoje rezultate iz povijesti Srbije sintetizirao je u opsežnom djelu »Istorija političke misli u Srbiji 19. veka«. Tu on daje sintetsku sliku razvoja Srbije od 1804. godine, ne zaustavlja se samo na 19. stoljeću (kako bi se moglo razumjeti iz naslova), nego daje i generalni pogled na političku misao u Srbiji do 1941. godine.

Iz Čubrilovićeva šireg interesa za položaj Srba pod turskom vlašću nastali su i radovi u kojima je riječ o patrijarhalnom društvu kod Srba, napose kulturnoj problematici.

Iz crnogorske povijesti Čubrilović se napose zanimao za probleme nastanka i razvitka plemenskog društva.

Svoje zanimanje za hrvatsku povijest iznio je u knjizi »Politička prošlost Hrvata« (Beograd 1939. godine).

Značajni su prilozi akad. Čubrilovića u »Enciklopediji Jugoslavije«, te u »Historiji naroda Jugoslavije«.

Široko i temeljito poznavanje povijesti jugoslavenskih naroda, koje je bilo svojstveno za akad. Čubrilovića, nije ostalo samo u njegovim znanstvenim radovima nego i u bogatim spoznajama koje je s velikim zadovoljstvom prenosio na mlađe generacije povjesničara.

U svom dugom i bogatom životu akad. Čubrilović iskazivao je zanimanje za tekuće društvene i političke probleme. U srednjoškolskim danima pripadao je bosanskoj nacionalno revolucionarnoj omladini, zbog čega je bio isključen iz tuzlanske gimnazije. Zbog sudjelovanja u atentatu na prijestolonasljednika Ferdinanda bio je osuđen na 16 godina zatvora, što je samo dijelom izdržavao, jer je u međuvremenu došlo do raspada Habzburške Monarhije. Politički se opredjeljivao i u prilikama

građanske Jugoslavije, iskazujući simpatije za zemljoradnički pokret, kao i opredjeljivanje u nekim aktualnim pitanjima nacionalnih odnosa. Od srpnja 1941. do kraja prosinca 1942. godine Gestapo ga je zatvorio u logor na Banjici. Nakon oslobođenja zemlje postavljen je, u travnju 1945. godine, za ministra poljoprivrede u Vladi FNRJ, te je po toj osnovi bio i član Privrednog savjeta FNRJ. Ministarsku dužnost obavljao je do 1951. godine.

Ljubo Boban

Marin Franičević

MARIN FRANIČEVIĆ

(1911—1990)

Marin Franičević pripadao je generaciji kojoj je povijest nametnula teške, preteške zadaće. Možda je, za razliku od kontinentalaca, otočkom seljačetu, odlazak u grad dvostruko bolan rastanak: i od zavičajnog sela i od rodnog otoka; pa je onaj, u hrvatskoj književnosti neizbježan prijelaz iz dijalekta — ovdje iz drevne, literarnom tradicijom prožete čakavštine, u novi, štokavski standardni izraz — otočaninu još dramatičniji. Što Franičevićeva prva zbirka stihova (objavljena 1937) nosi natpis »Na putu za novi Grad«, ima u tome i emocionalne i racionalne simbolike: zbirka je pisana štokavski, emocionalnost je suspregnuta »svečanošću« književnog jezika, ali je racionalnost ohrabrena sviješću o mogućnosti i potrebi discipliniranog prihvaćanja norme, jezične i životne. »Novi Grad«. Ima tu i prastare, marulićevske težnje za mitskim gradom smirenja i pravde; ali i modernizirane, utopijske simbolike aktivističke poezije o gradnji novih gradova i ljudi u njima. »Poja i puti«, međutim, objavljena 1939. u zajednici s Perom Ljubićem, odaju pjesnikovu vezanost uz rodni otok i sućut za mučno življenje svojih suotočana. Obje se simbolike spajaju ujedno pod tragičnim okolnostima rata i okupacije, kad iz pjesnika provali višestoljetna bol čakavskog i uopće hrvatskog čovjeka na mukama »bašćine«. Kao da je Petričino kajkavsko bugarenje potaklo čakavski odziv. Franičevićeva je poezija, prirodno, podijeljena dijalektom i standardom; ali je obama izrazima poetika jedna, jedinstvena. Pod pritiskom povijesti i djelovanja lijevih ideja, kojima se mladi pjesnik još od najranijih dana privolio, značilo je to zapostavljati intimno u korist javnog. Franičevićev »Mikula Trudni« i jest pripadnik onog sloja kolektivnih, nacionalnih junaka što se u hrvatskoj književnosti javljaju do u najnovija vremena. Nazorov Veli Jože i Krležin Petrica Kerempuh najbolje to dokazuju. Ozbiljna riječ u ozbiljna vremena, eto temelja Franičevićevoj poetici koja (kao recimo u pjesmi »Teatar Farski«, 1943) pjeva o otporu i o dužnosti da se od svakog tuđina, i svakog napadaja, obrane »Lipe beside / U jaziku dragen harvesken«; gdje u drhtaju stiha osjećamo, kroz stoljeća, i vapaje Marulićeva Splita i lament Zoranićeve deželje. Kasniji Franičevićev razvoj, i to je bilo dobro, sve se

više priklanja osobnome, intimnome; a ono javno, kolektivno, sve se više izražava na znanstvenom području. Tako će »čakavac« Franičević, uspješno oplemenjivati svoj pjesnički izraz, a »štokavac« Franičević, davati nezaobilazne znanstvene doprinose na području književne znanosti. Tu je on, poslije mnogih studija i proučavanja stiha i jezika, ostvario monumentalnu »Povijest hrvatske renesansne književnosti« (1983), svoj pravi *opus magnum*, životno djelo prožeto znanjem, poštovanjem i zahvalnošću prema velikim, pretežnim dijelom čakavskim stoljećima hrvatske književnosti.

Otišao je pjesnik i znanstvenik; odsad, budućnost će — svakim danom sve točnije — izricati svoj pravorijek. Mi se tom sudu prepuštamo i suprotstavljamo, snagom djela, njegovom sposobnošću da iz svoga trenutka govori budućim vremenima. U posljednjem ciklusu — čakavskom, dakako — govori Franičević jasno, kao da svodi račune vlastitog sudjelovanja u varljivoj magiji života: »Učîn konat. Osûš riči. Sve su mličî /I kvasîne Sve je vitar i nevêra./Dokli i ona ne ostine.« Životna nevera za Franičevića je utihla. Mnogi su njegovi zanosi spustili zastave. Pjesnici i znanstvenici — a Franičević je pripadao i jednima i drugima — preživljavaju u onoj mjeri u kojoj su nam potrebni i onda kad nestane njihov kontekst. »Životî prohòdu, a škoji ostáju«, rekao je davno ovaj pjesnik. Odista, i jedna i druga strana Franičevićeve djelatnosti ima obilježja trajnosti i čvrstine. Životi prohodu. Otišao je jedan bogat, radu predan i plodan život. A škoji ostaju: ostaju čvrsta kopna njegovih dosegnutih ostvarenja, doprinosa bez kojih bismo manje bili ono što jesmo. Kad god prima pjesnika, rodna zemlja biva snažnija za jednu vrijednost i za jednu žudnju. A dila ostaju, rekao bih ja sad, otkad nam je Marinove stihove čitati pod svjetiljkom smrti, koja čitljivima čini samo one vrijedne.

Ivo Frangeš

DRAGOSLAV JANKOVIĆ

(1911—1990)

Dragoslav Janković, istaknuti povjesničar države i prava, rođen je u Leskovcu 21. prosinca 1911, a umro u Beogradu 9. siječnja 1990, u 79. godini života. Gimnaziju je završio u Beogradu, a u tom gradu je diplomirao 1936. na tamošnjem Pravnom fakultetu. Nakon diplomiranja radio je tri godine kao službenik Privilegirane agrarne banke, a 1940. bio je izabran za asistenta na Pravnom fakultetu u Beogradu. S izuzetkom ratnih godina, djelovao je na beogradskom Fakultetu sve do svoga odlaska u mirovinu. Doktorat povijesnih znanosti stekao je 1949. godine svojom disertacijom o političkim strankama Srbije 19. stoljeća. Za redovitog profesora izabran je 1960. Bio je dugogodišnji šef Katedre za historiju države i prava. Dekan Pravnog fakulteta bio je od 1962. do 1964, a rektor Beogradskog univerziteta 1975—1977.

Velike su zasluge prof. Jankovića u obrazovanju znanstvenog podmlatka. Zaslugom prof. Jankovića Pravni Fakultet u Beogradu bio je dugo godina jedini koji je imao organiziranu nastavu postdiplomskog studija iz pravno-povijesnih znanosti, na kojemu su stjecali znanja i diplome povjesničari iz cijele zemlje. Janković je bio i dugogodišnji urednik zbornika radova »Istorija XX veka«, te rukovodilac Istorijskog odelenja Instituta društvenih nauka u Beogradu. D. Janković je u Institutu organizirao znanstveno-istraživalački rad na povijesti jugoslavenskih naroda 20. stoljeća i značajno pridonio znanstvenoj izgradnji niza mlađih povjesničara suvremene povijesti. Kroz jedanaest godina bio je glavni urednik redakcije za Srbiju drugog izdanja »Enciklopedije Jugoslavije« (1976—1987) i u njoj napisao znatan broj natuknica; neko vrijeme bio je i glavni urednik »Istorijskog glasnika«, organa Istorijskog društva SR Srbije.

Znanstveni interes prof. Jankovića bio je usmjeren na više područja: proučavao je povijest naših feudalnih zemalja, posebno Srbije, zatim probleme države i prava iz prvog srpskog ustanka, probleme političkih stranaka i lokalne samouprave u Srbiji 19. stoljeća. Posljednja dva desetljeća Janković se prvenstveno bavio jugoslavenskim pitanjem i stvaranjem prve zajedničke države jugoslavenskih naroda. Napisao je oko 80

rasprava. Među najvažnijim djelima prof. Jankovića ističemo: »O političkim strankama u Srbiji XIX veka«, Beograd 1951; »Društveni i politički odnosi u Kraljevstvu SHS uoči stvaranja Socijalističke partije Jugoslavije (komunista)«, »Istorija XX veka — zbornik radova«, Beograd 1959; »Jugoslovensko pitanje i Krfska deklaracija 1917. godine«, Beograd 1967; »Srbija i jugoslovensko pitanje 1914—1915«, Beograd 1973; »Srpska država prvog ustanka«, Beograd 1984. Prof. Janković objavio je i tri zbirke povijesne građe te u nekoliko izdanja udžbenik iz historije države i prava jugoslavenskih naroda (u suradnji s prof. M. Mirkovićem). D. Janković je postavio suvremene metodološke temelje i opseg toga predmeta na pravnim fakultetima.

Za svoju plodnu znanstvenu djelatnost dobio je i niz društvenih priznanja. Za monografiju »Jugoslovensko pitanje i Krfska deklaracija 1917« dobio je 1967. »Oktobarsku nagradu grada Beograda«, a 1980. »Sedmojulsku nagradu« SR Srbije »za dostignuća opšteg značaja za razvoj SR Srbije u oblasti prava i istorije«. Nosilac je više domaćih odlikovanja, te francuskog ordena Legije časti 1977. godine.

Izvanredan pedagog, znanstvenik širokog raspona, koncilijantan sugovornik u znanstvenim raspravama, objektivan i kritičan i prema pojedinim povijesnim događajima u vlastitom narodu, protivnik nacionalizama, prof. Janković je uživao izvanredni ljudski i znanstveni ugled među kolegama na svim pravnim fakultetima u zemlji, te šire u krugovima povjesničara.

Zbog istaknutih zasluga na povijesnim istraživanjima Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti izabrala je 9. lipnja 1983. prof. Jankovića za svojega dopisnog člana. Nažalost, sedam godina kasnije, ovim nekrologom morali smo zabilježiti odlazak prof. Jankovića iz naše sredine, ne zaboravljajući njegovu dugogodišnju prijateljsku suradnju s nizom članova naše Akademije.

Hodimir Sirotković

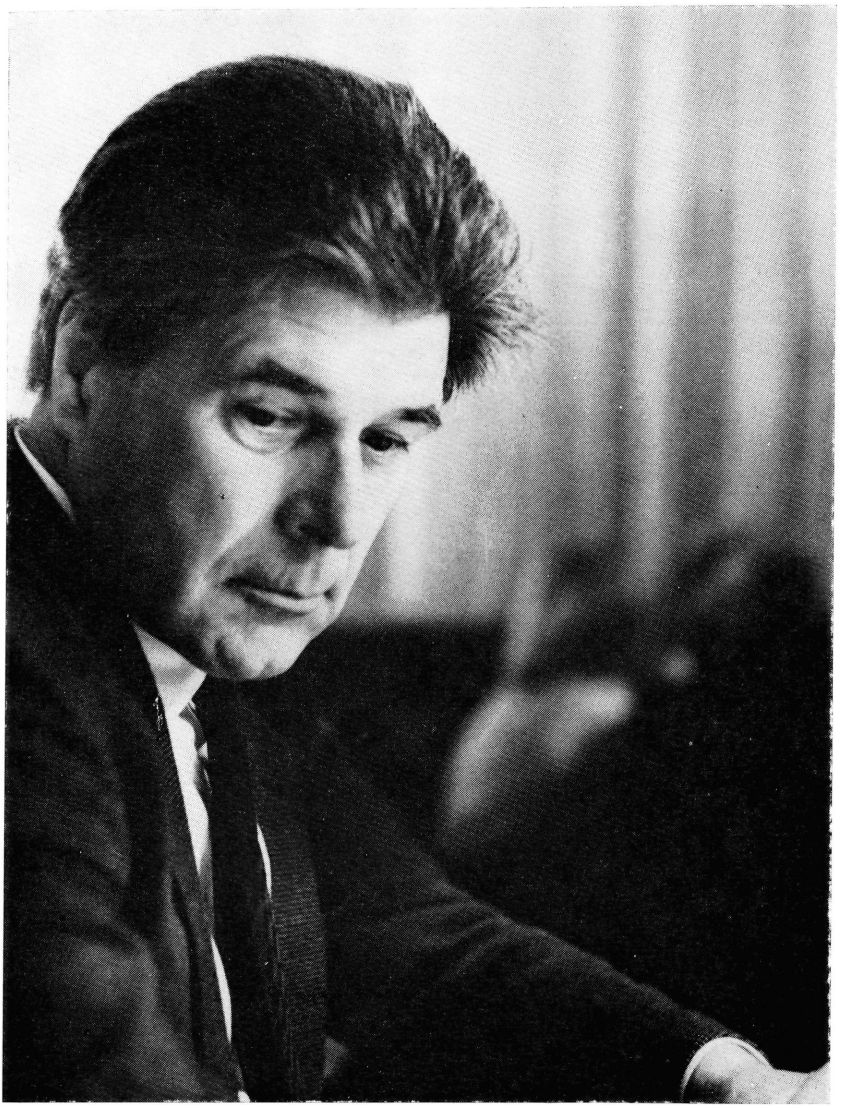

Jure Kaštelan

JURE KAŠTELAN

(1919—1990)

Jure Kaštelan, pjesnik, dramatičar, prevodilac, prozaist, esejist, književni teoretičar, sveučilišni profesor, redovni član Jugoslavenske akademije, partizan, rođen je u Zakučcu kod Omiša 19. prosinca 1919. u obitelji poljičkih didića — plemenitih koljenovića. A to što potječe s područja nekadašnje male i siromašne ali slavne i slobodne Poljičke kneževine nije beznačajno, jer onog drevnog i čestitog poljičkog slobodarstva, prkosa i ponosa ima i u njegovu djelu. To djelo rađalo se i granalo, polako i uporno, u toku posljednjih pet desetljeća, od zabranjene zbirke »Crveni konj« (1940) pa preko ostalih knjiga pjesama: »Pijetao na krovu« (1950), »Biti ili ne« (1955), »Malo kamena i puno snova« (1957), »Divlje oko« (1978), a tu je i drama »Pijesak i suze« (1958), knjiga proze »Čudo i smrt« (1961), te mnogi eseji, članci, studije o Matoševoj poeziji, o A. B. Šimiću, o Goranu i mnogim drugim piscima.

Od samog početka svog književnog rada, tamo od prvih poslijeratnih godina, a navlastito od zbirke »Pijetao na krovu« (1950), Kaštelan kao pjesnik doživio je jednodušna priznanja kritike i, što je još važnije, stekao je široku popularnost u javnosti. Njegove pjesme su se čitale i recitirale na sve strane, jer su na svojevrstan i upečatljiv način kazivale ono što su mnogi ljudi osjećali. A taj uspjeh nije potjecao otuda što bi Kaštelan na lagan i površan način ugađao čitaocima. Naprotiv, za njega rekoše da je učeni pjesnik, rafiniran u jeziku i doživljavanju svijeta, ali njegova učenost i stručnost nikad nisu u njemu zagušile onaj iskonski dar čuđenja pred tvrdim činjenicama života i pred neuhvatljivim izazovima ljudskog sna o nedostižnom. Njemu je učenost samo pomogla da bolje sagleda svijet iz kojeg je potekao i vrijeme u kojem je živio, da u svemu tome nađe što ljudskiji smisao i da svemu dade što čistije i suptilnije osvjetljenje u pjesničkoj riječi. Kao da se držao onog savjeta starog Cervantesa: »Nastoj da tvoje djelo priprostomu ne bude na dosadu, razborit čovjek neka se divi invenciji, ozbiljan neka ga ne odvrgne, a uman neka ga svagda hvali«. A to je ono najuzvišenije što jedan pisac može postići: biti velik a jednostavan, uman a razumljiv, rafiniran a blizak vrsnu stručnjaku i manje obrazovanu čitaocu.

Kaštelan je tragao za znanjem i usavršavanjem pjesničkog zanata, učio je kod velikih europskih majstora pjesničke riječi, ali ne zato da bi se otuđio od sama sebe nego da bi bio još više svoj i da bi vlastitu baštinu usavršio i obogatio. Otuda u njegovu djelu odjeci naše pučke pjesme, sa slikama patrijarhalnog i bukoličkog života, iz kojih izbijaju snovi i tlapnje priprosta svijeta, sve to protkano i oplemenjeno tonovima modernih pjesničkih strujanja. Kuda god da se kretao, on je svojim duhom i svojim srcem uvijek ostajao na ovom našem i sretnom i nesretnom prostoru, preko kojeg su vjekovima prolazile vojske, ostavljajući za sobom ruševine i smrt. Ali taj prostor, uza sve nevolje, imao je i svoja polja i gore i more, svoje ljepote i svoju povijesnu i kulturnu baštinu, svoje podneblje i svoju nesalomljivu snagu. I sve ćemo to naći u Kaštelanovu pjesničkom i proznom djelu, našu prošlost i sadašnjost, težinu minula vremena i san o budućim danima.

Kaštelan je uvijek stvarao u raspetosti između fizičkog i metafizičkog svijeta, u sudaru ljudske zbilje i snoviđenja, na međi između poznatog i nepoznatog, vidljivog i tajnovitog i, kao potpun čovjek i stvaralac, nikad nije mogao biti posve na jednoj ni na drugoj strani ta dva pola. I kad je pjevao zbilju, osjećao ju je u svevremenosti i nadstvarnosti, u vječnoj ljudskoj upitanosti o bitnom i konačnom: »O tajna kružnice vječnih rađanja, granato drvo svjetlosti«.

Kroz cijelo svoje pjesničko djelo ovaj pjesnik je bio uporan tragač za poetskim jezikom, ako ne posve radikalan, a ono vrlo smislen i svrhovit. Imao je velik osjećaj za riječ i znao ju je crpsti iz raznih izvora, iz domaće tradicije, iz folklora, iz modernih pjesničkih tokova. Tako je izgradio svojevrsnu izražajnu riznicu, prikladnu za svoja misaona poniranja i maštovita viđenja a značajnu za razvoj naše novije poezije. On kao da je vjerovao u magijske osobine riječi, u čaroliju njena zvuka koji proširuje i preobražava njen smisao. On se rado vraća onim ponavljanjima kojima je narod već odavno, u pjesmama i gatalicama, postizao opojnost i sugestivnost. Zato je u stvaranju ovog pjesnika uočljiva sklonost prema zvukovnim elementima i glazbi, koju često postiže upravo ponavljanjima riječi i stihova.

Pjevajući, Kaštelan je prije svega težio za prirodnošću, nastojeći da bude kao sunce i kao zemlja, i da odredi svoje mjesto između mraka i svjetlosti. Upravo zato njegovo djelo ima izuzetnu vrijednost i posebno mjesto u našoj novijoj poeziji. Unatoč svim svojim pjesničkim traganjima, on je uvijek ostao bitno naša vrijednost, do srži vezan uz naše tlo i naše vrijeme. To je preobražen, obnovljen glas našeg pjevanja, naše patnje, našeg kamena i našeg sna. I to treba s posebnim zadovoljstvom istaći, kao što ne treba zaboraviti ni to da je ovaj pjesnik uvijek bio duboko moralan i čestit čovjek koji se nije nigdje gurao niti je svojim djelovanjem stajao bilo kome na putu. Zato bismo i za njega mogli reći: primjeran čovjek i primjerno djelo. Zbog svega toga, Jure Kaštelan je bio i ostao posebno voljen i čitan, jer on je značio ne samo istinski glas naših dana nego isto tako istinski i visok glas naše novije poezije.

Kad umire veliki pjesnik, ta smrt ima posebno težak odjek. Tako se i Ovidije naivno čudio nad mrtvim Tibulom i pitao se: Kako je moguće da smrt odnosi čak i takva bića koja imaju nešto božansko u sebi? Ali se onda tješio da bar stihovi izmiču pohlepnoj lomači i da djelo pjesnika traje i živi i nakon pjesnikove smrti. Neka to i nama bude velika utjeha, jer djelo će pjesnika Kaštelana zaista živjeti kao trajna duhovna vrijednost ovog naroda.

Nikola Milićević

DANILO KLEN

(1910—1990)

U Rijeci je 12. IV. 1990. umro Danilo Klen, član suradnik Akademije i istaknuta ličnost istarskoga i riječkoga kulturnog i znanstvenog života. Rodio se u Trstu 9. rujna 1910. iz obitelji koja vuče svoje porijeklo iz Hrvatskoga zagorja. Klen je doktorirao 1934. na Pravnom fakultetu u Zagrebu. U financijskoj struci radio je na raznim odgovornim zadacima (npr. u Ministarstvu financija SR Hrvatske). Od 1952. prešao je u novoosnovani Jadranski institut Jugoslavenske akademije u Rijeci. Od 1958. predavao je u zvanju izvanrednog profesora na Ekonomskom fakultetu u Rijeci predmet »ekonomska historija Jugoslavije«. Od 1966. do odlaska u mirovinu 1973. bio je direktor Historijskog arhiva u Rijeci.

Njegov rad na organizaciji kulturnih i znanstvenih aktivnosti u Rijeci bio je mnogostruk i značajan. On je svojim radnim entuzijazmom, smislom za organizaciju znanstvenog rada i temeljitim poznavanjem arhivistike preporodio riječki Historijski arhiv, reorganizirao rad u njemu, modernizirao ga i ekipirao novim tehničkim uređajima i povezao ga sa znanstvenim institucijama u Italiji, Austriji i Mađarskoj. Klen je od 1966. bio i glavni urednik »Vjesnika Historijskih arhiva Rijeke i Pazina«, jedne od vodećih publikacija arhivistike i povijesne problematike u Hrvatskoj, koji godišnje redovito izlazi i uz znanstvene rasprave objavljuje povijesnu građu za povijest Istre, Rijeke i Hrvatskog primorja. Ta je građa — u kojoj se ističu Klenovi prilozi strogom znanstvenom obradom i važnošću materijala — postala nezaobilazni temelj svakog daljnjeg rada na povijesti spomenutih hrvatskih primorskih krajeva. Izložba »Statuti, urbari i notari«, koju je 1968. priredio Klen u Pazinu i koja je kasnije zbog svoje uspjele postave prikazana u Rijeci i Zagrebu, ostala je u svom najvažnijem dijelu smještena do danas kao stalna postava u Historijskom arhivu u Rijeci, a njezin je »Katalog« i do danas sačuvao svoju znanstvenu vrijednost zbog uvodne studije o statutima, urbarima i notarima i zbog opisa rukopisa.

Klenov znanstveni doprinos povijesnoj problematici hrvatskih primorskih krajeva već je odavno uočen. Zbog toga je dobio brojna pri-

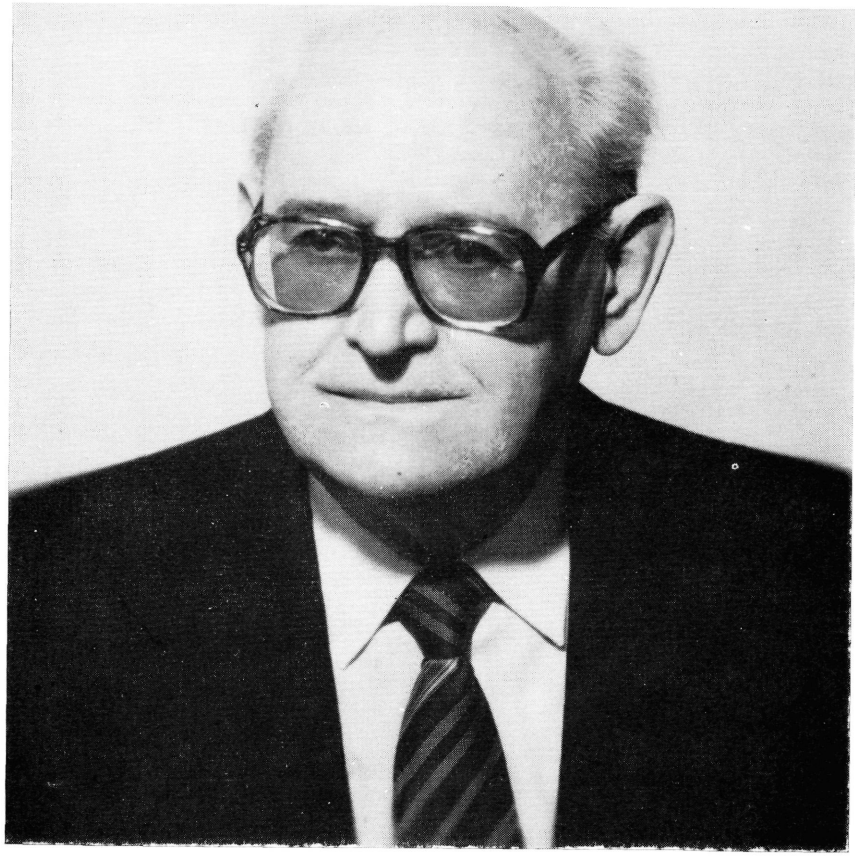

Danilo Klen

znanja od kojih je dovoljno istaknuti tri nagrade grada Rijeke (1962, 1969. i 1989) i izbor za člana suradnika Akademije 1977, ponovljen 1983.

Najvažniji dio Klenova znanstvena rada čine oni njegovi radovi u kojima je objavio vrela iz istarske i riječke povijesti: »Fragment Rašporskog urbara« (1960), »Barbanski kapituli iz 1548« (1962), »Dopune objavljenim kodeksima Loredanskih terminacija za Barban i Rakalj« (1962), »Statut Grožnjana« (1964), »Urbar Pazinske grofovije iz 1498« (1965), »Riječki urbar« (1970), »Urbar i popis Trsata« (1971), »Urbar Petre Piloze« (1980), »Glagoljske isprave crikveničkog samostana« (1981), »Urbari i urbarski popisi Lupoglava« (1975), »Urbar Roča« (1983). Svaki je rad popraćen izvrsno pisanom uvodnom studijom, bilješkama i ostalim znanstvenim aparatom.

Klen je objavio i nekoliko važnih knjiga i rasprava što se odnose na gospodarsku i povijesnu problematiku iz istog vremena kao i objavljeni urbari. Uz članke »Neka sabiranja i podavanja na području Cresa i Osora pod Venecijom« (1957), »Ustanova 'satnika' i 'čete' s naročitim obzirom na te ustanove u Barbanu« (1958), »Valput u Istri« (1960), »Riječka desetina« (1970), »Feudalna desetina u Rijeci« (1983) osobitu je pažnju s pravom izazvala i knjiga »Fratrija, feud opatije Sv. Mihovila nad Limom u Istri i njegova sela« (1969).

Klen je napisao i nekoliko radova iz riječke povijesti novoga vijeka. Među njima posebno mjesto zauzimaju »Privredno stanje Ilirije« (1959) i »Gospodarske prilike u Rijeci od 1813. do 1848« (Rad JAZU, 417, 1986).

Konačno, Klen je bio glavni urednik knjige »Povijest Rijeke« (1988) koja je ubrala velika priznanja modernim pristupom obradi povijesti grada, u kojoj su uz opću povijest obrađena i sva relevantna gospodarska i kulturna pitanja iz povijesti grada. Klen je ne samo autor mnogih poglavlja već je svojim samoprijegornim radom na povezivanju autora i redakciji konačnoga teksta ponajviše zaslužan što je knjiga od mnogih kulturnih radnika dobila epitet monumentalna.

Klen je kao osoba bio poznat zbog svoje spremnosti da pomogne svakome, osobito mlađim znanstvenicima. Svoje golemo znanje diplomatike, arhivistike i povijesti nesebično je poklanjao pa je i zbog toga njegova smrt veliki gubitak koji neće biti lako nadoknaditi.

Lujo Margetić

VANDA KOCHANSKY DEVIDÉ

(1915—1990)

Tiho, kao što je i živjela, nakon duljeg pobolijevanja napustila nas je istaknuta paleontologinja i geologinja Vanda Kochansky-Devidé 26. veljače 1990. To je veliki gubitak ne samo za našu nego i za svjetsku znanost kojima je posvetila sav svoj život. Njezini radovi, iako po objektu regionalni, po rezultatima i zaključcima svrstavaju se među publikacije od međunarodnog značenja.

Vanda Kochansky rođena je 10. travnja 1915. u Zagrebu gdje je završila i cjelokupno školovanje, od osnovne škole (1925) i gimnazije (1933) do studija prirodnih znanosti (»biološka grupa«). Diplomirala je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (1938). Doktorirala je na istom Sveučilištu (1943) na temelju teze iz područja geologije i paleontologije. Već kao studentica namještena je u Geološko-paleontološkom zavodu Filozofskog fakulteta (1935), gdje djeluje do umirovljenja u zvanju redovitog profesora (1980). Neko je vrijeme bila i predstojnik zavoda u kojem je radila.

U nastavu i znanost ušla je još za vrijeme studija, pa je već tada vodila vježbe i sudjelovala s prof. M. Salopekom u terenskim istraživanjima ličkoga paleozoika sve od 1935. god. To su bila ekipna istraživanja kojom je prilikom prikupljena bogata fauna i flora karbonske i permske starosti. I predavanjima je započela još kao asistentica u okviru predmeta prof. Salopeka. Kasnije je kao docentica (od 1953) i profesorica (od 1958) nastavu znatno proširila i unaprijedila, pa je na toj osnovi (1964) koncipirala svoj udžbenik »Paleozoologija« koji ni do danas nije izgubio na aktualnosti. Bila je mentorica diplomskih radova, te magistarskih i doktorskih teza.

Teme od znanstvenog i stručnog interesa kreću se unutar velikog vremenskog geološkog raspona, od karbona do neogena, a kao prava ljubiteljica prirode priopćuje svoja zapažanja i o recentnoj flori i fauni.

Od geološke tematike zanima je u prvom redu stratigrafija na temelju paleontološke dokumentacije koju je i sama stalno širila. Zapažene rezultate koji su ušli u domaću i svjetsku literaturu postigla je na

Vanda Kochanski-Devidé

proučavanju stratigrafije karbona i perma, a regionalno značenje postigli su i njezini rezultati u analizi našega neogena.

Paleontološka problematika obuhvaća različite fosilne skupine. Tako je istraživala i zanimljive neogenske mekušce panonskoga prostora među kojima je otkrila više novih vrsta. Proučila je i neke paleogenske i kredne koralje koji su bili tvorci vapnenačkih grebena u tadašnjim morima. No, najviše su je zanimali sitni fosilni organizmi, pa je ona začetnik mikropaleontoloških istraživanja u nas. Glavnu je istraživačku djelatnost razvila na fosilnim ostacima vapnenačkih alga i praživa iz skupine *Foraminifera*. Otkrila je 6 novih rodova i 40 novih vrsta, a bitno je proširila znanje o velikom broju prije poznatih taksona. Osim taksonomskih problema, zaokupljaju je filogenetski odnosi organizama geološke prošlosti i dolazi do vlastitih pogleda na filogenetske probleme i načela evolucionizma u paleontologiji. Sve je to veoma zapaženo u domaćoj i stranoj geološkoj i paleontološkoj literaturi.

U zrelim istraživačkim godinama V. Kochansky-Devidé našla je vremena i za proučavanje povijesti geoznanosti. U nizu radova osvijetlila je položaj naše paleontologije i geologije u okviru svjetske znanosti sve od njihovih početaka u drugoj polovici prošloga stoljeća. Osobito je naglasila prinose koje su našoj i svjetskoj znanosti dali Đuro Pilar, Spiridion Brusina, Dragutin Gorjanović Kramberger i dr.

V. Kochansky-Devidé znala je znanstvene i stručne probleme prikazati na način koji je razumljiv širem krugu čitalaca, pa je objavila znatan broj popularnih i stručnih članaka kao i knjižicu »Goleme životinje u prošlosti« koja je prevedena na talijanski i mađarski. Suautor je i knjige »Zemlja — evolucija, struktura, dinamika, izvor sirovina« koju je izdala Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Neki njezini rezultati našli su i primjenu u geotehničkoj praksi, a osobito se zalagala za očuvanje prirode pri takvim zahvatima.

Ukupno je objavila oko 200 naslova u domaćim i stranim edicijama, pa je tako potaknula ne samo razvitak naše znanosti nego i njezino uključivanje u svjetske okvire. S tim u vezi razvio se i njezin interes za stručnu bibliografiju, pa je uz ostalo i koautor opsežne publikacije »Geološka bibliografija SR Hrvatske 1528—1944«. Bogato iskustvo primijenila je i u uređivanju brojnih publikacija među kojima se ističu »Geološki vjesnik«, »Palaeontologia Jugoslavica« i referalni časopis »Bulletin scientifique«.

V. Kochansky-Devidé djelovala je i u brojnim znanstvenim i stručnim društvima, domaćim i inozemnim. U Hrvatskom geološkom društvu izabrana je za predsjednicu a kasnije i za počasnog člana. Za počasnog člana izabrana je i u Hrvatskom prirodoslovnom društvu i Hrvatskom antropološkom društvu.

Od ostalih priznanja valja istaknuti članstvo u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Za dopisnog člana izabrana je 1966, a za redovnog člana 1973. godine. Bila je i član Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Za osobita znanstvena dostignuća nagrađena je nagradom za znanstveni rad »Ruđer Bošković« (1967) i za životno djelo (1975). Primila je i nagradu »Boris Kidrič« u Sloveniji. U njezinu počast niz domaćih i stranih istraživača nazvali su nove taksone po njezinu imenu. Dobila je i društvena odličja.

Sve to pokazuje da je naša Akademija izgubila stručnjaka kojega će teško biti nadomjestiti.

Milan Herak

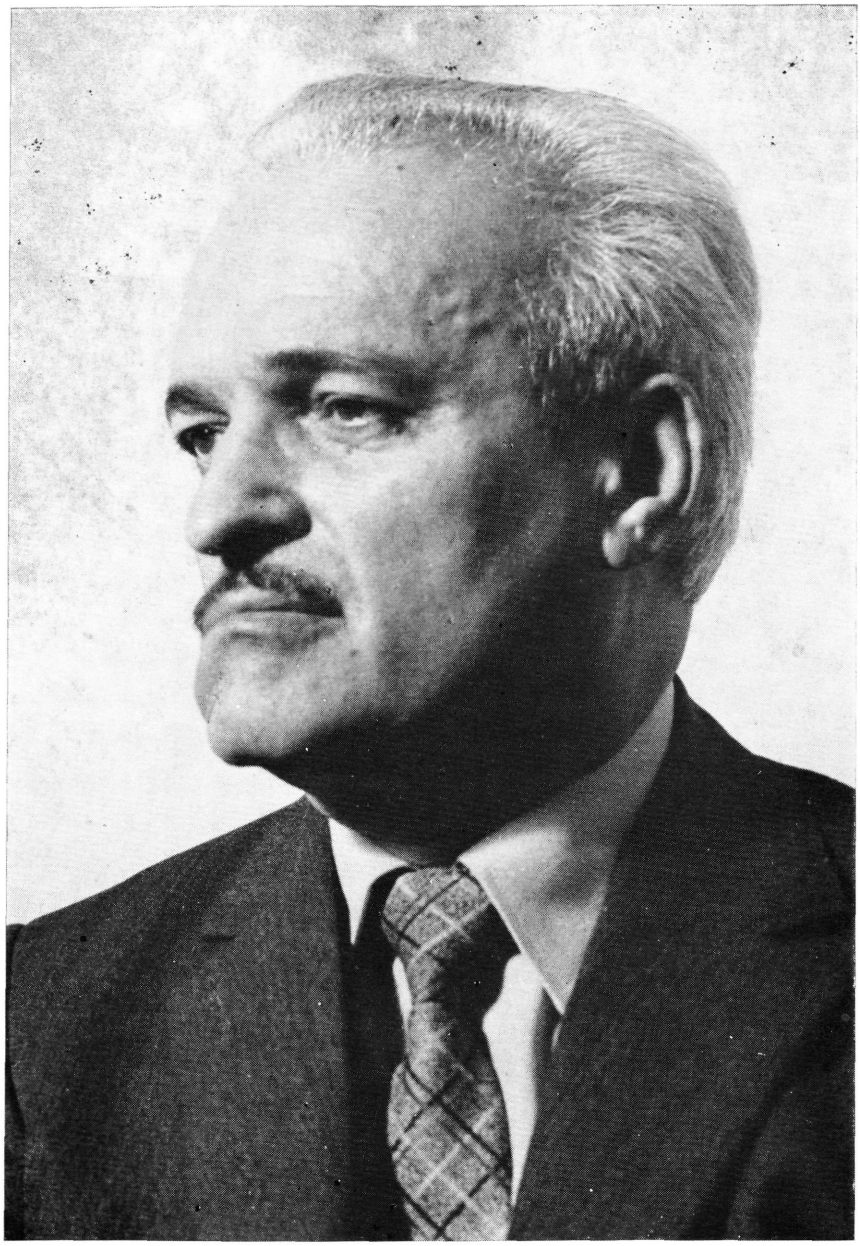

Mirko Malez

MIRKO MALEZ

(1924—1990)

Smrću Mirka Maleza 23. kolovoza 1990. naša Akademija i njezin Razred za prirodne znanosti izgubili su svestranog, požrtvovnog i veoma uspješnog istraživača na području paleozoologije, paleoantropologije, speleologije i geologije kvartara.

Bio je član različitih radnih tijela Akademije, a osobito uspješan kao predsjednik Znanstvenog vijeća Istraživačkog centra i član međuakademijskih odbora.

Rođen je 5. studenoga 1924. u Ivancu kod Varaždina. U rodnom je mjestu pohađao i osnovnu školu. Srednjoškolsko obrazovanje nastavio je u Varaždinu, koje je prekinuo i završio tek poslije rata, pa 1948. god. započinje studij geoloških znanosti na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Već za vrijeme studija radio je kao tehnički suradnik u Geološko-paleontološkom zavodu kod prof. M. Salopeka. Tako je imao prilike da se zarana upozna s terenskim geološkim istraživanjima, ali i da sudjeluje u laboratorijskom radu u Zavodu pa je, uz rad, diplomirao (1953) i postao asistentom u Geološko-paleontološkoj zbirci i laboratoriju za krš Jugoslavenske akademije koji kasnije pod njegovim vodstvom postaju Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara, visoko cijenjen u zemlji i inozemstvu. Doktorirao je 1963. Bio je i ravnatelj Istraživačkog centra Akademije. U mirovinu je otišao 1990. u zvanju znanstvenog savjetnika. Djelovao je i u Odboru za krš kao predsjednik, a i u uredničkim savjetima različitih prirodoznanstvenih izdanja, osobito edicija Razreda za prirodne znanosti u kojima je bio tehnički a u nekima i glavni urednik.

Mirko Malez bio je član mnogih domaćih znanstvenih i stručnih društava i organizacija (Hrvatsko geološko društvo, Hrvatsko antropološko društvo, Speleološko društvo Hrvatske, Geografsko društvo Hrvatske, Hrvatsko prirodoslovno društvo i dr.). U nekima je obavljao dužnost predsjednika, potpredsjednika ili tajnika. Počasno članstvo stekao je u Savezu speleoloških društava Jugoslavije. Bio je član i većeg broja stranih stručnih udruženja u Njemačkoj, Sjedinjenim Američkim Državama,

u Austriji i dr. Na studijskim putovanjima bio je u velikom broju zemalja u Europi, Aziji, Africi i Americi.

Osobito je važan njegov pedagoški rad na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu, gdje je niz godina predavao na dodiplomskom i postdiplomskom studiju i bio mentor mnogim diplomandima, magistrandima i doktorandima.

Njegov znanstveni i stručni rad može se podijeliti u više skupina problema.

U geologiji kvartara zapaženi su njegovi radovi o stratigrafiji spiljskih naslaga na nalazištima u Krapini, u Veternici, Velikoj pećini na Ravnoj gori, u Vindiji kod Voće i kod Šandalje kraj Pule. Starost je, osim na temelju fosila, određivana i metodom radioaktivnog ugljika. Sudjelovao je i u regionalnom kartiranju kvartara, a zapaženi su njegovi prikazi pojedinih lokalnih glacijalnih pojava kao što su ledeni klinovi, krioturbacije, razvitak riječnih terasa, geneza kvartarnih naslaga u podzemnim prostorima i dr.

Najveći broj radova M. Malez je posvetio faunama fosilnih sisavaca pleistocena. U paleontološkoj obradi pojedinih rodova i vrsta određen je njihov taksonomski položaj, migracija i rasprostranjenost u geološkoj prošlosti. On je otkrio i svestrano proučio mnoge faunističke elemente brojnih spilja u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Srbiji, Crnoj Gori i Makedoniji. Više rasprava odnosi se na tercijarne faune s naglaskom na kronostratigrafsko i paleoekološko značenje pojedinih vrsta.

Veoma je kompleksno Malezovo istraživanje nalazišta fosilnih ljudi u spilji Veternici, Velikoj pećini, Cerovačkoj spilji, Vindiji i Šandalji. Odredio je taksonomsku pripadnost nađenih skeletnih ostataka fosilnoga čovjeka, prikazani su anatomsko-morfometrijski i demografski odnosi. Izvršena je i usporedba s analognim nalazištima u Europi.

M. Malez je veći broj svojih radova posvetio analizi nalazišta i tipologiji artefakata, zatim specifičnosti materijalnih kultura u ovom dijelu Europe, a odredio je i njihovu starost i rasprostranjenost.

Njegovi speleološki radovi obuhvaćaju genezu spilja, podzemne i površinske krške pojave, hidrologiju podzemlja i podzemne prostore kao nastambe čovjeka i životinja.

M. Malez je sudjelovao na svim nacionalnim i nekim internacionalnim speleološkim kongresima, a nekima je bio i organizator.

Objavio je više stotina znanstvenih, stručnih i popularnih naslova, a njegove znanstvene spoznaje imaju vidan odraz u domaćoj i stranoj literaturi. Neke su od njih našle mjesta i u primjeni.

Za svoj ukupni rad M. Malez je dobio brojna odličja, stručna i društvena. Ističe se nagrada za znanstveni rad »Ruđer Bošković« i izbor za člana Jugoslavenske akademije, za dopisnog (1968), i za redovnog člana (1979). Osim toga on je bio član Austrijske akademije znanosti od 1989. god. To je samo dio priznanja za njegovo značajno djelo koje nam je ostavio u naslijeđe.

Milan Herak

Reinhold Olesch

REINHOLD OLESCH

(1910—1990)

Ugasilo se i napustilo nas veliko ime slavistike. Umro je iskreni prijatelj hrvatske filologije, dopisni član Jugoslavenske akademije, jedan od posljednjih svestranih vrsnih slavista poput A. Brücknera, Maxa Vasmera, N. S. Trubeckog, koji su mu bili učitelji, i među koje se R. Olesch radom, značenjem i ulogom dostojno svrstao.

Reinhold Olesch rodio se 29. IX. 1910. u mjestu Załęze u Gornjoj Šleskoj. Studirao je u Beču, Pragu, Berlinu. Promovirao je zrelim radom iz dijalektologije svojega zavičaja 1935, a već 1937. proširio je šleske dijalektološke studije i oblikovao ih u disertaciji. Šleskoj dijalekatskoj se problematici navraćao često, a kruna toga rada bio je veliki dvosveščani »Der Wortschatz der polnischen Mundart von Sankt Annaberg«, tiskan u Wiesbadenu 1958/59.

Jedan od Oleschovih prvijenaca bio je rad o fonetici hercegovačkoga govora (»Serbokroatisch aus der Herzegowina«, Leipzig 1938). Od tada nije se prestao zanimati južnoslavenskom, posebice hrvatskom jezičnom problematikom.

Nastavničku karijeru započeo je kao lektor poljskoga jezika god. 1935. u Greifswaldu, gdje je 1947. dobio prvu redovitu profesuru. Godine 1937. kao mladi doktorand dopunjuje i objavljuje »Die slavischen Dialekte Oberschlesiens«, koju je knjigu Hitlerova vlast za nastupa nacionalsocijalizma 29. III. 1938, označila »štetnom i nepoželjnom«, te je zabranila i uništila.

Godine 1949. izabran je za nasljednika R. Trautmanna na slavističkoj katedri Lajpciškog sveučilišta. Ondje je predavao, popunjavao biblioteku, stvarao ... sve do 1952, kad je u poznatim političkim nemirima pobjegao s obitelji na zapad. Na tom teškom poratnom zbjegu golih života, pričao mi je jednom nehotice, kao providnost, kao bogatstvo bio je jedan običan lonac za kuhanje koji im je u nevolji posudio neki redovnik. Uskoro su se razilazili i Olesch je s tugom pošao vratiti lonac. Redovnik je bio milosrdan i ostavio mu ga je s porukom: bude li u prigodi ikada kome učiniti dobro, neka i on tako učini. Znam da je taj lonac u

Olescha bio neiscrpno pun skrbi, dobrote i neprekidnog darivanja. Mnoge naše biblioteke, jezične ustanove i pojedinci to dobro znaju.

Godine 1953. postaje profesorom i osnivačem slavistike na Sveučilištu u Kölnu. Stvorio je ondje poznati Slavisches Institut, u kojem su gostovala mnoga poznata slavistička imena i gdje su se začinjali i ostvarivali mnogi važni slavistički zadaci kojima je začetnik, poticatelj, suradnik i urednik bio prof. R. Olesch. U Kölnu, u toplu Oleschovu domu, stvarala su se mnoga trajna prijateljstva te plodonosna znanstvena suradnja.

Zapadni slavenski jezici bili su u žarištu zanimanja prof. R. Olescha. Veći dio njegove bibliografije radova, koja sadržava preko 150 bibliografskih jedinica, iz toga je područja. Tu skupinu čine radovi o dravenopolabskom jeziku, o njegovoj povijesti, razmještaju, o njegovim fonetskim, akcentskim i morfološkim značajkama, o leksiku i leksičkoj strukturi toga jezika, o njegovoj interferenciji s njemačkim, o vrelima za njegovo proučavanje itd. Ističemo iscrpnu bibliografiju toga jezika u njegovoj knjizi »Bibliographie zum Dravänopolabischen« (Köln—Graz 1968) i njegovo životno djelo, na koje je s pravom bio ponosan: »Thesaurus linguae Dravaenopolabicae« u četiri knjige s indeksima i kartama (Köln—Wien 1983—1987). Tom izumrlom slavenskom jeziku Oleschov je prinos najgolemiji. On je na tom mrtvom jeziku govorio, pisao i referirao na međunarodnim slavističkim kongresima.

Prof. R. Olesch imao je posebnu sklonost za male rubne slavenske jezike, koji, kao svaka jezična periferija, čuvaju značajne arhaične osobine, koji su u naše dane sve više podložni mijeni i zaboravu, a vrlo su značajni za slavenske poredbene studije. Iz te sklonosti nastali su radovi o lužičkim, kašupskim, dravenopolapskim jezicima i o našem čakavskom narječju. O njima je nadahnuto govorio u plenarnom predavanju na svojem posljednjem Međunarodnom slavističkom kongresu u Sofiji 1988. godine.

Osobno sam ponosan što sam imao radost i čast 13 godina raditi pod njegovim urednikovanjem u izuzetno prijateljskoj suradnji na velikom »Čakavisch-Deutsches Lexikonu« (M. Hraste i P. Šimunović, Köln—Wien 1979) i s njim u suautorstvu na drugim dvjema knjigama toga rječnika (»Deutsches Wortregister«, 1981. i »Čakavische Texte«, 1983), kojima je čakavština približena ne samo slavističkom zanimanju.

Prof. R. Olesch učinio je mnogo za hrvatsku filologiju. Pisao je »Marginalien zum Erscheinen des Čakavisch-deutschen Lexikons« (1978) i o našim protestantskim izdanjima u 16. stoljeću. Izdao je g. 1977. pretiskom Kašićevu, prvu hrvatsku gramatiku (»Bartolomaeus Cassius: Institutiones linguae Illyricae, 1604), a nekoliko godina prije smrti proučavao je rukopise, utvrđivao autograf Kašićeve hrvatske Biblije s početka 17. stoljeća, koju je kanio izdati u svojoj najnovijoj seriji »Biblia Slavica« (s H. Rotheom).

Osim te serije, R. Olesch je bio dugogodišnjim izdavačem i urednikom glasovite serije »Slavistische Forschungen«, za koju je priredio preko 40 izdanih svezaka kapitalne slavističke literature. Spomenimo i ove njegove slavističke serije: »Bausteine zur Geschichte der Literatur bei

den Slaven« (sv. 16 i d., Köln—Wien 1982. i d.) i »Slavistische Studienbücher (sv. 1—7, Wiesbaden 1960—1971) i u novoj seriji (sv. 1. i d. Wiesbaden 1981, u suradnji). Bio je u uredništvu časopisa »Die Welt der Slaven« (god. 17, 1972. i d.), te uredio mnoge zbornike referata njemačkih slavista u povodu međunarodnih slavističkih kongresa, kojima je, kao dugogodišnji član Međunarodnog slavističkog komiteta, bio suorganizatorom i sudionikom, a poslije Kijevskog kongresa 1987. postao je dopredsjednikom u Predsjedništvu Međunarodnog slavističkog komiteta.

Taj plodonosni rad i suradnja sa svim slavenskim zemljama nisu ostali nezapaženi. Već 1935. odlikovan je ordenom jugoslavenske krune, 1964. postaje počasnim građaninom države Teksasa, gdje je 1963/64. bio gost po pozivu na Fakultetu u Austinu, 1969. dobiva počasnu plaketu Skopja, 1973. postaje počasni doktor Poznanjskog sveučilišta, 1974. izabran je za dopisnog člana Jugoslavenske akademije (on bi rekao: Strossmayerove akademije, prve na Slavenskom jugu), na što je bio posebno ponosan. Iste godine postaje članom Bolonjske akademije za poljsku i slavensku povijest i umjetnost, godine 1980. izabran je za inozemnog člana Poljske akademije znanosti u Varšavi, 1987. postao je član Društva prijatelja poljskoga jezika u Krakovu, 1988. dobiva počasni doktorat Sofijskog sveučilišta. Planirano dodjeljivanje počasnoga doktorata Opolskoga sveučilišta, u njegovu zavičaju, na žalost nije doživio.

U posljednjim mjesecima svojega života proslavio je »zlatni pir« sa svojom životnom družicom gospođom Gertrud. Ona mu je bila onaj dobri duh koja je širila mir u kojem se skladno živjelo i neprekidno stvaralo. U godini svoje smrti bila mu je golema čast da iz svoje serije »Biblia Slavica« osobno uruči papi u Rimu prvi svezak poljske biblije »Leopolita« iz 1561. godine za koji je pretisak papa Wojtyla napisao kratak predgovor. Pokopan je u obiteljskom krugu. Tiho. Iz svega svijeta stiglo je preko 400 izraza sućuti. Na njegov 80. rođendan došli su mu kući i na grob deseci njegovih nekadašnjih učenika, koji su obnavljali uspomene na svojega Učitelja. Došli su i članovi Međunarodnog slavističkog komiteta da svojem vicepredsjedniku odaju počast i iskažu zahvalnost.

Na njegov 80. rođendan stigla je i Spomenica — Zbornik radova njemu u čast. Stigla je tri mjeseca prekasno. Ona nosi naslov na dravenopolapskom: »Tgolí chole Mâstro« (»Djelo hvali majstora«). Doista djelo prof. R. Olescha postojano i trajno svjedoči o njegovu golemu opusu koji je ugradio u slavistiku.

Plejadi njegovih učenika i nastavljača, mnogim slavistima, slavističkim ustanovama i mnogim znancima ostaje trajno onakav, kakav je doista bio: prijatelj, mentor, učitelj, mecena. Pomagao je svakomu. I činilo se kao da je tim darivanjima dodirivao sreću. Ostaje doista neprežaljen i kao čovjek, i kao učitelj, i kao učenjak. Neprežaljen i nezaboravljen, duboko u sjećanju, na samom dnu srca.

Petar Šimunović

ANTE POLŠAK

(1930—1990)

Dana 10. lipnja 1990. godine, u dobi od nepunih 60 godina i u visokom naponu stvaralačke aktivnosti, iznenada je preminuo Ante Polšak, izvanredni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i redoviti profesor geologije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Time je Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, a posebno njezin Razred za prirodne znanosti, u samo nekoliko mjeseci izgubila još jednog eminentnog člana iz redova geologa i paleontologa, a Prirodoslovno-matematički fakultet dugogodišnjeg i do zadnjeg trenutka aktivnog i samoprijegornog nastavnika. I cjelokupno prirodoslovlje u Hrvatskoj pretrpjelo je velik gubitak, jer je izgubilo čovjeka široke djelatnosti i zalaganja. Tako je njegovim odlaskom nastalo nekoliko praznina, koje se dugo neće moći ispuniti.

Ante Polšak rodio se 1. rujna 1930. u Zagrebu i cijelo je školovanje — osnovnu školu, klasičnu gimnaziju, studij i doktorat geologije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu — završio u svom rodnom gradu. Cijelog radnog vijeka bio je vezan za Geološko-paleontološki zavod Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu — počevši kao demonstrator (1953), pa laborant (1954), asistent (1955—1965), docent (1965—1968), izvanredni (1968—1972) i redoviti profesor, a u dva navrata i kao predstojnik Zavoda. Uz to, obavljao je i brojne druge dužnosti na Fakultetu: bio je pročelnik Geološkog odjela, prodekan Fakulteta, dekan Zajedničkog studija iz geologije Sveučilišta u Zagrebu i višegodišnji voditelj postdiplomskog studija geologije na Sveučilištu u Zagrebu. Godine 1973. izabran je za izvanrednog člana Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, gdje je, osim u okviru Razreda za prirodne znanosti, djelovao i kao član izvršnog odbora Znanstvenog savjeta za naftu Jugoslavenske akademije, za što je dobio plaketu zaslužnog člana (1979), zatim član Znanstvenog savjeta za zaštitu prirode, Savjeta za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju, kojem je bio predsjednikom i dr.

Znanstveni opus Ante Polšaka obuhvaća 70 znanstvenih i šezdesetak stručnih i drugih radova, a njegov znanstveni interes kretao se od stra-

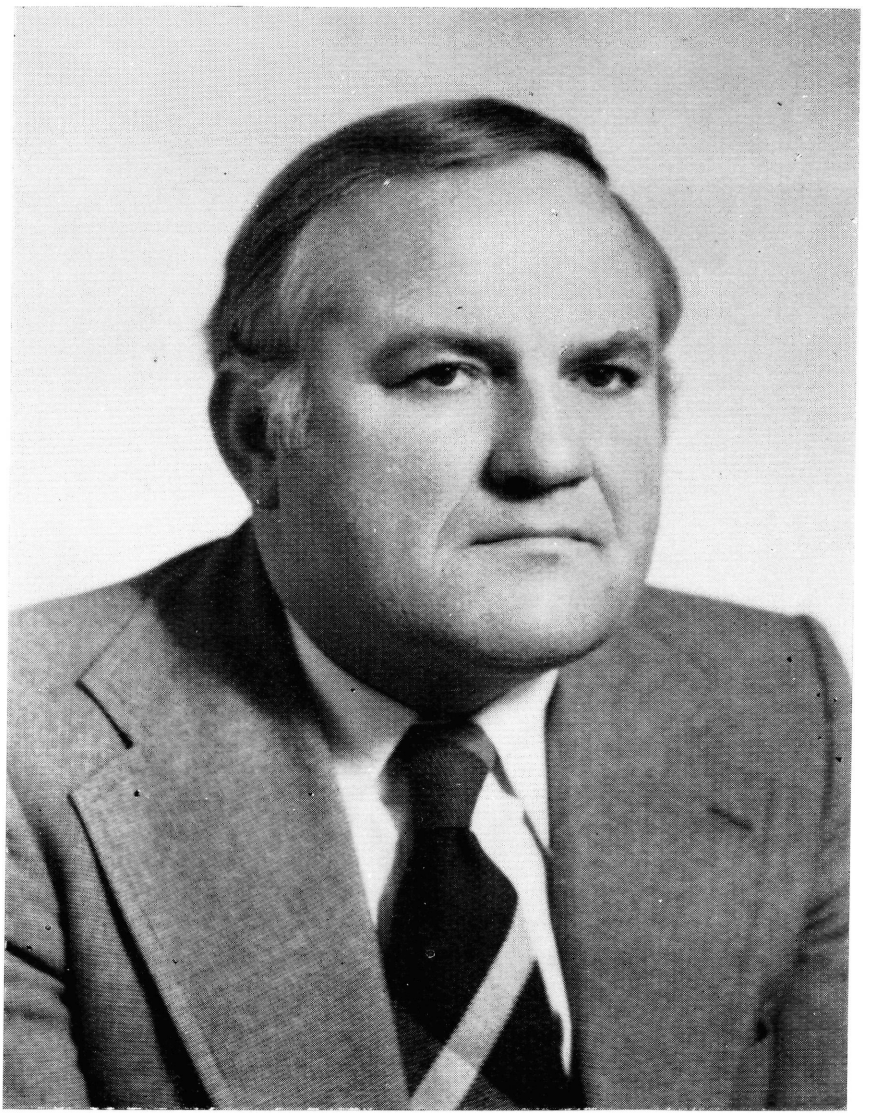

Ante Polšak

tigrafije, biostratigrafije, paleontologije, sedimentologije i paleoklimatologije do regionalne geologije, tektonike i hidrogeologije.

Sudjelovao je s referatima na internacionalnim i jugoslavenskim geološkim kongresima. Objavljivao je u našim i uglednim stranim i međunarodnim znanstvenim časopisima. Gotovo svi njegovi znanstveni radovi više su puta citirani u našoj geološkoj i paleontološkoj literaturi, a veći broj radova — pa i oni objavljeni u domaćim edicijama — citiran je i od stranih istraživača u preko dvadesetak najuglednijih stranih i međunarodnih časopisa, dok su neki ušli i u »Science Citation Index«.

Znanstvena djela Ante Polšaka temelje se na podrobno, a često puta i mukotrpno provedenim terenskim istraživanjima. Među ostalim, donose i takve nove spoznaje, koje su u nizu prilika bile i neposredno povezane s korisnim mogućnostima primjene i mjerama zaštite prirode: naprimjer u pojedinim predjelima Vanjskih Dinarida, Istre, Like, posebno Plitvičkih jezera. U Vanjskim Dinaridima on je autor ili koautor nekoliko tiskanih tumača i listova »Osnovne geološke karte SFRJ«. Oni također sadržavaju niz novih podataka o stratigrafskim i tektonskim odnosima, osobito o tipovima razvoja i podrobnijoj razradi mlađih mezozojskih naslaga na geološkim kartama.

Njegovi radovi o gornjojurskim i krednim pahiodontnim školjkašima — rudistima donijeli su mu svjetski ugled i svrstali ga u red malobrojnih specijalista za tu fascinantnu skupinu izumrlih aberantnih školjkaša, pa su k njemu dolazili na specijalizaciju i istraživači iz Engleske, Francuske, Španjolske, Italije, Belgije, Rumunjske i drugih zemalja. No Polšak se nije zaustavio na taksonomiji tih umnogočemu enigmatskih organizama. Nije na rudiste — svoje omiljele objekte istraživanja — gledao kao na muzejske objekte klasificirane u ladicama, nego ih je nastojao shvatiti i protumačiti kao nekadašnja živa bića u mnogostrukim interakcijama sa svojom živom i neživom okolinom. Takav integralni pristup omogućio je da postane vrhunski stručnjak za paleontologiju pahiodontnih školjkaša i za stratigrafiju krede i rekonstrukciju okoliša u kojima su živjeli, a koji su se znatno razlikovali od sadašnjih nama danas bliskih okoliša. Kako su kredne naslage s rudistima veoma rasprostranjene na području Republike Hrvatske, ali i u drugim zemljama, to je razumljivo da su podrobnija proučavanja dovela Polšaka i do njihova šire značajnog hidrogeološkog, paleoklimatološkog (paleotemperaturnog) i paleobiogeografskog vrednovanja.

Za svoj znanstveni rad on je dobio 1973. godine najvišu republičku nagradu »Ruđer Bošković«.

Ante Polšak, kao vrstan nastavnik, unosio je u predavanjima studentima svu svoju erudiciju, retoriku i pedagoški talent, ali također i temperament, energičnost, pravičnost i vedrinu, — osobine koje su ga resile i u privatnom životu. Studenti će ga pamtiti kao izravnog i jasnog učitelja i profesora, koji nije žalio da im na predavanjima pruži sve od sebe, ali je slično ili odgovarajuće zalaganje i od njih tražio.

Njegova znanstvena, stručna i društvena djelatnost odvijala se i izvan Fakulteta i Akademije. Posebno valja istaknuti blisku suradnju s frankofonskim područjem, koja je rezultirala i njegovim neposrednim

uključivanjem u rad na Pariškom sveučilištu, kako s predavanjima, tako i kao člana komisija za obranu disertacija dvojice danas istaknutih profesora sveučilišta u Parizu i Lilleu. Bio je član Komiteta za znanstveno istraživanje Mediterana u Monaku i član geoloških društava Francuske i Italije. Osim toga, bio je tajnik, potpredsjednik i predsjednik Hrvatskog geološkog društva, te višegodišnji predsjednik Komisije za Osnovnu geološku kartu SFRJ za Hrvatsku. Na toj zadnje navedenoj funkciji posebno se zapazilo da je njegovim osobnim zalaganjem postignuto priznavanje individualnog, a ne institucijskog autorstva geoloških karata. Uspio je to izboriti u vrijeme kad se nekako više cijenio »kolektivni rad« i duh, a svaka individualnost nastojala se, katkad i represivnim postupcima prigušiti i suzbiti.

Volio je svoju domovinu Hrvatsku, a briga o rodnom mu Zagrebu očitovala se u tome, što je neumorno djelovao kao član Skupštine općine Centar i predsjednik Samoupravne interesne zajednice za urbanističku i graditeljsku baštinu grada Zagreba. U to vrijeme, prisjetimo se, samoupravne interesne zajednice navješćivane su kao spasonosna rješenja za skoro sva područja. No, iako se Ante Polšak nije zanosio nikakvim dnevnim političkim formulama, ipak je uložio velik trud u osnivanje SIZ-a za graditeljsku baštinu grada Zagreba. U početku (prije petnaestak godina) nije sasvim uspijevao u svojoj plemenitoj nakani očuvanja i obnove stare gradske jezgre, ali kasniji događaji su mu sve više davali za pravo.

Na kraju, možemo ustvrditi da je Ante Polšak bio znanstvenik s međunarodnim ugledom i odličan profesor, koji ostavlja trajan i dubok trag ne samo u geološkoj znanosti nego i u nekoliko aspekata društvenog djelovanja i života. Zbog svega toga on ostaje i u trajnom sjećanju i dubokom štovanju znanstvenika i stručnjaka, a posebno najbližih suradnika.

Velimir Kranjec i Ivan Gušić

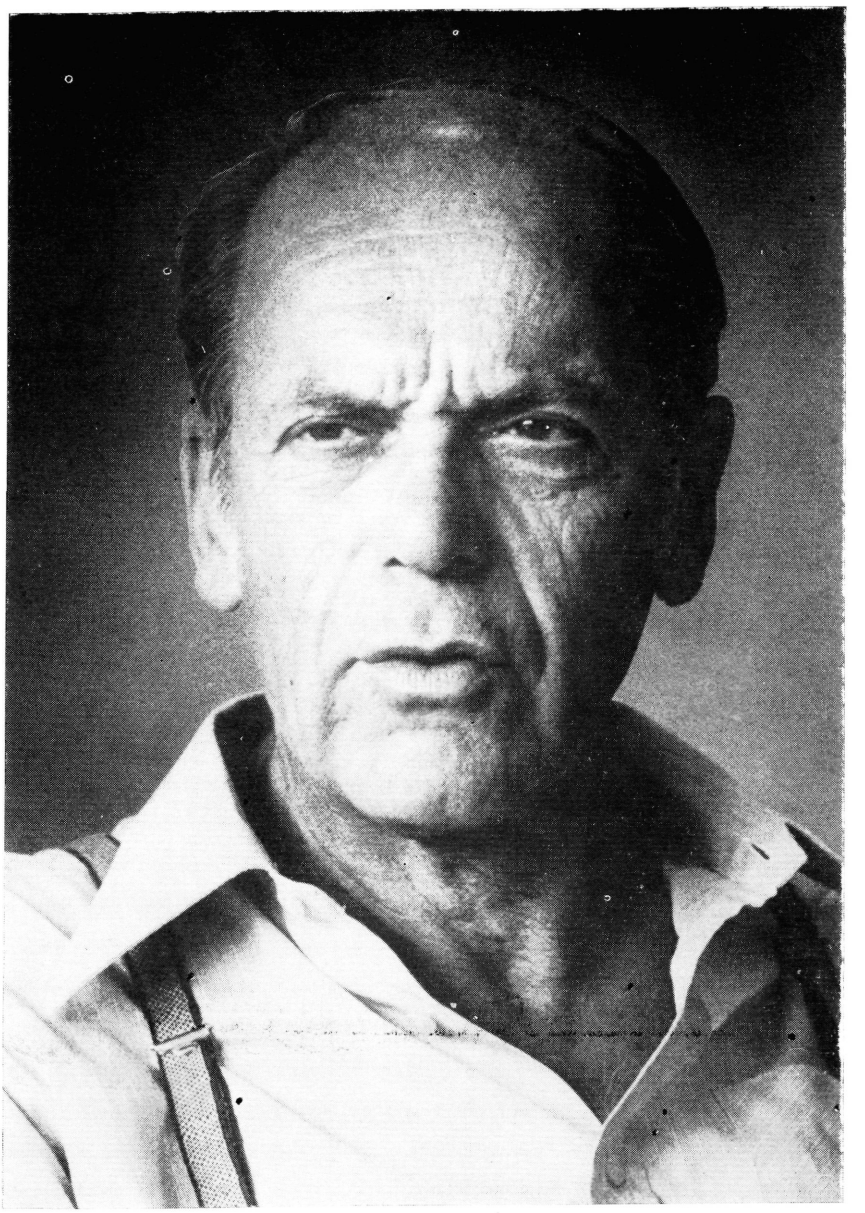

Gabrijel Stupica

GABRIJEL STUPICA

(1913—1990)

Smrću Gabrijela Stupice nestala je još jedna od onih snažnih stvaralačkih osobnosti koje su obilježile naše stoljeće, a također i zanimljiva likovna pojava koja je svojim djelovanjem povezivala različite sredine i razne epohe. Riječ je, dakle, o autoru sinteznih svojstava, tumaču složenih civilizacijskih iskustava, ali o vrlo originalnom slikaru, prepoznatljiva stila i nezamjenjiva postupka. Malo se tko kao on znao tako organski nadovezati na visoke zahtjeve tehnike i istančanu pikturalnu tradiciju o pritom ostati otvoren za najneposredniji govor bića i gotovo infantilnu čistoću prvotnog viđenja.

Gabrijel Stupica je rođen 21. III. 1913. u Dražgošama na Gorenjskom. Studirao je na zagrebačkoj Akademiji likovnih umjetnosti od 1931 do 1937, u klasama prof. Ljube Babića i prof. Marina Tartaglije. Premda se razvio u izrazito individualnog majstora, nema dvojbe da zauvijek ponešto duguje rafiniranim podukama prvoga (primjerice, upućivanjima prema Manetu, Velasquezu ili hrvatskim »minhenovcima«) ili pak ekskluzivnoj motivici i morfologiji drugoga. Nakon diplomiranja živi u Zagrebu sve do 1946, izlažući povremeno na značajnim kolektivnim izložbama.

Pozvan za profesora na novootvorenoj umjetničkoj Akademiji u Ljubljani, neposredno nakon rata vraća se u Sloveniju. Intimizam i kolorizam formativnih godina zgušnjava se sredinom stoljeća u zatvorenu, tamnu gamu. Jedva dodirnut reprezentativnim zahtjevima tendencioznog (»socijalističkog«) realizma, reagirao je svojevrsnim vraćanjem u barokni luminizam, s naglašenim kontrastima i deformacijama, nakon čega je uslijedila varijanta osobno tretirane ekspresionističke inspiracije. Pritom se paleta sve više rasvjetljuje, da bi u drugoj polovici pedesetih definitivno prevladala bijela, plavičasta, žućkasta ili sivkasta podloga s također svijetlim, prozračnim figurama.

Najzreliji Stupičin opus nastaje tijekom posljednjih triju desetljeća u ateljerskoj izolaciji i metodičnoj kontemplaciji povlaštenih motiva. Otpočetka slabo zainteresiran za izvanjski svijet, a pogotovo za pejzaž i narativnu kompoziciju, slikar je s vremenom i mrtve prirode i por-

trete reducirao isključivo na atribute i ambleme. Izvorni ikonografski sustav obuhvaća svega nekoliko karakterističnih sintagmi: slikar sa svojim alatom, djevojčica s igračkama, nevjesta u svečanoj haljini, ali u nizu i čak čitavim serijama varijacija očituje se svo bogatstvo umjetnikove discipline i lirske predanosti.

Između autoportreta i »Flora« uspostavlja se dvosmislen odnos nježnosti i groteske, jednokratnosti i manire, a slično bismo mogli kazati i za samu izvedbu, koja povezuje najfinije tonove s oporošću priručnih, nađenih tvari. Posebno je paradoksalan odnos izravne stilizirane »črčkarije« i sugestivnog trompel'oeila koji aludira na materijalnost konvencionaliziranih grafičkih znakova: imitirane novinske stranice postadoše novom »kožom« brojnih likova, a inkrustirane gvalje sasušena pigmenta pretvoriše se u dragulje i ukrase nevjestinskih velova ili pak latice cvjetnih kruna. Nema dvojbe da je Stupica kreativno posvojio neke pobude »art bruta« i na svoj način dao važan prilog općim tokovima ikoničke obnove u okvirima tzv. nove figuracije.

Priznanja za ostvareno djelo nisu mu nedostajala. Dapače, ne samo da nije bilo izložbi slovenske i južnoslavenske umjetnosti na kojoj ne bi bio zastupljen, nego je uvrštavan povremeno i u preglede europskog i svjetskog konteksta. Dobitnik je velikog broja nagrada: Prešernove, Jakopičeve, Guggenheimove, AVNOJ-eve, Trijenala likovnih umjetnosti itd. Biran je kao redovni član Slovenske akademije, a kao dopisni član Jugoslavenske akademije i Srpske akademije. Uvršten je u sve značajne kolekcije u zemlji, a i u mnoge reprezentativne muzeje u inozemstvu.

Naša sredina posebno osjeća gubitak Gabrijela Stupice, jer ne samo da on predstavlja specifičnu kariku »zagrebačke škole« i plodan primjer hrvatsko-slovenskih kulturnih veza, nego i stoga što je ovdje višekratno izlagao i bio prihvaćen kao mjera autohtonih, autentičnih mogućnosti u vremenima kozmopolitske nivelacije i diktata stilske subordinacije. Suzdržana dramatičnost i egzistencijalno pokriće, slojevita ljepota i izražajna sloboda njegovih tempera, ulja, pastela i kolaža jamačno neće podlegnuti nikakvim oscilacijama ukusa.

Tonko Maroević

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ
ZA GODINU 1990.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ ZA GODINU 1990.

— Sredstva za redovitu djelatnost Akademije u 1990. godini osiguravali su: budžet Hrvatske, SIZ znanosti Hrvatske i RSIZ kulture Hrvatske. Visinu i strukturu osiguranih sredstava za redovitu djelatnost Akademije iz svakog od navedenih izvora financiranja prikazujemo u nastavku.

Sredstva osigurana iz budžeta Hrvatske

— za redovite poslove Predsjedništva i razredâ Akademije	dinara	280.000,00
— za redovitu izdavačku djelatnost Akademije	„	621.000,00
— za osnovni program rada Akademije	„	316.000,00
— za stalne mjesečne nagrade redovitih i izvanrednih članova Akademije	„	6.974.810,00
— za redovitu djelatnost Akademijinih jedinica	„	16.587.729,00
— za materijalne i operativne izdatke	„	2.471.166,00
— za amortizaciju opreme	„	120.000,00
— za investicijsko održavanje zgrada i opreme	„	3.423.500,00
— za otplatu anuiteta	„	47.823,00
	Ukupno dinara	30.842.028,00

Sredstva osigurana od RSIZ-a kulture Hrvatske

— za redovitu djelatnost Akademijinih jedinica	dinara	5.392.000,00
— za materijalne i operativne izdatke	„	1.358.000,00
	Ukupno dinara	6.750.000,00

Sredstva osigurana od SIZ-a znanosti Hrvatske — za Akademiju kao instituciju od posebnog društvenog interesa

— za rad na znastvenoistraživačkim projektima	dinara	2.523.803,00
— za međunarodnu znanstvenu suradnju	„	622.462,00
— za međuakademijsku znanstvenu suradnju	„	315.381,00

— za znanstvenu djelatnost savjetâ i centarâ koji djeluju u okviru Akademije	„	645.098,00
— za znanstvenoistraživački rad članova Akademije koji nisu u radnom odnosu	„	280.674,00
— za rad Arboretuma u Trstenom	„	671.287,00
— za materijalne i operativne izdatke	„	2.179.750,00
— za amortizaciju opreme	„	126.220,00
— za revitalizaciju i restauraciju spomenika kulture Blaca	„	180.325,00
	Ukupno dinara	7.545.000,00

Sredstva osigurana od SIZ-a znanosti Hrvatske — za rad na projektima zaposlenih u RZ Istraživački centar Akademije

— za prihod RZ Istraživački centar	dinara	19.271.623,00
— za materijalne i operativne izdatke	„	6.729.944,00
— za amortizaciju opreme	„	1.004.640,00
— za pokriće troškova hladnog pogona RZ	„	1.557.104,00
	Ukupno dinara	28.563.311,00

Sredstva osigurana od SIZ-a znanosti Hrvatske — za rad na projektima akademika i vanjskih suradnika

— za autorske honorare, materijalne izdatke i amortizaciju opreme	dinara	6.812.288,00
	Ukupno dinara	6.812.288,00

REKAPITULACIJA

ukupno osiguranih sredstava za redovitu djelatnost Akademije iz sva tri izvora financiranja

1. Osigurana sredstva iz budžeta Hrvatske	dinara	30.842.028,00
2. Osigurana sredstva od RSIZ-a kulture Hrvatske	„	6.750.000,00
3. Osigurana sredstva od SIZ-a znanosti Hrvatske — za osnovnu djelatnost Akademije	„	7.545.000,00
— za rad na projektima u okviru RZ Istraživački centar	„	28.563.311,00
— za rad na projektima akademika i vanjskih suradnika	„	6.812.288,00
	Ukupno dinara	80.512.627,00

Slijedi tablica 1. Pregled prihoda i rashoda sredstava za redovitu djelatnost Akademije po namjenama, prema financijskom planu Akademije od 1. I. do 31. XII. 1990. godine.

PREGLED

prihoda i rashoda sredstava za redovitu djelatnost Akademije od 1. I. do 31. XII. 1990. godine

Red. broj	Naziv pozicije	Ukupno osigurano	Utrošeno	Odstupanje + više utrošeno — manje utrošeno
1.	Za redovite poslove Predsjedništva i razredâ Akademije	280.000,00	517.671,00	+ 237.671,00
2.	Za osnovni program Akademije	316.000,00	316.000,00	—
3.	Za redovitu izdavačku djelatnost	621.000,00	863.813,00	+ 242.813,00
4.	Za stalne mjesečne nagrade redovitih i izvanrednih članova Akademije	6.974.810,00	5.971.739,00	— 1.003.071,00
5.	Za redovitu djelatnost Akademijinih jedinica	43.479.743,00	43.479.743,00	—
6.	Za materijalne izdatke Akademije	12.738.860,00	9.666.727,00	— 3.072.133,00
7.	Za amortizaciju zgrada i opreme	1.250.860,00	1.250.860,00	—
8.	Za investicijsko održavanje zgrada i opreme	3.423.500,00	3.423.500,00	—
9.	Za otplatu anuiteta	47.823,00	47.823,00	—
10.	Za znanstvenoistraživački rad na projektima Akademije	2.523.803,00	2.523.803,00	—
11.	Za rad članova Akademije koji nisu u radnom odnosu	280.674,00	227.628,00	— 53.046,00
12.	Za rad savjetâ i centara Akademije	645.098,00	645.098,00	—
13.	Za međunarodnu znanstvenu suradnju	622.462,00	622.462,00	—
14.	Za međuakademijsku znanstvenu suradnju	315.381,00	355.000,00	+ 39.619,00
15.	Za revitalizaciju pustinje Blaca	180.325,00	102.907,00	— 77.418,00
16.	Za rad na projektima akademika i vanjskih suradnika	6.812.288,00	6.812.288,00	—
		80.512.627,00	76.827.062,00	— 3.685.565,00

Iz podataka koji su prikazani u tablici 1. vidljivo je da je Akademija u razdoblju od 1. I. do 31. XII. 1990. godine utrošila ova sredstva po namjenama:

1. Za redovite poslove Predsjedništva i razredâ Akademije ukupno 517.671,00 dinara. Iz te pozicije pokrivali su se troškovi za službena putovanja članova Akademije te zaposlenih radnika u Akademiji, koja su obavljena isključivo radi ostvarivanja redovitih poslova i zadataka Akademije, zatim troškovi nabavke domaćih časopisa, stručnih publikacija, dnevnog i tjednog tiska. Osim toga, iz te pozicije namireni su troškovi nastali prilikom organiziranja znanstvenih skupova i drugih manifestacija u okviru redovite djelatnosti Akademije te troškovi raznih oglasa u tisku, članarina i kotizacija raznim institucijama i sl. Više utrošenih sredstava na ovoj poziciji pokrit će se iz ostatka neutrošenog dijela sredstava za materijalne i operativne izdatke.

2. Za osnovni program rada 316.000,00 dinara. Navedena sredstva raspoređena su odlukom Predsjedništva Akademije na znanstvene projekte koji se realiziraju u okviru rada pojedinih razredâ Akademije. Većina znanstvenih projekata ne može se realizirati tijekom jedne godine, pa se na taj način osigurava mogućnost nastavka rada na započetim projektima.

3. Za redovitu izdavačku djelatnost Akademije razredâ 863.813,00 dinara, i to za troškove tiskanja Akademijinih izdanja te za isplatu autorskih i ostalih honorara. Osim sredstava koja je osigurao budžet Hrvatske za redovitu izdavačku djelatnost Akademije, SIZ znanosti Hrvatske i RSIZ kulture Hrvatske osigurali su znatna sredstva za tiskanje tzv. društveno vrijedne znanstvene knjige. Naslovi publikacija koje su tijekom 1990. godine tiskane navedeni su u izvještajima o radu pojedinih razreda, odnosno jedinica Akademije.

4. Za stalne mjesečne nagrade redovitih i izvanrednih članova Akademije utrošen je iznos od 5.971.739,00 dinara. Prikazani neutrošeni dio od 1.003.071,00 dinara bit će korišten za isplatu nagrade za mjesec prosinac 1990. godine koja se isplaćuje u siječnju 1991. godine. Redoviti i izvanredni članovi Akademije primaju stalnu mjesečnu nagradu za sudjelovanje u radu i izvršavanju Akademijinih zadataka. Osim redovite nagrade, isplaćuju se i funkcionalni dodaci u skladu i prema kriterijima Odluke Predsjedništva od 22. II. 1979. godine.

5. Sredstva za redovitu djelatnost Akademijinih jedinica prenesena su radnim zajednicama Akademije u iznosima kako su osigurana iz republičkog budžeta, SIZ-a znanosti Hrvatske i RSIZ-a kulture Hrvatske, i to:

— Radnoj zajednici stručnih službi	dinara	17.259.016,00
— Radnoj zajednici Istraživački centar	„	20.828.727,00
— Radnoj zajednici Muzejsko-galerijskih jedinica	„	5.392.000,00
što sveukupno jest	dinara	43.479.743,00

Iz ukupno osiguranih sredstava radne zajednice po Zakonu utvrđuju svoj prihod i sredstvima se koriste za namirbu općedruštvenih i zajedničkih potreba, za bruto osobne dohotke te Fond zajedničke potrošnje za stambene i ostale potrebe. Raspodjela sredstava unutar radnih zajednica obavlja se po samoupravnim općim aktima, kojima se utvrđuju osnove i mjerila za raspodjelu dohotka, osobnih dohodaka i sredstava za zadovoljavanje zajedničkih potreba.

Osim gore navedenih sredstava Skupštine općina Osijeka, Vinkovaca i Varaždina osiguravaju sredstva za rad zaposlenih u znanstvenim zavodima koji obavljaju znanstvenu djelatnost u tim gradovima, i to:

— Skupština općine Osijek	dinara	1,445.132,00
— Skupština općine Vinkovci	„	73.300,00
— Skupština općine Varaždin	„	182.000,00

Ta sredstva prihodovana su radnim zajednicama u pripadajućem dijelu.

6. Za materijalne i operativne izdatke do 31. XII. 1990. godine utrošen je iznos od 9,666.727,00 dinara. Na teret tih namjenskih sredstava osigurano je normalno funkcioniranje svih službi i obavljanje redovitih poslova i zadataka. Osim toga, radi poboljšanja materijalnog položaja zaposlenih u Akademiji na teret tih sredstava isplaćivala se zaposlenima u radnim zajednicama naknada troškova prijevoza prilikom dolaska i odlaska s posla te naknada za topli obrok prema društvenim kriterijima. Iz prikazanog dijela neutrošenih sredstava pokrit će se dio više utrošenih sredstava na drugim pozicijama, te stvorene a ne podmirene obveze iz mjeseca prosinca 1990. godine za nabavljeni materijal, utrošenu energiju, najamnine, komunalne takse i naknade, PTT troškove i sl.

7. Sredstva odobrena za amortizaciju opreme Akademije i njenih jedinica utrošena su namjenski u iznosu od 1,250.860,00 dinara. Iz tih sredstava nabavljene su stvari opreme potrebne za rad koje imaju karakter osnovnih sredstava — kombi za terenski rad, strojevi za umnožavanje, pisaći strojevi, uredski namještaj i sl.

8. Za investicijsko održavanje zgrada i opreme utrošen je iznos od 3.423.500,00 dinara, od čega su 3.000.000,00 dinara namjenski utrošena za nabavku kamena za uređenje pročelja palače Akademije i uređenje zgrade u Opatičkoj 18, a ostatak od 423.500,00 dinara za tekuće popravke na zgradama Akademije. RSIZ kulture Hrvatske i SIZ znanosti Hrvatske osigurali su Akademiji dodatna sredstva za uređenje navedenih objekata. Poslovi koji su obavljeni iz tih sredstava navedeni su i opisani u izvještaju Službe za zaštitu i održavanje imovine i kulturnih dobara Akademije.

9. Za otplatu anuiteta po kreditima kojima se Akademija koristila u ranijem razdoblju za uređenje svojih objekata utrošen je iznos od 47.823,00 dinara.

10. Sredstva osigurana od SIZ-a znanosti Hrvatske za rad na znanstvenoistraživačkim projektima u iznosu od 2.523.803,00 dinara, raspoređena su na projekte koji su još u fazi realizacije.

11. Sredstva osigurana od SIZ-a znanosti Hrvatske za rad članova Akademije koji nisu u radnom odnosu u iznosu od 280.674,00 dinara raspoređena su na projekte na kojima rade članovi Akademije.

12. Sredstva za rad savjetâ i centarâ Akademije osigurana od SIZ-a znanosti Hrvatske u iznosu od 645.098,00 dinara raspoređena su na pojedine savjete i centre i namjenski se primjenjuju za rad istih.

13. Sredstva osigurana od SIZ-a znanosti Hrvatske za međunarodnu znanstvenu suradnju u iznosu od 622.462,00 dinara raspoređena su za tu namjenu.

14. Sredstva za međuakademijsku suradnju osigurana od SIZ-a znanosti Hrvatske u iznosu od 315.381,00 dinara također su raspoređena na te namjene.

15. Sredstva osigurana za revitalizaciju i restauraciju spomenika kulture Blaca na otoku Braču u iznosu 180.325,00 dinara djelomično su prenesena SIZ-u kulture općine Brač a ostatak od 77.418,00 dinara bit će prenesen u 1991. godini.

16. Sredstva osigurana od SIZ znanosti Hrvatske za rad na projektima u kojima sudjeluju akademici i vanjski suradnici Akademije u iznosu od 6.812.288,00 dinara raspoređena su na znanstvene zadatke i korištena strogo namjenski.

Osim navedenih sredstava koja su služila isključivo za redovitu djelatnost Akademije, Akademija osigurava određena sredstva za povremenu znanstvenoistraživačku, kulturnu i umjetničku djelatnost slobodnom razmjenom rada u neposrednim odnosima s organizacijama iz privrede, društvenopolitičkim zajednicama, raznim ustanovama i institucijama te SIZ-om znanosti Hrvatske, RSIZ-om kulture Hrvatske, USIZ-om kulture grada Zagreba itd. Tako osigurana sredstva posebno se prate i evidentiraju. Stanje tih sredstava na dan 31. prosinca 1990. godine iskazujemo u nastavku.

1.	Sredstva za povremenu izdavačku djelatnost	dinara	5.636.424,10
2.	Sredstva za povremena znanstvena istraživanja	„	526.553,40
3.	Sredstva za međunarodnu i mekuakademijsku suradnju	„	993.374,40
4.	Sredstva za simpozije i ostale namjene	„	4.435.308,00
5.	Sredstva za znanstvenoistraživački rad		
	— iz budžeta Hrvatske — za osnovni program	„	298.588,80
	— iz sredstava SIZ-a znanosti za projekte Akademije	„	2.807.889,30
	— iz sredstava SIZ-a znanosti za projekte vanjskih suradnika	„	4.130.465,10
		Ukupno dinara	18.828.603,80

Sredstva Fonda Akademije za istraživački rad na području znanosti i umjetnosti također se prate odvojeno od sredstava za redovitu djelatnost Akademije, a njihovo stanje na dan 31. prosinca 1990. godine prikazujemo u nastavku.

1.	Sredstva osigurana za putovanja na znanstvene skupove	dinara	91.699,40
2.	Sredstva za rad na temama koje vode članovi Akademije koji nisu u radnom odnosu	„	221.405,90
3.	Sredstva za priredbe i akcije Akademije	„	21.290,10
4.	Sredstva skupnog konta — neraspoređeno	„	18.320,60
		Ukupno dinara	352.716,00

Sva potrebna devizna sredstva za plaćanja kotizacija, članarina i sl. u inozemstvu i podmirenje troškova službenih putovanja svojih članova Akademija je u 1990. godini kupovala bez ograničenja preko Zagrebačke banke po tečaju na dan kupnje.

Sva pritjecanja deviza u 1990. godini na osnovi članarina, pretplata na časopise i sl. otkupila je prema Zakonu o deviznom poslovanju Zagrebačka banka po tečaju na dan otkupa i doznačila dinarsku protuvrijednost na žiro-račun Akademije.

»Ljetopis« Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti za godinu 1990. Knjiga 94. Nakladnik: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Za nakladnika: *Hrvoje Požar*. Oprema: *Frano Šimunović*. Tehnički urednik: *Božidar Čečuk*. Tisak: Štamparski zavod »Ognjen Prica«, Zagreb, Savska cesta 31. Tiskanje dovršeno u ožujku 1991. Naklada 700.

LJETOPIS

Urednik
akademik HRVOJE POŽAR

JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI